

MISSALE SARUM

MISSALE

AD USUM

INSIGNIS ET PRÆCLARÆ ECCLESIAE

SARUM

EX EDITIONE

FRANCISCI HENRICI DICKINSON

MMXII

TABULA AD INVENIENDUM PASCHA IN PERPETUUM							
NUMERUS AUREUS.	LITTERÆ DOMINICALES						
	A	B	C	D	E	F	G
I.	<u>ix</u>	<u>x</u>	<u>xi</u>	<u>xii</u>	<u>vi</u>	<u>vii</u>	<u>viii</u>
II.	xxvi	xxvii	xxviii	xxix	xxx	xxxi	j
III.	<u>xvi</u>	<u>xvii</u>	<u>xviii</u>	<u>xix</u>	<u>xx</u>	<u>xiii</u>	<u>xv</u>
IIII.	<u>ix</u>	<u>iii</u>	<u>iiii</u>	<u>v</u>	<u>vi</u>	<u>vii</u>	<u>viii</u>
V.	xxvi	xxvii	xxviii	xxix	xxiii	xxiiii	xxv
VI.	<u>xvi</u>	<u>xvii</u>	<u>xi</u>	<u>xii</u>	<u>xiii</u>	<u>xiiii</u>	<u>xv</u>
VII.	<u>ii</u>	<u>iii</u>	<u>iiii</u>	<u>v</u>	<u>vi</u>	xxxi	j
VIII.	<u>xxiii</u>	<u>xxiiii</u>	<u>xxv</u>	<u>xix</u>	<u>xx</u>	<u>xxi</u>	<u>xxii</u>
IX.	<u>ix</u>	<u>x</u>	<u>xi</u>	<u>xii</u>	<u>xiii</u>	<u>xiiii</u>	<u>viii</u>
X.	<u>ii</u>	<u>iii</u>	xxviii	xxix	xxx	xxxi	j
XI.	<u>xvi</u>	<u>xvii</u>	<u>xviii</u>	<u>xix</u>	<u>xx</u>	<u>xxi</u>	<u>xxii</u>
XII.	<u>ix</u>	<u>x</u>	<u>xi</u>	<u>v</u>	<u>vi</u>	<u>vii</u>	<u>viii</u>
XIII.	xxvi	xxvii	xxviii	xxix	xxx	xxxi	xxv
XIIII.	<u>xvi</u>	<u>xvii</u>	<u>xviii</u>	<u>xix</u>	<u>xiii</u>	<u>xiiii</u>	<u>xv</u>
XV.	<u>ii</u>	<u>iii</u>	<u>iiii</u>	<u>v</u>	<u>vi</u>	<u>vii</u>	<u>viii</u>
XVI.	xxvi	xxvii	xxviii	xxii	xxiii	xxiiii	xxv
XVII.	<u>xvi</u>	<u>x</u>	<u>xi</u>	<u>xii</u>	<u>xiii</u>	<u>xiiii</u>	<u>xv</u>
XVIII.	<u>ii</u>	<u>iii</u>	<u>iiii</u>	<u>v</u>	xxx	xxxi	j
XIX.	<u>xxiii</u>	<u>xxiiii</u>	<u>¹xxv</u>	<u>xix</u>	<u>xx</u>	<u>xxi</u>	<u>xxii</u>

¹ Misprint for April 18. The numbers underlined—(because printed in Rubric in the Missal) are days in April, the others in March.

Nota quod in correspondente numero aureo et litera dominicali invenies quota die Martii vel Aprilis erit dies Paschæ, illo anno quo currant talis litera, et numerus.

¶ Item nota quod numerus de rubro in tabula suprascripta scriptus, signat mensem Aprilis, et de nigro mensem Martii.

¶ Item nota quod numerus aureus incipitur ab uno et durat asque ad xix inclusive. Postea reincipitur ab uno. Et sic usque in perpetuum.

¶ Item nota quod in anno præsentis M.CCCCC et VIII, in quo fuit impressum præsens Missale, numerus aureus est VIII, et litera dominicalis, est b. a.

¶ Item nota quod numerus aureus et litera dominicalis incipiuntur in circumcissione Domini, et non in pascha.

¶ Item nota quod anno domini M.CCCCC numerus aureus fuit XIX, et M.CCCCC.I, numerus aureus fuit I et sic de aliis.

¶ Item nota quod annus habet xii menses hebdomadas lii et diem unum, et habet ccclxv dies et horas sex. Quæ quater sumptæ constituunt bis sextum.

TABULA AD INVENIENDUM				
Aureus Numerus.	Litera Domini- calis.	Septuagesima.	Cinerum Dies.	Pascha Do- mini.
V.	d	Januarii xviii	Februarii iiii	Martii xxii
	e	xix	v	xxiii
XIII.	f	xx	vi	xxiiii
II.	g	xxi	vii	xxv
	A	xxii	viii	xxvi
X.	b	xxiii	ix	xxvii
	c	xxiiii	x	xxviii
XVIII.	d	xxv	xi	xxix
VII.	e	xxvi	xii	xxx
	f	xxvii	xiii	xxxi
XV.	g	xxviii	xiiii	i Aprilis
III.	A	xxix	xv	ii
	b	xxx	xvi	iii
XII.	c	xxxi	xvii	iiii
I.	d	i Februarii	xviii	v
	e	ii	xix	vi
IX.	f	iii	xx	vii
	g	iiii	xxi	viii
XVII.	A	v	xxii	ix
VI.	b	vi	xxiii	x
	c	vii	xxiiii	xi
XIII.	d	viii	xxv	xii
III.	e	ix	xxvi	xiii
	f	x	xxvii	xiiii
XI.	g	xi	xxviii	xv
	A	xii	i Martii	xvi
XIX.	b	xiii	ii	xvii
VIII.	c	xiiii	iii	xviii
	d	xv	iiii	xix
XVI.	e	xvi	v	xx
	f	xvii	vi	xxi
	g	xviii	vii	xxii
	A	xix	viii	xxiii
	b	xx	ix	xxiiii
	c	xxi	x	xxv

PERPETUE OMNIA FESTA MOBILIA				
Ascensio Domini	Penthecostes	Corporis Christi	Residuum Dominicarum post oc. Sa. ¹	Adventus Domini
Aprilis	Maii	Maii		
xxx	x	xxi	xxvi	xxix Novembris
i Maii	xi	xxii	xxvi	xxx
ii	xii	xxiii	xxvi	i Decembris
iii	xiii	xxiiii	xxvi	ii
iiii	xiiii	xxv	xxvi	iii
v	xv	xxvi	xxv	xxvii Novembris
vi	xvi	xxvii	xxv	xviii
vii	xvii	xxviii	xxv	xxix
viii	xviii	xxix	xxv	xxx
ix	xix	xxx	xxv	i Decembris
x	xx	xxxi	xxv	ii
xi	xxi	i Junii	xxv	iii
xii	xxii	ii	xxiiii	xxvii Novembris
xiii	xxiii	iii	xxiiii	xxviii
xiiii	xxiiii	iiii	xxiiii	xxix
xv	xxv	v	xxiiii	xxx
xvi	xxvi	vi	xxiiii	i Decembris
xvii	xxvii	vii	xxiiii	ii
xviii	xxviii	viii	xxiiii	iii
xix	xxix	ix	xxiii	xxvii Novembris
xx	xxx	x	xxiii	xxviii
xxi	xxxi	xi	xxiii	xxix
xxii	i Junii	xii	xxiii	xxx
xxiii	ii	xiii	xxiii	i Decembris
xxiiii	iii	xiiii	xxiii	ii
xxv	iiii	xv	xxiii	iii
xxvi	v	xvi	xxii	xxvii Novembris
xxvii	vi	xvii	xxii	xxviii
xxviii	vii	xviii	xxii	xxix
xxix	viii	xix	xxii	xxx
xxx	ix	xx	xxii	i Decembris
xxxi	x	xxi	xxii	ii
i Junii	xi	xxii	xxii	iii
ii	xii	xxiii	xxi	xxvii Novembris
iii	xiii	xxiiii	xxi	xxvii

¹ Octavas Sanctæ Trinitatis

¶ Aureum numerum sic scire poteris.

¶ Nota quod aureus numerus anni istius scilicet M.CCCCC.IX est ix. Sequentis anni scilicet M.CCCCC.X erit x. Sic semper continuando, ac ad principium redeundo, ut patet per numerum sequentem,

ix. x. xi. xii. xiii. xiiii. xv. xvi. xvii. xviii. xix. i. ii. iii. iiii. v. vi. vii. viii.

redi ad principium lineæ scilicet ix.

¶ Simili modo ut superius dictum est deprehendere poteris literam dominicalem.

¶ Nota quod litera dominicalis anni scilicet M.CCCCC.IX est g, sequentis anni scilicet M.CCCCC.X erit f. Sic semper continuando ac ad principium redeundo ut patet per numerum sequentem, et ubi sunt duæ litteræ est bissextus.

g	f	e	d	b	A	g	f	d	c	b	A	f	e	d	c	A	g	f	e	c	b	A	g	e	d	c	A ¹
				c				e				g				b				d				f			b

¶ Ad inveniendum omnia festa mobilia. Invenias primo aureum numerum in Tabula superius posita, qui currit illo anno, deinde descende usque ad literam dominicalem currentem illo anno, et in illa linea sunt omnia festa mobilia.

¶ Et nota quod si aureus numerus est in eadem litera dominicali, non accipitur illa litera sed ei similis sequens.

¶ **Tabula annorum communium et bissextilium: literarumque dominicalium quotannis currentium: revolutio cujus est post annos xxviii, post quos ad caput ejusdem cum annis tunc currentibus revertitur.**

a	f	e	d	c	a	g	f	e	c	b	a	g	e	d	c	b	g	f	e	d	b	a	g	f	d	c	b
g					b				d				f			a				c				e			

¶ In Tabula ista literarum dominicalium annum vel communem vel bissextilem notificante, literam item dominicalem sic invenies. Primam literam in prima linea quæ est a accipe, et da illam anno salutis M.CCCCC.XX, sequenti anno scilicet M.CCCCC.XXI da sequentem literam scilicet f, et sic deinceps donec ad annum currentem pervenies, quia litera super quam cadet numerus anni currentis, erit litera dominicalis. Quæ si unica fuerit, annum communem esse intelliges, si duplex, bissextilem. Et tunc superior litera usque ad festum Mathiæ utilis erit. Inferior vero ad reliquam partem anni accommodabitur. Et quarto quoque anno semper est bissextus; et tunc sunt duo dies inter festum cathedræ Sancti Petri, et beati Mathiæ.

¶ **Tabula clavium festorum mobilium, simulque aurei numeri subjuncti: revolutio cujus est post annos xix, post quos cum annis tunc currentibus, semper ad ejusdem regreditur initium.**

Claves festorum mobilium,	xxvi.	xv.	xxxiiii.	xxiii.	xii.	xxxi.	xx. ²
Aureus numerus,	i.	ii.	iii.	iiii.	v.	vi.	vii.

¹ Mistake for $\begin{smallmatrix} b \\ A \end{smallmatrix}$ ² It is printed $\begin{smallmatrix} xxx \\ vii \end{smallmatrix}$, $\begin{smallmatrix} xxix \\ viii \end{smallmatrix}$ an x being wrongly placed. In the next number xxvii is given instead of xxviii.

xxxix.	xxviii.	xvii.	xxxvi.	xxv.	xiiii.	xxxiii.	xxii.	xi.	xxx.
viii.	ix.	x.	xi.	xii.	xiii.	xiiii.	xv.	xvi.	xvii.
xix.	xxxviii.								
xviii.	xix.								

¶ Simili computo (ut dictum est de litera dominicali) etiam deprehendere poteris clavem festorum mobilium. Nam clavium numero primo, qui videlicet est xxvi, da annum M.CCCCC.XX; sequenti numero, qui est xv, da. M.CCCCC.XXI; sicque deinceps semper singulos numeros clavium accomoda, donec perduceris ad numerum anni tui propositi. Nam ubi annus tuus propositus sedem inveniet, illic numerum clavis deprehendes. Sub quo continuo aureus numerus pro nova luna reperienda valens apparebit.

¶ **Festa igitur mobilia, habita clave anni currentis, hoc modo inveniuntur.** Animadvertite quot unitates sunt in clave anni currentis, deinde tot dies numera deorsum descendendo a loco cujuslibet clavis in Calendario notatæ.¹ Ubi autem numerus ille terminabitur, ibi dominica proxima tale festum peragetur. In anno tamen bissextili, si Septuagesimam, aut xl. queris, clavi adde unitatem. Et si Quadragesima juxta talem computationem in xxiiii. die Februarii, vel post inventa fuerit, ipsa per unum diem retroacta erit peragenda.

¶ **Noviluniorum Canon.**

¶ Novilunium, sive nova luna, singulis mensibus anni sic reperitur. Habito aureo numero anni tui, ubicunque ille in ordine aurei numeri in Calendario posito tibi occurrerit, a loco illius diei juxta positi, sequentium verborum syllabas sursum computa: ut puta **In coelis est hic**, unicuique diei accommodando syllabam unam; diesque ille supra quem syllaba (hic) ceciderit dies est novilunii propositi per singulos menses.

¶ **Carmina doctentia per novilunia invenire pascha.**

Post regum festa quære novilunia trina.

Post dominica tertia sacrum pascha celebra.

¶ Post veris equinoctium, quære plenilunium.

Et dominica proxima, sacrum celebra pascha.

Non verius invenies, si mille legas codices.

¶ **Sequuntur quædam regulæ secundum parvum compotum ecclesiæ Romanæ cum multis aliis documentis.**

Compotus est talis proprie dictus manualis.

Pro litera dominicali. A b c sunt extra g supra, d e f manent infra.

Pro annis Domini habendis octo bis ex centum remanet ex mille viginti.

Versus. Filius esto Dei cælum bonus accipe gratis.

Pro bissext.

Bissextum sextæ Martis tenere Kalendæ,

¹ See below, *Pro clavibus*, page viii

Posteriori die celebrantur festa Matthiæ.

Sabbata si teneant ibi non alibi celebrantur.

Pro concurrente: A sex. b quinque: c quatuor: e duo: d tres.

Primus concurrens est f litera: septimus est g.

Pro numero dierum cujuslibet mensis.

Junius, Aprilis, September, et ipse November,

Dant triginta dies: reliquis superadditur unus.

De quorum numero Februarius excipitur.

Namque quater septem fertur habere dies,

Sed cum bissextus fuerit superadditur unus.

¶ De septem Planetis.

Sol, Venus, Mer, Luna, Saturnus, Jupiter et Mars.

Quot nonas ydus et Kalendas.

Sex Maius nonas October, Julius et Mars.

Quatuor et reliqui tenet ydus quilibet octo

Inde dies reliquos omnes dic esse Kalendas.

¶ De duodecim signis.

Est Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo,

Libraque, Scorpius, Architenens, Capricornus, et Urna,

Cui tenet et Pisces. Sita sunt hæc ordine signa.

Semper quindenis ponuntur signa Kalendis.

¶ De numero aureo.

Aureus hic numerus hiis versibus est manifestus.

Ternus undin nod octo, sex quinque tred ambo decem doct,

Versus. Septem quind quater dud ista novem dest sextus quat.

¶ Pro situatione.

Est sine divi Febru sine to pril Junius Augustus,

October sineque bo: vultque December abesse.

¶ Pro lunatione embolismali.

Embolismus lunatio semper erit par.

Impare par impar pare fit lunatio mense.

Illius est mensis cui dat lunatio finem.

¶ Pro clavibus.

Primula g Jani supremaque g que secunda.

Martis et Aprilis g tertia g que suprema.

¶ Pro Adventu.

Andreæ festo vicinior ordine quo vis.

Adventus Domini prima colit feria.

Si cadat in lucem Domini celebratur ibidem.

¶ Pro indicionibus.

Si per quindenos Domini diviseris annos,
 Hiis tres adjunges indicio sit tibi præsens.
 Dant centum gentes tibi mille decem quoque reddit.
 Dum redit October indicio fit nova semper.
 Quattuor atque tribus ipsi prælata diebus.

¶ Pro diebus ægris.

Augurio decies audito lumine clangor.
 Linquit olens abies colit colus fercula gallus.

¶ Pro solsticiis.

Hæc duo solstitia faciunt Cancer Capricornus,
 Sed noctes æquant Aries cum Libra diebus.

¶ Pro observatione jejunorum.

Petrus et Andreas Paulus cum Symone Judas,
 Ut jejunemus nos admonet atque Mattheus,
 Fiat Domini Penthe: que Johan Lau. Sumptio sancta,
 Sed cum prædictis addes sanctos simul omnes.
 Horum vigiliis jejunes Luceque Marci.

¶ Pro quatuor temporibus.

Post penth. cru. lu. ci. scio quatuor tempora anni.

¶ Pro festis mobilibus inveniendis.

Post epy. tres pri tres di. pasch. Domini fit.
 In Septuagesima tres sunt dominicæ cir. esto exurge.
 In Quadragesima sex In. re. o. le ui do.
 In tempore paschali sex Re qua mi ju can vo.

Lunæ post rogationes celebrantur, jovis sequens ascensio Domini, secunda dominica post, celebratur Penthe. Et in oct festum sanctissimæ Trinitatis æstivalis, et jovis sequenti festum sanctissimi sacramenti, et dominica proximior adventu festum Trinitatis hiemalis, et inter illa festa Trinitatis celebrantur Hystoriæ.

Versus pro hystoriis fiendis.

India dat bursas auratas ad data clausas.

Nota quod sunt septem hystoriæ post Trinitatem æstivalem quæ sunt celebrandæ infra Trinitatem hiemalem i est Deus omnium, ii In principio, iii Si bona, iiii Peto Domine, v Adonai, vi Adapteriat, vii Vidi Dominum. Quælibet hystoria habet tot dominicas quota est in ordine alphabeti cujuslibet dictionis Hujus versus India dat. Ut supra.

FINIS.

JANUARIUS

Annus habet duodecim Menses, Ebdomadas LII., et Diem unum, et habet Dies CCCLXV.

KL Januarius habet Dies XXXI., Luna XXX. et Horas VI.
Nox habet Horas XVI., Dies vero VIII.

Prima dies mensis et septima truncat ut ensis.

3	A	Januarii.	Circumcisio Domini minus duplex ix lectionum.	1
	b	4 N.	Octa. Sancti Stephani prothomartyris iii lectionum.	2
11	c	3 N.	Octa. Sancti Johannis apostoli et evangelistæ iii lect.	3
	d	pridie N.	Octa. Sanctorum Innocentium martyrum iii lectionum.	4
19	e	Nonis.	Octa. Sancti Thomæ mart. et S. Edwardi regis et conf.	5
8	f	8 Id.	Epiphania Domini festum principale duplex ix lect.	6
	g	7 Id.	Claves Septuagesimæ.	7
16	A	6 Id.	Luciani presbyteri et sociorum memoria tantum.	8
5	b	5 Id.		9
	c	4 Id.		10
13	d	3 Id.	Sol in Aquario.	11
2	e	pridie Id.	[Mediæ lect. de Sancto Hylario.	12
	f	Idibus.	Octa. Epyphanix. Invitatorium triplex ix lectionum.	13
10	g	19 Kl.	Februarii. Felicis presb. et mart. Inv. s. iii lect.	14
	A	18 Kl.	Mauri abbatis. Invitatorium simplex iii lectionum.	15
18	b	17 Kl.	Marcelli papæ et mart. Inv. simplex iii lect.	16
7	c	16 Kl.	Sulpicii episcopi et confessoris. Sancti Antonii conf.	17
	d	15 Kl.	Priscæ virginis et mart. Inv. s. iii lect. Prima LXX.	18
15	e	14 Kl.	Vulstani episcopi et confessoris ix lect. de communi.	19
4	f	13 Kl.	Sanctorum Fabiani et Sebastiani martyrum ix lect.	20
	g	12 Kl.	Agnetis virginis et martyris ix lectionum.	21
12	A	11 Kl.	Vincentii martyris novem lectionum.	22
1	b	10 Kl.		23
	c	9 Kl.		24
9	d	8 Kl.	Conversio Sancti Pauli. Inv. triplex ix lect. Memoria de	25
	e	7 Kl.	Sancto Prejecto. duplex.	26
17	f	6 Kl.	Juliani episcopi et confessoris. Inv. duplex iii lect.	27
6	g	5 Kl.	Agnetis secundo. Inv. duplex iii lect. Claves XL.	28
	A	4 Kl.		29
14	b	3 Kl.	Batildis reginæ virginis non mart. Invitatorium simplex iii	30
8	c	pridie Kl.	[lectionum.	31

In Jano claris calidisque cibis potiaris.
Atque decens potus post fercula sit tibi notus.
Lædit enim medo tunc potus vel bene credo.
Balnea tunc intres et venam scindere cures.

Pocula Janus amat, 13.

SS. Wulstan, Fabian, Agnes, Vincent, and S. Paul, black, H, 57. S. Anthony omitted, H, 92, 94.

The Calendar is printed from 97.

FEBRUARIUS

KL

Februarius habet Dies XXVIII., Luna XXIX.

Nox habet Horas XIV., Dies vero X.

Quarta subit mortem, prosternit tertia fortem.

	d	Februarii.	Brigidæ virginis et martyris. Inv. simplex iii lect.	1
11	e	4 N.	Purificatio beatæ Mariæ Majus duplex novem lect.	2
19	f	3 N.	Blasii episcopi et martyris. Inv. duplex trium lect.	3
8	g	pridie N.		4
	A	Nonis.	Agathæ virginis et martyris novem lect. [lect.	5
16	b	8 Id.	Sanctorum Vedasti et Amandi episc. Inv. simplex trium	6
6	c	7 Id.	Ubicunque prima luna fuerit post festum Agathæ,	7
	d	6 Id.	proxima dominica sequenti erit dominica, XL.	8
13	e	5 Id.	Sol in Piscibus.	9
2	f	4 Id.	Scolasticæ virginis. Invitatorium simplex iii lect.	10
	g	3 Id.	Translatio Sanctæ Fredeswidæ virginis.	11
10	A	pridie Id.		12
	b	Idibus.		13
18	c	16 Kl.	Martii. Valentini episcopi et martyris. Invitat. simplex iii	14
7	d	15 Kl.	[lectionum.	15
	e	14 Kl.	Julianæ virginis et martyris. Inv. simplex iii lect.	16
15	f	13 Kl.		17
4	g	12 Kl.		18
	A	11 Kl.		19
12	b	10 Kl.		20
1	c	9 Kl.	Ultima Septuagesimæ.	21
	d	8 Kl.	Cathedra Sancti Petri. Inv. triplex ix lectionum.	22
9	e	7 Kl.		23
	f	6 Kl.	Mathiæ apostoli. Inv. duplex, ix lect., si bissextus	24
17	g	5 Kl.	fuerit quarta die a cathedra Sancti Petri fiat festum	25
6	A	4 Kl.	Sancti Mathiæ et f litera bis numeretur.	26
	b	3 Kl.		27
14	c	pridie Kl.		28

Post cineres neuma, post Crucem, postque Luciam
Mercurii, Veneris, Sabbati, jejunia fient.

Nascitur occulta Febris Februario multa.
Potibus et escis si caute minuere velis.
Tunc cave frigora, de pollice funde cruorem.
Suge favum mellis, pectoris qui morbos curabit.

Et Februus algeo clamat, 13.

S. Agatha and S. Peter's chair, black, H, 57. Omit S. Frideswide, H, 92. 94.

MARTIUS

KL

Martius habet Dies xxxi., Luna xxx.

Nox habet Horas xii., Dies vero xii.

Primus mandentem dirumpit, quarta bibentem.

3	d	Martii.	Davidis episcopi et confessoris ix lectionum.	1
	e	6 N.	Cedde episcopi et confessoris ix lectionum.	2
11	f	5 N.		3
	g	4 N.		4
19	A	3 N.		5
8	b	pridie N.		6
	c	Nonis.	Sanctarum Perpetuæ et Felicitatis vir. et mart., iii lect.	7
16	d	8 Id.		8
5	e	7 Id.		9
	f	6 Id.		10
13	g	5 Id.	Claves Paschæ. Sol in Ariete. Equinoctium vernale.	11
2	A	4 Id.	Gregorii papæ et confessoris inferius duplex ix lect.	12
	b	3 Id.	Ultimum Quadragesimæ.	13
10	c	pridie Id.	Post istum locum non potest esse initium xl.	14
	d	Idibus.		15
18	e	17 Kl.	Aprilis. Introitus Noe in archam.	16
7	f	16 Kl.	Patricii episcopi et confessoris ix lectionum.	17
	g	15 Kl.	Eduuardi regis et martyris ix lectionum.	18
15	A	14 Kl.		19
4	b	13 Kl.	Cuthberti episcopi novem lectionum.	20
	c	12 Kl.	Benedicti abbatis novem lectionum.	21
12	d	11 Kl.	Primum pascha.	22
1	e	10 Kl.	Hic Adam creatur.	23
	f	9 Kl.		24
9	g	8 Kl.	Annunciatio dominica minus duplex novem lectionum.	25
	A	7 Kl.		26
17	b	6 Kl.	Resurrectio Domini. principale duplex festum.	27
6	c	5 Kl.		28
	d	4 Kl.		29
14	e	3 Kl.		30
3	f	pridie Kl.		31

Martius humores gignit variosque dolores.

Sume cibum pure: cocturas si placet ure.

Balnea sunt sana, sed quæ superflua vana.

Vena nec abdenda, nec potio sit tribuenda.

Martius arva fodit de vite superflua demit, 13.

SS. David, Chad, Gregory, Edward, Cuthbert, and Benedict, black, H, 57. S. Patrick, red, 94, 8RM.

Claves Paschæ, 17 Kal. April, H, 92, erroneously.

APRILIS

KL Aprilis habet Dies xxx., Luna xxix.
Nox habet Horas x., Dies vero xiv.

Denus et Undenus est mortis vulnere plenus.

	g	Aprilis		1
11	A	4 N.		2
	b	3 N.	Richardi episcopi et confessoris ix lect.	3
19	c	pridie N.	Ambrosii, episc. et doct. inferius duplex ix lect.	4
8	d	Nonis.		5
16	e	8 Id.		6
5	f	7 Id.		7
	g	6 Id.		8
13	A	5 Id.		9
2	b	4 Id.		10
	e	3 Id.	Sol in Tauro.	11
10	d	pridie Id.		12
	e	Idibus.		13
18	f	18 Kl.	Maii. Sanctorum Tyburcii Valerinni et Maximi mart., iii	14
7	g	17 Kl.	Claves Rogationum. [lect.	15
	A	16 Kl.		16
15	b	15 Kl.		17
4	c	14 Kl.		18
	d	13 Kl.	Alphei episcopi et martyris iii lectionum.	19
2	e	12 Kl.		20
1	f	11 Kl.		21
	g	10 Kl.		22
9	A	9 Kl.	Georgii mart. inferius duplex trium lectionum cum regi-	23
	b	8 Kl.	[mine chori.	24
17	c	7 Kl.	Marci evangelistæ iii lectionum inferius dup. Letania	25
6	d	6 Kl.	[Major. Ultimum Pascha.	26
	e	5 Kl.		27
14	f	4 Kl.	Vitalis mart. iii lect., cum regimine chori.	28
3	g	3 Kl.	Egressus Noe de archa.	29
	A	pridie Kl.	Depositio Sancti Erkanwaldi episc. London. dyocesis.	30

Sæpe probatur vere vires Aprilis habere.
Cuncta renascuntur, pori tunc aperiuntur.
In quo scalpescit corpus, sanguis quoque crescit.
Ergo soluatur venter cruorque minuatur.

Aprilis florida nutrit, 13.
SS. Richard, Ambrose, and Vitalis, black, H, 57. S. Erkenwald is omitted in H, 92, 94, and is black in 57.

MAYUS

KL

Mayus habet dies xxxi., Luna xxx.

Nox habet Horas viii., Dies vero xvi.

Tercius occidit et septimus ora relidit.

11	b	Maii.	Apostolorum Philippi et Jacobi inferius dup. iii lect.	1
	c	6 N.		2
19	d	5 N.	Inventio Sanctæ Crucis minus dup. iii lect. Memoria de	3
8	e	4 N.	[martyribus Alexandro et Eventio.	4
	f	3 N.		5
16	g	pridie N.	Johannis ante Portam Latinam. Inv. trip. iii lect.	6
5	A	Nonis.	Johannis episc. et conf. de Beverlaco iii lect. cum regimine	7
	b	8 Id.	[chori.	8
13	e	7 Id.	Translatio Sancti Nicolai cum regimine chori	9
2	d	6 Id.	Sanctorum Gordiani et Epimachi martyrum iii lect.	10
	e	5 Id.		11
10	f	4 Id.	Sanctorum Nerei, Achillei, atque Pancratii, iii lect.	12
	g	3 Id.	Sol in Geminis.	13
18	A	pridie Id.	Nota quod festum Translationis Sancti Cedde episcopi	14
7	b	Idibus.	semper debet celebrari dominica proxima ante Ascensionem Domini cum regimine chori.	15
	c	17 Kl.	Junii.	16
15	d	16 Kl.		17
4	e	15 Kl.		18
	f	14 Kl.	Dunstani episc. et conf. ix lect. Memoria de Sancta Potentiana.	19
12	g	13 Kl.		20
1	A	12 Kl.		21
	b	11 Kl.		22
9	c	10 Kl.		23
	d	9 Kl.	Festum Sancti Salvatoris.	24
17	e	8 Kl.	Aldelmi episc. et conf. mediæ lect. de Sancto Urbano ix	25
6	f	7 Kl.	Augustini Anglorum apostoli ix lect. [lect.	26
	g	6 Kl.		27
14	A	5 Kl.	Germani episcopi et confessoris iii lectionum.	28
3	b	4 Kl.		29
	c	3 Kl.		30
11	d	pridie Kl.	Petronille virginis non martyris iii lectionum cum extra [octavam Sanctæ Trinitatis contigerit.	31

Mayo secure laxari sit tibi curæ.

Scindatur vena, sed balnea dentur amœna.

Cum calidis rebus sint fercula seu speciebus.

Potibus astricta sit salvia cum benedicta.

Ros et flos nemorum Maio sunt fomes amorum, 13.

Holy Cross, SS. John Port. Latin., John of Beverley, Dunstan, the Holy Saviour, and SS. Aldhelm and Augustin, black, 57.

SS. John of Beverley, Dunstan and Aldhelm black in H, and the Holy Saviour not inserted, it is black in 55P.

S. Nicholas omitted in 92, and the Rubric about S. Chad in H.

JUNIUS

KL

Junius habet Dies xxx., Luna xxix.

Nox habet Horas vi., Dies vero xviii.

Denus pallescit, quindenus federa nescit.

	e	Junii.	Nichomedis martyris iii lectionum.	1
19	f	4 N.	Sanctorum Marcellini et Petri martyrum. Inv. duplex iii	2
8	g	3 N.	[lectionum.	3
16	A	pridie N.		4
5	b	Nonis.	Bonifacii sociorumque ejus martyrum. Invitat. duplex iii	5
	c	8 Id.	[lectionum.	6
13	d	7 Id.		7
2	e	6 Id.	Sanctorum Medardi et Gildardi confessorum iii lect.	8
	f	5 Id.	Translatio Sancti Edmundi mart. mediæ lect. de martyr-	9
10	g	4 Id.	[ibus Primo et Feliciano. Inv. triplex ix lect.	10
	A	3 Id.	Barnabæ apostoli. Inv. triplex, ix lect.	11
18	b	pridie Id.	Sanctorum Basilidis, Cyrini et Naboris, iii lect.	12
7	c	Idibus.	Sol in Cancro. Solsticium.	13
	d	18 Kl.	Julii. Basilii episcopi et confessoris iii lectionum.	14
15	e	17 Kl.	Sanctorum Viti et Modesti atque Crescentiæ iii lect.	15
4	f	16 Kl.	Translatio Sancti Richardi, mediæ lect. de Sancti Cirico	16
	g	15 Kl.	[et Julita ix lectionum.	17
12	A	14 Kl.	Sanctorum Marci et Marcelliani. Inv. dup. iii lect.	18
1	b	13 Kl.	Sanctorum Gervasii et Prothasii. Inv. dup. iii lect.	19
	c	12 Kl.	Translatio Sancti Edwardi regis et mart. ix lect., nisi fac-	20
9	d	11 Kl.	[tæ fuerint in xl.	21
	e	10 Kl.	Albani prothomartyris ix lect.	22
17	f	9 Kl.	Etheldredæ virginis iii lectiones cum nocturno. Vigilia.	23
6	g	8 Kl.	Nativitas Sancti Johannis Baptistæ minus dup. ix lect.	24
	A	7 Kl.		25
14	b	6 Kl.	Sanctorum Johannis et Pauli. Inv. duplex iii lect.	26
3	c	5 Kl.		27
	d	4 Kl.	Leonis papæ et confessoris iii lect. cum nocturno. Vigilia,	28
11	e	3 Kl.	Apostolorum Petri et Pauli minus duplex ix lect.	29
	f	pridie Kl.	Commemoratio Sancti Pauli. Inv. triplex ix lect.	30

Post Personas tres librum Regum dare debes. Deus Omnium.

In Junio gentes potabit medo bibentes.
Atque novellarum fuge potus cervisiarum.
Ne noceat colera, valet hec refectio vera.
Lactucæ frondes ede, jejunos bibe fontes.

Dat Junius fœna, 13.

SS. Edmund, Edward, Alban, and S. Paul, black, H, 57, as also S. Barnabas in 57. S. Alban, black, 55P.

JULIUS

KL

Julius habet Dies XXXI., Luna XXX.

Nox habet Horas VIII., Dies vero XVI.

Tredecimus mactat Julii, denus labefactat.

19	g	Julii.	Octa. Sancti Johannis Baptistæ. Inv. dup. iii lect.	1
8	A	6 N.	Visitatio Beatæ Mariæ duplex memoria ¹ de martyribus ¹	2
	b	5 N.	[sub silentio.	3
16	c	4 N.	Translatio et Ordinatio Sancti Martini ix lect.	4
5	d	3 N.		5
	e	pridie N.	Octa. apostolorum Petri et Pauli. Inv. dup. ix lect.	6
13	f	Nonis.	Translatio Sancti Thomæ mart. ix lect. Dominica prima	7
2	g	8 Id.	post festum translationis Sancti Thomæ celebratur	8
	A	7 Id.	festum reliquiarum, ix lectionum.	9
10	b	6 Id.	Sanctorum Septem Fratrum mart. Inv. dup. iii lect.	10
	c	5 Id.	Translatio Sancti Benedicti abb. ix lect. nisi factæ fuerunt	11
18	d	4 Id.	[in xl. tunc fiant iii lect. et inv. dup. ² iii lect. ²	12
7	e	3 Id.		13
	f	pridie Id.	Sol in Leone. Dies caniculares.	14
15	g	Idibus.	Translatio Sancti Swithini sociorumque ejus ix lect.	15
4	A	17 Kl.	Augusti. Translatio Sancti Osmundi novem lect.	16
	b	16 Kl.	Kenelmi regis et martyris. Inv. duplex, iii lect.	17
12	c	15 Kl.	Arnulphi episcopi et martyris iii lectionum.	18
1	d	14 Kl.		19
	e	13 Kl.	Margaretæ virg. et mart. ix lect.	20
9	f	12 Kl.	Praxedis virginis non martyris iii lectionum.	21
	g	11 Kl.	Mariæ Magdelenæ Inv. triplex ix lect. ³	22
17	A	10 Kl.	Apollinaris episcopi et martyris iii lectionum.	23
6	b	9 Kl.	Christinæ virginis et mart. iii lect. cum noc. Vigilia,	24
	c	8 Kl.	Jacobi apostoli inferius duplex ix lect. ⁴	25
14	d	7 Kl.	Annæ matris Mariæ. Inv. triplex novem lect.	26
3	e	6 Kl.	Sanctorum Septem Dormientum m. Inv. d. iii lect.	27
	f	5 Kl.	Sansonis episcopi. Inv. duplex, iii lectionum. ⁵	28
11	g	4 Kl.	Sanctorum Felicis et Fausti. Inv. duplex iii lect.	29
19	A	3 Kl.	Sanctorum Abdon et Sennes mart. Inv. dup. iii lect.	30
	b	pridie Kl.	Germani episcopi et confessoris iii lectionum.	31

Et post Sansonem ⁶sapientiam⁶ da Salomonem. In principio.

Qui vult solamen Julio probet hoc medicamen.

Venam non scindat, nec ventrem potio ledat.

Somnum compescat, et balnea cuncta pavescat.

Prodest recens unda, allium cum salvia munda.

Julio resecur avena, 13.

¹ Possibly SS. Processus and Martinianus and S. Swithin, 797. ² These words seem inserted by mistake. ³ Memoria of S. Wandragesil.⁴ Memoria of SS. Christopher and Cucufatus. ⁵ Memoria of S. Pantaleon, and Mass of S. Pantaleon. ⁶ should be "sapientem."

SS. Martin, Thomas, Benedict, Swithin, and Margaret, black, 57. SS. Martin, Benedict, and Swithin, black, H.

S. Martin and S. Benedict, black, 55P. H. and 55P, and probably others, have the Feast of Relics red.

AUGUSTUS

KL

Augustus habet Dies xxxi., Luna xxx.

Nox habet Horas x., Dies vero xiv.

Prima necat fortem, perditque secunda cohortem.

8	c	Augusti.	Ad Vincula Sancti Petri. Inv. triplex, ix lect. ¹	1
16	d	4 N.	Stephani papæ et martyris. Inv. duplex, iii lect.	2
5	e	3 N.	Inventio Sancti Stephani prothomartyris, ix lect.	3
	f	pridie N.		4
13	g	Nonis.	Oswaldi regis et martyris. Inv. dup. iii lectionum. ²	5
2	A	8 Id.	Transfiguratio Domini dup. memoria de martyribus. ³	6
	b	7 Id.	Festum Nominis Jesu, dup. majus ix lect. Donati episcopi [et martyris memoria tantum.	7
10	c	6 Id.	Ciriaci sociorumque ejus mart. memoria tantum.	8
	d	5 Id.	Romani martyris memoria tantum. Vigilia,	9
18	e	4 Id.	Laurentii martyris. Inv. triplex ix lectionum.	10
7	f	3 Id.	Tyburatii martyris memoria tantum.	11
	g	pridie Id.		12
15	A	Idibus.	Ipoliti sociorumque ejus martyrum ix lectionum.	13
4	b	19 Kl.	Septembris. Octa Jesu. Eusebii presb. et conf. Vigilia,	14
	c	18 Kl.	Assumptio Beatæ Mariæ virginis majus dup. et principale.	15
12	d	17 Kl.	Sol in Virgine. Equinoctium.	16
1	e	16 Kl.	Octa. Sancti Laurentii memoria tantum.	17
	f	15 Kl.	Agapiti martyris memoria tantum.	18
9	g	14 Kl.	Magni martyris memoria tantum.	19
	A	13 Kl.		20
17	b	12 Kl.		21
6	c	11 Kl.	Octa. Sanctæ Mariæ ix lect. memoria de sanctis. ⁴	22
	d	10 Kl.	Sanctorum Thimothei et Appollinaris cum noc. Vigilia,	23
14	e	9 Kl.	Bartholomei apostoli inferius duplex ix lectionum. ⁵	24
3	f	8 Kl.		25
	g	7 Kl.		26
11	A	6 Kl.	Ruffi martyris. Invitatorium duplex iii lectionum.	27
19	b	5 Kl.	Augustini episcopi et doctoris. Inv. triplex ix lect. ⁶	28
	c	4 Kl.	Decollatio Sancti Johannis Baptistæ. Inv. trip. ix lect. ⁷	29
8	d	3 Kl.	Sanctorum Felicis et Adaucti, m. Inv. dup. iii lect.	30
	e	pridie Kl.	Cuthberge virginis non martyris. Inv. dup. iii lect.	31

Post Augustinum doctorem Job lege justum.

Si bona.

Thobiam dictum post Prothum atque Hiacinctum.

Peto Domine.

Quisquis sub Augusto vivat medicamine justo.

Raro dormitet, æstum coitum quoque vitet.

Balnea non curet, nec multum comestio duret.

Nemo laxari debet, vel flebothomari.

Augustus Spicas, 13.

¹ Memoria de martyribus (SS. Machabæorum?) ² Festum nivis, 55P, black. ³ Sixti Felicissimi et Agapiti. ⁴ Timothei et Symphoriani.⁵ Memoria de Sancto Audoeno. ⁶ Memoria de Hermete. ⁷ De Sancta Sabina.

S. Peter's Chains, S. Stephen, Transfiguration, S. Augustin, and S. John the Baptist, black, 57. S. Stephen and Transfiguration, black,

H. Name of Jesus not inserted in H. and 92, nor its octave in 94.

SEPTEMBER

KL

September habet Dies xxx., Luna xxix.

Nox habet Horas xii., Dies vero xii.

Ternus September et denus fert mala membris.

16	f	Septembris.	Egidii abbatis ix lect. Mediæ lect. de Sancto Prisco.	1
5	g	4 N.		2
	A	3 N.	[factæ in xl.	3
13	b	pridie N.	Translatio Sancti Cuthberti episcopi et conf. ix lect. nisi	4
2	c	Nonis.	Bertini abbatis et confessoris trium lect. cum noc.	5
	d	8 Id.		6
10	e	7 Id.		7
	f	6 Id.	Nativitas Beatæ Mariæ virginis.	8
18	g	5 Id.	Gorgonii martyris memoria tantum.	9
7	A	4 Id.		10
	b	3 Id.	Sanctorum Prothi et Jacincti mart. memoria tantum.	11
15	c	pridie Id.		12
4	d	Idibus.	Sol in Libra.	13
	e	18 Kl.	Octobris. Exaltatio S. Crucis mi. dup. nov. lect. med. lect. de SS. Cornelio et Cypriano.	14
			Æquinoctium Autumnale et finiunt dies caniculares.	
12	f	17 Kl.	Octa Beatæ Mariæ. Invitatorium triplex ix lect. Memoria [de Sancto Nichomede.	15
1	g	16 Kl.	Edithæ vir. non mart. ix lect. mediæ lect. de mart.	16
	A	15 Kl.	Lamberti episcopi et mart. ix lect. Invit simplex, iii lect.	17
9	b	14 Kl.	Observe mensis noni Jejunia semper.	18
	c	13 Kl.	Post Exaltatam feria quarta Crucem.	19
17	d	12 Kl.	Vigilia. [Memo. de S. Laudo ep. et conf.	20
6	e	11 Kl.	Mathei apostoli et evangelistæ. Inferius dup. ix lect.	21
	f	10 Kl.	Mauricii sociorumque ejus martyrum ix lectionum.	22
14	g	9 Kl.	Teclæ, virginis non martyris iii lect. cum nocturno.	23
3	A	8 Kl.		24
	b	7 Kl.	Firmini episcopi et martyris. Invit simplex iii lect.	25
11	c	6 Kl.	Cypriani epi. et Justinæ virginis. Inv. dup. iii lect.	26
19	d	5 Kl.	Sanctorum Cosmæ et Damiani mart. Invitat. duplex iii	27
	e	4 Kl.	[lect.	28
8	f	3 Kl.	Michaelis archangeli. Inferius duplex ix lectionum.	29
	g	pridie Kl.	Hieronimi presb. et doctoris. Inferius duplex ix lect.	30

Subjungas Judith post Vigilamque Mathei.

Adonay.

Post Sanctum Cosmam des historiam Machabeo.

Adaperiat.

Fructus maturi Septembris sunt valituri.

Et pira cum vino, panis cum lacte caprino.

Aqua de urtica tibi potio fertur amica.

Tunc venam pandas, species cum semine mandas.

September conterit uvas, 13.

SS. Giles, Cuthbert and Jerome, black, H, 57. SS. Edith and Maurice, red in 94. SS. Cornelius and Cyprian omitted in H, 92.

S. Priscus omitted in 55P.

OCTOBER

KL

October habet Dies xxxi., Luna xxx.

Nox habet Horas xiv., Dies vero x.

Ternus et denus est sicut mors alienus.

16	A	Octobris.	SS. Remigii, Germani, Vedasti, et Bavonis, episcoporum [ix lect., mediæ lect. de Sancto Meloro.	1
5	b	6 N.	¹ Thomæ Herfordensis episcopi et confessoris ix lect.	2
13	c	5 N.	[mediæ lect. de Sancto Leodegario.	3
2	d	4 N.		4
	e	3 N.		5
10	f	pridie N.	Fidis virginis et martyris. Invitat. simplex iii lect.	6
	g	Nonis.	Sanctorum Marci et Marcelliani. Invitat. dup. iii lect.	7
18	A	8 Id.		8
7	b	7 Id.	Dyonisii sociorumque ejus ix lectionum.	9
	c	6 Id.	Gereonis sociorumque ejus mart. Invit. dup. iii lect.	10
15	d	5 Id.	Nichasii sociorumque ejus mart. Invit. dup. iii lect.	11
4	e	4 Id.		12
	f	3 Id.	Translatio Sancti Edwardis regis. Inf. dup. iii lect.	13
12	g	pridie Id.	Calixti papæ et mart. Inferius dup. iii lectionum. Sol in [Scorpione.	14
1	A	Idibus.	Vulfranni episcopi et confessoris ix lect.	15
	b	17 Kl.	Novembris. Michaelis in Monte Tumba. Inv. trip. novem	16
9	c	16 Kl.	Etheldredæ vir. non mart. novem lect. [lect.	17
	d	15 Kl.	Lucæ evangelistæ. Inferius duplex ix lectionum. ²	18
17	e	14 Kl.	Fredeswidæ virginis non martyris novem lectionum.	19
6	f	13 Kl.		20
	g	12 Kl.	Sanctarum undecim milium vir. Invit. dup. iii lect.	21
14	A	11 Kl.		22
3	b	10 Kl.	Romani episcopi et confessoris iii lect., cum nocturno.	23
	c	9 Kl.		24
11	d	8 Kl.	Sanctorum Crispini et Crispiniani ix lectionum, mediæ	25
19	e	7 Kl.	lect. de Sancto Johanne de Beverlaco episcopo et con-	26
	f	6 Kl.	fessore. ³	27
8	g	5 Kl.	Apostolorum Symonis et Judæ. Inferius dup. ix lect.	28
	A	4 Kl.		29
16	b	3 Kl.		30
5	c	pridie Kl.	Quintini mart. iii lect. cum nocturno. Vigilia.	31

Post Judam Symonem subjungas Ezechielem.

Vidi Dominum.

October vina præbet cum carne ferina.

Necnon aucina caro valet et volucrina.

Quamvis sint sana, tamen est repletio vana.

Quantum vis comede, sed non præcordia læde.

Seminat October, 13.

¹ No service for S. Thomas of Hereford in Sanctorale. ² Memoria de Sancto Justo. ³ Vigil.

SS. Remi, Denys, Wulfran, Michael at Mont St. Michel, Awdry, Frideswide, and Crispin, black, H, 57. SS. Wulfran and Awdry, black, 8RM. S. Thomas of Hereford, red in 94, 8RM. S. John of Beverley omitted in 92.

NOVEMBER

KL

November habet Dies xxx., Luna xxxi.

Nox habet Horas xvi., Dies vero viii.

Scorpius est quintus et tertius est nece cinctus.

13	d	Novembris.	Solemnitas Omnium Sanctorum. Majus duplex ix lect.	1
	e	4 N.	Commemo. Omnium Defunctorum ix lect., ad vesperas	2
			[de S. Maria, fiat meo. de S. Eustachio et sociorum.	
2	f	3 N.	Wenefredæ, virginis et martyris ix lectionum.	3
	g	pridie N.		4
10	A	Nonis.		5
	b	8 Id.	Leonardi, abbatis, novem lectionum.	6
18	c	7 Id.		7
7	d	6 Id.	Sanctorum Quatuor coron. mart. Invit. dup. iii lect.	8
	e	5 Id.	Theodori martyris. Invitatorium simplex iii lect.	9
15	f	4 Id.		10
4	g	3 Id.	Martini episcopi et confessoris. Inv. trip., novem lect.	11
	A	pridie Id.	Sol in Sagittario. [Mem. de S. Menna, mart.	12
12	b	Idibus.	Bricii epis. et con. Invit. duplex iii lect., Mem. de S.	13
			[Martino.	
1	c	18 Kl.	Decembris. Translatio Sancti Erkenwaldi episcopi.	14
	d	17 Kl.	Machuti epis. et con. ix lect. mediæ lect. de S. Martino.	15
9	e	16 Kl.	Depositio S. Edmundi archiepis. Invit. trip. ix lect.	16
	f	15 Kl.	Hugonis epis. et con. ix lect. mediæ lect. de S. Aniano.	17
17	g	14 Kl.	Octa. Sancti Martini. Invitatorium duplex iii lect.	18
6	A	13 Kl.		19
	b	12 Kl.	Edmundi regis et martyris, ix lectionum.	20
14	c	11 Kl.		21
3	d	10 Kl.	Cæciliæ virginis et martyris, ix lectionum.	22
	e	9 Kl.	Clementis papæ et mart. ix lect. Memoria de Sancta	23
			[Felicitate virgine.	
11	f	8 Kl.	Grisogoni martyris. Invit. simplex iii lect.	24
19	g	7 Kl.	Katherinæ virginis et martyris ix lectionum.	25
	A	6 Kl.	Lini papæ et martyris. Invit. simplex iii lect.	26
8	b	5 Kl.		27
	c	4 Kl.	[Vigilia,	28
16	d	3 Kl.	Sanctorum Saturnini et Sisinnii iii lect., cum noct.	29
5	e	pridie Kl.	Andræ apostoli. Inferius duplex ix lectionum.	30

Post festum Lini, erit semper Adventus Domini. Aspiciens

Hoc scire tibi datur quod reuma Novembri curatur.

Quæque nociva vita, tua sint preciosa dieta.

Balnea cum venere tunc nullum constat habere.

Potio sit sana atque minutio bona.

Spoliat virgulta November, 13.

SS. Wenefrid, Martin, Machutus, Edmund the Archbishop, Hugh, Edmund the King, Cicely, and Clement are black in H. and 57, All Souls in H and S. Catherine in 57. S. Brice is red in 94, 8RM, and S. Leonard in 94.

DECEMBER

KL December habet Dies XXXI., Luna XXX.
Nox habet Horas XVI., Dies vero VIII.

Septimus exsanguis virosus denus ut anguis.

	f	Decembris.		1
13	g	4 N.		2
2	A	3 N.		3
10	b	pridie N.	Osmundi episcopi et confessoris ix lectionum.	4
	c	Nonis.		5
18	d	8 Id.	Nicolai, episcopi et confessoris. Invit. triplex ix lect.	6
7	e	7 Id.	Octa. Sancti Andreæ apostoli. Invit trip. iii lect.	7
	f	6 Id.	Conceptio Beatæ Mariæ. Minus duplex ix lect.	8
15	g	5 Id.		9
4	A	4 Id.		10
	b	3 Id.		11
12	c	pridie Id.		12
1	d	Idibus.	Luciæ virginis et martyris ix lectionum.	13
	e	19 Kl.	Januarii. Sol in Capricorno. Solstitium hyemale.	14
9	f	18 Kl.		15
	g	17 Kl.	O sapientia.	16
17	A	16 Kl.	Nullæ deinceps fiant preces ad vesperas.	17
6	b	15 Kl.		18
	c	14 Kl.		19
14	d	13 Kl.	Vigilia.	20
3	e	12 Kl.	Thomæ, apostoli. Inferius duplex ix lectionum.	21
	f	11 Kl.		22
11	g	10 Kl.		23
19	A	9 Kl.	Vigilia.	24
	b	8 Kl.	Nativitas Domini Nostri Jesu Christi. Principale festum [duplex ix lect. ¹	25
8	c	7 Kl.	Stephani, prothomartyris. Minus duplex ix lect.	26
	d	6 Kl.	Johannis apostoli et evangelistæ. Minus duplex ix lect.	27
16	e	5 Kl.	Sanctorum Innocentium mart. Minus dup. ix lect.	28
5	f	4 Kl.	Thomæ Cantuariæ archiepiscopi et mart. Minus dup. ix ² [lect.	29
	g	3 Kl.		30
13	A	pridie Kl.	Silvestri episcopi et confessoris ix lectionum mediæ lect. [de nativitate Domini.	31

Sanæ sunt membris res calide mense Decembris.
Frigus vitetur, capitalis vena scindatur.
Lotio sit vana, sed vasis potatio cara.
Sit tepidus potus, frigori contrarius totus.

Quærit habere cibum porcum mactando December, 13.

¹ Missa in Aurora. Memoria de Sancta Anastasia, 55. ² Sexta die, 74.

S. Osmund, black, H, 57. SS. Lucy and Sylvester, red in 94, 8RM.

EXORCISMUS AQUÆ.

Benedictio salis et aquæ.

Benedictio salis et aquæ; ¹Omnibus Dominicis per annum post primam ²et capitulum, ² fiat benedictio salis et aquæ ad gradum chori a sacerdote hoc modo.¹

EXORCIZO te creatúra salis per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum: per Deum qui te per Heliséum prophétam in aquam mitti iussit ut sanaretur sterilitas aquæ: ut efficiaris sal ³Hic respiciat sacerdos sal³ exorcizatum, in salutem credentium: et sis omnibus te suméntibus sánitas ánimæ et córporis: et effúgiat atque discédât ab eo loco quo aspérum fúeris omnis fantásia et nequítia vel versútia diabólicæ fraudis, omnisque spíritus immúndus adjurátus. Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos et sæculum per ignem.

℞. Amen.

Sequitur Oratio sine Dóminus vobíscum sed tantum cum Orémus.

Oratio.

IMMÉNSAM cleméntiam tuam, omnípotens ætérne Deus, humíliter implorámus, ⁴Hic respiciat sacerdos sal⁴ ut hanc creatúram salis quam in usum géneris humáni tribuísti, bene✠dicere et sanctificáre tua pietáte dignéris, ut sit omnibus suméntibus salus mentis et córpo-

ris; ut quicquid ex eo tactum vel respésum fúerit cáreat omni immundítia omníque impugnatióne spirituális nequítia. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus. Per ómnia sæcula sæculórum.

Amen.

Sequitur exorcismus aquæ.

EXORCIZO te, creatúra aquæ, in nómine Dei ✠ Patris omnipoténtis, et in nómine Jesu ✠ Christi Fílii ejus Dómini nostri, et in virtúte Spíritus ✠ Sancti: ut fias aqua exorcizata ad effugándam omnem potestátem inimíci; ut ipsum inimicum eradicáre et explantáre váleas cum ángelis suis apostáticis. Per virtútem ejúsdem Dómini nostri Jesu Christi; qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos et sæculum per ignem.

℞. Amen.

Sequitur Oratio sine Dóminus vobíscum sed cum Orémus.

Oratio.

DEUS, qui ad salutem humáni géneris máxima quæque sacraménta in aquárum substántia condidísti; adesto propítius invocatióibus nostris, et eleménto huic ⁵Hic respiciat sacerdos aquam⁵ multimodis purificatióibus præ-

¹ Omnibus Dominicis diebus per annum post capitulum, nisi in duplicibus festis et in Dominica Palmarum, a sacerdote hebdomadario, alba et capa serica rubra cum aliis vestibus sacerdotalibus induto, cum diacono et subdiacono albis cum amictibus indutis, subdiacono textum deferente, cum thuribulario et duobus ceroferaariis et acolito crucem deferente, omnibus albis cum amictibus indutis et in medio presbyterii ad altare conversis, et etiam cum duobus pueris, quorum alter, scilicet puer qui ad aquam scribitur in tabula, in sale tenendo et aquam benedictam gestando, alter scilicet puer hebdomadarius primus, lector primæ lectionis ad matutinas, librum tenendo, eidem sacerdoti diei ministrent, ad gradum chori, fiat Benedictio Salis et Aquæ hoc modo.—Grad.

² in capitulo.—94. capitulum.—98. 4L. non habet 8RM.

³ non habent H. 94. 98. 4L. 8RM. 13.

⁴ non habent H. 94. 98. 4L. 8RM. 13.

⁵ non habent H. 94. 98. 4L. 8RM.

paráto virtútem tuæ benedictiónis infúnde, ut creatúra tua mystériis tuis sérviens ad abjiciéndos dǎmones morbósque peléndos divínæ grátix sumat effectum; ut quicquid in dómibus vel in locis fidélium hæc unda respérserit, cáreat omni im-mundítia, liberétur a noxa, non illic resí-deat spíritus péstilens, non aura corrúm-pens; discédant omnes insídiæ laténtis iní-míci; et si quid est quod aut incolumitáti habitántium invidet aut quiéti aspersióne hujus aquæ effúgiat, ut salúbritas per in-vocatiónem sancti tui nóminis expetíta, ab ómnibus sit impugnatiónibus defénsa. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fí-lium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

Hic mittat sacerdos sal in aquam in mo-dum crucis, ¹ita dicendo sine nota.¹

Commixtio salis et aquæ páriter fiat: in nómine Patris et Fílii et Spíritus Sancti. Amen.

Versus. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio.

DEUS, invictæ virtútis auctor, et insu-perábilis impérii rex, ac semper ma-gníficus triumphátor; qui advérsæ domi-

natiónis vires réprimis, qui inimíci ru-giéntis sævitiam súperas; qui hostíles ne-quítias potens expúgnas; te, Dómine, tre-méntes et súpplices deprecámur ac pétí-mus, ut hanc ²**Hic respiciat aquam sa-le mixtam**² creatúram salis et aquæ di-gnánter accípias, benígnus illústres, pietá-tis tuæ ³amóre³ sanctífíces; ut ubicún-que fúerit aspérsa per invocatónem sanc-ti tui nóminis omnis infestatio immúndi spíritus abjiciátur terrórque venenósi ser-péntis procul pellátur, et præsentia Sanc-ti Spíritus nobis misericórdiam tuam po-scéntibus ubique adesse dignétur. Per Dó-minum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitá-te Spíritus Sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum.⁴

⁵**Dum ⁶aspergitur⁶ aqua, cantetur hæc Antiphona.**⁵

Aspérge me, Dómine, hysópo et mundá-bor; lavábis me et super nivem dealbábor.

Psalmus. Miserére mei Deus secúndum magnam misericórdiam tuam.

Aspérge me.

Versus. Et secúndum multitudinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

Aspérge me.

¹ *privitim ita dicens*—Grad.

² non habent H. 94. 98. 4L. 8RM. 13.

³ ita 98. 13. more.—H. 92. 94. 97. 8RM. 26. 34.

⁴ *Chorus Amen*—Grad.

⁵ Si duplex fuerit festum in Dominica, extra chorum fiat Benedictio salis et aquæ privatim ante aliquod altare; et Hora Sexta cantata aspergatur. In aliis vero Dominicis diebus, in choro benedicatur, et post [ante—Proc. 54.] Tertiam aspergatur; nisi in Dominica in Ramis Palmarum; tunc vero sicut in festis duplicibus observetur, licet duplex festum non est.

Peracta Benedictione salis et aquæ, accedat ipse sacerdos ad principale altare, et ipsum stando circum-que aspergat [in redeundo imprimis aspergat.—Proc. 54.] ministros ordinatim: incipiendo ab accolito qui crucem defert: deinde ad gradum chori rediens: ibidem [singulos accedentes—Proc. 54.] clericos aspergat, [incipiens a maioribus.—Proc. 54.] Tamen si episcopus fuerit præsens, ad eum pertinet asper-sio clericorum. Et post aspersionem clericorum, laicos in presbyterio hinc inde stantes aspergat. Dum aspergitur aqua benedicta, cantetur hæc Antiphona, cantore incipiente.—Grad.

⁶ ita H. 92. 94. 98. 4L. 8RM. 13. aspergatur.—97. 26.

Versus. Glória Patri. Sicut erat.

Repetatur. Lavábis me et super nivem dealbábor.

¹**Post aspersionem aquæ¹ sacerdos ad gradum chori dicat Versum.²**

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

R. Et salutáre tuum da nobis.

Sequitur Oratio, sine Dóminus vobíscum **sed tantum cum** Orémus.

Oratio.

EXÁUDI nos, Dómine, sancte Pater, omnípotens, ætérne Deus, et mittere dignáre sanctum ángelum tuum de cœlis, qui custódiat, fóveat, próteget, visitet, et deféndat omnes habitántes in hoc habitáculo per Christum Dóminum nostrum. **Respondetur** Amen.³

⁴**Benedictio panis.**

Benedícite.

Respondetur. Dóminus vobíscum, Et cum spírítu tuo.

¹Hæc Antiphona dicitur in aspersione aquæ benedictæ omnibus Dominicis per annum, præterquam a Pascha usque ad festum Trinitatis. Dicitur etiam in Dominica in Ramis Palmarum et in Dominica in Passione, cum Glória Patri et Sicut erat.

A Pascha usque ad festum Trinitatis dicatur hæc Antiphona in aspersione aquæ benedictæ, cantore incipiente Antiphonam. Vidi aquam egredientem de templo a latere dextro, alleluya. Et omnes ad quos pervenit aqua ista, salvi facti sunt, et dicent alleluya, alleluya.

Psalmus. Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Repetatur Antiphona, Vidi aquam. Gloria Patri. Sicut erat. Et omnes.

Peracta aspersione aquæ.—26.

Hæc Antiphona dicitur in aspersione aquæ benedictæ, supradicto modo, omnibus dominicis diebus per annum, de quocunque fit servitium, et in Dominica Passionis Domini et in Dominica Palmarum, cum Glória Patri, præterquam a festo Paschæ usque ad festum Sanctæ Trinitatis, post aspersionem aquæ benedictæ,—Grad.

²sine Dóminus vobíscum, hoc modo.—Grad.

³Si episcopus in aliqua simplici Dominica exequatur Officium, tunc ipse, indutus cappa serica cum mitra et baculo, ac omnibus supradictis Ministris, ad benedictionem salis et aquæ chorum solet intrare; qui dum fit benedictio salis et aquæ a sacerdote ut prædicatur ad hoc induto, sese in sedem recipit episcopalem; ibique post aspersionem altaris principalis a prædicto sacerdote factam, tam canonicos quam cæteros clericos ad sedem ipsam accedentes, modo et ordine prænotato, asperget, et tam Versum quam Orationem post Antiphonam, Asperges, dicit ibidem. Si vero episcopus exsecutor Officii non fuerit, tunc in habitu chori cum chirothecis tantum et baculo clericos ut supra aspergat, sacerdote prædicto Versum et Orationem post Antiphonam, Asperges me, more consueto semper dicente.—26.

⁴ex H. 94. 4L. 4PV. 13.

Orémus.

Oratio.

BÉNE[✠]DIC, Dómine, istam creatúrám panis sicut benedixisti quinque panes in desérto, ut omnes gustántes ex eo recípiant tam córporis quam ánimæ sanitátem. In nómine Patris et Filii et Spíritus Sancti. Amen.

Aspergaturque aqua benedicta.

Alia Benedictio panis.

Versus. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dóminus vobíscum,

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Oratio.

DÓMINE, sancte Pater, omnípotens, ætérne Deus, bene[✠]dicere dignéris hunc panem tua sancta spirituáli benedictióne; ut sit ómnibus suméntibus salus mentis et córporis, atque contra omnes morbos et univérsas inimicórum insídias tutámen. Per Dóminum nostrum

Jesum Christum Fílium tuum, panem qui de coelo descéndit et dat vitam et salutem mundo, et tecum vivit et regnat Deus. Per omnia sácula sæculórum.

Respondetur, Amen.⁴

¹De vita humana **bene instituenda.**

Mane, Deo vitam
commendet vir bonus omnem,
Prædicet et laudes
gratus ubique Deo;
Nocte memor culpæ
relegensque errata diurna
Poeniteat, veniam
postulet, inde cubat.¹

²Benedictio **panis in diebus**
Dominicis.

In primis sacerdos legat Evangelium sequens.

IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil. Quod factum est in ipso vita erat, et vita erat lux hóminum. Et lux in ténebris lucet, et ténebræ eam non comprehendérunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Johánnes. Hic venit in testimónium, ut testimónium perhiberet de lumine, ut omnes créderent per il-

lum. Non erat ille lux, sed ut testimónium perhiberet de lúmine. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognóvit. In própria venit, et sui eum non recepérunt. Quotquot autem recepérunt eum dedit eis potestátem filios Dei fieri, his qui credunt in nómine ejus: qui non ex sanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri, sed ex Deo nati sunt. Et Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátia et veritátis.

Et postea dicat Versum.

Sit nomen Dómini benedíctum.

℟. Ex hoc nunc.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

Deinde dicat.

Dóminus vobíscum,

Et cum spíritu tuo.

Orémus.

BÉNE✠DIC, Dómine, creatúram istam panis, sicut benedixísti quinque panes in desérto, ut omnes ex eo gustántes tam córporis quam ánimæ accípiant sanitátem. In nómine ✠ Patris et ✠ Fílii et Spíritus ✠ Sancti. Amen.

Tunc aspergatur aqua benedicta super panem et distribuatur.²

¹ ex 13.

² ex 26.

Hunc sequuntur in Processionalibus, 25, 28, 44, 54.

¶ Deinde eat processio hoc ordine. In primis procedant ministri virgam manu gestantes locum facientes processioni. Deinde pueri in superpelliciis aquam benedictam gestantes; deinde accolitus crucem ferens; et post ipsum duo ceroferarii pariter incedentes; deinde thuribularius, et post eum subdiaconus; deinde diaconus, omnes albis cum amictibus induti absque tunicis vel casulis, et post diaconum eat sacerdos in simili habitu cum cappa serica, pueris et clericis de secunda forma sequentibus habitu non mutato, non bini et bini, sed ex duabus partibus juxta ordinem quo disponuntur in choro. Et clerici de superiori gradu eodem ordine quo disponuntur in capite (capitulo) habitu non mutato, sed excellentiores sequuntur per ordinem, quod in omnibus Dominicis non duplicibus observetur per totum annum. Et exeat processio per ostium presbyterii septentrionale circumiens presbyterium, Episcopus si præsens fuerit mitram gerat et baculum in fine processionis. Sacerdos vero, sive præsens fuerit episcopus sive non, in anteriori parte post suos ministros procedat, et in eundo singula altaria aspergat.

¶ In duplicibus tamen festis quando in Dominica contingunt in procedendo altaria non aspergat sed eat post diaconum in habitu ante dicto. Deinde ab australi parte ecclesiæ per fontes venientes procedant ad crucem, sacerdote cum suis ministris medio suo ordine stante. Ita quod puer deferens aquam et accolitus stent juxta gradum ante crucem. Omnes autem clerici interesse possunt processionibus totius anni, licet nullæ horæ diei precedentis interfuerint.

¶ Omnibus Dominicis diebus per totum adventum ante processionem in eundo dicatur hæc sequens Antiphona cantore incipiente hoc modo. Antiphona.

Missus est ángelus Gábríel a Deo in civitatem Názareth, ad víginem Mariám desponsátam Joseph et dixit ad eam, Spíritus Sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ideóque et quod nascétur ex te sanctum, vocábitur Fílius Dei. Dixit autem María; Ecce ancilla Dómini, fiat mihi secúndum verbum tuum, Allelúya.

¶ Quando vero pervenerit processio ante magnam crucem in ecclesia, nisi fieri debeat statio, non dicatur Antiphona de cruce usque ad inceptionem hystoriæ, Deus ómnium. (Dominica prima post festum SS. Trinitatis.) Sed statim post Antiphonam vertat se sacerdos ad populum et dicat in lingua materna sic.

ORÉMUS pro Ecclésiá Anglicána (Romána 25) et pro rege (papa 26) nostro et archiepiscopis episcopis et speciáliter pro episcopo nostro **N.** et pro decáno vel rectóre huius Ecclésiæ, scílicet in ecclésiis parrochiálibus, et pro terra sancta, pro pace ecclésiæ et terræ, et regína et suis liberis. **Et cetera more solito.** Deinde vertat se sacerdos et dicat istum psalmum Deus misereátur ex utraque parte chori more solito sine nota. Ex parte chori principali incipiatur.

Finito Psalmo cum Glória Patri, et Sicut erat, sequatur,

Kýrie Eléison,
Christe Eléison,
Kýrie Eléison,
Pater noster.

Deinde dicat sacerdos in audientia sed sine nota, Et ne nos.

Sed libera.

Ostende nobis Dómine misericórdiam tuam,
 Et salutáre tuum da nobis.
 Sacerdótes tui índuant justítiam,
 Et sancti tui exúltent.
 Dómine salvum fac regem,
 Et exáudi nos in die qua invocáverimus te.

Salvum fac servum tuum,
 Deus meus, sperántem in te.
 Salvum fac pópulum tuum,
 Et rege eos et extólle illos usque in ætérnum.

Dómine, fiat pax in virtúte tua,
 Et abundántia in túribus tuis.
 Dómine exáudi oratióem meam,
 Et clamor meus.

Dóminus vobíscum,
 Et cum spíritu tuo.
 Orémus.

DEUS qui charitátis dona per grátiam Sancti Spíritus tuórum córdibus fidélium infúndis, da fámulis et famulábus tuis pro quibus tuam deprecámur cleméntiam salútem mentis et córporis, ut te tota virtúte díligant et quæ tibi plácita sunt tota dilectiône perficiant, et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Christum Dóminum nostrum.

¶ *Item conversus ad populum dicat sacerdos in lingua materna* Orémus pro animábus *N. et N. more solito; et postea vertat se sacerdos, et dicat Psalmum De profundis supradicto modo (sine 28).*

Glória Patri, cum Kýrie Eléison,
 Christe Eléison,
 Kýrie Eléison,
 Pater noster. Et ne nos.
 Sed libera.

Réquiem ætérnam dona eis Dómine,
 Et lux perpétua lúceat eis.

A porta ínferi,
 Erue Dómine ánimas eórum.
 Credo vidére bona Dómini,
 In terra vivéntium.
 Dóminus vobíscum,
 Et cum Spíritu.
 Orémus.

ABSÓLVE quæsumus, Dómine, ánimas famulórum tuórum, pontíficum et sacerdotum; et ánimas famulórum famularúmque tuórum paréntum parochianórum amicórum benefactorum nostrórum et ánimas ómnium fidélium defunctorum ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectionis glória inter sanctos eléctos tuos resuscitati respírent. Per. Requiéscant in pace. Amen.

Hæ preces prædictæ dicuntur supradicto modo omnibus Dominicis per annum; sive de Dominica sive aliquo festo fit servitium nisi duplex fuerit; et nisi in sexta die a nativitate Domini; et in die Sancti Silvestri si in Dominica evenerit et nisi in Dominica Palmarum. Ita tamen quod in ecclesiis parochialibus non ad processionem sed post evangelium et offertorium supradicto modo dicuntur ante aliquod altare in ecclesia vel in pulpito ad hoc constituto; tamen Psalmus De profundis, cum versibus et Oratione Absolve quæsumus Dómine, semper in statione ante crucem in ecclesia supradicto modo; nisi in duplicibus festis et in sexta die a nativitate Domini; et in die Sancti Silvestri quando in Dominica evenerit et nisi in Dominica Palmarum ut supra diximus.

Finitis precibus intrent chorum cantore incipiente. Responsorium.

Læténtur cœli et exúltet terra jubilate montes laudem quia Dóminus noster vé-

niet, et páuperum suórum miserébitur, cum versu vel sine versu, (per dispositionem cantoris 28) Oriétur in diébus ejus justítia et abundántia pacis *sed sine Gló-ria*. Quod per totum annum observetur, quando dicitur responsorium in Introitu chori et quando dicatur versus cante-
tur a toto choro, deinde dicat sacerdos ad gradum chori hunc versum. Vox clamán-
tis in desérto. *Responsorium*. Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri; non dicitur Dóminus vobíscum post pro-
cessionem, similiter per totum annum *sed tantum cum*

Orémus.

EXCITA quæsumus Dómine poténtiam tuam et veni, ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis te mereá-
mur protegénte éripi, te liberánte salvá-
ri. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus Sancti Deus. Per ómnia sácula sæculórum Amen. *Deinde eat sacerdos cum suis ministris in cimiterium canonicorum, aspergendo et orando pro defunctis, dicat Psalmum, De profúndis, cum Oratione.*

DEUS cujus miseratione ánimæ fidé-
lium requiészunt animábus famuló-
rum famularúmque tuórum hic et ubíque in Christo quiescéntium da propítius suó-
rum véniam peccatórum; ut a cunctis reá-
tibus absolútæ tecum sine fine læténtur. Per eundem Deum Christum Dóminum nostrum. Amen.

Requiescant in pace. Amen.

¶ Iste modus et ordo processionis ser-
vetur generaliter omnibus Dominicis non duplicibus per annum, cum suis Antiphonis vel responsoriis cum Oratione et versu.

¶ In Dominicis tamen a Septuagesima usque ad Quadragesimam dicatur versus post Antiphonam, in ipsa statione ad gra-
dum ante crucem a duobus clericis de se-

cunda forma ad populum conversis, habi-
tu non mutato.

¶ Similiter a Dominica ab octavis Paschæ usque ad proximam Dominicam ante ascensionem Domini, dicitur versus a duobus clericis de secunda forma ad populum conversis in superpelliciis coram cruce.

¶ In proxima Dominica ante ascensionem Domini dicatur versus a tribus de superiori gradu in pulpito ad populum conversis. Et si episcopus in hoc Dominica vel in quacunque alia officium exequatur ipse indutus cappa serica cum mitra et baculo ac omnibus supradictis ministris ad benedictionem aquæ solet chorum intrare, qui dum fit benedictio salis et aquæ a sacerdote et prædicatur ad hoc induto in sedem se recipiat episcopalem itaque post asper-
sionem principalis altaris a sacerdote factam tam canonicos quam ceteros clericos ad sedem episcopalem accedentes, more et ordine prædicto aspergat, et tam versiculum quam orationem post Antiphonam *Aspérget me*, et post reversionem processionis in chorum dicat ubi debet; ipse similiter in Dominicis, per ætatem si officium secutus sit missæ vel cum Oratione dicatur in statione ante crucem. Sacerdos cum prædictis ad processionem vestitus prece cum Orationibus sequentibus easdem dicet more solito; et post reversionem in chorum dum horæ tertiæ et sextæ cantatæ fuerint pontifex induet se pro missa. Si vero episcopus executor officii non fuerit, tunc in habitu clericali cum citrotecis tantum et baculo clericos ut supra aspergat; sed in processione cum cappa serica cum mitra et baculo semper in fine procedat; et prædictus sacerdos ebdom-
darius super omnia exequatur quæ ad processionem pertinent loco et habitu consueto.

¹MISSALE ²SECUNDUM² USUM³ ECCLESIAE SARUM⁴ INCIPIT
FELICITER

DOMINICA prima adventus Domini.⁵

Ad Missam.

Officium.⁶ Ps. 24

Ad te levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam: neque irideant me inimici mei: etenim universi qui te expectant non confundentur.

Psalmus. Vias tuas, Domine, demonstra mihi: et semitas tuas edoce me.

Repetatur Officium, scilicet Ad te levavi etc. **et postea dicatur** Glória Patri **et Sicut erat.** Quo dicto, iterum repetatur Officium ut prius. Et sic fiat per totum annum, tam in Dominicis quam in festis sanctorum⁷ cum regimine chori: et in omnibus missis de sancta Maria: nisi in Do-

minica Passionis Domini: et abhinc usque ad Cœnam Domini, ad missam de temporali tantum. Tunc post Psalmum repetatur Officium sine Glória Patri.

Sequatur Kýrie eléison.

Non dicitur Glória in excelsis per totum Adventum, de quocunque dicitur missa: nec a Septuagesima usque ad vigiliam Paschæ.

His peractis, factoque signaculo crucis in facie sua, vertat se sacerdos ad populum, elevatisque aliquantulum brachiis, iunctisque manibus, dicat hoc modo,

Dóminus vobiscum. Et Chorus respondeat,

Et cum spíritu tuo, sub eodem tono. Et

¹ In nomine sanctissimæ Trinitatis. 94

² ad 98. 26.

³ chori. 94. 98.

⁴ Anglicanæ. 94. 98.

⁵ Per totum Adventum et a Septuagesima usque ad Cœnam Domini diaconus et subdiaconus ad missam casulis induantur; nisi in festis sanctorum et quando dicitur missa Salus pópuli et de Cruce; tunc enim dalmatica et tunica indui debent. In missis quoque vigiliarum et in jejuniis Quatuor temporum. Generaliter per totum annum, in albis esse debent: nisi in vigilia Paschæ et Pentecostes et in vigilia Nativitatis Domini, quando in dominica contigerit, et ex certis (exceptis) Quatuor temporibus quæ celebrantur in hebdomada Pentecostes: tunc enim dalmatica induantur, nisi in die Parasceves et in Rogationibus ad missam de jejunio in processionibus, et in missis dominicalibus, et in missis sanctorum quæ in Capitulo dicuntur. In missis vero pro defunctis in albis esse tenentur. In Commemoratione animarum et in missis pro corpore præsentis et in anniversario (anniversariis) episcoporum, dalmaticis et tunicis induantur. Per reliquum vero tempus anni, quotidie dalmaticis et tunicis induantur, et semper infra prædictum tempus, scilicet Adventus Domini et Quadragesimæ, missa cum Benedicamus Dómino finiatur. Per totum autem annum generaliter habeatur regula, quod semper, quando ad missam dicitur Glória in Excelsis, ipsa missa cum Ite missa est finiatur. Ad missam omnes clerici stare tenentur nisi dum Lectio vel Epistola leguntur, Gradale, Allelúya, Tractus, cum suis Versibus cantentur: et in inceptionibus cujuscunque Cantus ad missam stare tenentur: et ad altare se convertant. In duplicibus festis, omnes Rectores chori gestum imitentur Chori.—Grad.

⁶ Officium 15. 26. 34. 54R. 55P. Introitus. 94. 98. 8RM. 13. 57.

⁷ et in octavis et infra quando chorus regitur, et in omnibus missis de sancta Maria, et de festo loci per totum annum. A Dominica in Passione Domini usque ad Cœnam Domini non repetatur, nisi bis ad missam de temporali tantum, quia tunc non dicitur Glória Patri et Sicut erat. Per totum Adventum non dicitur Glória in Excelsis nec Ite missa est, de quocunque dicitur missa.—Grad.

iterum revertat se sacerdos ad altare, et dicat Orémus.

Et quotiescunque dicitur Dóminus vobíscum ad missam, semper sub eodem tono dicitur similiter et Orémus; nisi in Præfationibus, et nisi in missa Sponsalium cum fit benedictio super sponsum et sponsam ante Pax Dómini. Tunc enim dicitur sic, Dóminus vobíscum. Orémus. Per ómnia sæcula sæculórum. Respondetur, Amen, et in consimilibus ita determinando.

Deinde dicatur sequens Oratio.

EXCITA, quæsumus, Dómine, poténtiam tuam et veni: ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis, te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Iterum dicat sacerdos Orémus, ut supra. Memoria de sancta Maria. Oratio.

Deus, qui de beátæ Mariæ semper vírginis útero etc. ut infra.

Et de quocunque dicitur missa, semper fiat memoria de sancta Maria cum prædicta Oratione usque ad vigiliam Nativitatis Domini. Cum vero fuerit missa de aliquo sancto, licet duplex festum fuerit, vel missa Salus pópuli, tunc fiat memoria de Adventu et de sancta Maria.

Notandum, quod in omnibus Dominicis et in festis cum regimine chori per totum annum, hoc generaliter observetur, ut ad missam tot dicantur Collectæ quot dicebantur ad matutinas, nisi in die Nativitatis

Domini: ita tamen quod ad missam impar numerus ipsarum Collectarum semper custodiatur: nisi in hebdomada Nativitatis Domini tantum. Nam si duæ vel quatuor Orationes habentur, tunc erit tertia vel quinta Oratio de omnibus sanctis: scilicet, Concède, quæsumus, omnípotens Deus, ut intercésio sanctæ Dei genitrícis, per totum annum, tam per Adventum¹ quam in Paschali tempore.¹ Tamen quando in die festo dicitur missa in capitulo: si fuerit de aliquo sancto² memoria³ (si habeatur) et etiam memoriæ de ceteris sanctis ad eandem missam ad placitum dicuntur. Sed si fuerit missa dominicalis in capitulo, tunc ad eandem missam de Dominica, fiat memoria de Trinitate: reliquæ vero² memoriæ ad magnam missam dicuntur. In Dominicis vero et in festis cum regimine chori a Pascha usque ad Ascensionem Domini, diebus dominicis contingentibus, nulla fiat memoria⁴ ad missam de dominica.⁴

Præterea in omnibus festis novem lectionum, quæ in jejuniis Quatuor temporum vel in vigiliis seu per totam Quadragesimam evererint, nulla fiat memoria de jejunio ad missam de festo.⁵ Nam post missam de festo missa solennis fiat de jejunio, utraque ad principale altare.

In ferialibus autem diebus et in festis sine regimine chori;⁶ et a Dómine ne in ira usque ad primam Dominicam Quadragesimæ; et a Deus ómnium usque ad Adventum Domini; ad missam quinque

¹ et in Paschali tempore quam in aliis temporibus. 26. Grad.

² tunc memoriæ si habeantur de cæteris sanctis in eadem missa dicuntur. Si vero fuerit missa dominicalis tunc memoria de Trinitate fiat: et reliquæ.—Grad.

³ de ipso 26.

⁴ de dominica ad illam missam dominicalem quæ erit de Resurrectione, licet memoriæ fuerint prius dictæ; neque ulla memoria fiat de dominica ad missam sanctorum in dominicis dicto tempore contingentium.—Grad.

⁵ neque ad missam de jejunio fiat memoria de festo. 26. Grad.

⁶ infra Adventum.—Grad.

dici solent Orationes: videlicet prima de die; secunda de sancta Maria; tertia de omnibus sanctis, (scilicet Concède, quæsumus, omnípotens Deus; et dicitur ista prædicta Oratio de omnibus sanctis tam per Adventum quam in Paschali tempore; et etiam generaliter per totum annum:) quarta Oratio pro universali Ecclesia, scilicet Ecclésiæ tuæ, Dómine, etc.; quinta pro pace, scilicet Deus, a quo sancta desideria.

In octa. sancti Andreæ vel quando dicitur missa Salus pópuli tunc erit secunda Oratio de Adventu; tertia de sancta Maria; quarta de omnibus sanctis; quinta pro universali Ecclesia.

Item in feriis et in festis sine regimine chori et quando dicitur missa Salus pópuli ab octava Epiphaniæ usque ad Caput jejunii dicuntur quinque Orationes: quarum prima de die; secunda de sancta Maria, (scilicet, Deus qui salutis æternæ, usque ad Purificationem: post Purificationem vero dicitur Oratio Concède nos famulos tuos:) tertia de omnibus sanctis, ut supra; quarta pro universali Ecclesia; quinta pro pace.

Feria quarta in Capite jejunii et in tribus diebus sequentibus, ad missam de jejunio dicuntur istæ quinque Orationes: prima de die; secunda pro pœnitentibus, scilicet Exáudi, quæsumus, Dómine; tertia de sancta Maria, scilicet Concède nos; quarta de omnibus sanctis, scilicet Concède quæsumus, omnípotens Deus, ut sanctæ; quinta¹ pro universali Ecclesia, scilicet Ecclésiæ tuæ. Nulla dicitur Oratio de generalibus usque ad Quadragesimam.¹

Feria secunda primæ hebdomadæ Quadragesimæ, et abhinc usque ad Coenam

Domini, ad missam de jejunio dicuntur septem Orationes: quarum prima de die; secunda pro pœnitentibus; tertia de sancta Maria; quarta de omnibus sanctis; quinta pro universali Ecclesia; sexta pro pace; septima una de generalibus seriatim; scilicet Oratio Pietáte tua, vel Oratio Sanctæ Dei genitrícis, vel Oratio Omnium Sanctorum, vel Oratio Omnípotens sempitérne Deus, qui vivórum.

Notandum est quod secundum usum Sarum nunquam dicuntur ultra septem Orationes ad missam, quia Deus in Oratione Dominicali tantum constituit septem petitiones. In Dominicis vero Quadragesimæ una sola Oratio dicitur; quod per totam Quadragesimam observetur.

In feriis et in festis sine regimine chori, et quando dicitur missa Salus pópuli, ab octava Paschæ usque ad Ascensionem Domini, tres dicuntur Orationes tantum; quarum prima de die; secunda de Resurrectione, scilicet Deus, qui per Unigenitum tuum; tertia de omnibus sanctis, ut supra. Tamen in Dominicis, quando de Dominica agitur, nulla fiat memoria, nisi aliquod festum alicujus sancti evenierit tantum. In æstate vero, quando fit memoria de aliquo sancto in aliquo festo trium lectionum (ut infra octavam, vel in festo sancti Sampsonis, ubi fit memoria de sancto Pantaleone, et in consimilibus,) tunc sit tertia Oratio de sancta Maria, quarta de omnibus sanctis, et quinta pro universali Ecclesia. Item a Deus ómnium usque ad Adventum Domini, in feriis et in festis trium lectionum sine regimine chori, et in octavis et infra octavas quando chorus non regitur, quinque dicuntur Orationes; quarum prima est de

¹pro pace, Oratio Deus a quo. Non dicitur Oratio de generalibus per totum annum, nisi tantum in Quadragesima.—Grad.

die; secunda de sancta Maria; tertia de omnibus sanctis; quarta pro statu Ecclesiæ; et quinta pro pace. In festo Processi et Martiniani, fiat imprimis memoria de sancto Swithino; deinde de Apostolis, et postea de sancta Maria; et tunc de omnibus sanctis. Quando vero dicitur missa Salus pópuli¹ ²tunc secunda oratio erit² de sancta Maria; tertia de omnibus sanctis; quarta pro universali ecclesia; quinta pro pace.³

Incepta vero ultima Oratione ante Epistolam, subdiaconus per medium Chori ad legendam Epistolam in Pulpitum accedat.³ Et legatur Epistola in Pulpito omni die dominica et quodocunque chorus regitur per totum annum: et in die Cœnæ et in vigilia Paschæ et Pentecostes, et in Commemoratione animarum. In omnibus vero aliis festis et feriis, et in vigiliis et in Quatuor temporibus extra hebdomadam Pentecostes, ad Gradum chori legatur tam in Quadragesima quam extra Quadragesimam.

Lectio Epistolæ beati Pauli apostoli ad Romanos. c. 13

FRATRES, sciéntes quia hora est jam nos de somno súrgere. Nunc ⁴enim⁴

¹vel Nos autem 94. 26. 57.

²per ætatem tunc fiat secunda memoria.—Grad.

³Et hoc modo finiantur Orationes ante Epistolam, Per ómnia sácula sæculórum. Chorus respondeat sic, Amen. Et si fuerint plures Collectæ dicendæ, iterum dicet sacerdos Orémus. Et tunc omnes Orationes quæ sequuntur sub uno Per Dóminum et sub uno Orémus dicuntur. Ita tamen quod septenarium numerum excedere non debet secundum usum Sarum: quia Christus cum docuerit Pater noster tantum comprehendit petitiones septem, quæ necessariae sunt tam corpori quam animæ, et etiam de numero impari Deus gaudet, et ideo impares Orationes sunt in missis dicendæ. Et nota, quod numerus Secretarum et Postcommuniorum semper concordet numero et ordini Collectarum. Et semper dum stat sacerdos ad officium missæ, post eum stet diaconus directe in ipso gradu et subdiaconus gradu simili modo: et quoties convertit se sacerdos ad populum diaconus se similiter convertat. Subdiaconus vero interim genuflectendo de casula sacerdotis aptanda subministret. Incepta vero ultima Oratione ante Epistolam, casula interim deposita retro magnum altare, subdiaconus per medium Chori ad legendam Epistolam in Pulpito accedat.—Grad.

⁴autem 98. 26. 57.

⁵pulpito 26. 57.

⁶et nisi ad vespas in hebdomada Paschæ.—Grad.

⁷demonstra 6. Vulg.—notas fac. Psalt. Rom.

própor est nostra salus quam cum credidimus. Nox præcèssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrarum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus; non in comessationibus et ebrietátibus, non in cubilibus et impudiciis, non in contentiône et emulatiône. Sed induímini Dóminum Jesum Christum.

Quando Epistola legitur, duo pueri in superpelliciis, facta inclinatione ad Altare ante Gradum chori, in pulpitu⁵ per medium Chori ad Gradale incipiendum se præparent et suum Versum decantandum. Gradale. Universi.

Chorus idem prosequatur per totum usque ad finem: quod per totum annum observetur ad missam de die, nisi quando a Cantore incipiatur, et in missis quæ in Capitulo dicuntur: et in Processione tantum ubi fit Statio.⁶

Grad. Ps. 24 Univérsi qui te expéctant non confundéntur, Dómine.

Versus. Vias tuas, Dómine, ⁷notas fac⁷ mihi: et sémitas tuas édoce me.

Post Versum chorus repetat Gradale.

Notandum est quod per totum annum repetatur Gradale post suum Versum, ad

missam de die: nisi in festis duplicibus; et nisi in quinta et sexta feria hebdomadæ Paschæ; et in Quatuor temporibus, post Lectionem, ubi Gradale habetur post Lectionem, et quando Tractus dicitur. Repetatur etiam in die Nativitatis Domini ad secundam missam, et similiter in Commemorationibus, scilicet, de Trinitate, de Spiritu Sancto, et in missa de Cruce, et in missa Salus pópuli, et de Pace, et de cæteris Commemorationibus, videlicet inter Septuagesimam et Pascha tantum, et in missis de sancta Maria, ubi non potest haberi¹ Sequentia, nec Cantus loco Sequentiæ.² In missis vero quotidianis de sancta Maria sufficit quod habeatur Cantus loco Sequentiæ, scilicet in Capella ejusdem.²

Dum Versus Gradalis canitur, duo de su-

periori gradu ad Allelúya cantandum capas sericas se induant,³ et ad Pulpitum per medium Chori accedant.⁴ Dicto vero Versu Gradalis pueri iterum incipiant Gradale, et percantetur a choro, ut supra dictum est. Sequatur Allelúya. Chorus idem repetat et prosequatur cum pneumate.⁵

Clerici.

℣. Ps. 84

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam: et salutáre tuum da nobis.

et finiatur a choro. Deinde clerici incipiant Allelúya sine pneumate: quod per totum annum observetur quando dicitur Sequentia tantum.⁶ Quando vero non habetur Sequentia, tunc dicitur pnuma a toto choro post repetitionem Allelúya. Finito Allelúya sequatur Sequentia.⁶

SALUS æterna,
indeficiens mundi vita,

¹ Alleluya 94. 26. 57.

² Gradale et suus Versus cantetur in pulpito a duobus pueris in superpelliciis omni die Dominica per annum, quando de dominica agitur et duplex festum non fuerit: et in festis simplicibus tam trium quam novem lectionum, in quibus chorus regitur; et etiam in Die Coenæ. In Die vero animarum a tribus Clericis de secunda forma ibidem dicitur habitu non mutato. In festis autem duplicibus a tribus Clericis de secunda forma in capis sericis loco prædicto servato dicitur. In omnibus festis et feriis et in octavis et infra quando chorus non regitur, Gradale ab uno solo puero in superpellicio ad gradum chori incipiat, et suus Versus dicatur. In festis vero in quibus Invitorium a duobus cantatur, et in octavis et infra sine regimine chori, dicitur Gradale a duobus pueris in superpelliciis ad gradum chori. Allelúya vero a duobus Clericis de secunda forma, loco et habitu prædictis servatis.—Grad.

³ In vestimentario.—Grad.

⁴ Quandocunque enim dicitur Versus Gradalis in Pulpito a duobus pueris, tunc dicitur Allelúya ibidem a duobus de superiori gradu in capis sericis, (nisi infra octavas cum regitur chorus; tunc enim dicitur Allelúya a Rectoribus chori loco et habitu prædictis servatis:) duo clerici cantent hoc, videlicet Allelúya. Chorus idem repetat et prosequatur sic, Allelúya. Quod per totum annum observetur quando Allelúya habetur, nisi quando a Cantore incipitur, ut in missis quæ in capitulo dicuntur et in processionibus ubi fit statio. Interim vero pueri cantores versus gradum altaris inclinaturi redeant. In omnibus vero festis duplicibus stare debent omnes clerici dum a choro Allelúya cantatur: etiam in die Paschæ ad Versus cum tribus diebus sequentibus. Pueri vero semper sunt stantes choro canente: rectores vero clerici (chori,) cum duo tantum habentur, sequuntur per omnia regulam clericorum de secunda forma tam ad vespas quam ad matutinas et missam, nisi quod semper dum chorus Allelúya canit, stare tenentur.—Grad.

⁵ quod per totum annum observetur quando Allelúya dicitur, nisi quando a Cantore incipitur, ut in missis quæ in capitulo dicuntur et in processionibus ubi fit statio.—26. Grad.

⁶ In festis tamen, quando dicitur Allelúya. ℣. Laudáte, púeri, semper dicitur Allelúya a duobus pueris in superpelliciis ad gradum chori. Similiter et secundum loco et habitu prædictis. Et etiam in sabbato hebdomadæ Paschæ. In cæteris festis et feriis per totum annum cantetur Allelúya ab uno solo puero in superpellicio ad gradum chori. Finito Allelúya clerici cantores ad gradum chori inclinaturi redeant: deinde ad vestibulum ad capas sericas exuendas exeant. Sequentia hoc modo.—Grad.

Lux sempiterna,
et redemptio vere nostra,
Condolens humana perire sæcla
per tentantis numina,
Non linquens excelsa, adiisti ima
propria clementia.
Mox tua spontanea
gratia assumens humana,
Quæ fuerant perdita,
omnia salvasti terrea,
Ferens mundo gaudia.
Tu animas et corpora
Nostra, Christe, expia,
Ut possideas lucida
Nosmet habitacula.
Adventu primo iustifica,
In ¹secundo nosque¹ libera,
Ut cum, facta luce magna,
judicabis omnia,
Compti stola incorrupta,
nosmet tua subsequamur mox
vestigia quocunque visa.^{2 3}

Nulla die Dominica per annum dicitur
Sequentia ad missam quando de dominica
agitur; nisi per Adventum et in tempore
Paschali et in sexta die a Nativitate Domi-
ni. In festis vero⁴ sanctorum, quando cho-
rus regitur, per totum annum extra Sep-
tuagesimam usque ad Pascha dicitur Se-
quentia: nisi in festis plurimorum confes-
sorum, et nisi in festo sancti Michaelis in
monte Tumba. A Septuagesima vero us-

que ad Coenam Domini, in dominicis et
in festis novem lectionum canitur Tractus
a quatuor Clericis de superiori gradu, in
capis sericis rubeis ad gradum chori, nisi
in festo Purificationis et Annunciationis
beatæ Mariæ. ⁵Tamen in prima dominica
Quadragesimæ et in dominica Palmarum
in choro alternis vicibus hinc inde cante-
tur.⁵

In fine Allelúya vel Sequentiæ vel Trac-
tus, diaconus antequam accedat ad Evan-
gelium pronunciandum,thurificet me-
dium altaris tantum; nunquam enim thu-
rificetur lectrinum, neque ad missam ne-
que ad matutinas, ante pronunciationem
Evangelii. Deinde accipiat Textum, scili-
cet librum Evangeliorum, et humilians se
ad sacerdotem stantem coram altari, ver-
sa facie ad meridiem, ita dicat sine no-
ta, Jube, dómine, benedícere. Sacerdos re-
spondeat, Dóminus sit in corde tuo et
in ore tuo, ad pronuciándum sanctum
Evagélíum Dei. In nómine Patris etc. Si
autem sacerdos per semetipsum celebret,
dicat privatim Jube, dómine, benedícere,
et postea dicat ipsemet, Dóminus sit in
corde meo et in ore meo ad pronucián-
dum sanctum Evagélíum Dei. In nómine
Patris, etc.

Et sic procedat diaconus per medium
Chori, ipsum Textum super sinistram ma-
num solenniter gestando, ad Pulpitum

¹secundoque nos 54R. 55P.

²Non dicatur Amen in fine sequentiæ per totum annum ad missam. 15. 26.

³Nunquam respondeant Amen in fine Sequentiæ cujuscunque fuerit: quod per totum annum observetur,
nisi quando Sequentia dicitur pro Hymno: tunc semper finiatur cum Amen.—Grad.

⁴novem lectionum et in festis.—Grad.

⁵Ita tamen quod omnes illi quatuor clerici simul primum versum incipiant, quem versum duo ex par-
te chori principalis prosequantur, aliis duobus interim sedentibus in extrema parte primæ formæ, et ita
singuli versus totius Tractus ab illis quatuor clericis dicuntur, choro interim sedente. Ita quod omnes illi
quatuor simul ipsum Tractum terminent. In quarta autem feria in Capite jejunii, et in prima dominica
Quadragesimæ, et quarta feria Quatuor temporum, et in dominica Palmarum, et quarta feria hebdoma-
dæ Palmarum, et duo Tractus in die Parasceves, in choro alternis vicibus hinc et inde cantentur modo
prædicto, loco nec habitu mutato.—Grad.

accedat, thuribulario et ceroferario præcedentibus. Et si duplex festum fuerit, crux præcedat: quæ quasi a dextris contraria—id est ex opposito—erit legentis Evangelium: facie Crucifixi ad legentem conversa. Quandocunque enim legitur Epistola in Pulpito, ibidem legatur et Evangelium. Et cum ad locum legendi pervenerint, textum ipsum subdiaconus accipiat, et a sinistris ipsius diaconi quasi oppositus ipsum textum dum evangelium legitur teneat, ceroferariis diacono assistentibus, uno a dextris et reliquo a sinistris et ad eum conversis: thuribularius vero stet post diaconum ad eum conversus: et semper legatur Evangelium versus aquilonem, id est, boream. Et si Episcopus exequatur officium, omnes ministri in choro ad Sequentiam cantandam veniant quando Sequentia dicitur: præter principalem diaconum et principalem subdiaconum: et ibi moram faciant diaconi et subdiaconi in medio chori cum rectoribus chori, donec principalis diaconus a pulpito post lectum Evangelium per chorum redeat.¹ Cum autem inceperit Evangelium post Dóminus vobíscum, faciat signum super librum: deinde in sua fronte: et postea in pectore cum pollice.²

Evangelium secundum Matthæum. c. 21

IN illo tēpore cum appropinquásset Jesus Hierosólymis, et venísset Béthphage, ad montem Olivéti: tunc misit duos discípulos, dicens eis: Ite in castéllum, quod contra vos est, et statim inveniétis ásinam alligátam, et pullum cum ea: sólvite, et addúcite mihi; et si quis vobis áliquíd dixerit, dicite quia Dóminus his opus habet: et conféstim dimittet eos. Hoc autem totum factum est, ut adimplerétur quod dictum est per Prophétam, dicéntem: Dícite filiæ Sion: Ecce rex tuus venit tibi mansuétus, sedens super ásinam, et pullum filium subjugális. Eúntes autem discípuli fecérunt sicut præcépit illis Jesus. Et adduxérunt ásinam et pullum: et imposuérunt super eos vestiménta sua, et eum désuper sedére fecérunt. Plúrima autem turba stravérunt vestiménta sua in via: álíi autem cædebant ramos de arbóribus, et sternébant in via: turbæ autem quæ præcedébant et quæ sequebántur, clamábant dicéntes: Hosánna Fílio David: benedictus qui venit in nómine Dómini.

Lecto Evangelio, osculetur librum: et accedens subdiaconus statim porrigat ei Textum,³ quem ipse diaconus³ ex directo pectore deferat.⁴ Finito Evangelio incipiat

¹ In Fine Gradalis vel Allelúya vel Tractus vel Sequentia vel Prosæ, Chorus ad altare se inclinet antequam ad lectorem Evangelii se convertat.—Grad.

² Hoc modo legantur Evangelia per totum annum in festis tam novem lectionum quam trium lectionum; et etiam in feriis hoc modo:—Dóminus vobíscum. Et cum spíritu tuo. Sequéntia sancti evangélíi secúndum Matthæum: secúndum Marcum: secúndum Johánnem: secúndum Lucam. Glória tibi, Dómine. Sit autem Chorus ad ipsum lectorem conversus continue dum Evangelium legitur, ita quod ad Glória tibi, Dómine semper convertat se Chorus ad Altare, signo Crucis se signans, quod ter ad missam observetur publice: scilicet ad Glória in excélsis, cum dicitur In glória Dei Patris; et hic cum dicitur Glória tibi, Dómine; et post Sanctus, cum dicitur.—Grad.

³ Deosculandum a dexteris suis. In redeundo etiam diaconus textum ad altare.—Grad.

⁴ Si episcopus celebraverit, tunc post principalem diaconum comitentur cæteri diaconi et subdiaconi in ultimo ordine subdiaconorum processionaliter a choro ad altare. Ita quod unum præcedant subdiaconi: deinde principalis subdiaconus in ultimo ordine subdiaconorum, uno subdiacono incedente ei a dextris et altero a sinistris. Postea sequantur diaconi simili ordine dispositi: et hoc ipso modo et ordine quo ad introitum missæ dum episcopum præcedebant.—Grad.

sacerdos in medio altaris Credo in unum Deum.¹ Deinde cantetur a choro, non alternatim sed a toto choro. Require infra.¹

Hæc sunt festa in quibus dicendum est Credo, secundum usum Sarum. Omnibus dominicis diebus per totum annum ad magnam missam: sive de dominica agitur sive non. In missis tamen vigiliarum et sanctorum trium lectionum² et in missis defunctorum quæ in capitulo in dominicis dicuntur, non dicitur. Sed si missa dominicalis³ in capitulo dicitur, tunc dicitur Credo. Dicitur etiam per octo dies Nativitatis Domini, Paschæ et Pentecostes, et in omni duplici festo per annum et in omnibus festis Apostolorum et Evangeli-

starum et in utroque festo sanctæ Crucis et in festo sanctæ Mariæ Magdalenæ, et in utroque festo sancti Michaelis, et in missa sponsalium. Dicitur etiam ad missam de sancta Maria (quando ad missam de die dicendum est) per totum annum: et in festo alicujus sancti in cujus honore dedicatum est altare vel ecclesia, ad altare ejusdem sancti tantum.⁴ Post Credo dicat sacerdos Dóminus vobiscum et⁴ Orémus.

Offertorium. Ps. 24 Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam: neque irrideant me inimíci mei, étenim univérsi qui te expécant non confundéntur.⁵

¶ Dírige me in veritáte tua et doce me:

¹Chorus respondeat Patrem omnipoténtem, non alternando sed simul cantando sine aliqua pausatione. Stet autem chorus ad altare conversus ab inceptione Credo in unum quousque chorus ipse cantet, et interim in una conversione ad altare ter se inclinet chorus; scilicet cum dicitur hæc clausula, et incarnátus est de Spíritu; secundo cum dicitur et homo factus est; tertio cum dicitur crucifixus etiam pro nobis; et in fine cum dicitur et vitam ventúri quousque inchoetur offertorium: hunc gestum chorus imitatur in omni festo per annum. Dum a choro canitur Credo in unum, accedat diaconus post lectum Evangelium et offerat sacerdoti librum evangeliorum vel textum deosculandum in sinistris ejus.—Grad.

²sine regimine chori. 26. 57.

³in dominica. 26. 57.

⁴Deinde sacerdos conversus ad populum dicat Dóminus vobiscum; chorus respondeat Et cum spiritu tuo. Item sacerdos ad altare dicat.—Grad.

⁵Dicto Offertorio, sacerdos offerat oblationem, sic dicendo, Súscipe Sancta Trínitas; qua dicta, reponat calicem et cooperiat cum corporalibus, ponatque panem super corporalia decenter ante calicem continentem vinum et aquam; et osculetur patenam et ponet eam a dextris super altare sub corporalibus parum cooperiendo. Hoc itaque peracto, accipiat sacerdos thuribulum a diacono, etthurificet sacrificium, videlicet in circuitu calicis et ex utraque parte calicis et sacrificii; deinde locum inter se et altare; et dum thurificaverit, dicat Dirigátur, Dómine, ad te orátio mea. Et postea thurificetur ipse sacerdos ab ipso diacono; et subdiaconus deferat ei textum ad deosculandum; deinde acolytus thurificet Chorum, incipiens a Rectoribus chori,⁶ deinde superiore gradu ex parte cantoris, eodem ordine; exinde secundis foris (formis) et primis eodem ordine. Ita quod ipse puer singulos clericos incensando illis inclinet, subsequente eum diacono cum textu ab omnibus deosculando. Si Episcopus celebraverit et duplex festum fuerit, duo pueri veniant cum thuribulis et duo subdiaconi cum duobus textibus vel reliquiis. Si Episcopus non celebraverit et duplex festum fuerit, textum deferat acolytus ex parte cantoris. Primo autem thurificandus est Cantor qui stat in medio chori cum cæteris Rectoribus chori, scilicet in festis majoribus tantum. Deinde principales rectores chori ex utraque parte sui; exinde rectores secundarii; postea chorus more solito. Eodem quoque ordine sequatur textus post Credo. Dicta oratione, Súscipe, Sancta Trínitas, et oblatione facta ut prædiximus, sacerdos thurificet sacrificium modo supradicto; chorus non thurificetur; nunquam enim thurificetur chorus ad missam post Evangelium, nisi quando dicitur Credo, sed tunc semper.—Grad.

⁶Sic habetur in *Ordinario*: deinde superiorem gradum ex parte decani, incipiens ab ipso decano vel a proximiori stallo eo absente, postea superiorem gradum ex parte cantoris. Eodem ordine secundas, exinde primas formas. 34. 57.

quia tu es, Deus, salutáris meus, et te sustínui tota die.

℣. Réspice in me et miserére mei: Dómine, custódi ánimam meam et éripe me: non confúndar quóniam invocávi te.

Isti duo Versus dicuntur per hebdomadam alternis vicibus quando de feria agitur, et non in die dominica; quod per totum annum observetur quando Versus Offertorii habentur. Nunquam¹ dicuntur duo Versus cum offertorio in una feria: nec dicuntur post offertorium, nisi in feriis per Adventum, et a Septuagesima usque ad Cœnam Domini tantum.

Secreta.

HÆC sacra nos, Dómine, poténti virtúte mundátos, ad suum fácient puriôres veníre princípium. Per Dóminum.

Alia secreta de beata Maria.

In méntibus.

Per totum Adventum non dicitur præfatio, nisi quotidiana, quando de temporali agitur.

Communio. Ps. 84 Dóminus dabit benignitátem: et terra nostra dabit fructum suum.

Postcommunio.

SUSCIPIÁMUS, Dómine, misericórdiam tuam in médio templi tui: et reparatiónis nostræ ventúra² solémnia cóngruis honóribus præcedámus. Per Dóminum.

Alia postcommunio de beata Maria, Grátiam tuam, **et finiatur missa cum** Benedicámus Dómino.³

¹ enim dicuntur Versus Offertorii in dominicis diebus, sed in feriis per hebdomadam quando de feria cantatur. Ita tamen quod si duo Versus Offertorii fuerint, unus versus dicitur cum offertorio in una feria et alius vero (versus) in alia feria; et si plures dicuntur missæ feriales, repetantur si placuerit. Nunquam enim—Grad.

² venturæ—98. 13.

³ Sciendum est, quod in missa de commemoratione sancti loci ubi ecclesia dedicata est de alio sancto quam de sancta Maria, si festum hujusmodi sancti missam habeat propriam, dicitur tunc in commemoratione ejusdem sancti eadem missa cum sequentia, sed sine Credo: verbis tamen Nativitatis, Solemnitatis vel consimilibus, in Commemorationem mutatis. In tempore Paschali erit secundum Allelúya sicut in festis cum regimine chori ibidem subnotatis.—26.

Feria secunda quando de feria agitur.

Ad Missam. Officium.

Ad te levávi.

Psalmus. Vias tuas. Glória Patri.

Repetatur Officium Ad te levavi. Hoc modo semper dicitur Officium ad missam quando chorus non¹ regitur: nisi infra Passionem Domini.² Hæc missa dicitur per totam hebdomadam: nisi festum novem lectionum vel octava sancti Andreæ intercurrent: et nisi quando dicitur missa Salus pópuli³ vel aliqua commemoratio sancti loci, vel de sancta Maria, facienda fuerit⁴ ³Et semper cum suo Allelúya dicitur missa dominicalis; quod per totum annum observetur quando Allelúya dicitur.⁵ Dicitur etiam Allelúya ad omnem missam de die per annum, præterquam a Septuagesima usque ad vigiliam Paschæ et exceptis⁷ vigiliis extra dominicam et

tempus Paschæ contingentibus: exceptis etiam quatuor temporibus quæ extra hebdomadam⁷ Pentecostes contigerint.⁸

Feria quarta.

Lectio epistolæ beati Jacobi apostoli. c. 5

QARÍSSIMI, Patiéntes estóte, usque ad advéntum Dómini. Ecce ⁹enim⁹ agrícola expéctat pretiósus fructum terræ, patiénter ferens donec accípiat temporáneum et serótinum. Patiéntes ígitur estóte et vos, et confirmáte corda vestra: quóniam advéntus Dómini appropinquábit. Nolite ingemíscere, fratres, in alterútrum, ut non judicémini. Ecce ¹⁰enim¹⁰ Judex ante jánuam ¹¹assistit.¹¹ Exémplum accípíte, fratres, éxitus mali¹² et longanimitátis et¹² labóris et patiéntiæ, Prophétas, qui locúti sunt in nómine Dómini nostri Jesu Christi.

¹ non om. 13. Grad.

² Et in missis pro defunctis.—Grad.

³ Et quando dicitur plenum servitium de sancta Maria et de festo loci.—Grad.

⁴ Et nisi in quatuor temporibus.—97.26.

⁵ Caveas⁶ hic—Commemoratio quoque beatæ Mariæ, si propria Epistola et Evangelium præter illam non fuerint prætermissa; tunc illa si qua dies vacaverit, est cantanda. Si vero propriæ Epistolæ et Evangelia præter illam non fuerint prætermissa, tunc illa si qua dies vacaverit cantanda. Si vero propriæ Epistolæ et Evangelia quæ in feriis inoculantur frequenter nequeant dici, in proxima sequenti si vacaverint perlegantur nec præter missam Salus pópuli vel Nos autem alicubi per totum annum aliquam omittenda.—Grad.

⁶ Locus mendosus, fortasse sic legendus—Commemoratio quoque V.M., si propria Epistola et Evangelium propter illam non fuerint prætermissa; tunc illa si qua dies vacaverit est cantanda. Si vero propriæ Epistolæ et Evangelia quæ in feriis inoculatis frequenter nequeant dici, in proxima sequenti si vacaverit perlegantur, nec propter . . . omittenda.

⁷ Quatuor temporibus quæ in hebdomada.—Grad.

⁸ Et sciendum est, quod per totum Adventum, et a Dómine ne in ira usque ad Caput Jejunii, et ab octava Paschæ usque ad Ascensionem Domini,* singulis hebdomadis semel solet dici Salus pópuli pro magna missa: ita videlicet si vacaverit a festo sanctorum extra octavam cum regimine chori: et si missa dominicalis in hebdomada cantata fuerit completa: et commemoratio beatæ Mariæ et sancti loci, et propriæ Epistolæ et propria Evangelia propter illam non fuerint prætermissa: tunc illa si qua dies vacaverit est cantanda.* Quando missa dominicalis in die dominica vel in secunda feria cantata fuerit, et tertia feria vacaverit, semper dicitur missa Salus pópuli in ipsa tertia feria. Si vero non vacaverit: tunc in aliqua feria ipsius hebdomadæ quæ ad hoc vacaverit cantetur, ut supra dictum est.—26. Grad.

* et a Deus ómnium usque ad Adventum Domini.—Grad.

⁹ deest in Vulg. 98.

¹⁰ deest in Vulg. 98.

¹¹ assistit—Vulg. 26. exspectat—98. 13.

¹² deest in Vulg. 98.

Initium sancti Evangelii secundum
Marcum.

PRINCÍPIUM Evangelii Jesu Christi Filii Dei. Sicut scriptum est in Esaía prophéta: Ecce ego mitto ángelum meum ante faciē tuam, qui pręparabit viam tuam ante te. Vox clamantis in deserto: Parate viam Dómini, rectas facite ¹sémitas¹ ejus. Fuit Johánnes in deserto baptizans, et prędicans baptísmum poenitentię in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad eum omnis Judęę regio, et Hierosólymitę univęrsi, et baptizabantur ab illo in Jordánis flúmine, confitentes peccata sua. Et erat Johánnes vestitus pilis camelórum, et zona pellicea circa lumbos ejus: et locústas et mel silvestre edebat. Et prędicabat dicens; ²Veniet² fórtior me post me: cujus non sum dignus procumbens solvere corrigiam calceamentórum ejus. Ego ³baptizávi³ vos aqua, ille vero baptizábit vos Spíritu Sancto.

Si aliquod festum unde fieri debeat servitium in hac quarta feria contigerit: epistola pręnotata et evangelium legantur in quinta feria, si vacaverit: sin autem, omnino prętermittantur eo anno.⁴

Feria sexta.

Lectio Esaie prophetę. c. 51

HÆC dicit Dóminus Deus: Audíte me, qui sequimini quod justum est et quęritis Dóminum: attēdite ad petram unde excisi estis, et ad cavérnam laci, de qua pręcisi estis. Attēdite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram, quę pépe-

rit vos: quia unum vocávi eum, et benedíxi ei, et multiplicávi eum. Consolábitur ergo Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruinas ejus: et ponet desértum ejus quasi delicias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio et vox laudis. Attēdite ⁵ad me, pópulus⁵ meus, et tribus mea, me audíte: quia lex a me éxiet, et júdicium meum in lucem⁶ populórum requiescet. Prope est justus meus, egréssus est salvátor meus, et bráchia mea pópulos júdicábunt: me insúlę expectábunt, et bráchium meum sustinébunt. Leváte óculos vestros in cœlum, et vidéte sub terra deórsum: quia cœli sicut fumus liquéscent, et terra sicut vestiméntum atterétur, et habitatóres ejus sicut hæc interíbunt: salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea non deficiet. Audíte me, qui scitis justum; pópulus meus, lex mea in corde eórum: nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphemias eórum ne metuátis. Sicut enim vestiméntum, sic cómedet eos vermis: et sicut lanam, sic devorábit eos tínea: salus autem mea⁷ in sempitérnum erit, et justítia mea⁷ in generatiónes generatiónum.

Sequentia Sancti Evangelii. Secundum
Matthæum. c. 3

IN illo témpore, Venit Johánnes Baptísta prędicans in deserto Judęę, et dicens: Poeniténtiam ágite: appropinquábit enim regnum cœlórum. Hic est enim, de quo dictum est per Esaíam prophétam dicentem: Vox clamantis in deserto: Parate

¹ vias—98.

² venit—Vulg. 98.

³ baptizo—26.

⁴ quia in sexta feria legantur Epistola Audite me, Evangelium Venit Johannis si vacaverit.—Grad.

⁵ popule—98. 15.

⁶ lucem.—Vulg. 98. 13. 15. luce—26.

⁷ Vulg. 13. 15. 57. om. 98. 26.

viam Dómini: rectas fácite sémitas ejus. Ipse ¹autem¹ Johánnes habébat vestiméntum de pilis camelórum, et zonam pelli-
ceam circa lumbos suos; esca autem ejus
erat locústa et mel silvéstre. Tunc exíbat
ad eum Hierosólýma, et omnis Judæa, et
omnis régio circa Jordánem; et baptiza-
bántur ab eo in Jordáne, confiténtes pec-
cáta sua.*

Si vero sexta feria non vacaverit: prædic-
ta Epístola et Evangelium omnino præter-
mittantur: et hoc per totum Adventum, et
a Dómine, ne in ira usque ad² Quinquage-

simam,² et ab octava Paschæ usque ad pri-
mam dominicam ante Ascensionem Do-
mini, observetur. A Deus ómnium ³vero³
usque ad Adventum Domini, si quarta vel
quinta feria non vacaverint, tunc in sexta
feria legantur Epístola et Evangelium de
quarta feria, si vacaverit: sin autem, om-
nino prætermittantur. Nunquam enim le-
gantur Epístola et Evangelium de quarta
feria in secunda feria vel in tertia feria, ne-
que Epístola et Evangelium de sexta feria
in quinta feria. Non enim debet servitium
anticipari secundum usum Sarum.

Dominica secunda Adventus.

Ad Missam. Officium. Esai. 30

ÓPULUS Sion, ecce Dóminus vén-
iet ad salvándas gentes: et au-
dítam fáciet Dóminus glóriam
vocis suæ in lætítia cordis vestri.

Ps. 79 Qui regis Israel, inténde: qui de-
dúcis velat ovem Joseph.

Repetatur Officium, scilicet, Pópulus
Sion. Glória Patri. Pópulus.

Oratio.

EXCITA, Dómine, corda nostra ad præ-
parándas Unigéniti tui vias: ut per
ejus advéntum purificátis tibi méntibus
servíre mereámur. Qui tecum vivit et re-
gnat in unitáte Spiritus Sancti, Deus per
ómnia sæcula sæculórum.

Lectio Epistolæ Beati Pauli Apostoli ad
Romanos. c. 15

FRATRES, Quæcúmque scripta sunt, ad
nostram doctrínam scripta sunt: ut
per patiéntiam et consolatióem Scriptu-

rárum, spem habeámus. Deus autem pa-
tiéntiæ et solátii det vobis idípsum sápe-
re in alterútrum secúndum Jesum Chri-
stum: ut unánimes, uno ore honorificé-
tis Deum et Patrem Dómini nostri Jesu
Christi. Propter quod suscípite ínvicem,
sicut et Christus suscepit vos in honórem
Dei. Dico enim, Christum Jesum miní-
strum fuisse circumcisiónis propter veri-
tatem Dei, ad confirmándas promissiões
patrum: gentes autem super misericórdia
honoráre Deum, sicut scriptum est: Prop-
terea confitébor tibi in Géntibus, Dómine,
et nómini tuo cantábo. Et íterum dicit;
Lætámini, Gentes, cum plebe ejus. Et íte-
rum: Laudáte, omnes Gentes, Dóminum,
et magnificáte eum, omnes pópuli: et rur-
sum Esaías ait: Erit radix Jesse, et qui ex-
súrget régere Gentes; in eum Gentes spe-
rábunt. Deus autem spei répleat vos omni
gáudio et pace in credéndo: ut abundétis
in spe et virtúte Spíritus Sancti.

¹ enim—98.

² Quadragesimam—Grad.

³ om. 13.

Gradale. Ps. 49 Ex Sion sp̄cies dec̄oris ejus: Deus ¹noster¹ manifeste véniet.

✠ Congregáte illi sanctos ejus: qui ordináverunt testam̄tum ejus super sacrificia. Allelúya.

✠ **Luc. 21** Virtútes cœli movebúntur: et tunc vidébunt Fílium Hóminis veniéntem in núbibus cœli cum potestáte et majestáte magna.

Sequentia.

REGNANTEM sempiterna per sæcla susceptura concio devota concrepa:
Divino sono Factori reddendo debita:
Cui jubilant agmina cœlica,
ejus vultu exhilarata:
Quem expectant omnia terrea
ejus nutu examinanda:
Districtum ad judicia,
Clementem in potentia:
Tua nos salva, Christe, clementia
propter quos passus es dira.
Ad poli astra subleva nitida
qui sorde tergis sæcula.
Influat salus vera
effugans pericula.
Omnia ut sint munda
tribue pacifica.
Ut hic tua salvi misericordia,
Læti regna post adeamus supera,
Quo regnas sæcula per infinita.

Evangelium. Secundum Lucam. c. 21

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis, Erunt signa in sole et luna et stellis, et in terris pressúra Géntium, præ confusióne sónitus maris et flúctuum; arescéntibus homínibus præ timóre et expectatióne, quæ supervénient univérso orbi: nam virtútes cœlórum movebúntur. Et tunc vidébunt Fílium Hóminis veniéntem

in nube cum potestáte magna et majestáte. His autem fieri incipiéntibus, respícite, et leváte cápita vestra: quóniam appropínquat redéemptio vestra. Et dixit illis similitúdinem: Vidéte ficúlneam et omnes árbores: cum prodúcunt jam ex se fructum, scitis quóniam prope est æstas. Ita et vos cum vidéritis hæc fieri, scitóte quóniam prope est regnum Dei. Amen dico vobis, quia non præteríbit generatio hæc, donec ómnia fiant. Cœlum et terra transíbunt: verba autem mea non transíbunt.

Offertorium. Ps. 84 Deus, tu ²conversus² vivificábis nos: et plebs tua lætábitur in te: osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, et salutáre tuum da nobis.

✠ Benedixísti, Dómine, terram tuam, avertísti captivitátem Jacob: remisísti iniquitátem plebis tuæ.

✠ Misericórdia et véritas obviavérunt sibi, véritas de terra orta est, et justítia de cœlo prospéxit.

Secreta.

PLACÁRE, quæsumus, Dómine, humilitátis nostræ précibus et hóstiis; et ubi nulla súppetunt suffrágia meritórum, tuis nobis succúrre præsídiis. Per Dóminum.

Præfatio quotidiana.

Communio. Bar. 4 et 5 Hierúsalem, surge et sta in excélso, et vide jocunditátem quæ véniet tibi a Deo tuo.

Postcommunio.

REFÉCTI cibo potuque spirituális alimóniæ, súpplices te, Dómine, deprecámur: ut hujus participatióne mystérii dóceas nos terréna despícere et amáre cœléstia. Per Dóminum.

¹ deest in Vulg. 98. 13.

² conversus—8. 13. 15. 57. convertens—94. 98. 26.

Feria quarta *hebdomadæ secundæ* *Adventus.*

Epistola. Lectio Zachariæ Prophetæ. c. 8

HÆC dicit Dóminus exercítuum: Re-
versus sum ad Sion, et habitábo in
medio Hierúsalem: et vocábitur Hierúsa-
lem Cívitas veritátis, et Mons Dómini ex-
ercítuum, mons sanctificátus. Hæc dicit
Dóminus Deus exercítuum: Adhuc habi-
tábunt senes et anus in pláteis Hierúsa-
lem: et viri báculus in manu ejus præ mul-
titudine diérum. Et pláteæ civitátis com-
plebúntur infántibus et puéllis ludéntibus
in pláteis ejus. Hæc dicit Dóminus ex-
ercítuum: Si difficile vidébitur in óculis
reliquiárum pópuli hujus in diébus illis,¹
numquid in óculis meis difficile erit, dicit
Dóminus exercítuum.² Hæc dicit Dómi-
nus exercítuum:² Ecce ego salvábo póp-
ulum meum de terra oriéntis, et de terra
occásus solis; et addúcam eos, et habitá-
bunt in medio Hierúsalem: et erunt mihi
in pópulum, et ego ero eis in Deum in
veritate et in justítia, dicit Dóminus om-
nípotens.

Evangelium. Secundum Matthæum. c. 11

IN illo témpore, Dixit Jesus turbis
Judæórum³ et discípulis suis, Amen
dico vobis, inter natos mulierum non sur-
réxit major Johánne Baptísta: qui autem
minor est in regno cœlórum, major est il-
lo. A diébus autem Johánnis Baptístæ us-
que nunc, regnum cœlórum vim pátitur,
et violénti rápiunt illud. Omnes enim pro-
phétæ et lex usque ad Johánnem prophe-

tavérunt: et si vultis recíperé, ipse est He-
lías, qui ventúrus est. Qui habet aures au-
diéndi, áudiat.

Feria Sexta.

Epistola. Lectio Esaiaæ Prophetæ. c. 62

HÆC dicit Dóminus Deus; Super muros
Hierúsalem constitúi custódes: tota
die et ⁴tota⁴ nocte in perpétuum non ta-
cébunt. Qui reminiscimini Dómini, ne ta-
ceátis, et ne detis siléntium ei, donec sta-
biliat, et donec ponat Hierúsalem laudem
in terra. Jurávit Dóminus in dextera sua,
et in bráchio fortitúdinis suæ: Si dédero
tríticum tuum ultra cibum inimícis tuis:
et si bíberint filii alienígenæ vinum tuum,
in quo laborásti. Quia qui congregábunt
illud cómedent, et laudábunt Dóminum:
et qui compórtant illud bibent in átriis
sanctis meis. ⁵Transíte,⁵ transíte per por-
tas, præparáte viam pópulo, planum fácite
iter, et elígite lápidés, et eleváte signum
ad pópulos. Ecce Dóminus audítum fecit
in extrémis terræ, Dícite filiæ Sion: Ec-
ce salvátor tuus venit: et ecce merces ejus
cum eo, et opus illíus coram illo. Et vo-
cábunt eos, Pópulus sanctus, redémpti a
Dómino. Tu autem vocáberis, Quæsíta cí-
vitas, et Non-derelecta.

Evangelium. Secundum Johannem. c. 1

IN illo témpore, Johánnes testimónium
perhibébat de Dómino, et clamábat
dicens; Hic ⁶est⁶, quem dixi; Qui post me
ventúrus est, ante me factus est: quia prior
me erat. Et de plenítudine ejus nos om-
nes accévimus⁷ grátiam pro grátia. Quia

¹ dicit Dominus exercituum.—26.

² deest in 26.

³ ita 13. 15. 57—om. 98. 26.

⁴ om. 98

⁵ deest in 15. 26.

⁶ erat—Vulg. 98. 13.

⁷ et—Vulg. 26.

lex per Moysen data est, grátia et véritas per Jesum Christum facta est. Deum

nemo vidit unquam: Unigénitus Fílius qui est in sinu Patris, ipse ¹enarrábit.¹

Dominica tertia Adventus Domini.

Ad Missam. Officium. Phil. 4

AUDÉTE in Dómino semper: iterum dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus: Dóminus prope est. Nihil solliciti sitis: sed in omni oratióne petitiónes vestræ innotéscant apud Deum.

Psalmus. Et pax Dei quæ exsúperat omnem sensum: custódiat corda vestra et intelligéntias vestras.

Oratio.

AUREM tuam, quæsumus, Dómine, précibus nostris accómmoda: et mentis nostræ ténebras grátia tuæ visitatiónis illústra. Qui vivis.

Ad Corinthios. I c. 4

FRAATRES, Sic nos existimet homo ut ministros Christi et dispensatores ministeriorum Dei. Hic jam queritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur. Mihi autem pro minimo est ut a vobis iudicer, aut ab humano die: sed neque meipsum iudico. Nihil enim mihi conscius sum: sed non in hoc justificatus sum: qui autem iudicat me, Dóminus est. Itaque nolite ante tempus iudicare, quoadusque veniat Dóminus: qui et illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit consilia cordium: et tunc laus erit unicuique a Deo.

Gradale. Ps. 79 Qui sedes, Dómine, super Chérubin, excita poténtiam tuam et veni.

¶ Qui regis Israel, inténde; qui dedúcis velut ovem Joseph. Allelúya.

¶ Excita, Dómine, poténtiam tuam, et veni ut salvos fácias nos.

Sequentia.

QUI regis scepra forti
dextra solus cuncta,
Tu plebi tuam ostende
magnam excitando potentiam.
Præsta illi dona salutaria,
Quem prædixerunt prophetica vaticinia.
A clara poli regia,
In nostra, Jesu, veni, Domine, arva.

Secundum Matthæum. c. II

IN illo témpore, Cum audisset Johannes in vinctulis ópera Christi, mittens duos de discipulis suis, ait illi; Tu es, qui venturus es, an álium expectámus? Et respondens Jesus ait illis: Eúntes renunciáte Johánni quæ audístis et vidístis. Cæci vident, claudi ámbulant, leprosi mundántur, surdi áudiunt, mórtui resúrgunt, páuperes evangelizántur: et beátus est, qui non fuerit scandalizátus in me. Illis autem abeúntibus, cœpit Jesus dicere ad turbas de Johánne: Quid existis in desértum vidére? arúndinem vento agitátam? Sed quid existis vidére? hóminem móllibus vestítum? Ecce qui móllibus vestiúntur, in dómibus regum sunt. Sed quid existis vidére? prophétam? Etiam dico vobis, et plus quam prophétam. Hic est enim de quo scriptum est: Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te.

Offertorium. Ps. 84 Benedixísti, Dómine, terram tuam: avertísti captivitátem Jacob: remisísti iniquitátem plebis tuæ.

¹enarravit—Vulg. 26. 57.

℣. Operuísti ómnia peccáta eórum: miti-
gásti omnem iram tuam

℣. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam
tuam, et salutáre tuum da nobis.

Secreta.

DEVOTIÓNIS nostræ tibi, Dómine, quæ-
sumus, hóstia júgiter immolétur,
quæ et sacri péragat institúta mystérii, et
salutáre tuum nobis mirabiliter operétur.
Per Dóminum.

Præfatio quotidiana.

Communio. *Esai. 35* Dícite, pusillánimes
confortámini et nolite timére: ecce Deus
noster véniet et salvábit nos.

Postcommunio.

IMPLORÁMUS, Dómine, cleméntiam
tuam: ut hæc divína subsidia a vítiis
expiátos, ad festa ventúra nos præparent.
Per Dóminum.

Feria quarta

Quatuor temporum.

Ad Missam. Officiu. Esai. 45

RORÁTE, cœli, désuper; et nubes
pluant justum; aperiátur terra et
gérmínet Salvatórem.

Psalmus. Et iustitia oriátur simul: ego
Dóminus creávi eum.

Sequatur oratio sine Dóminus vobíscum
sed tantum cum Orémus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus,
ut redemptionis nostræ ventúra so-
lémnitas et præsentis nobis vitæ subsidia
cónferat, et æternæ beatitúdinis præmia
largiátur. Per eúndem Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum
vivit et regnat.

Lectio Esaiaë Prophetæ. c. 2

IN diébus illis, Dixit Esaías prophéta;
Erit in novíssimis diébus præparátus
mons domus Dómini in vértice móntium,
et elevábitur super colles, et fluent ad eum
omnes gentes. Et ibunt pópuli multi, et
dicent: Veníte, ascendámus ad montem
Dómini, et ad domum Dei Jacob, et do-
cébit nos vias suas, et ambulábitus in sé-
mitis ejus: quia de Sion exíbit lex, et ver-
bum Dómini de Hierúsalem. Et judicábit
gentes, et árguet pópulos multos: et con-
flábunt gládios suos in vómeres, et lanceas
suas in falces: non levábit gens contra gen-
tem gládium, nec exercebúntur ultra ad
prœlium. Domus Jacob veníte, et ambu-
lémus in lúmine Dómini Dei nostri.

Gradale. *Ps. 23* Tóllite portas, príncipes,
vestras; et elevámini portæ æternáles, et
introíbit rex glóriæ.

Versus. Quis ascéndet in montem Dómi-
ni: aut quis stabit in loco sancto ejus: in-
nocens mánibus et mundo corde.

**Hic non repetatur Gradale, sed statim
sequatur** Dóminus vobíscum **et** Orémus.

Oratio.

FESTÍNA, quæsumus, Dómine, ne tar-
dáveris: et auxiliu[m] nobis supérnæ
virtútis impénde: ut advéntus tui conso-
latió[n]ibus sublevéntur, qui in tua pietáte
confidunt. Qui vivis et regnas cum Deo
Patre.

Hic dicuntur memoriæ consuetæ.

Lectio Esaiaë Prophetæ. c. 7

IN diébus illis, Locútus est Dóminus ad
Achaz, dicens; Pete tibi signum a Dó-
mino Deo tuo in profúndum inférni, sive
in excélsu[m] supra. Et dixit Achaz; Non
petam, et non tentábo Dóminu[m]. Et di-
xit; Audíte ergo, domus David: Numquid
paru[m] vobis est, moléstos esse homínibus,

quia molésti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, et páriet filium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butýrum et mel cómedet, ut sciat reprobaré malum, et eligere bonum.

Gradale. Ps. 144 Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum: ómnibus qui invocant ¹eum¹ in veritate.

Versus. Laudem Dómini loquétur os meum: et benedícat omnis caro nomen sanctum ejus.

Repetatur Gradale.

**Sequentia sancti Evangelii. Secundum
Lucam. c. 1**

IN illo témpore, Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Náza-reth, ad vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vírginis María. Et ingressus Angelus ad eam dixit; Ave grátia plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus. Quæ cum audísset, turbáta est in sermóne ejus, et cogitábat qualis esset ista salutátio. Et ait Angelus ei; Ne tí-meas, María, invenísti enim grátiam apud Deum: ecce concípies in útero, et páries filium, et vocábis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur, et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus: et regnábit in domo Jacob in ætérnum, et regni ejus non erit finis. Dixit autem María ad Angelum; Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósko? Et respóndens Angelus dixit ei; Spíritus Sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi; ideóque et quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Et ecce Elízabeth cognáta tua, et ipsa concépit filium in senectúte sua: et hic

mensis est sextus illi, quæ vocátur sterilis: quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. Dixit autem María; Ecce ancílla Domini, fiat mihi secúndum verbum tuum.

Offertorium. Luc. 1 Ave María, grátia plena; Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Versus. Ideóque et quod nascétur ex te sanctum, vocábitur Fílius Dei.

Et dicitur cum suo versu.

Secreta.

SALUTÁRI jejúnio competéntes, Dómine, hóstias immolámus: præsta ut ad nativitátem Panis ætérni his officiis præparémur. Per eúndem.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Esai. 7 Ecce virgo concípiet et páriet Fílium: et vocábitur nomen ejus Emmánuel.

Postcommunio.

SALUTÁRIS tui, Dómine, múnere satiáti, súpplices deprecámur: ut cujus lætámur gustu, renovémur efféctu. Per Dóminum.

Feria sexta Quatuor temporum.

Ad Missam. Officium. Ps. 118

PROPE esto, Dómine, et omnes viæ tuæ véritas: initio cognóvi de testimoniis tuis, quia in ætérnum tu es.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

EXCITA, ²quæsumus,² Dómine, poténtiam tuam et veni; ut hi qui in tua

¹ nomen ejus.—13.

² deest in 26.

pietate confidunt, ab omni citius adversitate liberentur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate.

Lectio Esaïæ Prophætæ. c. 11

HÆC dicit Dominus Deus; Egrediétur virga de radice Jesse; et flos de radice ejus ascendet. Et requiescet super eum Spiritus Domini: Spiritus sapientiæ et intellectus, Spiritus consilii et fortitudinis, Spiritus scientiæ et pietatis, et replébit eum Spiritus timoris Domini: non secundum visionem oculorum iudicabit, neque secundum auditum aurium arguet: sed iudicabit in iustitia pauperes, et arguet in æquitate pro mansuetis terræ: et percútiet terram virga oris sui, et spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit iustitia cingulum lumborum ejus: et fides cinctorium renum ejus.

Gradale. Ps. 84 Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam: et salutare tuum da nobis.

Versus. Benedixisti, Domine, terram tuam: avertisti captivitatem Jacob.

Repetatur Gradale.

Secundum Lucam. c. 1

IN illo tempore, Exsurgens Maria abiit in montana cum festinatione, in civitatem Juda; et intravit in domum Zachariæ, et salutavit Elizabeth. Et factum est, ut audivit salutationem Mariæ Elizabeth, exultavit infans in utero ejus: et repléta est Spiritu Sancto Elizabeth: et exclamavit voce magna et dixit: Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. Et unde hoc mihi ut veniat mater Domini mei ad me? Ecce enim ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, exultavit in gaudio infans in utero meo. Et beata quæ credidisti quoniam perficiéntur

ea, quæ dicta sunt tibi a Domino. Et ait Maria. Magnificat anima mea Dominum, et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Offertorium. Ps. 84 Deus, tu ¹conversus¹ vivificabis nos: et plebs tua lætabitur in te: ostende nobis, Domine, misericordiam tuam; et salutare tuum da nobis.

℣. Benedixisti, Domine, terram tuam: avertisti captivitatem Jacob: remisisti iniquitatem plebis tuæ.

℣. ²Misericordia et veritas obviaverunt sibi: veritas de terra orta est, et iustitia de cælo prospexit.²

Secreta.

SACRIFICIIS, quæsumus, Domine, salutaribus his diebus aptemur propensius, quibus illud est mysterium celebrandum, cui servit omnis executio mandatorum. Per Dominum.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Zach. 14 Ecce Dominus venit, et omnes sancti ejus cum eo: et erit in die illa lux magna.

Postcommunio.

PÉRFIGE, quæsumus, Domine, misericordiam tuam populo supplicanti: quem tuorum refectum largitate donorum, et instantius gratiam postulare majorem, et fiducialius sperare concedas. Per Dominum.

Sabbato Quatuor temporum.

Ad Missam. Officium. Ps. 79

VENI et ostende nobis faciem tuam, Domine: qui sedes super cherubim, et salvi erimus.

Psalmus. Qui regis Israel, intende: qui deducis velut ovem Joseph.

¹ convertens—94. 98. Grad.

² deest in 98.

Omnes orationes sine Dóminus vobíscum dicuntur, præter ultimam quæ est ante Epistolam, sed tantum cum Orémus. Et omnes lectiones cum suis titulis legantur.

Orémus.

Oratio.

DEUS, qui cónspicis quia ex nostra pravitáte affligimur: concéde propítius, ut ex tua visitatióne consolémur. Qui vivas et regnas cum Deo Patre in unitáte ejúsdem.

Lectio Esaiaæ Prophetæ. c. 19

IN diébus illis, Clamábunt ad Dóminum a fácie tribulántis, et mittet eis salvatórem et propugnatórem, qui liberet eos. Et cognoscétur Dóminus ab Ægýpto, et cognóscant Ægýptii Dóminum in die illa, et colent eum in hóstiis et munéribus, et vota vovébunt Dómino, et solvent. Et percútiet Dóminus Ægýptum plaga, et sanábit eam, et reverténtur¹ ad Dóminum, et placábitur eis, et sanábit eos Dóminus Deus noster.

Gradale. Ps. 18 A summo cœlo egréssio ejus: et occúrsus ejus usque ad summum ejus.

¶ Cœli enarrant glóriam Dei: et ópera mánuum ejus annúnciat firmaméntum.

Non repetatur Gradale: sed dicatur statim Orémus.

Oratio.

CONCÉDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui sub peccáti jugo ex vetústa servitúte deprímimur, expectáta Unigéniti Fílii tui nova nativitaté liberémur. Qui tecum vivit et regnat.

Lectio Esaiaæ Prophetæ. c. 35

HÆC dicit Dóminus; Lætábitur desérta et ínvia; et exultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit,

et exultábit lætabúnda et laudans. Glória Líbani data est ei: decor Carméli et Saron. Ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et gœna debília roboráte. Dícite, Pusillánimes confortámini, et nolíte timére: ecce Deus noster ulitiónem addúcet retributiónis, Deus ipse véniet, et salvábit nos. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus claudus, et apérta erit lingua mutórum, quia scissæ sunt in desérto aquæ, et torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida in stagnum, et sítiens in fontes aquárum, ait Dóminus omnipotens.

Gradale. Ps. 18 In sole pósuit tabernáculum suum: et ipse tanquam sponsus procedens de thálamo suo.

¶ A summo cœlo egréssio ejus: et occúrsus ejus usque ad summum ejus.

Oratio.

INDÍGNOS nos, quæsumus, Dómine, fámulos tuos, quos actiόνis própria culpa contrístat, unigéniti Fílii tui advéntu lætífica, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

Lectio Esaiaæ Prophetæ. c. 40

HÆC dicit Dóminus Super montem excélsum ascénde, tu, qui evangelízas Sion. Exálta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Hierúsalem. Exálta, noli timére. Dic civitatibus Judæ. Ecce Deus vester. Ecce Dóminus Deus in fortitúdine véniet, et bráchium ejus dominábitur. Ecce merces ejus cum eo, et opus illíus coram illo. Sicut pastor gregem suum pascet, in bráchio suo congregábit agnos, et in sinu suo levábit eos, Dóminus Deus noster.

Gradale. Ps. 79 Dómine Deus virtútum,

¹Ægyptii—13. 15.

convérte nos: et osténde fáciem tuam et salvi érimus.

¶ Excita, Dómine, poténtiam tuam et veni: ut salvos fácias nos.

Sequatur Orémus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut Fílii tui ventúra solémnitas et præsentis nobis vitæ remédia cónferat et præmia ætérna concédatur. Per eúndem Dóminum.

Lectio Esaiaæ Prophetæ. c. 45

HÆC dicit Dóminus christo meo Cyro, cujus apprehénderi dexteram, ut subíciam ante fáciem ejus Gentes, et dorsa regum vertam, et apériam coram eo jánuas, et portæ non claudéntur. Ego ante te ibo, et gloriósa terræ humiliábo, portas áreas cónteram, et vectes férreos confríngam. Et dabo tibi thesauros absconditos, et arcána secretórum ¹revelabo, ¹ut scias quia ego Dóminus, qui voco nomen tuum, Deus Israel propter servum meum Jacob, et Israel eléctum meum. Et vocávi te nómine tuo. Assimilávi te, et non cognovísti me. Ego Dóminus, et non est ámplius: extra me non est Deus. Accínxi te, et non cognovísti me. Ut sciant hi, qui ab ortu solis, et qui ab occidénte, quóniam absque me non est Deus. Ego Dóminus, et non est alter, formans lucem, et creans ténebras, fáciens pacem, et creans malum. Ego Dóminus fáciens ómnia hæc. Roráte, coeli, désuper, et nubes pluant justum, aperiátur terra, et gérminet salvatórem, et justítia oriátur simul, ego Dóminus creávi eum.

¹ non habent Vulg. 13. 15.

² Quæ legatur hic in Adventu usque ad hanc clausulam, Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum. In Sabbato vero Quatuor temporum primæ hebdomadæ Quadragesimæ legatur usque ad Benedictus es, Domine, in firmamento. In Sabbato vero Pentecostes et in Sabbato Quatuor temporum mensis Septembris tota integra legatur—Grad.

³ simul dicant—Grad.

Gradale. Ps. 79 Excita, Dómine, poténtiam tuam et veni: ut salvos fácias nos.

¶ Qui regis Israel inténde: qui dedúcis velut ovem Joseph. Qui sedes super Chérubin: appare coram Ephraim, Bénjamin, et Manásse.

Sequitur Orémus.

Oratio.

PRECES pópuli tui, quæsumus, Dómine, cleménter exáudi, ut qui juste pro peccátis nostris affligimur, pietátis tuæ visitatióne consolémur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte.

Lectio Danielis Prophetæ. c. 3²

ANGELUS Dómini descendit cum Azaría et sóciis ejus in fornácem, et excússit flammam ignis de fornáce et fecit médium fornácis quasi ventum roris flantem. Flamma autem diffúsa est super fornácem cúbitis quadraginta novem, et incéndit quos réperit juxta fornácem de Chaldæis ministros regis qui eam incendébant. Illos autem omníno non tétigit ignis, neque contristávit, nec quicquam moléstia intulit. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudábant et glorificábant et benedicebant Deum in fornáce dicétes.

Duo clerici de secunda forma in superpelliciis ad gradum chori ³cantent³ Tractum.

Benedíctus es, Dómine Deus patrum nostrórum.

¶ Et laudábilis et gloriósus in sácula.

Chorus idem repetat. Clerici Versum.

Et benedíctum nomen glóriæ tuæ quod est sanctum.

Chorus dicat.

Et laudábile et gloriósum in sǎcula.

Clerici Versum.

Benedíctus es in templo sancto glóriæ tuæ.

Chorus.

Et laudábilis et gloriósus in sǎcula.

Clerici Versum.

Benedíctus es super thronum sanctum regni tui.

Chorus.

Et laudábilis et gloriósus in sǎcula.

Clerici Versum.

Benedíctus es super sceptrum regni divinitátis tuæ.

Chorus.

Et laudábilis et gloriósus in sǎcula.

Clerici Versum.

Benedíctus es qui sedes super Chérubin íntuens abyssos.

Chorus.

Et laudábilis et gloriósus in sǎcula.

Clerici Versum.

Benedíctus es qui ámbulas super pennas ventórum.

Chorus.

Et laudábilis et gloriósus in sǎcula.

Clerici Versum.

Benédicant te omnes angeli et sancti tui.

Chorus.

Et laudent te et gloríficent in sǎcula.

Clerici Versum.

Benedícant te cœli, terra, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Chorus.

Et laudent te et gloríficent in sǎcula.

Clerici Versum.

Glória Patri et Fílio: et Spirítui Sancto.

Chorus.

Et laus, et honor, potéstas, et impérium.

Clerici Versum.

Sicut erat in princípio et nunc et semper: et in sǎcula sæculórum. Amen.

Chorus.

Et laus, et honor, potéstas et impérium.

Deinde clerici reincipiant primum versum Tractus, et percantetur a choro. Et postea dicat sacerdos Dóminus vobíscum et Orémus. **Oratio.**

DEUS, qui tribus púeris mitigásti flamas ignium; concéde propítius, ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum. Per Dóminum.

Hic dicuntur memoriæ consuetæ.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli: ad Thessalonicenses. 2 c. 2

FRATRES, Rogámus vos, per advéntum Dómini nostri Jesu Christi, et nostræ congregatiónis in ipsum, ut non cito moveámini a vestro sensu, neque teréamini, neque per spíritum, neque per sermónem, neque per epístolam tanquam per nos missam, quasi instet dies Dómini. Ne quis vos sedúcat ullo modo, quóniam nisi vénerit discéssio primum, et revelátus fúerit homo peccáti, filius perditionis, qui adversátur et extóllitur supra omne, quod dicitur Deus aut quod cólitur, ita ut in templo Dei sédeat, osténdens se tanquam sit Deus. Non retinéti quóniam, cum adhuc essem apud vos, hæc dicebam vobis? Et nunc quid detíneat scitis, ut revelétur in suo témpore. Nam mystérium jam operátur iniquitátis, tantum, ut qui tenet nunc, téneat, donec de médio fiat. Et tunc revelábitur ille iníquus, quem Dóminus Jesus interficiet spíritu oris sui, et déstruet illustratióne advéntus sui.

Duo clerici de secunda forma in capis nigris, ¹hoc est in habitu quotidiano, ¹ad gradum chori simul dicant totum et integrum istum Tractum. (Ps. 79)

¹ ita 94. 97. 26—non habent 92.98. oL. oP. 4L. 8RM. 13. 15. Grad.

Qui regis Israel, inténde: qui dedúcis velut ovem Joseph.

¶ Qui sedes super Chérubin, appáre coram Ephraim, Bénjamin, et Manásse.

¶ Excita, Dómine, poténtiam tuam et veni: ut salvos fácias nos.

Secundum Lucam. c. 3

ANNO quintodécimo impérii Tibérii Cæsaris, procuránte Póntio Piláto Judæam, tetrárcha autem Galilææ Heróde, Philippo autem fratre ejus tetrárcha Iturææ et Trachonítidis regiónis, et Lysánia Abilínæ tetrárcha, sub princípibus sacerdotum Anna et Caípha, factum est verbum Dómini super Johánnem Zachariæ filium in desérto. Et venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptísmum pœnitentiæ in remissionem peccatorum. Sicut scriptum est in libro sermonum Esaíæ prophætæ. Vox clamántis in desérto. Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas ejus. Omnis vallis implébitur, et omnis mons et collis humiliábitur, et erunt prava in dirécta, et áspera in vias planas, et vidébit omnis caro salutáre Dei.

Offertorium. Zach. 9 Exúlta satis, filia

Sion, prædica, filia Hierúsalem: ecce rex tuus ¹venit,¹ sanctus et salvátor.

¶ Loquétur pacem géntibus, et potéstas ejus a mari usque ad mare, et a flúmine usque ad términos orbis terræ.

Secreta.

SUPER has hóstias fidélium, Dómine, quæsumus, propítio vultu réspice, et quia nostris méritis non valémus, his pótius munéribus tuo occúrsui commendémur, Qui vivis et regnas.

Præfatio quotidiana.

Communio. Ps. 18 Exultávit ut gigas ad curréndam viam: a summo cœlo egréssio ejus, et occúrsus ejus usque ad summum ejus.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Dómine Deus noster, ut sacrosáncta mystéria quæ pro reparatiónis nostræ munímine contulisti, et præsens nobis remédium esse fácias et futurum. Per Dóminum.

In quacunque feria dies Nativitatis Domini contigerit, semper jejunia Quatuor temporum in tertia hebdomada Adventus Domini celebrentur.

Dominica quarta Adventus Domini.

Ad Missam. Officium. Ps. 105

MEMÉNTO nostri, Dómine, in beneplácito pópuli tui: vísa nos in salutári tuo: ad ²vidéndum² in bonitate electórum tuórum, in lætítia gentis tuæ: ut laudéris cum hæreditate tua.

Psalmus. Peccávimus cum pátribus nostris: injúste égimus, iniquitátem fécimus.

Kýrie eléison.

Oratio.

EXCITA, quæsumus, Dómine, poténtiam tuam, et veni, et magna nobis virtúte succúrre, ut³ auxílium grátia tuæ, quod nostra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret, Qui vivis.

¹veniet tibi—98. 8RM. 13. 15. Vulg. venit tibi—94. Grad. venit—26. 57.

²ita 94. 98. 8RM. 13. 15. 26. Vulg. vivendum—34. 54. 55P. 57.

³ita 94. 98. per, addunt 8RM. 13. 15. 26. 57.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad
Philippenses. c. 4

FRATRES, Gaudete in Dómino semper, iterum dico, gaudete. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus. Dóminus prope est. Nihil solliciti sitis, sed in omni oratióne et obsecratióne, cum gratiárum actiÓne petitiÓnes vestræ innotescant apud Deum. Et pax Dei quæ exsuperat omnem sensum, custódiat corda vestra et intelligéntias vestras in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 144 Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum: ómnibus qui invocant eum in veritáte.

V. Laudem Dómini loquétur os meum: et benedicat omnis caro nomen sanctum ejus. Allelúya.

V. Veni, Dómine, et noli tardáre: reláxa facínora plebis tuæ.

Sequentia.

TUBILEMUS omnes una
Deo nostro, qui creavit omnia,
Per quem cuncta condita sunt sæcula.
¹Cœloque plurima luce corusca¹
et diversa sunt sidera
Sol mundi schema, noctium decus luna,
cæteraque splendentia,
Mare, solum, et alta, plana,
ac profunda flumina.
Aeris ampla spatia, quæ
discurrunt aves, venti
atque pluvia.
Hæc simul cuncta tibi Deo
soli Patri militant.
Nunc, et in ævum sine fine
per sæcula laus eorum
tua gloria.
Qui pro salute nostra prolem unicam
Pati in terram misisti sine culpa, sed ob
nostra delicta.

Te, Trinitas, precamur, ut corpora nostra
et corda,
Regas, et protegas, et dones peccatorum
veniam.

Secundum Johannem. c. 1

IN illo témpore, Misérunt Judæi ab Hierosólymis sacerdótes et levítas ad Johánnem, ut interrogárent eum. Tu quis es? Et conféssus est, et non negávit, et conféssus est. Quia non sum ego Christus. Et interrogáverunt eum. Quid ergo? Helías es tu? Et dixit. Non sum. Prophéta es tu? Et respóndit. Non. Dixérunt ergo ei. Quis es, ut respónsum demus his, qui misérunt nos? quid dicis de teipso? Ait. Ego vox clamántis in déserto. Dirígite viam Dómini, sicut dicit Esaiás prophéta. Et qui missi fúerant, erant ex Pharisæis. Et interrogáverunt eum et dixerunt ei. Quid ergo baptízas, si tu non es Christus, neque Helías, neque Prophéta? Respóndit eis Johannes, dicens. Ego baptizo in aqua, médius autem vestrum stetit, quem vos nescítis. Ipse est, qui post me ventúrus est, qui ante me factus est, cujus ego non sum dignus ut solvam ejus corrigiam calceaménti. Hæc in Bethánia facta sunt trans Jordánem, ubi erat Johánnes baptízans.

Offertorium. Esai. 35 Confortámini et ²jam² nolite timére: ecce enim Deus noster retribuet iudícium: ipse véniet et salvos nos faciet.

V. Tunc aperientur oculi cæcorum: et aures surdorum audient: tunc ascendet claudus quasi cervus, et clara erit lingua mutorum.

Secreta.

SACRIFÍCIIS præsentibus, quæsumus, Dómine, placátus inténde, quibus ad

¹ ita 98. 8RM. 13. 15. 26. 34. 54. cœlum quod plurima luce coruscat—94. 55P. 57.

² deest in 26. 57. Vulg.

Filii tui nativitatem suscipiendam purificemur. Per eundem.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Esai. 7 Ecce virgo concipiet et pariet filium: et vocabitur nomen ejus Emmmanuel.

Postcommunio.

PÓPULUM tuum, quæsumus, Dómine, donórum tuórum largitate proséquere: ut a malis ómnibus sacramentórum tuórum virtúte protéctus: ad ineffabile mystérium celebrándum et mente præparétur et corpore. Per Dóminum.

Feria quarta.

Lectio Johelis Prophetæ. c. 2 et 3

HÆC dicit Dóminus Deus. Exultáte, filiæ Sion, et lætámini in Dómino Deo vestro, quia dedit vobis doctórem justitiæ, et descendere faciet ad vos imbrem matutinum et serótinum, sicut in principio. Et implebuntur áræ fruménto, et redundábunt torculária vino et óleo. Et sciétis quia ego Dóminus Deus vester hábitans in Sion in monte sancto meo, et erit Hierúsalem sancta, et aliéni non transibunt per eam ámplius. Et erit in die illa, stillábunt montes dulcédinem, et colles fluent lacte, et per omnes rivos Juda ibunt aquæ, et fons de domo Dómini egrediétur, et irrigábit torréntem spinárum. Ægýptus in desolatióem erit et Idumæa in désertum perditionis, pro eo quod inique egérunt in filios Judæ et effuderunt ságuinem innocéntem in terra sua. Et Judæa in ætérnum habitábitur, et Hierúsalem in generatióne et generatióem. Et mundábo ságuinem eórum, quem non mundáveram, et Dóminus commorábitur in Sion, a sáculo et usque in sáculum.

¹ ego—26.

Secundum Lucam. c. 7

IN illo témpore, Exiit sermo in univérsum Judæam de Jesu et omnem circa regiónem. Et nunciavérunt Johánni discipuli ejus de ómnibus his. Et convocávit duos de discipulis suis Johánnes, et misit ad Jesum, dicens. Tu es, qui ventúrus es, an álium expectámus? Cum autem veníssent ad eum viri, dixérunt. Johánnes Baptísta misit nos ad te dicens. Tu es, qui ventúrus es, an álium expectámus? (In ipsa autem hora curávit multos a languóribus suis, et plagis, et spirítibus malis, et cæcis multis donávit visum.) Et respóndens dixit illis. Eúntes renunciáte Johánni quæ vidistis et audístis, quia cæci vident, claudi ámbulant, leprósi mundántur, surdi áudiunt, mórtui resúrgunt, páuperes evangelizántur, et beátus est qui non fúerit scandalizátus in me. Et cum discessissent núncii Johánnis, cœpit dícere de Johánne ad turbas. Quid existis in désertum vidére? arúndinem vento agitátam? Sed quid existis vidére? hóminem móllibus vestiméntis indútum? Ecce qui in veste pretiósá sunt et in deliciis, in dómibus regum sunt. Sed quid existis vidére? prophétam? Utique dico vobis, et plusquam prophétam. Hic est, de quo scriptum est. Ecce¹ mitto ángelum meum ante faciém tuam qui præparábit viam tuam ante te. Dico enim vobis. Major inter natos muliérum prophéta Johánne Baptísta nemo est, qui autem minor est in regno coelórum, major est illo.

Feria sexta.

Lectio Zachariæ Prophetæ. c. 2

HÆC dicit Dóminus. Lauda et lætáre, filia Sion, quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tui, ait Dóminus. Et ap-

plicabuntur Gentes multae ad Dominum in die illa, et erunt mihi in populum, et habitabo in medio tui, et scies quia Dominus exercituum misit me ad te. Et possidebit Dominus Judam partem suam in terra sanctificata, et eliget adhuc Hierusalem. Sileat omnis caro a facie Domini, quia consurrexit de habitaculo sancto suo, dicit Dominus omnipotens.

Secundum Marcum. c. 8

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis. Videte et cavete a fermento Phariseorum, et fermento Herodis. Et cogitabant ad alterutrum, dicentes. Quia panes non habemus. Quo agnito, ait illius Jesus. Quid cogitatis, quia panes non habetis? nondum cognoscitis nec intelligitis? adhuc caecatum habetis cor vestrum? Oculos habentes non videtis? et aures habentes

non auditis? Nec recordamini, quando quinque panes fregi in quinque millia, et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis. Dicunt ei, Duodecim. Quando et septem panes in quatuor millia hominum; quot sportas fragmentorum tulistis? Et dicunt ei. Septem. Et dicebat eis. Quomodo nondum intelligitis? Et veniunt Bethsaidam, et adducunt ei caecum, et rogabant eum ut illum tangeret. Et apprehensa manu caeci, eduxit eum extra vicum, et exspuens in oculos ejus, impositis manibus suis, interrogavit eum si quid videret. Et aspiciens, ait. Video homines velut arbores ambulantes. Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus, et coepit videre, et restitutus est ita ut clare videret omnia. Et misit illum in domum suam, dicens. Vade in domum tuam, et si in vicum introieris, nemini dixeris.

In Vigilia Nativitatis Domini.

Ad Missam. Officium. Exod. 16

HODIE sciatis quia venit Dominus et salvabit vos, et mane videbitis gloriam ejus.

Ps. 23 Domini est terra et plenitudo ejus: orbis terrarum et universi qui habitant in eo.

Si haec vigilia in Dominica venerit, dicitur cantus super Kyrie, Sanctus et Agnus, sicut in festo simplici novem lectionum, sin autem, dicitur cantus feriae.

Oratio.

DEUS, qui nos redemptionis nostrae annua expectatione laetificas, praesta, ut Unigenitum tuum quem redemptorem laeti suscipimus, venientem quoque iudicem securi videamus, Dominum nostrum

Jesum Christum, Filium tuum; Qui tecum.

Nulla fiat memoria.

Unus puer acolytus legat lectionem, alba indutus, ad gradum chori; tamen si Dominica fuerit, legatur in pulpito, et semper cum suo titulo.

Lectio Esaiæ Prophetæ. c. 42

HÆC dicit Dominus Deus. Propter Sion non tacebo, et propter Hierusalem non quiescam, donec egrediatur ut splendor justus ejus, et salvator ejus ut lampas accendatur. Et videbunt Gentes justum tuum, et cuncti reges inclytum tuum, et vocabitur tibi nomen novum, quod os Domini nominavit. Et eris corona gloriæ in manu Domini, et diadema regni in manu Dei tui. Non vocaberis ultra Derelicta,

et terra tua non vocábitur ámplius Desoláta: sed vocáberis Volúntas mea in ea, et terra tua inhabitábitur quia complácuít Dómino in te.

Deinde absque intervallo legatur Epistola.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Romanos. c. 1

FRATRES, Paulus, servus Jesu Christi, vocátus Apóstolus, segregátus in Evángelium Dei, quod ante promiserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis, de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndum carnem, qui prædestinátus est Fílius Dei in virtúte secúndum Spíritum sanctificatiónis ex resurrectione mortuórum, Jesu Christi Dómini nostri. Per quem accépmus grátiam et Apostolatúum ad obediéndum fidei in ómnibus gentibus pro nómine ejus, in quibus estis et vos vocáti Jesu Christi Dómini nostri.

Gradale. Exod. 16 Hódie sciétis quia véniet Dóminus et salvábit nos: et mane vidébitis glóriam ejus.

¶ Ps. 79 Qui regis Israel, inténde: qui dedúcis velut ovem Joseph. Qui sedes super chérubin, appáre coram Ephraim, Bénjamin et Manásse.

Si hæc Vigilia in Dominica evenerit, missa de Dominica in capitulo dicitur; et tunc fiat memoria de sancta Maria et de omnibus sanctis tantum. Missa vero de Vigilia ad authenticum altare sine aliqua memoria, cum hoc Allelúya.

¶ Crástina die delébitur iniquitas terræ: et regnábit super nos Salvátor mundi.

Sequentia Jubilemus.

Si vero Dominica non fuerit, tunc Allelúya et Sequentia prætermittantur.

Secundum Matthæum. c. 1

IN illo tempore Cum esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequam convenirent, invénta est in útero habens de Spíritu Sancto. Joseph autem vir ejus, cum esset justus et nollet eam tradúcere: vóluit occúlte dimíttre eam. Hæc autem eo cogitánte, ecce ángelus Dómini in somnis appáruit ei, dicens: Joseph fili David, noli timére accíperre Mariám cónjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spíritu Sancto est. Páriet autem filium: et vocábis nomen ejus Jesum: ipse enim salvum fáciat pópulum suum a peccátis eórum.

Offertorium. Ps. 23 Tóllite portas, príncipes, vestras: et elevámini portæ æternáles,¹ et introíbit rex glóriæ.¹

¶ Dómini est terra et plenitúdo ejus: orbis terrárum et univérsti qui hábitant in eo.

Iste versus, si Dominica fuerit, eo anno prætermittatur.

Secreta.

DA nobis, quásumus, omnípotens Deus: ut sicut² adoránda Fílii tui natalítia prævenímus, sic ejus múnera capíamus sempitérna gaudéntes. Per eúndem.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Esai. 40 Revelábitur glória Dómini: et vidébit omnis caro salutáre Dei nostri.

Postcommunio.

DA nobis, quásumus, Dómine, Unigéniti Fílii tui recensíta nativité respiráre, cujus cœlésti mystério páscimur et potámur. Per eundem.

¹ non habet 26.

² ad—26.

In nocte **nativitatis Domini.**

Post nonam lectionem cantetur hoc Evangelium in pulpito a Diacono.

Initium sancti Evangelii; secundum Matthæum.¹

IBER generatiōnis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Jacob autem genuit Judam, et fratres ejus. Judas autem genuit Phares et Zaram de Thamar. Phares autem genuit Esrom. Esrom autem genuit Aram. Aram autem genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Naáson. Naáson autem genuit Salmon. Salmon autem genuit Booz de Raab. Booz autem genuit Obed ex Ruth. Obed autem genuit Jesse. Jesse autem genuit David regem. David autem rex genuit Salomónem ex ea quæ fuit Uriæ. Salomon autem genuit Róboam. Róboam autem genuit Abíam. Abía autem genuit Asam. Asa autem genuit Jósaphat. Jósaphat autem genuit Joram. Jo-

ram autem genuit Ozíam. Ozías autem genuit Jóathan. Jóathan autem genuit Achaz. Achaz autem genuit Ezechíam. Ezechias autem genuit Manássem. Manássem autem genuit Amon. Amon autem genuit Josíam. Josías autem genuit Jechoníam et fratres ejus, in transmigratiōne Babylónis. Et post transmigratiōnem Babylónis Jechonías genuit Saláthiel. Saláthiel autem genuit Zoróbabel. Zoróbabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliachim. Eliachim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoch. Sadoch autem genuit Achim. Achim autem genuit Eliud. Eliud autem genuit Eleázar. Eleázar autem genuit Mathan. Mathan autem genuit Jacob. Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ, de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus.

Finito Evangelio, sacerdos² incipiat Psalmum Te Deum: quo dicto rectores chori incipiant missam.

Ad Missam **in gallicantu.**

Officium. Ps. 2

DOMINUS dixit ad me, Fílius meus es tu: ego hódie genui te.

Ps. Quare fremuerunt gentes: et pópuli meditáti sunt inánia.

Kýrie cum suis versibus. Sequatur Glória in excélsis more duplicis festi.

Sciendum quod semper ad missam dicitur Glória in excélsis, quoties ad matutinas dicitur Te Deum: nisi missa Salus pópuli vel missa de Cruce vel missa dominicalis in aliquo festo trium lectionum vel infra octavas sine regimine chori cantanda fuerit. Quando vero aliqua missa de vigilia vel de festo trium lectionum³ in capitu-

¹Dum nonum Responsorium canitur procedat Diaconus cum Subdiacono et cum thuribulario et ceroferario et acolyto crucem deferente omnibus in solemnī apparatu indutis ad thurificandum altare, accepta benedictione ab executore officii, per medium chori ad cantandum evangelium in pulpito accedat. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Initium sancti Evangelii secundum Matthæum. Gloria tibi, Domine.—Grad.

²in capa serica.—Grad.

³dicitur in capitulo die dominica; tunc dicatur cantus super Kýrie et Glória in excélsis; quando Glória in excélsis dicitur, dicitur et Allelúya et Sanctus et Agnus.—Grad.

lo die Dominica dicitur: tunc etiam dicitur cantus super Kýrie, Glória in excélsis, quando dicitur Sanctus et Agnus Dei³ et Ite missa est sicut in festo trium lectionum. Similiter fiat quando dicitur missa dominicalis in capitulo die Dominica; tunc etiam dicitur Credo.

Oratio.

DEUS, qui hanc sacratíssimam noctem veri lúminis fecisti illustratióne claréscere: da quæsumus, ut cujus lucis mystéria in terra cognóvimus, ejus quoque gaudiis in cœlo perfruámur. Qui tecum.

Duo clerici de secunda forma in capis sericis in pulpito simul cantent lectionem.

Laudes Deo dicam per sǎcula, qui me plasmávit in manu dextera, atque redémít cruce purpúrea ságuine Nati.

Hic cantetur alternatim

Léctio Esaíæ Prophétæ.

IN qua Christi lúcida vaticinátur natívitās.

Hæc dicit Dóminus.

Pater, Fílius, Sanctus Spíritus, in quo sunt ómnia cón dita supérna atque ima.

Pópulus géntium qui ambulábat in ténebris

Quem creásti: quem fraude súbdola hostis expúlit paradíso: et captivátum secum traxit ad tártara;

Vidit lucem magnam;

Fulsérunt et immánia nocte média pastóribus lúmina.

Habitántibus in regione umbræ mortis: Lux

Sempitérna et redémptio vere nostra,¹

Orta est eis.

¹ nova.—Grad. 94. 26.

² Ut—26.

³ ad—94. 26. 57.

O stupénda natívitās,
Párvulus enim natus est nobis,
Magnus hic erit Jesus Fílius Dei.

Et Fílius

Patris summi,

Datus est nobis.

Ab arce summa prædictum sic erat.

Et factus est principátus super húmerum ejus,

Ut cœlos regat atque arva.

Et vocábitur nomen ejus, Messías, Sother, Emmánuel, Sábaoth, Adonai.

Admirábilis,

Radix David,

Consiliárius

Dei Patris,

Deus

Qui creávit ómnia,

Fortis,

Bárathri claustra perimens teterrima

Pater futúri sǎculi,

ReX omnípotens et cuncta regens,

Princeps pacis,

Hic et in ævum.

Multiplicábitur ejus impérium.

In Hierúsalem, Judæa, sive Samaría,

Et pacis non erit finis,

Per sǎcula sempitérna,

Super sólum David, et super regnum ejus sedébit,

Et regni meta sui non erit áliqua.

²Et² confirmet illud,

In fidei pignore.

Et corróboret in iudicio et justítia,

Judex cum vénerit iudicáre sǎculum.

A modo

Illi debétur glória, laus et jubilátio.

Et usque in sempitérnum.

Hic cantent simul usque ad finem.

Ab ortu solis usque³ occíduos, ad fines

mundi orbis per climáta laus Creatóri resónet cógrua. Amen dicant ómnia.

Ubi non habetur cantus, legatur Lectio
Esaïæ Prophetæ. c. 9

HÆC dicit Dóminus Deus, Pópulus géntium, qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis. Párvulus enim natus est nobis, et fílius datus est nobis, et factus est principátus super húmerum ejus: et vocábitur nomen ejus Admirábilis, consiliárius, Deus fortis, pater futúri sǽculi, princeps pacis. Multiplicábitur ejus impérium, et pacis non erit finis. Super sólum David, et super regnum ejus sedébit: ut confirmet illud, et corróboret in iudicio et justítia, amodo et usque in sempitérnum.

Sine intervallo legatur Epistola. Ad
Titum. c. 2

QHARÍSSIME, Appáruit grátia Dei Salvatóris nostri ómnibus homínibus, erúdiens nos, ut abnegátes impietátem et sǽculária desidéria, sóbrie, et juste, et pie vivámus in hoc sǽculo. Expectántes beátam spem, et advéntum glóriæ magni Dei, et Salvatóris nostri Jesu Christi: qui dedit semetípsum pro nobis, ut nos redímeret ab ¹omni¹ iniquitáte, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum. Hæc lóquere, et exhortáre, in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 109 Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: ex útero ante lucíferum genui te.

℣. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis: donec ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuórum.

Allelúya. **℣. Ps. 2** Dóminus dixit ad me,

Fílius meus es tu, ego hódie genui te.

Sequentia.

NATO canunt omnia
Domino pie agmina,
Syllabatim pneumata
perstringendo organica,
Hæc dies sacrata,
in qua nova sunt gaudia
mundo plene edita.²
Hac nocte præcelsa
intonuit et gloria
in voce angelica.
Fulserunt et immania
nocte media
pastoribus lumina.
Dum foveant sua pecora
subito diva
percipiunt monita.
Natus alma Virgine
qui extat ante sǽcula;
Est immensa in cœlo
gloria, pax et in terra.
Sic ergo cœli caterva
altissime jubilat,
Et tanto canore tremat
alta poli machina.
Sonet et per omnia
hac in die gloria
voce clara reddita.
Humana concrepent cuncta
Deum natum in terra.
Confracta sunt imperia
hostis crudelissima;
Pax in terra reddita,
nunc lætentur omnia
Nati per exordia,
Soluti qui tuetur omnia,
Soluti qui condidit omnia,
Ipse sua pietate solvat
omnia peccata nostra.

¹ non habet 26.

² dedita—95. 26. 57. reddita 55P.

Evangelium more duplicis festi:

Secundum Lucam. c. 2

IN illo tēpore, Exiit edictum a Cæsa-re Augústo ut describerétur univér-sus orbis. Hæc descriptio prima facta est a præside Sýriæ Cyríno. Et ibant omnes ut profiteréntur singuli in suam civitátem. Ascéndit autem et Joseph a Galilæa de ci-vitáte Náza-reth in Judæam civitátem Da-vid, quæ vocátur Bétllehem: eo quod es-set de domo et família David, ut profi-terétur cum Mariá desponsáta sibi uxóre prægnánte. Factum est autem, cum essent ibi, impléti sunt dies ut páreret. Et pépe-rit filium suum primogénitum, et pannis eum invólvit, et reclinávit eum in præsépio: quia non erat ei locus in diversório. Et pastóres erant in regiône eádem vigi-lántes, et custodiéntes vigílias noctis su-pra gregem suum. Et ecce ángelus Dó-mini stetit juxta illos, et cláritas Dei cir-cumfúlsit illos, et timuérunt timóre ma-gno. Et dixit illis ángelus, Nolite timére: ecce enim evangelízo vobis gáudium ma-gnum, quod erit omni pópulo: quia natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David. Et hoc vobis signum: Inveniétis infántem pannis invo-lútum, et pósitum in præsépio. Et súbi-to facta est cum ángelo multitúdo militiæ coeléstis laudántium Deum, et dicéntium, Glória in altíssimis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis.¹

Credo.

Offertorium. Ps. 95 Læténtur cœli et ex-últet terra ante fáciem Dómini: quóniam venit.

Secreta.

ACCÉPTA sit tibi, Dómine, quæsumus, hodiérnæ festivitátis oblátio, ut, tua grátia largiēte, per hæc sacrosáncta com-mércia in illius inveniámur forma, in quo tecum est nostra substántia, Jesus Chri-stus Dóminus noster. Qui tecum.

Præfatio.

Quia per incarnáti.

²Hæc præfatio dicitur in die Nativita-tis Domini ad omnes missas, et quoti-die per hebdomadam, et in die Circum-cisionis Domini, et in omnibus missis de sancta Maria ab hac die usque ad Purifica-tionem. Communicántes vero dicitur tan-tum usque ad Circumcisionem et in die Circumcisionis.²

Communio. Ps. 109 In splendóribus sanctórum ex útero ante lucíferum genui-te.

Postcommunio.

DA nobis, quæsumus, Dómine Deus noster, ut qui Nativitátem Dómini nostri Jesu Christi nos frequentáre gaudé-mus: dignis conversatióibus ad ejus me-reámur pertingere consórtium. Qui te-cum.

Ad Missam in aurora.

Officium. Esai. 9

ux fulgébít hódie super nos; quia natus est nobis Dóminus: et vocábitur Admirábilis, Deus,

princeps pacis, pater futúri sǎculi: cujus regni non erit finis.

Ps. 92 Dóminus regnávít, decórem in-dútus est: indútus est Dóminus fortitú-dinem et præcínxit se.

¹ Et legatur in pulpito more duplicis festi—94. 26.

² non habet Grad.

Ad hanc missam Kýrie, absque versibus, Glória in excélsis, Sanctus et Agnus, sicut in festo simplici novem lectionum dicuntur.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui nova incarnáti Verbi tui luce perfúndimur: hoc in nostro respléndeat ópere quod per fidem fulget in mente. Per eúndem.

Memoria de sancta Anastasia cum hac Oratione.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beatæ Anastásiæ martyris tuæ solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

Ad hanc missam non dicuntur plures Orationes vel pauciores. Sequens Lectio legatur in pulpito ab uno clerico de secunda forma.

Lectio Esaiaæ Prophetæ. c. 61

HÆC dicit Dóminus, Spíritus Dómini super me, eo quod únixerit me: ad annunciándum mansuétis misit me, ut medérer contrítis corde, et prædicárem captívis indulgéntiam, et clausis apertiónem: ut prædicárem annum placábilem Dómino, et diem ultiónis Deo nostro: ut consolárer omnes lugéntes: et pónerem ¹consolatiónem¹ lugéntibus Sion: et darem eis corónam pro cinere, óleum gáudii pro luctu, pállium laudis pro spíritu mœroris: et vocabúntur in ea fortes justítiæ, plantátio Dómini ad glorificándum. Ecce Dóminus audítum fecit in extrémis terræ. Dícite filiæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit: et ecce merces ejus cum eo, et opus illíus coram illo. Et vocábunt eos Pópulus sanctus, redémpti a Dómino.²

¹ fortitudinem.—98. 4L. deest V.

² Et legatur in pulpito ab uno solo clerico de secunda forma in superpellicio. Sequatur Epistola.—Grad.

Sine intervallo. Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli: ad Titum. c. 3

QARÍSSIME, Appáruit benígnitas et humanitas Salvatóris nostri Dei: non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos, sed secúndum suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis et renovatiónis Spíritus Sancti: quem effúdit in nos abúnde per Jesum Christum Salvátorem nostrum: ut justificáti grátia ipsíus, herédes simus secúndum spem vitæ æternæ in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 117 Benedíctus qui venit in nómine Dómini: Deus Dóminus et illúxit nobis.

℣. A Dómino factum est istud: et est mirábile in óculis nostris.

Allelúya. **℣. Ps. 92** Dóminus regnávít, decórem índuit: índuit Dóminus fortitúdinem et præcínxit se virtúte.

Sequentia.

SONENT Regi nato nova cantica,
Cujus Pater fecit omnia,
mater est virgo sacratissima.
Generans hic nescit foeminam,
illa est sine viro gravida.
Verbum corde Patris
genitum ante sæcula,
Alvus matris gessit
corporatum per tempora.
O mira genitura,
O stupenda nativitas!
O proles gloriosa,
humanata Divinitas!
Sic te nasciturum, Fili Dei,
vates, docti tuo Spiritu, dixerant;
Sic te oriente laudes tibi cantant,
pacem terris angeli nunciant.
Elementa vultus exhilarant;
Omnes sancti gaudentes jubillant;

Salve clamando, nosque salva,
Deitas, in personis trina
Simplex usia.

*Evangelium in pulpito more dominicali
legatur. Secundum Lucam.*

c. 2

IN illo témpore, Pastóres loquebántur ad ínvicem. Transeámus usque Béthlehem, et videámus hoc verbum, quod factum est, quod fecit Dóminus et osténdit nobis. Et venérunt festinántes: et invenérunt Mariám, et Joseph, et infántem pósito in præsépio. Vidéntes autem cognovérunt de verbo, quod dictum erat illis de púero hoc. Et omnes, qui audiérunt, miráti sunt: et de his, quæ dicta erant a pastóribus ad ipsos. María autem conservábat ómnia verba hæc, cónferens in corde suo. Et revérsi sunt pastóres glorificántes et laudántes Deum in ómnibus, quæ audierant et viderant, sicut dictum est ad illos.

Credo.

Offertorium. Ps. 92 Deus enim firmávit orbem terræ qui non commovébitur: paráta sedes tua, Deus, ex tunc; a sáculo tu es.

Secreta.

MÚNERA nostra, quæsumus, Dómine, nativitátis hodiérnæ mystériis apta provéniant: ut sicut Homo génitus idem refúlsit Deus: sic nobis hæc terréna substantia cónferat quod divínus est. Per eúndem.

Alia Secreta.

ACCIPE, quæsumus, Dómine, múnera dignánter obláta: et beátæ Anastásiæ suffragántibus méritis ad nostræ salutis auxiliū proveníre¹ concéde. Per.

Præfatio et Communicántes ut supra.

Communio. Zach. 9 Exúlta,² filia Sion, lauda² filia Hierúsalem: ecce rex tuus venit sanctus et salvátor mundi.

Postcommunio.

HUJUS nos, Dómine, quæsumus, sacraménti semper ³natális³ novitas instáuret: cujus natívitatis singuláris humanam répulit vetustátem. Per eúndem.

Alia Postcommunio.

SATIÁSTI, Dómine, famíliam tuam múnibus sacris; ejus quæsumus, semper interventióne nos réfove, cujus solémnia celebrámus. Per Dóminum.

In die Nativitatis Domini ad tertiam Missam.

Officium. Esai. 9

PUER natus est nobis et Fílius datus est nobis: cujus impérium super húmerum ejus, et vocábitur nomen ejus magni consílii ángelus.

Ps. 97 Cantáte Dómino canticum novum: quia mirabília fecit.

Oratio.

CONCÉDE, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitatis líberet: quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúndem. Qui tecum.

¹ provenire—13. 15. 26. 57. pervenire—94. 98. 4L. 8RM.

² sic 94. 98. 4L. 13. 15. 57. non habent 8RM. 26.

³ deest in 34. 54. 55P. habent 26. etc.

Sequens lectio legatur in pulpito ab aliquo de superiori gradu in superpellicio:

Lectio Esaiæ Prophetæ. c. 52

HÆC dicit Dóminus; Propter hoc sciet pópulus meus nomen meum in die illa: quia ego ipse qui loquébar, ecce adsum. Quam pulchri super montes pedes annuciántis et prædicántis pacem: annuciántis bonum, prædicántis salutem, dicéntis Sion, Regnabit Deus tuus! Vox speculatórum tuórum: levavérunt vocem, simul laudábunt: quia óculo ad óculum vidébunt cum convérterit Dóminus Sion. Gaudéte et laudáte simul, désérta Hierúsalem: quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Hierúsalem. Parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium Géntium: et vidébunt omnes fines terræ salutáre Dei nostri.¹

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli: ad Hebræos. c. 1

FRATRES, Multifarie² multisque modis olim Deus loquens pátribus in prophétis, novissime diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constituit herédem universórum, per quem fecit et sǎcula: qui cum sit splendor glóriæ, et figúra substantiæ ejus, portánsque ómnia verbo virtútis suæ, purgatióem peccatórum fáciens, sedet ad dexteram majestátis in excélsis: tanto mélior angelis efféctus, quanto différentius præ illis nomen hæreditávit. Cui enim dixit aliquándo ángelórum. Fílius meus es tu, ego hódie génui te? Et rursum, Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in fílium? Et³ cum íterum³ introducit primogénitum in orbem terræ, dicit, Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad

Angelos quidem dicit, Qui facit Angelos suos spíritus, et ministros suos flammam ignis. Ad Fílium autem, Thronus tuus, Deus, in sǎculum sǎculi: virga æquitátis, virga regni tui. Dilexisti justítiam, et odísti iniquitatem: proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo exultatiónis præ participibus tuis. Et, Tu in princípio, Dómine, terram fundásti, et ópera mánuum tuárum sunt cœli. Ipsi períbunt, tu autem permánébis, et omnes ut vestiméntum veteráscunt: et velut amíctum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Gradale. Ps. 97 Vidérunt omnes fines terræ: salutáre Dei nostri: jubiláte Deo omnis terra.

¶ Notum fecit Dóminus salutáre suum: ante conspéctum géntium revelávit justítiam suam.

Allelúya. **¶** Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte, gentes, et adoráte Dóminum, quia hódie descéndit lux magna super terram.

Sequentia.

CÆLESTE organum hodie sonuit in terra.

Ad partum virginis superum cecinit caterva.

Quid facis, humana turba, cur non gaudes cum supera?

Vigilat pastorum cura, vox auditur angelica,

⁴Cantabant⁴ inclyta carmina, plena pace et gloria.

⁵Ad Christum⁵ referunt propria, nobis canunt ex gratia.

¹ Qua lecta, absque intervallo incipiatur Epistola.—Grad.

² multifariam—98. Vulg.

³ ita 26. etc. iterum cum—34. 54. 55P.

⁴ cantant—55P. cantent—34. 54. cantabant—26 etc.

⁵ ita 26. etc. Christo—34. 54. 55P.

Nec cunctorum sunt hæc dona;
 sed mens quorum erit bona.
 Nec sunt absolute data,
 sed decenter sunt prolata.
 Affectus deserant vitia,
 et sic nobis pax est illa,
 quia bonis est promissa.
 Junguntur superis terrea,
 ob hoc quidem laus est juncta,
 sed decenter fit divisa.
 Gaude homo cum perpendis
 talia,
 Gaude caro facta Verbi socia.
¹**Iste versus ter dicatur.**¹
 Nunciant ejus ortum sidera
 lucis per indicia.
 Ineunt duces gregum lumina
 Bethlehem usque prævia.
 Invenitur Rex cœlorum
 inter animalia.
 Arcto jacet in præsepe
 Rex qui cingit omnia.
 Stella maris, quem tu paris,
 colit hunc Ecclesia.
 Ipsi nostra per te pia
 placeant servitia.
 Resonent cuncta redempta.

**Initium sancti Evangelii: secundum
 Johannem.**

IN principio erat Verbum, et Verbum
 erat apud Deum, et Deus erat Ver-
 bum. Hoc erat in principio apud Deum.
 Omnia per ipsum facta sunt: et sine ip-
 so factum est nihil. Quod factum est in
 ipso vita erat, et vita erat lux hóminum.
 Et lux in tenébris lucet, et ténebræ eam

non comprehendérunt. Fuit homo missus
 a Deo, cui nomen erat Johánnes. Hic venit
 in testimónium, ut testimónium perhibé-
 ret de lúmine: ut omnes créderent per il-
 lum. Non erat ille lux, sed ut testimó-
 nium perhibéret de lúmine. Erat lux vera,
 quæ illúminat omnem hóminem veniént-
 tem in hunc mundum. In mundo erat, et
 mundus per ipsum factus est, et mundus
 eum non cognóvit. In própria venit, et sui
 eum non recepérunt. Quotquot autem re-
 cepérunt eum, dedit eis potestátem filios
 Dei fieri, his, qui credunt in nómine ejus:
 qui non ex sanguínibus, neque ex volun-
 tate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex
 Deo nati sunt. Et Verbum caro factum est,
 et habitávit in nobis: et vídimus glóriam
 ejus, glóriam quasi unigéniti a Patre, ple-
 num grátiae et veritátis.

Offertorium. Ps. 88 Tui sunt cœli et tua
 est terra: orbem terrárum et plenitúdinem
 ejus tu fundásti; justítia et judícium præ-
 parátio sedis tuæ.

Secreta.

OBLÁTA, Dómine, múnera nova Uni-
 géniti tui Nativitáte sanctífica; nos-
 que a peccatórum nostrórum máculis
²cleménter² emúnda. Per eúndem.

Communio. Ps. 97 Vidérunt omnes fines
 terræ salutáre Dei nostri.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus,
 ut natus hódie Salvátor mundi, sicut
 divínæ nobis generatiónis est auctor, ita et
 immortalitátis sit ipse largitor. Qui tecum.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² non habet 98.

In die **sancti Stephani Protomartyris.****Ad Missam. Officium. Ps. 118**

TENIM sedérunt príncipes et advérsus me loquebántur, et iníqui persecúti sunt me. Adjuva me, Dómine Deus meus, quia servus tuus exercebátur in tuis justificatiónibus.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum.

Memoria de Nativitate tantum.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 6 et 7

IN diébus illis, Stéphanus plenus grátia et fortitúdine faciébat prodigia et signa magna in pópulo. Surrexérunt autem quidam de synagóga, quæ appellabatur Libertinórum, et Cyrenénsium, et Alexandrinórum, et eórum qui erant a Cilícia et Asia, disputántes cum Stéphanó: et non póterant resistere sapiéntiæ et Spíritui qui loquebátur. Audiéntes autem hæc dissecabántur córdibus suis, et stridébant déntibus in eum. Cum autem esset Stéphanus plenus Spíritu Sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, et Jesum stantem a dextris Dei, et ait; Ecce vídeo cœlos apértos, et Fílium hóminis stantem a dextris virtútis Dei. Exclamántes autem voce magna continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unánimiter in eum. Et ejiciéntes eum extra civitátem, lapidábant: et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescentis,

qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocántem, et dicéntem, Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. Pósitis autem génibus, clamávit voce magna, dicens, Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et cum hoc dixisset, obdormívit in Dómino.

Gradale. Ps. 118 Sedérunt príncipes et advérsus me loquebántur: et iníqui persecúti sunt me.

¶ Ps. 108 Adjuva me, Dómine Deus meus: salvum me fac propter misericórdiam tuam. Allelúya.

¶ Act. 7 Vídeo cœlos apértos: et Jesum stantem a dextris virtútis Dei.

Sequentia.

MAGNUS Deus in universa terra.

Magna sunt ejus ubique omnia in cœlo, atque in terra opera.

Qui est Rex regum Dominus omnium, a

Patre genitus ante sæcula.

Cujus charitas vera cœlo sublevat Stephanum de terra;

Atque perenni vita ornat candida digniter corona.

Plenus etenim Stephanus Deitate atque gratia,

Magna dabat prodigia docens verissima dogmata.

Cum autem prædicaret jam præsentia

Nostræ redemptionis nova gaudia;

Intento in superna, coeli patet janua,

Dixitque circumstanti plebi voce publica,

Sacra plenus gratia.

Ecce ¹Dei¹ video admirabilem gloriam

Claritate fulgida, Atque Jesum stantem in virtutis Dei dextera.

Cum hoc audisset impia gens Judaica,

Dans fremitum concita,

¹Dei—94. 98. 4PV. 13. non habent 4L. 8RM. 26. 57.

Quassat lapidibus Stephani membra;
 Sed stat fortiter patiens martyr et orat,
 Ne his, Christe, noxam statuas,
 Sed jam accipe animam meam.
 Et cum ¹hoc¹ dixisset, in Domino obdormi-
 mit pace æterna.
 Tu et nobis martyr, O Stephane sempiter-
 na impetra gaudia.

**Iste ultimus versus dicitur trina vice in
 hoc festo, et in Inventionem ejusdem.**

Secundum Matthæum. c. 23

IN illo tēpore, Dixit Jesus turbis Ju-
 dæorum et principibus sacerdotum.
 Ecce ego mitto ad vos prophétas, et sa-
 piētes, et scribas; et ex illis occidētis, et
 crucifigētis, et ex eis flagellābitis in syna-
 gōgis vestris, et persequēmini de civitatē
 in civitatē: ut veniat super vos omnis
 sanguis justus, qui effusus est super ter-
 ram, a sanguine Abel justī usque ad sán-
 guinem Zachariæ filii Barachíæ, quem oc-
 cidistis inter templum et altāre. Amen di-
 co vobis, venient hæc ómnia super gene-
 rationē istam. Hierúsalem, Hierúsalem,
 quæ occidis prophétas, et lápidas eos, qui
 ad te missi sunt, quóties vólui congregā-
 re filios tuos, quemádmōdum gallína cón-
 gregat pullos suos sub alas, et noluísti?

Ecce relinquetur vobis domus vestra de-
 sēta. Dico enim vobis; non me vidēbitis
 ámodo, donec dicātis, Benedíctus, qui ve-
 nit in nómine Dómini.

Credo.

Offertorium. Act. 6 et 7 Elegérunt Apó-
 stoli Stéphanum Levítam, plenum fide et
 Spíritu Sancto: quem lapidavérunt Judæi
 orāntem et dicētem, Dómine Jesu, ácci-
 pe spíritum meum. Allelúya.

Secreta.

SÚSCIPE, Dómine, quásumus, múnera
 pro sancti commemoratióne mártý-
 ris tui Stephani, ut sicut illum pássio fe-
 cit gloriósum, ita nos devótio reddat in-
 nócuos. Per Dóminum.

Communio. Act. 7 Video cœlos apértos,
 et Jesum stantem a dextris virtútis Dei.
 Dómine Jesu, ácci-pe spíritum meum: et
 ne státuas illis hoc peccátum, quia ne-
 sciunt quid faciunt.

Postcommunio.

AUXILIÉNTUR nobis, Dómine, sumpta
 mystéria, et intercedēte beato Sté-
 phano protomártýre tuo, sempitérna pro-
 tectiōne confirment. Per Dóminum.

In die sancti Johannis Evangelistæ.

Ad Missam. Officium. Eccli. 15

Méδιο ecclésiæ apérui os ejus:
 et implévit eum Dóminus spí-
 ritu sapiētiæ et intelléctus: stola
 glóriæ induit eum.

In tempore Paschali additur Allelúya.
 Allelúya.

Psalmus. Jocunditatem et exultationem:
 thesaurizávit super eum.

Oratio.

ECCLESIAM tuam, quásumus, Dómi-
 ne, benígnus illústra, ut beáti Johán-
 nis Apóstoli tui et Evangelistæ illumináta
 doctrínis, ad dona perveniat sempitérna.
 Per Dóminum.

**Memoria de Nativitate et de sancto Ste-
 phano tantum.**

¹ sic 94. 98. 4L. 13. 15. 57. Grad. Et cum—8RM. 26. Hæc cum—34. 54. 55P.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 15

QUI timet Deum faciēt bona, et qui cōtinens est justitiæ apprehēdet illam, et obviābit illi quasi mater honorificāta. Cibābit illum pane vitæ et intellēctus, et aqua sapiētiæ salutāris potābit illum. Et firmābitur in illo, et non flectetur; et continēbit illum, et non confundetur, et exaltābit illum apud próximos suos. In médio ecclēsiæ apēriet os ejus; et implebit eum Dōminus spīritu sapiētiæ et intellēctus, et stola glōriæ induet eum. Jocunditatem et exultationem thesaurizābit super eum; et in nōmine ætēno hereditābit illum Dōminus Deus noster.

Gradale. Johan. 21 Exiit sermo inter fratres, quod discipulus ille non mōritur.

℣. Sed sic eum volo manēre donec vēniam: tu me séquere.

Allelúya. **℣.** Hic est discipulus ille qui testimonium pérhibet de his, et scimus quia verum est testimonium ejus.

Sequentia.

JOHANNES, Jesu Christo multum dilecte virgo,
 Tu, ejus amore, carnalem
 In nave parentem liquisti.
 Tu lene conjugis pectus respuisti, Mes-
 siam secutus.
 Ut ejus pectoris sacra meruisses fluentia
 potare.
 Tuque in terra positus, gloriam conspexisti
 Filii Dei,
 Quæ solum sanctis in vita creditur con-
 tuenda esse perenni.
 Te Christus in cruce triumphans matri
 suæ dedit custodem,
 Ut virgo virginem servares atque curam
 suppeditares.
 Tute carcere flagrisque fractus testimonio
 pro Christi es gavisus.

¹ exivit—98. Vulg.

Idem mortuos suscitās, inque Jesu nomine venenum forte vincis.

Tibi summus tacitum cæteris Verbum suum Pater revelat.

Tu nos omnes precibus sedulis apud Deum semper commenda,

Johannes Jesu chare.

Iste ultimus versus ter dicatur in hoc festo tantum.

Evangelium: secundum Johannem. c. 21

IN illo témpore, Dixit Jesus Petro, Séquere me. Convērsus Petrus vidit illum discipulum, quem diligēbat Jesus, sequentem, qui et recubuit in cœna super pectus ejus, et dixit: Dōmine, quis est qui tradet te? Hunc ergo cum vidisset Petrus, dixit Jesu: Dōmine, hic autem quid? Dicit ei Jesus, Sic eum volo manēre donec vēniam, quid ad te? tu me séquere. ¹Exiit¹ ergo sermo iste inter fratres, quia discipulus ille non mōritur. Et non dixit ei Jesus, quia non mōritur: sed, Sic eum volo manēre donec vēniam, quid ad te? Hic est discipulus ille, qui testimonium pérhibet de his, et scripsit hæc: et scimus, quia verum est testimonium ejus.

Credo.

Offertorium. Ps. 91 Justus ut palma florēbit; sicut cedrus quæ in Líbano est, multiplicābitur.

In tempore paschali, Allelúya.

Secreta.

SÚSCIPE múnera, quæsumus, Dōmine, quæ in ejus tibi solemnitate defērimus, cujus nos confidimus patrocínio liberári. Per Dōminum.

Communio. Johan. 21 Exiit sermo inter fratres quod discipulus ille non mōritur. Et non dixit Jesus, non mōritur, sed Sic eum volo manēre donec vēniam.

In tempore paschali, Allelúya.

Postcommunio.

REFÉCTI cibo potúque coelésti, Deus noster, te súpplices exorámus; ut in

cujus hæc commemoratióne percépimus, ejus muniámur et précibus. Per Dóminum.

In die Sanctorum Innocentium Martyrum.

Ad Missam. Officium. Ps. 8

x ore infántium, Deus, et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos.

Psalmus. Dómine Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in univérſa terra.

Oratio.

DEUS, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártýres non loquendo sed moriéndó conféssi sunt; ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Qui cum Deo Patre et Spíritu Sancto vivit et regnat per.

Memoria de Nativitate, de sancto Stephano, et de sancto Johanne tantum.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis Apostoli. c. 14

IN diébus illis, Vidi supra montem Sion Agnum stantem, et cum eo centum quadragínta quátuor míllia, habéntes nomen ejus et nomen Patris ejus scriptum in fróntibus suis. Et audívi vocem de cœlo, tanquam vocem aquárum multárum, et tanquam vocem tonítrui magni: et vocem, quam audívi, sicut citharœdórum citharizántium in citharis suis. Et cantábant quasi cánticum novum ante sedem Dei, et ante quátuor animália et senióres: et nemo póterat dícere cánticum, nisi illa cen-

tum quadragínta quátuor míllia, qui empti sunt de terra. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti; vírgines enim sunt. Hi sequúntur Agnum quocúmque ierit. Hi empti sunt ex ¹omnibus¹ primítiæ Deo et Agno. Et in ore ipsórum non est invéntum mendácium: sine mácula ²enim² sunt ante thronum Dei.

Gradale. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erépta est de láqueo venántium.

¶ Láqueus contrítus est; et nos liberáti sumus. Adjutórium nostrum in nómine Dómini qui fecit cœlum et terram.

Allelúya. **¶** Te martýrum candidátus laudat exércitus, Dómine.

Sequentia.

QELSA pueri concrepent melodia,
³Eia³ innocentum canentes tripudia,
 Quos infans Christus hodie vexit ad astra.
 Hos trucidavit frendens insania
 Herodianæ fraudis ob nulla crimina,
 In Bethleem⁴ ipsius cuncta et per⁴ confinia,
 A bimatu et infra juxta nascendi tempora.
 Herodes rex Christi nati verens infelix imperia,
 Infremit totus, et erigit arma superba dextera,
 Quærit lucis et cœli Regem cum mente turbida,

¹ homínibus—MR

² non habent 26. 57.

³ pia—94. 98. 4L. 13.

⁴ sic 26. etc. et per ipsius cuncta—34. 54. 55P.

Ut extinguat qui vitam præstat per sua jacula.

Dum non valent intueri lucem splendidam nebuloſa quærentis pectora,

Ira fervet, fraudes auget Herodes sævus, ut perdat piorum agmina.

Castra militum dux iniquus aggregat; ferum figit in membra tenera;

Inter ubera lac effundit, antequam sanguinis fierent coagula.

Hostis naturæ natos eviscerat atque jugulat.

Ante prosternit quam ætas parvula sumat robora.

Quam beata sunt Innocentium ab Herode cæsa corpuscula.

Quam Felices existunt matres, quæ fuderunt talia pignora.

O dulces Innocentium acies! O pia lactentium pro Christo certamina!

¹Parvulorum¹ trucidantur millia, membris ex teneris manant lactis flumina.

Cives angelici veniunt in obviam,

Mira victoria vitæ captat præmia turba candidissima.

Te, Christe, petimus mente devotissima,

Nostra qui venisti reformare sæcula, Innocentium gloria

Perfrui nos concedas per æterna.

Secundum Matthæum. c. 2

IN illo tẽpore Angelus Dõmini apparuit in somnis Joseph, dicens: Surge, et accipe Puerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim ut Herodes quærat Puerum ad perdendum eum. Qui consur-

gens accepit Puerum et matrem ejus nocte, et secæssit in Ægyptum: et erat ibi usque ad óbitum Heródis: ut adimpleretur quod dictum est a Dómino per prophétam dicentem: ex Ægypto vocávi filium meum. Tunc Heródes videns quóniam illúsus esset a Magis, irátus est valde, et mittens occidit omnes púeros, qui erant in Béthlehem et in omnibus finibus ejus, a bimátu et infra, secúndum tempus, quod exquisierat a Magis. Tunc adimplétum est quod dictum est per Hieremíam prophétam dicentem: Vox in Rama audíta est, plorátus et ululátus multus: Rachel plorans filios suos, et nóluit consolári, quia non sunt.

Credo.

Offertorium. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erépta est de láqueo venántium: láqueus contrítus est et nos liberáti sumus.

Secreta.

ADÉSTO, Dómine, munéribus Innocéntium festivitáte sacrándis, et præsta; ut eórum sinceritátem póssimus imitari, quorum tibi dicátam venerámur infántiam. Per Dóminum.

Communio. Matth. 2 Vox in Rama audíta est plorátus et ululátus, Rachel plorans filios suos et nóluit consolári quia non sunt.

Postcommunio.

AOTÍVA, Dómine, dona percépimus, quæ sanctórum ²Innocentium² nobis précibus et præsentis vitæ, quæsumus, páriter et æternæ tribue conférre subsidium. Per.

¹ sic 55P. 57. parvorum—26. 34. 54. etc.

² non habent 94. 26.

In die sancti Thomæ Martyris.

Ad Missam. Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino,
diem festum celebrántes sub
honóre Thomæ mártiris: de cu-
jus passióne gaudent angeli et colláudant
Fílium Dei.

Ps. 63 Exáudi, Deus, oratióem meam
cum déprecor: a timore inimíci éripe áni-
mam meam.

Oratio.

DEUS, pro cuius Ecclesiá gloriósus pón-
tífex Thomas¹ gládiis impiórum oc-
cúbuit; præsta quæsumus ut omnes qui
ejus implórant auxilium, petitiónis suæ
salutárem consequántur efféctum. Per.

**Memoria de Nativitate, de sancto Ste-
phano, de sancto Johanne et de Innocen-
tibus tantum.**

Epistola Omnis Pontifex, **in Communi
unius Episcopi et Martyris. Gradale.** Po-
suísti, Dómine. Allelúya. **℟.** Glória et ho-
nore coronásti.

Sequentia.

SOLEMNE canticum hodie
resonet in terra.

Ad palmam martyris exultet
superum caterva.

Quid facis, turba jocunda?

Gratulare cum supra.

Jubilet mens lætabunda,
psallat Christo vox libera.

²Colat et² festa dominica
devota Cantuaria.

Intonat jussa tyrannica
turbulenta militia.

Diræ leges et mandata
insolenter sunt prolata.
Loca Christo consecrata
profanavit vis armata.
Sed Christi sic in vestigio
stabant Thomæ pedes recti,
ut nequirent inde flecti.
In sui Regis obsequio
arbitratus lucrum mori,
caput offert percussori.

Iste sequens versus ter dicatur.

Gaude, Thoma, de cuius victoria
Ortus Christi cumulantur gaudia.
Martyris declaratur gloria
crebra per indicia;
Curantur per ejus suffragia
languidorum millia.
Trucidatur flos pastorum
inter sanctuaria.
Nec diei nec locorum
obstat reverentia.
Stella maris, quæ lætaris
te lactasse Filium,
Hunc precamur assequamur
ut Thomæ consortium
Ejus prece gloriosa.

Evangelium Homo quidam nóbilis **in
Communi unius Episcopi et Martyris.**
Credo. Offertorium. Posuísti, Dómine.

Secreta.

SALUTÁRIS hóstiæ munus sacrándum,
quæsumus, Dómine, beátus Thomas
Póntifex et Martyr nobis ad salutem fore
depóscat: ut et conversatiónis ejus expe-
riámur insígnia, et intercessiόnis ejus per-
cipiámus suffrágia. Per Dóminum.

Communio. Magna est.

¹ hodierna die—98.

² colebat—98. 4L.

Postcommunio.

ADJUVET nos omnipotens et misericors Deus per hæc sancta quæ sumpsimus beati Mártyris tui atque Pontificis

Thomæ intercèssio veneránda, qui pro tui nóminis honóre glorióso méruit coronári
¹martýrio.¹ Per Dóminum.

Sexta die a nativitatis Domini, sive Dominica fuerit sive non.**Ad Missam. Officium. Sap. 18**

UM médium siléntium tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter háberet, omnipotens sermo tuus, Dómine,² de cœlis² a regálibus sédibus venit.

Ps. 92 Dóminus regnávít, decórem indútus est: indútus est Dóminus fortitúdinem et præcínxit se.

Repetatur Officium. Deinde dicatur Glória Patri et Sicut erat. Tertio repetatur Officium.

Kýrie eléison, Glória in excélsis, Sanctus, et Agnus, **sicut in festo simplici novem lectionum, dicuntur hac die, sive dominica fuerit sive non.**

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, dirige actus nostros in beneplácito tuo, ut in nómine dilécti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre. Qui tecum.

Memoria ³de Nativitate,³ de sancto Stephano, de sancto Johanne, de Innocentibus, et de sancto Thoma tantum.

Ad Galatas. c. 4

FRATRES, Quanto témpore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium: sed sub tutóribus et actóribus est usque ad præfínitum tempus a patre: ita et nos cum essémus pár-

vuli, sub eleméntis mundi hujus erámus serviéntes. At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Quóniam autem estis filii Dei, misit Deus Spíritum Fílii sui in corda vestra clamántem, Abba, Pater. Itaque jam non est servus, sed filius. Quod si filius: et hæres per Deum.

Gradale. Ps. 44 Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est gratia in lábiis tuis. **¶** Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi: lingua mea cálamus scribæ velóciter scribéntis.

Allelúya. **¶ Ps. 92** Dóminus regnávít, decórem induit: induit Dóminus fortitúdinem et præcínxit se virtúte.

Hac die semper, sive dominica fuerit sive non, dicatur ista Sequentia.

QHRISTI hodierna celebremus natalitia, Cœlica resonent clare camenas agmina.

Nunc regis celebrando gratulanter nuptias.

⁴Lux⁴ nova jam terras illustrat, veteres pellens tenebras,
 Reserat superna gratia diu clausa palatia.
 Felix mater, et sola intacta virgo et puerpera.

¹ non habet 26.

² non habent 26. 57.

³ non habent 94. 26.

⁴ lex—98. 8. 26. 57.

Jam nato stas gravida, cum viri sis cubilis
nescia.

Omnis caterva nostra te rogat, Domina,
Solvās quo nostra cuncta peccaminum
vincula, virgo ¹sempiternae¹ beata.

Digna fuisti sola tollentem crimina
Intra² uteri claustra portare, qui gubernat
omnia supera infera.

Hunc sua laudant facta gaudentes bona
qua vivunt super essentia.

Nos humillima turba damus debita po-
scentes ejus clementiam.

Ut nostra praeſtans tempora nunc quieta,
det ³placita³ frui vita, utilia ⁴donando⁴
famulis munera;

Ac inter nos discrimina saeva solvens, post
funera derelicta, sedem ducat mortis ac
malorum ignaram,

Ubi ad dexteram Patris almam sedet, con-
regnans coaeternus per omnia,

Potenter cuncta disponendo cum eo saecula
praesentia et futura,

Beata justis donans omnibus praemia

Praeclara qua lux vere micat; quae est salus
aeterna et nostra gloria.

Secundum Lucam. c. 2

IN illo tempore, Erant Joseph et Ma-
ria mater Jesu mirantes super his quae
dicebantur de illo. Et benedixit illis Si-
meon, et dixit ad Mariam matrem ejus:
Ecce positus est hic in ruina[m] et in re-
surrectionem multorum in Israel: et in si-
gnum, cui contradicetur: et tuam ipsius
animam pertransibit gladius, ut revelentur
ex multis cordibus cogitationes. Et erat
Anna prophetissa, filia Phanael, de tribu

Aser: haec processerat in diebus multis, et
vixerat cum viro suo annis septem a vir-
ginitate sua. Et haec vidua erat usque ad
annos octoginta quatuor: quae non disce-
debat de templo, jejuniis, et obsecrationi-
bus serviens nocte ac die. Et haec ipsa ho-
ra superveniens confitebatur Domino: et
loquebatur de illo omnibus, qui expecta-
bant redemptionem Israel. Et ut perfecé-
runt omnia secundum legem Domini, re-
versi sunt in Galilaeam in civitatem suam
Nazareth. Puer autem crescebat, et con-
fortabatur, plenus sapientia: et gratia Dei
erat in illo.

Credo.

Offertorium. Ps. 92 Deus enim firmavit
orbem terrae qui non commovebitur: pa-
rata sedes tua, Deus, ex tunc: a saeculo tu
es.

Secreta.

ACCÉPTA, Domine, quæsumus, sacrifi-
cium plebis tuae: quam Jesu Christi
Filius tui ⁵Domini⁵ nostri iubeas esse con-
sortem, qui ⁶humanitatis⁶ nostrae dignatus
est fieri particeps. Qui tecum.

Communio. Matth. 2 Tolle Puerum et
matrem ejus, et vade in terram Juda; de-
functi sunt enim qui quærebant animam
pueri.

Postcommunio.

SUMPTO sacrificio, quæsumus, Domine,
tua generaliter exultet Ecclesia: quo
infirmi tates ejus sunt assumptae, ut divinae
particeps fieret ipsa substantiae. Per.

¹ sic 26. etc. sempiterna—55P. 57.

² tui 98. 4L.

³ placida.—Grad.

⁴ sic 26. etc. dando—55P. 57.

⁵ Dei—94. 98.

⁶ humilitatis—8RM. 13.

In die sancti Silvestri.

Officium. Sacerdotes tui induantur.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Silvestri confessoris tui atque pontificis veneranda sollemnitas, et devotionem nobis augeat et salutem. Per.

Memoria de Nativitate, de sancto Stephano, de sancto Johanne, de Innotibus, et de sancto Thoma.

Epistola, Ecce sacerdos, in Communi unius Confessoris. Gradale, Ecce sacerdos. Alleluya. **℣.** Inveni. **Sequentia de Communi.** Evangelium, Homo quidam peregre, in Communi unius confessoris, Credo. **Offertorium,** Inveni David.

Secreta.

ADÉSTO, Dómine, ¹quæsumus, oblationibus¹ nostris, nec ullis mentis et corporis patiáris subjacere periculis quos beati Silvestri ²confessoris tui² atque pontificis munit gloriósa confessio. Per Dóminum.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut hodiernæ munus sollemnitátis acceptum, intercedente beato Silvestro confessore tuo atque pontifice, et corpóribus nostris salutem præstet et méntibus. Per Dóminum.

In die Circumcisionis Domini.

Ad Missam.

Officium. Puer natus.

Oratio.

DEUS, qui nobis nati Salvatoris diem celebrare concédís octávum; fac nos, quæsumus, ejus perpétua Divinitate muniri, cuius sumus carnáli commercio reparati. Qui tecum.

Nulla fiat memoria ad hanc missam.

Epistola, Appáruit grátia Dei Salvatoris ut in prima missa in die Nativitatis. Gradale, Vidérunt, ut in tertia missa in die Nativitatis Domini.

Alleluya. **℣. Heb. c. i** ³Multifáriam³ olim Deus loquens pátribus in prophétis, novíssime diébus istis locútus est nobis in Filio suo.

Sequentia.

EIA recolamus,
laudibus piis digna
Hujus diei gaudia,
in qua nobis lux
oritur gratissima,
Noctis interit nebula,
pereunt nostri
criminis umbracula.
Hodie sæculo
maris stella est enixa
novæ salutis gaudia,
Quem tremunt baratra,
mors cruenta pavet ipsa,
a quo peribit mortua,
Gemit capta pestis antiqua,
coluber lividus perdit spolia,
Homo lapsus, ovis abducta,
revocatur ad æterna gaudia.

¹supplicationibus—94. 98. 26.

²non habent 94. 98. 26.

³multifarie—94. 26. 57.

Gaudent in hac die agmina
angelorum coelestia,
Quia erat drachma decima
perdita, et est inventa.
O proles nimium beata,
qua redempta est natura.
Deus, qui creavit omnia,
nascitur ex foemina.
Mirabilis natura
mirifice induta,
assumens quod non erat,
manens quod erat.
Induitur natura
Divinitas humana,
quis audivit talia,
dic rogo facta?
Quærere venerat pastor
pius quod perierat.
Induit galeam, certat
ut miles armatura.
Prostratus in sua propria
ruit hostis spicula;
auferuntur tela,
In quibus fidebat; divisa
sunt illius spolia,
capta præda sua.
Christi ¹pugna¹ fortissima
salus nostra est vera,
Qui nos ²summam² ad patriam
³duxit³ post victoriam,
In qua tibi laus est æterna.

**Sequentia sancti Evangelii: secundum
Lucam. c. 2**

IN illo tempore, Postquam consummá-
ti sunt dies octo ut circumciderétur
puer: vocátum est nomen ejus Jesus, quod

¹ præda—98.

² suam—13.

³ sic 26. etc. ducat—55P. 57.

⁴ Domine—94. 98.

⁵ intelligentiam—98.

⁶ redemptionis [conferat medicinam?]⁶—94. 26. 57.

⁷ quæ erit quotidiana; ita tamen quod in octava sancti Johannis dicitur Præfatio de Apostolis, Et te, Domine, sup.—26.

vocátum est ab ángelo priúsqum in útero
conciplerétur.

Credo.

Offertorium. Tui sunt. **ut supra, fol. 34.**

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus,⁴ omnípotens
Deus,⁴ ut per hæc múnera quæ Dó-
mini nostri Jesu Christi arcánæ nativi-
tátis mystério gérimus, purificátæ mentis
⁵intelligentiá⁵ consequámur. Per eúndem.

Communio. Vidérunt omnes.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Dómine, ut quod
nati Salvatoris iteráta solemnitáte
percépimus, perpétuæ nobis⁶ salvatiónis
cónferat medicínam.⁶ Per eúndem.

In octavis sancti Stephani, sancti Johan-
nis, et sanctorum Innocentium, sive do-
minica fuerit sive non, ad missam omnia
fiant sicut in prima die, præter Sequen-
tiam et Credo et Præfationem.⁷ Et dici-
tur cantus super Kýrie, Glória in excélsis,
Sanctus, et Agnus, sicut in festo simplici
novem lectionum. Tamen si dominica fue-
rit, dicitur Credo, sed nulla Sequentia. Et
etiam fiant memoriæ de sanctis per ordi-
nem. Memoria autem fiat de sancta Maria
in octava sancti Stephani et abhinc usque
ad Purificationem, tam in festis quam in
feriis et in dominicis nisi in Vigilia Epi-
phanix et in die ejusdem cum Oratione
Deus, qui salútis.

In vigilia Epiphaniæ.

Ad Missam. Officium Lux fulgébit **ut su-
pra in Aurora, fol. 30. Hac die, si dominica**

fuert, dicitur cantus super Kýrie, Glória in excélsis, Sanctus, et Agnus, sicut in festo simplici novem lectionum; si vero dominica non fuerit, dicitur cantus sicut in festo trium lectionum sine regimine chori et non dicitur Glória in excélsis nec Credo nec Ite missa est, quia quasi vigilia habetur; tamen diaconus et subdiaconus dalmatica et tunica utantur.

Oratio.

QORDA nostra quæsumus, Dómine, ventúræ festivitátis splendor illústret, quo mundi hujus ténebris carére valeámus, et perveniámus ad pátriam claritátis atérnæ. Per Dóminum.

Memoria de sancto Thoma, Oratio Deus pro cujus.

Memoria de sancto Edwardo rege et confessore. Oratio.

DEUS, qui unigénitum Fílium tuum Dóminum nostrum Jesum Christum gloriosíssimo regi Edwárdo in forma visibili demonstrásti; tríbue, quæsumus, ut ejus méritis et précibus ad atérnam ipsíus Dómini nostri Jesu Christi visiónem pertingere ¹mereámur.¹ Qui tecum.

Non dicuntur plures vel pauciores Orationes ad hanc missam, sive dominica fuerit sive non.

Epistola. Appáruit benígnitas. *Gradale.* Benedíctus qui venit. *℣.* A Dómino. Quære hæc omnia in die Nativitatis Domini ad missam in Aurora.

Sive dominica fuerit sive non, semper hac die dicitur Allelúya. ℣. Dóminus regnávít, sed nulla dicitur *Sequentia.*

Secundum Matthæum. c. 2

IN illo témpore Defúncto Heróde, ecce ángelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægýpto, dicens: Surge, et accípe Púerum et matrem ejus, et vade in ter-

ram Israel: defúncti sunt enim qui quærébant ánimam Púeri. Qui consúrgens, acépít Púerum et matrem ejus, et venit in terram Israel. Audiens autem quod Archeláus regnáret in Judæa pro Heróde patre suo, tímuit illo ire: et admónitus in somnis, secéssit in partes Galilææ: et véniens habitávit in civitaté, quæ vocátur Náza-reth: ut adimplerétur quod dictum est per prophétas, Quóniam Nazaræus vocábitur.

Offertorium. Deus enim firmávit, *ut in die Nativitatis in Aurora.*

Secreta.

TRÍBUE, quæsumus, Dómine, ut eum præsentibus immolémus sacrificiis et sumámus, quem ventúræ solemnitátis pia múnera præloquúntur, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum.

De Sancto Thoma Secreta. Salutáris hostiæ.

Alia Secreta de sancto Edwardo.

SACRIS altáribus assisténtes nos, Dómine, quæsumus, Spíritus Sancti luce perfúnde; ut quod tibi in honóre beáti regis Edwárdi devóte offerimus, nobis ipso interveniénte fiat remédiúm salutáre. Per. In unitáte ejúsdem.

Præfatio quotidiana. Communio. Tolle púerum. *Require in sexta die a Nativitate Domini.*

Postcommunio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, digne celebráre mystérium quod in nostri Salvatóris infántia miráculis coruscántibus declarátur, et corporálibus increméntis manífesta designátur humanitas. Per eúndem.

De sancto Thoma Postcommunio Adjuvet.

¹ valeamus—94.

Alia Postcommunio de sancto Edwardo.

UTÁLIS alimóniæ convívio sagináti, quæsumus, Dómine Deus noster, ut

beáti regis Edwárdi confessóris tui suffragántibus méritis, cœléstis convívii mereámur esse partícipes. Per.

In nocte ¹Epiphaniæ.

Post nonum Responsorium cantetur¹ hoc Evangelium; Dóminus vobíscum. Et cum spírítu.

Sequentia sancti Evangelii: secundum
Lucam. c. 3

Gloria tibi, Domine.

FACTUM est autem cum baptizarétur omnis pópulus, et Jesu baptizáto et oránte, apértum est cœlum; et descéndit Spírítus Sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum: et vox de cœlo facta est; Tu es filius meus diléctus, in te complácuít mihi. Et ipse Jesus erat incípiens quasi annórum trigínta, ut putabátur, filius Joseph, Qui fuit Heli, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, Qui fuit Melchi, qui fuit Janne, qui fuit Joseph, Qui fuit Mathathíæ, qui fuit Amos, qui fuit Nahum, Qui fuit Heli, qui fuit Nagge, qui fuit Mathat, Qui fuit Mathathíæ, qui fuit Sémei, qui fuit Joseph, Qui fuit Juda, qui fuit Johánna, qui fuit Resa, Qui fuit Zoróbabel, qui fuit Saláthiel, qui fuit Neri, Qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Thosan, Qui fuit

Hélmadam, qui fuit Her, qui fuit Jesu, Qui fuit Heliézer, qui fuit Jorim, qui fuit Mathat, Qui fuit Levi, qui fuit Sýmeon, qui fuit Juda, Qui fuit Joseph, qui fuit Jona, qui fuit Eliachim, Qui fuit Melcha, qui fuit Menna, qui fuit Máthatha, Qui fuit Nathan, qui fuit David, qui fuit Jesse, Qui fuit Obeth, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, Qui fuit Naáson, qui fuit Amínadab, qui fuit Aram, Qui fuit Esrom, qui fuit Phares, qui fuit Judæ, Qui fuit Jacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahæ, Qui fuit Thare, qui fuit Nachor, qui fuit Saruch, Qui fuit Rágau, qui fuit Phalech, qui fuit Heber, Qui fuit Sale, qui fuit Caínan, qui fuit Arpháxat, Qui fuit Sem, qui fuit Noe, qui fuit Lamech, Qui fuit Mathúsale, qui fuit Enoch, qui fuit Jareth, Qui fuit Maláleel, qui fuit Caínan, qui fuit Enos, Qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei. Jesus autem plenus Spírítu Sancto regréssus est a Jordáne.

Finito Evangelio² incipiat sacerdos ³in cappa serica³ ²Te Deum laudámus.

¹vero Epiphaniæ dum nonum **R.** canitur cum suo versu et Glória Patri, procedat diaconus adthurificandum altare cum subdiacono et thuribulare et ceroferario et acolyto crucem ferente, omnibus solemnibus apparatu indutis, accepta prius benedictione ab executore officii, per medium Chori in pulpitu accedat ad cantandum.—Grad.

²statim sacerdos in stallo suo, cappa serica indutus, alta voce incipiat.—Grad.

³sic 26. etc.—non habet 55P.

In die Epiphaniæ.

Ad Missam. Officiū. Mal. 3

CCE advénit dominátor Dóminus:
et regnum in manu ejus et po-
téstas et impériū.

Ps. 71 Deus iudícium tuum regi da: et ju-
stítiam tuam filio regis.

Ecce. Glória. Ecce. Kýrie Fons.

Oratio.

DEUS, qui hodiérna die Unigénitum
tuum géntibus stella duce revelásti:
concéde propítius, ut qui jam te ex fi-
de cognóvimus, usque ad contemplándam
spécíem tuæ celsitúdinis perducámur. Per
eúndem.

Lectio Esaia Prophetæ. c. 60

SURGE, illumináre, Hierúsalem: quia
venit lumen tuum, et glória Dómini
super te orta est. Quia ecce ténebræ opé-
rient terram, et caligo pópulos: super te
autem oriétur Dóminus, et glória ejus in
te vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lú-
mine tuo, et reges in splendóre ortus tui.
Leva in circúitu óculos tuos, et vide: om-
nes isti congregáti sunt, venérunt tibi: filii
tui de longe vénient, et filia tuæ de lá-
tere surgent. Tunc vidébis, et áfflues, et
mirábitur et dilatábitur cor tuum, quan-
do convérta fúerit ad te multitúdo maris,
fortitúdo géntium vénerit tibi: inundátio
camelórum opériet te, dromedárii Máidian
et Ephā: omnes de Saba vénient, aurum
et thus deferéntes, et laudem Dómino an-
nunciántes.

Gradale. ib. Omnes de Saba vénient, au-
rum et thus deferéntes, et laudem Dómi-
no annunciántes.

¶ Surge et illumináre, Hierúsalem, quia
glória Dómini super te orta est.

Allelúya. ¶ Matth. 2 Vidimus stellam
ejus in oriénte, et vénimus cum munéri-
bus adoráre Dóminum.

Sequentia.

EPIPHANIAM Domino
canamus gloriosam,
Qua prolem Dei
vere magi adorant,
Immensam Chaldei
cujus per sæcla
venerantur potentiam.
Quem cuncti prophetæ
præcinere venturum
gentes ad salvandas,
Cujus majestas
ita est inclinata
ut assumeret servi formam.

Ante sæcula
qui Deus et tempora
Homo factus est ex Maria

Sequens versus dicitur ter.¹

Balaam de quo vaticinans
exibit ex Jacob
rutilans inquit stella,
Et confringet ducum agmina
regionis Moab
maxima potentia.
Huic magi munera
deferunt præclara,
aurum simul thus et myrrham.
²Thure Deum prædicant,
auro regem magnum.
hominem mortalem myrrha.²

In somnis hos monet
angelus, ne redeant
ad regem commotum propter regna;

¹ Et cantus hujus versus Balaam dicatur super Benedicamus cum Alleluya ad utrasque vespas et ad matutinas secundum usum Sarum Ecclesie.—Grad.

² non habet Grad.

Pavebat etenim
 nimium regem natum,
 verens amittere regni jura,
 Magi sibi stella micante prævia,
 Pergunt alacres itinera patriam
 Quæ eos ducebant ad propriam;
 linquentes Herodis mandata.
 Qui percussus corde nimium præ ira,
 Extemplo mandat infantulos, per cuncta
 Inquiri Bethleem confinia,
 et mox privari eos vita.
 Omnis nunc caterva tinnulum jungat lau-
 dibus, organi, pneuma,
 Mystice offerens Regi regum Christo mu-
 nera preciosa,
 Poscens ut per orbem regna omnia prote-
 gat in sæcula sempiterna.

**Sequentia sancti Evangelii: secundum
 Matthæum. c. 2**

QUM natus esset Jesus in Bèthleem Ju-
 dæ in dièbus Heródis regis, ecce ma-
 gi ab oriènte venérunt Hierosólymam di-
 cèntes; Ubi est qui natus est rex Judæó-
 rum? vídimus enim stellam ejus in Orién-
 te, et vénimus adoráre eum. Audiens au-
 tem Heródes rex, turbátus est, et omnis
 Hierosólyma cum illo. Et cóngregans om-
 nes príncipes sacerdótum et scribas pópu-
 li, sciscitabátur ab eis, ubi Christus na-
 scerétur. At illi dixerunt ei; In Bèthleem
 Judæ; sic enim scriptum est per prophé-
 tam; Et tu Bèthleem, terra Juda, nequá-
 quam mínima es in princípibus Juda: ex te
 enim éxiet dux, qui regat pópulum meum
 Israel. Tunc Heródes clam vocátis magis,
 diligènter didicit ab eis tempus stellæ, quæ
 apparuit eis: et mittens illos in Bèthleem,
 dixit; Ite, et interrogáte diligènter de púe-
 ro: et cum invenéritis, renunciáte mihi,
 ut et ego véniens adórem eum. Qui cum
 audissent regem, abiérunt. Et ecce Stella,

quam víderant in Oriènte, antecedébat eos
 usque dum véniens staret supra ubi erat
 puer. Vidéntes autem stellam gavísi sunt
 gáudio magno valde. Et intrántes domum,
 invenérunt púerum cum María matre ejus,
 et procidéntes adoravérunt eum; et apértis
 thesáuris suis, obtulérunt ei múnera, au-
 rum, thus, et myrrham. Et respónso ac-
 cépto in somnis ne redírent ad Heródem,
 per áliam viam revérsi sunt in regiónem
 suam.

Offertorium. Ps. 71 Reges Tharsis et ín-
 sulæ múnera ófferent: reges Arabum et
 Saba dona addúcent: et adorábunt eum
 omnes reges terræ, omnes gentes sérvient
 ei.

Secreta.

ECCLESÍÆ tuæ, quæsumus, Dómine,
 dona propítius intuére: quibus non
 jam aurum thus et myrrham profértur, sed
 quod eísdem munéribus declarátur, im-
 molátur, et súmitur, Jesus Christus Dó-
 minus noster. Qui tecum vivit.

Præfatio. Quia cum Unigenitus.

**Hæc Præfatio dicitur per totas Octavas,
 et in Octavis, et Communicantes simili-
 ter.**

Communio. Matth. 2 Vídimus stellam
 ejus in oriènte: et vénimus cum munéri-
 bus adoráre Dóminum.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus;
 ut quæ solémni celebrámus officio,
 purificátæ mentis intelligéntia consequá-
 mur. Per Dóminum.

**Quotidie infra Octavas dicitur eadem
 missa, sed sine Sequentia et Credo. Ta-
 men in Dominica dicitur Credo, sed nulla
 Sequentia.**

Dominica *infra Octavas.*

Ad Missam dicitur cantus super Kýrie, Glória in Excélsis, Sanctus, et Agnus per ordinem, sicut infra octavas cum regimine chori habetur: cætera sicut in die, præter Sequentiam, cum hoc Evangelio.

Secundum Johannem. c. i

IN illo témpore Vidit Johánnēs Jesum venientem ad se, et ait: Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi. Hic est, de quo dixi; Post me venit vir, qui ante me factus est: quia prior me erat. Et ego nesciébam eum, sed ut manifestétur in Israel, propterea veni ego in aqua baptizans. Et testimonium perhibuit Johánnēs dicens; Quia vidi Spíritum descendentem

quasi colúmbam de cœlo, et mansit super eum. Et ego nesciébam eum: sed qui misit me baptizáre in aqua, ille mihi dixit; Super quem víderis Spíritum descendentem et manéntem super eum, hic est, qui baptizat in Spíritu Sancto. Et ego vidi, et testimonium perhibui quia hic est Fílius Dei.

Quod si dominica infra octavas non evenierit, tunc in quarta feria infra octavas legatur hoc prædictum Evangelium.

Tertia die infra Octavas,

Fiat memoria de martyribus Luciano sociisque ejus cum oratione de Communi plurimorum martyrum.

In Octavis *Epiphaniæ.*

Ad Missam. Officium, Ecce advénit.

Oratio.

DEUS, cujus Unigénitus in substántia nostræ carnis appáruit: præsta, quæsumus, ut per eum, quem símilem nobis foris agnóvimus, intus reformári mereámur. Qui tecum.

Memoria de sancto Hilario confessore.

Oratio.

ADÉSTO, Dómine, supplicatióibus nostris; et intercessióne beáti Hilárii confessoris tui atque pontíficis, cujus depositionem celebrámus, perpétuam nobis misericórdiam benígnus impénde. Per Dóminum.

Memoria de sancta Maria.

Deus, qui salutis ætérnæ.

Lectio Esaiaæ Prophetæ.

DÓMINE Deus meus honorificábo te; laudem tríbuam nómini tuo, qui facis mirábiles res. Consílium tuum antíquum verum fiat. Dómine, excésum est bráchium tuum, Deus Sábaoth; coróna spei quæ ornáta est glória. Exúltet désertum et exúltent solitúdines Jordánis: et pópulus meus vidébit altitúdinem Dómini et majestátem Dei, et erit congregátus et redéemptus per Deum. Et véniet in Sion cum ¹gáudio¹ et lætítia sempitérna: super caput ejus laus et exultátio. ²Et apériam in móntibus flúmina: in médiis campis fontes dirúmpam, et terram sitiéntem sine aqua infúndam. ³Ecce puer meus exaltábitur et elevábitur et sublímis erit

¹ gloria—4L. 13. 15.

² cap. 41:18

³ cap. 52:13

valde. ¹Hauriétis aquas in gáudio de fón-
tibus Salvatóris: et dicétis in illa die, Con-
fitémini Dómino, et invocáte nomen ejus;
notas fácite in pópulis virtútes ejus: can-
táte Dómino quia mirabilia fecit; annun-
tiáte hæc in univérſa terra, dicit Dóminus
omnípotens.

Gradale. Omnes de Saba.

Allelúya. **V.** Vidimus stellam.

**Non dicitur Sequentia, licet Dominica
fuerit.**

Secundum Matthæum. c. 3

IN illo témpore Venit Jesus a Galilæa
in Jordánem ad Johánnem, ut bap-
tizarétur ab eo. Johánnem autem prohibé-
bat eum, dicens: Ego a te débito baptizáre,
et tu venis ad me? Respóndens autem Je-
sus, dixit ei: Sine modo: sic enim decet
nos implére omnem justítiam. Tunc di-
mísit eum. Baptizátus autem Jesus, confé-
stim ascéndit de aqua: et ecce apérti sunt
ei cœli, et vidit Spíritum Dei descendén-
tem sicut colúmbam, et veniéntem super
se. Et ecce vox de cœlis dicens: Hic est fí-
lius meus diléctus, in quo mihi bene com-
plácu.

Offertorium. Reges Tharsis et insulæ.

Secreta.

HÓSTIAS tibi, Dómine, pro nati Fílii
tui apparitióne deférimus, supplíci-
ter exorántes; ut sicut idem nostrórum
auctor est múnere, ita ipse sit miséricors
et suscéptor, Jesus Christus Dóminus no-
ster. Qui tecum.

Alia Secreta.

SANCTI Hilárii précibus tibi, Dómine,
quæsumus, grata reddátur oblátio,
pro cujus est depositiόne immolánda. Per.
²**Præfatio.** Quia cum Unigénitus et
Communicántes **ut in die.**²

Communio. Vidimus stellam.

Postcommunio.

CŒLÉSTI nos, quæsumus, Dómine, lú-
mine semper et ubique præveni: ut
mystérium, cujus nos partícipes esse vo-
luísti, et puro cernámus intúitu, et digno
percipiámus efféctu. Per Dóminum.

Alia Postcommunio.

SUMPTUM,³ Dómine, pignus redemp-
tiónis æternæ, sit nobis, quæsumus,
interveniente beáto Hilário confessóre tuo
atque pontífice, vitæ præsentis auxiliū
páriter et futuræ. Per Dóminum.

Dominica **prima post Octavas Epiphaniæ.**

Ad Missam. Officium.

MIN excélso throno vidi sedére vi-
rum quem adórat multitúdo an-
gelórum psalléntes in unum: ec-
ce cujus ⁴impérii⁴ ⁵nomen⁵ est in ætér-
num.

Ps. 99 Jubilate Deo, omnis terra; servíte
Dómino in lætítia.

Oratio.

OTA, quæsumus, Dómine, supplicán-
tis pópuli cœlésti pietáte proséque-
re: ut et quæ agénda sunt vídeant, et ad
impléndā quæ viderunt convaléſcant. Per
Dóminum.

¹ cap. 12:3–5

² non habent 94. 98.

³ sumpsimus—98. 4L. 8. 13. 15.

⁴ imperium—98. 57. Grad.

⁵ numen—4L. 8. 15. Grad.

Epistola: ad Romanos. c. 12

FRATRES, Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum. Et nolíte conformári huic sáculo, sed reformámini in novitáte sensus vestri: ut probétiis quæ sit volúntas Dei bona, et benéplacens, et perfectá. Dico enim vobis per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos: non plus sápere, quam opórtet sápere, sed sápere ad sobrietátem: et unicuique sicut Deus divisit mensúram fidei. Sicut enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eúndem actum hábeant: ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter altérius membra, In Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 71 Benedíctus Dóminus Deus Israel, qui facis mirabília magna solus a sáculo.

✠ Suscípiant montes pacem pópulo tuo et colles justítiam.

Allelúya. ✠ *Ps. 99* Jubiláte Deo, omnis terra: servíte Dómino in lætítia.

Nulla die Dominica per annum dicitur Sequentia ad Missam quando de Dominica agitur, nisi in Adventu et in tempore Paschali, et nisi in Dominica infra hebdomadam Nativitatis Domini.

Secundum Lucam. c. 2

QUM factus esset Jesus annórum duódecim, ascendéntibus illis Hierosólymam secúndum consuetúdinem diei festi, consummátisque diébus, cum redírent, remánsit puer Jesus in Hierúsalem, et non cognóverunt paréntes ejus. Existimántes autem illum esse in comitátu, venérunt iter diéi, et requirébant eum inter cognátos et notos. Et non inveniéntes, regréssi sunt in Hierúsalem, requiréntes

eum. Et factum est, post tríduum invenérunt illum in templo, sedéntem in médio doctórum, audiéntem illos et interrogántem. Stupébant autem omnes, qui eum audiébant, super prudéntia et respónsis ejus. Et vidéntes admiráti sunt. Et dixit mater ejus ad illum: Fili, quid fecísti nobis sic? ecce pater tuus et ego doléntes quærebámus te. Et ait ad illos: Quid est quod me quærebátis? nesciebátis quia in his, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse? Et ipsi non intellexérunt verbum, quod locútus est ad illos. Et descendit cum eis, et venit Názaeth: et erat súbditus illis. Et mater ejus conservábat ómnia verba hæc conferens in corde suo. Et Jesus proficiébat sapiéntia, ætáte, et grátia apud Deum et hómines.

Offertorium. Ps. 99 Jubiláte Deo, omnis terra; jubiláte Deo, omnis terra: servíte Dómino in lætítia: intráte in conspéctu ejus in exultatióne: quia Dóminus ipse est Deus.

Secreta.

OBLÁTUM tibi, Dómine, sacrificium vívificet nos, quæsumus, semper et múniat. Per Dóminum.

Præfatio quotidiana.

Communio. Luc. 2 Fili, quid fecísti nobis sic? ego et pater tuus doléntes quærebámus te: et quid est quod me quærebátis: nesciebátis quia in his quæ Patris mei sunt opórtet me esse?

Postcommunio.

QUA Dómine, sancta libántes, et perféctæ capiámus purgatiónis efféctum, et contínuum divínæ defensiónis auxílium. Per Dóminum.

Si tempus adeo breve fuerit ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam, quod tres missæ Dominicales, scilicet In excélsio throno, Omnis terra, et Adorá-

te, non possint singulæ in singulis cantari hebdomadis, tunc duæ vel tres missæ, si temporis brevitās expetierit, in una eademque hebdomada cantentur. Et si aliquod festum trium lectionum ibidem contigerit, totum fiat servitium de festo usque ad missam, et¹ ad illam missam quæ erit de ²temporalibus² fiat secunda oratio de ipso festo, tertia de sancta Maria, quarta de omnibus sanctis, quinta pro universali Ecclesia. Cæteræ vero missæ quæ sequuntur eo anno omnino præmittantur. Hoc etiam bene observetur, quod nunquam ante primam Dominicam post Octavas Epiphaniæ cantetur missa, In excelso throno, nisi quando nulla Dominica inter Octavas Epiphaniæ et Septuagesimam contigerit; tunc enim in feriis primo loco post Octavas Epiphaniæ cantetur, et duæ missæ, scilicet Omnis terra et Adorâte, in feriis sequentibus ejusdem hebdomadæ cantentur: et tunc nihil fiat de festis trium lectionum quæ ibidem contingere possunt. Cum autem prolixum fuerit tempus, Officium Adorâte per tres Dominicas cantetur. Si vero tres fuerint Dominicæ inter Octavas Epiphaniæ et Septuagesimam, ita quod tria Officia ³prædicta³ cantentur; tunc in feriis post tertiam Dominicam, si vacaverint, dicantur Epistolæ et Evangelia de quarta et quinta Dominica in missis de die.

Feria quarta.

Epistola: ad Romanos. c. 10

FRATRES, Voluntas quidem cordis mei et obsecratio ad Deum fit pro ⁴illis⁴

¹ tunc—26

² dominica—94. 26. 57.

³ non habent 94. 98.

⁴ incredulus—26. 57.

⁵ sedebat—98. Vulg.

⁶ resistit ipse sibi damnationem acquirit—26. 57.

⁷ principes—26. 57.

in salutem. Testimonium enim perhibeo illis, quod æmulationem Dei habent, sed non secundum scientiam. Ignorantes enim Dei justitiam, et suam quærentes statuere, justitiæ Dei non sunt subiecti. Finis enim legis, Christus, ad justitiam omni credenti.

Evangelium: Secundum Matthæum. c. 4

IN illo tempore Cum audisset Jesus, quod Johānes traditus esset, secēssit in Galilæam: et relicta civitate Názareth, venit et habitavit in Caphárnaum maritima, in finibus Zábulon et Néptalim: ut adimpleretur quod dictum est per Esaíam Prophétam: Terra Zábulon et terra Néptalim, via maris trans Jordānem, Galilæa gentium; Pópulus, qui ⁵ambulabat⁵ in tenebris vidit lucem magnam: et sedentibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis. Et exinde cœpit Jesus prædicare et dicere; Poenitentiam agite, appropinquabit enim regnum cœlorum.

Feria sexta.

Ad Romanos. c. 13

FRATRES, Omnis ánima potestatibus sublimioribus súbdita sit: Non est enim potestas nisi a Deo: quæ autem sunt, a Deo ordinata sunt. Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem ⁶resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt:⁶ nam⁷ qui principantur non sunt timóri boni óperis, sed mali. Vis enim non timere potestatem? Bonum fac, et habebis laudem ex illa: Dei enim minister est tibi in bonum. Si autem male égeris, time: non enim sine causa gládium portat.

Dei enim miníster est, vindex in iram ei, qui malum agit. Ideoque necessitate súbditi estóte, non solum propter iram sed étiam propter consciéntiam. Ideo¹ et tribúta præstatis: minístri enim Dei sunt, in hoc ipsum serviéntes.

Secundum Lucam. c. 4

IN illo témpore Egressus est Jesus in virtúte Spíritus in Galilæam, et fama éxiit per univérsam regiónem de illo. Et ipse docébat in synagógis eórum, et magnificabátur ab ómnibus. Et venit Náza-reth, ubi erat nutritus, et intrávit secúndum consuetúdinem suam die sábbati in synagógam, et surréxit légere. Et tráditus est illi liber Esaíæ prophétæ. Et ut revólvit librum, invénit locum ubi scriptum erat: Spíritus Dómini super me: propter quod

unxit me, evangelizáre paupéribus misit me, sanáre contrítos corde, prædicáre captívus remissionem et cæcis visum, dimíttere confráctos in remissionem, prædicáre annum Dómini accéptum, et diem retributiónis. Et cum plicúisset librum, réddidit minístro, et sedit. Et ómnium in Synagóga óculi erant intendéntes in eum. Cœpit autem dícere ad illos: Quia hódie impléta est hæc scriptúra in áuribus vestris. Et omnes testimónium illi dabant: et mirabántur in verbis grátia, quæ procedébant de ore ipsius.

²Per totam hebdomadam dicitur missa dominicalis, nisi festum intercurrat unde fiat servitium, et nisi quando Missa Salus Populi, vel quando dicitur de festo loci vel de sancta Maria.²

Dominica secunda post Octavas Epiphaniæ.

Officium. Ps. 65

MNIS terra adóret te, Deus, et psallat tibi; psalmum dicat nómini tuo, altíssime.

Psalmus. Jubiláte Deo, omnis terra: psalmum dicite nómini ejus, date glóriam laudi ejus.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris; supplicatiónes pópuli tui cleménter exáudi, et pacem tuam nostris concéde témporibus. Per Dominum.

Ad Romanos. c. 12

FRATRES Habéntes donatiónes secúndum grátiam, quæ data est nobis differéntes: sive prophetíam secúndum ra-

tióne fidei, sive ministérium ministrándo, sive qui docet in doctrína, qui exhortátur in exhortándo, qui tribuit in simplicitáte, qui præest in sollicitúde, qui miserétur in hilaritáte. Diléctio sine simulatióne. Odiéntes malum; adhæréntes bono: charitátem fraternitátis invicem diligéntes: Honóre invicem præveniéntes: sollicitúde non pigri: Spíritu fervéntes: Dómino serviéntes: spe gaudéntes: in tribulatióne patientes: oratióni instántes: necessitatibus sanctórum comunicántes: hospitalitátem sectántes. Benedícite persequéntibus vos; benedícite et nolíte maledícere. Gaudére cum gaudéntibus, flere cum fléntibus: Idípsum invicem sentiéntes: Non alta sapiéntes, sed humílibus consentiéntes.

¹ enim—26. Vulg.

² non habent 92. 94. 97. 98. 1. 4PV. 26. Grad.

Gradale. Ps. 106 Misit Dóminus Verbum suum et sanávit eos: et erípuit eos de in-
térítu eórum.

℣. Confiteántur Dómino misericórdiæ
ejus et mirabília ejus filiis hominum.

Allelúya. **℣. Ps. 148** Laudáte Deum, om-
nes angeli ejus: laudáte eum, omnes vir-
tútes ejus.

Secundum Johannem. c. 2

IN illo témpore Núptiæ factæ sunt in
Cana Galilææ: et erat mater Jesu ibi.
Vocátus est autem Jesus et discípuli ejus
ad núptias. Et deficiénte vino, dixit ma-
ter Jesu ad eum: Vinum non habent. Et
dicit ei Jesus: Quid mihi et tibi est, mú-
lier? nondum venit hora mea. Dicit ma-
ter ejus minístris: Quodcúnque dixerit vo-
bis, fácite. Erant autem ibi lapideæ hýdriæ
sex pósitoæ secúndum purificatióem Ju-
dæórum, capiéntes singulæ metrétas binas
vel ternas. Dixit eis Jesus: Impléte hýdrias
aqua. Et implevérunt eas usque ad sum-
mum. Et dixit eis Jesus: Hauríte nunc,
et ferte architriclínó. Et tulérunt. Ut au-
tem gustávit architriclínus aquam vinum
factum, et non sciébat unde esset, (miní-
stri autem sciébant, qui háuserant aquam:)
vocat sponsum architriclínus, et dicit ei:
Omnis homo primum bonum vinum po-
nit: et cum inebriáti fúerint, tunc id quod
detérius est: tu autem servásti vinum bo-
num usque adhuc. Hoc fecit inítiu[m] si-
gnórum Jesus in Cana Galilææ: et manife-
stávit glóriam suam, et credidérunt in eum
discípuli ejus.

Offertorium. Ps. 65 Jubiláte Deo, uni-
vérsa terra: jubiláte Deo, univérsa terra;
psalmum dícite nómini ejus: veníte et au-
díte et narrábo vobis, omnes qui timé-
tis Deum, quanta fecit ¹Dóminus¹ ánimæ
meæ. Allelúya.

¹Deus—8RM. 15.

Secreta.

UT tibi grata sint, Dómine, múnere
ra pópuli tui supplicántis, ab omni,
quæsumus, eum contagióne perversitátis
emúnda. Per Dóminum.

Communio. Johan. 2 Dicit Dóminus;
Impléte hýdrias aqua et ferte architriclínó;
et dum gustásset architriclínus aquam vi-
num factum, dicit sponso; Servásti vinum
bonum usque adhuc. Hoc signum fecit Je-
sus primum coram discípulis suis.

Postcommunio.

AUGEÁTUR in nobis, Dómine, quæsu-
mus, tuæ virtútis operátio: ut divínis
vegetáti sacraméntis, ad eórum promissa
capiénda tuo semper múnere præparémur.
Per Dóminum.

Feria quarta.

Ad Timotheum. 1 c. 1

CHARÍSSIME, Fidélis sermo, et omni ac-
ceptiόne dignus: quod Christus Je-
sus venit in hunc mundum peccátōres sal-
vos fácere, quorum primus ego sum: sed
ideo misericórdiam consecútus sum, ut
in me primo osténderet Christus Jesus
omnem patiéntiam ad informatiόnem eó-
rum, qui creditúri sunt illi in vitam ætér-
nam. Regi autem sæculórum immortalí,
invisíbili, soli Deo, honor et glória in sæ-
cula sæculórum. Amen.

Secundum Marcum. c. 6

IN illo témpore, Egréssus Jesus ábiit in
pátriam suam: et sequebántur illum
discípuli sui: et facto sábbato cœpit in sy-
nagóga docére: et multi audiéntes admi-
rabántur in doctrína ejus, dicéntes: Unde
huic hæc ómnia? et quæ est sapiéntia, quæ

data est illi: et virtútes tales, quæ per manus ejus efficiúntur? Nonne iste est ¹faber filius Mariæ,¹ frater Jacóbi et Joseph et Judæ et Simónis? nonne et soróres ejus hic nobiscum sunt? Et scandalizabántur in illo. Et dicébat eis Jesus: Quia non est prophéta sine honóre nisi in pátria sua, et in cognatióne sua, et in domo sua. Et non póterat ibi virtútem ullam fácere, nisi paucos infirmos impósitis mánibus curávit: et mirabátur propter incredulitátem eórum.

Feria sexta.

Ad Romanos. c. 14

FRATRES, Scio, et confido in Dómino Jesu, quia nihil commúne per ipsum, nisi ei qui existimat quid commúne esse, illi commúne est. Si enim propter cibum frater tuus scandalizátur aut contristátur: jam non secúndum charitátem ámbulas. Noli cibo tuo illum pérdere, pro quo Christus mórtuus est. Non blasphemétur ergo bonum nostrum. Non est enim regnum Dei esca et potus; sed iustítia et pax et gáudium in Spíritu Sancto: qui enim in hoc servit Christo, placet Deo et probátus est homínibus. Itaque quæ pacis sunt, sectémur: et quæ ædificatiónis sunt, ínvicem custodiámus. Noli propter escam destrúere opus Dei. Omnia quidem

munda sunt: sed malum est hómini, qui per offendiculum mandúcat. Bonum est non manducáre carnem, et non bíbere vinum, neque in quo frater tuus offénditur, aut scandalizátur, aut infirmátur. Tu fidem quam habes penes temetípsum; habe coram Deo. Beátus, qui non júdicat semetípsum in eo, quod probat. Qui autem discérnit, si manducáverit, damnátus est; quia non est ex fide. Omne autem, quod non est ex fide, peccátum est.

Secundum Lucam. c. 4

IN illo témpore Descéndit Jesus in Capharnaum civitátem Galilææ, ibíque docébat illos sábbatis. Et stupébant in doctrína ejus, quia in potestáte erat sermo ipsíus. Et in synagóga erat homo habens dæmónium immúndum et exclamávit voce magna dicens: Sine, quid nobis et tibi, Jesu Nazaréne? venísti pérdere nos? scio te quia sis Sanctus Dei. Et increpávit illum Jesus, dicens: Obmutésce, et exi ab illo. Et cum projecísset illud dæmónium in médium, éxiit ab illo nihílque illum nócuit. Et factus est pavor in ómnibus, et colloquebántur ad ínvicem dicétes: Quid est hoc verbum, quia in potestáte et virtúte ímperat spirítibus immúndis, et éxeunt? Et divulgabátur fama de illo in omnem locum regiónis.

Dominica **tertia post octavas Epiphaniæ.**

Ad Missam Officium. Ps. 96

ADORÁTE Deum, omnes angeli ejus. Audívit et lætáta est Sion, et exultavérunt filíæ Judæ.

Psalmus. Dóminus regnávit, exúltet terra: læténtur ínsulæ multæ.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, infirmitátem nostrum propítius réspice; atque ad protegéndum nos dexteram tuæ majestátis ²exténde.² Per Dóminum.

¹ fabri filius et Mariæ—26. 57.

² ostende—98.

Ad Romanos. c. 12

FRATRES, Nolite esse prudētes apud vosmetipsos: nulli malum pro malo reddētes: providētes bona non tantum coram Deo, sed etiā coram omnibus hominibus. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habētes: non vosmetipsos defendētes, charissimi, sed date locum iræ: scriptum est enim: Mihi vindictam, et ego retribuam, dicit Dōminus. Sed si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi: hoc enim faciēns, carbōnes ignis cōgeres super caput ejus. Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.

Gradale. Ps. 101 Timēbunt gentes nomen tuum, Dōmine: et omnes reges terræ gloriā tuam.

℣. Quōniam ædificāvit Dōminus Sion: et vidēbitur in majestāte sua.

Alleluya. **℣. Ps. 96** Dōminus regnāvit, exultet terra: lætēntur insulæ multæ.

Secundum Matthæum. c. 8

IN illo tēpore Cum descendisset Jesus de monte, secūtæ sunt eum turbæ multæ: et ecce leprōsus vēniens adorābat eum, dicens: Dōmine, si vis, potes me mundāre. Et extēdens Jesus manum, tētigat eum, dicens: Volo, mundāre. Et confestim mundāta est lepra ejus. Et ait illi Jesus: Vide, nēmini dixeris: sed vade, ostēde te sacerdoti, et offer munus tuum, quod præcepit Mōyses, in testimōnium illis. Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum Centurio, rogans eum et dicens: Dōmine, puer meus jacet in domo paralīticus, et male torquētur. Et ait illi Jesus: Ego vēniam, et curābo eum. Et respōdens Centurio, ait; Dōmine, non sum dignus ut intres sub tectum meum:

sed tantum dic verbo, et sanābitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, et dico huic; Vade, et vadit: et alio; Veni, et venit: et servo meo; Fac hoc, et facit. Audiens autem Jesus, miratus est, et sequētibz se dixit; Amen dico vobis, non invēni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quod multi ab Oriēte et Occidēte vēnient, et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob in regno cōlōrum: filii autem regni ejiciēntur in tēnebras exteriōres; ibi erit fletus et stridor dēntium. Et dixit Jesus Centuriōni; Vade, et sicut credidisti, fiat tibi. Et sanātus est puer in illa hora.

Offertorium. Ps. 117 Dēxtera Dōmini fecit virtutem: dēxtera Dōmini exaltāvit me: non mōriar sed vivam, et narrābo ōpera Dōmini.

Secreta.

QUAE perpētuae mystēria venerāda recōlimus, te, Dōmine, deprecāntes; ut et devōtis eādē sacrificiis et dignis opēribz assequāmur. Per Dōminum.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Luc. 4 Mirabāntur omnes de his quæ procedēbant de ore Dei.

Postcommunio.

QUOS tantis, Dōmine, largiris uti mystēriis; præsta, quæsumus, ut effēctibus eōrum nos verāciter aptāri dignēris. Per Dōminum.

Feria quarta.

Ad Romanos. c. 15

FRATRES, Obsecro vos, per Dominum nostrum Jesum Christum, et per ca-

ritatem Spiritus Sancti, ut adjuvetis me in orationibus vestris ad Deum: ut liberer ab infidelibus, qui sunt in Judæa, et obsequii mei oblatio accepta sit in Hierosolyma sanctis ut veniam ad vos in gaudio per voluntatem Dei, et refrigerer vobiscum. Deus autem pacis sit cum omnibus vobis. Amen.

Secundum Marcum. c. 3

IN illo tempore, Intravit Jesus in synagogam: et erat ibi homo habens manum aridam. Et observabant eum, si sabbatis curaret, ut accusarent illum. Et ait homini habenti manum aridam; Surge in medium. Et dicit eis; Licet sabbatis benefacere, an male? animam salvam facere, an perdere? At illi tacebant. Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super cæcitate cordis eorum, dicit homini; Extende manum tuam. Et extendit, et restituta est manus illi.

Feria sexta.

Ad Corinthios. I c. 3

FRATRES, Nescitis quia templum Dei estis, et Spiritus Dei habitat in vo-

bis? Si quis autem templum Dei violaverit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos. Nemo se seducat; si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc sæculo, stultus fiat ut sit sapiens. Sapientia enim hujus mundi, stultitia est apud Deum. Scriptum est enim; Comprehendam sapientes in astutia sua; Et iterum; Dominus novit cogitationes sapientium quoniam vanæ sunt. Nemo itaque gloriatur in hominibus. Omnia enim vestra sunt, sive Paulus, sive Apollo, sive Cephas, sive mundus, sive vita, sive mors, sive præsentia, sive futura; omnia enim vestra sunt: vos autem Christi: Christus autem Dei.

Secundum Matthæum. c. 4

IN illo tempore, Circuibat Jesus totam Galilæam, docens in synagogis eorum, et prædicans evangelium regni et sanans omnem languorem et omnem infirmitatem in populo. Et abiit opinio ejus in totam Syriam, et obtulerunt ei omnes male habentes, variis languoribus et tormentis comprehensos, et qui dæmonia habebant, et lunaticos, et paralyticos, et curavit eos; et secutæ sunt eum turbæ multæ.

Dominica quarta post Octavas Epiphaniæ.

Officium Adorâte, ut supra Dominica præcedenti.

Oratio.

DEUS, qui nos in tantis periculis constitutos pro humana scis fragilitate non posse subsistere; da nobis salutem mentis et corporis, ut ea quæ pro peccatis nostris patimur, te adjuvante vincamus. Per Dóminum.

Ad Romános. c. 13

FRATRES, Nèmini quidquam debeátis, nisi ut invicem diligátis; qui enim diligit pròximum, legem implévit. Nam, Non adulterábis, Non occides, Non furáberis, Non falsum testimónium dices, Non concupísces, et si quod est aliud mandátum, in hoc verbo instaurátur; Díliges pròximum tuum sicut teípsum. Dí-

lécitio próximi malum non operátur. Plenitúdo ergo legis est dilécitio.

Gradale. Timébunt, gentes. Allelúya. *¶*
Dóminus regnávít. *Ut supra Dominica præcedenti.*

Secundum Matthæum. c. 8

IN illo témpore, Ascendénte Jesu in navículam, secúti sunt eum discípu-li ejus: et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; erat autem illis ventus contrárius; ipse vero dormiébat. Et accessérunt ad eum discípu-li ejus, et suscitavérunt eum, dicén-tes; Dómine, salva nos, perímus. Et dicit eis; Quid tímidi estis, módicæ fidei. Tunc surgens imperávit ventis et mari, et facta est tranquillitas magna. Porro hómines miráti sunt, dicéntes; Qualis est hic, quia venti et mare obédiunt ei?

Offertorium Délixera. *ut supra Dominica præcedenti.*

Secreta.

QUONCÉDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut hujus sacrificii munus oblátum fragilitátem nostram ab omni malo purget et múniat. Per Dóminum.

Præfatio quotidiana.

Communio. Mirabántur. *ut supra Dominica præcedenti.*

Postcommunio.

MÚNERA tua nos, Deus, et a delectatió-nibus terrénis expédiant, et cœléstibus semper ínstruant aliméntis. Per Dó-minum.

Feria quarta.

Ad Corinthios. I c. 7

FRATRES, Bonum est homini mulierem non tangere: Propter fornicationem autem unusquisque uxorem suam habeat,

et unaquæque mulier virum suum habeat. Uxori vir debitum reddat; similiter autem et uxor viro. Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir. Similiter autem et vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier. Nolite fraudare invicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi: et iterum revertimini in idipsum, ne tentet vos Satanas propter incontinentiam vestram.

Secundum Lucam. c. 9

IN illo tempore, Factum est, ambulántibus discipulis in via, dixit quidam ad Jesum; Sequar te quocumque ieris. Et ait illi Jesus; Vulpes foveas habent, et volucres cœli nidos; Filius autem Hominis non habet ubi caput suum reclinet. Ait autem ad alterum; Sequere me. Ille autem dicit: Domine, permitte mihi primum ire, et sepelire patrem meum. Dixitque ei Jesus; Sine ut mortui sepeliant mortuos suos; tu autem vade, et annuncia regnum Dei. Et ait alter; Sequar te, Domine, sed primum permitte mihi renunciare his, quæ domi sunt. Et ait ad illum Jesus; Nemo mittens manum suam ad aratrum, et aspiciens retro, aptus est regno Dei.

Feria sexta.

Epistola. Ad Corinthios. I c. 7

FRATRES, Unusquisque in qua vocatio-ne vocatus est, in ea permaneat. Servus vocatus es? non sit tibi curæ: sed et si potes fieri liber, magis utere. Qui enim in Domino vocatus est servus, libertus est Domini: similiter qui liber vocatus est, servus est Christi. Pretio empti estis, nolite fieri servi hominum. Unusquisque in quo vocatus est frater, in hoc permaneat apud Deum.

Secundum Marcum. c. 10

IN illo tempore, Offerebant Jesu parvulos, ut tangeret illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus. Quos cum videret Jesus, indigne tulit, et ait illis; Sinite parvulos venire ad me, et ne pro-

hibueritis eos: talium est enim regnum ¹cœlorum.¹ Amen dico vobis; Quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud. Et complexans eos, et imponens manus super illos, benedicebat eos.

Dominica quinta post Octavas Epiphaniæ.

Ad Missam. Officium. Adorâte ut supra Dominica tertia.

Oratio.

FAMÍLIAM tuam, quæsumus, Dómine, continua pietâte custódi, ut quæ in sola spe grátia cœlestis innítitur, tua semper protectióne muniátur. Per.

Ad Colossenses. c. 3

FRATRES, Indúite vos sicut elécti Dei, sancti et dilécti, viscera misericórdiæ, mansuetúdinem, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patientiam: supportántes ínvicem, et donántes vobismetípsis, si quis advérsus áliquem habet querélam: sicut et Dóminus donávit vobis, ita et vos. Super hæc ómnia autem, charitátem habéntes, quod est vínculo perfectiónis; et pax Christi exúltet in córdibus vestris, in qua et vos vocáti estis in uno corpore: et grati estóte. Verbum Christi hábitet in vobis abundánter in omni sapientia, docéntes et commonéntes vosmetípsos in psalmis et hymnis et cánticis spirituálibus, in grátia cantántes² in córdibus vestris Deo. Omne autem quodcúmque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini nostri Jesu Christi fácite, grátias ágéntes Deo et Patri per Jesum Christum Dóminum nostrum.

Gradale. Timébunt gentes. Allelúya.

¶ Dóminus regnávít. ut supra Dominica tertia.

Secundum Matthæum. c. 13

IN illo témpore Dixit Jesus discipulis suis parábolam hanc; Símile factum est regnum cœlórum hómini, qui seminávit bonum semen in agro suo. Cum autem dormírent hómines, venit inimícus ejus, et superseminávit zizánia in médio trítici, et ábiit. Cum autem crevísset herba, et fructum fecisset, tunc apparuérun et zizánia. Accedéntes autem servi patrisfamilias, dixerunt ei: Dómine, nonne bonum semen seminásti in agro tuo? Unde ergo habet zizánia? Et ait illis; Inimícus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei; Vis, imus, et collígimus ea? Et ait; Non: ne forte colligéntes zizánia, eradicétis simul cum eis et tríticum. Sínite útraque créscere usque ad messem, et in témpore messis dicam messóribus; Collígite primum zizánia, et alligáte ea in fascículos ad comburéndum, tríticum autem congregáte in hórreum meum.

Offertorium Déxtera ut supra Dominica tertia.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, tuorum oblationes precesque servorum: ut

¹ Dei—4L. 15. V.

² et psallentes—26. 57.

sub tuæ protectionis auxilio, et collata non¹ perdant,¹ et quæ expetunt apprehendant. Per Dominum.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Mirabántur **ut supra Domínica tertia.**

Postcommunio.

DEUS, qui nos sacramenti tui participatione contingis, virtutis ejus effectus in nostris cordibus operare: ut muneri divino quod sumpsimus, per ipsum munus aptemur. Per.

Feria quarta.

Ad Timotheum. I c. 2

QHARRISIME, Obsecro primum ómnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro ómnibus homínibus: pro régibus, et ómnibus qui in sublimitate sunt constitúti, ut quietam et tranquillam vitam agamus, in omni pietate et castitate. Hoc enim bonum est et acceptum coram Salvatøre nostro Deo, qui omnes hómines vult salvos fieri, et

ad agnitióem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus et mediátor Dei et hóminum, homo Christus Jesus: qui dedit semetípsum in redemptiόem pro ómnibus, cujus testimoniόum tempóribus suis confirmátum est; in quo pósitus sum ego prædicátor et Apóstolus (veritatem dico, non méntior) doctor géntium in fide et veritate.

Secundum Matthæum. c. 21

IN illo tempore, Dixit Jesus turbis Judæorum; Homo quidam habebat duos filios, et accedens ad primum, dixit: Fili, vade hodie, operari in vineam meam. Ille autem respondens, ait; Nolo. Postea autem, pœnitentia motus, abiit. Accedens autem ad alterutrum, dixit similiter. At ille respondens, ait; Eo, domine. Et non ivit. Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei; Primus. Dixit illis Jesus; Amen dico vobis, quia publicani et meretrices præcedent vos in regno Dei. Venit enim ad vos Johannes in via justitiæ, et non credidistis ei: publicani² et meretrices crediderunt ei: vos autem videntes, nec pœnitentiam habuistis postea, ut crederetis ei. Qui habet aures audiendi, audiat.

Dominica in Septuagesima.

Ad Missam. Officium. Ps. 17

CIRCUMDEDÉRUNT me gémitus mortis; dolóres inférni circumdedérunt me: et in tribulatione mea invocávi Dóminum, et exaudivit de templo sancto suo vocem meam.

Psalmus. Díligam te, Dómine, fortitúdo

mea: Dóminus firmaméntum meum et refúgium meum et liberátor meus.

Ab hac die usque ad Vigiliam Paschæ non dicitur Gloria in Excelsis³, de quocunque dicitur missa; nisi Episcopus in Cœna Domini celebraverit.

¹ pereant—94. 26. 57.

² autem—26. V.

³ neque Ite missa est.—26.

Oratio.

PRECES pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: ut qui juste pro peccátis nostris affligimur, pro tui nóminis glória misericórditer liberémur. Per Dóminum.

Epistola. Ad Corinthios. 1 c. 9 et 10

FRATRES, Nescítis quod hi, qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravíum? Sic cúrrite ut comprehendátis. Omnis enim, qui in agóne conténdit, ab ómnibus se ábstinet: et illi quidem ut corruptibilem coronam accípiant: nos autem incorruptam. Ego igitur sic curro, non quasi in incértum: sic pugno, non quasi áerem vérberans: sed castígo corpus meum et in servitútem rédigo: ne forte cum áliis prædicáverim, ipse réprobus efficiar. Nolo ¹autem¹ vos ignoráre, fratres, quóniam patres nostri omnes sub nube fuérunt, et omnes mare transiérunt, et omnes in Móyse baptizáti sunt in nube et in mari: et omnes eándem escam spirituálem manducavérunt, et omnes eúndem potum spirituálem bibérunt: bibébant autem de spirituáli, consequénte eos, petra: petra autem erat Christus.

Gradale. Ps. 9 Adjútor in opportunitátibus in tribulatióne: sperent in te qui ²novérunt² te, quóniam non derelínquis quæréntes te, Dómine.

¶ Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: patiéntia páuperum non períbit in ³ætérnum:³ exúrge, Dómine, non præváleat homo.

Non repetatur Gradale quando dicatur Tractus, ut supra.⁴

¹ enim—26. V.

² novérunt—94. 26. 57.

³ finem—8RM. 15.

⁴ Non repetatur Gradale. Numquam enim repetatur Gradale quando Tractus habetur a Septuagesima usque ad Cœnam Domini. In Dominicis et in festis novem lectionum canitur Tractus a quatuor clericis de superiori gradu, ut patet in prima Dominica Adventus Domini.—Grad.

Tractus. Ps. 129 De profundis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi vocem meam.

¶ Fiant aures tuæ intendéntes: in oratió-nem servi tui.

¶ Si iniquitátes observáveris, Dómine: Dómine, quis sustinébit?

¶ Quia apud te propitiatio est: et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Secundum Matthæum. c. 20

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc; Símile est regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui éxiit primo mane conducere operários in vínream suam. Conventióne autem facta cum operáriis ex denário diúrno, misit eos in vínream suam. Et egréssus circa horam tértiam, vidit álios stantes in foro otíosos, et dixit illis; Ite et vos in vínream meam, et quod justum fúerit dabo vobis. Illi autem abiérunt. Iterum autem éxiit circa sextam et nonam horam: et fecit simíliter. Circa undécimam vero éxiit et invénit álios stantes, et dixit illis; Quid hic statis tota die otíosi? Dicunt ei; Quia nemo nos condúxit. Dixit illis; Ite et vos in vínream meam. Cum sero autem factum esset, dixit dóminus vínex procuratóri suo; Voca operários, et redde illis mercédem, incípiens a novíssimis usque ad primos. Cum veníssent ergo qui circa undécimam horam vénerant, accepérunt singulos denários. Veniéntes autem et primi, arbitráti sunt quod plus essent acceptúri: accepérunt autem et ipsi singulos denários. Et accipiéntes murmurábant advérsus patremfamílias, dicéntes; Hi novíssimi una

hora fecérunt, et pares illos nobis fecísti, qui portávimus pondus diéi et æstus. At ille respóndens, uni eórum dixit: Amíce, non fácio tibi injúriam: nonne ex denário convenísti mecum? Tolle quod tuum est, et vade: volo autem et huic novíssimo dare sicut et tibi. ¹An¹ non licet mihi quod volo fácere? an óculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? Sic erunt novíssimi primi, et primi novíssimi: multi enim sunt vocáti, pauci vero elécti.

Offertorium. Ps. 91 Bonum est confitéri Dómino: et psállere nómini tuo, Altíssime.

¶ ²Quóniam² magnificáta sunt ópera tua, Dómine: nimis profúndæ factæ sunt cogitationés tuæ.

¶ Ecce inimíci tui, Dómine, períbunt: et dispergéntur omnes qui operántur iniquitátem.

³Secreta.

MUNÉRIBUS nostris, quæsumus, Dómine, precibúsque suscéptis: et coeléstibus nos munda mystériis et cleménter exáudi. Per.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Ps. 30 Illúmina fáciem tuam super servum tuum: salvum me fac in tua misericórdia, Dómine, non confúndar: quóniam invocávi te.

Postcommunio.

FIDÉLES tui, Deus, per tua dona firméntur: ut éadem et percipiéndò requírant, et quæréndò sine fine percípiant. Per Dóminum.

¹ ita 15. etc. aut—4L. 13. V.

² ita 26. etc. quam—54R. 55P. Grad. V.

³ **Præfatio Quotidiana.**—98. 26.

⁴ **dominica forte**—26.

⁵ **quartam**—26.

⁶ non habet 98.

⁷ **sanctorum**—26. 57.

⁸ ipse—15. 26.

Sciendum est, quod servitium hujus diei non differatur propter aliquod festum, nisi cum Purificatio Beatæ Mariæ vel dedicatio Ecclesiæ in hac die⁴ contigerit; tunc enim differatur usque ad tertiam⁵ feriam, et Tractus De profundis prætermittatur; quoniam in ferialibus diebus non dicitur Tractus ante quartam feriam in Capite jejunii, nisi tantum in missis pro defunctis,⁶ nec etiam in festis⁷ sine regimine chori.⁶ Quodcunque vero aliud festum in hac dominica vel in aliqua dominica usque ad Passionem Domini contigerit, semper differatur, licet duplex festum fuerit; et fiat servitium de ipsa dominica, nulla facta de festo memoria, nisi sit festum trium lectionum, quod non differatur; sed tunc de eo fiat memoria usque ad Quadragesimam tantum. A quarta autem feria in Capite jejunii usque in crastinum octavarum Paschæ, nihil fiat ad missam de festis trium lectionum nec etiam memoria.

Feria quarta.

Ad Corinthios. 2 c. 4

FRATRES, Si opertum est evangelium nostrum; in his qui pereunt est opertum. In quibus deus hujus sæculi excæcavit mentes infidelium, ut non fulgeat illuminatio evangelii gloriæ Christi, qui est imago Dei. Non enim nosmetipsos prædicamus, sed Jesum Christum Dominum nostrum, nos autem servos vestros per Jesum: quoniam Deus, qui dixit de tenebris lucem splendescere,⁸ illuxit in cor-

dibus nostris ad illuminationem scientiæ claritatis Dei in facie Jesu Christi. Habemus autem thesaurum istum absconditum in vasis fictilibus: ut sublimitas sit virtutis Dei, et non ex vobis. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur: aporiamur, sed non destituimur: Persecutionem patimur, sed non derelinquimur: ¹humiliamur, sed non confundimur: ¹dejicimur, sed non perimus: semper mortificationem Jesu ²Christi² in corpore nostro circumferentes, ut et vita Jesu in ³corporibus³ nostris manifestetur. Semper enim nos, qui vivimus, in mortem tradimur propter Jesum: ut et vita Jesu manifestetur in carne nostra mortali. Ergo mors in nobis operatur, vita autem in vobis.

Secundum Marcum. c. 9

IN illo tempore, Egressus Jesus ibat per Galilæam: nec volebat quemquam scire. Docebat autem discipulos suos, et dicebat illis; Quoniam Filius Hominis tradetur in manus hominum, et occident eum, et occisus tertia die resurget. At illi ignorabant verbum, et timebant eum interrogare. Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi essent, interrogabat eos; Quid in via tractabatis? At illi tacebant: siquidem inter se in via disputaverant, quis ⁴esset illorum⁴ major. Et residens vocavit duodecim, et ait illis; Si quis vult primus esse, erit omnium novissimus, et omnium minister. Et accipiens puerum, statuit eum in medio eorum: quem cum complexus esset, ait illis; Quisquis unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit; et quicumque me susce-

perit, non me suscipit, sed eum, qui me misit. Qui habet aures audiendi, audiat.

Feria sexta.

Ad Corinthios. 2 c. 4

FRATRES, Habentes spiritum fidei sicut scriptum est: Credidi, propter quod locutus sum: et nos credimus, propter quod et loquimur: scientes quoniam qui suscitavit Jesum,⁵ et nos cum Jesu suscitabit, et constituet vobiscum. Omnia enim propter vos: ut gratia abundans per ⁶multas gratiarum actiones⁶ abundet in gloriam Dei. Propter quod non deficimus: sed licet is, qui foris est, noster homo corrumpatur: tamen is, qui intus est, renovatur de die in diem. Id enim, quod in præsentī est momentaneum et leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternæ gloriæ pondus operatur in nobis, non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporalia sunt: quæ autem non videntur, æterna sunt.

Secundum Matthæum. c. 12

IN illo tempore, Dixit Jesus Pharisæis; Qui non est mecum, contra me est: et qui non congregat mecum, spargit. Ideo dico vobis: Omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus, spiritus autem blasphemie non remittetur. Et quicumque dixerit verbum contra Filium Hominis, remittetur ei: qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei neque in hoc sæculo neque in futuro. Aut facite arborem bonam, et fruc-

¹ non habent 98. V.

² non habent 26. 98. V.

³ cordibus 98. 4L. 15. 57.

⁴ ita 26. etc. V. eorum esset—34. 54R. 55P.

⁵ a mortuis—26.

⁶ multos in gratiarum actione—26.

tum ejus bonum: aut facite arborem malam, et fructum ejus malum: siquidem ex fructu arbor cognoscitur. Progenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? ex abundantia enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono thesau-

ro profert bona: et malus homo de malo thesauro profert mala. Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die judicii. Ex verbis enim tuis justificaberis, et ex verbis tuis condemnaberis.

Dominica in Sexagesima.

Ad Missam. Officium. Ps. 43

EXÚRGE, quare obdormis, Dómine, exúrge et ne repéllas in finem: quare fáciem tuam avértis, oblivísceris tribulatióem nostram; adhæsit in terra venter noster; exúrge, Dómine, ádjuva nos et libera nos.

Psalmus. Deus áuribus nostris audívimus: patres nostri annuciavérunt nobis.

Oratio.

DEUS, qui cónspicis quia ex nulla nostra actióne confidimus; concéde propítius, ut contra omnia advérsa doctóris géntium protectióne muniámur. Per.

*Hæc sequens Epistola tota legatur hac die tantum; quando vero dicitur per hebdomadam, semper incipiatur ad istam clausulam Damasci præpositus, et legatur usque ad finem.*¹

Ad Corinthios. 2 c. 11 et 12

FRATRES, Libénter suffértis insipiéntes: cum sitis ipsi sapiéntes. Sustinétis enim si quis vos in servitútem réddigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit. Secúndum ignobilitátem dico, quasi nos infirmi fuérimus in hac parte. In quo quis audet (in insipiéntia dico) áudeo et

ego: Hebráí sunt, et ego: Israelítæ sunt, et ego: Semen Abrahæ sunt, et ego: Mínistri Christi sunt, et ego: ut minus sapiens dico, plus ego: in labóribus plúrimis, in carcéribus abundántius, in plagis supra modum, in mórtibus fréquenter. A Judæis quínquies quadragénas, una minus, accépi. Ter virgis cæsus sum, semel lapidátus sum, ter naufrágium feci, nocte ac die in profúndum maris fui, in itinéribus sæpe, perículis flúminum, perículis latrónum, perículis ex génere, perículis ex Géntibus, perículis in civitáte, perículis in solitúdine, perículis in mari, perículis in falsis frátribus: in labóre et ærúmna, in vigíliis multis, in fame et siti, in jejúniis multis, in frígore et nuditáte; præter illa, quæ extrínsecus sunt, instántia mea quotidíana, sollicitúdo ómnium Ecclesiárum, Quis infirmátur, et ego non infirmor? quis scandalizátur, et ego non uror? Si gloriári opórtet: quæ infirmitátis meæ sunt, gloriábor. Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi scít, qui est benedíctus in sæcula, quod non méntior. **Divisio.** Damásci præpósitus gentis Aréthæ regis custodiébat civitátem Damascenórum, ut me comprehénderet; et per fenéstram in sporta demíssus sum per murum, et sic effúgi manus ejus. Si gloriári opórtet (non expedit quidem:) véniam autem ad visiónes

¹ Rubrica similis postposita est Epistolæ in 94. 97. 26. deest in 98.

et revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim, sive in corpore sive extra corpus, nescio, Deus scit, raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem, sive in corpore sive extra corpus, nescio, Deus scit: quóniam raptus est in Paradísum: et audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui. Pro hujúsmodi gloriabor: pro me autem nihil nisi in infirmitátibus meis. Nam, et si volúero gloriári, non ero insípiens: veritátem enim dicam: parco autem, ne quis me existimet supra id, quod videt in me, aut audit áliquid ex me. Et ne magnitúdo revelatiónum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ, ángelus Sátanæ, qui me colaphízet. Propter quod ter Dóminum rogávi ut discéderet a me: et dixit mihi: Súfficit tibi grátia mea, nam virtus in infirmitáte perfícitur. Libénter ígitur gloriabor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi.

Gradale. Ps. 82 Sciant gentes quóniam nomen tibi ¹Deus: tu solus altíssimus super omnem terram.

✠ Deus meus, pone illos ut rotam: et sicut stípulam ante faciém venti.

Tractus. Ps. 59 Commovísti, Dómine, terram et conturbásti eam.

✠ Sana contritiónes ejus quia mota est.

✠ Ut fúgiant a faciē arcus, ut liberéntur dilécti tui.

Secundum Lucam. c. 8

IN illo témpore, Cum turba plúrima conveníret, et de civitatibus properárent ad Jesum, dixit per similitúdinem: Exiit qui séminat, semináre semen suum: et dum séminat, áliud cecidit secus viam,

et conculcátum est, et vólucres cæli comedérunt illud. Et áliud cecidit supra petram: et natum áruit, quia non habébat humórem. Et áliud cecidit inter spinas, et simul exórtæ spinæ suffocavérunt illud. Et áliud cecidit in terram bonam, et ortum fecit fructum céntuplum. Hæc dicens clamábat; Qui habet aures audiéndi, áudiat. Interrogábant autem eum discípuli ejus, quæ esset hæc parábola. Quibus ipse dixit; Vobis datum est nosse mystérium regni Dei, cæteris autem in parábolis: ut vidéntes non vídeant, et audiéntes non intélligant. Est autem hæc parábola: Semen est verbum Dei. Qui autem secus viam, hi sunt qui ádiunt: deínde venit diábolus, et tollit verbum de corde eórum, ne credéntes salvi fiant. Nam qui supra petram; qui cum audierint, cum gáudio suscípunt verbum; et hi radíces non habent, quia ad témpus credunt, et in témpore tentatiónis recédunt. Quod autem in spinis cecidit: hi sunt, qui audiérunt, et a sollicitudinibus et divítiis et voluptátibus vitæ eúntes, suffocántur, et non réferunt fructum. Quod autem ²in bonam terram; hi sunt, qui in corde bono et óptimo audiéntes verbum rétinent, et fructum áfferunt in patiéntia.

Offertorium. Ps. 16 Pérfice gressus meos in sémitis tuis, ut non moveántur vestígia mea: inclína aurem tuam et exáudi verba mea; mirífica misericórdias tuas qui salvos facis sperántes in te, Dómine.

✠ Exáudi, Dómine, justítiam meam, inténde deprecationem meam, áuribus pécipe orationem meam.

✠ Custódi me, Dómine, ut pupíllam óculi: sub umbra alárum tuárum prótege me, éripe me, Dómine, ab ímpio.

¹ Dominus—26.

² accidit—57. cecidit in terram bonam—26.

Secreta.

INTENDE, quæsumus, Domine, hostiam familiæ tuæ; ut quam ¹sacris muneribus¹ facis esse participem; tribuas ad ejus plenitudinem pervenire. Per Dominum.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Ps. 42 Introibo ad altäre Dei, ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Postcommunio.

SÚPLICES te rogámus, omnípotens Deus, ut quos tuis réfcis sacramén-tis, tibi étiam plácitis móribus dignánte deservíre concédas. Per Dóminum.

Feria quarta.**Ad Corinthios. 2 c. 1 et 2**

FRATRES, Ego testem Deum invoco in animam meam, quod parcens vobis non veni ultra Corinthum: non quia dominamur fidei vestræ, sed adjutores sumus gaudii vestri: nam fide statis. Statui autem hoc ipsum apud me, ne iterum in tristitia venirem ad vos. Si enim contristor vos: et quis est, qui me lætíficet, nisi qui contristatur ex me? Et hoc ipsum scripsi vobis, ut non cum venero tristitiam super tristitiam habeam, de quibus oportuerat me gaudere: confidens in omnibus vobis, quia meum gaudium omnium vestrum est. Nam ex multa tribulatione et angustia cordis scripsi vobis per multas lacrymas: ²non ut² contristemini: sed ut sciatis quam caritatem habeam abundantius in vobis. Si quis autem contristavit

me, non me contristavit: sed ex parte, ut non onerem omnes vos. Sufficit illi, qui ³hujusmodi³ est, objurgatio hæc, quæ fit a pluribus: ita ut e contrario magis done-tis et consolemini, ne forte abundantiori tristitia absorbeatur qui hujusmodi est. Propter quod obsecro vos, ut confirmetis illum in caritate. Ideo enim⁴ scripsi vobis, ut cognoscam experimentum vestrum, an in omnibus obedientes sitis. Si cui autem aliquid donastis, et ego: nam et ego quod donavi, si quid donavi, propter ⁵vos in per-sona⁵ Christi, ut non circumveniamur a Satana: non enim ignoramus cogitationes ejus.

Secundum Marcum. c. 4

IN illo tempore, Coepit Jesus docere ad mare; et congregata est ad eum turba multa, ita ut ⁶in⁶ navem ascendens sederet in mari, et omnis turba circa mare super terram erat: et docebat illos in parabolis multa et dicebat illis in doctrina sua; Audite; ecce exiit seminans ad seminandum. Et dum seminat, aliud cecidit circa viam, et venerunt volucres ⁷coeli,⁷ et comederunt illud. Aliud vero cecidit supra petrosa, ubi non habuit terram multam: et statim exortum est, quoniam non habebat altitudinem terræ: et quando exortus est sol, exæstuavit: eo quod non haberet radicem, exaruit. Et aliud cecidit in spinis; et ascenderunt spinæ, et suffocaverunt illud, et fructum non dedit. Et aliud cecidit in terram bonam; et dabat fructum ascendentem et crescentem, et afferebat unum triginta, et unum sexaginta, et unum cen-

¹ sic 26 etc. sacri muneris—34. 55P. 57.

² non—13. ut non—26. 57.

³ ejusmodi—98. Vulg.

⁴ et—13. 15.

⁵ sermonem—26. 57.

⁶ non habent 98. 26. 57.

⁷ non habent 98. 4L. 15. V.

tum. Et dicebat; Qui habet aures audienti, audiat.

Feria sexta.

Ad Corinthios. 2 c. 5

FRATRES, Scientes timorem Domini hominibus suademus, Deo autem manifesti sumus. Spero autem et in conscientiis vestris manifestos nos esse. Non enim iterum commendamus nos vobis, sed occasionem damus vobis gloriandi pro nobis: ut habeatis ad eos, qui in facie gloriantur, et non in corde. Sive enim mente excedimus, Deo; sive sobrii sumus, vobis. Caritas enim Christi urget nos: æstimantes hoc, quoniam si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: et pro omnibus mortuus est Christus: ut, et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est et resurrexit.

Secundum Lucam. c. 17

IN illo tempore, Interrogatus Jesus a Pharisæis; Quando venit regnum Dei? respondit eis et dixit; Non veniet regnum Dei cum observatione; Neque dicent; Ecce hic, aut ecce illic. Ecce enim regnum Dei intra vos est. Et ait ad discipulos suos; Venient dies quando desideretis videre unum diem Filii Homini, et non videbitis. Et dicent vobis: Ecce hic, et ecce illic. Nolite ire, neque sectemini. Nam,

sicut fulgur coruscans de sub cœlo in ea quæ sub cœlo sunt fulget; ita erit Filius Homini in die sua. Primum autem oportet illum multa pati, et reprobari a generatione hac. Et sicut factum est in diebus Noe ita erit et in diebus Filii Homini. Edebant, et bibebant: uxores ducebant, et dabantur ad nuptias, usque in diem, qua intravit Noe in arcam: et venit diluvium, et perdidit omnes. Similiter sicut factum est in diebus Loth: Edebant et bibebant: emebant et vendebant: plantabant et ædificabant: Qua die autem exiit Loth a Sodomis, pluit ignem et sulphur de cœlo, et omnes perdidit: secundum hæc erit qua die Filius Homini revelabitur. In illa hora qui fuerit in tecto, et vasa ejus in domo, ¹non¹ descendat tollere illa: et qui in agro, similiter non redeat retro. Memores estote uxoris Loth. Quicumque quæsierit animam suam salvam facere, perdet illam: et quicumque perdiderit illam, vivificabit eam. Dico vobis: in illa nocte erunt duo in lecto uno: unus assumetur, et alter relinquetur: dua erunt molentes in unum: una assumetur, et altera relinquetur: duo in agro: unus assumetur, et alter relinquetur. Respondentes dicunt illi; Ubi, Domine? Qui dixit illis; Ubicumque fuerit corpus, illuc congregabuntur aquilæ.

Dominica in Quinquagesima.

Ad Missam. Officium. Ps. 30

ESTO mihi in Deum protectorem et in locum refugii ut salvum me facias; quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu: et

propter nomen tuum, dux mihi eris: et enutries me.

Psalmus. In te, Dómine, sperávi, non confundar in ætérnum: in justítia tua líbera me et éripe me.

¹ne—4L. 15. V.

Oratio.

PRECES nostras, quæsumus, Dómine, cleménter exáudi; atque a peccatórum¹ vínculis absólutos, ab omni² adversitáte custódi. Per Dóminum.

Ad Corinthios. 1 c. 13

FRATRES, Si linguis hóminum loquar et angelórum, caritátem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans aut cýmbalum tinniens. Et si habúero prophetíam, et nóverim mystéria omnia, et omnem sciéntiam: et si habúero omnem fidem ita ut montes transférám, caritátem autem non habúero, nihil sum. Et si distribúero in cibos páuperum omnes facultátes meas, et si tradídero corpus meum ita ut árdeam, caritátem autem non habúero, nihil mihi prodest. Cáritas pátiens est, benígna est: cáritas non æmuláitur, non agit pérperam, non inflátur, non est ambióiosa, non quærit quæ sua sunt, non irritátur, non cógitat malum, non gaudet super iniquitáte, congáudet autem veritáti: Omnia suffert, ómnia credit, ómnia sperat, ómnia sústinet. Cáritas nunquam éxcidit: sive prophetiæ evacuabúntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruétur. Ex parte enim³ cognóscimus,³ et ex parte prophetámus: cum autem vénerit quod perféctum est, evacuábitur quod ex parte est. Cum essem párvulus, loquébar ut párvulus, sapiébam ut párvulus, cogitábam ut párvulus. Quando autem factus sum vir, evacuávi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per spéculum in ænigmate: tunc autem fácie ad fáciem. Nunc cognóscó ex parte: tunc autem cognóscam sicut et cógnitus sum.

¹ nostrorum—94.² nos—94. 98. 26.³ cognovimus—98.⁴ ita 26. etc. non habent 94. 98. 55P. Grad.⁵ sic 4L. 15. etc. intrate—8RM. 26. Grad.

Nunc autem manent, fides, spes, cáritas: tria hæc; maior autem horum est cáritas.

Gradale. Ps. 76 Tu es Deus qui facis mirabília solus; notam fecísti in géntibus virtútem tuam.

✠ Liberásti in bráchio tuo pópulum tuum, filios Israel: ⁴Jacob⁴ et Joseph.

Tractus. Ps. 99 Jubiláte Deo, omnis terra: servíte Dómino in lætítia.

✠ ⁵Introíte⁵ in conspéctu ejus: in exultatióne.

✠ Scitóte quoniam Dóminus: ipse est Deus.

✠ Ipse fecit nos et non ipsi nos: nos autem pópulus ejus et oves pásuæ ejus.

Secundum Lucam. c. 18

IN illo témpore, Assúmpsit Jesus duódecim discípulos suos, et ait illis; Ecce ascéndimus Hierosólymam, et consummabúntur ómnia, quæ scripta sunt per prophétas de Fílio Hóminis. Tradétur enim Géntibus, et illudétur, et flagellábitur et conspuétur; et postquam flagelláverint, occident eum, et die tértia resúrget. Et ipsi nihil horum intellexérunt, erat autem verbum istud absconditum ab eis, et non intelligébant quæ dicebantur. Factum est autem, cum appropinquáret Hiérico, cæcus quidam sedébat secus viam, mendicans. Et cum audíret turbam prætereúntem, interrogábat quid hoc esset. Dixérunt autem ei, quod Jesus Nazarénus transíret. Et clamávit, dicens; Jesu, Fili David, miserére mei. Et qui præibant increpábant eum ut tacéret. Ipse vero multo magis clamábat; Fili David, miserére mei. Stans autem Jesus jussit illum addúci ad se. Et cum appropinquásset, interrogávit

illum dicens; Quid tibi vis faciam? At ille dixit; Dómine, ut vídeam. Et Jesus dixit illi; Réspice, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit, et sequebátur eum, magnificans Deum. Et omnis plebs ut vidit, dedit laudem Deo.

Offertorium. Ps. 118 Benedictus es, Dómine; doce me justificatiónes tuas. Benedictus es, Dómine; doce me justificatiónes tuas: in lábiis meis pronunciávi ómnia júdicia oris tui.

✠ Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini, beáti qui scrutántur testimonia ejus: in toto corde exquirant eum.

✠ Aufer a plebe tua oppróbrium et contéptum: quia mandáta tua non sumus oblíti, Dómine.¹

Secreta.

HÆC hóstia, quæsumus, Dómine, emúndet nostra delicta; et ad sacrificium celebrándum subditórum tibi córpora mentésque sanctíficet. Per Dóminum.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Ps. 77 Manducavérunt et saturáti sunt nimis: et desidérium eórum attulit eis Dóminus: non sunt fraudáti a desidério suo.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut qui coeléstia aliménta percépimus, per hæc contra ómnia advérsa muniámur. Per Dóminum.

Feria quarta in Capite jejunii.

Post sextam, imprimis fiat sermo ad populum, si placuerit: deinde prosternant se clerici in choro; et dicant septem Psalmos pœnitentiales cum Glória Patri et Sicut erat et antiphona, Ne reminiscáris.

²Excellentior vero² sacerdos, indutus vestibus sacerdotalibus in cappa serica rubea, cum diacono a dexteris et subdiacono a sinistris cum cæteris ministris altaris; qui omnes sint albis cum amictibus induti, ante altare dicant per se septem Psalmos pœnitentiales in prostratione, cum antiphona Ne reminiscáris.

Psalmus 6.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me; neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Dómine, quóniam infirmus sum: sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: sed tu, Dómine, úsquequo?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo: lavábo per singulas noctes lectum meum: lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem: quóniam exaudivit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudivit Dóminus deprecationem meam: Dóminus oratióem meam suscepit.

Erubéscant et conturbéntur vehementer

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² Episcopus vel ejus Decanus vel excellentior.—Grad.

omnes inimíci mei: convertántur et erubéscant valde velóciter.

Glória Patri.

Sicut erat.

Psalmus 31.

Beáti quorum remíssæ sunt iniquitátes: et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum: nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácuí, inveteravérunt ossa mea: dum clamárem tota die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: convérsus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci: et injustítiam meam non abscondí.

Dixi, confitébor advérsus me injustítiam meam Dómino: et tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus: in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum: ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circúmdedit me: exultátió mea, érué me a circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac: qua gradiéris: firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus et mulus: quibus non est intelléctus.

In camo et fræno maxíllas eórum constringe: qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatóris: sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino et exultáte justi: et gloriámini omnes recti corde.

Glória.

Psalmus 37.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me: neque in ira tua corripías me.

Quóniam sagíttæ tuæ infixæ sunt mihi: et confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ: non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum: et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corrúptæ sunt cicatríces meæ: a fácie insipientiæ meæ.

Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem: tota die contristátus ingrediebar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusió-nibus: et non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum et humiliátus sum nimis: rugiébam a gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum: et gémitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea: et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei advérsus me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longe stetérunt: et vim faciébant qui quærebant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes: et dolos tota die meditabántur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam: et sicut mutus non apériens os suum:

Et factus sum sicut homo non áudiens: et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi; Nequándo supergaudeant mihi inimíci mei: et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum: et dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annúciábo: et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt qui sunt super me: et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi: quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus: ne discésseris a me.

Inténde in adjutórium meum: Dómine Deus salútis meæ.

Glória.

Psalmus 50.

Miserére mei, Deus: secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitudínem miseratiónum tuárum: dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósko: et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitatibus concéptus sum: et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me, Dómine, hyssópo, et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium et lætítiam: et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis: et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: et spíritum rectum innova in viscéribus meis.

Ne projicias me a fácie tua: et Spíritum Sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: et Spíritum principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: et impíi ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ: et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísset sacrificium, dedissem útique: holocáustis non delectáberis.

Sacrificium Deo spíritus contribulátus: cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion: ut ædificéntur muri Hierúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium justítiæ, oblatiões, et holocáusta: tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Glória.

Psalmus 101.

Dómine, exáudi oratiónem meam: et clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam a me: in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te: velóci-ter exáudi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut crémium aruerunt.

Percússus sum ut fœnum, et áruit cor meum: quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitus mei: adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelecáno solitúdinis: factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, et factus sum: sicut passer solitárius in tecto.

Tota die exprobrábant mihi inimíci mei: et qui laudábant me, advérsus me jurábant.

Quia cínere[m] tanquam panem manducábam, et potum meum cum fletu miscébam.

A fácie iræ¹ indignatiónis tuæ: quia elevans allisísti me.

Dies mei, sicut umbra, declinavérunt: et ego sicut fœnum áru[i].

Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes: et memoriále tuum in generatióne et generatióne[m].

Tu exsúrgens miseréberis Sion: quia tempus miseré[n]di ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápidēs ejus: et terræ ejus miserebúntur.

Et timébunt Gentes nomen tuum, Dómine: et omnes reges terræ glóriam tuam.

Quia ædificávit Dóminus Sion: et vidébitur in glória sua.

Respéxit in oratióne[m] humílium: et non sprevit precem eórum.

Scribántur hæc in generatióne áltera: et pópulus, qui creábitur, laudábit Dóminum.

Quia prospéxit de excélso sancto suo: Dóminus de cœlo in terram aspéxit.

Ut audíret gémitus compeditórum: ut sölveret filios interemptórum.

Ut annúncient in Sion nomen Dómini: et laudem ejus in Hierúsalem.

In conveniénd[o] pópulos in unum: et reges ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via virtútis suæ: paucitatem diérum meórum núncia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: in generatióne et generatióne[m] anni tui.

Ínitio tu, Dómine, terram fundásti: et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem pérmanes: et omnes sicut vestiméntum veteráscent.

Et sicut opertórium mutábis eos, et mu-

tabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Fílii servórum tuórum habitábunt: et semen eórum in sæculum dirigétur.

Glória.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te, Dómine; Dómine, exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendétes: in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine: Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est: et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: et copiósa apud eum redéemptio.

Et ipse rédimet Israel: ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Glória.

Psalmus 142.

Dómine, exáudi oratióne[m] meam: áuribus pèrcipe obsecratióne[m] meam in veritáte tua: exáudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo: quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obsúris sicut mórtuos sæculi: et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis: in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te: ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

¹ et—98.

Velóciter exáudi me, Dómine: defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam a me: et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam: quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem: quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi: doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam: et in misericórdia tua dispérdes ¹omnes¹ inimícos meos.

Et perdes omnes, qui tríbulant ánimam meam: quóniam ego servus tuus sum.

Glória Patri.

Antiphona.

Ne reminiscáris, Dómine, delícta nostra vel paréntum nostrórum, neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

Kýrie eléyson.

Christe eléyson.

Kýrie eléyson.

Pater noster.

Et hæc omnia sine nota dicuntur tam a sacerdote quam a toto choro, puero interrim tenente vexillum cilicinium prope sinistrum cornu altaris. Deinde erigat se sacerdos cum diacono et subdiacono, et solus dicat super populum conversus ad ²orientem² coram dextro cornu altaris, hoc modo.

Et ne nos indúcas in tentatiónem.

Chorus respondeat.

Sed libera nos a malo.

¹ non habent 13. 57.

² australem.—Grad.

³ efficaciter—26.

Salvos fac servos tuos et ancillas tuas: Deus meus, sperántes in te.

Mitte eis, Dómine, auxiliúm de sancto: et de Sion tuére eos.

Convértere, Dómine, úsquequo: et deprecábilis esto super servos tuos.

Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter glóriam nóminis tui, Dómine, libera nos, et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

Dómine, exáudi oratiónem meam.

Et clamor meus ad te véniat.

Dóminus vobíscum.

Et cum spíritu tuo.

Orémus.

EXÁUDI, quásumus, Dómine, preces nostras, et confiténtium tibi parce peccátis, ut, quos consciéntiæ reátus accusat, indulgéntia tuæ miseratiónis absólvat. Per Christum. **R.** Amen.

Et omnes orationes dicuntur cum Orémus, et finiantur more lectionis. Non dicitur Dóminus vobíscum nisi ante primam Orationem tantum.

Alia Oratio cum Orémus.

Oratio.

ADSIT, quásumus, Dómine, fámulis tuis inspirátio grátiae salutáris; quæ corda eórum flétuum ubertáte resólvat: sicque macerándo conficiat, ut iracúndiæ tuæ motus idónea satisfactiône compéscat. Per Christum.

Orémus.

Oratio.

DA, quásumus, Dómine Deus noster, his fámulis tuis contínuam purgatiónis suæ observántiam pœniténdo gérere: et ut hoc ³efficácius³ implére váleant, grátia eos tuæ visitatiónis prævéniat et subsequátur. Per Christum.

Orémus.

PRÆVÉNIAT hos fámulos tuos, quæsumus, Dómine, misericórdia tua, ut omnes iniquitatés eórum celeri indulgéntia deleántur. Per Christum.

Orémus.

ADÉSTO, Dómine, supplicatióibus nostris: nec sit ab his fámulis tuis cleméntiæ tuæ longínqua miserátio; sana vúlnera, eorúmque remítte peccáta; ut nullis a te iniquitatibus separáti, tibi Dómino semper váleant adhærere. Per Christum.

Orémus.

DÓMINE Deus noster, qui offensióne nostra non víceris, sed satisfactióne placáris; réspice, quæsumus, super fámulos tuos qui se tibi grávitèr peccásse confiténtur; tuum est enim absolutiόnem criminum dare, et véniam præstáre peccántibus: qui dixisti, poeniténtiam te malle peccatórum quam mortem; concéde ergo, Dómine, his ¹fámulis tuis,¹ ut tibi poeniténtiæ excúbias célebrent, et corréctis áctibus suis conférri sibi a te sempitérna gáudia gratuléntur. Per Christum.

Orémus.

DEUS, cujus indulgéntia omnis homo índiget; meménto famulórum famularúmque tuárum: et ²quia lúbrica terrenáque² córporis fragilitáte nudáti virtúte in multis deliquérunt, quæsumus, ut des véniam confiténtibus, parcas supplicibus; ut qui suis méritis accusántur, tua miseratione salvéntur. Per Christum.

Hic non dicitur Dóminus vobíscum neque Orémus, sed vertat se sacerdos ad populum, et extendens manum dicat super eos sine nota, sed in audientia, hoc modo,

¹ non habent 94. 98.² qui lubrica terrenique—13. 15.³ percipere—13. 15. 26.

Oratio.

ABSÓLVIMUS vos vice beáti Petri Apostolórum princípis, cui colláta est a Dómino potéstas ligándi atque solvéndi; et quantum ad vos pértinet accusátio et ad nos remissio; sit vobis omnípotens Deus vita et salus et ómnium peccatórum vestrórum pius indúltor. Qui vivit et regnat cum Deo Patre.

Deinde surgant omnes a prostratione, osculantes terram vel formulas, sacerdote dicente Qui vivit etc. Deinde fiat benedictio cinerum sine Dóminus vobíscum et sine Orémus, sacerdote ad orientem converso.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui misereris ómnium et nihil odísti eórum quæ fecísti, dissimulans peccáta hóminum propter poeniténtiam; qui étiam subvenis in necessitatè laborántibus; bene[✠]dicere et sancti[✠]ficáre hos cíneres dignáre, quos causa humilitátis et sanctæ religiόnis ad emundánda delicta nostra super cápita nostra more Ninevitárum ferre constituísti; et da per invocatiόnem sancti tui nóminis, ut omnes qui eos ad deprecándam misericórdiam tuam super cápita sua túlerint, a te mereántur ómnium delictórum suórum véniam ³accípere,³ et hódie sic eórum inchoáre sancta jejúnia, ut in die Resurrectiόnis purificátis méntibus ad sanctum mereántur accédere Pascha, et in futúro perpétuam accípere glóriam. Per Dóminum.

Hic aspergatur aqua benedicta super cineres. Deinde dicitur Dóminus vobíscum et Orémus.

Oratio.

DEUS, qui non mortem sed poeniténtiam desíderas peccatórum, fragili-

tátem conditiónis humánæ benignissime réspice; et hos cíneres quos causa præferéndæ humilitátis atque promeréndæ vénia capítibus nostris impóni decrevimus, ¹bene✠dicere et sancti✠ficare¹ pro tua pietáte digneris: ut qui nos cíneres esse monuisti, et ob pravitatis nostræ meritum in púlverem reversúros cognóscimus, peccatórum ómnium véniam et præmia pœniténtibus repromissa misericórditer cónsequi mereámur. Per Dóminum.

Postea distribuantur cineres super capita clericorum et laicorum² a dignioribus personis; signo crucis cineribus signent, sic² dicendo.

Meménto homo quia cinis es; et in cínerem revertéris. In nómine Patris et Fílii et Spíritus Sancti. Amen.

Et interim cantentur sequentes antiphonæ.

Ps. 68

EXÁUDI ³nos³, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: secúndum multitudínem miseratiónum tuárum réspice nos, Dómine.

Ps. Salvum me fac, Deus: quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Non dicitur nisi primus versus Psalmi; sed statim sequatur Glória Patri. Deinde repetatur antiphona, Exáudi.

Alia Antiphona. Johel c. 2

IUXTA vestibulum et altáre plorábant sacerdótes et levítæ, ministri Dómi-

ni, dicéntes, Parce Dómine, parce pópulo tuo: et ne dissipes ora clamántium ad te, Dómine.

Alia Antiphona.

IMMUTÉMUR hábitu in cinere et cilício: jejunémus et plorémus ante Dóminum: quia multum miséricors est dimítere peccáta nostra Deus noster.

Peracto hoc officio, dicat sacerdos ad gradum chori, Dóminus vobíscum. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio.

DEUS, qui juste irásceris et cleménter ignóscis; afflícti pópuli tui lácrymas súscipe, et iram tuæ indignatiónis quam juste merétur propitiátus avérte. Per Christum Dóminum nostrum.

Alia Oratio cum Orémus.

QONCÉDE nobis, quæsumus, Dómine, præsidia militiæ Christiánæ sic sanctis inchoáre jejúniis; ut contra spirituáles nequítias pugnatúri, continéntiæ muniámur auxiliis. Per.

⁴*Ejectis pœnitentibus, ut patet Officium in processionalibus, incipiatur Missa hoc modo.⁴*

Officium. Sap. 11

MISERÉRIS ómnium, Dómine, et nihil odísti eórum quæ fecísti: dissimulans peccáta hóminum propter pœniténtiam, et parcens illis, quia tu es Dóminus Deus noster.

¹ non habent 94. 98.

² sic 26. etc. *incipiendo a dignioribus personis faciendo signum crucis cum cineribus et*—34. 54R. 55P.

³ non habent 8RM. 13. 26.

⁴ His finitis eat processio per medium chori sine cruce ad ostium ecclesiæ occidentale cum ceroferario et thuribulario, præcedente vexillo cilicino; deinde executor officii pœnitentes singulatim per manus ejiciat per ministrationem alicujus sacerdotis de choro tradentis eos per manus dextras; ipsi vero pœnitentes osculantes manus executoris officii, exeant; tamen si episcopus præsens fuerit, archidiaconus ei subministret supradicto modo; et interim cantentur hæc duo Responsoria cum suis versibus sed sine Gloria Patri, cantore incipiente *R.* Ecce Adam. *R.* In sudore. Ejectis pœnitentibus, claudatur ostium et redeat processio ordine et more solito in chorum cantando Responsorium in revertendo, cantore incipiente *R.* Emendemus; non dicitur Versus nec Oratio, sed statim incipiatur missa a cantore.—Grad.

Ps. 56 Miserére mei, Deus, miserére mei: quóniam in te confidit ánima mea.

Non repetatur Officium sed statim sequatur Glória Patri: Dicto Kýrie eléyson, sacerdos dicat Dóminus vobíscum et Orémus. Et postea dicat diaconus, Flectámus genua, et tunc omnes genu flectant. Deinde diacono dicente sic, Leváte, surgant omnes osculantes formulas.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Dómine, fidélibus tuis; ut jejuniórum veneránda solémnia et cóngrua pietáte suscípiant et secúra devotióne percúrrant. Per.

Ab hac die usque ad Cœnam Domini, in omnibus missis de jejunio fiat memoria pro pœnitentibus cum hac Oratione Exáudi, quæsumus, Dómine, súpplícium ut patet in fine libri. Hac die et tribus diebus sequentibus, quinque dicuntur Orationes sicut in prima Dominica Adventus Domini supradictum est.

Lectio Johelis Prophetæ. c. 2

HÆC dicit Dóminus;¹ Convertímini ad me in toto corde vestro, in jejúnio et fletu et planctu; et scíndite corda vestra, et non vestiménta vestra. Et convertímini ad Dóminum Deum vestrum; quia benígnus et miséricors est, pátiens et multæ misericórdiæ, et præstábilis super malítia. Quis scit si convertátur, et ignóscat Deus et relínquat post se benedictiónem, sacrificium et libámen Dómino Deo nostro? Cánite tuba in Sion, sanctificáte jejúnium, vocáte cœtum, congregáte pópulum, sanctificáte ecclésiám, coadunáte senes, congregáte párvulos et sugéntes úbera; egrediátur sponsus de cubili suo, et sponsa de thá-

lamo suo. Inter vestibulum et altáre plorábunt sacerdótes ministri Dómini, et dicent; Parce, Dómine, parce pópulo tuo; et ne des hæreditátem tuam in oppróbrium ut dominéntur eis natiónes; quare dicunt in pópulis; Ubi est Deus eórum? Zelátus est Dóminus terram suam, et pepércit pópulo suo; et respóndit Dóminus et dixit pópulo suo; Ecce ego mittam vobis fruméntum et vinum et óleum, et replebimini in eis; et non dabo vos ultra oppróbrium in Géntibus, dicit Dóminus omnipotens.

Gradale. Ps. 56 Miserére mei, Deus, miserére mei: quóniam in te confidit ánima mea.

℣. Misit de cœlo et liberávit me: dedit in oppróbrium conculcántes me.

²**Chorus alternatim dicat Tractum. Ps. 102²**

Dómine, non secúndum peccáta nostra quæ fécimus nos: neque secúndum iniquitátes nostras retribuas nobis.

℣. Ps. 78 Dómine, ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: cito antícipent nos misericórdiæ tuæ, quia páuperes facti sumus nimis.

Hic non fiat genuflectio cum dicitur.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter glóriam nóminis tui, Dómine, libera nos, et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

Iste Tractus dicitur omni secunda feria et sexta feria ad missam de jejunio usque ad Cœnam Domini.

Secundum Matthæum. c. 6

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis, Cum jejunátis, nolíte fieri sicut

¹Deus—15. 26.

²chorus alternatim stando dicat istum Tractum, scilicet Dómine, non secúndum, ita tamen, quod ex parte altera sedeant, et sic alternatim Tractus a choro percantatur. Idem modus servetur in omnibus Tractibus.—Grad.

hypócritæ tristes: extérminant enim fácies suas, ut appáreant homínibus jejúnantes. Amen dico vobis,¹ recepérunt mercédem suam. Tu autem, cum jejúnas, unge caput tuum et fáciem tuam lava, ne videáris homínibus jejúnans, sed Patri tuo, qui est in abscóndito; et Pater tuus, qui videt in abscóndito, reddet tibi. Nolíte thesaurizáre vobis thesáuros in terra: ubi ærúgo et tinea demolítur: et ubi fures effódiunt et furántur. Thesaurizáte autem vobis thesáuros in cœlo: ubi neque ærúgo neque tinea demolítur, et ubi fures non effódiunt neque furántur. Ubi enim est thesáurus tuus, ibi est et cor tuum.

Offertorium. Ps. 29 Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me; nec delectásti inimícos meos super me; Dómine, clamávi ad te et sanásti me.

✠ Dómine, abstraxisti ab inféris ánimam meam: salvásti me a descendéntibus in lacum.

Secreta.

FAC nos, Dómine, quæsumus, his muneribus offeréndis conveniénter apártari: ²quibus ipsíus² venerábilis jejúnii celebrámus exórdium. Per Dóminum.

Præfatio, Qui corporáli jejúnio.

Hæc Præfatio dicitur in omni missa de jejunio usque ad Cœnam Domini, et Flectámus genua, Leváte, et Humiliáte cápita vestra Deo.

Communio. Ps. 1 Qui meditábitur in lege

¹ quia—13. 26. V.

² cujus—94. 98.

³ Finita ultima Postcommunione sic, Per ómnia sácula sæculórum, chorus respondeat, Amen. Dicit sacerdos, Orémus. Deinde dicat diaconus, Humiliáte cápita vestra Deo. Statim dicat sacerdos Orationem super populum, scilicet Inclínantes, et sic missa cum Benedicámus finiatur.

Si tamen in aliqua trium dierum sequentium festum novem lectionum celebratum fuerit, missa de festo post tertiam dicitur, ad quam non fiat memoria de jejunio, sicut infra Quadragesimam; et missa de jejunio fiat post sextam, utraque ad authenticum altare. Sed infra Quadragesimam dicitur missa de festo post tertiam, missa de jejunio post nonam.—Grad.

Dómini die ac nocte: dabit fructum suum in témpore suo.

Postcommunio.

PERCÉPTA nobis, Dómine, præbeant sacraménta subsidium: ut et tibi grata sint nostra jejúnia, et nobis proficiant ad medélam. Per Dóminum.

³Finitis Postcommunione, præter illam quæ dicitur super populum, sic, Per ómnia sácula sæculórum. **℟.** Amen, **dicat sacerdos** Orémus. **Deinde dicat diaconus,** Humiliáte cápita vestra Deo.

Super populum. Oratio.

INCLÍNANTES se, Dómine, majestáti tuæ propitiátus inténde: ut qui divíno múnere sunt refécti, cœléstibus semper nutriántur auxiliis. Per.

Et sic missa cum Benedicámus Dómino finiatur.

Feria quinta post cineres.

Ad Missam. Officium. Ps. 54

UM clamárem ad Dóminum, exaudivit vocem meam ab his qui appropínquant mihi: et humiliávit eos qui est ante sácula et manet in ætérnum: jacta cogitátum tuum in Dómino: et ipse te enútriet.

Psalmus. Exáudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecationem meam: inténde mihi et exáudi me. Glória Patri.

Dum clamárem. Orémus. Flectámus génu. Leváte.

Oratio.

DEUS, qui culpa offēderis, pœnitētia placāris: preces pópuli tui supplicāntis propítius rēspice, et flagélla tuā iracúndiæ, quæ pro peccātis nostris merémur, propitiātus avérte. Per Dóminum.

Lectio Esaiã Prophetæ. c. 38

IN diēbus illis, Ægrotávit Ezechías usque ad mortem: et introívit ad eum Esaías filius Amos prophéta, et dixit ei: Hæc dicit Dóminus; Dispóne dómui tuæ, quia moriérís tu, et non vives. Et convértit Ezechías faciē suam ad parietem, et orávit ad Dóminum, et dixit; Obsecro, Dómine, meménto quæso quómodo ambuláverim coram te in veritatē et in corde perfécto, et quod bonum est in óculis tuis fécerim. Et flevit Ezechías fletu magno. Et factum est verbum Dómini ad Esaíam prophétam, dicens; Vade, et dic Ezechíæ; Hæc dicit Dóminus Deus David patris tui: Audívi oratióem tuam, et vidi lácrymas tuas: ecce ego adjíciam super dies tuos quíndecim annos: et de manu regis Assyriórū éruam te et civitatē istam, et protégam eam, dicit Dóminus omnipotens.

Gradale. Ps. 54 Jacta cogitatū tuum in Dómino: et ipse te enútriet.

℣. Dum clamárem ad Dóminum; exaudivit vocē meam ab his qui appropínquant mihi.

Repetatur Gradale.

Secundum Matthæum. c. 8

IN illo témpore, Cum introísset Jesus Caphárnaum, accéssit ad eum centúrio, rogans eum et dicens; Dómine, puer

meus jacet in domo paralýticus, et male torquétur. Et ait illi Jesus; Ego véniam, et curábo eum. Et respóndens Centúrio, ait; Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanábitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestáte constitútus, habens sub me mílites, et dico huic: Vade, et vadit: et álío, Veni, et venit; et servo meo, Fac hoc, et facit. Audiens autem Jesus mirátus est, et sequéntibus se dixit; Amen dico vobis, non invēni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quod multi ab Oriēte et Occidēte vénient, et recumbent cum Abraham, Isaac, et Jacob in regno cœlórū: Fílii autem regni¹ ejiciéntur in ténebras exterióres: ibi erit fletus et stridor déntium. Et dixit Jesus Centurióni: Vade, et sicut credidísti, fiat tibi. Et sanátus est puer in illa hora.

Offertorium. Ps. 24 Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus, in te confido, non erubéscam; neque irrideant me inimíci mei; étenim univérsi qui te expécant non confundéntur.

℣. Dírige me in veritatē tua et doce me: quia tu es Deus salutáris meus, et te sustínui tota die.²

Secreta.

OFFÉRIMUS tibi, Dómine, múnera quæ dedísti: ut et creatiōis tuæ circa mortalitátem nostram testificéntur auxiliū, et remédiū nobis immortalitátis operéntur. Per.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 50 Acceptábis sacrificiū justitiæ, oblatiōes et holocáusta: super altáre tuum, Dómine.

¹ hujus—98.

² **Versus.** Rēspice in me et miserére mei, Dómine, custódi ánimam meam et éripe me, non confúndar, quóniam invocávi te. (v. 20.)—Grad.

Postcommunio.

QUONCEDE fide libus tuis, Dómine, quæsumus, et sine cessatióne cápere paschália sacraménta, et desideránte expectáre ventúra, ut in mystériis, quibus renováti sunt permanéntes, ad novam vitam his opéribus perducántur. Per Dóminum.

Super populum. Orémus. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

PARCE, Dómine, parce pópulo tuo, ut dignis flagellatió nibus castigátus, in tua miseratióne respíret. Per Dóminum.

Feria sexta in Capite jejunii.

Ad Missam. Officium. Ps. 29

AUDIVIT Dóminus et misértus est mihi: Dóminus factus est adjutor meus.

Psalmus. Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me: nec delectásti inimicos meos super me.

Glória Patri.

Audívit Dóminus. Kýrie eléyson. Orémus. Flectámus gēnuā. Leváte.

Oratio.

INCHOÁTA jejúnia, quæsumus, Dómine, benigno favóre proséquere: ut observántiam quam corporáliter exhibémus, méntibus étiam sincéris exercére valeámus. Per Dóminum.

Lectio Esaia Prophetæ. c. 58

HÆC dicit Dóminus Deus, Clama, ne cesses; quasi tuba exálta vocem tuam, et annúncia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum. Me étenim de die in diem quærunt, et scire vias meas volunt: quasi gens, quæ justítiam fécerit, et quæ júdicium Dei sui

non dereliquerit: rogant me júdicia justítia: et appropinquáre Deo volunt. Quare jejunávimus, et non aspexisti: humiliávimus ánimas nostras, et nescísti? Ecce in die jejúnii vestri invenítur volúntas vestra, et omnes debitóres vestros repétitis. Ecce ad lites et contentiόnes jejunátis, et percútitis pugno ímpie. Nolíte jejunáre sicut usque ad hanc diem, ut audiátur in excélso clamor vester. Numquid tale est jejúnium, quod elégi, per diem affligere hóminem ánimam suam? numquid contorquére quasi círculum caput suum, et saccum et cínerem stérnere? numquid istud vocávi jejúnium, et diem acceptábilem Dómino? Nonne hoc est magis jejúnium, quod elégi? dissólve colligatiόnes impietátis, solve fascículos deprímētes, dimítte eos qui confrácti sunt líberos, et omne onus dirúmpe. Frange esuriéti panem tuum, et egénos vagósque induc in domum tuam: cum víderis nudum, óperi eum, et carnem tuam ne despéxeris. Tunc erúmpet quasi mane lumen tuum, et sánitas tua cítiús oriétur, et anteíbit fáciem tuam justítia tua, et glória Dómini colliget te. Tunc invocábis, et Dóminus exáudiet: clamábis, et dicet: Ecce adsum; quia miséricors sum Dóminus Deus tuus.

Gradale. Ps. 26 Unam pétii a Dómino, hanc requíram: ut inhábitem in domo Dómini.

¶ Ut vídeam voluntátem Dómini et prótegar a templo sancto ejus.

Tractus. Ps. 102 Dómine, non secúndum peccáta nostra quæ fécimus nos: neque secúndum iniquitátes nostras retribuas nobis.

¶ Ps. 78 Dómine, ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: cito antícipent nos miséricórdia tua, quia páuperes facti sumus nimis.

Hic non fiat genuflectio cum dicitur.

¶ Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter glóriam nóminis tui, Dómine, libera nos, et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

Evangelium. Secundum Matthæum.

c. 5 et 6

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Audístis quia dictum est; Díliges próximum tuum, et ódio habébis inimicum tuum. Ego autem dico vobis: Dilígite inimicos vestros, benefícite his, qui odérunt vos, et oráte pro persecuéntibus et calumniántibus vos: ut sitis filii Patris vestri qui in cœlis est: qui solem suum oríri facit super bonos et malos: et pluit super justos et injústos. Si enim dilígitis eos, qui vos díligunt, quam mercédem habébitis? nonne et publicáni hoc faciunt? Et si salutavéritis fratres vestros tantum, quid ámplius fácitis? nonne et Ethnici hoc faciunt? Estóte ergo et vos perfecti, sicut et Pater vester cœlestis perfectus est. Atténdite ne justítiam vestram faciátis coram homínibus, ut videámini ab his: alióquin mercédem non habébitis apud Patrem vestrum, qui in coelis est. Cum ergo facis eleemósynam, noli tuba cánere ante te, sicut hypócritæ faciunt in synagógis, et in vicis, ut honorificéntur ab homínibus: Amen dico vobis, recepérunt mercédem suam. Te autem faciénte eleemósynam, nésciat sinístra tua quid faciat dextera tua: ut sit eleemósyna tua in abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. Et cum orátis, non éritis sicut hypócritæ, qui amant in synagógis et in ángulis plateárum stantes oráre, ut videántur ab homínibus: amen dico vobis, recepérunt mercédem suam. Tu autem

cum oráveris, intra in cubículum tuum, et clauso óstio, ora Patrem tuum in abscondito; et Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi.

Offertorium. Ps. 118 Dómine, vivífica me secúndum elóquium tuum: ut sciam testimónia tua.

¶ Fac cum servo tuo, Dómine, secúndum magnam misericórdiam tuam: et ne áufferas de ore meo verbum veritátis.¹

Secreta.

SACRIFICIUM, Dómine, observántiæ quadragesimális offerimus: præsta, quæsumus, ut et tibi mentes nostras reddat accéptas, et continéntiæ promptiórís nobis tríbuat facultátem. Per.

Communio. Ps. 2 Servíte Dómino in timóre: et exultáte ei cum tremóre, apprehéndite disciplínam ne pereátis de via justa.

Postcommunio.

TRÍBUE nobis, quæsumus, omnípotens Deus, ut dona cœlestia quæ débito frequentámus obséquio, salutária nobis júgiter sentiámus. Per Dóminum.

Super Populum. Orémus. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

TUÉRE, Dómine, pópulum tuum, et ab ómnibus peccátis cleménte emúnda; quia nulla ei nocébit advérsitas, si nulla dominétur iníquitas. Per Dóminum.

Sabbato post cineres.

Ad Missam. Officium. Ps. 29

UDÍVIT Dóminus et misértus est mihi; Dóminus factus est adjutor meus.

¹ **Versus. Ps. 118** Da mihi intellectum, ut discam mandata tua, et voluntaria oris mei fac mihi in benelacito, Domine. **Iste secundus versus non dicitur nisi in Sabbato.**—94. 98. 57.

Psalmus. Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me: nec delectásti inimicos meos super me. Glória Patri.

Audívit Dóminus. Orémus. Flectámus génuā. Leváte.

Oratio.

HÆSTO, Dómine, supplicatióibus nostris et ¹concede,¹ ut hoc solémne jejúnium quod animábus corporibúque curándis salúbriter institútum est, devótio servítio celebrémus. Per Dóminum.

Lectio Esaiã Prophetæ. c. 58

HÆC dicit Dóminus, Si abstúleris de médio tui caténam, et desieris dígitum exténdere et loqui quod non prodest. Cum effúderis esuriénti ánimam tuam, et ánimam afflíctam repléveris, oriétur in ténebris lux tua, et ténebræ tuæ erunt sicut merídes. Et réquiem dabit tibi Dóminus Deus tuus semper, et implébit splendóribus ánimam tuam, et ossa tua liberábit, et eris quasi hortus irriguus, et sicut fons aquárum, cujus non deficient aquæ. Et ædificabúntur in te desérta sæculórum: fundaménta generatiónis et generatiónis suscitábis: et vocáberis ædificátor sépium, avértens sémitas iniquitátum. Si avérteris a sábbato pedem tuum, fácere voluntátem tuam in die sancto meo, et vocáberis sábbatum delicátum, et sanctum Dómini gloriósum, et glorificáveris eum, dum non facis vias tuas, et non inveniétur volúntas tua, ut ²loquáris² sermónem; tunc delectáberis super Dómino, et sustóllam te super altitúdinem terræ, et cibábo te hereditáte Jacob patris tui: os enim Dómini locútum est hæc, ait Dóminus omnípotens.

Gradale. Ps. 26 Unam pétii a Dómino,

¹præsta—94.

²solvaris—98.

³discipulos suos.—15. 26.

hanc requíram: ut inhábitem in domo Dómini.

¶ Ut vídeam voluntátem Dómini: et prótegar a templo sancto ejus.

Evangelium. Secundum Marcum. c. 6

IN illo témpore, Cum sero esset factum, erat navis in médio mari, et Jesus solus in terra. Et vidit ³eos³ laborántes in remigándo, (erat enim ventus contrárius eis) et circa quartam vigíliam noctis venit ad eos ámbulans supra mare: et volébat præteríre eos. At illi ut vidérunt eum supra mare ambulántem, putavérunt phantásma esse, et exclamavérunt. Omnes enim eum vidérunt, et conturbáti sunt. Et statim locútus est cum eis, et dixit illis: Confidite, ego sum, nolíte timére. Et ascendit ad illos in navim, et cessávit ventus. Et plus magis intra se stupébant: non enim intellexérunt de pánibus: erat enim cor illórum obcæcátum. Et cum transfretássent, venérunt in terram Genésareth, et applicuérunt. Cumque egressi essent de navis, contínuo cognovérunt eum: et percurrentes univérsam regiónem illam, coépérunt in grabátis eos, qui se male habébant, circumfêrre, ubi audiébant eum esse. Et quocúmque introíbat, in vicos vel in villas aut civitátes, in platéis ponébant infirmos, et deprecabántur eum, ut vel fimbriam vestiménti ejus tangerent, et quotquot tangébant eum, salvi fiébant.

Offertorium. Ps. 118 Dómine, vivífica me secúndum elóquium tuum: ut sciam testimónia tua.

¶ Da mihi intelléctum ut discam mandáta tua: et voluntária oris mei fac mihi in beneplácito, Dómine.

Secreta.

PRÆPARA nos, Dómine, quæsumus, hujus votivis abstinéntiæ officiis: ut hæc sacrificia veneránda sóbriis semper méntibus celebrémus. Per.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 2 Servíte Dómino in timóre, et exultáte ei cum tremóre: apprehéndite disciplínam, ne pereátis de via iusta.

Postcommunio.

QUÆLÉSTIS vitæ múnere vegetáti, quæsumus, Dómine Deus noster: ut quod est nobis in præsénti vita mystérium, fiat æternitátis auxiliúm. Per Dóminum.

Super Populum. Orémus. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.¹

FAC nos, quæsumus, Dómine, salútis nostræ causas: et devótis semper frequentáre servítiis, et devótius recólere principaliter inchoátas. Per Dóminum.¹

Dominica prima Quadragesimæ.

Ad Missam. Officium. Ps. 90

INVOCÁVIT me et ego exáudiam eum; erípiam eum et glorificábo eum: longitudine diérum adimplébo eum.

Psalms. Qui hábitat in adjutório Altísimi: in protectióne Dei coeli commorábitur.

Invocávit. Glória Patri. Invocávit. Kýrie eléyson.

Oratio.

DEUS, qui ecclésiám tuam annua Quadragesimáli observatióne puríficas: præsta familiæ tuæ, ut quod a te obtinére abstinéndo nítitur, hoc bonis opéribus exequátur. Per.

Epistola. Ad Corinthios. 2 c. 6

FRATRES, Hortámur vos ne in vácuum grátiam Dei recipiátis. Ait enim; Témpore accépto exaúdivi te, et in die salútis adjúvi te. Ecce nunc témpus acceptábile, ecce nunc dies salútis. Némini dan-

tes ullam offensióem, ut non vituperétur ministérium nostrum: Sed in ómnibus exhibéamus nosmetípsos sicut Dei ministros, in multa paciéntia, in tribulatióibus, in necessitatibus, in angústiiis, in plagis, in cárceribus, in seditióibus, in labóribus, in vigiliis, in jejúniis, in castitate, in sciéntia, in longanimitáte, in suavitate, in Spíritu Sancto, in caritate non ficta, in verbo veritátis, in virtúte Dei: per arma justitiæ a dextris et a sinistris, per glóriam et ignobilitátem: per infámiam et bonam famam: ut seductóres et veráces: sicut qui ignóti et cógniti: quasi moriéntes et ecce vívimus: ut castigáti et non mortificáti: quasi tristes, semper autem gaudéntes: sicut egéntes, multos autem locupletántes: tanquam nihil habéntes, et ómnia possidéntes.

Gradale. Ps. 90 Angelis suis mandávit de te: ut custódiánt te in ómnibus viis tuis. **¶** In mánibus portábunt te: ne unquam offéndas ad lápidem pedem tuum.

Tractus. ib. Qui hábitat in adjutório Al-

¹ Fideles tui, Deus, perpetuis donis firmentur, ut eadem in percipiéndis requirant, et quærendo sine fine percipiant.—94. 97.

tíssimi: in protectióne Dei cœli commorabitur.

✠ Dicit Dómino, Suscéptor meus es tu: et refúgium meum; Deus meus, sperábo in eum.

✠ Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium: et a verbo áspero.

✠ Scáulis suis obumbrábit tibi: et sub pennis ejus sperábis.

✠ Scuto circúmdabit te véritas ejus: non timébis a timóre noctúrno.

✠ A sagítta volánte per diem, a negótio perambulánte in ténebris: a ruína et dæmónio meridiáno.

✠ Cadent a látere tuo mille et decem millia a dextris tuis: tibi autem non appropinquábit.

✠ Quóniam ángelis suis mandávit de te: ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

✠ In mánibus portábunt te: ne unquam offéndas ad lápidem pedem tuum.

✠ Super áspidem et basilíscum ambulábis: et conculcábis leónem et dracónem.

✠ Quóniam in me sperávit, liberábo eum: prótegá eum quóniam cognóvit nomen meum.

✠ Invocabit me, et ego exáudiam eum: cum ipso sum in tribulatióne.

✠ Eripiam eum et glorificábo eum: longitúdine díerum adimplébo eum, et osténdam illi salutáre meum.

Evangelium. Secundum Matthæum. c. 4

IN illo témpore, Ductus est Jesus in désertum a Spíritu, ut tentarétur a diabolo. Et cum jejúnasset quadragínta díebus et quadragínta nóctibus, póstea esúriit. Et accédens tentátor dixit ei; Si filius Dei es, dic ut lápides isti panes fiant. Qui respóndens dixit; Scriptum est: Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procédit de ore Dei. Tunc assúpsit eum diábolus in sanctam civitátem, et

státuit eum supra pinnáculum templi. Et dixit ei; Si filius Dei es, mitte te deórsum. Scriptum est enim: Quia ángelis suis mandávit de te, et in mánibus tollent te, ne forte offéndas ad lapidem pedem tuum. Ait illi Jesus rursum; Scriptum est: Non tentábis Dóminum Deum tuum. Iterum assúpsit eum diábolus in montem excésum valde, et osténdit ei ómnia regna mundi et glóriam eórum, et dixit illi: Hæc ómnia tibi dabo, si cadens adoráveris me. Tunc dixit ei Jesus: Vade, Sátana: scriptum est enim: Dóminum Deum tuum adorábis, et illi soli sérvies. Tunc reliquit eum diábolus: et ecce ángeli accessérunt, et ministrábant ei.

Offertorium. Ps. 90 Scáulis suis obumbrábit tibi Dóminus: et sub pennis ejus sperábis; scuto circúmdabit te véritas ejus.

Secreta.

SACRIFÍCIUM Quadragesimális iníitii solémniter immolámus, te, Dómine, deprecántes: ut cum epulárum restrictióne carnálium, a nóxiis quoque voluptátibus temperémur. Per Dóminum.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Ps. 90 Scáulis suis obumbrábit tibi: et sub pennis ejus sperábis, scuto circúmdabit te véritas ejus.

Postcommunio.

QUI nos, Dómine, sacraménti libátio sancta restáuret, et a vetustáte purgátos in mystérii salutáris fáciat transíre consórtium. Per Dóminum.

Feria secunda post Invocavit.

Ad Missam. Officium. Ps. 122

SICUT óculi servórum in mánibus dominórum suórum: ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum donec misereátur nostri. Miserére nobis, Dómine, misereére nobis.

Psalmus. Ad te levávi óculos meos: qui hábitas in coelis.

Orémus. Flectámus génuá. Leváte.

Oratio.

QONVÉRTE nos, Deus salutáris noster: et ut nobis jejúnium Quadragesimále proficiat, mentes nostras coeléstibus instrue disciplínis. Per Dóminum.

Ab hac die usque ad Coenam Domini in omni missa de jejunio dicuntur septem orationes, sicut in Dominica prima Adventus Domini supra dictum est.

Epistola. Lectio Ezechielis Prophetæ.

c. 34

HÆC dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse requíram oves meas, et visitábo illas sicut vísitat pastor gregem suum in die, quando fúerit in médio óvium suárum dissipatárum: sic visitábo oves meas, et liberábo eas de ómnibus locis, in quibus dispersæ fúerant in die nubis et caliginis. Et edúcam eas de pópulis, et congregábo eas de terris, et indúcam eas in terram suam: et pascam eas in móntibus Israel, in rivis et in cunctis sédibus terræ. In páscuis ubérrimis pascam eas, et in móntibus excélsis Israel erunt páscuæ eárum: ibi requiescent in herbis viréntibus, et in páscuis pínguibus pascéntur super montes Israel. Ego pascam oves meas: et ego eas accubáre fáciam, dicit Dóminus Deus. Quod perierat requíram, et quod abjéctum fúerat redúcam, et quod confráctum fúerat alligábo, et quod infirmum fúerat consolidábo, et quod pingue et forte custódiám: et pascam illas in iudício et justítia, dicit Dóminus omnípotens.

Gradale. Ps. 83 Protéctor noster, áspice, Deus: et réspice super servos tuos.

℣. Dómine Deus virtútum: exáudi preces servórum tuórum.

Tractus. Dómine, non secúndum. **ut supra fol. 76.**

Sequentia sancti Evangelii: secundum Matthæum. c. 25

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis, Cum vénerit Fílius Hóminis in majestáte sua, et omnes ángeli cum eo, tunc sedébit super sedem majestátis suæ; et congregabúntur ante eum omnes gentes, et separábit eos ab ínvicem, sicut pastor ségregat oves ab hœdis; et státuet oves quidem a dextris suis, hœdos autem a sinístris. Tunc dicet rex his, qui a dextris ejus erunt; Veníte, benedícti Patris mei, possidéte parátum vobis regnum a constitutióne mundi. Esurívi enim, et dedístis mihi manducáre: sitívi et dedístis mihi bibere: hospes eram, et collegístis me: nudus, et operuístis me: infirmus, et visitástis me: in cárcere eram, et venístis ad me. Tunc respondébunt ei justí, dicéntes; Dómine, quando te vídimus esuriéntem, et pávimus: sitiéntem, et dedimus tibi potum? Quando autem te vídimus hópitem, et collégimus te: aut nudum, et cooperuimus te: aut quando te vídimus infirmum aut in cárcere, et vénimus ad te? Et respóndens rex, dicet illis; Amen dico vobis, quámdiu fecístis uni de his frátribus meis mínimis, mihi fecístis. Tunc dicet et his, qui a sinístris ejus erunt; Discédite a me maledícti in ignem ætérnum, qui parátus est diábolo et ángelis ejus: esurívi enim, et non dedístis mihi manducáre: sitívi, et non dedístis mihi potum: hospes eram, et non collegístis me: nudus, et non operuístis me: infirmus et in cárcere, et non visitástis me. Tunc respondébunt ei et ipsi, dicéntes; Dómine, quando te vídimus esuriéntem, aut sitiéntem, aut hópitem, aut nudum, aut infirmum, vel in cárcere: et non ministrávimus tibi? Tunc respondébit

illis dicens; Amen dico vobis; Quámdiu non fecistis uni de minóribus his, nec mihi fecistis. Et ibunt hi in supplicium æternum: justi autem in vitam ætérnam.

Offertorium. Ps. 118 Levábo óculos meos et considerábo mirabilia tua, Dómine: ut dóceas me justítiam tuam; da mihi intellectum: ut discam mandáta tua.

¶ Legem pone mihi, Dómine, et viam justificationum tuarum exquiram: et in præceptis tuis¹ exercébor.

Secreta.

ACCÉPTA tibi sit, Dómine, quæsumus, nostræ devotiónis oblátio; quæ et jejúnium nostrum te operánte sanctíficet, et indulgéntiam nobis tuæ consolatiónis obtíneat. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 3 Voce mea ad Dóminum clamávi: et exaudivit me de monte sancto suo; non timébo millia pópuli circumdántes me.

Postcommunio.

PROSINT nobis, Dómine, quæsumus, frequentáta mystéria, quæ nos et a cupiditatibus terrénis expédiant, et ²instruant² amáre coeléstia. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

ABSÓLVE, quæsumus, Dómine, nostrorum víncula peccatorum, et quicquid pro eis merémur, propitiátus avérte. Per Dóminum.

Feria tertia post Invocavit.

Ad Missam. Officium. Ps. 89

DÓMINE, refúgium factus es nobis a generatióne et progénie: a sæculo et in sæculum tu es.

Psalmus. Priúsqvam montes fierent: aut formarétur terra et orbis.

Non dicitur ulterius.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

RÉSPICE, Dómine, famíliam tuam et præsta, ut apud te mens nostra tuo desidério fúlgeat, quæ se carnis maceratióne castigat. Per Dóminum.

Lectio Esaïæ Prophetæ. c. 55

IN diébus illis, Locútus est Esaías prophéta, dicens; Quærite Dóminum, dum inveníri potest: invocáte eum, dum prope est. Derelínquat ímpius viam suam, et vir iníquus cogitatiónes suas, et revertátur ad Dóminum, et miserébitur ejus, et ad Deum nostrum, quóniam multus est ad ignoscéndum. Non enim cogitationes meæ, cogitationes vestræ: neque viæ meæ, viæ vestræ, dicit Dóminus. Quia sicut exaltántur coeli a terra, sic exaltátæ sunt viæ meæ a viis vestris, et cogitationes meæ a cogitationibus vestris. Et quómodo descéndit imber et nix de cœlo, et illuc ultra non revértitur, sed inébriat terram, et infúndit eam, et germináre eam facit, et dat semen serénti, et panem comedénti: sic erit verbum meum, quod egrediétur de ore meo: non revertétur ad me vácuum, sed fáciat quæcúnque vólui, et prosperábitur in his, ad quæ misi illud, ait Dóminus omnipotens.

Gradale. Ps. 140 Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspéctu tuo, Dómine.

¹ me—92. 94. 98. 4L. 57.

² instituant—92. 94. 97, 98.

¶ Elevatio mánuum meárum sacrificium vespertinum.

Secundum Matthæum. c. 21

IN illo témpore, Cum intráset Jesus Hierosólymam, commóta est univér-sa civitas, dicens: Quis est hic? Pópuli autem dicébant; Hic est Jesus prophéta a Náza-reth Galiléæ. Et intrávit Jesus in templum Dei, et ejiciébat omnes vendén-tes et eméntes in templo, et mensas num-mulariórum et cáthedras vendéntium co-lúmbas evértit; et dixit eis: Scriptum est; quia domus mea domus oratiónis vocá-bitur: vos autem fecístis illam spelúncam latrónum. Et accessérunt ad eum cæci et claudi in templo, et sanávit eos. Vidéntes autem príncipes sacerdotum et scribæ mi-rabilia quæ fecit, et púeros clamántes in templo et dicéntes; Hosánna filio David; indignáti sunt et dixérunt ei; Audis quid isti dicunt? Jesus autem dixit eis; Utique; nunquam legístis; Quia ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem? Et relíc-tis illis, ábiit foras extra civitátem in Be-thániam; ibique mansit, et docébat eos de regno Dei.

Offertorium. Ps. 30 In te sperávi, Dómi-ne, dixi, tu es Deus meus: in mánibus tuis témpora mea.

¶ Illumina fáciem tuam super servum tuum: et salvum me fac propter miseri-córdiam tuam, Dómine; non confúndar quóniam invocávi te.

Secreta.

PRÆSTA, Dómine, quæsumus, ut dicá-to múnere congruéntem nostræ de-votiónis tibi offerámus afféctum. Per Dó-minum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 4 Cum invocárem te ex-audísti me, Deus justítiæ meæ: in tribula-

tióne dilatásti me; miserére mihi, Dómi-ne, et exáudi oratiónem meam.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnípotens Deus, ut il-líus salutáris capiámus efféctum, cu-jus per hæc mystéria pignus accépi-mus. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

ASCÉNDANT ad te, Dómine, preces no-stræ: et ab ecclésia tua cunctam repélle nequítiam. Per Dóminum.

Feria quarta Quatuor temporum
Quadragesimæ.

Ad Missam. Officium. Ps. 24

REMINISCERE miseratiónum tuá-rum, Dómine, et misericórdiæ tuæ quæ a sæculo sunt: ne un-quam dominéntur nobis inimíci nostri, lí-bera nos, Deus Israel, ex ómnibus angú-stiis nostris.

Psalmus. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus, in te confido non eru-bescam.

Sequitur Oratio sine Dóminus vobíscum, **sed cum** Orémus et Flectámus génu-a. Le-váte.

Oratio.

PRECES nostras, quæsumus, Dómi-ne, cleménter exáudi: et contra cuncta nobis adversántia, dexteram tuæ ¹majestátis¹ exténde. Per Dóminum.

Lectio libri Exodi. c. 24

IN diébus illis, Dixit Dóminus ad Moy-sen: Ascénde ad me in montem, et esto ibi: dabóque tibi duas tábulas lapí-deas, et legem ac mandáta quæ scripsi:

¹propitiationis—94. 97.

ut dóceas filios Israel. Surrexérunt Moyses et Jósue mínister ejus: ascendénsque Moyses in montem ¹Dei,¹ senióribus ait: Expectáte hic donec revertámur ad vos. Habétis Aaron et Hur vobíscum: si quid natum fuerit quæstiónis, referétis ad eos. Cumque ascendísset Moyses, opéruit nubes montem, et habitávit glória Dómini super Sínai, tegens illum nube sex diébus: séptimo autem die vocávit eum Dóminus de médio caliginis. Erat autem species glóriæ Dómini, quasi ignis ardens super vérticem montis in conspéctu filiórum Israel. Ingressúsque Moyses médium nébulæ, ascéndit in montem: et fuit ibi quadraginta diébus et quadraginta nóctibus.

Gradale. Ps. 24 Tribulatiónes cordis mei dilatátæ sunt: de necessitatibus meis éripe me, Dómine.

¶ Vide humilitátem meam et labórem meum: et dimítte ómnia peccáta mea.

Non repetatur Gradale, sed sequatur Dóminus vobíscum. Flectámus génuá. Leváte.

Oratio.

DEVOTIÓNEM pópuli tui, quæsumus, Dómine, benígnus inténde: ut qui per abstinéntiam macerántur in corpore, per fructum boni óperis reficiántur in mente. Per Dóminum.

Hic dicuntur Memoríæ consuetæ.

Lectio libri Regum. 3 c. 19

IN diébus illis, Venit Helías in Bersabée Juda, et dimísit ibi púerum suum, et perréxit in désertum, viam unius diéi. Cumque venísset et sedéret subter unam juníperum, petívit animæ suæ ut moretúr, et ait; Súfficit mihi, Dómine, tolle animam meam: neque enim mélior sum, quam patres mei. Projecítque se et ob-

dormívit in umbra juníperi: et ecce Angelus Dómini tétigit eum, dixítque illi; Surge, cómede. Et respéxit, et ecce ad caput suum subcinerícus panis et vas aquæ: comédit ergo et bibit, et rursum obdormívit. Reversúsque est Angelus Dómini secúndo, et tétigit eum dixítque illi; Surge, cómede: grandis enim tibi restat via. Qui cum surrexísset, comédit et bibit, et ambulávit in fortitúdine cibi illíus quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, usque ad montem Dei Horeb.

Chorus alternatim dicat Tractum. Ps. 24

De necessitatibus meis éripe me, Dómine: vide humilitátem meam et labórem meum: et dimítte ómnia peccáta mea.

¶ Ad te² levávi ánimam meam: Deus meus, in te confido, non erubéscam, neque irrideant me inimíci mei.

¶ Etenim univérsi qui te expéctant non confundéntur: confundántur omnes faciéntes vana.

Et dicitur iste Tractus in omni quarta feria, usque ad Dominicam Palmarum.

Evangelium. Secundum Matthæum. c. 12

IN illo témpore, Accessérunt ad Jesum Scribæ et Phariséi, dicéntes; Magíster, vólumus a te signum vidére. Qui respóndens ait illis; Generátio mala et adultera signum quærit; et signum non dábitur ei, nisi signum Jonæ prophétæ. Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diébus et tribus nóctibus; ita erit Fílius Hóminis in corde terræ tribus diébus et tribus nóctibus. Viri Ninivítæ surgent in iudício cum generatióne ista, et condemnábunt eam: quia poeniténtiam egerunt in prædicatióne Jonæ; et ecce plus quam Jonas hic. Regína austri surget in iudício cum generatióne ista, et condemnábit eam: quia ve-

¹ Domini—92. 94. 98.

² Domine—97. 55P. Grad.

nit a finibus terræ audire sapiéntiam Salomónis; et ecce plus quam Sálomon hic. Cum autem immúndus spíritus exierit ab hómine, ámbulat per loca árida quærens réquiem, et non invenit. Tunc dicit: Révêrtar in domum meam, unde exívi. Et véniens invenit eam vacántem, scopis munda-tam, et ornátam. Tunc vadit, et assúmit septem alios spíritus secum nequióres se, et intrántes hábitant ibi: et fiunt novíssi-ma hóminis illius pejóra prióribus. Sic erit et generatióni huic péssimæ. Adhuc eo lo-quente ad turbas, ecce mater ejus et fra-tres stabant foris, quæréntes loqui ei. Di-xit autem ei quidam; Ecce mater tua et fratres tui foris stant quæréntes te. At ipse respóndens dicéti sibi, ait; Quæ est mater mea, et qui sunt fratres mei? Et exténdens manum in discípulos suos, dixit: Ecce ma-ter mea et fratres mei. Quicúmque enim fécerit voluntátem Patris mei, qui in cœ-lis est, ipse meus frater, et soror, et mater est.

Offertorium. Ps. 118 Meditábor in man-dátis tuis quæ diléxi valde: et levábo ma-nus meas ad mandáta tua quæ dilexi.

V. Pars mea, Dómine, dixi, custodire le-gem tuam: precátus sum vultum tuum in toto corde meo.

Secreta.

INTÉNDE, quæsumus, Dómine, sacrifi-cium singuláre: ut hujus participatió-ne mystérii quæ speránda crédimus, ex-pectáta sumámus. Per.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 5 Intéllige clamórem meum: inténde voci oratiónis meæ, rex meus et Deus meus, quóniam ad te orábo, Dómine.

Postcommunio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut reátum nostrum múnera sacra pu-

ríficent, et recte vivéndi nobis operéntur effectum. Per Dóminum.

Super Populum. Orémus. Humiliáte cá-pita vestra Deo.

Oratio.

MENTES nostras, quæsumus, Dómine, lúmine tuæ claritátis illústra: ut ví-dere possimus quæ ágenda sunt, et quæ recta sunt ágere valeámus. Per Dóminum.

Feria quinta post Invocavit.

Ad Missam. Officium. Ps. 95

ONFESSIO et pulchritúdo in con-spéctu ejus: sánctitas et magni-ficéntia in sanctificatióne ejus.

Psalmus. Cantáte Dómino cánticum no-vum: Cantáte Dómino omnis terra.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui in observatióne jejúnii et eleemosyná-rum largitióne nostrórum posuísti remé-dia peccatórum: concéde nos mente et córpore semper tibi esse devótos. Per Dó-minum.

Epistola. Lectio Ezechielis Prophetæ.

c. 18

IN diébus illis, Factus est sermo Dómi-ni ad me, dicens; quid est quod in-ter vos hanc parábolam vértitis in provér-bium istud in terra Israel, dicéntes: Patres nostri comedérunt uvam acérbam, et den-tes filiórum obstupescunt? Vivo ego, dicit Dóminus Deus, si erit vobis ultra parábola hæc in provérbum in Israel. Ecce omnes ánimæ, meæ sunt: ut ánima patris, ita et ánima filii mea est; ánima quæ peccáve-rit, ipsa moriétur. Et vir si fúerit justus,

et fécerit iudícium et justítiam, in món-
tibus non coméderit, et óculos suos non
leváverit ad idóla domus Israel, et uxórem
próximí sui non violáverit, et ad mulie-
rem menstruátam non accésserit, et hó-
minem non contristáverit: pignus debitóri
reddiderit, per vim nihil rapúerit, panem
suum esuriénti déderit, et nudum operúe-
rit ¹vestiménto,¹ ad usúram non commo-
dáverit, et ámplius non accéperit, ab ini-
quitáte avérterit manum suam, iudícium
verum fécerit inter virum et virum, et in
præcéptis meis ambuláverit, et iudícia mea
custodiérit, ut fáciat veritátem: hic justus
est, et vita vivet, ait Dóminus Deus. Quod
si genúerit filium latrónem effundéntem
sánguinem, et fécerit unum de istis; et
hæc quidem ómnia non faciéntem, num-
quid vivet? Cum univérsa detestánda hæc
fécerit, morte moriétur, sanguis ejus in ip-
so erit. Quod si genúerit filium, qui videns
ómnia peccáta patris sui, quæ fecit, timúe-
rit et non fécerit símile eis; iudícia mea fé-
cerit et in præcéptis meis ambuláverit; hic
non moriétur in iniquitáte patris sui, sed
vita vivet. Pater ejus ²qui² calumniátus est,
et vim fécerit fratri, et malum operátus est
in médio pópuli sui, ecce mórtuus est in
iniquitáte sua. Et dicitis; Quare non por-
tábit filius iniquitátem patris sui? Vidéli-
cet, quia filius iudícium et justítiam ope-
rátus est, ómnia præcépta mea custodívit,
et fecit illa, vita vivet, ait Dóminus omni-
potens.

Gradale. Ps. 16 Custódi me, Dómine, ut
pupíllam óculi: sub umbra alárum tuárum
prótege me.

℟. De vultu tuo iudícium meum pródeat:
óculi tui vídeant æquitátem.

Secundum Johannem. c. 8

IN illo témpore, Dicébat Jesus ad eos,
qui credidérunt ei, ex Judæis; Si vos
manséritis in sermóne meo, vere discipu-
li mei éritis: et cognoscétis veritátem, et
véritas liberábit vos. Respondérunt ei Ju-
dæi; Semen Abrahæ sumus, et némini ser-
vívimus unquam: quómodo tu dicis: quia
líberi éritis? Respóndit eis Jesus; Amen,
amen, dico vobis; quia omnis, qui facit
peccátum, servus est peccáti. Servus au-
tem non manet in domo in ætérnum: filius
autem manet in ætérnum. Si ergo filius vos
liberáverit, vere líberi éritis. Scio quia filii
Abrahæ estis: sed quáritis me interfice-
re, quia sermo meus non capit in vobis.
Ego quod vidi apud Patrem meum, lo-
quor: et vos quæ vidístis apud patrem ve-
strum, fácitis. Respondérunt, et dixerunt
ei; Pater noster Abraham est. Dixit eis Je-
sus: Si filii Abrahæ³ estis, ópera Abrahæ
fácite.³ Nunc autem quáritis me interfice-
re, hóminem, qui veritátem locútus sum
vobis, quam audivi a Deo: hoc Abraham
non fecit. Vos fácitis ópera patris vestri.
Dixerunt itaque ei; Nos ex fornicatióne
non sumus nati: unum patrem habémus
Deum. Dixit ergo eis Jesus; Si Deus pa-
ter vester esset: diligerétis útique me: ego
enim a Deo procéssi, et veni; neque enim
a méipso veni, sed ille me misit. Quare lo-
quélam meam non cognóscitis? Quia non
potéstis audire sermónem meum. Vos ex
patre diabolo estis: et desidéria patris ve-
stri vultis fácere: ille homicída erat ab iní-
tio, et in veritáte non stetit quia non est
véritas in eo: cum lóquitur mendácium, ex
própriis lóquitur, quia mendax est, et pa-
ter ejus. Ego autem ⁴quia⁴ veritátem dico,

¹ vestimenta—55P. 57.

² quia—13. 55P. V.

³ essetis opera Abrahæ faceritis—92. 98.

⁴ qui—98. si—97. 26. 57. V.

non créditis mihi. Quis ex vobis árguet me de peccáto? Si veritátem dico vobis, quare vos non créditis mihi? Qui ex Deo est, verba Dei audit.

Offertorium. Ps. 33 Immittit ángelus Dómini in circúitu timéntium eum et erípiet eos: gustáte et vidéte quóniam suávis est Dóminus.

℣. Benedicam Dóminum in omni témpore: semper laus ejus in ore meo.

Secreta.

SACRIFÍCIA, Dómine, quæsumus, propénsius ista nos salvent: quæ medicinálibus sunt institúta jejúniis. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Johan. 6 Panis quem ego dedero: caro mea est pro sáculi vita.

Postcommunio.

TUÓRUM nos, Dómine, largitáte donórum, et temporálibus attólle præsidíis, et rénova sempitérnis. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

DA, quæsumus, Dómine, pópulis Christiánis et quæ profiténtur agnóscere, et cœléste munus diligere quod frequéntant. Per.

Feria sexta Quatuor temporum Quadragesimæ.

Ad Missam. Officium. Ps. 24

E necessitatibus meis éripe me, Dómine; vide humilitátem meam et labórem meum: et dimitte ómnia peccáta mea.

Psalmus. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus in te confido, non erubéscam.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

ESTO, Dómine, propítius plebi tuæ, et quam tibi facis esse devótam, benigno réfove miserátus auxílio. Per.

Lectio Ezechielis Prophetæ. c. 18

HÆC dicit Dóminus Deus; Anima, quæ peccáverit, ipsa moriétur: filius non portábit iniquitátem patris, et pater non portábit iniquitátem filii: justítia justí super eum erit, et impietas ímpii erit super eum. Si autem ímpius égerit poeniténtiam ab ómnibus peccátis suis, quæ operátus est, et custodierit ómnia præcépta mea, et fécerit judícium et justítiam: vita vivet et non moriétur. Omnium iniquitátum ejus, quas operátus est, non recordábor: in justítia sua quam operátus est, vivet. Numquid voluntátis meæ est mors ímpii, dicit Dóminus Deus, et non magis ut convertátur a viis suis et vivat? Si autem avérterit se justus a justítia sua, et fécerit iniquitátem secúndum omnes abominatiónes, quas operári solet ímpius, numquid vivet? omnes justítiæ ejus, quas fécerat, non recordabúntur: in pravaricatióne sua qua prævaricátus est, et in peccáto suo quod peccávit, in ipsis moriétur. Et dixístis; Non est æqua via Dómini. Audíte ergo, domus Israel; Numquid via mea non est æqua, et non magis viæ vestras pravæ sunt? Cum enim avérterit se justus a justítia sua et fécerit iniquitátes, moriétur in eis. In injustítia sua quam operátus est moriétur. Et cum avérterit se ímpius ab impietáte sua, quam operátus est, et fécerit judícium et justítiam; ipse ánimam suam vivificábit. Consíderans enim et avértens se ab ómnibus iniquitatibus suis, quas operátus est, vita vivet et non moriétur, dicit Dóminus omnípotens.

Gradale. Ps. 85 Salvum fac servum tuum: Deus meus, sperántem in te.

℣. Auribus percipe, Dómine, oratióne meam.

Tractus. Ps. 102 Dómine non secúndum. ut supra fol. 79.

Secundum Johannem. c. 5

IN illo témpore, Erat dies festus Judæórum, et ascéndit Jesus Hierosólymam. Est autem Hierosólymis probática piscína, quæ cognominabatur Hebráice Bethsáida, quinque pórticus habens. In his jacébat multitúdo magna languéntium, cæcórum, claudórum, aridórum, expectántium aquæ motum. Angelus autem Dómini secundum tempus descendébat in piscínam, et movebátur aqua. Et quicúnque prior descendisset in piscínam post motiónem aquæ, sanus fiébat a quacúnque detinebátur infirmitáte. Erat autem quidam homo ibi, trigínta et octo annos habens in infirmitáte sua. Hunc cum vidisset Jesus jacéntem, et cognovisset quia multum jam tempus habéret, dicit ei; Vis sanus fieri? Respóndit ei lánguidus; Dómine, hóminem non hábeo, ut cum turbáta fúerit aqua, mittat me in piscínam: dum vénio enim ego, álius ante me descendit. Dicit ei Jesus; Surge, tolle grabátum tuum, et ámbula. Et statim sanus factus est homo ille: et sústulit grabátum suum et ambulábat. Erat autem sábbatum in illa die. Dicébant ergo Judæi illi qui sanátus fúerat; Sábbatum est; non licet tibi tóllere grabátum tuum. Respóndit eis; Qui me sanum fecit, ille mihi dixit; Tolle grabátum tuum et ámbula. Interrogáverunt ergo eum; Quis est ille homo, qui dixit tibi, Tolle grabátum tuum et ámbula? Is autem qui sanus fúerat effectus, nesciébat quis esset. Jesus autem declinávit a turba constitúta in loco. Póstea invénit

eum Jesus in templo, et dixit illi; Ecce sanus factus es: jam noli peccáre, ne detérius tibi áliquíd contíngat. Abiit ille homo, et nunciávit Judæis quia Jesus esset, qui fecit eum sanum.

Offertorium. Ps. 102 Bénedic ánima mea Dómino, et noli oblivisci omnes retributiónes ejus: et renovábitur sicut áquilæ juvénus tua.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitatibus tuis: et rédimis de intéritu vitam tuam: qui coronat te in miseratione et misericórdia.

Secreta.

SÚSCIPE, Dómine, quæsumus, múnera nostris obláta servitiis; et tua propítius dona sanctífica. Per.

Præfatio. Qui corporáli.

Communio. Ps. 6 Erubéscant et conturbéntur, omnes inimíci mei: avertántur retrórsus et erubéscant valde velóciter.

Postcommunio.

PER hujus, Dómine, operatióne mystérii et vítia nostra purgéntur et jústa desidéria compleántur. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita.

Oratio.

EXÁUDI nos, miséricors Deus, et méntibus nostris grátia tuæ lumen osténde. Per Dóminum.

Sabbato Quatuor temporum Quadragesimæ.

Ad Missam. Officium. Ps. 87

MISERERE orátio mea in conspéctu tuo: inclína aurem tuam ad prece meam, Dómine.

Psalmus. Dómine Deus salútis meæ: in die clamávi et nocte coram te.

Omnes Orationes sine Dóminus vobiscum dicuntur, præter ultimam quæ est ante Epistolam. Et ad omnes Orationes dicitur Orémus. Similiter et ad omnes Orationes dicitur Flectámus gēna, præterquam ad ultimam,¹ et omnes lectiones cum suis titulis legantur.

Oratio.

PÓPULUM tuum, quæsumus, Dómine, propítius respice; atque ab eo flagella tuæ iracúndiæ cleménter avérte. Per Dóminum.

Lectio libri Deuteronomii. c. 26

IN diébus illis, Locútus est Móyses ad Dóminum, dicens; Respice, Dómine, de sanctuário tuo et de excélsio cœlórum habitáculo, et bédedic pópulo tuo Israel, et terræ quam dedísti nobis, sicut jurásti pátribus nostris, ²dare terram lacte et melle manántem.² Audi Israel; Hódie Dóminus Deus tuus præcépit tibi ut fácias mandáta ejus atque judícia: et custódias et impleas ex toto corde tuo et ex tota ánima tua. Dóminum elegísti hódie, ut sit tibi Deus, et ámbules in viis ejus, ut custódias cærimónias illius et mandáta eius atque judícia, et obédias ejus império. Et Dóminus elégit te hódie, ut sis ei pópulus peculiáris, sicut locútus est tibi, et custódias ómnia præcépta ejus: et fáciat te excelsiorem cunctis géntibus quas creávit, in laudem et nomen et glóriam suam: ut sis pópulus sanctus Dómini Dei tui, sicut locútus est tibi.

Gradale. Ps. 78 Propítius esto, Dómine, peccátis nostris: nequándo dicant gentes, Ubi est Deus eórum.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter honórem nóminis tui, Dómine, libera nos.

¹quæ est ante Epistolam.—94. 97. 55P. Grad.

²terræ lacte et melle mananti—13. V.

Non repetatur Gradale.

Orémus. Flectámus gēna. Leváte.

Oratio.

DEUS, qui nos per temporália ducis ad ætérna: prætende misericórdiam tuam ad cœléstia promissa niténtibus: et quia tuum est quod in te crédimus, tuum sit omne quod vívimus. Per Dóminum.

Lectio libri Deuteronomii. c. 11

IN diébus illis, Dixit Móyses filiis Israel; Si custodiéritis mandáta quæ ego præcípíio vobis et fecéritis ea, ut diligátis Dóminum Deum vestrum, et ambulétis in ómnibus viis ejus, adhæréntes ei, dispérdet Dóminus omnes gentes istas ante faciém vestram et possidébitis eas, quæ majóres et fortióres vobis sunt. Omnis locus, quem calcáverit pes vester, vester erit. A desérto et Líbano et flúmine magno Euphráte usque ad mare occidentále erunt términi vestri. Nullus stabit contra vos: terrórem vestrum et formídinem dabit Dóminus Deus vester super omnem terram quam calcatúri estis, sicut locútus est vobis Dóminus Deus vester.

Gradale. Ps. 83 Protéctor noster áspice, Deus: et respice super servos tuos.

℣. Dómine Deus virtútum: exáudi preces servórum tuórum. Orémus. Flectámus gēna. Leváte.

Oratio.

PROTÉCTOR noster áspice, Deus; ut qui malórum nostrórum póndere premimur, percépta misericórdia, libera tibi mente famulémur. Per Dóminum.

Lectio libri Machabæorum. 2 c. 1

IN diébus illis, Oratióem faciébant sacerdótes dum offérrent sacrificium

pro pópulo Israel, Jónatha inchoánte, cæteris autem respondéntibus et dicéntibus;¹ Benefáciat vobis Deus, et memínerit testaménti sui quod ad Abraham, Isaac et Jacob locútus est servórum suórum fidélium. Et det vobis cor ómnibus ut colátis eum et faciátis ejus voluntátem ²corde magno et ánimo volénti.² Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua et in præcèptis suis, et fáciat pacem. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo Dóminus Deus noster.

Gradale. Ps. 89 Convértere, Dómine, aliquántulum: et deprecáre super servos tuos.

¶ Dómine, refúgium factus es nobis: a generatióne et progénie.

Orémus. Flectámus gènu. Leváte.

Oratio.

ADÉSTO, quæsumus, Dómine, supplicatióibus nostris; ut esse te largiènte mereámur, et inter próspera húmiles et inter advèrsa secúri. Per Dóminum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 36

MISERÉRE nostri, Deus ómnium, et respice nos, et ostènde nobis lucem miseratiónum tuárum. Et immítte timórem tuum super gentes quæ non exquisièrunt te: ut cognóscant quia non est Deus nisi tu: ut enárrent magnália tua. Alleva manum tuam super gentes aliénas, ut vídeant poténtiam tuam. Sicut enim in conspéctu eórum sanctificátus es in nobis, sic in conspéctu nostro magnificáberis in illis; ut cognóscant te sicut et nos cognóvimus, quia non est Deus præter te, Dómine. In nova signa et immúta mirabilia. Glorífica manum et bráchium dextrum. Excita

furórem et effúnde iram. Extólle adversárium et afflíge inimícum. Festína tempus et meménto finis, ut enárrent univèrsa mirabilia tua, Dómine Deus noster.

Gradale.³ Salvum fac pópulum tuum, Dómine: et bédedic hæreditáti tuæ.

¶ Ps. 27 Ad te, Dómine, clamávi, Deus meus, ne síleas a me: et ero símilis descendéntibus in lacum.

Orémus. Flectámus gènu. Leváte.

Oratio.

ACTIÓNES nostras, quæsumus, Dómine, et aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur. Per Dóminum.

Lectio Danielis Prophetæ. c. 3

ANGELUS Dómini descéndit cum Azaría et sóciis ejus in fornácem, et excússit flammam ignis de fornáce et fecit médium fornácis quasi ventum roris flantem. Flamma autem diffúsa est super fornácem cúbitis quadragínta novem: et incéndit quos réperit juxta fornácem de Chaldæis minístros regis qui eam incendébant. Illos autem omníno non tétigit ignis, neque contristávit, nec quicquam moléstia intulit. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudábant et glorificábant et benedicebánt Deum in fornáce dicentes; Benedíctus es, Dómine Deus patrum nostrórum; et laudábilis et gloriósus et superexaltátus in sácula. Et benedíctum nomen glóriæ tuæ quod est sanctum; et laudábile et superexaltátum in ómnibus sáculis. Benedíctus es in templo sancto glóriæ tuæ; et superlaudábilis et supergloriósus in sácula. Benedíctus es in throno re-

¹ ib. (v. 2-5)

² non habent 92. 97. 98.

³ Canticum Te Deum

gni tui; et superlaudábilis et superexaltátus in sǎcula. Benedictus es super sceptrum regni divinitátis tuæ; et superlaudábilis et superexaltátus in sǎcula. Benedictus es qui intuéris abyssos et sedes super chérubin; et superlaudábilis et superexaltátus in sǎcula. Benedictus es qui ámbulas super pennas ventórum et super undas maris; et superlaudábilis et superexaltátus in sǎcula.

Duo clerici de secunda forma in superpelliciis ad gradum chori dicant Tractum.
Dan. c. 3

Benedictus es in firmaménto cœli; et laudábilis et gloriósus in sǎcula.

Chorus idem.

Clerici V.

Benedícite ómnia ópera Dómini Dómino: benedícite cœli Dómino: benedícite Angeli Dómini Dómino.

Chorus post unumquemque versum R.

Hymnum dícite et superexaltáte eum in sǎcula.

Clerici V.

Benedícite aquæ quæ super cœlos sunt Dómino; benedícite omnes virtútes Dómini Dómino; benedícite sol et luna Dómino.

Chorus Hymnum.

Clerici V.

Benedícite stellæ cœli Dómino; benedícite imber et ros Dómino; benedícite omnis spíritus Dei Dómino.

Chorus Hymnum.

Clerici V.

Benedícite ignis et æstus Dómino; benedícite noctes et dies Dómino; benedícite ténebræ et lumen Dómino.

Chorus Hymnum.

Clerici V.

Benedícite frigus et cauma Dómino; benedícite pruína et nives Dómino; benedícite fúlgura et nubes Dómino.

Chorus Hymnum.

Clerici V.

Benedícat terra Dómino; benedícite montes et colles Dómino; benedícite omnia nascéntia terræ Dómino.

Chorus Hymnum.

Clerici V.

Benedícite mária et flúmina Dómino; benedícite fontes Dómino; benedícite cete et ómnia quæ movéntur in aquis Dómino.

Chorus Hymnum.

Clerici V.

Benedícite vólucres cœli Dómino; benedícite béstia et univérsa pécora Dómino; benedícite filii hóminum Dómino.

Chorus Hymnum.

Clerici V.

Benedícat Israel Dómino; benedícite sacerdótes Dómini Dómino; benedícite servi Dómini Dómino.

Chorus Hymnum.

Clerici V.

Benedícite spíritus et ánimæ justórum Dómino; benedícite sancti et húmiles corde Dómino.

Chorus Hymnum.

Clerici V.

Benedícite Ananía, Azaría, Mísael Dómino.

Chorus Hymnum.

Postea Clerici reincipiant Tractum.

Benedíctus es in firmaménto cœli **et percantetur a choro.**

Sequitur Dominus vobíscum et Orémus.
Hic non dicatur, Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

DEUS, qui tribus púeris mitigásti flammás ignium, concéde propítius, ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum. Per Dóminum.

Hic dicuntur Memoriae consuetæ.

Ad Thessalonicenses. 1 c. 5

FRATRES, Rogamus vos, corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes. Videte ne quis malum pro malo alicui reddat; sed semper quod bonum est sectamini in invicem et in omnes. Semper gaudete. Sine intermissione orate. In omnibus gratias agite: hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere. Prophetias nolite spernere. Omnia autem probate: quod bonum est tenete. Ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester et anima et corpus sine querela in adventu Domini nostri Jesu Christi servetur.

Duo clerici de secunda forma in capis¹ nigris ad gradum chori simul cantent totum et integrum istum Tractum. Ps. 116

Laudate Dominum, omnes gentes: et collaudate eum omnes populi.

¶ Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.

Secundum Matthæum c. 17

IN illo tempore, Assumpsit Jesus Petrum et Jacobum et Johannem fratrem ejus, et duxit illos in montem excelsum seorsum: et transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies ejus sicut sol; vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparuerunt illis Moyses et Helias cum eo loquentes. Respondens autem Petrus, dixit ad Jesum; Domine, bonum est nos hic esse: si vis, faciamus hic tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, et Helias unum. Adhuc eo loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos; et ecce vox de nube, dicens; Hic est Filius meus

dilectus, in quo mihi bene complacui: ipsum audite. Et audientes discipuli, ceciderunt in faciem suam et timuerunt valde. Et accessit Jesus et tetigit eos, dixitque eis; Surgite et nolite timere. Levantes autem oculos suos, neminem viderunt, nisi solum Jesum. Et descendentibus illis de monte, præcepit eis Jesus, dicens; Nemiini dixeritis visionem, donec Filius Hominis a mortuis² resurgat.

Offertorium. Ps. 87 Domine Deus salutis meæ, in die clamavi et nocte coram te: intret oratio mea in conspectu tuo, Domine.

¶ Inclina aurem tuam ad precem meam, Domine; longe fecisti notos meos a me: clamavi ad te, Domine; tota die expandi manus meas ad te.

Secreta.

PRÆSENTIBUS sacrificiis, quaesumus, Domine, jejunia nostra sanctifica; ut quod observantia nostra profitetur extrinsecus, intrinsecus operetur. Per Dominum.

Præfatio. Qui corporali.

Communio. Ps. 7 Domine Deus meus, in te speravi: libera me ab omnibus persequentibus me et eripe me.

Postcommunio.

Quos divino, Domine, reficis mysterio, perpetuo defende præsidio: et quos imbuisti cœlestibus institutis, salutaribus comitare solatiis. Per.

Si Episcopus defuerit, dicatur super populum hæc Oratio.

Humiliate capita vestra Deo.

Oratio.

FIDÉLES tuos, Domine, benedictio desiderata confirmet; quæ eos et a tua

¹ suis—92. 94. 97. 55P.

² morte—55P. 57.

voluntate nunquam faciat discrepare, et tuis semper indulgeat beneficiis gratulari. Per Dominum.

Tamen si Episcopus præsens fuerit et Ordines fecerit, non dicitur.

Dominica secunda Quadragesimæ.

Ad Missam. Officium. Ps. 24

REMINISCERE miserationum tuarum, Domine, et misericordiarum tuarum quæ a sæculo sunt: ne unquam dominentur nobis inimici nostri, libera nos, Deus Israel, ex omnibus angustiis nostris.

Psalmus. Ad te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio.

DEUS, qui conspicias omni nos virtute destitui; interius exteriusque custodi, ut ab omnibus adversitatibus muniamur in corpore, et a pravis cogitationibus mundemur in mente. Per Dominum.

Ad Thessalonicenses. I c. 4

FRATRES, Rogamus vos et obsecramus in Domino Jesu, ut quemadmodum accepistis a nobis quomodo vos oporteat ambulare et placere Deo, sic et ambulatis ut abundetis magis. Scitis enim quæ præcepta dederim vobis per Dominum Jesum. Hæc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra; ut abstineatis vos a fornicatione. Ut sciat unusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione et honore: non in passione desiderii, sicut et Gentes, quæ ignorant Deum: et ne quis supergrediatur, neque circumveniat in negotio fratrem suum: quoniam vindex est Dominus de his omnibus, sicut prædiximus vobis, et testificati sumus. Non enim vocavit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem in Christo Jesu Domino nostro.

Gradale. Ps. 24 Tribulationes cordis mei dilatatae sunt: de necessitatibus meis eripe me, Domine.

V. Vide humilitatem meam et laborem meum: et dimitte omnia peccata mea.

Tractus. Matth. c. 25 Dixit Dominus mulieri Chananæa, Non est bonum sumere panem filiorum: et mittere canibus ad manducandum.

V. At illa dixit, Etiam, Domine, nam et catelli edunt de micis quæ cadunt de mensa dominorum suorum.

V. Ait illi Jesus, O mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut petisti.

Secundum Matthæum. c. 15

IN illo tempore, Egressus Jesus, secéssit in partes Tyri et Sidonis. Et ecce mulier Chananæa a finibus illis egressa clamavit, dicens ei; Miserere mei, Domine fili David: filia mea male a dæmónio vexatur. Qui non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli ejus rogabant eum dicentes; Dimitte eam: quia clamat post nos. Ipse autem respondens, ait; Non sum missus nisi ad oves, quæ periérunt, domus Israel. At illa venit et adoravit eum, dicens; Domine, adjuva me. Qui respondens ait; Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus. At illa dixit; Etiam, Domine, nam et catelli edunt de micis, quæ cadunt de mensa dominorum suorum. Tunc respondens Jesus, ait illi; O mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia ejus ex illa hora.

Offertorium. Ps. 118 Meditabor in man-

dátis tuis quæ diléxi valde: et levábo manus meas ad mandáta tua quæ diléxi.¹

Secreta.

ECCLÉSIE tuæ, Dómine, múnera placátus assúme, quæ et miséricors offerénda tribuísti, et in nostræ salútis poténter éfficis transíre mystérium. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio. Ps. 5 Intéllige clamórem meum: inténde voci oratiónis meæ, rex meus et Deus meus: quóniam ad te orábo, Dómine.

Postcommunio.

CÓRPORIS et ságuinis sacrosánci, Dómine, quæsumus, grátia nos sump-ta vivíficet, et quod mýsticis actiónibus pollicétur, ætérnis effectibus largiátur. Per Dóminum.

Feria secunda post Reminiscere.

Ad Missam. Officium. Ps. 25

REDIME me, Dómine, et miserére mei: pes enim meus stetit in via recta, in ecclésiis benedicam Dóminum.

Psalmus. Júdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingressus sum: et in Dómino sperans, non infirmábor.

Flectámus génuá. Leváte.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut familia tua quæ se affligéndo carnem ab aliméntis ábstinet, sectándo justítiam a culpa jejúnet. Per Dóminum.

Lectio Danielis Prophetæ. c. 9

IN diébus illis, Orávit Dániel ad Dóminum, dicens: Dómine Deus noster, qui eduxísti pópulum tuum de terra Ægýpti in manu forti, et fecísti tibi nomen secúndum diem hanc: peccávimus, iniquitátem fécimus, Dómine, in omnem justítiam tuam: avertátur óbsecro ira tua et furor tuus a civitáte tua Hierúsalem et a monte sancto tuo. Propter peccáta enim nostra et iniquitátes patrum nostrórum, Hierúsalem et pópulus tuus in oppróbrium sunt ómnibus per circúitum nostrum. Nunc ergo exáudi, Deus noster, oratiónem servi tui et preces ejus: et osténde fáciem tuam super sanctuárium tuum quod désertum est. Propter temetípsum inclína, Deus meus, aurem tuam et audi: áperi óculos tuos et vide desolatiónem nostram et civitátem super quam invocátum est nomen tuum: neque enim in justificatiónibus nostris prostérnimus preces ante faciém tuam sed in miseratiónibus tuis multis. Exáudi, Dómine, placáre, Dómine: atténde et fac: ne moréris propter temetípsum, Deus meus: quia nomen tuum invocátum est super civitátem et super pópulum tuum, Dómine Deus noster.

Gradale. Ps. 69 Adjútor meus et liberátor meus esto, Dómine: ne tardáveris. **℣.** Confundántur et revereántur ²inimíci mei:² qui quærunt ánimam meam.

Tractus Dómine non secúndum **Quære** supra feria sexta Quatuor temporum.

Secundum Johannem. c. 8

IN illo témpore, Dixit Jesus turbis Judæórum; Ego vado, et quærétis me, et

¹ **℣.** Pars mea, Domine, dixi custodire legem tuam: precatus sum vultum tuum in toto corde meo.—Grad.

² non habent 92. 94. 97. 98.

in peccáto vestro moriémmini. Quo ego vado, vos non potéstis veníre. Dicébant ergo Judæi;¹ Numquid interficiet semetípsum? quia dicit; Quo ego vado, vos non potéstis veníre. Et dicébat eis; Vos de deórsum estis, ego de supérius sum: vos de mundo hoc estis, ego non sum de hoc mundo. Dixi ergo vobis, quia moriémmini in peccátis vestris: si enim non credidéritis quia ego sum, moriémmini in peccáto vestro. Dicébant ergo ei; Tu quis es? Dixit eis Jesus; Príncipium, qui et loquor vobis. Multa hábeo de vobis loqui, et judicáre: sed qui misit me verax est: et ego quæ audívi ab eo, hæc loquor in mundo. Et non cognovérunt quia ²Patrem ejus dicébat Deum.² Dixit ergo eis Jesus; Cum exaltavéritis Fílium Hóminis, tunc cognoscétis quia ego sum; et a méipso fácio nihil, sed sicut dócuit me Pater hæc loquor; et qui me misit, mecum est, et non relíquit me solum: quia ego quæ plácita sunt ei, fácio semper.

Offertorium. Ps. 15 Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intelléctum: providébam Deum in conspéctu meo semper, quóniam a dextris est mihi ³ne commóvear.³

℣. Consérva me, Dómine, quóniam in te sperávi: ego dixi, Deus meus es tu; Dóminus pars hæreditátis meæ.

Secreta.

HÆC hóstia, Dómine, placatiónis et laudis tua nos propitiatióne dignos efficiat. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 8 Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra.

Postcommunio.

HÆC nos commúnio, Dómine, purget a crimine, et cœléstis remédii fáciat esse consórtes. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

ADÉSTO supplicatió nibus nostris, omnípotens Deus: et quibus fidúciā sperándæ pietátis indúlges, consuétæ misericórdiæ tríbue benígnus efféctum. Per Dóminum.

Feria tertia post Reminiscere.

Ad Missam. Officium. Ps. 26

IBI dixit cor meum; quæsívi vultum tuum: vultum tuum, Dómine, requíram; ne avértas faciē tuā a me.

Psalmus. Dóminus illuminátio mea: et salus mea, quem timébo.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

PERFICE, quæsumus, Dómine, benígnus in nobis observántiæ sanctæ subsidium: ut quæ te auctóre faciēda cognóvimus, te operánte compleámus. Per Dóminum.

Lectio libri Regum. 3 c. 17

IN diébus illis, Factus est sermo Dómini ad Helíam Thesbítem dicens; Surge, et vade in Saréptam Sidoniórum, et manébis ibi: præcépi enim ibi mulieri víduæ, ut pascat te. Surréxit Helías, et ábiit in Saréptam. Cumque venísset ad portam civitátis, appáruit ei mulier vídua collígens ligna; et vocávit eam, dixítque ei; Da mihi

¹ Quo hic iturus est, quia non inveniēmus eum? numquid in dispersionem gentium iturus est et docturus gentes? Dicebant ergo.—92. 97. 98. 4L. 57.

² de Patre ejus dicebat.—92. 97. 98.

³ non habent 97. 57.

páululum aquæ in vase, ut bibam. Cumque illa pérgeret ut afférret, clamávit post tergum ejus, dicens; Affer mihi, óbsecro, et buccéllam panis in manu tua. Quæ respóndit; Vivit Dóminus Deus tuus, quia non hábeo panem, nisi quantum pugílulus cápere potest farínæ in hýdria, et páululum ólei in léchyto: en cólligo duo ligna, ut ingrédiar et fáciam illud mihi et filio meo, ut comedámus et moriámur. Ad quam Helías ait; Noli timére, sed vade, et fac sicut dixísti: verúntamen mihi primum fac de ipsa farínula subcinerícium panem párvulum, et affer ad me: tibi autem et filio tuo fácies póstea. Hæc autem dicit Dóminus Deus Israel; Hýdria farínæ non deficiet nec léchythus ólei minuétur, usque ad diem in qua datúrus est Dóminus plúviam super faciém terræ. Quæ ábiit, et fecit juxta verbum Helíæ: et comédit ipse et illa et domus ejus tota: et ex illa die hýdria farínæ non defécit et léchythus ólei non est immínútus, juxta verbum Dómini quod locútus fúerat in manu Helíæ.

Gradale. Ps. 54 Jacta cogitátum tuum in Dómino: et ipse te enútriet.

¶ Dum clamárem ad Dóminum exaudivit vocem meam ab his qui appropínquant mihi.

Evangelium. Secundum Matthæum. c. 23

IN illo témpore, Locútus est Jesus ad turbas et ad discípulos suos, dicens; Super cáthedram Móysi sedérunt scribæ et Pharisæi. Omnia ergo quæcúmque dixerint vobis, serváte et fácite: secúndum vero ópera eórum nolíte fácere: dicunt enim, et non faciunt. Alligant enim ónera grávia et importábilia, et impónunt in húmeros hóminum: dígitó autem suo nolunt ea movére. Omnia vero ópera sua faciunt ut videántur ab homínibus: dilátant enim phylactéria sua et magnificant fim-

brias. Amant autem primos recúbitus in coenis, et primas cáthedras in synagógis, et salutatiónes in foro, et vocári ab homínibus Rabbi. Vos autem nolíte vocári Rabbi: unus est enim Magíster vester, omnes autem vos fratres estis. Et patrem nolíte vocáre vobis super terram: unus est enim Pater vester, qui in coelis est. Nec vocémini magístri: quia Magíster vester unus est, Christus. Qui major est vestrum, erit mínister vester. Qui autem se exaltáverit, humiliábitur: et qui se humiliáverit, exaltábitur.

Offertorium. Ps. 50 Miserére mihi, Dómine, secúndum magnam misericórdiam tuam: dele, Dómine, iniquitátem meam.

¶ Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: et delíctum meum contra me est semper.

Secreta.

SANCTIFICATIÓNEM tuam nobis, Dómine, his mystériis placátus operáre, quæ nos et a terrénis purget vítiis et ad coeléstia dona perducát. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 9 Narrábo ómnia mirabilia tua: lætábor et exultábo in te; psallam nómini tuo, Altíssime.

Postcommunio.

SIT nobis, Dómine, quæsumus, medicína mentis et córporis quod de sancto altári tuo percépimus: ut nullis adversitátibus fatigémur qui tanti remédii participatióne múnimur. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

PROPITIÁRE, Dómine, supplicatió nibus nostris, et animárum nostrárum medére languóribus; ut remissióne percépta,

in tua semper benedictiōne lætémur. Per Dóminum.

Feria quarta post Reminiscere.

Ad Missam. Officiū. Ps. 37

ME derelinquas me, Dómine Deus meus; ne discédas a me; inténde in adiutoriū meum, Dómine, virtus salútis meæ.

Psalmus. Dómine, ne in furóre tuo arguas me: neque in ira tua corripias me.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

PÓPULUM tuum, quæsumus, Dómine, propítius respice: et quos ab escis carnálibus præcipis abstinére, a nóxiis quoque vítiis cessáre concéde. Per Dóminum.

Epistola. Lectio libri Hester. c. 13

IN diébus illis, Orávit Hester ad Dóminum dicens; Dómine Deus, rex omnípotens, in ditiōne tua cuncta sunt pósita, et non est qui tuæ possit resistere voluntáti. Si decreveris salváre nos, continuo liberábimur. Tu enim, Dómine, fecisti cælum et terram et quicquid cœli ámbitu continétur. Dóminus ómnium tu es, nec est qui resistat majestáti tuæ. Et nunc, Dómine, rex regum, Deus Abraham, miserére pópulo tuo; quia volunt nos inimici nostri pérdere, et hæreditátem tuam delére. Ne despicias partem tuam quam redemisti de Ægýpto, sed exáudi deprecationem nostram; et propítius esto sorti et funiculo hæreditátis tuæ, et convérte luctum nostrum in gáudium: ut vivéntes laudémus nomen tuum. Et ne claudas ora canéntium te, Dómine Deus noster.

Gradale. Ps. 27 Salvum fac pópulum tuum, Dómine: et bénedic hæreditáti tuæ.

¶ Ad te, Dómine, clamábo: Deus meus,

ne síleas a me, et ero símilis descendéntibus in lacum.

Tractus. Ps. 24 De necessitatibus meis éripe me, Dómine: vide humilitátem meam et labórem meum, et dimítte ómnia peccáta mea.

¶ Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam, neque irrideant me inimici mei.

¶ Etenim univérsi qui te expéctant, non confundéntur; confundántur omnes faciéntes vana.

Secundum Matthæum. c. 20

IN illo témpore, Ascéndens Jesus Hierosólymam, assúmpsit duódecim discípulos suos secréto, et ait illis; Ecce ascéndimus Hierosólymam, et Fílius Hóminis tradétur princípibus sacerdotum et scribis, et condemnábunt eum morte; et tradent eum Géntibus ad illudéndum et flagellándum et crucifigéndum, et tértia die resúrget. Tunc accéssit ad eum mater filiórum Zebedæi cum filiis suis, adórans et petens áliquid ab eo. Qui dixit ei; Quid vis? Ait illi; Dic ut sédeant hi duo filii mei unus ad dexteram et unus ad sinístram in regno tuo. Respóndens autem Jesus, dixit; Nescitis quid petátis. Potéstis bíbere cálicem quem ego bibitúrus sum? Dicunt ei; Póssumus. Ait illis; Cálicem quidem meum bibétis; sedére autem ad dexteram meam vel ad sinístram non est meum dare vobis, sed quibus parátum est a Patre meo. Et audiéntes decem, indignáti sunt de duóbus frátribus. Jesus autem vocávit eos ad se, et ait; Scitis quia príncipes géntium dominántur eórum; et qui majóres sunt, potestátem exércent in eos. Non ita erit inter vos; sed quicúnque volúerit inter vos maior fieri, sit vester mínister: et qui volúerit inter vos primus esse, erit vester servus. Sicut Fílius Hóminis non ve-

nit ministrári, sed ministráre, et dare ánimam suam in redemptiónem pro multis.

Offertorium. Ps. 24 Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam; neque irrideant me inimíci mei, etenim univérsi qui te expéctant non confundéntur.

℣. ¹Dírige me in veritaté tua et doce me: quia tu es Deus salutáris meus et te sustinui tota die.¹

Secreta.

HÓSTIAS, Dómine, quas tibi offérimus propítius respice; et per hæc sacrosáncta commérchia víncula peccatórum nostrórum absólve. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 10 Justus Dóminus, et justítias diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.

Postcommunio.

PROSIT nobis, Dómine, quæsumus, mystérii frequentáta percéptio, ut a vestustátis conditióne purgáti; ad tuæ novitátis increménta tendámus. Per.

Super Populum. Orémus. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

DEUS, innocentíæ restitútor et amátor, dírige ad te tuórum corda servórum; ut Spíritus tui fervóre concépto, et in fide inveníantur stábiles et in ópere effícaces. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Feria quinta post Reminiscere.

Ad Missam. Officium. Ps. 69

DEUS, in adiutorium meum inténde; Dómine, ad adjuvándum me festína: confundántur et reve-

reántur inimíci mei qui quærunt ánimam meam.

Psalmus. Avertántur retrórsus et erubescant: qui volunt mihi mala.

Orémus. Flectámus génu. Leváte.

Oratio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, Dómine, auxílium grátiae tuæ: ut jejúniis et oratióibus conveniénter inténti, liberémur ab hóstibus mentis et córporis. Per Dóminum.

Lectio Hieremiæ Prophetæ. c. 17

IN diébus illis, Locútus est Hieremías prophéta, dicens; Maledictus homo, qui confidit in hómine, et ponit carnem bráchium suum, et a Dómino recédit cor ejus. Erit enim quasi myricæ in deserto, et non vidébit cum vénerit bonum: sed habitábit in siccitaté in deserto, in terra salsúginis et inhabitábili. Benedíctus vir, qui confidit in Dómino; et erit Dóminus fidúcia ejus. Et erit quasi lignum quod transplantátur super aquas, quod ad humórem mittit radíces suas: et non timébit cum vénerit æstus. Et erit fólíum ejus víride, et in témpore siccitátis non erit sollicitum, nec aliquándo désinet fácere fructum. Pravum est cor hóminis et inscrutábile; quis cognóscet illud? Ego Dóminus scrutans corda et probans renes: qui do unicuíque juxta viam suam et juxta fructum adinventiόνum suárum, dicit Dóminus omnípotens.

Gradale. Ps. 78 Propítius esto, Dómine, peccátis nostris: nequándo dicant gentes, Ubi est Deus eórum.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter honórem nóminis tui, Dómine, libera nos.

¹Ps. 24 Respice in me et miserere mei, Domine; custodi animam meam et eripe me; non confundar quoniam invocavi te.—94. Grad.

Evangelium: Secundum Johannem.

IN illo tēpore, Dixit Jesus turbis Judæorum; Non possum ego a meipso facere quicquam; sed sicut audio, iudico: et iudicium meum justum est: quia non quero voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me. Si ego testimonium perhibeo de meipso, testimonium meum non est verum. Alius est, qui testimonium perhibet de me: et scio quia verum est testimonium ejus quod perhibet de me. Vos misistis ad Johannem: et testimonium perhibuit veritati. Ego autem non ab homine testimonium accipio: sed hæc dico ut vos salvi sitis. Ille erat lucerna ardens et lucens; vos autem voluistis ad horam exultare in luce ejus. Ego autem habeo testimonium majus Johanne. Opera enim, quæ dedit mihi Pater ut perficiam ea, ipsa opera quæ ego facio testimonium perhibent de me, quia Pater me misit: et qui misit me Pater, ipse testimonium ¹perhibuit de me: neque vocem ejus unquam audistis, neque speciem ejus vidistis. Et verbum ejus non habetis in vobis manens: quia quem misit ille, huic vos non creditis. Scrutamini Scripturas, ²in quibus putatis vos ²vitam æternam habere; et illæ sunt, quæ testimonium perhibent de me. Et non vultis venire ad me ut vitam æternam habeatis. Claritatem ab hominibus non accipio. Sed cognovi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis. Ego veni in nomine Patris mei, et non accepistis me: si alius venerit in nomine suo, illum accipietis. Quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis, et gloriam, quæ a solo Deo est, non queritis? Nolite ergo putare, quia ego accusaturus sum vos apud Patrem: est qui accusat vos

Móyses, in quo vos speratis. Si enim crederetis Móysi, crederetis forsitan et mihi: de me enim ille scripsit. Si autem illius litteris non creditis: quomodo verbis meis credetis?

Offertorium. Exod. 32 Precatus est Móyses in conspectu Dómini Dei sui et dixit; precatus est Móyses in conspectu Dómini Dei sui et dixit; Quare, Dómine, irasceris in pópulo tuo? parce iræ animæ tuæ, meménto Abraham, Isaac et Jacob: quibus jurásti dare terram fluéntem lac et mel; et placátus factus est Dóminus de malignitate quam dixit facere pópulo suo.

¶ Dixit Dóminus ad Moysen; Invenísti grátiam in conspectu meo, et scio te præ omnibus; et festinans Moyses inclinávit se in terram et adorávit dicens; Scio quia miserícors es in millibus, áuferens iniquitatem et peccáta.

Secreta.

DEUS, cui ómnium sacrificiórum varietate finíta, hóstiam nunc offerimus singulárem: adesto votis tua inspiratióne concéptis, ut in te sperántium et desidéria júbeas perfici et peccáta deléri. Per.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Johan. 6 Qui mandúcat meam carnem et bibit meum ságuinem: in me manet et ego in eo, dicit Dóminus.

Postcommunio.

GRÁTIA tua nos, Dómine, quæsumus, non derelinquat: quæ et sacræ nos deditos faciat servitúti, et tuam nobis opem semper acquirat largitátis, ³et ab omnibus tueatur advérsis.³ Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

¹perhibet—94. 98. 4L. 13. 15.

²quia vos putatis in ipsis.—97. 26. V.

³non habent 92. 94. 97. 98.

Oratio.

ADÉSTO, Dómine, fámulis tuis, et perpétuam benignitátem largíre poscéntibus: ut his qui te auctóre et gubernatóre gloriántur, et congregáta restáures et restauráta consérves. Per Dóminum.

Feria sexta post Reminiscere.**Ad Missam. Officium. Ps. 16**

GO autem cum justítia apparébo in conspéctu tuo: satiábor dum manifestábitur glória tua.

Psalmus. Exáudi, Dómine, justítiam meam: inténde deprecationem meam.

Flectámus génuá. Leváte.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut, sacro nos purificánte jejúnio, sincéris méntibus ad sancta ventúra fácias perveníre. Per Dóminum.

Lectio libri Genesis. c. 37

IN diébus illis, Dixit Joseph frátribus suis; Audíte sómnum meum quod vidi: Putábam nos ligáre manípulos in agro: et quasi consúrgere manípulum meum et stare, vestrósque manípulos circumstántes adoráre manípulum meum. Respondérunt fratres ejus: Numquid rex noster eris? aut subjiéciemur ditióni tuæ? Hæc ergo causa somniórum atque sermónum invidiæ et ódii fómitem ministrávit. Aliud quoque vidit sómnum, quod narrans frátribus, ait; Vidi per sómnum, quasi solem et lunam et stellas úndecim adoráre me. Quod cum patri suo et frátribus retulisset, increpávit eum pater suus et dixit; Quid sibi vult hoc sómnum quod vidisti? num ego et mater tua et fratres tui adorábitus te super terram? Invidébant ei

igitur fratres sui; pater vero rem tácitus considerábat. Cumque fratres illius in pascédis grégibus patris moraréntur in Sichem, dixit ad eum Israel; Fratres tui pascunt oves in Síchimis: veni, mittam te ad eos. Quo respondénte; Præsto sum; ait; Vade et vide si cuncta próspera sint erga fratres tuos et pécora: et renúntia mihi quid agátur. Missus de valle Hebron venit in Sichem. Invenítque eum vir errántem in agro, et interrogávit eum quid quære-ret. At ille respóndit; Fratres meos quæ-ro; índica mihi ubi pascunt greges. Dixitque ei vir; Recessérunt de loco isto: audívi autem eos dicétes: Eámus in Dóthaim. Perréxit ergo Joseph post fratres suos, et invénit eos in Dóthaim. Qui cum vidissent eum procul, ántequam accéderet ad eos, cogitavérunt illum occidere, et mútuo loquebántur; Ecce somniátor venit: veníte, occidámus eum, et mittámus in cistérnam vétèrem, dicémusque: Fera péssima devorávit eum: et tunc apparébit quid illi prosint sómnia sua. Audiens autem hæc Ruben, nitebátur liberáre eum de má-nibus eórum, et dicébat; Non interficiámus ánimam ejus, nec effundámus sánguinem; sed projícite eum in cistérnam hanc, quæ est in solitúdine, manúsque vestras serváte innóxias. Hoc autem dicébat, volens eum erípere de má-nibus eórum, et réddere patri suo.

Gradale. Ps. 119 Ad Dóminum cum tribulárer clamávi et exaudivit me.

V. Dómine, líbera ánimam meam a lábiis iníquis: et a lingua dolósa.

Tractus. Dómine non secúndum. **Quære supra feria sexta Quatuor temporum.**

Secundum Matthæum. c. 21

IN illo témpore, Dixit Jesus discíplis suis et turbis Judæórum; Homo qui-

dam erat paterfamilias, qui plantavit vineam, et sepem circumdedit ei, et fodit in ea torcular, et edificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregre profectus est. Cum autem tempus fructuum appropinquasset, misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus ejus. Et agricolæ, apprehensis servis ejus, alium ceciderunt, alium occiderunt, alium vero lapidaverunt. Iterum misit alios servos plures prioribus, et fecerunt illis similiter. Novissime autem misit ad eos filium suum, dicens; Verebuntur forte filium meum. Agricolaë autem videntes filium dixerunt intra se: Hic est heres, venite, occidamus eum, et habebimus hereditatem ejus. Et apprehensum eum ejecerunt extra vineam, et occiderunt. Cum ergo venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis illis? Aiunt illi; Malos male perdet: et vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis. Dicit illis Jesus; Nunquam legistis in Scripturis: Lapidem, quem reprobaverunt edificantes, hic factus est in caput anguli? A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris: Ideo dico vobis, quia auferetur a vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus. Et qui ceciderit super lapidem istum, confringetur: super quem vero ceciderit, conteret eum. Et cum audissent principes sacerdotum et Pharisei parabolas ejus, cognoverunt quod de ipsis diceret. Et querentes eum tenere, timuerunt turbas: quoniam sicut prophetam eum habebant.

Offertorium. Ps. 39 Domine, in auxilium meum respice: confundantur et reverentur qui querunt animam meam: ut auferant eam.

℣. Avertantur retrorsum et erubescant: qui cogitant¹ mihi mala.

¹ volunt.—92. 98. 4L.

Secreta.

HÆC in nobis sacrificia, Domine Deus, et actione permaneant et operatione firmantur. Per Dominum.

Præfatio. Qui corporali jejunio.

Communio. Ps. 11 Tu, Domine, servabis nos: et custodies nos a generatione hac in æternum.

Postcommunio.

FAC nos, Domine, quæsumus, accepto pignore salutis æternæ, sic tendere congruenter; ut ad eam pervenire possimus. Per Dominum.

Super Populum. Humiliate capita vestra Deo.

Oratio.

DA, quæsumus, Domine, populo tuo salutem mentis et corporis, ut bonis operibus inhærendo, tuæ semper virtutis mereatur protectione defendi. Per Dominum.

Sabbato post Reminiscere.

Ad Missam. Officium. Ps. 18

EX Domini irreprehensibilis convertens animas: testimonium Domini fidele, sapientiam præstans parvulis.

Psalmus. Coeli enarrant gloriam Dei: et opera manuum ejus annunciat firmamentum.

Flectamus genua. Levate.

Oratio.

DA, quæsumus, Domine, nostris effectum jejuniis salutarem: ut castigatio carnis assumpta, ad nostrarum vegetatiorem transeat animarum. Per Dominum.

Lectio libri Genesis. c. 27

IN diébus illis, Dixit Rebécca filio suo Jacob; Audívi patrem tuum loquén-tem cum Esau fratre tuo, et dicéntem ei: Affer mihi de venatióne tua, et fac cibos ut cómedam, et benedícam tibi coram Dómino ántequam móriar. Nunc ergo, fili mi, acquiesce consíliis meis: et pergens ad gregem, affer mihi duos hoédos óptimos, ut fáciam ex eis escas patri tuo, quibus libénter véscitur: quas cum intúleris et coméderit, benedícat tibi priúsqvam moriá-
tur. Cui ille respóndit; Nosti quod Esau frater meus homo pilósus sit, et ego le-
nis: si attrectáverit me pater meus et sén-
serit, tímeo ne putet sibi me volúisse il-
lúdere, et indúcat super me maledictió-
nem pro benedictióne. Ad quem mater; In
me sit, ait, ista maledictio, fili mi: tantum
audi vocem meam, et pergens, affer quæ
dixi. Abiit et áttulit, deditque matri. Pa-
rávit illa cibos, sicut nóverat velle patrem
illíus; et véstibus Esau valde bonis, quas
apud se habébat domi, induit eum: pelli-
culásque hoédórum circúmdedit mánibus,
et colli nuda protéxit. Deditque pulmén-
tum, et panes quos cóxerat trádedit. Qui-
bus illátis, dixit; Pater mi? At ille respón-
dit; Audio; quis es tu, fili mi? Dixítque
Jacob; Ego sum Esau primogénitus tuus:
feci tibi sicut præcepísti mihi: surge, se-
de, et cómede de venatióne mea, ut be-
nedícat mihi ánima tua. Rursúmque Isaac
ad filium suum; Quómodo inquit, tam ci-
to inveníre potuísti, fili mi? Qui respón-
dit; Volúntas Dei fuit ut cito occurreret
mihi quod volébam. Dixítque Isaac; Ac-
céde huc, ut tangam te, fili mi, et pro-
bem utrum tu sis filius meus Esau, an non.
Accéssit ille ad patrem, et palpáto eo, di-
xit Isaac; Vox quidem, vox Jacob est: sed

manus, manus sunt Esau. Et non cognó-
vit eum, quia pilósæ manus similitúdinem
majóris exprésserant. Benedicens ergo il-
li, ait; Tu es filius meus Esau? Respóndit;
Ego sum. At ille; Affer mihi, inquit, cibos
de venatióne tua, fili mi, ut benedícat tibi
ánima mea. Quos cum oblátos comedís-
set, óbtulit ei étiam et vinum: quo hausto,
dixit ad eum; Accéde ad me, et da mihi
ósculum, fili mi. Accéssit, et osculátus est
eum. Statímque ut sensit vestimentórum
illíus fragrántiam, benedicens illi, ait; Ec-
ce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui
benedíxit Dóminus. Det tibi Deus de ro-
re coeli et de pinguédine terræ abundán-
tiam fruménti, vini et olei; et sérviant tibi
pópuli, et adórent te tribus: esto dóminus
fratrum tuórum, et incurvéntur ante te fi-
lii matris tuæ. Qui maledíxerit tibi, sit ille
maledíctus: et qui benedíxerit tibi, bene-
dictiónibus repleátur. Vix Isaac sermónem
impléverat, et egréssó Jacob foras, venit
Esau, coctósque de venatióne cibos intú-
lit patri, dicens; Surge, pater mi, et cóme-
de de venatióne filii tui, ut benedícat mihi
ánima tua. Dixítque illi Isaac; Quis enim
es tu? Qui respóndit; Ego sum filius tuus
primogénitus Esau. Expávit Isaac stupó-
re veheménti: et ultra quam credi potest,
admirans, ait; Quis ígitur ille est qui du-
dum captam venatiónem áttulit mihi, et
comédi ex ómnibus priúsqvam tu veníres?
benedíxique illi, et erit benedíctus. Audí-
tis Esau sermónibus patris, ¹irruígit! cla-
móre magno: et consternátus ait; Béne-
dic étiam et mihi, pater mi. Qui ait; Venit
germánus tuus fraudulénter, et accépit be-
nedictiónem tuam. At ille subjúnxit; Juste
vocátum est nomen ejus Jacob: supplan-
távit enim me en áltera vice: primogénita
mea ante tulit, et nunc secúndo surripuit

¹ infremuit.—92. 98. 57.

benedictionem meam. Rursúmque ad patrem; Numquid non reservásti, ait, et mihi benedictionem? Respóndit Isaac; Dóminum tuum illum constitui, et omnes fratres suos servitúti illius subjugávi: frumento et vino et oleo stabilivi eum, et tibi post hæc, fili mi, ultra quid fáciam? Cui Esau; Num unam, inquit, tantum benedictionem habes, pater? mihi quoque óbsecro ut benedícas. Cumque ejulátu magno fleret, motus Isaac, dixit ¹ad eum: In pinguédine terræ et in rore cœli désuper, erit benedictio tua.

Gradale. Ps. 91 Bonum est confitéri Dómino: et psállere nómini tuo, Altíssime.

✠ Ad annunciándum mane misericórdiam tuam: et veritátem tuam per noctem.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 15

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc; Homo quidam hábuit duos filios: et dixit adolescéntior ex illis patri; Pater, da mihi portióne substantiæ, quæ me contíngit. Et divisit illis substantiam. Et non post multos dies, congregátis ómnibus, adolescéntior filius péregre profectus est in regiónem longínquam, et ibi dissipávit substantiam suam vivéndo luxurióse. Et postquam ómnia consummáset, facta est fames válda in regione illa, et ipse coepit egére. Et ábiit, et adhæsit uni civium regiónis illius. Et misit illum in villam suam ut pásceret porcos. Et cupiébat implére ventrem suum de síliquis, quas porci manducábant: et nemo illi dabat. In se autem revérsus, dixit; Quanti mercenárii in domo patris mei abúndant pánibus, ego autem hic fame péreo! Surgam, et ibo ad patrem meum, et dicam ei; Pater, peccávi in cœlum, et coram te: jam non sum dignus vocári filius tuus: fac me sicut unum ex mercenáriis tuis. Et surgens

venit ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset, vidit illum pater ipsius, et misericórdia motus est, et accúrrens cécidit super collum ejus, et osculátus est eum. Dixitque ei filius; Pater, peccávi in cœlum et coram te, jam non sum dignus vocári filius tuus. Dixit autem pater ad servos suos; Cito proférte stolam primam, et induíte illum, et date ánnulum in manum ejus et calceaménta in pedes ejus; et addúcite vítulum saginátum et occidite, et manducémus, et epulémur; quia hic filius meus mórtuus erat, et revíxit; perierat, et invéntus est. Et cœpérunt epulári. Erat autem filius ejus sénior in agro: et cum veníret et appropinquáret dómui, audívit symphóniam et chorum: et vocávit unum de servis, et interrogávit quæ hæc essent. Isque dixit illi; Frater tuus venit, et occídit pater tuus vítulum saginátum, quia salvum illum recépit. Indignátus est autem, et nolébat introíre. Pater ergo illius egréssus, coepit rogáre illum. At ille respóndens, dixit patri suo; Ecce tot annis sérvio tibi, et nunquam mandátum tuum præterívi, et nunquam dedísti mihi hoedum ut cum amicis meis epulárer: sed postquam hic filius tuus, qui devorávit substantiam suam cum meretricibus, venit, occidísti illi vítulum saginátum. At ipse dixit illi; Fili, tu semper mecum es, et ómnia mea tua sunt: epulári autem et gaudére oportébat, quia frater tuus hic mórtuus fúerat, et revíxit: perierat, et invéntus est.

Offertorium. Ps. 12 Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte: nequándo dicat inimícus meus, præválui advérsus eum.

✠ Usquequo, Dómine, obliviscéris me in finem: quámdiu ponam consília in ánima mea.

¹ non habent 92. 97. 98.

Secreta.

HIS sacrificiis, Dómine, concéde placátus, ut qui própriis orámus absólvi delictis, ¹non gravémur extérnis.¹ Per.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Luc. 15 Opórtet te, fili, gaudere: quia frater tuus mórtuus fúerat et revíxit: perierat et invéntus est.

Postcommunio.

SACRAMÉNTI tui, Dómine, divína libátio penetrália nostri cordis infúndat:

et sui nos partícipes poténter effíciat. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

FAMÍLIAM tuam, quæsumus, Dómine, continúa pietáte custódi: ut quæ in sola spe grátia coeléstis innítitur, coelésti étiam protectióne muniátur. Per.

Dominica tertia Quadragesimæ.**Ad Missam. Officium. Ps. 24**

CULI mei semper ad Dóminum, quóniam ipse evélet de láqueo pedes meos: respice in me et miserere mei: quóniam únicus et pauper sum ego.

Psalms. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnípotens Deus, vota humílium respice, atque ad defensiónem nostram dexteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

Ad Ephesios. c. 5

FRATRES, Estóte imitatóres Dei, sicut filii charíssimi: et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus diléxit nos, et tradidit semetípsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicatio autem et omnis immundítia aut avarítia nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos: aut turpitúdo aut stultilóquium aut scurrílitás, quæ ad rem non pértinet:

sed magis gratiárum actio. Hoc autem scitote intelligéntes: quod omnis fornicátor, aut immúndus, aut avárus, quod est idólorum sérvitus, non habet hereditátem in regno Christi et Dei. Nemo vos sedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquándó ténebræ: nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte: fructus enim lucis est in omni bonitáte et justítia et veritáte.

Gradale. Ps. 9 Exúrge, Dómine, non præváleat homo: judicéntur gentes in conspéctu tuo.

¶ In converténdo inimicum meum retrórsum: infirmabúntur et perient a fácie tua.

Tractus. Ps. 122 Ad te levávi óculos meos: qui hábitas in coelis.

¶ Ecce sicut óculi servórum: in mánibus dominórum suórum.

¶ Et sicut óculi ancillæ: in mánibus dóminæ suæ.

¹poenis non gravemur æternis—98. 26. 57.

¶ Ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum: donec misereátur nostri.

¶ Miserére nobis, Dómine: miserére nobis.

Evangelium. Secundum Lucam. c. 11

IN illo témpore, Erat Jesus ejiciens dæmónium, et illud erat mutum. Et cum ejecisset dæmónium, locútus est mutus et admirátæ sunt turbæ. Quidam autem ex eis dixerunt; In Beélzebub príncipe dæmoniórum ejicit dæmónia. Et álíi tentántes, signum de cœlo quærébant ab eo. Ipse autem ut vidit cogitatiónes eorum, dixit eis; Omne regnum in seípsum divisum desolábitur, et domus supra domum cadet. Si autem et Sátanas in seípsum divisus est, quómodo stabit regnum ipsíus? quia dicitis, in Beélzebub ejicere me dæmónia. Si autem ego in Beélzebub ejicio dæmónia: filii vestri in quo ejiciunt? Ideo et ipsi júdices vestri erunt. Porro si in dígitó Dei ejicio dæmónia: profécto pervénit in vos regnum Dei. Cum fortis armátus custódit átrium suum, in pace sunt ea quæ póssidet. Si autem fórtior illo supervéniens vícerit eum, univérsa arma ejus áuferet, in quibus confidébat, et spólia ejus distribuet. Qui non est mecum, advérsus me est: et qui non cólligit mecum, dispérgit. Cum immúndus spíritus exíerit ab hómine, ámbulat per loca inaquósa, quærens réquiem: et non invéniens dicit; Revértar in domum meam unde exívi. Et cum vénerit, ínvenit eam scopis mundátam.¹ Tunc vadit, et assúmit septem álíos spíritus secum, nequióres se, et ingrési hábitant ibi. Et fiunt novíssima hóminis illíus pejóra prióribus. Factum est autem, cum hæc diceret, extóllens vocem quædam múlíer de turba dixit illi;

¹ et ornatam. Et—92. 97. 98. 57.

² carnalibus.—94. 97. 8RM.

Beátus venter, qui te portávit, et úbera, quæ suxísti. At ille dixit; Quinímo, beáti, qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud.

Offertorium. Ps. 18 Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: et dulcióra super mel et favum: nam et servus tuus custódit ea.

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, devotórum múnera famulórum: et tua divínis purifica serviéntes pietáte mystériis, quibus étiam justíficas ignorántes. Per Dóminum.

Præfatio Quotidiana.

Communio. Ps. 83 Passer invénit sibi domum: et turtur nidum ubi repónat pullos suos, altária tua, Dómine virtútum: Rex meus et Deus meus, beáti qui hábitant in domo tua: in sæculum sæculi laudábunt te.

Postcommunio.

A cunctis nos, Dómine, reátibus et perículis propitiátus absólve: quos tanti mystérii tribuis esse partícipes. Per Dóminum.

Feria secunda post Oculi.

Ad Missam. Officium. Ps. 55

IN Deo laudábo verbum: in Dómino laudábo sermónem: in Deo sperávi, non timébo quid faciat mihi homo.

Psalmus. Miserére mei, Deus, quóniam conculcávit me homo: tota die impúgnans tribulávit me.

Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

CÓRDIBUS nostris, quæsumus, Dómine, grátiam tuam benígnus infúnde: ut sicut ab escis ²corporálibus² abstinémus:

ita sensus quoque nostros a nóxiis retrahámus excéssibus. Per Dóminum.

Lectio libri Regum. 4 c. 5

IN diebus illis, Náaman prínceps militiæ regis Sýriæ, erat vir magnus apud dóminum suum et honorátus: per illum enim dedit Dóminus salútem Sýriæ: erat autem vir fortis et dives, sed leprósus. Porro de Sýria egressi fúerant latrúnculi, et captivam dúxerant de terra Israel puéllam párvulam, quæ erat in obséquio uxóris Náaman. Quæ ait ad dóminam suam; Utinam fuisset dóminus meus ad prophétam, qui est in Samaría; profecto curásset eum a lepra, quam habet. Ingressus est itaque Náaman ad dóminum suum, et nunciávit ei, dicens; Sic et sic locúta est puélla de terra Israel. Dixitque ei rex Sýriæ: Vade, et mittam líttas ad regem Israel. Qui cum profectus esset, et tulisset secum decem talénta argénti, et sex míllia áureos, et decem mutatória vestimentórum, détulit líttas ad regem Israel, in hæc verba: Cum accéperis epístolam hanc, scito quod miserim ad te Náaman servum meum, ut cures eum a lepra sua. Cumque legisset rex Israel líttas, scidit vestiménta sua, et ait; Numquid Deus ego sum, ut occídere possim et vivificáre, quia iste misit ad me, ut curem hóminem a lepra sua? animadvértite et vidéte, quot occasiónes quærat advérsus me. Quod cum audisset Helisæus vir Dei, scidisse vidélicet regem Israel vestiménta sua, misit ad eum, dicens; Cur scidisti vestiménta tua? véniat ad me, et sciat prophétam esse in Israel. Venit ergo Náaman cum equis et cúrribus, et stetit ad óstium domus Helisæi: misitque ad eum Helisæus núncium, dicens; Vade, et laváre sépties in Jordáne, et recípiet sanitátem caro tua, atque mundáberis. Iratúsque Náaman recedébat, dicens; Putábam

quod egredérétur ad me, et stans invocáret nomen Dómini Dei sui, et tangeret manu sua locum lepræ, et curáret me. Numquid non meliôres sunt Abana et Pharphar flúvii Damásci, ómnibus aquis Israel, ut laver in eis et munder? Cum ergo vertísset se, et abíret indignans, accessérunt ad eum servi sui, et locúti sunt ei; Pater, et si rem grandem dixisset tibi prophéta, certe fácere debúeras: quanto magis quia nunc dixit tibi: Laváre, et mundáberis? Descéndit, et lavit in Jordáne sépties juxta sermónem viri Dei, et restitúta est caro ejus, sicut caro púeri párvuli, et mundátus est a lepra. Reversúsque ad virum Dei cum univérso comitátu suo, venit, et stetit coram eo, et ait; Vere scio quod non sit Deus álius in univérsa terra, nisi tantum Dóminus Deus Israel.

Gradale. Ps. 55 Deus, vitam meam nuntiávi tibi: posuisti lácrymas meas in conspéctu tuo.

℣. Miserére mihi, Dómine, quóniam conculcávit me homo: tota die bellans tribulávit me.

Tractus. Dómine, non secúndum. **quære supra Feria sexta Quatuor temporum.**

Evangelium: Secundum Lucam. c. 4

IN illo témpore, Dixérunt Pharisæi ad Jesum; Quanta audívimus facta in Caphárnaum, fac et hic in pátria tua. Ait autem; Amen dico vobis, quia nemo prophéta accéptus est in pátria sua. In veritaté dico vobis, multæ víduæ erant in diébus Helíæ in Israel, quando clausum est cælum annis tribus et ménsibus sex: cum facta esset fames magna in omni terra: et ad nullam illárum missus est Helías, nisi in Saréptam Sidóniæ, ad mulierem víduam. Et multi leprósi erant in Israel sub Helisæo prophéta: et nemo eórum mundátus est nisi Náaman Syrus. Et replé-

ti sunt omnes in synagoga ira, hæc audiéntes. Et surrexérunt, et eiecérunt illum extra civitatem, et duxérunt illum usque ad supercílum montis, super quem civitas illórum erat ædificáta, ut præcipitarent eum. Ipse autem tránsiens, per médium illórum ibat.

Offertorium. Ps. 54 Exáudi, Deus, orationem meam, et ne despéxeris deprecationem meam: inténde in me et exáudi me.

¶ Conturbátus sum a voce inimíci et a tribulatione peccatóris: et expectábam eum qui me salvum fáceret.¹

Secreta.

QUONIAM quod tibi, Dómine, nostræ servitútis offerimus, tu salutáre nobis pèrfece sacraméntum. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 13 Quis dabit ex Sion salutáre Israel: cum avérterit Dóminus captivitatem plebis suæ, exultábit Jacob et lætábitur Israel.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens et misericors Deus, ut quæ ore contíngimus, pura mente capiámus. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

SUBVÉNIAT nobis, quæsumus, Dómine, misericórdia tua, ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum periculis te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári. Per Dóminum.

Feria tertia post Oculi.

Ad Missam. Officium. Ps. 16

GO clamávi quóniam exaudísti me, Deus; inclína aurem tuam et exáudi verba mea: custódi me, Dómine, ut pupíllam óculi: sub umbra alárum tuárum prótege me.

Psalmus. Exáudi, Dómine, justítiam meam: inténde deprecationem meam.

Flectámus gènu. Leváte.

Oratio.

EXÁUDI nos, omnípotens et misericors Deus; et continéntiæ salutáris propítius nobis dona concéde. Per Dóminum.

Lectio libri Regum. 4 c. 4

IN diébus illis, Múlier quædam clamábat ad Heliséum prophétam, dicens; Servus tuus vir meus mórtuus est: et tu nosti quia servus tuus fuit timens Deum: et ecce créditor venit ut tollat duos filios meos ad serviéndum sibi. Cui dixit Heliséus; Quid vis ut fáciam tibi? Dic mihi, quid habes in domo tua? At illa respóndit; Non hábeo ancílla tua quicquam in domo mea, nisi parum ólei quo ungar. Cui ait; Vade, et pete mútuo ab ómnibus vicínis tuis vasa vacua non pauca. Et ingrédere domum tuam, et claude óstium cum intrínsecus fúeris, tu et filii tui: et mitte inde in ómnia vasa hæc: et cum plena fúerint, tolles. Ivit itaque múlier, et clausit óstium super se et super filios suos: illi offerébant vasa, et illa infundébat. Cumque plena fuissent vasa, dixit ad filium suum; Affer mihi adhuc vas. Et ille respóndit; Non hábeo. Stetitque óleum. Venit autem illa et indicávit hómini Dei. Et ille, Vade, inquit, vende óleum, et redde creditóri tuo: tu autem et filii tui, vívite de réliquo.

¹¶ Ego autem ad Deum clamavi; Libera animam meam et extendas manum tuam in retribuendo illis.—94. 97.

Gradale. Ps. 18 Ab occúltis meis munda me, Dómine: et ab aliénis parce servo tuo. **℣.** Si mei non fúerint domináti: tunc immaculátus ero, et emundábor a delicto máximo.

Secundum Matthæum. c. 18

IN illo témpore, Respiciens Jesus in discípulos suos, dixit Simóni Petro; Si peccáverit in te frater tuus, vade, et córripe eum inter te et ipsum solum: si te audierit, lucrátus eris fratrem tuum. Si autem te non audierit, ádhibe tecum adhuc unum vel duos, ut in ore duórum vel trium téstium stet omne verbum. Quod si non audierit eos, dic ecclésiæ: si autem ecclésiám non audierit, sit tibi sicut éthnicus et publicánus. Amen dico vobis: quæcúmque alligáveritis super terram, erunt ligáta et in cœlo; et quæcúmque solvéritis super terram, erunt solúta et in cœlo. Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcúmque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in cœlis est. Ubi enim sunt duo vel tres congregáti in nómine meo, ibi sum in médio eórum. Tunc accédens Petrus ad eum, dixit; Dómine, quóties peccábit in me frater meus, et dimíttam ei? usque sépties? Dixit illi Jesus; Non dico tibi usque sépties, sed usque septuagesies sépties.

Offertorium Ps. 117 Dextera Dómini fecit virtútem: dextera Dómini exaltávit me; non móriar sed vivam: et narrábo ópera Dómini.

℣. In tribulatióne invocávi Dóminum: et exaudivit me in latitúdine; quóniam Dóminus adjútor meus est.

Secreta.

PER hæc véniat, quæsumus, Dómine, sacraménta nostræ redemptionis effectus; qui nos et ab humánis rétrahat

semper excéssibus et ad salutária cuncta perdúcat. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 14 Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo? qui ingréditur sine mácula; et operátur justítiam.

Postcommunio.

SACRIS, Dómine, mystériis expiáti, et véniam, quæsumus, consequámur et grátiam. Per Dóminum.

Super Populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

TUA nos, Dómine, protectiône defénde, et ab omni semper iniquitáte custódi. Per Dóminum.

Feria quarta post Oculi.

Ad Missam. Officium. Ps. 30

GO autem in Dómino sperávi: exultábo et lætábor in tua misericórdia, quia respexisti humilitátem meam.

Psalmus. In te Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: in justítia tua líbera me.

Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, Dómine, ut salutáribus jejúniis erudíti, a nóxiis quoque vítiis abstinéntes, propitiatiónem tuam facílius impetrémus. Per Dóminum.

Lectio libri Exodi. c. 20

HÆC dicit Dóminus Deus; Honóra patrem tuum et matrem tuam, ut sis longævus super terram, quam Dóminus Deus tuus dabit tibi. Non occídes. Non mœcháberis. Non furtum fácies. Non loqueris contra próximum tuum falsum

testimónium. Non concupísces domum próximi tui: nec desiderábis uxórem ejus, non servum, non ancíllam, non bovem, non ásinum, nec ómnia quæ illius sunt. Cunctus autem pópulus ¹audiébat voces et vidébat¹ lámpades, et sónitum búccinæ, montémque fumigántem: et pertérri-ti ac pavóre percússi steterunt procul, dicétes Móysi; Lóquere tu nobis, et audíemus: non loquátur nobis Dóminus, ne forte moriámur. Et ait Móyses ad pópulum; Nolíte timére: ut enim probáret vos venit Deus, et ut terror illius esset in vobis, et non peccaréti. Stetítque pópulus de longe. Móyses autem accéssit ad caliginem in qua erat Deus. Dixítque prætèrea Dóminus ad Móysen; Hæc dices filiis Israel: Vos vidistis quod de cœlo locútus sum vobis. Non faciétis deos argenteos, nec deos áureos faciétis vobis. Altáre de terra faciétis mihi, et offeréti super eo holocáusta et pacífica vestra, oves vestras et boves in omni loco in quo memória fuerit nóminis mei.

Gradale. Ps. 6 Miserére mihi, Dómine: quóniam infirmus sum, sana me, Dómine.

℣. Conturbáta sunt ómnia ossa mea: et ánima mea turbáta est valde.

Tractus. De necessitatibus éripe me. **ut supra.**

Evangelium: Secundum Matthæum. c. 15

IN illo témpore, Accessérunt ad Jesum ab Hierosólymis scribæ et Pharisæi, dicétes; Quare discipuli tui transgrediúntur traditiónes seniórum? non enim lavant manus suas cum panem mandúcant. Ipse autem respóndens ait illis: Quare et vos transgredimini mandátum Dei propter traditióem vestram? Nam Deus

dixit: Honóra patrem et matrem: et, Qui maledíxerit patri vel matri, morte moriá-tur. Vos autem dicitis; Quicúnque dixerit patri vel matri, Munus quodcúmque est ex me tibi próderit: et non honorificá-bit patrem suum et matrem suam: et ír-ritum fecístis mandátum Dei propter tradi-tiónem vestram. Hypócritæ, bene prophetávit de vobis Isaías, dicens: pópulus hic lábiis me honórat: cor autem eórum longe est a me. Sine causa autem colunt me, docétes doctrínas et mandáta hómi-num. Et convocáti ad se turbis, dixit eis; Audíte, et intelligíte. Non quod intrat in os, coínquinat hóminem: sed quod procé-dit ex ore, hoc coínquinat hóminem. Tunc accedétes discipuli ejus dixerunt ei; Scis, quia Pharisæi audíto hoc verbo, scandalizáti sunt? At ille respóndens ait; Omnis plantátio, quam non plantávit Pater meus cœlestis, eradicábitur. Sínite illos: cæci sunt et duces cæcorum: cæcus autem si cæco ducátum præstet, ambo in fóveam cadunt. Respóndens autem Petrus dixit ei; Edíssere nobis parábolam istam. At ille dixit; Adhuc et vos sine intelléctu estis. Non intelligitis, quia omne quod in os intrat, in ventrem vadit, et in secéssum emítti-tur? Quæ autem procédunt de ore, de corde éxeunt, et ea coínquinant hóminem: de corde enim éxeunt cogitatiónes malæ, homicidia, adultéria, fornicatiónes, furta, falsa testimónia, blasphemíæ. Hæc sunt, quæ coínquinant hóminem. Non lotis autem manibus mandúcare, non coínquinat hóminem.

Offertorium. Ps. 108 Dómine, fac mecum secúndum misericórdiam tuam propter nomen tuum: quia suávis est misericórdia tua.

¹videbat voces et.—97. 55P. V.

℣. Deus, laudem meam ne tacueris: quia os peccatoris et ¹os¹ dolosi super me apertum est.²

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, preces pópuli tui cum oblatiónibus hostiarum: et tua mystéria celebrátes, ab ómnibus nos defénde periculis. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 15 Notas mihi fecisti vias vitæ: adimplébis me lætítia cum vultu tuo, Dómine.

Postcommunio.

SANCTÍFICET nos, quæsumus, Dómine, qua pasti sumus mensa coeléstis; et a cunctis erróribus expiátos, supérnis promissionibus reddat accéptos. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

AONCÉDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui protectionis tuæ grátiam quærimus, liberáti a malis ómnibus secúra tibi mente serviámus. Per.

Feria quinta post Oculi.

Ad Missam. Officium. Ex var.

SALUS pópuli ego sum, dicit Dóminus: de quacúnque tribulatione clamáverint ad me, exáudiam eos, et ero illórum Dóminus in perpétuum.

Ps. 77 Atténdite, pópule meus, legem meam: inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Flectámus génua. Leváte.

¹ non habent 92. 94. 97. 98. 13. Grad.

² ℣. Impulsus versatus sum ut caderem, et Dominus suscepit me, et factus est mihi in salutem.—94. 97.

Oratio.

AONCÉDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut jejuniórum nobis sancta devótio et purificatióem tríbuat et majestáti tuæ nos reddat accéptos. Per Dóminum.

Lectio Hieremiæ Prophetæ. c. 7

IN diébus illis, Factus est sermo Dómini ad me, dicens; Sta in porta domus Dómini, et prædica ibi verbum istud, et dic: Audíte verbum Dómini, omnis Juda, qui ingredimini per portas has, ut adorétis Dóminum. Hæc dicit Dóminus exercítuum Deus Israel: Bonas fácite vias vestras et stúdia vestra: et habitábo vobiscum in loco isto. Nolíte confidere in verbis mendáccii, dicétes: Templum Dómini, templum Dómini, templum Dómini est. Quóniam si benedixéritis vias vestras et stúdia vestra: si fecéritis iudícium inter virum et próximum ejus; ádvenæ et pupíllo et víduæ non fecéritis calúmniam, nec sánguinem innocentem effudéritis in loco hoc, et post deos aliénos non ambulavéritis in malum vobismetípsis: habitábo vobiscum in loco isto: in terra, quam dedi pátribus vestris, a sæculo et usque in sæculum, dicit Dóminus omnipotens.

Gradale. Ps. 144 Oculi ómnium in te sperant, Dómine: et tu das illis escam in témpore opportúno.

℣. Aperis tu manum tuam: et imples omne ánimál benedictióne.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 6

IN illo témpore, Dixit Jesus turbis Judæórum; Operámini non cibum qui perit, sed qui pérmanet in vitam ætérnam, quem Fílius Hóminis dabit vobis. Hunc enim Pater signávit Deus. Dixérunt ergo ad eum; Quid faciémus ut operémur ópera

Dei? Respóndit Jesus et dixit eis; Hoc est opus Dei, ut credátis in eum quem misit ille. Dixérunt ergo ei; Quid ergo tu facis signum, ut videámus et credámus tibi? quid operáris? Patres nostri manducavérunt manna in desérto, sicut scriptum est: Panem de coelo dedit eis manducáre. Dixit ergo eis Jesus; Amen, amen, dico vobis: Non Moyses dedit vobis panem de coelo, sed Pater meus dat vobis panem de coelo verum. Panis enim Dei est, qui descéndit de coelo, et dat vitam mundo. Dixérunt ergo ad eum; Dómine, semper da nobis hunc panem. Dixit autem eis Jesus; Ego sum panis vitæ: qui venit ad me, non esúriet: et qui credit in me, non sitiet unquam.

Offertorium. Ps. 137 Si ambulávero in médio tribulatiónis vivificábis me, Dómine: et super iram inimicórum meórum extédes manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

¶ In quacúnque die invocávero te, exáudi me, Dómine: multiplicábis in ánima mea virtútem tuam.

Secreta.

FAC nos, Dómine, quæsumus, ad sancta mystéria purificáti méntibus accédere: ut tibi semper competens deferámus obséquium. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 118 Tu mandásti mandata tua custodiri nimis: útinam dirigántur viæ meæ ad custodiéndas justificatiónes tuas.

Postcommunio.

SACRAMÉNTI tui, Dómine, veneránda percéptio, et mystico nos mundet efféctu et perpétua virtúte deféndat. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

SUBJÉCTUM tibi pópulum, quæsumus, Dómine, propitiatio cœléstis amplíficet, et tuis semper fáciat ¹servíre¹ mandátis. Per Dóminum.

Feria sexta post Oculi.

Ad Missam. Officium. Ps. 85

FAC mecum, Dómine, signum in bonum: ut videant qui me odérunt et confundántur: quóniam tu, Dómine, adjuvísti me: et consolátus es me.

Psalmus. Inclína, Dómine, aurem tuam et exáudi me quóniam inops et pauper sum ego.

Oratio.

JEJÚNIA nostra, quæsumus, Dómine, benigno favóre proséquere; ut sicut ab aliméntis abstinémus in córpore, ita a vítiis jejunémus in mente. Per Dóminum nostrum.

Lectio libri Numeri. c. 20

IN diébus illis, Convenérunt filii Israel advérsus Móysen et Aaron: et versi in seditiõem, dixérunt; Date nobis aquam ut bibámus. Ingressíque Móyses et Aaron, dimíssa multítudine ante tabernáculum fœderis, corruérunt proni in terram clamaverúntque ad Dóminum atque dixérunt; Dómine Deus, exáudi clamórem pópuli hujus et aperi eis thesáurum tuum, fontem aquæ vivæ, ut satiáti, cesset murmurátió eórum. Et appáruit glória Dómini super eos. Locutúsque est Dóminus ad Móysen, dicens; Tolle virgam, et cóngrega pópulum, tu et Aaron frater tuus, et loquímini ad petram coram

¹inhærere.—94. 97.

eis, et illa dabit aquas. Cumque edúxeris aquam de petra, bibet omnis multitúdo et juménta ejus. Tulit ígitur Móyses virgam, quæ erat in conspéctu Dómini, sicut præcéperat ei, congregáta omni multitúdine ante petram, dixitque eis; Audíte, rebelles et incréduli: Num de petra hac vobis aquam potérimus ejícere? Cumque elevásset Móyses manum, percútiens virga bis sílicem, egréssæ sunt aquæ largíssimæ, ita ut pópulus bíberet et juménta. Dixitque Dóminus ad Móysen et Aaron; Quia non credidístis mihi, ut sanctificaréis me coram filiis Israel, non introducétis hos pópulos in terram, quam dabo eis. Hæc est aqua contradicţiónis, ubi jurgáti sunt filii Israel contra Dóminum, et sanctificátus est in eis.

Gradale. Ps. 27 In Deo sperávit cor meum et adjútus sum: et reflóruit caro mea, et ex voluntáte mea confitébor illi.

✠ Ad te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne síleas, ne discédas a me.

Tractus. Ps. 102 Dómine, non secúndum peccáta nostra quæ fécimus nos: neque secúndum iniquitátes nostras retríbuas nobis.

✠ **Ps. 78** Dómine, ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: cito anticipent nos misericórdiæ tuæ: quia páuperes facti sumus nimis.

Hic non fiat genuflectio cum dicitur ✠

Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter glóriam nóminis tui, Dómine, libera nos; et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

Secundum Johannem. c. 4

IN illo témpore, Venit Jesus in civitátem Samariæ, quæ dicitur Sichar: juxta prædium, quod dedit Jacob Joseph

filio suo. Erat autem ibi fons Jacob. Jesus ergo fatigátus ex itinere, sedébat sic super fontem. Hora autem erat quasi sexta. Venit múlter de Samaría hauríre aquam. Dixit ei Jesus; Da mihi bíbere. (Discípuli enim ejus abierant in civitátem ut cibos émerent.) Dixit ergo ei múlter illa Samaritána; Quómodo tu, Judæus cum sis, bíbere a me poscis, quæ sum múlter Samaritána? non enim coutúntur Judæi Samaritánis. Respóndit Jesus, et dixit ei; Si scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi: Da mihi bíbere: tu fórsitan petísses ab eo, et dedísset tibi aquam vivam. Dixit ei múlter; Dómine, neque in quo háurias habes, et púteus altus est: unde ergo habes aquam vivam? Numquid tu major es patre nostro Jacob, qui dedit nobis púteum, et ipse ex eo bibit et filii ejus et pécora ejus? Respóndit Jesus et dixit ei; Omnis, qui bibit ex aqua hac, sítiet íterum: qui autem bíberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sítiet in ætérnum: sed aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ saliéntis in vitam ætérnam. Dixit ad eum múlter; Dómine, da mihi hanc aquam ut non sítiam neque véniam huc hauríre. Dixit ei Jesus; Vade, voca virum tuum, et veni huc. Respóndit ei múlter, et dixit; Non hábeo virum. Dixit ei Jesus; Bene dixísti, quia non hábeo virum: quinque enim viros habuísti, et ¹nunc,¹ quem habes, non est tuus vir: hoc vere dixísti. Dixit ei múlter; Dómine, vídeo quia prophéta es tu. Patres nostri in monte hoc adoravérunt, et vos dicitis quia Hierosólymis est locus, ubi adoráre opórtet. Dixit ei Jesus; Múlter, crede mihi, quia véniet hora, quando neque in monte hoc neque in Hierosólymis adorábitis Patrem. Vos adorátis quod nescítis: nos adorámus quod scimus, quia

¹ hunc—92. 98. 4L.

salus ex Judæis est. Sed venit hora, et nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate. Nam et Pater tales querit, qui adorent eum. Spiritus est Deus: et eos, qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet adorare. Dixit ei mulier; Scio quia Messias venit, qui dicitur Christus: cum ergo venerit, ille nobis annuntiabit omnia. Dixit ei Jesus; Ego sum, qui loquor tecum. Et continuo venerunt discipuli ejus: et mirabantur quia cum muliere loquebatur. Nemo tamen dixit ei; Quid queris, aut quid loqueris cum ea. Reliquit ergo hydriam suam mulier, et abiit in civitatem, et dixit illis hominibus: Venite, et videte hominem, qui dixit mihi omnia quaecumque feci: numquid ipse est Christus? Exierunt ergo de civitate, et veniebant ad eum. Interea rogabant eum discipuli, dicentes; Rabbi, manduca. Ille autem dixit eis; Ego cibum habeo manducare, quem vos nescitis. Dicebant ergo discipuli ad invicem; Numquid aliquis attulit ei manducare? Dixit eis Jesus; Meus cibus est ut faciam voluntatem ejus, qui misit me, ut perficiam opus ejus. Nonne vos dicitis, quod adhuc quatuor menses sunt, et messis venit? Ecce dico vobis: Levate oculos vestros, et videte regiones, quia albæ sunt jam ad messem. Et qui metit, mercedem accipit, et congregat fructum in vitam æternam: ut, et qui seminat, simul gaudeat, et qui metit. In hoc enim est verbum verum: quia alius est qui seminat, et alius est qui metit. Ego misi vos metere quod vos non laborastis: alii laboraverunt, et vos in labores eorum introistis. Ex civitate autem illa multi crediderunt in eum Samaritanorum, propter verbum mulieris testimonium perhibentis; Quia dixit mihi omnia quaecumque feci. Cum venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum ut ibi maneret. Et

mansit ibi duos dies. Et multo plures crediderunt in eum propter sermonem ejus; et mulieri dicebant; Quia jam non propter tuam loquelam credimus: ipsi enim audivimus, et scimus, quia hic est vere salvator mundi.

Offertorium. Ps. 5 Intende voci orationis meæ, rex meus et Deus meus: quoniam ad te orabo, Domine.

¶ Verba mea auribus percipe, Domine: intellige clamorem meum, et exaudi me.

Secreta.

RESPICE, Domine, propitius ad munera quæ sacramus: ut et tibi grata sint, et nobis salutaria semper existant. Per Dominum.

Præfatio. Qui corporali jejûnio.

Communio. Johan. 4 Qui biberit aquam quam ego do, dicit Dominus Samaritanæ: fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam.

Postcommunio.

HUJUS nos, Domine, perceptio sacramenti mundet a crimine et ad cœlestia regna perducat. Per Dominum.

Super populum. Humiliate capita vestra Deo.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in tua protectione confidimus, cuncta nobis adversantia te adjuvante vincamus. Per Dominum.

Sabbato post Oculi.

Ad Missam. Officium. Ps. 5

ERBA mea auribus percipe, Domine: intellige clamorem meum; intende voci orationis meæ.

Psalmus. Rex meus et Deus meus.

Flectamus genua. Levate.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus: ut qui se affligendo carnem ab alimentis abstinent, sectando justitiam a culpa jejūnent. Per Dōminum.

Lectio Danielis Prophetæ. c. 13

IN diēbus illis, Erat vir in Babylōne, et nomen ejus Jóachim. Et accēpit uxōrem nōmine Susānnam, filiam Helchīæ, pulchram nimis et timēntem Deum. Parēntes autem illius, cum essent justi, erudiērunt filiam suam secūndum legem Mōysi. Erat autem Jóachim dives valde et erat ei pomērium vicīnum dōmui suæ. Et ad ipsum confluēbant Judæi, eo quod esset honorabiliōr ōmnium. Et constitūti sunt duo senes júdices in anno illo, de quibus locūtus est Dōminus, quia egrēssa est iniquitas de Babylōne a seniōribus júdicibus qui videbāntur régere pópulum. Isti frequentābant domum Jóachim: et veniēbant ad eos omnes qui habēbant júdicia. Cum autem pópulus revertisset post merídiem, ingrediebātur Susānna, et deambulābat in pomērio viri sui. Et vidēbant eam senes quotídie ingrediēntem et deambulāntem; et exarsērunt in concupiscēntiam ejus. Et avertērunt sensum suum, et declinavērunt óculos suos ut non vidērent cœlum, neque recordarēntur júdiciorum jústorum. Factum est autem cum observārent diem aptum quando eam possent inveníre solam: ingrēssa est¹ aliquādo sicut heri et nudistértius cum duābus solis puéllis, voluitque lavári in pomērio. Æstus quippe erat. Et non erat ibi quisquam præter duos senes absconditos, contemplāntes eam. Dixit ergo puéllis; Afférte mihi óleum et smígmata, et óstia pomērii cláudite ut laver. Cum autem egrēssæ essent puéllæ, surrexērunt duo senes, et ac-

currērunt ad eam, et dixerunt; Ecce óstia pomērii clausa sunt, et nemo nos videt, et in concupiscēntia tui sumus. Quamóbrem assentire nobis, et commiscere nobiscum. Quod si nolúeris, dicemus testimoniū contra te, quod fúerit tecum júvenis, et ob hanc causam emiseris puéllas a te. Ingémuit Susānna et ait; Angústia mihi sunt úndique; si enim hoc égero, mors mihi est; si autem non égero, non effúgiam manus vestras. Sed mélius mihi est absque ópere incidere in manus vestras, quam peccāre in conspēctu Dōmini. Et exclamāvit voce magna Susānna; exclamavērunt autem et senes advērsus eam, et cucúrrit unus et apēruit óstia pomērii. Cum autem audissent clamórem in pomērio fámuli domus, irruērunt per posticum ut vidērent, quidnam esset. Postquam autem senes locúti sunt, erubuērunt servi vehemēnter, quia nunquam dictus fúerat sermo hujúsmodi de Susānna. Et facta est dies crástina; cumque venisset pópulus ad virum ejus Jóachim, venērunt et duo presbýteri pleni iniqua cogitatione advērsus Susānnam, ut interficerent eam. Et dixerunt coram pópulo; Míttite ad Susānnam filiam Helchīæ uxōrem Jóachim. Et statim misērunt. Et venit cum paréntibus et filiis et univērsis cognátis suis. Flebant igitur sui et omnes qui eam nóverant. Consurgēntes autem duo presbýteri in médio pópuli, posuērunt manus suas super caput ejus. Quæ flens suspēxit ad cœlum. Erat autem cor ejus fidúciā habens in Dómino. Et dixerunt presbýteri; Cum deambularémus in pomērio soli, ingrēssa est hæc cum duābus puéllis, et clausit óstia pomērii et dimisit a se puéllas. Venítque ad eam adolēscens qui erat absconditus, et concúbuit cum ea. Por-

¹ hæc.—92. 97. 98.

ro nos, cum essémus in ángulo pomérii, vidéntes iniquitátem, cucúrrimus ad eos et vídimus eos páriter commiscéri. Et illum quidem nequívimus comprehendere, quia fórtior nobis erat; et apérto óstio exilívit. Hanc autem cum apprehendissémus, interrogávimus quisnam esset adoléscentis, et nóluit indicáre nobis. Hujus rei testes sumus. Crédidit eis multitúdo quasi ¹senibus¹ et iudícibus pópuli: et condemnáverunt eam ad mortem. Exclamávit autem voce magna Susánna, et dixit; Deus ætérne, qui absconditórum es cógnotor, qui nosti ómnia ántequam fiant; tu scis quóniam falsum contra me tulérunt testimónium. Et ecce mórior, cum nihil horum fécerim quæ isti malitióse composuérunt advérsus me. Exaudivit autem Dóminus vocem ejus. Cumque ducerétur ad mortem, suscitávit Deus spíritum púeri junióris ²cui² nomen Dániel; et exclamávit voce magna; Mundus ego sum a ságuine hujus. Et convérsus omnis pópulus ad eum, dixit; Quis est iste sermo quem tu locútus es? Qui cum staret in médio eórum, dixit; Sic fátui, filii Israel, non iudicántes, neque quod verum est cognoscéntes, condemnástis filiam Israel? Revertímini ad iudícium, quia falsum testimónium locúti sunt advérsus eam. Revérsus est ergo pópulus cum festinatióne, et dixit ad eos Dániel; Separáte illos ab ínvicem procul, et dijudicábo eos. Cum ergo divisi essent alter ab áltero, vocávit unum de eis et dixit ad eum; Inveteráte diérum malórum, nunc venérunt peccáta tua quæ operabáris prius; júdicans iudícia injústa, innocéntes ópprimens et dimíttens nóxios, dicénte Dómino: Innocéntem et justum non interfícies. Nunc ergo si vidísti eam, dic sub qua árbore víderis eos colloquén-

tes sibi. Qui ait; Sub cino. Dixit autem Dániel; Recte mentítus es in caput tuum. Ecce enim ángelus Dómini, accépta senténtia ab eo, scindet te médium. Et amóto eo, jussit veníre álium, et dixit ei; Semen Chánaan et non Juda, spécies decépit te et concupiscéntia subvértit cor tuum. Sic faciebátis filiábus Israel et illæ timéntes loquebántur vobis. Sed non filia Juda sustínuit iniquitátem vestram. Nunc ergo dic mihi; sub qua árbore comprehénderis eos loquéntes sibi? Qui ait; Sub prino. Dixit autem ei Dániel; Recte mentítus es et tu in caput tuum. Manet enim ángelus Dómini gládium habens, ut secet te médium, et interficiat vos. Exclamávit itaque omnis coetus voce magna, et benedixérunt Deum qui salvat sperántes in se. Et consurrexérunt advérsus duos presbýteros. Convicerat enim eos Dániel ex ore suo falsum dixisse testimónium. Fecerúntque eis sicuti male égerant advérsus próximum, et interfecerunt eos. Et salvátus est sanguis innoxius in die illa.

Gradale. Ps. 22 Si ámbulem in médio umbræ mortis: non timébo mala, quóniam tu mecum es, Dómine.

℣. Virga tua et báculo tuus: ipsa me consoláta sunt.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 8

IN illo témpore, Perréxit Jesus in montem Olivéti: et dilúculo íterum venit in templum, et omnis pópulus venit ad eum, et sedens docébat eos. Addúcunt autem Scribæ et Pharisæi mulierem in adultério deprehénsam: et statuérunt eam in médio, et dixerunt ei; Magíster, hæc mulier modo deprehénsa est in adultério. In lege autem Móyses mandávit nobis hujúsmodi lapidáre. Tu ergo quid di-

¹ senioribus.—4L. 13. 57.

² cujus.—98. V.

cis? Hoc autem dicébant tentántes eum, ut possent accusáre eum. Jesus autem inclínans se deórsum, dígitó scribébat in terra. Cum autem perseverárent interrogántes eum, eréxit se et dixit eis; Qui sine peccáto est vestrum, primus in illam lápidem mittat. Et íterum se inclínans, scribébat in terra. Audiéntes autem hæc, unus post unum exíbant, incipiéntes a senióriibus: et remánsit solus Jesus, et múlter in médio stans. Erigens autem se Jesus, dixit ei; Múlter, ubi sunt qui te accusábant? nemo te condemnávit? Quæ dixit; Nemo, Dómine. Dixit autem ei Jesus; Nec ego te condemnábo: Vade, et jam ámplius noli peccáre.

Offertorium. Ps. 118 Gressus meos dírige, Dómine, secúndum elóquium tuum: ut non dominétur mei omnis injustítia, Dómine.

✠ Declarátio sermónum tuórum illúminat¹: et intelléctum dat párvulis.

Secreta.

EFFICIÁTUR hæc hóstia, quæsumus, Dómine, solémnibus grata jejúniis; et ut tibi fiat accéptior, purificátis méntibus immolétur. Per.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Johan. 8 Nemo te condemnávit, múlter? Nemo, Dómine. Nec ego te condemnábo: jam ámplius noli peccáre.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnípotens Deus, ut inter ejus membra numerémur, cujus córpori communicávimus et sánguini, Jesu Christi Fílii tui Dómini nostri. Qui tecum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

PRÆTÉNDE, Dómine, fidélibus tuis dexteram cœléstis auxilií, ut te toto corde perquírant, et quæ digne póstulant, cónsequi mereántur. Per Dóminum.

Dominica media Quadragesimæ.

Ad Missam. Officium. Esai. 66

LÆTÁRE Hierúsalem, et convéntum fácite omnes qui diligitis Dóminum: gaudéte cum lætítia qui in tristítia fuístis: ut exultétis et satiémmini ab ubéribus consolatiónis vestræ.

Ps. 121 Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Dómini íbimus.

Oratio.

QUONCÉDE quæsumus, omnípotens Deus, ut qui ex mérito nostræ actiúnis affligimur, tuæ grátiaē consolatióne respirémus. Per Dóminum.

¹ me.—92. 98. 4L. 13. Grad.

Ad Galatas. c. 4

FRATRES, Scriptum est quóniam Abraham duos filios hábuit: unum de ancílla et unum de líbera. Sed qui de ancílla, secúndum carnem natus est: qui autem de líbera, per repromissióne. Quæ sunt per allegóriam dicta. Hæc enim sunt duo testaménta. Unum quidem in monte Sina, in servitútem génerans: quæ est Agar: Sina enim mons est in Arábia, qui conjúctus est ei quæ nunc est Hierúsalem, et servit cum filiis suis. Illa autem, quæ sursum est Hierúsalem, líbera est, quæ est mater nostra. Scriptum est enim; Lætáre,

stérilis, quæ non paris: erúmpe et clama, quæ non párturis: quia multi filii desértæ, magis quam ejus, quæ habet virum. Nos autem, fratres, secúndum Isaac promissiónis filii sumus. Sed quómodo tunc ¹is,¹ qui secúndum carnem natus fúerat, persequébatur eum, qui secúndum spíritum: ita et nunc. Sed quid dicit Scriptúra? Ejice ancíllam, et filium ejus: non enim hæres erit filius ancíllæ cum filio líberæ. Itaque, fratres, non sumus ancíllæ filii, sed líberæ: qua libertáte Christus nos liberávit.

Gradale. Ps. 121 Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: In domum Dómini íbimus.

℣. Fiat pax in virtúte tua: et abundántia in túrribus tuis.

Tractus. Ps. 124 Qui confidunt in Dómino sicut mons Sion: non commovébitur in ætérnum qui hábitat in Hierúsalem.

℣. Montes in circúitu ejus: et Dóminus in circúitu pópuli sui: ex hoc nunc et usque in sæculum.

Secundum Johannem. c. 6

IN illo témpore, Abiit Jesus trans mare Galilææ, quod est Tiberiádis: et sequebátur eum multitúdo magna, quia vidébant signa, quæ faciébat super his, qui infirmabántur. Súbiit ergo in montem Jesus: et ibi sedébat cum discíplis suis. Erat autem próximum Pascha, dies festus Judæórum. Cum sublevásset ergo óculos Jesus, et vidísset quia multitúdo maxima venit ad eum, dixit ad Philíppum; Unde emémus panes, ut mandúcent hi? Hoc autem dicébat tentans eum: ipse enim sciébat quid esset factúrus. Respóndit ei Philíppus; Ducentórum denariórum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque

módicum quid accípiat. Dixit ei unus ex discíplis ejus, Andréas frater Simónis Petri: Est puer unus hic, qui habet quinque panes hordeáceos, et duos pisces: sed hæc quid sunt inter tantos? Dixit ergo Jesus; Fácite hómines discúmbere. Erat ²autem² fœnum multum in loco. Discubuérunt ergo viri, número quasi quinque míllia. Accépit ergo Jesus panes; et cum grátias egisset, distribuit discumbéntibus: simíliter et ex píscibus quantum volébant. Ut autem impléti sunt, dixit discíplis suis; Collígite quæ superavérunt fragménta, ne péreant. Collegérunt ergo, et implevérunt duodecim cóphinos fragmentórum ex quinque pánibus hordeáceis quæ superfuérunt is qui manducáverant. Illi ergo hómines cum vidísset quod ³Jesus³ fécerat signum dicébant: Quia hic est vere prophéta, qui ventúrus est in mundum.

Offertorium. Ps. 134 Laudáte Dóminum quia benígnus est: psállite nómini ejus quóniam ⁴suavis⁴ est, ómnia quæcúnque vóluit fecit in coelo et in terra.

Secreta.

ANNUE nobis, quæsumus, Dómine, ut et divínis semper solemnitatibus occupémur, et mystériis sacris mente páriter congruámus et córpore. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio. Ps. 121 Hierúsalem, quæ ædificátur ut civitas: cujus participatio ejus in idípsum; illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: ad confiténdum nómini tuo, Dómine.

Postcommunio.

DA nobis, quæsumus, miséricors Deus: ut sancta tua quibus incessánte ex-

¹ non habent 92. 97. 98. 15. V.

² enim.—92. 97. 98.

³ non habent 92. 97. 98. 4L. V.

⁴ sic 26. etc. suave.—55P. 57.

plémur, sincéris tractémus obséquii et fidéli semper mente sumámus. Per Dóminum.

Feria secunda post Lætare.

Ad Missam. Officiū. Ps. 53

EUS, in nómine tuo saluum me fac: et in virtúte tua júdica me; Deus, exáudi oratióem meam.

Psalmus. Quóniam aliéni insurrexérunt advérsus me: et fortes quæsiérunt animam meam.

Flectámus génuā. Leváte.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut observatiónes sacras ánnua devotióne recoléntes, et córpore tibi placeámus et mente. Per Dóminum.

Lectio libri Regum. 3 c. 3

IN diébus illis, Venérunt duæ mulieres meretrices ad regem Salomónem, steterúntque coram eo: quarum una ait; Obsecro, mi dómīne: ego et múlīer hęc habitabámus in domo una, et péperi apud eam in cubículo. Tértia vero die postquam ego péperi, péperit et hęc: et erámus simul, nullúsque álius in domo nobiscum, excéptis nobis duábus. Mór্তুus est autem filius mulieris hujus nocte: dórmiens quippe oppréssit eum. Et consúrgens intempéstæ noctis siléntio, tulit filium meum de látere meo, ancillæ tuæ dormiéntis, et collocávit in sinu suo: suum autem filium, qui erat mór্তুus, pósuit in sinu meo. Cumque surrexissem mane ut darem lac filio meo, apparuit mór্তুus: quem diligéntius íntuens clara luce, deprehéndi non esse meum, quem genú-

ram. Respondítque áltera múlīer; Non est ita ¹ut dicis,¹ sed filius tuus mór্তুus est, meus autem vivit. E contrário illa dicébat; Mentírīs: filius quippe meus vivit, et filius tuus mór্তুus est. Atque in hunc modum contendébant coram rege. Tunc rex ait; Hęc dicit, filius meus vivit, et filius tuus mór্তুus est: et ista respóndit, Non, sed filius tuus mór্তুus est, meus autem vivit. Dixit ergo rex; Afférte mihi gládium. Cumque attulíssent gládium coram rege, ait; Divídite, ²inquit,² infántem vivum in duas partes, et date dimídiam partem uni, et dimídiam partem álteri. Dixit autem múlīer, cujus filius erat vivus ad regem: (commóta sunt quippe víscera ejus super filio suo): Obsecro, dómīne, date illi infántem vivum, et nolite interficere eum. E contrário illa dicebat; Nec mihi, nec tibi sit, sed dividátur. Respóndit rex, et ait; Date huic infántem vivum, et non occidátur; hęc est enim mater ejus. Audívit itaque omnis Israel júdicium quod júdicáset rex, et timuérunť regem, vidéntes sapiéntiam Dei esse in eo ad faciéndum júdicium.

Gradale. Ps. 30 Esto mihi in Deum protectórem: et in locum refúgii: ut saluum me fácias.

Ps. 70 Deus, in te sperávi; Dómīne, non confúndar in ætérnum.

Tractus. Dómīne, non secúndum. **ut feria secunda post Oculi.**

Secundum Johannem. c. 2

IN illo témpore, Prope erat Pascha Judæórum, et ascéndit Jesus Hierosólymam: et invénit in templo vendéntes oves, et boves, et colúmbas, et nummulários sedéntes. Et cum fecísset quasi flagéllum de funículis, omnes ejécit de tem-

¹ non habent 92. 98. 4L.

² non habent 92. 98. 4L. 13. 57.

plo, oves quoque, et boves, et nummulariorum effudit æs, et mensas subvertit; et his, qui columbas vendebant, dixit; Auferte ista hinc, et nolite facere domum Patris mei domum negotiationis. Recordati vero sunt discipuli ejus quia scriptum est; Zelus domus tuæ comedit me. Respondérunt ergo Judæi, et dixerunt ei; Quod signum ostendis nobis quia hæc facis? Respóndit Jesus et dixit eis; Sóluite templum hoc, et in tribus diébus excitábo illud. Dixerunt ergo Judæi; Quadraginta et sex annis ædificátum est templum hoc, et tu in tribus diébus excitábis illud? Ille autem dicebat de templo córporis sui. Cum ergo resurrexisset a mórtuis, recordati sunt discipuli ejus, quia hoc dicebat, et crediderunt scripturæ et sermóni quem dixit Jesus. Cum autem esset Hierosólymis in Pascha in die festo, multi crediderunt in nómine ejus, vidéntes signa ejus, quæ faciebat. Ipse autem Jesus non credebat semetípsum eis, eo quod ipse nosset omnes, et quia opus ei non erat ut quis testimoniúm perhiberet de hómine: ipse enim sciebat quid esset in hómine.

Offertorium. Ps. 99 Jubilate Deo, omnis terra: servite Dómino in lætítia; intráte in conspéctu ejus in exultatióne, quia Dóminus ipse est Deus.

℣. Ipse fecit nos et non ipsi nos: nos autem pópulus ejus et oves pásquæ ejus.

Secreta.

QUIS, Dómine, quæsumus, operáre mysteriis; ut hæc tibi múnera dignis méntibus offerámus. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 18 Ab occúltis meis munda me, Dómine: et ab aliénis parce servo tuo.

Postcommunio.

QUOS divinis, Dómine, réfcis sacraméntis, tuis, quæsumus, susténta præsídiis: et quos beneficiis temporálibus refoves, pasce perpétuis. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

DEPRECATIONEM nostram, quæsumus, Dómine, benígnus exáudi: et quibus supplicándi præstas affectum, tribue defénsionis auxiliúm. Per Dóminum.

Feria tertia post Lætare.

Ad Missam. Officiúm. Ps. 54

GXÁUDI, Deus, oratióne meam, et ne despéxeris deprecationem meam: inténde in me et exáudi me.

Psalmus. Contristátus sum in exercitatióne mea: et conturbátus sum a voce inimíci.¹

Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

SACRÆ nobis, quæsumus, Dómine, observatióis jejúnia et piæ conversatióis augméntum et tuæ propitiatióis contínuum præstent auxiliúm. Per Dóminum.

Lectio libri Exodi. c. 32

IN diébus illis, Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens; Descénde de monte, quia peccávit pópulus tuus quem eduxisti de terra Ægýpti. Recessérunt cito de via quam ostendisti eis, fecerúntque sibi vítulum conflátilem, et adoravérunt, atque immolátes ei hóstias, dixerunt: Isti sunt dii tui Israel, qui te eduxérunt de terra Ægýpti. Rursúmque ait Dóminus ad

¹ non dicatur ulterius—94. 97. 98.

Móysen; Cerno quod pópulus iste duræ cervicis sit: dimítte me, ut irascátur furor meus contra eos, et déleam eos, faciámque te in gentem magnam. Móyses autem orábat Dóminum Deum suum, dicens; Cur, Dómine, iráscitur furor tuus contra pópulum tuum, quem eduxísti de terra Ægýpti, in fortitúdine magna et in manu robústa? Ne quæso dicant Ægýptii: Cállide edúxit eos, ut interficeret in móntibus, et deléret ¹eos¹ de terra: quiéscat ira tua, et esto placábilis super nequítia pópuli tui. Recordáre Abraham, Isaac et Israel, servórum tuórum, quibus jurásti per temetípsum, dicens; Multiplicábo semen vestrum sicut stellas cœli: et univérsam terram hanc de qua locútus sum, dabo sémini vestro, et possidébitis eam semper. Placátusque est Dóminus ne fáceret malum quod locútus fúerat advérsus pópulum suum. Et misértus est pópulo suo Dóminus Deus noster.

Gradale. Ps. 43 Exúrge, Dómine, fer opem nobis: et libera nos propter nomen tuum.

✠ Deus, áuribus nostris audívimus: patres nostri annuciavérunt nobis, opus quod operátus es in diébus eórum: et in diébus antíquis.

Secundum Johannem. c. 7

IN illo témpore, Jam die festo mediánte, ascéndit Jesus in templum, et docébat. Et mirabántur Judæi, dicentes; Quomodo hic líttas scit, cum non didícerit? Respóndit eis Jesus, et dixit; Mea doctrína non est mea, sed ejus, qui misit me. Si quis volúerit voluntátem ejus fácere, cognóscet de doctrína, utrum ex Deo sit an ego a meípso loquar. Qui a semetípso lóquitur, glóriam própíam quærit: qui au-

tem quærit glóriam ejus, qui misit illum, hic verax est, et injustítia in illo non est. Nonne Móyses dedit vobis legem: et nemo ex vobis facit legem? Quid me quæritis interficere? Respóndit ei turba, et dixit; Dæmónium habes: quis te quærit interficere? Respóndit Jesus, et dixit eis; Unum opus feci, et omnes mirámini. Proptérea Móyses dedit vobis circumcisiónem: (non quia ex Móyse est, sed ex pátribus): et in sábbato circumcíditis hóminem. Si circumcisiónem áccipit homo in sábbato, ut non solvátur lex Móysi, mihi indignámini quia totum hóminem sanum feci in sábbato? Nolíte judicáre secúndum faciém, sed justum judícium judicáte. Dicébant autem quidam ex Hierosólymis; Nonne hic est, quem quærunť Judæi interficere? Ecce palam lóquitur et nihil ei dicunt. Numquid vere cognovérunt príncipes, quia hic est Christus? Sed hunc scimus unde sit: Christus autem cum vénerit, nemo scit unde sit. Clamábat ergo docens in templo Jesus, et dicens; Et me scitis, et unde sim scitis: et a meípso non veni, sed est verus, qui misit me, quem vos nescítis. Ego autem scio eum: et si díxero, quia nescio eum, ero símilis vobis mendax. Sed scio eum, quia ab ipso sum, et ipse me misit. Quærébant ergo eum apprehéndere: et nemo misit in illum manus, quia nondum vénerat hora ejus. ²De turba autem multi credidérunt in eum.²

Offertorium. Ps. 39 Expéctans expectávi Dóminum, et respéxit me: et exaudivit deprecationem meam, et immísit in os meum cánticum novum: hymnum Deo nostro.

✠ Státuit supra petram pedes meos: et diréxit gressus meos.

¹ non habent 92. 97. 98. V.

² non habet 92.

Secreta.

FIDÉLIUM tuórum, Dómine, quæsumus, hóstias propítius intuére; ut quod oblátum est per obséquium et devotórum vota famulórum, tua pótius propitiatióne firmétur. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. *Ps. 19* Lætábimur in salutá-
ri tuo: et in nómine Dómini Dei nostri
magnificábimur.

Postcommunio.

PROSI nobis, quæsumus, Dómine, sacer cibis potúsque salutáris, qui et temporálem vitam múniet et præstet ætérnam. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

MISERÉRE, quæsumus, Dómine, pópulo tuo, et continuis tribulatió nibus laborántem propítius respiráre concéde. Per Dóminum.

Feria quarta post Lætare.

Ad Missam. Officium. Ezech. 36

EUM sanctificátus fúero in vobis: congregábo vos de univér-
sis terris: et effúdam super vos
aquam mundam: et mundabímmini ab óm-
nibus inquinaméntis vestris et dabo vobis
spíritum novum.

Ps. 33 Benedicám Dóminum in omni
tépore: semper laus ejus in ore meo.

Sequitur Oratio sine Dóminus vobíscum,
sed tantum cum Orémus **et** Flectámus gé-
nua. Leváte.

¹ omnium.—94. 97.

² meum.—92. 98. 4L. 15. V.

Oratio.

DEUS, qui et justis præmia meritórum,
et peccatóribus per jejúnium véniam
præbes: miserére supplicibus tuis, ut reá-
tus nostri conféssio indulgéntiam váleat¹
percípere delictórum. Per Dóminum.

Léctio Ezechielis Prophetæ c. 36

HÆC dicit Dóminus Deus, Sanctificá-
bo nomen meum magnum, ut sciant
Gentes quia ego Dóminus, cum sancti-
ficátus fúero in vobis coram eis. Tollam
quippe vos de Géntibus, et congregábo
vos de univér-
sis terris, et addúcam vos in
terram vestram. Et effúdam super vos
aquam mundam, et mundabímmini ab óm-
nibus inquinaméntis vestris, et ab univér-
sis idólis vestris mundábo vos. Et dabo vo-
bis cor novum, et spíritum novum ponam
in médio vestri: et auferam cor lapídeum
de carne vestra, et dabo vobis cor cárneum.
Et spíritum ²novum² ponam in médio ve-
stri: et fáciam ut in præcéptis meis am-
bulétis, et judícia mea custodiátis et ope-
rémini. Et habitábitis in terra, quam dedi
pátribus vestris: et éritis mihi in pópulum,
et ego ero vobis in Deum, dicit Dóminus
omnípotens.

Gradale. Ps. 33 Veníte, filii, audíte me: tí-
mórem Dómini docébo vos.

℣. Accédite ad eum et illuminámmini: et fá-
cies vestræ non confundéntur.

Non repetatur Gradale, sed sequatur
Dóminus vobíscum **et** Flectámus génua.
Leváte.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus,
ut quos jejúnia votíva castigant, ip-
sa quoque devótio sancta lætíficet, ut ter-
rénis affectibus mitigátis, facilius coeléstia
capiámus. Per.

Hic dicuntur Memoriae consuetae.

Lectio Esaia Prophetæ. c. 1

HÆC dicit Dóminus Deus, Lavámini, mundi estóte, auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis: quiescite ágere perversæ, discite benefácere: quærite iudícium, subvenite opprésso, iudicáte pupíllo, deféndite víduam. Et veníte, et argúite me, dicit Dóminus: si fuerint peccáta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbábuntur: et si fuerint rubra quasi vermículus, velut lana alba erunt. Si volueritis, et audieritis me, bona terræ comedétis, dicit Dóminus omnípotens.

Gradale. Ps. 32 Beáta gens, cujus est Dóminus Deus eórum: pópulus quem elégit Dóminus in hæreditátem sibi.

V. Verbo Dómini cœli firmáti sunt et spírítu oris ejus omnis virtus eórum.

Tractus. De necessitatibus meis. **ut supra feria quarta post** Reminiscere.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 9

IN illo témpore, Prætériens Jesus vidit hóminem cæcum a nativité: et interrogavérunt eum discipuli ejus; Rabbi, quis peccávit, hic aut paréntes ejus, ut cæcus nascerétur? Respóndit Jesus; Neque hic peccávit neque paréntes ejus: sed ut manifesténtur ópera Dei in illo. Me opórtet operári ópera ejus, qui misit me, donec dies est: venit nox, quando nemo potest operári. Quámdiu in mundo sum, lux sum mundi. ¹Hæc¹ cum dixisset, éxspuit in terram, et fecit lutum ex sputo, et linívit lutum super óculos ejus, et dixit ei; Vade, et lava in natatória Sýloe (quod interpretátur Missus.) Abiit ergo, et lavit, et venit videns. Itaque vicíni, et qui víderant eum prius, quia mendícus erat, dicébant;

Nonne hic est, qui sedébat et mendicábat? Alii dicébant; Quia hic est. Alii autem; Nequáquam, sed símilis est ejus. Ille vero dicébat; Quia ego sum. Dicébant ergo ei; Quómodo apérti sunt óculi tui? Respóndit; ille homo, qui dicitur Jesus, lutum fecit, et unxit óculos meos, et dixit mihi: Vade ad natatória Sýloe, et lava. Et ábii, et lavi, et ²vídeo.² Dixérunt ei; Ubi est ille? Ait; Nescio. Addúcunt eum ad Pharisæos, qui cæcus fuerat. Erat autem sábbatum quando lutum fecit Jesus et apéruit óculos ejus. Iterum ergo interrogábant eum Pharisæi quómodo vidisset. Ille autem dixit eis; Lutum pósuit mihi super óculos, et lavi, et vídeo. Dicébant ergo ex Pharisæis quidam; Non est hic homo a Deo, qui sábbatum non custódit. Alii autem dicébant; Quómodo potest homo peccátor hæc signa fácere? Et schisma erat inter eos. Dicunt ergo cæco íterum; Tu quid dicis de eo, qui apéruit óculos tuos? Ille autem dixit; Quia prophéta est. Non credidérunt ergo Judæi de illo, quia cæcus fuisset et vidisset, donec vocavérunt paréntes ejus qui víderat, et interrogavérunt eos, dicéntes; Hic est filius vester, quem vos dicitis quia cæcus natus est? Quómodo ergo nunc videt? Respon-dérunt eis paréntes ejus, et dixérunt; Scimus quia hic est filius noster, et quia cæcus natus est: quómodo autem nunc vídeat, nescímus: aut quis ejus apéruit óculos, nos nescímus; ipsum interrogáte; atátē habet; ipse de se loquátur. Hæc dixérunt paréntes ejus, quia timébant Judæos: jam enim conspiráverant Judæi, ut si quis eum confiterétur ³esse³ Christum, extra synagógam fieret. Propterea paréntes ejus dixérunt; Quia atátē habet, ipsum in-

¹ hoc.—4L. 13. 15.

² vidi 92. 94. 97. 98. 4L. V.

³ non habent 92. 97. 98. 57. V.

terrogáte. Vocavérunt ergo rursum hóminem, qui fúerat cæcus, et dixerunt ei; Da glóriam Deo: nos scimus quia hic homo peccátor est. Dixit ergo ille; Si peccátor est, nescio: unum scio, quia cæcus cum essem, modo vídeo. Dixerunt ergo illi; Quid fecit tibi? aut quómodo apéruit tibi óculos? Respóndit eis; Dixi vobis jam, et audístis: quid íterum vultis audíre? numquid et vos vultis discípuli ejus fieri? Maledixerunt ergo ei; et dixerunt; Tu discípulus illíus sis: nos autem Móysi discípuli sumus. Nos scimus quia Móysi locútus est Deus: hunc autem nescimus unde sit. Respóndit ille homo, et dixit eis; In hoc enim mirábile est, quia vos nescitis unde sit, et apéruit óculos meos: scimus autem quia peccatóres Deus non audit: sed si quis Dei cultor est, et voluntátem ejus facit, hunc exáudit. A sáculo non est audítum quia apéruit quis óculos cæci nati. Nisi esset hic a Deo, non póterat fácere quicquam. Respondérunt, et dixerunt ei; In peccátis natus es totus, et tu doces nos? Et eiecérunt eum foras. Audívit Jesus quia eiecérunt eum foras: et cum invenísset eum, dixit ei; Tu credis in Fílium Dei? Respóndit ille, et dixit; Quis est, Dómine, ut credam in eum? Et dixit ei Jesus; Et vidísti eum, et qui lóquitur tecum, ipse est. At ille ait; Credo, Dómine. Et prócidens adorávit eum.

Offertorium. Ps. 65 Benedícite, gentes, Dóminum Deum nostrum: et obaudíte vocem laudis ejus qui pósuit ánimam meam ad vitam: et non dedit commóvéri pedes meos: benedíctus Dóminus, qui non amóvit deprecationem meam et misericórdiam suam a me.

℣. Jubilate Deo, omnis terra: psalmum dicite nómini ejus: date glóriam laudi ejus.

¹replant.—13. 26.

Secreta.

SÚPLICES te rogámus, omnípotens Deus, ut his sacrificiis peccáta nostra mundéntur; quia tunc veram nobis tríbuis et mentis et córporis sanitátem. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Johan. 9 Lutum fecit ex sputo Dóminus, et linívit óculos meos: et ábii et lavi et vidi et crédidi Deo.

Postcommunio.

SACRAMÉNTA quæ sumpsimus, Dómine Deus noster, et spiritalibus nos ¹instruant¹ aliméntis, et corporalibus tueántur auxiliis. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

PÁTEANT aures misericórdiæ tuæ, Dómine, précibus supplicántium, et ut peténtibus desideráta concédas, fac eos quæ tibi plácita sunt postuláre. Per Dóminum.

Feria quinta post Lætare.

Ad Missam. Officium. Ps. 104

MÆTÉTUR cor quæréntium Dóminum: quærite Dóminum et confirmámini: quærite faciém ejus semper.

Psalmus. Confitémini Dómino et invocáte nomen ejus: annuciáte inter gentes ópera ejus.

Flectámus gënuá. Leváte.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut quos jejúnia votíva castigant, ipsa quoque devótio sancta lætíficet, ut terénis afféctibus mitigátis, facilius coeléstia capiámus. Per Dóminum.

Lectio libri Regum. 4 c. 4

IN diébus illis, Venit múlter Sunamítis ad Helisáum prophétam in montem Carméli: cumque vidisset eam vir Dei de contra, ait ad Giézi puerum suum; Ecce Sunamítis illa. Vade ergo in occúrsum ejus, et dic ei: Réctene ágitur circa te, et circa virum tuum, et circa filium tuum? Quæ ¹respóndit; ¹ Recte. Cumque venisset ad virum Dei in montem, apprehéndit pedes ejus: et accéssit Giézi ut amoveret eam. Et ait homo Dei; Dimítte eam: ánima enim ejus in amaritúdine est, et Dóminus celávit a me, et non indicávit mihi. Quæ dixit illi; Numquid petívi filium a dómimo meo? numquid non dixi tibi: Ne illúdas me? Et ille ait ad Giézi; Accínge lumbos tuos, et tolle báculum meum in manu tua, et vade. Si occurrerit tibi homo, non salútes eum: et si salutáverit te quispiam, non respóndas illi: et ponas báculum meum super fáciem púeri. Porro mater púeri ait; Vivit Dóminus, et vivit ánima tua, non dimíttam te. Surréxit ergo, et secútus est eam. Giézi autem præcésserat ante eos, et posúerat báculum super fáciem púeri, et non erat vox neque sensus; reversúsque est Giézi in occúrsum ejus, et nunciávit ei, dicens; Non surréxit puer. Ingréssus est ergo Helisáus domum, et ecce puer mórtuus jacébat in léc-tulo ejus. Ingressúsque clausit óstium super se et super púerum: et orávit ad Dóminum. Et ascéndit, et incúbuit super púerum: posuítque os suum super os ejus, et óculos suos super óculos ejus, et manus suas super manus ejus: et incurvávit se super eum, et calefacta est caro púeri. At ille revérsus, deambulávit in domo semel huc atque illuc: et ascéndit et incúbuit super

púerum: et oscitávit puer sépties, aperuítque óculos suos. At ille vocávit Giézi, et dixit ei; Voca Sunamítem hanc. Quæ vocáta ingrèssa est ad eum. Cui ait; Tolle filium tuum. Venit illa, et córruit ad pedes ejus, et adorávit super terram; tulítque filium suum, et egréssa est. Helisáus vero revérsus est in Gálgala.

Gradale. Ps. 73 Réspice, Dómine, in testaméntum tuum et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

℣. Exúrge, Dómine, et júdica causam ²tuam: ² memor esto oppróbrii servórum tuórum.

Evangelium: Secundum Johannem.

IN illo témpore, Dixit Jesus turbis Judæórum; Pater meus usque modo operátur, et ego óperor. Proptérea ergo magis quærébant eum Judæi interficere: quia non solum solvébat sábbatum, sed et patrem suum dicébat Deum, æquálem se fáciens Deo. Respóndit itaque Jesus, et dixit eis; Amen, amen, dico vobis: non potest Fílius a se fácere quicquam, nisi quod viderit Patrem faciéntem: quæcúmque enim ille fécerit, hæc et Fílius simíliter facit. Pater enim díligit Fílium, et ómnia démonstrat ei, quæ ipse facit: et májóra his demonstrábit ei ópera, ut ³et ³ vos mirémini. Sicut enim Pater súscitat mórtuos, et vivícat; sic et Fílius quos vult vivícat. Neque enim Pater júdicat quemquam: sed omne júdicium dedit Fílio, ut omnes honoríficent Fílium sicut honoríficant Patrem: qui non honoríficat Fílium, non honoríficat Patrem qui misit illum. Amen, amen, dico vobis, quia qui verbum meum audit, et credit ei qui misit me, habet vitam ætérnam, et in júdicium

¹ dixit ei.—92. 97. 98. 57.

² ita 15. etc. meam.—97. 8RM.

³ non habent 92. 97. 98. V.

non ¹venit,¹ sed transiet a morte in vitam. Amen, dico vobis, quia venit hora, et nunc est, quando mórtui áudient vocem Fílii Dei: et qui audierint vivent. Sicut enim Pater habet vitam in semetípso: sic dedit et Fílio vitam habére in semetípso: et potestátem dedit ei iudícium fácere, quia Fílius Hóminis est. Nolíte mirári hoc, quia venit hora, in qua omnes, qui in monuméntis sunt, áudient vocem Fílii Dei: et procédent, qui bona fecérunt, in resurrectionem vitæ: qui vero mala egérunt, in resurrectionem iudicii.

Offertorium. Ps. 39 Dómine, ad adiuvándum me festína: confundántur omnes ²adversum me² qui cógitant mihi mala.

℣. Expéctans expectávi Dóminum: et ³respéxit³ me de lacu misériæ et de luto fácis.

Secreta.

PURÍFICA nos, miséricors Dens, ut Ecclésiæ tuæ preces quæ tibi gratæ sunt, pia múnera deferéntes, fiant expiátis mén-tibus gratióres. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 70 Dómine, memorábor iustítiæ tuæ solíus; Deus, docuísti me a iuventúte mea: et usque in senéctam et sé-nium, Deus, ne derelínquas me.

Postcommunio.

ACELÉSTIA dona capiéntibus, quæsumus, Dómine,⁴ non ad iudícium proveníre patiáris, ⁵quæ⁵ tuis fidélibus ad remédiu[m] providísti. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

PÓPULI tui, Deus, institútor et rector, peccáta quibus impugnátur expélle, ut semper tibi plácitus et tuo munímine sit secúrus. Per Dóminum.

Feria sexta post Lætare.

Ad Missam. Officium. Ps. 18

EDITATIO cordis mei in conspectu tuo semper: Dómine, adiutor meus et redemptor meus.

Psalmus. Coeli enarrant glóriam Dei: et ópera mánuum ejus annúnciat firmaméntum.

Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

DEUS, qui ineffábilibus mundum rénovas sacraméntis; præsta, quæsumus, ut Ecclesiá tua ætérnis proficiat institútis et temporálibus non destituátur auxiliis. Per Dóminum.

Lectio libri Regum. 3 c. 17

IN diébus illis, Ægrotávit filius mulieris matrisfamílias, et erat languor fortísimus, ita ut non remanéret in eo hálitus. Dixit ergo ad Helíam; Quid mihi et tibi, vir Dei? ingrèssus es ad me, ut rememoraréntur iniquitátes meæ, et interfices filium meum? Et ait ad eam Helías; Da mihi filium tuum. Tulítque eum de sinu illíus, et portávit eum in cœnáculum ubi ipse manébat, et pósuit eum super lectum suum, et clamávit ad Dóminum, et dixit; Dómine Deus meus, etiámne víduam, apud quam ego utcúmque susténtor, afflixísti ut interfíceres filium ejus? Et expándit se, atque mensus est super púerum

¹veniet.—92. 98. 4L. 13.

²adversarii mei.—26. 57. non habent 94. 97.

³eduxit.—94. 97. 26. 57.

⁴ut.—94. 97. 26. 57.

⁵quod.—94. 97. 26. 57.

tribus vîcibus, clamávitque ad Dóminum, et ait; Dómine Deus meus, revertátur oro ánima pûeri hujus in víscera ejus. Exaudivit autem Dóminus vocem Helíæ, et reversa est ánima pûeri intra eum, et revíxit. Tulítque Helías pûerum, et depósuit eum de coenáculo in inferiorem domum, et trádedit illum matri suæ, et ait illi; En vivit filius tuus. Dixítque mûlier ad Helíam; Nunc in isto cognóvi quóniam vir Dei es tu, et verbum Dómini in ore tuo verum est.

Gradale. Ps. 117 Bonum est confidere in Dómino: quam confidere in hómine.

℣. Bonum est speráre in Dómino: quam speráre in princípibus.

Tractus. Dómine, non secúndum. **ut supra feria sexta post Oculi.**

Secundum Johannem. c. 11

IN illo témpore, Erat quidam languens Lázarus a Bethánia, de castélló Maríæ et Marthæ sorórum ejus. (María autem erat, quæ unxit Dóminum unguento, et extérsit pedes ejus capillis suis: cujus frater Lázarus infirmabátur.) Misérunt ergo soróres ejus ad eum dicéntes; Dómine, ecce quem amas infirmátur. Audiens autem Jesus dixit eis; Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro glória Dei, ut glorificétur Fílius Dei per eam. Diligébat autem Jesus Martham et sorórem ejus Mariám et Lázarem. Ut ergo audívit quia infirmabátur, tunc quidem mansit in eódem loco duóbus diébus. Deínde post hæc dixit discíplulis suis; Eámus in Judæam íterum. Dicunt ei discípli; Rabbi, nunc quærébant te Judæi lapidáre, et íterum vadis illuc? Respóndit Jesus; Nonne duódecim sunt horæ diéi? Si quis ambuláverit in die, non offéndit, quia lucem hujus mundi vi-

det: si autem ambuláverit in nocte, offéndit, quia lux non est in eo. Hæc ait, et post hæc dixit eis; Lázarus amícus noster dormit: sed vado ut a somno éxcitem eum. Dixérunt ergo discípli ejus; Dómine, si dormit, salvus erit. Díxerat autem Jesus de morte ejus: illi autem putavérunt quia de dormitióne somni díceret. Tunc ergo dixit eis Jesus maniféste; Lázarus mórtuus est: et gáudeo propter vos, ut credátis, quóniam non eram ibi: sed eámus ad eum. Dixit ergo Thomas, qui díctur Dídymus, ad condiscípulos; Eámus et nos, et moriámur cum eo. Venit itaque Jesus: et invénit eum quátuor dies jam in monuménto habéntem. Erat autem Bethánia juxta Hierosólymam quasi stádiis quíndecim. Multi autem ex Judæis vénerant ad Martham et Mariám, ut consolaréntur eas de fratre suo. Martha ergo, ut audívit quia Jesus venit, occúrrit illi: María autem domi sedébat. Dixit ergo Martha ad Jesum; Dómine, si fuísses hic, frater meus non fuíisset mórtuus: sed et nunc scio quia quæcúmque popósceris a Deo, dabit tibi Deus. Dixit illi Jesus; Resúrget frater tuus. Dixit ei Martha; Scio quia resúrget in resurrectione in novíssimo die. Dixit ei Jesus; Ego sum resurréctio, et vita: qui credit in me, etiam si mórtuus fúerit, vivet: et omnis, qui vivit, et credit in me, non moriétur in ætérnum. Credis hoc? Ait illi; Utique, Dómine, ego crédidi quia tu es Christus fílius Dei ¹vivi¹ qui in hunc mundum venísti. Et cum hæc dixisset, ábiit et vocávit Mariám sorórem suam siléntio, dicens; Magíster adest, et vocat te. Illa ut audívit, surréxit cito, et venit ad eum; Nondum enim vénerat Jesus in castéllum: sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat ei Martha. Judæi ergo, qui erant cum ea in do-

¹ non habent 92. 97. 98. V.

mo, et consolabántur eam, cum vidissent Mariám quia cito surréxit et éxiit, secúti sunt eam dicéntes; Quia vadit ad monuméntum, ut ploret ibi. María ergo, cum venisset ubi erat Jesus, videns eum, cécidit ad pedes ejus, et dixit ei; Dómine, si fuisses hic, non esset mórtuus frater meus. Jesus ergo, ut vidit eam plorántem, et Judæos, qui vénéran't cum ea, plorántes, infremuit spíritu et turbávit semetípsum, et dixit; Ubi posuistis eum? Dicunt ei; Dómine, veni et vide. Et lacrymátus est Jesus. Dixérunt ergo Judæi; Ecce quómodo amábat eum. Quidam autem ex ipsis dixérunt; Non póterat hic, qui apéruit óculos cæci nati, fácere ut et hic non morerétur? Jesus ergo rursum fremens in semetípso, venit ad monuméntum: erat autem spelúnca: et lapis superpósitus erat ei. Ait Jesus; Tóllite lápidem. Dixit ei Martha, soror ejus qui mórtuus fúerat; Dómine, jam foetet, quatríduánus enim est. Dixit ei Jesus; Nonne dixi tibi quóniam si credideris vidébis glóriam Dei? Tulérunt ergo lápidem: Jesus autem elevátis sursum óculis ¹in cœlum¹ dixit; Pater, grátias ago tibi quóniam audísti me. Ego autem sciébam quia semper me audis, sed propter pópulum, qui circúmstat, dixi: ut credant quia tu me misísti. Hæc cum dixisset, voce magna clamávit; Lázare, veni foras. Et statim pródiit qui fúerat mórtuus, ligátus pedes et manus ínstitis, et fácies illíus sudário erat ligáta. Dixit eis Jesus; Sóluite eum et sínite abíre. Multi ergo ex Judæis, qui vénéran't ad Mariám et Martham, et viderant quæ fecit ²Jesus,² credidérunt in eum.

Offertorium. Ps. 17 Pópulum húmilem salvum fácies, Dómine: et óculos superbórum humiliábis: quóniam quis Deus, præter te, Dómine?

¹ non habent 92. 98. 4L. V.

² non habent 92. 97. 98. 4L. V.

✠ Clamor meus in conspéctu ejus: introívit in aures ejus.

Secreta.

MÚNERA nos, Dómine, quæsumus, obláta puríficent: et te nobis fácient júgiter esse placátum. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Johan. 11 Videns Dóminus flentes soróres Lázari ad monuméntum: lacrymátus est coram Judæis et clamábat: Lázare, veni foras; et pródiit ligátis má nibus et pédibus qui fúerat quatríduánus mórtuus.

Postcommunio.

HÆC nos, quæsumus, Dómine, participátio sacraménti, et a própriis reátibus indesinénter expédiat, et ab ómnibus tueátur advérsis. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui infirmitátis nostræ cónsocii, de tua pietáte confidimus, sub tua protectióne semper gaudeámus. Per.

Sabbato post Lætare.

Ad Missam. Officium. Esai. 55

SITIÉNTES veníte ad aquas, dicit Dóminus: et qui non habétis prétium: veníte et bibíte cum lætítia.

Ps. 77 Atténdite, pópule meus, legem meam: inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

FIAT, quæsumus, Dómine, per grátiam tuam fructuósus nostræ devotiósus

affectus; quia tunc nobis pröderunt suscep̃ta jejúnia, si tuæ sint plácita ¹pietáti.¹ Per Dóminum.

Lectio Esaiã Prophetæ. c. 49

HÆC dicit Dóminus Deus; In témpore plácito exaudivi te et in die salutis auxiliátus sum tui: et servávi te, et dedi te in fœdus pópuli, ut suscitáres terram et possidéres hereditates dissipátas: ut díceres his qui vincti sunt: Exíte: et his qui in ténebris: Revelámini. Super vias pascéntur, et in ómnibus planis páscuæ eórum. Non esúrient neque sitient, et non percútiet eos æstus et sol: quia miserátor eórum reget eos, et ad fontes aquárum potábit eos. Et ponam omnes montes meos in viam, et sémitæ meæ exaltabúntur. Ecce isti de longe vénient, et ecce illi ab Aquilóne et mari, et isti de terra austráli. Laudáte, coeli, et exúltet terra; jubilate, montes, laudem: quia consolátus est Dóminus pópulum suum, et páuperum suórum miserébitur. Et dicit Sion; Derelíquit me Dóminus; et Dóminus oblítus est mei. Numquid oblivisci potest múlter infántem suum, ut non misereátur filio úteri sui? et si illa oblíta fúerit, ego tamen non obliviscar tui, dicit Dóminus omnipotens.

Gradale. Ps. 9 Tibi, Dómine, derelictus est pauper: pupillo tu eris adjutor.

¶ Ut quid, Dómine, recessisti longe: despicias in opportunitátibus, in tribulatióne; dum supérbit ímpius, incénditur pauper.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 8

IN illo témpore, Dixit Jesus turbis Judæórum; Ego sum lux mundi: qui séquitur me, non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ. Dixérunt ergo ei Pharisei; Tu de teipso testimónium pérhibes: testimónium tuum non est verum. Re-

spondit Jesus, et dixit eis; Et si ego testimónium pérhibeo de meípso, verum est testimónium meum: quia scio unde veni, et quo vado: vos autem nescitis, unde vénio aut quo vado. Vos secúndum carnem judicátis: ego non júdico quemquam: et si júdico ego, júdiciu meum verum est, quia solus non sum: sed ego et qui misit me Pater. Et in lege vestra scriptum est, quia duórum hóminu testimónium verum est. Ego sum, qui testimónium pérhibeo de meípso: et testimónium pérhibet de me, qui misit me, Pater. Dicébant ergo ei; Ubi est Pater tuus? Respóndit Jesus; Neque me scitis, neque Patrem meum: si me scirétis, fórsitan et Patrem meum scirétis. Hæc verba locútus est Jesus in gazophylácio, docens in templo: et nemo apprehéndit eum, quia nondum vénerat hora ejus.

Offertorium. Ps. 17 Factus est Dóminus firmaméntum meum: et refúgium meum et liberátor meus, sperábo in eum.

¶ Pérsequar inimícos meos et comprehéndam illos: et non convértar donec deficiant.

Secreta.

OBLATIÓNIBUS, quæsumus, Dómine, placáre susceptis: et ad te nostras étiam rebélles compélle propítius voluntates. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 22 Dóminus regit me et nihil mihi déerit: in loco páscuæ ibi me collocávit, super aquam refectionis educávit me.

Postcommunio.

QUA nos, quæsumus, Dómine, quæ súmpsimus sancta purificent; et operatiónis suæ remédio, te nobis fácient esse placátum. Per Dóminum.

¹ voluntati.—15.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

DEUS, qui sperántibus in te miseréri pótius éligis quam irásci; da nobis

digne flere mala quæ fécimus, ut tuæ consolationis grátiam inveníre valeámus. Per Dóminum.

Dominica in Passione Domini.

Ad Missam. Officium. Ps. 42

UDICA me, Deus: et discérne causam meam de gente non sancta, ab hómine iníquo et dolóso éripe me: quia tu es Deus meus et fortitúdo mea.

Psalmus. Emítte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxérunt et adduxérunt in montem sanctum tuum et in tabernácula tua.

Ab hac die usque ad Pascha, non dicitur Glória Patri post Officium ad Missam de temporali: nisi tantum in die Cœnæ quando Episcopus celebrat.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, familiam tuam propítius respice, ut te largiente regátur in corpore, et te servante custodiátur in mente. Per Dóminum.

Ad Hebræos. c. 9

FRATRES, Christus assístens póntifex futurórum bonórum, per ámplius et perféctius tabernáculum non manufáctum, id est, non hujus creatiónis: neque per sánguinem hircórum aut vitulórum sed per próprium sánguinem, introívit semel in sancta, æténa redemptióne invénta. Si enim sanguis hircórum aut taurórum et cinis vitulæ aspérsus inquinátos sanctificat ad emundatióne carnis: quanto magis sanguis Christi, qui

per Spíritum Sanctum semetípsum obtulit immaculátum Deo, emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviéndum Deo vivénti? Et ideo novi testaménti mediátor est: ut morte intercedente, in redemptiόnem eárum prævaricatiόnum, quæ erant sub prióri testaménto, repromissiόnem accípiant qui vocáti sunt ætérx hereditátis, in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 142 Eripe me, ¹Dómine,¹ de inimícis meis: doce me fácere voluntátem tuam.

¶ Ps. 17 Liberátor meus, Dómine, de gentibus iracúndis, ab insurgéntibus in me exaltábis me: a viro iníquo erípies me.

Tractus. Ps. 128 Sæpe expugnáverunt me a juventúte mea.

¶ Dicat nunc Israel: Sæpe expugnáverunt me a juventúte mea.

¶ Etenim non potuérunt mihi: supra dorsum meum fabricáverunt peccatóres.

¶ Prolongáverunt iniquitátem sibi: Dóminus justus concídet cervíces peccatórum.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 8

IN illo témpore, Dicébat Jesus turbis Judæórum et princípibus sacerdotum; Quis ex vobis árguet me de peccáto? Si veritátem dico, quare vos non créditis mihi? Qui ex Deo est, verba Dei audit. Proptérea vos non auditis, quia ex Deo

¹ non habent 13. 26.

non estis. Respondérunt ígitur Judæi, et dixerunt ei; Nonne bene dícimus nos, quia Samaritánus es tu et dæmónium habes? Respóndit Jesus; Ego dæmónium non habeo: sed honorífico Patrem meum, et vos inhonorástis me. Ego autem non quæro glóriam meam: est qui quærat et júdicet. Amen, amen, dico vobis: si quis sermónem meum serváverit mortem non vidébit in ætérnum. Dixerunt ergo Judæi; Nunc cognóvimus quia dæmónium habes. Abraham mórtuus est et Prophétæ, et tu dicis: Si quis sermónem meum serváverit, mortem non gustábit in ætérnum. Numquid tu major es patre nostro Abraham, qui mórtuus est? et prophétæ mórtui sunt. Quem te ipsum facis? Respóndit Jesus; Si ego glorífico meípsum, glória mea nihil est: est Pater meus, qui glorificat me, quem vos dicitis quia Deus vester est. Et non cognovístis eum: ego autem novi eum: Et si díxero quia ¹nescio¹ eum, ero símilis vobis, mendax. Sed scio eum, et sermónem ejus servo. Abraham pater vester exultávit ut vidéret diem meum: vidit et gavísus est. Dixerunt ergo Judæi ad eum: Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham vidisti? Dixit eis Jesus; Amen, amen, dico vobis, ántequam Abraham fieret, ego sum. Tulérunt ergo lápides, ut jácerent in eum: Jesus autem abscondit se, et exívit de templo.

Offertorium. Ps. 110 et 118 Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo: retríbue servo tuo ut vivam: et custódiám sermónes tuos: vivífica me secúndum verbum tuum, Dómine.

Secreta.

HÓSTIAS fidélium tuórum, omnípotens Deus, propítius intuére; et concéde,

¹ non scio.—92. 97. 98.

² hujus.—94. 97.

ne caténa² sǎculi captívos téneat quos passióne Fílii tui in ómnibus líberos esse voluísti. Qui tecum.

Præfatio Quotidiana.

Hac die dum sacerdos se communicantetur hæc Communio. 1 Cor. 11

Hoc corpus quod pro vobis tradétur: hic calix novi testaménti est in meo sǎngvine, dicit Dóminus: hoc fácite quotiescúmque súmitis in meam commemoratióne.

Postcommunio.

ADÉSTO nobis, quǎsumus, Dómine Deus noster: et quos tuis mystériis recreásti, perpétuis defénde præsídiis. Per Dóminum.

Feria secunda post Judica.

Ad Missam. Officium. Ps. 55

MISERERE mihi, Dómine, quóniam conculcávit me homo: tota die bellans tribulávit me.

Psalmus. Conculcavérunt me inimíci mei tota die: quóniam multi bellántes advérsus me.

Non dicitur Glória Patri.

Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

SANCTÍFICA, quǎsumus, Dómine, nostra jejúnia: et cunctárum nobis propítius indulgéntiam largíre culpárum. Per Dóminum.

Lectio Jonæ Prophetæ. c. 3

IN diébus illis, Factum est verbum Dómini ad Jonam prophétam secúndo, dicens; Surge, et vade in Níniven civitátem magnam, et prædica in ea prædicationem, quam ego loquar ad te. Et surréxit Jonas, et ábiit in Níniven juxta verbum Dómini: et Nínive erat civitas magna itinere díerum trium. Et cœpit Jonas

introire in civitatem itinere diei unius: et clamavit et dixit; Adhuc quadraginta dies, et Ninive subvertetur. Et crediderunt viri Ninivitæ in Domino: et predicaverunt jejunium, et vestiti sunt saccis a majore usque ad minorem. Et pervenit verbum ad regem Ninive: et surrexit de solio suo, et abjecit vestimentum suum a se, et indutus est sacco, et sedit in cinere. Et clamavit et dixit in Ninive ex ore regis et principum ejus, dicens; Hómines et juménta et boves et pécora non gustent quicquam nec pascantur, et aquam non bibant; et operiantur saccis hómines et juménta¹ clament ad²Deum² in fortitudine, et convertatur vir a via sua mala, et ab iniquitate quæ est in manibus eorum. Quis scit si convertatur et ignoscat Deus: et revertatur a furóre iræ suæ, et non peribimus? Et vidit Deus opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala: et misertus est Deus super malitiam, quam locutus fuerat ut faceret eis, et non fecit. Et misertus est populo suo Dominus Deus noster.

Gradale. Ps. 53 Deus, exaudi orationem meam: auribus percipe verba oris mei.

¶ Deus in nomine tuo salvum me fac: et in virtute tua³judica³ me.

Tractus. Domine, non secundum. *ut supra feria sexta post Oculi.*

Secundum Johannem. c. 7

IN illo tempore, Miserunt principes et Pharisæi ministros ut apprehenderent Jesum. Dixit ergo eis Jesus; Adhuc modicum tempus vobiscum sum: et vado ad eum qui misit me. Querétis me, et non inveniétis: et ubi sum ego, vos non potéstis venire. Dixerunt ergo Judæi ad semetipsos; Quo hic iturus est, quia non in-

veniemus eum? numquid in dispersionem Gentium iturus est, et docturus gentes? Quis est hic sermo, quem dixit: Querétis me et non inveniétis: et ubi sum ego, vos non potéstis venire? In novissimo autem die magno festivitatis stabat Jesus et clamabat, dicens; Si quis sitit, veniat ad me et bibat. Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de ventre eius fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum.

Offertorium. Ps. 6 Domine, convertere et eripe animam meam: salvum me fac propter misericordiam tuam.

¶ Domine, ne in ira tua arguas me: neque in furóre tuo corripas me.

Secreta.

SACRIFICIUM laudis de perceptione tuorum, Domine, deferimus præsidiis; quæsumus, ut percipienda securius veriúsque sumamus. Per Dominum.

Præfatio. Qui corporali jejúnio.

Communio. Ps. 23 Dominus virtutum: ipse est rex gloriæ.

Postcommunio.

SACRAMENTI tui, quæsumus, Domine, participatio salutáris et purificaciónem nobis præbeat et medelam. Per Dominum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

DA, quæsumus, Domine, populo tuo spíritum veritátis et pacis; ut te tota mente cognoscat, et quæ tibi plácita sunt pia devotiône exerceat. Per Dominum. In unitate ejusdem Spíritus Sancti Deus.

¹ et—V.

² Dominum.—13. 26.

³ libera.—26. 57.

Feria **tertia post Judica.****Ad Missam. Officium. Ps. 26**

EXPECTA Dóminum, viríliter age,
et confortétur cor tuum: et sús-
tine Dóminum.

Psalmus. Dóminus illuminátio mea: et
salus mea; quem timébo?

Non dicitur Glória Patri.

Flectámus génuā. Leváte.

Oratio.

NOSTRA tibi, quæsumus, Dómine, sint
accépta jejúnia: quæ nos et expiándo
grátia tua dignos efficiant, et ad remédia
perducant ætérna. Per Dóminum.

Lectio Danielis Prophetæ. c. 14

IN diébus illis, Congregáti sunt Baby-
lónii ad regem, et dixerunt ei; Trade
nobis Daniélem, qui Bel destrúxit et Dra-
cónem interfécit; alióquin interficiémus te
et domum tuam. Vidit ergo rex quod ir-
rúerent in eum veheménter, et necessitá-
te compúlsus trádidit eis Daniélem. Qui
misérunt eum in lacum leónum; et erat
ibi sex diébus. Porro in lacu erant leónes
septem; et dabántur eis quotidie duo cór-
pora et duæ oves. Et tunc non data sunt
eis, ut devorárent Daniélem. Erat autem
Abachuc prophéta in Judæa; et ipse cóxe-
rat pulméntum, et intríverat panes in al-
véolo, et ibat in campum ut ferret messó-
ribus. Dixítque ángelus Dómini ad Aba-
chuc; Fer prándium quod habes in Baby-
lónem Daniéli, qui est in lacu leónum. Et
dixit Abachuc; Dómine, Babylónem non
vidi, et lacum nésco. Et apprehéndit eum
ángelus Dómini in vértice ejus, et portávit
eum capillo cápitis sui, posúitque eum in
Babylónem super lacum in ímpetu spíri-
tus sui. Et clamávit Abachuc, dicens; Dá-
niel, serve Dei, tolle prándium quod ti-
bi misit Deus. Et ait Dániel; Recordátus
enim es mei, Dómine Deus meus, et non

dereliquísti diligéntes te. Surgénsque Dá-
niel, comédit. Porro ángelus Dómini re-
stituit Abachuc conféstim in loco suo. Ve-
nit ergo rex die séptimo ut lugéret Danié-
lem. Et venit ad lacum et introspéxit; et
ecce Dániel sedens in médio leónum. Et
exclamávit rex voce magna, dicens; Ma-
gnus es, Dómine Deus Daniélis. Et extrá-
xit eum de lacu. Illos autem, qui perdi-
tiónis ejus causa fúerant, intromísit in la-
cum, et devoráti sunt in moménto coram
eo. Tunc rex ait; Páveant omnes habitán-
tes in univérsa terra Deum Daniélis; quia
ipse est liberátor et salvátor, fáciens signa
et mirábilia in coelo et in terra; qui libe-
rávit Daniélem de lacu leónum.

Gradale. Ps. 42 Discérne causam meam,
Dómine: ab hómine iníquo et dolóso éri-
pe me.

¶ Emítte lucem tuam et veritátem tuam:
ipsa me deduxérunt: et adduxérunt in
montem sanctam tuum.

Secundum Johannem. c. 7

IN illo témpore, Ambulábat Jesus in
Galilæam, non enim volébat in Ju-
dæam ambuláre: quia quærébant eum Ju-
dæi interficere. Erat autem in próximo
dies festus Judæórum, Scenopégia. Dixé-
runt ergo ad eum fratres ejus; Transi hinc,
et vade in Judæam, ut et discípuli tui ví-
deant ópera tua, quæ facis. Nemo quip-
pe in occúlto áliquid facit, et quærít ip-
se in palam esse: si hæc facis, manifésta
teípsum mundo. Neque enim fratres ejus
credébant in eum. Dixit ergo eis Jesus;
Tempus meum nondum advénit: tempus
autem vestrum semper est parátum. Non
potest mundus odísse vos: me autem odit;
quia ego testimónium perhíbeo de illo
quia ópera ejus mala sunt. Vos ascéndite ad
diem festum hunc, ego autem non ascén-
dam ad diem festum istum: quia tempus

meum nondum implétum est. Hæc cum dixisset, ipse mansit in Galilæa. Ut autem ascenderunt fratres ejus, tunc et ipse ascendit ad diem festum, non manifeste sed quasi in occulto. Judæi ergo quærebant eum in die festo, et dicebant; Ubi est ille? Et murmur multus erat de eo in turba. Quidam enim dicebant; Quia bonus est. Alii autem dicebant: Non, sed seducit turbas. Nemo tamen palam loquebatur de illo propter metum Judæorum.

Offertorium. Ps. 9 Sperent in te omnes qui novérunt nomen tuum, Dómine: quóniam non derelinquis quæréntes te: psallite Dómino qui hábitat in Sion; quóniam non est oblítus oratióem páuperum.

℣. Sedes super thronum qui júdicas æquitátem: increpásti gentes et périit ímpius; judicáre pópulum cum justítia, et factus es refúgium páuperum.

Secreta.

HÓSTIAS tibi, Dómine, deférimus immolándas, quæ temporálem consolationem nobis impédant; ut promíssa certius non desperémus æténa. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 24 Rédime me, Deus Israel: ex ómnibus angústiiis meis.

Postcommunio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus; ut quæ divína sunt júgiter exequéntes, donis mereámur coeléstibus propinquáre. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

DA nobis, Dómine, quæsumus, perseverántem in tua voluntáte famulátum, ut in diébus nostris et mérito et nú-

mero pópulus tibi sérviens augeátur. Per Dóminum.

Feria quarta post Judica.

Ad Missam. Officium. Ps. 17

MISERÁTOR meus de géntibus iracúndis: ab insurgéntibus in me exaltábis me, a viro iníquo erípies me, Dómine.

Psalmus. Díligam te, Dómine fortitúdo mea: Dóminus firmaméntum meum et refúgium meum.

Non dicitur ¹ulterius.¹

Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

SANCTIFICÁTO hoc jejúnio, Deus, tuórum corda fidélium miserátor illústra: et quibus devotiónis præstas afféctum, præbe supplicántibus pium benígnus audítum. Per Dóminum.

Lectio libri Levitici. c. 19

IN diébus illis, Locútus est Dóminus ad Moysen dicens; Lóquere ad univérsum cœtum filiórum Israel, et dices ad eos: Ego Dóminus Deus vester. Non faciétis furtum. Non mentiémini, nec decípiet unusquisque próximum suum. Non perjurábis in nómine meo, nec póllues nomen Dei tui. Ego Dóminus. Non fácies calúmniam próximo tuo, nec vi óp- primes eum. Non morábitur opus mercenárii tui apud te usque mane. Non maledíces surdo, nec coram cæco pones offendículum: sed timébis Dóminum Deum tuum, quia ego sum Dóminus. Non fácies quod iníquum est, nec injúste judicábis. Non consideres persónam páuperis, nec honóres vultum poténtis. Juste júdica próximo tuo. Non eris criminátor nec susúrro in pópulis. Non stabis contra sánguinem próximi tui. Ego Dóminus.

¹Gloria Patri—15. 26.

Non óderis fratrem tuum in corde tuo, sed públice árgue eum, ¹ne¹ hábeas super illo peccátum. Non quæras ultiónem inimicórum nec memor eris injúriæ civium tuórum. Díliges amicum tuum sicut teípsum. Ego Dóminus. Leges meas custodíte. Ego enim sum Dóminus Deus vester.

Gradale. Ps. 29 Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: nec delectásti inimícos meos super me.

✠ Dómine Deus ²meus,² clamávi ad te et sanásti me; Dómine, abstraxísti ab ínferis ánimam meam: salvásti me a descendéntibus in lacum.

Tractus. De necessitatibus. *ut supra feria quarta post* Reminiscere.

Secundum Johannem. c. 10

IN illo témpore, Facta sunt Encáenia in Hierosólymis: et hiems erat; et ambulábat Jesus in templo, in pórticu Salomónis. Circumdedérunt ergo eum Judæi, et dicébant ei; Quoúsque ánimam nostram tollis? si tu es Christus, dic nobis palam. Respóndit eis Jesus; Loquor vobis, et non créditis: ópera quæ ego fácio in nómine Patris mei, hæc testimónium pérhibent de me: sed vos non créditis, quia non estis ex óvibus meis. Oves meæ vocem meam áudiunt: et ego cognósko eas, et sequúntur me: et ego vitam ætérnam do eis: et non péríbunt in ætérnum, et non rápiet eas quisquam de manu mea. Pater meus quod dedit mihi, majus ómnibus est: et nemo potest rápere de manu Patris mei. Ego et Pater unum sumus. Sustulérunt ³ergo³ lápidés Judæi, ut lapidárent eum. Respóndit eis Jesus; Multa bo-

na ópera osténdi vobis ex Patre meo, propter quod eórum opus me lapidátis? Respóndérunt ei Judæi; De bono ópere non lapidámus te, sed de blasphémia; et quia tu, homo cum sis, facis teípsum Deum. Respóndit eis Jesus; Nonne scriptum est in lege vestra: quia Ego dixi, dii estis? Si illos dixit deos ad quos sermo Dei factus est; et non potest solvi scriptúra; quem Pater sanctificávit et misit in mundum, vos dicitis: quia blasphémas, quia dixi: Fílius Dei sum? Si non fácio ópera Patris mei, nolíte crédere mihi. Si autem fácio: etsi mihi non vultis crédere, opéribus créдите, ut cognoscátis, et credátis quia Pater in me est, et ego in Patre.

Offertorium. Ps. 58 Eripe me de inimícis meis, Deos meus: et ab insurgéntibus in me líbera me, ⁴Dómine.⁴

✠ Quia ecce captavérunt ánimam meam, ⁵et⁵ irruérunt in me fortes.

Secreta.

ANNUE nobis, quásumus, miséricors Deus; ut hóstias placatiónis et laudis sincéro tibi deferámus obséquio. Per.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 25 Lavábo inter innocéntes manus meas: et circuíbo altáre tuum, Dómine; ut áudiam vocem laudis tuæ, et enárrem univérsa mirabília tua.

Postcommunio.

CELÉSTIS doni benedictióne percépta, súpplices te, Deus omnípotens, deprecámur; ut hoc idem nobis et sacraménti causa sit et salútis. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

¹ ut non—92. 97. 98.

² non habent 92. 15. 57.

³ non habent 92. 97. 98. V.

⁴ non habet 4L.

⁵ non habent 92. 98. 4L. 13. 15.

Oratio.

ADVÉNIAT, quæsumus, Dómine, misericórdia¹ speráta supplicibus; et eis coelésti munificentia tribuátur, quaténus et recte peténda póstulent, et postuláta percípiant. Per Dóminum.

Feria quinta post Judica.**Ad Missam. Officium. Dan. 3**

MNIA quæ fecísti nobis, Dómine, in vero iudicio fecísti; quia peccávimus tibi et mandátis tuis non obedívimus: sed da glóriam nómini tuo et fac nobíscum secúndum multitudinem misericórdiæ tuæ.

Ps. 47 Magnus Dóminus et laudábilis nimis: in civitaté Dei nostri; in monte sancto ejus.

Non dicitur Glória Patri.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut dignitas conditiónis humanæ per immoderántiam sauciáta, medicinális parsimóniæ stúdio reformétur. Per Dóminum.

Lectio Danielis Prophetæ. c. 3

IN diébus illis, Orávit Dániel dicens; Dómine Deus ²Israel,² ne despicias pópulum tuum, neque áuferas misericórdiam tuam a nobis, propter Abraham dilectum tuum et Isaac servum tuum et Israel sanctum tuum; quibus locútus es, póllicens quod multiplicáres semen eórum sicut stellas cœli et sicut arénam quæ est in líttore maris. Quia, Dómine, imminúti sumus plus quam omnes gentes, sumúsque húmiles in univérsa terra hódie

propter peccáta nostra. Et non est in témpore hoc princeps et prophéta et dux, neque holocáustum neque sacrificium neque oblátio neque incénsum nec locus primitiárum coram te, ut possímus inveníre misericórdiam; sed in ánimo contríto et spíritu humilitátis suscipiámur. Sicut in holocáusto arietum et taurórum et sicut in millibus agnórum pínguim, sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo hódie, ut pláceat tibi; quia non est confusio confidéntibus in te. Et nunc, Dómine, séquimur ³te³ in toto corde et timémus te et quærimus faciém tuam. Ne confundas nos, sed fac nobíscum juxta mansuetúdinem tuam et secúndum multitudinem misericórdiæ tuæ. Et érue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo, Dómine, et confundántur omnes qui osténdunt servis tuis mala. Confundántur in omnipoténtia, et robur eórum conterátur. Et sciant quia tu es Dóminus Deus solus, et gloriósus super omnem terram Dómine Deus noster.

Gradale. Ps. 95 Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

¶ Ps. 28 Revelábit Dóminus condénsa: et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Secundum Johannem. c. 7

IN illo témpore, Cum audíssent quidam de turba sermónes Jesu, dicébant; Hic est vere prophéta. Alii dicébant; Hic est Christus. Quidam autem dicébant; Numquid a Galiléa Christus venit? Nonne Scriptúra dicit: Quia ex sémine David, et de Bétlehem castéllo, ubi erat David, ventúrus est Christus? Dissénsio itaque facta est in turba propter eum. Qui-

¹ tua.—15.

² non habent 92. 97. 98. 4L.

³ non habent 97. 98. 4L.

dam autem ex ipsis volébant apprehendere eum: sed nemo misit super illum manus. Venérunt ergo ministri ad Pontífices et Phariséos. Et dixerunt eis ¹illi; ¹Quare non adduxistis eum? Respondérunt ministri; Numquam sic locútus est homo sicut hic² lóquitur. Respondérunt ergo eis Phariséi; Numquid et vos sedúcti estis? Numquid áliquis ex princípibus credidit in eum, aut ex pharisæis? Sed turba hæc, quæ non novit legem, maledicti sunt. Dixit Nicodémus ad eos, ille qui venit ad eum nocte, qui unus erat ex ipsis; Numquid lex nostra júdicat hóminem, nisi prius audierit ab ipso, et cognóverit quid fáciat? Respondérunt et dixerunt ei; Numquid et tu Galilæus es? Scrutáre Scriptúras, et vide quia prophéta a Galilæa non surgit. Et reversi sunt unusquisque in domum suam.

Offertorium. Ps. 136 Super flúmina Babylónis, illic sédimus et flévimus: dum recordarémur tui, Sion.

V. Meménto, Dómine, filiórum Edom: in ³diem³ Hierúsalem.

Secreta.

DÓMINE Deus noster, qui in his pótius creatúris quas ad fragilitátis nostræ subsidium condidisti, tuo quoque nómini múnera jussisti dicánda constitui; tribue, quæsumus, ut et vitæ nobis præsentis auxílium, et æternitátis efficiant sacramentum. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 118 Meménto verbi tui servo tuo, Dómine, in quo mihi spem dedisti: hæc me consoláta est in humilitáte mea.

¹ non habent 4L. 13. 15.

² homo—92. 97. 98. 4L. V.

³ die—94. 26. 57.

⁴ respuentes—13. 15. 26. 57.

⁵ repleantur—13. 15. 26.

Postcommunio.

QUOD ore sumpsimus, Dómine, pura mente capiámus, et de múnere temporáli fiat nobis remédium sempitérnum. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

ESTO, quæsumus, Dómine, propítius plebi tuæ; ut quæ tibi non placent ⁴respuens, ⁴tuórum pótius ⁵repleátur⁵ delectatióibus mandatórum. Per Dóminum.

Feria sexta post Iudica.

Ad Missam. Officium. Ps. 30

MISERERE mihi, Dómine, quóniam tríbulor: libera me et éripe me de mánibus inimicórum meórum: et a persequéntibus me, Dómine, non confúndar quóniam invocávi te.

Psalmus. In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: in justítia tua líbera me.

Non dicitur Glória Patri.

Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

QUORDIBUS nostris, quæsumus, Dómine, auxílium grátia tuæ benígnus infúnde; ut peccáta nostra castigatióne voluntária cohibéntes, temporáliter pótius macerémur, quam suppliciis deputémur ætérnis. Per Dóminum.

Lectio Hieremiæ Prophetæ. c. 17

IN diébus illis, Dixit Hieremías; Dómine, omnes qui te derelínquunt,

confundántur: recedéntes a te, in terra scribéntur: quóniam dereliquérunt venam aquárum vivéntium Dóminum. Sana me, Dómine, et sanábor: salvum me fac, et salvus ero: quóniam laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me; Ubi est verbum Dómini? véniat. Et ego non sum turbátus, te pastórem sequens: et diem hómínis non desiderávi, tu scis. Quod egréssum est de lábiis meis, rectum in conspéctu tuo fuit. Non sis mihi tu formidini, spes mea tu in die afflictiónis. Confundántur qui me persequúntur, et non confúndar ego: páveant illi, et non páveam ego: induc super eos diem afflictiónis, et dúplici contritióne cóntere eos, Dómine Deus noster.

Gradale. Ps. 34 Pacífice loquebántur mihi inimíci mei: et in ira molésti erant mihi.

¶ Vidísti, Dómine Deus meus, ne síleas: ne discédas a me.

Tractus. Dómine, non secúndum. *ut supra feria sexta post Oculi.*

Secundum Johannem. c. 11

IN illo témpore, Collegérunt Pontífices et Pharisæi concílium advérsus Jesum, et dicébant; Quid fácimus, quia hic homo multa signa facit? Si dimíttimus eum sic, omnes credent in eum: et vénient Románi, et tollent nostrum locum et gentem. Unus autem ex ipsis, Cáiphas nómine, cum esset Póntifex anni illíus, dixit eis; Vos nescítis quidquam nec cogitátis; quia expedit vobis ut unus moriátur homo pro pópulo, et non tota gens péreat. Hoc autem a semetípso non dixit: sed cum esset Póntifex anni illíus, prophetávit, quia Jesus moritúrus erat pro gente. Et non tantum pro gente, sed ut filios Dei qui erant dispérsi, congregáret in unum. Ab

illo ergo die cogitavérunt ut interficerent eum. Jesus ergo jam non in palam ambulóbat apud Judæos, sed ábiit in regiónem juxta désertum, in civitátem, quæ dicitur Ephrem, et ibi morabátur cum discípulis suis.

Offertorium. Ps. 118 Benedíctus es, Dómine; doce me justificatiónes tuas: et ¹non¹ tradas calumniántibus me supérbis, et respondébo exprobrántibus mihi verbum.

¶ Vidi non servántes pactum et tabescébam: Dómine, quando fácies de persequéntibus me judícium?

Secreta.

PRESTA nobis,² miséricors Deus; ut digne tuis servíre semper altáribus mereámur, et eórum perpétua participatióne salvári. Per Dóminum.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 26 Ne tradideris me, Dómine, in ánimas persequéntium me: quia insurrexérunt in me testes iníqui et mentíta est iniquitas sibi.

Postcommunio.

SUMPTI sacrificii, Dómine, perpétua nos tuítio non derelínquat: et nóxia semper a nobis cuncta repéllat. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

CONCÉDE nobis, quæsumus, Dómine, véniam peccatórum et religiónis augméntum; atque ut in nobis tua dona múltiplices, tuis fac mandátis promptiores. Per Dóminum.

¹ ne—13. 15.

² quæsumus.—94. 97. 26.

Sabbato **post** Judica.**Ad Missam. Officium. Ps. 30**

MISERERE mihi, Dómine, quóniam trībulor: libera me et éripe me de mánibus inimicórum meórum: et a persequéntibus me, Dómine, non confúndar quóniam invocávi te.

Psalmus. In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: in justítia tua líbera me.

Non dicitur Glória Patri.

Flectámus génuā. Leváte.

Oratio.

PROFÍCIAT, quæsumus, Dómine, plebs tibi dicáta piæ devotiónis afféctu; ut sacris actiόνibus erudíta, quanto majestáti tuæ fit grátior, tanto donis potióribus augeátur. Per Dóminum.

Lectio Hieremiæ Prophetæ. c. 18

IN diébus illis, Dixérunt ímpii Judæi ad ínvicem; Veníte, cogitémus contra justum cogitatiónes: non enim períbit lex a sacerdote, neque consílium a sapiénte, nec sermo a prophéta. Veníte, et percutiámus eum lingua, et non attendámus ad univérsos sermónes ejus. Atténde, Dómine, ad me, et audi voces adversariórum meórum. Numquid rédditur pro bono malum, quia fodérunt foveam ánimæ meæ? Recordáre quod stéterim in conspéctu tuo, ut lóquerer pro eis bonum, et avérterem indignatióem tuam ab eis. Proptérea da filios eórum in famem, et deduc eos in manus gládii: fiant uxóres eórum absque líberis, et víduæ: et viri eárum interficiántur morte: júvenes eórum confodiántur gládio in prælio. Audiátur clamor de dómibus eórum: addúces enim super eos latrónem repénite: quia fodérunt foveam ut cáperent me, et láqueos abscondérunt pedibus

meis. Tu autem, Dómine, scis omne consílium eórum advérsus me in mortem: ne propitiéris iniquitatí eórum, et peccátum eórum a fácie tua non deleátur: fiant corruéntes in conspéctu tuo, in témpore furóris tui, Dómine Deus meus.

Gradale. Ps. 34 Pacífice loquebántur mihi inimíci mei: et in ira molésti erant mihi.

℣. Vidísti, Dómine Deus meus, ne síleas, ne discédas a me.

Secundum Johannem. c. 6

IN illo témpore, Dixit Jesus discípu-
lis suis et turbis Judæórum; Amen,
Amen, dico vobis: Nisi manducavéritis
carnem Fílii Hóminis et bibéritis ejus sán-
guinem, non habébitis vitam in vobis. Qui
mandúcat meam carnem et bibit meum
sánguinem, habet vitam ætérnam: et ego
resuscitábo eum in novíssimo die. Caro
enim mea, vere est cibus: et sanguis meus,
vere est potus. Qui mandúcat meam car-
nem, et bibit meum sanguíinem, in me
manet, et ego in illo. Sicut misit me vivens
Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui
mandúcat me, et ipse vivet propter me.
Hic est panis, qui de cœlo descéndit. Non
sicut manducavérunt patres vestri manna
in desérto, et mórtui sunt. Qui mandú-
cat hunc panem, vivet in ætérnum. Hæc
dixit in synagóga, docens sábbato in Ca-
phárnaum. Multi ¹ergo¹ audiéntes ex di-
scípulis ejus, dixerunt; Durus est hic ser-
mo: quis potest eum audíre? Sciens autem
Jesus apud semetípsum quia murmurárent
de hoc discípuli ejus, dixit eis; Hoc vos
scandalízat? Si ergo vidéritis Fílium Hó-
minis ascendéntem ubi erat prius? Spí-
ritus est qui vivíficat: caro non prodest
quicquam: verba quæ ego locútus sum vo-
bis, spíritus et vita sunt. Sed sunt quidam
ex vobis, qui non credunt. Sciébat autem

¹ autem.—13. 26. 57.

ab initio Jesus, qui essent ¹non¹ credentes, et quis traditurus esset eum. Et dicebat; Propterea dixi vobis, quia nemo potest venire ad me, nisi fuerit ei datum a Patre meo. Ex hoc ergo multi discipulorum ejus abiierunt retro: et jam non cum illo ambulabant. Dixit ergo Jesus ad duodecim; Numquid et vos vultis abire? Respondit ergo ei Simon Petrus; Domine, ad quem ibimus? verba vitae aeternae habes. Et nos credimus, et cognovimus quia tu es Christus Filius Dei. Respondit eis Jesus; Nonne ²ego² vos duodecim elegi: et unus ex vobis diabolus es? Dicebat autem de Juda Simonis Scariothis: hic enim erat traditurus eum, cum esset unus ex duodecim.

Offertorium. Hierem. 18 Recordare quod steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum: et averterem indignationem tuam ab eis.

℣. Ps. 79 Qui regis Israel intende: qui deducis velut ovem Joseph.

Secreta.

SUSCIPE, Creator omnipotens,³ quæ jejunautes de tuæ munificentiae lar-

gitate deferimus; et pro temporali nobis collata praesidio, ad vitam converte ⁴propitiatus⁴ aeternam. Per Dominum.

Præfatio. Qui corporali jejúnio.

Communio. Ps. 26 Ne tradideris me, Domine, in animas persequentium me: quia insurrexerunt in me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi.

Postcommunio.

DIVINI muneris largitate satiati, quaesumus, Domine Deus noster; ut hujus semper participatione vivamus. Per Dominum.

Super populum. Humiliate capita vestra Deo.

Oratio.

TUEATUR, quaesumus, Domine, dextera tua populum deprecantem; et purificatum dignanter erudiat, ut et consolatione praesenti foveatur et ad futura bona proficiat. Per Dominum.

¹ non habent 15. 26. 57.

² non habent 92. 97. 98.

³ munera.—92. 94. 97.

⁴ propitius.—94. 97. 98.

Dominica in ramis palmarum.

¹Post aspersionem aquæ benedictæ legatur hæc lectio, ad gradum altaris ex parte australi ab accolito alba induto, super flores et frondes cum suo titulo.

Lectio libri Exodi. c. 15 et 16

IN diébus illis, Venérunt filii Israel, in Helim, ubi erant fontes aquarum duódecim et septuagínta palmæ: et castrametáti sunt iuxta aquas. Profectique sunt de Helim, et venit omnis multitúdo filiórum Israel in desértum Sin, quod est inter Helim et Sínai: quintodécimo die mensis secúndi, postquam egressi sunt de terra Ægýpti. Et murmurávit omnis congregatio filiórum Israel contra Moysen et Aaron in solitúdine. Dixerúntque ad eos filii Israel; Utinam mórtui essémus per manum Dómini in terra Ægýpti, quando sedebámus super ollas cárniū, et comedebámus panem in saturitáte: cur induxistis nos in desértum istud, ut occiderétis omnem multitúdinem fame? Dixit autem Dóminus ad Móysen; Ecce ego pluam vobis panes de cœlo: egrediátur populus, et cólligat quæ sufficiunt per singulos dies: ut tentem eum, utrum ámbulet in lege mea, an non. Die autem ²sexta² parent quod ínferant: et sit duplum quam colligere solébant per singulos dies. Dixerúntque Móyses et Aaron ad omnes filios Israel; Véspere sciétis quod Dóminus édúxerit vos de terra Ægýpti: et mane vidébítis glóriam Dómini: audívi enim murmur

vestrum contra Dóminum: nos vero quid sumus, quia mussitástis contra nos? Et ait Moyses; Dabit vobis Dóminus vésper carnes édere, et mane panes in saturitáte: eo quod audierit murmuratiónes vestras quibus murmuráti estis contra eum; nos enim quid sumus? nec contra nos est murmur vestrum, sed contra Dóminum. Dixitque Moyses ad Aaron; Dic universæ congregatióni filiórum Israel: Accédite coram Dómino: audívit enim murmur vestrum. Cumque loquerétur Aaron ad omnem coetum filiórum Israel, respexérunt ad solitúdinem: et ecce glória Dómini apparuit in nube.

³Statimque sequatur Evangelium; et legatur ubi leguntur evangelia in ferialibus diebus³ a diacono ad orientem converso, more simplicis festi, post acceptam benedictionem.⁴

Secundum Johannem. c. 12

IN illo témpore, Turba multa, quæ convénérat ad diem festum, cum audissent quia venit Jesus Hierosólymam, acceperunt ramos palmárum, et processérunt óbviā ei, et clamábant: Hosánna, benedíctus qui venit in nómine Dómini, Rex Israel. Et invénit Jesus aséllum, et sedit super eum, sicut scriptum est; Noli timére, filia Sion: ecce rex tuus venit tibi mansuétus, sedens super pullum ásinæ. Hæc non cognovérunt discipuli ejus primum: sed quando glorificátus est Jesus, tunc re-

¹Non habet Graduale quæ sequuntur.

²sexto.—13. 26. 57. V.

³Deinde statim accepta benedictione ibidem legatur Evangelium super lectorium ubi lectio legebatur.—94. 97.

⁴cum Dominus vobiscum et Gloria more solito.—94. 97.

cordáti sunt quia hæc erant scripta de eo: et hæc fecerunt ei. Testimónium ergo perhibébat turba, quæ erat cum eo quando Lázarus vocávit de monuménto, et suscitávit eum a mórtuis. Propterea et óbviā venit ei turba: quia audierant eum fecisse hoc signum. Pharisaí ergo dixerunt ad semetipsos; Vidétis quia nihil proficimus? ecce mundus totus post eum ábiit.

Finito Evangelio, sequatur benedictio florum et frondium a sacerdote, induto capa serica rubea, super gradum tertium altaris ad ¹australem¹ converso; positus prius palmis cum floribus supra altare pro clericis; pro aliis vero, super gradum altaris in parte australi.

EXORCÍZO te, creatúra florum vel frondium; in nómine Dei Patris omnipoténtis, et in nómine Jesu Christi Fílii ejus Dómini nostri, et in virtúte Spíritus Sancti: próinde omnis virtus adversárii, omnis exércitus diabóli, ²omnisque potestas inimíci,² omnis incúrsio dæmónum, eradicáre et explantáre ab hac creatúra florum vel frondium; ut ad Dei grátiam festinántium vestigia ³insidiádo³ non assequáris. Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos et sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde dicuntur orationes sine Dóminus vobíscum, sed tantum cum Orémus.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui in dilúvii effusióne Noe fámulo tuo per os colúmbæ gestántis ramum olivæ pacem terris rédditam nunciásti, te súplices ⁴dprecámur;⁴ ut hanc creatúram florum⁵

et fróndium⁵ spatulásque palmárum seu frondes arbórum, quas ante conspéctum glóriæ tuæ offérimus, véritas tua sanctíficet, ut devótus pópulus in mánibus suscipiens eas, benedictiónis tuæ grátiam cónsequi mereátur. Per Christum.

Et dicuntur omnes Orationes sub tono lectionis et cum Orémus.

DEUS, cujus Fílius pro salúte géneris humáni de cœlo descéndit ad terras; et appropinquánte hora passiónis suæ Hierosólymam in ásino sedens veníre et a turbis rex appellári ac laudári vóluit; auge fidem in te sperántium, et súpplícum preces cleménter exáudi. Véniat super nos, quæsumus, Dómine, ⁶benedictio⁶ tua; et hos palmárum cæterarúmque arbórum ramos bene⁷dicere dignáre; ut omnes qui eos latúri sunt, benedictiónis tuæ dono repleántur. Concéde ergo, Dómine, ut sicut Hebræórum púeri Hosánna in excélsis clamántes eidem Fílio tuo Dómino nostro Jesu Christo cum ramis palmárum occurrérunt; itaque nos arbórum ramos gestántes, cum bonis opéribus occurrámus óbviā Christo, et perveniámus ad gáudium sempitérnū. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

Oratio.

DEUS, qui dispérsa cóngregas et cóngregáta consérvas; qui pópulis óbviā Christo Jesu ramos palmárum⁷ portántibus benedixísti: bene⁷dic étiam et hos ramos palmárum cæterarúmque arbórum, quos tui fámuli ad nóminis tui benedictiónem fidéliter susciipiunt: ut in quemcúnque locum introdúcti fúerint,

¹ orientem.—92. 98.

² non habent 92. 98.—inimici non habent 4L. 8RM. 13.

³ non habent 94. 97.

⁴ exoramus.—94.

⁵ non habent 92. 98.

⁶ misericordia.—94. 97. 26. 57.

⁷ cæterarumque arborum.—94.

tuam benedictiōnem habitatores illius loci ¹omnes¹ consequantur: ita ut omni ²adversa valitudine² effugata, dextera tua protegat quos redemit. Per eundem Dōminum.

Hic aspergantur flores et frondes aqua benedicta et thurificentur. Deinde ³dicatur³ Dōminus vobiscum et Orémus.

Oratio.

DÓMINE Jesu Christe, ⁴Fili Dei vivi,⁴ mundi cōditor et redēptor, qui nostræ liberatiōnis et salvatiōnis grātia ex summa cœli arce descendere, carnem sūmere, et passiōnem subire dignatus es; quique sponte prōpria loco ejūsdem passiōnis appropinquans, a turbis cum ramis palmārum obviāntibus benedīci, laudāri, et rex benedictus ⁵veniēns⁵ in nōmine Dōmini⁶ clara voce appellāri voluisti; tu nunc nostræ confessiōnis laudatiōnem acceptāre; et hos palmārum ⁷cæterarūmq̃ue

arbōrum⁷ ac florum ramos bene[✠]dicere et sancti[✠]ficāre digneris; ut quicūque in tuæ virtutis obsēquio exīnde aliquid tulerit, cœlesti benedictiōne sanctificatus, peccatōrum remissiōnem et vitæ æternæ præmia percipere mereatur. Per te, Jesu Christe salvator⁸; qui cum Patre et Spīritu Sancto vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculōrum. **℞.** Amen.

His itaque peractis, statim distribuantur palmæ, et interim cantentur hæ sequentes Antiphonæ, Cantore incipiente Antiphonam.

PÚERI Hebræōrum, tollēntes ramos olivārum, obviavērunt Dōmino clamāntes et dicētes, Hosānna in excelsis.

Alia Antiphona.

Púeri Hebræōrum vestimēta prosternēbant in via, et clamābant dicētes, Hosānna Fílio David; Benedictus qui venit in nōmine Dōmini.

Ad lectoris commodum Antiphonas et Responsoria excerpsimus e Processionali secundum usum Sarum anno Dni 1544 excuso.

Antiphona. Prima autem azimōrum accessērunt discipuli ad Jesum dicētes; Ubi vis parēmus tibi comēdere pascha? At Jesus dixit eis; Ite in civitatē ad quendam, et dicite ei; Magister dicit, tempus meum prope est, apud te fācio pascha cum discipulis meis. Et fecērunt discipuli sicut præcéperat eis Dōminus, et paravērunt pascha.

Alia Antiphona. Cum appropinquasset Dōminus Hierosólymam misit duos ex discipulis suis dicens; Ite in castéllum quod est contra vos, et inveniētis pullum ásinæ alligatum, super quem nullus hóminum sedit, sólvite et addúcite mihi; siquis vos interrogáverit, dicite, Opus Dōmini est. Solvēntes adduxērunt ad Jesum, et imposuērunt illi vestimēta, et sedit super eum.

¹ non habent 92. 94. 98.

² adversitate.—94.

³ **dicat sacerdos.**—94. 97.

⁴ non habent 94. 97.

⁵ qui venit.—94. 97. 26. 57.

⁶ veniens—94. 97. 26.

⁷ non habent 92. 98.

⁸ mundi.—94. 97. 26. 57.

Alii prosternébant vestiménta sua in via, álii ramos de arbóribus externébant. Et qui sequebántur clamábant; Hósanna, Benedíctus qui venit in nómine Dómini; benedíctum regnum patris nostri David: Hósanna in excélsis: miserére nobis, fili David.

Alia Antiphona. Cum audísset pópulus quia venit Jesus Hierosólymam, accepérunt ramos palmárum, et exiérunt ei óbviám, et clamábant púeri dicéntes; Hic est qui ventúrus erat pro salúte mundi. Hic est salus nostra, redémpcio Israel; quantus est iste cui throni et dominationés occúrrunt. Noli timére, filia Sion, ecce Rex tuus venit sedens super pullum ásinæ sicut scriptum est, salve Rex fabricátor mundi, qui venísti redímere nos.

Alia Antiphona. Ante sex dies solemnitatís Paschæ, quando venit Dóminus in civitatém Hierúsalem, occurrérunt ei púeri, et in mánibus portántes ramos palmárum, et clamábant voce magna dicéntes, Hósanna in excélsis.

Alia Antiphona. Ante sex dies passiónis, venit Dóminus in civitatém Hierúsalem, et occurrérunt ei púeri, et in mánibus portábant ramos palmárum, et clamábant voce magna dicéntes; Hósanna in excélsis. Benedíctus qui venísti multítudine misericórdiæ tuæ. Hósanna in excélsis.

Alia Antiphona. En Rex venit mansuétus tibi, Sion, filia mýstica, húmilis sedens super animália, quem ventúrum jam prædixit léctio prophética.

SALVE, quem Jesum
testátur plebs Hebræórum,
Obvia cum palmis
tibi clamans verba salútis.
Hic est qui de Edom venit
tinctus Bosra véstibus.
In stola sua formósus,
grádiens virtútibus.

Non in equis bellicósis
nec in altis túrribus.
Salve, lux mundi,
rex regum, glória coeli,
Cui manet impérium
laus et decus hic et in ævum.
Hic est ille qui ut agnus
insons morti tráditur.
Mors mortis, inférni morsus,
morte donans vivere.
Ut quondam beáti vates
prompsérunt prophética.
Salve, nostra salus,
pax vera, redémpcio, virtus.
Ultro qui mortis
pro nobis jura subísti.
Dignus es, Dómine Deus noster, accípere
glóriam et honórem.

Antiphona. Occúrrunt turbæ cum flóribus et palmis Redemptóri óbviám, et victóri triumphánti digna dant obséquia Fílio Dei ore gentes prædicant et in laudem Christi voces tonant per núbila Hosánna.

Antiphona. Dóminus Jesus ante sex dies Paschæ venit Bethániam, ubi fúerat Lázarus mórtuus, Quem suscitávit Jesus.

Versus. Convenérunt autem ibi multi Judæórum ut Lázarus vidérant. Quem.

Alia Antiphona. Cogitavérunt autem príncipes sacerdótum ut et Lázarus interficerent. Propter quem multi veniébant et credébant in Jesum.

Versus. Testimónium ergo perhibébat turba, quæ erat cum eo, quando Lázarus vocávit de monuménto, et suscitávit eum a mórtuis. Propter.

GLÓRIA laus et honor
tibi sit, Rex Christe Redémptor.
Cui pueríle decus
prompsit hosánna pium.
Israel es tu Rex,
Davidis et inclyta proles.

Nómine qui in Dómini,
 Rex benedícte, venis.
 Cœtus in excélsis
 te laudat cœlicus omnis,
 Et mortális homo, et
 cuncta creáta simul.
 Plebs Hebræa tibi
 cum palmis óbvia venit.
 Cum prece, voto, hymnis,
 ádsumus ecce tibi.

Antiphona. Collegérunt Pontífices et Pharisæi concílium, et dicébant; Quid fá-cimus, quia hic homo multa signa facit; si dimíttimus eum sic, omnes credent in eum. Ne forte véniant Románi et tollant nostrum locum et gentem.

Alia Antiphona. Unus autem ex ipsis, Cáyphas nómine, cum esset Póntifex anni illíus, prophetávit dicens; Expédit vobis ut unus moriátur homo pro pópulo et non tota gens péreat. Ab illo ergo die cogita-vérunt interficere eum dicéntes. Ne.

Alia Antiphona. Ingrediénte Dómino in

sanctam civitátem, Hebræórum púeri re-surrectiónem vitæ pronunciántes. Cum ramis palmárum Hosánna clamábant in excélsis.

Versus. Cumque audissent quia venit Je-sus Hierosólymam exiérunt óbviā ei. Cum ramis.

Alia Antiphona. Ave Rex noster, Fili Da-vid, Redémptor mundi, quem prophétæ prædixérunt Salvatórem domus Israel es-se ventúrum. Te enim ad salutárem vícti-mam Pater misit in mundum, quem ex-pectábant omnes sancti ab origine mundi, et nunc. Hosánna Fílio David. Benedíctus qui venit in nómine Dómine. Hosánna in excélsis.

Alia Antiphona. Circumdedérunt me vi-ri mendáces sine causa, flagéllis cecidérunt me. Sed tu, Dómine Defénsor, vín-dica me.

Versus. Eripe me de inimícis meis, Deus meus, Et ab insurgéntibus in me líbera me.

¹Dum distribuuntur rami, præparetur fe-retrum cum reliquiis, in quo Corpus Christi in pixide dependeat et ad locum primæ stationis a duobus clericis de se-cunda forma non procedatur sequendo, sed ad locum primæ stationis obviam ve-niendo, habitu non mutato; lumen defe-ratur in laterna præcedente cum cruce de-nudata, et duobus vexillis præcedentibus. Deinde eat processio usque ad locum pri-mæ stationis. Sintque ministri processio-nis albis circumamicti absque tunicis, vel casulis induti: ita tamen quod sacerdos sit in capa serica rubea; choro itaque sequen-

te, habitu non mutato. In eundo Anti-phona Prima autem. Antiphona Cum ap-propinquáret. Si autem non sufficiunt hæ duæ Antiphonæ prædictæ usque ad locum primæ stationis: tunc sequantur hæ Anti-phonæ, scilicet Antiphona, Cum audisset, Antiphona, Ante sex; Antiphona, Ante sex dies passiōis. Hic fiat prima statio; vi-delicet ex parte ecclesiæ boreali in extrema parte orientali; et legatur hoc Evangelium, Cum appropinquásset Jesus. Require hoc Evangelium in prima Dominica Adventus Domini; et legatur ab ipso diacono indu-to ad processionem non juxta crucem, sed

¹ non habent 92. 94. 97. 98. usque ad Sempiternæ Deus. fol. 148 sub finem.

ante sacerdotem loco parumper secus stationem illius diaconi mutato. Etiam ipso diacono ad borealem converso: et legatur sicut in festo simplici novem lectionum, benedictione prius accepta more solito.

Finito Evangelio, tres clerici de secunda forma, habitu non mutato, conversi ad populum stantes ante magnam crucem ex parte occidentali, simul cantent *℣*. En rex venit. Post singulos vero versus Executor Officii incipiat Antiphonam Salve, conversus ad reliquias; quam prosequatur chorus cum genuflexione osculando terram. Ab ipso autem Executore Officii primo cum choro fiat genuflexio. Clerici ante reliquias *℣*. En rex. Senior Antiphonam, Salve quem. Chorus resurgendo prosequatur Testatur. Item clerici ante reliquias, loco non mutato, dicant *℣*. Hic est qui de Edom. Item Senior, loco non mutato, dicat *℣*. Salve lux mundi. Chorus resurgendo prosequatur, Rex regum. Item Clerici ante reliquias, loco non mutato, dicant *℣*. Hic est ille. Item Senior, loco non mutato, dicat Antiphonam, Salve, nostra salus. Chorus resurgendo prosequatur, Pax vera. Deinde eat processio ad locum secundæ stationis; et feretrum cum capsula reliquiarum pariter cum luce in laterna inter subdiaconum et thuribularium deferatur, cum vexillis ex utraque parte; cantore incipiente Antiphonam Dignus es, Dómine. Antiphona Occurrunt turbæ. Si autem non sufficiunt hæc duæ Antiphonæ ad locum secundæ stationis, tunc cantentur hæc duo Responsoria vel unum eorum, *℞*. Dóminus Jesus. *℣*. Convenérunt. *℞*. Cogitavérunt. *℣*. Testimónium. Hic fiat secunda statio, videlicet ex parte ecclesiæ australi, ubi septem pueri in loco eminentiori simul cantent

℣. Glória laus. Chorus idem repetat post unumquemque *℣*. Israel es tu. *℣*. Coetus in excélsis. *℣*. Plebs Hebræa. Peracta hac statione, eat processio per medium claustrum a dextera manu usque ad ostium ecclesiæ occidentale, cantando *℞*. Collegérunt. Hic fiat tertia statio, scilicet ante prædictum ostium, ubi tres clerici de superiori gradu in ipso ostio, habitu non mutato, conversi ad populum cantent *℣*. Unus autem. Repetitio, Ne forte. His finitis, intrent ecclesiam per idem ostium sub feretro, et capsula reliquiarum ex transverso ostii elevata, cantando *℞*. Ingrediénte Dómino. Hic fiat quarta statio, scilicet ante crucem in Ecclesia; et in ipsa statione Executor officii incipiat Antiphonam Ave, cruce jam discooperta; et respondeat chorus Rex noster. cum genuflexione osculando terram. Et sic incipiat Senior Antiphonam ter; singulis vicibus vocem exaltando; una cum choro fiat genuflexio; et post tertiam inceptionem, chorus eandem antiphonam in ipsa statione stando prosequatur. Qua finita, intrent chorum. Omnes cruces per ecclesiam sint discoopertæ usque post vespervas. In introitu chori, *℞*. Circumdederunt me. *℣*. Eripe me. *℞*. Et ab insurgéntibus. Oratio. Omnípotens sempitérne Deus. Peractis quæ ad processionem pertinent,

Ad Missam. Officium. Ps. 21

DÓMINE, ne longe fácias auxílium tuum a me: ad defénsiónem meam áspice; libera me de ore leónis: et a córnis unicórnum humilitatem meam.

Psalmus. Deus, Deus meus réspice in me: quare me dereliquísti?

Non dicitur ¹ulterius.¹

¹Gloria Patri—15. 26.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui humano géneri ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere et crucem subire fecisti: concede propitius, ut et patientiæ ipsius habere documenta et resurrectionis¹ consortia mereamur. Per eundem Dominum.

Ad Philippenses. c. 2

FRATRES, Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu: Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo: sed semetipsum exinavit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen quod est super omne nomen: ut in nomine Jesu omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium, et infernorum; et omnis lingua confiteatur, quia Dominus noster Jesus Christus in glória est Dei Patris.

Gradale. Ps. 72 Tenuisti manum dexteram meam: et in voluntate tua deduxisti me: et cum glória assumpsisti me.

¶ Quam bonus Israel Deus rectis corde: mei autem pene moti sunt pedes, pene effusi sunt gressus mei: quia zelavi in peccatoribus: pacem peccatorum videns.

Chorus alternatim dicat Tractum. Ps. 21

Deus, Deus meus; respice in me: quare me dereliquisti?

¶ Longe a salute mea: verba delictorum meorum.

¶ Deus meus, clamabo per diem, nec ex-

audies; et nocte, et non ad insipientiam mihi.

¶ Tu autem in sancto habitas, laus Israel: in te speraverunt patres nostri, speraverunt et liberasti eos.

¶ Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt: in te speraverunt et non sunt confusi.

¶ Ego autem sum vermis, et non homo: opprobrium hominum et abjectio plebis.

¶ Omnes qui videbant me aspernabantur me: locuti sunt labiis et moverunt caput.

¶ Speravit in Domino, eripiat eum: saluum faciat eum quoniam vult eum.

¶ Ipsi vero consideraverunt et conspexerunt me: divisérunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

¶ Libera me de ore leónis: et a cornibus unicornium humilitatem meam.

¶ Qui timetis Dominum laudate eum: universum semen Jacob magnificate eum.

¶ Annuntiabitur Domino generatio ventura: et annuntiabunt cœli iustitiam ejus.

¶ Pópulo qui nascetur quem fecit Dominus.

Sequitur Passio.² Et est notandum quod triplici voce debet cantari aut pronunciari; scilicet voce alta, bassa et media. Quia omnia quæ in passione continentur, aut verba sunt Judæorum vel discipulorum; aut verba sunt Christi; aut Evangelistæ narrantis. Quare scire debes, quod ubi a litteram invenies, verba esse Judæorum vel discipulorum, quæ alta voce sunt proferenda. Ubi vero b invenies, verba sunt Christi, quæ bassa voce pronuncianda sunt. Ubi vero m invenies, verba sunt evangelistæ, quæ mediocri voce legenda aut cantanda sunt. Et hæc omnia in aliis Passionibus observa. Sic incipe,

¹ ejus.—15. 26. 57.

² non habent hanc rubricam 92. 94. 97. 98. 4L. 8RM. 13. 57. Alia est in 15. ejusdem significationis. Literæ indicantes cujusdam sint verba inveniuntur in 4L. 13. 57. In 94. 97. verba Domini nostri cruce notantur. Notis omnino caret 92.

m.² Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spíritu tuo.

**Passio Domini nostri Jesu Christi
secundum Matthæum.**

c. 26 et 27

Non dicitur Glória tibi Dómini.

IN illo témpore, Dixit Jesus discípu-
lis suis; **b.** Scitis quia post bíduum
Pascha fiet, et Fílius Hóminis tradétur
ut crucifigátur. **m.** Tunc congregáti sunt
príncipes sacerdótum et senióres pópuli
in átrium princípis sacerdótum, qui di-
cebátur Cáiphas: et consílium fecérunt ut
Jesum dolo tenérent et occiderent. Dicé-
bant autem; **a.** Non in die festo. **m.** Ne
forte tumúltus fieret in pópulo. Cum au-
tem esset Jesus in Bethánia in domo Si-
mónis leprósi; accéssit ad eum múlter ha-
bens alabástrum unguénti pretiósi, et ef-
fúdit super caput ipsíus recumbéntis. Vi-
déntes autem discípu-
li, indignáti sunt, di-
céntes; **a.** Ut quid perdítio hæc? Pó-
tuit enim istud venúndari multo, et dari pau-
péribus. **m.** Sciens autem Jesus, ait illis;
b. Quid molésti estis huic mulieri? opus
enim bonum operáta est in me. Nam sem-
per páuperes habétis vobíscum: me au-
tem non semper habébitis. Mittens enim
hæc unguéntum hoc in corpus meum, ad
sepliéndum me fecit. Amen dico vobis,
ubicúmque prædicátum fúerit hoc evan-
gélum in toto mundo, dicétur et quod
hæc fecit in memóriam ejus. **m.** Tunc ábiit
unus de duódecim, qui dicebátur Judas
Scarioth ad príncipes sacerdótum, et ait
illis; **a.** Quid vultis mihi dare, et ego vobis
eum tradam? **m.** At illi constituérunt ei
trigínta argénteos. Et exínde quærébat op-
portunitátem ut eum tráderet. Prima au-
tem die Azymórum accessérunt discípu-
li ad Jesum, dicéntes; **a.** Ubi vis parémus
tibi comédere Pascha? **m.** At Jesus dixit;

b. Ite in civitátem ad quemdam, et díci-
te ei; Magíster dicit: Tempus meum pro-
pe est, apud te fácio Pascha cum discípu-
lis meis. **m.** Et fecérunt discípu-
li sicut constí-
tuit illis Jesus, et paravérunt Pascha. Vé-
spere autem facto, discumbébat cum duó-
decim discípu-
lis suis. Et edéntibus illis,
dixit; **b.** Amen dico vobis, quia unus ve-
strum me tradíturus est. **m.** Et contristáti
valde, coépérunt sínguli dícere; **a.** Num-
quid ego sum, Dómine? **m.** At ipse re-
spóndens ait; **b.** Qui intíngit mecum ma-
num in parapside, hic me tradet. Fílius
quidem Hóminis vadit, sicut scriptum est
de illo: væ autem hómīni illi per quem Fí-
lius Hóminis tradétur: bonum erat ei, si
natus non fuísset homo ille. **m.** Respón-
dens autem Judas, qui trádidit eum, dixit;
a. Numquid ego sum, Rabbi? **m.** Ait illi;
b. Tu dixisti. **m.** Coenántibus autem eis,
accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fre-
git, dedítque discípu-
lis suis, et ait; **b.** Ac-
cípate et comédite; hoc est corpus meum.
m. Et accípiens cálicem grátias egit, et de-
dit illis, dicens; **b.** Bíbite ex hoc omnes.
Hic est enim sanguis meus novi testamén-
ti, qui pro multis effundétur in remissi-
onem peccatórum. Dico autem vobis: non
bibam ámodo de hoc genímīne vitis us-
que in diem illum, cum illud bibam vo-
biscum novum in regno Patris mei. **m.** Et
hymno dicto, exiérunt in montem Olivé-
ti. Tunc dixit illis Jesus; **b.** Omnes vos
scándalum patiémīni in me in ista nocte.
Scriptum est enim: Percútiam pastórem,
et dispergéntur oves gregis. Postquam au-
tem resurréxero, præcedam vos in Gali-
læam. **m.** Respóndens autem Petrus, ait
illi; **a.** Et si omnes scandalizáti fúerint in
te, ego nunquam scandalizábor. **m.** Ait illi
Jesus; **b.** Amen dico tibi, quia in hac noc-
te ántequam gallus cantet, ter me negábis.
m. Ait illi Petrus; **a.** Etiam si oportúerit

me mori tecum, non te negábo. **m.** Simíli-
ter et omnes discípuli dixerunt. Tunc venit
Jesus cum illis in villam quæ dicitur Ge-
thsémani, et dixit discípulis suis; **b.** Sedé-
te hic, donec vadam illuc et orem. **m.** Et
assumpto Petro et duóbus filiis Zebedæi,
cœpit contristári et mœstus esse. Tunc ait
illis; **b.** Tristis est ánima mea usque ad
mortem; sustinéte hic, et vigiláte mecum.
m. Et progréssus pusillum, prócidit in fá-
ciem suam, orans et dicens; **b.** Pater mi, si
possibile est, tránseat a me calix iste: ve-
rúmtamen non sicut ego volo, sed sicut tu
vis.¹ **m.** Et venit ad discípulos² et invénit
eos dormiéntes, et dixit Petro sic; **b.** Non
potuístis una hora vigiláre mecum? Vigi-
láte et oráte, ut non intrétis in tentatió-
nem. Spiritus quidem promptus est, caro
autem infirma. **m.** Iterum secúndo ábiit,
et orávit dicens; **b.** Pater mi, si non po-
test hic calix transíre nisi bibam illum,
fiat volúntas tua. **m.** Et venit íterum, et
invénit eos dormiéntes: erant enim ócu-
li eórum graváti. Et relíctis illis, íterum
ábiit, et orávit tertio, eúndem sermónem
dicens. Tunc venit ad discípulos suos, et
dixit illis; **b.** Dormíte jam et requiescite:
ecce appropinquábit hora, et Fílius Hómi-
nis tradétur in manus peccatórum. Súr-
gite, eámus: ecce appropinquábit qui me
tradet. **m.** Adhuc eo loquénte, ecce Judas
unus de duódecim venit, et cum eo tur-
ba multa cum gládiis et fústibus, missi a
principibus sacerdotum et senióribus pó-
puli. Qui autem trádedit eum, dedit illis
signum, dicens; **a.** Quemcúmque osculá-
tus fuero, ipse est, tenéte eum. **m.** Et con-
féstim accédens ad Jesum, dixit; **a.** Ave
Rabbi. **m.** Et osculátus est eum. Dixít-
que illi Jesus; **b.** Amíce, ad quid veni-

sti? **m.** Tunc accessérunt, et manus injecé-
runt in Jesum, et tenuérunt eum. Et ecce
unus ex his qui erant cum Jesu, exténdens
manum, exémit gládium suum, et percú-
tiens servum principis sacerdotum, am-
putávit aurículam ejus ³déxeram.³ Tunc
ait illi Jesus; **b.** Convérte gládium tuum
in locum suum: omnes enim, qui accépe-
runt gládium, gládio períbunt. An putas,
quia non possum rogáre Patrem meum,
et exhibébit mihi modo plusquam duó-
decim legiões angelórum? Quómodo er-
go implebúntur Scriptúræ, quia sic opór-
tet fieri? **m.** In illa hora dixit Jesus turbis;
b. Tanquam ad latrónem existis cum glá-
diis et fústibus comprehendere me: quo-
tidie apud vos sedébam docens in templo,
et non me tenuístis. **m.** Hoc autem to-
tum factum est, ut adimpleréntur scrip-
túræ prophetárum. Tunc discípuli omnes,
relícto eo, fugérunt. At illi tenéntes Je-
sum, duxérunt ad Cáipham princípem sacer-
dotum, ubi scribæ et senióres convé-
nerant. Petrus autem sequebátur eum a
longe, usque in átrium principis sacer-
dotum. Et ingrèssus intro, sedébat cum
ministis, ut vidéret finem. Príncipes au-
tem sacerdotum et omne concílium quæ-
rébant falsum testimónium contra Jesum,
ut eum morti tráderent: et non invené-
runt, cum multi falsi testes accessissent.
Novíssime autem venérunt duo falsi testes
et dixerunt; **a.** Hic dixit: Possum destrúe-
re templum Dei, et post tríduum reædi-
ficáre illud. **m.** Et surgens princeps sacer-
dotum, ait illi; **a.** Nihil respóndes ad ea
quæ isti advérsus te testificántur? **m.** Je-
sus autem tacébat. Et princeps sacerdot-
um ait illi; **a.** Adjúro te per Deum vi-
vum, ut dicas nobis si tu es Christus Fí-

¹ non habent 94. 97. 98. V.

² suos.—92. 97. 26.

³ non habent 92. 97. 98. 4L. V.

lius Dei ¹vivi.¹ **m.** Dicit illi Jesus; **b.** Tu dixisti: verúm tamen dico vobis, ámodo vidébíis Fílium Hóminis sedéntem a dextris virtútis Dei, et veniéntem in núbibus cœli. **m.** Tunc princeps sacerdotum scidit vestiménta sua, dicens; **a.** Blasphemávit: quid adhuc egémus téstibus? ecce nunc audístis blasphemíam: quid vobis vidétur? **m.** At illi respondéntes dixerunt; **a.** Reus est mortis. **m.** Tunc exspuérunť in fáciem ejus, et cólaphis eum cæderunt, álíi autem palmas in fáciem ejus dedérunt, dicéntes; **a.** Prophetíza nobis, Christe; quis est qui te percússit? **m.** Petrus autem sedébat foris in átrio; et accéssit ad eum una ancílla, dicens; **a.** Et tu cum Jesu Galilæo eras. **m.** At ille negávit coram ómnibus, dicens; **a.** Nescio quid dicis. **m.** Exeúnte autem illo jánuam, vidit eum ália ancílla, et ait his qui erant ibi; **a.** Et hic cum Jesu Nazaréno erat. **m.** Et íterum negávit cum juraménto: Quia non novi hóminem. Et post pusíllum accessérunt qui ibi stabant, et dixerunt Petro; **a.** Vere et tu ex illis es: nam et loquéla tua maniféstum te facit. **m.** Tunc cœpit detestári et juráre, quia non novíset hóminem. Et contínuo gal-las cantávit. Et recordátus est Petrus verbi Jesu, quod díxerat: Prius quam gallus cantet, ter me negábis. Et egréssus foras, flevit amáre. Mane autem facto, consílium iniérunt omnes príncipes sacerdotum et senióres pópuli advérsus Jesum, ut eum morti tráderent. Et vinctum adduxérunt eum, et tradidérunt Póntio Piláto præsidi. Tunc videns Judas, qui eum trádidit, quod damnátus esset, poeniténtia ductus ré-tulit trigínta argénteos princípibus sacerdotum, et senióribus pópuli, dicens; **a.** Pec-cávi, tradens sánguinem justum. **m.** At illi dixerunt; **a.** Quid ad nos? tu víderis. **m.** Et

proyéctis argénteis in templo, recéssit: et ábiens láqueo se suspéndit. Príncipes autem sacerdotum, accéptis argénteis, dixerunt; **a.** Non licet eos mittere in córbam: quia prétium sánguinis est. **m.** Consílio autem ínto, emérunt ex eis agrum figuli, in sepultúram peregrinórum. Propter hoc vocátus est ager ille, Acheldemach, hoc est, ager sánguinis, usque in hodiérnum diem. Tunc implétum est quod dictum est per Hieremíam prophétam, dicéntem: Et acceperunt trigínta argénteos, prétium appreciáti, quem appreciavérunt a filiis Israel: et dedérunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dóminus. Jesus autem stetit ante præsídem et interrogávit eum præsés, dicens; **a.** Tu es Rex Judæórum? **m.** Dixit illi Jesus: **b.** Tu dicis. **m.** Et cum accusarétur a princípibus sacerdotum et senióribus, nihil respóndit. Tunc dicit illi Pilátus; **a.** Non audis quanta advérsus te dicunt testimónia? **m.** Et non respóndit ei ad ullum verbum, ita ut mirarétur præsés veheménter. Per diem autem solém-nem consuéverat præsés dimittere pópulo unum vinctum, quem voluissent. Habébat autem tunc unum vinctum insígnem, qui dicebátur Barrábas, qui propter homicídium missus fúerat in cárcerem. Congregátis ergo illis, dixit Pilátus; **a.** Quem vultis dimíttam vobis: Barrábam, an Jesum qui dicitur Christus? **m.** Sciébat enim quod per invídiam tradidíssent eum. Sedénte autem illo pro tribunáli, misit ad eum uxor ejus, dicens; **a.** Nihil tibi et justo illi: multa enim passa sum hódie per visum propter eum. **m.** Príncipes autem sacerdotum et senióres persuasérunt pópulis ut péterent Barrábam, Jesum vero pérderent. Respóndens autem præsés, ait illis; **a.** Quem vultis vobis de duóbus di-

¹ non habent 92. 97. 98. V.

mítti? **m.** At illi dixerunt; **a.** Barrábam. **m.** Dicit illis Pilátus; **a.** Quid ígitur fáciam de Jesu, qui dicitur Christus? **m.** Dicunt omnes; **a.** Crucifigátur. **m.** Ait illis præs-
ses; **a.** Quid enim mali fecit? **m.** At illi magis clamábant dicéntes; **a.** Crucifigátur. **m.** Videns autem Pilátus quia nihil profí-
ceret, sed magis tumultus fieret: accépta aqua, lavit manus suas coram pópulo, di-
cens; **a.** Innocens ego sum a sáanguine justi hujus: vos vidéritis. **m.** Et respóndens uni-
vर्सus pópulus, dixit; **a.** Sanguis ejus super nos et super filios nostros. Tunc dimísit illis Barrábam: Jesum autem flagellátum trádidit eis ut crucifigerétur. Tunc mílites prásidis suscipiéntes Jesum in prætórium, congregavérunt ad eum univérsum cohór-
tem: et exuéntes eum, chlámýdem coccí-
neam circumdedérunt ei, et plecténtes corónam de spinis, posuérunt super caput ejus et arúndinem in délixtera ejus. Et genu flexo ante eum, illudébant ei, dicéntes; **a.** Ave rex Judæórum. **m.** Et exspuéntes in eum, accepérunt arúndinem, et percutiébant caput ejus. Et postquam illusérunt ei, exuérunt eum chlámýde, et induérunt eum vestiméntis ejus, et duxérunt eum ut crucifigerent. Exuéntes autem, invenérunt hómínem Cyrenæum, nomine Simónem: hunc angariavérunt ut tólleret crucem ejus. Et venérunt in locum qui dicitur Gólgota, quod est Calváriæ locus. Et dedérunt ei vinum bíbere cum felle mixtum. Et cum gustásset, nóluit bíbere. Postquam autem crucifixerunt eum, divisérunt vestiménta ejus, sortem mitténtes: ut implerétur quod dictum est per Prophétam dicéntem: Divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misé-

runt sortem. Et sedéntes servábant eum. Et imposuérunt super caput ejus causam ipsíus scriptam: Hic est Jesus¹ Rex Judæórum. Tunc crucifíxi sunt cum eo duo latrónes: unus a dextris et unus a sinístris. Prætereúntes autem blasphemábant eum, movéntes cápita sua et dicéntes; **a.** Vah qui destruis templum Dei, et in trídúo illud reádificas: salva temetípsum: si filius Dei es, descénde de cruce. **m.** Simíliter et príncipes sacerdotum illudéntes² cum scribis et senióríbus dicébant; **a.** Alios salvos fecit, seípsum non potest salvum fá-
cere: si rex Israel est, descéndat nunc de cruce, et crédimus ei: confidit in Deo: líberet eum nunc, si vult: dixit enim: Quia filius Dei sum. **m.** Id ipsum autem et latrónes, qui crucifíxi erant cum eo, improperábant ei. A sexta autem hora ténebræ factæ sunt³ super univérsum terram³ usque in horam nonam. Et circa horam nonam clamávit Jesus voce magna, dicens; **b.** Heloy, Heloy, lama zabatháni; **m.** hoc est: **b.** Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me? **m.** Quidam autem illic stantes et audiéntes, dicébant; **a.** Helíam vocat iste. **m.** Et contínuo currens unus ex eis, accéptam spóngiam implévit acéto et impósuit arúndini, et dabat ei bíbere. Cæteri vero dicébant; **a.** Sine, videámus an véniet Helias líberans eum. **m.** Jesus autem íterum clamans voce magna, emísit spíritum.

Hic inclinēt se diaconus vel prosternet versus orientem, et dicat privatim Pater noster, Ave Maria, **et** In manus tuas, Dómine, comméndo spíritum meum: redemísti me, Dómine Deus veritátis.⁴ **Deinde surgat, et postea residuum Passionis legat.**⁴

¹ Nazarenus.—92. 98. 4L. 57.

² ei.—92. 98 4L. 13. eum.—57.

³ non habet 26.

⁴ non habent 92. 94. 97. 98.

m. Et ecce velum templi scissum est in duas partes a summo usque deorsum: et terra mota est, et petrae scissae sunt. Et monumenta aperta sunt: et multa corpora sanctorum qui dormierant, surrexerunt. Et exeuntes de monumentis post resurrectionem ejus, venerunt in sanctam civitatem et apparuerunt multis. Centurio autem et qui cum eo erant custodiētes Jesum, viso terramotu et his quae fiebant, timuerunt valde, dicentes; **a.** Vere Filius Dei erat iste. **m.** Erant autem ibi mulieres multae a longe, quae secutae erant Jesum a Galilaea, ministrantes ei: inter quas erat Maria Magdalene et Maria Jacobi et Joseph mater et mater filiorum Zebedaei. Cum autem sero factum esset, venit quidam homo dives ab Arimathia, nomine Joseph, qui et ipse discipulus erat Jesu. Hic accessit ad Pilatum et petiit corpus Jesu. Tunc Pilatus jussit reddi corpus. Et accepto corpore, Joseph involvit illud in sindone munda. Et posuit illud in monumento suo novo, quod exciderat in petra. Et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti, et abiit. Erant autem ibi Maria Magdalene et altera Maria, sedentes contra sepulchrum.

Evangelia vero in fine omnium Passionum, etiam in die Parasceves, alta voce legantur, more duplicis festi. Omnes autem Passiones supradicto modo legantur secundum usum Sarum. Tamen in die Parasceve non dicitur Dominus vobiscum, et sine titulo incipiatur Evangelium.

ALTERA autem die, quae est post Parasceven, convenērunt principes sacerdotum et Pharisei ad Pilatum, dicentes; Domine, recordati sumus, quia seductor ille dixit adhuc vivens: Post tres dies resurgam. Jube ergo custodiri sepulchrum usque in diem tertium: ne forte veniant discipuli ejus et furētur eum, et dicant ple-

bi: Surrēxit a mortuis: et erit novissimus error pejor priore. Ait illis Pilatus; Habētis custodiam; ite, custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes, muniērunt sepulchrum, signantes lapidem, cum custodibus.

Offertorium. Ps. 68 Improperium expectavit cor meum et miseriam: et sustinui qui simul contristarētur et non fuit: consolāntem me quāsi, et non invēni: et dederunt in escam meam fel: et in siti mea potaverunt me aceto.

Secreta.

IBI, Deus Pater omnīpotens, immaculati Agni Paschale offerimus holocaustum; cujus nos sanguine ab exterminatoris vastatione salvatos ad terram quaesumus tuae repromissionis inducas. Per eundem.

Præfatio quotidiana.

Communio. Matth. 26 Pater, si non potest hic calix transire nisi bibam illum: fiat voluntas tua.

Postcommunio.

FIDÉLES tuos, quaesumus, Domine, benignus intende: ut suae redemptionis initia recolentes, quorum munere sunt refectioni, eorum proficiant incrementis. Per.

Feria secunda post Dominicam in Ramis Palmarum.

Ad Missam. Officium. Ps. 34

JUDICA, Domine, nocentes me, expugna impugnantes me; apprehende arma et scutum: et exsurge in adiutorium meum: Domine, virtus salutis meae.

Psalmus. Effunde frameam: et conlude adversus eos qui persequuntur me.

Non dicitur ¹ulterius.¹

¹ Gloria Patri.—15. 26. 57.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in tot adversis ex nostra infirmitate deficiamus: intercedente unigeniti Filii tui passionē respirēmus. Qui tecum.

Lectio Esaiæ Prophetæ. c. 50

IN diēbus illis, Dixit Esaias; Dóminus Deus meus aperuit mihi aurem, ego autem non contradico: retrórsum non abii. Corpus meum dedi percutiētib⁹, et genas meas vellētib⁹: faciē meam non avērti ab increpātib⁹ et conspuētib⁹ in me. Dóminus Deus auxiliátor meus, ideo non sum confusus: ideo pōsui faciē meam ut petram durissimam, et scio quóniam non confundar. Juxta est qui justíficat me, quis contradícet mihi? stemus simul. Quis est adversárius meus? accēdat ad me. Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus: quis est qui condēmnat me? Ecce omnes quasi vestimētum conterēntur, tinea cōmedet eos. Quis ex vobis timens Deum, áudiens vocem servi sui? quis ambulávit in ténebris, et non est lumen ei? speret in nómine Dómini, et innitátur super Dóminum Deum suum.

Gradale. Ps. 34 Exsúrge, Dómine, et intēde júdicio meo, Deus meus et Dóminus meus in causam meam.

℣. Effúnde frámeam: et conclúde advērsus eos qui me persequúntur.

Tractus. Dómine, non secúndum. *ut supra Feria sexta post Oculi.*

Secundum Johannem. c. 12

ANTE sex dies Paschæ venit Jesus Bethániam, ubi fúerat Lázarus mórtuus quem suscitávit Jesus. Fecērunt autem ei cœnam ibi: et Martha ministrábat, Lázarus vero unus erat ex discumbētib⁹ cum eo. María ergo accēpit libram

unguēti nardi pístici pretiós⁹, et unxit pedes Jesu, et extēsit capillis suis pedes ejus: et domus implēta est ex odóre unguēti. Dixit ergo unus ex discipulis ejus, Judas Scarióthis, qui erat eum traditúrus; Quare hoc unguētum non ¹veníit¹ trecentis denáriis, et datum est egénis? Dixit autem hoc, non quia de egénis pertinēbat ad eum, sed quia fur erat, et lóculos habens ea quæ mittebántur portábat. Dixit ergo Jesus: Sínite illam ut in diem sepultúræ meæ servet illud. Páuperes enim semper habébitis vobiscum, me autem non semper habébitis. Cognóvit ergo turba multa ex Judæis quia illic ²est;² et venérunt, non propter Jesum tantum, sed ut Lázarum vidērent, quem suscitávit a mórtuis. Cogitavérunt autem príncipes sacerdótum ut et Lázarum interficerent; quia multi propter illum abibant ex Judæis et credébant in Jesum. In crastínū autem turba multa, quæ vénerat ad diem festum, cum audissent quia venit Jesus Hierosólymam, accepérunt ramos palmárum, et processérunt óbviā ei, et clamábant; Hosánna, benedictus qui venit in nómine Dómini, Rex Israel. Et invénit Jesus asélum, et sedit super eum, sicut scriptum est; Noli timére filia Sion: ecce rex tuus venit tibi, sedens super pullum ásinæ. Hæc non cognovérunt discipuli ejus primum: sed quando glori ficátus est Jesus, tunc recordáti sunt quia hæc erant scripta de eo: et hæc fecérunt ei. Testimónium ergo perhibébat turba quæ erat cum eo quando Lázarus vocávit de monuménto, et suscitávit eum a mórtuis. Propterea et óbviā venit ei turba: quia audiérunt eum fecisse hoc signum. Phariséi ergo dixerunt ad semetipsos; Vidétis quia nihil proficimus? ecce mundus totus post eum ábiit. Erant

¹ venditur.—98. 4L. 57.

² esset.—98. 4L. 15. 57.

autem quidam Gentiles ex his qui ascenderant ut adorarent in die festo. Hi ergo accesserunt ad Philippum, qui erat a Bethsáida Galilææ, et rogabant eum, dicentes; Dómine, vólumus Jesum vidére. Venit Philippus, et dixit Andréæ: Andréas rursum et Philippus dixerunt Jesu. Jesus autem respóndit eis, dicens; Venit hora, ut clarificétur Fílius Hóminis. Amen, amen, dico vobis, nisi granum fruménti, cadens in terram, mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Si autem mórtuum fúerit, multum fructum affert. Qui amat ánimam suam, perdet eam: et qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. Si quis mihi ministrat, me sequá-tur: et ubi sum ego, illic et mínister meus erit. Si quis mihi ministráverit, honorificábit eum Pater meus. Nunc ánima mea turbáta est. Et quid dicam? Pater, salvífica me ex hac hora. Sed propterea veni in horam hanc. Pater, clarífica nomen tuum. Venit ergo vox de cœlo dicens; Et clarificávi, et iterum clarificábo. Turba ergo, quæ stabat et audierat, dicebat tonítrum factum esse. Alii autem dicebant; Angelus ei locútus est. Respóndit Jesus, et dixit; Non propter me hæc vox venit, sed propter vos. Nunc iudícium est mundi: nunc princeps hujus mundi ejiciétur foras. Et ego, si exaltátus fúero a terra, ómnia traham ad meípsum. Hoc autem dicebat, significans qua morte esset moritúrus. Respóndit ei turba; Nos audívimus ex lege quia Christus manet in ætérnum: et quómodo tu dicis: Opórtet exaltári Fílium Hóminis? 'Quis est iste Fílius Hóminis? Dixit ergo eis Jesus; Adhuc módicum, lumen

in vobis est. Ambuláte dum lucem habétis, ut non ténebræ vos comprehédant: et qui ámbulat in ténebris, nescit quo vadat. Dum lucem habétis, créдите in lucem, ut filii lucis sitis. Hæc locútus est Jesus: et ábiit, et abscondit se ab eis.

Offertortum. Ps. 142 Eripe me de inimicis meis: Dómine, ad te confúgi; doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

✠ Exáudi me in tua justítia: et ne intres in iudícium cum servo tuo, Dómine.

Secreta.

IPSA majestáti tuæ, Dómine, fidéles pópulos comméndet oblátio: quæ per Fílium tuum Dóminum nostrum Jesum Christum reconciliávit inimícos. Qui tecum vivit.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 34 Erubéscant et reve-reántur simul qui gratulántur malis meis: induántur pudóre et reveréntia, qui malígna loquúntur advérsus me.

Postcommunio.

SATIÁTI múnere salutári tuam, Dómine, misericórdiam deprecámur: ut hoc eódem sacraménto quo nos temporáliter végetas, efficias vitæ ætérnæ partícipes. Per Dóminum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

ADJUVA nos, Deus salutáris noster: et ad beneficia recolénda, quibus nos instauráre dignátus es, tribue veníre gaudentes. Per Dóminum.

Feria tertia post Dominicam in
Ramis Palmarum.

Ad Missam. Officium. Gal. 6

Nos autem gloriári opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita, et resurrectio nostra: per quem salváti et liberáti sumus.

Ps. 66 Deus misereátur nostri et benedicat nobis: illúminet vultum suum super nos et misereátur nostri.

Non dicitur ¹ulterius.¹

Flectámus génuá. Leváte.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, da nobis ita Dominicæ passiónis sacraménta perágere: ut indulgéntiam percípere mereámur. Per Dóminum.

Lectio Hieremiæ Prophetæ. c. 11

IN diébus illis, Dixit Hieremías; Dómine, demonstrásti mihi, et ego cognóvi: tu ostendísti mihi stúdia eórum. Et ego quasi agnus mansuétus, qui portátur ad víctimam: et non cognóvi; quia cogitavérunt super me consília, dicéntes: ²Mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámplius. Tu autem, Dómine Sábaoth, qui júdicas juste et probas renes et corda, vídeam quæso ultiónem tuam ex eis: tibi enim revelávi causam meam; Dómine Deus meus.

Gradale. Ps. 34 Ego autem dum mihi molésti essent induébam me cilício: et humiliábam in jejúnio ánimam meam, et orátio mea in sinu meo convertétur.

℣. Júdica, Dómine, nocéntes me; expúgna impugnántes me; apprehénde arma et scutum, et exsúrge in adjutórium mihi.

¹ Gloria Patri

² Venite—92. 97. 98.

Sequatur Passio hunc in modum,
m. Dóminus vobíscum. Et cum spíritu tuo.

**Passio Domini nostri Jesu Christi
secundum Marcum. c. 14 et 15**

IN illo témpore, Erat Pascha et Azyma post bíduum: et quærébant summi sacerdótes et scribæ quómodo Jesum dolo tenérant et occiderent. Dicébant autem; **a.** Non in die festo. **m.** Ne forte tumultus fieret in pópulo. Et cum esset Jesus Bethániæ in domo Simónis leprósi, et recúmbaret: venit múlter habens alabástrum unguénti nardi spicáti pretiósi, et fracto alabástro effúdit super caput ejus. Erant autem quidam indígne feréntes intra semetípsos, et dicéntes; **a.** Ut quid perditio ista unguénti facta est? Póterat enim unguéntum istud venúndari plus quam trecéntis denáriis, et dari paupéribus. **m.** Et fremébant in eam. Jesus autem dixit; **b.** Sinite eam; quid illi molésti estis? Bonum opus operáta est in me. Semper enim páuperes habétis vobíscum: et cum volúeritis, potéstis illis benefácere: me autem non semper habébitis. Quod habuit hæc, fecit: prævenit úngere corpus meum in sepultúram. Amen dico vobis: Ubicúmque prædicátum fúerit Evangelium istud in univérso mundo, et quod fecit hæc narrábitur in memóriam ejus. **m.** Et Judas Scarióthis, unus de duodecim, ábiit ad summos sacerdótes, ut próderet eum illis. Qui audiéntes gavísi sunt et promisérunt ei pecúniam se datúros. Et quærébat quómodo illum opportúne tráderet. Et primo die Azymórum quando Pascha immolábant, dicunt ei discípuli; **a.** Quo vis eámus et parémus tibi ut man-

dúces Pascha? **m.** Et ¹misit¹ duos ex discipulis suis, et dixit eis; **b.** Ite in civitatem, et occurrat vobis homo lagénam aquæ bá-julans; sequimini eum: et quocúmque introierit, dicite dómino domus, quia magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis mandúcem? Et ipse vobis demonstrábit cœnáculum grande stratum: et illic paráte nobis. **m.** Et abiérunt discipuli ejus, et venérunt in civitatem, et invenérunt sicut dixerat illis; et paravérunt Pascha. Vespere autem facto, venit cum duódecim. Et discumbéntibus eis et manducántibus, ait Jesus; **b.** Amen dico vobis, quia unus ex vobis me tradet, qui mandúcat mecum. **m.** At illi cœpérunt contristári, et dicere ei singulátim; **a.** Numquid ego? **m.** Qui ait illis; **b.** Unus ex duódecim, qui intíngit mecum manum in catíno. Et Fílius quidem Hóminis vadit, sicut scriptum est de eo: væ autem hómini illi, per quem Fílius Hóminis tradétur: bonum erat ei, si non esset natus homo ille. **m.** Et manducántibus illis, accépit Jesus panem: et benedicens fregit, et dedit eis, et ait; **b.** Súmite, hoc est corpus meum. **m.** Et accépto cálice, grátias agens dedit eis: et bibérunt ex illo omnes. Et ait illis; **b.** Hic est sanguis meus novi testaménti, qui pro multis effundétur. Amen dico vobis, quia jam non bibam de genímine vitis usque in diem illum, cum illud bibam novum in regno Dei. **m.** Et hymno dicto exiérunt in montem Olivárum. Et ait eis Jesus; **b.** Omnes scandalizabímini in nocte ista: quia scriptum est: Percútiam pastórem, et dispergéntur oves. Sed postquam resurréxero, præcedam vos in Galiléam. **m.** Petrus autem ait illi; **a.** Et

si omnes scandalizáti fúerint: sed non ego. **m.** Et ait illi Jesus; **b.** Amen dico tibi, quia tu hódie in nocte hac, priúsqum gal-lus bis vocem déderit, ter me es negatúrus. **m.** At ille ámplius loquebátur; **a.** Et si oportúerit me simul cómmori tibi, non te negábo. **m.** Simíliter autem et omnes dicebant. Et véniunt in prædium, cui nomen Gethsémani. Et ait discipulis suis; **b.** Sedéte hic donec orem. **m.** Et ²assúmit² Petrum et Jacóbum et Johánnem secum: et cœpit pavére et tædere. Et ait illis; **b.** Tristis est ánima mea usque ad mortem: sustinéte hic, et vigiláte. **m.** Et cum processísset páululum, prócidit super terram: et orábat, ut si fieri posset, transíret ab eo hora: et dixit; **b.** Abba Pater, ómnia tibi possibília sunt, transfér cálicem hunc a me, sed non quod ego volo, sed quod tu. **m.** Et venit, et invénit eos dormiéntes. Et ait Petro; **b.** Simon, dormis? non potuísti una hora vigiláre³? Vigiláte et oráte, ut non intrétis in tentatió-nem. Spíritus quidem promptus est, caro autem infirma. **m.** Et íterum ábiens orávit, eúndem sermónem dicens. Et revér-sus dénuo, invénit eos dormiéntes, (erant enim óculi eórum graváti), et ignorábant quid responderent ei. Et venit tértio, et ait illis; **b.** Dormíte jam, et requiescíte. Súf-ficit: venit hora: ecce tradétur Fílius Hó-minis in manus peccatórum. Súrgite, eá-mus: ecce qui me tradet, prope est. **m.** Et adhuc eo loquénte, venit Judas Scarióth unus ex duódecim, et cum eo turba multa, cum gládiis et lignis, missi a sum-mis sacerdotíbus et senióríbus et scribis. Déderat autem tráditor ⁴eis⁴ signum di-cens; **a.** Quemcúmque osculátus fúero, ip-

¹ mittit—92. 97. 98. V.

² assumpsit—97. 15. 26.

³ mecum.—98. 4L. 57.

⁴ ejus.—92. 98. 57. V.

se est; tenéte eum, et dúcite caute. **m.** Et cum venisset, statim accédens ad eum, ait; **a.** ¹Rabbi. **m.** Et osculátus est eum. At illi manus injecérunt in Jesum, et tenuérunt eum. Unus autem de circumstántibus edúcens gládium, percússit servum summi sacerdótis, et amputávit illi aurículam. Et respóndens Jesus, ait illis²; **b.** Tamquam ad latrónem existis cum gládiis et lignis comprehendere me? Quotidie eram apud vos in templo docens, et non me tenuístis. Sed ut impleántur Scriptúræ. **m.** Tunc discípuli ejus relinquéntes eum, omnes fugérunt. Adoléscens autem quidam sequebátur eum amíctus síndone super nudo: et tenuérunt eum. At ille, rejécta síndone, nudus profúgit ab eis. Et adduxérunt Jesum ad summum sacerdótem: et convenérunt omnes sacerdótes et scribæ et senióres. Petrus autem a longe secútus est eum usque intro in átrium summi sacerdótis: et sedébat cum minístris et calefaciébat se ad ignem. Summi vero sacerdótes et omne concílium quærébant advérsus Jesum testimónium, ut eum morti tráderent; nec inveniébant. Multi enim falsum testimónium dicébant advérsus eum: et conveniéntia testimónia ³illórum³ non erant. Et quidam surgéntes falsum testimónium ferébant advérsus eum, dicéntes; **a.** Quóniam nos audívimus eum dicéntem; Ego dissólvam templum hoc manu factum, et post tríduum áliud non manu factum ædificábo. **m.** Et non erat convéniens testimónium illórum. ⁴Exsúrgens autem⁴ summus sacerdos in médium interrogávit Jesum, dicens; **a.** Non respóndes quicquam ad ea quæ tibi objiciúntur

ab his? **m.** Ille autem tacébat, et nihil respóndit. Rursum summus sacerdos interrogábat eum, et dixit ei; **a.** Tu es Christus filius Dei benedícti? **m.** Jesus autem dixit illi; **b.** Ego sum: et vidébitis Fílium Hóminis sedéntem a dextris virtútis Dei, et veniéntem cum núbibus cœli. **m.** Summus autem sacerdos scindens vestiménta sua ait; **a.** Quid adhuc desiderámus testes? Audístis blasphémiam: quid vobis vidétur? **m.** Qui omnes condemnáverunt eum esse reum mortis. Et cœpérunt quidam conspúere in eum, et veláre faciém ejus, et cólaphis eum cædere, et dicere ei; **a.** Prophetíza: **m.** Et minístri álapis eum cædebant. Et cum esset Petrus in átrio ⁵seórsum,⁵ venit una ex ancíllis summi sacerdótis: et cum vidisset Petrum calefaciéntem se, aspíciens illum, ait; **a.** Et tu cum Jesu Nazaréno eras. **m.** At ille negávit, dicens; **a.** Neque scio, neque novi quid dicas. **m.** Et éxiit foras ante átrium, et gallus cantávit. Rursus autem cum vidisset illum ália ancílla, cœpit dicere circumstántibus: Quia hic ex illis est. At ille íterum negávit. Et post pusillum rursus qui astábant dicébant Petro: **a.** Vere ex illis es: nam et Galilæus es. **m.** Ille autem cœpit anathematizáre et juráre: quia nescio hóminem istum, quem dícitis. Et statim íterum gallus cantávit. Et recordátus est Petrus verbi, quod dixerat ei Jesus: Prius quam gallus cantet bis, ter me negábis. Et cœpit flére. Et conféstim mane consílium faciéntes summi sacerdótes cum senióribus et scribis et unívérso concílio, vinciéntes Jesum, duxérunt et tradiderunt Piláto. Et interrogávit eum Pilátus;

¹ Ave.—34. 54R 55P.

² mitte gladium tuum in vaginam. In illa hora dixit Jesus turbis.—94.

³ non habent 92. 97. 98. V.

⁴ et exsurgens.—92. 98. 4L. 57. V.

⁵ deorsum.—92. 97. 98. V.

a. Tu es rex Judæorum? **m.** At ille respondens, ait illi; **b.** Tu dicis. **m.** Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. Pilátus autem rursum interrogávit eum, dicens; **a.** Non respondes quicquam? vide in quantis te accúsant. **m.** Jesus autem amplius nihil respondit, ita ut mirarétur Pilátus. Per diem autem festum solébat dimittere illis unum ex vinctis, quemcúmque petíssent. Erat autem qui dicebátur Barrábas, qui cum seditiósus erat vinctus, qui in seditióne fécerat homicídium. Et cum ascendísset turba, coépít rogáre, sicut semper faciébat illis. Pilátus autem respondit eis, et dixit; **a.** Vultis dimíttam vobis regem Judæorum? **m.** Sciébat enim quod per invidiam tradidíssent eum summi sacerdotes. Pontífices autem concitavérunt turbam, ut magis Barrabam dimíttet eis. Pilátus autem íterum respondens, ait illis; **a.** Quid ergo vultis fáciam regi Judæorum? **m.** At illi íterum clamavérunt; **a.** Crucifige eum. **m.** Pilátus vero dicebat eis; **a.** Quid enim mali fecit? **m.** At illi magis clamábant; **a.** Crucifige eum. **m.** Pilátus autem volens pópulo satisfácare, dimísit illis Barrábam, et trádídít ¹eis¹ Jesum flagéllis cæsum, ut crucifigerétur. Milites autem duxérunt eum ²intro² in átrium prætórii, et cónvocant totam cohórtem, et induunt eum púrpura, et impónunt ei plecténtes spíneam corónam. Et coépérunt salutáre eum; ³**a.** Ave, rex Judæorum. **m.** Et percutiébant caput ejus arúndine: et conspuébant eum, et ponéntes génuá, adorábant eum. Et postquam illuserunt ei, exuérunt illum púrpura, et induérunt eum vestiméntis suis: et edúcant illum ut crucifigerent eum. Et an-

gariavérunt prætereúntem quémpiam Simónem Cyrenæum veniéntem de villa, patrem Alexándri et Ruffi, ut tólleret crucem ejus. Et perdúcant illum in Gólgotha locum: quod est interpretátum Calváriæ locus. Et dabant ei bíbere myrrhátum vinum: et non accépit. Et crucifigéntes eum, divisérunt vestiménta ejus, mitténtes sortem super eis, quis quid tólleret. Erat autem hora tértia: et crucifixerunt eum. Et erat título causæ ejus inscriptus: Rex Judæorum. Et cum eo crucifigunt duos latrónes: unum a dextris et álium a sinistris ejus. Et adimpléta est scriptúra quæ dicit; Et cum iníquis reputátus est. Et prætereúntes blasphemábant eum, movéntes cápita sua, et dicéntes; **a.** Vah, qui déstruis templum Dei, et in tribus diébus reádfícas ⁴illud;⁴ salvum fac temetípsum, descéndens de cruce. **m.** Similiter et summi sacerdotes illudéntes, ad altérutrum cum scribis dicébant; **a.** Alios salvos fecit, seípsum non potest salvum fácere. Christus rex Israel descéndat nunc de cruce, ut videámus et credámus. **m.** Et qui cum eo crucifíxi erant, conviciabántur ei. Et facta hora sexta, ténebræ factæ sunt per totam terram usque in horam nonam. Et hora nona exclamávit Jesus voce magna, dicens; **b.** Heloy, Heloy, lamazabathani? **m.** Quod est interpretátum; **b.** Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me? **m.** Et quidam de circumstántibus audiéntes, dicébant; **a.** Ecce Helíam vocat. **m.** Currens autem unus, et implens spóngiam acéto, circumponénsque cálam, potum dabat ei, dicens; **a.** Sínite, videámus si véniat Helías ad deponéndum eum. **m.** Jesus autem emíssa voce magna exspirávit.

¹ non habent 92. 97. 98. 4L. V.

² non habent 97. 15. 26.

³ dicentes—4L. 13. 15. 57.

⁴ non habent 92. 97. 98. V.

¹**Hic fiat genuflexio, dicendo,**¹ Pater noster, Ave María, In manus tuas.

m. Et velum templi scissum est in duo, a summo usque deorsum. Videns autem Centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans exspirasset, ait; **a.** Vere hic homo filius Dei erat. **m.** Erant autem et mulieres de longe aspicientes: inter quas erat María Magdaléne et María Jacóbi minóris et Joseph mater et Sálome: et cum esset in Galilæa, sequebantur eum et ministrábant ei, et aliæ multæ quæ simul cum eo ascenderant Hierosólymam.

Evangelium.

ET cum jam sero factum esset (quia erat Parascève, quod est ante sabbatum) venit Joseph ab Arimathía nóbilis decúrio, qui et ipse erat expéctans regnum Dei, et audácter introívit ad Pilátum, et pétiit corpus Jesu. Pilátus autem mirabátur si jam obiisset. Et accersito centurióne, interrogávit eum si jam mórtuus esset. Et cum cognovisset a centurióne, donávit corpus Joseph. Joseph autem mercátus síndonem et depónens eum, invólvit síndone, et pósuit eum in monumento quod erat excísus de petra, et advólvit lápidem ad óstium monuménti.

Offertorium. Ps. 139 Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: et ab homínibus iníquis éripe me, Dómine.

℣. Qui cogitáverunt supplantáre gressus meos: abscondérunt supérbi láqueum mihi.

Secreta.

DICATÆ tibi plebis, Domine, quæsumus, oblationes sanctifica: ut a terrenæ vetustatis conversatione mundati, cœlestis vitæ profectibus innovemur. Per Dominum.

¹ hanc rubricam non habent 92. 94. 97. 98.

² non dicitur Gloria Patri.—15. 26.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 68 Advérsus me exercebántur qui sedébant in porta: et in me psallébant qui bibébant vinum: ego vero oratióne meam ad te, Dómine: tempus benepláciti tui, Deus, in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Postcommunio.

REPLETI, Domine, sacri muneris gratia, supplices exoramus: ut quæ gustu corporeo dulci veneratione contigimus: dulciora mentibus sentiamus. Per Dominum.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

TUA nos misericórdia, Deus, et ab omni surreptiône vetustátis expúrget et capáces sanctæ novitátis efficiat. Per.

Feria quarta post Dominicam in Ramis Palmarum.

Ad Missam. Officium. Phil. 2

MEN nómine Dómini omne genu flectátur: cœléstium, terréstrium et inférnórum: quia Dóminus factus est obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis: ideo Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris.

Ps. 101 Dómine, exáudi oratióne meam: et clamor meus ad te véniat.²

Sequatur Oratio sine Dóminus vobíscum **sed tantum cum** Orémus **et** Flectámus génuā. Leváte.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui nostris excéssibus incessánter affligimur; per Unigéniti tui passióne liberémur. Qui tecum.

Lectio Esaiã Prophetæ. c. 62 et 63

HÆC dicit Dóminus Deus; Dícite filiã Sion: Ecce salvátor tuus venit: ecce merces ejus cum eo, et opus illíus coram illo. Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis véslibus de Bosra? iste formósus in stola sua, grádiens in multitúdine fortitúdinis suæ. Ego qui loquor justítiam, et propugnátor sum ad salvándum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestiménta tua sicut calcántium in torculári? Tórcular calcávi solus, et de Géntibus non est vir mecum: calcávi eos in furóre meo, et conculcávi eos in ira mea: et aspérsus est sanguis eórum super vestiménta mea, et ómnia indumentá mea inquinávi. Dies enim ultiónis in corde meo, annus retributiónis meæ venit. Circumspéxi, et non erat auxiliátor: quæsívi, et non fuit qui adjuváret: et salvávit mihi bráchium meum, et indignátio mea ipsa auxiliáta est mihi. Et conculcávi pópulos in furóre meo, et inebriávi eos indignatióne mea, et detráxi in terram virtútem eórum. Miseratiónum Dómini recordábor, laudem Dómini annuntiábo, super ómnibus quæ réddidit nobis Dóminus Deus noster.

Gradale. Ps. 68 Ne avértas fáciem tuam a púero tuo: quóniam tribulor velóciter exáudi me.

℣. Salvum me fac, Deus: quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam; infixus sum in limo profúndi: et non est substantia.

Sequatur Dóminus vobíscum, Orémus **et** Flectámus gēnuá. Leváte.

Oratio.

DEUS, qui pro nobis Fílium tuum crucis patíbulum subíre voluísti: ut inimíci a nobis expélles potestátem; con-

céde nobis fámulis tuis ut resurrectionis ejus ¹grátiam¹ consequámur. Per eúndem Dóminum nostrum.

Hic dicuntur memoriã consuetã.

Lectio Esaiã Prophetæ. c. 53

IN diébus illis, Dixit Esaías; Dómine, quis crédidit auditui nostro? et bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti: et non est spécies ei neque decor: et vídimus eum et non erat aspéctus, et desiderávimus eum despéctum et novíssimum virórum, virum dolórum et sciéntem infirmitátem: et quasi absconditus vultus ejus et despéctus, unde nec reputávimus eum. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit: et nos putávimus eum quasi leprósum, et percússum a Deo et humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra: disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus. Omnes nos quasi oves errávimus, unusquisque in viam suam declinávit: et Dóminus pósuit in eo iniquitátem ómnium nostrum. Oblátus est quia ipse vóluit, et non apéruit os suum: sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, et non apériet os sum. De angústia et de júdicio sublevátus est: generatióne ejus quis enarrábit? quia abscessus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum. Et dabit ímpios pro sepultúra, et ²divitem² pro morte sua: eo quod iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus. Et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte: si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum, et volúntas Dómini in manu ejus

¹ gloriam.—94.

² divites.—13. 15. 26.

dirigétur. Pro eo quod trádidit in mortem ánimam suam, et cum scelerátis reputátus est: et ipse peccáta multórum tulit, et pro transgressóribus rogávit, ut non perírent, dicit Dóminus omnipotens.

Chorus alternatim dicat Tractum, ita quod dum Versus canitur, chorus ex illa parte stare tenetur; alia parte chori interim sedente. Et sic percantetur totus Tractus a choro, quandocunque dicitur Tractus a choro in stallis a Septuagesima usque ad Pascha.

Tractus. Ps. 101 Dómine, exáudi oratió-nem meam: et clamor meus ad te véniat.

℣. Ne avértas fáciem tuam a me: in quacúnque die tríbulator, inclína ad me aurem tuam.

℣. In quacúnque die invocávero te: velóci-ter exáudi me.

℣. Quia defecérunt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut in frixório confríxa sunt.

℣. Percússus sum sicut fœnum et áruit cor meum: quia oblítus sum manducáre panem meum.

℣. Tu exsúrgens, Dómine, miseréberis Sion: quia venit tempus miseréndi ejus.

Sequatur Passio hunc in modum,

m. Dóminus vobíscum. Et cum spírítu tuo.

Passio Domini nostri Jesu Christi:

Secundum Lucam. c. 22 et 23

IN illo témpore, Appropinquábat autem dies festus Azymórum, qui dicitur Pascha: et quærébant príncipes sacerdotum et scribæ, quómodo Jesum interficerent: timébant vero plebem. Intrávit autem Sátanas in Judam, qui cognominabátur Scarioth, unum de duódecim. Et ábiit, et locútus est cum princípibus sacerdotum et magistrátibus, quemádmódum illum tráderet eis. Et gavísi sunt, et

pacti sunt pecúniam illi dare. Et spopón-dit. Et quærébat opportunitátem ut tráderet illum sine turbis. Venit autem dies Azymórum, in qua necesse erat occídi pascha. Et misit Petrum et Johánnem, dicens; **b.** Euntes paráte nobis pascha, ut manducémus. **m.** At illi dixérunt; **a.** Ubi vis parémus? **m.** Et dixit ad eos; **b.** Ecce introeúntibus vobis in civitátem, occurrét vobis homo ¹ámphoram aquæ portans: sequímini eum in domum in quam intrat, et dicétis patrifámiliis domus: Dicit tibi Magíster: Ubi est diversórium, ubi pascha cum discípulis meis mandúcem? Et ipse vobis osténdet coenáculum magnum stratum, et ibi paráte. **m.** Eúntes autem invénérunt sicut dixit illis, et paravérunt pascha. Et cum facta esset hora, discúbuit, et duódecim Apóstoli cum eo. Et ait illis; **b.** Desidério desiderávi hoc pascha manducáre vobíscum, ántequam pátiar. Dico enim vobis, quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Dei. **m.** Et accépto cálice, grátias egit et dixit; **b.** Accípíte et dividíte inter vos. Dico enim vobis, quod non bibam de generatióne vitis, donec regnum Dei véniat. **m.** Et accépto pane, grátias egit et fregit et dedit eis, dicens; **b.** Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur: hoc fácite in meam commemoratió-nem. **m.** Simíliter et cálicem, postquam coenávit, dicens; **b.** Hic est calix novum testaméntum in ságuine meo, qui pro vobis fundétur. Verúmtamen ecce manus tradéntis me mecum est in mensa. Et quidem Fílius Hóminis, secúndum quod definitum est, vadit: verúmtamen væ hómini illi, per quem tradétur. **m.** Et ipsi coepérunt quærere inter se, quis esset ex eis qui hoc factúrus esset. Facta est autem et conténtio inter eos, quis eórum videré-

¹ quidam.—4L. 13. 26. V.

tur esse major. Dixit autem eis; **b.** Reges Géntium dominántur eórum: et qui potestátem habent super eos, benéfici vocántur. Vos autem non sic: sed qui major est in vobis, fiat sicut minor: et qui præcëssor est, sicut ministrátor. Nam quis major est, qui recúmbit an qui ministrat? nonne qui recúmbit? Ego autem in médio vestrum sum sicut qui ministrat. Vos autem estis, qui permansístis mecum in tentatiónibus meis. Et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi pater meus regnum, ut edátis et bibátis super mensam meam in regno meo: et sedeátis super thronos¹ iudicántes duódecim tribus Israel. **m.** Ait autem Dóminus Simóni; **b.** Simon, ecce Sáthanas expetívít vos ut cribráret sicut tríticum. Ego autem rogávi pro te ut non deficiat fides tua: et tu aliquándo convérsus, confirma fratres tuos. **m.** Qui dixit ei; **a.** Dómine, tecum parátus sum et in cárcerem ²et in mortem² ire. **m.** Et ille dixit; **b.** Dico tibi, Petre, non cantábit hódie gallus, donec ter ábneges nosse me. **m.** Et dixit eis; **b.** Quando misi vos sine sácculo et pera et calceaméntis, numquid áliquíd défuit vobis? **m.** At illi dixérunt; **a.** Nihil. **m.** Dixit ergo eis; **b.** Sed nunc qui habet sácculum, tollat simíliter et peram: et qui non habet, vendat tunicam suam, et emat gládium. Dico enim vobis, quóniam adhuc hoc quod scriptum est opórtet impléri in me: Et ³cum iníquis deputátus est. Etenim ea quæ sunt de me, finem habent. **m.** At illi dixérunt; **a.** Dómine, ecce gládii duo hic. **m.** At ille dixit eis; **b.** Satis est. **m.** Et egréssus ibat secúndum consuetúdinem in montem Olivárum. Secúti sunt autem illum et discípuli. Et cum pervenisset ad locum, dixit illis; **b.** Oráte ne intré-

tis in tentatiónem. **m.** Et ipse avúlsus est ab eis quantum jactus est lápidis: et pósitis génibus orábat, dicens; **b.** Pater, si vis, transfer cálicem istum a me: verúmtamen non mea volúntas sed tua fiat. **m.** Appáruit autem illi Angelus de coelo, confortans eum. Et factus in agonía, prolíxius orábat. Et factus est sudor ejus sicut guttæ sanguinis decurréntis in terram. Et cum surrexisset ab oratíone, et venisset ad discipulos suos, invénit eos dormiéntes præ tristítia. Et ait illis; **b.** Quid dormítis? súrgite, oráte, ne intrétis in tentatiónem. **m.** Adhuc eo loquénte, ecce turba, et qui vocabátur Judas, unus de duódecim, antecedébat eos, et appropinquávit Jesu ut oscularétur eum. Jesus autem dixit illi; **b.** Juda, ósculo Fílium Hóminis tradis? **m.** Vidéntes autem hi qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixérunt ei; **a.** Dómine, si percútimus in gládio? **m.** Et percússit unus ex illis servum princípis sacerdótum, et amputávit aurículam ejus délixteram. Respóndens autem Jesus, ait; **b.** Sínite usque huc. **m.** Et cum tetigisset aurículam ejus, sanávit eum. Dixit autem Jesus ad eos qui vénerant ad se, príncipes sacerdótum et magistrátus templi et senióres; **b.** Quasi ad latrónem exístis cum gládiis et fústibus, cum quotidie vobíscum fúerim in templo et non extendístis manus in me? sed hæc est hora vestra, et potéstas tenebrárum. **m.** Comprehendéntes autem eum, duxérunt ad domum princípis sacerdótum: Petrus vero sequebátur eum a longe. Accénso autem igne in médio átrii, et circum-sedéntibus illis, erat Petrus in médio eórum. Quem cum vidisset ancilla quædam sedéntem ad lumen, et eum fúisset intúita, dixit; **a.** Et hic cum illo erat. **m.** At ille

¹ duodecim.—4L. 57.

² non habet 98.

³ quod.—98. 57.

negávit eum, dicens; **a.** Múlier, non noví illum. **m.** Et post pusillum álius videns eum, dixit; **a.** Et tu de illis es. **m.** Petrus vero ait; **a.** O homo non sum. **m.** Et intervállo facto quasi horæ unius, álius quidam affirmábat, dicens; **a.** Vere et hic cum illo erat: nam et Galilæus est **m.** Et ait Petrus; **a.** Homo, nescio quid dicis. **m.** Et continuo adhuc eo loquente cantávit gallus. Et convérsus Dóminus respéxit Petrum. Et recordátus est Petrus verbi Dómini sicut díxerat: Quia priúsquam gallus cantet, ter me negábis. Et egréssus foras Petrus, flevit amáre. Et viri,¹ qui tenébant² illum,² illudébant ei, cædéntes. Et velavérunt eum, et percutiébant faciém ejus: et³ interrogavérunt³ eum, dicéntes; **a.** Prophetíza; quis est qui te percússit? **m.** Et ália multa blasphemántes dicébant in eum. Et ut factus est dies, convenérunt senióres plebis et príncipes sacerdotum et scribæ, et duxérunt illum in concílium suum, dicéntes; **a.** Si tu es Christus, dic nobis. **m.** Et ait illis; **b.** Si vobis díxero, non credétis mihi: Si autem et interrogávero, non respondébitis mihi, neque dimittétis. Ex hoc autem erit Fílius Hóminis sedens a dextris virtútis Dei. **m.** Dixérunt autem omnes; **a.** Tu ergo es Fílius Dei? **m.** Qui ait; **b.** Vos dícitis, quia ego sum. **m.** At illi díxérunt; **a.** Quid adhuc desiderámus testimónium? ipsi enim audívimus de ore ejus. **m.** Et surgens omnis multitúdo eórum, duxérunt illum ad Pilátum. Coépérunt autem accusáre illum, dicéntes; **a.** Hunc invénimus subverténtem gentem nostram, et prohibéntem tribúta dari Cæsari, et dicéntem se Christum regem esse. **m.** Pilátus autem interrogávit eum, dicens; **a.** Tu es rex Judæórum? **m.** At il-

le respóndens ait; **b.** Tu dicis. **m.** Ait autem Pilátus ad príncipes sacerdotum et turbas; **a.** Nihil invénio causæ in hoc hómine. **m.** At illi invalescébant, dicéntes; **a.** Commovit pópulum docens per universam Judæam, incípiens a Galilæa usque huc. **m.** Pilátus autem áudiens Galilæam, interrogávit si homo Galilæus esset. Et ut cognóvit quod de Heródis potestáte esset, remisit eum ad Heródem, qui et ipse erat Hierosólymis illis diébus. Heródes autem viso Jesu, gávisus est valde: erat enim cúpiens ex multo témpore vidére eum, eo quod audierat multa de eo, et sperábat signum áliquod vidére ab eo fieri. Interrogábat autem illum multis sermónibus. At ipse nihil illi respondébat. Stabant autem príncipes sacerdotum et scribæ constánter accusántes eum. Sprevit autem illum Heródes cum exércitu suo: et illúsit indútum veste alba, et remisit ad Pilátum. Et facti sunt amíci Heródes et Pilátus in ipsa die: nam antea inimíci erant ad ínvicem. Pilátus autem convocátis princípibus sacerdotum et magistrátibus et plebe, dixit ad illos; **a.** Obtulistis mihi hunc hóminem, quasi averténtem pópulum, et ecce ego coram vobis intérogans, nullam causam invénio in hómine isto ex his in quibus eum accusátis. Sed neque Heródes: nam remísi vos ad illum, et ecce nihil dignum morte actum est ei. Emendátum ergo illum dimíttam, **m.** Necesse autem habébat dimíttre eis per diem festum unum. Exclamávit autem simul universa turba, dicens; **a.** Tolle hunc, et dimítte nobis Barrábam. **m.** Qui erat propter seditiónem quandam factam in civitaté et homicídium missus in cárcerem. Iterum autem Pilátus locútus est ad eos,

¹ illi.—92. 98.

² Jesum.—92. 98. 57.

³ interrogabant.—92. 98. 57. V.

volens dimittere Jesum. At illi succlamabant, dicentes; **a.** Crucifige, crucifige eum. **m.** Ille autem tertio dixit ad illos; **a.** Quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis invenio in eo: corripiam ergo illum, et dimittam. **m.** At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur: et invalescebant voces eorum. Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum. Dimisit autem illis eum, qui propter homicidium et seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant; Jesum vero tradidit voluntati eorum. Et cum ducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem venientem de villa: et imposuerunt illi crucem portare post Jesum. Sequeretur autem illum multa turba populi et mulierum, quae plangebant et lamentabantur eum. Conversus autem ad illas Jesus, dixit; **b.** Filiae Hierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete et super filios vestros. Quoniam ecce venient dies in quibus dicent: Beatae steriles, et ventres qui non genuerunt, et ubera quae non lactaverunt. Tunc incipient dicere montibus: Cadite super nos: et collibus: Operite nos. Quia si in viridi ligno haec faciunt, in arido quid fiet? **m.** Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo, ut interficerentur. Et postquam venerunt in locum qui vocatur Calvariae, ibi crucifixerunt eum, et latrones, unum a dextris et alterum a sinistris. Jesus autem dicebat; **b.** Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt. **m.** Dividentes vero vestimenta ejus, miserunt sortes. Et stabat populus expectans, et deridebant eum principes cum eis, dicentes; **a.** Alios salvos fecit, se salvum faciat si hic est Christus Dei electus. **m.** Illudabant autem ei et milites, accedentes et acetum ¹offerentes ei, ¹dicentes; **a.** Si tu es

rex Judaeorum, salvum te fac. **m.** Erat autem superscriptio scripta super eum litteris Graecis et Latinis et Hebraicis: Hic est rex Judaeorum. Unus autem de his qui pendebant latronibus, blasphemabat eum, dicens; **a.** Si tu es Christus, salvum fac teipsum et nos. **m.** Respondens autem alter increpabat eum, dicens; **a.** Neque tu times Deum, qui in eadem damnatione es? Et nos quidem juste; nam digna factis recipimus: hic vero nihil mali gessit. **m.** Et dicebat ad Jesum; **a.** Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum. **m.** Et dixit illi Jesus; **b.** Amen dico tibi: Hodie mecum eris in paradiso. **m.** Erat autem fere hora sexta, et tenebrae factae sunt in universam terram usque in horam nonam. Et obscuratus est sol, et velum templi scissum est medium.

Et cum dixerit diaconus, Velum templi scissum est, **velum** ²ante² altare cadere permittatur.

Et clamans voce magna Jesus ait; **b.** Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. **m.** Et haec dicens, exspiravit.

Hic fiat genuflexio dicendo Pater noster. Ave Maria. In manus tuas.

Videns autem Centurio quod factum fuerat, glorificavit Deum, dicens; **a.** Vere hic homo justus erat. **m.** Et omnis turba eorum qui simul aderant ad spectaculum istud, et videbant quae fiebant, percutientes pectora sua revertebantur. Stabant autem omnes noti ejus a longe: et mulieres quae secuta erant eum a Galilaea haec videntes.

Evangelium.

ET ecce vir nomine Joseph, qui erat decurio, vir bonus et justus, (hic non consenserat consilio et actibus eorum,) ab Arimathia civitate Judaeae, qui expectabat

¹ offerebant illi.—92. 98. 57.

² inter chorum et.—Grad.

et ipse regnum Dei. Hic accéssit ad Pilátum, et pétiit corpus Jesu: et depósitum invólvit síndone, et pósuit eum in monuménto excíso; in quo nondum quisquam pósitus fúerat.

Offertorium. Ps. 101 Dómine, exáudi oratióem meam: et clamor meus ad te pervéniat.

℣. Ne avértas fáciem tuam a me: ne avértas fáciem tuam a me.

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, munus oblátum, et dignánte operáre, ut quod passióis Filii tui Dómini nostri mystério gérimus, piis afféctibus consequámur. Per eúndem.

Præfatio. Qui corporáli jejúnio.

Communio. Ps. 101 Potum meum cum fletu temperábam, quia élevans allisísti

me, et ego sicut fœnum áruí: tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes, tu exsúr-gens miseréberis Sion: quia venit tempus miseréndi ejus.

Postcommunio.

LARGÍRE sénsibus nostris, omnipotens Deus, ut per temporálem Filii tui mortem, quam mystéria veneránda testántur, vitam nobis dedísse perpétuam confidámus. Per eúndem.

Super populum. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

RÉSPICE, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium et crucis subíre torméntum. Qui tecum.

Feria quinta¹ in Cœna Domini.

Imprimis fiat reconciliatio pœnitentium, hoc modo. Nona cantata, pergat excellentior sacerdos ad ostium ecclesiæ occidentale, indutus vestibus sacerdotalium in capa serica rubea, cum duobus diaconis, albis cum amictibus indutis, absque subdiacono et sine cruce: per medium chori præcedente vexillo cilicino; sintque præsentés in atrio ecclesiæ qui reconciliandi sunt. Et si episcopus adest, principalis archidiaconus ex parte pœnitentium scilicet extra ostium ecclesiæ in capa serica² legat hanc lectionem.

ADEST, O venerabilis pöntifex, tempus accéptum, dies propitiatiónis divinæ et salutis humanæ: qua mors intéritum et vita accépit ætérna principium; quando in vinea Dómini Sábaoth sic novórum pálmium plantatio faciéndā est, ut purgétur excæcatio vetustátis. Quamvis enim a divitiis bonitátis Dei nihil témporis vacet; nunc tamen et largior est per indulgéntiam remissio peccatórum, et copiosior per grátiam assúptio renascéntium. Augémur regenerándis; créscimus réversis. Lavant aquæ; lavant lácrymæ. Inde est gáudium de assumptiône vocatórum; hinc lætítia de absolutiône pœniténtium. Inde est quod súpplīces tui posteaquam in várias formas criminum negléctu mandatórum cœléstium et morum probabiliū transgressiōne ceciderunt, humiliāti atque prostrāti prophética ad Deum voce clamant, dicéntes; Peccávimus cum pá-

tribus nostris, injúste égimus, iniquitátem fécimus; miserére nostri, Dómine, vocem evangélicam non frustratória aure capiéntes; beáti qui lugent, quóniam ipsi consolábúntur. Manducavérunt, sicut scriptum est, panem dolóris, lácrymis stratum rigavérunt, cor suum luctu, corpus jejúniis afflíxerunt, ut animárum recíperent quam perdíderant sanitátem. Unicum est itaque pœniténtiæ suffrágium, quod et síngulis prodest et ómnibus in commúne succúrrit. Redíntegra ergo in eis, apostólice pöntifex, quicquid diábolo suadénte, sæviénte, scindénte, corrúptum est; et oratiónum tuárum patrocínantibus méritis, per divinæ reconciliatiónis grátiam fac hómines próximos Deo: ut qui ántea in suis perversitatibus displicébant, nunc jam placére se Dómino in regiōne vivórum, devícto mortis suæ auctóre, gratuléntur.

Quæ Lectio non legatur episcopo absente.

Finita Lectione, incipiat episcopus Antiphonam, Veníte, veníte, infra prædictum ostium, conversus ad borealem; signum faciendo cum manu quasi vocando. Deinde diaconus ex parte pœnitentium, scilicet extra ostium, dicat, Flectámus genua.³ Alius diaconus ex parte episcopi dicat Leváte; et ita fiat tribus vicibus. Ita tamen quod post tertiam repetitionem Antiphonæ non dicitur, Flectámus genua, sed chorus prosequatur totam Antiphonam, cantore incipiente, Fílii audíte me, timórem

¹ expleta reconciliatione pœnitentium, redeat processio in chorum more solito; deinde prosternant se omnes et dicant.—92. 94. 98. vide in fol. 169 sub finem. [‘Deinde prosternant se omnes’]

² alba et stola indutus.—26. Grad.

³ corruant pœnitentes ad pedes executoris officii.—Grad.

Dómini docébo vos. **Psalmus** Benedicám. **Totus Psalmus dicitur cum Glória Patri.** Et post unumquemque Versum repetatur Antiphona. Dum Psalmus canitur a choro cum Antiphona, semper manuatum pœnitentes ab aliquo presbytero de choro, habitu non mutato, reddantur sacerdoti executori officii; et ab ipso restituantur Ecclesiæ gremio. Tamen si episcopus præsens fuerit, pœnitentes a presbytero reddantur archidiacono, et ab ipso reddantur episcopo, et ab ipso restituantur Ecclesiæ gremio. Quibus expletis, processio more solito in chorum redeat. Deinde prosternant se omnes; et dicant clerici in choro septem Psalmos pœnitentiales cum Glória Patri et Sicut erat. Sacerdos vero cum suis ministris dicat per se septem Psalmos cum Glória Patri et Sicut erat, et Antiphonam Ne reminiscáris cum Kýrie eléyson. Christe eléyson. Kýrie eléyson. Pater noster. ¹ ante altare, ¹ sicut in die Cinerum prænотatum est. Deinde erigens se sacerdos, ² conversus ad ³ australem ³ coram dextero cornu altaris ⁴ sine nota ⁴ dicat.

Et ne nos indúcas in tentatiónem. Sed libera nos a malo.

Salvos fac servos tuos et ancillas tuas. Deus meus, sperántes in te.

Convértere, Dómine, úsquequo. Et deprecábilis esto super servos tuos.

Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto. Et de Sion tuére eos.

Adjuva nos, Deus salutáris noster. Et propter glóriam nóminis tui, Dómine, libera nos; et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

Dómine, exáudi oratiónem meam. Et clamor meus ad te véniat.

Dóminus vobíscum. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio.

ADÉSTO, Dómine, supplicatióibus nostris; et me, qui étiam misericórdia tua primus indígeo, cleménter exáudi: et quem non electiône mériti sed dono grátia tuæ constituísti óperis hujus mínistrum: da fidúciam tui múnieris exsequéndi, et ipse in nostro ministério quod tuæ pietátis est operáre. Per Christum.

Et dicantur omnes Orationes; et terminantur sub tono lectionis; et omnes Orationes dicantur cum Orémus. Non dicitur Dóminus vobíscum, nisi ante primam Oratiónem tantum.

Alia Oratio.

DEUS, húmáni géneris benigníssime cónditor et misericordíssime reformátor, qui hóminem invidia diáboli ab æternitate dejéctum, Unici Fílii tui sanguine redemísti: vivífica hos fámulos tuos quos tibi nullaténus mori desíderas: et qui non derelínquis dévios, assúme corréctos. Móveant pietátem tuam, quæsumus, Dómine, horum famulórum tuórum lacrymósa suspíria. Tu eórum medére vulneribus, tu jacéntibus manum pórrige salutárem; ne Ecclésia tua álqua sui córporis portiône vastétur; ne grex tuus detriméntum sustíneat; ne de famíliæ tuæ damno inimicus exsúltet; ne renátos lavacro salutári mors secúnda possideat. Tibi ergo, Dómine, súpplīces preces ⁵offérimus, tibi ⁵cordis fletum effúndimus. Tu parce confi-

¹ non habent 92. 94. 98.

² et hæc omnia sine nota dicuntur, tam a sacerdote cum suis ministris quam a toto choro. Deinde erigat se sacerdos cum suis ministris, et dicat super populum—Grad.

³ orientem—92. 94. 98.

⁴ non habent 92. 94. 98.

⁵ et.—92. 94. 98. 4L. 57.

téntibus; ut sic in hac mortalitáte peccáta sua te adjuvánte déflegant; quatenus in treméndi iudicii die senténtiam æternæ damnationis evádat: et nesciant, piíssime Pater, quod terret in ténebris, quod stridet in flammis; atque ab erróris sui via ad iter reversi justitiæ, nequáquam ultra vulnéribus sauciéntur, sed intégnum sit eis atque perpétuum, et quod grátia ¹tua¹ cóntulit et quod misericórdia reformávit. Per eúndem Christum.

Alia Oratio.

DÓMINE, sancte Pater, omnípotens æterne Deus, qui vulnera nostra curáre dignátus es; te súpplices rogámus ac pétimus nos húmiles tui sacerdótes ut précibus nostris aures tuæ pietátis inclináre dignéris, atque ad pœniténtiam confessióne moveáris; remittásque ómnia crimina, et peccáta unívérsa condónes; desque his fámulis tuis, Dómine, pro suppliciis véniam, pro mœróre lætítiam, pro morte vitam; ut qui ad tantam spem coeléstis ápicis devolúti sunt de tua misericórdia confidéntes, ad bona ²pacifici² prémii tui atque ad coeléstia dona perveníre mereántur. Per Christum.

Hic non dicitur Orémus, sed sacerdos ad populum conversus, manu extensa, sine nota dicat Absolutionem.

ABSÓLVIMUS vos vice beáti Petri apostolórum princípis, cui ³colláta est a Dómino potéstas ligándi atque solvéndi;³ et, quantum ad vos pértinet accusátio et ad nos remissio, sit vobis omnípotens Deus vita et salus et ómnium peccatórum vestrórum pius indúltor. Qui vivit.

¹ non habet 26.

² paciferi.—92. 94. 97. 98.

³ Dominus potestatem ligandi atque solvendi dedit.—94.

⁴ aliter non.—26.

⁵ sic 4L. 57. Grad. Kyrie eleyson.—cæteri.

⁶ quæsumus.—13. 26.

Et sic surgant omnes a prostratione, osculantes formulas vel terram, sacerdote dicente, Qui vivit. Et si episcopus adest, dicat benedictionem.

Deinde incipiat Missa sollemniter sine regimine chori.

Officium. Gal. 6

Mos autem gloriári opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita et resurrectio nostra: per quem salváti et liberáti sumus.

Ps. 66 Deus misereátur nostri et benedicat nobis: illúminet vultum suum super nos et misereátur nostri.

Si episcopus celebret, dicitur Glória Patri.⁴ Et sive episcopus celebret sive non, dicitur cantus de Conditor Kyrie,⁵ absque versibus. Si episcopus celebret dicitur Glória in excélsis; aliter non. Sequatur Orémus sine Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

DEUS, a quo et Judas próditor reátus sui pœnam et confessiónis suæ latro prémium sumpsit, concéde nobis⁶ tuæ propitiatiónis effectum; ut sicut in passióne sua Jesus Christus Dóminus noster diversa utrísque intulit stipéndia meritórum; ita nobis, abláto vetustátis erróre, resurrectionis suæ grátiam largiátur. Qui tecum.

Ad Corinthios. I c. II

FRATRES, Conveniéntibus vobis in unum, jam non est Domínica cœnam manducáre. Unusquisque enim suam cœnam præsúmit ad manducándum. Et álius quidem ésurit: álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad mandu-

cándum et bibéndum? aut ecclésiā Dei contēmnitis, et confūnditis eos qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo. Ego enim accēpi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accēpit panem, et grátias agens fregit et dixit: Accípite et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratióem. Simíliter et cálicem, postquam coenávit, dicens; Hic calix novum testaméntum est in meo sáanguine: hoc fácite quotiescúnque bibétis, in meam commemoratióem. Quotiescúnque enim manducábitis panem hunc et cálicem bibétis, mortem Dómini annuciábitis donec véniat. Itaque quicumque manducáverit panem vel biberit cálicem Dómini indígne, reus erit córporis et sáanguinis Dómini. Probet autem seípsum homo: et sic de pane illo edat et de cálice bibat. Qui enim manducat et bibit indígne, júdicium sibi manducat et bibit: non dijúdicans corpus Dómini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles, et dórmiant multi. Quod si nosmetípsos dijudicáremus, non útique judicáremur. Dum judicámur autem, a Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur.

Hæc prædicta Epistola legatur in pulpito; et ibidem cantetur Gradale a duobus ¹pueris¹ in superpelliciis.

Gradale. Phil. 2 Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem: mortem autem crucis.

℣. Propter quod et Deus exaltávit illum: et dedit illi nomen quod est super omne nomen.

Repetatur Gradale ²nisi² episcopus celebrat. Evangelium legatur in pulpito, more dominicali.

Secundum Johannem. c. 13

ANTE diem festum paschæ, sciens Jesus quia venit hora ejus ut transeat ex hoc mundo ad Patrem: cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem diléxit eos. Et cœna facta, cum diábolus jam misisset in cor ut tráderet eum Judas Simónis Scarióthis; sciens quia ómnia dedit ei Pater in manus, et quia a Deo exívit, et ad Deum vadit: surgit a cœna, et ponit vestiménta sua: et cum accepisset línteum, præcínxit se. Deinde misit aquam in pelvim, et cœpit lavare pedes discipulorum suorum, et extérgere línteo quo erat præcinctus. Venit ergo ad Simónem Petrum. Et ³dixit³ ei Petrus; Dómine, tu mihi lavas pedes? Respóndit Jesus, et dixit ei; Quod ego fácio, tu nescis modo, scies autem póstea. ⁴Dicit⁴ ei Petrus; Non lavábis mihi pedes in ætérnum. Respóndit ei Jesus; Si non lávero te, non habébis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus; Dómine, non tantum pedes meos, sed et manus et caput. Dicit ei Jesus; Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. Sciébat enim quisnam esset qui tráderet eum: proptérea dixit: Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eórum,⁵ accēpit vestiménta sua, et cum recubuisset íterum, dixit eis; Scitis quid fécerim vobis? Vos vocátis me, Magíster et Dómine: et bene dicitis: sum étenim. Si ergo ego lavi pedes vestros Dóminus et Magíster: et vos debétis alter altérius la-

¹ clericiis.—15. Grad.

² ubi.—Grad.

³ dicit.—92. 98. 4L. 57. V.

⁴ dixit.—13. 26. et sic postea.

⁵ et.—92. 98. 4L. 57. V.

vare pedes. Exémplum enim dedi vobis, ut quemádmódum ego feci vobis, ita et vos faciátis.

¹Et legatur in pulpito more dominicali sine Credo, nisi episcopus celebraverit; tunc enim legatur Evangelium more duplicis festi, et dicitur Credo.¹

Offertorium. Ps. 117 Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me: non móriar, sed vivam, et narrábo ópera Dómini.

Ponantur a ²subdiacono² tres hostiæ ad consecrandum; quarum duæ reserventur in crastinum, una ad percipiendum a sacerdote; reliqua ut ponatur cum cruce in sepulchro.

O REDÉMPTOR, sume carnem
temet concinéntium.
Audi iudex mortuórum,
una spes mortálium.
Audi voces proferéntum,
dona pacis prémium.
(Assit flamen sacrosáctum,
olim per dilúvium
Qui ramum tulit olivæ
ad archam Ecclésiæ.—*Process.*)
Arbor fœta alma luce
hoc sacrándum prôtulit,
Fert hoc prona præsens turba
Salvatóri sæculi.
Consecráre tu dignáre,
Rex perénis pátriæ,
Hoc ⁴óleum⁴ signum vivum
contra jura dæmónum.

Secreta.

IPSE tibi, quæsumus, Dómine, sancte Pater, omnipotens ætérne Deus, sacrificium nostrum reddat accéptum, qui discipulis suis in sui commemoratióne hoc fieri hodiérna traditióne monstrávit, Jesus Christus Dóminus noster. Qui tecum.

Præfatio quotidiana.

Hac die Sanctus solemniter cantetur, licet episcopus defuerit. Infra Canonem Communicántes et Hanc ígitur et Qui pridie; et dicuntur tam a sacerdote quam ab episcopo. Tres pueri ante olei consecrationem simul cantent hunc hymnum ³in superpelliciis,³ O Redemptor.

Ut novétur sexus omnis
unctiône chrismátis,
Et medétur sauciáta
dignitátis glória.
Stans ad aram, immo supplex,
infulátus pöntifex
Débitum persólvat omne
consecráto chrismáte;
Sit hæc dies festa nobis
sæculórum sæculis;
Sit sacráta laude digna
nec senéscat témpore;
Laus perénis Deo Patri
gloriáque Fílio,
Honor, virtus ac potéstas
ambórum Paráclito.—*Grad.*

¹ sine Credo in unum. Si episcopus celebraverit, legatur Evangelium, more duplicis festi cum Credo.—4L, 8RM. 57. Non habetur in 92. 98.

² diacono.—92.

³ non habent 92. 94. 97. 98.

⁴ olivum, *Process.*

Chorus idem repetat post unumquemque versum. Hac die non dicitur Agnus Dei, nec Pax detur, nisi episcopus celebraverit; tunc enim dicitur Agnus Dei, solemniter more duplicis festi, et sacri Chrismatis ampulla pro Pace deosculetur.

Communio. Johan. 13 Dóminus Jesus postquam cœnâvit cum discipulis suis, lavit pedes eórum et ait illis: Scitis quid fecerim vobis: ego Dóminus et magister exéplum dedi vobis, ut et vos ita faciátis.

Cantata Communione, statim incipiatur Vesperæ festivæ sine regimine chori et sine Deus in adjutórium. Ab aliquo de superiori gradu incipiatur Antiphona, Cálicem.

Psalmus 115.

Crédidi, propter quod locútus sum: ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: Omnis homo mendax.

Quid retribuam Dómino: pro ómnibus quæ retribuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam: et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: pretiósâ in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus: ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupísti víncula mea; tibi sacrificábo hóstiam laudis: et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: in átriis domus Dómini, in médio tui Hierúsalem.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² In Graduali sic habentur:—Antiphona, Calicem. Psalmus, Credidi. Antiphona, Cum his. Psalmus, Ad Dominum. Antiphona, Ab hominibus. Psalmus, Eripe. Antiphona, Custodi. Psalmus, Domine, clamavi. Antiphona, Considerabam. Psalmus, Voce mea.

Omnes Psalmi dicuntur sine Gloria Patri. Finita quinta Antiphona, statim incipiatur Antiphona, Cœnantibus, Psalmus, Magnificat. Repetita etc.

Non dicitur Glória Patri sed repetatur Antiphona.

Cálicem salutáris accípiam: et nomen Dómini invocábo.

¹ Et cæteri Psalmi cum suis Antiphonis dicuntur simili modo sine Gloria.^{1 2}

Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tribulárer clamávi; et exaudivit me.

Dómine, libera ánimam meam a lábiis iníquis: et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi: ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ: cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est; habitávi cum habitántibus Cedar: multum íncola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus: cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Antiphona. Cum his qui odérunt pacem eram pacíficus: cum loquébar illis impugnábant me gratis.

Psalmus 139.

Eripe me, Dómine, ab hómine malo: a viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntes: venénium áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: abscondérunt supérbi láqueum mihi:

Et funes extendérunt in láqueum: juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino; Deus meus es tu: exáudi, Dómine, vocem deprecationis meæ:

Dómine, Dómine, virtus salútis meæ: obumbrásti super caput meum in die belli.

Non tradas me, Dómine, a desidério meo peccatóri: cogitavérunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exalténtur.

Caput circúitus eórum: labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem decíies eos: in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra: virum injústum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciat Dóminus judícium ínopis: et vindíctam páuperum.

Verúmtamen justí confitebúntur nómini tuo: et habitábunt recti cum vultu tuo.

Antiphona. Ab homínibus iníquis libera me, Dómine.

Psalmus 140.

Dómine, clamávi ad te, exáudi me: inténde voci meæ, cum clamávero ad te:

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: elevátio mánuum meárum sacrificium vespertinum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo: et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ: ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Cum homínibus operántibus iniquitátem: et non comunicábo cum eléctis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me: óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.

Quóniam adhuc et orátio mea in beneplácitis eórum: absórpti sunt juncti petræ júdices eórum.

Audient verba mea quóniam potuérunt:

sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.

Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum: quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei; in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi: et a scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: singularíter sum ego donec tránseam.

Antiphona. Custódi me a láqueo quem statuérunt mihi: et a scándalis operántium iniquitátem.

Psalmus 141.

Voce mea ad Dóminum clamávi: voce mea ad Dóminum deprecátus sum:

Effúndo in conspéctu ejus oratióem meam: et tribulatióem meam ante ipsum pronúncio.

In deficiéndo ex me spíritum meum: et tu cognovísti sémitas meas.

In via hac qua ambulábam: abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad dexteram, et vidébam: et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga a me: et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine, dixi; Tu es spes mea: pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecationem meam: quia humiliátus sum nimis.

Líbera me a persecuéntibus me: quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo: me expéctant justí, donec retríbuas mihi.

Antiphona. Considerábam ad dexteram et vidébam: et non erat qui cognósceret me.

Finita hac quinta Antiphona, statim incipiat Antiphona Coenántibus.

Canticum Beatæ Mariæ

Magnificat: ánima mea Dóminum.

Et exsultávit spíritus meus: in Deo salutári meo.

Quia respéxit humilitátem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est: et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus a progénie in progénies: timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: dispérsit superbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede: et exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis: et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum: recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros: Abraham et sémini ejus in sæcula.

Antiphona. Matth. 26 Coenántibus autem accépit Jesus pánem: benedíxit ac fregit, dedit discíplulis suis.

Repetita Antiphona post Magnificat, dicat sacerdos Postcommunem cum Dóminus vobíscum et Orémus more solito.

Postcommunio.

REFÉCTI vitálibus aliméntis, quæsumus, Dómine Deus noster, ut quod témpore nostræ mortalitátis ¹exséquimur, immortalitátis tuæ múnere consequámur. Per Dóminum.

Et sic Missa et Vesperæ simul finiantur, diacono dicente *Ite, missa est, si episcopus celebret; si vero non, Missa et Vesperæ simul finiantur cum Benedicámus Dómino. Propter solemnitatem vero Cœnæ diaconus et subdiaconus dalmatica et tunica induantur, licet episcopus non celebraverit.*²

Post prandium convenient clerici ad ecclesiam, ad altaria abluenda, et ad Mandatum faciendum, et ad Completorium dicendum.

Imprimis benedicatur aqua more solito extra chorum privatim. Deinde præparentur duo sacerdotes excellentiores cum diacono et subdiacono de secunda forma et ceroferario de prima forma, qui omnes sint albis cum amictibus induti,³ et incipiant a majori altari, et abluant illud, infundentes vinum et aquam; et interim cantetur **Responsorium** *In monte Oliveti*⁴ a toto choro coram altari cum suo Ver-

¹ cultu.—92. 98.

² non habent quæ sequuntur 92. 94. 97. 98. usque ad fol. 177 col. 1.

³ et duobus clericis vinum et aquam deferentibus.—15. 26. Grad.

⁴ In monte Oliveti oravi ad Patrem; Pater, si fieri potest, transeat a me calix iste; spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Fiat voluntas tua.

✠ Verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu vis. Fiat.

Circumdederunt me viri mendaces; sine causa flagellis ceciderunt me. Sed tu, Domine defensor, vindica me.

✠ Quoniam tribulatio proxima est, et non est qui adjuvet. Sed tu.

Hæc sunt responsoria ex historia In monte Oliveti.

Tristis est anima mea usque ad mortem, sustinete hic et vigilate mecum; nunc videbitis turbam quæ circumdabit me. Vos fugam capietis et ego vadam immolari pro vobis.

✠ Ecce appropinquabit hora et Filius Hominis tradetur in manus peccatorum. Vos fugam.

Ecce vidimus eum non habentem speciem neque decorem, aspectus ejus in eo non est, hic peccata nostra portavit, et pro nobis dolens; ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras. Cujus livore sanati sumus.

✠ Vere languores nostros ipse abstulit, et infirmitates nostras ipse portavit. Cujus.

Unus ex discipulis meis tradet me hodie; væ illi per quem tradar ego. Melius illi erat si natus non fuisset.

su, et dicitur sine Glória Patri. Quo finito dicitur Versus et Oratio de sancto in cuius honore consecratum est altare, ab excellentiore sacerdote, modesta voce, item sine nota. Quæ terminetur sic Per Christum, nec præcedat nec subsequatur Dominus vobiscum, sed tantum Orémus ante Orationem. ¹Eodem modo omnia altaria in ecclesia abluantur cum Responsorii et Versibus sicut ordinatim sunt in prædicta historia; scilicet In monte Olivétî et cum Versu et Oratione de sanctis, ut supra dictum est. Ita quod nullum Responsorium incipiatur nisi tantum coram altari: et ibi totum cantabitur, ut supra diximus. Et semper in extrema ablutione cantetur Responsorium Circumdederunt

cum suo versu. Et si plura fuerint altaria in ecclesia quam Responsoria in prædicta historia: tunc reincipiatur historia, ordine prædicto servato; sed quod Responsorium Circumdederunt semper ultimo loco cantetur. Post ablutionem ²altaris, ²intrent capitulum; et diaconus legat Evangelium Ante diem festum, sicut ad Missam lectum est. Deinde dicitur sermo. ³Quo finito, surgant duo prædicti sacerdotes, et incipiendo a maioribus, lavent omnium pedes unus ex una parte et alter ex altera parte chori; et ipsi invicem sibi lavent pedes. Et interim cantentur hæ sequentes Antiphonæ cum suis Psalmis a toto choro interim sedente. Antiphona, Mandatum novum. ⁴Psalmus Deus misereatur

¶ Qui intingit manum mecum in paropside, hic me traditurus est in manus peccatorum. Melius.

Judas mercator pessimus osculo petiit Dominum; ille ut agnus innocens non negat (negavit *Brev.*) Judæ osculum. Denariorum numero Christum Judæis tradidit.

¶ Avaritiæ inebriatus veneno, dum sitit lucrum pervenit ad laqueum. Denariorum.

Una hora non potuistis vigilare mecum, qui exhortabamini mori pro me? Vel Judam non videtis quomodo non dormit sed festinat tradere me Judæis.

¶ Dormite jam et requiescite, ecce appropinquabit qui me traditurus est. Vel Judam?

Seniores populi consilium fecerunt, ut Jesum dolo tenerent et occiderent. Cum gladiis et fustibus exierunt tanquam ad latronem.

¶ Cogitaverunt iniquitatem sibi et egrediebantur foras. Cum.

O Juda, qui dereliquisti consilium pacis, et cum Judæis consiliatus es triginta argenteis, vendidisti sanguinem justum. Et pacis osculum ferebas, quam (quod *Brev.*) in pectore non habebas.

¶ Os tuum abundavit malitia et lingua tua concinnabat dolos. Et pacis osculum.

Revelabunt coeli iniquitatem Judæ, et terra adversus eum consurget, et manifestum erit peccatum illius, in die furoris Domini. Cum eis qui dixerunt Domino Deo, Recede a nobis, scientiam viarum tuarum nolumus.

¶ In die perditionis salvabitur et ad diem ultionis ducetur. Cum.

Circumdederunt me viri mendaces, sine causa flagellis ceciderunt me. Sed tu, Domine defensor, vindica me.

¶ Quoniam tribulatio proxima est, et non est qui adjuvet. Sed tu.—*Process.*

¹Et postea deosculetur altare ab executore officii et aliis clericis consequenter.—*Grad.*

²altarium.—26.

³si placuerit.—*Grad.*

⁴Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, dicit Dominus.

Diligamus nos invicem, quia caritas ex Deo est, et qui diligit fratrem suum ex Deo natus est et videt Deum.

In diebus illis mulier quæ erat in civitate peccatrix, ut cognovit quod Jesus accubisset in domo Simonis leprosi, attulit alabastrum unguenti, et stans retro secus pedes Domini Jesu, lacrymis cœpit rigare pedes ejus, et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur pedes ejus, et unguento ungebat.

Maria ergo unxit pedes Jesu, et extersit capillis suis, et domus impleta est ex odore unguenti. Postquam

nostri. **Totus Psalmus dicitur sine Gló-
ria Patri, et post unumquemque Versum
repetatur Antiphona. Et hoc modo di-
cuntur omnes Antiphonæ cum suis Psal-
mis quæ sequuntur. Antiphona, Diligá-
mus nos. Psalmus Ecce quam bonum. An-
tiphona, In diébus illis. Psalmus Miseré-
re. Antiphona, María ergo. Psalmus Beáti
immaculáti. Antiphona, Postquam. Psal-
mus Audíte hæc, omnes gentes. Hæ se-
quentes Antiphonæ, si necesse fuerit, can-
tentur; sin autem, omnino prætermittan-
tur. Antiphona, Vos vocátis. Antiphona,
Si ego Dóminus. Antiphona, Ante diem.
Antiphona, Venit ad Petrum.**

Peracta ablutione pedum, dicto sermo-
ne accipiant charitatis potum. Quibus ri-
te peractis, unus sacerdos dicat preces hoc
modo. ¹

Pss. 47, 118, 132 Suscépimus, Deus, mi-
sericórdiam tuam. In médio templi tui.

Tu mandásti. Mandáta tua custodíri ni-
mis.

Ecce quam bonum et quam jucúndum.
Habitáre fratres in unum.

Dómine, exáudi oratiónem meam. Et
clamor meus ad te véniat. Dominus vo-
biscum. Et cum spíritu tuo.

surrexit Dominus a cœna, misit aquam in pelvim, cœpit lavare pedes discipulorum, hoc exemplum reliquit
eis. *Process.*

Vos vocatis me magister et domine, et bene dicitis, sum etenim; si ego lavi vestras pedes dominus et
magister, et vos debetis alter alterius lavare pedes.

Si ego dominus et magister vester lavi vobis pedes, quanto magis vos debetis alter alterius lavare pedes.

Ante diem festum Paschæ, sciens Jesus quia hora ejus venit, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem, et
cœna facta, surrexit, linteo præcinxit se, misit aquam in pelvim, cœpit lavare pedes discipulorum. Venit ad
Petrum; dicit ei Petrus, Non lavabis mihi pedes in æternum; respondens Jesus dixit, Si non lavero te, non
habebis partem mecum; Domine, non tantum pedes meos, sed et manus et caput.—Grad. (*non habentur
in Process.*)

¹ Post ablutionem pedum dictoque sermone; accipiant charitatis potum. Quibus (omnibus 97. 98.) rite
peractis, unus sacerdotum dicat has preces.—92. 94. 97. 98. vide in fol. 175 col. 2

² sic 34. 54. 55 P.—nostrorum.—cæteri cum 26.

³ non habent 92. 98.

⁴ non habent 92. 94. 97. 98.

Orémus.

Oratio.

ADÉSTO, quæsumus, Dómine, officio
servitútis nostræ; et quia tu pedes
laváre dignátus es tuis discipulis, ne de-
spicias ópera mánuum tuárum quæ nobis
retinéndá mandásti: sed sicut exterióra hic
abluúntur inquinaménta córporum; sic a
te ómnium ²nostrum² interióra mundén-
tur peccáta. ³Quod ipse præstáre dignéris,³
Qui cum Deo Patre et Spíritu Sancto vivis
et regnas Deus. Per.

Si vero nullus adsit clericus sermonem
faciens, cæteris ut prius peractis, post ab-
lutionem pedum dicuntur preces prædic-
tæ. Deinde legatur sequens Evangelium⁴ a
quodam diacono de secunda forma in su-
perpellicio sine titulo; benedictione prius
petita ab executore officii; et legatur mo-
re lectionis,⁴ fratribus interim caritatis po-
tum sumentibus; et legatur usque ad il-
lum finem, Súrgite, eámus hinc. Et ita re-
cedant.

Evangelium: Secundum Johannem.

c. 13 et 14

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis
suis; Amen, amen, dico vobis: Non
est servus major dómينو suo: neque apó-

stolus major eo qui misit illum. Si hæc scitis, beāti éritis si fecéritis ea. Non de ómnibus vobis dico: ego scio quos elégerim: sed ut adimpleátur Scriptúra: Qui mandúcat mecum panem, levábit contra me calcáneum suum. ¹Amodo¹ dico vobis, priúsqvam fiat: ut cum factum fúerit, credátis, quia ego sum. Amen, amen, dico vobis: Qui áccipit si quem mísero, me áccipit: qui autem me áccipit, áccipit eum qui me misit. Et cum hæc dixísset Jesus, turbátus est spírítu: et protestátus est, et dixit; Amen, amen, dico vobis: Quia unus ex vobis me tradet. Aspiciébant ergo ad ínvicem discípuli, hæsitántes de quo diceret. Erat autem recúbens unus ex discípulis ejus in sinu Jesu, quem diligébat Jesus. Innuít ergo huic Simon Petrus, et dixit ei; Quis est, de quo dixit? Itaque cum recubísset ille supra pectus Jesu, dixit ei; Dómine, quis est? Respóndit Jesus; Ille est, cui ego intínctum panem porréxero. Et cum intinxísset panem, dedit Judæ Simónis Scarióthis. Et post buccéllam, introívit in illum Sáthanas. Et ²dixit² ei Jesus; Quod facis, fac cítiús. Hoc autem nemo scívit discumbéntium ad quid dixerit ei. Quidam autem putábant, quia lóculos habébat Judas, quod dixísset ei Jesus: Eme ea, quæ nobis opus sunt ad diem festum; aut egénis ut áliquíd daret. Cum ergo accepísset ille buccéllam, exívit contínuo. Erat ³autem³ nox. Cum ergo exísset, ⁴dixit⁴ Jesus; Nunc clarificátus est Fílius Hóminis et Deus clarificátus est in eo. Si Deus clarificátus est in eo, et Deus

⁵clarificávit⁵ eum in semetípso: et contínuo ⁶clarificábit⁶ eum. Filioli, adhuc módicum vobíscum sum. Quærétis me, et sicut dixi Judæis, Quo ego vado, vos non potéstis veníre, et vobis dico modo. Mandátum novum do vobis, ut diligátis ínvicem; sicut diléxi vos, ut et vos diligátis ínvicem. In hoc cognóscant omnes quia discípuli mei estis, si dilectiónem habuéritis ad ínvicem. Dixit ei Simon Petrus; Dómine, quo vadis? Respóndit Jesus; Quo ego vado, non potes me modo sequi: sequéris autem póstea. Dixit ei Petrus; Quare non possum te sequi modo? ánimam meam pro te ponam. Respóndit ⁷ei⁷ Jesus; Ánimam tuam pro me pones? Amen, amen, dico tibi: Non cantábit gallus, donec ter ⁸me negábis.⁸ Et ait discípulis; Non turbétur cor vestrum, neque formídet. Créditis in Deum, et in me créдите: in domo Patris mei mansiónes multæ sunt: si quóminus, dixíssem vobis; quia vado paráre vobis locum. Et si abíero et præparávero vobis locum: íterum véniam et accípiam vos ad meípsum, ut ubi sum ego, et vos sitis. Et quo ego vado scitis, et viam scitis. Dixit ei Thomas; Dómine, nescímus quo vadis: et quómodo póssumus viam scire? Dicit ei Jesus; Ego sum via, véritas, et vita: nemo venit ad Patrem, nisi per me. Si cognovissétis me, et Patrem meum útique cognovissétis: et ámodo cognoscétis eum, et vidístis eum. Dicit ei Philíppus; Dómine, osténde nobis Patrem, et suffícit nobis. Dicit ei Jesus; Tanto témpore vobíscum sum, et non cognovístis me? Philíp-

¹ Amen, amen.—92. 97. 98. 4L.

² dicit.—97. 98. 4L. 57. V.

³ enim.—92. 98. 4L. 57.

⁴ dicit.—98. 4L. 57. V.

⁵ sic 55 P. etc. clarificabit.—97. 13. 15. 26.

⁶ sic 55 P. etc. clarificavit.—13. 15. 26.

⁷ non habent 92. 98. 4L. 57. V.

⁸ neges me.—92. 98. 4L. 57. me neges.—97. me ter neges.—V.

pe, qui videt me, videt et Patrem meum. Et quómodo tu dicis: Osténde nobis Patrem? Non credis quia ego in Patre, et Pater in me est? Verba, quæ ego loquor vobis, a meípso non loquor. Pater autem in me manens, ipse facit ópera. Non créditis quia ego in Patre, et Pater in me est? Alióquin propter ópera ipsa créдите. Amen, amen, dico vobis: qui credit in me, ópera quæ ego fácio, et ipse fáciét, et majóra horum fáciét: quia ego ad Patrem vado. Et quodcúmque petiéritis Patrem in nómine meo, hoc fáciam: ut glorificétur Pater in Fílio. Si quid petiéritis¹ in nómine meo, hoc fáciam. Si dilígitis me: mandáta mea serváte. Et ego rogábo Patrem et álium Paráclitum dabit vobis, ut máneat vobíscum in ætérnum, Spíritum veritátis, quem mundus non potest cápere, quia non videt eum nec scit eum: vos autem cognoscétis eum: quia apud vos manébit, et in vobis erit. Non relínquam vos órphanos: véniam ad vos. Adhuc módicum: et mundus me jam non videt. Vos autem vidébitis me: quia ego vivo, et vos vivétis. In illo die vos cognoscétis, quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis. Qui habet mandáta mea, et servat ea, ille est qui dilígít me. Qui autem dilígít me, dilígétur a Pa-

tre meo, et ego dilígám eum, et manifestábo ei meípsum. Dicit ei Judas, non ille Scarióthis; Dómine, quid factum est, quia manifestatúrus es teípsum nobis, et non mundo? Respóndit Jesus, et dixit ei; Si quis dilígít me, sermónem meum servábit; et Pater meus dilígét eum, et ad eum veniémus, et mansiónem apud eum faciémus: qui non dilígít me, sermónes meos non servat. Et sermónem quem audístis, non est meus sed ejus qui misit me Patris. Hæc locútus sum vobis, apud vos manens. Paráclitus autem Spíritus Sanctus, quem mittet Pater in nómine meo, ille vos docébit ómnia, et súggeret vobis ómnia, quæcúmque díxero vobis. Pacem relínquo vobis, pacem meam do vobis: non quómodo mundus dat, ego do vobis. Non turbétur cor vestrum, neque formídet. Audístis quia ego dixi vobis: Vado et vénio ad vos. Si diligerétis me, gauderétis útique, quia vado ad Patrem: quia Pater major me est. Et nunc dixi vobis prius quam fiat: ut cum factum fúerit, credátis. Jam non multa loquar vobíscum: venit enim princeps mundi hujus, et in me non habet quidquam. Sed ut cognóscat mundus quia díligo Patrem, et sicut mandátum dedit mihi Pater, sic fácio. Súrgite, eámus hinc.

¹ me.—92. 98. 57.

Feria sexta in die Parasceves.

Dicta hora nona, accedat sacerdos ad altare, indutus vestibus sacerdotalibus, in casula rubea, cum diacono et subdiacono et cæteris ministris altaris, qui omnes sint albis cum amictibus induti.^{1 2} Statim procedat acolytus alba indutus ad legendum hanc lectionem ad gradum chori sine titulo, hoc modo.

Osee. c. 6

IN tribulatióne sua mane consúrgent ad me; Veníte et revertámur ad Dóminum, quia ipse cepit, et sanábit nos: percútiet, et curábit nos. Vivificábit nos post duos dies: in die tértia suscitábit nos, et vivémus in conspéctu ejus. Sciémus, sequemúrque ut cognoscámus Dóminum; quasi dilúculum præparátus est egressus ejus, et véniet quasi imber nobis temporáneus et serótinus terræ. Quid fáciam tibi, Ephraim? quid fáciam tibi, Juda? misericórdia vestra quasi nubes matutina, et quasi ros mane pertránsiens. Propter hoc dolávi in prophétis, et occídi eos in verbis oris mei, et iudicia mea quasi lux egrediéntur. Quia misericórdiam volui, et non sacrificium, et sciéntiam Dei plusquam holocáustum.

Chorus alternatim dicat Tractum sequentem.

Tractus. Abachuc c. 3 Dómine, audivi auditum tuum, et tímui: considerávi ópera tua et expávi.

¶ In médio ³duum³ animálium innotescéris: dum appropinquáverint anni cognoscéris, dum advénerit tempus ostendéris.

¶ In eo dum conturbáta fúerit ánima mea: in ira misericórdiæ memor eris.

¶ Deus a Líbano véniet: et Sanctus de monte umbróso et condénso.

¶ Opéruiit cœlos majéstas ejus: et laudis ejus plena est terra.

Sequatur Oratio sine Dóminus vobíscum, sed tantum cum Orémus et Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

DEUS, a quo et Judas próditor reátus sui pœnam et confessiόνis suæ latro præmium sumpsit; concéde nobis tuæ propitiatiónis effectum; ut sicut in passióne sua Jesus Christus Dóminus noster diversa utrísque íntulit stipéndia meritórum: ita nobis abláto vetustátis erróre, resurrectiόνis suæ grátiam largiátur. Qui tecum vivit et regnat.

Subdiaconus legat hanc lectionem ad gradum chori sine titulo, hoc modo.⁴

DIXIT Dóminus ad Moysen et Aaron in terra Ægypti; Mensis iste vobis princípium ménsium: primus erit in mēsisibus anni. Loquímini ad univérsum cœtum filiórum Israel, et dicite eis: Décima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias ac domos suas. Sin autem minor est númerus ut sufficere possit ad vescéndum agnum, assúmat vicínium suum qui ⁵junctus⁵ est dómui ejus, juxta númerum animárum quæ sufficere possint

¹ sine tunicis, dictaque Oratione Dominica.—97. 13. 15. 26. Grad.

² ante altare.—Grad.

³ duorum.—92. 94. 98. 4L. 57. Grad.

⁴ Exod. c. 12

⁵ conjunctus.—13. 16. 26.

ad esum agni. Erit enim agnus absque mácula, másculus annículus: juxta quem ritum tollétis et hædum. Et servábitis eum usque ad quartam décimam diem mensis hujus: immolábítque eum univérsa multitúdo filiórum Israel ad vésperum. Suméntque de sángine ¹Agni¹ ac ponent super utrumque postem, et in superlimináribus domórum in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, et ázymos panes cum lactúcis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed assum tantum igni: caput cum pédibus ejus et intestínis vorábítis. Et os ejus non confringétis nec remanébit ex eo quidquam usque mane: si quid residuum fúerit, igne comburétis. Sic autem comedétis illum: Renes vestros accingétis, et calceaménta habébitis in pédibus, tenéntes báculos in mánibus, et comedétis festinánter: est enim Phase id est tránsitus Dómini.

Chorus alternatim dicat Tractum sequentem.

Tractus. Ps. 139 Eripe me, Dómine, ab hómine malo: a viro iníquo líbera me.

¶ Qui cogitavérunt malítias in corde: tota die constituébant prælia.

¶ Acuérunt linguam suam sicut serpéntes: venénium áspidum sub lábiis eórum.

¶ Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: et ab homínibus iníquis líbera me.

¶ Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: abscondérunt supérbi láqueum mihi.

¶ Et funes extendérunt in láqueum pédibus meis: juxta iter scándalum posuérunt mihi.

¶ Dixi Dómino; Deus meus es tu: exáudi, Dómine, vocem oratiónis meæ.

¶ Dómine, Dómine, virtus salútis meæ: ²obumbrásti² caput meum in die belli.

¶ Ne tradas me a desidério meo peccatóri: cogitavérunt advérsus me, ne derelinquas me, ne unquam exalténtur.

¶ Caput circúitus eórum: labor labiórums ipsórum opériet eos.

¶ Verúmtamen justí confitebúntur nómini tuo: et habitábunt recti cum vultu tuo.

Sequatur Passio sine Dóminus vobíscum et sine titulo, hoc modo. m.³

EGRÉSSUS est Jesus cum discípulis suis trans torrénstem Cedron, ubi erat hortus in quem introívit ipse et discípuli ejus. Sciébat autem et Judas, qui tradébat eum, locum: quia frequénter Jesus convénérat illuc cum discípulis suis. Judas ⁴ergo⁴ cum accepísset cohórtem, et a Pontificibus et Pharisæis minístros, venit illuc cum latérnis et fácibus et armis. Jesus itaque sciens ómnia quæ ventúra erant super eum, processit et dixit eis; **b.** Quem quæritis? **m.** Respondérunt ei; **a.** Jesum Nazarénum. **m.** ⁵Dixit⁵ eis Jesus; **b.** Ego sum. **m.** Stabat autem et Judas qui tradébat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum: abiérunt retrórsus et cecidérunt in terram. Iterum ergo interrogávit eos; **b.** Quem quæritis? **m.** Illi autem dixerunt; **a.** Jesum Nazarénum. **m.** Respóndit Jesus; **b.** Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sínite hos abire. **m.** Ut implerétur sermo quem dixit: Quia quos dedísti mihi, non pérdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gládium edúxit eum: et percússit pontíficis servum: et

¹ ejus.—92. 98. V.

² obumbra.—92. 94. 97. 98. Grad.

³ secundum Johannem c. 18 et 19

⁴ autem.—92. 98. 4L. 57.

⁵ dicit.—92. 97. 98. 4L. V.

absceidit aurículam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro; **b.** Mitte gládium tuum in vagínam. Cálicem, quem dedit mihi Pater, non ¹vis ut¹ bibam illum? **m.** Cohors ergo et tribúnus et minístri Judæórum comprehendérunt Jesum et ligavérunt eum: et adduxérunt eum ad Annam primum: erat enim socer Cáiphæ qui erat Póntifex anni illíus. Erat autem Cáiphas qui consílium déderat Judæis: Quia expedit, unum hóminem mori pro pópulo. Sequebátur autem Jesum Simon Petrus et álius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontífici, et introívit cum Jesu in átrium pontíficis. Petrus autem stabat ad óstium foris. Exívit ergo discipulus álius qui erat notus pontífici, et dixit ostiáriæ, et introduxit Petrum. Dixit ergo Petro ancílla ostiária; **a.** Numquid et tu ex discíulis es hóminis istíus? **m.** Dicit ille; **a.** Non sum. **m.** Stabant autem servi et minístri ad prunas, quia frigus erat et calefaciébant se: erat autem cum eis et Petrus stans et calefaciens se. Póntifex ergo interrogávit Jesum de discíulis suis et doctrína ejus. Respóndit ei Jesus; **b.** Ego palam locútus sum mundo: ego semper dócui in synagóga et in templo, quo omnes Judæi convéniunt: et in occúlto locútus sum nihil. Quid me intérrogas? intérroga eos qui audíerunt, quid locútus sum ipsis: ecce hi sciunt quæ díxerim ego. **m.** Hæc autem cum dixisset, unus assístens ministrórum dedit álapam Jesu, dicens; **a.** Sic respóndes pontífici? **m.** Respóndit ei Jesus; **b.** Si male locútus sum, testimónium pérhibe de malo: si autem bene, quid me cædis? **m.** Et misit eum Annas ligátum ad Cái-

pham pontíficem. Erat autem Simon Petrus stans et calefaciens se. Dixérunt ergo ei; **a.** Numquid et tu ex discíulis ejus es? **m.** Negávit ille, et dixit; **a.** Non sum. **m.** Dixit ei unus ex servis pontíficis, cognátus ejus cujus absceidit Petrus aurículam; **a.** Nonne ego te vidi in horto cum illo? **m.** Iterum ergo negávit Petrus: et statim gallus cantávit. Addúcunt ergo Jesum a Cáipha in Prætórium. Erat autem mane: et ipsi non introiérunt in prætórium ut non contaminaréntur sed ²manducárent Pascha. Exívit ergo Pilátus ad eos foras, et dixit; **a.** Quam accusatiónem affértis advérsus hóminem hunc? **m.** Respondérunt et dixérunt ei; **a.** Si non esset hic malefáctor, non tibi tradidissémus eum. **m.** Dixit ergo eis Pilátus; **a.** Accípite eum vos, et secúndum legem vestram judicáte eum. **m.** Dixérunt ergo ei Judæi; **a.** Nobis non licet interficere quemquam. **m.** Ut sermo Jesu implerétur quem dixit, signíficans qua morte esset moritúrus. Introívit ergo iterum in prætórium Pilátus, et vocávit Jesum et dixit ei; **a.** Tu es rex Judæórum? **m.**³ Respóndit Jesus; **b.** A temetípso hoc dicis, an álíi tibi dixérunt de me? **m.** Respóndit Pilátus; **a.** Numquid ego Judæus sum? Gens tua et pontífices tradidérunt te mihi: quid fecísti? **m.** Respóndit Jesus; **b.** Regnum meum non est de hoc mundo: si ex hoc mundo esset regnum meum, minístri mei útique decertárent ut non tráderer Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. **m.** Dixit itaque ei Pilátus; **a.** Ergo rex es tu? **m.** Respóndit Jesus; **b.** Tu dicis quia rex sum ego. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimónium pérhibeam veritá-

¹ non habent 98. 4L. V.

² ut.—4L. 13. 15.

³ et.—92. 98. 4L. 57. V.

ti: omnis qui est ex veritate, audit ¹vocem meam.¹ **m.** ²Dixit² ei Pilátus; **a.** Quid est veritas? **m.** Et cum hoc dixisset, iterum exiit ad Judæos et dixit eis; **a.** Ego nullam invénio in eo causam. Est autem consuetúdo vobis ut unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo dimittam vobis regem Judæórum? **m.** Clamaverunt rursum omnes, dicentes; **a.** Non hunc, sed Barrábam. **m.** Erat autem Barrábas latro. Tunc ergo apprehéndit Pilátus Jesum, et flagellávit. Et milites plectentes corónam de spinis, imposuerunt cápiti ejus: et veste purpúrea circumdederunt eum, et veniebant ad eum, et dicebant; **a.** Ave, rex Judæórum: **m.** Et dabant ei álapas. Exiit iterum Pilátus foras, et ³dixit³ eis; **a.** Ecce addúco eum vobis foras, ut cognoscátis quia in eo nullam causam invénio. **m.** Exiit ergo Jesus portans spíneam corónam et purpúreum vestiméntum: Et dixit eis Pilátus; **a.** Ecce homo. **m.** Cum ergo vidissent eum Pontífices et ministri, clamabant, dicentes; **a.** Crucifige, crucifige eum. **m.** Dixit eis Pilátus; **a.** Accípite eum vos, et crucifigite: ego enim non invénio in eo causam. **m.** Responderunt ei Judæi; **a.** Nos legem habémus, et secundum legem debet mori, quia Fílium Dei se fecit. **m.** Cum ergo audisset Pilátus hunc sermónem, magis tímuit. Et ingressus est prætóríum iterum, et dixit ad Jesum; **a.** Unde es tu? **m.** Jesus autem respónsum non dedit ei. ⁴Dicit⁴ ergo ei Pilátus; **a.** Mihi non lóqueris? nescis quia potestátem hábeo crucifigere te, et potestátem hábeo dimittere te? **m.** Respóndit Jesus; **b.** Non habéres potestátem advérsus me ullam, nisi tibi datum esset désuper. Propterea qui trádidit me tibi,

majus peccátum habet. **m.** Et exínde quærébat Pilátus dimittere eum. Judæi autem clamabant dicentes; **a.** Si hunc dimíttis, non es amícus Cæsaris: omnis enim, qui se regem facit, contradícit Cæsari. **m.** Pilátus ergo, cum audisset hos sermónes, addúxit foras Jesum: et sedit pro tribunáli, in loco qui dícitur Lichóstratos, Hebráice autem Gábatha. Erat autem parascéve Paschæ, hora quasi sexta, et dixit Judæis; **a.** Ecce rex vester. **m.** Illi autem clamabant; **a.** Tolle, tolle, crucifige eum. **m.** Dixit eis Pilátus; **a.** Regem vestrum crucifigam? **m.** Responderunt Pontífices; **a.** Non habémus Regem, nisi Cæsarem. **m.** Tunc ergo trádidit eis illum ut crucifigerétur. Susceperunt autem Jesum, et eduxerunt. Et bájulans sibi crucem, exiit in eum qui dícitur Calváriæ locum, Hebráice autem Gólgotha: ubi crucifixérunt eum, et cum eo álios duos hinc et hinc, médium autem Jesum. Scripsit autem et título Pilátus: et pósuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarénus, Rex Judæórum. Hunc ergo título multi legérunt Judæórum: quia prope civitátem erat locus, ubi crucifixus est Jesus: et erat scriptum Hebráice, Græce, et Latíne. Dicebant ergo Piláto Pontífices Judæórum; **a.** Noli scribere, Rex Judæórum: sed quia ipse dixit: Rex sum Judæórum. **m.** Respóndit Pilátus; **a.** Quod scripsi, scripsi. **m.** Mílités ergo cum crucifixíssent eum, acceperunt vestiménta ejus, et fecerunt quatuor partes, unicuique míliti partem, et túnica. Erat autem túnica inconsútilis, désuper contéxta per totum. Dixérunt ergo ad ívicem: **a.** Non scindámus eam, sed sortiámur de illa cujus sit. **m.** Ut Scriptúra

¹ meam vocem.—92. 98. 57.

² dicit.—97. 98. 4L. 57. V.

³ dicit.—97. 98. 4L. 57. V.

⁴ dixit.—92. 15. 26. 57.

implerétur, dicens: Partíti sunt vestimén-
ta mea sibi,

**Hic accedant duo ministri in superpel-
liciis,¹ unus ad dextrum et alius ad sini-
strum cornu altaris; et inde duo lintea-
mina ²amoveant² quæ ad hoc super altare
fuerunt apposita.**

et in vestem meam misérunt sortem. Et
mílites quidem hæc fecérunt. Stabant au-
tem juxta crucem Jesu mater ejus, et so-
ror matris ejus María Cléophæ, et María
Magdaléne. Cum vidisset ergo Jesus ma-
trem et discipulum stantem quem diligé-
bat, dixit matri suæ; **b.** Múlier, ecce filius
tuus. **m.** Deinde dixit discipulo; **b.** Ec-
ce mater tua. **m.** Et ex illa hora accépit
eam discipulus in suam. Póstea sciens Je-
sus quia jam ómnia consummáta sunt, ut
consummarétur Scriptúra, dixit; **b.** Sítio.
m. Vas ergo pósitum erat acéto plenum.
Illi autem spóngiam plenam acéto hyssó-
po circumponéntes, obtulérunt ori ejus.
Cum ergo accepisset Jesus acétum, dixit;
b. Consummátum est. **m.** Et inclináto cá-
pite trádidit spíritum.

Sequatur Pater noster. Ave María. In ma-
nus tuas.

m. Judæi ergo quóniam Parascève erat,
ut non remanérent in cruce córpora sáb-
bato, (erat enim magnus dies ille sábba-
ti) rogavérunt Pilátum ut frangeréntur eó-
rum crura, et tolleréntur. Venérunt ergo
mílites: et primi quidem fregérunt cru-
ra, et altérius qui crucifixus est cum eo.
Ad Jesum autem cum veníssent, ut vidé-
runt eum jam mórtuum, non fregérunt
ejus crura. Sed unus militum láncea latus
ejus aperuit, et contínuo exívit sanguis et

aqua. Et qui vidit, testimónium perhíbuit:
et verum est testimónium ejus. Et ille scit
quia vera dicit: ut et vos credátis. Facta
sunt enim hæc ut Scriptúra implerétur:
Os non comminuétis ex eo. Et iterum ália
Scriptúra dicit: Vidébunt in quem trans-
fixérunt.

Evangelium.

POST hæc autem rogávit Pilátum Joseph
ab Arimathía, eo quod esset discípu-
lus Jesu, occúltus autem propter metum
Judæórum, ut tólleret corpus Jesu. Et per-
mísit Pilátus. Venit ergo, et tulit corpus
Jesu. Venit autem et Nichodémus, qui vé-
nerat ad Jesum nocte primum, ferens mix-
túram myrrhæ et áloes, quasi libras cen-
tum. Accepérunt ergo corpus Jesu, et liga-
vérunt eum línteis cum aromátibus, sicut
mos Judæis est sepelíre. Erat autem in loco
ubi crucifixus est, hortus: et in horto mo-
numéntum novum, in quo nondum quis-
quam pósitus erat. Ibi ergo propter Para-
scéven Judæórum, quia juxta erat monu-
méntum, posuérunt Jesum.

**Sequuntur Orationes solemnes: et ad
unamquamque illarum dicitur** Flectámus
génua; **nisi ad eam qua oratur pro Judæis.**³

Oratio.

ORÉMUS, dilectíssimi nobis, in primis
pro Ecclésia sancta Dei; ut eam Deus
et Dóminus noster pacificáre et custodí-
re dignétur toto orbe terrárum, subjíciens
ei principátus et potestátes; detque nobis
quiétam et tranquillam vitam degéntibus
glorificáre Deum Patrem omnipoténtem.

⁴Deinde dicat sacerdos, ⁴Orémus. ⁵Dein-
de dicat diaconus, ⁵Flectámus génua. Le-
váte.

¹ad gradum chori.—Grad.

²ammoveant.—98. 4L. 26.

³Et primo pro universali statu Ecclesiæ.—26.

⁴non habent 92. 94. 97. 98.

⁵non habent 92. 94. 97. 98.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui glóriam tuam ómnibus in Christo géntibus revelásti; custódi, quæsumus, ópera misericórdiæ tuæ; ut Ecclesiá tua, toto orbe diffúsa, stábili fide in confessióne tui nóminis perseveret. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum.

¹**Chorus respondeat, Amen, et omnes Orationes finiantur sub tono prædicto.**¹

²**Oratio.**

ORÉMUS et pro beatíssimo Papa nostro **N**; ut Deus et Dóminus noster, qui elégit eum in órdine Episcopátus, salvum atque incólumem custódiat Ecclesiæ suæ sanctæ ad regendum populum sanctum Dei.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, cujus iudicio univérsa fundántur; réspice propítius ad preces nostras: et eléctum nobis Antístitem tua pietáte consérva; ut Christiána plebs, quæ tali gubernátur auctóre, sub tanto Pontífice credulitátis suæ méritis augeátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum qui tecum vivit et regnat Deus per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

³**Oratio.**

ORÉMUS et pro ómnibus Episcopis Presbýteris, Diaconibus, Subdiacónibus, Acólythis, Exorcístis, Lectoribus, Ostiáriis, Confessóribus, Virgínibus, Víduis, et pro omni pópulo sancto Dei.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² Pro Papa.—26.

³ Pro universis ordinibus.—26.

⁴ Pro rege.—26.

⁵ Pro catechumenis.—26.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, cujus Spíritu totum corpus Ecclesiæ sanctificátur et régitur; exáudi nos pro univérsis ordinibus supplicántes: ut grátia tuæ múnere ab ómnibus tibi grádibus fidéliter serviátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit. In unitáte ejúsdem.

⁴**Oratio.**

ORÉMUS et pro christianíssimo Rege nostro **N**; ut Deus et Dóminus noster súbditas illi fáciat omnes bárbaras nátiónes ad nostram perpétuam pacem.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, in cuius manu sunt ómnium potestátes et ómnium jura regnórum; réspice ad Christianórum benígnus impérium: ut Gentes quæ in sua feritáte confidunt, poténtia tuæ dextera comprimántur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

⁵**Oratio.**

ORÉMUS et pro Catechúmenis nostris; ut Deus et Dóminus noster adapériat aures præcordiórum ipsórum januámque misericórdiæ suæ; ut per lavácrum regenerationis accépta remissióne ómnium peccatórum, et ipsi digni inveniántur in Christo Jesu Dómino nostro.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui Ecclesiám tuam nova semper prole fécondas; auge fidem et intelléctum Cate-

chúmenis nostris: ut renáti fonte Baptísmatis, adoptiónis tuæ filiis aggregéntur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

¹Oratio.

ORÉMUS, dilectíssimi nobis, Deum Patrem omnipoténtem: ut cunctis mundum purget erróribus, morbos áuferat, famem depéllat, apériat cárceres, víncula dissólvat; peregrinántibus réditum, infirmántibus sanitátem, navigántibus portum salútis indúlgeat.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, mœstórum consolátio, laborántium fortitúdo; pervéniant ad te preces de quacúnque tribulatióne clamántium; ut omnes sibi in necessitatibus suis misericórdiam tuam gáudeant affuisse. Per Dóminum.

²Oratio.

ORÉMUS et pro Hæreticis et Schismáticis, ut Deus et Dóminus noster Jesus Christus éruat eos ab erróribus univérsis: et ad sanctam matrem Ecclésiám Cathólicam atque Apostólicam revocáre dignétur. Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui salas omnes hómines et néminem vis períre; réspice ad ánimas diabólica fraude decéptas: ut omni hæretica pravitáte depósita, errántium corda respíscant, et ad veritátis tuæ rédeant unitátem. Per Dóminum.

¹ Pro quacunque tribulatione.—26.

² Pro hæreticis.—26.

³ Pro perfidis Judæis.—26.

⁴ Pro paganis.—26.

⁵ illam in sede sua juxta altare reponat.—94. 97.

³Oratio.

ORÉMUS et pro pérfidis Judæis: ut Deus et Dóminus noster áuferat velámen de córdibus eórum: ut et ipsi agnóscant Jesum Christum Dóminum nostrum.

Orémus.

Non dicitur hic Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui etiam Judáicam perfidiam a tua misericórdia non repéllis; exáudi preces nostras, quas pro illíus pópuli obcæcaciónē deférimus; ut ágnita veritátis tuæ luce, quæ Christus est, a suis ténebris eruátur. Per eúndem.

⁴Oratio.

ORÉMUS et pro Pagánis: ut Deus omnipotens áuferat iniquitátem de córdibus eórum; ut relictis idólis suis, convertántur ad Deum vivum et verum, et únicum Fílium ejus Jesum Christum Deum et Dóminum nostrum. Cum quo vivit et regnat cum Spíritu Sancto Deus. Per ómnia sácula sæculórum.

Orémus. Flectámus génua. Leváte.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui non vis mortem peccatórum, sed vitam semper inquís; súscipe propítius oratió-nem nostram: et libera eos ab idolórum cultúra; et ággrega Ecclésiæ tuæ sanctæ ad laudem et glóriam nóminis tui. Per Dóminum.

Finitis Orationibus, exuat sacerdos casulam, et ⁵in sede sua juxta altare se reponat⁵ cum diacono et subdiacono; et interim alii

duo presbyteri de superiori gradu, nudatis pedibus, albis induti absque ¹parutis,¹ tenentes crucem coopertam super brachia solemniter inter eos retro magnum altare in dextera parte ²canant² hos Versus, Pópule meus. Duo diaconi de secunda forma in capis suis nigris ad gradum chori ad altare conversi dicant Agyos. Chorus respondeat cum genuflexione osculando formulas tribus vicibus in una responsione, unaquaque vice resurgendo, Sanctus Deus. Sacerdotes vero tenentes crucem retro altare, et diaconi ad gradum chori dicentes Agyos semper sint stantes. Item sacerdotes, loco non mutato, dicant Versum, Quia edúxi. Diaconi, Agyos. Chorus, Sanctus Deus. Item sacerdotes, loco non mutato, dicant Versum, Quid ultra. Diaconi, Agyos. Chorus, Sanctus Deus.

Deinde sacerdotes discooperientes crucem juxta altare in dextera parte, canant hanc Antiphonam, Ecce lignum. Chorus cum genuflexione osculando formulas respondeat ³Antiphona,³ Crucem tuam. Psalmus, Deus misereatur nostri. Totus Psalmus dicatur sine Glória Patri, a toto choro; et post unumquemque Versum re-

petatur Antiphona similiter a toto choro cum genuflexione; et interim deponatur crux solemniter super ⁴tertium gradum ab altari juxta quam⁴ sedeant prædicti sacerdotes, unus a dextris et alius a sinistris.

Deinde procedant clerici ad crucem adorandam nudatis pedibus, incipientes a majoribus.

Finito Psalmo cum Antiphona, cantetur sequens hymnus a duobus sacerdotibus interim sedentibus juxta crucem modo supradicto.

Hymnus, Crux fidélis. Chorus eundem repetat post unumquemque Versum interim sedendo. Item sacerdotes dicant Pange lingua. V. De paréntis. V. Hoc opus. V. Quando venit. V. Lustra sex. V. Hic acetum. ⁵V. Flecte ramos. V. Sola digna.⁵ V. Glória et honor.

His finitis, deportetur crux per medium chori a prædictis duobus sacerdotibus ubi a populo adoretur ante aliquod altare; et interim cantetur hæc sequens Antiphona in choro cum suo Versu a toto choro interim sedente. Cantor incipiat Antiphonam, Dum fabricátor. V. O admirábile. Aperto.

Antiphona Popule meus etc., et Hymnus Pange Lingua e Graduali excerpto.

Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? Respónde mihi; quia edúxi te de terra Egýpti, parásti crucem Salvatóri tuo.

Agyos O Theos, Agyos Iskyros, Agyos Athánatos, Eléyson ymas.

Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus et immortalis, miserére nobis.

Quia edúxi te per désertum quadraginta annis, et manna cibávi te, et introdúxi in terram satis bonam, parásti crucem Salvatóri tuo.

¹ parutis.—13. 15. Grad. paratis.—97. 26.

² cantent.—13. Grad.

³ hoc modo.—Grad.

⁴ gradum altaris juxta quem.—Grad.

⁵ non habent 92. 94. 98. 4L. 8RM. 57. Grad. neque Processionalia quæ vidimus.

Quid ultra débui fácere tibi, et non feci?
ego quidem plantávi te, vínea mea, fruc-
tu decóra, et tu facta es mihi nimis amá-
ra; acéto namque mixto cum felle sitim
meam potásti, et láncea perforásti latus
Salvatóris tui.

Ecce lignum crucis in quo salus mundi
pepéndit, veníte adorémus.

Crucem tuam adorámus, Dómine, et
sanctam resurrectionem tuam laudámus
et glorificámus; ecce enim propter crucem
venit gáudium in univérso mundo.

CRUX fidélis inter omnes
arbor una nóbilis
Nulla sylva talem profert
fronde, flore, gérmine;
Dulce lignum, dulces clavos,
dulce pondus sústinet.

PANGE, lingua, gloriósi
prælium certáminis,
Et super crucis trophæum
dic triúmphum nóbilem,
Quáliter Redemptor orbis
immolátus vícerit.
De paréntis protoplásti
fraude facta cóndolens,
Quando pomi noxiális
morte morsu córruit,
Ipse lignum tunc notávit
damna ligni ut sólveret.
Hoc opus nostræ salutis
ordo depopóscerat,
Multifórmis proditóris
ars ut artem fálleret;
Et medélam ferret inde
hostis unde læserat.

Quando venit ergo sacri
plenitúdo témporis,
Missus est ab arce Patris
natus orbis cónditor,
Atque ventre virgináli
caro factus pródiit.
Lustra sex qui jam perácta
tempus implens córporis,
Se volénte natus ad hoc
passióni déditus,
Agnus in cruce levátur
immolándus stípitem.
Hic acétum, fel, arúndo,
sputa, clavis, láncea;
Mite corpus perforátur,
sanguis unda prófluit;
Terra, pontus, astra, mundus,
quo lavántur flúmine.
Glória et honor Deo
usquequo altíssimo;
Una Patri Filióque
ínclito Paráclito
Cui laus est et potéstas
per ætérra sæcula.

Dum fabricátor mundi mortis suppli-
cium paterétur in cruce, clamans voce ma-
gna trádedit spíritum, et ecce velum tem-
pli scissum est, monuménta apérta sunt,
terræ motus enim factus fúerat magnus,
quia mortem Fílii Dei clamábat mundus
se sustinére non posse.

Apérto ergo militis láncea látere crucifi-
xi Dómini, exívit sanguis et aqua, in re-
demptionem salutis nostræ.

O admirábile prætium cujus póndere
captívitás redempta est mundi, tártarea
confrácta sunt claustra inférni, apérta est
nobis jánua regni. Apérto ergo.

Adorata cruce et finita Antiphona prædicta cum suo Versu; prædicti sacerdotes ea reverentia qua crucem antea¹ exportaverunt,¹ per medium chori usque ad summum altare iterum reportent.

Tunc conveniant omnes clerici² de choro ad altare,² et reinduat sacerdos casulam quam prius exuerat, et accedat ad gradum altaris cum diacono et subdiacono, et dicat Confiteor et Misereatur et Absolutiōnem cum Precibus et Oratione Aufer a nobis, Dómine, more solito: tamen hic non datur osculum pacis.

Deinde sacrificio super altare more solito deposito et incensato cum aquæ et vini infusione in calicem; scilicet post ablutionem manuum, dicat cum humiliatione coram altari, In spíritu humilitátis, et cætera, osculando altare et benedicendo sacrificium; et vertat se dicendo, Oráte fratres, more solito.

Postea dicat statim humili voce sine nota Orémus. Præceptis salutáribus cum Oratione dominicali, scilicet Pater noster. Chorus respondeat, Sed libera nos a malo. Deinde dicat, Libera nos, quæsumus et Da propítius. In qua Oratione,³ dum dicitur Per eúndem,³ frangat corpus Domini sicut solet fieri cæteris diebus. Deinde dicat modesta voce, videlicet sine nota, Per ómnia sæcula sæculórum. Chorus respondeat, Amen.

Postea demittat in calicem, sicut solet, partem hostiæ.

Non dicitur Pax Dómini, nec Agnus Dei, nec Pax detur; sed statim communicet se sacerdos, dicendo, Corpus Dómini etc. Ad corpus et sanguinem. Corpus et sanguis Dómini nostri Jesu Christi custódiat nos in vitam ætérnam. Amen, nulla præcedente Oratione.

Deinde⁴ post lotionem manuum⁴ dicant Vesperas, non cantando: sed bini et bini privatim coram altari hoc modo; Antiphona, Cálicem. Psalmus, Crédidi propter quod, et cæteræ Antiphonæ cum suis Psalmis, sicut in die Cœnæ. Antiphona, Cœnántibus autem. Psalmus, Magníficat. Deinde⁵ stando⁵ dicitur Pater noster cum Psalmo Miserére mei. Quo finito, dicat sacerdos in audientia, sed sine nota, Post-communionem sine Dóminus vobíscum et sine Orémus, hoc modo incipiens, Réspice, quæsumus, Dómine, super hanc familiam, sine Qui tecum. Et sic Missa et Vesperæ simul finiantur.

Non dicitur Dóminus vobíscum nec Benedicámus Dómino nec Ite, missa est.

Finitis Vesperis, exuat sacerdos casulam; et assumens secum unum de prælatis in superpelliciis, amborum pedibus nudatis, reponat crucem in sepulchrum pariter cum Corpore Dominico; scilicet in pixide; incipiens ipse solus Responsorium, Æsti-

¹ asportaverunt.—94. 97.

² in choro.—Grad.

³ non habent 92. 94. 98.

⁴ non habent 92. 94. 98.

⁵ statim.—26.

mátus sum,¹ genuflectendo cum suo socio. Quo incepto, statim surgant. Similiter fiat in Responsorio, Sepulto Domino.² Chorus prosequatur cum suo Versu, genuflectendo continue usque in finem servitii.

Deinde incensato sepulchro et clauso ostio incipiat idem sacerdos Responsorium, Sepulto. Chorus cantet cum suo Versu. Ad istas tres Antiphonas genuflectent duo prædicti sacerdotes continue. Sacerdos incipiat Antiphonam, In Pace.³ Chorus prosequatur, in idipsum. Item sacerdos Antiphonam, In pace factus est. Chorus prosequatur, locus ejus. Item sacerdos Antiphonam, Caro mea. Chorus prosequatur requiescet in spe.² ³

His finitis, et dictis Orationibus ad placitum secrete ab omnibus cum genuflectione, omnibus aliis ad libitum recedentibus, ordine non servato, reinduat sacerdos casulam, et eodem ordine quo accessit in principio servitii cum diacono et subdiacono et cæteris ministris altaris abscedat.

Exinde ardebit continue unus cereus ad minus ante sepulchrum usque ad processionem quæ fit in Resurrectione Domini in die Paschæ. Ita tamen quod dum Psalmus Benedictus canitur et cætera quæ sequuntur in sequenti nocte, extinguatur. Similiter extinguatur in Vigilia Paschæ dum benedicitur novus ignis usque dum accendatur Cereus Paschalis xxxvi. pedes continens in longitudine.

¹ Ps. 87 Æstimatus sum cum descendantibus in lacum. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

¶ Posuerunt me in lacu inferiori, in tenebrosis et in umbra mortis. Factus.—Grad.

² Sepulto Domino signatum est monumentum. Volventes lapidem ad ostium monumenti. Ponentes milites qui custodirent illud. ¶ Ne forte veniant discipuli ejus et furentur eum, et dicant plebi, Surrexit a mortuis. Ponentes. Et chorus prosequatur totum Responsorium cum suo Versu. Ibidem dicat sacerdos Antiphonam, In pace in idipsum. Chorus respondeat, Dormiam et requiescam. Sacerdos dicat Antiphonam, In pace factus est. Chorus prosequatur, Locus ejus, et in Syon habitatio ejus. Sacerdos dicat Antiphonam, Caro mea. Chorus, Requiescet in spe. Ad istas Antiphonas genuflectent prædicti duo sacerdotes continue.—Grad.

³ Antiphona, In pace factus est. Antiphona, Caro meo—92. 94. 97. 98.

Sabbato Sancto in Vigilia Paschæ.

¹ ²Primo fiat benedictio ignis² ab ex-
cutore officii induto vestibus sacerdota-
libus cum capa serica; diaconus dalmati-
ca et subdiaconus tunica induantur, cum
cæteris ministris altaris albis ³cum amic-
tibus³ indutis, sine lumine, ⁴cum⁴ cereis
et sine cruce et sine igne in thuribulo.
Quidam etiam de prima forma in super-
pellicio cereum extinctum super hastam
quandam deferens et ⁵processionem⁵ præ-
cedens post portitorem aquæ benedictæ
per medium chori ad novum ignem bene-
dicendum processionaliter eat, choro se-
quente habitu non mutato; et ad colum-
nam ex parte australi juxta fontem ubi
sacerdos executor officii ignem benedicat
qui accendatur ibidem; scilicet in medio
inter duas columnas. In eundo vero dici-
tur iste Psalmus, Dóminus illuminatio, si-
ne nota et sine Glória Patri.

⁶Hoc modo fiat statio ad ignem. Sacerdos
juxta ignem stet, ad orientem conversus,
et ad sinistrum ejus stet diaconus; subdia-
conus vero ad sinistrum diaconi. Cerofera-
rius unus stet sacerdoti oppositus; ad dex-
teram ceroferarii puer tenens librum pro-
ximior sacerdoti. Alius autem ceroferarius
stet retro sacerdotem. Ad dextrum ejus-
dem ceroferarii stet portitor aquæ proxi-

mior sacerdoti, et ultimo loco retro omnes
a parte occidentali stet portitor hastæ cum
cereo. Et ex parte ignis australi stet thuri-
bularius ad accipiendum ignem in thuri-
bulari post benedictionem; omnibus istis
ministris ad sacerdotem conversis, interim
choro circumstante, videlicet ex parte bo-
reali. Sequatur benedictio ignis solemni-
ter a sacerdote, ita dicente⁶ Dóminus vo-
biscum et Orémus.

Oratio.

DÓMINE Deus noster, ⁷Pater⁷ omní-
potens, lumen indeficiens, cóndi-
tor ómnium lúminum; exáudi nos fámu-
los tuos, et béne~~x~~dic hunc ignem qui
tua sanctificatióne ⁸ac⁸ benedictióne con-
secrátur: tu illúminans omnem hómi-
nem veniéntem in hunc mundum, illúmi-
na consciéntias cordis nostri igne tuæ cha-
ritátis; ut ⁹tuo igne igníti,⁹ tuo lúmine il-
lumináti, expúlsis a córdibus nostris pec-
catorum ténebris, ad vitam te illustránte
pervenire mereámur ætérnam; ¹⁰et sicut
illuminásti ignem Moysi fámulo tuo per
colúmnam ignis ambulántem in mari ru-
bro; ita illústra nostrum lumen, et candéla
quæ de eo fúerit accénsa; in honóre ma-
jestátis tuæ semper perseveret benedicta;
et quicúmque lumen ex eo portáverit, sit

¹ Congregatis clericis in choro dictaque hora nona.—97. 13. 26. Grad.

² Inprimis eat processio usque ad locum ubi novus ignis benedicendus est.—Grad.

³ non habent 92. 94. 97. 98.

⁴ in.—92. 94. 97. 98.

⁵ processio.—92. 98. 4L. 13. 57. Grad.

⁶ Omnibus ministris rite dispositis circa ignem, executor officii dicat.—92. 94. 98.

⁷ non habent 92. 94. 97. 98.

⁸ atque.—92. 94. 97. 98.

⁹ non habet 98.

¹⁰ non habent 92. 97. 98.

illuminátus lúmine grátiae spiritalis.¹⁰ Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium qui tecum vivit et regnat Deus per ómnia sácula sæculórum. Amen.

Et omnes Orationes dicuntur cum Orémus, sub tono lectionis. Hic aspergatur aqua benedicta super ignem. Deinde dicatur, Dóminus vobíscum. Orémus.

Oratio.

DÓMINE, sancte Pater, omnípotens ætérne Deus, bene✠dicere et sancti✠ficáre dignéris istum ignem; quem nos indigni per invocatiónem unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi bene✠dicere præsumimus. Tu, clementíssime ¹Pater,¹ eum tua bene✠dictiône sanctífica; et ad profectum humáni géneris ²pervenire² concéde. Per eúndem.

Oratio.

QUÆLÉSTI lúmine, quæsumus, Dómine, semper ³hic³ et ubíque nos præveni; ut mystérium, cujus nos partícipes esse voluisti, et puro cernámus intúitu et digno percipiámus effectú. Per Dóminum.

Sequatur Benedictio Thymiamatis sive incensi hoc modo.

EXORCÍZO te, immundíssime spíritus et omne phantásma inimíci, in nómine Dei Patris omnípoténtis, et in nómine Jesu Christi Fílii ejus, et in virtúte Spíritus Sancti; ut éxeas et recédas ab hac creatúra thymiamátis sive incensi cum omni fallácia atque nequítia tua; ut sit hæc

creatúra sancti✠ficáta in nómine⁴ Dómini nostri Jesu Christi; ut omnes gustántes, tangéntes, sive odorántes eam, virtútem et auxiliúm percípiant Spíritus Sancti; ita ut ubicúnque hoc incénsum vel thymíama fúerit, ibídem nullaténus appropinquáre áudeas nec advérse inferre præsumas; sed quicúnque, spíritus immúnde, es, cum omni versútia tua procul inde fúgias atque discédas, adjurátus per nomen et virtútem Dei Patris omnípoténtis et Fílii ⁵ejus⁵ Dómini nostri Jesu Christi, qui ventúrus est in Spíritu Sancto judicáre vivos et mórtuos et te prævaricatórem et sæculum per ignem.

Respondeatur, Amen.⁶

Oratio.

AETÉRNAM ac justíssimam pietátem tuam deprecámur, ⁷Dómine, sancte Pater,⁷ omnípotens ætérne Deus; ut bene✠dicere ⁸et sancti✠ficáre⁸ dignéris hanc thymiamátis vel incénsi spéciem; ut sit incénsum majestáti tuæ in odórem suavitátis accéptum; sit a te spécies hæc bene✠dicta, sit per invocatiónem sancti nóminis tui ⁹sancti✠ficáta⁹; ita ut ubicúmque fumus ejus pervénerit, extricétur et efugétur omne genus dæmoniórú, sicut ¹⁰incénsum¹⁰ jécoris piscis quem Ráphael archángelus Thóbiam fámulum tuum dócuit cum ascéndit ad Saræ liberatiónem. ¹¹Per Christum.¹¹

Orémus.

¹ non habent 92. 98.

² provenire.—92. 94. 98. 4L. 57.

³ non habent 92. 94. 97. 98.

⁴ ejusdem.—92. 94. 98. 4L. 57.

⁵ ejusdem—92. 98. 4L. 15. 57.

⁶ Oremus.—97. 13. 26.

⁷ non habent 92. 98.

⁸ non habent 92. 94. 97. 98.

⁹ non habent 92. 98.

¹⁰ sic 26. etc. incenso.—34. 55P.

¹¹ non habent 92. 98.

Oratio.

DESCENDAT benedictio tua, Dómine, super hanc spéciem incénsi et thymiamátis, sicut in illo de quo David prophéta tuus cécinit, dicens, Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: sit nobis odor consolatiónis, suavitátis et grátia; ut fumo isto effugétur omne phantásma ¹inimíci¹ mentis et córporis; ut simus, Pauli apóstoli voce, bonus odor Deo. Effúgiat a fácie incénsi hujus sive thymiamátis omnis dæmónum incúrsus, sicut pulvis a fácie venti et sicut fumus a fácie ignis; et præsta hoc, piíssime Pater, boni odóris incénsum ad opus Ecclesiæ tuæ ob causam religiónis júgiter permanére, ut mýstica nobis significatióne spirituálium virtútum fragrans osténdat odor suavitatem. Tua ergo, quæsumus, omnípotens Deus, ²imménsa² majestátis tuæ dextera

hanc creatúram bene³dicere ex diversárum rerum commixtióne ³conféctam³ dignáre; ut in virtúte sancti nóminis tui omnes immundórum spirítuum phantásticos incúrsus effugáre, omnésque morbos réddita sanitáte expéllere; ⁴ut⁴ ubicúmque fumus aromátum ejus effláverit, mirabíliter possit, atque in odóre fragrantíssimo tibi perpétua suavitate redolére. Per Dóminum.

⁵Post benedictionem incensi, impleatur thuribulum de carbonibus cum incenso, et incensetur novus ignis.⁵ Postea accendatur ⁶solus⁶ cereus super hastam de novo igne, cæteris luminaribus ecclesiæ prius extinctis,⁷ ⁸et impleatur thuribulum de novo igne.⁸ ⁹¹⁰Deinde¹⁰ redeat processio more solito in chorum. In redeundo autem, duo clerici de secunda forma in superpelliciis canant Inventor rutili.

INVENTOR rútili dux bone lúminis,
Qui certis vícíbus témpora dívidis,
Merso sole chaos íngruit hórridum,
Lucem redde tuis Christe fidélibus.

Chorus idem repetat post unumquemque versum, ita tamen dum dicti clerici cantant versum, stent gradibus fixis, choro interim eunte, et dum chorus primum versum prosequitur procedant: quod etiam observetur dum canitur Rex sanctorum cum suis Versibus.

Quamvis innúmero sídere régia (regiam),
Lunaríque polum lámpade pínxeris,
Incússu sílicis lúmina nos tamen
Monstras saxígeno sémine quærere.
Ne nescíret homo spem sibi lúminis
In Christi sólido córpore cónditam,
Qui dici stábilem se vóluit Petram,
Nostris ignículis unde genus venit.
Splendet ergo tuis munéribus, Pater,
Flammis móbilibus scílicet átria,
Absentémque diem lux agit ámula,
Quam nox cum láceró victa fugit peplo,

¹ non habent 92. 98.

² immensæ.—92. 94. 97. 98. 57.

³ infectam.—92. 94. 98. 4L. 57.

⁴ non habent 94. 97. 26.

⁵ non habent 92. 94. 98.

⁶ non habent 92. 94. 97. 98. Grad.

⁷ Post benedictionem incensi, impleatur thuribulum de carbonibus cum incenso, et incensetur novus ignis.—4L. 15. 57.

⁸ sic 92. 94. 98. Grad.—non habent 26. etc.

⁹ et deferatur in processione ad locum ubi Cereus Paschalis benedictus est.—97. 13. 26. Grad.

¹⁰ et.—92. 94. 97. 98.

Per quem splendet honor, laus, sapiëntia,
Majestas, bönitas et piätas tua,

Chorus idem repetat post unumquemque
versum. Deinde sequatur Benedictio Ce-
rei Paschalis ab ipso diacono, induto ad
processionem, ad borealem converso ad
gradum presbyterii; ceroferariis diacono
assistentibus, uno a dextris, reliquo a si-
nistris, ad eum conversis, cereis extinctis.
Subdiaconus vero stet ei oppositus, jux-
ta quem stet portitor hastæ eodem modo
conversus. Post diaconum stet thuribula-
rius, diacono canente.

Ex - ul - tet jam an - ge - li - ca tur - ba
cœ - lo - rum, ex - ul - tent di - vi - - na
mys - te - ri - a, et pro tan - ti Re -
gis vic - to - ri - a tu - - ba in - to - net
sa - - lu - ta - - ris.

Gau - - de - at se tel - lus tan - tis
ir - ra - di - a - ta ful - go - ri - bus, et æ -
ter - ni Re - gis splen - do - re il - lus - tra -
ta to - ti - us orbis se sen - ti - at

Regnum contineant Nûmine tríplici,
Texens perpétuis sæcula sæculis.—Grad.

a - - mi - sis - se ca - - li - gi - nem.
Læ - te - tur et ma - ter ec - cle - si - a
tan - ti lu - mi - nis a - dor - na - ta ful -
go - ri - bus, et mag - nis po - pu - lo - rum
vo - ci - bus hæc au - - la re -
sul - - tet.

Qua - prop - ter, as - tan - ti - bus vo -
bis, fra - tres ca - ris - si - mi, ad tam
mi - ram san - cti hu - jus lu - mi - nis cla -
ri - ta - tem, u - na me - cum, quæ - so,
De - i omni - po - ten - tis mi - se - ri - cor -
di - am in - vo - ca - - - te;

Ut qui me non me - is meri - tis

in-tra le-vi-ta-rum nu-me-rum ag-
gre-ga-re dig-na - tus est, lu-mi-nis
su-i gra-ti-a in-fun-den-te, ce-
re-i hu-i-us lau-dem im-ple-re
per-fi-ci-at.

Per Do-mi-num nos-trum Je-sum
Chris-tum Fi-li-um¹ su-um, qui
cum e-o¹ vi-vit et reg-nat, De-us,
in u-ni-ta-te Spi-ri-tus San-cti,
Per om-ni-a sæ-cu-la sæ-cu-lo-
rum. A-men.

Do-mi-nus vo-bis-cum.
Et cum spi-ri-tu tu-o.

Sur - - - sum cor - da.
Ha-be-mus ad Do-mi-num.
Gra - ti - as a - ga - mus Do-
mi-no De-o nos-tro.
Dig - num et jus-tum est.

Ve-re qui-a dig-num et jus-
tum est, in-vi-si-bi-lem De-um om-
ni-po-tentem Pa-trem Fi-li-um -
que e-jus u-ni-ge-ni-tum Do-mi-
num nostrum Je-sum Christum cum
San-cto Spi-ri-tu to-to cor-dis ac
men-tis af-fec-tu et vo-cis minis-
te-ri-o per-so-na - - re.

Qui pro no-bis sæ-ter-no Patri

¹tuum qui tecum.—15.

Adæ de-bi-tum sol-vit, et ve-teris
pi-a-cu-li cau-ti-o-nem pi-o cru-
o--re de-ter--sit.

Hæc sunt e-nim tes-ta pas-
cha-li-a, in quibus ver-us il-le
agnus oc-ci-di-tur e-jus-que san-
guine pos-tes con-se-cran--tur.

Hæc nox est in qua
primum pa-tres nos-tros fi-li-os
Is-ra-el e-duc-tos de Æ-gyp-to
Ru-brum Ma-re sic-co vesti-gi-o
trans-i--re fe-cis-ti.

Hæc i-gi-tur nox est quæ
pec-ca-to-rum te-ne-bras co-lumnæ

il-lu-mi-na-ti-o-ne pur-
ga--vit.

Hæc nox est quæ
ho-di-e per u-ni-versum mundum in
Chris-to cre-den-tes, a vi-ti-is
sæ-cu-li se-gre-gatos et ca-li-gi-ne
pec-ca-to-rum, red-dit gra-ti-æ,
so-ci-at sancti-ta--ti.

Hæc
nox est in qua destructis vincu-lis
mortis Christus ab in-fe-ris vic-tor
a-scen-dit.

Ni-hil e-nim no-bis nas-ci
pro-fu-it ni-si re-di-mi pro-
fu-is--set.

O mi - ra cir-ca nos
tu - æ pi - e - ta - tis dig - na - -
ti - o.

O in - es - ti - ma - bi -
lis di - lecti - o ca - ri - ta - tis, ut ser -
vum re - dime - res Fi - li - um tra -
di - dis - - ti.

O cer - te ne - ces - sa ri - um
Ad æ pec - - ca - tum et nostrum
quod Chris - ti mor - te de - le - -
tum est.

O fe - lix cul - pa quæ ta - lem
ac tan - tum me - ru - it ha - be - re
re - dempto - - - rem.

O cer - te be - a - ta
nox quæ so - la me - ru - it sci - re tempus
et ho - ram in qua Christus ab in -
fe - - ris re - sur - rex - - it.

Hæc nox est
de qua scriptum est et nox ut di - es
il - lu - mi - na - bi - tur et nox il - lu - mi - na -
ti - o me - a in de - li - ci - is
me - - is.

Hu - i - us i - gi - tur sancti -
fi - ca - ti - o noctis fu - gat sce -
le - ra, culpas la - vat et reddit inno -
cen - ti - am lap - sis et mæs - tis læ -
ti - ti - am, fu - gat o - di - a, concor -

di - am pa - rat et cur - vat in -
pe - - ri - a.

In hu - jus i - gi - tur noe - tis gra -

ti - a sus - - ci - pe San - cte

Pa - ter incensi hujus sacri - fi - ci - um

ves - per - ti - num.

Hic ponatur incensum a diacono in ce -
reum vel in candelabrum in modum cru -
cis. ¹Similiter et in parvum cereum, por -
tatore accedente. ¹

Quod ti - bi in hac ce - re - i

obla - ti - o - ne so - - len - ni per

mi - - nistro - rum ma - nus de o - pe - ri -

bus a - pum sacro - sancta red - dit

ec - cle - - si - a.

Sed jam co - lumnæ hu -

jus præco - ni - a no - vi - mus quam in

ho - no - rem De - i ru - ti - lans ig - nis

ac - cen - - dit.

Hic accendatur cereus de novo igne,
²nec extinguatur usque post Completo -
rium diei sequentis. Et ardebit cereus
Paschalis continue per hebdomadam Pa -
schalem ad Matutinas et ad Missam et
ad Vesperas. Similiter fiat in Octavis Pa -
schæ. Omnibus vero Dominicis ab Octa -
vis Paschæ usque ad Ascensionem Domi -
ni, ad Missam tantum accendatur, etiam
in festo sancti Marci Evangelistæ, Aposto -
lorum Philippi et Jacobi ad Missam tan -
tum. In Annunciatione beatæ Mariæ et in
Inventione sanctæ Crucis, sicut in Octavis
Paschæ accendatur. ²Hic ceroferarii cereos
suos accendant per ecclesiam.

Qui li - cet di - vi - sus in partes

mu - tu - a - ti lu - mi - nis detrimen - ta

non no - vit.

A - li - tur liquenti - bus ce - ris quas

in substanti - am preti - o - sæ hu - jus

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² non habent 92. 94. 97. 98.

lampa-dis apis ma - ter e - dux-it.

O

be - a - ta nox quæ exspo - li - a - vit Æ -

gypti - os, di - ta - vit Hebræ - os : nox

in qua ter - re - nis cœ - les - ti - a

jungun - tur.

O - - - ra - - mus te

Do - - mi - ne ut ce - re - us is - te in

ho - no - - rem nominis tu - i con -

se - cra - tus ad noc - tis hu - jus

ca - li - gi - nem destru - en - dam in - de - fi -

ci - ens per - se - ve - - - ret.

In o - do - rem su - a - vi - ta - tis

¹ac - cep - tus¹su - per - nis lu - mi - na -

ri - bus mis - ce - a - - tur.

Flam - mas ej - us Lu - ci - fer ma -

tu - ti - - nus in - ve - - ni - at.

Il - le in - quam Lu - ci - fer qui

nescit oc - ca - - sum.

Il - - - le qui regres - sus ab

in - fe - ris hu - ma - no ge - ne - ri se - re -

nus il - lux - - it.

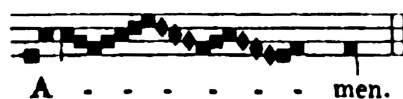
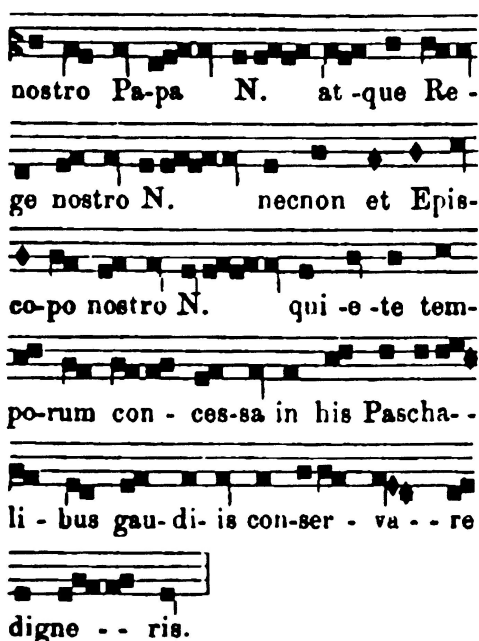
Pre - - - ca - mur er - go te

Do - mi - ne ut nos fa - mu - los tu -

os om - nem cle - rum et de - vo - tis - si -

mum po - pulum u - na cum pa - tre

¹accensus.—97. 26.

¹Finita benedictione cerei Paschalis, sacerdos completurus Officium, indutus casula, ad altare ²autentica² assumpta, cum suis ministris, ad altare accedat, confessione jam non dicta, sed tantum Pater noster; et osculando altare cum suis ministris eat sessum; abscedat cereus super hastam; minister vero qui alium cereum defert ad sinistrum cornu altaris, stet supra gradum ad austrum conversus, quousque finiatur Septiformis Letania.¹ ³Debet autem candelabrum cum Cereo Paschali amoveri feria sexta post Ascensionem Domini.³ Postea legantur lectiones absque titulis a dignioribus personis ad gradum chori.

Lectio prima.

Gen. 1 et 2

IN principio creavit Deus cœlum et terram. Terra autem erat inanis et vâcua, et tenebræ erant super faciē abyssi: et Spiritus Dómini ferebâtur super aquas. Dixitque Deus; Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divisit lucem a tenebris. Appellâvitque lucem Diem, et tenebras Noctem: factumque est vespere et mane dies unus. Dixit quoque Deus; Fiat firmamētum in médio aquarum: et dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamētum, divisitque aquas quæ erant sub firmamēto ab his quæ erant super firmamētum. Et factum est ita. Vocâvitque Deus firmamētum, Cœlum: et factum est vespere et mane dies secundus. Dixit vero Deus; Congregentur aquæ quæ sub cœlo sunt, in locum

¹habentur hæc in 94. 97. 13. 26.

²sic Missalia; rectius autem Processionale *autenticum*.

³non habent 92. 94. 98. Grad.

unum, et appareat árida. Factúmque est ita. Et vocávit Deus áridam Terram, congregationésque aquárum appellávit Mária. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait; Gérmínet terra herbam viréntem et faciéntem semen, et lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetípso sit super terram. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam viréntem, et afferéntem semen juxta genus suum, lignúmque faciens fructum et habens unumquódque seméntem secúndum spéciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum; factúmque est vespere et mane dies tértius. Dixit autem Deus; Fiant luminária in firmaménto cœli, et dívidant diem ac noctem, et sint in signa et témpora et dies et annos: ut lúceant in firmaménto cœli, et illúminent terram. Et factum est ita. Fecítque Deus duo luminária magna: lumináre majus ut præéssset diéi et lumináre minus ut præéssset nocti, et stellas. Et pósuit eas in firmaménto cœli, ut lucérent super terram, et præéssent diéi ac nocti, et díviderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vespere et mane dies quartus. Dixit étiam Deus; Próducant aquæ réptile ánimæ vivéntis, et volátile super terram sub firmaménto cœli. Creávitque Deus cete grándia, et omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in espécies suas, et omne volátile secúndum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum; benedixítque eis, dicens; Créscite, et multiplicámini, et repléte aquas maris, avésque multiplicéntur super terram. Et factum est vespere et mane dies quintus. Dixit quoque Deus; Prodúcat terra ánimam vivéntem in génere suo, juménta et réptilia et béstias terræ secúndum espécies

suas. Factúmque est ita. Et fecit Deus béstias terræ juxta espécies suas, juménta et omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quod esset bonum; et ait; Faciámus hóminem ad imáginem et similitúdinem nostram: et præsit pískibus maris, et volatílibus cœli, et béstiiis, ¹universæque terræ,¹ omníque réptili quod movétur in terra. Et creávit Deus hóminem ad imáginem et similitúdinem suam: ad imáginem Dei creávit illum: másculum et fémínam creávit eos. Benedixítque illis Deus, et ait; Créscite et multiplicámini, et repléte terram et subjícite eam, et dominámini pískibus maris et volatílibus cœli, et univérsis animántibus quæ movéntur super terram. Dixítque Deus; Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, et univérsa ligna quæ habent in semetíppis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam: cunctis animántibus terræ, omníque volúcri cœli, et univérsis quæ movéntur in terra et in quíbus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum. Et factum est ita. Vidítque Deus cuncta quæ fécerat: et erant valde bona. Et factum est vespere et mane dies sextus. Igitur perfécti sunt cœli et terra, et omnis ornátus eórum. Complevítque Deus die séptimo opus suum quod fécerat: et requiévít die séptimo ab univérso ópere suo quod patrárat.

Omnes Orationes sine Dóminus vobiscum **et sine** Flectámus génua. Leváte **dicuntur, sed tantum cum** Orémus.

Oratio.

DEUS, qui mirabíliter creásti hóminem et mirabílius redemísti; da nobis quæsumus, contra oblectaménta peccáti mentis ratióne persístere, ut mereámur ad gáudia æténa perveníre. Per.

¹ universæque creaturæ.—57. terræ universæque creaturæ.—97. 26.

Lectio secunda.

Exod. 14 et 15

FACTUM est in vigilia matutina, et ecce respiciens Dominus super castra Aegyptiorum per columnam ignis et nubes, interfecit exercitum eorum: et subvertit rotas currum, ferebanturque in profundum. Dixerunt ergo Aegyptii: Fugiamus Israel: Dominus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dominus ad Moysen: Extende manum tuam super mare, et revertantur aquae ad Aegyptios super currus et equites eorum. Cumque extendisset Moyses manum contra mare, reversum est primo diluculo ad priorem locum: fugientibusque Aegyptiis occurrerunt aquae, et involvit eos Dominus in mediis fluctibus. Reversaeque sunt aquae, et operuerunt currus et equites cuncti exercitus Pharaonis, qui sequentes ingressi fuerant mare: nec unus quidem superfuit ex eis. Filii autem Israel perrexerunt per mediam sicci maris, et aquae erant eis quasi pro muro a dextris et a sinistris: liberavitque Dominus in die illa Israel de manu Aegyptiorum. Et viderunt Aegyptios mortuos super litus maris, et manum magnam quam exercuerat Dominus contra eos: metuítque populus Dominum, et crediderunt Domino et Móysi servo ejus. Tunc cecinit Moyses et filii Israel carmen hoc Domino, et dixerunt.

Omnes Tractus dicuntur a choro alternatim, praeter ultimum Tractum, scilicet Laudate.¹

Tractus. Exod. 15 Cantemus Domino, gloriose enim honorificatus est; equum et ascensorem projecit in mare; adiutor et protector factus est mihi in salutem.

℣. Hic Deus meus et honorificabo eum: Deus Patris mei et exaltabo eum.

℣. Dominus conterens bella; Dominus nomen est illi.

Orémus.

Oratio.

DEUS cujus antiqua miracula etiam nostris saeculis coruscare sentimus; dum quod uni populo a persecutíone Aegyptiaca liberando dexteræ tuæ potentiam contulisti, id ad salutem gentium per aquam regenerationis operaris: presta, quaesumus, ut et in Abraham filios et in Israeliticam dignitatem totius mundi transeat plenitudo. Per.

Lectio tertia.

Esai. 4

APPREHENDENT septem mulieres virum unum in die illa, dicentes; Panem nostrum comedemus, et vestimentis nostris operiemur: tantummodo invocetur nomen tuum super nos, aufer opprobrium nostrum. In die illa erit germen Domini in magnificentia et gloria, et fructus terræ sublimis, et exultatio his qui salvati fuerint de Israel. Et erit: Omnis qui relictus fuerit in Sion, et residuus in Hierusalem, sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est in vita in Hierusalem. Si abluerit Dominus sordes filiarum Sion, et sanguinem Hierusalem laverit de medio ejus in spiritu iudicii et spiritu ardoris. Et creavit Dominus super omnem locum Montis Sion, et ubi invocatus est, nubem per diem, et fumum et splendorem ignis flammantis in nocte. Super omnem enim gloriam protectio; et tabernaculum erit in umbraculum diei ab aestu, et in securitatem et absconsionem a turbine et a pluvia.

¹Ita quod primus Tractus incipiat ex parte chori legentis Lectionem. Deinde incipiat alternatim.—94. 97. 13. 26.

Tractus. Esai. 5 Vinea facta est dilecto¹ in cornu in loco úberi.

✠ Et maceriam circúmdedit, et circumfódit, et plantávit vineam Soreth, et ædificávit turrim in médio ejus.

✠ Et tórcular fodit in ea: vinea enim Dómini Sábaoth domus Israel est.

Orémus.

Oratio.

DEUS, qui nos ad celebrándum Paschále sacraméntum, utriúsque testaménti páginis imbuísti: da nobis intelligere misericórdias tuas, ut ex perceptiône præsentium múnere, firma sit exspectatio futurorum. Per Dóminum.

Lectio quarta.

Deut. 31

SCRIPSIT Móyses cánticum, et dócuit filios Israel. Præcepítque Dóminus Jósue filio Nun, et ait; Confortáre, et esto robústus: tu enim introduces filios Israel in terram quam pollicitus sum pátribus eórum, et ego ero tecum. Postquam ergo scripsit Móyses verba legis hujus in volúmine atque complévit: præcepít Levítis qui portábant arcam fœderis Dómini, dicens; Tóllite librum istum, et pónite illum in látere arcæ fœderis Dómini Dei nostri: ut sit contra te ibi in testimónium. Ego enim scio contentiónem tuam, et cervicem tuam duríssimam. Adhuc vivente me et ingrediénte vobíscum, semper contentiósse egístis contra Dóminum: quanto magis cum mórtuus fúero? Congregáte ad me omnes majóres nati per tribus vestras atque doctóres, et loquar audiéntibus eis sermónes istos, et invocábo contra eos cœlum et terram. Novi enim quod post mortem meam iníque agétis, et declinábitis cito de via quam præcépi vobis: et occurrerent vobis mala in extrémó témpore, quando fecéritis malum in conspéctu

Dómini, ut irritétis eum per ópera mánuum vestrárum. Locútus est ergo Móyses audiénte univérso coetu filiórum Israel, verba cárminis hujus, et ad finem usque complévit.

Tractus. Deut. 32 Atténde cœlum et loquar: et áudiat terra verba ex ore meo.

✠ Expectétur sicut plúvia elóquium meum: et descéndant sicut ros verba mea: sicut imber super grámina.

✠ Et sicut nix super fœnum: quia nomen Dómini invocábo.

✠ Date magnitúdinem Deo nostro: Deus verax ópera ejus: et omnes vias ejus júdicia.

✠ Deus fidélis in quo non est iníquitas: justus et sanctus Dóminus.

Sequatur Oratio.

DEUS, qui Ecclesiám tuam semper géntium vocatióne múltiplicas: concéde, propítius, ut quos aqua baptismatis ábluis, continúa protectiône tueáris. Per Dóminum.

Hanc Orationem non sequatur Lectio sed Tractus.

Ps. 41 Sicut cervus desíderat ad fontes aquárum: ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

✠ Sitívit ánima mea ad Deum vivum, quando véniam et apparébo ante faciém Dei mei.

✠ Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte: dum dicitur mihi per singulos dies, Ubi est Deus tuus.

Deinde sequantur duæ Orationes sub uno Per Dominum et sub uno Orémus.

Oratio.

CONCÉDE, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui festa Paschália ágimus, cœlestibus desidériis accénsi, fontem vitæ

¹ meo.—92. 98.

sitiámus Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, respice propítius ad devotiónem pópuli renascéntis, qui sicut cervus aquárum expetit fontem: et concéde propítius, ut fidei ipsíus sitis baptísmatis mystério ánimam corpúsque sanctíficet. Per Dóminum.

Deinde sequatur Septiformis Letania, quæ in medio chori a septem pueris in superpelliciis dicitur; et interim exuat sacerdotes casulam et sumat capam sericam rubeam adhuc stando ante altare, donec percantetur Letania etc. ut in Processionalibus continetur.

Postea sequatur Septiformis Letania quæ in medio chori a septem pueris in superpelliciis dicitur, et interim Kýrie eléyson. Christe eléyson. Christe, audi nos. Sancta María, ora pro nobis. **Finita hac Letania, statim incipiant Quinquepartita Letania quæ a quinque Diaconis dicantur in superpelliciis. Cum qua eat processio ad fontes benedicendos. Completa Benedictione Fontium, tres clerici de superiori gradu in capis sericis cantent hanc Letaniam. Chorus idem repetat post unumquemque versum. Clerici versus.**

REX sanctorum angelorum,
totum mundum adjuva.
Ora primum tu pro nobis,
Virgo mater Gérmis.
Et ministri Patris summi
Ordines angélici.
SUPPLICÁTE Christo regi
Cœtus apostólici.
Supplicétque permagnórum
sanguis fusus mátyrum.
IMPLORÁTE confessores
consonæque vírgines.
Quo donétur magnæ nobis
tempus indulgéntiæ.
OMNES sancti atque justí,
nos precámur cernui,
Ut purgétur crimen omne
vestro sub orámine.

HUJUS, Christe Pastor alme,
plebis vota súscipe,
Qui plasmásti protoplástum
et genus gignéntium.
PRÆSTA Patris atque Nati
compar Sancte Spíritus,
Ut te solam semper omni
diligámus témpore.—*Grad.*

*Ad lectoris commodum, Letaniæ et
Benedictio Fontium exhibentur e
Processionalibus.*

Kýrie eléyson.
Christe eléyson.
Christe audi nos.
Sancta María, Ora pro nobis
Sancta Dei génetrix, . . .
Sancta Virgo vírginum, . . .
Sancte Míchael, . . .
Sancte Gábriel, . . .
Sancte Ráphael, . . .
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte
. . .
Sancte Johánnes Baptísta, ora . . .
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ,
oráte . . .
Sancte Petre, ora . . .
Sancte Andréa, . . .
Sancte Johánnes, . . .
Sancte Jacobe, . . .
Sancte Philíppe, . . .
Sancte Bartholomæe, . . .
Sancte Mathæe, . . .

Omnes sancti Apóstoli et Evangelístæ,
oráte . . .

Sancte Stéphane, ora . . .

Sancte Line, . . .

Sancte Clete, . . .

Sancte Laurénti, . . .

Sancte Vincénti, . . .

Sancte Sixte, . . .

Sancte Dionýsi cum sóciis, . . .

Omnes sancti mártýres, oráte . . .

Sancte Sylvéster, ora . . .

Sancte Gregóri, . . .

Sancte Hílari, . . .

Sancte Martíne, . . .

Sancte Remígi, . . .

Sancte Audoene, . . .

Sancte Augustíne, . . .

Omnes sancti confessóres, oráte . . .

Sancta María Magdaléna, ora . . .

Sancta Felícitas, . . .

Sancta Perpétua, . . .

Sancta Agatha, . . .

Sancta Agnes, . . .

Sancta Cæcília, . . .

Sancta Scolástica, . . .

Omnes sanctæ vírgines, oráte pro nobis.

Omnes sancti, oráte pro nobis.

Si episcopus præsens fuerit, indutus capa serica stet in sede sua dum prædicta Letania canitur.

Finita hac Letania, statim incipiat Quinquupartita Letania, quæ a quinque diaconis (quinto diacono 23) in medio chori in superpelliciis (superpellicio 23) de secunda forma dicatur, et finiatur sub tono supradicto. Cum perventum fuerit ad hanc prolotionem Sancta María, statim eat processio ad fontes benedicendos, hoc ordine. In primis acolitus crucem ferens, alba et tunica indutus; post eum vero duo ceroferarii in albis cum amictibus; deinde thuribularius in simili habitu; post eum vero duo pueri in superpelliciis, pa-

riter incedentes, unus ferens librum, alius a dextris ejus ferens cereum ad fontes benedicendos; deinde duo diaconi de secunda forma albis cum amictibus induti pariter incedentes, unus ferens oleum, alius a dextris ejus ferens chrisma; deinde subdiaconus tunica; et deinde subdiaconus in dalmatica; deinde Sacerdos in capa serica rubea: clero itaque sequente habitu non mutato; ex australi latere ecclesiæ procedendo ad fontes veniant, prædictis diaconis Letaniam canentibus, de singulis ordinibus quinque in medio clericorum de secunda forma post executorem officii, hoc modo. Sequatur Letania.

Kýrie eléyson.

Christe eléyson.

Christe audi nos.

Sancta María, ora pro nobis.

Sancta Dei génetrìx, . . .

Sancta virgo vírginum, . . .

Sancte Michael, . . .

Sancte Gábriel, . . .

Sancte Ráphael, . . .

Omnes sancti Angeli et Archángeli Dei oráte . . .

Sancte Johánnes Baptísta, ora . . .

Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ oráte . . .

Sancte Paule, ora . . .

Sancte Jacobe, . . .

Sancte Thoma, Sancte Symon, . . .

Sancte Thaddæe, . . .

Omnes sancti apóstoli et evangelístæ, oráte . . .

Sancte Clemens, ora . . .

Sancte Cornéli, . . .

Sancte Cypriáne, . . .

Sancte Sebastíane, . . .

Sancte Maurici cum sóciis tuis, ora pro nobis.

Omnes sancti mártýres, oráte . . .

Sancte Benedicte, ora . . .

Sancte Nicholæ, . . .
 Sancte Germáne, . . .
 Sancte Románe, . . .
 Sancte Adélme, . . .
 Sancte Augustíne, . . .
 Omnes sancti confessóres, oráte . . .
 Sancta Lúcia, ora . . .
 Sancta Petronílla, . . .
 Sancta Katherína, . . .
 Sancta Christína, . . .
 Sancta Brigítta, . . .
 Omnes sanctæ vírgines, oráte . . .
 Omnes sancti, . . .

In his duabus Letaniis non dicatur Pater de cœlis neque Fili Redemptor mundi Deus neque Spiritus Sancte Deus neque Sancta Trinitas, unus Deus.

Item Gelasius Papa ostendit dicens; Quia ipse qui Pater et Filius et Spiritus Sanctus, una persona in Trinitate (Unitate 23) et tres personæ in Unitate, et in sepulchro se custodiri mittitur, omnino dicit adhuc surrexerat a mortuis qui voluit prophetiam implere, sed jacuit in sepulchro usque ad tertium diem, quod bene istæ prædictæ quatuor clausulæ in his Letaniis possent prætermitti.

Hoc modo fiat statio ad fontes ex parte occidentali, donec percantetur Letania, scilicet ad gradum fontis ex parte occidentali stet sacerdos, retro quem stent quinque diaconi Letaniam cantantes, deinde ad alium gradum fontis ex parte orientali puer librum ferens, deinde diaconus, deinde subdiaconus, deinde oleum et chrisma, deinde portitor cerei fontis, deinde thuribularius, deinde oleum, ceroferarius, exinde duo acoliti crucem ferentes, omnibus ad orientem conversis.

Executor officii, conversus ad orientem, fontes benedicendo, assistat minister juxta fontem circumstans ordinate scilicet a

dextris, juxta sacerdotem stet diaconus, subdiaconus vero a sinistris; qui fert chrisma stet juxta diaconum, qui vero fert crucem stet sacerdoti opposito ad eum conversus, juxta quem eodem modo stent ceroferarii duo, post ceroferarium et thuribularium, qui vero fert cereum inter diaconum et chrisma, puer autem ferens librum stet inter diaconum (sic 28, 55, 193. subdiaconum 23) et oleum; episcopus tamen, si præsens fuerit, a tergo canentium Letaniam ut in aliis Processionibus semper in fine ultimum locum tenet.

Deinde executor officii ad fontes incipiat ut sequitur.

Dóminus vobíscum. **Chorus.** Et cum spíritu tuo. Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, adésto magnæ pietátis mystériis, adésto sacraméntis, et ad recreándos novos pópulos quos tibi fons baptismátis partúrit, Spíritum adoptiónis emítte, ut quod nostræ humilitátis geréndum est ministério, tuæ virtútis impleátur **prosequatur ut sequitur** efféctu. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti, Deus.

Per ómnia sǎcula sǎculórum.

Amen.

Dóminus vobíscum.

Et cum spíritu tuo.

Sursum corda.

Habémus ad Dóminum.

Grátias agámus Dómino Deo nostro.

Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubíque grátias ágere, Dómine, sancte Pater, omnípotens ætérne Deus, qui invisibili poténtia sacramentórum tuórum mirabiliter operáris efféctum.

Et licet nos tantis mystériis exsequéndis

simus indigni, tu tamen grátiae tuæ dona non désereſ, étiam ad nostras preces aure tuæ pietátis inclínes.

Deus, cujus Spíritus super aquas inter ipsa mundi primórdia ferebátur, ut jam tunc virtutem sanctificatiónis aquárum natúra concíperet:

Deus, qui nocéntis mundi crimina per aquas ábluens regeneratiónis spéciem in ipsa dilúvii effusióne signásti, ut unius ejusdémque eleménti mystério, et finis esset vítiis et orígine virtútibus:

Réspice, quæsumus, Dómine, in faciém Ecclesiæ tuæ, et multiplica in ea regeneratiónes tuas. Qui grátiae tuæ affluéntis impetu lætíficas civitátem tuam, fontémque baptismátis áperis toto orbe terrárum géntibus invocándis, ut tuæ majestátis império sumat Unigéniti tui grátiam de Spíritu Sancto. *Hic dividat aquam manu sua in modum crucis dicens,*

Qui hanc aquam regenerándis homínibus præparátam arcána sui lúminis admixtióne fecúndet, ut sanctificatióne concépta ab immaculáto divíni fontis útero in novam renátam creatúram progénies coeléstis emérget. Et quos, aut sexus in corpore, aut ætas discérnit in témpore, omnes in unam páriat grátia mater infántiam. Procul ergo hinc jubénte te, Dómine, omnis spíritus immúndus abscedat, procul tota nequítia diabólicæ fraudis absístat. Nihil hic loci hábeat contráriæ virtútis admixtio, non insidiádo circúmvolet, non laténdo surrépat, non inficiéndo corrúmpat.

Sit hæc sancta et innocens creatúra líbera ab omni impugnatóris incúrsu, et totíus nequítiae purgáta discéssu. Sit fons ✠¹ vivus, aqua ✠¹ regérens, unda ✠¹ puríficans. Ut omnes hoc lavácro salutífero

diluéndi, operánte in eis Spíritu Sancto, perfectæ purgatiónis indulgéntiam consequántur.

Unde benedico te, creatúra aquæ per ✠ Deum vivum, per ✠ Deum verum, per ✠ Deum sanctum, per Deum qui te in principio verbo separávit ab árida, cujus Spíritus super te ferebátur, qui te de paradíso manáre fecit, et in quátuor flumínibus totam terram rigáre præcépit.

Hic sacerdos ejiciat sua manu aquam de fonte in modum crucis in quatuor partes.

Qui te in déserto amáram suavitáte indita fecit esse potábilem, et sitiénti pópulo de petra produxit.

Bene✠dico te per Jesum Christum Fílium ejus únicum Dóminum nostrum, qui te in Cana Galilææ signo admirábili sua poténtia convértit in vinum.

Qui pédibus super te ambulávit, et a Jóhánne in Jordáne in te baptizátus est. Qui te una cum ságuine de látere suo produxit, et discíplulis suis jussit ut credéntes baptizaréntur in te dicens, Ite docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris et Fílii et Spíritus Sancti. *Hic mutet vocem quasi legendo.* Hæc nobis præcépta servántibus, tu Deus omnípotens et clemens adésto, tu benígnus aspíra. *Hic aspiret in fontem ter in modum crucis.* Tu has súplices (*al. simplices*) aquas tuo ore bene✠dícito; ut præter naturálem emundatiónem quam lavándis possint adhibére corpóribus, sint etiam purificándis méntibus effícaces. *Hic stillet de cerebro in fontem in modum crucis, postea dicat.* Descéndat in hanc plenitúdinem fontis virtus Spíritus Sancti totámque hujus aquæ substántiam regenerándi fecúndet effectú (*effectum edd.*) *Hic mittat ce-*

¹ Hæc crucis signa desiderantur in edd. Processionalis in quibus ad locum infra notatum (scil. fol. 207 ad †) eadem typographi inseruerunt.

reum in medio fontis, crucem faciens, et postea prosequatur.

Hic ómnium peccatórum máculæ deleántur, hic natúra ad imáginem tui cón-dita et ad honórem sui reformáta princi-pii, cunctis vetustátis squalóribus emun-détur. **Hic extrahatur cereus a fonte ita di-cendo.** Ut omnis homo hoc sacraméntum

regeneratiónis ingræssus in veræ innocén-tiæ novam infántiam renascátur. Per Dó-minum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat in uni-táte Spíritus Sancti Deus. Per ómnia sæ-cula sæculórum. Amen. **Consecratis fon-tibus non infundetur oleum neque Chri-sma, nisi fuerit aliquis baptizandus.**

Finita Letania, scilicet, Rex sanctórum, incipiatur Missa solemniter a cantore, sine regimine chori, sic Kýrie eléyson, et dici-tur cantus de Lux et orígo absque Ver-sibus; et interim¹ sacerdos assumpta ca-sula ad altare dicat¹ Confiteor, Misereátur et Absolutiódem, cum² Precibus,² et Ora-tione Aufer a nobis, Dómine, more soli-to: tamen hic non detur osculum pacis. Deinde thurificet altare, et postea incipiat Glória in excélsis Deo. Tunc omnes genuflectant exuentes capas nigras,³ et tunc pulsantur omnes campanæ in⁴ classicum⁴,⁵ choro canente Et in terra pax.⁵ Sequatur Dóminus vobíscum et Orémus.

Oratio.

DEUS, qui hanc sacratíssimam noctem glória Domínicæ resurrectionis illú-stras, consérva in nova familiæ tuæ pro-génie adoptiódem spíritum quem dedísti; ut córpore et mente renováti, puram ti-bi exhibeant servitútem. Per. eúndem. In unitáte ejúsdem.

Sequens Epistola legatur in pulpito:
Ad Colossenses. c. 3

FRATRES, si consurrexístis cum Chri-sto, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens; quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Mórtui enim estis, et vita vestra abscón-dita est cum Christo in Deo. Cum enim Christus apparúerit, vita vestra: tunc et vos apparébitis cum ipso in glória.

Lecta Epistola, duo clerici de⁶ secunda forma⁶ in capis sericis in pulpito cantent hoc Allelúya. Chorus idem repetat, et prosequatur, et clerici Versum.

Ps. 117 Confitémini Dómino quóniam bonus, quóniam in sáculum misericórdia ejus.

Chorus finiat cum neuma. Item clerici reincipiant Allelúya sine neuma. Deinde sequatur Tractus, qui a duobus de secun-da forma in capis⁷ nigris ad gradum cho-ri totus et integer cantetur, choro interim sedente.

¹ dicat sacerdos.—92. 98. Grad.

² versu.—94. 97.

³ et statim surgant.—94. 97.

⁴ clasitum.—92. 98.

⁵ non habent 92. 98. 4L. 13. 57.

⁶ superiori gradu.—Grad.

⁷ suis.—94. 97.

Tractus. Ps. 116 Laudáte Dóminum, omnes gentes: et collaudáte eum, omnes pópuli.

¶ Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: et véritas Dómini manet in ætérnum.

Interim vero procedat diaconus cum subdiacono per medium chori more solito, sine cruce, ad legendum Evangelium; quem præcedant duo ceroferarii cereis extinctis: et legatur in pulpito more dominicali.

Sequentia sancti Evangelii secundum
Matthæum. c. 28

UÉSPERE autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, et altera María, vidére sepúlchrum. Et ecce terrémótus factus est magnus. Angelus autem Dómini descéndit de cœlo: et accédens revólvit lápidem, et sedébat super eum. Erat autem aspéctus ejus sicut fulgur, et vestiménta ejus sicut nix. Præ timóre autem ejus extérriti sunt custódes, et facti sunt velut mórtui. Respóndens autem ángelus dixit muliéribus; Nolite timére vos: scio enim, quod Jesum qui crucifixus est, quæritis. Non est hic: surréxit enim, sicut dixit: veníte et vidéte locum, ubi pósitus erat Dóminus. Et cito eúntes, dícite discíplis ejus quia surréxit: et ecce præcédet vos in Galilæam: ibi eum vidébistis. Ecce prædixi vobis.

Non dicitur Credo, sed post Evangelium dicitur Dóminus vobíscum et Orémus.

Non dicitur Offertorium.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Dómine, preces pópuli tui cum oblatiónibus hostiárum: ut Paschálibus initiátæ mystériis, ad æternitátis nobis medélam te operántes proficiant. Per Dóminum.

Præfatio. Et te quidem omni témpore, sed in hac potíssimum nocte, et Communicántes et noctem sacratíssimam et Hanc ígitur.

Hæc Præfatio dicitur per totam hebdomadam Paschæ et in omnibus Dominicis usque ad Ascensionem Domini quando¹ de Resurrectione agitur.¹ Communicántes vero et Hanc ígitur per hebdomadam et in Octavis Paschæ tantum dicuntur. Hac die dicitur Sanctus solemniter. Sacerdote vero dicente Pax Dómini sit semper vobíscum, et choro respondente, Et cum spíritu tuo. Non dicitur Agnus Dei nec Pax detur, sed facto intervallo incipiuntur Vesperæ festivæ sine regimine chori, sine campanarum pulsatione, et sine Deus in adjutórium, a quodam de superiori gradu ex parte chori; sic,

Allelúya.

Psalmus 116

Laudáte Dóminum, omnes gentes: laudáte eum, omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: et véritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri et Fílio: et Spíritui Sancto.

Sicut erat in principio et nunc et semper: et in sæcula sæculórum. Amen.

Tota dicitur Antiphona.

Allelúya, Allelúya, Allelúya, Allelúya.

Qua dicta, statim incipiatur Antiphona super Magnificat ab excellentiore post eum qui celebraverit, sed non percantetur a choro ante Psalmi intonationem. Non thurificetur altare, neque chorus.

Antiphona. Matth. 28

Véspere autem sábbati quæ lucéscit in prima sábbati: venit María Magdaléne et altera María vidére sepúlchrum. Allelúya.

Psalmus. Magnificat.

¹ de Dominica sive de Pascha dicitur missa.—Grad.

Repetita Antiphona dicat sacerdos Dóminus vobiscum **et** Orémus.

Oratio.

SPÍRITUM nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde; ut quos sacraméntis Pa-

schálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum. ¹In unitáte ejúsdem.¹

Et sic Missa et Vesperæ simul finiantur, dicente diacono, Ite missa est, cum nota de Allelúya.²

Antiphonæ etc. in die Paschæ e Processionali.

Christus resúrgens ex mórtuis jam non móritur; mors illi ultra non dominábitur: quod enim vivit, vivit Deo, allelúya, allelúya.

¶ Dicant nunc Judæi, quómodo mílites custodiéntes sepúlchrum perdiderunt regem ad lápidis positiónem, quare non servábant petram justitiæ; aut sepúltum reddant, aut resurgéntem adorent, nobiscum dicéntes, **Chorus respondeat ut sequitur,** Allelúya, allelúya.

SALVE, festa dies,
toto venerábilis ævo,
Qua Deus inférnum
vicinit, et astra tenet.

Ecce renascéntis
testátur grátia mundo, (mundi)
Omnia cum Dómino
dona redísse suo.
Qui crucifixus erat
Deus ecce per ómnia regnat,
Dant Creatóri
cuncta creáta precem.
Sollicitam te (tu) redde
fidem, precor, alma potéstas,
Tértia lux rédiit,
surge, sepúlte Deus.
Non decet ut húmili
túmulo tua membra tegántur,
Ne prétium mundi
vília saxa premant.

¹non habet 26.

²In die Paschæ et ab hinc omnibus dominicis diebus usque ad festum Sanctæ Trinitatis in aspersione aquæ benedictæ cantetur hæc Antiphona.

Vidi aquam egrediéntem de templo a látere dextro, allelúya.

Et omnes ad quos pervénit aqua ista salvi facti sunt. Et dicent allelúya, allelúya.

Psalmus. Confitémini Dómino quóniam bonus: quóniam in sáculum misericórdia ejus.

Vidi aquam. Glória Patri. Sicut erat. Et omnes.

Versus. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam.

Orémus.

Exáudi nos.

Post aspersionem aquæ benedictæ eodem modo fit processio per omnia sicut in die Nativitatis Domini. Excepto quod hac die dicitur versus Crucifixum in carne in statione ante crucem. Ad processionem tres clerici de superiore gradu in capis sericis in eundo hanc Prosam cantantibus, et cantetur primus versus ab eisdem in medio chori antequam exeat processio, hoc modo: Salve, festa dies. Procedat processio, choro repetente, Salve. Deinde clerici stantes dicant Versum Ecce renascéntis. In redeundo, Antiphonam Sedit ángelus. Tres clerici de superiore gradu, in pulpito, conversi ad populum, dicant Versum Crucifixum. In introitu chori Antiphonam Christus resúrgens, Versum Dicant nunc, Versum Surréxit Dóminus de sepúlchro, Orationem Deus, qui hodiérna die.—Grad.

Indignum est cuius
 clauduntur cuncta púgillo,
Ut tegat inclúsum
 rupe vetante lapis.
Líntea tolle, precor,
 sudária linque sepúlchro,
Tu satis es nobis,
 et sine te nihil est.
Fúneris exséquias
 passus vitæ auctor et orbis,
Intrans mortis iter,
 dando salútis opem.
Redde tuam faciém,
 videant ut sæcula lucem,
Redde diem, quem nos
 te moriente fugit.
Eripis innúmerum

pópulum de cárcere mortis,
Et séquitur liber
 quo suus auctor abit
Tristi accessérunt (Tristia cesserunt?)
 inférni víncula legis
Expavítque chaos
 lúminis ore premi.
Sedit ángelus ad sepúlchrum Dómini
stola claritátis coopértus; vidéntes eum
mulieres nímio terróre pertérritæ, astité-
runt a longe; tunc locútus est ángelus, et
dixit eis; Nolíte metúere, dico vobis, quia
ille quem quæritis mórtuum, jam vivit, et
vita hóminum cum eo surréxit. allelúya.
✠ Crucifixum in carne laudáte, et sepúl-
tum propter vos glorificáte, resurgentém-
que a morte adoráte. Nolíte.

In die sancto Paschæ, quæ est Resurrectionis Dominicæ.

Ad Missam. Officium. Ps. 138

RESURREXI et adhuc tecum sum, allelúya: posuisti super me manum tuam, allelúya: mirábilis facta est sciéntia tua, allelúya, allelúya.

Psalmus. Dómine, probásti me et cognovísti me: tu cognovísti sessiónem meam et resurrectionem meam.

Glória Patri.

Glória in excélsis.

Oratio.

DEUS, qui hodiérna die per Unigénitum tuum æternitátis nobis áditum devícta morte reserásti: vota nostra quæ præveniéndò aspirás, étiam adjuvándò proséquere. Per eúndem.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios. 1 c. 5

FRATRES, Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio, sicut estis ázymi. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Itaque epulémur: non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ et nequitiæ: sed in ázymis sinceritátis, et veritátis.

Gradale. Ps. 117 Hæc dies quam fecit Dóminus: exsultémus et lætémur in ea.

℟. Confitémini Dómino quóniam bonus: quóniam in sáculum misericórdia ejus.

Allelúya. **℟. 1 Cor. 5** Pascha nostrum immolátus est Christus.

¹Istud Allelúya dicitur in loco Gradalis in Octavis ²Pentecostes² et omnibus Domi-

nicis ab hinc usque ad Ascensionem Domini, ad Missam de Resurrectione.¹

Sequentia.

FULGENS præclara rutilat per orbem hodie dies, in qua Christi lucida narrantur ovanter prælia.

De hoste superbo quem Jesus triumphavit, pulchre castra illius perimens teterima.

Infelix culpa ³Eva,³

qua caruimus omnes vita.

Felix proles Mariæ,

qua epulamur modo una.

Benedicta sit celsa Regina illa, Generans Regem spoliantem tartara, Pollentem jam in æthera.

Rex in æternum suscipe benignus

præconia nostra

sedule tibi canentia,

Patris sedens ad dexteram,

Victor ubique morte superata,

atque triumphata,

polorum possidens gaudia.

O ⁴magna,⁴ O celsa, O pulchra,

clementia Christi

luciflua, O alma.

Laus tibi honorque ac virtus,

qui nostram antiquam

leviasti sarcinam.

Roseo cruore Agni

benignissimi empta

florida micat hæc aula.

Potenti virtute nostra

qui lavit facinora

tribuens dona fulgida.

¹non habent 92. 94. 98. 15. 57. Grad.

²sic 97. 13. Paschæ.—26.

³Eva.—94. 98. 57.

⁴alma.—92. 97. 98. 13. Grad.

Stupens valde in memet jam
 miror hodierna.
 Tanta indignis pandere
 nobis sacramenta.
 Stirpe Davitica
 ortus, de tribu Juda
 Leo potens surrexisti in gloria,
 Agnus visus es in terra.
¹Fundens¹ olim arva,
 regna petis supera,
 justis reddens præmia, in sæcula
 dignanter ovantia.
 Dic, impie Zabule,
 quid valet nunc fraus tua,
 Igneis nexus loris
 a Christi victoria?
 Tribus, linguæ, admiramini,
 quis audivit talia miracula!
 Ut mors mortem sic superaret,
 rei perciperent talem gratiam.
 Judæa incredula,
 cur manes adhuc inverecunda?
 Perspice Christicolas,
 qualiter læti canunt inclyta
 Redemptori carmina.
 Ergo, pie Rex Christe,
 nobis dans præmia,
 Solve nexorum vincula.
 Electorum agmina
 Fac tecum resurgere
 ad beatam gloriam,
 Digna rependens merita.
 Paraclyti Sancti consolationem piam
 Expectamus, secundum promissionem
 tuam,
 Peracta Ascensionis
 sacra solemnia.
 Qua es regressus ad cœlos
 nube tectus clara,
 Pollens laude æterna.

Evangelium: Secundum Marcum. c. 16

IN illo tēpore, Mariā Magdalēne et
 Mariā Jacobi et Salōme emērunt arō-
 mata, ut veniētes ūngerent Jesum. Et
 valde mane una sabbatōrum, vēniunt ad
 monumētum, orto jam sole. Et dicēbant
 ad invicem; Quis revolvēt nobis lāpidem
 ab ōstio monumēti? Et respiciētes, vi-
 dērunt revolūtum lāpidem. Erat quippe
 magnus valde. Et introeūtes in monu-
 mētum, vidērunt jūvenem sedētem in
 dextris, coopertum stola cānida, et ob-
 stupuērunt. Qui dixit illis; Nolite expavē-
 scere: Jesum quāritis Nazarēnum crucifi-
 xum: surrēxit, non est hic; ecce locus ubi
 posuērunt eum. Sed ite, dīcite discipulis
 ejus et Petro, quia præcēdet vos in Gali-
 læam: ibi eum vidēbitis, sicut dixit vobis.
 Credo.

Offertorium. Ps. 75 Terra trémuit et
 quievit dum resurgeret in iudicio Deus,
 allelúya.

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, preces
 pópuli tui cum oblatiōibus hostiā-
 rum, ut paschálibus initiátæ mystériis, ad
 æternitátis nobis medélam, te operánte,
 proficiant. Per Dóminum.

Præfatio. Et te quidem. **Infra Canonem.**
 Communicātes **et** Hanc ígitur.

Communio. 1 Cor. 5 Pascha nostrum im-
 molátus est Christus, allelúya: itaque epu-
 lémur in ázymis sinceritátis et veritátis, al-
 lelúya, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SPÍRITUM nobis, Dómine, tuæ charitá-
 tis infúnde; ut quos sacramētis Pa-
 schálibus satiásti, tua fácias pietáte con-
 córdes. Per Dóminum. In unitáte ejús-
 dem.

¹ fundans.—92. 97. 98.

Feria secunda post Pascha.

Ad Missam. Officium. Exod. 13

NTRODÚXIT vos Dóminus in terram fluéntem lac et mel, allelúya: et ut lex Dómini semper sit in ore vestro, allelúya, allelúya.

Ps. 117 Confitémini Dómino quóniam bonus: quóniam in sǎculum misericórdia ejus.

Kýrie eléyson. Glória in excélsis.

Oratio.

DEUS, qui solemnitate Pascháli mundo remédia contulisti: pópulum tuum, quæsumus, ¹Dómine,¹ coelésti dono prosequere: ut et perfectam libertátem consequi mereátur; et ad vitam proficiat sempiternam. Per Dóminum.

Lectio Actuum Apostolorum. cap. 10

IN diébus illis, Stans Petrus in médio plebis, dixit; Viri fratres, vos scitis quod factum est verbum per univérsam Judæam. Incípiens enim a Galilæa, post baptismum quod prædicávit Johánnes, Jesum a Náza-reth quómodo unxit eum Deus Spíritu Sancto et virtúte, qui pertransívit benefaciéndò et sanándò omnes opprésos a diábolo, quóniam Deus erat cum illo: et nos testes sumus ómnium quæ fecit in regione Judæórum et Hierúsalem: quem occidérunt suspendéntes in ligno. Hunc Deus suscitávit tértia die, et dedit eum manifestum fieri non omni pópulo, sed téstibus præordinátis a Deo nobis qui manducávimus et bíbimus cum illo, postquam resurréxit a mórtuis. Et præcépit nobis prædicáre pópulo et testificári, quia ipse est qui constitútus est a Deo iudex vivórum et mortuórum. Huic omnes Prophétæ testimónium pérhibent, remis-

siónem peccatórum accípere per nomen ejus, omnes qui credunt in eum.

Gradale. Ps. 117 Hæc dies quam fecit Dóminus: exsultémus et lætémur in ea.

¶ Dicat nunc Israel quóniam bonus: quóniam in sǎculum misericórdia ejus.

Allelúya. **¶ Luc. 24** Nonne cor nostrum ardens erat in nobis de Jesu dum loqueretur nobis in via.

Sequentia.²

IYMA vetus expurgetur,
Ut sincere celebretur

Nova resurrectio.

Hæc est dies nostræ spei,
Hujus mira vis diei

Legis testimonio.

Hæc Ægyptum spoliavit,
Et Hebræos liberavit

De fornace ferrea;

His in arcto constitutis,

Opus erat servitutis,

Lutum, later, palea.

Jam divinæ laus virtutis,
Jam triumphi, jam salutis,

Vox erumpat libera;

Hæc est dies quam fecit Dominus,
Dies nostri doloris terminus,

Dies salutifera.

Lex est umbra futurorum,
Christus finis promissorum,

Qui consummat omnia.

Christi sanguis igneam
Hebetavit romphæam

Amota custodia.

Puer nostri forma risus,
Pro quo vervex est occisus,

Vitæ signat gaudium.

Joseph exit de cisterna;
Jesus redit ad superna

Post mortis supplicium.

¹ non habent 94. 97.

² Quære post Commune Sanctorum.—13. 26.

Hic dracones Pharaonis
 Draco vorat, a draconis
 Immunis malitia.
 Quos ignitus vulnerat,
 Hos serpentis liberat
 Ænei præsentia.
 Anguem forat in maxilla
 Christus hamus et armilla;
 In caverna reguli
 Manum mittit ablactatus,
 Et sic fugit exturbatus
 Vetus hospes sæculi.
 Irrisores Helisæi
 Cum conscendit domum Dei,
 Zelum calvi sentiunt.
 David arreptitius,
 Hircus emissarius
 Et passer effugiunt.
 In maxilla mille sternit,
 Et de tribu sua spernit
 Sampson matrimonium.
 Sampson Gazæ seras pandit,
 Et asportans portas scandit
 Montis supercilium.
 Sic de Juda leo fortis,
 Fractis portis diræ mortis,
 Die surgit tertia.
 Rugiente voce Patris,
 Ad supernæ sinum matris
 Tot revexit spolia.
 Cetus Jonam fugitivum
 Veri Jonæ signativum,
 Post tres dies reddit vivum
 De ventris angustia.
 Botrus Cypri reforescit,
 Dilatatur et excrescit;
 Synagogæ flos marcescit,
 Et floret Ecclesia.
 Mors et vita confluxere,
 Resurrexit Christus vere,
 Et cum Christo surrexere
 Multi testes gloriæ.
 Mane novum, mane lætum,

Vespertinum tergat fletum;
 Quia Vita vicit letum
 Tempus est lætitiæ.
 Jesu victor, Jesu vita,
 Jesu vitæ via trita,
 Cujus morte mors sopita,
 Ad Paschalem nos invita
 Mensam cum fiducia.
 Viva panis, vivax unda,
 Vera vitis et fecunda,
 Tu nos pasce, tu nos munda,
 Ut a morte nos secunda
 Tua salvet gratia. Amen.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 24

IN illo témpore, Exeúntes duo ex discí-
 pulis Jesu ibant ipsa die in castéllum,
 quod erat in spátio stadiórum sexaginta
 ab Hierúsalem, nómine Emaus. Et ipsi lo-
 quebántur ad ínvicem de his ómnibus quæ
 accíderant. Et factum est dum fabularén-
 tur, et secum quærerent: et ipse Jesus ap-
 propínquans ibat cum illis: óculi autem
 eórum tenebántur, ne eum agnóscerent.
 Et ait ad illos; Qui sunt hi sermónes quos
 confértis ad ínvicem ambulántes, et estis
 tristes? Et respóndens unus cui nomen
 Cléophas, dixit ei; Tu solus peregrínus es
 in Hierúsalem, et non cognovísti quæ fac-
 ta sunt in illa his diébus? Quibus ille di-
 xit; Quæ? Et dixerunt; De Jesu Nazaréno,
 qui fuit vir prophéta, potens in ópere et
 sermóne coram Deo et omni pópulo: et
 quómodo tradidérunt eum summi sacer-
 dotes et príncipes nostri in damnatiónem
 mortis, et crucifixerunt eum. Nos autem
 sperabámus, quia ipse esset redemptúrus
 Israel. Et nunc super hæc ómnia, tértia
 dies est hódie quod hæc facta sunt. Sed
 et mulieres quædam ex nostris terruérunt
 nos, quæ ante lucem fuérunt ad monu-
 méntum, et non invénto corpore ejus, ve-
 nérunt dicéntes, se étiam visiónem ange-

lórur vidísse, qui dicunt eum vívere. Et abiérunt quidam ex nostris ad monuméntum: et ita invenérunt sicut mulieres dixérunt, ipsum vero non invenérunt. Et ipse dixit ad eos; O stulti et tardi corde ad credéndum, in ómnibus quæ locúti sunt prophétæ! Nonne ¹hæc¹ opórtuit pati Christum, et ita intráre in glóriam suam? Et incípiens a Moyse et ómnibus prophétis, interpretabátur illis in ómnibus scriptúris, quæ de ipso erant. Et appropinquavérunt castéllo quo ibant: et ipse se finxit lóngius ire. Et coegerunt illum, dicéntes; Mane nobíscum, quóniam advesperáscit, et inclináta est jam dies. Et intrávit cum eis. Et factum est dum recúmberet cum illis, accépit panem et benedíxit ac fregit et porrigébat illis. Et statim apérti sunt óculi eórum, et cognovérunt eum: et ipse evánuít ex óculis eórum. Et dixerunt ad ínvicem; Nonne cor nostrum ardens erat in nobis ²de Jesu,² dum loquerétur nobis in via, et aperíret nobis Scriptúras? Et surgéntes eádem hora regréssi sunt in Hierúsalem: et invenérunt congregátos úndecim, et eos qui cum ipsis erant, dicéntes quod surréxit Dóminus vere, et apparuit Simóni. Et ipsi narrábant quæ gesta erant in via: et quómodo cognovérunt eum in fractióne panis.

Credo.

Offertorium. Marc. 16 Angelus Dómini descéndit de cœlo, et dixit muliéribus: quem quæritis? surréxit sicut dixit, allelúya.

Secreta.

PASCHÁLES hóstias immolántes, quæsumus, Dómine, ut quod frequentámus actu, comprehendámus efféctu. Per

resurgéntem a mórtuis, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum.

Communio. Luc. 24 Surrexit Dóminus: et apparuit Petro, allelúya.

Postcommunio.

IMPLÉATUR in nobis, quæsumus, Dómine, sacraménti Paschális sancta libátio, nosque de terrénis afféctibus ad cœléste tránsferat institútum. Per Dóminum.

Feria tertia post Pascha.

Ad Missam. Officium. Eccli. 15

QUA sapiéntiæ ³potabit³ eos, allelúya; firmábitur in illis et non flectétur, allelúya: et exaltábit eos in ætérnum, allelúya, allelúya.

Ps. 117 Confitémini Dómino quóniam bonus: quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiám tuam novo semper fœtu múltiplas; concéde fámulis tuis, ut sacraméntum vivéndo téneant, quod fide percepérunt. Per Dóminum.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 13

IN diébus illis, Surgens Paulus, et manu siléntium indicens, ait; Viri fratres, filii géneris Abraham, et qui in vobis timent Deum, vobis verbum salútis hujus missum est. Qui enim hábitant Hierúsalem et príncipes ejus, ignorántes Jesum et voces prophetárum quæ per omne sábbatum legúntur, judicántes implevérunt: et nullam causam mortis inveniéntes in ⁴eo,⁴ petiérunt a Piláto, ut interficerent eum.

¹ sic—92. 98.

² non habent 92. 98. 4L. V.

³ potavit.—92. 98. 4L. 57.

⁴ eum.—92. 98.

Cumque consummássent ómnia quæ de eo scripta erant, deponéntes eum de ligno, posuérunť in monuménto. Deus vero suscitávit eum a mórtuis tértia die: qui visus est per dies multos his qui simul ascéndérant cum eo de Galilæa in Hierúsalem: qui usque nunc sunt testes ejus ad plebem. Et nos vobis annuciámus eam quæ ad patres nostros repromíssio facta est: quóniam hanc Deus adimplévit filiis vestris, resúscitans Jesum Christum Dóminum nostrum.

Gradale. Ps. 117 Hæc dies quam fecit Dóminus: exsultémus et lætémur in ea.

Ÿ. Ps. 106 Dicant nunc qui redémpti sunt a Dómino: quos redémit de manu inimíci; de regiónibus congregávit eos.

Alleluya. **Ÿ. Luc. 24** Surgens Jesus Dóminus noster: stetit in médio discipulórum suórum et dixit: Pax vobis.

Sequentia.

PROME casta concio cantica
organa subnectens hypodorica.
Regi claustra Deo tartarea
rumpenti decanta nunc symphonia.
Morte qui victa resurgens,
gaudia mundo gestat colenda.
¹Ac¹ insolita morantes
perdita cocyti confinia
Aspectant lumina, intrante
illo vita beata.
Terrore percussa tremiscit
dæmonum plebs valida.
Dant suspiria
Fletuum alta.
Repagula quis sic audax
fregerit, mirantur tunc fortia.
Sic ad supera
Redit cum turma
Gloriosa, et timida
refovet discipulorum corda.

¹ hac—92. 94. 98. 4L. 13. 57.

Præcelsa hujus trophæa admirantes,
flagitemus nunc voce decliva
Virginum inter agmina mereamur
pretiosa colere; ut Pascha
Galilæa inque sacrata
præfulgida contueri
lucis exordia.

Sequentia sancti Evangelii: Secundum Lucam. c. 24

IN illo témpore, Stetit Jesus in médio discipulórum suorum, et dixit eis; Pax vobis: ego sum; nolíte timére. Conturbáti vero et contérriti, existimábant se spíritum vidére. Et dixit eis; Quid turbáti estis, et cogitatiónes ascéndunt in corda vestra? Vidéte manus meas et pedes meos, quia ego ipse sum: palpáte et vidéte: quia spíritus carnem et ossa non habet, sicut me vidétis habére. Et cum hoc dixisset, osténdit eis manus et pedes. Adhuc autem illis non credéntibus et mirántibus præ gáudio, dixit; Habétis hic áliquid quod manducétur? At illi obtulérunt ei partem piscis assi et favum mellis. Et cum manducáset coram eis, sumens reliquias dedit eis. Et dixit ad eos; Hæc sunt verba, quæ locútus sum ad vos, cum adhuc essem vobíscum, quóniam necesse est impléri ómnia quæ scripta sunt in lege Móysi et prophétis et psalmis de me. Tunc apéruit illis sensum ut intelligerent Scriptúras. Et dixit eis; Quóniam sic scriptum est, et sic oportébat pati Christum, et resúrgere a mórtuis die tértia: et prædicári in nómine ejus pœniténtiam et remissionem peccatórum in omnes gentes.
Credo.

Offertorium. Ps. 17 Intónuit de cœlo Dóminus: et Altíssimus dedit vocem suam: et apparuérunt fontes aquárum, allelúya.

Secreta.

SÚSCIPE, Dómine, preces Ecclesiæ tuæ, redemptionis suæ grátia exsultantis: ut præsentium múnere fide, et tuæ resurrectionis credulitate pascatur. Qui vivis.

Communio. Coloss. 3 Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, allelúya: ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursum sunt sápite, allelúya.

Postcommunio.

SANCTÍFICENT nos, Dómine, quæsumus, sumpta mystéria, et Paschális observántiæ sufficiéntem nobis tríbuant facultátem. Per.

Feria quarta post Pascha.

Ad Missam. Officium. Matth. 25

VENÍTE, benedícti Patris mei, percípíte regnum, allelúya: quod vobis parátum est ab origine mundi, allelúya, allelúya, allelúya.

Ps. 97 Cantáte Dómino cánticum novum: quia mirabília fecit.

Oratio.

DEUS, qui nos resurrectionis Domínicæ ánnua solemnitate lætíficas: concède propítius, ut per temporália festa quæ ágimus, pervenire ad gáudia æténa mereámur. Per.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 3

IN diébus illis, Apériens Petrus os suum, dixit; Viri Israelítæ et qui timétis Deum, audíte. Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Jacob, Deus patrum nostrórum glorificávit Fílium suum Jesum, quem vos quidem tradidistis et negástis ante fáciem Piláti, judicánte illo dimítti. Vos autem sanctum et justum negástis, et petistis virum homicídā donári vobis: auctórem vero vitæ interfecí-

stis. Quem Deus suscitávit a mórtuis, cuius nos testes sumus. Et nunc, fratres, scio quia per ignorántiam fecistis, sicut et príncipes vestri. Deus autem, qui prænunciávit per os ómnium prophetárum pati Christum suum, implévit sic. Pœnitémini ígitur et convertímini, ut deleántur peccáta vestra.

Gradale. Ps. 117 Hæc dies quam fecit Dóminus: exsultémus et lætémur in ea.

V. Dextera Dómini fecit virtútem: dextera Dómini exaltávit me.

Allelúya. **V. Matth. 28** Surréxit Dóminus et occúrrens muliéribus, ait; Avéte: tunc accessérunt et tenuérunt pedes ejus.

Sequentia.

QONCINAT orbis cunctus, alleluya,
Votis voce solennia
Celebrando Paschalia.

Insontum tenera congaudeat

turma: sacro fonte nivea,
Spernens Phlegethontis undas.

Nos quoque laxas aptemus fibras
arte musica,

Voce sonora modificantes

prosis neumata

Voce satis tinnula.

Christus namque mitis hostia

Factus, nostra ob remedia,

Crucis pertulit probra;

Et jugis vita manens

subiit letalia,

Fellis amara passus

prælibare pocula.

Vulnera satis toleravit dira,

transfixus clavis et lancea.

Sic patiendo, mala gerens nostra,

descendit ad ima tartara.

Hostis antiqui quo defringens arma revehit
potens ampla ovando trophæa.

Sicque devicta morte ac resumpta
carne resurgit victor die in tertia.

Unde jam jocundas ipsi canamus odas,
Per quem nobis vita plaussit æterna et coeli
clara nobis pateſcit aula.
Cui sit laus præclara.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 21

IN illo tẽpore, Manifestávit se íterum Jesus discipulis suis ad mare Tiberiádis: manifestávit autem sic: erant ¹autem¹ simul Simon Petrus, et Thomas qui dicitur Dídymus, et Nathánael qui erat a Cana Galilææ, et filii Zebedæi, et álíi ex discipulis ejus duo. Dicit eis Simon Petrus; Vado piscári. Dicunt ei; Venímus et nos tecum. Et exiérunt, et ascendérunt in navim: et illa nocte nihil prenidérunt. Mane autem facto, stetit Jesus in líttore: non tamen cognóverunt discipuli quia Jesus est. Dixit ergo eis Jesus; Púeri, numquid pulmentárium habétis? Respondérunt ei; Non. Dixit eis; Míttite in dẽxteram navígií rete, et inveniétis. Misérunt ergo ²rete,² et jam non valébant illud tráhere, præ multitúdi-ne piscium. Dicit ergo discipulus ille quem diligébat Jesus Petro; Dóminus est. Simon Petrus cum audísset quia Dóminus est, túnica succínxit se (erat enim nudus) et misit se in mare. Alíi autem discipuli navígio venérunt, (non enim longe erant a terra, sed quasi cúbitis ducéntis) trahéntes rete piscium. Ut ergo descendérunt in terram, vidérunt prunas pósitas et piscem superpósitum et panem. Dicit eis Jesus; Afférte de piscibus quos prenidístis nunc. Ascéndit Simon Petrus, et traxit rete in terram, plenum magnis piscibus centum quinquagínta tribus. Et cum tanti essent, non est scissum rete. Dicit eis Jesus; Veníte, prandéte. Et nemo audébat discumbéntium interrogáre eum; Tu quis es? sciéntes quia Dóminus est. Et venit Je-

sus, et accépit panem, et dedit eis, et piscem simíliter. Hoc jam tértio manifestátus est Jesus discipulis suis cum resurrexíset a mórtuis.

Credo.

Offertorium. Ps. 77 Portas coeli apéruiť Dóminus: et pluit illis manna ut éderent: panem coeli dedit illis: panem angelórum manducávit homo, allelúya.

Secreta.

SACRIFICIA, Dómine, paschálibus gáudiis immoláta, nobis tuæ propitiatiónis munus obtíneant; quibus ecclésia tua mirabíliter páscitur et nutritur. Per Dóminum.

Communio. Rom. 6 Christus resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, allelúya: mors illi ultra non dominábitur, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

AB omni nos, quæsumus, Dómine, vestustáte purgátos, sacraménti tui veneránda percéptio in novam tránsferat creatúram. Per Dóminum.

Feria quinta post Pascha.

Ad Missam. Officiu. Sap. 10

VICTRÍCEM manum tuam, Dómine, laudavérunt páriter, allelúya: quia sapiéntia apéruiť os mutum: et linguas infántium fecit disértas, allelúya, allelúya.

Ps. 117 Confitémini Dómino, quóniam bonus: quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Oratio.

DEUS, qui diversitátem géntium in confessiõe tui nóminis adunásti: da

¹ sic 26 etc. non habent 97. 34. 55P. V.

² non habent 92. 98. V.

ut renátis fonte baptismatis una sit fides méntium et píetas actiónum. Per Dóminum.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 8

IN diébus illis, Angelus Dómini locútus est ad Philíppum, dicens; Surge et vade contra meridiánum ad viam quæ descéndit ab Hierúsalem in Gazam: hæc est desérta. Et surgens ábiit. Et ecce vir Æthiops eunúchus potens Candácis reginæ Æthiopum, qui erat super omnes gazas ejus, vénerat adoráre in Hierúsalem: et re-vertebátur sedens super currum suum, legénsque Isaíam prophétam. Dixit ¹autem¹ Spíritus Philíppo; Accéde et adjúnge te ad currum istum. Accúrrens autem Philíppus, audívit eum legéntem Isaíam prophétam, et dixit; Putásne intélligis quæ legis? Qui ait; Et quómodo possum ²intélligere,² si non áliquis osténderit mihi? Rogavítque Philíppum ut ascénderet et sedéret secum. Locus autem Scriptúræ quam legébat, hic erat: Tamquam ovis ad occisiónem ductus est, et sicut agnus coram tondénte se sine voce, sic non apéruit os suum. In humilitáte júdicium ejus sublátum est. Generatióne ejus quis enarrábit, quóniam tollétur de terra víta ejus? Respóndens autem eunúchus dixit Philíppo; Obsecro te, de quo prophéta dicit hoc; de se, an de álio áliquo? Apériens autem Philíppus os suum, et incípiens a Scriptúra ista, evangelizávit illi Jesum. Et dum irent per viam, venérunt ad quandam aquam: et ait eunúchus; Ecce aqua, quis próhibet me baptizári? Dixit autem Philíppus; Si credis ex toto corde, licet. Et respóndens ait; Credo Fílium Dei esse Jesum Christum. Et jussit stare currum: et descendérunt utérque

in aquam Philíppus et eunúchus, et baptizávit eum. Cum autem ascendissent de aqua, Spíritus Dómini rápuit Philíppum, et ámplius non vidit eum eunúchus. Ibat autem per viam suam gaudens. Philíppus autem invéntus est in Azóto, et pertránsiens evangelizábat civitatibus cunctis, donec veníret Cæsaréam, nomen Dómini nostri Jesu Christi.

Gradale. Ps. 117 Hæc dies quam fecit Dóminus: exsultémus et lætémur in ea.

¶ Lápídem quem reprobavérunt ædificántes: hic factus est in caput ánguli: a Dómino factum est istud: et est mirábile in óculis nostris.

Non repetatur Gradale hac die post suum Versum nec in sequenti die.

Allelúya. ¶ **Matth. 28** In die resurrectiōnis meæ, dicit Dóminus: præcédam vos in Galilæam.

Sequentia.

DIC nobis quibus ³e terris³ nova
Cuncto mundo nuncians gaudia,
Nostram rursus visitans patriam?
Respondens placito vultu
clara voce dixit; Alleluya,
Angelus mihi de Christo
indicavit pia miracula,
Resurrexisse Dominum siderum
cecinit voce laudanda.
Mox ergo pennas volucris vacuas
dirigens læta per auras,
Rediit famulis, ⁴et⁴ dixit,
vacuatam legem veterem
et novam regnare gratiam.
Itaque plaudite, famuli,
voce clara: Christus hodie
redemit nos a morte dira.

¹que.—92. 98.

²non habent 92. 97. 98. 4L. V.

³ætheris.—92. 98. 4L. 57.

⁴ut.—92. 94. 98. 4L. 57.

Pater Filium tradidit ¹sævis,¹
 ut interimerent pro salute nostra.
 Sponte subiit Filius mortem,
 ut nos redimeret morte ab æterna.
 Nunc requiem ²capere² licet omnibus,
 et vita frui perpetua,
 Nunc colite pariter mecum famuli,
 celebri laude sanctum Pascha.
 Christus est ³pax³ nostra.

Secundum Johannem.

c. 20

IN illo témpore, María stabat ad monúmentum foris, plorans. Dum ergo fleret, inclinávit se, et prospéxit in monúmentum: et vidit duos ángeles in albis sedéntes, unum ad caput et unum ad pedes, ubi pósito fúerat corpus Jesu. Dicunt ei illi; Múlier, quid ploras? Dicit eis; Quia tulérunt Dóminum meum: et néscio ubi posuérunt eum. Hæc cum dixisset, convérta est retrórsum, et vidit Jesum stantem, et nesciébat quia Jesus est. Et dicit ei Jesus; Múlier, quid ploras? quem quæris? Illa existimans quia hortulánuus esset, dicit ei; Dómine, si tu sustulisti eum, dícito mihi ubi posuisti eum, et ego eum tollam. Dicit ei Jesus; María. Convérta illa, dicit ei; Rabbóni; quod dicitur magíster. Dicit ei Jesus; Noli me tângere, nondum enim ascénderi ad Patrem meum: vade autem ad fratres meos, et dic eis: Ascéndo ad Patrem meum et Patrem vestrum, Deum meum et Deum vestrum. Venit ergo María Magdaléne annúncians discipulis: Quia vidi Dóminum, et hæc dixit mihi.

Credo.

Offertorium. Exod. 13 In die solemnítatis vestræ, dicit Dóminus: indúcam vos in terram fluéntem lac et mel, allelúya.

¹servis.—97. 13. 15. 26. Grad.

²rapere.—92. 94. 98. 4L. 57.

³spes.—Grad.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Dómine, múnere populórum tuórum propítius; ut confessióne tui nóminis et baptísmate renováti, sempitérnam beatitúdinem consequántur. Per.

Communio. 1 Pet. 2 Pópulus acquisitionis, annuciáte virtútes ejus, allelúya: qui vos de ténebris vocávit in admirábile lumen suum, allelúya.

Postcommunio.

EXÁUDI, Dómine, preces nostras, ut redemptionis nostræ sacrosáncta comémcia, et vitæ nobis cónferant præséntis auxílium, et gáudia sempitérna concílient. Per.

Feria sexta post Pascha.

Ad Missam. Officium. Ps. 77

EXDUXIT eos Dóminus in spe, allelúya: et inimícos eórum opéruit mare, allelúya, allelúya, allelúya.

Psalmus. Atténdite, pópule meus, legem meam: inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui paschále sacraméntum in reconciliatióne humánæ fœdere contulísti; da méntibus nostris ut quod professióne celebrámus imitémur efféctu. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Petri Apostoli.

1 c. 3

CHARÍSSIMI, Christus semel pro peccá-tis nostris mórtuus est, justus pro

injústis, ut nos offérret Deo, mortificá-
tos quidem carne, vivificátos autem spí-
ritu. In quo et his qui in cárcere¹ erant
²spirituáliter² véniens prædicávit: qui in-
créduli fúerant aliquándo, quando expec-
tábant Dei patiéntiam in diébus Noe cum
fabricarétur arca: in qua pauci, id est octo
ánimæ, salvæ factæ sunt per aquam. Quod
et vos nunc símilis formæ salvos facit bap-
tisma: non carnis depositio sórdium, sed
consciéntiæ bonæ interrogátio in Deum,
per resurrectionem ³Dómini nostri³ Jesu
Christi, qui est in délixtera Dei.

Gradale. 117 Hæc dies quam fecit Dómi-
nus: exultémus et lætémur in ea.

¶ Benedíctus qui venit in nómine Dómi-
ni: Deus Dóminus et illúxit nobis.

Non repetatur Gradale.

Allelúya. ¶ Ps. 95 Dicite in géntibus quia
Dóminus regnávit a ligno.

Sequentia.

UICTIMÆ Paschali
laudes immolant Christiani.
Agnus redemit oves,
Christus innocens Patri
reconciliavit peccatores.
Mors et vita duello
confluxere mirando,
dux vitæ mortuus regnat vivus.
Dic nobis, Maria,
quid vidisti in via?
Sepulchrum Christi viventis,
et gloriam vidi resurgentis.
Angelicos testes,
sudarium et vestes.
Surrexit Christus spes nostra,
præcedet vos in Galilæam.
Credendum est magis soli Mariæ veraci,
quam Judæorum turbæ fallaci.

¹ conclusi.—13. 15. 26. 57.

² spiritu.—13. 15. spiritibus.—26.

³ non habent 92. 97. 98. 4L. V.

Scimus Christum surrexisse a mortuis
vere:

tu nobis, victor Rex, miserere.

Sequentia sancti Evangelii: Secundum Matthæum. c. 28

IN illo témpore, Undecim discípuli
abiérunt in Galilæam, in montem ubi
constitúerat illis Jesus. Et vidéntes eum
adoravérunt: quidam autem dubitavérunt.
Et accédens Jesus locútus est eis, dicens;
Data est mihi omnis potéstas in cœlo et
in terra. Eúntes ergo docéte omnes gen-
tes: baptizántes eos in nómine Patris et Fí-
lii et Spíritus Sancti: docéntes eos serváre
ómnia quæcúmque mandávi vobis. Et ecce
ego vobíscum sum ómnibus diébus, usque
ad consummationem sæculi.

Credo.

Offertorium. Lev. 23 Erit vobis hic dies
memoriális, allelúya: et diem festum cele-
brábitis solémnem Dómino in progénies
vestras: legítimum sempitérnum diem, al-
lelúya, allelúya, allelúya.

Secreta.

HOSTIAS, quæsumus, Dómine, placátus
assúme: quas et pro renatórum ex-
piatione peccáti deférimus, et pro accele-
ratione cœléstis auxilií. Per Dóminum.

Communio. Matth. 28 Data est mihi
omnis potéstas in cœlo et in terra, alle-
lúya: eúntes docéte omnes gentes, bap-
tizántes eos in nómine Patris et Fílii et Spí-
ritus Sancti, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

DEUS, qui adoptiónis tuæ sóbolem pec-
catorum remissióne genuísti, da ut
cuncti fidéles tui veráciter apprehéndant,
quæ præsentibus suscepérunt sacraméntis.
Per Dóminum.

Sabbato post Pascha.

Ad Missam. Officium. Ps. 104

DÚXIT Dóminus pópulum suum
in exsultatióne, allelúya: et eléc-
tos suos in lætítia, allelúya, alle-
lúya.

Psalms. Confitémini Dómino et invo-
cáte nomen ejus: annuciáte inter gentes
ópera ejus.

Kýrie eléyson.

Oratio.

QUONCEDE, quásumus, omnípotens
Deus, ut qui festa Paschália venerán-
do égimus: per hæc contíngere ad gáudia
æterna mereámur. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Petri Apostoli.

I C. 2

QHARÍSSIMI, Deponéntes igitur omnem
malítiam et omnem dolum et simu-
latiões et invidias et omnes detractiões,
sicut modo géniti infántes rationábiles et
sine dolo lac concupiscite: ut in eo cre-
scátis in salútem: si tamen gustátis quó-
niam dulcis est Dóminus. Ad quem acce-
déntes lápidem vivum, ab hómínibus qui-
dem reprobátum, a Deo autem eléctum
et honorificátum: et ipsi tanquam lápides
vivi superædificámini, domos spirituáles,
in sacerdotium sanctum, offeréntes spiri-
tuáles hóstias, acceptábiles Deo per Jesum
Christum. Propter quod cóntinet scriptú-
ra: Ecce ponam in Sion lápidem summum
angulárem, ¹probátum, ¹eléctum, pretiós-
sum: et omnis qui credíderit in eum, non
confundétur. Vobis igitur honor credén-
tibus: non credéntibus autem lapis quem
reprobavérunt ædificántes, hic factus est
in caput ánguli: et lapis offensiónis et pe-

tra scándali his qui offéndunt verbo, nec
credunt in quo et pósito sunt. Vos autem²
genus eléctum, regále sacerdotium, gens
sancta, pópulus acquisitiónis: ut virtútes
annunciétis ejus qui de ténebris vos vocávit
in admirábile lumen suum. Qui aliquán-
do non pópulus Dei, nunc autem pópulus
Dei. Et qui non consecúti misericórdiam,
nunc autem misericórdiam consecúti.

**Duo pueri in superpelliciis in pulpito di-
cant,**

Allelúya. **¶ Ps. 117** Hæc dies quam fecit
Dóminus, exsultémus et lætémur in ea.

Non repetatur Allelúya. ³**Nunquam
enim repetatur primum Allelúya³ post
suum Versum quando duo Allelúya ha-
bentur; sed secundum Allelúya semper
repetatur post suum Versum. Similiter
fiat quando unum solum Allelúya habe-
tur. Deinde alii duo pueri ad gradum chori
in superpelliciis ⁴cantent hoc.**⁴

Allelúya. **¶ Ps. 112** Laudáte púeri Dómi-
num: laudáte nomen Dómini.

**Et finiatur a choro. Statim sequatur alius
Versus ab eisdem pueris.**

**¶ Sit nomen Dómini benedictum: ex hoc
nunc et usque in sæculum.**

**Similiter finiatur a choro. Deinde repe-
tatur Allelúya sine neuma.**

Sequentia.

¶ ANE prima sabbati
surgens Dei Filius
nostra spes et gloria.
Victo rege sceleris,
rediit ab inferis,
cum summa victoria.
Cujus resurrectio
omni plena gaudio
consolatur omnia.

¹ non habent 98. V.

² estis.—92. 98. 4L. 57.

³ non habent 92. 98. 4L. 57.

⁴ dicant hoc modo.—Grad.

Resurgentis itaque
 Maria Magdalene
 facta est prænuncia;
 Ferens Christi fratribus
 ejus morte tristibus
 expectata gaudia.
 O beati oculi
 quibus Regem sæculi
 morte jam deposita
 prima est intuita!
 Hæc est illa fœmina
 cujus cuncta crimina
 ad Christi vestigia
 ejus lavit gratia.
 Quæ dum ¹plorat et mens orat,¹
 facto clamat quod cor amat
 Jesum super omnia.
 Non ignorat quem adorat,
 quid precetur; sed deletur
 quod mens timet conscia.
 O Maria, mater pia,
 stella maris appellaris
 operum per merita!
 Matri Christi coæquata
 dum fuisti sic vocata,
 sed honore subdita.
 Illa mundi imperatrix,
 ista beata peccatrix,
 lætitiæ primordia
 fuderunt in ecclesia.
 Illa enim fuit porta
 per quam fuit lux exorta;
 hæc resurgentis ²nuncia²
 mundum replet lætitia.
 O Maria Magdalena,
 audi vota laude plena,
 apud Christum chorum istum
 clementer concilia;
 Ut fons summæ pietatis,

Qui te lavit a peccatis
 servos suos atque tuos
 mundet data venia.
 amen dicant omnia.

Secundum Johannem. c. 20

IN illo tēpore, Una sabbati Marīa Magdalēne venit mane cum adhuc tēnebræ essent, ad monumētum: et vidit lāpidem sublātum a monumēto. Cucūrrit ergo, et venit ad Simónem Petrum, et ad ālium discipulum quem amābat Jesus, et dixit eis; Tulērunt Dóminum ³meum³ de monumēto, et nescio ubi posuērunt eum. Exiit ergo Petrus et ille ālius discipulus, et venērunt ad monumētum. Currebant autem duo simul, et ille ālius discipulus præcucūrrit citius Petro, et venit ⁴prior⁴ ad monumētum. Et cum se inclinasset, vidit linteāmina pōsita, non tamen introiit. Venit ergo Simon Petrus sequens eum, et introiit in monumētum; et vidit linteāmina pōsita, et sudārium quod fūerat super caput ejus, non cum linteamínibus pōsitum, sed separatim involūtum in unum locum. Tunc ergo introiit et ille discipulus qui vénerat primus ad monumētum: et vidit et crédidit: nondum enim sciébant Scriptúras, quia oportébat eum a mórtuis resúrgere. Credo.

Offertorium. Ps. 117 Benedíctus qui venit in nómine Dómini: benedíximus vos de domo Dómini: Deus Dóminus et illúxit nobis, allelúya, allelúya.

Secreta.

QONCÉDE, quæsumus, Dómine, semper nos per hæc mystéria paschália gratulári; ut continúa nostræ reparatiónis

¹orat, et mens plorat.—92. 98.

²prænuncia.—92. 94. 97. 98. 4L. 57.

³non habent 92. 97. 98. 4L.

⁴primus.—13. 26. V.

operatio, perpétuæ nobis fiat causa lætitiæ.
Per Dóminum.

Communio. Gal. 3 Omnes qui in Christo baptizati estis, Christum induistis, allelúya.

Postcommunio.

REDEMPTIÓNIS nostræ múnere vegetati, quæsumus, Dómine, ut hoc perpétuæ salutis auxilio, fides semper vera proficiat. Per Dóminum.

Dominica in Octavis Paschæ.

Ad Missam. Officium. Ps. 138

RESURREXI et adhuc tecum sum, allelúya: posuisti super me manum tuam, allelúya: mirabilis facta est sciéntia tua, allelúya, allelúya.

Psalmus. Dómine, probasti me et cognovisti me: tu cognovisti sessiónem meam et resurrectionem meam.

Glória Patri.

Oratio.

DEUS, qui hodiérna die per Unigénitum tuum æternitátis nobis áditum devicta morte reserásti; vota nostra quæ præveniéndò aspiras, étiam adjuvándò proséquere. Per eúndem.

Nulla fiat memoria de Dominica.

Epistola. Expurgáte vetus. **Quære supra in die Paschæ fol. 213.**

Loco Gradalis,

Allelúya. **℣. 1 Cor. 5** Pascha nostrum immolátus est Christus.

Secundum, Allelúya. **℣. Matth. 28** Angelus Dómini descendit de cœlo: et accédens revolvit lapidem et sedébat super eum.¹

Sequentia.

LAUDES Salvatori voce modulemus supplici.
Et devotis melodiis cœlesti Domino jubilemus Messiæ:

Qui seipsum exinanivit, ut nos perditos liberaret homines.

Carne gloriam

Deitatis occulens.

Pannis tegitur

in præsepi, miserans

præcepti transgressorem,

pulsum patria,

paradisi nudulum.

Joseph, Mariæ,

Simeoni subditur.

Circumciditur,

et legali hostia

mundatur ut peccator,

nostra qui solet

relaxare crimina.

Servi subiit

manus baptizandus,

et perfert fraudes tentatoris,

fugit persequentium lapides,

Famem patitur,

dormit et tristatur,

ac lavat discipulis pedes

Deus homo summus humilis

Sed tamen inter

hæc abjecta corporis,

Ejus Deitas

nequaquam quivit latere,

signis variis

et doctrinis ²prodita.²

¹ cum uno Versu tantum; alius Versus per hebdomadam,

℣. Respondens autem angelus dixit mulieribus; Quem quæritis? illæ autem dixerunt; Jesum Nazarenum.—Grad.

²prædita.—97. 13. 15. 26.

Aquam nuptiis
 dat saporis vinei.
 Cœcos oculos
 claro lumine vestivit;
 lepram luridam
 tactu fugat placido.
 Putres suscitât mortuos,
 membraque curat debilia.
 Fluxum sanguinis constrinxit,
 et saturavit
 quinque de panibus
 quina millia.
 Stagnum peragrat fluctuans,
 seu siccum littus, ventos sedat.
 Linguam reserat constrictam,
 recludit aures
 privatas vocibus,
 febres depulit.
 Post hæc mira miracula taliaque,
 Sponte sua comprehenditur et damnatur,
 Et se crucifigi non despexit:
 Sed sol ejus mortem non aspexit.
 Illuxit dies
 quam fecit Dominus,
 Hostem devastans
 et victor suis
 apparens dilectoribus vivus.
 Primo Mariæ,
 dehinc apostolis,
 Docens scripturas,
 cor aperiens,
 ut clausa de ipso reserarent.
 Favent igitur
 resurgenti Christo
 cuncta gaudiis.
 Flores, segetes,
 redivivo fructu vernant,
 et volucres, gelu
 tristi terso, dulce jubillant.
 Lucent clarius
 sol et luna, morte
 Christi turbida.
 Tellus herbida

resurgenti Christo plaudit,
 quæ tremula ejus
 morte se casuram minitat.
 Ergo die ista exsulemus,
 qua nobis viam vitæ
 resurgens patefecit Jesus.
 Astra, solum, mare, jocundentur,
 et cuncti gratulentur,
 in coelis spiritales chori
 Trinitati.

Evangelium. Mariâ Magdalène, *ut supra in die Paschæ.*

Offertorium. Ps. 75 Terra trémuit et quiévit: dum resúrgeret in iudício Deus, allelúya.

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, preces pópuli tui cum oblatiónibus hostiârûm, ut paschálibus initiátæ mystériis, ad æternitátis nobis medélam, te operánte, proficiant. Per Dóminum.

Præfatio. Et te quidem. **Infra Canonem** Communicántes **et** Hanc igitur.

Communio. 1 Cor. 5 Pascha nostrum immolátus est Christus, allelúya: itaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis, allelúya, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SPÍRITUM nobis, Dómine, tuæ caritátis infúnde; ut quos sacraméntis paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Missa Dominicalis per hebdomadam dicitur.

Ad Missam. Officium. 1 Petr. 2

UASI modo géniti infántes, allelúya: rationábiles sine dolo lac concupíscite, allelúya, allelúya, allelúya.

Ps. 80 Exsultáte Deo adjutóri nostro; jubilate Deo Jacob.

Non dicitur Glória in excelsis **in feriis per totum annum, quando de feria agitur; nec** Ite missa est.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui Paschália festa perégimus, hæc, te largiente, móribus et vita teneámus. Per Dóminum.

In omnibus feriis Paschæ tempore et in omnibus festis trium lectionum sine regimine chori, dicuntur tres collectæ sicut in prima Dominica Adventus Domini prænotatum est.

Lectio Epistolæ beati Johannis Apostoli.
1 Joh. 5

QUARÍSSIMI, Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum: et hæc est victória quæ vincit mundum, fides nostra. Quis est autem qui vincit mundum, nisi qui credit quóniam Jesus est Fílius Dei? Hic est qui venit per aquam et ságuinem, Jesus Christus: non in aqua solum, sed in aqua et ságuine. Et Spíritus est qui testificátur, quóniam Christus est véritas. Quóniam tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus Sanctus: et hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimónium dant in terra: Spíritus, aqua et sanguis: et ¹hi¹ tres unum sunt. Si testimónium hóminum accípimus, testimónium Dei majus est: quóniam hoc est testimónium Dei quod majus est, quia testificátus est de Fílio suo. Qui credit in Fílium Dei, habet testimónium Dei in se.

Loco Gradalis dicatur hoc,

Allelúya. **¶ Johan. 20** Post dies octo jánuis clausis stetit Jesus in médio discipulorum suorum: et dixit, Pax vobis.

Allelúya. **¶ Matth. 28** Angelus Dómini descendit de cœlo: et accedens revolvit lápidem, et sedébat super eum.

Alius Versus.

Respóndens autem ángelus dixit muliéribus: Quem quæritis? illæ autem dixerunt: Jesum Nazarénum.

Isti duo Versus dicuntur per hebdomadam alternis vicibus: ita tamen quod Versus Respóndens primo dicitur quando de feria agitur. Et si nulla feria per hanc hebdomadam ad hoc vacaverit; tunc ultimus Versus eo anno omnino prætermittatur.

Et notandum est, quod omni die per hoc idem tempus dicuntur duo Allelúya ad missam, de quocunque fiat ²servitium²; exceptis vigiliis Paschæ, Ascensionis, et Pentecostes; et nisi in missis quæ in processione dicuntur.

Secundum Johannem c. 20

IN illo témpore, Cum esset sero die illo, una sabbatorum, et fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregáti propter metum Judæorum, venit Jesus, et stetit in médio, et dixit eis; Pax vobis. Et cum hoc dixisset, osténdit eis manus et latus. Gavísi sunt ergo discipuli, viso Dómino. Dixit ergo eis iterum; Pax vobis. Sicut misit me Pater, et ego mitto vos. Hæc cum dixisset, insufflavit et dixit eis; Accípite Spíritum Sanctum: quorum remiséritis peccáta, remittúntur eis; et quorum retinuéritis, reténta sunt. Thomas autem unus ex duódecim, qui dicitur Dídyms, non erat cum eis quando venit Jesus. Dixerunt ergo ei álíi discipuli; Vídimus Dóminum. Ille autem dixit eis; Nisi vídero in máni-bus ejus fixúram clavórum, et mittam dígitum meum in locum clavórum, et mittam manum meam in latus ejus, non cre-

¹ non habent 92. 98. V.

² non habent 92. 94. 98.

dam. Et post dies octo, iterum erant discipuli ejus intus, et Thomas cum eis. Venit Jesus januis clausis, et stetit in medio et dixit eis; Pax vobis. Deinde dixit Thomæ; Infer digitum tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum: et noli esse incredulus, sed fidelis. Respondit Thomas, et dixit ei; Dóminus meus, et Deus meus. Dixit ei Jesus; Quia vidisti me, Thoma, credidisti: beáti qui non viderunt, et crediderunt. Multa quidem et alia signa fecit Jesus in conspectu discipulorum suorum quæ non sunt scripta in libro hoc. Hæc autem scripta sunt ut credátis, quia Jesus est Christus Fílius Dei: et ut credentes vitam habeátis in nómine ejus.

Offertorium. Matth. 28 Angelus Dómini descendit de cœlo, et dixit mulieribus; Quem quæritis? surrexit sicut dixit, allelúya.

Secreta.

SÚSCIPE múnera, quæsumus, Dómine, exsultantis Ecclésiæ; et cui causam tanti gaudii contulisti, perpétuum fructum concède lætitiæ. Per Dóminum.

Communio. Johan. 20 Mitte manum tuam et cognosce loca clavórum, allelúya: et noli esse incredulus sed fidelis, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Dómine Deus noster, ut sacrosáncta mystéria quæ pro reparationis nostræ munimine contulisti; et præsens nobis remédium esse fácias et futurum. Per Dóminum.

Feria Quarta.

Epistola: Ad Corinthios. 1 c. 15

FRATRES, Si Christus prædicatur quod resurrexit a mortuis, quomodo quidam in vobis dicunt, quoniam resurrectio mortuorum non est? Si autem resurrectio mortuorum non est: neque Christus resurrexit. Si autem Christus non resurrexit, inanis est prædicatio nostra, inanis est et fides ¹vestra:¹ invenimur autem et falsi testes Dei: quoniam testimonium diximus adversus Deum, quod suscitaverit Christum, quem non suscitavit si mortui non resurgunt. Nam si mortui non resurgunt, neque Christus resurrexit. Quod si Christus non resurrexit, vana est fides ²vestra,² adhuc enim estis in peccatis vestris. Ergo et qui dormierunt in Christo, perierunt. Si in hac vita tantum in Christo sperantes sumus, miserabiliores sumus omnibus hominibus. Nunc autem Christus resurrexit a mortuis primitiæ dormientium, quoniam quidem per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur. Unusquisque autem in suo ordine, Per Jesum Christum Dominum nostrum.

Secundum Marcum. c. 16

IN illo tempore, Surgens Jesus mane prima sabbati, apparuit primo Mariæ Magdalenæ de qua ejecerat septem dæmonia. Illa vadens nuntiavit his qui cum eo fuerant, lugentibus et flentibus. At illi audientes quia viveret, et visus esset ab ea, non crediderunt. Post hæc autem duobus ex his ambulantis ostensus est in alia effigie, euntibus in villam. Et illi euntes,

¹ nostra.—92. 98. 4L. 57.

² nostra.—92. 98. 4L. 57.

nunciaverunt cæteris, ¹nec crediderunt illis.¹

Feria **sexta**.

Epistola: Ad Hebræos. c. 13

FRATRES, Obedite præpositis vestris, et subjacete eis. Ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, et non gementes: hoc enim non expedit vobis. Orate pro nobis: confidimus enim quia bonam conscientiam habemus, in omnibus bene volentes conversari. Amplius autem deprecor vos hoc facere, quo celerius restituar vobis. Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis pastorem magnum ovium, in sanguine testamenti æterni, Dominum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni opere bono, ut faciatis voluntatem ejus: faciens in vobis quod placeat coram se per Jesum Christum: cui est gloria in sæcula sæculorum. Amen.

Secundum Matthæum. c. 28

IN illo tempore, Exierunt mulieres de monumento cum timore et gaudio magno, currentes nunciare discipulis ejus. Et ecce Jesus occurrit illis, dicens; Avete. Illæ autem accesserunt, et tenuerunt pedes ejus, et adoraverunt eum. Tunc ait illis Jesus; Nolite timere. Ite, nunciate fratribus meis ut eant in Galilæam, ibi me videbunt. Quæ cum abiissent, ecce quidam de custodibus venerunt in civitatem, et nunciaverunt principibus sacerdotum omnia quæ

facta fuerant. Et congregati cum senioribus, consilio accepto, pecuniam copiosam dederunt militibus, dicentes; Dicite quia discipuli ejus nocte venerunt, et furati sunt eum, ²nobis² dormientibus. Et si hoc auditum fuerit a præside, nos suadebimus ei et securos vos faciemus. At illi accepta pecunia fecerunt sicut erant edocti. Et divulgatum est verbum istud apud Judæos, usque in hodiernum diem.

Sciendum est, quod in omni festo cum regimine chori ab Octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini, secundum Allelúya erit unum de subscriptis; quibus dictis reincipiantur³ illa de hebdomada Paschæ, videlicet de tertia, quarta, et quinta feriis per ordinem: quibus dictis, reincipiantur subscripta;³ et sunt novem in numero.

Allelúya. **℣. Luc. 24** Mane nobiscum, Dómine, quia declinata est jam dies ad vesperrum.

Allelúya. **℣. Oportébat pati Christum et resurgere a mórtuis: et ita intráre in glóriam suam.**

Allelúya. **℣. Rom. 6** Christus resurgens ex mórtuis: jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur.

Allelúya. **℣. Surréxit altíssimus de sepúlchro: qui pro nobis pepéndit in ligno.**

Allelúya. **℣. Surréxit Christus et illúxit pópulo suo: quem redémit ipse ságuine suo.**

Allelúya. **℣. Rom. 4** Christus mórtuus est propter delicta nostra: et surréxit propter justificatióem nostram.

¹ non habent 92. 97. 98. 4L.

² vobis.—92. 98. 4L. 57.

³ non habent 92. 98.

¹ Dominica prima post Octavas Paschæ et in omnibus dominicis usque ad Ascensionem Domini, si a festis cum regimine chori vacaverit, dicitur missa de resurrectione Domini sicut in die Paschæ, præter Gradale, Sequentiam, Communicantes et Hanc igitur; et tunc non fiat memoria de Dominica ad Missam

¹Allelúya. *℣. Luc. 24* Surgens Jesus Dóminus noster: stetit in médio discipulorum suorum: et dixit; Pax vobis.

Allelúya. *℣. Matth. 28* Surréxit Dóminus et occurrens mulieribus ait; Avéte: tunc accesserunt et tenuerunt pedes ejus.

Allelúya. *℣. Marc. 16* In die resurrectionis

meæ, dicit Dóminus, præcedam vos in Galilæam.

Si in hac Dominica vel in sequentibus fiat servitium de aliquo festo cum regimine chori, tunc ad missam secundum Allelúya non erit de Dominica, sed unum de novem prædictis per ordinem.

Dominica secunda post Pascha.

Hac die et omnibus Dominicis diebus usque ad Ascensionem Domini, ²(si a festo cum regimine chori vacaverit)² dicatur missa de Resurrectione, sicut in die Paschæ, præter Gradale et Communicantes et Hanc ígitur, sed nulla fiat memoria de Dominica ad missam de Resurrectione. Et semper dicitur Sequentia, Victimæ Pascháli laudes. Et si festum alicujus sancti cum regimine chori in dominica evenierit, tunc de sancto dicitur missa, et memoria de resurrectione sed non de dominica.

Notandum est, quod in omnibus dominicis a Pascha usque ad Ascensionem Domini erit primum Allelúya. *℣. Pascha nostrum et secundum Allelúya de sua dominica; scilicet quod plus facit mentionem de resurrectione, quod est ultimum. Et semper infra prædictum tempus de quo-*

cunque dicitur missa, fiat memoria de resurrectione cum hac Oratione Deus, qui per Unigénitum, nisi in Inventionem sanctæ Crucis. Missa vero dominicalis per hebdomadam dicitur cum præfatione quotidiana. Et si nulla feria per hebdomadam vacaverit a festo, tunc in dominica in capitulo dicitur.

Missa dominicalis hebdomadæ secundæ post Pascha.

Ad Missam. Officium. Ps. 32

MISERICORDIA ³Dómini³ plena est terra, allelúya: verbo Dómini coeli firmati sunt, allelúya, allelúya.

Psalmus. Exsultáte justi in Dómino: rectos decet collaudatio.

de Resurrectione. Sed semper cantetur Victimæ Paschali; Kyrie vero cum cantu de Lux et origo absque *℣. Gloria in excelsis, Sanctus et Agnus, ut in dominicis per æstatem dicuntur, quando de dominica fiet servitium.*

Et si festum alicujus sancti cum regimine chori hac die dominica, vel alia usque proximam dominicam ante Ascensionem Domini, evenierit, fiat processio cum missa de sancta resurrectione, sed non de dominica. Missa vero dominicalis per hebdomadam dicitur cum Præfatione quotidiana. Et semper ab octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini ad magnam missam fiat memoria de resurrectione vel de vigilia Ascensionis Domini.

Notandum est, quod in hac dominica prima post Octavas Paschæ, et in singulis dominicis abhinc usque ad Ascensionem Domini, ad missam de resurrectione erit primum Allelúya. Versu Pascha nostrum, et secundum Allelúya de sua dominica, illud scilicet quod plus facit mentionem de resurrectione, quod est ultimum cum versu Surrexit, qui in singulis missis per hebdomadam usque ad Ascensionem Domini inveniuntur.

Dominica secunda post Pascha per hebdomadam ad Missam Officium.—Grad.

²non habent 92. 94. 98. 15. 57.

³Dei.—92. 57. Grad.

Oratio.

DEUS, qui in Fílii tui humilitáte jacén-tem mundum erexisti; fidélibus tuis perpétuam concéde lætítiam, ut quos perpétuæ mortis eripuisti cásibus, gáudiis fá-cias sempitérnis pérfrui. Per eúndem.

Lectio Epistolæ beati Petri apóstoli. 1 c. 2

QUÁRÍSSIMI, Christus passus est pro nobis, vobis relínquens exéplum ut sequámini vestígia ejus: qui peccátum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus: qui cum maledicerétur, non maledicébat: cum paterétur, non comminabátur: tradébat autem judicánti se injúste: qui peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum: ut peccátis mórtui, justítiae vivámus: cujus livóre sanáti ¹sumus.¹ Erátis enim sicut oves errántes, sed convérsi estis nunc ad pastórem et episcopum animárum vestrárum.

Allelúya. **V. Johan. 10** Ego sum pastor bonus: et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ.

Alleluya. **V.** Surréxit pastor bonus; qui pósuit ánimam suam pro grege suo.

Secundum Johannem. c. 10

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Mercenárius autem et qui non est pastor, cujus non sunt oves própriæ, videt lupum veniéntem, et dimíttit oves et fugit: et lupus rapit et dispérgit oves: mercenárius autem fugit, quia mercenárius est, et non pértinet ad eum de óvibus. Ego sum pastor bonus, et cognósco ²oves² meas, et cognóscunt me meæ. Sicut novit me Pater, et ego agnósco Patrem: et ánimam meam pono pro óvibus meis. Et álias oves hábeo

quæ non sunt ex hoc ovíli: et illas opórtet me addúcere, et vocem meam áudient, et fiet unum ovíle, et unus pastor.

Offertorium. Ps. 62 Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: et in nómine tuo levábo manus meas, allelúya.

Secreta.

BENEDICTIONEM nobis, Dómine, cónferat salutárem sacra semper oblátio: ut quod agit mystério virtúte perficiat. Per Dóminum.

Communio. Johan. 10 Ego sum pastor bonus, allelúya: et cognósco oves meas et cognóscunt me meæ, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, omnípotens et miséricors Deus, ut vivificatiónis tuæ grátiam consequétes, in tuo semper múnere gloriémur. Per.

Feria quarta.**Lectio Epistolæ beati Petri Apostoli.****1 c. 1**

QUÁRÍSSIMI, Scientes quod non corrúptilibus argento vel auro redempti estis de vana vestra conversatione paternæ traditionis: sed pretioso sanguine quasi agni incontaminati et immaculati Christi: præcogniti quidem ante mundi constitutionem, manifestati autem novissimis temporibus, propter vos qui per ipsum fideles estis in ³Deum,³ qui suscitavit eum a mortuis et dedit ei gloriam, ut fides vestra et spes esset in Deo: animas ve-

¹ estis.—92. 98.

² non habent 92. 98. V.

³ Deo.—92. 97. 98. V.

stras ¹castificantes¹ in obedientia caritatis in fraternitatis amore, simplici ex corde invicem diligite attentius: renati non ex semine corruptibili, sed incorruptibili, per verbum Dei vivi et permanentis ²in æternum.² Quia omnis caro fœnum: et omnis gloria ejus tanquam flos fœni: exaruit enim fœnum, et flos ejus decidit: verbum autem Domini manet in æternum.

Secundum Lucam. c. 24

IN illo tempore, Una sabbati valde diluculo venerunt mulieres ad monumentum, portantes quæ paraverant aromata. Et invenerunt revolutum lapidem a monumento; Et ingressæ non invenerunt corpus Domini Jesu. Et factum est, dum mente consternatæ essent de isto, ecce duo viri steterunt juxta illas in veste fulgenti. Cum timerent autem et declinarent vultum in terram, dixerunt ad illas; Quid quæritis viventem cum mortuis? Non est hic, sed surrexit: recordamini qualiter locutus est vobis cum adhuc in Galilæa esset, dicens; Quia oportet Filium Hominis tradi in manus hominum peccatorum, et crucifigi, et tertia die resurgere. Et rememoratæ sunt verborum ejus; et regressæ a monumento, nunciaverunt hæc omnia illis undecim et cæteris omnibus. Erat autem Maria Magdalene et Johanna et Maria Jacobi et cæteræ quæ cum eis erant, quæ dicebant ad apostolos hæc. Et visa sunt ante illos sicut deliramentum verba ista, et non credebant illis. Petrus autem surgens cucurrit ad monumentum: et procumbens

vidit linteamina sola posita, et abiit, secum mirans quod factum fuerat.

Feria sexta.

Ad Romanos. c. 5

FRATRES, Sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem: sic et per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiam unius hominis, peccatores constituti sunt multi: ita et per unius ³obeditionem,³ justi constituentur multi. Lex autem subintravit ut abundaret delictum. Ubi autem abundavit delictum, superabundavit et gratia. Ut sicut regnavit peccatum in mortem: ita et gratia regnet per justitiam in vitam æternam, Per Jesum Christum Dominum nostrum.

Secundum Matthæum. c. 9

IN illo tempore, Accesserunt ad Jesum discipuli Johannis, dicentes; Quare nos et Pharisei jejunamus frequenter: discipuli autem tui non jejunant? Et ait illis Jesus; Numquid possunt filii sponsi lugere quamdiu cum illis est sponsus? Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus: et tunc jejunabunt. Nemo autem immittit commissuram panni rudis in vestimentum vetus: tollet enim plenitudinem ejus a vestimento, et pejor scissura fit. Neque mittunt vinum novum in utres vetes; alioquin rumpuntur utres, et vinum ⁴effunditur,⁴ et utres ⁵pereunt.⁵ Sed vinum novum in utres novos mittunt, et ambo conservantur.

¹ castigantes.—92. 98. 4L. 57.

² non habent 92. 97. 98. 4L. 57.

³ obedientiam.—97. 4L. 26. 57.

⁴ sic 55P. etc. effundetur.—97. 98. 4L. 13. 26.

⁵ sic 55P. etc. peribunt.—98. 4L. 13. 26.

Missa **Dominicalis hebdomadæ tertiæ.****Ad Missam. Officium. Ps. 65**

UBILÁTE Deo omnis terra, allelúya: psalmum dícite nómini ejus, allelúya: date glóriam laudi ejus, allelúya, allelúya, allelúya.

Psalmus. Dícite Deo, Quam terribília sunt ópera tua, Dómine: in multitudíne virtútis tuæ.¹

Oratio.

DEUS, qui errántibus, ut in viam pos-sint redíre justítiæ, veritátis tuæ lumen osténdis: da cunctis qui Christiána professióne censéntur, et illa respúere quæ huic inimíca sunt nómini, et ea quæ sunt apta sectári. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Petri Apostoli.**I c. 2**

QUARÍSSIMI, obsecro vos tanquam ád-venas et peregrínos abstinére vos a carnálibus desidériis, quæ militant advér-sus ánimam, conversatióne vestram inter gentes habéntes bonam: ut in eo quod detráctant de vobis tanquam de malefactóribus, ex bonis opéribus vos considerá-ntes, gloríficent Deum in die visitatiónis. Subjécti ígitur estóte omni humánæ creatúra propter Deum: sive regi, quasi præ-cellénti: sive dúcibus, tanquam ab eo mis-sis ad vindíctam malefactorum, laudem vero bonórum: quia sic est volúntas Dei, ut benefaciéntes obmutéscere faciátis imprudentium hóminum ignorántiam: quasi líberi, et non quasi velámen habéntes malítiæ libertátem, sed sicut servi Dei: omnes honoráte: fraternitátem dilígite: Deum timéte: regem honorificáte. Servi, súbditi estóte in omni timóre dóminis, non tantum bonis et modéstis, sed étiam dýscolis.

¹Non dicitur ulterius.—Grad.

²non habent 92. 97. 26.

Hæc est enim grátia, In Christo Jesu Dómino nostro.

Allelúya. **¶ Johan. 16** Módicum et non vidébitis me, dicit Dóminus: iterum módicum et vidébitis me quia vado ad Patrem.

Allelúya. **¶** Iterum autem vidébo vos et gaudébit cor vestrum: et gáudium vestrum nemo tollet a vobis.

Allelúya. **¶** Surréxit Christus qui creávit ómnia: et misértus est humano géneri.

In hac hebdomada ad missam in diebus profestis primum Allelúya, scilicet Módicum dicitur per totam hebdomadam loco Gradalis; et alia duo dicuntur alternis vicibus in feriis et in festis trium lectionum; quod etiam in proxima sequenti hebdomada observandum est.

Secundum Johannem. c. 16

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Módicum, et jam non vidébitis me, et iterum módicum, et vidébitis me, quia vado ad Patrem. Dixérunt ergo discípuli ejus ad ínvicem; Quid est hoc quod dicit nobis: Módicum, et non vidébitis me, et iterum módicum, et vidébitis me, ²et² quia vado ad Patrem? Dicébant ergo; Quid est hoc quod dicit, Módicum? nescimus quid lóquitur. Cognóvit autem Jesus, quia volébant eum interrogáre, et dixit eis; De hoc quæritis inter vos quia dixi, Módicum, et non vidébitis me, et iterum módicum, et vidébitis me. Amen, amen, dico vobis: quia plorábitis et flébitis vos, mundus autem gaudébit: vos autem contristabímmini, sed tristitia vestra vertétur in gáudium. Múlier cum parit, tristitiam habet, quia venit hora ejus: cum au-

tem pepérerit púerum, jam non méminit pressúræ propter gáudium: quia natus est homo in mundum. Et vos ígitur nunc quidem tristítiam habétis, íterum autem vidébo vos, et gaudébit cor vestrum: et gáudium vestrum nemo tollet a vobis.

Offertorium. Ps. 145 Lauda, ánima mea, Dóminum: laudábo Dóminum in vita mea, psallam Deo meo quámdiu ero, allelúya.

Secreta.

HIS nobis, quæsumus, Dómine, mystériis conferátur, quo terréna desidéria mitigántes discámus amáre coeléstia. Per.

Communio. Johan. 10 Módicum, et non vidébitis me, allelúya: íterum módicum, et vidébitis me, quia vado ad Patrem, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

RESPICE, quæsumus, Domine, populum tuum: et quem æternis dignatus es renovare mysteriis, a temporalibus culpis dignanter absolve. Per.

Feria quarta.

Lectio Epistolæ beati Johannis Apostoli.

I c. 2

ARISSIMI, Hæc scribo vobis, ut non peccetis. Sed ¹et¹ si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum justum: et ipse est propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Et in hoc scimus quoniam cognovimus

eum, si mandata ejus observemus. Qui dicit se nosse eum, et mandata ejus non custodit, mendax est, et veritas in eo non est. Qui autem servat verbum ejus, vere in hoc caritas Dei perfecta est: in hoc scimus quoniam in ²eo² sumus, ³si in ipso ⁴perfecti fuerimus.⁴ ³ Qui dicit se in ⁵ipso⁵ manere, debet, sicut et ille ambulavit, et ipse ambulare. Carissimi, non mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus quod habuistis ab initio: Mandatum vetus est verbum quod audistis. Iterum mandatum novum scribo vobis, quod est verum⁶ in ipso et in vobis: quoniam tenebræ transierunt, et lumen verum jam lucet, Per Jesum Christum Dominum nostrum.

Secundum Johannem c. 3

IN illo tempore, Facta est quæstio ex discipulis Johannis cum Judæis de purificatione. Et venerunt ad Johannem, et dixerunt ei; Rabbi, qui erat tecum trans Jordanem, cui testimonium perhibuisti, ecce hic baptizat, et omnes veniunt ad eum. Respondit Johannes, et dixit; Non potest homo accipere quidquam, nisi illi datum fuerit de cœlo. Ipsi vos mihi testimonium perhibetis, quod dixerim ⁷vobis quia⁷ ego non sum Christus, sed quia missus sum ante illum. Qui habet sponsam, sponsus est: amicus autem sponsi, qui stat et audit eum, gaudio gaudet propter vocem sponsi. ⁸In⁸ hoc ergo gaudium meum impletum est. Illum oportet crescere, me autem minui. Qui desursum venit, super omnes est. Qui est de terra, de terra est, et de terra loquitur. Qui de cœlo venit, super

¹ non habent 92. 97. 98. 4L. V.

² ipso.—92. 97. 98. 4L. V.

³ si mandata ipsius observemus.—97. non habet V.

⁴ consummemur.—92. 98.

⁵ Christo.—26.

⁶ et.—97. 15. 26. V.

⁷ non habent 97. 13. 26. V.

⁸ non habent 92. 97. 98. V.

omnes est. Et quod vidit et audivit, hoc testatur: et testimonium ejus nemo accipit. Qui autem acceperit ejus testimonium, signavit quia Deus verax est. Quem enim misit Deus, verba Dei loquitur: non enim ad mensuram dat Deus Spiritum. Pater diligit Filium: et omnia dedit in manu ejus. Qui credit in Filium, habet vitam æternam: qui autem ¹incredulus est Filio¹ non ²videbit² vitam, sed ira Dei manet super eum.

Feria **sexta**.

Ad Thessalonicenses. I c. 5

FRATRES, Omnes enim vos filii lucis estis, et filii ³diei:³ non sumus noctis, neque tenebrarum. Igitur non dormiamus sicut et cæteri, sed vigilemus et sobrii simus. Qui enim dormiunt, nocte dormiunt: et qui ebrii sunt, nocte ebrii sunt. Nos autem qui diei sumus, sobrii simus, induti lorica[m] fidei et caritatis, et galeam spem salutis: quoniam non posuit

nos Deus in iram, sed in acquisitionem salutis per Dominum nostrum Jesum Christum, qui mortuus est pro nobis: ut sive vigilemus sive dormiamus, simul cum illo vivamus. Propter quod consolamini invicem: et ædificate alterutrum In Christo Jesu Domino nostro.

Secundum Johannem. c. 12

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis, Ego lux in mundum veni: ut omnis qui credit in me, in tenebris non maneat. Et si quis audierit verba mea, et non custodierit ea, ego non judico eum: non enim veni ut judicem mundum, sed ut salvificem mundum. Qui spernit me et non accipit verba mea, habet qui judicet eum: sermo quem locutus sum, ille iudicabit eum in novissimo die. Quia ego ex meipso non sum locutus, sed qui misit me Pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam, ⁴aut⁴ quid loquar. Et scio quia mandatum ejus vita æterna est. Quæ ergo ego loquor, sicut dixit mihi Pater, sic loquor.

Missa **Dominicalis hebdomadæ quartæ post Pascha**.

Ad Missam. Officium. Ps. 97

ANTATE Dómino cánticum novum, allelúya: quia mirabilia fecit Dóminus, allelúya: ante conspéctum géntium revelávit justitiam suam, allelúya, allelúya.

Psalms. Salvávit sibi délixtera ejus: et bráchium sanctum ejus.

Oratio.

DEUS, qui fidélium mentes uníus éfficis voluntátis; da pópulis tuis id amáre

quod prácipis, id desideráre quod promítis; ut inter mundánas varietátes ibi nostra fixa sint corda ubi vera sunt gáudia. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Jacobi Apostoli. c. 1

QUARÍSSIMI, Omne datum óptimum et omne donum perféctum desúrsum est, descéndens a Patre lúminum, apud quem non est transmutátio nec vicissitúdinis obumbrátio. Voluntárie enim genuit nos verbo veritátis, ut simus inítium áli-

¹ non credit.—92. 97. 98.

² habet.—92. 98.

³ sic 55P. etc. Dei.—92. 97. 98. 4L. 26.

⁴ et.—97. 13. 26. V.

quod creaturæ ejus. Scitis, fratres mei dilectissimi. Sit autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, et tardus ad iram. Ira enim viri justitiam Dei non operatur. Propter quod abjicientes omnem immunditiam et abundantiam malitiæ, in mansuetudine suscipite insitum verbum, quod potest salvare animas vestras.

Alleluya. *℣. Johan. 16* Vado ad eum qui misit me: sed quia hæc locutus sum vobis, tristitia implévit cor vestrum.

Alleluya. *℣. Ego veritatem dico vobis: expedit vobis ut ego vadam.*

Alleluya. *℣. Luc. 24* Surréxit Dóminus vere et apparuit Petro.

Et dicuntur sicut notatur in proxima Dominica præcedenti.

Secundum Johannem. c. 16

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Vado ad eum, qui me misit; et nemo ex vobis interroget me, Quo vadis? Sed quia hæc locutus sum vobis, tristitia implévit cor vestrum. Sed ego veritatem dico vobis: expedit vobis ut ego vadam: si enim non abiero, Paráclitus non veniet ad vos: si autem abiero, mittam eum ad vos. Et cum vénerit ille, arguet mundum de peccato et de justitia et de iudicio. De peccato quidem: quia non crediderunt in me; de justitia vero: quia ad Patrem vado et jam non videbitis me; de iudicio autem: quia princeps hujus mundi jam iudicatus est. Adhuc multa habeo vobis dicere: sed non potestis portare modo. Cum autem vénerit ille Spíritus veritatis, docebit vos omnem veritatem: non enim loquétur a semetipso: sed quæcúmque audiet loquétur, et quæ ventúra sunt annunciábit vobis. Ille me clarificábit: quia de meo accipiet et annunciábit vobis. Omnia quæ-

cúmque habet Pater, mea sunt. Propterea dixi: quia de meo accipiet, et annunciábit vobis.

Offertorium. Ps. 65 Jubiláte Deo universa terra, jubiláte Deo universa terra: psalmum dicite nómini ejus; veníte et audíte et narrábo vobis, omnes qui timétis Deum: quanta fecit Dóminus animæ meæ, allelúya.

Secreta.

DEUS, qui resurgens a mortuis, passionem cessata, potentiorum te tuis discipulis reddidisti; concede propitius, ut nos quoque majestati tuæ hoc Paschale sacrificium conciliet, et ad gratiam tuam promerendam, in bonis operibus efficiat promptiores. Qui vivis.

Communio. Johan. 16 Dum vénerit Paráclitus Spíritus veritatis: ille arguet mundum de peccato, et de justitia et de iudicio, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

ADÉSTO nobis, Dómine Deus noster, ut per hæc quæ fidéliter sumpsimus et purgemur a vitiis et a periculis ómnibus eruámur. Per Dóminum.

Feria quarta.

Lectio Epistolæ beati Jacobi Apostoli.

c. 2

QUARISSIMI, Nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi gloriæ. ¹Etenim si ¹introierit vir in conventum vestrum anulum aureum habens in veste candida, introierit autem et pauper in sordido habitu; et intendatis in eum qui indutus est veste præclara, et dixeritis ei: Tu sede hic bene; pauperi autem dicatis: Tu sta illic, aut sede sub

¹cum enim.—92. 98. 4L. 57.

scabello pedum meorum: nonne iudicatis apud vosmetipsos, et facti estis cogitationum iniquarum iudices? Audite, fratres mei dilectissimi, nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide et heredes regni quod repromisit Deus diligentibus se? Vos autem exhonorastis pauperem. Nonne divites per potentiam opprimunt vos, et ipsi trahunt vos ad iudicia? Nonne ipsi blasphemant bonum nomen quod invocatum est super vos? Si tamen legem perficitis regalem secundum Scripturas: Diliges proximum tuum sicut teipsum: bene facitis: si autem personas accipitis, peccatum operamini, redarguti a lege quasi transgressores. Quicumque autem legem totam servaverit, offendant autem in uno, factus est omnium reus. Qui enim dixit, Non ¹occides, dixit et, Non mœchaberis.¹ Quod si non mœchaberis, occides autem, factus es transgressor legis. Sic loquimini et sic facite, quasi per legem libertatis incipientes ²iudicare.² Iudicium enim sine misericordia illi qui non facit misericordiam: superexaltat autem misericordia iudicium.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 17

IN illo tempore, Respiciens Jesus in discipulos suos, dixit; Pater sancte, serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi, ut sint unum sicut et nos. Cum essem cum eis ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi ego custodivi: et nemo ex ³eis³ periit, nisi filius perditionis, ut

Scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio: et hæc loquor in mundo, ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum, et mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos a malo.

Feria sexta.

Lectio Epistolæ beati Jacobi Apostoli.

c. 2

QUARISSIMI, Videtis quoniam ex operibus justificatur homo, et non ex fide tantum? Similiter autem et Raab meretrix, nonne ex operibus justificata est, suscipiens nuncios et alia via ejiciens? Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est, ita et fides sine operibus mortua est.

Secundum Johannem. c. 13

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Filioli, adhuc modicum tempus vobiscum sum. Quæretis me, et sicut dixi Judæis, Quo ego vado, vos non potestis venire; et vobis dico modo. Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem sicut dilexi vos, ut et vos invicem diligatis. In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem. Dicit ei Simon Petrus; Domine, quo vadis? Respondit Jesus; Quo ego vado, non potes me modo sequi: sequeris autem postea.

¹ mœchaberis, dixit et non occides.—15. 26. V.

² iudicari.—V.

³ his.—92. 97. 98.

Missa Dominicalis hebdomadæ quintæ post Pascha.

Ad Missam. Officium. Esai. 48

VOCEM jocunditatis annuntiāte et audiātur, allelúya: nunciāte usque ad extrémum terræ, Liberāvit Dóminus pópulum suum, allelúya, allelúya.

Ps. 65 Jubilāte Deo omnis terra, psallum dícite nómini ejus, date glóriam laudi ejus.

Oratio.

DEUS, a quo cuncta bona procedunt, largíre supplicibus tuis, ut cogitemus, te inspirāte, quæ recta sunt, et te gubernāte eādem faciāmus. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Jacobi apostoli. c. 1

QUARÍSSIMI, Estóte factóres verbi et non auditóres tantum, falléntes vosmetipsos. Quia si quis est audítor verbi et non factor: hic comparábitur viro considerānti vultum nativitátis suæ in spéculo: considerávit enim se, et ábiit, et statim oblítus est qualis fúerit. Qui autem perspéxerit in lege perfectæ libertátis, et permánserit in ea, non audítor obliviósus factus sed factor óperis, hic beátus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiósus esse, non refránans linguam suam sed sedúcens cor suum, hujus vana est religio. Religio munda et immaculáta apud Deum et Patrem, hæc est: Visitāre pupillos et víduas in tribulatióne eórum, et immaculátum se custodíre ab hoc sæculo.

Allelúya. **V. Johan. 16** Usque modo non petístis quicquam in nómine meo: pétite et accipiétis.

Allelúya. **V. Rom. 6** Surréxit Christus, jam non móritur: mors illi ultra non dominábitur.

Secundum Johannem. c. 16

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis; Amen, amen, dico vobis: si quid petiéritis Patrem in nómine meo, dabit vobis. Usque modo non petístis quidquam in nómine meo: pétite et accipiétis, ut gáudium vestrum sit plenum. Hæc in provérbiis locútus sum vobis. Venit hora cum jam non in provérbiis loquar vobis, sed palam de Patre meo annunciábo vobis. Illo die in nómine meo petétis: et non dico vobis quia ego rogábo Patrem de vobis: ipse enim Pater amat vos, quia vos me amástis, et credidístis quia ego a Deo exívi. Exívi a Patre, et veni in mundum: íterum relínquo mundum, et vado ad Patrem. Dicunt ei discipuli ejus; Ecce nunc palam lóqueris, et provérbum nullum dicis. Nunc scimus quia scis ómnia, et non opus est tibi ut quis te intéroget: in hoc crédimus quia a Deo existi.

Offertorium. Ps. 65 Benedícite, gentes, Dóminum Deum nostrum: et obaudíte vocem laudis ejus: qui pósuit ánimam meam ad vitam, et non dedit commoveri pedes meos; benedíctus Dóminus qui non amóvit deprecaciónem meam: et misericórdiam suam a me, allelúya.

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, fidélium preces cum oblatiónibus hostiárum, ut per hæc piæ devotiónis officia ad cœlestem glóriam transeámus. Per.

Communio. Ps. 95 Cantáte Dómino, allelúya: cantáte Dómino et benedícite nomen ejus, bene nunciāte de die in diem salutāre ejus, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

GRÍBUE nobis, Dómine, quæsumus, cœléstis mensæ virtúte satiátis, et

desideráre quæ recta sunt et desideráta percípere. Per Dominum.

Feria secunda in Rogationibus.

Si a festo cum regimine chori vacaverit, dicitur post sextam pro magna missa, scilicet Vocem jocunditátis, ut supra in Dominica. ¹Et in processione dicitur hæc missa.¹

Officium. Ps. 17

EXAUDÍVIT de templo sancto suo vocem meam, allelúya: et clamor meus in conspéctu ejus, introívit in aures ejus, allelúya, allelúya.

Psalms. Diligam te, Dómine, fortitúdo mea: Dóminus firmaméntum meum et refúgium meum et liberátor meus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui in afflictiónē nostra de tua pietáte confidimus, contra advēsa ómnia tua semper protectionē muniámur. Per.

Secunda Oratio de sancto de quo est ecclesia illa²; tertia oratio de ³Omnibus Sanctis, Oratio Concède, quæsumus, omnípotens Deus.³

Lectio Epistolæ beati Jacobi Apostoli.

c. 5

QUARÍSSIMI, Confitémini altérutrum peccáta vestra, et oráte pro ínvicem ut salvémini: multum enim valet deprecátio justí assidua. Helías homo erat similis nobis passibilis: et oratióne orávit ut non plúeret super terram, et non pluit annos tres et menses sex. Et rursum orávit: et cœlum dedit plúviam et terra dedit fructum suum. Si quis autem ex vobis erráverit a veritatē, et convérterit quis eum: scire

debet quóniam qui convérte fécit peccatórem ab erróre viæ suæ, salvábit ánimam ejus a morte, et óperit multitudínem peccatórum.

Alleluya. **V. Ps. 117** Confitémini Dómino quóniam bonus: quóniam in sœculum misericórdia ejus.

Secundum Lucam. c. 11

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis; Quis vestrum habébit amicum, et ibit ad illum média nocte, et dicet illi: Amice, cómoda mihi tres panes; quóniam amicus meus venit de via ad me, et non hábeo quod ponam ante illum. Et ille deíntus respóndens dicat: Noli mihi moléstus esse, jam óstium clausum est, et púeri mei mecum sunt in cubíli, non possum súrgere et dare tibi. Et ille si perseveráverit pulsans, dico vobis, etsi non dabit illi surgens, eo quod amicus ejus sit, propter improbitátem tamen ejus surget, et dabit illi quotquot habet necessários. Et ego vobis dico: Pétite, et dábitur vobis: quærite, et inveniétis: pulsáte, et aperiétur vobis. Omnis enim qui petit, accipit: et qui quærit, ínvenit: et pulsánti aperiétur. Quis autem ex vobis patrem petit panem, numquid lápidem dabit illi? Aut piscem: numquid pro pisce serpéntem dabit illi? Aut si petierit ovum: numquid porriget illi scorióne? Si ergo vos cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris: quanto magis Pater vester de cœlo dabit Spíritum bonum peténtibus se?

Offertorium. Ps. 108 Confitébor Dómino nimis in ore meo: et in médio multórum laudábo eum, qui ástitit ad dexteram páuperis: ut salvam fáceret a persequéntibus ánimam meam, allelúya.

¹ Nona vero cantata, et omnibus præparatis quæ ad processionem pertinent, eat Processio ad aliquam ecclesiam in civitate, ut plenius in Processionali continetur. Missa de jejunio nisi fit statio ad missam.—Grad.

² nisi fit statio.—Grad.

³ Resurrectione.—92. 98.

Hic fiat sermo ad populum, si placuerit.

Secreta.

HÆC múnera, Dómine, quæsumus, et víncula nostræ pravitátis absólvant, et tuæ nobis misericórdiæ dona concílient. Per Dóminum.

Communio. **Luc. 11** Pétite et accipiétis: quærite et inveniétis, pulsáte et aperiétur vobis: omnis enim qui petit accípit, et qui quærit invenit: et pulsánti aperiétur, allelúya.

Postcommunio.

UOTA nostra, quæsumus, Dómine, pio favóre proséquere; ut dum dona tua in tribulatióne percépimus, de consolatióne nostra in tuo amóre crescámus. Per Dóminum.

Feria **tertia.**

Dicitur ¹magna¹ missa de sancta Maria, nisi aliquod festum cum regimine chori in eadem contigerit; et missa Salus pópuli dicitur in processione ubi fit statio, ²ad quam missam unum tantum Allelúya dicitur;² et in vigilia Ascensionis dicitur missa de Pace in processione; tamen si festum alicujus sancti cum regimine chori in secunda feria contigerit, tunc ³dicitur³ ⁴missa dominicalis in tertia feria vel in vigilia Ascensionis in processione ubi fit statio. Similiter quando festum cum regimine chori in vigilia Ascensionis evenierit, tunc dicitur missa de vigilia in processione, ⁵et fiat statio.⁵ Et semper in his prædictis tribus diebus dicitur magna missa in choro post sextam; et post illam missam statim dicitur hora nona: et tunc exeat processio.

¹ non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

² non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

³ dicatur.—94. 97.

⁴ missa de jejunio in processione ubi fit statio, ut supra, et.—Grad.

⁵ ubi fit statio.—94. 97. non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

In vigilia **Ascensionis Domini.**

Ad Missam. Officium. Ps. 46

MNES gentes pláudite mánibus, jubiláte Deo in voce exsultatiónis, allelúya, allelúya.

Psalmus. Subjécit pópulos nobis: et gentes sub pédibus nostris.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Pater, ut nostræ mentis intentio, quo Unigenitus Filius tuus Dominus noster venturæ solemnitatis gloriosus auctor ingressus est, semper intendat; et quo fide pergit conversatione perveniat. Per.

Memoria de sancta Maria et de Omnibus Sanctis.

Lectio Actuum Apostolorum.

c. 4

IN diebus illis, Multitudinis autem credentium erat cor unum et anima una: nec quisquam eorum quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia. Et virtute magna reddebant apostoli testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri: et gratia magna erat in omnibus illis. Neque enim quisquam egens erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant, vendentes afferebant pretia eorum quæ vendebant, et ponebant ante pedes apostolorum. Dividebatur autem singulis prout cuique opus erat.

Allelúya. **Ps. 46** Omnes gentes pláudite mánibus: jubiláte Deo in voce exsultatiónis.

Secundum Johannem. c. 17

IN illo tēpore, Sublevātis Jesus óculis in cœlum, dixit; Pater, venit hora, clarífica Fílium tuum, ut et Fílius tuus claríficet te: sicut dedísti ei potestátem omnis carnis, ut omne quod dedísti ei, det eis vitam ætérnam. Hæc est ¹autem¹ vita ætérna: Ut cognóscant te, solum verum Deum, et quem misísti Jesum Christum. Ego te clarificávi super terram: opus consummávi quod dedísti mihi ut fáciam: Et nunc clarífica me tu, Pater, apud temetípsum, claritáte quam hábui prius quam mundus esset, apud te. Manifestávi nomen tuum homínibus quos dedísti mihi de mundo. Tui erant, et mihi eos dedísti: et sermónem tuum servavérunt. Nunc cognovérunt quia ómnia quæ dedísti mihi, abs te sunt: quia verba quæ dedísti mihi, dedi eis: et ipsi accepérunt et cognovérunt vere quia ²a te exivi, et credidérunt quia tu me misísti.² Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his quos dedísti mihi: quia tui sunt. Et mea ómnia tua sunt, et tua mea sunt: et clarificátus sum in eis: et jam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te vénio.

Offertorium. Act. c. 1

Viri Galilæi, quid admirámini aspicientes in cœlum? hic Jesus qui assúptus est a vobis in cœlum sic véniet: quemádmódum vidístis eum ascendéntem in cœlum; allelúya.

Secreta.

SACRIFICIUM, Domine, pro Filii tui supplices venerabili quam prævenimus nunc ascensione deferimus: præsta, quæsumus, ut et nos per ipsum his sacrosanctis commercii ad cœlestia consurgamus. Qui tecum vivit.

Præfatio quotidiana.

Communio. Johan. 17 Pater, cum essem cum eis, ego servábam eos quos dedísti mihi, allelúya: nunc autem ad te vénio: non rogo ut tollas eos de mundo: sed ut serves eos a malo, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

GRIBUE, quæsumus, Domine, ut per hæc sacramenta quæ sumpsimus, illuc tendat nostræ devotionis affectus, quo tecum est nostra substantia Jesus Christus³ Dominus noster. Qui tecum.

In die Ascensionis Domini.

Ad Missam. Officium. Act. c. 1

VIRI Galilæi, quid admirámini aspicientes in cœlum, allelúya, quemádmódum vidístis eum ascendéntem in cœlum: ita véniet, allelúya, allelúya, allelúya.

Psalmus. Cumque intueréntur in cœlum eúntem illum: ecce duo viri astitérunt iuxta illos in véstibus albis: qui et dixerunt.

Kýrie eléyson.

Glória in excélsis.

Oratio.

CONCÉDE, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui hodiérna die Unigénitum tuum redemptórem nostrum ad cœlos ascendisse crédimus, ipsi quoque mente in cœlestibus habitémus. Per eúndem.

¹ enim.—4L. 13. 15.

² tu me misisti, et crediderunt quia a te exivi.—92. 97. 98.

³ Filius tuus.—94. 97.

Lectio Actuum Apostolorum. cap. 1

PRIMUM quidem sermónem feci de ómnibus, O Theóphile, quæ cœpit Jesus fácere et docére, usque in diem qua præciþiens apóstolis per Spíritum Sanctum quos elégit assúptus est: quibus et præbuit seípsum vivum post passióem suam in multis arguméntis, per dies quadraginta appárens eis et loquens de regno Dei. Et convéscens præcépit eis ab Hierosólymis ne discéderent, sed expectárent promissionem Patris, quam audístis (inquit) per os meum: quia Johánnes quidem baptizávit aqua, vos autem baptizabimini Spíritu Sancto non post multos hos dies. Igitur qui convénerant, interrogábant eum dicéntes; Dómine, si in témpore hoc restitues regnum Israel? Dixit autem eis; Non est vestrum nosse témpora vel mómenta quæ Pater pósuit in sua potestáte: sed accipiétis virtútem superveniéntis Spíritus Sancti in vos, et éritis mihi testes in Hierúsalem et in omni Judæa et Samaría et usque ad últimum terræ. Et cum hæc dixisset, vidéntibus illis, elevátus est; et nubes suscepit eum ab óculis eórum. Cumque intueréntur in cœlum eúntem illum, ecce duo viri astitérunt juxta illos in véstibus albis, qui et dixérunt; Viri Galilæi, quid statis aspiciéntes in cœlum? Hic Jesus qui assúptus est a vobis in cœlum, sic véniet quemádmódum vidístis eum eúntem in cœlum.

Allelúya. *¶ Ps. 46* Ascéndit Deus in jubilatione: et Dóminus in voce tubæ.

Hac die et in Octavis, ¹etiam¹ si duplex festum ibidem celebretur, dicitur

Allelúya. *¶ ad Eph. 4* Ascéndens Christus in altum: captívam duxit captivitátem, dedit dona homínibus.

¹ non habent 94. 97.

² in.—94. 26. 57.

Quotidie per Octavas, nisi in Dominica et in octava die, sive fiat servitium de Ascensione sive de aliquo festo cum regimine chori, nisi in festo Philippi et Jacobi et in Inventione sanctæ Crucis, erit secundum

Allelúya. *¶* Dóminus in Sinai² sancto, ascéndens in altum captívam duxit captivitátem.

Sequentia.

REX omnipotens, die hodierna Mundo triumphali redempto potentia, Victor ascendit cœlos, unde descenderat. Nam quadraginta postquam surrexerat Diebus sacris confirmans pectora Apostolorum, pacis cara relinquens oscula, Quibus et dedit potestatem laxandi crimina, Et misit eos in mundum, baptizare cunctas animas, In Patris et Filii et Spiritus Sancti clementia. Et convescens, præcepit eis ab Hierosolymis Ne abirent, sed expectarent promissa munera; Non post multos enim dies mittam vobis Spiritum Paraclitum in terra, Et eritis mihi testes in Hierusalem, Judæa, sive Samaria. Et cum hoc dixisset, videntibus illis, elevatus est, et nubes clara Suscepit eum ab eorum oculis, intuentibus illis æthera. Ecce steteret amicti duo viri in veste alba Juxta dicentes, Quid admiramini cœlorum alta? Jesus enim hic, qui assumptus est a vobis ad Patris dexteram,

Ut ascendit, ita veniet, quærens talenti
commissi lucra.

O Deus, ¹coeli, maris, arvi,¹
hominem, quem creasti,
quem fraude subdola

Hostis expulit paradiso,
et captivatum secum
traxit ad tartara,

Sanguine proprio
quem redemisti Deus,

Illuc et revehis,
unde prius corruptit,
paradisi gaudia.

Judex cum veneris,
judicare sæcula,

Da nobis, petimus,
sempiterna gaudia
in sanctorum patria.

In qua tibi cantemus
omnes Alleluya.

Secundum Marcum. c. 16

IN illo témpore, Recumbéntibus únde-
cim discípulis apparuit illis Jesus et
exprobrávit incredulitátem illórum et du-
ritiam cordis: quia his qui víderant eum
resurrexisse,² non crediderant. Et dixit
eis; Eúntes in mundum univérsum, præ-
dicáte evangélium omni creatúræ. Qui
crediderit et baptizátus fúerit, salvus erit:
qui vero non crediderit, condemnábitur.
Signa autem eos qui crediderint, hæc se-
quéntur: In nómine meo dæmónia ejí-
cient; linguis loquéntur novis: serpéntes
tollent; et si mortíferum quid bíberint,

non eis nocébit; super ægros manus im-
pónent, et bene habébunt. Et Dóminus
quidem Jesus postquam locútus est eis,
assúptus est in cœlum, et sedet a dex-
tris Dei. Illi autem profecti prædicavérunt
ubique, Dómino cooperánte et sermónem
confirmánte sequéntibus signis.

³Credo.³

Offertorium. Ps. 46 Ascéndit Deus in ju-
bilatióne: ⁴et⁴ Dóminus in voce tubæ, al-
lelúya.

Secreta.

SÚSCIPE, Dómine, múnera quæ pro Fí-
lii tui gloriósa ascensióne deférimus;
et concéde propítius, ut a præsentibus pe-
rículis liberémur et ad vitam perveniámus
ætérnam. Per eúndem.

Præfatio. Qui post resurrectionem et
Communicántes. **Et dicuntur per totas**
Octavas et etiam in Dominica quando de
Ascensione agitur.

Communio. Ps. 67 Psállite Dómino qui
ascéndit super cœlos cœlórum ad orién-
tem, allelúya.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, omnípotens
et miséricors Deus, ut quæ visibíli-
bus mystériis suménda percépimus, invi-
síbili consequámur effectū. Per.

**Per totas Octavas dicitur eadem missa ni-
si festum cum regimine chori intercurrat:
et nisi in Dominica; sed sine Sequentia et**
Credo.

¹ cœlum, mare, arva.—92. 94. 98. 4L. 57.

² a mortuis.—98. 4L. 13. 57.

³ habetur in 26.

⁴ non habent 92. 98.

Dominica infra Octavas Ascensionis.

Ad Missam. Officium. Ps. 26

EXAUDI, Dómine, vocem meam qua clamávi ad te, allelúya; tibi dixit cor meum, quæsívi vultum tuum, vultum tuum, Dómine, requíram: ne avértas fáciem tuam a me, allelúya, allelúya.

Psalmus. Dóminus illuminátio mea: et salus mea, quem timébo.

Deinde dicitur Kýrie eléyson de quarta die infra Octavas cum regimine chori, licet in sexta feria vel in sabbato præcedente aliquod festum cum regimine chori celebratum fuerit.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, fac nos tibi semper et devótam gérere voluntátem, et majestáti tuæ sincéro corde servíre. Per Dóminum.

Memoria fiat de Ascensione.

Lectio Epistolæ beati Petri Apostoli.

I c. 4

ARISSIMI, Estóte prudéntes et vigiláte in oratióibus. Ante ómnia autem mútuam in vobismetípsis caritátem contínuam habéntes: quia cáritas óperit multitúdinem peccatórum. Hospitáles ínvicem sine murmuratióne: unusquisque sicut accépit grátiam, in alterútrum illam ministrátes, sicut boni dispensatóres multifórmis grátiae Dei. Si quis lóquitur, quasi sermónes Dei: si quis minístrat, tanquam ex virtúte quam adminístrat Deus: ut in ómnibus honorificétur Deus, Per Jesum Christum Dóminum nostrum.

Allelúya. **V. Ps. 46** Regnábít Dóminus super omnes gentes: Deus sedet super sedem sanctam suam.

Allelúya. **V. Johan. 14** Non vos relínquam órphanos: vado et vénio ad vos, et gaudébit cor vestrum.

Nulla dicitur Sequentia.

Secundum Johannem. c. 15 et 16

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Cum vénerit Paráclytus, quem ego mittam vobis a Patre Spíritum veritátis qui a Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me. Et vos testimónium perhibébitis, quia ab initio mecum estis. Hæc locútus sum vobis, ut non scandalizémini. Absque synagógis fácient vos: sed venit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo. Et hæc fácient vobis, quia non novérunt Patrem neque me. Sed hæc locútus sum vobis: ut cum vénerit hora, eórum reminiscámini, quia ¹ego¹ dixi vobis.

Offertorium. Ps. 145 Lauda ánima mea Dóminum: laudábo Dóminum in vita mea, psallam Deo meo quámdiu ero, allelúya.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut hanc tibi hostiam in ejus corpus et sanguinem placabiliter offeramus, quem sedentem a dextris virtutis tuæ ²etiam² pro nobis interpellare confidimus, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Communio. Johan. 17 Pater, cum essem cum eis ego servábam eos quos dedísti mihi, allelúya: nunc autem ad te vénio; non rogo ut tollas eos de mundo: sed ut serves eos a malo, allelúya, allelúya.

¹ hæc.—26.—non habent 97. 13.² et—92. 98. 4L. 57.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut per hæc sacrosancta commercia in totius Ecclesiæ confidamus corpore faciendum, quod ejus præcessit in capite. Per eundem.

Si aliquod festum cum regimine chori in hac dominica venerit, totum servitium fiat de festo; et missa de dominica in capitulo dicitur; cum cantu super *Kýrie eléyson, Glória in excelsis, Sanctus et Agnus, sicut in festo trium lectionum sine regimine chori, cum uno Allelúya. V. Regnabit. Et tunc ad missam de festo erit secundum Allelúya. V. Non vos. nisi in festo sanctæ crucis. Et etiam erit secundum Allelúya in crastino Octavarum Ascensionis, licet de sancta Maria fiat plenum servitium.*

In Octavis Ascensionis Domini ad missam omnia fiant sicut in die, more simplicis festi,¹ sine Sequentia et Credo.

Feria sexta totum fiat servitium de sancta Maria, si a festo cum regimine chori vacaverit.

In vigilia Pentecostes.

²Accedat sacerdos ad altare cum diacono et subdiacono et cæteris ministris altaris in solemni apparatu, sicut in vigilia Paschæ, confessione jam non dicta sed tantum Pater noster, et legantur lectiones a dignioribus personis in superpelliciis ad gradum chori sine titulis.

Lectio prima. Gen. 22

TENTÁVIT Deus Abraham, et dixit ad eum; Abraham, Abraham. At ille respondit; Adsum. Ait illi; Tolle filium tuum unigénitum quem diligis, Isaac, et vade in Terram visionis; atque offeres eum ibi in holocaustum super unum móntium

quem monstrávero tibi. Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit ásinum suum, ducens secum duos júvenes et Isaac filium suum: cumque concidisset ligna in holocaustum, ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus. Die autem tertio, elevátis óculis, vidit locum procul, dixitque ad púeros suos; Expectáte hic cum ásino: ego et puer illuc usque properántes, postquam adoravérimus revertémur ad vos. Tulit quoque ligna holocausti, et impósuit super Isaac filium suum: ipse vero portábat in mánibus suis ignem et gládium. Cumque duo pérgerent simul, dixit Isaac patri suo; Pater mi. At ille respondit; Quid vis, fili? Ecce, inquit, ignis et ligna: ubi est víctima holocausti? Dixitque Abraham; Deus providébit sibi víctimam holocausti, fili mi. Pergébant ergo páriter. Venerúntque ad locum quem osténderat ei Deus, in quo ædificávit altáre, et désuper ligna compósuit: cumque ³alligáset³ Isaac filium suum, pósuit eum in altári super struem lignórum. Extendítque manum, et arrípuit gládium ut immoláret filium suum. Et ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens; Abraham, Abraham. Qui respondit; Adsum. Dixitque ei; Ne exténdas manum tuam super púerum, neque fácias illi quicquam: nunc cognóvi quod timeas Deum, et non pepercísti filio tuo unigénito propter me. Levávit Abraham óculos suos, vidítque post tergum arietem inter vepres hæréntem córnibus, quem assúmens óbtulit holocaustum pro filio. Appellávitque nomen loci illius, Dóminus videt. Unde usque hódie dicitur: In monte Dóminus vidébit. Vocávit autem Angelus Dómini Abraham secúndo de cœlo, dicens; Per memetípsum jurávi,

¹ nisi duplex festum impediatur.—97. 13. 26. Grad.

² Cantata hora nona.—97. 13. 26.

³ colligasset.—92. 97. 98. 4L. 57.

dicit Dóminus: quia fecísti rem hanc, et non pepercísti filio tuo unigénito propter me: benedicam tibi, et multiplicábo semen tuum sicut stellas cœli, et velut arénam quæ est in lítore maris: possidébit semen tuum portas inimicórum suórum, et benedicéntur in sémine tuo omnes gentes terræ, quia obedísti voci meæ. Revérsus est Abraham ad púeros suos, abierúntque Bersabée simul, et habitávit ibi.

Sequatur Oratio sine Dóminus vobíscum **sed tantum cum** Orémus.

Oratio.¹

DEUS, qui in Abrahæ fámuli tui ópere humano géneri obediéntiæ exéempla præbuísti, concéde nobis, et nostræ voluntátis pravitátem frángere, et tuórum præceptórum rectitúdinem in ómnibus adimplére. Per Dóminum.

Lectio secunda. Scripsit Móyses Cánticum. **et Tractus,** Atténde cœlum. **Require supra in Vigilia Paschæ.**

Omnes Tractus a choro dicuntur alternatim, præter ultimum, et omnes Orationes sine Dóminus vobíscum **præter ultimum dicuntur, sed tantum cum** Orémus.

Oratio.¹

DEUS, qui es glorificátio fidélium et vita justórum; qui per Móysen fámulum tuum nos quoque modulatióne sacri cáminis erudísti; univérsis géntibus misericórdiæ tuæ munus operáre, tribuendo beatitúdinem, auferendo terrórem; ut quod prænunciátum est ad supplicium, in remédium transferátur ætérnum. Per Dóminum.

Lectio tertia. Apprehéndent septem mulieres. **et Tractus.** Vinea facta. **Quære supra fol.** 202.

Oratio.

DEUS, qui nos ad celebrándam hanc præsentem festivitátem utriúsque testaménti páginis ínstruis: da nobis intelligere misericórdias tuas, ut ex perceptiône præsentium múnere firma sit expectatió futurórum. Per Dóminum.

[Baruch c. 3]

AUDI, Israel, mandáta vitæ; áuribus pèrcipe ut scias prudéntiam. Quid est, Israel, quod in terra inimicórum es? Inveterásti in terra aliéna: coinquinátus es cum mórtuis: deputátus es cum ²his qui in inférno sunt: ²dereliquísti fontem sapiéntiæ. Nam si in via Dei ambulásses, habitásses útique in pace super terram. Disce ubi sit sapiéntia, ubi sit virtus, ubi sit prudéntia, ubi sit intelléctus; ut scias simul ubi sit ³longitúrnitas vitæ³ et ⁴victus,⁴ ubi sit lumen oculórum et pax. Quis invénit locum ejus, et quis introívit in thesáuros ejus? Ubi sunt príncipes géntium, et qui dominántur super béstias quæ sunt ⁵in terra?⁵ Qui in ávibus cœli ludunt, qui argéntum thesaurízant et aurum in quo confidunt hómines, et non est finis ⁶acquisitiónis⁶ eórum. Qui argéntum fábricant, et solíciti sunt, nec est invéntio óperum illórum. ⁷Et tamen⁷ extermináti sunt, et ad inferos descendérunt, et álíi ⁸in locum illórum surrexérunt.⁸ Júvenes vidérunt lumen, et habitavérunt super terram. Viam

¹ non habet 26.

²descendentibus in infernum.—26. V.

³longiturna vita.—92. 97. 98.

⁴virtus.—92. 98. 4L. 13. 57.

⁵super terram.—26. V.

⁶possessionis.—4L. 13. 57.

⁷non habent 92. 98. 26. V.

⁸loco eorum exsurrexerunt.—26. V.

autem disciplinæ ¹nesciérunt¹ neque intellexérunt sémitas ejus; neque suscepérunt eam filii eórum. A fácie eórum longe facta est. Non est audita in terra Chánaan, neque visa est in Theman. Filii quoque Agar qui exquisiérunt prudéntiam quæ de terra est, negotiatóres terræ et Theman et fabulatóres et exquisitóres prudéntiæ et intelligéntiæ. Viam autem sapiéntiæ nesciérunt, neque meminérunt semitarum ejus. O Israel, quam magna est domus Dei, et ingens locus possessionis ejus. Magnus et non habet consummationem; excelsus et imménsus. Ibi fuérunt gigántes nomináti, illi qui ab iníitio fuérunt, statúra magna, sciéntes bellum. Non hos elégit Dóminus, neque viam disciplinæ invenerunt; propterea periérunt. Et quóniam non habuérunt sapiéntiam, interiérunt propter suam insipiéntiam. Quis ascendit in cœlum, et accépit eam, et edúxit eam de núbibus? Quis transfretávit mare et invénit eam, et áttulit illam super aurum eléctum? Non est qui ²sciat viam² ejus, neque qui ³excoGITet³ sémitas ejus. Sed qui scit universa novit illam, et adinvénit illam prudéntia sua. Qui ⁴perfécit⁴ terram in sempitérno témpore, et adimplévit eam pecúdiibus et quadrupédibus. Qui emíttit lucem et vadit; et vocávit eam, et óbedit illi in tremóre. Stellæ autem dedérunt lumen in custódiis suis, et lætátæ sunt. Vocátæ sunt, et dixerunt; ⁵Ecce⁵ ádsumus. Et luxérunt ei cum jocunditáte qui fecit illas. Hic est Deus noster, et non æstimábitur álius ⁶ad illum.⁶ Hic adinvénit omnem viam disciplinæ, et dedit illam Jacob púero suo, et

Israel dilécto suo. Post hæc ⁷super terram⁷ visus est, et cum homínibus conversátus est.

Oratio.

DEUS, qui nobis per prophetárum ora præcepísti temporália relinquere atque ad ætérna festináre; da fámulis tuis, ut quæ a te jussa cognóvimus, implére cœlesti inspiratióne valeámus. Per Dóminum.

Tractus. Ps. 41 Sicut cervus desiderat ad fontes aquárum: ita desiderat ánima mea ad te, Deus.

℣. Sitívit ánima mea ad Deum vivum: quando véniam et apparébo ante fáciem Dei mei.

℣. Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte: dum dicitur mihi per singulos dies, Ubi est Deus tuus.

Deinde hæ duæ Orationes dicuntur sub uno Per Dóminum et sub uno Orémus.

Oratio.

CONCÉDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui solemnitátem doni Sancti Spíritus cólimus, cœlestibus desideríis accénsi, fontem vitæ sitiámus Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Alia Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui Paschale sacramentum quinquaginta dierum voluisti mysterio contineri; præsta, quæsumus, ut gentium facta dispersio divisione linguarum, ad unam confessionem tui nominis cœlesti munere congregetur. Per Dominum.

¹ignoraverunt.—26. V.

²possit scire vias.—26. V.

³exquirat.—26. V.

⁴præparavit.—26. V.

⁵non habent 92. 97. 98. 15. V.

⁶adversus eum.—15. 26. V.

⁷in terris.—15. 26. V.

Deinde sequantur Letaniæ et Benedictio fontium, sicut in Vigilia Paschæ, eodem videlicet modo et ordine in eundo et redeundo et in statione. In redeundo dicitur Rex sanctorum, et postea incipiatur missa. Kýrie eléyson. et interim dicat sacerdos Confiteor etc. more solito. Sequatur Glória in excelsis. Tunc omnes genuflectent exuentes capas nigras, et pulsentur omnes campanæ. Deinde dicitur Dominus vobiscum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut claritatis tuæ super nos splendor effulgeat, et lux tuæ lucis corda eorum qui per grâtiâ tuam renâti sunt Sancti Spiritus illustratione confirmet. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 19

IN dièbus illis, Factum est cum Apóllo esset Corínthi, et Paulus, peragrâti superiõribus partibus, veniret Ephesum, et inveniret quosdam discipulos, dixitque ad eos; Si Spiritum Sanctum accepistis credentes? At illi dixerunt ad eum; Sed neque si Spiritus Sanctus est, audivimus. Ille vero ait; In quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt; In Johannis baptismo. Dixit autem Paulus; Johânes baptizavit baptismo poenitentiae populum ¹docens¹ in eum qui venturus esset post ipsum ut crederent, hoc est in Jesum. His auditis, baptizati sunt in nomine Domini Jesu. Et cum imposuisset illis manus Paulus, venit Spiritus Sanctus super eos, et loquebantur linguis et prophetabant. Erant autem omnes viri fere duodecim. Introgressus autem

²Paulus² synagõgam, cum fiducia loquebatur per tres menses, disputans et suadens de regno Dei.

³Lecta Epistola, duo clerici de secunda forma in capis sericis, in pulpito cantent hoc Alleluya chorus idem prosequatur. Clerici ¶ Ps. 117

Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Chorus finiat cum neuma. Item clerici reincipiant Alleluya sine neuma. Deinde sequatur Tractus, qui a duobus de secunda forma in capis nigris ad gradum chori totus et integer cantetur, choro interim sedente.

Tractus. Ps. 116 Laudate Dominum, omnes gentes: et collaudate eum, omnes populi.

¶ Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.

Iterum vero procedat diaconus cum subdiacono per medium chori, more solito, sine cruce, ad legendum Evangelium quem præcedant duo ceroferarii cereis extinctis; et legatur in pulpito more dominicali Evangelium sequens.³

Secundum Johannem. c. 14

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Si diligitis me, mandata mea servate. Et ego rogabo Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, Spiritum veritatis, quem⁴ mundus non potest accipere, quia non videt eum nec scit eum: vos autem cognoscetis eum: quia apud vos manebit, et in vobis erit. Non vos relinquam orphanos: veniam ad vos. Adhuc modicum: et

¹ dicens.—92. 98. V.

² non habent 92. 97. 98. V.

³ Et legatur in Pulpito, similiter et Evangelium, sicut in vigilia Paschæ; Alleluya. versu Confitemini; Tractus Laudate Dominum.—92. 94. 97. 98. 57.

⁴ hic.—92. 98. 4L. 57.

mundus me jam non videt. Vos autem videtis me: quia ego vivo, et vos vivetis. In illo die vos cognoscetis, quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis. Qui habet mandata mea et servat ea, ille est qui diligit me. Qui autem diligit me, diligetur a Patre meo, et ego diligam eum, et manifestabo ei meipsum.¹

Non dicitur Credo.

Offertorium. Ps. 103 Emítte Spíritum tuum et creabúntur: et renovábis fáciem terræ: sit glória Dómini in sæcula, allelúya.

Secreta.

HOSTIAS populi tui, quæsumus, Domine, miseratus intende; et ut ti-

bi reddantur acceptæ, conscientias nostras Sancti Spiritus salutaris emundet adventus. Per Dominum. Ejusdem.

Præfatio quotidiana.

Hac die Sanctus et Agnus solemniter dicuntur.

Communio. Johan. 7 Ultimo festivitatis die dicébat Jesus, Qui in me credit: flúmina de ventre ejus fluent aquæ vivæ; hoc autem dixit de Spíritu quem acceptúri erant credentes in eum, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut Spiritus Sanctus adveniens maiestatem nobis Filii tui manifestando clarificet. Per eundem. In unitate ejusdem.

¹ Et legatur (in Pulpito 57.) more dominicali.—92. 94. 97. 98. 57.

In die **sancto Pentecostes.**

Ad Missam. Officium. Sap. 1

SPÍRITUS Dómini replévit orbem terrárum, allelúya: et hoc quod cóntinet ómnia sciéntiam habet vocis, allelúya, allelúya, allelúya.

Ps. 67 Exsúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Oratio.

DEUS, qui hodiérna die corda fidélium Sancti Spíritus illustratióne docuisti; da nobis in eódem Spíritu recta sápere et de ejus semper consolatióne gaudére. Per. In unitáte ejúsdem.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 2

IN diébus illis, Dum compleréntur dies Pentecóstes, erant omnes discípuli páriter in eódem loco: et factus est repénite de cœlo sonus, tanquam adveniéntis spíritus veheméntis, et replévit totam domum ubi erant sedéntes. Et apparuérunt illis dispartitæ linguæ tanquam ignis, sedítque supra singulos eórum. Et repléti sunt omnes Spíritu Sancto, et cœpérunt loqui váriis linguis, prout Spíritus Sanctus dabat éloqui illis. Erant autem in Hierúsalem habitántes Judæi viri religiósí, ex omni natióne quæ sub cœlo est. Facta autem hac voce, convénit multitúdo, et mente confúsa est, quóniam audiébat unusquisque lingua sua illos loquéntes. Stupébant autem omnes et mirabántur adinvicem, dicéntes; Nonne ecce omnes isti qui loquúntur Galilæi sunt? Et quómodo nos audívimus unusquisque linguam nostram in qua nati

sumus? Parthi et Medi et Elamítæ et qui hábitant Mesopotámiam, Judæam et Capadóciám, Pontum et Asiam, Phrýgiam et Pamphýliam Ægýptum et partes Líbyæ quæ est circa Cyrénen et ádvenæ Románi, Judæi quoque et Prosélyti, Cretes et Arabes: audívimus eos loquéntes nostris linguis magnália Dei.

Allelúya. **Ps. 103** Emítte Spíritum tuum et creabúntur: et renovábis fáciem terræ.

Allelúya. **Ps.** Spiritus Sanctus procedens a throno, apostolorum pectora invisibili hodie perlustravit potentia.

Sequentia.

SANCTI Spiritus
adsit nobis gratia,
Quæ corda nostra sibi
faciat habitacula,
Expulsis inde cunctis
vitiis spiritalibus.
Spiritus alme,
illustrator omnium,
Horridas nostræ
mentis purga tenebras.
Amator sancte sensorum
semper cogitatum,
Infunde unctionem tuam
clemens nostris sensibus.
Tu purificator omnium
flagitiorum spiritus,
Purifica nostri oculum
interioris hominis
Ut videri supremus
genitor possit a nobis.
Mundi ¹cordis¹ quem soli
cernere possunt oculi.

¹ corde.—92. 98. 57.

Prophetas tu inspirasti, ut præconia
Christi
præcinnuissent inclyta.
Apostolos¹ confortasti, uti trophæum
Christi
per totum mundum veherent.
Quando machinam per verbum suum
fecit Deus cœli, terræ, marium.
Tu, super aquas foturus eas
numen tuum expandisti, Spiritus.
Tu, animabus vivificandis,
aquas fœcundas;
Tu, aspirando, das spirituales
esse homines;
Tu, divisum per linguas mundum,
et ritus, adunasti, Domine.
Idolatrias ad cultum Dei
revocas, magistrorum optime.
Ergo nos supplicantes tibi
exaudi propitius, Sancte Spiritus,
Sine quo preces omnes cassæ
²creduntur,² et indignæ Dei auribus.
Tu, qui omnium sæculorum sanctos
Tui nominis docuisti
instinctu ³amplectendo³
Spiritus,
Ipse hodie apostolos Christi
Donans, munere insolito,
et cunctis inaudito sæculis,
Hunc diem gloriosum fecisti.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 14

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis; Si quis diligit me, sermonem meum servabit; et Pater meus diligit eum, et ad eum veniémus, et mansiónem apud eum faciémus: qui non diligit me, sermones meos non servat. Et sermonem quem audistis, non est meus: sed ejus qui

misit me Patris. Hæc locútus sum vobis, apud vos manens. Paráclitus autem Spíritus Sanctus, quem mittet Pater in nómine meo, ille vos docébit ómnia et súggeret vobis ómnia quæcúmque dixeró vobis. Pacem relínquo vobis, pacem meam do vobis: non quómodo mundus dat, ego do vobis. Non turbétur cor vestrum, neque formídet. Audístis quia ego dixi vobis: Vado et vénio ad vos. Si diligerétis me, gauderétis útique quia vado ad Patrem: quia Pater major me est. Et nunc dixi vobis prius quam fiat: ut cum factum fúerit, credátis. Jam non multa loquar vobiscum: venit enim princeps mundi hujus, et in me non habet quidquam. Sed ut cognóscat mundus quia⁴ diligo Patrem, et sicut mandátum dedit mihi Pater, sic fácio.

Credo.

Offertorium. Ps. 67 Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, a templo tuo quod est in Hierúsalem: tibi ófferent reges múnera, allelúya.

Secreta.

MÚNERA,⁵ Dómine, quæsumus, obláta sanctifica, et corda nostra Sancti Spíritus illustratióne emúnda. Per. In unitáte ejúsdem.

Præfatio. Qui ascéndens.

Hæc Præfatio dicitur quotidie per hanc hebdomadam et in omnibus missis de Sancto Spiritu per totum annum. Ita quod extra hanc hebdomadam non dicuntur hæc duo verba hodiérna die in Præfatione. Communicantes et Hanc ígitur usque ad festum Sanctæ Trinitatis tantum dicuntur.

¹ tu.—92. 94. 98.

² redduntur.—92. 94. 4L. 57.

³ amplectende.—92. 97. 98. 4L. 57.

⁴ ego.—98. 13. 57.

⁵ nostra.—97. 26.

Communio. Act. 2 Factus est repente de caelo sonus adveniētis spīritus vehemēntis ubi erant sedētes, allelūya: et replēti sunt omnes Spīritu Sancto, loquētes magnālia Dei, allelūya, allelūya.

Postcommunio.

SANCTI Spīritus, Dōmine, corda nostra mundet infūso: et sui roris íntima aspersiōne fœcūndet. Per Dōminum. In unitate ejusdem.

Feria secunda post Pentecosten.

Ad Missam. Officium. Ps. 80

IBÁVIT eos ex ádipe fruménti, allelūya: et de petra melle saturávit eos, allelūya, allelūya, allelūya.

Psalmus. Exsultáte Deo adjutóri nostro: jubiláte Deo Jacob.

Oratio.

DEUS, qui apóstolis tuis Sanctum dedísti Spīritum: concède plebi tuæ piæ petitiōnis effectum, ut quibus dedisti fidem, largiáris et pacem. Per Dōminum. In unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 10

IN diēbus illis, Apériens Petrus os suum, dixit; Viri fratres et patres, nobis præcépit Dōminus pópulo prædicáre et testificári, quia ipse est qui constitútus est a Deo iudex vivórum et mortuórum. Huic omnes Prophétæ testimónium pérhibent, remissiōnem peccatórum accíperere per nomen ejus omnes qui credunt in eum. Adhuc loquēte Petro verba hæc, cecidit Spīritus Sanctus super omnes qui audiebant verbum. Et obstupuérunt ex circumcisiōne fideles qui vénéranť cum Petro: quia et in natiōnes grátia Spīritus Sancti effúsa est. Audiébant enim illos lo-

quētes linguis, et magnificātes Deum. Tunc respōndit Petrus; Numquid aquam quis prohibére potest, ut non baptizéntur hi, qui Spīritum Sanctum accepérunt sicut et nos? Et jussit eos baptizári in nómine Dómini nostri Jesu Christi.

Allelūya. **Ps. 103** Emítte Spīritum tuum et creabúntur: et renovábis faciē terræ.

Allelūya. **Johan. 14** Paráclitus Spīritus Sanctus, quem mittet Pater in nómine meo: ille vos docébit omnem veritátem.

Sequentia.

RESONET sacrata
jam turma diva symphonia
Repleta gaudia

promissa e caelo reddita,
In unum congregata
apostolorum phalanx
præclara exspectans munera.

Repente vox divina
Paraclytum nunciat
decorans sanctorum viscera.

Fantur omni lingua
nonnulla mysteria
Deique magnalia.

Cantica divina
non cessat reboare
ejus quoque caterva.

O Deus omnis arvi
te laudat sol et luna
concrepat usia
cuncta coelica
et profunda flumina.

Te psallat tellus alma
sidera cuncta clara
jubilat, adorat,
amat redempta
omnis quoque anima.

Stupens Judæa, hæc, inquit, execranda,
concio ¹vino ista¹ est repleta mustique

¹ vino isto.—13. 15. Grad. ista vino.—97. 26.

crapula baccho plenos deputat repletos
gratia.

Sumens hæc Petrus divina mysteria supe-
rat obdurata corda illa, et fore affirmat
vaticinia Johelis de hoc prædicta.

Ovans anima nunc nostra
boat carmina devota
quo suscipiat
cœlestia habitacula.

Pangat omnis chorda nostra
sancta præconia tua
ut semper pia
percipiat carismata.

Omnem hanc meram
suscipe melodiam
ut queamus scandere
luciflua et tua celsa
et decora uranica.

Dudum sacrata
imbuisti pectora
nunc nos reple lumine,
polorumve gaudia cedas
perpetua atque regna.

Te decet laus per tempora
et gloria sidera,
O sanctum Pneuma.

Tu animas et corpora
nostra, Christe, possideas
in sempiterna doxa.

**Evangelium: Sequentia sancti Evangelii:
Secundum Johannem. c. 3**

IN illo tēpore, Dixit Jesus cuidam
principi Pharisæorum; Sic Deus dilē-
xit mundum, ut Fílium suum unigénitum
daret: ut omnis qui credit in eum non pé-
reat, sed hábeat vitam ætérnam. Non enim
misit Deus Fílium suum in mundum ut
júdicet mundum, sed ut salvétur mundus
per ipsum. Qui credit in eum, non judi-
cátur: qui autem non credit, jam judicátus
est: quia non credit in nómine unigéniti
Fílii Dei. Hoc est autem júdicium; quia

lux venit in mundum, et dilexérunt hó-
mines magis ténebras quam lucem: erant
enim eórum mala ópera. Omnis enim qui
male agit, odit lucem, et non venit ad lu-
cem, ut non arguántur ópera ejus: qui au-
tem facit veritátem, venit ad lucem, ut ma-
nifesténtur ejus ópera, quia in Deo sunt
facta.

Credo.

Offertorium. Ps. 17 Intónuit de cœlo Dó-
minus, et altíssimus dedit vocem suam, et
apparuerunt fontes aquárum, allelúya.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut secun-
dum promissionem Filii tui Domi-
ni nostri Jesu Christi, Spiritus Sanctus et
hujus nobis sacrificii copiosius revelet ar-
canum, et omnem reseret propitius veri-
tatem. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Præfatio. Qui ascéndens et Communi-
cantes et Hanc igitur.

Communio. Johan. 14 Spíritus Sanctus
docébit vos; allelúya: quæcúnque dixero
vobis, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PLENUM in nobis, Domine, quæsumus,
remedium nostræ redemptionis ope-
rare; ut habitatione Sancti Spiritus digni
effici valeamus. Per Dominum nostrum
Jesum Christum. In unitate ejusdem.

Feria tertia post Pentecosten.

Ad Missam. Officium. 4 Esd. 2

CCIPITE jocunditátem glóriæ ve-
stræ, allelúya: grátias ágéntes
Deo, allelúya: qui vos ad cœlé-
stia regna vocávit, allelúya, allelúya, alle-
lúya.

Ps. 77 Atténdite, pópule meus, legem
meam: inclináte aurem vestram in verba
oris mei.

Oratio.

ADSIT nobis, Dómine, quæsumus, virtus Spíritus Sancti; quæ et corda nostra cleménter expúrget, et ab ómnibus tueátur advérsis. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Epistola: Lectio Actuum Apostolorum.

c. 8

IN diébus illis, Cum audissent Apóstoli qui erant Hierosólymis, quia recepisset Samaría verbum Dei, misérunt ad eos Petrum et Johánnem: qui cum venissent, oravérunt pro ipsis ut accíperent Spíritum Sanctum: nondum enim in quemquam illórum vénerat, sed baptizáti tantum erant in nómine Dómini Jesu. Tunc imponébant manus super illos, et accipiébant Spíritum Sanctum.

Allelúya. **Ps. 103** Emítte Spíritum tuum et creábuntur: et renovábis faciém terræ.

Allelúya. **V.** Veni, Sancte Spíritus, reple tuórum corda fidélium: et tui amóris in eis ignem accénde.

Sequentia.

EYA musa dic quæso præclara chorea, Blandificaque libens perstrepe organa.

Ast modalans tibia resultet plectro laudum læta carmina,

Nostraque caterva hujus diei euprepia Paracleti charisma hac die alumnos

¹Christi¹ plene intrat,

Facto repente sono, linguis Christi fantur magnalia.

Vesano plena ructu perfidia musto alumnos madere putat Spiritus gratia ardentem quos reddit fervida.

Anastasi peracta quinquagena mysticus penetrat Spiritus pectorum intima, opido reddens flammantia.

Mox egressi omnes una, tetra peragrant arva, infundentes verbi semina,

Mystica patrans signa, superno rore nova bibula, madidant intima.

Ecce, Christe, nunc caterva tua

In hac aula decantat cantica,

Ut cœlesti permixta agmini indiscrete² dicat² nova tibi promens cantica.

Sit perennis Domino gloria,

Decus, honor, potestas, per sæcula,

Qui tribuit Spiritus gratiam omnibus per arva qui sequuntur ejus monita

Poscimus omnes una supplices magnalia,

Ut Sanctus nostra Spiritus emundans intima,

Illustret clare Sophia. Alleluya.

Secundum Johannem. c. 10

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis; Amen, amen, dico vobis: qui non intrat per óstium in ovile óvium sed ascéndit aliúnde, ille fur est et latro. Qui autem intrat per óstium, pastor est óvium. Huic ostiárius áperit, et oves vocem ejus ádiunt; et próprias oves vocat nominátim, et edúcit eas. Et cum próprias oves emíserit, ante eas vadit: et oves illum sequúntur, quia sciant vocem ejus. Aliénium autem non sequúntur, sed fúgiunt ab eo: quia non novérunt vocem alienórum. Hoc provérbium dixit eis Jesus. Illi autem non cognovérunt quid loquerétur eis. Dixit ergo eis íterum Jesus; Amen, amen, dico vobis, quia ego sum óstium óvium. Omnes quotquot venérunt, fures sunt et latrónes, sed non audiérunt eos oves. Ego sum óstium. Per me si quis introíerit, salvábitur: et ingrediétur et egrediétur et páscua

¹ non habet Grad.

² non habet Grad. per incuriam.

inveniet. Fur non venit nisi ut furétur et mactet et perdat. Ego veni ut vitam habeant, et abundantius habeant.

Credo.

Offertorium. Ps. 77 Portas cœli aperuit Dóminus, et pluit illis manna ut éderent: panem cœli dedit ¹eis¹; panem angelórum manducávit homo, allelúya.

Secreta.

DESCENDAT, quæsumus, Domine, Spiritus Sanctus super hoc altare; qui et dona populi tui sanctificet, et sumentium corda placatus emundet. Per. Ejusdem.

Communio. Johan. 15 et 16 Spíritus qui a Patre procedit, allelúya: ille me clarificábit, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

MENTES nostras, quæsumus, Dómine, Spíritus Sanctus divínis réparet sacraméntis, quia ipse est remissio ómnium peccatórum. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Feria quarta Quatuor temporum.

Non dicitur alia magna missa quam de junio, nec in sexta feria nec in sabbato, secundum usum Sarum.

Ad Missam. Officium. Ps. 67

QUÆSUMUS, dum egredereris coram populo tuo, allelúya: iter faciens eis, allelúya: hábítans in illis, allelúya, allelúya.

Psalms. Exsúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Kýrie eléyson cum suis versibus dicitur.

Statim sequatur Glória in excélsis. Non

dicitur Dóminus vobíscum **sed tantum** Orémus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus,² omnipotens Deus,² ut a nostris mentibus carnales amoveat Spiritus Sanctus affectus, et spiritualia nobis dona potenter infundat. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio libri Sapientiæ. c. 1

DILIGITE justitiam, qui judicatis terram. Sentite de Domino in bonitate, et in simplicitate cordis quærite illum. Quoniam invenitur ab his qui non tentant illum; apparet autem eis qui fidem habent in illum. Perversæ enim cogitationes separant a Deo; probata autem virtus corripit insipientes. Quoniam in malivolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Sanctus enim Spiritus disciplinæ effugiet fictum, et auferet se a cogitationibus quæ sunt sine intellectu, et corripietur a superveniente iniquitate. Benignus est enim Spiritus sapientiæ, et non liberabit maledictum a labiis suis. Quoniam renum illius testis est Deus, et cordis ejus scrutator est verus, et linguæ ejus auditor. Quoniam Spiritus Domini replevit orbem terrarum, et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis.

Et legatur ab acolyto superpellicio induto in pulpito. Deinde tres clerici ³de secunda forma in capis sericis³ ibidem dicant,

Allelúya. V. Ps. 103 Emítte Spiritum tuum et creabúntur: et renovábis faciém terræ.

Non repetatur Allelúya.

Sequatur Dóminus vobíscum et Orémus.

¹ illis.—92. 94. 97. 98.

² Domine.—92. 97. 98.

³ non habent 4L. 15.

Oratio.

MENTES nostras, quæsumus, Dómine,
¹Spíritus Sanctus¹ Paráclitus qui a te
 procédit illúminet, et indúcat in omnem
 sicut tuus promísit Fílius veritátem. Qui
 tecum. In unitáte ejúsdem.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 2

IN diébus illis, Stans Petrus cum únde-
 cim elevávit vocem suam, et locútus
 est eis; Viri Judæi et qui habitátis Hierú-
 salem univérsi, hoc vobis notum sit, et áu-
 ribus percípíte verba mea. Non enim, si-
 cut vos æstimátis, hi ébrii sunt, cum sit
 hora diéi tértia: sed hoc est quod dictum
 est per prophétam Johel: Et erit in no-
 víssimis diébus (dicit Dóminus) effúdam
 de Spíritu meo super omnem carnem: et
 prophetábunt filii vestri et filiæ vestræ, et
 júvenes vestri visiónes vidébunt, et senió-
 res vestri sómnia somniábunt. Et quidem
 super servos meos et super ancíllas meas
 in diébus illis effúdam de Spíritu meo,
 et prophetábunt: et dabo prodígia in cœlo
 sursum, et signa in terra deórsum, sángu-
 nem et ignem et vapórem fumi: sol con-
 vertétur in ténebras et luna in sánguinem,
 ántequam véniat dies Dómini magnus et
 manifestus. Et ²erit,² omnis quicumque
 invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

Allelúya. **℣. Act. 2** Loquebántur váriis
 linguis apóstoli magnália Dei.

Repetatur Allelúya sine neuma.

Sequentia.

LUX jocunda, lux insignis,
 qua de throno missus ignis
 in Christi discipulos;
 Corda replet, linguas ditat,
 ad concordem nos invitat
 lingua cordis modulos.

¹ non habet 94.

² non habent 92. 97. 98.

Christus misit quod promisit,
 pignus sponsæ quam revisit
 die quinquagesima.
 Post dulcorem melleum
 petra fudit oleum,
 petra jam firmissima.
 In tabellis saxeis
 non in linguis igneis,
 lex de monte populo.
 Paucis cordis novitas
 et linguarum unitas
 datur in cœnaculo.
 O quam felix, quam festiva,
 dies in qua primitiva
 fundatur Ecclesia!
 Vivæ sunt primitiæ
 nascentis Ecclesiæ
 tria primum millia.
 Panes legis primitivi
 sub una sunt adoptivi
 fide duo populi.
 Se duobus interjecit,
 sicque duos unum fecit
 lapis caput anguli.
 Utres novi non vetusti
 sunt capaces novi musti;
 vasa parat vidua;
 Liquorem dat Helisæus,
 nobis sacrum rorem Deus,
 si corda sint congrua.
 Non hoc musto vel liquore,
 non hoc digni sumus rore,
 si discordes moribus.
 In obscuris et divisis
 non potest hæc paraclisis
 habitare cordibus.
 Consolator alme, veni,
 linguas reple, corda leni,
 nihil fellis aut veneni
 sub tua præsentia.
 Nil jocundum, nil amœnum,

nil salubre, nil serenum,
nihil dulce, nihil plenum,
sine tua gratia.

Tu lumen es et unguentum,
tu cœleste condimentum,
aquæ ¹ditans¹ elementum
virtute mysterii.

Nova facti creatura,
te laudamus mente pura;
gratiæ nunc, sed natura
prius iræ filii.

Tu qui dator es et donum,
nostri cordis omne bonum,
cor ad laudem redde pronum,
nostræ linguæ formans sonum
in tua præconia.

Tu purga nos a peccatis,
auctor ipse ²pietatis,²
et in Christo renovatis
da perfectæ novitatis
plena nobis gaudia.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 6

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis ³et turbis Judæórum;³ Nemo potest veníre ad me, nisi Pater qui misit me, tráxerit eum: et ego resuscitábo eum in novíssimo die. Est scriptum in Prophétis: Et erunt omnes docíbiles Dei. Omnis qui audívit a Patre et dídicit, venit ad me. Non quia Patrem vidit quisquam, nisi is qui est a Deo, hic videt Patrem. Amen, amen, dico vobis: Qui credit in me, habet vitam ætérnam. Ego sum panis vitæ. Patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt. Hic est panis de cœlo descéndens: ut si quis ex ipso manducáverit, non moriátur. Ego sum panis vivus qui

¹ dicans.—92. 98.

² puritatis.—Grad.

³ non habent 92. 97. 98.

⁴ consubstantialis.—97. 13. 26. tibi.—13. 26. et.—26.

⁵ Filio Spiritus Sanctus illuminet.—92. 94. 97. 98.

⁶ Qui tecum.—97. 15. 26. In unitate.—97.

de cœlo descéndi. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum: et panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita.

Credo.

Offertorium. Ps. 118 Meditábor in mandátis tuis quæ diléxi valde: et levábo manus meas ad mandáta tua quæ diléxi, allelúya.

Secreta.

OBLATA tibi, Domine, quæsumus, munera Spiritus Sanctus sanctificet, et eorum nos participatio ab omnium peccatorum contagione custodiat. Per eundem. In unitate ejusdem.

Communio. Johan. 14 Pacem meam do vobis, allelúya: pacem relínquo vobis, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PER hujus, Domine, virtutem mysterii tuæ nos claritatis perpetuus splendor illustret, et ⁴cum consubstantiali⁴ ⁵tibi Filio gratia Spiritus Sancti illuminet.⁵ ⁶Per. In unitate.⁶

Feria quinta post Pentecosten.

Officium ut supra in die Pentecostes, fol. 251 sine versibus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut Spiritus Sanctus adveniens templum nos gloriæ suæ dignanter inhabitando perficiat. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 8

IN diébus illis, Philíppus descéndens in civitátem Samariæ, prædicábat illis Christum. Intendébant autem turbæ

his quæ a Philípโป dicebántur, unánimiter audiéntes, et vidéntes signa quæ faciébatur. Multi enim eórum qui habébant spíritus immúndos, clamántes voce magna, exíbant. Multi autem paralýtici et claudi curáti sunt. Factum est ergo gáudium magnum in illa civitaté.

Allelúya. **Ps. 103** Emítte Spíritum tuum et creabúntur: et renovábis fáciem terræ.

Allelúya. **Ps. Act. 2** Factus est repén-te de cœlo sonus adveniéntis spíritus veheméntis.

Sequentia.

ALMA chorus Domini, nunc pangat nomina summi
Messias, Sother, Emmanuel, Sabaoth, Adonay.
Est unigenitus, via, vita, manus, homou-syon,
Principium, primogenitus, sapientia, virtus,
Alpha, caput, finisque, simul vocitatur et est oo;
Fons et origo boni, Paraclitus ac mediator;
Agnus, ovis, vitulus, serpens, aries, leo, vermis;
Os, verbum, splendor, sol, gloria, lux, et imago,
Panis, flos, vitis, mons, janua, petra, lapis-que.
Angelus et sponsus, pastorque, propheta, sacerdos;
Athanatos, Kyrios, ¹Theon, panton, craton et ¹ysus.
Salvificet nos
Sit cui sæcla
Per omnia doxa.

Secundum Lucam. c. 9

IN illo témpore, Convocatís Jesus duó-decim ²discípulis² dedit illis virtútem et potestátem super omnia dæmónia, et ut languóres curárent. Et misit ³eos³ prædicáre regnum Dei, et sanáre infirmos. Et ait ad illos; Nihil tuléritis in via, neque virgam neque peram neque panem neque pecúniám, neque duas túnica habéatis. Et in quacúncque domum intravéritis, ibi manéte et inde ne exeátis. Et quicúncque non recéperint vos; exeúntes de civitaté illa, étiam púlverem pedum vestrórum excútite in testimónium supra illos. Egréssi autem circuíbant per castélla evangelizántes, et curántes ubique.

Credo.

Offertorium. Ps. 67 Confirma hoc Deus: quod operátus es in nobis a templo tuo quod est in Hierúsalem: tibi ófferent reges múnera, allelúya.

Secreta.

VIRTUTE Sancti Spiritus, Domine, muna nostra contingit: ut quod solemnitáte præsentí tuo nomini ⁴dedicavit,⁴ et intelligibile nobis faciat et æternum. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio. Act. 2 Factus est repén-te de cœlo sonus: adveniéntis spíritus veheméntis: ubi erant sedéntes, allelúya: et repléti sunt omnes Spíritu Sancto loquéntes magnália Dei, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SACRIFICIIS cœlestibus, quæsumus, Domine, operante Spiritu Sancto vitia nostra purgentur; ut muneribus tuis sem-

¹Theos et panton craton.—26.

²apostolis.—15. 26. V.

³illos.—97. 4L. 26. V.

⁴dicavit.—15. dedicamus.—26.

per possimus aptari. ¹Per eundem. In unitate ejusdem.¹

Feria sexta Quatuor temporum.

Ad Missam. Officium. Ps. 70

REPLEATUR OS meum laude tua, allelúya: ut possint cantáre, allelúya: gaudébunt lábia mea dum cantávero tibi, allelúya, allelúya.

Psalmus. In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: in justítia tua líbera me et éripe me.

Oratio.

DA, quæsumus, Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, ut Spíritu Sancto congregáta, hostili nullátenuS incursióne turbétur. Per Dóminum. In unitáte.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 2

IN diébus illis, Apériens Petrus os suum, dixit; Viri Israelitæ, audíte verba hæc: Jesum Nazarénum, virum approbátum a Deo in vobis, virtutibus et prodigiis et signis quæ fecit per illum Deus in medio vestri, sicut vos scitis: hunc definito consilio et præscientia Dei traditum, per manus iniquorum ²affligentes² interemistis: quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni, juxta quod impossibile erat teneri illum ab eo. David enim dicit in eum: Providebam Dominum ³coram me³ semper: quoniam a dextris est mihi ne commovear. Propter hoc ⁴dilatatum⁴ est cor meum, et exsultavit lingua mea, in super et caro mea requiescet in spe: quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum videre

corruptionem. Notas mihi fecisti vias vitæ: replebis me jocunditate cum facie tua.

Alleluya. **V. Ps. 103** Emítte Spíritum tuum et creabúntur et renovábis fáciem terræ.

Alleluya. **V. Sap. 1** Spíritus Dómini replévit orbem terrárum: et hoc quod cóntinet ómnia sciéntiam habet vocis.

Sequentia.

LAUDES Deo⁵ ⁶devotas,⁶
Dulci voce et sonora,
Plebs resultet catholica
Spiritus Sancti gratia
Apostolis die hodierna
In igneis linguis est infusa.
Paracliti præsentia
Emundet nos a peccati macula
Pura sibi aptans habitacula
Charismatum ac munera
Pectoribus nostris pius infundat;
Vita nostra ei ut complaceat.
Per sæculorum sæcula
Conclamemus Alleluya.
Sit Deo laus, potestas, ⁷honor,⁷ virtus et gloria.

Evangelium: Secundum Lucam.

c. 5

IN illo témpore, Factum est in una diérum, et Jesus sedébat docens. Et erant Pharisæi sedéntes et legis doctóres qui vénerant ex omni castélló Galilææ et Judææ et Hierúsalem: et virtus Dómini erat ad sanándum eos. Et ecce viri portántes in lecto hóminem qui erat paralyticus: et quærébant eum inférre, et pónere ante eum. Et non inveniéntes qua parte

¹ Per Dominum.—15. 55P. In unitate ejusdem.—15.

² affligentes.—97. 13. 15.

³ in conspectu meo.—26. V.

⁴ lætatum.—15. 26. V.

⁵ jam.—34. 55P.—non habent 26. etc.

⁶ devota.—97. 98. 13. 26.

⁷ non habet Grad.

illum inférrent præ turba, ascendérunt supra tectum, et per tégulas submisérunt illum cum lecto in ¹medio¹ ante Jesum. Quorum fidem ut vidit, dixit; Homo, remittúntur tibi peccáta tua. Et cœpérunt cogitare Scribæ et Phariséi, dicéntes: Quis est hic qui lóquitur blasphemias? quis potest dimíttre peccáta, nisi solus Deus? Ut cognóvit autem Jesus cogitatíones eórum, respóndens, dixit ad illos; Quid cogitátis mala in córdibus vestris? Quid est facílius, dícere: Dimittúntur tibi peccáta: an dícere: Surge et ámbula? Ut autem sciátis quia Fílius Hóminis habet potestátem in terra dimitténdi peccáta, (ait paralýtico) Tibi dico, surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. Et confestim surgens coram illis, tulit lectum in quo jacébat et ábiit in domum suam, magníficans Deum. Et stupor apprehéndit omnes, et magnificábant Deum. Et repléti sunt timóre, dicéntes; Quia vídimus mirábília hódie.

Credo.

Offertorium. Ps. 145 Lauda ánima mea Dóminum: laudábo Dóminum in vita mea: psallam Deo meo quámdiu ero, allelúya.

Secreta.

SACRIFÍCIA, Dómine, tuis obláta conspéctibus, ille ignis divínus absúmat qui discipulórum Christi tui per Spíritum Sanctum corda succéndit. Per eúndem. In unitáte ejúsdem.

Communio. Johan. 3 Spíritus ubi vult spirat: et vocem ejus audis, allelúya: sed nescis unde véniat aut quo vadat, allelúya, allelúya.

¹ medium.—92. 98. 57. V.

² sacerdote.—Grad.

³ Alleluya cum suis versibus post singulas Lectiones nisi post ultimam cantentur a binis pueris ad gradum chori in superpelliciis, pro dispositione Cantoris, sine repetitione Alleluya post versum; verumtamen ante suos versus singula Alleluya repantur.—Grad.

Postcommunio.

QONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut hujus perceptione sacramenti ita nostræ fragilitatis vitia expurgentur, quatenus per Spíritum Sanctum repromissum in nobis donum tuæ gratiæ sentiamus. Per Dominum. In unitate ejúsdem.

Sabbato Quatuor temporum.

Ad Missam. Officium. Rom. 5

MAGNITAS Dei diffúsa est in córdibus vestris, allelúya: per inhabitántem Spíritum ejus in vobis, allelúya, allelúya.

Ps. 87 Dómine Deus salútis meæ: in die clamávi et nocte coram te.

Kýrie eléyson **solemniter dicitur absque versibus. Sequatur Glória in excélsis sicut infra Octavas cum regimine chori. Omnes Orationes sine Dóminus vobiscum dicuntur, præter ultimam quæ est ante Epistolam, sed tantum cum Orémus. Et omnes Lectiones cum suis titulis legantur ad gradum chori in superpelliciis. Prima vero lectio ab acolyto, et aliæ a clericis de secunda forma legantur; tamen quinta lectio ab aliquo² de superiori gradu legatur.**
³Et singula Allelúya a duobus pueris in superpelliciis ibidem cantentur sine repetitione Allelúya, post suum versum.³

Oratio.

MÉNTIBUS nostris, quæsumus, Dómine, Spíritum Sanctum benígnus infúnde; cujus et sapiéntia cónditi sumus et providéntia gubernámur. Per. In unitáte ejúsdem.

Lectio Johelis Prophetæ. c. 2

HÆC dicit Dóminus Deus; Effúndam de Spíritu meo super omnem carnem: et prophetábunt filii vestri et filiaæ vestræ: senes vestri sómnia somniábunt, et júvenes vestri visiões vidébunt. Sed et super servos meos et ancillas meas in diébus illis effúdam de Spíritu meo. Et dabo prodígia in cœlo sursum et signa in terra deórsum, sánguinem et ignem et vapórem fumi. Sol convertétur in ténebras et luna in sánguinem, ántequam véniat dies Dómini magnus et horribilis. Et erit: omnis quicúnque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

Allelúya. **V. Ps. 103** Emítte Spíritum tuum et creabúntur et renovábis fáciem terræ.

Non repetitur Allelúya post versum, sed dicitur Orémus.

Oratio.

ILLO nos igne, quæsumus, Dómine, Spíritus Sanctus inflámmet, quem Dóminus noster Jesus Christus misit in terram et vóluit veheménter accénderi. Qui tecum. In unitáte ejúsdem.

Lectio libri Levitici. c. 23

IN diébus illis, Locútus est Dóminus ad Moysen, dicens; Lóquere filiis Israel, et dices ad eos: Cum ingrési fúeritis terram quam ego dabo vobis, et messuéritis ségetem, ferétis manípulos spicárum, primitias messis vestræ, ad sacerdotem: qui elevábit fasciculum coram Dómino, ut acceptábilis sit pro vobis, áltero die Sábbati, et sanctificábit illum. Numerábitis ergo ab ipso die in quo obtulistis manípulos primitiárum, septem hebdómadas plenas,

¹ non habent 92. 98. 4L. 57.

² non habent 92. 98. 4L. 57.

³ non habent 92. 98. V.

usque ad álteram diem expletiónis hebdómadae séptimæ: et sic offerétis sacrificium novum Dómino, ex ómnibus habitáculis vestris. Panes primitiárum duos de duábus décimis símilæ, quos elevábit sacerdos coram Dómino. Et vocábitis hunc diem celebérrimum atque sanctíssimum: omne opus servile non faciétis in eo. Legítimum sempitérnum erit in cunctis habitáculis et generatióibus vestris, Dicit Dóminus omnipotens.

Allelúya. **V. Veni, Sancte Spíritus, reple tuórum corda fidélium: et tui amóris in eis ignem accénde.**

Oratio.

DEUS, qui ob animárum medélam jejúnii devotióne castigári cörpera præcepísti; concéde nobis propítius et mente et cörpero semper tibi esse devótos. Per Dóminum.

Lectio libri Deuteronomii. c. 26

IN diébus illis, Dixit Móyses filiis Israel; Audi, Israel, quæ ego præcípío tibi hódie: Cum intráveris terram quam Dóminus Deus tuus datúrus est ¹tibi¹ possidéndam, et obtinúeris eam, atque habitáveris in ea, tolles de cunctis frúgibus tuis primitias, et pones in cartállo, pergésque ad locum quem elégerit Dóminus Deus tuus ut ibi invocétur nomen ejus: accédésque ad sacerdotem qui fúerit in diébus illis, et dices ad eum: Profiteor hódie coram Dómino Deo tuo, qui exaudivit nos et respéxit humilitátem nostram et labórem ²nostrum² atque angústias, et edúxit nos de Egýpto in manu forti et bráchio exténto, in ingénti pavóre, in signis atque porténtis; et introdúxit ³nos³ ad locum istum, et trádedit nobis terram lacte

et melle manántem; et idcirco nunc óffero primitias frugum terræ, quam Dóminus Deus tuus dedit mihi. Et dimittes eas in conspéctu Dómini Dei tui, et adoráto Dómino Deo tuo, epuláberis in ómnibus bonis, quæ Dóminus Deus tuus déderit tibi.

Allelúya. *℣. Act. 2* Loquebántur váriis linguis apóstoli: magnália Dei.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut salutáribus jejúniis erudíti, ab ómnibus étiam vítiis abstinéntes, propitiatiónem tuam facilius impetrémus. Per.

Lectio libri Levitici. c. 26

IN diébus illis, Dixit Dóminus ad Móysen; ¹Lóquere filiis Israel et dices ad eos:¹ Si in præcéptis meis ambulavéritis et mandáta mea custodiéritis et fecéritis ea, dabo vobis plúvias tempóribus suis, et terra gignet germen suum, et pomis árborea replebúntur. Apprehéndet méssium tritúra vindémiam, et vindémia occupábit seméntem: et comedétis panem vestrum in saturitáte, et absque pavóre habitábitis in terra vestra. Dabo pacem in finibus vestris: dormiétis, et non erit qui extérreat. Auferam malas béstias ²a vobis:² et gládius non transíbit términos vestros. Persequémini inimícos vestros, et córruent coram vobis. Persequéntur quinque de vestris centum aliénos, et centum de vobis decem millia: cadent inimíci vestri in conspéctu vestro gládio. Respiciam vos et créscere fáciam: multiplicabímur et firmábo pactum meum vobíscum. Comedétis vetustíssima vétérum, et vétéra novis super-

veniéntibus projiciétis. Ponam tabernáculum meum in médio vestri, et non abjiciet vos ultra ánima mea. Ambulábo inter vos et ero vester Deus, vosque éritis³ pópulus⁴ meus.⁴ Dicit Dóminus omnípotens.

Allelúya. *℣. Act. 2* Factus est repénite de cœlo sonus adveniéntis spíritus veheméntis.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, sic nos ab épulis carnálibus abstinére, ut a vítiis irruéntibus páriter jejunémus. Per.

Lectio Danielis Prophetæ. c. 3

ANGELUS Dómini descéndit cum Azaría et sóciis ejus in fornácem, et excússit flammam ignis de fornáce et fecit médium fornácis quasi ventum roris flantem. Flamma autem diffúsa est super fornácem cúbitis quadraginta novem: et incéndit quos réperit juxta fornácem de Chaldæis ministros regis qui eam incendébant. Illos autem omníno non tétigit ignis, neque contristávit, nec quidquam moléstia intulit. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudábant et glorificábant et benedicébant Deum in fornáce dicéntes;⁵ Benedíctus es, Dómine Deus patrum nostrórum; et laudábilis et gloriósus et superexaltátus in sæcula. Et benedíctum nomen glóriæ tuæ quod est sanctum; et laudábile et superexaltátum in ómnibus sæculis. Benedíctus es in templo sancto glóriæ tuæ; et superlaudábilis et supergloriósus in sæcula. Benedíctus es in throno regni tui; et superlaudábilis et superexaltátus in sæcula.⁶ Benedíctus es super sceptrum regni

¹ non habent 92. 98. V.

² non habent 92. 98. V.

³ mihi.—92. 98. 4L. 15. 57.

⁴ non habent 92. 98.

⁵ hic finiatur in Adventu.—4L. 15. 57.

⁶ hic finiatur in Quadragesima.—26.

divinitatis tuæ; et superlaudabilis et superexaltatus in sæcula. Benedictus es qui intueris abyssos et sedes super chérubin; et laudabilis et superexaltatus in sæcula. Benedictus es qui ambulas super pennas ventorum et super undas maris; et superlaudabilis et superexaltatus in sæcula.¹ Benedictus es in firmamento coeli; et laudabilis et gloriósus in sæcula. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: benedicite coeli Dómino: benedicite Angeli Dómini Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite aquæ² omnes³ quæ super cœlos sunt Dómino; benedicite omnes virtutes Dómini Dómino; benedicite sol et luna Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite stellæ coeli Dómino; benedicite imber et ros Dómino; benedicite omnis spíritus Dei Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite ignis et æstus Dómino; benedicite noctes et dies Dómino; benedicite tenebræ et lumen Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite frigus et cauma Dómino; benedicite pruina et nives Dómino; benedicite fúlgura et nubes Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicat terra Dóminum; benedicite montes et colles Dómino; benedicite ómnia nascéntia terræ Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite mária et flúmina Dómino; benedicite fontes Dómino; benedicite cete et ómnia quæ movéntur in aquis Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula.

¹ hic finiatur in Quadragesima.—4L. 15. 57.

² non habent 92. 98. 4L. 57.

³ omnes.—92. 98. V.

⁴ non habent 92. 94. 97. 98. 13.

⁵ non habent 92. 94. 97. 98.

⁶ scilicet diaconi.—Grad.

⁷ Domini.—92. 98.

Benedicite³ volucres cœli Dómino; benedicite béstia et univérsa pécora Dómino; benedicite filii hóminum Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicat Israel Dóminum; benedicite sacerdotes Dómini Dómino; benedicite servi Dómini Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite spíritus et ánimæ justórum Dómino; benedicite sancti et húmiles corde Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite Ananía, Azaría, Mísael Dómino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula.

⁴In vigilia Sanctæ Trinitatis et in mense Septembris tota Lectio legatur.⁴

⁵Duo clerici de secunda forma⁶ in superpelliciis ad gradum chori dicant⁵

Allelúya. *¶ Dan. 3* Benedictus es, Dómine Deus patrum nostrórum: et laudabilis in sæcula.

Non repetatur Allelúya. Sequatur Dóminus vobiscum cum Orémus.

Oratio.

DEUS, qui tribus púeris mitigásti flammás ignium; concède, propítius, ut adveniénte Spíritu Sancto nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 13

IN diebus illis, Convenit universa civitas audire verbum ⁷Dei.⁷ Videntes autem turbas Judæi repleti sunt zelo, et contradicebant his quæ a Paulo dicebantur blasphemantes. Tunc constanter Paulus et Barnabas dixerunt; Vobis oportebat

primum loqui verbum Dei: sed quoniam repulistis illud et indignos vos iudicastis æternæ vitæ, ecce convertimur ad gentes. Sic enim nobis præcepit Dominus: Posui te in 'lucem' gentibus, ut sis in salutem usque ad extremum terræ. Audientes autem gentes gavisæ sunt, et glorificabant verbum Domini: et crediderunt quotquot erant præordinati ad vitam æternam. Disseminabatur autem verbum Domini per universam regionem. Judæi autem concitaverunt religiosas mulieres et honestas et primos civitatis, et excitaverunt persecutionem in Paulum et Barnabam: et ejecerunt eos de finibus suis. At illi excusso pulvere pedum in eos, venerunt Iconium. Discipuli quoque replebantur gaudio et Spiritu Sancto.

Et legatur in pulpito: qua lecta, duo clerici de superiori gradu in capis sericis ibidem dicant,

Alleluya. **℣. Ps. 116** Laudáte Dóminum omnes gentes: et collaudáte eum omnes pópuli.

²**Repetatur Allelúya sine neuma.**²

³**Sequentia,**³ Alma chorus, **ut supra feria quinta præcedente fol. 259.**

Evangelium: Secundum Lucam. c. 4

IN illo témpore, Surgens Jesus de synagoga, introívit in domum Simónis. Socrus autem Simónis tenebatur magnis febribus: et rogavérunt illum pro ea. Et stans super illam imperávit febrí: et dimisit illam. Et continuo surgens ministrábat

illis. Cum sol autem occidísset, omnes qui habébant infirmos váriis languóribus, ducebant illos ad eum. At ille, síngulis manus impónens, curábat eos. Exibant autem dæmónia a multis, clamántia et dicéntia quia tu es filius Dei: et increpans non sinébat ea loqui: quia sciébant ipsum esse Christum. Facta autem die, egréssus ibat in désertum locum, et turbæ requirébant eum, et venérunt usque ad ipsum: et detinébant illum ne discéderet ab eis. Quibus ille ait; Quia et áliis civitatibus opórtet me evangelizáre regnum Dei.

Credo.

Offertorium. Ps. 87 Dómine Deus salútis meæ, in die clamávi et nocte coram te: intret orátio mea in conspéctu tuo, Dómine, allelúya.

Secreta.

MITTE, Domine, quæsumus, Spiritum Sanctum, qui et hæc munera præsentia tuum nobis efficiat sacramentum, et ad hoc percipiendum nostra corda purificet. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio. Johan. 14 Non vos relínquam órphanos: véniam ad vos íterum, allelúya, et gaudébit cor vestrum, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PRÉBEANT nobis, Dómine, divinum tua sancta fervórem; quo eórum páriter et actu delectémur et fructu. Per Dóminum.⁴

¹ lumen.—92. 98.

² non habent 92. 94. 97. 98.

³ sequatur.—55P. Grad.

⁴ In unitate ejusdem.—15. 26.

In die Sanctæ Trinitatis.

Ad Missam. Officium. Tob. 12

BENEDICTA sit sancta Trinitas atque indivisa Unitas: confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Psalmus. Benedicamus Patrem et Filium: Cum Spiritu Sancto.

¹Non dicitur ulterius.¹

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternè Deus, qui edisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis glóriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare Unitatem; quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate ab omnibus semper muniámur adversis.
²Qui² vivis.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis Apostoli. c. 4

IN diebus illis, Vidi ostium apertum in cœlo, et vox prima quam audivi, tanquam tubæ loquentis mecum, dicens; Ascende huc, et ostendam tibi quæ oportet fieri cito post hæc. Statim fui in spiritu: et ecce sedes posita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedebat similis erat aspectui lapidis jaspidis et sardinis: et iris erat in circuitu sedis, similis visioni smaragdinae. Et in circuitu sedis sedilia viginti quatuor: et super thronos viginti quatuor seniores sedentes, circumamicti vestimentis albis et in capitibus eorum coronæ aureæ. Et de throno³ procedebant³ fulgura et voces et tonitrua: et septem lampades ardentes ante thronum, quæ sunt septem spiritus Dei. Et in conspectu sedis, tanquam mare vitreum simile crystallo: et in medio sedis et in

circuitu sedis quatuor animalia plena oculis ante et retro. Et animal primum simile leoni, et secundum animal simile vitulo, et tertium animal habens faciem quasi hominis, et quartum animal simile aquilæ volanti. Et quatuor animalia, singula eorum habebant alas senas: et in circuitu et intus plena sunt oculis: et requiem non habebant die ac nocte, dicentia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus omnipotens, qui erat et qui est et qui venturus est. Et cum darent illa animalia gloriam et honorem et benedictionem sedenti super thronum, viventi in sæcula sæculorum, procidebant viginti quatuor seniores ante sedentem in throno, et adorabant viventem in sæcula sæculorum.

Gradale. Dan. 3 Benedictus es, Domine, qui intueris abysses et sedes super cherubin.

¶ Tob. 12 Benedicite Deum cœli: quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Allelúya. **¶ Dan. 3** Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum: et laudabilis in sæcula.

Sequentia.

BENEDICTA sit beata Trinitas,
Deitas æterna,
pariter coæqualis gloria.
Deus Genitor, Natus genitus,
cum sacro Neumate
permanens super omne quod exstat.
Quibus est una semper voluntas,
et a se discrepat
haud unquam triplicata persona.
Nam constat Deitas una,
non in tres Deos divisa,

¹ Gloria Patri.—Grad.

² sic 15. etc. In qua.—94. 97. 8RM.

³ procedunt.—92. 98. 4L. 57.

quod fides fatetur
 a Christo orthodoxe ¹edita.¹
 Hæc namque pellit delicta,
 patriam ²reddit² serenam,
 qua dulcem jubilent
 agmina symphoniam cœlica,
 Altithroni vestigia
 imitantur stolis candidata,
 Operiunturque binas
 quas captant post sæcli discrimina.
 Et nos, quos illustrat gratia Dei,
 supera demus nostra debita.
 Quatenus caterva cœlica nobis
 maneat post funera socia,
 Ultimoque peracto discrimine
³poscimus³ alto perfrui mox palatio,
 Quo perspicua flagrat lux accensa
 constanti flamma, quæ Deus est,
 visio nostra et salus æterna.
 Angelorum quæ illustrat
 fortiter pectora,
 Ut in Christo solo sua
 defigant lumina.
 Hæc namque est sitis
 illa flagrans, qua tunc sitient
 animæ sanctorum et corpora
 Cum fuerint data
 perpetua eis pro ⁴bonis⁴
 a iudice præmia.

Evangelium: Secundum Johannem. c. 3

IN illo tempore, Erat homo ex Pharisæis, Nicodemus nomine, princeps Judæorum. Hic venit ad Jesum nocte et dixit ei; Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister, nemo enim potest hæc signa facere quæ tu facis, nisi fuerit Deus cum eo. Respondit Jesus, et dixit ei; Amen, amen, dico tibi, nisi quis ⁵renatus⁵ fuerit denuo,

non potest videre regnum Dei. Dicit ad eum Nicodemus; Quomodo potest homo nasci, cum sit senex? numquid potest in ventrem matris suæ iterato introire, et renasci? Respondit Jesus; Amen, amen, dico tibi, nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei. Quod natum est ex carne, caro est; et quod natum est ex spiritu, spiritus est. Non mireris quia dixi tibi: oportet vos nasci denuo. Spiritus ubi vult spirat: et vocem ejus audis, sed nescis unde veniat aut quo vadat: sic est omnis qui natus est ex spiritu. Respondit Nicodemus et dixit ei; Quomodo possunt hæc fieri? Respondit Jesus et dixit ei; Tu es magister in Israel, et hæc ignoras? Amen, amen, dico tibi, quia quod scimus loquimur et quod vidimus testamur, et testimonium nostrum non accipitis. Si terrena dixi vobis, et non creditis: quomodo, si dixerò vobis cœlestia, credetis? Et nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Filius Hominis qui est in cœlo. Et sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto; ita exaltari oportet Filium Hominis: ut omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam æternam.

Offertorium. Tob. 12 Benedíctus sit Deus Pater, Unigenítusque Dei Fílius, Sanctus quoque Spíritus, quia fecit nobíscum misericórdiam suam.

Secreta.

SANCTÍFICA, quæsumus, Dómine Deus, Trinitas sancta, per tui sancti nóminis invocatiónem hujus oblatiόνis hostiam, et per eam nosmetípsos tibi pèrfice munus ætérnum. Qui vivis.

¹ dedita.—92. 98. 4L. 57.

² cedit.—92. 97. 98. Grad.

³ possimus.—94. 97. 15.

⁴ nobis.—4L. 15.

⁵ natus.—4L. 13. 15. 57.

Præfatio. Qui cum Unigenito.

Communio. Tob. 12 Benedicimus Deum cœli: et coram ómnibus vivéntibus confitébimur ei: quia fecit nobíscum misericórdiam suam.

Postcommunio.

PROFÍCIAT nobis ad salútem córporis et ánimæ, ¹Dómine¹ Deus ²noster,²

hujus sacraménti suscéptio, et sempitérnæ sanctæ Trinitátis ejusdémque indivíduæ Unitátis conféssio. In qua vivis.

³Per totam hebdomadam fiat memoria de Trinitate ad Missam de die; nisi in festo Corporis Christi; et dicitur missa de Trinitate, quando de Trinitate fit servitium, nisi missa Salus pópuli dicenda fuerit per hebdomadam.^{3 4}

In festo Corporis Christi.

Ad Missam. Officium. Ps. 80

IBÁVIT eos ex ádipe fruménti, alléluya: et de petra melle saturávit eos, alléluya, alléluya, alléluya.

Psalmus. Exsultáte Deo adjutóri nostro: jubiláte Deo Jacob.

Et dicatur Kýrie Fons bonitátis.

Oratio.

DEUS, qui nobis sub sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquísti; tribue, quæsumus, ita nos córporis et sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptionis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis.

Ad Corinthios. 1 c. 11

FRATRES, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus⁵ in qua nocte tradebátur, accépit panem et grátias agens fregit et dixit: Accípite et manducáte: hoc est corpus

meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratióem. Simíliter et cálicem, postquam cœnávit, dicens; Hic calix novum testaméntum est in meo ságuine: hoc fácite quotiescúmque ⁶súmitis,⁶ in meam commemoratióem. Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc et cálicem bibétis: mortem Dómini annunciábitis donec véniat. Itaque quicúmque manducáverit panem vel bíberit cálicem Dómini indígne, reus erit córporis et sánguinis Dómini. Probet autem seípsum homo: et sic de pane illo edat et de cálice bibat. Qui enim mandúcat et bibit indígne, júdicium sibi mandúcat et bibit: non dijúdicans corpus Dómini.

Gradale. Ps. 144 Oculi ómnium in te sperant, Dómine, et tu das illis escam in témpore opportúno.

℣. Aperis tu manum tuam: et imples omne ánimál benedictióe.

¹ non habet 13.

² non habent 92. 94. 97. 98.

³ Per totam hebdomadam dicitur missa de Trinitate usque ad festum de Corpore Christi, quod est in quinta feria, et nisi festum sanctorum intercurrat et nisi dicitur missa Salus pópuli, et in Sabbato quando fit servitium de sancta Maria, et de (in?) festo loci; sed sine Sequentia et Credo. Per hebdomadam Epistola, Grátia Dómini nostri. Alia Epistola, O altitúdo divitiárum, et legantur alternis vicibus. Evangelium, Cum vénerit Paráclitus: cætera omnia sicut in die.—Grad.

⁴ Urbanus quintus Papa concessit omnibus Christi fidelibus vere contritis et confessis missam de Corpore Christi dicentibus aut devote audientibus, centum dies indulgentiarum.—26.

⁵ Christus.—92. 98. 57.

⁶ sumetis.—13. bibetis.—V.

Allelúya. **℣. Johan. 6** Caro mea vere est
cibus: et sanguis meus vere est potus: qui
manducat meam carnem et bibit meum
sanguinem in me manet et ego in eo.

Sequentia.

LAUDA Sion Salvatorem,
lauda ducem et pastorem
in hymnis et canticis;
Quantum potes tantum gaude
quia major omni laude,
nec laudare sufficis.
Laudis thema specialis,
panis vivus et vitalis
hodie proponitur;
Quem in sacræ mensa coenæ
turbæ fratrum duodenæ
datum non ambigitur.
Sit laus plena, sit sonora,
sit jocunda, sit decora
mentis jubilatio;
Dies enim sollemnis agitur,
in qua mensæ prima recolitur
hujus institutio.
In hac mensa novi regis
novum Pascha novæ legis
phase vetus terminat.
Vetustatem novitas,
umbram fugat veritas,
noctem lux illuminat.
Quod in cœna Christus gessit,
faciendum hoc expressit
in sui memoriam.
Docti sacris institutis,
panem, vinum, in salutis
consecramus hostiam.
Dogma datur Christianis,
quod in carnem transit panis,
et vinum in sanguinem.
Quod non capis, quod non vides,
animosa firmat fides,
præter rerum ordinem.
Sub diversis speciebus,

signis tantum et non rebus,
latent res eximiæ:
Caro cibus, sanguis potus;
manet tamen Christus totus
Sub utraque specie.
A sumente non concisus,
non confractus, non divisus,
integer accipitur.
Sumit unus, sumunt mille;
quantum isti tantum ille,
nec sumptus consumitur.
Sumunt boni, sumunt mali,
sorte tamen inæquali
vitæ vel interitus.
Mors est malis, vita bonis;
vide paris sumptionis
quam sit dispar exitus.
Fracto demum sacramento,
ne vacilles, sed memento
tantum esse sub fragmento
quantum toto tegitur.
Nulla rei fit scissura;
signi tantum fit fractura,
qua nec status, nec statura
signati minuitur.
Ecce panis angelorum,
factus cibus viatorum,
vere panis filiorum,
non mittendus canibus.
In figuris præsignatur,
cum Isaac immolatur,
agnus Paschæ deputatur,
datur manna patribus.
Bone pastor, panis vere,
Jesu, nostri miserere;
tu nos pasce, nos tuere,
tu nos bona fac videre
in terra viventium.
Tu, qui cuncta scis et vales,
qui nos pascis hic mortales,
tu nos ibi commensales,
cohæredes et sodales
fac sanctorum civium.

Secundum Johannem. c. 6

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæórum; Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Qui mandúcat meam carnem et bibit meum ságuinem, in me manet et ego in illo. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui mandúcat me, et ipse vivet propter me. Hic est panis qui de cœlo descéndit. Non sicut manducavérunt patres vestri manna, et mórtui sunt. Qui mandúcat hunc panem, vivet in ætérnum.¹

Offertorium. Levit. 21 Sacerdótes Dómini incénsum et panes ófferunt Deo: et ideo sancti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus, allelúya.

Secreta.

ECCLÉSIE tuæ, quæsumus, Dómine, unitátis et pacis propítius dona concède, quæ sub oblátis munéribus mýstice designántur. Per.

Præfatio. Quia per Incarnáti.

Hæc Præfatio dicitur per totas Octavas quando de ²Octavis² fit servitium, et in commemoratione ejusdem per totum annum.

Communio. 1 Cor. 11 Quotiescúnque manducábitis panem hunc et cálicem bibétis: mortem Dómini annunciábitis doneo véniat: itaque quicúnque manducáverit panem vel bíberit cálicem Dómini indigne: reus erit córporis et ságuinis Dómini, allelúya.

Postcommunio.

FAC nos, quæsumus, Dómine, divinitátis tuæ sempitérna fruitióne repléri, quam pretiósí córporis et ságuinis tui temporális percéptio præfigúrat. Qui vivis.

Per totam hebdomadam dicitur eadem missa, ³quando de Octavis fit servitium, sed sine Sequentia et Credo. Ubi fiunt Octavæ cum regimine chori, dicitur Sequentia Ecce panis angelórum quotidie per Octavas et in Octava die, quando de Octavis fit missa.³

Dominica prima post Festum Sanctæ Trinitatis.

Ad Missam. Officium. Ps. 12

DÓMINE, in tua misericórdia sperávi: exsultávit cor meum in salutári tuo: cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi.

Psalms. Usquequo, Dómine, obliviscéris me in finem: úsquequo avértis fáciem tuam a me?⁴

¹ Credo.—26.

² prædicta solemnitate.—Grad.

³ nisi festum sanctorum intercurrat, et cum dicitur missa Salus pópuli, et nisi in Dominica, et nisi quando agitur de festo loci et de sancta Maria; sed sine Sequentia et Credo, videlicet ubi fiant Octavæ sine regimine chori. Ubi vero fiunt Octavæ cum regimine chori, dicitur quotidie per Octavas. Et in Octavis quando de Octavis dicitur missa, dicitur Sequentia Ecce panis angelórum, ut supra in Sequentia præcedenti.—Grad.

⁴ Kyrie eleyson.—26.

Oratio.

DEUS, in te sperántium fortitúdo, adésto propítius invocationibus nostris; et quia sine te nihil potest mortális infirmitas, præsta auxiliúm grátia tuæ, ut in exsequéndis mandátis tuis, et voluntáte tibi et actióne placeámus. Per Dóminum.

Memoria de Trinitate fiat omnibus Dominicis usque ad Adventum Domini, nisi

quando aliqua Dominica omnino differatur.

Notandum est quod quando duplex festum per æstatem in Dominica contigerit, nulla de Dominica fiet memoria ¹ad missam,¹ licet aliquando pro necessitate facta fuerit memoria ad Vesperas et ad Matutinas sub silentio; ut alias dictum est. Sed quando fit de aliquo festo novem lectionum in Dominicis, semper fiat memoria de Dominica et de Trinitate ad missam, quando ad Vesperas et ad Matutinas facta fuerit memoria; ²nisi missa dominicalis debeat cantari ipsa Dominica in capitulo.²

Lectio Epistolæ beati Johannis Apostoli.

I C. 4

CARÍSSIMI, Deus caritas est. In hoc apparuit caritas Dei in nobis, quóniam Fílium suum unigénitum misit Deus in mundum, ut vivámus per eum. In hoc est caritas: non quasi nos dilexérimus Deum, sed quóniam ipse prior diléxit nos, et misit Fílium suum propitiatióem pro peccátis nostris. Caríssimi, si³ Deus diléxit nos: et nos debémus alterutrum diligere. Deum nemo vidit unquam. Si diligámus invicem, Deus in nobis manet, et caritas ejus in nobis perfectá est. In hoc ⁴intelligimus⁴ quóniam in eo manémus et ipse in nobis: quóniam de Spíritu suo dedit nobis. Et nos vídimus et testificámur, quóniam Pater misit Fílium suum Salvátorem mundi. Quisquis conféssus fúerit quóniam Jesus est Fílius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo. Et nos cognóvimus et crédimus caritati quam habet Deus in nobis. Deus caritas est: et qui manet in

caritate, in Deo manet et Deus in eo. In hoc perfectá est caritas⁵ nobiscum, ut fidúciam habeámus in die judicii: quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo. Timor non est in caritate: sed perfectá caritas foras mittit timórem, quóniam timor pœnam habet: qui autem timet, non est perfectus in caritate. Nos ergo diligámus Deum, quóniam ipse prior diléxit nos. Si quis dixerit quóniam diligo Deum, et fratrem suum óderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt quómodo potest diligere? Et hoc mandátum habémus a Deo: ut qui diligit Deum, diligit et fratrem suum.

Gradale. Ps. 40 Ego dixi, Dómine, miserere mei: sana ánimam meam ⁶quia⁶ peccávi tibi.

℣. Beátus qui intélligit super egénium et páuperem: in die mala liberábit eum Dóminus.

Allelúya. ℣. Ps. 5 Verba mea áuribus percípe, Dómine: intéllige clamórem meum.

Nulla dicitur Sequentia quando de Dominica agitur, usque ad Adventum Domini.

Secundum Lucam. c. 16

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc; Homo quidam erat dives, et induebátur púrpura et bysso, et epulabátur quotidie spléndide. Et erat quidam mendícus nómine Lázarus, qui jacébat ad jánuam ejus, ulcéribus plenus, cúpiens saturári de micis quæ cadébant de mensa dívitis, et nemo illi dabat: sed et canes veniébant, et lingébant úlcera ejus.

¹ non habent 92. 98. 4L. 57.

² non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

³ sic.—55P. V. non habent 26. etc.

⁴ cognoscimus.—26. V.

⁵ Dei.—97. 13. 26. V.

⁶ quoniam.—Grad.

Factum est autem ut moreretur mendicus, et portaretur ab Angelis in sinum Abraham. Mòrtuus est autem et dives, et sepúltus est in inférno. Elevans autem óculos suos cum esset in torméntis, vidit Abraham a longe, et Lázarus in sinu ejus; et ipse clamans dixit; Pater Abraham, miserere mei, et mitte Lázarus ut intínguat extrémum dígiti sui in ¹aquam¹ ut refrígeret linguam meam, quia crúciór in hac flamma. Et dixit illi Abraham; Fili, recordáre quia recepísti bona in vita tua, et Lázarus similiter mala: nunc autem hic consolátur, tu vero cruciáris. Et in his ómnibus inter nos et vos chaos magnum firmátum est: ut hi qui volunt hinc transíre ad vos, non possint, neque inde huc transmeáre. Et ait; Rogo ergo te, pater, ut mittas eum in domum patris mei. Hábeo enim quinque fratres, ut testétur illis, ne et ipsi véniant in hunc locum tormentórum. Et ait illi Abraham; Habent Móysen et prophétas: áudiant illos. At ille dixit; Non, pater Abraham; sed si quis ex mórtuis íerit ad eos, poeniténtiam agent. Ait autem illi; Si Móysen et prophétas non áudiunt, neque si quis ex mórtuis resurréxerit, credent.

Offertorium. Ps. 5 Inténde voci oratiónis meæ: rex meus et Deus meus, quóniam ad te orábo, Dómine.

Secreta.

DEUS, qui nos ad imaginem tuam conditos et sacramentis renovas et præceptis; supplicum preces et munera benignus accepta, ut quod fiducia non habet

meritorum, placationes obtineant hostiarum. Per Dominum.

Communio. Ps. 9 Narrábo ómnia mirabilia tua: lætábor et exsultábo in te, psallam nómini tuo, altíssime.

Postcommunio.

TANTIS, Dómine, repléti munéribus, præsta, quæsumus, ut et salutária dona capiámus, et a tua nunquam laude cessémus. Per Dóminum.

Feria quarta.

Lectio Epistolæ beati Petri Apostoli. 2
Pet. 1

CARISSIMI, Notam fécimus vobis Dómini nostri Jesu Christi virtútem et præsciéntiam: sed speculatóres facti ipsíus magnitúdinis. ²Accípiens² enim a Deo Patre honórem et glóriam, voce delápsa ad eum hujuscémodi a magnífica ³glória³: Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi⁴ complácuí, ⁵ípsum audíte.⁵ Et hanc vocem nos audívimus ⁶de cœlo allátam,⁶ cum essemus cum ipso in monte sancto. Et habémus firmiorem prophéticum sermónem: cui benefácitis attendéntes ⁷quasi⁷ lucérnæ lucénti in ⁸caliginóso⁸ loco, donec dies elucéscat, et lúCIFer oriátur in córdibus vestris.

Secundum Matthæum. c. 5

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Nolite putáre quia veni sólvere legem aut prophétas: non veni sólvere sed adimplére. Amen quippe dico vobis, donec tránseat cœlum et terra, iota unum

¹ aqua.—97. 98.

² accepit.—92. 98. 4L. 57.

³ majestate.—92. 98. 4L. 57.

⁴ bene.—92. 98. 4L. 15. 57.

⁵ non habent 92. 98.

⁶ allatam de cœlo.—97. 98. delapsam de cœlo.—4L. 57.

⁷ quemadmodum.—92. 98. 4L. 57.

⁸ obscuro.—92. 98. 4L. 57.

aut unus apex non præteribit a lege, donec ómnia fiant. Qui ergo sólverit unum de mandátis istis mínimis et docúerit sic

hómínes, mínimus vocábitur in regno cœlórú. Qui autem fécerit et docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórú.

Dominica secunda post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 17

FACTUS est Dóminus protector meus et edúxit me in ¹latitudinem:¹ saluum me fecit quóniam voluit me.

Psalmus. Díligam te, Dómine, fortitúdo mea: Dóminus firmaméntum meum et refúgium meum et liberátor meus.

Oratio.

SANCTI nóminis tui, Dómine, timórem páriter et amórem fac nos habére perpétuum; quia nunquam tua gubernatíone destitúis, quos in soliditaté tuæ dilectiónis institúis. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Johannis Apostoli.

I C. 3

QUÁRÍSSIMI, Nolite mirári si odit vos mundus. Nos scimus quóniam transláti sumus de morte ad vitam, quoniam dilígimus fratres. Qui non díligit, manet in morte. Omnis qui odit fratrem suum, homicída est. Et scitis quóniam omnis homicída non habet vitam ætérnam in se manéntem. In hoc ²cognóvimus² caritátem Dei, quóniam ille pro nobis ánimam suam pósuit: et nos debémus pro fratribus ánimas pónere. Qui habúerit substántiam hujus mundi, et víderit fratrem suum necessitatém patiéntem, et cláuserit viscera sua ab eo: quómodo caritas Dei manet in eo? Filióli mei, non dilígámus verbo neque lingua, sed ópere et veritaté.

¹ latitudine.—92. 98. 4L. 57.

² cognoscimus.—97. 26.

³ irascetur.—94. 98. Grad.

Gradale. Ps. 119 Ad Dóminum cum tribulárer clamávi: et exaudivit me.

℣. Dómine, libera ánimam meam a lábiis iníquis et a lingua dolósa.

Allelúya. **℣. Ps. 7** Deus iudex justus, fortis et pátiens: numquid ³iráscitur³ per síngulos dies?

Evangelium: Secundum Lucam. c. 14

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc; Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocávit multos. Et misit servum suum hora cœnæ dícere invitátis ut venírent, quia jam paráta sunt ómnia. Et cœpérunt simul omnes excusáre. Primus dixit illi: Villam emi, et necesse hábeo exíre et vidére illam: rogo te, habe me excusátum. Et alter dixit: Jugu boum emi quinque, et eo probáre illa: rogo te habe me excusátum. Et álius dixit: Uxórem duxi et ideo non possum veníre. Et revérsus servus nunciávit hæc dómíno suo. Tunc irátus paterfámílias dixit servo suo: Exi cito in platéas et vicos civitatís: et páuperes ac débiles, cæcos et claudos íntroduc huc. Et ait servus: Dómine, factum est ut imperásti, et adhuc locus est. Et ait dómínus servo: Exi in vias et sepes, et compélle intráre, ut impleátur domus mea. Dico autem vobis, quod nemo virórum illórum qui vocáti sunt, gustábit cœnam meam.

Offertorium. Ps. 6 Dómine, convértere et éripe ánimam meam: saluum me fac propter misericórdiam tuam.

Secreta.

OBLATIO nos, Dómine, tuo nómini dicanda puríficet, et de die in diem ad coeléstis vitæ transférat actiónem. Per.

Communio. Ps. 12 Cantábo Dómino qui bona tribuit mihi: et psallam nómini Dómini altíssimi.

Postcommunio.

SUMPTIS, Dómine, munéribus sacris, quæsumus, ut cum frequentatióne mystérii crescat nostræ salutis effectus. Per.

Feria quarta.**Ad Ephesios. c. 4**

FRATRES, Hoc dico et testíficor in Dómino, ut jam non ambulétis sicut et gentes ámbulant in vanitaté sensus sui,¹ ténebris obscurátum habéntes intellectum, alienáti a² via² Dei per ignorántiam quæ est in illis, propter cæcitatém cordis ipsórum; qui desperántes, semetipsos tradiderunt impudiciáli, in operatióne immunditiæ omnis in avarítiam. Vos autem non ita didicístis Christum, si tamen illum audístis et in ipso edócti estis

sicut est véritas in Jesu. Deponite vos secundum pristinam conversationem veterem hominem qui corrumpitur secundum desideria erroris. Renovamini autem spiritu mentis vestræ, et induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia et sanctitate³ veritatis,³ In Christo Jesu Domino nostro.

Secundum Matthæum. c. 21

IN illo tempore, Cum venisset Jesus in templum, accesserunt ad eum principes sacerdotum et seniores populi, dicentes; In qua potestate hæc facis, et quis dedit tibi hanc potestatem? Respondens Jesus dixit⁴ illis; Interrogabo vos et ego unum sermonem: quem si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in qua potestate⁵ hæc⁵ facio. Baptismus Johannis unde erat? de coelo an ex hominibus? At illi cogitabant intra se, dicentes; Si dixerimus, de coelo, dicet nobis: Quare ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, ex hominibus, timemus turbam: omnes enim habebant Johannem sicut prophetam. Et respondentes Jesu, dixerunt; Nescimus. Ait illis et ipse; Nec ego dico vobis in qua potestate hæc facio.

Dominica tertia post Trinitatem.**Ad Missam. Officium. Ps. 24**

RÉSPICE in me et miserére mei, Dómine, quóniam únicus et pauper sum ego, vide humilitátem meam et labórem meum, et dimitte ómnia peccáta mea, Deus meus.

Psalmus. Ad te, Dómine, levávi ánimam

meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio.

DEPRECATIÓNEM nostram, quæsumus, Dómine, benígnus exáudi: et quibus supplicándi præstas afféctum, tríbue defensiónis auxílium. Per Dóminum.

¹ vestri.—92. 97. 98.

² vita.—92. 97. 98. V.

³ et veritate.—92. 98. 4L. 57.

⁴ eis.—97. 26. V.

⁵ ego.—92. 98.

Lectio Epistolæ beati Petri Apostoli.

I c. 5

QUARÍSSIMI, Humiliámini sub poténti manu Dei, ut vos exáltet in témpore visitatiónis: omnem sollicitúdinem vestram projiciéntes in eum, quóniam ipsi cura est de vobis. Sóbrii estóte et vigiláte: quia adversárius vester diábolus tanquam leo rúgiens circuit, quærens quem devoret: cui resistite fortes in fide: sciéntes eándem passiónem ei quæ in mundo est vestræ fraternitatí fieri. Deus autem omnis grátix, qui vocávit vos in ætérnam suam glóriam in Christo Jesu, módicum passos, ipse perficiet, confirmábit, solidabítque. Ipsi glória et impérium in sǎcula sǎculórum.

Gradale. Ps. 54 Jacta cogitátum tuum in Dómino: et ipse te enútriet.

℣. Dum clamárem ad Dóminum exaudivit vocem meam: ab his qui appropínquant mihi.

Allelúya. **℣. Ps. 17** Díligam te, Dómine, virtus mea: Dóminus firmaméntum meum et refúgium meum et liberátor meus.

Secundum Lucam. c. 15

IN illo témpore, Erant appropinquátes ad Jesum publicáni et peccatóres, ut audírent illum. Et murmurábant scribæ et Pharisæi, dicéntes; Quia hic peccatóres récipit et mandúcat cum illis. Et ait ad illos parábolam istam dicens; Quis ex vobis homo qui habet centum oves, et si perdiderit unam ex illis, nonne dimíttit nonagínta novem in desérto, et vadit ad illam quæ perierat, donec invéniat illam? Et cum invénerit eam, impónit in húmeros suos gaudens: et véniens domum, cónvocat amícos et vicínos, dicens illis: Con-

gratulámini mihi, quia invéni ovem meam quæ perierat. Dico vobis, quod ita gáudium erit in cœlo super uno peccatóre pœniténtiam agénte, quam supra nonagínta novem justis qui non índigent pœniténtia. Aut quæ múlter habens dragmas decem, et si perdiderit dragmam unam, nonne accéndit lucérnam, et evértit domum, et quærit diligénter donec invéniat ¹eam¹? Et cum invénerit, cónvocat amícas et vicínas, dicens: Congratulámini mihi, quia invéni dragmam quam perdideram. Ita dico vobis, gáudium erit coram ángelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agénte.

Offertorium. Ps. 9 Sperent in te omnes qui novérunt nomen tuum, Dómine: quóniam non derelínquis quæréntes te: psállite Dómino qui hábitat in Sion: quóniam non est oblítus oratióem páuperum.

Secreta.

MUNERA tibi, Domine, quæsumus, oblata sanctifica, ut tui nobis Unigeniti corpus et sanguis fiant ²ad medelam.² Qui tecum.

Communio. Ps. 16 Ego clamávi quóniam exaudísti me, Deus: inclína aurem tuam et exáudi verba mea.

Postcommunio.

SACRIS, Domine, muneribus perceptis, quæsumus, ut nos eorum virtute et a vitiis omnibus expies, et donis grátix tuæ jugiter repleas. Per Dominum.

Feria quarta.

Ad Timotheum. 2 c. 4

QUARÍSSIME, Dominus mihi astitit, et confortavit me, ut per me prædicatio adimpleatur, et audiant omnes gentes:

¹ non habent 92. 97. 98. V.² non habent 92. 94. 97. 98.

quia liberatus sum de ore leonis. Liberavit me Dominus ab omni opere malo: et saluum faciet in regnum suum cœleste; ipsi gloria in sæcula sæculorum, ¹Amen.¹

Sequentia sancti Evangelii: Secundum Matthæum. c. 5

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis, Esto consentiens adversario tuo cito dum es in via cum eo: ne forte tradat te adversarius iudici, et iudex tradat te ministro: et in carcerem mittaris. Amen dico tibi, non exies inde, donec reddas novis-

simum quadrantem. Audistis quia dictum est antiquis: Non mœchaberis. Ego autem dico vobis: quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam mœchatus est eam in corde suo. Quod si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum et projice abs te: ²expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum mittatur in gehennam. Et si dextera manus tua scandalizat te, abscide eam et projice abs te: ²expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum eat in gehennam.

Dominica quarta post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 26

DÓMINUS illuminatio mea: et salus mea, quem timébo: Dóminus ³defensor³ vitæ meæ, a quo trepidábo: qui tribulant me inimici mei: ⁴ipsi⁴ infirmáti sunt et ceciderunt.

Psalmus. Si consistent adversum me castra: non timébit cor meum.

Oratio.

PROTÉCTOR in te sperantium Deus, sine quo nihil est válidum, nihil sanctum; multiplica super nos misericórdiam tuam; ut te rectóre, te duce, transeámus per bona temporalia, ut non amittámus æterna. Per.

Ad Romanos. c. 8

FRATRES, Existimo enim quod non ⁵sunt⁵ condignæ passiones hujus témporis ad futúram glóriam quæ revelábitur in nobis. Nam expectatio creaturæ

revelatióem filiórum Dei expéctat. Vanitáti enim creatúra subjécta est non volens, sed propter eum qui subjécit ⁶eam⁶ in spe: quia et ipsa creatúra liberábitur a servitúte corruptiόνis in libertátem glóriæ filiórum Dei. Scimus enim quod omnis creatúra ingemiscit et párturit usque adhuc. Non solum autem illa, sed et nos ipsi primitias Spíritus habéntes, et ipsi intra nos géimus adoptiόνem filiórum Dei expectántes redemptiόνem córporis nostri in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 78 Propítius esto, Dómine, peccátis nostris: ne quando dicant gentes, ubi est Deus eórum.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter honórem nóminis tui, Dómine, libera nos.

Allelúya. **℣. Ps. 20** Dómine, in virtúte tua lætábitur rex: et super salutáre tuum exsultábit veheménter.

¹ non habent 92. 97. 98.

² non habent 94. 13. 15.

³ protector.—92. 94. 97. 98. Grad.

⁴ non habent 92. 94. 98. 4L. 57. Grad.

⁵ sint.—92. 98. 4L.

⁶ non habent 92. 98. 4L. 57.

Secundum Lucam. c. 6

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipulis suis; Estóte misericórdes, sicut et Pater vester miséricors est. Nolíte judicáre, et non judicabímini: nolíte condemnáre, et non condemnabímini. Dimíttite, et dimittémini. Date et dábitur vobis: mensúram bonam et confértam et coagítatam et supereffluéntem dabunt in sinum vestrum. Eádem ¹quippe¹ mensúra qua mensi fuéritis, remetiétur vobis. Dicebat autem illis et similitúdinem: Numquid potest cæcus cæcum dúcere? nonne ambo in foveam cadunt? Non est discipulus super magistrum: perféctus autem omnis erit, si sit sicut magíster ejus. Quid autem vides festúcam in óculo fratris tui, trabem autem quæ in óculo tuo est non considéras? Aut quómodo potes dicere fratri tuo: Frater, sine ejíciam festúcam de óculo tuo: ipse in óculo tuo trabem non vides? Hypócrita, éjice primum trabem de óculo tuo: et tunc perspícies ut edúcas festúcam de óculo fratris tui.

Offertorium. Ps. 12 Illúmina óculos meos ne unquam obdórmiam in morte: ne quando dicat inimícus meus, præválui advérsus eum.

Secreta.

RÉSPICE, quæsumus, Dómine, múnera supplicántis Ecclésiæ; et salúti credéntium perpétua sanctificatióne suméndam concéde. Per.

Communio. Ps. 17 Dóminus firmaméntum meum et refúgium meum et liberátor meus: Deus meus, adjútor meus.

¹ vero.—92. 98. 4L. 15. 57.

² observamus.—97. 15. 26. observemus.—V.

³ nosse eum.—97. 26. V. nosse Deum—55P.

⁴ custodit.—97. 26. V.

⁵ eo.—13.

⁶ eo.—92. 98. 4L. 57. ipso.—V.

⁷ sicut.—97. 26. V.

Postcommunio.

SANCTA tua nos, Dómine, sumpta víficient; et misericórdiæ sempitérnæ præparent expiátos. Per.

Feria quarta.

Lectio Epistolæ beati Johannis Apostoli.

c. 2

QUARISSIMI, In hoc scimus quoniam cognovimus Deum, si mandata ejus ²servemus.² Qui dicit se ³scire eum,³ et mandata ejus non ⁴servat,⁴ mendax est, et in ⁵hoc⁵ veritas non est. Nam qui custodit verbum ejus, vere in hoc caritas Dei perfecta est: in hoc scimus quoniam in ipso sumus. Qui dicit se in ⁶Christo⁶ manere, debet, ⁷quemadmodum⁷ ille ambulavit, et ipse ambulare.

Secundum Matthæum. c. 17

IN illo tempore, Interrogaverunt discipuli Jesum dicentes; Quid Scribæ dicunt, quod Heliam oporteat primum venire? At ille respondens, ait eis; Helias quidem venturus est, et restituet omnia. Dico autem vobis, quia Helias jam venit, et non cognoverunt eum, sed fecerunt in eo quæcumque voluerunt. Sic et Filius Hominis passurus est ab eis. Tunc intellexerunt discipuli, quia de Johanne Baptista dixisset eis. Et cum venisset ad turbam, accessit ad eum homo genibus provolutus ante eum, dicens; Domine, miserere filio meo, quia lunaticus est, et male patitur: nam sæpe cadit in ignem, et crebro in aquam. Et obtuli eum discipulis tuis,

et non potuerunt curare eum. Respondens autem Jesus, ait; O generatio incredula et perversa, quousque ero vobiscum? usque-

quo patiar vos? Afferte huc illum ad me. Et increpavit eum Jesus, et exiit ab eo dæmonium, et curatus est puer ex illa hora.

Dominica quinta post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 26

EXÁUDI, Dómine, vocem meam qua clamávi ad te, adjútor meus esto, ne derelinquas me neque despicias me, Deus salutáris meus.

Psalms. Dóminus illuminátio mea: et salus mea, quem timébo.

Kýrie eléyson.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, ut et mundi cursus pacífice nobis tuo ordine dirigátur, et ecclésia tua tranquílla devotióne lætétur. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Petri Apostoli.

I C. 3

QUARÍSSIMI, Omnes unánimes in oratióne estóte, compatiéntes, fraternitátis amatóres, misericórdes, modésti, húmiles: non reddéntes malum pro malo vel maledíctum pro maledícto, sed e contrário benedicéntes: quia in hoc vocáti estis, ut benedictiódinem hereditáte possideátis. Qui enim vult vitam dilígere, et cupit vidére dies bonos, coérceat linguam suam a malo, et lábia ejus ne loquántur dolum. Declínet autem a malo et fáciat bonum: inquirát pacem et sequátur eam: quia óculi Dómini super justos, et aures ejus ¹in preces eórum: vultus autem Dómini super faciéntes mala. Et quis est qui vobis nóceat, si boni æmulatóres fuéritis? Sed

et si quid patímini propter justítiam, beáti.² Timórem autem eórum ne timuéritis, ut non conturbémini. Dóminum autem Christum sanctificáte in córdibus vestris.

Gradale. Ps. 83 Protéctor noster áspice, Deus: et réspice super servos tuos.

V. Dómine Deus virtútum: exáudi preces servórum tuórum.

Allelúya. **V. Ps. 30** In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: in tua justítia ³libera me et ⁴eripe me,³ ⁴inclína ad me aurem tuam, accélera ut erípias me.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 5

IN illo témpore, Cum turbæ irrúerent ad Jesum, ut audírent verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum Genésareth. Et vidit duas naves stantes secus stagnum: piscatóres autem descénderant et lavábant rétia. Ascéndens autem in unam navim quæ erat Simónis, rogávit eum ut a terra redúceret pusíllum. Et sedens docébat de navícula turbas. Ut cessávit autem loqui, dixit ad Simónem; Duc in altum, et laxáte rétia vestra in captúram. Et respóndens Simon, dixit illi; Præcéptor, per totam noctem laborántes nihil cépimus: in verbo autem tuo laxábo rete. Et cum hoc fecíssent, conclusérunt píscium multitudínem copiósam; rumpebátur autem rete eórum; et annuérunt sóciis qui erant in álía navi, ut venírent et adjuvárent eos. Et venérunt, et implevérunt ambas navículas,

¹ad.—97. 13. 26.

²eritis.—92. 98. 4L. 57.

³eripe me et libera me.—57.

⁴non habent 92. 98.

ita ut pæne mergerentur. Quod cum vidéret Simon Petrus, prócidit ad gēnuā Jesu, dicens; Exi a me, Dómine, quia homo peccátor sum. Stupor enim circumdédérat eum, et omnes qui cum illo erant, in captúra píscium quam céperant: similiter autem Jacóbum et Johánnem, filios Zebedæi, qui erant sócii Simónis. Et ait ad Simónem Jesus; Noli timére: ex hoc jam hómines eris cápiens. Et subdúctis ad terram návibus, relíctis ómnibus secúti sunt eum.

Offertorium. Ps. 15 Benedícam Dóminum qui mihi tribuit intelléctum: providébam Deum in conspéctu meo semper: quóniam a dextris est mihi ne commóvear.

Secreta.

ASCENDANT, quæsumus, Domine, preces humilitatis nostræ in conspectu clementiæ tuæ, et descendat super hæc oblata virtus tuæ divinitatis, quam nostris quoque purificandis mentibus largiaris. Per.

Communio. Ps. 26 Unam pétii a Dómino, hanc requíram: ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ.

Postcommunio.

MYSTÉRIA nos, Dómine, quæsumus, sancta purificent et suo múnere tueántur. Per Dóminum.

Feria quarta.

Ad Timotheum. I c. 2

QARÍSSIME, Obsecro primum ómnium fieri obsecrátiónes, oratiónes, postulatiónes, gratiárum actiόnes, pro ómnibus homínibus: pro régibus et ómnibus qui in sublimitáte sunt constitúti, ut quiétam et tranquíllam vitam agámus, in omni pietáte et castitáte. Hoc enim bonum est et accéptum coram Salvatóre nostro Deo, qui omnes hómines vult salvos fieri, et ad agnitiónem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus et mediátor Dei et hóminum, homo Christus Jesus: qui dedit redemptiόnem semetípsum pro ómnibus, cujus testimónium tempóribus suis confirmátum est; in quo pósitus sum ego prædicátor et apóstolus (veritátem dico, non menciónem) doctor Géntium in fide et veritáte.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 8

IN illo tempore, Factum est in una die-rum, et Jesus ascendit in naviculam et discipuli ejus; et ait ad illos; Transfretemur trans stagnum. Et ascenderunt. Navigantibus autem illis, obdormivit, et descendit procella venti in stagnum, et compellebantur fluctibus, et periclitabantur. Accedentes autem suscitaverunt eum, dicentes: Præceptor, perimus. At ille surgens, increpavit ventum et tempestatem aquæ, et cessavit: et facta est tranquillitas. Dixit autem illis; Ubi est fides vestra? Qui timentes, mirati sunt ad invicem, dicentes; Quis putas hic est, quia et ventis imperat et mari, et obediunt ei?

Dominica **sexta post Trinitatem.****Ad Missam. Officium. Ps. 27**

DÓMINUS fortitúdo plebis suæ et protéctor salutárium Christi sui est: saluum fac pópulum tuum, Dómine: et bédedic hæreditáti tuæ: et rege eos usque in sæculum.

Psalmus. Ad te, Dómine, clamábo, Deus meus, ne síleas a me: nequando táceas a me et assimilábor descendéntibus in lacum.

Oratio.

DEUS, qui diligéntibus te bona invisibilia præparásti infúnde córdibus nostris tui amóris afféctum: ut te in ómnibus et super ómnia diligéntes, promissiones tuas quæ omne desidérium súperant consequámur. Per Dóminum.

Ad Romanos. c. 6

FRATRES, Quicúmque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsíus baptizáti sumus. Consepúlti enim sumus cum illo per baptísmum in mortem: ut quómodo Christus surrexit a mórtuis per glóriam Patris, ita et nos in novitáte vitæ ambulémus. Si enim complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus: simul et resurrectionis érimus. Hoc sciéntes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruéatur corpus peccáti, ut ultra non serviámus peccáto. Qui enim mórtuus est, justificátus est a peccáto. Si autem mórtui sumus cum Christo: crédimus quia simul étiam vivémus cum illo: sciéntes quod Christus resúrgens ex mórtuis jam non móritur, mors illi ultra non dominábitur. Quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo. Ita et vos existimáte vos mórtuos quidem esse peccáto, vivéntes autem Deo, in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 89 Convértere, Dómine; aliqúantulum: et deprecáre super servos tuos.

¶ Dómine, refúgium factus es nobis: a generatione et progénie.

Allelúya. **¶ Ps. 58** Eripe me de inimícis meis, Deus meus: et ab insurgéntibus in me libera me.

Secundum Matthæum. c. 5

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Amen dico vobis, quia nisi abundaverit justitia vestra plus quam Scribarum et Pharisæorum, non intrabitis in regnum cœlorum. Audistis quia dictum est antiquis: Non occides: qui autem occiderit, reus erit iudicio. Ego autem dico vobis: quia omnis qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio, Qui autem dixerit fratri suo, Racha: reus erit concilio. Qui autem dixerit, Fatue: reus erit gehennæ ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te: relinque ibi munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo: et tunc veniens offeres munus tuum.

Offertorium. Ps. 16 Pérfice gressus meos in sémitis tuis, ut non moveántur vestigia mea: inclína aurem tuam et exáudi verba mea, mirífica misericórdias tuas, qui salvos facis sperántes in te, Dómine.

Secreta.

PROPITIARE, Dómine, supplicatióibus nostris, et has oblatiões famulórum tuórum benígnus assúme; ut quod singuli obtulérunt ad honórem tui nóminis cunctis proficiat ad salútem. Per.

Communio. Ps. 26 Circuíbo et immolábo in tabernáculo ejus hóstiam jubilatiónis, cantábo et psalmum dicam Dómino.

Postcommunio.

QUOS, Dómine, coelésti dono satiásti, præsta, quæsumus, ut a nostris mun-
démur occúltis, et ab hóstium liberémur
insidiis. Per Dóminum nostrum.

Feria quarta.**Lectio Epistolæ beati Johannis Apostoli.**

I c. 2

QUARRISIMI, Non scripsi vobis quasi
ignorantibus veritatem, sed ¹quasi
scientibus eam: quoniam omne menda-
cium ex veritate non est. Quis est mendax,
nisi is qui credit quoniam Jesus non est
Christus? Hic est Antichristus, qui negat
Patrem et Filium. Omnis qui negat Fi-
lium, nec Patrem habet: qui ²autem² con-
fitetur Filium, et Patrem habet. Vos quod
audistis ab initio in vobis permaneat: Quia
si in vobis permanserit quod audistis ab
initio, et vos in Filio et Patre manebitis.

Et hæc est repromissio, quam ipse polli-
citus est ³nobis,³ ⁴vitam æternam.⁴

Evangelium: Secundum Marcum. c. 10

IN illo tempore, Cum egressus esset Je-
sus in via, præcurrens quidam genu
flexo ante eum, interrogabat eum dicens;
Magister bone, quid faciam ut vitam æter-
nam percipiam? Jesus autem dixit ei; Quid
me dicis bonum? Nemo bonus, nisi so-
lus Deus. Præcepta nosti. Ille dixit; Quæ?
Ne adulteres, Ne occidas, Ne fureris, ⁵Ne⁵
falsum testimonium dixeris, Ne fraudem
feceris, Honora patrem tuum et matrem.
At ille respondens, ait illi; Magister bone,
hæc omnia custodivi a juventute mea. Je-
sus autem intuitus eum, dilexit eum, et
dixit ei; Unum tibi deest: vade,⁶ vende
⁷omnia⁷ quæcumque habes et da paupe-
ribus, et habebis thesaurum in cœlo: et
veni, sequere me.

Dominica septima post Trinitatem.**Ad Missam. Officium. Ps. 46**

MNES gentes, pláudite mánibus:
jubilate Deo in voce exsultatió-
nis.

Psalmus. Subjécit pópulos nobis: et gentes
sub pédibus nostris.

Oratio.

DEUS virtútum, cujus est totum quod
est óptimum: însere pectóribus no-
stris amórem tui nóminis; et præsta in
nobis religiónis augméntum, ut quæ sunt

bona nútrias, ac pietátis stúdio quæ sunt
nutríta custódias. Per Dóminum.

Ad Romanos. c. 6

FRATRES, Humánum dico, propter in-
firmitátem carnis vestræ: sicut enim
exhibuístis membra vestra servíre immu-
ditiæ, et iniquitati ad iniquitátem, ita nunc
exhibéte membra vestra servíre justitiæ in
sanctificatióne. Cum enim servi esséti-
s peccáti, liberi fuístis justitiæ. Quem ergo
fructum habuístis tunc ⁸in illis,⁸ in quibus

¹ non habent 92. 97. 98.² non habent 92. 97. 98. V.³ vobis.—92. 98. 4L. 57.⁴ sic 15. etc. vita æterna.—4L. 8RM. vita est æterna.—57.⁵ non.—92. 98. 4L. 57.⁶ et.—26.⁷ non habent 92. 98. 4L. 57. V.⁸ non habent 92. 98.

nunc erubescitis? Nam finis illórum mors est. Nunc vero liberáti a peccáto, servi autem facti Deo, habétis fructum vestrum in sanctificatióne, finem vero vitam æternam. Stipéndia enim peccáti, mors. Grátia autem Dei, vita æterna, in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 33 Veníte, filii, audíte me, timórem Dómini docébo vos.

℣. Accédite ad eum et illuminámini: et fácies vestræ non confundéntur.

Allelúya. ℣. **Ps. 64** Te decet hymnus, Deus, in Sion: et tibi reddétur votum in Hierúsalem.

Secundum Marcum. c. 8

IN illo témpore, Cum turba multa esset cum Jesu nec habérent quod manducárent, convocátis discipulis, ait illis; miséreor super turbam: quia ecce jam tríduo sústinent me, nec habent quod mandúcent: et si dimísero eos jejúnos in domum suam, deficient in via: quidam enim ex eis de longe venérunt. Et respondérunt ei discipuli sui; Unde istos póterit quis hic saturáre pánibus in solitúdine? Et interrogávit eos; Quot panes habétis? Qui dixerunt; Septem: Et præcépit turbæ discumbere super terram. Et accípiens septem panes, grátias agens fregit et dabat discipulis suis ut appónerent: et apposuérunnt turbæ. Et habébant piscículos paucos: et ipsos benedíxit, et iussit appóni. Et manducavérunt et saturáti sunt; et sustulérunt quod superáverat de fragméntis, septem sportas. Erant autem qui manducáverant, quasi quatuor míllia: et dimísit eos.

Offertorium. Dan. 3 Sicut in holocáustum ariétum et taurórum, et sicut in míllibus agnórum pínguim: sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo hódie ut

¹complaceat¹ tibi, quia non est confúsió confidéntibus in te, Dómine.

Secreta.

PROPITIÁRE, Dómine, supplicatiónebus nostris, et has oblatiões pópuli tui benígnus assúme, et ut nullius sit írritum votum, nullius vácuá postulatio, præsta, quæsumus, ut quod fidéliter pétimus, ef-ficáciter consequámur. Per Dóminum.

Communio. Ps. 30 Inclína aurem tuam: accélera ut éruas me.

Postcommunio.

REPLÉTI, Dómine, munéribus tuis, tribue, quæsumus, ut et eórum mun-démur efféctu et muniámur auxílio. Per Dóminum.

Feria quarta.

Ad Romanos. c. 8

FRATRES, Nihil nunc damnationis est his qui sunt in Christo Jesu, qui non secundum carnem ambulant. Lex enim spiritus vitæ in Christo Jesu liberavit me a lege peccati et mortis. Nam quod impossibile erat legi, in quo infirmabatur per carnem: Deus Filium suum mittens in similitudinem carnis peccati; et de peccato damnavit peccatum in carne, ut justificatio legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus sed secundum spiritum. Qui enim secundum carnem sunt, quæ carnis sunt sapiunt: qui vero secundum spiritum sunt, quæ sunt spiritus sentiunt. Nam prudentia carnis, mors est: prudentia autem spiritus, vita et pax. In Christo Jesu Domino nostro.

Evangelium: Secundum Matthæum. c. 12

IN illo tempore, Abiit Jesus sabbato per sata: discipuli autem ejus esurientes,

¹placeat.—94. 97. Grad.

cœperunt ¹evellere¹ spicas, et manducare. Pharisei autem videntes dixerunt ei; Ecce discipuli tui faciunt quod non licet ²eis² facere sabbatis. At ille dixit eis; Non legistis quid fecerit David, quando esuriit, et qui cum illo erant: quomodo intravit in domum Dei, et panes propositionis comedit, quos non licebat ei edere, neque

his qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus? Aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant, et sine crimine sunt? Dico autem vobis, quia templo major est hic. Si autem sciretis, quid est: Misericordiam volo, et non sacrificium: nunquam condemnassetis innocentem.

Dominica Octava post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 47

SUSCÉPIMUS Deus, misericórdiam tuam in médio templi tui: secúndum nomen tuum, Deus, ita et laus tua in fines terræ, justítia plena est dextera tua.

Psalmus. Magnus Dóminus et laudábilis nimis: in civitatē Dei nostri in monte sancto ejus.

Oratio.

DEUS, cujus providéntia in sui dispositióne non fállitur, te súpplices exorámus, ut nóxia cuncta submóveas et ómnia nobis profutúra concédas. Per Dóminum.

Ad Romanos. c. 8

FRATRES, Debitóres sumus non carni, ut secúndum carnem vivámus. Si enim secúndum carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicúnque enim spíritu Dei agúntur, hi sunt filii Dei: non enim accepístis spíritum servitútis íterum in timóre, sed accepístis spíritum adoptiόνis filiórum ³Dei,³ in quo clamámus, Abba Pater. Ipse enim spíritus testimoníum reddit spíritui nostro qnod sumus filii Dei.

¹vellere.—92. 98. V.

²non habent 92. 98. V.

³non habent 92. 97. 98. 57. V.

⁴in.—97. 15.

Si autem filii, et herédes: herédes quidem Dei, coherédes autem Christi.

Gradale. Ps. 30 Esto mihi in Deum protectórem: et in locum refúgii, ut salvum me fácias.

℣. Deus, in te sperávi, Dómine: non confundar in ætérnum.

Allelúya. **℣. Ps. 77** Atténdite, pópule meus,⁴ legem meam.

Secundum Matthæum. c. 7

IN illo témpore, Dixit Jesus discíplis suis; Atténdite a falsis prophétis, qui véniunt ad vos in vestiméntis óvium, intrínsecus autem sunt lupi rapáces: a frúctibus eórum cognoscétis eos. Numquid cólligunt de spinis uvas, aut de tríbulis ficus? Sic omnis arbor bona fructus bonos facit: mala autem arbor fructus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos fácere; neque arbor mala fructus bonos fácere: omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidétur et in ignem mittétur. Igitur ex frúctibus eórum cognoscétis eos. Non omnis qui dicit mihi, Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum: sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum.

Offertorium. Ps. 17 Pópulum húmitem saluum fácies, Dómine: et óculos superbórum humiliábis, quóniam quis Deus præter te, Dómine?

Secreta.

DEUS, qui legálium differéntias hostiárum unius sacrificii perfectióne sanxísti; áccipe sacrificium a devótis tibi fámulis ¹oblátum,¹ et pari benedictióne sicut múnera ²justi Abel² sanctífica; ut quod singuli obtulérunt ad majestátis tuæ honórem, cunctis proficiat ad salútem. Per Dóminum.

Communio. Ps. 33 Gustáte et vidéte quóniam suávis est Dóminus: beátus vir qui sperat in eo.

Postcommunio.

QUA nos, Dómine, medicinális operátio et a nostris perversitatibus cleménter expédiat, et ad ea quæ recta sunt perdúcat. Per Dóminum.

Feria quarta.

Ad Romanos. c. 5

FRATRES, Commendat Deus caritatem suam in nobis: ³quoniam si³ cum adhuc peccatores essemus secundum tempus Christus pro nobis mortuus est: multo igitur magis justificati nunc in sanguine ejus salvi erimus ab ira per ipsum. Si enim, cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus: multo magis reconciliati, salvi erimus in vita ipsius. Non solum autem: sed et gloriamur

in ⁴Deo⁴ per Dominum nostrum Jesum Christum.

Evangelium: Secundum Marcum. c. 9

IN illo tempore, Dixemnt discipuli ad Jesum; Magister, vidimus quendam in nomine tuo ejicientem dæmonia, et prohibuimus eum, quia non sequitur nos. Jesus autem ait illis; Nolite prohibere eum; nemo est enim qui ⁵facit⁵ virtutem in nomine meo, et possit cito male loqui de me. Qui enim non est adversum vos, pro vobis est. Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquæ ⁶frigidæ⁶ in nomine meo, quia Christi estis: amen dico vobis, non perdet mercedem suam. Et quicumque scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus in me: bonum est ei magis si circumdaretur mola asinaria collo ejus, et in mare mitteretur. Et si scandalizaverit te manus tua, abscide illam: bonum est tibi debilem intrare in regnum Dei, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem inextinguibilem: ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. Et si pes tuus scandalizat te, amputa illum: bonum est tibi claudum introire in vitam æternam, quam duos pedes habentem mitti in gehennam ignis inextinguibilis: ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum: bonum est tibi luscum introire in regnum Dei, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis: ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur.

¹ non habent 92. 98.

² Abel just. — 94. 97. Abel. — 92. 98.

³ quoniam. — 97. V. qui. — 92. 98.

⁴ Domino. — 98. 4L. 15. 57. Dominum. — 13.

⁵ faciat. — 92. 97. 98. 15. V.

⁶ non habent 92. 98. V.

Dominica Nona post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 53

ECCE Deus adjuvat me, et Dóminus susceptor est animæ meæ, avérte mala inimicis meis: et in veritate tua dispérde illos, protéctor meus, Dómine.

Psalmus. Deus, in nómine tuo salvum me fac: et in virtúte tua libera me.

Oratio.

LARGÍRE nobis, quæsumus, Dómine, semper spíritum cogitándi quæ recta sunt, propítius et agéndi; ut qui sine te esse non pòssumus, secúndum te vívere valeámus. Per.

Ad Corinthios. I c. 10

FRATRES, Non simus concupiscéntes malórum, sicut et illi concupiérunt. Neque idolatræ efficiámini, sicut quidam ex ipsis: quemádmódum scriptum est: Sedit pópulus manducáre et bíbere, et surrexérunt ludere. Neque fornicémur, sicut quidam ex ipsis fornicáti sunt, et cecidérunt una die vigínti tria millia. Neque tentémus Christum, sicut quidam eórum tentavérunt, et a serpéntibus perierunt. Neque murmuráveritis, sicut quidam eórum murmuravérunt, et perierunt ab exterminatóre. Hæc autem ómnia in figúra contingébant illis: scripta ¹autem sunt hæc¹ ad correptionem nostram, in quos fines sæculórum devenérunt. Itaque qui se existimat stare, vídeat ne cadat. Tentátio vos non apprehéndat, nisi humana: fidélis autem Deus est, qui non patiétur vos tentári supra id quod potéstis, sed fáciet cum tentatióne étiam provéntum, ut possítis sustinére.

Gradale. Ps. 8 Dómine Dóminus noster:

quam admirábile est nomen tuum in univérsta terra.

℣. Quóniam eleváta est magnificéntia tua super cœlos.

Allelúya. **℣. Ps. 80** Exsultáte Deo adjutóri nostro: jubiláte Deo Jacob, súmíte psalmum jocúndum cum cíthara.

Secundum Lucam. c. 16

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis parábolam hanc; Homo quidam erat dives qui habébat villicum, et hic difamátus est apud illum quasi dissipásset bona ipsíus. Et vocávit illum, et ait illi: Quid hoc áudio de te? redde ratiónem villicatiónis tuæ: jam enim non póteris villicáre. Ait autem villicus intra se: Quid fáciam, quia dóminus meus aufert a me villicatiónem? fódere non váleo, mendicáre erubésco. Scio quid fáciam, ut cum amótus fúero a villicatióne, recípiant me in domos suas. Convocátis itaque singulis debitóribus dómīni sui, dicébat primo: Quantum debes dómīno meo? At ille dixit: Centum cados ólei. Dixitque illi: Accipe cautiónem tuam et sede; cito scribe quinquaginta. Deinde álío dixit: Tu vero quantum debes? Qui ait: Centum coros trítici. Ait illi: Accipe líttēras tuas, et scribe octogínta. Et laudávit dóminus villicum iniquitátis, quia prudénter fecísset: quia filii hujus sæculi prudentiόres filiis lucis in generatiόne sua sunt. Et ego vobis dico: fácite vobis amícos de mammóna iniquitátis: ut, cum defecéritis, recípiant vos in ætéRNA tabernácula.

Offertorium. Ps. 18 Justítiæ Dómini rectæ lætificántes corda: et dulcióra super mel et favum, nam et servus tuus ²custodit² ea.

¹ sunt autem hæc.—97. 15. autem sunt.—92. 98. sunt autem.—V.

² custodiet.—98. 4L. 15. 57. Grad.

Secreta.

SÚSCIPE múnera, quæsumus, Dómine, quæ tibi de tua largitate deférimus; ut hæc sacrosáncta mystéria, grátia tuæ operánte virtúte, et præsentis vitæ nos conversatióne sanctificent et ad gáudia sempitérna perdúcant. Per.

Communio. *Matth. 6* Primum quærite regnum Dei: et ómnia adjiciéntur vobis, dicit Dóminus.

Postcommunio.

SIT nobis, Dómine, quæsumus, reparátio mentis et córporis cœléste mystérium; ut cujus exséquimur actiõem, sentiámus effectum. Per Dóminum.

Feria quarta.**Ad Romanos. c. 6**

FRATRES, Nescitis quoniam cui ¹exhibetis¹ vos servos ad obediendum, servi estis ejus, cui ²obedistis,² sive peccati ³ad³ mortem, sive obeditionis ad

justitiam? Gratias autem Deo quod fuistis servi peccati, obedistis autem ex⁴ corde in eam formam doctrinæ, in qua traditi estis. Liberati autem a peccato, servi facti estis justitiæ, in Christo Jesu Domino nostro.

Secundum Lucam. c. 26

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Qui fidelis est in minimo, et in majori fidelis est, et qui in modico iniquus est, et in majori iniquus est. Si ergo in iniquo mammona fideles non fuistis, quod verum est, quis credet vobis? Et si in alieno fideles non fuistis: quod vestrum est, quis dabit vobis? Nemo servus potest duobus dominis servire: aut enim unum odiet et alterum diliget: aut uni adhærebit et alterum contemnet: non potestis Deo servire et mammonæ. Audiebant ⁵enim hæc omnia⁵ Pharisei qui erant avari, et deridebant illum. Et ait illis; vos estis qui justificatis vos coram hominibus: Deus autem novit corda vestra: quia quod hominibus altum est, ⁶abominatio⁶ est ante Deum.

Dominica Decima post Trinitatem.**Ad Missam. Officium. Ps. 54**

QUM clamárem ad Dóminum exaudivit vocem meam ab his qui appropínquant mihi: et humiliávit eos qui est ante sæcula et manet in ætérnum: jacta cogitátum tuum in Dómino et ipse te enútriet.

Psalms. Exáudi, Deus, oratiõem meam: et ne despéxeris deprecationem meam, inténde mihi et exáudi me.

¹ exhibuistis.—92. 98. 4L 15. 57.

² sic 26. etc. obeditis.—55P. V.

³ in.—92. 97. 98. 57.

⁴ toto.—92. 97. 98. 57.

⁵ autem hæc omnia.—97. 26. autem omnia hæc.—V.

⁶ abominabile.—92. 98.

Oratio.

PÁTEANT aures misericórdiæ tuæ, Dómine, précibus supplicántium: et ut peténtibus desideráta concédas, fac eos quæ tibi plácita sunt postuláre. Per Dóminum nostrum.

Ad Corinthios. I c. 12

FRATRES, Scitis quóniam cum gentes essétis, ad simulácra muta prout ducebámini eúntes. Ideo notum vobis fácio,

quod nemo in Spíritu Dei loquens, dicit anáthema Jesu. Et nemo potest dicere Dóminus Jesus, nisi in Spíritu Sancto. Divisiónes vero gratiárum sunt, idem autem Spíritus: et divisiónes ministratiónum sunt, idem autem Dóminus: et divisiónes operatiónum sunt, idem vero Deus, qui operátur ómnia in ómnibus. Unicuique autem datur manifestatió Spíritus ad utilitátem. Alii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ; álíi autem sermo sciéntiæ secúndum eúndem Spíritum: álteri fides in eódem Spíritu: álíi grátia sanitátum in uno Spíritu: álíi operatió virtutum, álíi prophetiá, álíi discrétio spirítuum, álíi génera linguárum, álíi interpretatió sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívicens singulis prout vult.

Gradale. Ps. 16 Custódi me, Dómine, ut pupíllam óculi: sub umbra alárum tuárum prótege me.

℣. De vultu tuo iudícium meum pródeat: óculi tui vídeant æquitátem.

Allelúya. **℣. Ps. 87** Dómine Deus salútis meæ: in die clamávi et nocte coram te.

Secundum Lucam. c. 19

IN illo témpore, Cum ¹appropinquásset¹ Jesus Hierúsalem, videns civitátem flevit super illam, dicens; quia si cognovísses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi; nunc autem abscondita sunt ab óculis tuis. Quia ecce vénient dies in te, et circúmdabunt te inimíci tui vallo, et circúmdabunt te, et coangustábunt te úndique, et ad terram prostérnent te et filios tuos qui in te sunt, et non relínquent in te lápidem super lápidem: eo quod non cognóveris tempus visitatiónis tuæ. Et ingrèssus in templum, cœpit ejícere vendéntes in illo et eméntes, di-

cens illis; Scriptum est, quia domus mea domus oratiónis est. Vos autem fecístis illam spelúncam latrónum. Et erat docens quotidie in templo.

Offertorium. Ps. 24 Ad te, Dómine, levávi ánimam meam, Deus meus in te confido, non erubéscam neque irrideant me inimíci mei, étenim univérsi qui te expéctant non confundéntur.

Secreta.

QUONCÉDE nobis hæc, quæsumus, Dómine, digne frequentáre mystéria; quia quóties hujus hóstiæ commemoratió celebrátur, opus nostræ redemptiós exercétur. Per Dóminum.

Communio. Ps. 50 Acceptábis sacrificium justítiæ, oblatiós et holocáusta: super altáre tuum Dómine.

Postcommunio.

QUI nobis, Dómine, commúnio sacraménti et purificatióem cónferat et tríbuat unitátem. Per Dóminum.

Feria quarta.

Ad Corinthios. I c. 15

FRATRES, Non omnis caro, eadem caro: sed alia hominum, alia pecorum, alia volucrum, alia autem piscium. Et corpora cœlestia et corpora terrestria; sed alia quidem cœlestium gloria, alia autem terrestrium: alia claritas solis, alia claritas lunæ, et alia claritas stellarum: stella autem a stella differt in claritate. Sic et resurrectio mortuorum. Seminatur in corruptione, surget in incorruptione. Seminatur in ignobilitate, surget in gloria. Seminatur in infirmitate, surget in virtute. Seminatur corpus animale, surget corpus spiritale. Si est corpus animale, est et spiritale;

¹appropinquaret.—92. 98. 4L. 57.

sicut scriptum est, Factus est primus homo Adam in animam viventem, novissimus Adam in spiritum vivificantem. Sed non prius quod spiritale est, sed quod animale: deinde quod spiritale. In Christo Jesu Domino nostro.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 21

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipulis suis; Attēdite vobis, ne forte gravē-

tur corda vestra in crápula et ebrietate et curis hujus vitæ: et supervēniat in vos repentina dies illa: tanquam láqueus enim supervēniet in omnes qui sedent super fáciem omnis terræ. Vigiláte itaque, orántes omni tēpore ut digni habeámini fūgere ista ómnia quæ futúra sunt, et stáre ante Fílium Hóminis.

Dominica Undecima post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 67

DEUS in loco sancto suo, Deus qui inhabitare facit unánimes in domo: ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ.

Psalms. Exsurgat Deus et dissipentur inimici ejus: et fugiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Oratio.

DEUS, qui omnipoténtiam tuam parcendo máxime et miserando manifestas: multiplica super nos grátiam tuam, ut ad tua promissa curréntes, coeléstium bonórum fácias esse consórtes. Per Dóminum.

Ad Corinthios. 1 c. 15

FRATRES, Notum vobis fácio evangelium quod prædicávi vobis, quod et accepístis, in quo et statis, per quod et salvámini: qua ratióne prædicáverim vobis, si tenétis, nisi frustra credidístis. Tráddi enim vobis in primis quod et accépi: quóniam Christus Jesus mórtuus est pro peccátis nostris secúndum Scriptúras: et quia sepúltus est, et quia resurrexit tertia die secúndum Scriptúras: et quia visus est Cephæ, et post ¹hæc¹ undecim: deín-

de visus est plus quam quingéntis fratribus simul: ex quibus multi manent usque adhuc, quidam autem dormiérunt: deinde visus est Jacóbo, deinde apóstolis ómnibus: novíssime autem ómnium, tanquam abortivo, visus est et mihi. Ego enim sum mínimus apostolórum, qui non sum dignus vocári apóstolus, quóniam persecútus sum Ecclesiám Dei. Grátia autem Dei sum id quod sum, et grátia ejus in me vácua non fuit.

Gradale. Ps. 27 In Deo sperávit cor meum et adjútus sum, et reflóruit caro mea: et ex voluntate mea confitébor illi.

℣. Ad te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne síleas ne discédas a me.

Allelúya. **℣. Ps. 89** Dómine, refúgium factus es nobis a generatióne et progénie.

Secundum Lucam. c. 18

IN illo tēpore, Dixit Jesus ad quosdam qui in se confidébant tanquam justi et aspernabántur céteros parábolam istam, dicens; Duo hómīnes ascendérunt in templum ut orárent: unus Pharisæus et alter publicánus. Pharisæus autem stans hæc apud se orábat: Deus, grátias ago tibi, quia non sum sicut céteri hómīnum, raptóres, injústi, adúlteri, velut étiam hic

¹ hoc.—92. 98. V.

publicánus. Jejúno bis in sabbáto: décimas do ómnium quæ possideo. Et publicánus a longe stans, nolébat nec ad cœlum óculos leváre: sed percutiébat pectus suum, dicens: Deus propítius esto mihi peccatóri. Amen dico vobis, descéndit hic justificátus in domum suam ab illo: quia omnis qui se exáltat, humiliábitur: et qui se humiliat, exaltábitur.

Offertorium. Ps. 29 Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: neo delectásti inimícos meos super me; Dómine, clamávi ad te et sanásti me.

Secreta.

TIBI, Dómine, sacrificia ¹dicáta¹ redántur; quæ sic ad honórem nóminis tui deferénda tribuísti, ut éadem remédia nostra fieri præstáres. Per.

Communio. Prov. 3 Honóra Dóminum de tua substántia et de primítiis frugum tuárum: ut impleántur hórrea tua saturitáte: et vino torculária redundábunt.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Dómine Deus noster, ut quos divínis reparáre non désinis sacraméntis, tuis non destítuas benígnus auxiliis. Per Dóminum.

Feria quarta.

Ad Corinthios. I c. 6

FRATRES, Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? Tollens

ergo membra Christi, ²faciam² membra meretricis? Absit. An nescitis quoniam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur? Erunt enim, inquit, duo in carne una. Qui autem adhæret Deo, unus spiritus est. Fugite fornicationem. Omne enim peccatum, quodcunque fecerit homo, extra corpus est: qui autem fornicatur, in corpus suum peccat. An nescitis quoniam membra vestra templum ³est³ Spiritus Sancti qui in vobis est, quem habetis a Deo, et non estis vestri? Empti enim estis pretio magno. Glorificate et portate Deum in ⁴corpore vestro.⁴

Secundum Lucam. c. 18

IN illo tempore, Dicebat Jesus discipulis suis parabolam hanc, quoniam oportet semper orare et non deficere, dicens; Judex quidam erat in quadam civitate, qui Deum non timebat, et hominem non reverebatur. Vidua autem quædam erat in civitate illa, et veniebat ad eum, dicens: Vindica me de adversario meo. Et nolebat per multum tempus. Post hæc autem dixit intra se: Etsi Deum non timeo, nec hominem revereor: tamen quia molesta est mihi hæc vidua, vindicabo illam, ne in novissimo veniens sugillet me. Ait autem Dominus; Audite quid judex iniquitatis dixit: Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte, et patientiam habebit in illis? Dico ⁵autem⁵ vobis quia cito faciet vindictam illorum.

¹ dicanda.—94. 97.

² facies.—13. 15. faciens.—57.

³ sunt.—97. 26. V.

⁴ cordibus vestris.—92. 98.

⁵ non habent 92. 98. 4L. 57. V.

Dominica Duodecima post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 69

DEUS, in adiutorium meum intende: Dómine, ad adiuvándum me festína: confundántur et reve-reántur inimíci mei qui quærunt ánimam meam.

Psalmus. Avertántur retrórsum et erubéscant: qui volunt mihi mala.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui abundántia pietátis tuæ et mérita súpplícum excédis et vota, effúnde super nos misericórdiam tuam, ut dimíttas quæ consciéntia méruit, et adjícias quod orátio non præsumit. Per Dóminum.

Ad Corinthios. 2 c. 3

FRATRES, Fidúciam talem habémus per Christum ad Deum: non quod sufficíentes simus cogitáre áliquíd a nobis, quasi ex nobis: sed sufficiéntia nostra ex Deo est: qui et idóneos nos fecit minístros novi testaménti, non lítera sed Spíritus: lítera enim occidit, Spíritus autem vivíficat. Quod si ministrátio mortis líteris deformáta in lápidibus, fuit in glória; ita ut non possent inténdere filii Israel in fáciem Moysi, propter glóriam vultus ejus quæ evacuátur: quómodo non magis ministrátio Spíritus erit in glória? Nam si ministrátio damnationis ¹in¹ glória est: multo magis abundat minístérium justítiæ in glória.

Gradale. Ps. 33 Benedícam Dóminum in omni témpore: semper laus ejus in ore meo.

¹ non habent 92. 98. 57. V.

² non habent 92. 98. 4L. 15. 57. Grad.

³ primo.—92. 98. 4L. 15. 57. Grad.

⁴ de feria agitur.—92. 98. 4L. 15. 57. Grad.

¶ In Dómino laudábitur ánima mea: áudiant mansuétí et læténtur.

Allelúya. **¶ Ps. 94** Veníte, exsultémus Dómino: jubilémus Deo salutári nostro.

Alius Versus. Præoccupémus fáciem ejus in confessióne: et in psalmis jubilémus ei.

Isti duo Versus dicuntur per hebdomadam alternis vicibus ²quando de feria agitur: ² ita tamen quod Versus Præoccupemus ³prius ³ dicitur quando ⁴missa dominicalis per hebdomadam dicitur. ⁴ Et si nulla feria per hanc hebdomadam ad hoc vacaverit, tunc ultimus Versus eo anno omnino prætermittatur.

Secundum Marcum. c. 7

IN illo témpore, Exiens Jesus de finibus Tyri, venit per Sidónem ad mare Galilææ inter médios fines Decapóleos. Et addúcunt ei surdum et mutum et deprecabántur eum, ut impónat illi manum. Et apprehéndens eum de turba seórsum, misit dígitos suos in aurículas ejus: et exspuens tétigit linguam ejus: et suspiciens in cœlum ingémuit, et ait illi; Effeta, quod est, adaperíre. Et statim apértæ sunt aures ejus, et solútum est vínculum linguæ ejus, et loquebátur recte. Et præcépit illis ne cui dicerent. Quanto autem eis præcipiébat, tanto magis plus prædicábant: et eo ámplius admirabántur, dicéntes; Bene ómnia fecit: et surdos fecit audíre et mutos loquí.

Offertorium. Exod. 32 Precátus est Móyses in conspéctu Dómini Dei sui et dixit: precátus est Móyses in conspéctu Dómini Dei sui et dixit: quare, Dómine, irásce-

ris in pópulo tuo: parce iræ ánimæ tuæ: meménto Abraham, Isaac et Jacob: quibus jurásti dare terram fluéntem lac et mel: et placátus factus est Dóminus de malignitáte quam dixit fácere pópulo suo.

Secreta.

RÉSPICE, quásumus, Dómine, nostram propítius servitútem: ut quod offérimus sit tibi munus accéptum, sitque nostræ fragilitáti subsidium. Per Dóminum.

Communio. Ps. 103 De fructu óperum tuórum, Dómine, satiábitur terra: ut edúcas panem de terra, et vinum lætíficet cor hóminis; at exhílalet fáciem in óleo, et panis cor hóminis confirmet.

Postcommunio.

SENTIÁMUS, Dómine, quásumus, tui perceptióne sacraménti subsidium mentis et córporis; ut in utróque salváti, celéstis remédii plenitúdine gloriémur.

Feria quarta.

Ad Corinthios. 2 c. 4

FRATRES, Non nosmetipsos prædicamus, sed Dominum nostrum Jesum Christum: nos autem servos vestros per Jesum: quoniam Deus qui dixit de tenebris lucem splendescere, illuxit in cor-

dibus nostris ad illuminationem scientiæ claritatis Dei, in ¹faciem¹ Christi Jesu. Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus: ut sublimitas sit virtutis Dei, et non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur: aporiamur, sed non destituimur: persecutionem patimur, sed non derelinquimur: ²humiliamur, sed non confundimur: ²dejicimur, sed non perimus: semper mortificationem Jesu ³Christi³ in corpore nostro circumferentes, ut et vita Jesu in corporibus nostris manifestetur.

Secundum Matthæum. c. 11

IN illo tempore, Cœpit Jesus exprobrare civitatibus in quibus factæ sunt plurimæ virtutes ejus, quia non egissent pœnitentiam. Væ tibi Corosaim, væ tibi Betsaida: quia si in Tyro et Sidone factæ essent virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cinere et cilicio pœnitentiam egissent. Veruntamen dico vobis: Tyro et Sidoni remissius erit in die judicii, quam vobis. Et tu Capharnaum, numquid usque in cœlum exaltaberis, usque in infernum descendes? quia si in Sodomis factæ fuissent virtutes quæ factæ sunt in te, forte mansissent usque in hunc diem. Veruntamen dico vobis, quia terræ Sodomorum remissius erit in die judicii, quam tibi.

Dominica Decima tertia post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 73

RÉSPICE, Dómine, in testaméntum tuum: et ánimas páuperum tuórum ne derelinquas in finem:

exsúrge, Dómine,⁴ júdica causam tuam: et ne obliviscáris voces quæréntium te.

Psalmus. Ut quid, Deus, repulísti in finem: irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

¹sic 26. etc. facie.—55P. V.

²non habent 92. 97. 98. V.

³non habent 92. 97. 98. V.

⁴et.—92. 98. Grad.

Oratio.

OMNÍPOTENS et miséricors Deus, de cuius múnere venit ut tibi a fídelibus tuis digne et laudabiliter serviátur; tríbe nobis, quásumus, ut ad promissíones tuas sine offensióne currámus. Per Dóminum.

Ad Galatas. c. 3

FRATRES, Abrahæ dictæ sunt promissíones et sémíni ejus. Non dicit: Et semínibus, quasi in multis; sed quasi in uno: Et sémíni tuo, qui est Christus. Hoc autem dico, testaméntum confirmátum a Deo, quæ post quadringéntos et trigínta annos iacta est Lex, non írritum facit ad evacuándam promissíonem. Nam si ex lege esset heréditas, jam non ex ¹repromissíone.¹ Abrahæ autem per repromissíonem donávit Deus. Quid igitur lex? Propter ²transgressóres² pósita est donec veníret semen cui promiserat, ordináta per ángelos in manu mediatóris. Mediátor autem uníus non est: Deus autem unus est. Lex ergo advérsus promissá Dei? Absit. Si enim data esset lex quæ posset vivificáre, vere ex lege esset justítia. Sed conclusit scriptúra ómnia sub peccáto, ut promissio ex fide Jesu Christi darétur credéntibus.

Gradale. Ps. 73 Réspice, Dómine, in testaméntum tuum: et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

℣. Exsúrge, Dómine, et júdica causam tuam: memor esto oppróbrii servórum tuórum.

Allelúya. **℣. Ps. 94** Quóniam Deus magnus Dóminus: et rex magnus super omnem terram.

Secundum Lucam.

c. 10

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis, quod multi prophétæ et reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, et non vidérunt: et audíre quæ audítis, et non audíerunt. Et ecce quidam Legisperítus surréxit tentans illum et dicens; Magister, quid faciéndó vitam ætérnam possidébo? At ille dixit ad eum; In lege quid scriptum est? quómodo legis? Ille ³autem³ respóndens dixit; Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota ánima tua et ex ómnibus víribus tuis et ex omni mente tua: et próximum tuum sicut teípsum. Dixítque illi; Recte respondísti: hoc fac, et vives. Ille autem volens justificáre seípsum, dixit ad Jesum; Et quis est meus próximus? Suspiciens autem Jesus, dixit; Homo quidam descendébat ab Hierúsalem in Hiéricho, et incidit in latrónes, qui étiam despoliavérunt eum: et plagis impósitis abiérunt semivivo relicto. Accidit autem ut sacérdos quidam descenderet eádem via: et viso illo ⁴præteríit.⁴ Simíliter et Levíta, cum esset secus locum, et vidéret eum, pertránsiit. Samaritánus autem quidam iter faciens venit secus eum: et videns eum, misericórdia motus est. Et apprópians alligávit vúlnera ejus, infúndens óleum et vinum: et impónens illum in juméntum suum, duxit in stábulum, et curam ejus egit. Et áltera die prótulit duos denários, et dedit stabulário, et ait: Curam illíus habe: et quodcúmque supererogáveris, ego cum rediero reddam tibi. Quis horum trium vidétur tibi próxímus fuisse illi qui incidit in latrónes? At il-

¹ sic 26. etc. promissione.—4L. 15, 55P. 57. V.

² transgressionem.—92. 98. 4L. 15. 57. transgressiones.—V.

³ non habent 92. 98. 4L. 57. V.

⁴ præterivit.—92. 98. 4L. 15. 57. V.

le dixit; Qui fecit misericórdiam in illum. Et ait illi Jesus; Vade, et tu fac simíliter.

Offertorium. Ps. 30 In te sperávi, Dómine, dixi, tu es Deus meus, in mánibus tuis témpora mea.

Secreta.

HÓSTIAS, quæsumus, Dómine, propí-
tius inténde quas sacris altáribus ex-
hibémus; ut nobis indulgéntiam largiénd-
do, tuo nómini dent honórem. Per.

Communio. Sap. 16 Panem de cœlo
¹dedisti¹ nobis, Dómine: habéntem omne
delectaméntum et omnem sapórem sua-
vitátis.

Postcommunio.

PARTICIPET nos, quæsumus, Dómine, hu-
jus participatio sancta mystérii: et
páriter nobis expiatióem tríbuat et muní-
men. Per.

Feria quarta.

Ad Thessalonicenses. 1 c. 2

FRATRES, Memores ²estote² laborum
nostrorum et fátigationum, nocte ac
die operantes, ne quem vestrum gravare-
mus; prædicavimus enim in vobis evange-
lium Dei. Vos enim testes estis et Deus,
quam sancte ³et juste³ et sine querela vo-

bis qui credidistis ⁴affuimus:⁴ sicut scitis,
qualiter unumquemque vestrum tanquam
pater filios suos, deprecantes vos et con-
solantes, testificati sumus, ut ambularetis
digne Deo qui vocavit vos in regnum suum
et gloriam. Ideo et nos gratias agimus Deo
sine intermissione, quoniam cum accepis-
setis a nobis verbum auditus Dei, accepi-
stis illud non ut verbum hominum, sed
(sicut est vere) verbum Dei, qui operatur
in vobis ⁵qui credidistis.⁵

Secundum Matthæum. c. 12

IN illo tempore, Abeuntes Pharisæi,
consilium faciebant adversus Jesum,
quomodo eum perderent. Jesus autem
sciens recessit inde: et secuti sunt eum
multi, et curavit eos omnes: et præcepit
eis ne manifestum eum facerent. Ut adim-
pleretur quod dictum est per Esaiam pro-
phetam dicentem: Ecce puer meus quem
elegi, dilectus meus, in quo bene compla-
cuit animæ meæ. Ponam spiritum meum
super eum, et iudicium gentibus nuncia-
bit. Non contendet neque clamabit ne-
que audiet aliquis in plateis vocem ejus:
arundinem quassatam non confringet, et
⁶lignum⁶ fumigans non extinguet, donec
ejiciat ad victoriam iudicium: et in nomi-
ne ejus gentes sperabunt.

Dominica Decima quarta post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 83

PROTECTOR noster, áspice, Deus,
et réspice in fáciem Christi tui:
quia mélior est dies una in átriis
tuis super millia.

Psalmus.

Quam dilécta tabernácula tua, Dómine
virtútum: concupíscit et déficit ánima mea
in átria Dómini.

¹præstitisti.—92. 98.

²estis.—92. 98. 4L. 15. 57. V.

³non habent 92. 98.

⁴fuimus.—92. 98. 57. V.

⁵sic 15. etc. non habent 92. 98. 4L. 8RM. 57.

⁶linum.—15. V.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, da nobis fidei, spei et caritátis augméntum: et ut mereámur ássequi quod promíttis, fac nos amáre quod præcipis. Per Dóminum.

Ad Galatas. c. 5

FRATRES, Spíritu ambuláte, et desidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupiscit advérsus spíritum: spíritus autem advérsus carnem: hæc enim sibi invicem adversántur, ut non quæcúmque vultis, illa faciátis. Quod si spíritu ducimini, non estis sub lege. Manifesta autem sunt ópera carnis: quæ sunt, fornicatio, immundítia, avarítia, impudicítia, luxúria, idolórum sérvitus, veneficia, inimicítia, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, dissensiónes, sectæ, invidiæ, homicidia, ebrietates, comessatiónes, et his simília, quæ prædico vobis, sicut prædixi, quóniam qui tália agunt, regnum Dei non consequéntur. Fructus autem Spíritus est caritas, gáudium, pax, patiéntia, longanimitas, bónitas, benignitas, mansuetúdo, fides, modéstia, continéntia, cástitas. Advérsus hujuscémodi non est lex. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vítiis et concupiscéntiis.

Gradale. Ps. 91 Bonum est confitéri Dómino et psállere nómini tuo, altíssime.

℣. Ad annunciándum mane misericórdiam tuam et veritátem tuam per noctem.

Allelúya. **℣. Ps. 104** Confitémini Dómino et invocáte nomen ejus: annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 17

IN illo témpore, Cum iret Jesus in Hierúsalem, transibat per médiā Samariám et Galilæam. Et cum ingrederétur quoddam castéllum, occurrerunt ei decem

viri leprósi; qui steterunt a longe, et levaverunt vocem, dicéntes; Jesu præcéptor, miserére nostri. Quos ut vidit, dixit; Ite, osténdite vos sacerdotibus. Et factum est dum irent, mundáti sunt. Unus autem ex illis, ut vidit quia mundátus est, regréssus est cum magna voce magníficans Deum, et cecidit in faciém ante pedes ejus, grátias agens: et hic erat Samaritánus. Respóndens autem Jesus, dixit; Nonne decem mundáti sunt, et novem ubi sunt? Non est invéntus qui redíret et daret glóriam Deo, nisi hic alienígena. Et ait illi: Surge ¹et¹ vade: quia fides tua te salvum fecit.

Offertorium. Ps. 33 Immíttit ángelus Dómini in circúitu timéntium eum et erípiet eos: gustáte et vidéte, quóniam suávis est Dóminus.

Secreta.

PROPITIÁRE, Dómine, pópulo tuo, propitiáre munéribus; ut hac oblatiône placátus et indulgéntiam nobis tribuas et postuláta concédas. Per.

Communio. Johan. 6 Panis quem ego dédero: caro mea est pro sáculi vita.

Postcommunio.

SUMPTIS, Dómine, ²coeléstibus sacraméntis,² ad redemptionis æternæ, quæsumus, proficiámus augméntum. Per Dóminum.

Feria quarta.**Ad Corinthios. 2 c. 6 et 7**

FRATRES, Nolite jugum ducere cum infidelibus sed cum fidelibus. Quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate? Aut quæ societas luci ad tenebras? Quæ autem conventio Christi ad Belial?

¹ non habent 92. 98. V.

² muneribus sacris.—94.

Aut quæ pars fideli cum infideli? Quis autem consensus templo Dei cum idolis? Vos autem estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus: Quoniam inhabitabo in illis, et inambulabo ¹inter eos,¹ et ero illorum Deus, et ipsi erunt mihi populus. Propter quod exite de medio eorum et separamini, dicit Dominus, vos qui portatis vasa Domini, et immundum ne tetigeritis: et ego recipiam vos: et ero vobis in patrem, et vos eritis mihi in filios et filias, dicit Dominus omnipotens. Has ergo promissiones habentes, carissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritus, perficientes sanctificationem in timore Dei.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 12

IN illo tempore, Ait ad Jesum quidam de turba; Magister, dic fratri meo ut dividat mecum hereditatem. At ille dixit ei; Homo, quis me constituit iudicem aut divisorem supra vos? Dixitque ad illos; Videte et cavete ab omni avaritia: quia non in abundantia cujusquam vita ejus est, ex

his quæ possidet. Dixit autem similitudinem ad ²illum,² dicens; Hominis cujusdam divitis uberes fructus ager attulit: et cogitabat intra se dicens: Quid faciam, quod non ³habeo³ quo congregem fructus meos? Et dixit: Hoc faciam: destruam horrea mea, et majora faciam, et illuc congregabo omnia quæ nata sunt mihi, et bona mea, et dicam animæ meæ: Anima, habes multa bona posita in annos plurimos: requiesce, comede, bibe, et epulare. Dixit autem illi Deus: Stulte, hac nocte animam tuam repetent a te: quæ autem parasti, cujus erunt? Sic est qui sibi thesaurizat, et non est in ⁴Deum⁴ dives. Dixitque ad discipulos suos; Ideo dico vobis: Nolite solliciti esse animæ vestræ quid inducatis: neque corpori vestro quid induamini. Anima plus est quam esca, et corpus plus quam vestimentum. Considerate corvos quia non seminant neque metunt, quibus non est cellarium neque horreum, et Deus pascit illos.

Dominica Decima quinta post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 85

MNCLINA, Dómine, aurem tuam ad me et exáudi me: salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te, miserére mihi, Dómine, quóniam ad te clamávi tota die.

Psalmus. Lætifica ánimam servi tui: quóniam ad te, Dómine: ánimam meam levávi.

Oratio.

AUSTÓDI, Dómine, quæsumus, Ecclesiám tuam propitiatióne perpétua: et quia sine te lábitur humana mortalitas,

tuis semper auxiliis et abstrahátur a nóxiis et ad salutária dirigátur. Per.

Ad Galatas. c. 5 et 6

FRATRES, Si spíritu vívimus, spíritu et ambulémus. Non efficiámur inánis glóriæ cúpidi, ínvicem provocántes, ínvicem invidéntes. Fratres, et si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos qui spirítales estis, hujuscémodi instrúite in spíritu lenitátis, consíderans teípsum, ne et tu tentéris. Alter altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi. Nam

¹non habent 92. 97. 98.

²illos.—92. 97. 26. V.

³habeam.—98. 4L. 15. 57.

⁴Deo.—92. 98. 4L. 15. 57.

si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisque, et sic in semetipso tantum gloriam habebit, et non in altero. Unusquisque enim onus suum portabit. Communicet autem is qui catechizatur verbo ei qui se catechizat in omnibus bonis. Nolite errare: Deus non irridetur. Quæ enim seminaverit homo, hæc et metet. Quoniam qui seminat in carne sua, de carne et metet corruptionem: qui autem seminat in spiritu, de spiritu¹ metet vitam æternam. Bonum autem facientes, non deficiamus: tempore enim suo metemus non deficientes. Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei.

Gradale. Ps. 117 Bonum est confidere in Domino: quam confidere in homine.

℣. Bonum est sperare in Domino: quam sperare in principibus.

Alleluya. ℣. Ps. 107 Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum: cantabo et psallam tibi in gloria mea.

Secundum Matthæum. c. 6

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Nemo potest duobus dominis servire: aut enim unum odio habebit et alterum diliget: aut unum sustinebit et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonæ. Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ vestræ quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca: et corpus plus quam vestimentum? Respiciite volatilia cœli, quoniam non serunt neque metunt neque congregant in horrea: et Pater vester cœlestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis? Quis autem vestrum cogitans potest adjicere ad staturam suam cū-

bitum unum? Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate lilia agri quomodo crescunt: non laborant neque nent. Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis. Si autem fœnum agri, quod hodie est et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit: quanto magis vos² minimæ² fidei? Nolite ergo solliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur? Hæc enim omnia gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. Quærite ergo primum regnum Dei, et iustitiam ejus: et hæc omnia adjicientur vobis.

Offertorium. Ps. 39 Exspectans expectavi Dominum et respexit me: et exaudivit deprecationem meam, et immisit in os meum canticum novum, hymnum Deo nostro.

Secreta.

CONCÈDE nobis, Domine, quæsumus, ut hæc oblatio salutaris, et nostrorum fiat purgatio peccatorum, et tuæ propitiatio pietatis. Per.

Communio. Johan. 6 Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum: in me manet et ego in eo, dicit Dominus.

Postcommunio.

PURIFICENT semper et muniant tua sacramenta nos Deus, et ad perpetuam ducant salvationis effectum. Per.

Feria quarta.

Ad Timotheum. 1 c. 1

CARISSIME, Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legitime utatur: Sciens hoc, quia justo non est lex posita, sed injustis et non subditis, impiis et peccatoribus, sceleratis et contaminatis, patricidis

¹ et.—97. 26.

² sic 26. etc. modicæ.—55P. V.

et matricidis, homicidis, fornicariis, masculorum concubitoribus, plagariis, mendacibus et perjuris, et si quid aliud sanæ doctrinæ adversatur; quæ est secundum evangelium gloriæ beati Dei, quod creditum est mihi. Gratias ago ei qui me confortavit in Christo Jesu Domino nostro, quia fidelem me existimavit, ponens in ministerio: qui prius fui blasphemus et persecutor et contumeliosus: sed misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate. Superabundavit autem gratia Domini nostri cum fide et dilectione, quæ est in Christo Jesu Domino nostro.

Secundum Lucam. c. 20

IN illo tempore, Factum est in una die-
rum, docente Jesu populum in tem-

plo, et evangelizante, convenerunt principes sacerdotum et Scribæ cum senioribus, et aiunt dicentes ad illum; Dic nobis, in qua potestate hæc facis? aut quis est qui dedit tibi hanc potestatem? Respondens autem Jesus, dixit ad illos; Interrogabo vos et ego unum sermonem; respondete mihi. ¹Baptismus¹ Johannis de coelo erat an ex hominibus? At illi cogitabant intra se, dicentes: Quia si dixerimus, De coelo, dicet nobis: Quare ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, Ex hominibus, plebs universa lapidabit nos: certi sunt enim, Johannem prophetam esse. Et responderunt, se nescire unde esset. Et Jesus ait illis; Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio.

Dominica Decima sexta post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 85

MISERERE mihi, Dómine, quóniam ad te clamávi tota die: quia tu, Dómine, suávis ac mitis es: et copiosus in misericórdia ómnibus invocántibus te.

Psalms. Inclína, Dómine, aurem tuam et exáudi me: quóniam inops et pauper sum ego.

Oratio.

ECCLESIAM tuam, ²quæsumus, Dómine,² miserátio continuáta mundet et múniat, et quia sine te non potest salva consistere, tuo semper múnere gubernétur. Per Dóminum.

Ad Ephesios. c. 3

FRATRES, Obsecro vos ne deficiátis in tribulatióibus meis pro vobis: quæ

est glória vestra. Hujus rei grátia flecto génua mea ad Patrem Dómini ³mei³ Jesu Christi, ex quo omnis patrénitas in coelis et in terra nominátur, ut det vobis secundum divítias glóriæ suæ, virtutem corroborári per Spíritum ejus in interióri hómine, Christum habitáre per fidem in córdibus vestris: in caritáte radicáti et fundáti, ut possitis comprehéndere cum ómnibus sanctis quæ sit latitúdo, longitúdo, et sublímitas, et profúndum: scire étiam supereminéntem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámini in omnem plenitúdinem Dei. Ei autem qui potens est ómnia fácere superabundánte quam pétimus aut intelligimus, secundum virtutem quæ operátur in nobis, ipsi glória in Ecclesia, et in Christo Jesu in omnes generatióes sæculi sæculórum. Amen.

¹ baptisma.—92. 98. 57.

² Domine.—92. 98. Domine, quæsumus.—4L. 15.

³ nostri.—26. V.

Gradale. Ps. 101 Timébunt gentes nomen tuum, Dómine: et omnes reges terræ glóriam tuam.

℣. Quóniam ædificávit Dóminus Sion: et videbitur in maiestáte sua.

Allelúya. **℣. Ps. 113** Qui timent Dóminum sperent in eum: adjútor et protéctor eórum est.

**Sequentia sancta Evangelii: Secundum
Lucam. c. 7**

IN illo témpore, Ibat Jesus in civitátem quæ vocátur Naim, et ibant cum eo discipuli ejus et turba copiósá. Cum autem appropinquáret portæ civitátis, ecce defúctus efferebátur, filius únicus matris suæ; et hæc vídua erat, et turba civitátis multa cum illa. Quam cum vidisset Dóminus, misericórdia motus super eam, dixit illi: Noli flere. Et accéssit, et tétigit lóculum. Hi autem qui portábant, steterunt. Et ait; Adoléscent, tibi dico, surge. Et resédit qui erat mórtuus, et cœpit loqui. Et dedit illum matri suæ. Accépit autem omnes timor: et magnificábant Deum, dicéntes: Quia prophéta magnus surrêxit in nobis: et quia Deus visitávit plebem suam.

Offertorium. Ps. 39 Dómine; in auxílium meum réspice: confundántur et revereántur qui quærunt ánimam meam: ut áuferant eam.

Secreta.

QUA nos, Dómine, quæsumus, sacraménta custódiat; et contra diabólicos tueántur semper incúrsus. Per Dóminum.

Communio. Ps. 70 Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus: Deus, docuísti me a ju-

ventúte mea: et usque in senéctam et sé-nium, Deus, ne derelínquas me.

Postcommunio.

MENTES nostras et córpora possídeat, quæsumus, Dómine, doni cœléstis operátio, ut non noster sensus in nobis, sed júgiter ejus prævéniat effectus. Per Dóminum.

Feria quarta.

Ad Colossenses. c. 2

FRATRES, Videte ne quis vos decipiat per philosophiam et inanem fallaciam, secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, et non secundum Christum: quia in ipso ¹inhabitat¹ omnis plenitudo divinitatis corporaliter: et estis in illo repleti, qui est caput omnis principatus et potestatis: in quo et circumcisi estis circumcisione non manu facta in exspoliatione corporis carnis, sed in circumcisione Christi: consepulti ei in baptismo, in quo et resurrexistis per fidem operationis Dei qui suscitavit illum a mortuis. Et vos cum essetis mortui in delictis et præputio carnis vestræ, convivificavit cum illo, donans vobis omnia delicta: per Jesum Christum Dominum nostrum.

Secundum Marcum. c. 8

IN illo tempore, Venit Jesus Bethsaidam, et adducunt ei cæcum, et rogabant eum ut illum tangeret. Et ²apprehensa manu² cæci, eduxit eum extra vicum: et exspuens in ³oculos³ ejus, impositis manibus suis, interrogavit eum si ⁴quid⁴ videret. Et aspiciens, ait; Video homines velut arbores ambulantes. Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus:

¹ habitat.—92. 98. 4L. 57.

² apprehendens manum.—92. 98. 4L. 57.

³ sic 55P. etc. oculis.—4L. 13. 15. 26.

⁴ aliquid.—92. 98. 4L. 57.

et cœpit videre: et restitutus est ita ut videret clare omnia. Et misit illum in do-

mum suam, dicens; Vade in domum tuam: et si in vicum introieris, nemini dixeris.

Dominica Decima septima post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 118

USTUS es, Dómine, et rectum iudícium tuum: fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

TUA nos, Dómine, quásumus, grátia semper et prævéniat et sequátur, ac bonis opéribus júgiter præstet esse intén-tos. Per Dóminum nostrum.

Ad Ephesios. c. 4

FRATRES, Obsecro¹ vos ego vinctus in Dómino, ut digne ambulétis² vocatióne qua vocáti estis, cum omni humilitáte et mansuetúidine, cum paciéntia sup-portántes invicem in caritaté, solliciti serváre unitátem Spíritus in vínculo pacis. Unum corpus et unus Spíritus, sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptísma. Unus Deus et Pater ómnium, qui est super omnes et per ómnia et in ómnibus nobis; ³qui est benedíctus in sæcula sæculorum, amen.³

Gradale. Ps. 32 Beáta gens cujus est Dóminus Deus eórum: pópulus quem elégit ⁴Dóminus⁴ in hæreditátem sibi.

℣. Verbo Dómini coeli firmáti sunt: et spí-ritu oris ejus omnis virtus eórum.

Allelúya. **℣. Ps. 117** Déxtera ⁵Dómini⁵ fecit virtútem: délixtera Dómini exaltávit me.

Secundum Lucam. c. 14

IN illo témpore, Cum introísset Jesus in domum cuiúsdam princípis Pharisæ-órum sábbato manducáre panem, et ipsi observábant eum. Et ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum. Et respóndens Jesus dixit ad Legisperítos et Pharisæos, dicens; Si licet sábbato curáre? At illi tacuérunt. Ipse vero apprehénsus sanávit eum ac dimísit. Et respóndens ad illos dixit; Cujus vestrum ásinus aut bos in pú-teum cadet, et non contínuo éxtrahet illum die sábbati? Et non póterant ad hæc respóndere illi. Dicébat autem et ad invitátos parábolam, inténdens quómodo primos accúbitus elígerent, dicens ad illos; Cum invitátus fúeris ad núp-tias, non discúmbas in primo loco, ne forte honorá-tior te sit invitátus ab illo. Et véniens is qui te et illum vocávit, dicat tibi: Da huic locum: et tunc incípias cum rubóre novíssimum locum tenére. Sed cum vocátus fúeris, vade, recúmbe in novíssimo loco: ut cum vénerit qui te invitávit, dicat tibi: Amíce, ascénde supérius. Tunc erit tibi glória coram simul discumbéntibus: quia omnis qui se exáltat, humiliábitur: et qui se humíliat, exaltábitur.

Offertorium. Dan. 9 Orávi Deum meum ego Dániel, dicens: exáudi, Dómine, pre-

¹ sic 15. etc. itaque.—92. 98. 4L. 8RM. 57.

² in.—92. 98. 4L. 57.

³ non habent 94. V.

⁴ non habent 94. 97.

⁵ Dei.—92. 94. 97. 98. Grad.

ces servi tui: illúmina fáciem tuam super sanctuárium tuum: ¹et propítius inténde pópulum istum super quem invocátum est nomen tuum,¹ Deus.

Secreta.

MUNDA nos, quæsumus, Dómine, sacrificii præsentis effectú: et pèrface miserátus in nobis, ut ejus mereámur esse partícipes. Per Dóminum.

Communio. Ps. 75 Vovéte et réddite Dómino Deo vestro, omnes qui in circúitu ejus affértis múnera: terríbili et ei qui

aufert spíritum princípum, terríbili apud omnes reges terræ.

Postcommunio.

PURÍFICA, Dómine, quæsumus, mentes nostras benignus, et rénova cœlestibus sacraméntis; ut consequéter et cörperum præsens páriter et futúrum capíamus auxiliúm. Per Dóminum.

Feria quarta.

Epistola. Si enim unius, **et Evangelium.** Cum venisset Jesus et discipuli. **Require in quarta feria post Dominicam xxiii.**

Dominica Decima octava post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Eccli. 36

A pacem, Dómine, sustinentibus te, ut prophéta tui fidèles inveniántur: exáudi preces servi tui et plebis tuæ, Israel.

Ps. 121 Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Dómini íbimus.

Oratio.

DA, quæsumus, Dómine, pópulo tuo diabólica vitáre contágia, et te solum Deum pura mente sectári. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli: Ad Corinthios. I c. I

FRATRES, Grátias ago Deo meo semper pro vobis in grátia Dei, quæ data est vobis in Christo Jesu: quia in ómnibus divites facti estis in illo, in omni verbo et in omni sciéntia, sicut testimónium Christi confirmátum est in vobis: ita ut nihil vobis desit in ulla grátia, exspectántibus revelatióem Dómini nostri Jesu Christi. Qui et confirmábit vosque in finem sine crí-

mine, in die advéntus Dómini nostri Jesu Christi.

Gradale. Ps. 121 Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Dómini íbimus.

℣. Fiat pax in virtúte tua: et abundántia in túrribus tuis.

Allelúya. **℣.** Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Dómini íbimus.

℣. Stantes erant pedes nostri: in átriis ²tuis,² Hierúsalem.

Isti duo Versus dicuntur per hebdomadam alternis vicibus; ita tamen quod versus Stantes primo dicitur quando de feria agitur. Et si nulla feria per hanc hebdomadam ad hoc vacaverit, tunc ultimus versus eo anno omnino prætermittatur.

Sequentia sancti Evangelii: Secundum Matthæum. c. 22

IN illo témpore, Accessérunt ad Jesum Phariséi; et interrogávit eum unus ex eis, legis doctor, tentans eum; Magíster, quod est mandátum magnum in Lege?

¹ non habet Grad.

² non habent 94. 98. Grad.

Ait illi Jesus; DÍliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo et in tota ánima tua et in tota mente tua. Hoc est máximum et primum mandátum. Secúndum autem símile est huic: DÍliges próximum tuum sicut teípsum. In his duóbus mandátis univérsa lex pendet et prophétæ. Congregátis autem Pharisæis, interrogávit eos Jesus, dicens; Quid vobis videtur de Christo? cujus filius est? Dicunt ei; David. Ait illis; Quómodo ergo David in Spíritu vocat eum Dóminum, dicens: Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis donec ponam inimícos tuos scabélum pedum tuórum? Si ergo David vocat eum Dóminum, quómodo filius ejus est? Et nemo póterat respondére ei verbum: neque ausus fuit quisquam ex illa die eum ámplius interrogáre.

Offertorium. Exod. 24 Sanctificávit Móyses altáre Dómino, ófferens super illud holocáusta: et immolans víctimam fecit sacrificium vespertínium in odórem suavitátis Dómino Deo in conspéctu filiórum Israel.

Secreta.

MAJESTÁTEM tuam, Dómine, suppliciter deprecámur; ut hæc sancta quæ gerimus et a præteritis delíctis nos éxuant et futúris. Per.

Communio. Ps. 95 Tóllite hóstias et introíte in átria ejus: adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Postcommunio.

SANCTIFICATIÓNIBUS tuis, ¹quæsumus,¹ omnípotens Deus, et vítia nostra cu-

réntur et remédia nobis æténa provéniant. Per Dóminum.

Feria quarta.

Ad Romanos. c. 15

FRATRES, Obsecro vos per Dominum Jesum Christum et per caritatem Sancti Spiritus, ut adjuvetis me in orationibus ²vestris² pro me ad Deum; ut liberer ab infidelibus qui sunt in Judæa, et obsequii mei oblatio fiat accepta in Hierosolyma sanctis, ut veniam ad vos in gaudio per voluntatem Dei, ut refrigerer vobiscum. Deus autem pacis sit cum omnibus vobis, Amen.

Secundum Matthæum. c. 13

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis parábolam hanc; Símile factum est regnum cœlórum grano sinápis quod accípiens homo seminávit in agro suo: quod mínimum est ómnibus semínibus: cum autem créverit, majus est ómnibus oléribus, et fit arbor, ita ut vólucres cœli véniant et hábitent in ramis ejus. Aliam parábolam locútus est eis; Símile est regnum cœlórum ferméto, quod accéptum múlter abscondit in farínæ satís tribus, donec fermentátum est totum. Hæc ómnia locútus est Jesus in parábolis ad turbas, et sine parábolis non loquebátur eis: ut adimplerétur quod dictum est per Prophétam dicéntem: Apériam in parábolis os meum, eructábo abscónsa a consti-tutióne mundi.

¹ non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

² non habent 92. 98.

Dominica **Decima nona post Trinitatem.****Ad Missam. Officium.**

SALUS pópuli ego sum, dicit Dóminus: de quacúnque tribulatione clamáverint ad me, exáudiam eos: et ero illórum Dóminus in perpétuum.

Ps. 77 Atténdite, pópule meus, legem meam: inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Oratio.

DÍRIGAT corda nostra, quæsumus, Dómine, tuæ miseraciónis operátio; quia tibi sine te placére non póssumus. Per Dóminum.

Ad Ephesios. c. 4

FRATRES, Renovámini spírиту mentis vestræ, et induíte novum hóminem qui secundum Deum créatus est in iustítia et sanctitáte veritátis. Propter quod deponéntes mendácium, loquímmini veritatem unusquisque cum próximo suo: quóniam sumus ínvicem membra. Irascímini, et nolíte peccáre: sol non óccidat super iracúndiam vestram. Nolíte locum dare diabólo: qui furabátur, jam non furétur: magis autem labóret, operándo mánibus suis quod bonum est, ut hábeat unde tríbuat necessitátem patiénti.

Gradale. Ps. 140 Dirigátur orátio mea sicut incénsus in conspéctu tuo, Dómine.

¶ Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínus.

Allelúya. **¶ Ps. 124** Qui confidunt in Dómino sicut mons Sion: non commovébuntur in ætérnum qui hábitat in Hierúsalem.

Secundum Matthæum. c. 9

IN illo témpore, Ascéndens Jesus in navículam transfretávit, et venit in civitátem suam. Et ecce offerébant ei paralyticum jacéntem in lecto.¹ Videns ²autem Jesus fidem illórum dixit paralytico: Confide, fili, remittúntur tibi peccáta tua. Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se; Hic blasphemát. Et cum vidísset Jesus cogitatíones eórum, dixit; Ut quid cogitátis mala in córdibus vestris? Quid est fácilius dicere; Remittúntur tibi peccáta ³tua:³ an dicere; Surge et ámbula? Ut autem sciátis, quia Fílius Hóminis habet potestátem in terra dimitténdi peccáta. Tunc ait paralytico; Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. Et surrexit, et abiit in domum suam. Vidéntes autem turbæ, timuérunt et glorificavérunt Deum, qui dedit potestátem talem homínibus.

Offertorium. Ps. 137 Si ambulávero in médio tribulationis vivificábis me, Dómine: et super iram inimicórum meórum exténdes manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

Secreta.

DEUS, qui nos per hujus sacrificii veneránda commércia uníus summæque Divinitátis partícipes éfficis; præsta, quæsumus, ut sicut tuam cognóscimus veritátem, sic eam dignis méntibus et móribus assequámur. Per.

Communio. Ps. 118 Tu mandásti mandáta tua custodíri nimis: útinam dirigántur viæ meæ ad custodiéndas justificatíones tuas.

¹et—92. 97. 98. V.

²non habent 92. 97. 98. 4L. 57. V.

³non habent 92. 97. 98.

Postcommunio.

GRATIAS tibi referimus, Dómine, sacro múnere vegetáti, tuam misericórdiam deprecántes; ut dignos nos ejus participatióne perficias. Per.

Feria quarta.**Ad Thessalonicenses. 2 c. 2 et 3**

FRATRES, State, et tenete traditiones quas didicistis, sive per sermonem sive per epistolam nostram. Ipse autem Dominus noster Jesus Christus et Deus et Pater noster, qui dilexit nos et dedit¹ consolationem æternam et spem bonam in gratia, consoletur corda vestra, et confirmet in omni opere et sermone bono. De cætero, fratres, orate pro nobis, ut sermo² Domini² currat et clarificetur ubique sicut et apud vos: et ut liberemur ab importunis et malis hominibus: non enim omnium est fides. Fidelis autem³ Deus³ est, qui confirmabit vos et custodiet a malo. Confidimus autem de vobis in Domino, quoniam quæ præcipimus et facitis et

facietis. Dominus autem dirigat corda⁴ et corpora⁴ vestra in caritate Dei et patientia Christi.

Secundum Matthæum. c. 13

IN illo tempore, Accesserunt ad Jesum discipuli ejus, dicentes; Edissere nobis parabolam zizaniorum agri. Qui respondens ait; Qui seminat bonum semen, est Filius Hominis. Ager autem est mundus. Bonum vero semen hi sunt filii regni: zizania autem filii sunt nequam. Inimicus autem qui seminavit ea, est diabolus. Messis vero, consummatio sæculi est. Messores autem, angeli Dei sunt. Sicut ergo colliguntur zizania, et igni comburantur, sic erit in consummatione sæculi. Mittet Filius Hominis angelos suos, et colligent de regno ejus omnia scandala et eos qui faciunt iniquitatem. Et mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus et stridor dentium. Tunc justi fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum. Qui habet aures audiendi, audiat.

Dominica Vicesima post Trinitatem.**Ad Missam: Officium. Dan. 3**

MNIA quæ fecisti nobis, Dómine, in vero judicio fecisti: quia peccávimus tibi et mandátis tuis non obedivimus: sed da glóriam nómini tuo et fac nobíscum secúndum multitudinem misericórdiæ tuæ.

Ps. 47 Magnus Dóminus et laudábilis nimis: in civitáte Dei nostri in monte sancto ejus.

¹ nobis.—97. 98. 26.

² Dei.—97. 26. V.

³ Dominus.—92. 97. 98.

⁴ non habent 92. 98. V.

Oratio.

OMNÍPOTENS et miséricors Deus, universa nobis adversántia propitiátus exclúde; ut mente et corpore páriter expediti, quæ tua sunt liberis méntibus exsequámur. Per.

Ad Ephesios. c. 5

FRATRES, Vidéte itaque, quómodo caute ambulétis: non quasi insipiéntes sed quasi sapiéntes: rediméntes tempus, quóniam dies mali sunt. Proptérea noli-

te fieri imprudéntes: sed intelligéntes quæ sit volúntas Dei. Et nolite inebriári vino, in quo est luxúria: sed implémini Spíritu Sancto, loquéntes vobismetípsis in psalmis, hymnis et cánticis spiritalibus, cantántes et psalléntes in córdibus vestris Dómino. Grátias agéntes semper pro ómnibus, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, Deo et Patri. Subjécti ínvicem in timóre Christi.

Gradale. Ps. 144 Oculi ómnium in te sperant, Dómine: et tu das illis escam in témpore opportúno.

℣. Aperis tu manum tuam: et imples omne ánimam benedictióne.

Allelúya. **℣. Ps. 129** De profúndis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi vocem meam.

Secundum Matthæum. c. 22

IN illo témpore, Loquebátur Jesus cum discipulis suis in parábolis dicens; Símile factum est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos suos vocáre invitátos ad nuptias, et nolébant veníre. Iterum misit alios servos, dicens; Dícite invitátis: Ecce prándium meum parávi, tauri mei et altília occísa ¹sunt, ¹et ómnia paráta: veníte ad nuptias. Illi autem neglexérunt: et abiérunt, álius in villam suam, álius vero ad negotiatióne suam: réliqui vero tenuérunt servos ejus, et contuméliis afféctos occidérunt. Rex autem cum audísset, irátus est: et missis exercítibus suis, pérdidit homicidas illos, et civitátem illórum succéndit. Tunc ait servis suis; Nuptiæ quidem paratæ sunt, sed qui invitáti erant, non fuérunt digni. Ite ergo ad éxitus viárum, et quoscúmque invenéritis, vocáte ad nuptias. Et egréssi servi ejus in vias, congregavérunt

omnes quos invenérunt, bonos et malos: et implétæ sunt nuptiæ discumbéntium. Intrávit autem rex ut vidéret discumbéntes, et vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli. Et ait illi: Amíce, quómodo huc intrásti non habens vestem nuptiálem? At ille obmútuit. Tunc dixit rex ministris: Ligátis mánibus et pédibus ejus, míttite eum in ténebras exterióres: ibi erit fletus et stridor déntium. Multi enim sunt vocáti, pauci vero elécti.

Offertorium. Ps. 136 Super flúmina Babilónis illic sédimus et flévimus: dum recordarémur tui, Sion.

Secreta.

HÆC múnera, quæsumus, Dómine, quæ óculis tuæ majestátis offérimus, salutária nobis esse concéde. Per Dóminum.

Communio. Ps. 118 Meménto verbi tui servo tuo, Dómine, in quo mihi spem dedísti: hæc me consoláta est in humilitáte mea.

Postcommunio.

TUA nos, Dómine, medicínalis operatio et a nostris perversitatibus cleménter expédiat et tuis semper fáciat inhærere mandátis. Per Dóminum nostrum Jesum etc.

Feria quarta.

Ad Timotheum. 2 c. 2

QUARÍSSIME, Confortáre in grátia quæ data est tibi in Christo Jesu: et quæ audísti ²a me per² multos testes, hæc comémenda fidélibus homínibus, qui idónei erunt et alios docére. Labóra sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo militans Deo ímplicat se negótiis sæculáribus: ut ei pláceat cui se probávit. Nam et qui certat

¹ non habent 92. 98. 57.

² per me et.—97. 26.

in agóne, non coronábitur nisi legítimè certáverit. Laborántem agricolam opórtet primum de frúctibus percípere. Intéllige quæ dico: dabit enim tibi Dóminus in ómnibus intelléctum.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 14

IN illo tempore, Dicebat Jesus cuidam principi Pharisæorum; Cum facis prandium aut coenam, noli vocare ami-

cos tuos neque fratres tuos neque cognatos neque vicinos neque divites: ne forte et ipsi te reinvitent, et fiat tibi retributio. Sed cum facis convivium, voca pauperes, debiles, claudos et cæcos: et beatus eris, quia non habent retribuere tibi: retribuetur enim tibi in resurrectione justorum. Hæc cum ¹audisset¹ quidam de simul discumbentibus dixit illi; Beatus qui manducabit panem in regno Dei.

Dominica Vicesima prima post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Hest. 13

M voluntáte tua, Dómine, univér-
sa sunt pósita; et non est qui
possit resistere voluntáti tuæ: tu
enim fecisti ómnia; cælum et terram et
univérsa quæ cœli ámbitu continéntur,
Dóminus universórum tu es.

Ps. 118 Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

LARGÍRE, quæsumus, Dómine, fidélibus tuis indulgéntiam placátus et pacem; ut páriter ab ómnibus mundéntur offénsis et secúra tibi mente desérvant. Per Dóminum.

Ad Ephesios. c. 6

FRATRES, Confortámini in Dómino et in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei, ut possitis stare advérsus insídias diaboli. Quóniam non est nobis colluctatio advérsus carnem et sánguinem: sed advérsus príncipes et potestátes, advérsus mundi rectóres tenebrárum harum, contra spirituália nequitiæ in coeléstibus. Proptérea accípите armatúram Dei, ut possitis resistere in die malo, et in ómnibus perfécti stare. State ergo succínti

lumbos vestros in veritáte, et indúti lorícam justitiæ, et calciáti pedes in præparatióne evangélii pacis: in ómnibus suméntes scutum fidei, in quo possitis ómnia tela nequissimi ígnea extínguere: et gáleam salútis assúmite; et gládium Spíritus, quod est verbum Dei.

Gradale. Ps. 89 Dómine, refúgiam factus es nobis: a generatióne et progenie.

℣. Priúsqvam montes fierent aut formarétur terra et orbis: a sæculo et in sæculum tu es Deus.

Allelúya. ℣. Ps. 145 Lauda, ánima mea, Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea: psallam Deo meo quámdiu ero.

Secundum Johannem. c. 4

IN illo témpore, Erat quidam régulus, cujus filius infirmabátur Caphárnaum. Hic cum audisset quia Jesus adveníret a Judæa in Galilæam, ábiit ad eum, et ²rogábat² eum ut descénderet, et sanáret filium ejus: incipiébat enim mori. Dixit ergo Jesus ad eum; Nisi signa et prodigia vidéritis, non créditis. Dixit ad eum régulus; Dómine, descénde priúsqvam moriátur filius meus. Dixit ei Jesus; Vade, filius tuus vivit. Crédidit homo sermóni quem

¹ dixisset—92. 98. 4L. 57.

² rogavit.—92. 97. 98. 26.

dixerat ei Jesus, et ibat. Jam autem eo descendente, servi occurrerunt ei, et nuntiaverunt dicentes, quia filius ejus viveret. Interrogabat ergo horam ab eis, in qua melius habuerat. Et dixerunt ei; Quia heri hora septima reliquit eum febris. Cognovit ergo pater quia illa hora erat, in qua ¹dixit¹ ei Jesus; Filius tuus vivit. Et credit ipse, et domus ejus tota.

Offertorium. Job. 1 Vir erat in terra nomine Job, simplex et rectus ac timens Deum: quem Sathan petiit ut tentaret: et data est ei potestas a Domino in facultate et in carne ejus: perdiditque omnem substantiam ipsius et filios, carnem quoque ejus gravi ulcere vulneravit.

Secreta.

QUÆLÈSTEM nobis præbeant hæc mysteria, quæsumus, Domine, medicinam; et vitia cordis nostri expurgent. Per Dominum.

Communio. Ps. 118 In salutari tuo anima mea: et in verbum tuum speravi: quando facies de persecutibus me iudicium? iniqui persecuti sunt me: adjuva me, Domine Deus meus.

Postcommunio.

AT sacris, Domine, reddamur digni munëribus fac nos, quæsumus, tuis semper obedire mandatis. Per Dominum.

Feria quarta.

Epistola. Ad Thessalonicenses. 1 c. 1

FRATRES, Sciëntes, dilëcti a Deo, ²electionem² vestram: quia evangelium nostrum non fuit apud vos in ser-

mone tantum, sed³ in virtute et in Spiritu Sancto et in plenitudine multa, sicut scitis quales fuërimus in vobis propter vos. Et vos imitatores mei facti estis et Domini, excipientes verbum⁴ in tribulatione multa, cum gaudio Spiritus Sancti: ita ut facti sitis forma omnibus credentibus in Macedonia et in Achäia. A vobis enim diffamatus est sermo Domini, non solum in Macedonia et in Achäia, sed et in omni loco fides vestra quæ est ad Deum, ⁵perfecta⁵ est, ita ut non sit nobis necesse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annunciant qualem introitum habuerimus ad vos: et quomodo conversi estis ad Dominum a simulacris servire Deo vivo et vero, et expectare Filium ejus de cœlis quem suscitavit ex mortuis, Jesum Christum Dominum nostrum.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 6

IN illo tempore, Factum est ut intraret Jesus in synagogam et doceret. Et erat ibi homo, et manus ejus dextera erat arida. Observabant autem scribæ et Pharisei si ⁶in⁶ sabbato curaret: ut invenirent unde accusarent illum. Ipse vero sciëbat cogitationes eorum: et ait homini qui habebat manum aridam; Surge, et sta in medio. Et surgens stetit. Ait autem ad illos Jesus; Interrogo vos, si licet ⁷sabbatis⁷ benefacere an male: animam salvam facere an perdere? Et circumspëctis omnibus dixit homini; Extende manum tuam. Et extendit: et restituta est manus ejus. Ipsi autem replëti sunt insipientia, et colloquebantur ad invicem, quidnam facerent de Jesu.

¹ dixerat.—92. 98.

² dilectionem.—4L. 13. 15. 57.

³ et.—97. 26. V.

⁴ Domini.—92. 97. 98.

⁵ perfecta.—97. 4L. 26. 57.

⁶ non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

⁷ sabbato.—92. 97. 98. 4L. 57.

Dominica Vicesima secunda post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Ps. 129

Si iniquitátes observáveris, Dómine; Dómine, quis sustinébít? quia apud te propitiátio est, Deus Israel.

Psalmus. De profúndis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi vocem meam.

Kýrie eléyson.

Oratio.

FAMÍLIAM tuam, quásumus, Dómine, continúa pietáte custódi; ut a cunctis adversitátibus te protegéntē sit líbera, et in bonis áctibus tuo nómini sit devóta. Per Dóminum.

Ad Philippenses. c. 1

FRATRES, Confidimus in Dómino Jesu, Quia qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi Jesu. Sicut enim est mihi justum hoc sentíre pro ómnibus vobis: eo quod hábeam vos in corde et in vínculis meis, et in defensióne et confirmatióne evangélii, sócios gáudii mei omnes vos esse. Testis enim mihi est Deus, quómodo cúpiam vos omnes ¹esse¹ in viscéribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut caritas vestra magis ac magis abúndet in omni sciéntia et in omni sensu: ut probétis potióra, ut sitis sinceres et sine offénsa in diem Christi, repléti fructu justítiæ per Jesum Christum, in glóriam et laudem Dei.

Gradale. Ps. 132 Ecce quam bonum et quam jocúndum: habitáre fratres in unum.

℣. Sicut unguéntum in cápite: quod descendit in barbam, barbam Aaron.

²**Alius versus. Ps. 132** Mandávit Dóminus benedictiónem: et vitam usque in sáculum.

Isti duo Versus dicuntur alternis vicibus per hebdomadam, quoties de feria agitur. Et si nulla feria per hanc hebdomadam ad hoc vacaverit, tunc secundus Versus omnino prætermittatur.

Alleluya. ℣. Ps. 146 Qui sanat contrítos corde: et álligat contritiónes eórum.²

Sequentia sancti Evangelii: Secundum Matthæum. c. 18

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis parábolam hanc; Símile est regnum cœlórum hómīni regi, qui vóluit ratiónem pónere cum servis suis. Et cum cœpísset ratiónem pónere, oblátus est ei unus qui debébat ei decem millia talénta. Cum autem non hábēret unde rédderet, jussit eum dóminus ejus venúndari et uxórem ejus et filios et ómnia quæ hábēbat, et reddi. Prócidens autem servus ille, rogábat eum dicens: Patiéntiam habe in me, et ómnia reddam tibi. Misértus autem dóminus servi illius dimísit eum, et débitum dimísit ei. Egréssus autem servus ille invénit unum de consérvīs suis qui debébat ei centum denários; et tenens suffocábat eum, dicens: Redde quod debes. Et prócidens consérvus ejus, rogábat eum dicens: Patiéntiam habe in me, et ómnia reddam tibi. Ille autem nóluit: sed ábiit, et misit eum in cárcerem, donec rédderet débitum. Vidéntes autem consérvi ejus quæ fiébant, contristáti sunt valde: et vénérunť, et narravérunt dómīno suo ómnia quæ facta fúerant. Tunc vocávit illum dó-

¹ non habent 92. 98. 4L. 57.

² ita 13. 15. 26. Alleluya. ℣. Qui etc. **Alius** ℣. Mandavit etc. **Isti duo** etc.—92. 98. **Alius Versus.** Mandavit etc. Alleluya. ℣. Qui etc. **Isti duo** etc.—94. 97. Grad.

minus suus et ait illi: Serve nequam, omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me: nonne ergo oportuit et te misereri conservi tui, sicut et ego tui misertus sum? Et iratus dominus ejus tradidit eum tortoribus, quoadusque redderet universum debitum. Sic et Pater meus coelestis faciet vobis, si non remisistis unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

Offertorium. **Hester 14** Recordare mei, Domine, omni potentatui dominans: da sermonem rectum ¹et benesonantem¹ in os meum: ut placeant verba mea in conspectu principum.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, propitius hostias quibus et te placari voluisti, et nobis salutem potenti pietati ²restitui.² Per.

Communio. **Luc. 15** Dico vobis, gaudium est angelis Dei super uno peccatore poenitentiam agente.

Postcommunio.

IMMORTALITATIS alimoniam consecuti, quæsumus, Domine, ut quod ore percipimus, ³pura³ mente sectemur. Per.

Feria quarta.

Ad Romanos. c. 3

FRATRES, Scimus quoniam quaecumque lex loquitur, his qui in lege sunt, lo-

quitur: ut omne os obstruatur, et subditus fiat omnis mundus Deo: quia ex operibus legis non justificabitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognitio peccati. Nunc autem sine lege justitia Dei manifestata est, testificata a lege et Prophetis. Justitia autem Dei per finem Jesu Christi in omnes et super omnes qui credunt in eum: non enim est distinctio: omnes enim peccaverunt, et egent ⁴gloria⁴ Dei; justificati gratis per gratiam ipsius, per redemptionem quæ est in Christo Jesu, quem proposuit Deus propitiatorem per fidem in sanguine ipsius, ad ostensionem justitiæ suæ propter remissionem præcedentium delictorum, in sustentatione Dei ad ostensionem justitiæ ejus in hoc tempore: ut sit ipse justus et justificans eum qui ex fide est Jesu Christi.

Secundum Marcum. c. 11

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Amen dico vobis, quia si quis dixerit huic monti: Tollere, et mittere in mare, et non hæsitaverit in corde suo, sed crediderit quia quodcumque dixerit fiat, fiet ei. ⁵Propterea⁵ dico vobis, omnia quaecumque orantes petitis, credite quia accipietis, et evenient vobis. Et cum stabitis ad orandum, dimittite si quid habetis adversus aliquem: ut et Pater vester qui in coelis est dimittat vobis peccata vestra. Quod si vos non dimiseritis: nec Pater vester qui in coelis est, dimittet vobis peccata vestra.

¹ non habent 92. 94. 97. 98. Grad.

² restitue.—92. 94. 98.

³ non habent 92. 94. 97. 98.

⁴ gratia.—92. 98. gloriam.—4L. 15.

⁵ propter quod.—92. 97. 98. 57.

Dominica *Vicesima tertia post Trinitatem.**Ad Missam. Officium. Hier. 29*

ICIT Dóminus, ego cogitatiónes pacis et non afflictiónis: invocábitis me: et ego exáudiam vos: et redúcam captivitátem vestram de cunctis locis.

Ps. 84 Benedixisti, Dómine, terram tuam: avertísti captivitátem Jacob.

Oratio.

DEUS, refúgium nostrum et virtus: adésto piis Ecclésiæ tuæ précibus, auctor ipse pietátis; et præsta ut quod fidéliter pétimus, effícaciter consequámur. Per Dóminum.

Ad Philippenses. c. 3 et 4

FRATRES, Imitatóres mei estóte, et observáte eos qui ita ámbulant, sicut habétis formam nostram. Multi enim ámbulant, quos sæpe dicébam vobis (nunc autem et flens dico) inimícos crucis Christi: quorum finis intéritus: quorum Deus venter est: et glória in confusióne eórum qui terréna sápiunt. Nostra autem conversatio in cœlis est: unde étiam Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ, secúndum operatióem qua possit étiam subjícere sibi ómnia, in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 43 Liberásti nos, Dómine, ex affligéntibus nos: et eos qui nos odérunt confudísti.

¶ In Deo laudábimur tota die: et nómini tuo confitébimur in sǽcula.

Allelúya. *¶ Ps. 147* Qui pósuit fines tuos pacem: et ádipe fruménti sátiat te.

Sequentia sancti Evangelii: Secundum Matthæum. c. 22

IN illo témpore, Abeúntes Phariséi, consílium iniérunt ut cáperent Jesum in sermóne. Et mittunt ei discipulos suos cum Herodiánis dicéntes; Magíster, sci-mus quia verax es, et viam Dei in veritá-te doces, et non est tibi cura de áliquo: non enim réspicis persónam hóminum. Dic ergo nobis quid tibi vidétur; licet census dari Cásari, an non? Cógnota autem Jesus nequítia eórum, ait; Quid me tentátis, hypócritæ? Osténdite mihi numísma census. At illi obtulérunt ei denárium. Et ait illis Jesus; Cujus est imágo hæc et superscriptio? Dicunt ei; Cásaris. Tunc ait illis Jesus; Réddite ergo quæ sunt Cásaris, Cásari: et quæ sunt Dei, Deo.

Offertorium. Ps. 129 De profúndis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi ¹voce¹ meam.

Secreta.

SACRIS nos, Domine, quæsumus, servi-tiis fac intentos: et ut sine ulla tibi offensionis macula famulemur, quales esse præcipis ipse nos perface. Per Dominum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis: quicquid orántes pétitis, créдите quia accipietis et fiet vobis.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Dómine, sacri dona mysté-rii humíliter deprecántes; ut quæ in tui commemoratióne nos fácere præcepísti, in nostræ proficiant infirmitátis auxílium. Per Dóminum.

¹ orationem.—98.

Feria quarta.

Ad Romanos. c. 5

FRATRES, Si enim¹ unius delicto mors regnavit per unum: multo magis abundantiam gratiæ et donationis et justitiæ accipientes, in vita regnabunt per unum Jesum Christum. Igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem² mortis;² sic³ et³ per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiam unius hominis, peccatores constituti sunt multi: ita et per unius⁴ obedientiam⁴ justii constituuntur multi. Lex enim subintravit ut abundaret delictum. Ubi autem abundavit delictum, superabundavit et gratia. Ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita et gratia regnet per justitiam

in vitam æternam, per Jesum Christum Dominum nostrum.

Secundum Matthæum. c. 17

IN illo tempore, Cum venisset Jesus et discipuli ejus⁵ Capharnaum, accesserunt qui didragma accipiebant ad Petrum, et dixerunt ei; Magister vester non solvit didragma? Ait; Etiam. Et cum intrasset domum, prævenit eum Jesus, dicens; Quid tibi videtur Simon? Reges terræ a quibus accipiunt tributum vel census? a filiis suis an ab alienis? ⁶Et ille dixit; Ab alienis.⁶ Dixit illi Jesus; Ergo liberi sunt filii. Ut autem non scandalizemus eos, vade ad mare et mitte hamum, et eum pisce[m] qui primus ascenderit tolle: et aperto ore ejus, invenies staterem: illum sumens, da eis pro me et te.

Dominica Vicesima quarta post Trinitatem.

Ad Missam. Officium. Hier. 29

ICIT Dóminus, ego cógito cogitationes pacis et non afflictionis: invocábitis me: et ego exáudiam vos: et reducám captivitatem vestram de cunctis locis.

Ps. 84 Benedixisti, Dómine, terram tuam: avertisti captivitatem Jacob.

Oratio.

ABSOLVE, quæsumus, Dómine, tuorum delicta populorum; et a peccatorum nostrorum nexibus quæ pro nostra fragilitate contraximus, tua benignitate liberemur. Per Dóminum.

¹ sic 15. etc. in.—92. 94. 98. 4L. 8RM.

² non habent 92. 97. 98. 4L. 57. V.

³ non habent 13. 26.

⁴ obedientiam.—92. 98. 4L. 57.

⁵ in.—13. 26.

⁶ non habet 98.

⁷ sic 26. etc. digne—4L. 55P. V.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli: Ad Colossenses. c. 1

FRATRES, Non cessamus pro vobis orantes et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis Dei, in omni sapientia et intellectu spiritali: ut ambuletis⁷ digni⁷ Deo per omnia placentes; in omni opere bono fructificantes, et crescentes in scientia Dei; in omni virtute confortati secundum potentiam claritatis ejus; in omni patientia et longanimitate cum gaudio, in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 43 Liberasti nos, Dómine,

ex affligéntibus nos: et eos qui nos odérunt confudísti.

¶ In Deo laudábimur tota die: et nómini tuo confitébimur in sæcula.

Allelúya. ¶ Ps. 7 Dómine Deus meus, in te sperávi, saluum me fac: ex ómnibus persequentibus me et libera me.

Secundum Matthæum. c. 9

IN illo témpore, Loquén-te Jesu ad turbas, ecce princeps unus accéssit, et adorávit eum, dicens; Dómine, filia mea modo defúncta est: sed veni, impóne manum tuam super eam et vivet. Et surgens Jesus sequebátur eum, et discípuli ejus. Et ecce mulier, quæ sánguini fluxum patiebátur duódecim annis, accéssit retro et tétigit fimbriam vestiménti ejus. Dicébat enim intra se: Si tetígero tantum vestiméntum ejus, salva ero. At Jesus convér-sus, et videns eam, dixit; Confíde, filia, fides tua te salvam fecit. Et ¹salva facta¹ est múl-ier ex illa hora.

Offertorium. Ps. 129 De profúndis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi vocem meam.

Secreta.

PURIFICET nos, Domine, quæsumus, muneris præsentis oblatio; et dignos sacra participatione perficiat. Per Dominum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis, quicquid orántes pétitis, créдите quia accipiéti et fiet vobis.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, dona coelestia, quæsumus, ut non nobis ²provenire²

ad iudiciu[m] patiaris, quod fidelibus tuis ad remedi[u]m providisti. Per.

Feria quarta.

Ad Corinthios. I c. 10

FRATRES, ³Nolo fieri vos socios³ dæmoniorum:⁴ non potestis calicem Domini bibere, et calicem dæmoniorum: non potestis mensæ Domini participes esse, et mensæ dæmoniorum. An æmulamur Dominum? Numquid fortiores illo sumus? Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. Omnia mihi licent, sed non omnia ædificant. Nemo quod suum est quærat, sed quod alterius. Omne quod in macello vænit, manducate, nihil interrogantes propter conscientiam. Domini est terra et plenitudo ejus. Si quis vocat vos infidelium ad cœnam, et vultis ire: omne quod vobis apponitur, manducate, nihil interrogantes propter conscientiam. Si quis autem dixerit: Hoc ⁵immolatum⁵ est ⁶idolis:⁶ nolite manducare propter illum qui indicavit, et propter conscientiam: conscientiam autem dico non tuam, sed alterius. Ut quid enim libertas mea iudicatur ab aliena conscientia? Si enim ego cum gratia participo, quid blasphemor pro eo quod gratias ago? Sive ergo manducatis sive bibitis vel aliud quid facitis: omnia in gloriam Dei facite.

Secundum Matthæum. c. 21

IN illo tempore, Dixit Jesus turbis Judæorum; Homo quidam habebat duos filios, et accedens ad primum, dixit; Fili, vade hodie, operari in vineam meam.

¹ salvata.—92. 98.

² pervenire.—94. 4L. 15. 57.

³ nolo vos socios esse.—92. 98. nolo (autem V.) vos socios fieri.—97. 4L. V.

⁴ quia.—92. 97. 98. 26.

⁵ immolatum.—92. 97. 98. 4L. 57.

⁶ idoli.—92. 97. 98.

Ille autem respondens, ait; Nolo. Postea autem, poenitentia motus, abiit. Accedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens, ait; Eo, domine; et non ivit. Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ¹ei:¹ Primus. Dicit illis Jesus; Amen dico vobis, quia publicani et mere-

trices præcedent vos in regno Dei. Venit enim ad vos Johannes in via justitiæ, et non credidistis ei: publicani autem et meretrices crediderunt ei: vos autem videntes nec poenitentiam habuistis postea, ut crederetis ei. Qui habet aures audiendi, audiat.

Dominica Proxima ante Adventum.

Ad Missam. Officium. Hier. 29

ICIT Dóminus, ego cógito cogitationes pacis et non afflictionis: invocábitis me: et ego exáudiam vos: et redúcam captivitátem vestram de cunctis locis.

Ps. 84 Benedixisti, Dómine, terram tuam: avertisti captivitátem Jacob.²

Oratio.

EXCITA,³ quæsumus, Dómine, tuórum fidélium voluntátes; ut divíni óperis fructum propénsius exsequéntes, pietátis tuæ remédia majóra percípiant. Per Dóminum.

Lectio Hieremiæ Prophetæ. c. 23

ECCE dies veniunt, dicit Dominus, et suscitabo David germen justum: et regnabit rex et sapiens erit, et faciet iudicium et justitiam in terra. In diebus illis salvabitur Juda, et Israel habitabit confider. Et hoc est nomen quod vocabunt eum, Dominus justus noster. Propter hoc ecce dies veniunt, dicit Dominus, et non dicent ultra: Vivit Dominus qui eduxit filios Israel de terra Ægypti: sed: Vivit Dominus qui eduxit et adduxit semen domus Israel de terra Aquilonis et de cunctis terris ad quas eiecera eos illuc: et habita-

bunt in terra sua, dicit Dominus omnipotens.

Gradale. Ps. 43 Liberásti nos, Dómine, ex affligéntibus nos: et eos qui nos óderunt confudísti.

¶ In Deo laudábimur tota die: et ⁴nómini⁴ tuo confitébimur in sǎcula.

Allelúya. ¶ Ps. 101 Timébunt gentes nomen tuum, Dómine: et omnes reges terræ glóriam tuam.

⁵Per Hebdomadam, quando de feria agitur dicitur istud

Allelúya. ¶ Ps. 113 In éxitu Israel de Ægýpto: domus Jacob de pópulo bárbaro. vel

Allelúya. ¶ Ps. 137 Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo: et in conspéctu angelórum psallam coram te.⁵

Secundum Johannem. c. 6

IN illo témpore, Cum sublevásset óculos Jesus, et vidísset quia multitúdo maxima venit ad eum, dicit ad Philíppum; Unde emémus panes, ut mandúcent hi? Hoc autem dicébat tentans eum: ipse enim sciébat quid esset factúrus. Respóndit ei Philíppus; Ducentórum denariórum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque módicum quid accípiat. Dicit ei unus ex

¹ non habent 92. 97. 98.

² Gloria Patri.—4L. 13.

³ exspecta.—92. 98. 4L. 57.

⁴ in nomine.—97. 26.

⁵ non habent 92. 94. 97. 98. Grad.

discípulis ejus, Andreas frater Simónis Petri; Est puer unus hic, qui habet quinque panes hordeáceos et duos pisces: sed hæc quid sunt inter tantos? Dixit ergo Jesus; Fácite hómines discumbere. Erat autem fœnum multum in loco. Discubuérunt ergo viri, número quasi quinque millia. Accépit ergo Jesus panes: et cum grátias egisset, distribuit discumbéntibus: simíliter et ex piscibus quantum volébant. Ut autem impléti sunt, dixit discípulis suis: Collígite quæ superavérunt fragmenta, ne péreant. Collegérunt ergo et implevérunt duódecim cóphinos fragmentórum ex quinque pánibus hordeáceis ¹et duóbus piscibus¹ quæ superfuérunt his qui manducáverant. Illi ergo hómines cum vidissent quod fécerat signum, dicébant; Quia hic est vere prophéta, qui ventúrus est in mundum.

Offertorium. Ps. 129 De profúndis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi ²vocem² meam.

Secreta.

SACRIFICIUM tibi, Domine, celebrandum placatus intende; quod et nos a vitiis nostræ conditionis emundet et tuo nomini reddat acceptos. Per Dominum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis: quicquid orántes pétitis, créдите quia accipiétis, et fiet vobis.

Postcommunio.

ANIMÆ nostræ, quæsumus, omnipotens Deus, divino munere satiata, hoc pascantur desiderio ³ut a tuo Spiritu inflammati³ ante conspectum venientis Christi Filii tui velut clara luminaria fulgeamus. Per eundem. In unitate ejusdem.

¹ non habent 92. 97. 98. V.

² orationem.—15.

³ et a tuo Spiritu inflammentur ut.—94. 97. 26.

⁴ Domini si vacaverit.—94. 97. Grad.

⁵ aliqua feria.—92. 94. 98.

Cum prolixum fuerit tempus inter inceptionem historiæ Deus ómnium et Adventum Domini, Officium Dicit Dóminus per tres Dominicas cantetur, ut supra notatum est. Cum vero breve fuerit tempus, semper proxima Dominica ante Adventum, ⁴quando de Dominica agitur,⁴ cantetur Dicit Dóminus cum Oratione Excita quæsumus, Dómine, Epistola Ecce dies véniunt, Evangelium Cum sublevásset. Si vero Dominica non vacaverit, tunc in ⁵feriis primo loco per hebdomadam⁵ cantetur. Cæteræ vero Dominicæ quæ remanserint in ferialibus diebus cantentur.

Feria quarta Quatuor temporum mensis Septembris.

Ad Missam. Officium. Ps. 80

GXULTÁTE Deo adjutóri nostro: jubiláte Deo Jacob, súmite psallimum jocúndum cum cíthara: cánite iníitium mensis tuba, quia præcéptum in Israel est: et judícium Deo Jacob.

Psalmus. Testimónium in Joseph pósuit illud: cum exíret de terra Ægypti.

Non dicitur ulterius.

Oratio sine Dóminus vobíscum, sed tantum cum Orémus.

Oratio.

MISERICÓRDIAE tuæ remédiis, quæsumus, Dómine, fragílitas nostra subsístat; ut quæ sua conditíone attéritur, tua cleméntia reparétur. Per Dóminum.

Lectio Amos Prophetæ. c. 9

HÆC dicit Dóminus; Ecce dies véniunt, et comprehéndet arátor messórem,

et calcátor uvæ mitténtem semen: et stilábunt montes dulcédinem, et omnes colles culti erunt. Et convértam captivitátem pópuli mei Israel: et ædificábunt civitátes desértas, et habitábunt in eis: et plantábunt víneas, et bibent vinum eárum: et fácient hortos, et cómedent fructus eórum. Et plantábo eos super humum suam: et non evéllam eos ultra de terra sua quam dedi eis, dicit Dóminus omnípotens.

Gradale. Ps. 33 Veníte, filii, audíte me, timórem Dómini docébo vos.

¶ Accédite ad eum et illuminámini: et fácies vestráe non confundéntur.

Non repetatur Gradale.

Hic dicitur Dóminus vobíscum **et** Orémus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Dómine, familiæ tuæ supplicánti, ut dum a cibis corporálibus se ábstinent, a vítiis ¹quoque¹ mente jejúnent. Per Dóminum.

Hic dicuntur memoriæ consuetæ.

Lectio libri Esdræ. 2 Esdr. (Neem.) c. 8

IN diébus illis, Congregátus est omnis pópulus quasi vir unus, ad platéam quæ est ante portam aquárum: et dixerunt Esdræ scribæ, ut afférret librum legis Móysi quam præcépit Dóminus Israel. Attulit autem Esdras sacérdos librum coram multitudíne virórum ac mulierum, cunctisque qui póterant intelligere, in die prima mensis séptimi. Et legit in eo apérte in platéa quæ erat ante portam aquárum, a mane usque ad médiam diem, in conspéctu virórum ac mulierum et sapiéntium: et aures omnis pópuli erant eréctæ ad librum. Stetit autem Esdras scribe su-

per gradum ligneum, quem fécerat ad loquéndum: et steterunt iuxta eum. Et apéruit Esdras librum coram omni pópulo,² super univérsum quippe pópulum eminébat: et cum aperuísset eum, stetit omnis pópulus. Et benedixit Esdras² Dómino Deo voce magna: et respóndit omnis pópulus; Amen: elevántes autem omnes pópuli manus suas, incurváti sunt et adoravérunt ³Deum³ proni in terram. Porro Levítæ siléntium faciébant in pópulo ad audiéndam legem: pópulus autem stabat in gradu suo. Et legérunt in libro legis Dei distincte et apérte ad intelligéndum: et intellexérunt cum legerétur. Dixit autem Neemías et Esdras sacérdos et scriba, et Levítæ interpretántes unívérso pópulo; Dies sanctificátus est Dómino Deo nostro, nolite lugére et nolite flere. Flebat enim omnis pópulus cum audíret verba legis. Et dixit eis; Ite et comédite pínguia, et bíbite mulsum, et míttite partes eis qui non præparavérunt sibi: quia sanctus dies Dómini est, et nolite contristári: gáudium etenim Dómini est fortitúdo vestra.

Gradale. Ps. 112 Quis sicut Dóminus Deos noster qui in altis hábitat: ⁴et⁴ humília réspicit in cœlo et in terra.

¶ Súscitans a terra ínopem: et de stércore érigens páuperem.

Repetatur Gradale.

Secundum Marcum. c. 9

IN illo témpore, Respóndens unus de turba, dixit ad Jesum; Magíster, áttuli filium meum ad te habéntem spíritum mutum: qui ubicúmque eum apprehénderit, allídit eum et spumat, et stridet déntibus et aréscit: et dixi discíplis tuis ut ejícerent illum, et non potuérunt. Qui

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² et benedixit.—92. 97. 98.

³ non habent 92. 97. 98.

⁴ non habet 92. Grad.

respóndens eis, dixit; O generátio incrédula, quámdiu apud vos ero? quámdiu vos pátiar? afférte illum ad me. Et attulérunt eum. Et cum vidísset eum, statim spíritus conturbávit eum: et elísus in terram, volutabátur spumans. Et interrogávit patrem ejus; Quantum témporis est ex quo ei hoc áccidit? At ille ait; Ab infántia. Et frequénter eum in ignem et in aquam misit, ut eum pérderet: sed si quid potes, ádjuva nos, misértus nostri. Jesus autem ait illi; Si potes crédere, ómnia possibília sunt credénti. Et contínuo exclámans pater pueri cum lácrymis aiébat; Credo, Dómine, ádjuva incredulitátem meam. Et cum vidéret Jesus concurréntem turbam, comminátus est spíritui immúndo, dicens illi; Surde et muto spíritus, ego tibi præcípío, exi ab eo, et ámplius ne intróeas in eum. Et clamans, et multum discérpens eum, éxiit ab eo; et factus est sicut mórtuus, ita ut multi dicerent: Quia mórtuus est. Jesus autem tenens manum ejus, elevávit eum, et surréxit. Et cum introísset in domum, discípuli ejus secréto interrogábant eum; Quare nos non potúimus ejícere eum? Et dixit illis; Hoc genus in nullo potest exíre, nisi in oratióne et jejúnio.

Offertorium. Ps. 118 Meditabor in mandátis tuis quæ diléxi valde: et levábo manus meas ad mandáta tua quæ diléxi.

Secreta.

DEUS, qui de his terræ fructibus tua sacramenta constare voluisti, præsta, quæsumus, ut per hæc opem nobis et præsentis vitæ conferas et æternæ. Per.

Communio. 2 Esdr. (Neem.) 8 Comédite pinguia et bíbite mulsum: et míttite partes eis qui non præparavérunt sibi: sanctus enim dies Dómini est, nolíte contristári:

gáudium etenim Dómini est fortitúdo vestra.

Postcommunio.

SUMÉNTES, Dómine, dona coeléstia, suppliciter deprecámur, ut quæ sédula servitúte donánte te gérimus, dignis sénsibus, tuo múnere capiámus. Per.

Feria sexta Quatuor temporum.

Ad Missam. Officium. Ps. 104

MÆTÉTUR cor quæréntium Dóminum: quærite Dóminum et confirmámini; quærite faciém ejus semper.

Psalmus. Confitémini Dómino et invocáte nomen ejus: annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut observatiónes sacras ánnua devotióne recoléntes, et corpóre tibi placeámus et mente. Per Dóminum.

Lectio Osee Prophetæ. c. 14

HÆC dicit Dóminus; Convertere, Israel, ad Dóminum Deum tuum: ¹quia¹ corruísti in iniquitáte tua. Tóllite vobíscum verba, et convertímini ad Dóminum, et dícite ei; Omnem aufer iniquitátem, et áccipe bonum: et reddémus vítulos labiórum nostrórum. Assur non salvábit nos, super equum non ascendémus, neque dicémus mtra: Dii nostri ópera mánuum nostrárum: quia ejus qui in te est miseréberis pópuli. Sanábo contritiónes eórum, díligam eos spontánece: quia avérsus est furor meus ab eis. Ero quasi ros, et Israel germinábit sicut lílium, et erúmpet radix ejus; ut Líbani ²ibunt² rami ejus; et erit quasi olíva glória ejus: et odor ejus ut Líbani. Converténtur sedéntes in umbra

¹ quoniam.—97. 26. V.

² erunt.—13. 15.

ejus: vivent tritico, et germinábunt quasi vinea: memoriale ejus sicut vinum Líbani. Ego exáudiam et dírigam eum; ego ut abíetem viréntem: ex me fructus tuus inventus est. Quis sápiens, et intélliget ista? intélligens, et sciet hæc? quia rectæ viæ Dómini, et justi ambulábunt in eis.

Gradale. Ps. 89 Convértere, Dómine, aliquántulum: et deprecáre super servos tuos.

✠ Dómine, refúgium factus es nobis: a generatione et progénie.

Repetatur Gradale.

Secundum Lucam. c. 7

IN illo témpore, Rogábat Jesum quidam Pharisæus ut manducáret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi discúbuit. Et ecce múlter quæ erat in civitate peccátrix, ut cognóvit quod Jesus accubuit in domo Pharisæi, áttulit alabástrum unguénti: et stans retro secus pedes Dómini lácrymis cœpit rigáre pedes ejus, et capíllis cápitis sui tergébat, et osculabátur pedes ejus, et unguénto ungébat. Videns autem Pharisæus qui vocáverat eum, ait intra se dicens; Hic si esset prophéta, sciret útique quæ et qualis est múlter quæ tangit eum, quia peccátrix est. Et respóndens Jesus, dixit ad illum; Simon, hábeo tibi áliquíd dicere. At ille ait; Magister, dic. Et respóndit ei Jesus; Duo debitóres erant cuidam fœneratóri: unus debébat denários quingéntos et álius quinquaginta. Non habéntibus illis unde rédderent, donávit utrísque. Quis ergo eum plus díligit? Respóndens autem Simon dixit; Æstimo quia is cui plus donávit. At ille dixit ei; Recte judicásti. Et convérsus ad mulierem, dixit Simóni; Vides hanc mulierem? Intrávi in domum tuam; aquam pédibus meis non dedisti: hæc autem lácrymis rigávit pedes meos, et capíllis suis tersit. Oscu-

lum mihi non dedisti: hæc autem ex quo intrávit, non cessávit osculári pedes meos. Oleo caput meum non unxisti: hæc autem unguénto unxit pedes meos. Propter quod dico tibi: Remittúntur ei peccáta multa, quóniam diléxit multum. Cui autem minus dimittitur, minus díligit, Dixit autem ad illam Dóminus; Remittúntur tibi peccáta tua. Et cœpérunt qui simul discumbébant, dicere intra se: Quis est hic qui étiam peccáta dimittit? Dixit autem ad mulierem; Fides tua te salvam fecit: vade in pace.

Offertorium. Ps. 102 Bénedic, ánima mea, Dómino: et noli oblivísci omnes retributiónes ejus: et renovábitur sicut áquila juvenús tua.

Secreta.

ACCÉPTA tibi sint, Dómine, quásumus, nostri dona jejúnii, quæ nos et expiándo tua grátia dignos efficiant, et ad sempitérna promíssa perdúcant. Per.

Communio. Ps. 118 Aufer a me opprobrium et contéptum: quia mandáta tua exquisívi, Dómine: nam et testimónia tua meditatio mea est.

Postcommunio.

QUÁSUMUS, omnípotens Deus, ut de percéptis munéribus grátias exhibéntes, beneficia potióra sumámus. Per.

Sabbato Quatuor temporum

Ad Missam. Officium. Ps. 94

VENITE adorémus Deum, et procidámus ante Dóminum: plorémus ante eum qui fecit nos: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Psalmus. Venite, exsultémus Dómino: jubilémus Deo salutári nostro.

Omnes Orationes, præter ultimam, dicuntur sine Dóminus vobíscum sed tantum cum Orémus.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui per continéntiam salutárem et corpóribus medéris et méntibus; majestátem tuam suppliciter exorámus, ut pia jejúnantium deprecatióne placátus et præséntia nobis subsidia præbeas et futúra. Per.

Omnes Lectiones cum suis titulis legantur. ¹Discurrant Lectiones et Gradalia hinc inde ut supra in Quatuor temporibus Adventus Domini.¹

Lectio libri Levitici. c. 23

IN diébus illis, Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens; Décimo die mensis hujus séptimi, dies expiatiónum erit celebrárimus, et vocábitur sanctus: affligetisque ánimas vestras in eo, et offerétis holocáustum Dómino. Omne opus servíle non faciétis in témpore diéi hujus: quia dies expiatiónis est, ut propitiétur vobis Dóminus Deus vester. Omnis ánima quæ afflícta non fúerit die hoc, peribit de pópulis suis: et quæ óperis quídpiam fécerit, delébo eam de pópulo suo. Nihil ergo óperis faciétis in eo: legítimum sempitérnum erit vobis in cunctis generatióibus et habitatióibus vestris. Sábbatum requietiúnis est, affligetisque ánimas vestras. Die nono mensis hujus a vespere usque ad vespérum celebrábitis sábbata vestra, dicit Dóminus omnípotens.

Gradale. Ps. 78 Propítius esto, Dómine, peccátis nostris: nequando dicant gentes, ubi est Deus eorum.

¶ Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter honórem nóminis tui, ²Dómine,² libera nos.

Non repetatur Gradale.

Oratio.

OA nobis, quæsumus, omnípotens Deus, ut jejunádo tua grátia satiémur, et abstinéndo cunctis efficiámur hóstibus fortióres. Per Dóminum.

Lectio libri Levitici. c. 23

IN diébus illis, Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens; Quintodécimo die mensis séptimi, quando congregáveritis omnes fructus terræ vestræ, celebrábitis férias Dómini septem diébus; die primo et die octávo erit sábbatum, id est réquies. Sumetisque vobis die primo fructus árboris pulchérrimæ, spatuláque palmárum, et ramos ligni densárum fróndium et sálices de torrénate, et lætabimini coram Dómino Deo vestro. Celebrábitisque solemnitétem ejus septem diébus per annum: legítimum sempitérnum erit vobis in ³cunctis³ generatióibus vestris. Mense séptimo festa celebrábitis, et habitábitis in umbráculis septem diébus: omnis qui de genere Israel est, manébit in tabernáculis: ut discant pósteri vestri quod in tabernáculis habitáre fécerim filios Israel, cum edúcerem eos de terra Ægýpti. Ego Dóminus Deus vester.

Gradale. Ps. 83 Protéctor noster, aspice, Deus: et réspice super servos tuos.

¶ Dómine Deus virtútum: exáudi preces servórum tuórum.

Oratio.

OA, quæsumus, Dómine, fidélibus tuis beneficiis gratulári suppliciter implorátis: et qui jejuniis te venerántur exhibitis, bonórum tuórum cópiis impleántur. Per Dóminum.

¹ non habent 92. 94. 97. 98. Grad.

² non habent 92. 98.

³ non habent 92. 98. 4L. 57. V.

Lectio Michææ Prophetæ. c. 7

DÓMINE Deus noster, pascere pópulum tuum in virga tua, gregem hereditatis tuæ, ¹habitantes solos in saltu,¹ juxta dies antiquos. Vidébunt gentes, et confundéntur super omni fortitúdine sua. Quóniam quis Deus símilis tui, qui auferens iniquitátem, et transfers peccátum reliquiárum hereditatis tuæ? Non immítet ultra furórem suum, quóniam volens misericórdiam est. Et revertétur, et miserébitur nostri: depónet omnes iniquitates nostras, et projiciet in profúndum maris ómnia peccáta nostra. Dabis veritátem Jacob, misericórdiam Abraham: quæ jurásti pátribus nostris a diébus antiquis, Dómine Deus noster.

Gradale. Ps. 140 Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

℣. Elevátio mánuum meárum: sacrificium vespertinum.

Oremus

Oratio

PRÆSTA, quæsumus, Dómine, sic nos ab épulis abstinére carnálibus, ut a vítiis irruéntibus páriter jejunémus. Per Dóminum.

Lectio Zachariæ Prophetæ. c. 8

IN diébus illis, Factum est verbum Dómini ad me, dicens; Hæc dicit Dóminus Deus exercítuum: Sicut cogitávi ut afflígerem vos cum ad iracúndiam provocásset me patres vestri, et non sum misértus: sic convérsus cogitávi in diébus istis

ut benefáciam Hierúsalem et dómui Judæ. Nolíte timére. Hæc sunt enim verba quæ faciétis. Loquimini veritátem unusquisque cum próximo suo: veritátem et judícium pacis judicáte in portis vestris. Et unusquisque malum contra amicum suum ne cogitétis in córdibus vestris: et juraméntum ²mendax² ne diligátis: ómnia enim hæc sunt quæ odi, dicit Dóminus. Et factum est verbum Dómini exercítuum ad me, dicens; Hæc dicit Dóminus exercítuum: ³Jejúniū primi,³ jejúniū quarti, jejúniū quinti, et jejúniū séptimi, et jejúniū décimi, erit dómui Judæ in gáudium et lætítiam, et in solemnitates præcláras: veritátem tantum et pacem diligite, ⁴ait⁴ Dóminus exercítuum.

Gradale. Ps. 27 Salvum fac pópulum tuum, Dómine: et bédedic hæreditáti tuæ.

℣. Ad te, Dómine, clamávi, Deus meus ne síleas a me: et ero símilis descendéntibus in lacum.

Orémus.

Oratio.

UT ⁵nobis,⁵ Dómine, tríbuis solémne tibi deférre jejúniū, sic nobis, quæsumus, indulgéntiæ⁶ præsta subsidium. Per Dóminum.

Lectio quinta Angelus Dómini *tota legatur sicut in Sabbato Quatuor temporum in ⁷hebdomada Pentecostes.⁷ Duo clerici de secunda forma⁸ in superpelliciis ad gradum chori ⁹simul cantent⁹ Tractum.*

¹ habitantes solos in salutem.—15. habitantem in terra in salutem.—4L. 57. habitantes solos terram in saltu.—92. 97. 98.

² mendacii.—97. 98.

³ non habent 92. 97. 98. 4L. 57. V.

⁴ dicit.—92. 98. 4L 15. 57.

⁵ nos.—92. 98. 4L. 57.

⁶ tuæ.—94. 97.

⁷ Adventu Domini.—Grad.

⁸ scilicet Diaconi.—Grad.

⁹ dicant.—92. 94. 98. 4L. 57. Grad. simul dicant sequentem.—15.

Tractus.

Omnipoténtem semper adórant.

Et benedicunt omne per ævum.

Chorus idem repetat.

Clerici V.

Astra polorum, cuncta hominum gens,
solque sororque, lumina cœli.

Chorus. Omnipotentem semper.

Clerici V.

Sic quoque lymphæ quæque supernæ,
ros pluviæque, spiritus omnis.

Chorus. Et benedicunt.

Clerici V.

Ignis et æstus, cauma geluque,
frigus et ardor, atque pruina.

Chorus. Omnipotentem.

Clerici V.

Nix, glaciesque, noxque diesque,
lux tenebræque, fulgura nubes.

Chorus. Et benedicunt.

Clerici V.

Arida, montes, germina, colles,
flumina, fontes, pontus et undæ.

Chorus. Omnipotentem.

Clerici V.

Omnia viva, quæ vehit æquor,
¹ ²vegetat² aer terraque nutrit.

Chorus. Et benedicunt.

Clerici V.

Cuncta hominum gens, Israel ipse,
Christicolæque servuli quique.

Chorus. Omnipotentem.

Clerici V.

Sancti humilesque corde benigno,
tresque pusilli exsuperantes.

Chorus. Et benedicunt.

Clerici V.

Rite camini ignei flammas
jussa tyranni temnere prompti.

Chorus. Omnipotentem.

Clerici V.

Sit Genitori laus Genitoque:

lausque ³beato³ Flamini sacro.

Chorus. Et benedicunt.

Clerici reincipiant Tractum Omnipotentem. **Et percantetur a choro.**

Sequatur Dóminus vobíscum et Orémus.

Oratio.

DEUS, qui tribus púeris mitigásti flamas ignium, concéde, propítius, ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiorum. Per Dóminum.

Hic dicuntur Memoriae consuetæ.

Ad Hebræos. c. 9

FRATRES, Tabernáculum factum est primum, in quo erant candelábra, et mensa, et propositio panum, quod dicitur sancta. Post velaméntum autem, secundum tabernáculum quod dicitur sancta sanctorum: habens áureum thuríbulum, et arcam testaménti circumtéctam ex omni parte auro, in qua ⁴erat ⁴ urna áurea habens manna, et virga Aaron quæ frondúerat, et tábulæ testaménti, super quæ erant Chérubin glóriæ obumbrántia propitiatórium: de quibus non est modo dicéndum per síngula. His vero ita compósitis: in prióri quidem tabernáculo semper introíbant sacerdótes, sacrificiórum officia consummántes: in secúndo autem, semel in anno solus pón tifex non sine sáanguine, quem offérret pro sua et pópuli ignorántia: hoc significánte Spírítu Sancto, nondum propalátam esse sanctorum viam, adhuc prióri tabernáculo habénte statum. Quæ parábola est témporis instántis: juxta quam múnera et hóstiæ offerúntur, quæ non possunt juxta consciéntiam perféc-

¹ sic 15. etc. quæ.—92. 94. 98. 4L. 8RM. 57.

² ver.—92. 4L. 57.

³ beata.—92. 94. 98. 4L. 15. 57.

⁴ non habent 92. 97. 98. 4L.

tum facere serviētem. Solūmodo in cibis et in pótibus et váriis baptismátibus et justítiis carnis, usque ad tempus correctiónis impósitis. Christus autem assístens póntifex futurórum bonórum, per ámplius et perféctius tabernáculum non manufáctum, id est, non hujus creatiónis: neque per ságuinem hircórum aut vitulórum, sed per próprium ságuinem, introívit semel in sancta, æténa redemptióne invénta.

Duo clerici de secunda forma ¹in capis suis nigris ad gradum chori simul dicant ²totum et integrum² Tractum. Ps. 116¹

Laudáte Dóminum, omnes gentes: et collaudáte eum omnes pópuli.

¶ Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: et véritas Dómini manet in ætérnum.

Secundum Lucam. c. 13

IN illo témpore, Dicébat Jesus turbis similitúdinem hanc; Arborem fici habébat quidam plantátam in vinea sua, et venit quærens fructum in illa, et non invénit. Dicit autem ad cultórem vineæ; Ecce anni tres sunt ex quo vénio quærens fructum in ficúlnea hac, et non invénio: succide ergo illam: ut quid étiam terram occupat? At ille respóndens, ait illi; Dómine, dimítte illam et hoc anno, usque dum fódiam circa illam, et mittam stercora: et siquidem fécerit fructum: sin autem, in futúrum succides eam. Erat autem docens in synagóga eórum sábbatis. Et ecce múlter quæ habébat spíritum infirmitátis annis decem et octo: et erat inclináta, nec póterat omníno sursum respícere. Quam cum vidéret ³Jesus, ³vocá-

vit eam ad se, et ait illi; Múlter, dimissa es ab infirmitáte tua. Et impósuit illi manus, et conféstim erécta est, et gloriificábat Deum. Respóndens autem archisynagógus, indignans quia sábbato curásset Jesus, dicébat turbæ; Sex dies sunt, in quibus opórtet operári: in his ergo venite et curámini, et non in die sábbati. Respóndit autem ad illum Dóminus et dixit; Hypócritæ, unusquisque vestrum sábbato non solvit bovem suum aut ásinum a præsépio, et ducit adaquáre? Hanc autem filiam Abrahæ quam alligávit Sátanas, ecce decem et octo annis, non opórtuit solvi a vínculo isto die sábbati? Et cum hæc diceret, erubescébant omnes adversárii ejus: et omnis pópulus gaudébat in univérsis, quæ glorióse fiébant ab eo.

Offertorium. Ps. 87 Dómine Deus salutis meæ: in die clamávi et nocte coram te: intret orátio mea in conspéctu tuo, Dómine.

Secreta.

QUÆSUMUS, Domine, nostris placare muneribus et jejuniis, quoniam tu eadem tribuis ut placeris. Per.

Communio. Lev. 23 Mense séptimo festa celebrábitis, cum in tabernáculis habitáre fécerim filios Israel: cum eduxerim eos de terra Ægýpti, ego Dóminus Deus vester.

Postcommunio.

PERFÍCIANT in nobis, Dómine, quæsumus, tua sacraménta quod cónitent; ut quæ nunc spécie gérimus, ⁴certa⁴ rerum veritáte capiámus. Per Dóminum.

¹ scilicet subdiaconi in capis nigris ad gradum chori stantes cantent integrum istum Tractum.—Grad.

² non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

³ Dominus.—92. 97. 98.

⁴ non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

In die Dedicacionis Ecclesiæ.

Ad Missam: Officium. Gen. 28

ERRÍBILIS est locus iste: hic domus Dei est: et porta cœli: et vocábitur aula Dei.

In tempore Paschali, Allelúya.

Ps. 92 Dóminus regnávít, decorem indútus est: indútus est Dóminus fortitudinem et præcínxit se.

Oratio.

DEUS, qui nobis per singulos annos hujus sancti templi tui consecrationis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes; exáudi preces pópuli tui et præsta, ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per.

Lectio libri Apocalypseos beati Johannis Apostoli. c. 21

IN diébus illis, Ego Johánnes vidi civitatem sanctam Hierúsalem novam descendéntem de cœlo, a Deo parátam, sicut sponsam ornátam viro suo. Et audivi vocem magnam de throno dicéntem: Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus: et abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quæ prima abiérunt. Et dixit qui sedébat in throno: Ecce nova fácio ómnia.

Gradale. Locus iste a Deo factus est inæstimábile sacraméntum: irreprehensibilis est.

Allelúya. Deus, cui adstat angelórum chorus: exáudi preces servórum tuórum.

Allelúya. Allelúya. Ps. 137 Adorábo ad templum sanctum tuum: et confitébor nómini tuo.

¹Hæc duo Allelúya sequentia dicuntur alternis vicibus per Octavas, nisi in Dominica et in Octava Die.¹

Allelúya. O quam metuendus et venerandus est locus iste: vere non est hic aliud nisi domus Dei et porta cœli.

Allelúya. Fundata est domus Domini super verticem montium: et exaltata est super omnes colles.

Licet in Quadragesima hoc festum evenirit, dicitur ista Sequentia.

IERUSALEM et Sion filiæ, coetus omnis fidei curiæ, melos pangat jugis lætitiæ, allelúya.

Christus enim desponsat hodie matrem nostram norma justitiæ, quam de lacu traxit miseriæ, ecclesiam.

In Spiritus Sancti clementia sponsa Sponsi lætatur gratia, a reginis laudis cum gloria felix dicta.

Dos ut datur crescit lætitia, quæ dos ²quanta² triplex potentia, tangens cœlum, terras et stygia, justitia.

Mira loquor sed sana credere ³fœderatam³ tam largo munere de proprio produxit latere Deus homo.

Formaretur ut sic Ecclesia figuravit in pari gloria, Adæ costis formata fœmina, hostis Eva.

¹Per Octavas et in Dominica dicuntur altematim hæc duo.—Grad.

²cantat.—94. 97.

³fœderata.—97. 26.

Eva fuit noverca posteris:
 hæc est mater electi generis,
 vitæ portus, asylum miseris,
 et tutela.
 Pulchra, potens, partu mirabilis,
 ut luna sol fulget spectabilis,
 plus acie multo terribilis
 ordinata.
 Multiplex est singularis una,
 generalis et individua,
 omnis ¹ævi¹ sexus simul una
 parit turmas.
 Hæc signata Jordanis fluctibus;
 hæc quæ venit e terræ finibus,
 scientiam audire cominus
 Salomonis.
 Sic typicis descripta sensibus,
 nuptiarum induta vestibus
 cœli ²præstet² hodie civibus
 Christo juncta.
 O solemnis festum lætitiæ,
 quo unitur Christus Ecclesiæ,
 in qua nostræ salutis nuptiæ
 celebrantur.
 Cœtus felix, dulce convivium,
 lapsis ibi datur solatium,
 desperatis offertur spatium
 respirandi.
 Justis inde solvuntur præmia,
 angelorum novantur gaudia,
³lata³ nimis quod facit gratia
 caritatis.
 Ab æterno fons sapientiæ
 intuitu solius gratiæ
 sic prævidit in rerum serie
 hæc futura.
 Christus ergo nos suis nuptiis
 recreatos veris ⁴divitiis⁴

interesse faciat sociis
 electorum.

Infra Septuagesimam usque ad Caput jejunii in Octavis tantum hujus festi dicitur sequens Tractus. Ps. 83

Quam dilēcta tabernacula tua, Dómine virtútum: concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

✠ Cor meum et caro mea: exultavérunt in Deum vivum.

✠ Etenim passer invénit sibi domum: et turtur nidum sibi ubi reponat pullos suos.

✠ Altária tua, Dómine virtútum: rex meus et Deus meus.

✠ Beáti qui hábitant in domo tua: in ætérnum laudábunt te, Dómine.

In Paschali tempore erit secundum Allelúya de Resurrectione quotidie per Octavas, et in octava et etiam in prima die.

Secundum Lucam. c. 19

IN illo témpore, Egréssus Jesus perambulábat Hiéricho. Et ecce vir nómine Zachæus, et hic erat princeps publicanórum, et ipse dives: et quærébat vidére Jesum quis esset: et non póterat præ turba, quia statúra pusillus erat. Et præcúrrens ascéndit in árborem sychomórum ut vidéret eum: quia inde erat transitúrus. Et cum venísset ad locum, suspiciens Jesus vidit illum, et dixit ad eum; Zachæe, festínans descénde: quia hódie in domo tua opórtet me manére. Et festinans descéndit, et excépit illum gaudens. Et cum vidérent omnes, murmurábant dicéntes, quod ad hómínem peccatórem divertísset. Stans autem Zachæus, dixit ad Dóminum; Ecce dimídium bonórum meórum, Dómi-

¹ tui.—97. 26. cui.—57. enim.—Grad.

² præstet.—94. 97. 26.

³ læta.—94. 4L. Grad.

⁴ deliciis.—94. 97. 26.

¹ non habent 92. 98.

ne, do paupéribus: et si ¹quid¹ áliquem defraudávi, reddo quádruplum. Ait Jesus ad eum; Quia hódie salus dómui huic facta est: eo quod et ipse filius sit Abrahæ. Venit enim filius Hóminis quærere et salvum fácere quod perierat.

Offertorium. **1 Paral. 29** Dómine Deus,² in simplicitáte cordis mei lætus obtuli unívérſa: et ³pópulum tuum qui repértus est vidi³ cum ingénti gáudio; Deus Israel, custódi hanc voluntátem.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

ANNUE, quæsumus, Dómine, précibus nostris; ut quicúnque intra templi hujus cujus anniversárium dedicatiónis diem celebrámus ámbitum continémur, plena tibi atque perfécta córporis et ánimæ devotióne placeámus; ut dum hæc præséntia vota réddimus, ad æténa præmia, te adjuvánte, pervenire mereámur. Per Dóminum.

Præfatio quotidiana.

Communio. **Matth. 21** Domus mea domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus; in ea omnis qui petit áccipit, et qui quærit invénit, et pulsánti aperiétur.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

DEUS, qui Ecclesiam tuam sponsam vocare dignatus es, ut quæ habebat gratiam per fidei devotionem, haberet etiam ex nomine dignitatem; da ut omnis hæc plebs tuo nomini serviens, hujus vocabuli consortio digna inveniatur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Si hoc festum a Septuagesima usque ad

Pascha contigerit, dicitur in fine missæ Benedicámus Dómino. Si autem alio tempore anni, finiatur cum **Ite missa est. Per totas Octavas dicitur eadem missa de Dedicatione, quandocunque hoc festum (scilicet ab Octavis Epiphaniæ usque ad Septuagesimam, et ab Octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini, vel a festo Sanctæ Trinitatis usque ad Adventum Domini) contigerit, nisi festum novem lectionum intercurrat; sed sine Sequentia et Credo. Tamen in Dominica dicitur ista Sequentia.**

LÆTABUNDUS
exsultet fidelis chorus
cœli curiæ,
Cum jocundus
ornatur reginæ ⁴thorus⁴
regi gloriæ.
In tali connubio
nubit lappa lilio
soli stella.
Cum miro consortio
animæ fit unio
Dei cella.
Celebrantur hodie
Christi et Ecclesiæ
castæ nuptiæ.
Sicut jungit Spiritum
homo Deo subditum
jugo gratiæ.
In hoc ⁵matrimonio⁵
caro Dei Filio
nupsit nobili,
Ipse vero Filius
summus et eximius
cessit humili.
Ima summus petiit,
et sponsam expetiit

²meus.—13. 26.

³populum tuum qui hic repertus est vidi.—Vulg. populus tuus qui repertus est vedit.—94. 97. Grad.

⁴chorus.—98. 13. Grad.

⁵patrocinio.—92. 94. 98. 4L. 57.

quam de nigra gestiit
 candidare.
 Fecit quod disposuit
 quia fœdam potuit
 quando sibi placuit
 emundare.
 Ancilla propera,
 Ut fias libera;
 Cum viro regnans sceptrigera
 Sponsum considera;
 Quem velat litera
 Ipsum revelat fides vera.

Secundum Lucam. c. 6¹

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis
 suis; Omnis qui venit ad me, et audit
 sermones meos, et facit eos: ostendam vo-
 bis cui similis sit. Similis est homini ædifi-
 canti domum, qui fodit in altum et posuit
 fundamentum supra petram: inundatione
 autem facta, illisum est flumen domui illi,
 et non potuit eam movere: fundata enim
 erat supra firmam petram.
 Credo.

In Octavis Dedicationis Ecclesiæ

**omnia fiant sicut in prima die cum hæc
 Sequentia.**

QUAM dilecta tabernacula Domini vir-
 tutum et atria
 Quam electi architecti tuta ædificia,
 Quæ non movent, immo foveant,
 ventus, flumen, pluvia.
 Quam decora fundamenta
 per concinna sacramenta
 umbræ præcurrentia.
 Latus Adæ dormientis
 Evam fudit immanentis
 copulæ primordia.

²Arcam ligno fabricatam

¹ tantum dominica infra Octavas.—Grad.

²arca ligno fabricata, Noe servat gubernata.—94. servans.—4L. 57. Grad.

³ita 26. etc. quam.—94. 34. 55P. Grad.

Noe servat gubernatam²
 per mundi diluvium.
 Prolem sera tandem fœta
 anus Sara ridet læta
 nostrum lactans gaudium.
 In bivio tegens nuda
 geminos parit ex Juda
 Thamar diu vidua.
 Sic Moyses a puella,
 dum se lavit, in fiscella
 reperitur scirpea.
 Hic mas agnus immolatur
 quo Israel satiatur
 ejus tinctus sanguine.
 Hinc venit austri regina
 Salomonis ³qua³ divina
 condit sapientia.
 Hæc est nigra sed formosa,
 myrrha et thure fumosa,
 virga pigmentaria.
 Sic futura quæ figura
 obumbravit, reseravit
 nobis dies gratiæ.
 Jam in lecto cum dilecto
 quiescamus et psallamus,
 adsunt enim nuptiæ,
 Quarum tonat initium
 in tubis epulantium
 et finis per psalterium.
 Sponsum millena millia
 una laudant melodia
 sine fine dicentia,
 alleluya, alleluya.

Secundum Johannem. c. 10

IN illo tempore, Facta sunt Encænïa in
 Hierosólymis: et hiems erat; et am-
 bulábat Jesus in templo, in pórticu Sa-
 lomónis. Circumdedérunt ergo eum Ju-
 dæi, et dicébant ei; Quoúsque ánimam no-
 stram tollis? si tu es Christus, dic nobis

palam. Respóndit eis Jesus; Loquor vobis, et non créditis: opera quæ ego fácio in nómine Patris mei, hæc testimónium pérhibent de me: sed vos non créditis, quia non estis ex óvibus meis. Oves meæ vocem meam áudiunt: et ego cognósco eas, et sequúntur me: et ego vitam ætérnam do eis: et non períbunt in ætérnum, et non rápiet eas quisquam de manu mea. Pater meus

quod dedit mihi majus ómnibus est: et nemo potest rápere de manu Patris mei. Ego et Pater unum sumus.

Non dicitur Credo nisi Dominica fuerit. Si hoc festum a Capite jejunii, usque ad Cœnam Domini contigerit, nihil fiat de festo nisi tantum in prima die, præter memoriam infra Octavas et in Octavis.

In Consecratione Ecclesiæ.

Ad Missam: Officium. Gen. 28

ERRÍBILIS est locus iste, hic domus Dei est et porta cœli, et vocábitur aula Dei.

In tempore Paschali, Allelúya.

Ps. 92 Dóminus regnávít; decorem indútus est: indútus est Dóminus fortitudinem et præcínxit se.

Glória Patri.

Oratio.

DEUS, qui sacrandorum tibi auctor es munerum; effunde super hanc orationis domum benedictionem tuam, ut ab omnibus invocantibus nomen tuum, defensionis tuæ auxilium sentiatur. Per.

Epistola. ¹Ego Johannes¹ vidi civitatem, **ut supra in die Dedicationis.**

Gradale. Locus iste a Deo factus est inæstimábile sacraméntum: irreprehensibilis est.

℣. Deus cui adstat angelórum chorus: exáudi preces servórum tuórum.

Allelúya. **℣. Ps. 137** Adorábo ad templum sanctum tuum: et confitébor nómini tuo.

Sequentia Quam dilecta, **ut supra in Octavis Dedicationis.**

Evangelium, Egréssus Jesus perambulábat, **ut supra in die Dedicationis.**

¹ non habent 92. 98.

² non habent 13. 15. 26.

Offertorium. 1 Paral. 29 Domine Deus, in simplicitáte cordis mei lætus obtuli unívérsa: et pópulum tuum qui repértus est vidi cum ingénti gáudio: Deus Israel, custódi hanc voluntátem.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

DEUS, qui in omni loco dominationis tuæ totus assistis et totus operaris; accepta sacrificium nomini tuo benignus oblatum; et hujus domus cujus es fundator, esto protector; ut in virtute Spiritus Sancti fiat ²hic² semper servientium, etiam tibi devota libertas. Per. In unitate ejusdem.

Communio. Matth. 21 Domus mea domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus: in ea omnis qui petit áccipit: et qui quærit invénit, et pulsánti aperiétur.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SACRAMENTIS, Domine, refecti salutaribus, gratias tibi referimus; reple, quæsumus, hoc templum tuæ gloria majestatis; ut in honorem nominis tui, fiat populo tuo domus orationis. Per.

In Reconciliatione Ecclesiæ.

Ad Missam: Officium. Ezech. 36

UM sanctificátus fúero in vobis, congregábo vos de univér-sis terris: et effúndam super vos aquam mundam: et mundabimini ab ómnibus inquinaméntis vestris, et dabo vobis spíritum novum.

In tempore Paschali, Allelúya.

Ps. 33 Benedicam Dóminum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo.

Oratio.

DEUS, qui dixisti Domus mea domus orationis vocabitur, domum istam gentium spurcitiis contaminatam mundare et sanctificare digneris; ut omnium preces et vota in loco hoc ad te clamantium clementer exaudias et benigne perficias. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Epistola, Ego Johannes, sicut in die Dedicationis.

Gradale. Ps. 95 Tóllite hóstias et introíte in átria ejus: adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

¶ Ps. 28 Revelávit Dóminus condénsa: et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Allelúya. ¶ Ps. 104 Confitémini Dómino et invocáte nomen ejus: annuciáte inter gentes ópera ejus.

Secundum Lucam. c. 6

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Non est arbor bona quæ facit fructus malos; neque arbor mala faciens fructum bonum. Unaquæque enim arbor de fructu suo cognoscitur. Neque enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant uvam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum: et malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundantia enim cordis os loquitur.

Quid enim vocatis me, Domine, Domine: et non facitis quæ dico? Omnis qui venit ad me et audit sermones meos et facit eos: ostendam vobis cui similis sit: similis est homini ædificanti domum, qui fodit in altum et posuit fundamentum supra petram: inundatione autem facta, illisum est flumen domui illi, et non potuit eam movere: fundata enim erat supra firmam petram.

Offertorium. Dan. 9 Orávi Deum meum ego Dániel dicens, exáudi, Dómine, preces servi tui: illúmina fáciem tuam super sanctuárium tuum, et propítius inténde pópulum istum super quem invocátum est nomen tuum, Deus.

Et finiatur in Tractu præcedente cum Allelúya, allelúya.

Secreta.

HÆC hostia, quæsumus, Domine, et locum istum ab immunditiis iniquorum (vel patratæ offensionis) expurget; et supplicationes nostras hic et ubique tibi reddat acceptas. Per Dominum.

Communio. Ps. 50 Acceptábis sacrificium justitiæ, oblatiões et holocáusta: super altáre tuum, Dómine.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PERCIPIENTES, Domine, munera salutis æternæ, te supplices exoramus, ut templum hoc (vel cœmeterium) a barbarorum (vel iniquorum) inquinamentis emundatum, tua benedictione maneat sanctificatum, et pectora nostra ab omni sorde vitiorum aliena, tibi semper assistant devota. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Finit Temporale.

Oratio præambula ad canonicum servitium septem horarum.

SEPTIES in hac die laudem dicam tibi, Domine, memor operum tuorum magnorum nimis et mirabilium quibus universa septem diebus ab initio condidisti; memor præterea septiformis gratiæ tui Sancti Spiritus, cujus in singulis septem horis canonicis, quas ego indignus sacro et regulari instituto tuæ Ecclesiæ ad laudem tui sancti nominis coram te hodie dicere propono. Singula mihi, obsecro, dona gratiarum largiri dignare, quatenus illo tuo beatissimo Spiritu septemque suis muneribus abunde repletus, et velut columnis septem, quas in domus suæ ædificationem sapientia excidit, suffultus, per circulum septem feriarum quibus in orbem repetitis tempora volvuntur, perque decursum septem ætatum quibus assidue mortalis infirmitas ad mortem procedit: ita tibi placere merear, ut per laboriosum mystici septenarii in septem virtutum operatione exercitium septem mortifera peccata, quæ sunt septem dæmonia ab illa evangelica Maria per Christum ejecta, vitare valeam; septemque nequiores spiritus quos ille fortis armatus ad hominum subversionem secum assumit, su-

perare tandemque ad triumphalem octonarium beatitudinum post peractam præsentis vitæ militiam perducere. Rogo autem tuam clementissimam pietatem, ut dum canonicas has horas laudi tuæ majestatis exsolvo, cordi meo semper digneris assistere, linguam meam gubernare, ut apte, integre, perfecte, tractim et distincte verba pronuntiet, mentem a vagis ac volatilibus cogitationibus expedire, ad teque, dum tecum loquitur, indesinenter attentam efficere, ne dum per rerum imagines a te qui secreto conscientia delectaris foris egrediendo discedit, etiam te a se merito discessisse misera debeat. Accipe igitur ex ore meo sacrificium laudis salutare, quod te honorificet, meque hostiam vivam, sanctam, probatam, tibi placitam, coram te offerat: et diffunde gratiam tuam in labiis meis ut de corde bono eructare verbum bonum, et propter gratiam labiorum te regem amicum habeam, dumque in voce exsultationis et confessionis os meum aperiatur, tua illud benedictione implere digneris.

Amen.¹

Sequuntur Orationes in missis dicendæ pro bono felici ac prospero statu Christianissimi atque excellentissimi regis nostri Henrici septimi.

QUÆSUMUS, omnipotens et misericors Deus, ut rex noster Henricus septimus qui tua miseratione regni suscepit gubernacula, virtutum omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornatus vitiorum voraginem devitare, corporis incolumitate gaudere, hostes superare, et in tranquilla pace dum in humanis aget tam

feliciter possit sua tempora pertransire, ut post hujus vitæ decursum ad te qui via, veritas, et vita es, gratosus valeat pervenire.

Secreta.

MUNERA, quæsumus, Domine, oblata sanctifica, ut nobis Unigeniti tui corpus et sanguis fiant, et famulo tuo Henrico septimo regi nostro obtinendum

¹ ex 19PO. desumitur.

animæ corporisque salutem: et ad peragendum in firma fide et solida pace instructum sibi officium te largiente usque-
quaque proficiant.

Postcommunio.

HÆC, quæsumus, Domine, salutaris sacramenti perceptio famulum tuum

Henricum septimum regem nostrum ab omnibus tueatur adversis, quatenus diuturnam et prosperam vitam in tranquillitate Ecclesiasticæ pacis obtineat; et post hujus vitæ decursum ad æternam beatitudinem tua gratia cooperante perveniat.¹

Instructio sacerdotum vel Speculum Sacerdotum missam celebrare volentium.

Primo **ante missam habenda sunt tria**,
Intentionis discussio,
Generalis contritio,
Et pura confessio.

Intentionis discussio

Ne propter vanam gloriam celebret,
Ne propter verecundiam celebret,
Ne propter alicujus personæ favorem celebret,
Ne propter lucrum temporale celebret,
Ne propter consuetudinem celebret.

Generalis contritio

De omissis bonis quæ facere debuit.
Et de commissis corde verbo et opere.

Pura confessio

Notabilium criminum notorum et ignotorum.

In missa sit

Diligens circa locum:
id est ut recipere possit utrumque.
Diligentior circa calicem:
ne sit fractus vel reparatus.
Diligentissimus circa materiam:
ne hostia sit corrupta, vinum acetosum,
aut desit aqua.

In canone sit diligentia

Magna in signis, ut humiliter faciat.

Major in verbis, ut veraciter dicat.
Maxima in intentione, ut firma fide consecrare intendat.

In consecratione habeat

Diligentiam ad conficiendum corpus Christi,
Reverentiam ad tangendum corpus Christi,
Devotionem ad sumendum corpus Christi.

In tangendo corpus Christi sit reverentia

Magna propter continentiam tam excellentis corporis Christi.
Major propter continentiam tam excellentis animæ Christi.
Maxima propter continentiam tam excellentis divinitatis Christi.

Quid in consecrando intendit facere.

Deum per lacrimas colere.
Mortem Christi memorare.
Totam ecclesiam adunare.

Quid in consecrando intendit consequi.

Augmentum dilectionis.
Inseparabilitatem unionis.
Accelerationem fruitionis.

Sit humilis oratio in primo, et in secundo memento,

¹ ex 8V. desumitur.

Ne tam indignus minister
indigne recipiat
tam dignissimum mysterium.
Ne tam indevotus presbyter
tam justissimum iudicem flectat
in suum iudicium.
Ne tam immundus hospes
tam excellentissimum hospitem
a se repellat
fetore criminum.
Et ut eum Dominus
piissimus participem faciat
electorum sacerdotum.

In primo memento pro se et pro vivis oret,

Ut sint participes
tanti mysterii.
Auditores habiles
missarum beneficii.
Contemptores humiles
vanitatum mundi.
Satisfactores stabiles
defectus proprii.
Et sectatores vigiles
divini beneficii.

In secundo memento pro defunctis oret,

Ut per suavissimum mysterium
habeant continuum subsidium.

Ut per preces ecclesiæ fidelium,
habeant suave a pœnis refrigerium.
Ut per hoc nostrum divinum viaticum
habeant secum reditum ac sanctorum
consortium.

Post missam sit summa gratiarum actio,

De tanto pane suavissimo angelorum
creatore creaturarum recepto.
De tanto cibo perpetuo omnium sancto-
rum
creatore creaturarum recepto.
De tanto viatico proficuo Christi electo-
rum
creatore creaturarum recepto.

Bernardus dicit,

O sacerdos, corpus tuum quotidie
efficitur sepulchrum Christi.
Quomodo ex ore tuo progreditur falsitas:
per quod ingreditur Veritas?
Quomodo oculi tui vident vanitatem: qui
quotidie aspiciunt Veritatem?
Quomodo manus tuæ extendantur ad il-
licita: quæ tenent Tenentem omnia?
Quomodo te repleas et ingurgitas vino:
qui debes esse plenus Deo?¹

Oratio beatissimi Augustini dicenda per sacerdotem ante Missam pro devotione sua.

SUMME sacerdos et vere pónifex Je-
su Christe, qui te obtulisti Deo Pa-
tri hóstiam puram et immaculatam in ara
crucis pro nobis míseris peccatóribus; qui
dedisti carnem tuam ad manducándum,
et sánguinem tuum ad bibéndum; et po-
suísti istud mystérium in virtúte Spíritus
Sancti, dicens; Hæc quotiescúnque fecé-
ritis, in mei memóriam faciétis: ego vero,
memor hujus venerándæ passiónis, confu-

gio et accédo ad altáre tuum, sicut pec-
cator indignus, ut ófferam tibi sacrificium
quod tu ipse instituísti, et offérri præcepí-
sti in commemoratióne tua pro salúte no-
stra. In quo quidem caro tua in veritaté
súmitur, sanguis tuus in veritaté bíbitur;
ima summis, divina humanis conjungun-
tur. Sed quis digne hoc celebráre potest,
nisi tu, Deus omnípotens, offeréntem fé-
ceris dignum? Certe scio et idípsum boni-

¹ ex 15. desumitur.

tāti tuæ confíteor, quod non sum dignus accédere ad tantum mystérium propter ní-mia peccáta mea et negligéntias meas infínitas. Sed scio et veráciter credo, totoque corde et ore confíteor quia tu potens es me fácere dignum, qui solus de indignis dignos, de immúndis mundos, de peccatóribus justos facis et sanctos. Per hanc igitur omnipoténtiam tuam et inenarrabilem caritatem implorando clementiam tuam te rogo, ut mihi peccatori, quem inter cætera dona ad officium sacerdotále vo-

cáre dignátus es, nullis meis méritis sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ, concedere digneris hoc cœleste sacrificium celebrare, ac tantum tractare mysterium ea reverentia et honore devotione et timore ac cordis puritate quibus decet, de ipsoque credere, intelligere, sentire, firmiter retinere, dicere et cogitare quod tibi placet et expedit animæ meæ: ita ut placide ac benigne suscipias de manibus meis ad salutem mei et omnium tam vivorum quam defunctorum. Qui vivis et regnas.¹

**Oratio sancti Augustini dicenda a sacerdote in missa dum canitur
Officium et Kýrie et Glória in excélsis et Credo in unum: vel tota
dicitur ante Missam, quod melius est.**

(E Missali MS dato Ecclesiæ de Brommisgrove A. D. Mccccxi a domino Priore ecc. cath. Wigornia.

Et ut plenius habetur in Ordine Missæ a J. Burckard in Missali Romano. Venet. MDXXV.)

SUMME sacérdos et vere póntifex, qui te obtulísti Deo Patri hóstiam vivam, puram, et immaculátam in ara crucis pro nobis míseris peccatóribus. Quique dedísti nobis carnem tuam ad manducándum et sánguinem tuum ad bibéndum; et posuísti mystérium illud in virtúte Spíritus Sancti, dicens, Hoc quotiescúnque fecéritis in mei memóriam faciétis; rogo te per sánguinem tuum pretiósum, magnum salútis nostræ prétium, rogo te étiam per hanc miram et inenarrabilem caritátem qua nos míseros et indignos sic amáre dignátus es, ut laváres nos a peccátis nostris ságuine tuo. Doce me indignum servum tuum, quem inter cætera dona tua étiam ad officium sacerdotále vocáre dignátus es, nullis meis méritis sed sola misericórdiæ tuæ dignatióne; doce me, quæso, per Spíritum Sanctum tuum tantum

tractáre mystérium ea reveréntia et honóre, ea devotióne et timóre, quibus opórtet et decet. Fac me, quæso, per grátiam tuam semper illud de tanto mystério crédere et intelligere, sentire, firmiter tenére, dícere et cogítare, quod tibi placet et expédit ánimæ meæ. Intret Spíritus tuus bonus in cor meum, qui sonet ibi sine sono, et sine strépitu verbórum loquátur veritátem tantorum mysteriórum; profúnda sunt quippe nimis et sacro tecta velámene. Propter magnam cleméntiam tuam concede mihi Missárum solémnia puro corde et munda mente celebráre. Líbera cor meum ab immúndis et nefándis, vanis et nóxiis cogitátionibus. Muni me, quæso, beatórum angelórum pia et fida tutéla atque fortíssima custódia, ut hostes ómnium bonórum confúsi discédant per virtútem tanti mystérii, et per manum sancti

¹ ex 12.

angeli tui repélle a me et a cunctis servis tuis¹ spurcissimum et nefandissimum spíritum inanis gloriæ, iracundiæ, fornicationis, superbiæ et cenodoxiæ, invidiæ, avaritias, blasphemíæ et immunditiæ, dubietatis et diffidentíæ, ut tantum sacrificium cum omni puritate valeam tibi offerre.¹ Confundántur qui me persequúntur. Péreant illi qui pérdere cuncta bona festínant. Rex vírginum, Deus amátor castitátis et integritátis, cœlestis rore benedictionis tuæ extingue in corpore meo totum fómitem ardéntis libidinis, ut máneat in me tenor totius castitátis et integritátis animæ et corporis. Mortífica in membris meis carnis stímulos, omnésque libidinósas commotiões, et da mihi veram et perpétuam castitátis sanctimoniam, cum cæteris donis tuis, quæ tibi placent in veritate, ut sacrificium laudis tuæ casto corpore et mundo corde quotidie váleam tibi offerre. Quanta enim cordis contritiõe et lacrymárum fonte, quanta reveréntia, timóre, et tremóre, quanta corporis castitate et animæ puritate, illud divinum et coeleste sacrificium est celebrándum, Dómine Deus meus, ubi caro tua in veritate súmitur, et sanguis tuus in veritate bíbitur, ubi ima summis jungúntur, ubi adest sanctorum angelorum præséntia, ubi tu es sacerdos mirábiliter et ineffábiliter.

QUIS digne hoc celebráre potest, nisi tu, omnipotens Deus, offeréntem féceris dignum? Scio, Dómine, et vere scio, ac idípsum bonitati tuæ confíteor, quod non sum dignus accédere ad tantum mystérium propter nímia peccáta mea, et infinitas negligéntias meas. Sed scio veráriter, et credo ex toto corde meo, et ore confíteor, quia tu me potes dignum fácere, qui

solus² potes fácere mundum de immúndo concéptum sémine,² et de peccatóribus justos facis et sanctos.

PER hanc omnipoténtiam tuam te rogo, concéde mihi peccatóri hoc cœleste sacrificium celebráre, cum timóre et tremóre, cum cordis puritate et lacrymárum fonte, cum spiritali lætítia et gáudio cœlesti. Séntiat mens mea, Dómine, dulcédinem beatissimæ præséntiæ tuæ, et excúbias sanctorum angelorum tuorum in circúitu meo. Ego enim memor venerándæ passiónis tuæ accédo ad altáre tuum, licet peccátor, ut ófferam de donis tuis sacrificium quod tu instituisti, et offérri tuæ majestáti præcepisti, in commemoratiõnem tuam, et pro nostra salúte. Súscipe ergo illud, quæso, summe Pastor, pro Ecclesiá tua sancta et pópulo tuo quem acquisivisti ságuine tuo. Et quóniam me peccatórem inter te et eúndem pópulum tuum médium esse voluisti, licet in me boni operis testimónium non agnóscas, officium saltem dispensatiõnis mihi créditæ non recúses, ne per me indignum fámulum tuum eórum salútis péreat pretium pro quibus, víctima factus, dignátus es esse redemptio salutáris.

PROFERO ergo, Dómine, si dignéris propítius intuéri, tribulatiões plébum, perícula populorum, captivorum gémitus, misérias orphanorum, necessitates peregrinorum, inópiam debílium, desperatiões languéntium, deféctus senum, suspíria júvenum, vota virginum et lamenta viduárum; tu enim miseréris ómnium, Dómine, et nihil odísti eórum quæ fecisti.

MEMORÁRE, Dómine, quæ sit nostra substántia, quia tu Pater noster es; tu Deus noster es, ne irascáris, neque mul-

¹duríssimum spíritum superbiæ et cenodoxiæ, invidiæ et blasphemíæ, fornicationis et immunditiæ, dubietatis et pertináciæ.—MS.

²de indignis dignos de immundis mundos.—MS.

titúdinem víscerum tuórum misericórdiæ tuæ super nos contíneas; non in justificatióibus prostérnimus preces ante faciém tuam, sed in miseratióibus tuis multis.

AUFER a nobis, Dómine, iniquitátes nostras, et ignem Sancti Spíritus in nobis cleménter accénde. Aufer a nobis cor lapídeum de carne nostra, et da nobis cor cárneum, quod te tímeat, te amet, te díligat, in te delectétur, te sequátur, te perfruátur. Orámus, Dómine, cleméntiam tuam, ut seréno vultu famíliam tuam, sacri nóminis tui officia præstolántem, aspícere dignéris, et ut nullíus sit írritum votum, nullíus vácuæ postulatió, tu nobis preces súggere, quas ipse audíre propítius et exaudíre delectéris.

ROGÁMUS te etiam, Pater sancte, ¹et pro omnium fidelium animabus¹ defunctorum ut sit illis salus ætéma, perpétua sánitas, gáudium et refrigeríum sempitérnum. Hoc magnum securitatis sacraméntum, Deus meus, sit illis hódie magnum et plenum convívium de te, pane vivo, qui de cœlo descendisti, et das vitam mundo de carne tua sancta et benedícta, agni vidélicet immaculáti qui tollit peccáta mundi, quæ de sancto et glorióso útero beatæ vírginis Mariæ est assúpta, et de Spíritu sancto concépta; de illo pretióso ságuine tuo qui pietátis fonte per lanceam mílitis ex tuo sanctíssimò látere feliciter emanávit, ut inde ²sanáti, refrigeráti, refécti et consoláti,² exsúltent in laude et gloria tua.

PETO cleméntiam tuam, piíssime Redemptor, ut descéndat super hunc panem et cálicem istum plenitúdo Divinitátis tuæ. Descéndat etiam, Dómine, illa Sancti Spiritus tui invisibilis forma et

incomprehensibilis majéstas, sicut quondam in patrum hóstias descendébat, quæ et oblatiões nostras corpus et sánguinem tuum efficiat, et me indígnum sacerdotem tuum dóceat tantum tractáre mystérium, cum cordis puritáte et lacrymáram fonte, cum omni reveréntia et tremóre, ita ut plácide et benígne suscípias sacrificium laudis de mánibus meis ad salutém ómnium, tam vivórum quam fidélium defunctorum.

ROGO te, Domine, per ipsum sacrosáctum mystérium corporis et ságuinis tui pretiosíssimi, quo quotidie in ecclésia tua sancta páscimur et potámur, ablúmur et sanctificámur, atque uníus tuæ summæ Divinitátis partícipes effici-mur, ut mihi concédas virtútes tuas sanctas, quibus replétus, bona consciéntia ad altáre tuum accédam, ita ut hæc sacraménta cœléstia efficiántur mihi salus et vita. Tu enim dixísti ore tuo sancto et benedícto, Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita; Qui mandúcat me vivet propter me; Ipse manet in me et ego in eo; Ego sum panis vivus qui de cœlo descéndi; Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in æternum. Panis dulcíssime, sana palátum cordis mei, ut séntiam suavitátem amoris tui. Sana me, Dómine, ab omni languóre, ut nullam præter te séntiam dulcédinem, nullum præter te quæram amorem, nullam præter te amem pulchritúdinem.

PANIS candidíssime, habens omne delectaméntum et omnem sapórem suavitátis, qui nos de te semper réficis et in te nunquam déficis, cómedat te cor meum, et dulcédine sapóris tui repleántur víscera animæ meæ.

¹ pro spíritibus fidélium.—MS.

² refécti et satiáti, refrigeráti et consoláti—MS.

MANDÚCAT te ángelus pleno ore in patria; mandúcet te peregrínus homo pro móduo suo, ne deficere possit in via, tali recreátus viático.

PANIS sancte, panis vive, panis pulcher, panis munde, qui descendisti de cœlo et das vitam mundo, veni in cor meum, et munda me ab omni inquinaménto carnis et spíritus. Intra in ánimam meam,

sana et sanctífica me intérius et extérius. Esto tutámen et perpétua salus et protectio córporis et ánimæ meæ. Repélle a me insidiántes mihi hostes; recédant procul¹ a poténtia præsentíæ tuæ, ut tua protectióne foris et intus múnitus,¹ recto trámite ad regnum tuum pervéniam, ubi non mystériis, sicut in hoc témpore agitur, sed fácie ad fáciem te²videam, Amen.²

Incipit Dictamen beati Augustini de regimine sacerdotum.

Viri venerabiles, sacerdotes Dei,
præcones altissimi, lucernæ fidei,
caritatis radio fulgentes et spei,
auribus percipite verba oris mei.
Vos in sanctuario Dei deservitis;
vos vocavit palmites Christus vera vitis;
cavete ne steriles aut inanes sitis,
si cum vero stipite vivere cupitis.
Vos estis catholicæ legis protectores,
sal terræ, lux hominum, ovium pastores,
muri domus Israel, morum correctores,
iudices Ecclesiæ, gentium doctores.
Si cadat protectio legis, lex labetur;
si sal evanuerit, in quo salietur?
nisi lux appareat, via nesciatur:
nisi pastor vigilet, ovile frangetur.
Vos existis vineam Dei propagare,
quam doctrinæ rivulis debetis rigare,
spinas atque tribulos procul extirpare,
ut radices fidei possint germinare.
Vos estis in area boves triturantes,
prudenter a palea grana separantes.
vos habent in speculo legem ignorantes
laici qui fragiles sunt et inconstantes.

Quicquid vident laici vobis displicere
sibi procul dubio dicunt non licere.
quicquid vos in opere vident adimplere
credunt esse licitum et culpa carere.
Cum pastores ovium sitis constituti
non estote desides sicut canes muti.
vobis non deficiant latratus³veriti,³
lupus rapax invidet ovium saluti.
Grex fidelis duplici cibo sustinetur;
corpore Dominico, quo salus augetur,
sermonis compendio, quod discrete de-
tur,
mundano cibario ne periclitetur.
⁴Ovibus tenemini⁴ vestris prædicare,
sed quid, quibus, qualiter, ubi, quando,
quare,
debetis sollicite præconsiderare;
ne quis in officio dicat vos errare.
Spectat ad officium vestræ dignitatis,
gratiæ petentibus dona dare gratis,
nec cuiquam fidei munera vendatis,
incursuros gregibus lepra vos fiat.
Gratis eucharistiam plebi ministrare,
gratis confitemini, gratis baptizate;

¹præséntia poténtiæ tuæ, ut foris et intus múnitus per te.—MS.

²vidébimus, cum tradideris regnum Deo Patri, et Deus erit ómnia in ómnibus. Tunc enim me de te satiábis satietáte mirífica, ita ut neque esúriam neque sítiám in ætérnum. Qui vivis et regnas Deus per ómnia sæcula sæculórum. Amen.—MS.

³forte acuti.

⁴Quibus te nemini (correxít B. W.)

ut gratis accepistis, sic et gratis date;
solum id quod fuerit vestrum conservate.
Vestra conversatio sit religiosa,
munda conscientia, virtus virtuosa,
regularis habitus ¹sit honorosa,
nulla vos coinquinet labes criminosa.
Nullus fastus intima premat vestræ men-
tis,
gravis sit intuitus, habitus sit testis,
nihil vos illaqueet curis inhonestis,
quibus claves traditæ sunt regni cœlestis.
Estote breviloqui, ne vos ad reatum

protrahat loquacitas, nutrix vanitatum;
verbum quod proponitis sit abbreviatum,
nam in multiloquio non deest peccatum.
Estote benevoli, sobrii, prudentes,
justi, casti, simplices et compatiētes,
hospitales, humiles, subditos docentes,
consulentes miseros, pravos corrigentes.
Utinam sic gerere curam pastorem
possitis, et ducere vitam spiritualem,
ut cum exueritis chlamydem carnalem
induat vos Dominus stolam æternalem.
Amen.²

Oratio **dicenda a sacerdote ante missam.**

DEUS, qui de indignis dignos facis et de
peccatoribus justos et sanctos, et de
immundis mundos; munda cor et corpus
meum ab omni contagione et sorde pec-
cati, et fac me dignum atque strenuum
sanctis altaribus tuis ministrum, et con-
cede propitius ut in hoc altari ad quod in-
dignus accedo, hostias acceptabiles atque
placabiles offeram pietati tuæ pro peccatis
et offensis meis, et innumeris quotidianis
excessibus meis atque cunctorum
simul Christianorum culpis abluendis; et
per eum sit tibi votum meum acceptabile,
qui se tibi Deo Patri pro nobis obtulit
sacrificium. Qui tecum vivit et regnat.³

Oratio **dicenda ante missam.**

DEUS, qui de indignis dignos, de pecca-
toribus justos,⁴ de immundis mun-
dos facis: munda cor et corpus meum ab
omni contagione et sorde peccati, et fac

me dignum altaribus tuis ministrum; et
concede propitius ut in hoc altari ad quod
indignus accedo, hostias acceptabiles offe-
ram pietati tuæ pro peccatis et offensionibus
meis, ⁵et innumeris quotidianis⁵ ex-
cessibus; et pro omnibus hic circumstan-
tibus universisque mihi familiaritate et⁶
affinitate conjunctis; atque me odio aliquo
insectantibus et adversantibus; cunctisque
fidelibus Christianis vivis et mortuis; et
per eum sit tibi meum votum atque sa-
crificium acceptabile qui se tibi Deo Patri
obtulit in sacrificium Jesus Christus Filius
tuus Dominus noster. Qui tecum vivit et
regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per
omnia sæcula sæculorum. Amen.⁷

Oratio **dicenda a sacerdote ante Missam.**

DOMINE, non sum dignus ut intres sub
tectum meum, sed confisus de tua

¹forſan ne ſit oneroſa, vel veſtis honoroſa, ut in 54. correxit quiſpiam.

²ex 34 deſumitur.

³ex 26. deſumitur.

⁴et.—4L.

⁵innumeris quotidianisque.—4L. 20.

⁶vel.—4L.

⁷ex 15.

pietate ad altare tuum accedo, infirmus ad medicum vitæ, cæcus ad lumen claritatis æternæ, egenus ad dominum cœli et terræ, nudus ad regem gloriæ, ovis ad pastorem, figmentum ad suum creatorem, desolatus ad pium consolatorem, miser ad misericordem, criminosus ad veniæ largitorem, impius ad justificatorem, induratus ad gratiæ infusorem, rogans immensæ misericordiæ tuæ abundantiam; quatenus meam digneris sanare infirmitatem, lavare foeditatem, illuminare cæcitatem, ditare paupertatem, vestire nuditatem, reducere errantem, consolari desolatum, reconciliare reum, peccatori dare veniam, misero indulgentiam, criminoso vitam, mortuo justificationem; ut te, panem angelorum, regem regum et dominum dominantium, recipere merear ea corporis castitate et animi puritate, ea cordis contritione et lacrymarum fonte, ea lætitia spirituali et cœlesti gaudio, eo timore et tremore, ea reverentia et honore, ea fide et humilitate, eo proposito et amore, ea devotione et gratiarum actione, quibus oportet et decet, ita ut prosit mihi ad vitam æternam, et in remissionem omnium peccatorum meorum. Amen¹

Alia Oratio.

OBSEURO te, piissime Domine Jesu Christe, ut per merita beatissimæ virginis Mariæ matris tuæ et omnium sanctorum et sanctarum tuarum doceas me, et permittas cum tanta cordis puritate mentisque munditia, cum tanta devotione et reverentia, ad tam mirabile sacramentum corporis et sanguinis tui accedere, quanta decet et expedit animæ meæ; sentiat, benignissime Domine Jesu Christe,

cor meum dulcedinem beatæ præsentia tuæ; sit totius mei languoris spiritalis purgatio; sit scelerum meorum ²absolutio²; sit mihi contra infinita hujus mundi pericula protectio. Gustet nunc anima mea quam suavis es, Domine; ut te gustato, omnis ab ea carnalis voluptas discedat. O panis delectabilis, O refectio vitalis: esca desiderabilis, O epulum perdulce, omnia reficiens et nunquam deficiens: angeli et spiritus justorum pleno ore te sumunt. Placeat tibi, Domine, ut nunc te sumat fideliter anima mea peccatrix in sua peregrinatione, ut a te virtutem recipiens, iter suum per te usque ad te perficiat sine impedimento Sathanæ; mortifica in membris meis et in corde meo omnes stimulos carnis, et omnes libidinosas commotiones; ut tu, rex virginum et amator castitatis, in meo tabernaculo quietam habeas mansionem. Tu, Domine, nosti, quot et quantis fluctibus læsa est anima mea; sed tu, Domine, qui es summus medicus, veni et sana eam; cui est tradita omnis potestas et imperium; per infinita sæcula sæculorum. Amen.³

Oratio devota de sacramento altaris.

OMNÍPOTENS et miséricors Deus, ecce accédo ad sacraméntum córporis et sánguinis unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi; accédo, inquam, infirmus ad médicum vitæ, immúndus ad fontem misericórdiæ. Rogo ergo imménsæ majestátis tuæ abundántiam, quátenus meam digneris sanáre infirmitátem, dítare paupertátem, ut panem angelórum, regem regum, tanta reveréntia et tremóre, tanta contritióne et amóre suscípiam, si-

¹ ex 26. desumitur.

² absolutio,—4PV.

³ ex 13. desumitur.

cut expedit animæ meæ. Da mihi, quæso, illius dominici corporis et sanguinis non solum suscipere sacramentum, sed etiam virtutem sacramenti. Dulcissime Deus, da mihi sic suscipere corpus unigeniti tui Domini nostri Jesu Christi, quod traxit de virgine Mariæ, ut corpori suo mystico merear incorporari, ac inter ejus membra connumerari. O Pater amantissime, concede mihi dilectum Filium tuum, quem quidem velatum suscipere propono, revelata tandem facie contemplari. Qui tecum et Spiritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. Amen.¹

Oratio ante missam dicenda.

OMNIPOTENS ²sempiternus² Deus, ecce accedo ad sacramentum corporis et sanguinis unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi; accedo, inquam, infirmus ad medicum vitæ, immundus ad fontem misericordiæ, cæcus ad lumen claritatis æternæ,³ nudus ad regem gloriæ. Ro-

go ergo immensæ majestatis tuæ abundantiam, quatenus meam digneris sanare infirmitatem, laxare foeditatem, illuminare cæcitatem, ditare paupertatem, vestire nuditatem; ut panem angelorum, regem regum, dominum dominantium, tanta reverentia et tremore, tanta suscipiam contritione et amore, tanta fide et puritate, tali proposito et humilitate, sicut expedit animæ meæ. Da mihi, quæso, illius Dominici corporis et sanguinis non solum suscipere sacramentum, sed etiam virtutem sacramenti. Dulcissime Jesu, da mihi sic suscipere corpus Unigeniti tui Domini nostri Jesu Christi, quod traxit de virgine Mariæ, ut corpori suo mystico merear incorporari ac inter ejus membra connumerari. O Pater amantissime, concede mihi dilectum Filium tuum, quem quidem velatum suscipere propono, revelata tandem facie contemplari. Qui tecum et cum Spiritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. Amen.⁴

Sequuntur Præparationes ad Missam.

Sacerdos volens confiteri dicat,

Benedicite, pater.

Sacerdos.

Dominus sit in corde tuo et in labiis tuis ad confitendum omnia peccata tua. In nomine Patris et Filii etc.

Tunc dicat peccata sua. Quibus dictis dicat sacerdos.

Misereatur tui, omnipotens Deus, etc.

Indulgentiam et absolutionem etc.

Meritum passionis Domini nostri Jesu Christi, suffragia sanctæ matris Ecclesiæ,

bona quæ fecisti et quæ per Dei gratiam facies, sint tibi in remissionem peccatorum tuorum,

Injungat pœnitentiam, dicens,

et pro pœnitentia speciali, dices hoc et hoc, vel facies hoc et hoc.

Tunc absolvat et dicat.

Dominus noster Jesus Christus, qui est summus pontifex, per suam piissimam misericordiam te absolvat. Et ego auctoritate mihi concessa absolvo te, primo a sententia minoris excommunicationis, si in-

¹ ex 26. desumitur.

² sic 4L. 2o. et miséricors.—16.

³ egénus ad Dóminum cœli et terræ.—16.

⁴ ex 4L. desumitur.

digeas; deinde absolvo te ab omnibus peccatis tuis, In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti etc.

Sacerdos volens accedere ad altare, induat se sacris vestibus, dicens, Veni etc.¹

Ordinarium Missæ.²

Ad Missam dicendam, dum sacerdos induit se sacris vestibus, dicat Hymnum sequentem.

Hymnus.

VENI, Créator Spíritus,
mentes tuórum vísitá,
imple supérna grátia
quæ tu creásti pectora.
Qui Paráclitus díceris,
donum Dei altíssimi,
fons vivus, ignis, caritas
et spiritalís únctio.
Tu septifórmis múnere,
dextræ Dei tu dígitus,
tu rite ³promisso³ Patris,
sermóne ditans gúttura.
Accénde lumen sénsibus,
infúnde amórem córdibus,
infirmá nostri córporis
virtúte firmans pérpetim.
Hostem repéllas lóngius,
pacémque dones prótinus,
ductóre sic te prævio,
vitémus omne nóxium.
Per te sciámus da Patrem,
noscámus atque Fílium;
te utriúsque Spíritum
credámus omni témpore.
Sit laus Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito;
nobísque mittat Fílius
carisma Sancti Spíritus. Amen.

℣. Emitte Spíritum tuum et creabúntur;
℞. Et renovábis faciém terræ.

Oratio.

DEUS, cui omne cor patet et omnis volúntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum, purífica per infusióem Sancti Spíritus cogitatióes cordis nostri, ut ⁴te perfecté⁴ diligere et digne laudáre mereámur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum. In unitáte ejúsdem.

Deinde sequatur Antiphona, Introíbo ad altáre Dei. Ps. Júdica me, Deus, et discérne. Totus Psalmus dicitur cum Glória Patri. Deinde dicitur Antiphona,

Introíbo ad altáre Dei, ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Kýrie eléyson. Christe eléyson. Kýrie eléyson.

Pater noster.

Ave María.

His finitis, et Officio Missæ inchoato, cum post Officiúm Glória Patri incipitur, accedat sacerdos cum suis ministris ad gradum altaris, et dicat ipse confessionem, diacono assistente a dextris et subdiacono a sinistris. Hoc modo incipiendo,

Et ne nos indúcas in tentatióem.
Sed libera nos a malo.

Confitémini Dómino quóniam bonus:
quóniam in sæculum misericórdia ejus.

¹ex Breviario desumitur.

²Alphabetum sacerdotum.—97.

³sic 26. etc. promissum.—55P. B56.

⁴perfecte te.—92. 94. 97. 98.

Confessio.

CONFITEOR Deo, beátæ Mariæ, ómni-
bus sanctis, et vobis; ¹quia¹ peccá-
vi nimis cogitatioe, locutioe, et ópere:
mea culpa: precor sanctam Mariám, om-
nes sanctos Dei, et vos, oráre pro me.

Ministri respondeant.

MISEREÁTUR vestri omnípotens Deus,
et dimittat vobis ómnia peccáta ve-
stra; liberet vos ab omni malo; consérvet
et confirmet in bono; et ad vitam perdúcat
ætérnam.

Sacerdos, Amen.

Et postea dicant, Confiteor. Quo dic-
to, dicat sacerdos, Misereátur, ut supra.
Deinde dicat sacerdos.

ABSOLUTIÓEM et remissióem óm-
nium peccatórum vestrórum, spá-
tium veræ pœniténtiæ, et emendatióem
vitæ, grátiam et consolatióem Sancti
Spíritus, tríbuat vobis omnípotens et mi-
séricsors Dóminus.

Ministri respondeant, Amen.

²Et sciendum est, quod quicumque sacer-
dos Officium exsequatur, semper episco-
pus si præsens fuerit ad gradum ³altaris³
dicat Confíteor, Misereátur, et Absoluti-
onem.²

Deinde dicat sacerdos Versum.

Adjutórium nostrum in nómine Dómi-
ni,

℞. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Sit nomen Dómini benedictum,

℞. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

¹ non habent 94. 97.

² non habet B56.

³ chori.—92. 94. 97. 98.

⁴ Domini ministerio.—94.

⁵ Domine, quæsumus, omnes.—4L, 57. B56. non habet quæsumus 98.

⁶ mentibus mereamur.—98. 4L. 57. B56.

⁷ sanctificetur.—97.

⁸ non habent 92. 97. 98.

Orémus.

Deinde, finitis precibus, sacerdos deo-
sculetur diaconum, et postea subdiaco-
num, ita dicens,

HABÉTE ósculum pacis et dilectiõnis, ut
apti sitis sacrosáncto altári, ⁴ad per-
ficiéndum officia divína.⁴

Et hoc semper observetur per totum an-
num, nisi tantum in missis pro defunctis
et in tribus proximis feriis ante Pascha.

His itaque peractis, ceroferarii candela-
bra cum cereis ad gradum altaris dimit-
tant; deinde accedat sacerdos ad altare, et
dicat in medio altaris, tacita voce, inclina-
toque corpore et junctis manibus,

Orémus.

AUFER a nobis, ⁵quæsumus, Dómine,
cunctas⁵ iniquitátes nostras, ut ad
sancta sanctorum puris ⁶mereámur mén-
tibus⁶ introíre. Per Christum Dóminum
nostrum.

Tunc erigat se sacerdos et osculetur alta-
re, et hoc in medio, et signet se in facie
sua, ita dicens,

In nómine Patris et Fílii et Spíritus Sanc-
ti. Amen.

Deinde ponat diaconus thus in thuribu-
lum, et dicat prius sacerdoti,

Benedícite.

Et sacerdos dicat,

Dóminus. Ab ipso ⁷benedicátur⁷ ⁸hoc in-
censum,⁸ in cuius honóre cremábitur. In
nómine Patris etc.

Tunc diaconus, ei thuribulum tradens,
deosculetur manum ejus, et ipse sacer-

dos thurificet medium Altaris et utrumque cornu Altaris,¹ primo in dextera, secundo in sinistra parte, et interim in medio.¹

Deinde ab ipso diacono ipse sacerdos thurificetur; et postea Textum ministerio subdiaconi sacerdos deosculetur.

His itaque gestis in dextro cornu Altaris cum diacono et subdiacono, Officium missæ usque ad Orationem prosequatur, vel usque ad Glória in excelsis, quando dicitur.

Et post Officium et Psalmum, repetatur Officium; et postea dicitur Glória Patri et Sicut erat: tertio repetatur Officium. Et hoc per totum annum observetur, tam in Dominicis quam in festis sanctorum, et in octavis et infra quando chorus regitur, et in omnibus missis de sancta Maria per totum annum observetur; nisi in Dominica Passionis Domini et abhinc usque ad Coenam Domini, ad Missam scilicet de temporali tantum; tunc enim statim post Psalmum qui dicitur post Officium reincipiatur Officium, sine Glória Patri.

Post repetitionem Officii principalis rector chori Officium missæ a cantore quærere debet, deinde illud socio suo intimare, et postea simul incipere; et similiter Kýrie, Sequentia, Offertorium, Sanctus, Agnus, et Communio quærantur, intimentur et incipiantur.

His finitis, et Officio missæ inchoato, cum post Officium Glória Patri incipitur, tunc accedant ministri ad Altare ordinatim, primo ceroferarii duo pariter incedentes, deinde thuribularii, post subdiaconus, exinde diaconus, post eum sacerdos; diacono et subdiacono casulis indutis, scilicet quotidie per Adventum et a

Septuagesima usque ad Coenam Domini, quando de temporali dicitur missa, nisi in vigiliis et Quatuor temporibus, manus tamen ad modum sacerdotis non habentibus; cæteris vero ministris, scilicet ceroferariis, thuribulariis et acolyto, in albis cum amictibus existentibus. In aliis vero temporibus anni, quando de temporali dicitur missa, et in festis sanctorum totius anni, utantur diaconus et subdiaconus dalmaticis et tunicis, nisi in vigiliis et Quatuor temporibus, et nisi in vigilia Paschæ et Pentecostes et Nativitatis Domini, si in Dominica contigerit, et excepto jejuniio Quatuor temporum quod celebratur in hebdomada Pentecostes; tunc dalmaticis et tunicis indui debent. In die Parasceves et in Rogationibus ad missam jejunii et ²processionis² et in missis dominicalibus et sanctorum quæ in ³capitulo³ dicuntur; tunc enim albis cum amictibus utantur; ita tamen quod in tempore Paschali de quocunque dicitur missa, nisi in Inventionem sanctæ Crucis, utantur ministri altaris vestimentis albis ad missam. Similiter fiat in festo Annunciationis beatæ Mariæ et in Conceptione ejusdem et in utroque festo sancti Michaelis et in festo sancti Johannis apostoli in hebdomada Nativitatis Domini et per octavas et in octavis Assumptionis et Nativitatis beatæ Mariæ et in commemorationibus ejusdem per totum annum et per octavas et in octavis Dedicationis ecclesiæ. Rubeis vero utantur vestimentis omnibus Dominicis per annum extra tempus Paschæ, quando de Dominica agitur, et in quarta feria in Capite jejunii et in Coena Domini et in utroque festo sanctæ Crucis, in quolibet festo martyrum, apostolorum et evangelii-

¹ non habent 92. 98.

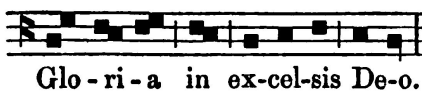
² ad processionem.—4L. processionibus.—97.

³ capis.—92. 98.

starum extra tempus Paschæ. In omnibus autem festis unius confessoris vel plurimorum confessorum, utantur vestimentis crocei coloris.

Quo facto, sacerdos et sui ministri in sedibus paratis se recipiant et expectent usque ad Glória in excelsis, quod incipiat semper in medio Altaris quodocunque dicitur.

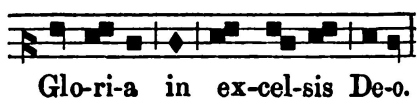
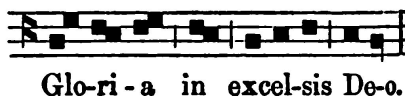
Omnibus Dominicis per annum quando Glória in excelsis dicitur, dicitur unum istorum pro dispositione cantoris¹:—

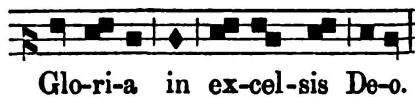
In omnibus maioribus duplicibus dicitur unum istorum pro dispositione cantoris:—

In omnibus aliis duplicibus dicitur unum istorum pro dispositione cantoris:—

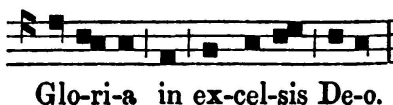
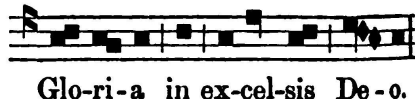
In utroque festo sancti Michaelis et in festo sancti Dunstani dicitur hic cantus:—

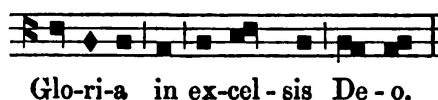
In omnibus festis, et in octavis quando Invitatorium a tribus cantatur, dicitur unum istorum pro dispositione cantoris:—

In omnibus aliis festis simplicibus, trium quam novem lectionum, in quibus chorus regitur, dicitur unum istorum cantuum:—

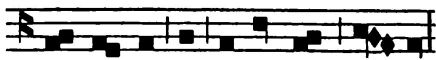

In omnibus festis trium lectionum et in octavis quando chorus non regitur, dicitur unum istorum:—

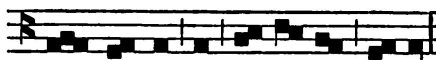
In commemoratione beatæ Mariæ dicitur hic cantus per totum annum quando dicitur Glória in excelsis:—

¹ laus angelica.—26.

Glo-ri - a in ex-cel-sis De-o.

Nisi quando ultimo fit servitium de sancta Maria ante Adventum Domini et ante Septuagesimam et in octavis Assumptionis et Nativitatis beatæ Mariæ: tunc enim dicitur sequens cantus ¹tam a choro quam a sacerdote et ejus ministris ad altare ¹ ²cum sua farsura, videlicet in choro; et etiam dicitur cum sua prosa in quotidianis missis in capella beatæ Mariæ omni sabbato.²

Glo-ri - a in ex-cel-sis De-o.

GLÓRIA in excelsis Deo. Et in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Laudámus te. Benedícimus te. Adorámus te. Glorificámus te. Grátias ágimus tibi propter magnam glóriam tuam. Dómine Deus, rex cœléstis, Deus, Pater omnípotens. Dómine Fili unigénite, Jesu Christe, *Spiritus et alme orphanórum paráclite*, Dómine Deus, Agnus Dei, Fílius Patris, *Primogénitus Mariæ virginis matris*, Qui tollis peccáta mundi, miserére nobis. Qui tollis peccáta mundi, súscipe deprecationem nostram, *Ad Mariæ glóriam*. Qui sedes ad dexteram Patris, miserére nobis. Quóniam tu solus sanctus, *Mariám sanctíficans*, Tu solus Dóminus, *Mariám gubernans*, Tu solus altíssimus, *Mariám coronans*, Jesu Christe cum Sancto Spíritu in glória Dei Patris. Amen.

In omnibus aliis missis quando dicendum est, dicitur sine prosa. Post inceptionem Glória in excelsis **divertat se sacerdos ad dextrum cornu altaris, et ministri**

cum eo prosequentes, diaconus a dextris et subdiaconus a sinistris, submissa voce dicant idem. In duplicibus festis, principalis rector chori Glória in excelsis quando debet dici quærat a cantore et sacerdote injungat.

Notandum est, quod omnes clerici stare tenentur ad missam, nisi dum lectio Epistolæ legitur et Gradale et Allelúya vel Tractus cantatur. In duplicibus tamen festis, stare tenentur omnes dum a choro Allelúya canitur. Pueri vero semper sint stantes ad missam choro canente; rectores vero chori, cum duo tantum habentur, sequantur per omnia regulam clericorum de secunda forma ad Vesperas, Matutinas et ad Missam; nisi quod semper dum chorus canit Allelúya stare tenentur, et in inceptionibus cantuum ad Missam ad Altare se convertant. In duplicibus festis, omnes rectores chori imitentur omnia ut supra.

Et notandum est quod omnes clerici conversi ad Altare stare tenentur dum ad Missam Glória in excelsis inchoatur, quousque chorus cantet: et in eodem hymno ad hæc verba Adorámus te, et ad hæc verba Súscipe deprecationem nostram, **et in fine ejusdem cum dicitur** Jesu Christe cum Sancto Spíritu in glória Dei **usque ad Epistolam vel Lectionem.**

³Dictoque Gradali Allelúya vel Sequentia vel Tractu a sacerdote privatim cum suis ministris, accipiat subdiaconus panem et vinum et aquam cum calice, et ea præparet ad Eucharistiæ ministrationem; benedictione prius aquæ a sacerdote petita hoc modo, Benedícite; sic respondeat sacerdos, Dóminus. Ab eo sit benedícta, de cujus látere exívit sanguis et aqua. In nómine Patris etc.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

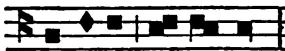
² non habent 4L. 57.

³ non habent 92. 94. 97. 98.

Sacerdos vero interim sedeat in sede sua.³

In fine vero Gradalis vel Tractus vel Allelúya vel Sequentiæ, chorus ad Altare se inclinet antequam ad lectorem Evangelii se vertat, et ad Glória tibi, Dómine, semper ad Altare se vertat lector Evangelii, et etiam omnes clerici signo crucis se signent; quod ter ad Missam publice observatur, scilicet ad Glória in excélsis, quando dicitur In Glória Dei Patris, Amen, et ad Glória tibi, Dómine, et post Sanctus cum dicitur Benedíctus qui venit, et ad inceptionem Credo in unum quousque chorus cantet: et iterum ad Altare ter inclinet, scilicet dum dicitur hæc clausula, Et incarnátus est de Spíritu Sancto ex María vírgine, secundo, Et homo factus est, tertio, Crucifíxus étiam pro nobis sub Póntio Piláto, et in fine cum dicitur, Et vitam ventúri sæculi, Amen. Abhinc quousque etiam inchoetur Offertorium et post Offertorium quousque compleatur totum officium missæ, hunc gestum chorus imitetur omni festo per annum. Per totum autem Adventum non dicitur Glória in excélsis, de quocunque dicitur missa, nec a Septuagesima usque ad vigiliam Paschæ.

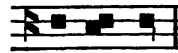
His itaque peractis, factoque signaculo crucis in facie sua, vertat se sacerdos ad populum, elevatisque aliquantulum brachiis junctisque manibus, dicat hoc modo:—¹

Dominus vobiscum.

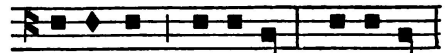
Et chorus respondeat,
Et cum spíritu tuo.
sub eodem tono. Et iterum revertat se sa-

cerdos ad Altare, et dicat hoc modo:—

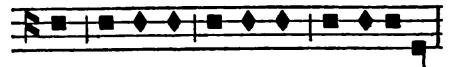
Oremus.

Quotiescunque dicitur Dóminus vobiscum ad Missam, semper sub eodem tono dicitur similiter et Oremus; nisi in Præfactionibus et nisi in Missa Sponsalium cum fit benedictio super sponsum et sponsam ante Pax Dómini. Tunc enim dicitur sic et in consimilibus ita determinando:—

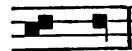

Dominus vobiscum. Oremus.

Deinde dicitur oratio, sic determinando:

Per omnia sæcula sæculorum.†

A - men.

Et si aliqua Memoria habenda est, iterum dicat sacerdos Oremus ut supra. Et quando sunt plures collectæ dicendæ, tunc omnes Orationes quæ sequuntur sub uno Per Dóminum et uno Oremus dicuntur. Ita tamen quod septenarium numerum excedere non debent secundum usum Ecclesiæ Sarum.

Et semper dum stat sacerdos ad officium missæ, post eum stet diaconus directe in proximo gradu, et subdiaconus simili modo directe in secundo gradu, post diaconum; ita quod quoties sacerdos ad populum se convertit, diaconus similiter se convertat. Subdiaconus vero interim genuflectendo, de capsula sacerdotis aptan-

¹Has notas correximus secundum duo ex antiquioribus editionibus, (scil. H. et 94. quæ inter se fere semper concordant) quibus consentit Missale manuscriptum Vigornienne. In plerisque libris impressis hæc *Dominus vobiscum* et *Oremus* notantur sicut infra habentur in Missa Sponsalium.

† In quibusdam exemplaribus (ex. gra. 4L. et 15.) nota A, (La) in hoc loco invenitur.

da subministret. Et si episcopus celebraverit, omnes diaconi in gradu diaconorum consistant, principali diacono medium locum inter eos obtinente. Simili modo in gradu subdiaconorum se habeant, cæteris omnibus diaconis et subdiaconis gestum principalis diaconi et principalis subdiaconi imitantibus; excepto quod principalis subdiaconus sacerdoti ad populum convertenti solus subministret.

Sciendum est autem quod quicquid a sacerdote dicitur ante Epistolam, in dextro cornu altaris expleatur; præter inceptionem Glória in excelsis. Similiter fiat post perceptionem sacramenti. Cætera omnia in medio Altaris expleantur, nisi forte diaconus defuerit. Tunc enim in sinistro cornu Altaris legatur Evangelium.

Post Introitum vero Missæ, unus ceroferrariorum panem, vinum, et aquam, quæ ad Eucharistiæ ministrationem disponuntur, deferat; reliquus vero pelvim cum aqua et manutergio portet.

Chorum licet ingredi usque ad completorium primæ Collectæ.

Cætera usque ad Credo dicuntur ut supra in prima Dominica Adventus Domini notatum est.

Symbolum Nicænum.

Credo in unum Deum,* Patrem
omnipotentem, factorem cœli et terræ,
visibilium omni-um et invi-si-bi-li-

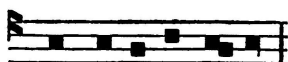

um. Et in unum Dominum Jesum
Christum, Filium Dei unigenitum, Et
ex Patre natum ante omnia sæcu-la:
Deum de Deo, Lumen de Lumine,
Deum verum de Deo vero, † Genitum
non factum, consubstantialem Patri,
per quem omnia fac-ta sunt. Qui
propter nos homines et propter nos-
tram salutem descendit de cœlis,
Hic inclinet se chorus cum dicat,
Et incarnatus est de Spiritu Sancto
ex Maria virgi-ne,

*In Missalibus verba *Credo in unum Deum* sola notantur. Cætera e Graduali sumpsimus.

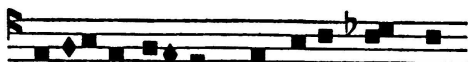
†Notam E. (*Mi*) quam in hoc loco in Graduali MS. [add. MS. 17,001 Musei Britannici] invenimus, correxit quisquam in G. (*Sol*) in Graduali impresso. Correctorem sequimur.

Iterum inclinet se chorus cum dicat,

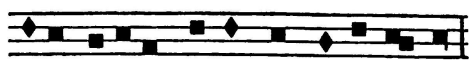

Et homo factus est.

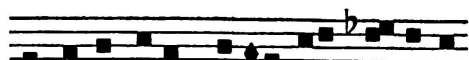
Tertio inclinet se chorus cum dicat,

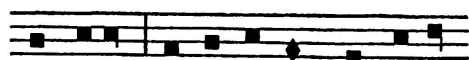
Crucifixus eti-am pro nobis sub Pon-

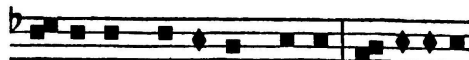
ti-o Pilato, passus et sepultus est.

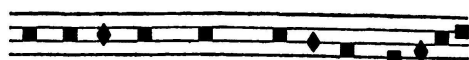
Et resurrexit terti-a di-e secundum

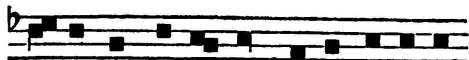
scripturas, et ascendit in cœlum,

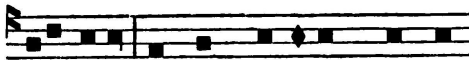
se-det ad dexteram Patris, Et iterum

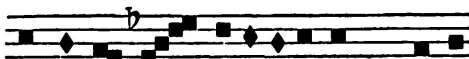
venturus est cum glori-a judicare

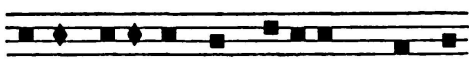
vi-vos et mor-tu-os, Cujus regni non

erit finis. Et in Spi-ritum Sanctum

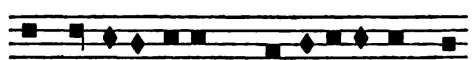
Dominum et vivi-ficantem, Qui ex

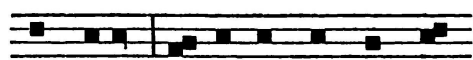
Patre Fi-li-o-que procedit, Qui cum

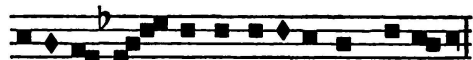
Patre et Fi-li-o simul adoratur et

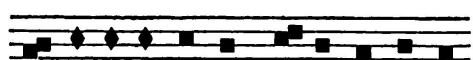
con-glo-ri-fi-catur, Qui locutus est per

prophetas. Et unam sanctam Cath-

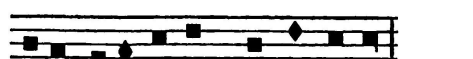
o-licam et Apostolicam Ecclesi-am.

Con-fi-te-or unum baptisma in re-

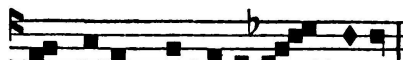

missi-onem peccatorum, et exspecto

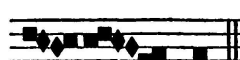

resurrecti-onem mortu-orum,

In fine inclinet se chorus, cum dicat,

Et vitam venturi sæ-culi.

A - - - - men.

¹Post inceptionem Credo in unum Deum, reversis ministris de pulpito ad altare, diaconus librum Evangelii sacerdoti porrigat deosculandum, vel alias Textum accipiens de manu subdiaconi, ipsum sacerdoti porrigat in dextris ejus osculandum; deinde acolyto ministrante subdiacono, subdiaconus ipsi diacono.

¹Dum a choro canitur Credo, accedat diaconus post lectum Evangelium et offerat sacerdoti librum Evangeliorum vel Textum deosculando in sinistris ejus. Deinde.—4L. 67. Nihil habent 92. 94. 98. B56.

Postea¹ sequatur Dóminus vobíscum et Orémus. Deinde dicitur Offertorium.

Post Offertorium vero porrigat diaconus sacerdoti calicem cum patena et sacrificio, et osculetur manum ejus utraque vice. Ipse vero accipiens ab eo calicem, diligenter ponat in loco suo debito super medium altare; et inclinato parumper elevet calicem utraque manu, offerens sacrificium Domini, dicendo hanc Orationem,

SÚSCIPE, Sancta Trínitas, hanc oblatiónem, quam ego indignus peccátor offero in honóre tuo, beátæ Mariæ et ómnium sanctórum tuórum, pro peccátis et offensiónibus meis: et pro salute vivórum et réquie ómnium fidélium defunctórum.

In nómine Patris et Fílii et Spíritus Sancti accéptum sit omnipoténti Deo hoc sacrificium novum.

Dictaque Oratione, reponat calicem et cooperiat eum corporalibus, ponatque panem super corporalia decenter ante calicem vinum et aquam continentem; et osculetur patenam, et reponat eam a dextris ¹sacrificií¹ super Altare, sub corporalibus parum cooperiendo. Hoc peracto, accipiat thuribulum a diacono et thurificet sacrificium, videlicet ultra ter signum crucis faciens et in circuitu et ex utraque parte calicis et sacrificií; deinde ²locum ter² inter se et altare. Et dum thurificat, dicat versum sequentem;

DIRIGÁTUR, Dómine, ad te orátio mea, sicut incénsum in conspéctu ³tuo³.

Postea thurificetur ipse sacerdos ab ipso diacono, et subdiaconus deferat ei Textum deosculandum: deinde acolytus thu-

rificet chorum, incipiens a rectoribus chori; deinde superiorem gradum ex parte decani, incipiens ab ipso decano vel a proximiori stallo, eo absente; postea superiorem gradum ex parte cantoris: eodem ordine secundas, exinde primas formas; ita quod ipse puer singulos ⁴clericos⁴ incensando illis inclinet, subsequente eum ⁵subdiacono⁵ cum Textu ab omnibus deosculando.

Si episcopus celebraverit et duplex festum fuerit, duo pueri venient cum thuribulis et duo subdiaconi cum duobus Textibus vel reliquiis. Si autem episcopus non celebraverit et duplex festum fuerit, Textum deferat acolytus ex parte cantoris.

Primo autem thurificandus est cantor qui stat in medio chori cum cæteris rectoribus chori, scilicet in festis majoribus duplicibus tantum: deinde principales rectores chori ex utraque parte sui; exinde duo rectores secundarii; postea chorus more solito; eodem quoque ordine sequantur Textus.

Quando vero non dicitur Credo tunc immediate post Orémus et Offertorium accedat diaconus et offerat sacerdoti calicem cum patena; et cætera solito more expleantur; et thurificet sacrificium more solito: sed chorus non thurificetur. Nunquam enim incensatur chorus post Evangelium ad missam nisi quando dicitur Credo; sed tunc semper.

His itaque peractis, eat sacerdos ad dextrum cornu Altaris, et abluat manus dicens,

¹ non habent 92. 94. 98. 4L. B56.

² locum.—92. 98. 4L. 57. locet—94.

³ majestatis tuæ.—94.

⁴ pueros.—4L. 57.

⁵ diacono.—92. 4L. 57.

MUNDA me, Dómine, ab omni inquinaménto ¹mentis et corpóris¹; ut possim mundus implére opus sanctum Dómini.

²Diacono interim ipsum Altare in sinistro cornu thurificante et reliquias more solito in circuitu.

Ablutis manibus sacerdos revertat se ad Altare ad divinum officium exsequendum; et diaconus et subdiaconus in gradibus suis ordinate supradicto modo se teneant.²

Deinde revertat se, et stans ante Altare, inclinatoque capite et corpore, junctis manibus dicat hanc Orationem.

IN spíritu humilitátis et in ánimo contrito suscipiámur, Dómine, a te: et sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo, ut a te suscipiátur hódie, et pláceat tibi, Dómine Deus ³meus³.

Et erigens se, deosculetur Altare a dextris sacrificií; et dans benedictionem ultra sacrificium, postea signet se dicens,

In nómine Patris, etc.

Deinde vertat se sacerdos ad populum, et tacita voce dicat,

ORÁTE, fratres et soróres pro me, ut meum paritérque vestrum ⁴accéptum⁴ sit Dómino Deo ⁵nostro⁵ sacrificium.

Responsio ⁶clerici⁶ privatim,

SPÍRITUS Sancti grátia illúminet cor tuum et lábia tua, et accípiat Dóminus digne hoc sacrificium laudis de má nibus tuis pro peccátis et offénsiónibus nostris.

¹ cordis et corporis mei.—94. 97. 4L.

² non habent 92. 94. 97. 98.

³ non habent 92. 94. 98. 4L. 57. B56.

⁴ aptum.—94. 97.

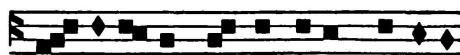
⁵ non habent 92. 98. 8RM. 57. B56.

⁶ cleri.—98.

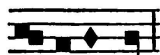
⁷ Pro defunctis post ablutionem manuum sacerdos agat, utut habetur infra in Officio mortuorum.—94. 97.

⁸ cleri.—92. 98. clericorum.—8RM.

⁷In missis vero pro defunctis, post ablutionem manuum sacerdotis, statim incipiat sacerdos junctis manibus in medio Altaris, conversus ad Altare, dicens:—

Hos-ti-as et pre-ces tibi, Domine,

of-fe-ri-mus.

Et chorus cantando respondeat,

Tu súscipe pro animábus illis, quarum hódie memóriam ágimus; fac eas, Dómine, de morte transíre ad vitam.

Et interim dicat sacerdos,

In spíritu humilitátis.

Deinde statim dicat, conversus ad populum, tacita voce:—

ORÁTE, fratres et soróres, pro fidélibus defúntis.

Responsio ⁸clerici⁸ cantando.

RÉQUIEM ætérnam dona eis, Dómine, et lux perpétua lúceat eis, quam olim Abrahæ promisisti et sémini ejus.

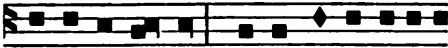
Notandum est quod in omnibus missis pro corpore præsentí, et in anniversariis cujuscunque fuerint, et in trigintalibus, dicitur Hóstias et preces, cum versu Réquiem ætérnam et Quam olim. In omnibus vero aliis missis pro defunctis non dicuntur, nec in die Animarum.⁷

Et reversus ad Altare, sacerdos Secretas Orationes dicat, juxta numerum et ordinem ante-dictarum ante Epistolam, ita incipiens, Orémus.

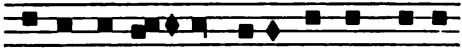
Quibus finitis, dicat sacerdos ¹aperta¹ voce, Per ómnia sácula sæculórum; manibus non levatis donec dicitur Sursum corda. Et tunc accipiat subdiaconus offertorium et patenam de manu diaconi, ipsam patenam tenendam quousque Pater noster dicitur, quam acolyto offertorio coopertam committat, in gradu scilicet post diaconum interim constituto. Quod etiam observetur in omni missa ad autenticum altare celebranda per totum annum, nisi tantum in missis pro defunctis; tamen in die Animarum observabitur.

Sequuntur Præfationes. Et primo Præfatio de Nativitate Domini. Hæc Præfatio dicitur in die Nativitatis Domini ad omnes missas et quotidie per hebdomadam et in die Circumcisionis, et in omnibus missis de sancta Maria ab hac die usque ad Purificationem, et etiam in die Purificationis. Dicatur etiam in missis de Corpore Christi. Dicatur etiam in festo Corporis Christi et in octavis ejusdem et infra quando de eo fit servitium.

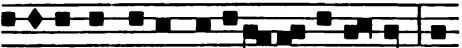
Dicatur etiam in commemoratione ejusdem. Communicantes vero dicitur tantum usque ad Circumcisionem et in die Circumcisionis.

Æterne De-us. Qui-a per incarnati

Verbi mysteri-um nova mentis nostræ

oculis lux tu-æ clarita-tis in-fulsit : ut,

¹alta.—8RM.

²quandocunque dicitur.—55P.

³et noctem sacratissimam.—13. 55P.

⁴ejusdem.—97. 55P.

dum visi-bi-li-ter De-um cognoscimus,

per hunc in invi-si-bi-li-um amorem

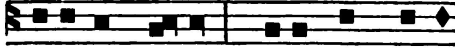

ra-pi-a-mur. Et ide-o cum Angelis,
&c.

Nota quod infra Canonem ad primam missam in nocte Nativitatis Domini dicitur Communicantes et noctem sacratissimam etc. Ad omnes alias missas dicitur diem sacratissimum ²infra Canonem.²

COMMUNICANTES et ³diem sacratissimum³ celebrantes, quo beatæ Mariæ intemerata virginitas huic mundo édedit Salvatorem, Sed et memóriam venerantes, Inprimis ejusdem gloriósæ semper vîrginis Mariæ genetrícis ⁴ipsíus⁴ Dei et Dómini nostri Jesu Christi: Sed et beatórum etc.

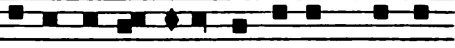
Sequens Præfatio dicitur in die Epiphaniæ et per octavas et in octavis; et Communicantes similiter dicitur.

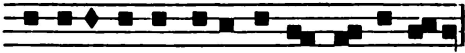
Æterne Deus. Qui-a cum Uni-

ge-ni-tus tuus in substan-ti-a nostræ

carnis appa-ru-it, in novam nos im-

morta-li-ta-tis su-æ lu-cem repa-ravit.

Et ide-o cum angelis &c.

Infra Canonem.

QUONIAM COMMUNICANTES et diem sacratissimum celebrantes, quo Unigénitus tuus in tua tecum glória coæternus in veritate carnis nostræ visibíliter corporális apparuit, Sed et memóriam venerantes, Inprimis gloriósæ semper vírginis Mariæ genetrícis ejúsdem Dei et Dómini nostri Jesu Christi. Sed et beatórum apostolórum etc.

Sequens Præfatio dicitur in feria quarta in Capite jejunii, et in omni missa de jejunió, nisi in Dominicis, abhinc usque ad Cœnam Domini.

Æterne De-us. Qui corporali je-

juni-o vi-ti-a comprimis, mentem ele-

vas, virtutem largiris et præmi-a,

Per Christum Do-minum nostrum,

Per quem majestatem tuam &c.

Nota quod in Dominicis per Quadragesimam dicitur Præfatio quotidiana. In Cœna Domini etiam Præfatio quotidiana dicitur. Infra Canonem, Communicantes et Hanc igitur oblationem et Qui pridie, tam ab episcopo quam a sacerdote dicuntur.

Infra Canonem.

QUONIAM COMMUNICANTES et diem sacratissimam celebrantes quo Dóminus noster Jesus Christus pro nobis tráditus est, Sed et memóriam venerantes, Inprimis gloriósæ semper vírginis Mariæ genetrícis ejúsdem Dei et Dómini nostri Jesu Christi. Sed et beatórum apostolórum etc.

HANC igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus¹ ob diem in qua Dóminus noster Jesus Christus trádidit discipulis suis córporis et sánguinis sui² mystéria celebránda,^{1 2} Quæsumus, Dómine.

QUI pridie quam pateretur pro nostra omniúmque salúte, hoc est hódie, accépit panem in sanctas ac venerábiles manus suas; et, elevátis óculis in cœlum ad te Deum Patrem, etc.

Sequens Præfatio dicitur in die Paschæ et per totam hebdomadam et in omnibus Dominicis usque ad Ascensionem quando de Dominica sive de Pascha dicitur missa. Sed in vigilia Paschæ tantum dicitur in

¹ Pro his quoque quos regenerare dignatus es ex aqua et Spiritu Sancto, tribuens eis remissionem omnium peccatorum.—97. 55P.

² mysteria veneranda.—98. veneranda mysteria.—94.

Præfatione, Sed in hac potissimum nocte. **Quandoque vero alias dicitur, dicitur** Sed in hoc potissimum die. Communicantes **vero et** Hanc igitur **per hebdomadam et in octavis Paschæ tantum dicitur:** ita quod in vigilia Paschæ tantum dicitur noctem sacratissimam; in die vero Paschæ et alias quando dicitur, dicitur diem sacratissimum.

Æterne De-us. Et te quidem omni

tempore, sed in hac potissimum die

gloriosi-us prædica-re, cum Pascha

* nostrum im-mo-la-tus est Christus.

Ipse enim verus est ag-nus qui abstulit

pec-ca-ta mun-di, qui mortem nos-

tram mori-endo destruxit, et vitam

resurgen-do re-pa-ra-vit. Et ide-o

cum angelis, &c.

Infra Canonem.

COMMUNICANTES et diem sacratissimum (**vel** et noctem sa-

cratissimam) celebrantes resurrectionis Dómini nostri Jesu Christi secundum carnem, Sed et memoriam venerantes, Inprimis gloriósæ semper vírginis Mariæ genetrícis ejúsdem Dei et Dómini nostri Jesu Christi. Sed et beatórum.

Item.

HANC igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ quam tibi offerimus, pro his quoque quos regenerare dignatus es ex aqua et Spíritu Sancto, tribuens eis remissionem ómnium peccatórum, Quæsumus, Dómine.

Sequens Præfatio dicitur in die Ascensionis Domini et per octavas et in octavis et in Dominica infra octavas quando de Dominica agitur, et Communicantes.

Præfatio.

Æterne De-us. Per Christum

Do-minum nos-trum, Qui post resur-

recti-onem su-am omnibus discipulis

su-is manifestus appa-ru-it, et ipsis

cernentibus est elevatus in cœlum, ut

*Cantum in hac syllaba elevat per semitonum 94. H. 4L. 15.

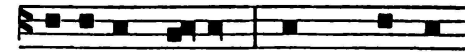

nos divini-ta-tis su-æ tribu-eret es - se
par-ti-cipes. Et ideo cum angelis &c.

Infra Canonem.

QUONIAM COMMUNICANTES et diem sacramentissimum celebrantes, quo Dominus noster Jesus Christus, unigenitus Filius tuus, unitam sibi fragilitatis nostræ substantiam, in gloriæ tuæ dextera collocavit; Sed et memoriam venerantes, Inprimis gloriôsæ semper virginis Mariæ genetrícis ejusdem Dei et Domini nostri Jesu Christi; Sed et beatórum apostolorum.

Sequens Præfatio dicitur in die Pentecostes et per hebdomadam, et in omnibus missis de Sancto Spiritu. Communicantes et Hanc igitur in die Pentecostes, et abhinc usque ad festum Sanctæ Trinitatis dicuntur tantum.

Æterne De-us, Per Chris-tum
Do-mi-num nostrum, Qui ascendens
super omnes cœ-los,* sedensque ad
dexteram tuam, promissum Spiritum

Sanctum hodi-erna di-e in fi-li-os a-
dopti-o-nis effu-dit. Quapropter
profusis gaudi-is totus in orbe ter-
rarum mundus exultat, sed et supernæ
virtutes atque ange-li-cæ potestates
hymnum glori-æ tu-æ concinunt, sine
fi-ne di-centes,

Infra Canonem.

QUONIAM COMMUNICANTES et diem sacramentissimum Pentecostes celebrantes, quo Spiritus Sanctus apostolis in igneis linguis apparuit; sed et memoriam venerantes, Inprimis gloriôsæ semper virginis Mariæ genetrícis¹ Dei et Domini nostri Jesu Christi; Sed et beatórum apostolorum.

Item.

HANC igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus pro his quoque, quos regenerare digná-

* Quædam edd. notas super verba *omnes cœlos* non variant.

¹ ejusdem.—94. 13. 57. sed vide Defensorium Directorii apud Maskell 2. 346.

tus es ex aqua et Spíritu Sancto, tribuens eis remissionem omnium peccatorum, Quæsumus, Dómine, ut placátus.

Sequens Præfatio dicitur in die Sanctæ Trinitatis, et in omnibus Dominicis usque ad Adventum Domini quando de Dominica dicitur missa licet in ¹capitulo¹ dicatur, et in omnibus commemorationibus Sanctæ Trinitatis per totum annum, et in omni missa sponsalium.

 Æterne Deus, Qui cum uni-genito

 Fili-o tu-o et Spíritu Sancto unus es

 De-us, u-nus es Dominus, non in

 uni-us singula-ritate Perso-næ sed in

 uni-us * Trini-ta-te substan-ti-æ.

 Quod enim de tu-a glori-a revelante

 te credimus, hoc de Fi-li-o tu-o, hoc

 de Spíritu Sancto, sine differen-† ti-a

 discre-ti-o-nis sen-ti-mus: ut in

 confessi-o-ne veræ sempi-ternæ-que

 De-itatis et in Personis propri-etas

 et in essenti-a unitas et in majesta-†te

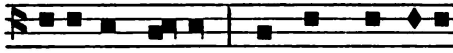
 ado-re-tur æqua-litas: Quam laudant

 Ange-li atque Archange-li, Cheru-

 bin quoque ac Seraphin, qui non ces-

 sant clama || re, una vo-ce di-centes:

Sequens Præfatio dicitur in omnibus festis apostolorum et evangelistarum, et per octavas apostolorum Petri et Pauli atque Andreæ quando de octavis dicitur missa; præterquam in festo sancti Johannis apostoli et evangelistæ in hebdomada Nativitatis Domini. In octavis vero ejusdem dicitur, et in festo ejus in tempore Paschali.

 Æterne De-us: Et te, Domine,

¹ capella.—94. 97. 13.

* 94. 97. H. 15 vocem elevat super penultimam verbi *unius*, ea syllaba scilicet producta.

† In quibusdam edd. nota hujusce syllabæ non elevatur.

‡ In quibusdam edd. nota hujusce syllabæ non elevatur.

|| In quibusdam edd. nota hujusce syllabæ non elevatur.

suppliciter exorare ut gregem tu-um,
 Pastor æterne, non deseras,* sed per
 be-atos Apostolos tu-os conti-nu-a
 protecti-one cus-to-di-as: ut i-isdem
 rectoribus gubernetur quos operis tu-i
 vicari-os e-idem contu-listi præ-es-se
 pasto-res. Et ide-o cum angelis &c.

Sequens Præfatio dicitur in utroque festo
 Sanctæ Crucis, et in commemorationibus
 ejusdem per totum annum.

Æterne De-us: Qui salutem humani
 generis in ligno crucis constitu-isti, ut
 unde mors ori-ebatur, inde vi-ta
 re-surgetet, et qui in ligno vicerat, in
 ligno quoque vincere-tur: Per Chris-

tum Do-mi-num nostrum. Per quem
 majestatem tu-am laudant Angeli.

Sequens præfatio dicitur in omni festo
 beatæ Mariæ Virginis, nisi in Purificatio-
 ne ejusdem: dicatur etiam per octavas As-
 sumptionis et Nativitatis beatæ Mariæ et
 in commemorationibus ejusdem per to-
 tum annum, nisi a die Nativitatis Domini
 nostri Jesu Christi usque ad festum Puri-
 ficationis beatæ Mariæ Virginis.

Æterne De-us: Et te in
 { conceptione
 annunciatione
 assumptione
 nativitate
 visitatione
 veneratione } Be-atæ et glo-ri-

osæ semper Virginis Mari-æ exsul-
 tantibus animis lauda-re, benedicere,
 et præ-di-ca-re. Quæ et Unigenitum
 tu-um Sancti Spiritus obumbrati-one
 concepit et virginitatis glori-a perma-

* 94. 4L. H. notas super verbum *deseras* non variant.

nente huic mundo lumen æternum

ef-fu-dit Jesum Christum Do-mi-num

nostrum. Per quem majestatem &c.

Hoc modo incipiuntur omnes Præfationes ad missam per totum annum tam in feriis quam in festis.

Per om-ni-a sæcula sæcu-lo-rum.

Amen.

¹Hic elevet sacerdos manus, dicens,¹

Dominus vo-bis-cum.

Et cum spi-ri-tu tu-o.²

Sur-sum cor-da.

Habemus ad Do-mi-num.

Grati-as agamus Domi-no De-o

nos-tro.

Dig-num et jus-tum est.

Sequens Præfatio est quotidiana, et dicitur quotidie; nisi in festis et per octavas in quibus propria habeatur: ita tamen quod omnes Præfationes totius anni sub hoc tono dicuntur, sive propriæ habeantur sive non, tam in feriis quam in festis, secundum usum Ecclesiæ Sarum.

Vere dignum et justum est, æquum

et salutare, nos tibi semper et ubique

grati-as agere, Domine sancte, Pater

omnipotens, æterne De-us. Per Chris-

tum Do-mi-num nostrum. Per quem

ma-jesta-tem tu-am laudant ange-li,

a*dorant domina-ti-ones, tremunt po-

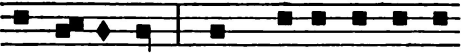
testa-tes, cœli cœlorumque virtutes ac

be-ata seraphin, soci-a exsultati-o-ne

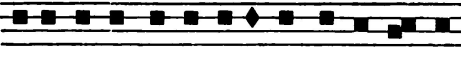
¹non habent 94. 98.

²Hic elevet sacerdos manus, dicens.—94. 98.

*In hac syllaba rectus tonus servatur in 97.

conce - lebrant. Cum quibus et nostras

voces ut admitti jube-as depre-camur,

sup † plici confes-si - o-ne di-centes,

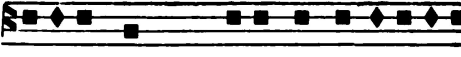
Sequitur.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus
Deus Sábaoth; pleni sunt cœli et terra
glória tua; Osánna in excélsis.

Item in aliis Præfationibus conclusio.

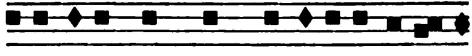
Et ide-o cum Angelis et Arch-

an-gelis cum ‡ thronis et dominati-o-

nibus cumque omni mi-li-ti-a cœlestis

exercitus, hymnum glori-æ tu-æ cani-

mus, sine fi - ne di-cen-tes:

Sequitur Sanctus.

Dum sacerdos dicit Sanctus, Sanctus, erigat parumper brachia sua, et jungat manus suas usque ad hæc verba In nómine Dómini; tunc semper signet se in facie sua.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus
Deus Sábaoth; pleni sunt cœli et terra
glória tua; Osánna in excélsis; benedíctus
qui venit in nómine Dómini; Osánna in
excélsis.

¹Quando ultimo fit servitium de sancta Maria ante Adventum et ante Septuagesimam et in octavis Visitationis, Assumptionis, et Nativitatis beatæ Mariæ, tunc dicitur hoc modo,

Benedíctus Mariæ filius qui venit.¹

Deinde confestim, manibus junctis et elevatis oculis, incipiat,

Te ígitur, clementíssime Pater, etc. corpore inclinato donec dixerit, ac pétimus.

† Secundum H. et 94. elevatur vox per semitonum in prima syllaba.

‡ Rectum tonum servant 94. H. 55P.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

Sequitur Canon.

E IGITUR, clemētissime Pater, per Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum, súpplīces rogámus
¹corpore inclinato donec dicat,¹
 ac pétimus,

hic erigens se ²sacerdos² osculetur
 Altare a dextris sacrificii dicens,
 uti accépta hábeas et benedícas

³hic faciat sacerdos tres cruces super calicem et panem, dicendo,³
 hæc do✠na, hæc mú✠nera, hæc
 san✠cta sacrificia illibáta,

factis signaculis super calicem, elevet manus suas, ita dicens,

Imprimis quæ tibi offérimus pro Ecclésia tua sancta Cathólica, quam pacificáre, custodíre, adunáre, et régere dignéris toto orbe terrárum, una cum fámulo tuo Papa nostro N. et Antístite nostro N.

id est, proprio episcopo tantum, et Rege nostro N.

et dicuntur nominatim.

Sequatur.

et ómnibus orthodoxis atque cathólicæ et apostólicæ fidei cultóribus.

hic ⁴oret⁴ pro vivis,

MEMÉNTO, Dómine, famulórum
 famularúmque tuárum N. et N.

⁵In qua oratione, ordo debet attendi propter ordinem caritatis. Quinquies orat sacerdos; primo pro seipso; secundo pro patre et matre, carnali videlicet et spiritali, et pro aliis parentibus; tertio pro amicis specialibus, parochianis et aliis; quarto pro omnibus adstantibus; quinto pro omni populo Christiano: et potest hic sacerdos omnes suos amicos Deo commendare. Consulo tamen, ut nullus ibidem nimis immoretur; tum propter cordis distractionem, tum propter immissiones quæ possunt fieri per angelos malos, tum propter alia pericula.⁵

et ómnium circumstántium⁶, quorum tibi fides cógnita est et nota

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² non habent 92. 98.

³ non habent 92. 94. 98.

⁴ oret cogitando.—97. roget cogitando.—M54.

⁵ non habent 92. 94. 97. 98.

⁶ atque ómnium fidélium Christianorum.—M54.

devotio; pro quibus tibi offerimus vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis, pro se suisque omnibus, pro redemptione animarum suarum pro spe salutis et incolumitatis suae, tibi que reddunt vota sua aeterno Deo vivo et vero.

COMMUNICANTES et memoriam venerantes, In primis gloriosae semperque¹ virginis

²*inclinando parumper, dicat*²

Mariae, genetricis Dei et Domini nostri Jesu Christi, Sed et beatorum apostolorum ac martyrum tuorum, Petri,³ Pauli, Andreae, Jacobi, Johannis, Thomae, Jacobi, Philippi, Bartholomaei, Matthaei, Simonis et Thaddaei, Lini, Cleti, Clementis, Sixti, Corneli, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Johannis et Pauli, Cosmae et Damiani, et omnium sanctorum tuorum, quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuae mu-

niamur auxilio. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Hic respiciat sacerdos hostiam cum magna veneratione, dicens,

HANC igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quaesumus, Domine, ut placatus accipias, diesque nostros in tua pace disponas, atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum iubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Hic iterum respiciat hostiam, dicens,

QUAM oblationem tu, Deus omnipotens, in omnibus, quaesumus,

⁴*Hic faciat tres cruces super utrumque, cum dicat,*⁴

bene✠dictam, ascri✠ptam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris, ut nobis

Animadvertat hic sacerdos quo ordine in hac Oratione incedat. Qui ordo quamvis et in aliis, tum et in his quae ad Canonem spectant et ad profectum caritatis faciunt, maxime servandus est. Proinde dum quinque orationem facere tenetur, primam pro seipso effundat. Secundam vero pro patre et matre carnali. Interim ne obliviscatur parentum spiritualium, quo vel honor atque reverentia qua alios antecellunt eis rite impendatur. Tertiam pro amicis spiritualibus, parochianis, et aliis de se ipso bene merentibus, necnon et sedule orationi suae commissis. Quartam pro circumstantibus, divinumque sacrificium atque oblationem pie colentibus. Quintam denique pro communi Christiano populo, cultui Catholico addicto. Quae tamen, quamvis ultima in ordine sit, cum sit cuique statui equivalens omnibusque communis, praeter aliis dignior habenda est. Potest et hic sacerdos nonnullos suorum amicorum singularem Deo commendare, maxime quidem si aliquo morbo vel periculo degraventur. Consulo tamen ut nullus ibidem nimis immoretur; tum propter cordis distractionem, tum propter immissiones quae possunt fieri per angelos malos, tum propter plura alia inopinata pericula.—28.

¹semper.—92. 94. 97. 98.

²non habent 92. 94. 97. 98.

³et.—92. 98.

⁴non habent 92. 94. 98. *Hic tria signacula crucis faciat super utrumque, dicens.*—97.

¹Hic faciat crucem super panem, dicens,¹

cor✠pus

²Hic super calicem,²

et san✠guis

³junctisque manibus, dicat,³

fiat dilectissimi Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi.

Hic erigat sacerdos manus et conjungat; et postea tergat digitos, et eleuet hostiam, dicens,

QUI pridie quam pateretur,⁴ accépit panem in sanctas ac venerábiles manus suas, et, elevátis oculis in cœlum

Hic eleuet oculos suos.⁵

ad te Deum Patrem ⁶suum⁶ omnipoténtem,

Hic inclinet se, et postea eleuet paululum dicens,

tibi grátias agens, bene✠dixit, fregit,

⁷Hic tangat hostiam, dicens,⁷

dedítque discíplis suis, dicens, Accípite et manducáte ex hoc omnes.

Hoc est enim corpus meum.

Et debent ista verba proferri cum uno spiritu et sub una prolatione, nulla pausatione interposita. Post hæc verba ⁸inclinat se sacerdos ad hostiam⁸ ⁹ et postea eleuet eam¹⁰ supra frontem ut possit a populo videri, ¹¹et reverenter illam¹¹ reponat ante calicem in modum crucis per

¹ non habent 92. 94. 98. Hic respiciat hostiam, dicens.—97.

² non habent 92. 94. 98. Respiciat calicem, dicens.—97.

³ non habent 92. 94. 97. 98.

⁴ Hic erigat sacerdos manus et conjungat et postea tergat digitos, et eleuet hostiam parumper, ita quod non videatur a populo, et sic debet tenere quousque dixerit verba consecrationis; quia si ante consecrationem eleuetur et populo ostendatur, sacerdotes sicut fatui faciunt populum idolatrare, adorando panem purum tanquam corpus Christi, et in hoc peccat. Et sacerdos debet præcipue in hoc loco congregare seipsum ad se; scilicet cor ad verba diligenter attendendum et os ad distincte proferendum, ut ab hoc loco, videlicet Qui pridie usque ibi Unde et memores, nullæ aliæ rei attendat, nullaue dictio nullaue syllaba evadat, nihil de forma verborum vel signorum omittat vel diminuat. Accipiendo panem, dicat.—M54.

⁵ non solum corporales sed etiam spirituales.—M54.

⁶ non habet M54.

⁷ Hic non debet tangi hostia, modo fractionis, sicut aliqui fatui tangunt et male faciunt. Videtur tamen ex ordine verborum quod prius debet frangi quam consecrari cum dicat, benedixit, fregit: per hæc verba videtur quod prius est fractio quam consecratio. Sed Ecclesia prius consecrat quam frangit: sic aliter facit Ecclesia quam Christus fecit; et sic Ecclesia videtur errare et per consequens delinquit. Solutio. Dicendum est, quod Ecclesia non delinquit; quia Christus post consecrationem et benedictionem fregit; licet ordo verborum aliter sonat. Et dicat sacerdos inclinando.—M54.

⁸ non habent 92. 94. 98.

⁹ et capite inclinato illam adoret.—M54.

¹⁰ mature.—M54.

¹¹ Et caveat ne nimis diu teneat eam, nec aliquo modo corpus Christi osculetur, nec super oculos ponat, sicut solent quidam stulti facere, nec aliquam partem corporis ullo modo tangere debet, nisi tantum digitis ad hoc specialiter consecratis. Tunc illud.—M54.

¹eandem factæ; et tunc¹ discooperiat calicem et teneat inter manus suas, non disjungendo pollicem ab indice nisi dum facit benedictiones tantum, ita dicens,

SÍMILI modo posteaquam cœnatum est, accípiens et hunc præclárum cálicem in sanctas ac venerábiles manus suas, item tibi

Hic inclinet se, dicens,
grátias agens, bene✠díxit, deditque discíplulis suis, dicens, Accípite et bíbite ex eo omnes.

Hic eleuet sacerdos parumper calicem, ita dicens,

Hic est enim calix sanguinis mei
novi et æterni testamenti,
mysterium fidei, qui pro vobis et
pro multis effundetur in
remissionem peccatorum.

Hic eleuet calicem usque ad pectus vel ultra caput, dicens,

Hæc quotiescúnque fecéritis, in mei memóriam faciétis.

Hic reponat calicem et ²fricet digitos suos ultra calicem propter miccas, et cooperiat calicem. Deinde² eleuet brachia sua in modum crucis,

junctis digitis, usque ad hæc verba, de tuis donis ac datis.

UNDE et mémoires, Dómine, nos ³tui servi³ sed et plebs tua sancta ejúsdem Christi Fílii tui Dómini Dei nostri tam beátæ passionis, necnon et ab ínferis resurrectionis, sed et in coelos glorióse ascensionis, offérimus præcláre majestáti tuæ de tuis donis ac datis

⁴Hic quinque cruces fiant: sed tres primæ cruces super hostiam et calicem, dicendo,⁴

hóstiam pu✠ram, hóstiam sanctam, hóstiam immacu✠látam,

⁵Quarta super panem, dicendo,⁵
pa✠nem sanctum vitæ æternæ,

⁶Quinta super calicem, dicendo,⁶
et cáli✠cem salútis perpétuæ.

SUPRA quæ propítio ac seréno vultu respícere dignéris, et accépta habére sicut accépta habére dignátus es múnera púeri tui iusti Abel, et sacrificium patriárchæ nostri Abrahæ, et quod tibi obtulit summus sacérdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculátam hóstiam.

Hic sacerdos, corpore inclinato et cancellatis manibus, dicat, Súpli-

¹eum fiendæ, reposito corpore Christi in loco suo.—M54.

²non habent 92. 94. 97. 98.

³servi tui.—M54. B56.

⁴non habent 92. 94. 97. 98.

⁵non habent 92. 94. 97. 98.

⁶non habent 92. 94. 97. 98.

ces te rogámus **usque ad hæc verba** ex hac altáris participatióne. **Et tunc erigat se, deosculans Altare a dextris sacrificii, et faciat signum crucis super hostiam et calicem et in facie sua, cum dicit** omni benedictiône coelésti.

SÚPPLICES te rogámus, omnípotens Deus, jube hæc perferri per manus sancti ángeli tui in sublíme altáre tuum, in conspéctu divínæ majestátis tuæ, ut quotquot

Hic erigens se, osculetur Altare a dextris sacrificii, dicens, ex hac Altáris participatióne sacrosánctum Filii tui

¹**Hic faciat signum crucis super hostiam, dicens,¹**

cor✠pus

²**Deinde super calicem, dicens,²** et san✠guinem sumpsérimus, omni

Hic signet se in facie, dicens, bene✠dictiône coelésti et grátia repleámur, per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Hic oret pro mortuis,

MEMÉNTO étiam, Dómine, ³animárum³ famulórum famularúmque tuárum **N.** et **N.**⁴ qui

nos præcessérunt cum signo fidei et dórmiunt in somno pacis;⁵ ipsis, Dómine, et ómnibus in Christo quiescéntibus locum refrigerii, lucis et pacis, ut indúlgeas deprecámur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Hic percutiat pectus suum semel, dicens,

NOBIS quoque peccatóribus famulis tuis de multitudíne miseratiónum tuárum sperántibus, partem áliquam et societátem donáre dignéris, cum tuis sanctis apóstolis et martýribus, cum Johánne, Stéphano, Matthía, Bárnaba, Ignátio, Alexándro, Marcellíno, Petro, Felicitáte, Perpétua, Agatha, Lúcia, Agnéte, Cæcília, Anastásia, et cum ómnibus sanctis tuis, intra quorum nos consórtium non æstimátor mériti, sed vénia, quæsumus, largítor admítte. Per Christum Dóminum nostrum.

⁶**Non dicitur Amen.⁶**

PER quem hæc ómnia, Dómine, semper bona creas,

Hic sacerdos ter signet calicem, dicens,

sancti✠ficas, vivi✠ficas, bene✠dícis, et præstas nobis.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² non habent 92. 94. 97. 98.

³ non habet 26.

⁴ Hic oret sacerdos cogitando pro defunctis.—M54.

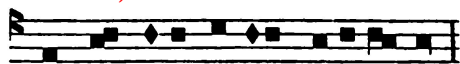
⁵ reminiscatur defunctorum eorum præcipue pro quibus tenetur orare. Deinde dicat.—B56.

⁶ Amen.—M54.

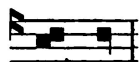
Hic sacerdos discooperiat calicem, et faciat signaculum crucis cum hostia quinquies. Primo, ultra calicem ex utraque parte: secundo, calici æquale: tertio, infra calicem: quarto, sicut primo: quinto, ante calicem.¹

Per ip̃sum et cum ip̃so et in ip̃so est tibi Deo Patri ☩ omnipotenti in unitate Spiritus ☩ Sancti omnis honor et glória.

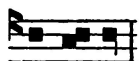
Hic cooperiat sacerdos calicem, et teneat manus suas super Altare usque dum dicitur Pater noster qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum, ita dicens,²

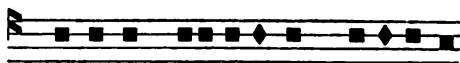
Per om-ni-a sæcula sæcu-lo-rum

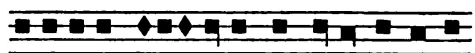
A - men.

O-remus.

Præceptis saluta-ribus moniti et

divina instituti-one formati, audemus

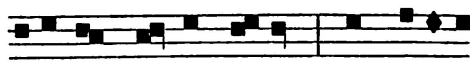

dicere:

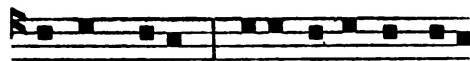
Hic accipiat diaconus patenam,³ eamque a dextris sacerdotis exten-to brachio in altum usque ad Da propitius pacem in diébus discoo-pertam teneat. Hic eleuet sacerdos manus, dicens,

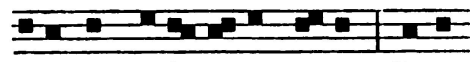
Pater noster qui es in cœlis sancti-

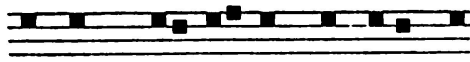
fi-ce-tur no-men tu-um. Adveni-at

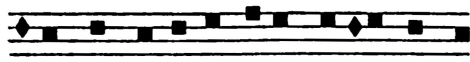
reg-num tu-um. Fi-at vo-luntas tu-a

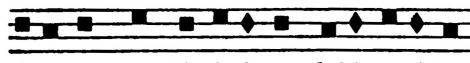
sicut in cœ-lo et in terra. Panem

nostrum quoti-di-anum da nobis ho-

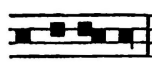
di-e: et dimitte nobis debita nostra

sicut et nos dimittimus debi-to-ri-bus

nostris. Et ne nos inducas in ten-

ta-ti-o-nem,

¹ Interim vero diaconus a dextris sacerdotis assistat, manibus prius lotis, eique in corporalibus sustinendis subministret, et in recessu deosculetur Altare et humerum sacerdotis dextrum, sic dicente.—M54.

² sequitur Per omnia cum Pater noster cum nota; et cantatur in omni festo, ita dicens.—97.

³ de manu subdiaconi.—M54.

¹Chorus dicat,

Sed libera nos a malo.¹

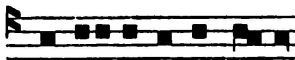
Sacerdos privatim, Amen.

LÍBERA nos, quæsumus, Dómine, ab ómnibus malis, præteritis, præsentibus, et futuris; et intercedente² beáta et gloriósa semperque vírgine Dei genetrice María³ et beátis apóstolis tuis Petro et Paulo atque Andréa, cum ómnibus sanctis,

Hic committat diaconus patenam sacerdoti, deosculans manum ejus: et sacerdos deosculetur patenam: postea ponat ad sinistrum oculum, deinde ad dextrum; postea faciat crucem cum patena ultra caput: et tunc reponat eam in locum suum, dicens.

Da propítius pacem in diébus nostris, ut, ope misericórdiæ tuæ adjúti, et a peccáto simus semper líberi et ab omni perturbatióne secúri.

¹Chorus respondeat etc.—92. 97. respondeat sic.

Sed libera nos a ma - lo.

Deinde dicat.—M54.

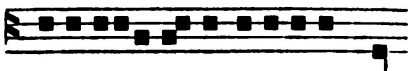
²pro nobis.—M54.

³Hic inclinet parumper et dicat.—M54.

⁴non habent 92. 94. 97. 98.

⁵non habent 92. 94. 98. M54.

¹Deinde si episcopus celebraverit, diaconus ad populum conversus baculum episcopi in dextera tenens, curvatura baculi ad se conversa, dicat hoc modo.

*Humili-ate vos ad benedictionem.**

*vel forsán

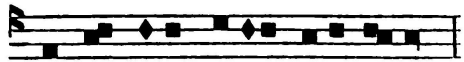
Hic discooperiat calicem, et sumat corpus cum inclinatione, transponens in concavitate calicis, retinendo inter pollices et indices; et frangat in tres partes: ⁴prima fractio⁴ dum dicitur,

Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum,

Secunda fractio,

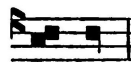
Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus.

Hic teneat duas fracturas in sinistra manu, et tertiam fracturam in dextera manu in summitate calicis, ita dicens aperta voce,

Per om-ni-a sæcula sæcu-lo-rum :

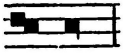
Chorus respondeat,

A-men.

⁵Hic faciat tres cruces infra calicem

cum tertia parte hostiæ, dicens,^{5 1}

bis-cum.

Chorus respondeat,

²Et cum spíritu tuo.²

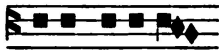
Ad Agnus Dei dicendum, accedant diaconus et subdiaconus ad sacerdotem, uterque a dextris, diaconus propior, subdiaconus remotior, et dicant privatim,

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi:
miserére nobis.

vos ad be - ne - dic - ti - o - nem.

Chorus respondeat,

De-o gra-ti-as.

Postea, eucharistia super patenam reposita, episcopus super populum faciat benedictionem. Post benedictionem sequatur.—M54.

² *Et cum spi-ritu tu-o.—M54.*

³tribus vicibus, cum hac additione, sempiternam tertia vice.

Exequiæ quas nos facimus pro mortuorum excessibus celebrantur.

Quare ad missam mortuorum pax non datur, triplex assignatur ratio. Prima est quoniam hoc officium triduanam Christi sepulturam significat ubi pax non datur propter osculum Judæ. Secunda quia non communicamus mortuis, quia nobis non respondent: unde est quod corpus nunquam debet esse in ecclesia quamdiu missa de die celebratur. Tertia est, quoniam sicut ex multis granis collectis unus panis efficitur et ex multis racemis vinum eliquatur, sic et ex multis fidelibus (quorum quidam boni, quidam mali) una Ecclesia constituitur et coadunatur. Quia ergo mortuo homine nescitur utrum sit ipse de conformitate Ecclesiæ, et pacem cum Creatore suo habeat, ideo pacem non damus, nec Benedicamus nec Deo gratias nec aliquas laudes referimus pro mortuis, quia non est unde agendæ sint; non enim apparet eorum requies.—M54.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi:
miserére nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi:
dona nobis pacem.

In missis pro defunctis, dicitur hoc modo,

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi:
dona eis réquiem.³

cum hac additione in tertia repetitione, sempiternam.

Hic cruce signando, deponat dictam tertiam partem hostiæ in sacramentum sanguinis, sic dicendo,

HÆC sacrosáncta commixtio
córporis et sánguinis Dómini
nostri Jesu Christi, fiat mihi omni-
búsque suméntibus salus mentis et
córporis, et ad vitam ætérnam pro-
meréndam et capescéndam præpa-
rátio salutáris. ¹Per eúndem Chri-
stum Dóminum nostrum. Amen¹.

**Antequam pax detur, dicat sacer-
dos,**

DÓMINE, sancte Pater, omnípo-
tens ætérne Deus, da mihi hoc
sacrosánctum corpus et ságuinem
Fílii tui Dómini nostri Jesu Chri-
sti ita digne súmerere ut mérear per
hoc remissionem ómnium peccató-
rum meórum accíperere et tuo Sanc-
to Spírítu repléri; et pacem tuam
habére; quia tu es Deus ²solus et
præter te non est álius, cujus re-
gnum et impérium gloriósum si-
ne fine permanet² in sácula sæcu-
lórum. Amen.

**Hic osculetur sacerdos corporalia
in dextera parte et summitatem ca-
licis, ³et postea³ ⁴diaconum dicens,⁴
Pax tibi et Ecclésiæ ⁵Dei⁵.**

Responsio.

Et cum spírítu tuo.

**Diaconus a dextris sacerdotis ab eo
pacem recipiat, et subdiacono por-
rigat. Deinde ad gradum chori ip-
se diaconus pacem portet rectoribus
chori, et ipsi pacem choro portent,
uterque suæ parti, incipiens a mayo-
ribus. In festis vero et feriis quan-
do chorus non regitur, pax a diaco-
no choro apportatur per duos extre-
mos de secunda forma: cætera sicut
prius.⁶**

**Post pacem datam, dicat sacer-
dos Orationes sequentes privatim,
antequam se communicet: tenendo
hostiam duabus manibus.**

DEUS Pater, fons et orígo totíus
bonitátis, qui ductus miseri-
córdia Unigénitum tuum pro nobis
ad ínfima mundi descéndere et car-
nem súmerere voluísti, quam ego in-
dignus hic in mánibus meis téneo,

**Hic inclinet se sacerdos ad ho-
stiam, dicens,**

Te adóro, te glorífico, te tota ⁷men-
tis ac⁷ cordis intentióne laudo et

¹Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spírítus Sancti Deus.—M54. Per eúndem Dóminum nostrum. Amen.—B56.

²et non est alius præter te, cujus regnum gloriosum permanet.—92. 98. Non habet *regnum* et M54.

³corpore dominico prius tactam et.—M54.

⁴diacono dicat.—13. 26. 57.

⁵non habent 92. 98.

⁶Si episcopus celebraverit, primo osculetur diaconus principalem subdiaconum, a quo cæteri subdiaconi pacem sumant; deinde duos secundarios rectores si duplex festum fuerit, qui primo deferant ad rectores principales; postea ipsis principalibus rectoribus ipsam pacem ex parte decani et cantoris deferentibus, secundariis vero ex parte cancellarii et thesaurarii.—M54.

⁷non habent 92. 94. 97. 98.

precor; ut nos fámulos tuos non déseras, sed peccáta nostra dimíttas, quátenus tibi soli¹ vivo ac vero Deo, puro corde et casto córpore, servíre valeámus.¹ Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

Amen.

DÓMINE Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntáte Patris, cooperánte Spíritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificásti; líbera me, ²quæso,² per hoc sacrosánctum corpus et hunc sánguinem tuum a cunctis iniquitatibus meis et ab univérsis malis; et fac me tuis semper obedíre mandátis, et a te nunquam in perpétuum ³separári permíttas,³ ⁴Salvátor mundi.⁴ Qui cum Deo Patre et eódem Spíritu Sancto vivis et regnas ⁵Deus per ómnia⁵ sæcula sæculórum. Amen.

CÓRPORIS et ságuinis tui, Dómine Jesu ⁶Christe,⁶ sacraméntum, quod licet indígnus accípio, non sit mihi iudício et condemnatióni; sed tua prosit pie-

táte córporis mei et ánimæ salúti, Amen.

Ad corpus dicat cum humiliatione antequam percipiat,

AVE in ætérnum, sanctíssima caro Christi, mihi ante ómnia et super ómnia summa dulcédo. Corpus Dómini nostri Jesu Christi sit mihi peccatóri via et vita,⁷

In nómine Patris et Fílii et Spíritus Sancti, Amen.

Hic sumat corpus, cruce prius facta cum ipso corpore ante os. Deinde ad sanguinem cum magna devotione, dicens,

AVE in ætérnum, coeléstis potus, mihi ante ómnia et super ómnia summa dulcédo. Corpus et sanguis Dómini nostri Jesu Christi prosint mihi peccatóri ad remédiū sempitérnum in vitam ætérnam. Amen.

⁸In nómine Patris et Fílii et Spíritus Sancti. Amen.⁸

Hic sumat sanguinem; quo sumpto,⁹ inclinet se sacerdos et dicat

¹Deo vivo ac vero puro corde ac casto corpore servire mereamur.—92. 98.

²non habent 92. 94. 97. 98.

³permittas separari.—92. 98.

⁴non habent 92. 97. 98.

⁵in.—26. 57.

⁶non habent 92. 98.

⁷Caveat sibi sacerdos post istas orationes dictas a nimia prolixitate tractandi propter cogitationes volubiles aliquorum; tamen in præmissis orationibus debet sacerdos meditari de Incarnatione, nativitate, passione, et piissima morte Domini nostri Jesu Christi et de hujus sacramenti virtute; et tunc cum magna devotione et omni reverentia et timore debet communicari (cruce prius facta, ex ipso corpore scilicet Christi, ante os recipientis) dicens.—M54.

⁸non habet 26.

⁹eat ad dextrum cornu altaris cum calice inter manus, adhuc digitis conjunctis sicut prius, et accedat

cum devotione orationem sequentem,

GRATIAS tibi ago, Dómine, sancte Pater, omnípotens ætérne Deus, qui me refecísti de sacratíssimo córpore et sángine Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi; et precor, ut hoc sacraméntum salútis nostræ quod sumpsi indígnus peccátor, non véniat mihi ad júdicium neque ad condemnatiónem pro méritis meis; sed ad proféctum cóporis ¹mei et ánimæ salúti¹ in vitam ætérnam. Amen.

Qua dicta, eat sacerdos ad dextrum cornu altaris cum calice inter manus, digitis adhuc conjunctis sicut prius: et accedat subdiaconus, et effundat in calicem vinum et aquam:

diaconus et effundat in calicem vinum vel aquam, et resinceret sacerdos manus suas ne aliquæ reliquæ corporis remaneant in digitis vel sanguinis in calice. Cum vero aliquis sacerdos bis debeat celebrare in uno die, tunc non debet percipere ablutionem ullam in prima missa, sed ponere in sacrario aut in vase mundo usque in finem alterius missæ, et tunc sumatur utraque ablutio post primam ablutionem.

Deinde sequatur hæc Oratio Quod ore etc. Hic lavet digitos suos in concavitate calicis cum vino a diacono effuso; quo hausto, sequatur ista Oratio.

Hæc nos, Domine, communio purget a crimine et cœlestis remedii faciat esse participes.

Hic infundat idem diaconus aquam in calicem; qua hausta, eat sacerdos ad medium altaris, et involvat calicem super patenam, et postea inclinet se ante altare cum magna devotione, dicens hanc Orationem.

Gratias . . . corpore et sanguine Domini nostri Jesu Christi, Te precor . . . corporis mei et animæ meæ salutem in vitam ætérnam. Amen.

Et cum hac Oratione eat sacerdos ad dextrum cornu Altaris, et ibi abluat manus, et subdiaconus ei ministret, diaconus vero interim corporalia complicit et ad dextrum cornu Altaris subdiaconus librum portet, et accepto a diacono calice jacente super patenam, et redeunte sacerdote ad dextrum cornu Altaris, si quid in eo infusionis remanserit, idem diaconus ori sacerdotis porrigat sumendum.

Post perceptionem sacramenti, sacerdote ad manus abluendum veniente, diaconus corporalia complicit, et in loculo reponat, postea vero ipsa corporalia calici cum offertorio supponat, ipsumque calicem, dum Communio dicitur, ipsi acolyto committat. Qui dum Per omnia sæcula sæculorum. Amen, post Orationem dicitur, ea solemnitate qua cum apportaverit reportet.

Ablutis manibus, sacerdos revertat se ad dextram cornu Altaris, et.—M54.

¹ et ánimæ.—92. 98.

² vel effusionem.—92. 94. 97. 98. 57.

et resinceret sacerdos manus suas ne aliquæ reliquæ corporis vel sanguinis remaneant in digitis vel in calice.

Cum vero aliquis sacerdos debet bis celebrare in uno die, tunc ad primam missam non debet percipere ablutionem ullam, sed ponere in sacrario vel in vase mundo usque ad finem alterius missæ; et tunc sumatur utraque ablutio.

Post primam ablutionem² dicitur hæc Oratio.

QUOD ore sumpsimus, Dómine, pura mente capiámus; et de múnere temporáli fiat nobis remédium sempitérnum.

Hic lavet digitos in concavitate ca-

licis cum vino infuso a subdiacono: quo hausto, sequatur Oratio.

HÆC nos commúnio, Dómine, purget a crimine, et coeléstis remédii fáciat esse consórtes.

Post perceptionem ablutionum ponat sacerdos calicem super patenam, ut si quid remaneat stillet. Et postea, inclinando se, dicat,

ADORÉMUS crucis signáculum: per quod salútis sumpsimus sacraméntum.

Deinde lavet manus: diaconus interim corporalia complicit. Ablutis manibus, et redeunte sacerdote ad dextrum cornu Altaris, diaconus calicem porrigat ori sacerdotis, si quid infusionis in eo remanserit resumendum. Postea vero dicat cum suis ministris Communionem; deinde, facto signo crucis in facie, vertat se sacerdos ad populum, elevatisque aliquantulum brachiis et junctis manibus, dicat, Dóminus vobíscum.¹ Et iterum revertens se ad altare dicat, Orémus. Deinde dicat Postcommunionem juxta numerum et ordinem antedictarum Orationum ante Epistolam. Finita ultima Postcommunione, factoque signo crucis in fronte, iterum

vertat se sacerdos ad populum, et dicat, Dóminus vobíscum.² Deinde diaconus,³ Benedicámus Dómino. Alio vero tempore dicitur, Ite, missa est. Quotiescunque enim dicitur, Ite, missa est, semper dicitur ad populum convertendo; et cum dici debeat Benedicámus Dómino vel Requiéscant in pace, convertendo ad altare dicitur. His dictis, sacerdos, inclinato corpore junctisque manibus, tacita voce coram altari in medio dicat hanc Orationem.

PLÁCEAT tibi, Sancta Trínitas, obséquium servitútis meæ, et præsta ut hoc sacrificium quod óculis tuæ majestátis indignus óbtuli, tibi sit acceptábile, mihíque et ómnibus⁴ pro quibus illud óbtuli, sit, te miseránte, propitiábile. Qui vivis et regnas Deus per ómnia sǎcula sǎculórum. Amen.

Qua finita, erigat se sacerdos, signans se in facie sua, dicens, In nómine Patris etc. Et sic, inclinatione facta, eo ordine quo prius accesserunt ad altare in principio missæ, sic induti, cum ceroferario et cæteris ministris redeant. Et statim post Deo grátias incipiatur in choro hora nona quando post missam dicitur. Sacerdos vero in redeundo dicat Evangelium, In principio. Cum vero sacerdos exuerit casulam et alia indumenta sacerdotalia, dicat psalmos ⁵subscriptos cum ⁵Antiphona Trium

¹ Responsio, Et cum spíritu tuo.—15.

² Responsio, Et cum spíritu tuo.—15.

³ sua casula reindutus, quando utitur, dicat.—M54.

⁴ illis.—97. 13. 26.

⁵ sub uno Glória Patri cum hac.—M54.

puerorum. **Ps.** Benedícite sacerdótes **usque ad finem cantici.** **Ps.** Laudáte Dóminum in sanctis ejus **totus.** **Ps.** Nunc dimittis **cum** Glória Patri **et** Sicut erat. **Deinde dicitur tota Antiphona.**

Trium puerorum cantémus hymnum: quem cantábant in camíno ignis benedícétes Dóminum.

Kýrie eléison.

Christe eléison.

Kýrie eléison.

Pater noster.

Et ne nos indúcas in tentatióem.

Sed líbera.

Benedicámus Patrem et Fílium cum Sancto Spíritu.

Laudémus et superexaltémus eum in sǎcula.

Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli: et laudábilis et gloriósus¹ in sǎcula.

Benedícat et custódiat nos ²Trínitás Sancta:² Amen.

Non intres in iudícium cum servo tuo, Dómine: quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Dómine Deus virtútum, convérte nos;

Et osténde faciém tuam et salvi érimus.

Dómine, exáudi oratióem meam.

Et clamor meus ad te véniat.

Dóminus vobíscum.

Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio.

DEUS, qui tribus púeris mitigásti flamas ígnium, concéde propítius; ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum.

Oratio.

ARE igne Sancti Spíritus renes nostros et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus et mundo corde placéamus.

Oratio.

ACTIÓNES nostras, quǎsumus, Dómine, aspirándo prævéni et adjuvándo prosequere; ut cuncta nostra operátio ³et³ a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Et finiantur hæ tres Orationes sic,

Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Preces in prostratione.

Et sciendum est, quod in omni missa, quando de feria dicitur, fiat prostratio a toto choro statim post Sanctus usque Pax Dómini, per totum annum, nisi a Pascha usque Deus ómnium.

Notandum est quod a Dómine, ne in ira usque ad Cœnam Domini, et a Deus ómnium usque ad vigiliam Nativitatis Domini, dicuntur istæ preces sequentes ad missam tantum in feriis et festis trium lectionum sine regimine chori, et in octavis et infra quando chorus non regitur. Et dicuntur post Per ómnia sǎcula sǎculórum et Pater noster, inter Per ómnia sǎcula sǎculórum et Pax Dómini; sacerdote sic dicente, Per ómnia sǎcula sǎculórum. Et choro respondente, Amen. Statim incipiat chorus Preces in prostratione, hoc modo.

Psalms 78

Deus, vénerunt gentes in hæreditátem tuam: polluérent templum sanctum tuum, posuérent Hierúsalem in pomórum custódiam.

Posuérent morticína servórum tuórum escas volatilibus cœli: carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Hierúsalem: et non erat qui sepelíret.

¹ et superexaltatus.—M54.

² Omnipotens et misericors Dominus.—M54. Sancta Trinitas.—98.

³ non habent 94. 97. 8RM. et oratio.—B56.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris: subsannatio et illusio his qui in circuitu nostro sunt.

Usque quo, Domine, irascéris in finem: accendétur velut ignis zelus tuus?

Effúnde iram tuam in gentes quæ te non novérunt: et in regna quæ nomen tuum non invocavérunt.

Quia comedérunt Jacob: et locum ejus desolavérunt.

Ne memínaris iniquitátum nostrárum antiquárum: cito anticipent nos misericórdiæ tuæ, quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus, salutáris noster, et propter glóriam nóminis tui, Domine, libera nos: et propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum.

Ne forte dicant in gentibus, Ubi est Deus eórum? et innotéscat in natióibus coram óculis nostris.

Ultio sanguíinis servórum tuórum, qui effúsus est: intróeat in conspéctu tuo gémitus compeditórum.

Secúndum magnitúdinem bráchii tui: pösside filios mortificatórum.

Et redde vicinis nostris séptuplum in sinu eórum: impropérium ipsórum quod exprobravérunt tibi, Domine.

Nos autem pópulus tuus et oves páscuæ tuæ: confitébimur tibi in sæculum.

In ¹generatióne et generatióne¹ annuciábimus laudem tuam.

Glória Patri.

Psalmus 66

Deus misereátur nostri, et benedícat nobis: illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam: in

ómnibus gentibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus: confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur et exsúltent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte: et gentes in terra dirígis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus: confiteántur tibi pópuli omnes, terra dedit fructum tuum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus: et métuant eum omnes fines terræ.

Glória Patri et Fílio.

Psalmus 20

Dómine, in virtúte tua lætábitur rex: et super salutáre tuum exsultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

Vitam pétiiit a te: ²et² tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: glória et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino: et in misericórdia altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: dextera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

¹generationem et generationem.—V. Paris. 1785. generatione et generatione.—S. Hieron. Vallarsii, 9. 1233.

²non habent 97. 98.

Fructum eórum de terra perdes: et semen eórum a filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: cogitavérunt consília quæ non potuérunt stabilire.

Quóniam pones eos ¹dorsum:¹ in reliquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: cantá-
bimus et psallémus virtútes tuas.

Glória Patri.

Antiphona.

Tua est poténtia, tuum regnum, Dómine, tu es super omnes gentes: da pacem, Dómine, in diébus nostris.

Kýrie eléison.

Christe eléison.

Kýrie eléison.

Pater noster.

Et hæc omnia sine nota dicuntur, tam a clericis in choro quam a sacerdote cum suis ministris.

Deinde dicat sacerdos cum nota.

Et ne nos indúcas in tentatióem.

Sed libera.

Exsúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus.

Et fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Non nobis, Dómine, non nobis.

Sed nómini tuo da glóriam.

Orémus pro afflictis et captívis.

Libera, Deus, Israel ex ómnibus ²tribulatióibus² eórum.

Mitte eis, Dómine, auxiliúm de sancto.

Et de Sion tuére eos.

Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis.

A fácie inimíci.

Dómine, salvum fac regem.

Et exáudi nos in die qua invocavérimus te.

Dómine, exáudi oratióem meam.

Et clamor meus ad te véniat.

Dóminus vobíscum.

Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio.

DEUS, qui admirabili providentia cuncta disponis, te suppliciter exoramus, ut terram quam Unigenitus Filius tuus proprio sanguine consecravít, de manibus inimicorum crucis Christi eripiens, restituas cultui Christiano vota fidelium ad eius liberationem ³instantium³ misericorditer dirigendo in viam pacis æternæ.⁴

Oratio.

REGE, quæsumus, Domine, famulum tuum pontificem nostrum; et, intercedente beata Dei genitrice semperque virgine Maria cum omnibus sanctis tuis, gratiæ tuæ dona in eo multiplica, ut ab omnibus liberetur offensis, et temporali-
bus non destituatur auxiliis, et sempiternis gaudeat institutis.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, famulo tuo regi nostro salutem mentis et corporis; ut, bonis operibus inhærendo, tuæ semper virtutis mereatur protectione defendi. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Sequatur.

Pax Dómini sit semper vobíscum.

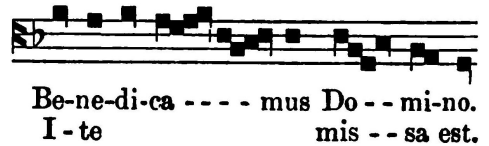
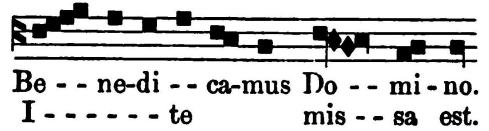
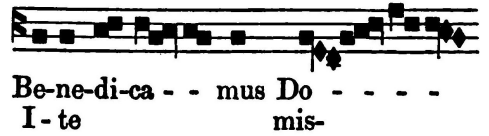
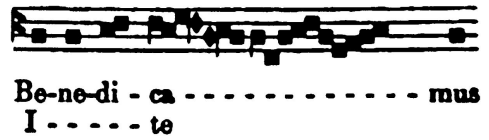
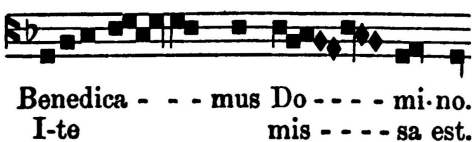
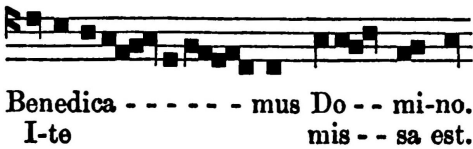
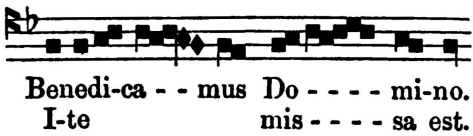
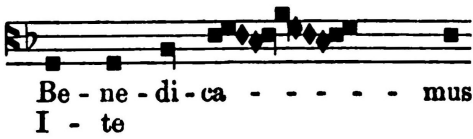
¹ deorsum.—94. 98.

² iniquitatibus.—92. 94.

³ instantia.—94.

⁴ Per Christum Dominum nostrum. Amen.—26.

In fine missæ dicitur unus istorum cantuum pro dispositione cantoris.¹

In festis trium lectionum dicitur unus istorum cantuum quando dicitur Ite mis-sa est.

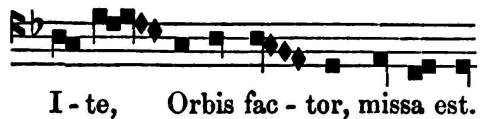
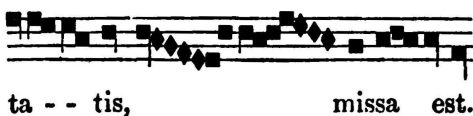
¹ Post unamquemque cantum super *Benedicamus Domino* sequitur in H. 94. 97. cantus similis super *Ite missa est*. Cantus super *Benedicamus Domino* in editionibus et ordine et numero variantur: in plerisque decem solum inveniuntur.

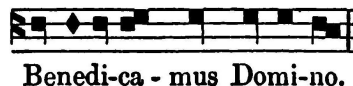
In vigilia Paschæ et Pentecostes dicitur

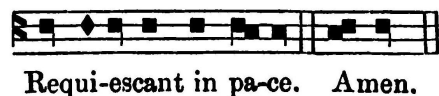
Notandum est quod quodocunque cantus istorum sequentium dicitur super Kyrie, idem etiam cantus sequatur super Ite, missa est.

In omnibus feriis per annum et in vigiliis Quatuor temporum (exceptis vigiliis Paschæ et Pentecostes et in hebdomada Pentecostes dicatur) et in missa Salus pópuli et de cruce, et in omnibus festis trium lectionum sine Te Deum, in quibus dicitur nocturnum, dicitur hic cantus:

In omnibus missis pro defunctis dicitur hic cantus:

Oratio dicenda a sacerdote post missam.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, conservátor animárum mundique redemptor; me famulum tuum ante maiestátem tuam prostratum benigníssime respice: et hoc sacrificium quod in honóre nóminis tui pro salúte fidélium tam vivórum quam mortuórum, ac etiam pro peccátis et offensiónibus nostris obtuli, piíssime respice, iram tuam amove a me, grátiam et misericórdiam tuam mihi concéde, jánuam paradísi mihi pande, et ab ómnibus malis me poténter éripe; et quicquid reatu próprio commisi indúlge; sic in hoc sáculo præcéptis tuis me fac perseveráre ut dignus efficiar electórum gregi copulári; te præstánte, Deus meus, cuius nomen benedictum honor atque regnum permanet in sácula sæculórum. Amen.¹

Oratio dicenda a sacerdote post missam.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, Jesu Christe, Dómine, esto propítius peccátis meis, per assumptionem córporis et ságuinis tui: tu enim loquens dixisti, Qui mánducat meam carnem et bibit meum ságuinem, in me manet et ego in eo. Ideo te supplex deprecor, ut in me cor mundum crees, et spíritum rectum in viscéribus meis innoves; et spíritu principáli me confirmáre dignéris; atque ab ómnibus insídiis diáboli ac vítiis emúndes ut gaudiórum coeléstiū mérear esse párticeps. Qui vivis et regnas.²

Oratio dicenda a sacerdote post missam.

GRÁTIAS tibi ago, Dómine Deus, omnipotens Pater, qui me dignátus es satiáre córpore et ságuine dilecti Fílii tui Domini nostri Jesu Christi. Deprecor immensam clementiam tuam, omnipotens et misericors Domine, ut hæc sancta communio non sit mihi ad iudicium seu ad condemnationem, sed sit mihi arrha fidei et scutum bonæ voluntatis ad evacuandas insidias inimici de mente mea, ad extirpandam superbix pestem, gulæ libidinem, et linguæ procacitatem, et ad illud introire convivium ubi lux vera et ubi sunt perpetua gaudia justorum. Item, peto, Domine, ut hæc sancta communio sit mihi dux et viaticum ad portum salutis æternæ. Ipsa sit mihi consolatio dum tribulor in cogitationibus; in bono proposito amor suavissimus; in tribulatione et angustia patientia: in infirmitate medicina. Per hæc sacramentissima mysteria quæ sumpsi, præsta mihi fidem rectam, spem firmam, caritatemque perfectam, mundi abrenunciationem, desiderii purificationem, mentis dulcedinem, tui ardentem dilectionem, ad dilecti Fílii tui passionis memoriam ac viscerosam compassionem; vitam meam plenam virtutibus in tua laude et sincera fide servare, et in hora exitus mei gratiam tanti mysterii cum vera fide, certa spe, et sincera caritate percipere, ut te videam sine fine. Amen.³

Presbyter, in Christi mensa
quid agis, bene pensa.
Aut tibi vita datur,
aut mors æterna paratur.

¹ ex 26 desumitur.

² ex 26 desumitur.

³ ex 26 desumitur.

Dum candela luit,
 se destruit officiendo;
 Presbyter ita ruit,
 si sit reus, celebrando.
 Mors tua, mors Christi,
 fraus mundi, gloria cœli,
 Et dolor inferni,
 sunt memoranda tibi.

Oratio **valde bona dicenda post celebrationem missæ.**

GRATIAS ago tibi, dulcissime Dómine Jesu Christe, lux vera, salus credéntium, solátium trístium, spesque cunctorum, gaudium angelorum. Quod me miserum et magnum peccatorem famulum tuum hodie sacratissimo corpore et sanguine tuo pascere dignatus es. Ideo ego miserimus, et innumerabilibus criminibus infectus, lacrymosis precibus implo-ro benignissimam misericordiam tuam et summam clementiam, ut hæc dulcissima refectio, summa et incomprehensibilis communio, non sit mihi in iudicio animæ meæ, sed prosit mihi in remedium ad evacuandas omnes insidias et nequitas diabolicæ fraudis, ita ut nulla ejus dominetur iniquitas in corde, corpore, anima et sensibus meis; sed tua clementia me perducatur ad superna convivia angelorum, ubi tu es vera beatitudo, clara lux, sempiterna lætitia. Amen.

Oratio **post Missam dicenda.**

GRATIAS tibi ago, Domine Jesu Christe, qui me immundum et indignum peccatorem ad sacerdotalem dignitatem pervenire fecisti, et mihi hodie ex dono

largifluæ bonitatis tuæ, et non ex meis meritis, concessisti gratiam consecrandi et percipiendi sacratissimum corpus tuum et sanguinem; et concede, quæso, per benignissimam misericordiam et ineffabilem pietatem et sanctissimam passionem et crucem tuam, ut hoc ineffabile sacramentum quod sumpsi indignus peccator, non sit mihi reatus ad pœnam sed intercessio salutaris ad veniam, ut quicquid hodie ad sanctum altare tuum deliqui, cogitationibus pravis, illicitis, immundis, minore reverentia quam debui, gestu, actu, vel aliqua negligentia, iteratione verborum vel corruptione mentis, vel quocunque modo, tuam sanctissimam pietatem implora, quatenus mihi clementer indulgere, et me plenissime ab his et ab omnibus digneris absolvere. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus. Per omnia sæcula sæculorum.¹

Oratio **dicenda post missam.**

OMNIPOTENS sempiternus Deus misericordissime, qui venisti peccatores redimere; peto te per dulcissimum sacramentum corporis et sanguinis tui, mysterium quod ego indignus accepi, ut mihi dones indulgentiam et remissionem omnium peccatorum meorum præsentium et futurorum; ut dignam agere valeam pœnitentiam, in bonis operibus perseverantiam habeam, ac toto corde meo te intelligere et quæ tibi placita sunt tota dilectione perficere, et te puro corde meditari; et post hanc vitam nunquam a te separari. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.²

¹ ex 20 desumitur.

² ex 20 desumitur.

**Oratio ad impetrandum bonum
finem, ac remissionem
peccatorum, tam pro se quam pro
amicis.**

DOMINE Deus, pater omnipotens, qui iustis præmia et delinquentibus veniam promisiisti; qui non vis mortem peccatorum nec lætaris in perditione morientium; te suppliciter deprecor, ut mihi famulo tuo **N.** dones per merita sanctissimæ Dei genetricis Mariæ et omnium sanctorum et electorum, et per tuam misericordiam, remissionem omnium peccatorum meorum, et perducas me ad illam pœnitentiam per quam David salvasti, et Petrum flentem respexisti, et Mariam Magdalenam mundasti. Expelle, Domine Jesu Christe, de corde meo quæ tibi displicent, et talem mihi infunde amorem ut te perfecte diligere ac timere possim, ut nec cogitem vel desiderem nisi quod tibi Domino placere cognovero. Deprecor te, beatissima virgo Maria, templum Domini, sacrarium Spiritus Sancti. Deprecor et vos sanctos archangelos Michaellem, Gabrielem, et Raphaellem, et sanctos angelos nobis ad custodiam deputatos, cum novem ordinibus angelorum; ut intercedatis pro me; Petrum, Paulum, Andream, Johannem, apostolosque omnes, martyres, confessores, virgines, omnes sanctos et electos Dei; ut dignentur mihi patrocinari, quando ante tribunal æterni regis præsentatus ero ad iudicandum. Commendo tibi, piissime Jesu Christe, omnes diligentes me et qui mei curam gerunt et qui mihi opem misericordiæ tribuunt, et omnes debitores meos sive propinquos, et etiam pro inimicis meis te peto ut eos ad pacem con-

vertas, et veram pœnitentiam agere concedas. Deprecor te, Domine Jesu Christe, ut omnes qui mei memoriam habent et qui se meis indignis precibus commendaverunt, et qui mihi aliquid caritatis vel pietatis impenderunt, seu et illos qui consanguinitate vel familiaritate vel confessionis affectu mihi propinqui sunt, tam ipsos qui consistunt in corpore quam ipsos qui teguntur funere, misericorditer numerare, et illos visitare jubeas; ut qui fideliter serviunt, et ab omnibus tueantur adversis, et hos meque absolvas ab omnibus pœnis, et perducas ad requiem sempiternam. Et hoc magnifice supplico, ut cum dies mortis meæ advenerit, tu ipse qui iudicas contra accusatores, fias mihi defensor, qui es benedictus in sæcula sæculorum. Amen.¹

Alia Oratio.

DEUS misericordiæ et veritatis, clementiam tuam suppliciter deprecor, ut mihi miserrimo innumerabilium veniam concedas peccatorum, quibus iram tuæ potentiæ provocavi; quatenus, te miserante, in hac vita secundum tuam voluntatem purgatus ad beatitudinis æternæ participatione(m) pertingam: cunctis etiam in corpore sive extra corpus fidelibus qui mihi spirituali vel carnali conjunctione cohærent, et qui se mihi confitendo vel rogando commendaverunt; necnon et quorum pecunias et eleemosynas suscepi, vel qui per meam malitiam seu negligentiam corrupti sunt, manum misericordiæ tuæ porrigas, et per ineffabilem largitatem tuam optatam eis indulgentiam peccatorum concedas, et ad requiem beatorum eos perducas. Amen.²

¹ ex 33 desumitur.

² ex 33 desumitur.

Missa **recollectionis festorum beatæ Mariæ Virginis.****Officium.**

AUDEÁMUS omnes in Dómino,
diem festum celebrántes sub
honóre Mariæ vírginis, de cujus
solemnitatibus gaudent ángeli: et colláu-
dant Fílium Dei.

Ps. 44 Eructávit cor meum verbum bo-
num; dico ego ópera mea regi.

Glória Patri.

Oratio.

DEUS, qui nos conceptionis, nativita-
tis, annunciationis, visitationis, pu-
rificationis, et assumptionis beatæ et glo-
riosæ virginis Mariæ gáudia recoléndo læ-
tíficas; concéde nobis sic láudibus ejus et
servítio digne insístere, ut ¹eam¹ in omni
necessitate et angústia, et præcipue in ho-
ra mortis, præsentem et auxiliatricem sen-
tiámus, et tecum post mortem per ipsam,
et cum ipsa, gaudére mereámur in cœlis.
Per Dóminum nostrum.

Lectio libri Sapientiæ. Cant. 2

SURGE, própera, amica mea, speciós-
sa mea, et veni, columba mea, in
foraminibus petrá, in cavérnis macériæ.
Osténde mihi faciém tuam; sonet vox tua
in áuribus meis. Vox enim tua dulcis est, et
fácies tua decóra. Quam pulchra es, amí-
ca mea, quam pulchra es; oculi tui co-
lumbárum, absque eo quod intrinsecus la-
tet. Capilli tui sicut greges caprarum quæ
ascenderunt de monte Galaad. Dentes tui
sicut greges tonsarum, quæ ascenderunt
de lavacro. Tota pulchra es, amica mea,
et macula non est in te. Veni de Libano,
sponsa mea, veni de Libano; veni coro-
naberis. Vulnerasti cor meum, soror mea,
sponsa, vulnerasti cor meum. In uno ocu-
lorum tuorum et in uno crine colli tui;

mel et lac sub lingua tua, et odor vesti-
mentorum tuorum sicut odor thuris.

Gradale. Luce splendida fulgebis, et om-
nes fines terræ adorabunt te.

℣. Nationes ex longinquo ad te venient et
munera deferentes adorabunt in te Domi-
num, et terram tuam sanctificationem ha-
bebunt.

Alleluya. **℣.** Beati omnes qui diligunt te,
virgo: et qui gaudent super pace tua: be-
nedictus Dominus qui exaltavit te et po-
suit super te regnum ejus in sæcula sæcu-
lorum.

Sequentia.

MITTIT ad sterilem
non quemvis nuntium
sed summi angelum
luce refulgentem
amator hominis.

Miratur et credit
et læta concipit
Dei genitricem
quam gaudens peperit
cunctis amabilem.

Virgo singularis
manet in abdito;
mente servit Deo
canticis et hymnis
mundo profutura.

Castum propositum
voto confirmavit,
angelos meretur
habere consortes
nostra reparatrix.

A summo cardine
mittit archangelum,
audit et suscipit
puella nuntium,
credit et concipit.

¹ etiam.—13

Festinat gravida
 virgo puerpera,
 visitat sterilem
 matrem præcursoris
¹Rex¹ ineffabilis.
 Mundi redemptorem
 peperit intacta,
 gaudium angelis
 pretium hominum
 victisque triumphum.
 Humilis infantem
 Deo repræsentat
 illi munus offert
 quod lex præceperat
 hoc senex excipit.
 Mundi dominatrix
 choros angelorum
 transcendit assumpta
 regina cœlorum,
 Dei mater alma.
 Illic concathedrat
 virginem Filium
 imponit coronam
 super caput ejus
 ad gloriam Dei.
 Ista mirifica
 plebs tua celebrat;
 tibi mente psallit
 et voce jubilat,
 mater orphanorum.
 Pro nobis obtine
 genitrix veniam
 et reatum dilue
 et dona patriam
 in arce siderum. Amen.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 1

IN illo tēpore, Exsurgens Mariā abiit in montāna cum festinātiōe, in civitatem Juda: et intrāvit in domum Zachariæ et salutāvit Elizabēth. Et factum est, ut audīvit salutatiōnem Mariæ Elizabēth,

exultāvit in gāudio infāns in útero ejus. Et replēta est Spīritu Sancto Elizabēth, et exclamāvit voce magna et dixit; Benedīcta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. Et unde hoc mihi, ut veniat mater Dómini mei ad me? Ecce enim ut facta est vox salutatiōnis tuæ in áuribus meis, exultāvit infāns in útero meo. Et beāta quæ credidisti, quóniam perficiētur ea, quæ dicta sunt tibi a Dómino. Et ait Mariā; Magnificat ánima mea Dóminum; et exultāvit spīritus meus in Deo salutári meo.

Offertorium. Beatam te dicent omnes generationes quia fecit tibi Dominus magna qui potens est: et sanctum nomen ejus.

Secreta.

DOMINE Jesu Christe, sanctarum cogitationum suspirator; qui servos tuos gloriosam matrem tuam honorare docuisti; concede propitius ipsius solemnem cum sacrificio laudis debita cum devotione celebrare in terris, ut ejus intercessione regnando jubulare mereamur in cœlis. Qui vivis et regnas Deus.

Præfatio de beata Virgine Maria.

Communio. Benedicite Deum cœli cum timore: et exsultate ei cum tremore: quia fecit nobiscum misericordiam: cum in cœlis matrem pro nobis esse voluit advocatam.

Postcommunio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, sacramenta quæ sumpsimus in honore beatæ Mariæ virginis matris immaculato corde servare: ut nunc festa ejus colentes, post excessum hujus vitæ ad ipsius mereamur transire consortium. Per eundem Dominum.

¹ res.—26

Cautelæ Missæ.¹

Sequuntur informationes et cautelæ observandæ presbytero volenti divina celebrare.

Prima cautela est, ut sacerdos missam celebraturus conscientiam suam per puram confessionem optime præparet, ²sacramentum² vehementer desideret, et confiteri intendat. Notulam de modo agendi officium memoriter et bene sciat. Gestus valde compositos ac devotos habeat. Cum enim quilibet teneatur Deum diligere ex toto corde, ex tota anima, et ex totis viribus suis; hic Deum diligere non probatur, qui in mensa Altaris ubi Rex regum et Dominus omnium tractatur et sumitur, irreligiosus, indevotus, impudicus, distractus, vagus, aut desidiosus apparuerit. Attendat igitur unusquisque quod ad mensam magnam sedeat. Cogitet qualiter eum præparari oporteat. Sit cautus et circumspectus. Stet erectus; non jacens in Altari. Cubitos jungat lateribus. Manus exaltet, ut extremitates digitorum modicum super humeros videantur. Intellectum signis et verbis coaptet, quoniam magna latent in signis, majora in verbis, maxima in intentione. Tres digitos jungat quibus signa faciat, reliquos duos in manu componat. Signa faciat directe non oblique, alte satis ne calicem evertat. Non circulos pro crucibus. Cum vero inclinandum erit, non oblique sed directe ante Altare, toto curvatus corpore se inclinet.

Secunda est, ut non putet sed certo sciat se debitas materias habere; hoc est panem triticeum et vinum cum aqua modica. De vino et aqua poterit sic certificari. Exi-

gat a ministro ut gustet tam vinum quam aquam. Ipse autem presbyter gustare non debet. Guttam fundat in manum; digito terat et odoret; sic erit certior. Non credat ampullæ signatæ, non colori, quoniam sæpius fallunt. Videat calicem ne sit fractus. Consideret vinum; si est ³acetosum,³ nullo modo celebret; ⁴si est acetosum,⁴ dissimulet; si nimis aquosum, abstineat, nisi sciat vinum aquæ prævalere. Et in omni casu, si contingat dubitari vel propter acedinem vel propter mixturam vel illimpiditatem, utrum possit confici, consulimus abstinere; quia in hoc sacramento nihil sub dubio est agendum, ubi certissime est dicendum, **Hoc est enim corpus meum** et **Hic est enim calix sanguinis mei**. Item oblatas convenientes eligat, et vinum competenter infundat; quia hoc sacramentum debet sensibus deservire ad videndum, tangendum, et gustandum; ut sensus reficiatur ex specie, et intellectus ex re contenta foveatur. Aqua etiam in parvissima quantitate infundatur, ut a vino absorbeatur et saporem vini recipiat; non est enim periculum quantumcunque modicum apponatur de aqua; est autem periculum si multum. Apponitur etiam aqua solum ad significandum. Sed una gutta tantum significat quantum mille. Ideo caveat sacerdos ne cum impetu infundat, ne nimis cadat.

Tertia est, ut Canonem morosius legat quam cætera. Et præcipue ab illo loco, **Qui pridie quam pateretur accepit**. Tunc enim respirans attendere debet, et se totum colligere, si prius non potuit, singulis ver-

¹ Has primas cautelas non habet 15.

² conficere.—55P.

³ ita 26. etc. corruptum.—55P

⁴ sed si acidum.—13.

bis intendens. Et dum dixerit **Accipite et manducate ex hoc omnes** respiret, et uno spiritu tractim dicat **Hoc est enim corpus meum**; sic non immiscet se alia cogitatio. Non enim videtur esse rationabile discontinuare formam tam brevem, tam arduam, tam efficacem, cujus tota virtus dependet ab ultimo verbo, scilicet **meum**, quod in persona Christi dicitur. Unde non debet cuilibet verbo punctus imponi; cum id nulla ratione valeat ut dicatur, **Hoc, est, enim, corpus, meum.** sed totum simul proferat. Pari modo hoc idem in forma consecrationis sanguinis observetur.

Item, proferendo verba consecrationis circa quamlibet materiam, sacerdos semper intendat conficere id quod Christus instituit et Ecclesia facit.

Quarta est, ut si plures hostias habet consecrare, debet harum unam elevare quam sibi deputaverat a principio ad missam, et teneat illam penes alias, ita quod visum et intentionem ad omnes simul dirigat, et signando et dicendo **Hoc est enim corpus meum** omnes cogitet quas demonstrat.

Consulimus quoque ut Canonem presbyter ¹memoriter¹ sciat, quia devotius dicitur; semper tamen liber habeatur, ut ad ipsum memoriter recurratur.

Quinta est, ut dum sumat, nunquam uno haustu calicem sumat; ne propter impetum tussis inopinate occurrat; sed bis vel ter caute sumat, ut impedimentum non habeat. Si vero plures hostias debet sumere, ut quando hostia est renovanda, primo sumat eam quam confecit et sanguinem; post hæc alias quæ supersunt; suam prius

sumat quam alias, quia de suis credit et scit, de aliis credit et nescit; demum desuper ablutiones, et non prius.

Sexta est, ut paucorum nominibus se astringat in Canone; nec perpetuo, sed quamdiu velit faciat, quando velit omitat: quia Canon de multitudine nominum prolixatur; et per hoc cogitatio distrahitur. Dignum tamen est, ut pater, mater, frater, soror, ibi nominentur, et si qui pro tempore commendantur, et specialiter pro quibus missa celebratur. Non tamen ibi fiat vocalis expressio sed mentalis.

Septima est, ut ante missam non os vel dentes lavet, sed tantum labia exterius, ore clauso, si indiget;² ne forte aquæ ³gustum³ cum saliva immittat. Post missam etiam caveat ⁴execrationes⁴ quantum potest, donec comederit et biberit; ne forte aliquid inter dentes remanserit aut in faucibus quod ⁵execrando⁵ ejiceretur. Quamvis autem missa devotissime sit celebranda, contemplationis causa; est tamen modus habendus, ne protractione nimia vel acceleratione fiat homo notabilis. Nam acceleratio signum est incuriæ; protractio est occasio detractationis. Sed medio tutissimus ibit. Eo autem affectu est quælibet missa habenda et dicenda a quocunque sacerdote, quasi prima dicatur et nunquam amplius sit dicenda. Tam magnum enim donum semper debet esse novum.

Habeat itaque sacerdos diligentiam ad conficiendum, reverentiam ad tangendum, et devotionem ad sumendum. Sic sentiendo et agendo, digne tractabitur sacramentum, rite peragetur officium, atque pericula et scandala evitabuntur.

¹ ita 26. etc. diligenter.—55P.

² secundum aliquos.—26.

³ ita 26. etc. guttam.—55P.

⁴ ita 26. etc. execrationes.—4L. 55P.

⁵ ita 26. etc. excreando.—4L. 55P.

Item in Collectis dicendis semper impar numerus observetur. Una propter unitatem Deitatis. Tres propter trinitatem personarum. Quinque propter quinquepartitam passionem Christi. Septem propter septiformem gratiam Spiritus Sancti. Septenarium numerum excedere non licet.

Item, quodcumque oratio dirigitur solum ad Patrem, in fine dicatur **Per Dominum nostrum Jesum Christum**. Si vero dirigitur ad Patrem, et mentio fit Filii in ipsa, in fine dicatur **Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum**. Si autem oratio dirigitur solum ad Filium, in fine dicatur **Qui cum eodem Patre et Spiritu Sancto**. Et si mentio Spiritus Sancti in quacunque oratione fiat, in fine dicatur,¹ **eiusdem Spiritus Sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.**

Incipiunt **²cautelæ servandæ² quid agendum sit circa defectus vel casus qui oriri possunt in missa, et præsertim circa consecrationem eucharistiæ.**

Primo, quid sit agendum cum sacerdos ³deficit.³

Si sacerdos deficiat sive moriatur ante Canonem, non est necesse ut alius missam compleat. Si tamen alius vult celebrare, debet ab initio missam reincipere, et totum rite peragere.

Si autem in Canone deficiat, factis jam aliquibus signis; tamen ante ⁴transubstantiationem et ⁴consecrationem sacramenti: tunc alius sacerdos ab illo loco ubi ille dimisit debet reincipere, et tantum illud supplere quod omissum est.

Si autem sacerdos in actu consecrationis deficiat, verbis aliquibus jam in parte prolati sed in toto non completis; secundum Innocentium, alius sacerdos debet incipere ab illo loco **Qui pridie**.

Si tamen sacerdos deficiat, consecrato corpore sed non sanguine: alius sacerdos compleat consecrationem sanguinis, incipiens ab illo loco **Simili modo**.

Si, consecrato corpore, percipiat vinum non esse in calice: debet hostia munde reponi in corporali, et, calice rite præparato, incipiat ab illo loco **Simili modo**.

Si ante consecrationem sanguinis percipiat aquam non esse in calice, debet statim apponere et conficere.

Si autem post consecrationem sanguinis percipiat quod aqua desit in calice; debet nihilominus procedere, nec debet miscere aquam cum sanguine, quia pro parte sequeretur corruptio sacramenti; debet tamen sacerdos dolere et puniri.

Si post consecrationem sanguinis percipiat quod vinum non fuerit positum sed aqua tantum in calice; siquidem hoc percipit ante sumptionem corporis, debet aquam deponere, et imponere vinum cum aqua, et resumere consecrationem sanguinis ab illo loco **Simili modo**.

Si percipiat hoc post sumptionem corporis, debet apponere de novo aliam hostiam iterum cum sanguine consecrandam, secundum doctores ⁵in sacra pagina; debet autem ⁵resumere verba consecrationis ab illo loco **Qui pridie**; in fine autem iterum debet sumere hostiam illam ultimo consecratam, non obstante si prius sumpsit aquam et etiam illum san-

¹ et.—98. 4L.

² ita 26. etc. aliæ cautelæ.—55P.

³ deficiat.—94. 98. 4L.

⁴ transubstantialem.—55 P. transubstantialem et.—26.

⁵ et.—15.

guinem. ¹Innocentius tamen dicit, quod si ex prolongatione sacerdos timet scandalum, quod sufficiunt tantum illa verba per quæ consecratur sanguis, scilicet **Simili modo**, et sic sumere sanguinem.¹

Quid autem faciet cum aquam sumpto corpore jam habet in ore, et jam primo sentit quod sit aqua—utrum debeat eam deglutire vel emittere: require in Summa Hostiensis in titulo “de celebratione Missæ.” Tutius tamen est eam deglutire quam emittere; et hoc ideo ne aliqua particula corporis cum aqua exeat.

Item si sacerdos post consecrationem recordetur se non esse jejunum, vel commississe aliquod peccatum, vel esse excommunicatum; debet nihilominus procedere, cum proposito satisfaciendi et absolutionem impetrandi.

Si autem ante consecrationem recordetur prædictorum; tutius est missam incœptam deserere, et absolutionem petere; nisi inde grave scandalum oriatur.

Item si musca vel aranea vel aliquid talium ante consecrationem in calicem ceciderit, vel etiam venenum immissum fore deprehenderit; vinum debet effundi quod est in calice, et abluto calice aliud vinum cum aqua poni ad consecrandum. Sed si aliquod horum post consecrationem acciderit; debet musca vel aranea vel aliquid talium caute capi, et diligenter inter digitos pluries lavari, et vermis comburi; et ablutio cum cineribus combustis in sacratio reponi. Venenum autem nullo modo debet sumi; sed cum reliquiis debet sanguis talis cui venenum est immissum in vasculo mundo conservari. Et ne sacra-

mentum maneat imperfectum, debet calicem denuo rite præparare, et resumere consecrationem sanguinis ab isto loco **Simili modo posteaquam cœnatum est**.² Et nota quod secundum doctores, nihil abominabile sumi debet occasione hujus sacramenti.²

Item si sacerdos non recolit se dixisse aliquid horum quæ debuit dicere, non debet mente turbari; non enim qui multa dicit semper³ recolit quæ dixit. Etiam, si sibi pro certo constat quod aliqua omiserit; si talia non sunt de necessitate sacramenti, sicut sunt Secretæ vel aliqua verba Canonis, ultra procedat, nec aliquid resumat. Si tamen probabiliter sibi constat quod omisit aliquid quod sit de necessitate sacramenti, sicut forma verborum per quam consecratur, omnia verba consecrationis super suam materiam resumere debet,⁴ quia consecratio facta non esset; quod tamen non oportet, si prætermissa esset conjunctio **enim** vel alia verba quæ præcedunt vel sequuntur formam: quæ non sunt de ipsius substantia.

Si autem sacerdos dubitaret an aliquod verbum pertinens ad substantiam formæ omisisset vel non; nullatenus debet servare formam conditionalem, sed sine temeraria assertione formam totam super suam propriam materiam debet resumere cum hac intentione, quod si consecratio esset facta, nullo modo⁵ voluisset consecrasse;⁵ sed si consecratio non esset facta, vellet corpus et sanguinem consecrare.

Item, si quis tempore consecrationis ab actuali intentione et devotione distractus fuerit, nihilominus consecrat, dummodo

¹ non habet 15.

² non habet 15.

³ omnium.—94. 98. 4L.

⁴ non habet 15.

⁵ ita 26. etc. vellet consecrare.—55P.

intentio habitualis in eo remanserit; summo sacerdote, scilicet Christo, supplente ejus defectum.⁴

Si autem per nimiam distractionem habitualis intentio cum actuali tolleretur, videtur quod deberet verba consecrationis cum actuali intentione resumere, sic tamen quod nollet consecrare si consecratio facta esset.

Item, si hostia consecrata propter frigus vel alia de causa labitur sacerdoti in calicem, sive ante divisionem hostiæ sive post; non debet eam de sanguine extrahere, nec aliquid propter hoc reiterare vel immutare circa celebrationem sacramenti, sed procedat in signis et in aliis ac si haberet eam in manibus.

Si eucharistia ad terram ceciderit, locus ubi jacuit radatur et incineretur per ignem, et cinis juxta altare recondatur.

Item, si per negligentiam aliquid de sanguine stillaverit super tabulam quæ terræ adhæret, stilla per sacerdotem cum lingua lambatur et locus tabulæ radatur; et rasura igni comburatur, et cinis juxta altare cum reliquiis recondatur; et quadraginta diebus pœniteat cui hoc accidit.

Si vero super altare stillaverit calix; sorbeatur stilla, et tribus diebus pœniteat.

Si vero super linteam et ad aliud stilla pervenerit, quatuor diebus pœniteat. Si usque ad tertium, novem diebus pœniteat. Si usque ad quartum stilla sanguinis pervenerit, viginti diebus pœniteat: et linteamina quæ stilla tetigerit tribus vicibus lavet sacerdos vel diaconus, calice supposito, et ablutio cum reliquiis recondatur.

Item, si quis aliquo casu gulæ eucharistiam evomuerit; vomitus ille debet incinerari, et cineres juxta altare debent recondi. Et si fuerit clericus, monachus,

presbyter, vel diaconus, quadraginta diebus pœniteat: episcopus septuaginta; laicus triginta.

Si vero ex infirmitate evomuerit, quinque diebus pœniteat.

Qui vero non bene custodit sacramentum, ita quod mus vel aliud animal comederit; quadraginta diebus pœniteat.

Qui autem perdiderit illud, vel pars ejus ceciderit et non fuerit inventa: triginta diebus pœniteat. Eadem pœnitentia videtur dignus sacerdos per cujus negligentiam putrescunt hostiæ consecratæ: dictis autem diebus pœnitens debet jejunare, et a communione et a celebratione abstinere. Pensatis tamen circumstantiis delicti et personæ, potest minui vel augeri pœnitentia prædicta, secundum arbitrium discreti confessoris. Hoc tamen tenendum est, quod ubicunque inveniuntur species sacramenti integræ, reverenter sumendæ sunt; quod si sine periculo fieri non potest, sunt tamen pro reliquiis reservandæ.

Item si hostia vel pars hostiæ inventa fuerit sub palla vel corporali; et dubitatur si est consecrata vel non: debet eam post sumptionem sanguinis reverenter sumere, ut in titulo “de celebratione missæ” plenius invenies.

Item circa materiam sanguinis, vide ne sit agresta, vel vinum ita debile quod nullo modo habeat speciem vini; ne sit aqua rubea expressa de panno intincto in vino rubeo; ne sit acetum vel vinum omnino corruptum; ne sit claretum, vel vinum de moris aut malogranatis confectum: quia veram speciem vini non retinent.

Conficiens cum vino quod est in via corruptionis, vel ad corruptionem¹ gravissime peccat, licet conficiat; quoniam non retinet speciem vini.

¹ tendens.—13. 26.

Item cavendum est ne apponatur nisi modicum de aqua; quia si tantum poneretur quod speciem vini tolleretur, non conficeretur.

Item, si qua hic desunt, requirantur in Summa et Lectura Hostiensis in titulo “de celebratione missarum.”

Deo gratias.

¹Incipit proprium festivitatum
sanctorum ²et sanctarum ad
consuetudinem² ecclesiæ Sarum;
et primo¹ in vigilia **sancti Andreæ**
apostoli.

Ad Missam: Officium. Matt. 4

Q^UOMINUS secus mare Galilææ vi-
dit duos fratres, Petrum et An-
dræam, et vocavit eos, venite
post me, faciam vos fieri piscatores homi-
num.

Ps. 18 Cœli enarrant glóriam Dei: et ópe-
ra mánuum ejus annúnciat firmaméntum.

Oratio.

Q^UÆSUMUS, omnipotens Deus, ut beá-
tus Andréas apóstolus tuum pro no-
bis implóret auxiliúm; ut a nostris reátibus
absolúti a cunctis etiam periculis eruámur.
Per.

**Memoria fiat de martyribus, si ante Ad-
ventum hæc vigilia contigerit; si infra, ne-
quaquam.**

Oratio.

D^EUS, qui nos beatórum martýrum
tuórum Saturníni atque Sisinnii
concedís natalitiis pérfrui, eórum nos trí-
bue méritis adjuvári. Per Dóminum.

Epistola. Benedictio Dómini **ut in Com-
muni, fol. 572.**

Gradale. Ps. 138 Nimis honoráti sunt
amici tui, Deus: nimis confortátus est
principátus eórum.

¶ Dinumerábo eos: et super arénam mul-
tiplicabúntur.

**Si hæc vigilia in Dominica evenierit, di-
citur sequens**

Allelúya. ¶ **Ps. 18** In omnem terram ex-

ívit sonus eórum: et in fines orbis terræ
verba eórum.

**et dicatur Missa in capitulo. Et hoc in
omnibus Missis propriis de vigiliis quæ in
Dominica contingunt, observetur, nisi in
vigilia Nativitatis Domini tantum.**

Evangelium: secundum Johannem. c. 1

I^N illo témpore, Stabat Johánnes et ex
discípulis ejus duo. Et respiciens Je-
sum ambulántem, dixit; Ecce Agnus Dei.
Et audiérunt eum duo discípuli loquén-
tem, et secúti sunt Jesum. Convérsus au-
tem Jesus, et videns eos sequéntes se, di-
xit eis; Quid quæritis? Qui dixerunt ei;
Rabbi, (quod dicitur interpretátum, ma-
gíster) ubi hábitas? Dicit eis; Veníte et vi-
dète. Venérunt et vidérunt ubi manéret,
et apud illum mansérunt die illo. Ho-
ra ³autem³ erat quasi décima. Erat au-
tem Andréas frater Simónis Petri, unus ex
duóbus, qui audierant a Johánne, et secú-
ti fúerant eum. Invenit hic primum fra-
trem suum Simónem, et dixit ei; Invé-
nimus Mésziam (quod est interpretátum,
Christus). Et addúxit eum ad Jesum. In-
túitus autem eum Jesus, dixit; Tu es Si-
mon filius Johanna: tu vocáberis Cephas
(quod interpretátur Petrus). In crástinum
autem vóluit exíre in Galilæam, et invénit
Philíppum. Et dicit ei Jesus; Séquere me.
Erat autem Philíppus a Bethsáida, civitáte
Andréæ et Petri. Invenit Philíppus Nathá-
nael, et dicit ei; Quem scripsit Móyses in
lege et prophétæ invénimus Jesum filium
Joseph a Názaeth. Et dicit ei Nathánael;
A Názaeth potest áliquid boni esse? Di-
cit ei Philíppus; Veni et vide. Vidit Jesus
Nathanaelem veniéntem ad se, et dixit de
eo; Ecce vere Israelíta, in quo dolus non
est. Dicit ei Nathánael; Unde me nosti?

¹ non habent 92 4L. 15. 57. Grad.

² secundum usum.—94. 97. 98.

³ enim.—13. 15. 26.

Respóndit Jesus et dixit ei; Priúsqvam te Philíppus vocáret, cum esses sub ficu, vidi te. Respóndit ei Nathánael et ait; Rabbi, tu es Fílius Dei: tu es rex Israel. Respóndit Jesus et dixit ei; Quia dixi tibi, vidi te sub ficu, credis? majus his vidébis. Et dicit eis: Amen, amen, dico vobis; vidébitis cœlum apértum et ángelos Dei ascendéntes et descendéntes supra Fílium Hóminis.

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

SACRÁNDUM tibi, Dómine, munus offerimus, quo beáti Andréæ 'apóstoli tui¹ solémnia jejúniis et devótis officiis recoléntes, purificatióem quoque nostris méntibus implorámus. Per Dóminum. In unitate.

Alia Secreta.

OBLATUM tibi, Domine, munus pro beatorum martyrum tuorum Saturnini atque Sisinnii passione propitius assume; quod eorum intercessione majestati tuæ fiat acceptum.

Præfatio quotidiana.

Communio. Johan. 1 Dixit Andréas Simóni fratri suo: invénimus Méssiam qui dicitur Christus: et addúxit eum ad Jesum.

Postcommunio.

PERCÉPTIS salutáribus sacraméntis humiliter te, Dómine, deprecámur, ut intercedénte beáto Andréa apóstolo tuo, quæ pro illius veneránda ²égimus² solémitáte, nobis proficiant ad ³salútem.³ Per Dóminum.

Alia Postcommunio.

UT hæc communio nos, Domine, tua visitatione dignos efficiat, beati Saturnini martyris tui sociorumque ejus pia, quæsumus, intercessio semper imploret. Per Dominum. In unitate.

In die sancti Andreae.

Ad Missam: Officium. Ps. 138

MIHI autem nimis honoráti sunt amici tui, Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

Psalmus. Dómine, probásti me et cognovísti me: tu cognovísti sessiόnem meam et resurrectionem meam.

Gloria Patri.

Si extra Adventum contigerit, dicitur Glória in excélsis. **Si vero infra, non dicitur, sed post Orationem, scilicet** Majestátem, **fiat Memoria de Adventu et de Sancta Maria. Et hoc in omnibus festis sanctorum quæ infra Adventum contigerint, observetur.**

Oratio.

MAJESTÁTEM tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas apóstolus éxstitit prædicátor et rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercëssor. Per.

Ad Romanos. c. 10

FRATRES, Corde crédito ad justítiam, ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim scriptúra; Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distíctio Judæi et Græci. Nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ívocant

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² gerimus.—94.

³ medelam.—94.

illum. Omnis enim quicunque invocaverit nomen Domini, salvus erit. Quomodo ergo¹ invocabunt, in quem non crediderunt? aut quomodo credent ei quem non audierunt? Quomodo autem audient sine praedicante? quomodo vero praedicabunt nisi mittantur? Sicut scriptum est: Quam speciosi pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona. Sed non omnes obediunt evangelio. Esaías enim dicit: Domine, quis credidit auditui nostro? Ergo fides ex auditu; auditus autem per verbum Christi. Sed dico. Numquid non audierunt? Et quidem in omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terra verba eorum.

Gradale. Ps. 44 Constitues eos principes super omnem terram: memores erunt nominis tui, Domine.

✠ Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: propterea populi confitebuntur tibi.

Alleluya. ✠ Diléxit Andréam Dominus: in odorem suavitatis.

Sequentia.

SACROSANCTA hodierna
festivitatis praenonia
Digna laude universa
categorizet Ecclesia.
Mitissimi sanctorum
sanctissima
extollendo merita;

Apostoli Andreae
admiranda
praeulgentis gratia.

Hic, accepto a Johanne Baptista
Quia venisset qui tolleret peccata,
Mox ejus intrans habitacula
audiebat eloquia,
Inventoque fratre suo Bariona,

Invenimus ait ovans Messiam.
Et duxit eum ad² dulcifluam²

Salvatoris praesentiam,
Hunc perscrutantem maria
Christi vocavit clementia,
Artem piscandi commutans
dignitate apostolica.
Hujus animam post clara
festi Paschalis tempora
Sancti Spiritus praeclara
perlustravit potentia,
Ad praedicandum populis poenitentiam
Et Dei Patris per Filium clementiam.
Gratulare ergo tanto patre, Achaia,
Illustrata ejus salutare doctrina,
Honorata multimoda
signorum frequentia.

Et tu gemens plora,
trux carnifex Aegea;
Te lues inferna
et mors tenet aeterna,
Et Andream felicia
per crucem manent gaudia.

Jam regem tuum spectas,
jam adoras
jam in ejus conspectu Andrea stas.
Odorem suavitatis
jam aspiras
quam divini amoris aromata dat.
Sis ergo nobis inclyta
Dulcedo spirans intima
Caelestis vitae balsama.

Sciendum est quod in omnibus festis ix. lectionum vel iii. lectionum cum regimine chori³ dicatur Sequentia ad Missam, extra Septuagesimam usque ad Pascha; nisi in festis plurimorum Confessorum et in festo sancti Michaelis in monte Tumba. In octavis vero et infra, sive fuerint cum regimine chori sive non, Sequentia ad Missam

¹ sic 34. etc.—autem.—4L. 13. 26.

² lucifluam.—94.

³ **et in commemoratione beatæ Mariæ et sancti loci.**—Grad.

non dicitur, nisi per octavas et in octavis¹ Visitationis,¹ Assumptionis, et Nativitatis beatæ Mariæ, et in Dominica infra octavas et in octavis Dedicationis ecclesiæ, et in octavis apostolorum Petri et Pauli.

Secundum Matthæum. c. 4

IN illo témpore, Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres Simónem qui vocátur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Erant enim piscatóres. Et ait illis; Veníte post me, et fáciam vos fieri piscatóres hóminum. At illi contínuo, relictis rétibus, secúti sunt eum. Et procédens inde, vidit álios duos fratres, Jacóbum Zebedéi et Johánnem fratrem ejus in navi cum Zebedéo patre eórum, reficiéntes rétia sua; et vocávit eos. Illi autem statim relictis rétibus et patre, secúti sunt eum. Credo.

Offertorium. Ps. 138 Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

Secreta.

SACRIFÍCIUM nostrum tibi, Dómine, quæsumus, beáti Andréæ precátio sancta concíliet: ut cujus honóre solémniter exhibétur, ejus meritis efficiátur accéptum. Per Dóminum.

Præfatio. Et te, Dómine.

Hæc Præfatio dicitur in omnibus festis apostolorum et evangelistarum, et per octavas apostolorum Petri et Pauli atque Andreæ; præterquam in festo sancti Johannis apostoli in hebdomada Nativitatis Domi-

ni. In octavis vero eiusdem dicitur et in festo ejusdem in Paschali tempore.

Communio. Matt. 4 Veníte post me, fáciam vos fieri piscatóres hóminum: at illi relictis rétibus et navi secúti sunt Dóminum.

Postcommunio.

SÚMPSIMUS, Dómine, divína mystéria, beáti Andréæ festivité lætántes, quæ sicut tuis sanctis ad glóriam, ita nobis, quæsumus, ad véniam prodésse perficias. Per Dóminum.

Per octavas dicitur Missa de sancto Andrea, sicut in prima die; sed sine Sequentia et Credo, et nisi Missa Salus pópuli restat cantanda; et nisi in sabbato, quando fit plenum servitium de sancta Maria; et nisi infra Adventum Domini. Infra Adventum vero nihil fiet de eo, præter memoriam, usque ad octavam diem; tunc enim de eo totum fiat servitium² nisi in sabbato vel in Dominica contigerit; et tunc dicitur Missa de octavis in capitulo.² Quando vero festum sancti Andreas a Dominica differtur in secundam feriam, tunc in sequenti³ Dominica dicatur Missa de octavis in capitulo cum una Oratione. Similiter quando festum sancti Nicolai a Dominica differtur in secundam feriam, tunc in⁴ ipsa secunda feria missa de octavis dicitur in capitulo, similiter⁴ cum una Oratione. Eodem modo una Oratio tantum dicitur ad Missam quæ dicitur in capitulo in octavis sancti Laurentii,⁵ atque ad missam de sancta Sabina.⁵

¹ non habent 92. 94. 98. 4L. 57. Grad.

² non habent 92. 98.

³ sabbato vel. — Grad.

⁴ sequenti dominica ipsa secunda feria, missa de ipsis octavis in capitulo dicitur. — Grad. (*Sed hic, ut alibi, minus accurate quam Missalia Graduale impressum esse videtur; verba enim sequenti dominica sensu carent.*)

⁵ non habent 92. 94. 97. 98.

Sancti Osmundi, **episcopi et confessoris.**

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdotií dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui nos beáti Osmúndi confessóris tui atque pontíficis hodiérna festivitáte lætíficas; tuam súpplices exorámus cleméntiam, ut cujus solémnia devótis officiis venerámur, ejus piis suffrágiis ætérnæ vitæ remédia consequámur. Per.

Epistola. Ecce sacérdos magnus qui in diébus suis **in Communi, fol. 596.**

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

℣. Dixit Dóminus dómīno meo: sede a dextris meis.

Allelúya. **℣. Esai. 35** Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia, Adest nobis ut in Communi, fol. 597.

Evangelium. Homo quidam péregre **ut in Communi, fol. 599.**

Offertorium. Ps. 88 Invēni David servum meum, et in óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

Secreta.

PROPITIÁRE, Dómine, quæsumus, supplicatióibus nostris; et, intercedēte pro nobis beáto Osmúndo confessóre tuo atque pontífice, his sacraméntis cœl-

éstibus serviētes, ab omni culpa líberos esse concéde; ut purificāte nos grátia tua, iisdem quibus famulámur mystériis emundémur. Per.

Communio. Matt. 25 Dómine, quinque talénta tradidisti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum: euge serve fidélis: quia in pauca fuisti fidélis, supra multa te constitúam: intra in gáudium dómīni tui.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Dómine Deus noster, ut divinis mystériis expiáti, intercedēte beáto Osmúndo confessóre tuo atque pontífice, ad supérni plenitúdinem sacraménti, cujus libávimus sancta, tendámus. Per Dóminum.

Sancti Nicolai **episcopi et confessoris.**

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et príncipem fecit eum: ut sit ei sacerdotií dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui beátum Nicoláum pontíficem tuum innúmeris decorásti miráculis, tríbe nobis, quæsumus, ut ejus méritis et précibus a gehénnæ incéndibus liberémur. Per Dóminum.

Epistola. Ecce sacerdos magnus qui in diébus suis **in Communi, fol. 596.**

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiόνibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

℣. Vitam pētiit: et tribuísti ei longitúdinem diérum in sǎculum sǎculi.

Allelúya. **℣. Esai. 35** Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia.

QONGAUDENTES exsultemus
 vocali concordia,
 Ad beati Nicolai
 festiva solemniam;
 Qui in cunis adhuc jacens,
 servando jejunia,
 Ad papillas cœpit summa
 promereri gaudia.
 Adolescens amplexatur
 literarum studia,
 Alienus et immunis
 ab omni lascivia.
 Felix confessor cujus fuit
 dignitatis vox de cœlo nuncia:
 Per quam proventus præsulatus
 sublimatur ad summa fastigia.
 Erat in ejus animo
 pietas eximia,
 Et oppressis impendebat
 multa beneficia.
 Auro per eum virginum
 tollitur infamia,
 Atque patris earundem
 levatur inopia.
 Quidam nautæ navigantes
 et contra fluctuum sævitiam luctantes
 navi pene dissoluta:
 Jam de vita desperantes,
 in tanto positi periculo clamantes,
 voce dicunt omnes una,
 O beate Nicolae,
 nos ad maris portum trahe,
 de mortis angustia;
 Trahe nos ad portum maris,
 tu qui tot auxiliaris
 pietatis gratia.
 Dum clamarent nec incassum,

ecce quidam dicens, Assum
 ad vestra præsidia.
 Statim aura datur grata,
 et tempestas fit sedata,
 quieverunt maria.
 Ex ipsius tumba manat
 unctionis copia,
 Quæ infirmos omnes sanat
 per ejus suffragia.
 Nos qui sumus in hoc mundo
 vitiorum in profundo
 jam passi naufragia,
 Gloriose Nicolae,
 ad salutis portum trahe,
 ubi pax et gloria.
 Ipsam nobis unctionem
 impetres a Domino
 prece pia,
 Qua sanavit læsionem
 multorum peccaminum
 in maria.
 Hujus festum celebrantes
 gaudeant per sæcula,
 Et coronet eos Christus
 post vitæ ¹curricula.¹

Evangelium. Homo quidam pègre proficiscens in **Communi**, fol. 599.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

SANCTIFICA, quæsumus, Domine, hæc
 munera, quæ in veneratione ²sancti
 pontificis² tui Nicolai offerimus, ut per ea
 vita nostra inter adversa ³ubique dirigatur
 et prospera.³ Per Dominum.

Communio. Matt. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vi-

¹pericula.—4L. 15.

²antistitis.—92. 98.

³ita 13. 26. et prospera ubique dirigatur.—94. 4L. 15. 57. et prospera dirigatur.—92. 98. ubique et prospera dirigatur.—97.

gilântem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

SACRIFÍCIA quæ sumpsimus, Dómine, pro solemnitate sancti pontíficis tui Nicolái, sempitérna, quæsumus, nos protectione confirmet Per Dóminum.

In octavis **sancti Andreæ apostoli.**

Ad Missam: Officium. Ps. 138

IHI autem minis honorati sunt amici tui, Deus: nimis confortatus est principatus eorum.

Psalmus. Dómine, probasti me et cognovisti me: tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Glória Patri.

Sicut erat.

Oratio.

PROTEGAT nos, quæsumus, Domine, sapius beati Andreæ apostoli tui reposita solemnitas, ut cujus patrocinia pia devotione recolimus, perpetuam defensionem sentiamus. Per Dominum.

Epistola. Fratres, Corde creditur ad iustitiam **ut in die fol. 384.**

Gradale. Ps. 138 Nimis honorati sunt amici tui, Deus: nimis confortatus est principatus eorum.

¶ Dinumerabo eos: et super arénam multiplicabúntur.

Allelúya. ¶ Diléxit Andream Dóminus: in odórem suavitatis.

Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum. c. 1

IN illo tempore, Postquam traditus est Johannes, venit Jesus in Galilæam prædicans evangelium regni Dei, et dicens, Quoniam impletum est tempus, et

¹appropinquabit¹ regnum Dei; poenitemini et credite evangelio. Et præteriens secus mare Galilææ, vidit Simonem et Andream fratrem ejus, mittentes retia in mare. Erant enim piscatores. Et dixit eis Jesus; Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. Et protinus relictis retibus secuti sunt eum.

Offertorium. Ps. 18 In omnem terram exiit sonus eorum: et in fines orbis terræ verba eorum.

Secreta.

INDULGENTIAM nobis præbeant munera, quæsumus, Domine, largiorem, quæ²beati² Andreæ apostoli tui suffragiis offeruntur. Per Dominum.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Matt. 4 Venite post me, faciam vos fieri piscatores hominum: at illi relictis retibus et navi secuti sunt Dóminum.

Postcommunio.

PRÆBEAT nobis, Domine, quæsumus, beatus Andreas apostolus optatum præsidium, quo salutare nobis sumptum proficiat sacramentum. Per Dominum.

In conceptione beatæ Mariæ virginis.

Ad Missam: Officium.

GAUDEÁMUS omnes in Dómino: diem festum celebrantes sub honóre Mariæ virginis: de cujus conceptione gaudent ángeli, et collaudant Fílium Dei.

Ps. 44 Eructávit cor meum verbum bonum dico ego ópera mea regi.

Glória Patri.

Non dicitur Glória in excélsis.

¹appropinquavit.—92. 97. 98. 57. V.

²venerabilis.—92. 97.

Oratio.

SUPPLICATIÓNEM servórum tuórum,
Deus miserátor, exáudi; ut qui in
conceptione Dei genitrícis et vírginis con-
gregámur, ejus intercessiόνibus a te de in-
stántibus perículis eruámur. Per eúndem
Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 24

EGO quasi vitis fructificavi suavitatem
odoris, et flores mei fructus honoris
et honestatis. Ego mater pulchræ dilectio-
nis et timoris et magnitudinis et sanctæ
spei. In me gratia omnis viæ et veritatis:
in me omnis spes vitæ et virtutis. Transi-
te ad me omnes qui concupiscitis me; et
a generationibus meis implemini. Spiritus
enim meus super mel dulcis, et hereditas
mea super mel et favum. Memoria mea
in generatione sæculorum. Qui edunt me,
adhuc esurient, et qui bibunt me, adhuc
sitient. Qui audit me, non confundetur: et
qui operantur in me, non peccabunt. Qui
elucidant me, vitam æternam habebunt.

Gradale. Ps. 44 Audi filia et vide et inclí-
na aurem tuam: quia concupívit rex spé-
ciem tuam.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde,
prósperè procéde, et regna.

Allelúya. **℣.** Concéptio gloriósæ Vírginis
Mariæ ex sémine Abrahæ, orta de tribu
Juda, clara ex stirpe David.

Sequentia.

DIES iste celebretur
in quo pie recensetur
Mariæ conceptio:
Virgo mater generatur,
concipitur et creatur,
recta vena veniæ.
Adæ vetus exilium
et Joachim opprobrium
hinc habent remedia;
Hoc prophetæ præviderunt,

patriarchæ præsenservunt,
inspirante gratia;
Virgo florem conceptura,
stella solem paritura,
hodie concipitur;
Flos de virga processurus,
sol de stella nasciturus,
Christus intelligitur.
O quam felix et præclara,
nobis grata, Deo cara,
fuit hæc conceptio;
Terminatur miseria,
datur misericordia,
luctus cedit gaudio.
Nova mater novam prolem,
nova stella novum solem,
nova profert gratia;
Genitorem genitura,
Creatorem creatura,
Patrem parit filia.
O mirandam novitatem,
novam quoque dignitatem,
ditat matris castitatem
Filiis conceptio;
Gaude virgo gratiosa,
virga flore speciosa,
mater prole generosa,
plene plena gaudio.
Quod præcessit in figura,
nube latet sub obscura,
hoc declarat genitura,
semel matris virgo pura,
pariendi vertat jura,
fusa mirante natura,
Deitatis pluvia;
Triste fuit in Eva væ;
sed ex Eva formans Ave,
versa vice, sed non prave,
intus zelans in conclave,
verbum bonum et suave;
nobis mater virgo fave,
tua frui gratia.
Omnis homo sine mora,

laude plena solvens ora,
 istam colas, ipsam ora,
 omni die, omni hora,
 sit mens supplex, vox sonora,
 sic supplica, sic implora,
 hujus patrocinia;
 Tu spes certa miserorum,
 vere mater orphanorum,
 tu levamen oppressorum,
 medicamen infirmorum,
 omnibus es omnia;
 Te rogamus voto pari,
 laude digna singulari,
 ut errantes in hoc mari,
 nos in portu salutari,
 tua sistat gratia.

**Initium sancti Evangelii: secundum
 Matthæum.**

LIBER generatiōnis Jesu Christi, filii David, filii Abraham. Abraham autem genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob; Jacob autem genuit Judam et fratres eius, Judas autem genuit Phares et Zaram de Thamar. Phares autem genuit Esrom; Esrom autem genuit Aram; Aram autem genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Naáson: Naáson autem genuit Salmon: Salmon autem genuit Booz de Raab. Booz autem genuit Obeth ex Ruth. Obeth autem genuit Jesse: Jesse autem genuit David regem. David autem rex genuit Salomónem ex ea quæ fuit Uriæ. Salomon autem genuit Róboam: Róboam autem genuit Abíam: Abía autem genuit Asa. Asa autem genuit Jósaphat: Jósaphat autem genuit Joram: Joram autem genuit Ozíam. Ozías autem genuit Jóatham: Jóatham autem genuit Achaz: Achaz autem genuit Ezechíam. Ezechías autem genuit Manássen: Manásses autem genuit Amon: Amon autem genuit Josíam. Josías autem genuit Jechoníam et fratres ejus in

transmigratiōne Babylónis. Et post transmigratiōnem Babylónis, Jechonías genuit Saláthiel. Saláthiel autem genuit Zoróbabel: Zoróbabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Heliachim; Heliachim autem genuit Azor: Azor autem genuit Sadoch. Sadoch autem genuit Achim: Achim autem genuit Eliud; Eliud autem genuit Eleázar, Eleázar autem genuit Mathan; Mathan autem genuit Jacob; Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ, de qua natus est Jesus, qui vocátur Christus.

Credo.

Offertorium. Ps. 44 Diffusa est grátia in lábiis tuis: propterea benedíxit te Deus in ætérnum et in sáculum sáculi.

Secreta.

UNIGÉNITI tui, Dómine, nobis succúr rat humanitas; ut qui natus de vírgine integritátem matris non mínuit sed sacrávit, in conceptionis ejus solémniis a nostris nos piáculis éxuens, oblatiōnem nostram sibimet fáciat esse accéptam Jesus Christus Dóminus noster. Qui tecum.

Præfatio. Et te in conceptione.

Communio. Vera fides géniti purgávit crimina mundi:

et tibi virginitas invioláta manet.

Postcommunio.

SÚMPSIMUS, Dómine, celebritátis ánuæ votiva sacraménta; præsta, quæsumus, ut, intercedente beáta María semper vírgine, et temporális vitæ nobis remédia præbeant et ætérnæ. Per.

Non dicitur Ite missa est.

Sanctæ Lucię virginis et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

QUILEXISTI justítiam et odisti iniquitátem: propterea unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ præ consórtibus tuis.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

EXÁUDI nos, Deus salutáris noster; ut sicut de beátæ Lúciæ vírginis tuæ et mártýris festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

Epistola. Dómine Deus meus **in Comuni, fol. 605.**

Gradale. Ps. 44 Dilexísti justítiam et odísti iniquitátem.

¶ Proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ.

Allelúya. **¶ 2 Cor. 11** Æmulor enim vos Dei æmulatióne: despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

Sequentia. Exsulemus in hac die **ut in Comuni, fol. 607.**

Evangelium. Simile est regnum cœlórum thesauro **in Comuni, fol. 607.**

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

GRATANTER, Domine, quæsumus, muna dicanda intueri, quæ nomini tuo pro solemnitate sanctæ Luciæ virgini et martyris tuæ suppliciter immolamus. Per Dominum.

Communio. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Postcommunio.

SANCTÆ Luciæ virgini et martyris tuæ nos, Domine, quæsumus, precatio tibi grata conciliet; ut per hæc sancta, quæ sumpsimus, salutaria sentiamus. Per.

In vigilia sancti Thomæ apostoli:

quære omnia in vigilia unius apostoli, in Comuni, fol. 572. Si hæc vigilia in dominica, vel in quarta feria vel in sexta feria vel in sabbato Quatuor temporum evenit, nihil ad Missam fiat de vigilia præter memoriam; sed in quacunque alia feria contigerit, de eadem vigilia dicatur Missa.

In die sancti Thomæ apostoli.

Ad Missam: Officium. Ps. 138

IHI autem nimis honoráti sunt amici tui, Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

Psalmus. Dómine, probásti me et cognovísti me: tu cognovísti sessiόnem meam et resurrectionem meam.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, beáti Thomæ apóstoli tui ita solemnitatibus gloriári, ut ejus semper et patrocíniis sublevémur et fidem cōgrua devotiόne sectémur. Per Dóminum.

Epistola. Jam non estis **ut in Comuni, fol. 573.**

Gradale. Ps. 138 Nimis honoráti sunt amici tui Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

¶ Dinumerábo eos: et super arénam multiplicabúntur.

Allelúya. **¶ Ps. 18** In omnem terram exívit sonus eórum: et in fines orbis terræ verba eórum.

Sequentia. Clare sanctorum **in Comuni, fol. 574.**

Evangelium: secundum Johannem. c. 20

IN illo témpore, Thomas unus ex duódecim, qui dícitur Dídymus, non erat cum eis quando venit Jesus. Dixérunt er-

go ei álii discipuli; Vidimus Dóminum. Hic autem dixit eis; Nisi videro in máni-bus ejus fixúram clavórum et mittam dígitum meum in locum clavórum, et mittam manum meam in latus ejus, non credam. Et post dies octo, íterum erant discipuli ejus intus, et Thomas cum eis. Venit Jesus, jánuis clausis, et stetit in médio et dixit eis; Pax vobis. Deínde dixit Thomæ; Infer dígitum tuum huc, et vide manus meas; et affer manum tuam, et mitte in latus meum; et noli esse incrédulus sed fidélis. Respóndit Thomas et dixit ei; Dóminus meus et Deus meus! Dixit ei Jesus; Quia vidísti me, Thoma, credidísti; beáti qui non vidérunt, et credidérunt.

Credo.

Offertorium. Ps. 44 Constitues eos príncipes super omnem terram: mémoires erunt nóminis tui: in omni progénie et generatióne.

Secreta.

DÉBITUM, Dómine, nostræ réddimus servitútis, suppliciter exorántes ut, suffrágiis beáti Thomæ apóstoli tui, in nobis tua múnera tueáris, cujus honorándó confessiónem, laudis tibi hóstias immolá-mus. Per Dominum.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Johan. 20 Mitte manum tuam et cognósce loca clavórum, allelúya: et noli esse incrédulus sed fidélis, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PROSIT plebi tuæ, misericors Deus, divini perceptio sacramenti et intercessio beati Thomæ apostoli tui; ut salvatió-nem mentis et corporis et incessabiliter expetat et affluenter accipiat. Per Domi-num.

Sancti Felicis **episcopi et martyris.**

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei benedicite Dó-minum: sancti et húmiles corde laudáte Deum.

Psalmus. Benedicite ómnia ópera Dómi-ni Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Gloria Patri.

Glória in excélsis.

Et dicitur in omni festo sanctorum extra Adventum, et a Septuagesima usque ad Pascha: præterquam in festo sanctæ Petronillæ virginis cum post octavas sanctæ Trinitatis et Corporis Christi venerit; et in festo sancti Bertini abbatis, et sanctæ Theclæ virginis, et sancti Romani episcopi et confessoris, in quibus dicitur nocturnus.

Oratio.

QONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut ad meliorem vitam sancti Felicis martyris tui atque pontificis exempla nos provocent; quatenus cujus solemnia celebramus, etiam actus imitemur. Per Dominum.

Epistola. Testifcor in Communi, fol. 58o.

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non pœnitébit eum: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

¶ Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Allelúya. **¶ Ps. 88** Inveni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum.

Evangelium. Qui vos audit, me audit **ut in Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, beati Felicis martyris tui ¹atque pontificis¹ dicatas meritis benignus assume: et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per Dominum.

Communio. Ps. 20 Posuisti, Dómine, in capite ejus: corónam de lápide pretiósio.

Postcommunio.

GUA sancta sumentes, Domine, suppliciter deprecamur, ut beati Felicis martyris tui ²atque pontificis,² cujus celebramus solemnitatem, sentiamus protectionem. Per Dominum.

Sciendum est quod si aliquod festum trium lectionum vel octavæ sine regimine chori ab octavis Epiphaniæ usque ad ³Quadragesimam,³ et ab octavis Paschæ usque ad proximam dominicam ante Ascensionem Domini, et rursum ⁴ab inceptione Deus ómnium⁴ usque ad Adventum Domini, in sabbato contigerit; vel per totius anni spatium in dominicis sive in jejuniis Quatuor temporum vel in vigilia venerit, nihil fiat ad Missam de sanctis, nisi tantum memoria, nisi quando dicitur Missa de aliquo sancto vel octavis in capitulo, unde aliquod proprium habetur, et tunc non dicitur ad Missam de die de eis memoria. In sabbato enim solet fieri totum servitium de sancta Maria, nisi festum ix. lectionum vel trium lectionum cum propriis Responsoriis vel Laudibus vel vigilia vel jejunium Quatuor temporum vel octavæ cum regimine chori impedierint; tunc enim fiat in aliqua feria ipsius

hebdomadæ. In dominicis autem diebus Missa dominicalis cantatur, nisi ⁵interim⁵ festum vel octavæ cum regimine chori impediant: tamen si in ipsa dominica nova historia inchoanda fuerit, festum, si simplex fuerit, differatur, et Missa de dominica dicitur; nisi sit festum translationis sancti Edmundi episcopi, vel sancti Barnabæ apostoli, vel sancti Petri ad vincula, vel decollationis sancti Johannis Baptistæ, vel aliquod tale festum ix. lectionum quod in crastino non sequatur aliud festum ix. lectionum et si historia non fuerit duratura nisi per unam hebdomadam, et in ipsa hebdomada tot feriæ non vacaverint in quibus possit historia percantari, festum differatur, et missa de dominica dicatur.

In vigiliis vero et Quatuor temporibus semper dicatur missa de jejunio; cum moderatione tamen quæ est supra in vigilia sancti Andreæ. Quod si festum ix. lectionum ibi evenerit, missa de festo post tertiam dicitur; missa vero de jejunio post sextam; utraque ad principale altare; ita tamen quod diaconus et subdiaconus sint albis cum amictibus induti, absque tunicis vel casulis ad illam missam, scilicet de jejunio; utantur etiam clerici in choro capis nigris,⁶ et fiat prostratio post Sanctus more solito; et dicuntur preces feriales, licet duplex festum fuerit ipso die. Excipiuntur tamen quædam festivitates trium lectionum scilicet sanctorum Johannis et Pauli, Hippoliti sociorumque ejus, sancti Britii episcopi, et undecim ⁷milia⁷ virginum, secundum antiquum Ordinale; quæ si in sabbato contigerint, missa de eis di-

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² non habent 92. 94. 97. 98.

³ quinquagesimam.—94. 97.

⁴ a festo sanctæ Trinitatis.—94. 97. 98.

⁵ ita 15. etc. iterum.—4L. 8RM.

⁶ ad missam de jejunio.—Grad.

⁷ milium.—92. 97. 15. 26.

citur, et missa de ¹commemoratione¹ beatae Mariæ in aliqua feria ipsius hebdomadæ celebretur. Si vero quædam istarum festivitatum, ut est sanctorum Johannis et Pauli, Hippoliti, et sancti Britii, in dominica evenerint, ²magna² missa de festis dicitur, et missa dominicalis in capitulo, nisi forte, ut supra dictum est, nova historia in ipsa dominica inchoanda fuerit: tunc enim missa de dominica dicitur, et hujusmodi festa in crastinum differuntur.

Sancti Mauri abbatis et confessoris.

Ad Missam: Officium. Ps. 91

IUSTUS ut palma florēbit: sicut cedrus Libani multiplicābitur: plantātus in domo Dómini: in atriis domus Dei nostri.

Psalmus. Bonum est confitēri Dómino: et psállere nómini tuo, Altíssime.

Oratio.

DEUS, qui æternæ gloriæ participem beatum Maurum Levitam atque abbatem fieri concessisti; concede nobis propitiis, ipso intercedente, aditum regni cœlestis, cujus ad bene vivendum informamur exemplis. Per.

Epistola. Justus cor suum in Communi, fol. 602.

Gradale. Ps. 36 Os justi meditābitur sapiētiā: et lingua ejus loquētur iudiciū.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsius: et non supplantabuntur gressus ejus.

Alleluya. ℣. Eccli. 45 Amāvit eum Dóminus et ornāvit eum: stola gloriæ induit eum.

Evangelium. Nemo accendit ut in Communi, fol. 602.

¹ conceptione.—92. 98. 4L. 15. 57.

² non habent 92. 98. 4L. 57.

³ interveniente.—92. 94.

Offertorium. Ps. 20 Desidérium animæ ejus tribuisti ei, Dómine: et voluntate labiōrum ejus non fraudasti eum, posuisti in cāpite ejus corónam de lapide pretiōso.

Secreta.

ECCLSIÆ tuæ, Domine, munera propitiatus sanctifica; et concede, ut per hæc veneranda commercia, intercedente beato Mauro confessore tuo atque abbate, pane cœlesti refici mereamur. Per.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutāri tuo: glóriam et magnum decorem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut ³intercedente³ beato Mauro confessore tuo atque abbate, et tua in nobis dona multiplices et tempora nostra disponas. Per.

Sancti Marcelli papæ et martyris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testamētum pacis: et príncipem fecit eum ut sit illi sacerdótii dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini in ætérnum cantábo.

Oratio.

PRECES pópuli tui, quæsumus, Dómine, clemēter exáudi; ut beāti Marcélli mártiris tui atque pontíficis méritis adjuvémur, cujus passiōne lætámur. Per Dóminum.

Epistola. Omnis póntifex in Communi, fol. 584.

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum, óleo sancto unxi eum: manus

enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

¶ Nihil proficiet inimicus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Allelúya. ¶ Elégit te Dóminus sibi in sacerdotem magnum in pópulo suo.

Evangelium. Vigilate quia nescitis **in Communi, fol. 599.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

UT nostræ saluti munera oblata proficiant, sancti Marcelli martyris tui atque pontificis, Domine, quæsumus, obtineat intercessio salutaris. Per Dominum.

Communio. Matt. 25 Dómine, quinque talénta tradidisti mihi: ecce ália quinque superlucrátus eum: euge, serve fidélis: quia in pauca fuísti fidélis: supra multa te constituam: intra in gáudium Dómini tui.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut sacramenti tui participatione vegetati, sancti quoque Marcelli martyris tui atque pontificis precibus adjuvemur. Per.

Sancti Sulpicii **episcopi et confessoris.**

Ad Missam: Officium. Dan. 3

ACERDÓTES Dei, benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde, laudáte Deum.

Psalms. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati Sulpicii confessoris tui atque pontificis depositionem colimus, ejus

apud te intercessionibus adjuvemur. Per Dominum.

Epistola. Justum dedúxit **in Communi, fol. 603.**

Gradale. Eccli. 44 Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis plácuit Deo.

¶ Non est invéntus similis illi: qui conserváret legem excélsi.

Allelúya. ¶ **Ps. 88** Pósui adjutórium super poténtem: et exaltávi eléctum de plebe mea.

Evangelium. Homo quidam péregre **in Communi, fol. 599.**

Offertorium. Ps. 88 Invéni David servum meum: et in óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei, et bráchium meum confortábit eum.

Secreta.

SUPPLICATIONIBUS nostris tibi, Domine, grata pariter existat oblatio: quam pro sancti Sulpicii confessoris tui atque pontificis commemoratione deferimus; atque indulgentiam nobis ejus suffragiis largiaris. Per.

Communio. Matt. 24 Fidélis servus et prudens quem constituit Dóminus super familiam suam: ut det illis in témpore tritici mensúram.

Postcommunio.

PRÆSTENT nobis, Domine, tua sancta præsidium; quæ interventionibus beati Sulpicii confessoris tui atque pontificis et meritis, nos ¹ab omnibus absolvant¹ peccatis. Per Dominum.

Sanctæ Priscæ **virginis et martyris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 118

OQUÉBAR de testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundébar: et meditábar in mandatis tuis quæ diléxi nimis.

¹absolvant a.—92. 94. 98. 4L. 57.

Psalmus. Beāti immaculāti in via: qui ambulānt in lege Dómini.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui beatæ Priscæ virginis et mártiris tuæ natalítia cólimus, et ánnua solemnitate lætémur, et tantæ fidei proficiámus exémplo. Per Dóminum.

Epístola. Dómine Deus meus **in Comuni, fol. 605.**

Gradale. Ps. 44 Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde, prósperē procéde et regna.

℣. Propter veritatem et mansuetúdinem et justítiam: et dedúcet te mirábiliter dextera tua.

Allelúya. **℣.** Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde, prósperē procéde et regna.

Evangelium. Simile est regnum cœlórum thesaúro **in Comuni, fol. 607.**

Offertorium. Ps. 44 Fíliæ regum in honóre tuo: ástitit regína a dextris tuis: in vestítu deauráto circúmdata varietáte.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, gratanter assume; et per ¹interventionem¹ beatæ Priscæ virginis tuæ et mártiris, omnium nostrum corda ad cultum veræ religionis converte. Per.

¹ intercessionem.—97.

² cætera notantur in die sancti Andreæ.—92. 98. 4L. 15.

Processio etiam in ipsa Dominica fiet de sancto cum novem Responsoriis de Historia ipsius sancti, si propria habeatur.—Grad.

Antiphonæ sic habentur in Processionalibus.

Salvator mundi; salva nos omnes; sancta Dei genetrix, virgo semper Maria, ora pro nobis, precibus quoque sanctorum apostolorum, martyrum, et confessorum, atque sanctarum virginum, suppliciter petimus, ut a malis omnibus eruamur, bonisque omnibus nunc et semper perfrui mereamur. V. Letamini in Domino et exsultate justi.

Infirmittatem nostram quæsumus, Domine, propitius respice, et omnia mala quæ juste meremur, omnium sanctorum tuorum intercessione averte. Per Dóminum.

Te gloriosus Apostolorum chorus, te prophetarum laudabilis numerus, te martyrum candidatus, laudat exercitus. Te omnes electi voce confitentur unanimes, Beata Trinitas, unus Deus.

Communio. Ps. 118 Feci judícium et justítiam, Dómine, non calumniéntur mihi supérbi: ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iniquitátis ódio hábui.

Postcommunio.

ADJUVENT nos, Domine, quæsumus, et hæc mysteria sancta quæ sumpsimus, et beatæ Priscæ virginis tuæ et mártiris intercessio veneranda. Per.

Si festum alicujus sancti novem lectionum ab octavis Epiphaniæ usque ad Septuagesimam, et ab octavis Paschæ usque ad Pentecosten, et a Deus ómnium usque ad Adventum Domini, in Dominica contigerit, fiat servitium de ipso sancto.

²Processio etiam in ipsa Dominica fiat de sancto cum novem Responsoriis communis Historiæ vel cum aliquo Responsorio de Historia ipsius, si propria habeatur. In redeundo, scilicet in introitu chori, dicitur aliqua Antiphona vel Responsorium de sancta Maria cum Versu et Oratione quæ tempori convenient. Tamen si fuerit majus duplex alicujus sancti, tunc in eundo et redeundo fiat totum de sancto. Dominica vero infra octavas et in octava Assumptionis et Nativitatis beatæ Mariæ, si Dominica fuerit, in eundo, de sancta Maria dicitur; in introitu chori, de omnibus sanctis, Antiphona. Salvátor mundi. **℣.** Lætámini. **Oratio.** Infirmitátem nostram.

Quando vero *Antiphona*. Salvátor mundi Dómine dicitur ad primas *Vesperas*, tunc ad processionem ante Missam dicitur *Antiphona*. Te gloriósus. cum prædictis Versu et Oratione de omnibus sanctis.²

Sancti Wlstani, episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

TÁTUIT ei Dóminus testaméntum pacis: et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdótii dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

SPÍRITUM nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde; ut intercedente beáto Wlstáno confessoré tuo atque pontífice, tuam mereámur dulcédinem in ætérna felicitáte gustáre. Per Dóminum. in unitáte.

Epistola. Ecce sacérdos magnus qui in diebus *ut in Communi*, fol. 596.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

Ÿ Vitam pétiiit a te et tribuísti ei: longitúdinem diérum in sáculum sáculi.

Alleluya. Ÿ *Ps. 88* Inveni David servum meum óleo sancto meo unxi eum.

Sequentia. Alma cohors una laudum *ut in Communi*, fol. 598.

Evangelium. Homo quidam péregre *in Communi*, fol. 599.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, supplicis famíliæ tuæ munus oblátum, et quod

rea speráre non audet consciéntia, intercedente beáto Wlstáno, tua nobis largiátur indulgéntia. Per Dóminum.

Communio. Matt. 24 Beátus servus quem cum vénerit Dóminus, invénierit vigilántem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

SALUTÁRIS tui, Dómine, mystério satiáti, supplices implorámus cleméntiam tuam; ut pro nobis ejus non desit orátio, cujus nos donásti gubernári patrocínio. Per Dóminum.

Sanctorum Fabiani et Sebastiani martyrum.

Ad Missam: Officium. Ps. 78

NTRET in conspéctu tuo, Dómine, gémitus compeditórum: redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum: vindica sánguinem sanctórum tuórum qui effúsus est.

Psalmus. Deus, venérunt gentes in hereditátem tuam: polluérunnt templum sanctum tuum: posuérunnt Hierúsalem in pomórum custódiam.

Oratio.

DEUS, qui beatos martyres tuos Fabianum et Sebastianum virtute constantiæ in passione roborasti: ex eorum nobis imitatione tribue pro amore tuo prospera mundi despicere, et nulla ejus adversa formidare. Per Dominum.

Epistola. Sancti per fidem *ut in Communi*, fol. 586.

Gradale. Exod. 15 Gloriósus Deus in sanctis: mirábilis in majestáte faciens prodígia.

Ÿ Déxtera tua, Dómine, gloriificáta est in virtúte: déxtera manus tua confrégit inimicum.

Alleluya. *Ps. 144* Sancti tui, Dómine, benedícent te: glóriam regni tui dicent.

Si hoc festum ante Septuagesimam evenit, dicitur *Sequentia de Communi*. Si vero infra, non dicitur Allelúya nec *Sequentia* sed *Tractus*; quod in omnibus festis novem lectionum observetur usque ad *Passionem Domini*. In festis vero sine regimine chori nunquam dicitur *Tractus*, sed *Oradale* repetatur. In festis autem duplicibus, tam infra *Passionem* quam extra, dicitur *Tractus*, nisi in festis *Purificationis* et *Annunciationis beatæ Mariæ* et *Dedicationis*.

Tractus. Ps. 125 Qui sémant in láchrymis in gáudio metent.

Ps. Eúntes ibant et flebant: mitténtes sémína suo.

Ps. Veniéntes autem vénient cum exultatióne: portántes manípulos suos.

Evangelium. Descéndens Jesus de monte in *Communi*, fol. 590.

Offertorium. Ps. 31 Lætámini in Dómino et exultáte justí: et gloriámini omnes recti corde.

Secreta.

ACCEPTA sit in conspectu tuo, quæsumus, Domine, nostra devotionis oblatio; et eorum nobis fiat supplicatione salutaris, pro quorum passione defertur. Per.

Communio. Luc. 5 Multitúdo languéntium et qui vexabántur a spirítibus inmúndis veniébant ad eum: quia virtus de illo exíbat et sanábat omnes.

Postcommunio.

SACRAMENTORUM tuorum, Domine, benedictione satiati, et beatorum martyrum tuorum Fabiani et Sebastiani gloriosa confessione muniti, te suppliciter exoramus, ut per hæc eadem a cunctis vitiis emundemur. Per Dominum.

Sanctæ Agnetis virginis et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

ME exspectavérunt peccatóres: ut pérderent me: testimónia tua, Dómine, intelléxi: omnis con-summatiónis vidi finem: latum mandátum tuum nimis.

Psalmus. Beáti immaculáti in via; qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui infirma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas; concéde propítius, ut qui beátæ Agnétis mártiris tuæ solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per.

Epistola. Confitébor in *Communi*, fol. 606.

Gradale. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ps. Propter veritátem et mansuetúdinem et justítiam: et dedúcet te mirabíliter délixtera tua.

Allelúya. *Ps.* Veni, elécta mea, et ponam te in thronum meum quia concupívit rex spéciem tuam.

Sequentia. Exsultemus in *Communi*, fol. 607.

Si infra Septuagesimam, dicitur *Tractus. Ps. 44* Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ps. Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde, prospere procéde et regna.

Ps. Propter veritátem et mansuetúdinem et justítiam: et dedúcet te mirabíliter délixtera tua.

Ps. Audi filia et vide et inclína aurem tuam: quia concupívit rex spéciem tuam.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro, **in Communi, fol. 607.**

Offertorium. Ps. 44 Offerentur regi virgines post eam: proximæ ejus offerentur tibi in lætitia et exultatione: adducentur in templum Dómino.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus Domine, sacrificium, cujus te voluisti dignanter immolatione placari, et præsta, ut (intercedente beata Agnete virgine tua et martyre) hujus operatione ¹mundati,¹ beneplacitum tibi nostræ mentis servitium offeramus. Per Dominum.

Communio. Matt. 25 Quinque prudentes virgines acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus: média autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit, exite obviam Christo Dómino.

Postcommunio.

DIVINO refecti libamine, quæsumus, Domine Deus noster, ut (intercedente beata Agnete virgine tua et martyre) præsentis nobis vitæ subsidium et æternæ tribuas reperire lætitiā. Per.

Sancti Vincentii martyr̃is.

Ad Missam: Officium. Ps. 63

ÆTÁBITUR justus in Dómino et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.

Psalms. Exáudi, Deus, orationem meam cum deprecor: a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Oratio.

ADÉSTO, Dómine, supplicatióibus nostris; ut qui ex iniquitatē nostra reos nos esse cognóscimus, beáti Vincéntii márt̃yris tui intercessiōe liberémur. Per.

Epistola. Beátus vir qui in sapiéntia, **in Communi, fol. 579.**

Gradale. Ps. 20 Posuisti, Dómine, super caput ejus: corónam de lápide pretiósó.

¶ Desidérium ánimæ ejus tribuisti ei et voluntáte labiór̃um ejus non fraudásti eum.

Allelúya. ¶ **Ps. 63** Lætábitur justus in Dómino et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.

Sequentia.

STOLA jocunditatis, alleluya,
Induit hodie Dominus
militem suum Vincentium;
Solito plaudat alacrius
concio læta fidelium.
Hodie martyr insignis
hostiam Deo placentem obtulit;
Hodie tormentum ignis
graviter examinatus pertulit.
Animatus ad certamen
monitu beati senis,
Gravissimis non refugit
exhibere membra pœnis.
Ante ducem accersitur,
et de fide convenitur
communis Ecclesiæ;
Sed non cedit blandimentis,
emollitur aut tormentis
ejus pertinaciæ.

Illuditur Dacianus,
dum sustinet martyr sanus
pœnarum angustias;
Dat minister caritatis
hostibus exsuperatis
gratiarum copias.
Furit igitur præfectus,
et paratur ardens lectus;
insultantis viscera
crates urit aspera;
Sudat martyr in agone

¹ mandati.— 94. 97. 13. 15. 26. 57.

spe mercedis et coronæ,
quæ datur fidelibus
pro Christo certantibus.

De cuius militia
cœli gaudet curia;

Quia vicit hodie
ministros nequitiae.

Ut hunc ergo per patronum
consequamur vitæ donum,

In illius die festo
chorus noster lætus esto,

Jocundum in Ecclesia
decantans Alleluya.

*Si infra Septuagesimam venerit, dicitur
Tractus sequens. Ps. 20* Desiderium animæ
ejus tribuisti ei: et voluntate labiorum
ejus non fraudasti eum.

℣. Quoniam prævenisti eum in ¹benedictione¹
dulcedinis.

℣. Posuisti super caput ejus: coronam de
lápide pretioso.

Evangelium. Nisi granum frumenti, in
Communi, fol. 58r.

Offertorium. Ps. 8 Glória et honore coronasti
eum: et constituisti eum super opera
manuum tuarum.

Secreta.

GLORIOSI martyris tui Vincentii, Domine,
quæsumus, interventione, hostiam
quam offerimus tibi placitam effice
et acceptam. Per Dominum.

Communio. Matth. 26 Qui vult venire
post me: abneget semetipsum et tollat
crucem suam et sequatur me.

Postcommunio.

BEATI Vincentii martyris tui, Domine,
suffragiis exoratus, percepti sa-

cramenti nos, quæsumus, virtute defende.
Per Dominum. In unitate Spiritus Sancti.

In Conversione sancti Pauli.

Ad Missam: Officium.

DÆTEMUR omnes in Domino, hodiernum diem solemniter celebrantes, in quo beatus Paulus conversione sua præsentem mundum decoravit.

Psalmus. De illustratione sanctæ
²prædicationis:² et de conversione beati Pauli.

Oratio.

DEUS, qui universum mundum beati Pauli apostoli tui prædicatione docuisti; da nobis, quæsumus, ut qui ejus hodie conversionem colimus, per ejus ad te exempla gradiamur. Per.

Memoria de sancto Præjecto martyre.

Oratio.

Sancti Præjecti martyris tui nos, quæsumus, Domine, interventio gloriosa commendet; ut quod nostris ³actibus³ non meremur, ejus precibus assequamur. Per Dominum.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 9

IN diebus illis, Saul adhuc spirans minarum et cædis in discipulos Domini, accessit ad principem sacerdotum et petiit ab eo epistolas in Damascum ad synagogas, ut si quos ⁴invenisset⁴ hujus viæ viros ac mulieres, vinctos perduceret in Hierusalem. Et cum iter faceret, contigit, ut appropinquaret Damasco. Et subito circumfûsit eum lux de cœlo, et cadens in terram audivit vocem dicentem sibi; Saule, Saule, quid me perséqueris? Qui dixit; Quis es Domine? Et ille; Ego sum Jesus, quem

¹ benedictionibus.—26.

² prædestinationis.—94

³ meritis.—92. 98.

⁴ inveniret.—97. 15. 26. 57.

tu perséqueris. Durum est tibi contra stímulum calcitráre. Et tremens ac stupens dixit; Dómine, quid me vis fácere? Et Dóminus ad illum; Surge, et ingrédere civitátem, et ibi dicétur tibi quid te opórteat fácere. Viri autem illi qui comitabántur cum eo, stabant stupefácti, audiéntes quidem vocem, néminem autem vidéntes. Surréxit autem Saulus de terra, apertisque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diébus non videns, et non manducávit neque bibit. Erat autem quidam discípulus Damásci, nómine Ananías. Et dixit ad illum in visu Dóminus; Ananía. At ille ait; Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum; Surge et vade in vicum qui vocátur rectus: et quære in domo Judæ Saulum nómine Tharsénsem; ecce enim orat. Et vidit virum, Ananíam nómine, introeúntem et imponéntem sibi manus, ut visum recípiat. Respóndit autem Ananías; Dómine, audivi a multis de viro hoc, quanta mala fécerit sanctis tuis in Hierúsalem; et hic habet potestátem a princípibus sacerdotum alligándi omnes qui ínvocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus; Vade, quóniam vas electiónis mihi est iste, ut portet nomen meum coram géntibus et régibus et filiis Israel. Ego enim osténdam illi, quanta opórteat eum pro nómine meo pati. Et ábiit Ananías et introívit in domum: et impónens ei manus dixit; Saule frater, Dóminus misit me Jesus qui appáruit tibi in via qua veniébas, ut vídeas et impleáris Spíritu Sancto. Et confestim cecidérunt ab óculis ejus tanquam squamæ, et visum recépít. Et surgens baptizátus est; et cum accepisset cibum, confortátus est. Fuit autem cum discípulis qui erant Damásci per dies aliquot. Et con-

tínuo ingræssus in synagógas, prædicábat Jesum, quóniam hic est Fílius Dei. Stupébant autem omnes qui eum audiébant, et dicébant; Nonne hic est qui expugnábat in Hierúsalem eos qui invocábant nomen istud? Et huc ad hoc venit, ut vinctos illos dúceret ad príncipes sacerdotum. Saulus autem multo magis convalescébat, et confundébat Judæos qui habitábant Damásci, affirmans quóniam hic est Christus.

Gradale. Gal. 2 Qui operátus est Petro in apostolatúm: operátus est et mihi inter gentes, et cognovérunt grátiam Dei quæ data est mihi.

¶ Grátia Dei in me vácuá non fuit: sed grátia ejus semper in me manet.

Allelúya ¶ Magnus sanctus Paulus vas electiónis: vere digne est glorificándus.

Sequentia.

SOLEMNITAS sancti Pauli devote est recolenda,
Quem Dominus tanta ditavit gratia,
Ut doctor gentium ab omni vocetur Ecclesia.

Agnus de lupo, de persecutore evangelista;

Mutata sunt opera, ¹mutatur¹ et ²onoma;²
Paulus nominatur

qui Saulus ante dictus fuerat,
Instigatus furia,
dirum virus efflabat,
strage sævissima
membra Christi sæviens torquebat.

Lux æthereá quem circumfulgens visu privat,

Spiritualement sed ei intuitum donat.

Colaphizat eum ne superbiat,

Sternit eum, sed ruentem relevat,

Dejectum increpat,

Increpans emendat,

¹ mutantur.—92. 94. 97. 98. 13.

² anoma.—13.

Fidei doctrinam commendat,
 Defensorem Ecclesiæ ordinat,
 Impugnator qui prius exstiterat,
 Secreta mystica
 Credenti revelat,
 Quæ homini loqui non licebat.
 Prius synagoga quem educaverat;
 Postmodum lætatur mater Ecclesia.
 Mysteria
 Quæ noverat
 Per totum iens orbem prædicat.
 Venit Romam, Deum unum annunciat.
 Nero resistit, qui colebat idola;
 Morte dira
 Illum necat,
 Mundo exemptum mittit ad astra.
 Quo nos Deus miserando perducit
 Adjutos prece Pauli sancta. Alleluia.

Si infra Septuagesimam dicitur Tractus sequens. Tu es vas electiōnis, sancte Paule apóstole: vere digne es glorificāndus.

✠ Prædicātor veritātis et doctor gentium in fide et veritāte.

✠ Per te omnes gentes cognovérunt grā-tiam Dei.

✠ Intercéde pro nobis ad Deum qui te elé-git.

Secundum Matthæum.

c. 19

IN illo témpore, Dixit Simon Petrus ad Jesum; Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te. Quid ergo erit nobis? Jesus autem dixit illis; Amen amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratione cum séderit Fílius Hóminis in sede majestātis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicāntes duódecim tribus Israel. Et omnis qui reliquerit domum vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut filios, aut

agros, propter nomen meum, céntuplum accípiet; et vitam ætérnam possidébit.

Credo.

Offertorium. Ps. 138 Mihi autem nimia honorificāti sunt amíci tui, Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

Secreta.

BEATI Pauli apostoli tui precibus, quæsumus, Domine, plebis tuæ dona sanctifica; ut quæ tibi grata tuo sunt instituto, gratiora fiant ¹ejus¹ patrocinio supplicantis. Per.

Alia Secreta de sancto Præjecto.

SUSCIPE, Domine, propitius orationem nostram cum oblationibus hostiarum superimpositis: et (beati Præjecti martyris tui deprecatione) pietati tuæ perfice benignus acceptus. Per Dominum.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. Matth. 19 Amen dico vobis quod vos qui reliquistis ómnia et secúti estis me: céntuplum accipiétis et vitam ætérnam possidébitis.

Postcommunio.

SALUTARI refecti mysterio, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui hunc diem in beati Pauli apostoli ²tui² conversione honorabilem haberi voluisti nos quoque conversos a vitiis in tua semper facias servitute gratulari. Per.

Alia Postcommunio de sancto Præjecto.

DA nobis, quæsumus, Domine Deus noster, ut sicut beati Præjecti martyris tui solemnitate præsentí gratalamur mysterio, ita perpetuo lætemur aspectu. Per Dominum.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² non habent 92. 94. 97. 98.

Sancti Juliani **episcopi.****Ad Missam: Officium. Eccli. 45**

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis: et princípem fecit eum: ut sit illi sacerdotií díginitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiæ tuæ beatum Julianum mirabilem tribuisti doctorem; concede propitius, ut hunc apud te ¹pium¹ semper mereamur habere intercessorem. Per Dominum.

Epistola. Dedit Dóminus. **in Communi fol. 600.**

Gradale. (fol. 597) Ecce sacérdos. **℣.** Non est invéntus. Allelúya. **℟.** Amávit eum.

Evangelium. Vigiláte quia nescítis, **in Communi, fol. 599.**

Offertorium. (fol. 599) Inveni David servum meum.

Secreta.

RESPICE, Domine, quæsumus, super hæc² quæ tibi offerimus, et (beati pontificis Juliani meritis) ab omnibus nos exue peccatis. Per Dominum.

Communio. (fol. 600) Beátus servus.

Postcommunio.

DIVINIS, Domine, repleti sacramentis, supplices deprecamur, ut (beati pontificis Juliani meritis) nos dignos facias cœlestibus institutis. Per.

Agnetis II.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

VULTUM tuum deprecabúntur omnes dívites plebis: adducéntur regi vírgines post eam: próximæ ejus adducéntur tibi in lætítia et exultatióne.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua beátæ Agnetis mártiris tuæ solemnitate lætíficas; da ut quam venerámur officio, étiam piæ conversatiónis sequámur exémplo. Per.

Epistola. Qui gloriátur, **in Communi, fol. 609.**

Gradale. Ps. 44 Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde, prospere procéde et regna.

℣. Propter veritátem et mansuetúdinem et justítiam: et dedúcet te mirábiliter dextera tua.

Allelúya. **℟.** Hæc est virgo sápiens: quam Dóminus vigilántem invénit.

Si hoc festum, vel aliquod aliud festum trium lectionum, infra Septuagesimam usque ad Caput jejunii evenierit, non dicitur Allelúya post Epistolam nec Tractus, sed Gradale cum suo Versu tantum.³

Evangelium. Simile est regnum cœlórum decem, **in Communi, fol. 610.**

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

GRATA tibi sint, quæsumus, Domine, munera nostra; quibus sanctæ Agnetis virginis tuæ et martyris magnifica solemnitas recensetur. Per.

¹ ita 26. 34. etc. ipsum.—55P. 57.

² munera.—94. 97.

³ Ita tamen quod idem Gradale post suum versum repetatur.—Grad.

Communio. *Matth. 13* Símile est regnum cœlórú hómíni negotiátóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósá margaríta, dedit ómnia¹ sua et comparávit eam.

Postcommunio.

SUMPTA, quæsumus, Domine, sancta mysteria nos interius exteriusque conservent; et (intercedente beata Agnete² martyre tua²) præsentem nobis conferant clementiam et æternam. Per Dominum.

Sanctæ Batildis reginæ.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

ILEXISTI justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætitiæ pro consórtibus tuis.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

BEATÆ Batildis natalitia veneranda, Domine, quæsumus, Ecclesia tua devota suscipiat; et fiat magnæ glorificationis amore devotior, et tantæ fidei proficiat exemplo. Per Dominum.

Epistola. Sapiéntia vincit, *in Communi*, fol. 609.

Gradale. Ps. 44 Dilexisti justitiam: et odisti iniquitatem.

¶ Propterea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætitiæ.

Allelúya. ¶ Diffúsa est grátia in lábiis tuis: propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Evangelium. Símile est regnum cœlórú thesáuro, *in Communi*, fol. 607.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próxímæ ejus offeréntur

tibi in lætítia et exsultatióne, adducéntur in templum regi Dómino.

Secreta.

UT hæc munera tibi, Domine, accepta sint, sanctæ Batildis obtineant merita; quæ seipsam tibi hostiam vivam, sanctam et beneplacentem exhibuit. Per Dominum.

Communio. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Postcommunio.

REFFECTI alimonia cœlesti, omnipotens Pater, quæsumus pietatem tuam: ut (intercessione sancta Batildis) misericordiæ tuæ gratiam consequi mereamur. Per.

Sanctæ Brigidæ virginis.

Ad Missam: Officium. Vultum tuum deprecabúntur, *ut supra in Officio præcedente.*

Oratio.

SANCTÆ Brigidæ Virginis tuæ, Domine, quæsumus, precatio tibi grata nos adjuvet, et tuam nobis indulgentiam poscere non desistat. Per Dominum.

Epistola. Qui gloriátur, *in Communi*, fol. 609.

Gradale. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

¶ Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et dedúcet te mirábiliter dextera tua.

Allelúya. ¶ Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde, prospere procéde et regna.

Evangelium. Símile est regnum cœlórú decem, *in Communi*, fol. 610.

¹ bona.—26.

² virgine et martyre tua.—94. virgine tua et martyre.—97.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

SACRIFICIIS, Domine, placatus oblatiis (intercedente beata Brigida virgine tua) opem tuam ¹nobis,¹ quæsumus, temporibus nostris clementer impende. Per.

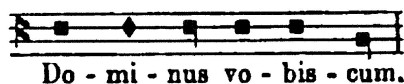
Communio. Matth. 25 Quinque prudentes vírgines accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus: média autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit, exíte óbviā Christo Dómino.

Postcommunio.

BEATÆ Brigidæ virginis tuæ precibus, fidelibus tuis, Domine, sumpta ²munera² suffragentur; et quæ tibi placuit, nobis imploret auxilium. Per Dominum.

In Purificatione Beatæ Mariæ
virginis

cantata hora sexta, fiat Benedictio luminis solemniter ³a pontifice vel a sacerdote, cappa serica induto cum aliis indumentis sacerdotalibus, super supremum gradum altaris, converso ad orientem, sic incipiente.³

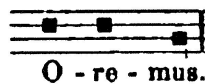
¹non habent 92. 98.

²mysteria.—94.

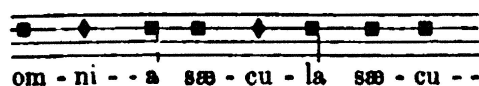
³sub hac forma. Sacerdos cum suis ministris ad altare processionaliter accedat et ad summum gradum altaris stans conversus ad australem in capa serica cum aliis indumentis sacerdotalibus benedicat cereos et candelas sub manu sua dextera jacentes, hoc modo incipiens.—Grad.

Hæc Rubrica in Processionalibus quos vidimus cum Missali consentit; sacerdos autem ad australem non ad orientem versus, stare jubetur. Sed vide “Defensorium Directorii,” apud Maskell ii 341; “Item illa rubrica non est vera, quæ dicit quod sacerdos benedicens candelas seu palmas stabit versus austrum, cum Ordinale Sarum dicat ad orientem.”

⁴ceræ—92. 94. 98. 4L. 15.

BENEDIC, ✠ Domine Jesu Christe, hanc creaturam ⁴cerei,⁴ supplican- tibus nobis, et infunde ei per virtutem sanctæ crucis benedictionem cœlestem; ut qui eam ad repellendas tenebras humano usui tribuisti talem, signaculo sanctæ crucis tuæ fortitudinem et benedictionem accipiat, ut quibuscunque locis accensa sive apposita fuerit, discedat diabolus, et contremiscat et fugiat pallidus cum omnibus ministris suis de habitationibus illis, nec præsumat amplius inquietare

Et dicuntur omnes Orationes cum Oré- mus sub eodem tono. Non dicitur Dómi-

nus vobiscum, nisi ante primam Orationem tantum.

Oremus.

DÓMINE, sancte Pater omnipotens ætérne Deus, qui ómnia ex nihilo creásti, et jussu tuo per ópera apum hunc liquórem ad perfectiónem cereórum veníre fecísti; et qui hodiérna die petitióem justí Simeónis implésti; te humíliter deprecámur, ut has candélas ad usus hóminum et sanitátem córporum et animárum præparátas, sive in terra sive in aquis, per invocatióem sancti nóminis tui et per intercessiόem sanctæ Mariæ semper vírginis cujus hódie festa devóte celebrántur, et per preces ómnium sanctórum tuórum bene✠dicere et sanctifi✠cáre dignéris; ut hujus plebis tuæ, quæ illas honorífice in mánibus portáre desíderat, teque laudándó exultáre, exáudias voces de cœlo sancto tuo et de sede majestátis tuæ, et propítius sis ómnibus clamántibus ad te, quos redemísti pretiόso sángine Fílii tui. Qui tecum et cum Spírítu Sancto vivit et gloriátur Deus. Per ómnia sæcula sæculórum.

Respondetur Amen.

Oremus.

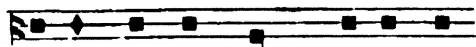
Oratio.

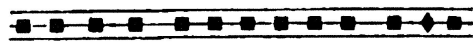
OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum ulnis sancti Simeónis in templo sancto tuo suscipiéndum præsentári voluísti; tuam súpplices deprecámur cleméntiam, ut hos céreos quos nos fámuli tui in tui nóminis magnificéntia suscipiéntes gestáre cúpi-mus, luce accénsos bene✠dicere et sanctificáre atque lúmine supérnæ benedictiόnis accéndere dignéris, quátenus eos tibi Dómino Deo nostro offeréndo digni, et sancto igne dulcíssimæ tuæ claritátis succénsi, in templo sancto glóriæ tuæ repræsentári

Per e - un - dem

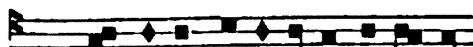
mereámur.

Domini num nostrum Je-sum Christum

Fi-li-um tu-um: qui te-cum

vi-vit et regnat in u-ni-ta-te Spi-ritus

Sancti De-us.

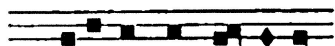

Per omni-a sæ-cu-la sæ-cu-lorum.

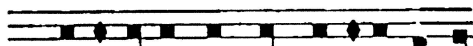

A-men.

Domini-nus vo-bis-cum.

Et cum spi-ri-tu tu-o.

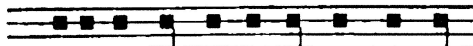

Sur-sum cor-da.

Habemus ad Do-minum.

Gra-ti-as a - ga-mus Domino De-o

nostro.

Dig-num et jus-tum est.

Vere dignum et justum est, æquum

et sa-lu-ta-re, nos ti-bi semper et
 u-bi-que gra-ti-as a-ge-re, Do-mi-ne
 sancte Pa-ter omni-po-tens æ-terne
 De-us, fons et o-rigo to-ti-us lumen,
 qui mundum il-lustrasti lumine tu-æ
 clari-ta-tis mittendo no-bis U-ni-ge-ni-
 tum tu-um per u-te-rum in-te-me-ra-tæ
 vir-gi-nis. Et quem longe an-te pro-
 mi-sisti prophetarum o-ra-cu-lis, tem-
 po-ri-bus no-vissimis mi-sis-ti lu-cem
 popu-lis se-denti-bus in te-nebris. Te
 ergo, Do-mi-ne, de-pre-ca-mur, ut has
 can-de-las no-mi-ni tu-o præpa-ra-tas
 tu-a be-ne-dicti-one digne-ris bene-

✠di-ce-re qui nos trans-tu-lis-ti a
 po-tes-ta-te te-ne-brarum in lu-cem di-
 lecti Fi-li-i tu-i et regnum. Per
 quem exortum est in te-nebris lumen
 rectis corde et gaudi-um sa-lu-tis æ-
 ternæ. Et qui jus-ti Si-me-o-nis
 implesti expec-ta-ti-o-nem, ut non
 pri-us vi-de-ret mortem quam e-jus-
 dem Christi Fi-li-i tu-i vi-si-bi-lem
 in-car-na-ti-o-nem to-ti-us mundi
 lumen et sa-lutem; nos lumi-ne tu-æ
 cla-ri-ta-tis sic re-ple-as, ut omnes
 in-fi-de-li-ta-tis te-ne-bras a no-bis re-
 pellas; et si-cut ærvum tu-um hodi-e

Hic mutet vocem suam quasi legendo.
 Qui tecum vivit et regnat in unitate Spīritus Sancti Deus. Per ómnia sǎcula sǎculórum.

Respondetur. Amen.

Hic aspergantur candelæ aqua benedicta, et thurificentur. Deinde dicitur.

Dóminus vobiscum.

Orémus.

DOMINE, sancte Pater omnipotens, lumen indeficiens, qui es conditor omnium luminum, bene[✠]dic hoc lumen tuis fidelibus in honorem nominis tui portandum; quatenus a te sanctificati atque benedicti lumine tuæ claritatis accendamus et illuminemur; et propitius conce-

dere digneris, ut veluti eodem igne quondam illuminasti Moysen famulum tuum, ita illumines corda nostra et sensus nostros, quatenus ad visionem æternæ claritatis pervenire mereamur. Per Christum Dominum.

Oremus.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui Unigenitum tuum ante tempora de te genitum, sed temporaliter de Maria virgine incarnatum; lumen verum et indeficiens ad repellendas humani generis tenebras, et ad incendendum lumen fidei et veritatis misisti in mundum; concede propitius, ut sicut exterius corporali, ita etiam interius luce spiritali irradiari mereamur. Per eundem.

Peracta candelarum benedictione ¹accendantur candelæ et ¹distribuantur, et interim cantetur Antiphona, Lumen ad revelationem ²Psalmus, Nunc dimittis. Totus Psalmus dicitur cum Glória Patri. et post unumquemque versum repetatur Antiphona. ³Lumen ad revelationem.

In Purificatione Beatæ Mariæ.

Ad Missam: Officium. Ps. 47

DUSCÉPIMUS Deus misericórdiam tuam in medio templi tui secundum nomen tuum Deus: ita et laus tua in fines terræ, justitia plena est dextera tua.

Psalmus. Magnus Dóminus et laudábilis nimis: in civitate Dei nostri in monte sancto ejus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, maiestatem tuam supplices exoramus, ut sicut Unigenitus Fílius tuus hodierna die

¹ non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

² gentium et gloriam plebis tuæ Israel.—Proc.

³ ter.—26. Et si necesse fuerit, re-incipiatur Psalmus cum Antiphona. Sacerdos vero interim in stallo suo hebdomadario extra chorum se re-incipiat. (recipiat?)—Grad.

cum nostræ carnis substántia in templo est præsentátus, ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári. Per eundem.

Lectio Malachíæ prophétæ. c. 3

HÆC dicit Dóminus Deus, Ecce ego mitto ángelum meum qui præparábit viam ante faciém meam. Et statim véniet ad templum ¹sanctum¹ suum Domínator quem vos quæritis, et ángelus testaménti quem vos vultis. Ecce ²enim² venit, dicit Dóminus exercítuum. Et quis póterit cogitare diem advéntus ejus? Et quis stabit ad vidéndum eum? Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullónum: Et sedébit conflans et emúndans argéntum; et purgábit filios Levi. Et ³conflabit³ eos quasi aurum et quasi argéntum, et erunt Dómino offeréntes sacrificia in justítia. Et placébit Dómino sacrificium Juda et Hierúsalem, sicut dies sæculi et sicut anni antiqui, Dicit Dóminus omnípotens.

Gradale. Ps. 47 Suscépimus Deus misericórdiam tuam in médio templi tui, secúndum nomen tuum, Dómine: ita et laus tua in fines terræ.

℣. Sicut audívimus ita et vídimus: in civitáte Dei nostri in monte sancto ejus.

Allelúya. *℣. Ps. 137* Adorábo ad templum sanctum tuum et confitébor nómini tuo.

Hac die dicitur Sequentia, licet infra Septuagesimam hoc festum contigerit.

Sequentia.

HAC clara die turma festiva dat præconia, Mariam concrepando symphonia nectarea.

¹ non habent 92. 98. V.

² non habent 92. 97. 98. V.

³ colabit.—92. V. colocabit.—98.

⁴ nulla.—92. 94. 97. 98. 4L.

⁵ copula.—92. 98. 4L. commercia.—94. 97.

⁶ æterna.—98. 57. 4L.

⁷ Semper dicitur ista Sequentia in choro, licet hoc festum infra Septuagesimam evenierit; sed—Grad.

Mundi domina quæ es sola
castissima virginum Regina;
Salutis causa, vitæ porta,
atque cœli referta gratia.
Nam ad illam sunt nuncia
olim facta angelica,
Ave Maria gratia
Dei plena per sæcula.

Versus præcedens ter dicitur, hac die tantum.

Mulierum pia agmina intra semper benedicta,
Virgo et gravida mater intacta, prole gloriosa.

Cui contra Maria hæc reddit famina,
In me quomodo tua
jam fient nuncia?

Viri novi ⁴nullam⁴ certe ⁵copulam,⁵
Ex quo atque nata
sum incorrupta.

Diva missus ita
reddit affata;
Flatu sacro plena
fies, Maria,
Nova efferens gaudia
cœlo terræ nati per exordia.

Intra tui uteri claustra
portans qui gubernat ⁶æthera,⁶
Omnia qui dat tempora pacifica.⁷

Tunc sacerdos et ejus ministri in sedibus juxta altare privatim dicant Tractum. Luc. 2

Nunc dimíttis servum tuum, Dómine:
secúndum verbum tuum in pace:

℣. Quia vidérunt óculi mei: salutáre tuum;

℣. Quod parásti: ante faciém ómnium populórum;

¶ Lumen ad revelatiónem géntium: et glóriam plebis tuæ, Israel.

Secundum Lucam. c. 2

IN illo témpore, Postquam impléti sunt dies purgatiónis Mariæ secúndum legem Moysi, tulérunt Jesum in Hierúsalem, ut sístèrent eum Dómino, sicut scriptum est in lege Dómini; Quia omne masculínium adapériens vulvam sanctum Dómino vocábitur. Et ut darent hóstiam, secúndum quod dictum est in lege Dómini, par túrturum, aut duos pullos columbárum. Et ecce homo erat in Hierúsalem, cui nomen Símeon, et homo isto justus et timorátus, expéctans consolatiónem Israel, et Spíritus Sanctus erat in eo. Et respónsum accéperat Símeon a Spíritu Sancto, non visúrum se mortem nisi prius vidéret Christum Dómini. Et venit in Spíritu in templum. Et cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, ut fácerent secúndum consuetúdinem legis pro eo: et ipse accépit eum in ulnas suas, et benedixit Deum et dixit; Nunc dimíttis servum tuum, Dómine, secúndum verbum tuum in pace. Quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. Quod parásti ante faciém ómnium populórum. Lumen ad revelatiónem géntium: et glóriam plebis tuæ Israel.

Credo.

Offertorium. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum et in sáculum sáculi.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sicut hodierna die munera veneranda Filii tui oblatione consecrantur; sic (ipsius gloriosæ genitricis precibus) semipiterni luminis nobis claritas conferatur. Per eundem.

Præfatio. Quia per incarnáti.

Communio. Luc. 2 Respónsum accépit Símeon a Spíritu Sncto non visúrum se mortem: nisi vidéret Christum Dómini.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Dómine Deus noster, ut sacrosáncta mystéria quæ pro reparatiónis nostræ munímine contulísti; (intercedénte beáta semper vírgine María) et præsens nobis remédium esse fácias et futurum. Per Dóminum.

Sancti Blasii episcopi et martyris.

Ad Missam: Officium. Dan. 3

ACERDÓTES Dei benedícite Dóminum: sancti et húmiles corde laudáte Deum.

Psalmus. Benedícite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sácula.

Oratio.

BEATUS martyr tuus Blasius, Domine, nobis misericordiæ tuæ imploret auxilium; ut cujus festa celebramus, ejus apud te patrocinia sentiamus. Per.

Epistola. Omnis póntifex, **in Communi, fol. 584.**

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiόνibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósó.

¶ Vitam pétiiit et tribuísti ei longitúdinem diérum in sáculum sáculi.

Allelúya. ¶ Posuísti, Dómine, super caput ejus: corónam de lápide pretiósó.

Evangelium. Nihil opértum, **in Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

MAJESTATI tuæ, Domine, hostiarum oblationes offerimus; precantes, ut

(intercessione beati Blasii martyris tui atque pontificis) fiant acceptæ, in quo Filii tui Domini nostri Jesu Christi dilectio flagravit. Qui tecum.

Communio. Ps. 20 Posuisti, Dómine, in capite ejus: coronam de lapide pretiósio.

Postcommunio.

MYSTERIA, quæsumus, Domine, quæ in sancti Blasii martyris tui atque pontificis commemoratione sumpsimus, nos tueantur; cujus hodie devotis officiis recolimus passionem. Per.

Sanctæ Agathæ **virginis et martyris.**

Ad Missam: Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino, diem festum celebrántes sub honóre Agathæ mártiris, de cujus passióne gaudent ángeli, et colláudant Fílium Dei.

Ps. 44 Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui inter cætera poténtiæ tuæ mirácula etiam in sexu frágili victóriam martýrii contulisti; concéde propítius ut qui beátæ Agathæ ¹virginis et ¹mártiris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Epistola. Confitébor, **in Communi, fol. 606.**

Gradale. Ps. 45 Adjuvábít eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus non commovebitur.

¶ Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² inspirante.—4L. 26. 57.

Allelúya. **¶ 2 Cor. 11** Æmulor enim vos Dei æmulatione: despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

Sequentia. Exsultémus, **vel Tractus,** Diffúsa est, **in Communi, fol. 607.**

Evangelium. Simile est regnum coelórum thesáuro, **in Communi, fol. 607.**

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próxímæ ejus offeréntur tibi in lætítia et exsultatióne, adducéntur in templum regi Dómino.

Secreta.

IN commemoratione beatæ Agathæ virginis tuæ et martyris, altaria tua, Domine, mysticis muneribus cumulamus; majestatem tuam suppliciter deprecantes, ut (ipsius adjuvantibus meritis) cunctis mereamur carere contagiis. Per.

Communio. Qui me dignátus est ab omni plaga curáre et mamillam meam meo pèctori restituere: ipsum ínvoco Deum vivum.

Postcommunio.

CELESTI refectam mysterio, tuere, quæsumus, Domine, familiam tuam; ut (intercedente beata Agatha virgine tua et martyre) salutis æternæ remedia, quæ te ²aspirante² requirimus, te largiente consequamur. Per Dominum.

Sanctorum Vedasti et Amandi **episcoporum.**

Ad Missam: Officium. Ps. 131

SACERDÓTES ejus induant salutáre: et sancti ejus exsultatióne exsultábunt.

Psalmus. Meménto Dómine David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Oratio.

ADESTO, Domine, populo tuo cum sanctorum confessorum tuorum atque pontificum Vedasti et Amandi tibi patrocinio supplicanti: ut quod propria fiducia non præsumit, intercessorum tibi placentium meritis consequatur. Per Dominum.

Epistola. Plures facti sunt, **in Communi**, fol. 604.

Gradale. Ps. 131 Sacerdotes ejus induant salutare: et sancti ejus exultatione exsultabunt.

¶ Illuc producam cornu David: paravi lucernam Christo meo.

Alleluya. ¶ Sap. 3 Fulgebunt justi: et tanquam scintillæ in arundinetis discurrent in æternum.

Evangelium. Sint lumbi, **in Communi**, fol. 604.

Offertorium. Ps. 149 Exsultabunt sancti in gloria: lætabuntur in cubilibus suis: exultationes Dei in faucibus eorum.

Secreta.

HOSTIAS laudis, Domine, tuis altaribus adhibemus, quas eorum tibi patrocinii commendandas suppliciter exoramus; in quorum veneratione pietati tuæ hæc sacrificia offerimus. Per.

Communio. Johan. 15 Ego vos elegi de mundo ut eatis et fructum afferatis: et fructus vester maneat.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, divina mysteria, quæsumus, ut (sanctorum confessorum tuorum atque pontificum Vedasti et Amandi precibus) sanctificationem nobis jugiter operentur. Per Dominum.

¹intercedente.—94. 97. 98.

Sanctæ Scholasticæ virginis.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

DILEXISTI justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

Psalmus. Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui beatæ virginis tuæ Scholasticæ animam ad ostendendam innocentiam viam in columbæ specie cælos penetrare fecisti: da nobis, quæsumus, (ejus meritis) ita innocenter vivere ut ad eadem mereamur gaudia pervenire. Per Dominum.

Epistola. Sapientia vincit **in Communi**, fol. 609.

Gradale. Ps. 44 Dilexisti justitiam: et odisti iniquitatem.

¶ Propterea unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ.

Alleluya. ¶ Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in æternum.

Evangelium. Simile est regnum cælorum decem virginibus **in Communi**, fol. 610.

Offertorium. Ps. 44 Offerentur regi virginæ post eam: proximæ ejus offerentur tibi.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, desideria supplicantium fidelium cum oblationibus hostiarum; ut (¹interveniente¹ beata Scholastica virgine tua, quæ te sincere dilexit amore) nec fides in nobis torpeat, nec caritas tepescat. Per.

Communio. Ps. 44 Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in æternum.

Postcommunio.

FAMILIAM tuam, quæsumus, Domine, spiritali cibo satiatam, beatæ virginis tuæ Scholasticæ meritis, propitius respice; ut sicut ipsius precibus ad obtinendum quod ¹concupivit,¹ imbrem cœlitus descendere fecisti; ita (ejus supplicationibus) ariditatem cordis nostri supernæ digneris gratia robore perfundere. Per.

Sancti Valentini **episcopi et martyris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 20

N virtute tua, Dómine, lætábitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter desidérium animæ ejus tribuísti ei.

Psalms. ²Quóniam pravenísti eum in benedictionibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus coronam de lápide pretioso.²

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui beáti Valentini mártiris tui natalítia cólimus, a cunctis malis imminéntibus ejus intercessióne liberémur. Per.

Epistola. Beátus vir qui invéntus in **Communi, fol. 58o.**

Gradale. Ps. 111 Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

℣. Potens in terra erit semen ejus: generatio rectórum benedicétur.

Allelúya. **℣. Jacob. c. 1** Beátus vir qui suffert tentatióem: quóniam cum probátus fúerit accipiet coronam vitæ.

Evangelium. Si quis vult post me veníre in **Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 20 In virtute tua, Dómine, lætábitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter: desidérium animæ ejus tribuísti ei.

¹cupivit.—92. 98. 4L. 15.

²Et in voluntate ejus: non fraudasti eum.—94. 97. 98.

Secreta.

SACRIFICIUM, Domine, quod offerimus gratum tibi, quæsumus, beatus martyr Valentinus suffragator efficiat. Per.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

QUOS cœlesti, Domine, substantia recreasti, (beati Valentini martyris tui mentis) a cunctis, quæsumus, exue propitius adversis. Per Dominum.

Sanctæ Julianæ **virginis et martyris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 118

MOUÉBAR de testimoniis tuis in conspéctu regum et non confundébar: et meditábar in mandátis tuis quæ diléxi nimis.

Psalms. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui infirma mundi eligis ut fortia quæque confundas; da nobis in festivitate sanctæ martyris tuæ Julianæ congrua devotione gaudere; ut et potentiam tuam in ejus passione laudemus, et provisum nobis percipiamus auxilium. Per.

Epistola. Dómine Deus meus in **Communi, fol. 605.**

Gradale. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

℣. Propter veritátem et mansuetúdinem et justítiam: et dedúcet te mirábiliter dextera tua.

Allelúya. **℣** Hæc est virgo sápiens: quam Dóminus vigilántem invénit.

Evangelium. Símile est regnum cœlórum thesaúro **in Communi, fol. 607.**

Offertorium. Ps. 44 Fíliæ regum in honóre tuo ástitit regína a dextris tuis: in vestítu deauráto circúmdata varietáte.

Secreta.

IN sanctæ martyris tuæ Julianæ passione ¹pretiosa¹ te, Domine, mirabilem prædicantes, munera votiva deferimus; præsta, quæsumus, ut sicut ejus tibi grata sunt merita, sic nostræ servitutis accepta reddantur officia. Per Dominum.

Communio. Matth. 13 Símile est regnum cœlórum hómīni negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósā margaríta, dedit ómnia bona sua et comparávit eam.

Postcommunio.

LIBANTES, Domine, mensæ tuæ beata mysteria, quæsumus, ut (sanctæ Julianæ martyris tuæ intervenientibus meritis) et temporalem nobis misericordiam tribuas et æternam. Per.

Cathedra sancti Petri.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STÁTUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et princípem fecit eum; ut sit illi sacerdotiī dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Glória Patri.

Oratio.

DEUS, qui beáto Petro apóstolo tuo colátiis clávis regni cœléstis ánimas

ligándi atque solvéndi pontificium tradidisti; concéde propítius, ut intercessiōnis ejus auxilio a peccatórum nostrórum néxibus liberémur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Lectio epistolæ beati Petri apostoli. 1 c. 1

PETRUS apóstolus Jesu Christi eléctis ádvenis dispersiōnis Ponthi, Galáthiæ, Capadóciæ, Asiæ, et Bithíniæ, secúndum præsciéntiam Dei Patris in sanctificatiōnem Spíritus, in obediéntiam et aspersionem sánguinis Jesu Christi: grátia vobis et pax multiplicétur. Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secúndum magnum misericórdiam suam regenerávit nos in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mórtuis in hereditátem incorruptibilem et incontaminátam ²et immarcescibilem conservátam² in coelis in vobis qui in virtúte Dei custodimini per fidem, in salútem parátam revelári in témpore novíssimo. In quo exsultábitis, módicum nunc si opórtet contristári in váriis ³tentatiōnibus,³ ut probátio fidei vestræ multo pretiósior sit auro quod per ignem probátur; inveniátur in laudem et glóriam et honórem, in revelatiōnem Jesu Christi Dómini nostri.

Gradale. Ps. 106 Exáltent eum in ecclésia plebis: et in cáthedra seniórum laudent eum.

℣ Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: et mirabilia ejus filiis hómīnum.

Tractus. Matth. 16 Tu es Petrus: et super hanc petram ædificábo ecclésiā meam.

℣ Et portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam: et tibi dabo claves regni cœlórum.

¹ gloriosa.—94.

² non habet 26.

³ tribulationibus.—92. 97. 98. 4L.

℣. Quodcūque ligáveris super terram: erit ligátum et in cœlis.

℣. Et quodcūque sólveris super terram erit solútum et in cœlis.

Evangelium: secundum Matthæum. c. 16

IN illo témpore, Venit Jesus in partes Cæsará Philippi: et interrogábat discípulos ejus dicens; Quem dicunt hómines esse Fílium Hóminis? At illi dixerunt; Alii Johánne Baptístam, álii autem Helíam, álii vero Hieremíam, aut unum ex prophétis. Dixit illis Jesus; Vos autem quem me esse dicitis? Respóndens autem Simon Petrus, dixit; Tu es Christus Fílius Dei vivi. Respóndens autem Jesus, dixit ei; Beátus es Simon Bariona: quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo ecclésiám meam, et portæ inferi non prævalébunt advérsus eam. Et tibi dabo claves regni cœlórum. Et quodcūque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis. Et quodcūque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis.

Credo.

Offertorium. Ps. 44 Constitúes eos príncipes super omnem terram: mémores erunt nóminis tui in omni progénie et generatióne.

Secreta.

ECCLESÍÆ tuæ, quæsumus, Dómine, preces et múnera beáti Petri apóstoli tui comméndet oratio; ut quod pro illíus glória celebrámus, nobis prosit ad véniam. Per Dóminum.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. Matth. 16 Tu es Petrus: et super hanc petram ædificábo ecclésiám meam.

Postcommunio.

LÆTÍFICET nos, Dómine, quæsumus, munus ¹sumptum; ¹ ut sicut in apóstolo tuo Petro te mirábilem prædicámus, sic per illum tuæ sumámus indulgéntiæ largitatem. Per Dóminum.

Sancti Matthiæ apostoli.

Ad Missam: Officium. Ps. 138

MIHI autem nimis honorati sunt amici tui Deus, nimis confortatus est principatus eorum.

Psalmus. Dómine, probásti me et cognovísti me: tu cognovísti sessiónem meam et resurrectionem meam.

Oratio.

DEUS, qui beátum Matthíam apóstolorum tuórum collégio sociásti; tríbue, quæsumus, ut ejus interventióne tuæ circa nos pietátis semper víscera sentiámus. Per Dóminum.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 1

IN diébus illis, exsúrgens Petrus in médio fratrum dixit. Erat autem turba hóminum simul fere centum vīginti. Viri fratres, opórtet impléri Scriptúram quam prædixit Spíritus Sanctus per os David, de Juda qui fuit dux eórum qui comprehendérunt Jesum: qui connumerátus erat in nobis et sortítus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitátis, et suspénsus crépuit médius: et diffúsa sunt ómnia víscera ejus. Et notum factum est ómnibus habitántibus Hierúsalem, ita ut appellaré tur ager ille lingua eórum, acheldemach, hoc est, ager sánguinis. Scriptum est enim in libro psalmórum: Fiat commorátio ejus desérta, et non sit qui inhábitet in ea: et episcopátum ejus accípiat alter. Opórtet ergo ex his viris qui nobíscum congregáti sunt in

¹ oblatum.—94.

omni tēpore, quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, incípiens a baptísma-te Johánnis usque in diem qua assúptus est a nobis testem resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis. Et statuérunt duos, Joseph qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus, et Matthíam. Et orántes dixérunt; Tu, Dómine, qui corda nosti ómnium, osténde, quem elégeris ex his duóbus unum accípere locum ministérii hujus, et apostolátus, de quo prævaricátus est Judas, ut abíret in locum suum. Et dedérunt sortes eis et cécidit sors super Matthíam. Et annumerátus est cum undecim apóstolis.

Gradale. Ps. 138 Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus, nimis confortátus est principátus eórum.

✠ Dinumerábo eos: et super arénam multiplicabúntur.

Tractus. Ps. 101 Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

✠ Potens in terra erit semen ejus: generátio rectórum benedicétur.

✠ Glória et divítiae in domo ejus: et justítia ejus manet in sǎculum sǎculi.

Evangelium: secundum Matthæum. c. 11

IN illo tēpore, Respóndens Jesus, dixit; Confíteor tibi, Pater, Dómine cœli et terræ, quia abscondisti hæc a sapiéntibus et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Ita, Pater; quóniam sic fuit plácitum ante te. Omnia mihi trádicta sunt a Patre meo. Et nemo novit Fílium nisi Pater: neque Patrem quis novit, nisi Fílius, et cui volúerit Fílius reveláre. Veníte ad me omnes qui laborátis et oneráti estis, et ego reficiam vos. Tóllite jugum meum super vos, et discite a me, quia mitis sum et húmilis corde: et inveniétis réquiem animá-

bus vestris. Jugum enim meum suáve est: et onus meum leve.

Credo.

Offertorium. Ps. 18 In omnem terram exívit sonus eórum: et in fines orbis terræ verba eórum.

Secreta.

DEUS, qui proditoris apostatæ ruinam, ne apostolorum tuorum numerus sacratus perfectione careret, beati Matthiæ electione supplesti; præsentia munera sanctifica, et per ea nos gratia tuæ virtute confirma. Per Dominum.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. Matth. 19 Vos qui secúti estis me sedébitis super sedes judicántes duódecim tribus Israel: dicit Dóminus.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens et misericors Deus, ut per hæc sancta quæ sumpsimus (interveniénte beáto Matthiá apóstolo tuo) véniam consequámur et pacem. Per Dóminum.¹

Sancti Davidis episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis et principem fecit eum: ut sit illi sacerdotií dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Davidis confessoris tui atque pontificis veneranda solemnitatis et devotionem nobis augeat et salutem. Per Dominum.

¹ Rubrica, "Si aliquod . . . memoria," quæ legitur inferius (in fol. 419) post Proprium Sanctorum Perpetuæ et Felicitatis, hic datur in 97. 98.

Epistola. Ecce sacerdos magnus qui in diebus in **Communi**, fol. 596.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenisti eum in benedictionibus dulcédinis: posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretioso.

¶ Vitam petiit et tribuisti ei: longitúdinem diérum in sæculum sæculi.

Tractus. Beátus vir ut supra in **Officio præcedenti**.

Evangelium. Homo quidam peregre in **Communi**, fol. 599.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, Domine, munera populi tui in beati confessoris tui atque pontificis honore oblata: et tuæ testificatio veritatis nobis proficiat ad salutem. Per.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dónus, invénerit vigilántem: amen dico vobis super ómnia bona sua constitúet eum.

Postcommunio.

QUOS tuis, Domine, reficis sacramentis, sancti Davidis confessoris tui atque pontificis attolle benignus suffragiis; ut nostræ redemptionis effectum et mysteriis capiamus et moribus. Per Dóminum.

Sancti Ceddæ episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei benedícite Dóminum, sancti et húmiles corde laudáte Deum.

Psalmus. Benedícite, ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui nos beáti Ceddæ confessoris tui atque pontificis hodiérna festivitáte lætíficas, tuam súpplices exorámus cleméntiam, ut cujus solémnia devótis officiis venerámur, ejus piis suffrágiis vitæ æternæ remédia consequámur. Per.

Epistola. Diléctus Deo et homínibus in **Communi**, fol. 596.

Gradale. Eccli. 44 Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis plácuít Deo.

¶ Non est invéntus símilis illi: qui conserváret legem excélsi.

Tractus. Beátus vir ut supra in **Officio sancti Gregorii**.

Evangelium. Vidéte, vigiláte in **Communi**, fol. 599.

Offertorium. Ps. 88 Invéni David servum meum et in óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

Secreta.

PROPITIÁRE, quæsumus, Dómine, supplicatióibus nostris, et (intercedén-te pro nobis beáto Ceddá confessoré tuo atque pontifice) his sacraméntis coeléstibus serviéntes ab omni culpa líberos esse concéde, ut, purificánte nos tua grátia, eisdem quibus famulámur mystériis emundémur. Per.

Communio. Matth. 25 Dómine quinque talénta tradidisti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum: euge serve fidélis: quia in pauca fuisti fidélis supra multa te constitúam intra in gáudium dóni tui.

Postcommunio.

PRESTA, quæsumus, Dómine Deus noster, ut divínis mystériis expiáti, (intercedén-te beáto Ceddá confessoré tuo atque pontifice) ad supérni plenitúdinem

sacraménti cujus libávimus sancta tendá-
mus. Per Dóminum.

Sanctarum Perpetuæ et Felicitatis.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

VULTUM tuum deprecabúntur om-
nes dívites plebis, adducéntur
regi vírgines post eam: próximæ
ejus adducéntur tibi in lætítia et exsulta-
tíone.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum
bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, ¹Domine¹ Deus
noster, sanctarum ²martyrum² tua-
rum Perpetuæ et Felicitatis palmas in-
cessabili devotione venerari; ut quas
digna mente non possumus imitari,
³humillimis³ saltem frequentemus obse-
quiis. Per Dominum.

Epistola. De virgínibus *in Communi, fol.*
610.

Gradale. Exod. 15 Gloriósus Deus in
sanctis: mirábilis in majestáte, fáciens
prodígia.

℣. Dextera tua, Dómine, glori ficáta est in
virtúte: dextera manus tua confrégit ini-
mícum.

Evangelium. Símile est regnum cœlórum
decem *in Communi, fol.* 610.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vír-
gines post eam: próximæ ejus offeréntur
tibi.

Secreta.

INTEDE, quæsumus, Domine, munera
altaribus tuis pro sanctarum marty-
rum tuarum Perpetuæ et Felicitatis com-
memoratione proposita; ut sicut per ⁴hæc⁴
beata mysteria illis gloriam contulisti, sic
nobis indulgentiam largiaris et gratiam.
Per.

Communio. Matth. 25 Quinque prudén-
tes vírgines acceperunt óleum in vasis suis
cum lampádibus; média autem nocte cla-
mor factus est: ecce sponsus venit exíte
óbviam Christo Dómino.

Postcommunio.

SANCTARUM martyrum tuarum Pepe-
tuæ et Felicitatis festivitate, et sacra-
menti divini munere vegetati, quæsumus,
Domine, ut sicut bonis tuis per tuam gra-
tiam temporaliter fovemur, ita perfruamur
æternis. Per.

Si aliquod festum *iii. lectionum a Capite*
jejunii usque in crastinum octavarum Pa-
schæ contigerit, nihil inde fiat; nec etiam
*memoria.*⁵

Patricii episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STÁTUIT ei Dóminus testaméntum
pacis, et príncipem fecit eum:
ut sit illi sacerdotii dignitas in
ætérum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérum
cantábo.

¹ non habent 94. 97. 98.

² non habent 94. 97. 98.

³ humilibus.—92. 94. 97. 98. 4L.

⁴ non habent 94. 97. 98.

⁵ S. Davidis et S. Ceddæ Propria hic inseruntur in 92. 57. Transponuntur illa de Sanctis Gregorio et Patricio in 94. 97. 98; et de S. Patricio non datur in 92. Grad.

¹Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Patricii confessoris tui atque pontificis veneranda solemnitas, et devotionem nobis augeat et salutem. Per.

Epistola. Ecce sacerdos magnus qui in diébus suis in **Communi**, fol. 596.

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum tu es sacerdos in ætérnum, secúndum órđinem Melchisedech.

Ÿ. Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Tractus. Beátus vir etc. ut in **Officio sequenti**.

Evangelium. Vigiláte quia nescítis in **Communi**, fol. 599.

Offertorium. Ps. 88 Invéni David servum meum et in óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei et bráchium meum confortábit eum.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, Domine, munera populi tui in beati Patricii confessoris tui atque pontificis honore oblata; et tuæ testificatio veritatis nobis proficiat ad salutem. Per Dominum.

¹Oratio non Sarum.

Deus, qui beatum Patricium Hiberniæ apostolum signis multimodis decoratum ad cœlestem gloriam transtulisti; præsta, quæsumus, ut (ejus meritis et precibus adjuti) æternæ beatitudinis præmia consequamur. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Domine prævenisti.

Tractus. Beatus vir.

Evangelium. Homo quidam peregre.

Offertorium. Veritas mea.

Secreta.

Hanc hostiam, omnipotens Deus et Pater, nobis beati Patricii confessoris tui atque pontificis reddat deprecatio profutura, quam in ejus honore hodiernæ diei tuæ offerimus majestati. Per Dominum.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

Cœlestibus refecti sacramentis et gaudiis, supplices te rogamus, omnipotens Deus, ut ea quæ (in veneratione beati Patricii confessoris tui atque pontificis) tuæ obtulimus majestati, in nostræ proficiant salvationis augmentum. Per.—94. 97. 98.

²intercessionibus.—94. 97. 98.

Communio. Matth. 24 Fidélis servus et prudens, quem constituit dóminus super familiam suam: ut det illis in témpore tritici mensúram.

Postcommunio.

QUOS tuis, Domine, reficis sacramentis, sancti Patricii confessoris tui atque pontificis attolle benignus suffragiis; ut nostræ redemptionis effectum, et mysteriis capiamus et moribus. Per.¹

Sancti Gregorii Papæ.

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SA CERDÓTES Dei benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde laudáte Deum.

Psalmus. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

DEUS, qui ánimæ fámuli tui Gregórii ætérnæ beatitúdinis præmia contulisti; concéde propítius, ut qui peccatórum nostrórum pónđere préminur, ejus apud te ²patrocíniis² sublevémur. Per Dóminum.

Epistola. Dedit Dóminus in Communi, fol. 600.

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

℣. Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Tractus. Ps. 111 Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

℣. Potens in terra erit semen ejus; generatío rectórum benedicétur.

℣. Glória et divítiæ in domo ejus: et justítia ejus manet in sǎculum sǎculi.

Evangelium. Vigiláte quia nescítis in Communi, fol. 599.

Offertorium. Ps. 88 Veritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

INTERCESSIO, quæsumus, Domine, beatissimi Gregorii confessoris tui atque pontificis, misericordiæ tuæ munera nostra conciliet; ut quod merita nostra non valent, ejus deprecatio nobis obtineat. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Fidélis servus et prudens quem constituit dóminus super familiam suam: at det illis in témpore trífici mensúram.

Postcommunio.

CORPORIS sacri pretiosique sanguinis¹ repleti libamine, quæsumus, Domine Deus noster, ut quod pia devotione gerimus (intercedente beato Gregorio confessore tuo atque pontifice) certa redemptione capiamus. Per.

Sancti Edwardi regis et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 8

GLÓRIA et honóre coronásti eum et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus. Dómine Dóminus noster quam admirábile est nomen tuum in univérſa terra.

Oratio.

DEUS, ætérni triumphátor impérii, familiam tuam propítius réſpice, mártýrium regis celebrántem Edwárdi; et præſta, ut sicut illum múnere glorificáre dignáris coelésti, ita nos (ejus obténtu) ætérnæ felicitáti fácias dignánter ascribi. Per.

Epistola. Beátus vir qui invéntus in Communi, fol. 580.

Gradale. Ps. 20 Posuísti, Dómine, super caput ejus: corónam de lápide pretióſo.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei: et voluntáte labiórurn ejus non fraudásti eum.

Tractus. Ps. 20 Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei: et voluntáte labiórurn ejus non fraudásti eum.

℣. Quóniam prævenísti eum: in benedictióne dulcédinis.

℣. Posuísti super caput ejus: corónam de lápide pretióſo.

Evangelium. Si quis venit ad me in Communi, fol. 582.

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

INTUÉRE, quæsumus, ²ætérne² Deus, ad nostræ humilitátis hóſtiam tibi in

¹ tui.—94. 97. 98.

²Domine.—94. 97. 98.

honóre tui mártýris ac regis Edwárdi oblátam; quam tibi sacram oblatiónem mirábilí dispensatióne efficere voluisti; et concéde nobis (illius précibus) ita innocénter vívere, ut ad ætérna mereámur gáudia pervénire. Per Dóminum.

Communio. Ps. 20 Magna est gloria ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

SANCTA tua nos, Dómine, sumpta puríficent, et (beáto mártýre tuo ac rege Edwárdo intercedénte) ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perdúcant. Per Dóminum.

Sancti Cuthberti episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

TÁTUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdótii dígnitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui per inæstimábile munus grátia tuæ sanctos tuos facis esse gloriósos; præsta, quæsumus, ut (interveniénte beáto Cuthbéto confessoré tuo atque pontífice) mereámur ad culmen virtútum pervénire. Per Dóminum.

Epistola. Ecce sacérdos magnus qui in diébus suis **in Comuni, fol. 596.**

Gradale. Eccli. 44 Ecce sacérdos magnus: qui in diébus suis plácuit Deo.

V. Non est invéntus símilis illi: qui conserváret legem excélsi.

Tractus. Beátus vir **in Comuni, fol. 597.**

Evangelium. Homo quidam péregre **in Comuni, fol. 599.**

Offertorium. Ps. 88 Invéni David servum meum: et in óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

Secreta.

SÚSCIPE, Dómine, quæsumus, hóstiam redemptionis humánæ, et (intercessiósne beáti Cuthbéti confessoris tui atque pontíficis) salútem nobis mentis et córporis placátus operáre. Per Dóminum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus, invénerit vigílantem; amen dico vobis: super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

SANCTA tua, quæsumus, Dómine, quæ súmpsimus, nos sua virtúte tueántur, et (intercedénte beáto Cuthbéto confessoré tuo atque pontífice, cujus vita gloriósa effúlsit) in pace nos et sanctitáte custódiant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus. Per.

Sancti Benedicti abbatis.

Ad Missam: Officium. Ps. 36

s justi meditábitur sapiéntiam, et lingua ejua loquétur judícium: lex Dei ejus in corde ipsíus.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui hodierna die carnis eductum ergastulo beatissimum confessorem tuum Benedictum sublevasti ad cœlum; concede, quæsumus, hæc festa tuis famulis celebrantibus cunctorum veniam delictorum, ut qui

exsultantibus animis ejus claritati congau-
dent, ipso apud te interveniente conso-
cientur et meritis. Per.

Epistola. Justus cor suum tradet **in Com-**
muni, fol. 602.

Gradale. Ps. 36 Os justi meditabitur sa-
piéntiam: et lingua ejus loquétur judi-
cium.

¶ Lex Dei ejus in corde ipsius: et non
supplantabúntur gressus ejus.

Tractus. Desidérium ánimæ ejus **ut supra**
in Officio Sancti Edwardi. (fol. 421)

Evangelium. Nemo accéndit **in Commu-**
ni, fol. 602.

Offertorium. Ps. 20 Desidérium ánimæ
ejus tribuísti ei, Dómine: et voluntáte la-
biórum ejus non fraudásti eum, posuísti
in cápite ejus corónam de lápide pretiósó.

Secreta.

OBLATIS, Domine, ob honorem beati
Benedicti confessoris tui atque abba-
tis placare muneribus; et (ipsius interven-
tu) cunctorum nobis indulgentiam tribue
peccatorum. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus
quem cum vénerit dóminus invénerit vi-
gilántem; amen dico vobis: super ómnia
bona sua constituet eum.

Postcommunio.

PRÆSTET nobis, Domine, tui perceptio
sacramenti, intercedente beato Be-
nedicto confessore tuo atque abbate; ut et
conversationis ejus imitemur exempla, et
pertingamus ad præmia. Per Dominum.

Si festum Sancti Edwardi vel Sancti Cu-
thberti aut Sancti Benedicti, infra Passio-
nem evenerit, nihil fiet de eis usque ad
translationem eorundem.

In Annunciatione beatæ Mariæ virginis.

Ad Missam: Officium. Esai. 45

ORÁTE cœli désuper: et nubes
pluant justum: aperiátur terra:
et gérmínet salvatórem.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Et justítia oriétur simul: ego
Dóminus creávi eam.

Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ¹ virginis úte-
ro Verbum tuum ángelo nuntiánte
carnem suscípere voluísti; præsta suppli-
cibus tuis, ut qui vere eam Dei genitrí-
cem crédimus, ejus apud te intercessióni-
bus adjuvémur. Per eúndem.

Lectio Esaïæ prophetæ. c. 7

IN diébus illis, Locútus est Dóminus ad
Achaz, dicens; Pete tibi signum a Dó-
mino Deo tuo in profúndum inférni, sive
in excélsu supra. Et dixit Achaz; Non
petam, et non tentábo Dóminu. Et di-
xit; Audíte ergo domus David; Numquid
parum vobis est moléstos esse homínibus,
quia molésti estis et Deo meo? Propter
hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ec-
ce virgo concípíet et páriet filium, et vocá-
bitur nomen ejus Emmánuel. Butýrum et
mel cómedet, ut sciat reprobáre malum,
et elígere bonum.

Gradale. Ps. 23 Tóllite portas príncipes
vestras: et elevámini portæ æternáles, et
introíbit rex glóriæ.

¶ Quis ascéndet in montem Dómini: aut
quis stabit in loco sancto ejus? ínnocens
mánibus et mundo corde.

In tempore Paschali.

Allelúya. ¶ **Luc. 1** Ave María, grátia ple-
na, Dóminus tecum: benedícta tu in mu-
liéribus.

¹semper.—92. 4L. 57.

Secundum Allelúya erit unum de ¹subscriptis in Officio sequenti, scilicet sancti Richardi.¹

Hac die dicatur ista Sequentia, licet in Quadragesima contigerit.

Sequentia.

AVE mundi spes, Maria,
ave mitis, ave pia,
ave plena gratia;
Ave virgo singularis,
quæ per rubum designaris,
non passum incendia.
Ave rosa speciosa,
ave Jesse virgula,
Cujus fructus nostri luctus
relaxabat vincula.
Ave carens simili;
mundo diu flebili
reparasti gaudium;
Ave cujus viscera
contra mortis fœdera
ediderunt Filium.
Ave virginum lucerna,
per quam fulsit lux superna
his quos umbra tenuit;
Ave virgo de qua nasci
et de cujus lacte pasci
Rex cœlorum voluit.
Ave gemma, cœli luminarium;
Ave Sancti Spiritus sacrarium.
O quam mirabilis,
et quam laudabilis,
hæc est virginitas;
In qua per Spiritum
facta Paraclitum
fulsit fecunditas.
O quam sancta, quam serena,
quam benigna, quam amoena,
esse virgo creditur,

Per quam servitus finitur,
porta cœli aperitur,
²necnon² libertas redditur.

O castitatis lilium,
tuum precare Filium,
³qui salus est³ humilium;
Nec nos pro nostro vitio
in flebili iudicio,
subjiciat supplicio;
Sed nos tua sancta prece
mundans a peccati fæce,
Collocet in lucis domo;
amen dicat omnis homo.

Tunc sacerdos et ejus ministri in sedibus juxta altare privatim dicant Tractum sequentem.

Tractus. Luc. 1 Ave María, grátia plena, Dóminus tecum.

℣. Benedícta tu in muliéribus: et benedíctus fructus ventris tui.

℣. Spíritus Sanctus supervéniet in te: et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

℣. Ideóque et quod nascétur ex te sanctum, vocábitur Fílius Dei.

Evangelium: secundum Lucam. c. 1

IN illo témpore, Missus est ángelus Gábríel a Deo in civitátem Galilææ cui nomen Názareth, ad víginem desponsátam viro cui nomen erat Joseph de domo David, et nomen víginis María. Et ingressus ángelus ad eam, dixit; Ave grátia plena: Dóminus tecum; benedícta tu in muliéribus. Quæ cum audisset, turbáta est in sermóne eius, et cogitábat qualis esset ista salutátio. Et ait ángelus ei; Ne tímeas, María; invenísti enim grátiam apud Deum. Ecce concípies in útero et páries filium, et vocábis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur; et dabit illi Dóminus Deus sedem David

¹ illis quæ scribuntur post Officium Quasi modo geniti.—92. 94. 97. 98. 57.

² et.—92. 94. 97. 98.

³ ita 55P. etc. quæ s. es.—4L. 13. 15. 26.

patris ejus, et regnabit in domo Jacob in ætérnum, et regni ejus non erit finis. Dixit autem María ad ángelum; Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognóscó? Et respóndens ángelus, dixit ei; Spíritus Sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ideóque et quod nascétur ex te sanctum, vocábitur Fílius Dei. Et ecce Elízabeth cognáta tua, et ipsa concépit filium in senectúte sua. Et hic mensis est sextus illi quæ vocátur stérilis: quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Dixit autem María; Ecce ancílla Dómini: fiat mihi secúndum verbum tuum.

Offertorium. *Luc. 1* Ave María, grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus et benedíctus fructus ventris tui.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

IN méntibus nostris, quæsumus, Dómine, veræ fidei sacraménta confirmá; ut qui concéptum de vírgine, Deum verum et hóminem firmiter confitémur; per ejúsdem salutíferæ incarnatiónis poténtiam, ad ætérnam mereámur perveníre lætítiam. Per eúndem.

Præfatio. Et te in annuntiatióne.

Communio. *Esai. 7* Ecce virgo concípíet et páriet filium: et vocábitur nomen ejus Emmánuel.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

GRÁTIAM tuam, quæsumus, Dómine, méntibus nostris infúnde: ut qui ángelo nuntiánte Christi Fílii tui incarnatió-nem cognóvimus, per passió-nem ejus et crucem ad resurrectiόνis glóriam perdu-cámur. Per eúndem.

Si hoc festum in aliqua Dominica xl. evenierit, semper differatur in crastinum. Cum vero infra Passionem extra Dominicam contigerit, ibi solemniter celebretur. Si autem in die Cœnæ vel in duobus diebus sequentibus sive in hebdomada Paschæ evenierit,¹ in proxima feria vacante post octavas Pascha ubi convenientius potest celebrari, celebretur.

Et hoc eodem modo fiat de cæteris festis duplicibus, tempore prædicto contingentibus: et semper infra xl. quando fit servitium de aliquo sancto novem lectionum, Missa de festo post Tertiam dicitur, Missa vero de jejunio post Nonam; utraque ad principale altare; et fiat prostratio post Sanctus, et dicuntur feriales preces more solito ad illam Missam de jejunio, licet duplex festum fuerit.

Sancti Richardi episcopi.

Ad Missam: Officium. *Eccli. 45*

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et princípem fecit eum: ut sit illi sacerdotii dignitas in ætérnum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiám tuam méritis beáti Richárdi confessoris tui atque pontíficis, fecisti miráculis coruscáre gloriósis: concéde nos fámulos tuos (ipsíus intercessi-óne) ad ætérnæ beatitúdinis glóriam perveníre. Per Dóminum.

Epístola. Ecce sacérdos magnus qui in diébus suis **in Communi, fol. 596.**

Gradale. *Ps. 20* Dómine, prævenisti eum in benedictiόνibus dulcédinis: posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

¹secundum usum Ecclesiæ Sarum—94. 97. 98. Grad.

℣. Vitam pétiit et tribuísti ei longitúdinem diérum in sáculum sáculi.

Tractus. Beatus vir in **Communi**, fol. 597.

Evangelium. Homo quidam péregre in **Communi**, fol. 599.

In tempore Paschali. (fol. 597.)

Allelúya. ℣. **Esai. 35** Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Secundum Allelúya erit unum de ¹subscriptis. (fol. 230.)

Allelúya. ℣. **Luc. 24** Mane nobíscum, Dómine, quia declináta est jam dies ad vésperum.

Allelúya. ℣. Oportébat pati Christum et resúrgerere a mórtuis, et ita intráre in glóriam suam.

Allelúya. ℣. **Rom. 6** Christus resúrgens ex mórtuis, jam non móritur: more illi ultra non dominábitur.

Allelúya. ℣. Surréxit altíssimus de sepúlchro; qui pro nobis pepéndit in ligno.

Allelúya. ℣. Surréxit Christus et illúxit pópulo suo: quem redémit ipse ságuine suo.

Allelúya. ℣. **Rom. 4** Christus mórtuus est propter delicta nostra: et surréxit propter justificatióem nostram.

Allelúya. ℣. **Luc. 24** Surgens Jesus Dóminus noster: stetit in médio discipulórum suórum: et dixit; Pax vobis.

Allelúya. ℣. **Matth. 28** Surréxit Dóminus et occúrrens muliéribus ait; Avéte; tunc accessérunt et tenuérunt pedes ejus.

Allelúya. ℣. **Marc. 16** In die resurrectiōnis meæ, dixit Dóminus, præcédam vos in Galilæam.¹

Quibus dictis, dicuntur illa de hebdoma-

da Paschæ, videlicet de tertia, quarta, et quinta feriis, ²quæ sequuntur.

Allelúya. ℣. Surgens Jesus Dóminus noster stetit in médio discipulórum suórum: et dixit Pax vobis.

Allelúya. ℣. Surréxit Dóminus et occúrrens muliéribus ait, Avéte: tunc accessérunt et tenuérunt pedes ejus.

Allelúya. ℣. In die resurrectiōnis meæ dicit Dóminus: præcédam vos in Galilæam.²

Quod etiam observetur in omni festo cum regimine chori, ab octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini, cum repetitione frequenti, si necesse fuerit.

Sequentia. Adest nobis dies alma in **Communi**, fol. 597.

Evangelium. Ego sum vitis vera in **Communi**, fol. 572.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea ³et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.³

In tempore Paschali, Alleluya.

Secreta.

QONCÉDE, quæsumus, miséricors Deus, ut (intercedente beáto Richárdo confessóre tuo atque pontífice) óculis tuæ majestátis munus oblátum et grátiam nobis bene vivéendi obtíneat et glóriam sempitérnam acquirat. Per Dóminum.

Communio. **Matth. 24** ⁴Beátus servus, quem cum vénerit Dóminus invénerit vigilántem; amen dico vobis super ómnia bona sua constituet eum.⁴

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

HÆC sacrosáncta sumpta mystéria nobis effectum, Dómine, cónferant salutárem; quorum beátus Richárdus, con-

¹suprascriptis.—92. 94. 97. 98. 57. Grad. post Officium Quasi modi geniti.—92. 97. 98. Grad.

²non habent 92. 94. 97. 98. 57.

³Inveni David.—92. 97. 98. vel Inveni David.—94.

⁴fidelis servus.—92. 94. 97. 98. 57.

fēssor tuus atque pōntifex, devōtus éxstitit dispensátor. Per.

Sancti Ambrosii **episcopi et doctoris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 131

ACERDÓTES tui, Dómine, induant justítiam: et sancti tui exsúltent; propter David servum tuum non avértas fáciem christi tui.

In tempore Paschali, Allelúya.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnia mansuetúdinis ejus.

Oratio.

DEUS, qui pópulo tuo ætérnæ salutis beátum Ambrosium minístrum concessísti; præsta, quæsumus, ut quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem semper habére mereámur in cœlis. Per.

Epistola. Dedit Dóminus **in Communi, fol. 600.**

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

¶ Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Tractus. Beátus vir **ut supra, fol. 597.**

Evangelium. Vigilate quia nescitis **in Communi, fol. 599.**

In tempore Paschali. (col. 703*)

Allelúya. **¶** **Esai. 35** Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Secundum Allelúya unum de supra scriptis.

Sequentia de Communi, fol. 597.

Evangelium. Ego sum vitis vera **in Communi, fol. 572.**

Credo.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Secreta.

HÆC in nobis sacrificia, Deus, (intercedente beatissimo confessore tuo Ambrosio) et actione permaneant et operatione firmentur. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum venerit dóminus invénierit vigílantem: amen dico vobis super ómnia bona sua constituet eum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SANCTI Ambrosii nos, quæsumus, Domine, jugiter prosequatur oratio; ut quod petitio nostra non impetrat, ipso pro nobis interveniente præstetur. Per.

Sanctorum Tyburtii et Valeriani **martyrum.**

Ad Missam: Officium. Ps. 144

SANCTI tui, Dómine, benedícet te: glóriam regni tui dicent, allelúya.

Psalmus. Exaltábo te, Deus meus, rex: et benedícam nómini tuo in sáculum et in sáculum sáculi.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui sanctorum mártýrum tuórum Tybúrtii, Valeriáni, atque Máximi solémnia cólimus, eórum étiam virtútes imitémur. Per.

Epistola. Lingua sapiéntium **in Communi, fol. 587.**

Allelúya. **¶** **Ps. 117** Sancti tui, Dómine, florébunt sicut lílium: et sicut odor balsami erunt ante te.

Secundum Allelúya erit de proxima dominica præcedenti; et hoc in omnibus festis sine regimine chori, ab octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini, observetur.

Evangelium. Ego sum vitis, vos pâlmites in Communi, fol. 573.

Offertorium. Ps. 88 Confitebúntur cœli mirabilia tua, Dómine, etenim veritatem tuam in ecclésia sanctorum, allelúya, allelúya.

Secreta.

PRÆSENTIBUS, Domine, quæsumus, intende muneribus; et (patrocinantibus sanctis martyribus, Tyburtio, Valeriano, et Maximo, quorum solemnia celebramus) fidelibus tuis salutis indulgentiam conferant, et æterna præmia dignanter acquirant. Per.

Communio. Ps. 32 Gaudete justi in Dómino, allelúya: rectos decet collaudatio, allelúya.

Postcommunio.

SACRAMENTI tui, Domine, quæsumus, sumpta benedictio, corpora nostra mentesque sanctificet, et (sanctorum martyrum tuorum, Tyburtii, Valeriani, et Maximi intercessionibus) sempiternæ gloriæ adscribendos nos præparet. Per.

Sancti Alphegi episcopi et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 63

PROTEXISTI me, Deus, a convéntu malignántium, allelúya: a multitúdine operántium iniquitatem, allelúya, allelúya.

Psalmus. Exáudi, Deus, orationem meam cum déprecor; a timóre inimíci éripe ánimam meam.

¹sumptis Domine sacramentis.—94.

Oratio.

DEUS, qui beátum Alphégum pontíficem tuum sacerdótii dignitáte et palma martýrii decorásti; concéde propítius, ita nos apud te ejus intercessiónibus adjuvári, ut cum eo possimus in æténa felicitáte lætári. Per.

Epistola. Doctrinis variis in Communi, fol. 584.

Allelúya. **Ps. 88** Elégit te Dóminus sibi in sacerdótem magnum in pópulo suo.

Evangelium. Ego sum vitis vera in Communi, fol. 572.

Offertorium. Ps. 88 Confitebúntur cœli mirabilia tua Dómine: et veritatem tuam in ecclésia sanctorum, allelúya, allelúya.

Secreta.

HÆC, Dómine, altári tuo múnera impósita bénedic ipse et súscipe, ut (intercessióne beáti Alphégi mártiris tui atque pontíficis) nobis ad fructum proficiant utriúsque salútis. Per.

Communio. Johan. 25 Ego sum vitis vera et vos pâlmites: qui manet in me et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúya, allelúya.

Postcommunio.¹

SUMPTO, Dómine, sacraménto,¹ tuam suppliciter deprecámur cleméntiam, ut (intercedénte beáto Alphégo mártire tuo atque pontífice) quod temporáliter gérimus, ad vitam capiámus ætéram. Per Dóminum.

Sancti Georgii martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 63

PROTEXISTI me, Deus, a convéntu malignántium, allelúya: a multitúdine operántium iniquitatem, allelúya, allelúya.

Psalmus. Exáudi, Deus, oratióem meam cum deprecor: a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Geórgii mártýris tui mentis et intercessióne lætíficas; concéde propítius ut ¹cujus¹ beneficia póscimus, dono tuæ grátiae consequámur. Per Dóminum.

Lectio beati Jacobi apostoli. c. 1

QUÁRÍSSIMI, Omne gáudium existimáte, cum in tentatióes várias incidéritis: sciéntes quod probátio fidei vestræ patiéntiam operátur. Patiéntia autem opus perféctum hábeat: ut sitis perfécti et intégri in nullo deficientes. Si quis autem vestrum indiget sapiéntia, póstulet a Deo qui dat ómnibus affluénter et non impróperat, et dábitur ei. Póstulet autem in fide, nihil hæsítans. Qui enim hæsítat, símilis est flúctui maris, qui a vento movétur et circumfértur. Non ergo existimet homo ille, quod accípiat áliquid a Dómino. Vir duplex ánimo, incónstans est in ómnibus viis suis. Gloriétur autem frater húmilis in exaltatióne sua: dives autem in humilitáte sua, quóniam sicut flos fœni tránsibit: Exórtus est enim sol cum ardóre, et arefécit fœnum, et flos ejus décidit, et decor vultus ejus depériit. Ita et dives in itinéribus suis marcéscet. Beátus vir qui suffert tentatióem: quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Allelúya. **℣. Ps. 63** Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.

Sequentia. Organícis canamus **in Comuni, fol. 581.**

¹ qui ejus.—92. 94. 97. 98.

² consequamur.—92. 94. 97. 98. 4L.

Evangelium. Ego sum vitis vera **in Comuni, fol. 572.**

Credo.

Offertorium. Ps. 88 Confitebúntur cœli mirabília tua, Dómine: et veritátem tuam in ecclésia sanctórum, allelúya, allelúya.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, solemne sacrificium pro veneranda sancti Georgii martyris tui passione; deprecantes clementiam tuam, ut per hæc sacrosancta mysteria antiqui hostis tentamenta, te triumphante, vincamus, et æternæ remunerationis præmium, te largiente, ²sequamur.² Per.

Communio. Ps. 63 Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.

Postcommunio.

MENSÆ cœlestis satiati dulcedine, humiliter te rogamus, omnipotens Pater, ut (intercedente beato Georgio martyre tuo) resurrectionis ejus simus participes, cujus sumus morte redempti. Qui tecum vivit.

Sancti Marci evangelistæ.

Ad Missam: Officium. Protexísti me **in Comuni, fol. 579.**

Oratio.

DEUS, qui beátum Marcum evangelístam tuum evangélicæ prædicatiónis grátia sublimásti; tríbue, quæsumus, ejus nos semper et eruditiónem proficere et oratióne deféndi. Per Dóminum.

Ad Epheseos. c. 4

FRATRES, Unicuíque nostrum data est grátia secúndum mensúram donatiónis Christi. Propter quod dicit; Ascén-

dens in altum captivam duxit captivitatem: dedit dona hominibus. Quod autem ascendit quid est nisi quia et descendit primum ad inferiores partes terræ? Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes coelos ut adimpleret omnia. Et ipse dedit quosdam quidem apostolos, quosdam autem prophetas, alios vero evangelistas, alios vero pastores et doctores, ad consummationem sanctorum, in opus ministerii, in ædificationem corporis Christi: donec occurramus omnes in unitatem fidei et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi.

Alleluia. *℣. Esai. 41* Primus ad Sion dicit ecce assum: et Hierusalem evangelistam dabo.

Sequentia. Laus devota in Communi, fol. 577.

Evangelium. Ego sum vitis vera in Communi, fol. 572.

Offertorium. Ps. 88 Confitebuntur coeli mirabilia tua, Domine: et veritatem tuam in ecclesia sanctorum, alleluia, alleluia.

Secreta.

BEATI Marci evangelistæ tui sollemnitate tibi munera deferentes, quæsumus, Domine, ut sicut illum prædicatio evangelica fecit gloriosum; ita nos ejus intercessio et verbo et opere tibi reddat acceptos. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Non dicitur in hac Præfatione per beatos evangelistas *sed* per beatos apostolos.¹

Communio. Johan. 25 Ego sum vitis ve-

ra et vos palmites: qui manet in me et ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia.

Postcommunio.

REFFECTI cibo spiritualis alimoniam, quæsumus, Domine Deus noster, ut quod mysterio frequentamus, (intercedente beato Marco evangelista) plena virtute consequamur. Per Dominum.

²*Si hoc festum in aliquo festo post octavas Paschæ contigerit, tunc fiat processio post magnam missam de sancto Marco.*² *Si in hebdomada Paschæ aliquod festum vel jejunium evenierit, nihil de festo fiat, nihil de jejunio, nec post nec ante; nisi forte in octavis contigerit; tunc enim potest differri in crastinum. Hoc idem observetur in hebdomada Penthecostes.*

Sancti Vitalis martyr.

Ad Missam: Officium. Protexisti me in Communi, fol. 579.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut (intercedente beato Vitale martyre tuo) et a cunctis adversitatibus muniamur in corpore, et a pravis cogitationibus mundemur in mente. Per Dominum.

Epistola. Nemo militans Deo in Communi, fol. 580.

Alleluia. *℣. Ps. 117* Sancti tui, Domine, florébunt sicut liliū: et sicut odor balsami erunt ante te.

Sequentia. Organicis canamus in Communi, fol. 581.

Evangelium. Ego sum vitis vera in Communi, fol. 572.

¹ ita 26. etc apostolos *sed* per beatos evangelistas.—55P.

² non habent 92. 97. 57.

Cætera desunt in Graduali, et hæc sit habentur.

Si hoc festum in aliqua feria post octavas Paschæ contigerit, cantata magna missa de sancto Marco ad authenticum seu principale altare, dicitur Hora Nona, et interim ordinetur processio ad gradum chori per omnia sicut in feria secunda Rogationum.

Offertorium. Ps. 89 Replēti sumus mane misericórdia tua: et exsultávimus et delectáti sumus, allelúya.

Secreta.

GRATA tibi, Domine, quæsumus, nostra sint munera: quibus sancti Vitalis martyris tui passio recolitur honoranda. Per Dominum.

Communio. Johan. 25 Ego sum vitis vera et vos pálmities: qui manet in me et ego in eo, hic fert fructum multum, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut minus divinum quod sumpsimus, (intercedente beato Vitale martyre tuo) salutari nobis ¹proficiat¹ effectui. Per Dominum.

In die apostolorum Philippi et Jacobi.

Ad Missam: Officium. 2 Esdr. 9

EXCLAMAVÉRUNT ad te, Dómine, in témpore afflictiónis suæ: et tu de cœlo exaudísti eos, allelúya, allelúya.

Ps. 32 Exsultáte justi in Dómino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua apostolorum tuórum Philippi et Jacóbi solemnitate lætíficas; præsta, quæsumus, ut quorum gaudemus méritis, instruámur exémplic. Per Dóminum.

¹prosit—94. 97. 98.

²non habent 4L. 15. 57.

³ita 26 etc. non habent 92. 97. 98. 55P. Vulg.

⁴non habent 97. 98.

⁵venio.—Vulg.

⁶non habent 97. 15. 26.

Lectio libri Sapientiæ. Sap. 5

STABUNT justi in magna constántia adversus eos qui se angustiavérunt et qui abstulérunt labóres illórum. Vidéntes autem turbabúntur timore horribili, et mirabúntur in subitatióne insperatæ salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritus geméntes; Hi sunt quos aliquándo habúimus in derisum, et in similitúdinem improperii. Nos insensáti, vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre. ²Ecce² quómodo ³ergo³ computáti sunt inter filios Dei; et inter sanctos sors illórum est.

Allelúya. **¶ Sap. 5** Stabunt justi in magna constántia: adversus eos qui se angustiaverunt.

Allelúya. **¶ Luc. 24** Nonne cor nostrum ardens erat in nobis: de Jesu dum loquerétur nobis in via?

Sequentia. Clare sanctorum **in Communi, fol. 574.**

Secundum Johannem. Johan. 14

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis, Non turbétur cor vestrum. Créditis in Deum, et in me créдите. In domo Patris mei, mansiónes multæ sunt. Si quominus dixissem vobis: quia vado paráre vobis locum. Et si abiero et præparávero vobis locum, ⁴íterum⁴ ⁵veníam⁵ et accípiam vos ad meípsum, ut ubi sum ego, et vos sitis. Et quo ego vado vos scitis, et viam scitis. Dixit ei Thomas; Dómine, nescímus quo vadis: et quómodo póssumus viam scíre? Dicit ei Jesus; Ego sum via, ⁶et⁶ véritas et vita. Nemo venit ad Patrem

nisi per me. Si cognovissétis me, et Patrem meum útique cognovissétis. Et ámodo cognoscétis eum, et vidístis eum. Dicit ei Philíppus; Dómine, osténde nobis Patrem, et sufficit nobis. Dicit ei Jesus; Tanto témpore vobíscum sum, et non cognovístis me? Philíppe, qui videt me, videt et Patrem. Quómodo tu dicis: Osténde nobis Patrem? Non credis quia ego in Patre, et Pater in me est? Verba quæ ego loquor vobis, a meípso non loquor. Pater autem in me manens ipse facit ópera. Non créditis, quia ego in Patre, et Pater in me est? Alióquin, propter ipsa ópera créдите. Amen, amen, dico vobis: qui credit in me, ópera quæ ego fácio et ipse fáciat, et majóra horum fáciat: quia ego ad Patrem vado. Et quodcúnque petiéritis Patrem in nómine meo, hoc fáciat.

Credo.

Offertorium. Ps. 88 Confitebúntur cœli mirabilia tua, Dómine: et veritátem tuam in ecclésia sanctorum, allelúya, allelúya.

Secreta.

DEUS, ecclesiæ tuæ redemptor atque perfectior; da ut, apostolorum tuorum Philippi et Jacobi precibus, paschalis sacramenti dona capiamus, quorum nobis magisterio ea voluisti prædicari. Per Dominum.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Johan. 14 Tanto témpore vobíscum sum et non cognovístis me: Philíppe, qui videt me, videt et Patrem, allelúya: non credis quia ego in Patre et Pater in me est? allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PASCHALE mysterium recensentes, beatorum apostolorum ¹tuorum¹ Philippi et Jacobi, Domine, quæsumus, pre-

cibus foveamur, quorum magisterio ²hoc² cognovimus exsequendum. Per Dominum.

In inventione sanctæ Crucis.

Ad Missam; Officium. Gal. 6

MOS autem gloriári opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita, et resurrectio nostra: per quem salváti et liberáti sumus, allelúya, allelúya.

Ps. 66 Deus misereátur nostri et benedicat nobis: illúminet vultum suum super nos et misereátur nostri.

Kyrie Lux et origo.

Et dicitur cum suis versibus.

Oratio.

DEUS, qui in præclára salutíferæ crucis inventióne passiónis tuæ miracula suscitásti; concéde, ut vitális ligni prætio æternæ vitæ suffrágia consequámur. Qui vivis.

Nulla fiat Memoria de Resurrectione, sed de sanctis martyribus, Alexandro, Evento, et Theodolo.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui sanctorum mátyrum tuórum, Alexándri, Evéntii, et Theodóli, natalítia cólimus, a cunctis malis imminéntibus, eórum intercessiónibus liberémur. Per.

Epistola. Confido de vobis **in Communi, fol. 58o.**

Allelúya. **℣.** Dulce lignum, dulces clavos, dúlcia ferens póndera: quæ sola fuísti digna sustinére regem cœlórum et dóminum.

¹ non habent 92. 4L. 15. 57.

² non habent 92. 94. 97. 98.

Allelúya. **Ps. 95** Dícite in géntibus quia Dóminus regnáuit a ligno.¹

Sequentia.

SALVE crux sancta, arbor digna,
Cujus robur pretiosum
mundi ferret talentum;
Ut hostis per lignum victor
ligno revinceretur,
Quodque ²exortu² mortis
primis erat terrigenis
paradiso propulsis,
Causa etiam vitæ
foret cunctis Christi morte
vere vivificatis;
Horrificum tu es semper signum inimicis
crux sacra sævis,
Quam mors pavet, infernusque timet, quæ
Christo suos reconsignat,
Cui sit laus in ævum.

Secundum Johannem. c. 3

IN illo témpore, Erat homo ex Pharisæis, Nichodémus nómine, princeps Judæórum. Hic venit ad Jesum nocte, et dixit ei; Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister; nemo enim potest hæc signa facere quæ tu facis, nisi fuerit Deus cum eo. Respóndit Jesus, et dixit ei; Amen, amen, dico tibi, nisi quis renátus fuerit denuo, non potest vidére regnum Dei. Dixit ad eum Nichodémus; Quómodo potest homo renásci, cum sit senex? nunquid potest in ventrem matris suæ iteráto introíre, et renásci? Respóndit Jesus; Amen, amen, dico tibi, nisi quis renátus fuerit ex aqua et Spíritu Sancto, non potest introíre in regnum Dei. Quod natum est ex carne, caro est: et quod natum est ex spíritu, spíri-

tus est. Non miréris quia dixi tibi: oportet vos nasci denuo. Spíritus ubi vult spirat: et vocem ejus audis, sed nescis unde véniat, aut quo vadat: sic est omnis qui natus est ex Spíritu. Respóndit Nichodémus et dixit ei; Quómodo possunt hæc fieri? Respóndit Jesus et dixit ei; Tu es magíster in Israel, et hæc ignóres? Amen, amen, dico tibi, quia quod scimus loquimur et quod vidimus testámur, et testimoniúm nostrum non accípitis. Si terréna dixi vobis, et non créditis: quómodo si díxero vobis cœléstia, credétis? Et nemo ascéndit in cœlum, nisi qui descéndit de cœlo, Fílius Hóminis qui est in cœlo. Et sicut Móyses exaltávit serpéntem in deserto; ita exaltári opórtet Fílium Hóminis: ut omnis qui credit in ipso, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam.

Credo.

Offertorium. Protege, Domine, plebem tuam per signam sanctæ crucis: ab omnibus insidiis inimicorum omnium, ut tibi gratam exhibeamus servitutem: et acceptabile tibi fiat sacrificium nostrum, alleluya.

Secreta.

SACRIFICIUM, Dómine, quod ³tibi³ immolámus placátus inténde; ut ab omni nos éxuat bellórum nequítia, et per vexillum sanctæ crucis Fílii tui ad conteréndas ⁴potestátes aereas et adversariórum⁴ insídias, nos in tuæ protectiónis securitáte constituat. Per eundem.

Alia Secreta de martyribus.

SUPER has hóstias, quæsumus, Dómine, benedíctio gloriósa descéndat,

¹ Ps. xcv. 10, ut in Missalibus Romanis. "A ligno" non legitur in Vulgata SS. Scripturarum interpretatione nec in illa Septuaginta Seniorum. In MS Sangermanensi habetur; vide Sabatier 2. 191.

² ita 26. etc. exortus.—97.55P. exortum.—94. 98.

³ non habent 92. 94. 97. 98.

⁴ adversariorum.—94. 97. 98. potestatis adversæ.—92.

quæ et sanctificatióem ¹nobis¹ cleménter operétur, et de mártýrum tuórum, Alexandri, Evéntii, et Theodóli. solemnitate ²nos² lætíficet.

Præfatio. Qui salutem humáni.

Communio. Per lignum servi facti sumus: et per sanctam crucem liberáti sumus; fructus arbóris sedúxit nos: Fílius Dei redémit nos, allelúya.

In utroque festo finiatur cum allelúya.

Postcommunio.

REPLÉTI alimónia cœlésti, et spiritali póculo recreáti, quæsumus, omnipotens Deus, ut ab omni hoste maligno deféndas, quos per lignum sanctæ crucis Fílii tui arma justítiæ pro salute mundi triumpháre jussisti. Qui tecum vivit.

Alia Postcommunio de martyribus.

SUMPTIS, Domine, muneribus sacris, tribue, quæsumus, ut ad eadem appetenda, sanctorum martyrum tuorum, Alexandri, Eventii, et Theodoli, precibus et exemplis promptius incitemur. Per Dominum.

Johannis ante portam Latinam.

Ad Missam: Officium. Eccli. 15

MÉDIO ecclésiæ apérui os ejus: et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus: stola glóriæ induit eum.

Psalmus. Jocunditatem et exsultationem: thesaurizávit super eum.

Oratio.

DEUS, qui cónspicis quia nos úndique mala nostra pertúrbant; præsta, quæsumus, ut beáti Johánnis apóstoli tui et evangelistæ intercessio gloriósa nos próteget. Per Dóminum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 15

QUI timet Deum fáciat bona; et qui cóntinens est justítiæ, apprehéndet illam, et obviábit illi quasi mater honorificáta. Cibábit illum pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potábit illum. Et firmábitur in illo et non flectetur, et continébit illum et non confundetur; et exaltábit illum apud próximos suos. In médio ecclésiæ apérui os ejus, et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus, et stola glóriæ induit eum. Jocunditatem et exsultationem thesaurizávit super eum, et nómine atérno hereditábit illum Dóminus Deus noster.

Allelúya. **¶ Johan. 21** Hic est discipulus ille qui testimónium pérhibet de his: et scimus quia verum est testimónium ejus.

Sequentia. Laus devota **in Communi, fol. 577.**

Secundum Johannem. c. 21

IN illo témpore, Dixit Jesus Petro, Séquere me. Convérsus Petrus vidit illum discipulum, quem diligébat Jesus sequentem, qui et recúbuit in cœna supra pectus ejus, et dixit; Dómine, quis est qui tradet te? Hunc ergo cum vidísset Petrus dixit Jesu; Dómine, hic autem quid? Dicit ei Jesus; Sic eum volo manére donec véniam, quid ad te? tu me séquere. Exiit ergo sermo iste inter fratres quod discipulus ille non móritur. Et non dixit ei Jesus, quia non móritur: sed, Sic eum volo manére donec véniam, quid ad te? Hic est discipulus ille, qui testimónium pérhibet de his, et scripsit hæc: et scimus, quia verum est testimónium ejus.

Credo.

Offertorium. Ps. 91 Justus ut palma flo-

¹ non habent 92. 4L. 15. 57.

² non habent 92. 94. 97. 98. 15.

rébit: sicut cedrus quæ in Líbano est multiplicábitur, allelúya.

Secreta.

SIC nos, ¹quæsumus,¹ Domine, beati Iohannis apostoli tui et evangelistæ solemnita tuis fac celebrare mysteriis; ut quæ prædicavit, et credamus pariter et sequamur. Per Dominum.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. Johan. 21 Exiit sermo inter fratres quod discipulus ille non móritur: et non dixit Jesus non móritur, sed sic eum volo manére donec véniam.

Postcommunio.

REFFECTI, Domine, pane cœlesti (intercedente beato Johanne apostolo tuo et evangelista) ad vitam, quæsumus, nutriamur æternam. Per Dominum.

Sancti Iohannis de Beverlaco,
episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdotií dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Iohannis confessoris tui atque pontificis veneranda solemnitas, et devotionem nobis augeat et salutem. Per Dominum.

Epistola. Justum deduxit **in Communi, fol. 603.**

Allelúya. **¶ Eccl. 45** Amávit eum Dóminus et ornávit eum: stola glóriæ induit eum.

Sequentia. Adest nobis dies **in Communi, fol. 597.**

Evangelium. Ego sum vitis vera **in Communi, fol. 572.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, Domine, munera populi tui, in beati Iohannis confessoris tui atque pontificis honore oblata, et tuæ testificatio veritatis nobis proficiat ad salutem. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Fidélis servus et prudens quem constituit Dóminus super familiam suam: ut det illis in témpore tritici mensúram.

In tempore Paschali, Allelúya.

Postcommunio.

QUOS tuis, Domine, reficis sacramentis sancti Iohannis confessoris tui atque pontificis attolle benignus suffragiis; ut nostræ redemptionis effectum et mysteriis capiamus et moribus. Per Dominum.

Sanctorum Gordiani et Epimachi.

Ad Missam: Officium. Ps. 144

SANCTI tui, Dómine, benedícant te: glóriam regni tui dicent, allelúya.

Psalmus. Exaltábo te, Deus meus rex: et benedicam nómini tuo in sǎculum et in sǎculum sǎculi.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus ut qui beatórum mártyrum tuórum Gordiáni et Epimachi solémnia cólimus, eórum apud te intercessiónibus adjuvémur. Per Dóminum.

¹ non habent 13. 26. Domine quæsumus.—97.

Epistola. Justórum ánimæ **in Communi,** fol. 587.

Allelúya. **℣. Ps. 117** Sancti tui, Dómine, florébunt sicut lílium: et sicut odor balsami erunt ante te.

Evangelium. Ego sum vitis, et vos pálmities **in Communi,** fol. 573.

Offertorium. **Ps. 67** Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel: ipse dabit virtutem et fortitúdinem plebi suæ, benedictus Deus, allelúya.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, Domine Deus noster, ut sicut in conspectu tuo mors est pretiosa sanctorum; ita eorum merita venerantium accepta tibi reddatur oblatio. Per.

Communio. **Sap. 3** Justórum ánimæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ: visi sunt óculis insipientium mori: illi autem sunt in pace.

Postcommunio.¹

REFICE, quæsumus, Domine, populum tuum spiritalibus alimentis;¹ et quorum tribuis solemnia celebrare, fac eorum gaudiis interesse. Per Dominum.

Sanctorum Nerei et Achillei atque Pancracii **martyrum.**

Ad Missam: Officium. **Ps. 32**

ECCE óculi Dómini super timéntes eum: sperántes in misericórdia ejus, allelúya: ut erípiat a morte ánimas eórum, quóniam adjútor et protectór noster est, allelúya, allelúya.

Psalmus. Exsultáte justí in Dómino: rectos decet collaudátio.

¹ Perfice . . . instrumentis—26.

Oratio.

SEMPER nos, Dómine, sanctórum mártýrum tuórum, Nérei et Achillei atque Pancracii, fóveat, quæsumus, beáta solémnitas; et tuo dignos reddat obséquio. Per Dóminum.

Epistola. Justí autem in perpétuum **in Communi,** fol. 587.

Allelúya. **℣. Ps. 117** Vox exsultatiónis et salútis: in tabernáculis justórum.

Evangelium. Ego sum vitis, vos pálmities **in Communi,** fol. 573.

Offertorium. **Ps. 88** Confitebúntur cœli mirabilia tua, Dómine: et veritátem tuam in ecclésia sanctórum, allelúya, allelúya.

Secreta.

SANCTÓRUM mártýrum tuórum, Nérei et Achillei atque Pancracii, tibi, Dómine, grata confessio, et múnera nostra comméndet et tuam nobis indulgéntiam semper implóret. Per.

Communio. **Ps. 32** Gaudéte justí in Dómino, allelúya: rectos decet collaudátio, allelúya.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Dómine Deus noster, ut (beatórum mártýrum tuórum Nérei et Achillei atque Pancracii deprecaciónibus) sacraménta sancta quæ sumpsimus, ad tuæ nobis proficiant placatiónis augmentum. Per Dóminum.

Sancti Dunstani **episcopi et confessoris.**

Ad Missam: Officium. **Ps. 131**

SACERDÓTES tui, Dómine, índuant justítiam: et sancti tui exsúltent; propter David servum tuum: non avértas faciém Christi tui, allelúya.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Cantus de Kýrie rex splendens sine verbis.

Oratio.

DEUS, qui beátum Dunstánum pontíficem tuum ad regna transtulisti cœlestia; da nobis per gloriósa ejus mérita, ad gáudia transire perénnia. Per.

Memoria de sancta Potentiana virgine.

Oratio.

QUONCÉDE nobis, quæsumus, omnipotens Deus, sanctæ Potentiænæ vírginis tuæ et exsultáre méritis et beneficiórum ejus attólli suffrágiis. Per Dóminum.

Epistola. Ecce sacérdos magnus qui in diébus suis **in Communi, fol. 596.**

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

¶ Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.¹

Allelúya. **¶ Ps. 88** Pósui adjutórium super poténtem: et exaltávi eléctum de plebe mea.

Sequentia. Alma cohors. (fol. 598.)

Evangelium. Homo quidam péregre **in Communi, fol. 599.**

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera **in Communi, fol. 572.**

Offertorium. Ps. 88 Invéni David servum meum: et in óleo sancto unxi eum; manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, múnera supplicántis famíliæ tuæ quæ tibi in

beáti Dunstáni confessóris tui atque pontíficis solemnitáte deférimus; precántes ut (ejus patrocínio venerádo adjúti) deféndi mereámur ab ómnium inimicórum insídiis. Per.

Alia Secreta de sancta Potentiana.

HOLOGÁUSTA hæc, Dómine, tua benedictióne sanctífica; ut sanctæ Potentiænæ vírginis tuæ tibi méritis accépta sint, in cujus sunt veneratióne obláta. Per Dóminum.

Communio. Matth. 25 Dómine, quinque talénta tradidisti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum; euge, serve fidélis: quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam: intra in gáudium Dómini tui.

In tempore Paschali, Allelúya.

Postcommunio.

BEÁTI Dunstáni confessóris tui atque pontíficis, quæsumus, Dómine, ¹precatióne² nos ádjuva, in cujus veneratióne, tua contígimus sacraménta. Per Dóminum.

Alia Postcommunio de sancta Potentiana.

SUMPTIS, Dómine, salútis ætérnæ mystériis, quæsumus, ut (intercedénte beáta Potentiána vírgine tua) ita nos tuis uti fácias sacraméntis, ut ætérnis mereámur interéssé convíviis. Per Dóminum.

Sancti Aldelmi episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

TÁTUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdotií dignitas in ætérnum.

¹ non habent 13. 15.

² deprecatione.—92. 94. 97. 98. 57.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui hodiérna die sanctum pontíficem tuum Aldélmum ad ætérna sublevásti gáudia; ejus, quæsumus, méritis, illuc tua nos perdúcat misericórdia. Per.

Memoria de sancto Urbano martyre.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beáti Urbáni mártiris tui atque pontificis ¹natalítia¹ cólimus; ejus ²intervéntu ³nobis tríbue³ véniam peccatórum et cum ipso coeléstium gáudia præmiórum.² Per.

Epistola. Justum dedúxit **in Communi,** fol. 603.

Gradale. **Ps. 20** Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuít in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

℣. Vitam pétiit: et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum sæculi.

Allelúya. **℣. Esai. 35** Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia. Adest nobis **in Communi,** fol. 597.

Evangelium. Vigiláte quia **in Communi,** fol. 599.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera **in Communi,** fol. 572.

Offertorium. **Ps. 88** Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

In tempore Paschali, Allelúya.

¹solemnia.—94. 97. 98.

²apud te intercessionibus adjuvemur.—94. 97. 98.

³ita 26. etc. consequamur.—55P.

⁴ita 26. etc. hujus.—94. 55P.

Secreta.⁴

HIS⁴ tibi précibus, Dómine, nostra, quæsumus, grata reddátur oblátio, pro cujus festivitáte est immoláta. Per Dóminum.

Alia Secreta de sancto Urbano.

MÚNERA, Dómine, quæsumus, tibi dicáta sanctífica; et (intercedénte beáto Urbáno mártyre tuo atque pontífice) per hæc eádem nos placátus inténde. Per Dóminum.

Communio. **Matth. 24** Beátus servus, quem cum vénerit dóminus invénerit vigilántem; amen dico vobis super ómnia bona sua constituet eum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SOLEMNITÁTEM, quæsumus, Dómine, sancti pontificis Aldelmi celebrántibus adésto propítius; et nobis (ejus méritis) concéde gáudia vitæ coeléstis. Per Dóminum.

Alia Postcommunio de sancto Urbano.

SUMÉNTES, Dómine, sacraménta coeléstia, pietátem tuam húmili devotióne depóscimus; ut illam, quæ in beáto Urbáno mártyre tuo atque pontífice flagrávit fortem dilectiónem, nobis benígnus aspíres. Per Dóminum.

Sancti Augustini Anglorum apostoli.

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde laudáte Deum.

Psalmus. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

DEUS, qui beátum Augustinum pontíficem primum doctórem pópulo concessisti Anglórum; tribue nobis, quæsumus, ut cujus mérita prædicámus in terris, ejus suffrágia apud te sentiámus in cœlis. Per.

Epistola. Dedit Dóminus **in Communi**, fol. 600.

Gradale. Eccli. 44 Ecce sacerdos magnus: qui in diébus suis plácuit Deo.

℣. Non est invéntus símilis illi: qui conserváret legem Excélsi.

Allelúya. **℣. ib. 45** Amávit eum Dóminus et ornávit eum: stola glóriæ induit eum.

Sequentia. Alma cohors **in Communi**, fol. 598.

Secundum Lucam. c. 10

IN illo témpore, Designávit Dóminus et álios septuaginta duos: et misit illos binos ante fáciem suam in omnem civitátem et locum quo erat ipse ventúrus. Et dicébat illis; Messis quidem multa, operárii autem pauci. Rogáte ergo dóminum messis, ut mittat operários in messem suam. Ite. Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolíte ergo portáre sáculum neque peram neque calceaménta, et néminem per viam salutavéritis. In quacúnque domum intravéritis, primum dícite: Pax huic dómui. Et si ibi fúerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad vos revertétur. In eadem autem domo manéte, edéntes et bibéntes quæ apud illos sunt. Dignus est enim operárius mercéde sua.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera **in Communi**, fol. 572.

Credo.

Offertorium. Ps. 88 Invéni David servum meum: et in óleo sancto unxi eum; ma-

nus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

GRATA tibi sint, Dómine, quæsumus, obláta múnera, quibus et beáti Augustíni confessóris tui atque pontíficis mérita venerámur, et nostræ páriter recólimus insígnia libertátis et vitæ. Per Dóminum.

Communio. Matth. 24 Fidélis servus et prudens: quem constituit dóminus super familiam suam: ut det illis in témpore trítici mensúram.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SANCTA tua, quæsumus, Dómine, quæ pro beáti Augustíni confessóris tui atque pontíficis hodiérna solemnitáte libávimus, nos refóveant; quibus et júgiter satiémur et semper desiderémus expléri. Per.

**Sancti Germani episcopi et
confessoris.**

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STÁUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdotii dignitas in ætérnum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui nos beati Germani confessoris tui atque pontíficis hodierna festivitate lætificas; tuam supplices exoramus clementiam, ut cujus solemnía devotis officiis veneramur, ejus piis suffragiis, æternæ vitæ remedia consequamur. Per Dominum.

Epistola. Ecce sacerdos magnus qui in diébus suis **in Communi, fol. 596.**

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacerdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

¶ Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Allelúya. ¶ **Ps. 88** Dispósui testaméntum eléctis meis: jurávi David servo meo.

Evangelium. Homo quidam péregre **in Communi, fol. 599.**

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera **in Communi, fol. 572.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

PROPITIARE, Domine, quæsumus, supplicationibus nostris; et (intercedente pro nobis beato Germano confessore tuo atque pontifice) his sacramentis cœlestibus servientes, ab omni culpa liberos esse concede; ut purificante nos gratia tua, iisdem quibus famulamur mysteriis emundemur. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigílantem: amen dico vobis super ómnia bona sua constituet eum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine Deus noster, ut divinis mysteriis expiati (intercedente beato Germano confessore tuo atque pontifice) ad superni plenitudinem sacramenti, cujus libavimus sancta tendamus. Per Dominum.

Sanctæ Petronillæ virginis.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

DILEXISTI justítiam et odisti iniquitátem: proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya, allelúya.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui beatæ Petronillæ Virginis tuæ animam in cœlestibus collocasti; fac nos ejus interventu a peccatorum nostrorum nexibus solvi, ¹et ab omni¹ semper adversitate defendi. Per.

Epistola. Qui gloriátur **in Communi, fol. 609.**

Gradale. Ps. 44 Dilexisti justítiam: et odisti iniquitátem.

¶ Proptérea unxit te Deus Deus tuus: óleo lætítiæ.

Allelúya. ¶ Spécie tua et pulchritúde tua: inténde, prospere procéde et regna.

Evangelium. Símile est regnum cœlórum decem virgínibus **in Communi, fol. 610.**

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

SACRIFICIUM quod tuæ offerimus majestati, clementissime Deus, placatus suscipe; et (per merita beatæ Petronillæ gloriosæ Virginis tuæ) præsentis vitæ subsidium et futuræ felicitatem concede. Per.

Communio. Ps. 44 Diffúsa est grátia in

¹ non habet 98.

lábiis tuis: propterea benedixit te Deus in ætérnum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PERCEPTIS, Domine, salutaribus alimētis; quæsumus, ut (intercedente beata Petronilla virgine tua) per hæc proficere ad gaudia mereamur æterna. Per Dominum.

Sancti Nichomedis *martyris.*

Ad Missam: Officium. Ps. 63

LÆTÁBITUR justus in Dómino et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Exáudi Deus oratióem meam cum déprecor: a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Oratio.

DEUS, qui nos beati Nichomedis martyris tui mentis et intercessione lætíficas; concede propitius, ut qui ejus beneficia poscimus, dono tuæ gratiæ consequamur. Per.

Epistola. Beátus vir qui in sapiéntia in *Communi, fol. 579.*

Gradale. Ps. 111 Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

¶ Potens in terra erit semen ejus: generatio rectórum benedicétur.

Allelúya. ¶ *Ps. 20* Posuísti, Dómine, super caput ejus: corónam de lápide pretióso.

Evangelium. Si quis vult post me in *Communi, fol. 582.*

In tempore Paschali, Ego sum vitis vera in *Communi, fol. 572.*

Offertorium. Ps. 20 In virtúte tua, Dómine, lætábitur: et super salutáre tuum

exsultábit veheménter: desidérium ánimæ ejus tribuísti ei.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Secreta.

MUNERA, Domine, oblata sanctifica, et (intercedente beato Nichomede martyre tuo) nos per hæc a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per.

Communio. Ps. 20 Posuísti, Dómine, in cápite ejus: corónam de lápide pretióso.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut quos tuis reficis sacramentis, (intercedente beato Nichomede martyre tuo) tibi etiam placitis moribus dignanter deservire concedas. Per Dominum.

Sanctorum Marcellini et Petri

martyrum.

Ad Missam: Officium. Ps. 33

LAMAVÉRUNT justí, et Dóminus exaudivit eos: et ex ómnibus tribulatióibus eórum liberávit eos.

In tempore Paschali, Allelúya.

Psalmus. Benedícam Dóminum in omni témpore: semper laus ejus in ore meo.

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua beatórum mártirum tuórum Marcellíni et Petri solemnitate lætíficas; præsta, quæsumus, ut quorum gaudémus méritis, provocémur exémpis. Per Dóminum.

Lectio libri Apocalipsis beati Johannis apostoli. c. 7

IN diebus illis, Respondens unus de senioribus dixit mihi; Hi, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt et unde venerunt? Et dixi illi; Domine mi, tu scis. Et dixit mihi; Hi sunt qui venerunt de tribulatione magna, et laverunt stolas suas et

dealbaverunt eas in sanguine Agni. Ideo sunt ante thronum Dei, et serviunt ei die ac nocte in templo ejus. Et qui sedet 'in throno habitabit' super illos. Non esurient neque sitient amplius neque cadet super illos sol neque ullus æstus. Quoniam Agnus qui in medio throni est, reget illos et deducet eos ad vitæ fontes aquarum. Et absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum.

Gradale. Sap. 3 Justorum animæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ.

¶ Visi sunt oculis insipientium mori: illi autem sunt in pace.

Allelúya. ¶ Ps. 67 Mirabilis Dominus noster in sanctis suis.

Evangelium. Cum audieritis in Communi, fol. 591.

In tempore Paschali, **Evangelium.** Ego sum vitis vos palmites in Communi, fol. 573.

Offertorium. Ps. 31 Lætámini in Dómino et exultáte justi: et gloriámini omnes recti corde.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

UOTIVA, Domine, dona deferentes, in tuorum martyrum Marcellini et Petri passione, tuam magnificentiam veneramur; et per ea nobis imploramus tuæ pietatis auxilium. Per Dominum.

Communio. Sap. 3 Justorum animæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ: visi sunt oculis insipientium mori: illi autem sunt in pace.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PROTEGAT, Domine, quæsumus, populum tuum, et participatio cœlestis

indulta convivii et deprecatio collata sanctorum. Per Dominum.

Sancti Bonifacii sociorumque ejus.

Ad Missam: Officium. Ps. 144

ANCTI tui, Dómine, benedícet te: glóriam regni tui dicent, allelúya.

Psalmus. Exaltábo te, Deus meus rex: et benedicám nómini tuo in sæculum et in sæculum sæculi.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui beato Bonifacio sociisque ejus palmam martyrii contulisti; præsta nobis, quæsumus, (eorum meritis) indulgentiam, qui eis largiri dignatus es coronam. Per Dominum.

Epistola. Spectaculum in Communi, fol. 587.

Gradale. Ps. 33 Clamavérunt justi, et Dóminus exaudivit eos: et ex ómnibus tribulationibus eórum liberávit eos.

¶ Juxta est Dóminus his qui tribulato sunt corde: et húmiles spíritu salvábit.

Allelúya. ¶ Ps. 117 Sancti tui, Dómine, florébunt sicut lílium: et sicut odor balsami erunt ante te.

Evangelium. Cum persequéntur in Communi, fol. 590.

In tempore Paschali, **Evangelium.** Ego sum vitis vos palmites in Communi, fol. 573.

Offertorium. Ps. 88 Confitebúntur cœli mirabilia tua, Dómine: et veritátem tuam in ecclésia sanctorum, allelúyu, allelúya.

Secreta.

OBLATIONEM famulorum tuorum suscipe, omnipotens Deus, quam tibi suppliciter deferimus in honore beati

¹super thronum habitat.—92. 94. 97. 98. 4L. 15. 57.

Bonifacii martyris tui sociorumque ejus; ut qui tibi semetipsos obtulerunt hostiam laudis in odorem suavitatis, eorum precibus uniri mereamur Unigenito Filio tuo Domino nostro Jesu Christo. Qui tecum.

Communio. Ps. 32 Gaudete justi in Dómino, allelúya: rectos decet collaudatio, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

QUA nos misericordia, Deus, per hæc sacramenta quæ sumpsimus (intercedente beato Bonifacio martyre tuo sociisque ejus) et ab omni surreptione vetustatis expurget et capaces sanctæ novitatis efficiat. Per Dominum.

**Sanctorum Medardi et Gildardi
episcoporum.**

Ad Missam: Officium. Ps. 131

SACERDOTES ejus induant salutári: et sancti ejus exsultatione exsultábunt.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei solemnitatem in honore sanctorum confessorum tuorum atque pontificum Medardi et Gildardi consecrasti; adesto familiæ tuæ precibus, et dona ut quorum festa celebramus, eorum merito et auxilio sublevemur. Per Dominum.

Epistola Plures facti sunt, **in Communi** fol. 604.

Gradale. Ps. 131 Sacerdotes ejus induant salutáre: et sancti ejus exsultatione exsultábunt.

℣. Illuc producam cornu David: parávi lucernam Christo meo.

Allelúya. **℣. Sap. 3** Fulgebunt justi: et tanquam scintillæ in arundineto discurrent in ætérnum.

Evangelium. Sint lumbi **in Communi,** fol. 604.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vos pálmities **in Communi,** fol. 573.

Offertorium. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubilibus suis: exsultationes Dei in fáucibus eórum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Secreta.

RESPICE, Domine, quæsumus, populum tuum ad tua sacramenta currentem et præsentem festivitatem sanctorum confessorum tuorum atque pontificum Medardi et Gildardi; ut quod in honore nominis tui detulerunt, cunctis proficiat ad veniam. Per Dominum.

Communio. Johan. 15 Ego vos elégi de mundo at eátis et fructum afferátis: et fructus vester máneat.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

GRATIAS tibi agimus, Domine Deus noster, qui nos coelesti medela reparare dignatus es; da, quæsumus, peccatis nostris veniam, sicut beatis confessoribus tuis ¹atque pontificibus ¹Medardo et Gildardo dedisti sedem pontificatus. Per Dominum.

**In translatione sancti Edmundi
archiepiscopi.**

Ad Missam: Officium.

AUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore Edmundi præsulis: de

¹ non habent 92. 4L. 15. 57.

cujus translatione gaudent angeli, et colaudant Filium Dei.

Ps. 32 Exsultate justi in Dómino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

DEUS, qui ¹nos¹ beáti Edmúndi confessoris tui atque pontificis translationem celebrare concedis, te ²supplices² exoramus, ut (ejus méritis et précibus) a vitiis ad virtutes et a cárcere transferámur ad regnum. Per.

Memoria de martyribus Primo et Feliciano.

Oratio.

FAC nos, quæsumus, Dómine, sanctorum mártýrum tuorum Primi et Feliciáni semper festa sectári, quorum suffragiis protectionis tuæ dona sentiámus. Per Dóminum.

Epistola. Ecce sacerdos magnus qui in vita sua **in Communi fol. 596.**

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

℣. Vitam petiit: et tribuisti ei longitudinem dierum in sæculum sæculi.

Allelúya. **℣.** Hic Edmundus pauper et modicus: cælum dives ingreditur, hymnis celestibus honoratur.

Sequentia. Alma cohors **in Communi, fol. 598.**

Evangeliū. Homo quidam pègre **in Communi, fol. 599.**

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera **in Communi, fol. 572.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et mise-

ricordia mea cum ipso: et in nómine meo exaltabitur cornu ejus.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

DEUS, qui panem et vinum in corpus tuum et ságuinem, coelésti benedictione convértis; concède nobis (per mérita beáti Edmúndi confessoris tui atque pontificis) ut ad tuam misericórdiam reverténtes, tuo beneplácito ³confirmémur.³ Per Dóminum.

Alia Secreta de martyribus.

FIAT tibi, Dómine, quæsumus, hóstia sacránda placábilis pretiosorum celebritate mártýrum tuorum Primi et Feliciáni, quæ (per eorum mérita gloriósa) et peccáta nostra puríficet, et tuorum tibi vota concíliet famulorum. Per Dóminum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus, invénerit vigílantem: amen dico vobis super ómnia bona sua constituet eum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

DEUS, qui beátum Edmúndum confessorum tuum atque pontíficem a suppliciis ad gáudia transtulisti; tribue, quæsumus, ut qui translationem ejus venerámur in terris, per ejus patrocínium ad coeléstia transferámur. Per.

Alia Postcommunio de martyribus.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut sanctorum mártýrum tuorum Primi et Feliciáni coeléstibus mystériis celebrata solémnitas, indulgéntiam nobis tuæ propitiatiónis acquirat. Per Dóminum.

¹ non habent 94. 97.

² suppliciter.—4L. 15. 57.

³ conformemur.—92. 4L. 15. 57.

Sancti Barnabæ apostoli.

Ad Missam: Officium. Ps. 138

MIHI autem nimis honorāti sunt amici tui Deus, nimis confortātus est principātus eórum.

Psalmus. Dómine, probásti me et cognovísti me: tu cognovísti sessiōnem meam et resurrectionem meam.

Oratio.

ECCLESIAM tuam, quæsumus, Domine, beati Barnabæ apostoli tui commendet oratio; et pro ea interventor exsistat, quam doctrina et passione illustrat. Per.

Epistola. Jam non estis in Communi, fol. 573.

Gradale. Ps. 138 Nimis honorāti sunt amici tui, Deus: nimis confortātus est principātus eórum.

℣. Dinumerábo eos: et super arénam multiplicabúntur.

Allelúya. **℣.** Ps. 18 In omnem terram exívit sonus eórum: et in fines orbis terræ verba eórum.

Sequentia. Alleluya nunc decantet in Communi, fol. 574.

Secundum Johannem. c. 15

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis; Hoc est præcéptum meum ut diligátis ínvicem, sicut dilexi vos. Majorem hac dilectiōnem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Vos amici mei estis, si fecéritis quæ ¹ego¹ præcípio vobis. Jam non dicam vos servos: quia servus nescit quid fáciat dóminus ejus. Vos autem dixi amícos: quia ómnia quæcúnque audívi a Patre meo nota feci vobis. Non vos me elegístis: sed ego elégi vos, et pósui vos ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat. Ut quod-

cúnque petiéritis Patrem in nómine meo det vobis.

Credo.

Offertorium. Ps. 138 Mihi autem nimis honorificátus sunt amici tui, Deus: nimis confortātus est principātus eórum.

Secreta.

PLACATIONIS tibi, Domine, sacrificium in hac beatissimi Barnabæ apostoli tui solemnitate deferimus; cujus nos precibus hæc redemptions nostræ suffragia, et intelligere, quæsumus, concedas et assequi. Per Dominum.

Præfatio, Et te Domine.

Communio. Matth. 19 Vos qui secúti estis me sedébitis super sedes judicantes duódecim tribus Israel: dicit Dóminus.

Postcommunio.

SACRAMENTA cœlestia, quo pro beati Barnabæ apostoli tui passione, Domine, tuæ obtulimus majestati, ipsius nobis, quæsumus, fiant intercessione salutaria, in cujus natalitio sunt percepta. Per Dominum.

Sanctorum Basilidis, Cirini,
Naboris, et Nazarii **martyrum.**

Ad Missam: Officium. Ps. 78

MYNTRET in conspéctu tuo, Dómine, gémitus compeditórum: redde vicinis nostris séptuplum in sinu eórum: víndica sánguinem sanctorum tuórum qui effúsus est.

Psalmus. Deus, venérunt gentes in hereditatem tuam: polluérunt templum sanctum tuum, posuérunt Hierúsalem in pomórum custódiam.

¹ non habent 92. 97. 98.

Oratio.

SANCTÓRUM mártýrum tuórum, Basílidis, Ciríni, Náboris, et Nazárii, quæsumus, Dómine, natalítia nobis votíva respéndeant; et quod illis cóntulit excelléntia sempitérna, frúctibus nostræ devotiósni accrésca. Per Dóminum.

Epístola. Justórum ánimæ **in Communi**, fol. 587.

Gradale. Ps. 78 Víndica Dómine sánguinem sanctórum tuórum: qui effúsus est.

¶ Posuérunt mortália servórum tuórum escas volatílibus cœli: carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Allelúya. ¶ Ps. 67 Justi epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

Evangelium. Ecce ego mitto **in Communi** fol. 575.

Offertorium. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubílibus suis, exsultatíones Dei in fáucibus eórum.

Secreta.

DA nobis, quæsumus, Domine, puræ devotionis affectum; et (sanctorum martyrum tuorum Basilidis, Cirini, Naboris, et Nazarii intercessionibus) etiam nostra munera propitius intueri. Per Dóminum.

Communio. Ps. 78 Posuérunt mortália servórum tuórum, Dómine, escas volatílibus cœli: carnes sanctórum tuórum béstiis terræ; secúndum magnitúdinem bráchi tui pósside filios mortipunitórum.

Postcommunio.

DIVINIS sacramentis refecti, quæsumus, Domine Deus noster, ut sanctorum martyrum tuorum, Basilidis, Cirini, Naboris, et Nazarii intercessionibus) gaudiis mereamur interesse coelestibus. Per.

Sancti Basilii episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

TÁTUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdotíi dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui beatum Basilium confessorum tuum doctorem præcipuum Catholicæque fidei prædicatorem eligere dignatus es; præsta, quæsumus, ut, ipso pro nobis intercedente, peccatorum nostrorum mereamur exui malis, et tibi Domino sinceris mentibus deservire. Per Dóminum.

Epístola. Ecce sacerdos magnus **in Communi**, fol. 596.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

¶ Vitam pétiiit: et tribuísti ei longitúdinem diérum in sáculum sáculi.

Allelúya. ¶ Esai. 35 Justus germinábit sicut lílim: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Evangelium. Homo quidam péregre **in Communi**, fol. 599.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

SANCTI Basilii confessoris tui atque pontificis supplicatione munus oblatum, Domine, quæsumus, fiat nobis in perpetuum salutare. Per.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus, invénerit vi-

gilantem: amen dico vobis super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

SUMPTUM, Domine, cœlestis remedii sacramentum ad perpetuam nobis ¹provenire¹ gratiam, beati Basilii confessoris tui atque pontificis obtineat intercessio gloriosa. Per.

Sanctorum Viti et Modesti atque Crescentiæ *martyrum*.

Ad Missam: Officium. Ps. 67

USTI epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

Psalmus. Exsúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Oratio.

QONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut sanctorum martyrum tuorum Viti et Modesti atque Crescentiæ, quorum celebramus victorias, participemur et præmiis. Per Dominum.

Epistola. Justi autem in *Communi*, fol. 587.

Gradale. Ps. 33 Clamavérunt justi et Dóminus exaudivit eos: et ex ómnibus tribulatió nibus eórum liberávit eos.

℣. Juxta est Dóminus his qui tribuláto sunt corde: et húmiles spírítu salvábit.

Allelúya. **℣. Ps. 67** Mirábilis Dóminus noster; in sanctis suis.

Secundum Lucam. c. 11

IN illo témpore, Dicébat Jesus turbis Judæórum, et princípibus Pharisæó-

rum; Væ vobis qui ædificátis monuménta Prophetárum: patres autem vestri occidérunt illos. Profécto testificámini, quod consentitis opéribus patrum vestrórum: quóniam quidem ipsi eos occidérunt, vos autem ædificátis eórum sepúlchra. Prop-térea et sapiéntia Dei dixit: Mittam ad eos prophétas et apóstolos, et ex illis occident et persequéntur; ut inquirátur sanguis ómnium prophetárum, qui effúsus est a constitutióne mundi a generatióne ista; a sángine Abel justí, usque ad sángine Zachariæ qui périit inter altáre et ædem. Ita dico vobis, requirétur ab hac generatióne. Væ vobis legisperitis, qui abstulistis clavem scientiæ,² ipsi non introistis, et eos qui introibant prohibuistis. Cum hæc ad illos diceret, cœperunt Pharisæi et legisperiti graviter insistere, et os ejus opprimere de multis: insidiantes ei, et quærentes capere aliquid ex ore ejus, ut accusarent eum.

Offertorium. Ps. 5 Gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum: quóniam tu, ³Dómine,³ benedíces justo; Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti nos.

Secreta.

PROPITIUS esto, Domine, supplicationibus nostris; et populi tui oblationibus precibusque susceptis, (intercessione sanctorum martyrum tuorum, Viti et Modesti atque Crescentiæ) nostra ad te corda converte; ut a terrenis cupiditatibus liberi, ad cœlestia desideria transeamus. Per Dominum.

Communio. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erépta est de láqueo venántium; láqueus contrítus est et nos liberáti sumus.

¹pervenire.—98. 15. 57.

²ita 55P. etc. et.—13. 26. 57.

³non habent 92. 94. 97. 98. V.

Postcommunio.

SALUTARIS alimonix participatione re-
fectos, beatorum martyrum tuorum,
Viti et Modesti atque Crescentix, nos
Domine, quæsumus, ubique defensione
custodi, quorum hodie voluisti nos tem-
porali solemnitate gaudere. Per Domi-
num.

Translatio sancti Ricardi.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum
pacis et principem fecit eum:
ut sit illi sacerdótii dignitas in
æternum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in æternum
cantábo.

Oratio.

DEUS, qui nos translationem beatissimi
confessoris tui atque pontificis Ri-
cardi solemniter celebrare concedis; tribue
nobis, quæsumus (ejus meritis et preci-
bus) a mundi hujus transire miseria, et ad
gaudia pervenire cœlestia. Per Dominum.

Memoria de martyribus Cirico et Julita.

Oratio.

EXAUDI nos, Domine Deus noster, cum
sanctorum martyrum tuorum Ci-
rici et Julitæ matris ejus tibi patroci-
nio supplicantes; ut quorum celebramus
triumphum, possimus retinere constan-
tiam. Per.

Epistola. Ecce sacérdos magnus qui in
diébus **in Communi, fol. 596.**

Gradale. Ps. 20 Dómine. prævenísti eum
in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in
cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

¶ Vitam pétii et tribuísti ei: longitúdi-
nem diérum in sáculum sáculi.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

Alleluya. **¶ Esai. 35** Justus germinábit si-
cut lílium: et florébit in æternum ante Dó-
minum.

Sequentia. Adest nobis dies alma **in
Communi, fol. 597.**

Evangelium. Homo quidam pégre **in
Communi, fol. 599.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et mise-
ricórdia mea cum ipso: et in nómine meo
exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, preces et mu-
nera, suppliciter exorantes, ut (inter-
cessionem beati Ricardi confessoris tui at-
que pontificis, cujus translationis solem-
nia colimus) a vitiis ad virtutes, et a carcere
transféramur ad regnum. Per Dominum.

Alia Secreta de martyribus.

OFFERIMUS tibi, Domine, fidelium
tuorum dona solemnna, sanctorum
¹martyrum¹ tuorum Cirici et Julitæ in-
tercessionibus confidentes, ut quod nos
exsequimur minus idonea servitute, illo-
rum potius meritis efficiatur acceptum.
Per Dominum.

Communio. Beátus servus, **in Commu-
ni, fol. 600.**

Postcommunio.

PER hæc sacramenta, Domine, quæ
sumpsimus, et per intercessionem
sancti pontificis tui Ricardi, cujus transla-
tionis diem devote celebramus, te suppli-
ces deprecamur, ut (ipsius meritis et in-
tercessionem) a tenebris hujus vita ad lu-
cem perpetuam nos transferre digneris.
Per Dominum.

Alia Postcommunio de martyribus.

PLEBS tua, Domine, per hæc sancta quæ
sumpsimus, capiat sacræ benedictio-
nis augmentum; et intercessionem sanc-

torum martyrum tuorum Cirici et Julitæ, copiosis beneficiorum tuorum semper ¹sublevemur¹ auxiliis. Per Dominum.

Sanctorum Marci et Marcelliani.

Ad Missam: Officium. Ps. 36

SALUS autem justorum a Domino: et protector eorum est in tempore tribulationis.

Psalmus. Noli æmulari in malignantibus: neque zelaveris facientes iniquitatem.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui sanctorum martyrum tuorum Marci et Marcelliani natalitia colimus, a cunctis malis imminentibus (eorum intercessionibus) liberemur. Per.

Epistola. Lingua sapientum **in Communi, fol. 587.**

Gradale. Sap. 3 Justorum animæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ.

¶ Visi sunt oculis insipientium mori: illi autem sunt in pace.

Alleluia. **¶ Sap. 10** Reddet Deus mercedem laborum sanctorum suorum; et deducet illos in via mirabili.

Evangelium. Videte ne quis **in Communi, fol. 592.**

Offertorium. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium; laqueus contritus est et nos liberati sumus.

Secreta.

PRÆVENIAT nos, quæsumus, Domine, gratia tua semper et subsequatur; et has oblationes, quas pro peccatis nostris nomini tuo consecrandas offerimus, benignus assume; ut (per intercessionem sanctorum martyrum tuorum Marci et Mar-

celliani) cunctis proficiat ad salutem. Per Dominum.

Communio. Matth. 25 Amen dico vobis: quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis: venite benedicti Patris mei: possidete præparatum vobis regnum ab initio sæculi.

Postcommunio.

UT percepta nos, Domine, sancta vivificent, sanctorum martyrum tuorum Marci et Marcelliani merita gloriosa nos adjuvent. Per Dominum.

Sanctorum Gervasii et Prothasii.

Ad Missam: Officium. Ps. 84

DOQUETUR Dominus pacem in plebem suam: et super sanctos suos et in eos qui convertuntur ad ipsum.

Psalmus. Benedixisti, Domine, terram tuam: avertisti captivitatem Jacob.

Oratio.

DEUS, qui nos annua sanctorum martyrum tuorum Gervasii et Prothasii solemnitate lætificas, concede propitius, ut quorum gaudemus meritis, accendamus exemplis. Per Dominum.

Lectio epistolæ beati Pauli apostoli ad Romanos. c. 8

FRATRES, scimus quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui secundum propositum vocati sunt sancti. Nam quos præscivit, et prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Quos autem prædestinavit, hos et vocavit. Et quos vocavit, hos et justificavit. Quos autem justificavit, illos et magnificavit. Quid ergo dicemus ad hæc? Si Deus

¹sublevetur.—98. 34.

pro nobis, quis contra nos? Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum.

Gradale. Exod. 15 Gloriosus Deus in sanctis: mirabilis in maiestate faciens prodigia.

℣. Dextera tua, Domine, glorificata est in virtute: dextera manus tua confrégit inimicum.

Allelúya. **℣.** Sancti et iusti in Domino gaudent: vos elegit Deus in hereditatem sibi.

Secundum Marcum. c. 13

IN illo tempore, Egrediente Jesu de templo, ait illi unus ex discipulis suis; Magister, aspice quales lapides et quales structuræ. Et respondent Jesus, ait illi; Vides has omnes ¹magnas¹ ædificationes? Non relinquetur lapis super lapidem, qui non destruatur. Et cum sederet in monte Olivarum contra templum, interrogabant eum separatim Petrus et Jacobus et Johannes et Andreas; Dic nobis quando ista fient? et quod signum erit quando hæc omnia incipient consummari? Et respondens Jesus cœpit dicere illis; Videte, ne quis vos seducat. Multi enim venient in nomine meo, dicentes quia ego sum: et multos seducunt. Cum autem audieritis bella et opiniones bellorum, ne timueritis. Oportet enim hæc fieri: sed nondum finis. Exsurget ²enim gens contra² gentem, et regnum super regnum, et erunt terræ-motus per loca et fames. Initium dolorum hæc. Videte autem vosmetipsos: tradent enim vos in conciliis, et in synago-

gis vapulabitis, et ante præsides et reges stabitis propter me, in testimonium illis. Et in omnes gentes primum oportet ³prædicare³ evangelium. Et cum duxerint vos tradentes, nolite præcogitare quid loquamini: sed quod datum fuerit vobis in illa hora, id loquamini. Non estis enim vos loquentes sed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium; et consurgent filii in parentes, et morte afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit.

Offertorium. Ps. 31 Lætâmini in Domino et exultate iusti: et gloriâmini omnes recti corde.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, laudis offerimus, ⁴quas⁴ beatis martyribus tuis Gervasio et Prothasio contulisti, ut et pro tuo nomine mori non paverent, et sempiterna gloria ⁵fulgeant⁵ interempti. Per.

Communio. Ps. 78 Posuerunt mortalia servorum tuorum, Domine, escas volatilibus cœli: carnes sanctorum tuorum bestiis terræ; secundum magnitudinem brachii tui posside filios mortipunitorum.

Postcommunio.

BENEDICTIO tua, Domine, quæsumus, per hæc sancta mysteria tuorum impleat corda fidelium; ut et sanctorum martyrum ⁶tuorum⁶ Gervasii et Prothasii honorificent passiones, et remedia salutis æternæ quæ expetunt, eisdem patrocinantibus assequantur. Per Dominum.

¹ non habent 97. 98.

² autem gens super.—97. 98. enim gens super.—92. 57.

³ ita 26. etc. prædicari.—97. 98. 55P. V.

⁴ qui.—34.

⁵ non habet 26. transitoriam commutarent.—55P.

⁶ non habent 92. 4L. 57.

In translatione sancti Edwardi regis et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 8

LÓRIA et honóre coronásti eum:
et constituísti eum super ópera
mánuum tuárum.

Psalmus. Dómine Dóminus noster:
quam admirábile est nomen tuum in uni-
vërsa terra.

Kýrie eléyson.

Oratio.

DEUS, æterni triumphator imperii, fa-
miliam tuam propitius respice, tran-
slationem regis celebrantem Edwardi; et
præsta, ut sicut illum munere glorificare
dignaris cœlesti, ita nos ejus obtentu æter-
næ felicitati facias dignanter ascribi. Per
Dominum.

Epistola. Beátus vir qui invéntus in
Communi, fol. 58o.

Gradale. Ps. 20 Posuísti, Dómine, super
caput ejus: corónam de lápide pretióso.

¶ Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei:
et voluntáte labiórur ejus non fraudásti
eum.

Allelúya. ¶ **Jacob 1** Beátus vir qui suf-
fert tentatióem: quóniam cum probátus
fúerit accípiet corónam vitæ.

Si fiant ix. Lectiones dicitur Sequentia.
Organicis canamus, in **Communi**, fol. 581.

Evangelium. Si quis venit in **Communi**,
fol. 582.

Offertorium. Ps. 20 Posuísti Dómine in
cápite ejus corónam de lápide pretióso: vi-
tam pétiit a te et tribuísti ei, allelúya.

Secreta.

INTUERE, quæsumus, Domine Deus, ad
¹nostrá¹ humilitatis hostiam tibi in

¹nostram—94. 97. 98.

honore sancti martyris tui ac regis Edwar-
di oblatam, quam tibi sacram oblationem
mirabili dispensatione efficere voluisti; et
concede nobis (illius precibus) ita inno-
center vivere, ut ad æterna mereamur gau-
dia pervenire. Per Dominum.

Communio. Matth. 26 Qui vult veni-
re post me, ábnegat semetípsum: et tollat
crucem suam et sequátur me.

Postcommunio.

SANCTA tua nos, Domine, sumpta puri-
ficent, et (beato martyre tuo ac rege
Edwardo intercedente) ad perpetuæ beati-
tudinis consortium perducant. Per Domi-
num.

Sancti Albani **prothomartyris**
Anglorum.

Ad Missam: Officium. Ps. 20

N virtúte tua, Dómine, lætábitur
justus: et super salutáre tuum
exsultábit veheménter: desidé-
rium ánimæ ejus tribuísti ei.

Psalmus. Quóniam prævenísti eum in
benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cá-
pite ejus corónam de lápide pretióso.

Oratio.

DEUS, qui hunc diem beáti Albáni mar-
tyrio consecrásti; tribue, quæsumus,
ut cujus ánnuo gratulámur officio, ejus
contínuo foveámur auxílio. Per Dómi-
num.

Lectio libri Sapientiæ. Sap. 4

JUSTUS, si morte præoccupátus fúerit,
in refrigerio erit. Senectus enim ve-
nerábilis est non diutúrna, neque núme-
ro annórum computáta. Cani autem sunt
sensus hóminis: et ætas senectútis, vita
immaculáta. Placens Deo factus diléctus,
et vivens inter peccatóres translátus est.
Raptus est ne malítia mutáret intelléctum

illius, aut ne fictio deciperet ánimam illius. Consummátus in brevi, explévit témpora multa. Plácita enim erat Deo ánima illius. Propter hoc properávit edúcere illum de medio iniquitátis; quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in eléctos illius.

Gradale. Ps. 111 Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

℣. Potens in terra erit semen ejus: generátio rectórum benedicétur.

Alleluya. ℣. **Ps. 20** Posuísti, Dómine, ¹super caput¹ ejus corónam de lápide pretiósó.

Sequentia.

EYA, gaudens caterva, ovanter eya.

Pange sonora Domino cantica illius et enarra magnalia.

Ex toto corde, ex tota virtute,

ex tota anima, Christo jubila;

Qui est sanctorum vita,

virtus, gloria, præmium, corona;

Cujus pietas larga,

comit aurea Albanum laurea;

Cujus præcellens gratia

expurgavit ejus crimina;

Ejus et cornu per sæcula

²exultat² in magna gloria.

Cum enim percepisset diva munera,

Sanctæ religionis dona mystica,

Aspernens idolatram

regem spernit idola;

Et cum jam duceretur

mortis ad supplicia,

Prece fugans flumina,

Per fluvii glareas,

sicca transivit semita.

Pari quoque gratia

Grata fontis munera

terra produxit arida.

Post hæc inclyta,
Albane pater, opera,
Linquens hæc terrestria
Scandis cum gloria:
cælorum dindima.

Te nunc petimus,
patrone, prece sedula,
Qui es nostra vera gloria,
Solve precum votis
servorum scelera;

Exora pro gente Anglica:
et pro ejus pace æterna;

Ter dicitur versus prædictus.

Et nobis tibi supplicibus
vitæ vera impetra gaudia,
Ubi sonat jugiter alleluya.

Evangelium. Si quis vult post me **in Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 20 In virtúte tua, Dómine, lætábitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter: desidérium ánimæ ejus tribuísti ei.

Secreta.

SICUT in beáti Albáni mártiris tui veneratióne te mirábilem prædicámus, sic, Dómine, cleméntiam tuam per hæc piæ placatiónis officia, pro nobis, quæsumus, ipse pius intervéntor exsístat. Per Dóminum.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

Tua nos, Dómine, sacraménta purgent a crimine, sanctam majestátem tuam, quæsumus, beátus martyr Albánus semper implóret. Per Dóminum.

¹ ita 26. etc. in capite.— 55P.

² exsultat.— 94. 98. 4L. 15.

In vigilia sancti Johannis Baptistæ.**Ad Missam: Officium. Luc. 1**

NE timeas, Zacharía: exaudita est oratio tua: et Elizabeth uxor tua páriet tibi filium, et vocábis nomen eius Johánnem: et erit magnus coram Dómino, et Spíritu Sancto replébitur adhuc ex útero matris suæ: et multi in nativitate ejus gaudebunt.

Ps. 20 Dómine, in virtúte tua lætábitur rex: ei super salutáre tuum exsultábit vehementer.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut familia tua per viam salutis incédât; et beáti Johánnis ¹Christi¹ præcursoris hortaménta sectándo, ad eum quem prædixit secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat.

Memoria de sancta Etheldreda.**Oratio.**

DEUS, qui nos hodie beatæ Etheldredæ Virginis tuæ annua solemnitate lætifícas; concede, propítius, ut ejus adjuvemur mentis, cujus castitatis irradiamur exemplis. Per Dóminum.

Lectio Hieremiæ prophetæ. c. 1

IN diébus illis, Factum est verbum Dómini ad me dicens; Priúsqvam te formárem in útero, novi te: et ántequam exíres de vulva sanctificávi te, et prophétam in géntibus dedi te. Et dixi; A, a, a, Dómine Deus: ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Et dixit Dóminus ad me; Noli dicere quia puer sum: quóniam ad ómnia quæ mittam te ibis: et univérsa quæ mandávero tibi loqueris. Ne timeas a fácie eórum: quia ego tecum sum, ut éruam te,

dicít Dóminus. Et misit Dóminus manum suam, et tégit os meum. Et dixit ad me; Ecce dedi verba mea in ore tuo; Ecce constitui te hódie super gentes et super regna, ut evéllas, et déstruas, et dispérdas, et dissipes, et ædífices, et plantes, dicít Dóminus omnipotens.

Gradale. Johan. 1 Fuit homo missus a Deo: cui nomen erat Johánnes, hic venit. **¶** Ut testimónium perhibéret de lúmine: et paráre Dómino plebem perfectam.

Si Dominica fuerit, dicitur.

Allelúya. **¶ Luc. 1** Tu puer prophéta Altíssimi vocáberis: præibis ante Dóminum paráre vias ejus.

Initium sancti evangelii secundum**Lucam. c. 1**

FUIT in diébus Heródis regis Judææ sacerdos quidam nomine Zacharías de vice Abía, et uxor illius de filiábus Aaron, et nomen ejus Elizabeth. Erant autem justi ambo ante Deum, incedéntes in ómnibus mandátis et justificatióibus Dómini sine queréla. Et non erat illis filius eo quod esset Elizabeth stérilis, et ambo processissent in diébus suis. Factum est autem cum sacerdotio fungerétur Zacharías in órdine vicis suæ ante Deum; secúndum consuetúdinem sacerdotií, sorte éxiit ut incensum póneret, ingressus in templum Dómini. Et omnis multitúdo pópuli erat orans foris hora incénsi. Appáruit autem illi ángelus Dómini, stans a dextris altáris incénsi. Et Zacharías turbátus est videns, et timor írruit super eum. Ait autem ad illum ángelus; Ne timeas Zacharía, quóniam exaudita est deprecátio tua: et uxor tua Elizabeth páriet tibi filium, et vocábis nomen ejus Johánnem. Et erit gáudium tibi et exsultátio, et multi in nativitate ejus

¹ non habent 92. 94. 97. 98. 4L. 57.

gaudébunt. Erit enim magnus coram Dómino: vinum et sícera non bibet. Et Spíritu Sancto replébitur adhuc ex útero matris suæ: et multos filiórum Israel convertet ad Dóminum Deum ipsórum. Et ipse præcedet ante illum in spíritu et virtúte Helyæ: ut convertat corda patrum in filios et incredulos ad prudéntiam justórum; paráre Dómino plebem perféctam.

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sicut beatus Johannes Baptista astruxit, Agnus ille tuus, qui præsentibus mysteriis declaratus est, peccata nostra semper emundet. Qui tecum.

Alia Secreta de sancta Etheldreda.

QUÆ in hoc altari, Domine, præposita oculis tuæ majestatis offerimus, sanctæ Etheldredæ virginis tuæ supplicationibus, quæsumus, 'propitiatus' assume. Per Dominum.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

BEATI Johannis Baptistæ nos, Domine, præclara comitetur oratio; et quem venturum esse prædixit, poscat nobis fore placatum, Dominum nostrum Jesum Christum; qui tecum.

Alia Postcommunio de sancta Etheldreda.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut quod de mensa cœlesti percepimus, (intercedente beata Etheldreda virgine tua) nostros semper ad te trahat affectus. Per Dominum.

¹ propitius.—94. 97.

In die sancti Johannis Baptistæ.

Ad Missam: Officium. Esai. 49

DE ventre matris meæ vocávit me Dóminus nómine meo: et pósuit os meum ut gládium acútum: sub teguménto manus suæ protéxit me: pósuit me quasi sagíttam eléctam.

Ps. 91 Bonum est confitéri Dómino: et psállere nómini tuo, Altíssime.

Oratio.

DEUS, qui præsentem diem honoráblem nobis in beáti Johánnis nativitate fecísti; da pópulis tuis spirituálium grátiam gaudiórum, et ómnium fidélium mentes dirige in viam salutis æternæ. Per Dóminum.

Lectio Esaiæ prophetæ. c. 49

AUDÍTE insulæ, et atténdite, pópuli de longe: Dóminus ab útero vocávit me, de ventre matris meæ recordátus est nóminis mei. Et pósuit os meum quasi gládium acútum: in umbra manus suæ protéxit me, et pósuit me sicut sagíttam eléctam. In pháretra sua abscondit me, et dixit mihi; Servus meus es tu, Israel, quia in te gloriábor. Et nunc hæc dicit Dóminus, formans me ex útero servum sibi; Dedi te in lucem géntium, ut sis salus mea usque ad extrémum terra. Reges vidébunt et consúrgent príncipes, et adorábunt Dóminum Deum tuum et sanctum Israel qui elégit te.

Gradale. Hierem. 1 Priúsqvam te formárem in útero novi te: et ántequam exíres de ventre sanctificávi te.

¶ Misit Dóminus manum suam: et tétigit os meum et dixit mihi.

Allelúya. **¶ Luc. 7** Inter natos muliérum non surréxit major Johánne Baptísta.

Sequentia.

SANCTI Baptistæ
Christi præconis
Solemnia celebrantes,
moribus ipsum sequamur,
Ut ad vitam quam prædixit
asseclas suos perducatur.
Devoti te, sanctissime hominum,
amice Jesu Christi, flagitamus
ut gaudia percipiamus,
Sequens versus dicitur in Nativitate eius-
dem tantum.

Apparensque Zachariæ Gabriel
repromisit qui tuam celebrarent
obsequiis nativitatem;

Sequens versus dicitur in Decollatione
ejusdem tantum.

Maxima quæ dantur sanctis in cœlo,
qui martyrii tui congaudemus
victoriis in die ista,
Ut per hæc festa
æterna gaudia
adipiscamur,
Qua sancti Dei
sacris deliciis
læti congaudent;
Tu qui præparas
fidelium corda,
Nequid devium
vel lubricum Deus
in eis inveniat;
Te deposcimus,
ut crimina nostra
Et facinora
continua prece
studeas absolvere,
Placatus;
Ut ipse suos
Semper ¹invisere¹
Fideles,
Et mansionem

In eis facere
Dignetur;
Ut Agni vellere
quem tuo digito
Mundi monstraveras
tollere crimina
nos velit induere;
Ut ipsum mereamur,
angelis associi,
In alba veste sequi
per portam clarissimam,
Amice Christi Johannes.

Iste ultimus versus dicitur ter in utroque
festo.

Evangelium secundum Lucam. c. 1

IN illo tēpore, Elizabēth implētum est
tēpus pariēdi, et pēperit filiū. Et
audiērunt vicīni et cognāti ejus, quia ma-
gnificāvit Dóminus misericórdiam suam
cum illa, et congratulabāntur ei. Et fac-
tum est, in die octāvo venērunt circum-
cidere pūrum, et vocābant eum nómīne
patris sui Zachariām. Et respóndens mater
ejus, dixit: Nequáquam, sed vocābitur Jo-
hánnes. Et dixerunt ad illam; Quia nemo
est in cognatióne tua, qui vocétur hoc nó-
mine. Innuébant autem patri ejus, quem
vellet vocári eum. Et póstulans pugillá-
rem, scripsit dicens; Johánnes est nomen
ejus. Et miráti sunt univérsi. Apértum est
autem illico os ejus et lingua ejus; et lo-
quebátur benedicens Deum. Et factus est
timor super omnes vicínos eórum, et su-
per ómnia montána Judææ divulgabāntur
ómnia verba hæc. Et posuérunt omnes qui
audierant in corde suo, dicētes: Quis, pu-
tas, puer iste erit? Etenim manus Dómini
erat cum illo. Et Zachariás pater ejus re-
plētus est Spírītu Sancto: et prophetávit
dicens: Benedíctus Dóminus Deus Israel:

¹ miserere.—13. 26. misereri.—55P.

quia visitávit et fecit redemptionem plebis suæ.

Credo.

Offertorium. Ps. 91 Justus ut palma florébit: sicut cedrus quæ in Líbano est multiplicábitur.

Secreta.

QUA nos, Domine, muneribus altaria cumulamus, illius nativitatem honore debito venerantes, et opem nobis affore deprecantes, qui Salvatorem mundi et cecinit affuturum, et adesse monstravit ¹præsentem,¹ Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Præfatio quotidiana.

Communio. Luc. 1 Tu puer prophéta Altíssimi vocáberis: præibis enim ante faciém Dómini paráre vias ejus.

Postcommunio.

SUMAT ecclesiá tua, Deus, beáti Johánnis Baptistæ generatióne lætítiam; per quem suæ regeneratiónis cognóvit auctórem, Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Per totas octavas dicitur eadem Missa de sancto Johanne, nisi festum intercurrat et nisi in Dominica; sed sine Sequentia et Credo; et nisi Missa Salus pópuli, vel Missa dominicalis ex necessitate cantanda fuerit; et quando dicitur Missa de festo loci vel de sancta Virgine Maria.

Sanctorum Johannis et Pauli martyrum.

Ad Missam: Officium. Ps. 33

MULTÆ tribulatiónes justórum: et de his ómnibus liberávit eos Dóminus: Dóminus custódit ómnia ossa eórum, unum ex his non contetúr.

¹ non habent 94. 97. 98.

Psalmus. Benedícam Dóminum in omni témpore: semper laus ejus in ore meo.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut nos gemináta lætítia hodiérnæ festivitátis excípiat, quæ de beatórum Johánnis et Pauli glorificatióne procedit, quos eádem fides et pássio vere fecit esse germános. Per Dóminum.

Memoria de sancto Johanne Baptista, ut supra.

Epistola. Hi sunt viri **in Communi, fol. 588.**

Gradale. Ps. 132 Ecce quam bonum et quam jocúndum: habitáre fratres in unum.

℣. Sicut unguéntum in cápite: quod descendit in barbam, barbam Aaron.

℣. Mandávit Dóminus benedictiónem: et vitam usque in sáculum.

Allelúya. **℣.** Isti sunt duæ olivæ et duo candelabra lucentia ante Dominum: habent potestatem claudere cælum nubibus: et aperire portas ejus: quia linguæ eorum claves cœli factæ sunt.

Si Dominica fuerit, dicitur Sequentia. Ecce pulchra canorum, **in Communi, fol. 589.**

Evangelium. Atténdite a ferménto **in Communi, fol. 591.**

Offertorium. Ps. 5 Gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum: quóniam tu benedíces justo: Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti nos.

Secreta.

HÓSTIAS altáribus tuis, Dómine, placatiónis impónimus, poténtiam tuam in sanctorum tuorum Johánnis et Pauli passió nibus honorándo, et per eos nobis

implorándo véniam peccatórum. Per Dóminum.

Communio. Sap. 3 Et si coram homínibus torménta passi sunt, Deus tentávit eos: tanquam aurum in fornáce probávit eos et quasi holocáusta accépit illos.

Postcommunio.

SUMPTIS sacramentis plebs tua, Domíne, quæsumus, repleta proficiat; et (eorum fulta præsiidiis quorum natalitia celebrat) quod temporaliter devota sectatur, æternum consequi mereatur. Per Dóminum.

In vigilia apostolorum Petri et Pauli.

Ad Missam: Officium. Johan. 21

ICIT Dóminus Petro: cum esses júnior cingébas te, et ambulábas ubi volébas: cum autem senúeris, exténdes manus tuas et álius te cinget: et ducet quo tu non vis: hoc autem dixit, significans qua morte clarificatúrus esset Deum.

Psalms. Cœli enarrant glóriam Dei: et ópera mánuum ejus annúnciat firmaméntum.

Oratio.

DEUS, qui nos beatorum apostolorum tuorum Petri et Pauli natalitia gloriosa prævenire concedis; tribue, quæsumus, eorum nos semper et beneficiis præveniri et orationibus adjuvari. Per.

Memoria de sancto Leone.

Oratio.

DEUS, qui beátum Leónem pontíficem sanctórum tuórum méritis coæquásti; concéde, propítius, ut qui commemoratiónis ejus festa recólimus, vitæ quoque ¹ejus ¹imitémur exémpa. Per.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² dicatur unum Alleluya de Communi Apostolorum.—92. 94. 97. 98. 57. Grad.

Memoria de sancto Johanna Baptista.

Lectio Actuum Apostolorum.

c. 3

IN diébus illis, Petrus et Johánnes ascendébant in templum, ad horam oratiónis nonam. Et quidam vir, qui erat claudus ex útero matris suæ, bajulabátur: quem ponébant quotidie ad portam templi quæ dicitur speciósá, ut péteret eleemósynam ab introeúntibus in templum. Is cum vidisset Petrum et Johánnem incipiéntes introíre in templum, rogábat ut eleemósynam accíperet. Intuens autem in eum Petrus cum Johánne dixit; Réspice in nos. At ille intendébat in eos, sperans se áliquíd acceptúrum ab eis. Petrus autem dixit; Argéntum et aurum non est mihi: quod autem hábeo, hoc tibi do. In nómine Jesu Christi Nazaréni, surge et ámbula. Et apprehénsa ejus manu dextera, allevávit eum, et prótinus consolidátæ sunt bases ejus et plantæ. Et exsiliens stetit, et ambulábat. Et intrávit cum illis in templum, ámbulans et exsiliens et laudans Deum. Et vidit eum omnis pópulus ambulántem et laudántem Deum. Cognoscébant autem illum quóniam ipse erat qui ad eleemósynam sedébat ad speciósam portam templi. Et repléti sunt stupóre et éxstasi, in eo quod contígérat illi.

Gradale. Ps. 18 In omnem terram exívit sonus eórum: et in fines orbis terræ verba eórum.

¶ Cœli enarrant glóriam Dei: et ópera mánuum ejus annúnciat firmaméntum.

Si Dominica fuerit.

²Allelúya. **¶ Ps. 138** Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus: nimis confortátus est princípátus eórum.²

Secundum Johannem. c. 21

IN illo tēpore, Dixit Jesus Simóni Petro; Simon Johánnis, díligis me plus his? Dicit ei; Etiam Dómine, tu scis quia amo te. Dicit ei; Pasce agnos meos. Dicit ei íterum; Simon Johánnis, díligis me? Ait illi; Etiam, Dómine, tu scis quia amo te. Dicit ei; Pasce agnos meos. Dicit ei tértio; Simon Johánnis, amas me? Contristátus est Petrus, quia dixit ei tértio, Amas me? et dixit ei; Dómine, tu ómnia nosti; tu scis quia amo te. Dicit ei; Pasce oves meas. Amen, amen, dico tibi; cum esses júnior cingébas te et ambulábas ubi volébas. Cum autem senúeris, exténdes manus tuas, et álius te cinget, et ducet quo tu non vis. Hoc autem dixit, significans quia morte clarificáturus esset Deum.

Offertorium. Ps. 138 Mihi autem nimis ¹honorificáti¹ sunt amíci tui Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

Secreta.

MUNERA, Domine, tuæ propitiationis deferimus, quæ tibi pro nostris grata jejuniis, eorum, quæsumus, deprecatio quorum solemnia prævenimus efficiat. Per Dominum.

Alia Secreta de sancto Leone.

ANNUE nobis, Dómine, ut per intercessionem beáti Leónis confessoris tui atque pontíficis hæc nobis prosit oblátio, quam immolándo totíus mundi tribuísti relaxári delicta. Per Dóminum.

Communio. Johan. 21 Simon Johannis, díligis me plus his? Dómine, tu ómnia nosti: tu scis quia amo te.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, divina mysteria, beatorum apostolorum tuorum Petri et Pauli desiderata solemnia præcurrentes;

præsta, quæsumus, ut eorum supplicationibus muniamur, quorum regimur principatu. Per Dominum.

Alia Postcommunio de sancto Leone.

SUMENTES, Domine, divina mysteria, sancti Leonis confessoris tui atque pontíficis pia nos, quæsumus, intercessio prosequatur; ut cujus solemnia recensemus, optata præsidia sentiamus. Per Dominum.

*In die apostolorum Petri et Pauli.**Ad Missam: Officium. Act. 12*

UNC scio vere quia misit Dóminus ángelum suum: et erípuít me de manu Heródis: et de omni expectatione plebis Judæórum.

Versus. Et Petrus ad se revérsus dixit.

Oratio.

DEUS, qui hodiérnam diem apostolorum tuórum Petri et Pauli martyryo consecrásti; da ecclésiæ tuæ eórum in ómnibus sequi præcéptum, per quos religionis sumpsit exórdium. Per Dóminiim.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 12

IN diébus illis, Misit Heródes rex magnus, ut afflígeret quosdam de Ecclesia. Occídít autem Jacóbum fratrem Johánnis gládio. Videns autem quia placéret Judæis, appósuit apprehéndere et Petrum. Erant autem dies azymórum. Quem cum apprehendísset misit in cárcerem, tradénsque quátuor quaterniónibus mílitum ad custodiéndum, volens post Pascha producere eum pópulo. Et Petrus quidem servabátur in cárcere: orátio autem fiebat sine intermissione ab Ecclesia ad Deum pro eo. Cum autem productúrus eum esset Heródes, in ipsa nocte erat Petrus dórmíens inter duos mílites, vinctus caténis

¹ honorati.—13. 15.

duábus: et custódes ante óstium custo-
diébant cárcerem. Et ecce ángelus Dómi-
ni ástitit, et lumen refúlsit in habitáculo
¹cárceris.¹ Percussóque látere Petri, exci-
távit eum, dicens; Surge velóciter. Et ceci-
derunt caténas de mánibus ejus. Dixit au-
tem ángelus ad eum; Præcingere, et cálcia
te calígas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi;
Circúmda tibi vestiméntum tuum, et sé-
quere me. Et éxiens sequebátur eum, et
nesciébát quia verum est quod fiébat per
ángelum. Existimábat autem se visum vi-
dére. Transeúntes autem primam et sec-
undam custódiám venérunt ad portam
férream quæ ducit ad civitátem, quæ ultro
apérta est eis. Et exeúntes processérunt
vicum unum: et contínuo discéssit ánge-
lus ab eo. Et Petrus ad se revérsus, dixit;
Nunc scio vere quia misit Dóminus ánge-
lum suum, et erípuit me de manu Heró-
dis, et de omni expectatióne plebis Judæ-
órum.

Gradale. Ps. 44 Constitues eos príncipes
super omnem terram: memóres erunt nó-
minis tui, Dómine.

✠ Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii:
proptérea pópuli confitebúntur tibi.

Allelúya. ✠ **Matth. 16** Tu es Simon Bar-
iona: cui caro et sanguis non revelávit ver-
bum Patris: sed ipse Pater qui est in cœlis.

Sequentia.

LAUDE jocunda
melos turma persona,
Jungendo verba
symphoniæ rythmica,
Concrepans inclyta
harmonia vera
cœli lumina,

Luce qui aurea
illustrarunt mundi
regna omnia.

Vernant fortia
jam quorum trophæa
in ²cœli² regia.

Quorum merita
dissolvant crimina
hac die fulgida.

Nam alter crucis supplicio
triumphans, alter ensis jugulo,
uterque nitet laurea.

Et super sublimes sidera,
insignes victoria, cœlica
prælati sunt in curia.

Hinc, beate Petre, qui maxima
reseras claudis
verbo cœli limina,
Sume pius vota fidelia,
peccati cuncta
dissolvendo vincula.

Sacra, Paule,ingere dogmata,
illustrans plebis pectora,
Et quousque det Deus perfecta
ultra fer mentes sidera

Pulchris qua resultet musica
virtutum fidibus
atque melis concinna,
In qua symphonia miscetur
et illa quæ vere
diatesseron prima.

Constans virtute
et justitia,
Temperantia
et prudentia,
Quibus supera agmina
rite decorata,
Christo cantica
psallunt enharmonica.

¹ non habent 92. 97. 98. 4L. V.

² cœlis.—98.

Nostro sint choro socia,
 illa dent lumina,
 quis præconia
 damus hyperlyrica.
 Sublime dicant nunc omnia
 Amen redempta.

Evangelium. Venit Jesus in partes, in
Communi, fol. 576.
 Credo.

Offertorium. Ps. 44 Constitues eos principes
 super omnem terram: memores
 erant nómínis tui in omni progénie et
 generatióne.

Secreta.

HÓSTIAS, Dómine, quas nómíni tuo sa-
 crándas offérimus apostólica prose-
 quátur orátio, per quam nos et expiári trí-
 buas et deféndi. Per Dóminum.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. Matth. 16 Tu es Petrus: et
 super hanc petrum ædificábo ecclésiám
 meam.

Postcommunio.

QUOS cœlésti, Dómine, aliménto satiá-
 sti, quæsumus, (apostólicis interces-
 siónibus) ab omni adversitaté custódi. Per
 Dóminum.

In commemoratione Sancti Pauli.

Ad Missam: Officium. 2 Tim. 1

CIO cui crédidi et certus sum quia
 potens est depósitum meum
 serváre in illum diem.

Ps. 138 Dómine, probásti me et cognóvi-
 sti me: tu cognóvisti sessiónem meam et
 resurrectiónem meam.

Oratio.

DEUS, qui multitudínem géntium beá-
 ti Pauli apóstoli tui prædicatióne do-

cuísti; da nobis, quæsumus, ut cujus nata-
 litia cólimus, ejus apud te patrocínia sen-
 tiámus. Per Dóminum.

Memoria de sancto Petro.

Oratio.

DEUS, qui beáto Petro apóstolo tuo col-
 látis clávis regni cœléstis, ánimas
 ligándi atque solvéndi pontificium tradi-
 dísti; concéde propítius ut (intercessiónis
 ejus auxílio) a peccatórum nostrórum né-
 xibus liberémur. Per Dóminum.

**Memoria de sancto Johanne Baptista, ut
 supra.**

Ad Galatas. c. 1

FRATRES, Notum vobis fácio evangé-
 lium quod evangelizátum est a me,
 quia non est secúndum hómínem. Neque
 enim ego ab hómíne accépi illud neque
 didici, sed per revelatióem Jesu Christi.
 Audístis enim conversatióem meam ali-
 quándo in Judaísmo: quóniam supra mo-
 dum persequébar Ecclésiám Dei, et ex-
 pugnábam illam. Et proficiébam in Ju-
 daísmo supra multos coætáneos meos in
 génere meo, abundántius æmulátor exsís-
 tens paternárum meárum traditiónum.
 Cum autem ¹plácuít ei qui me segregá-
 vit de útero matris meæ, et vocávit per
 grátiam suam, ut reveláret Fílium suum
 in me ut evangelizárem illum in géntibus:
 contínuo non acquiévi carni et sánguini,
 neque veni Hierosólymam ad antecessó-
 res meos apóstolos: sed ábii in Arábiam, et
 iterum revérsus sum Damáscum. Deínde
 post annos tres veni Hierosólymam vidére
 Petrum, et mansi apud eum diébus quín-
 decim. Alium autem apostolórum vidi né-
 minem, nisi Jacóbum fratrem Dómini.
 Quæ autem scribo vobis, ecce coram Deo,
 quia non méntior. Deinde veni in partes
 Syriæ et Ciliciæ. Eram autem ignotus fa-

¹ complacuit.—97. 98.

cie Ecclesiis Judææ, quæ erant in Christo Jesu. Tantum autem auditum habebant: quoniam qui persequabatur nos aliquando, nunc evangelizat fidem quam aliquando expugnabat. Et in me ¹clarificabant¹ Dominum ²nostrum² Jesum Christum.

Gradale. Gal. 2 Qui operatus est Petro in apostolatum, operatus est et mihi inter gentes: et cognoverunt gratiam Dei quæ data est mihi.

℣. 1 Cor. 15 Grátia Dei in me vácuá non fuit: sed grátia ejus semper in me manet.

Allelúya. **℣.** Magnus sanctus Paulus vas electiónis: vere digne est glorificándus.

Sequentia. Solemnitas sancti Pauli; **requirere supra in Conversione ejusdem, fol. 402.**

Evangelium. Dixit Simon Petrus ad Jesum; Ecce nos reliquimus ómnia, **in Communi, fol. 576.**

Credo.

Offertorium. Ps. 138 Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

Secreta.

OBLATIONEM tibi, Domine, votivam deferimus; ³deprecantes³ ut ad laudem tui nominis et apostolicæ reverentiam dignitatis, et ad nostrum perveniat sanctificata præsidium. Per Dominum.

Alia Secreta.

ECCLESIE tuæ, quæsumus, Domine, preces et munera beati Petri apostoli tui commendet oratio; et quod pro illius gloria celebramus, nobis prosit ad veniam. Per.

Præfatio. Et te, Dómine.

¹glorificabant.—97. 98.

²non habent 92. 98. 4L. 15. 57.

³precantes.—92. 94. 97. 98.

⁴non habent 92. 4L. 15. 57.

⁵ita 26. etc. introitus.—55P.

Communio. Matth. 19 Amen dico vobis: quod vos qui reliquistis ómnia et secúti estis me: céntuplum accipiétis et vitam ætérmam possidébitis.

Postcommunio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut Ecclesia tua et sacramentis refecta salutaribus, et beati Pauli apostoli ⁴tui⁴ fulta supplicationibus, sic præsentia dona percipiat, ut capere mereatur æterna. Per Dominum.

Alia Postcommunio.

LÆTIFICET nos, Dómine, quæsumus, munus oblátum; ut sicut in apóstolo tuo Petro te mirábilem prædicámus, sic per illum tuæ sumámus indulgéntiæ largitátem. Per.

In octavis sancti Iohannis Baptistæ.

⁵Officium,⁵ Oratio, Epistola, Gradale, Allelúya, Offertorium, et Communio, sicut **in prima die dicantur cum Evangelio sequenti.**

Secundum Lucam. c. 1

IN illo témpore, Dixit ad Zachariám ángelus; Ne tíneas Zacharía, quóniam exaudíta est deprecátio tua: et uxor tua Elizabeth páriet tibi filium, et vocábis nomen ejus Jóhánnem. Et dixit Zacharias ad ángelum: Unde hoc sciam? ego enim sum senex, et uxor mea processit in diebus suis. Et respondens ángelus, dixit ei; Ego sum Gabriel qui asto ante Deum: et missus sum loqui ad te, et hæc tibi evangelizare. Et ecce eris tacens, et non poteris loqui usque in diem quo hæc fiant; pro eo

quod non credidisti verbis meis quæ implebuntur in tempore suo. Et erat plebs expectans Zachariam: et mirabantur quod tardaret ipse in templo. Egressus autem non poterat loqui ad illos. Et cognoverunt quod visionem vidisset in templo. Et ipse erat innuens illis, et permansit mutus. Et factum est, ut impleti sunt dies officii ejus, abiit in domum suam. Post hos autem dies concepit Elizabeth uxor ejus, et occultabat se mensibus quinque, dicens; Quia sic fecit mihi Dominus, in diebus quibus respexit auferre opprobrium meum inter homines.

Si istæ octavæ in sabbato vel in dominica venerint, Missa de octava dicetur in capitulo.

In die Visitationis beatæ Mariæ virginis.

Ad Missam: Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino, diem festum celebrántes sub honóre Mariæ Virginis: de cuius visitatióne gaudent ángeli et colláudant Fílium Dei.

Ps. 44 Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui sacratissimam virginem Mariam Unigeniti tui matrem, mutæ consolationis gratia, beatam Elizabeth visitare fecisti; concede propitius nobis famulis tuis, ut ¹ex¹ ejus visitationibus assidue consolemur, et a cunctis adversitatibus tuo munimine protegamur. Per eundem.

Memoria nulla.

¹ non habent 92. 97. 26.

² est.—4L. 13. 26. 57.

³ ita 55P. etc. pœnitentibus.—13. 15. 26.

Lectio libri Sapientiæ. Cant. 2

EGO flos campi, et lílium convállium. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter filias. Sicut malus inter ligna silvárum, sic diléctus meus inter filios. Sub umbra illíus quem desiderábam sedi, et fructus ejus dulcis gútturi meo. Introduxit me rex in cellam vináriam; ordinávit in me caritátem. En diléctus meus lóquitur mihi; Surge, própera, amíca mea, colúmba mea, formósa mea, et veni. Jam enim hiems tránsiit; imber ábiit et recéssit. Flores apparuérunť in terra nostra; tempus putatiónis advénit. Vox túrturis audíta est in terra nostra, ficus prótulit grosses suos; vineæ floréntes odórem suum dedérunt. Surge própera, amíca mea, colúmba mea, in foráminibus petræ, in cavérna macériæ. Osténde mihi fáciem tuam. Sonet vox tua in áuribus meis. Vox enim tua dulcis,² et fácies tua decóra.

Gradale. Benedícta et venerábilis es, virgo María: quæ sine tactu pudóris invénta es mater Salvatóris.

¶ Virgo Dei génitrix, quem totus non capit orbis: in tua se clausit víscera factus homo.

Allelúya. **¶** Mater mirífica,
summa per grátiam
dona múltiplica,
ditans Ecclésiám
sacris virtútibus:
tollens dissídium
confer ³peténtibus³
tuum præsidium.

Sequentia.

ALEBREMUS in hac die, festum domus Zachariæ laudibus lætitiæ;

Contemplemur ibi gestum
et de festo fiat festum
jam domus Ecclesiæ.

Thema jam solemnitatis
copiosæ caritatis
gratia recolitur;

Quam Elizabeth beata
senectute feccundata,
suscepisse scribitur.

Orbis totus gratuletur,
toto corde veneretur
dulcis visitatio.

¹Compassivi¹ cordis benignitas,
²excessiva² ³status³ ⁴humilitas
sacra consolatio.

In introitu Mariæ,
prolem, matrem, prophetiæ
Spiritus illuminat;

Confortata ⁵genitum⁵
roborata debitum
felix parens terminat.

Ergo festi hanc auctricem
lauda Dei genitricem,
Sion, ex præcordiis.

Quicquid dicas de benigna,
minus est a laude digna
debitis præconiis.

Visitatrix in montanis,
visitatrix in his planis,
sis matris Ecclesiæ.

Medicina Christiana,
quod non valet vis humana,
fiat dono gratiæ.

Benedicta mulierum,
sidus maris, lumen verum,
mœstum consolare clerum,
populum irradiat.

Benedicto ventris tui

fructu dona nobis frui,
sicque simus semper sui
in perenni gloria. Amen.

Secundum Lucam. c. 1

IN illo tēpore, Exsurgens Mariā abiit
in montāna cum festinātiōe, in civi-
tatem Juda: et intrāvit in domum Zacha-
riæ et salutāvit Elízabeth. Et factum est,
ut audivit salutatiōnem Mariæ Elízabeth,
exultāvit infans in útero ejus. Et replēta
est Spíritu Sancto Elízabeth, et exclamā-
vit voce magna, et dixit; Benedícta tu inter
mulieres, et benedictus fructus ventris tui.
Et unde hoc mihi, ut véniat mater Dómi-
ni mei ad me? Ecce enim ut facta est vox
salutatiōnis tuæ in áuribus meis, exultá-
vit in gáudio infans in útero meo. Et beáta
quæ credidisti, quóniam perficiéntur in te
ea quæ dicta sunt tibi a Dómino. Et ait
Mariā; Magníficat ánima mea Dóminum.
Et exultāvit spíritus meus: in Deo salu-
tári meo.

Credo.

Offertorium. Luc. 1 Ave Mariā, grátia
plena: Dóminus tecum: benedícta tu in
mulieribus et benedictus fructus ventris
tui.

Secreta.

ECCLESIE tuæ, quæsumus, Domine,
oblationem propitius intueri; et (in-
tercedente gloriosa virgine Dei genitrice
Maria) unitatis ac pacis semper eidem do-
na concede. Per eundem.

Præfatio. Et te in visitatione.

Communio. Beáta viscera Mariæ vírgi-
nis: quæ portavérunt ætérni Patris Fílium.

¹ compassim.—92. 94. 98. 4L. 57.

² excessim.—92. 94. 98. 4L. 57.

³ stans.—92. 94. 97. 98.

⁴ et.—97. 13.15. 26.

⁵ gemitum.—15. 26.

Postcommunio.

DEUS, qui mediante beata virgine Maria mundo succurristi perduto; ipsius gloriosis meritis et precibus intervenientibus, concede placatus, ut ab Ecclesiæ tuæ regno omnium scandalorum perturbatio remota, in tua semper pace tibi debite famuletur. Qui vivis.

Per totas octavas dicantur *Sequentiæ* sicut infra octavas Assumptionis ejusdem, cum Missa prædicta.

In octavo die dicatur *Kýrie eléison*, Glória in excélsis cum farsura Spíritus et alme orphanórum.

Sequentia.

Veni, mater gratiæ,
fons misericordiæ,
miseris remedium;
Veni, lux Ecclesiæ,
tristibus lætitiæ
tu infunde radium.
Te reginam colimus,
tibi laudes canimus,
ex affectu cordium;
Quæ es in angustiis
et in rebus dubiis
salus et solatium.
O stella præfulgida,
tu dira certamina
maris hujus reprime;
Simonis navicula,
Filii tunicula,
ne scindantur prohibe.
Portus navigantium,
preces supplicantium
filiorum suscipe;
Consolare flebiles,
juva pusillanimes,
et errantes corrige.

¹ non habent 92. 4L. 15.

² ubi ecclesia dedicata est honore.—98.

Quæ Deum hominibus
et ima coelestibus
jungis, o puerpera;
Hæreses interime,
schismata tu destrue,
firma pacis federa. Amen.

¹et Benedictus Mariæ Filius.^{1 2}

Sanctorum Processi et Martiniani.

Ad Missam: Officium. Sap. 3

ÚDICANT sancti gentes et domínantur pópulis: et regnabit Dóminus Deus illórum in perpétuum.

Ps. 32 Exsultáte justi in Dómino: rectos decet collaudátio.

Oratio.

DEUS qui nos sanctórum mártýrum tuórum Procéssi et Martiniáni confessiõnibus gloriõsis circúmdas et prótegis; da nobis ex eórum imitatiõne proficere, et intercessiõne gaudére. Per.

Memoria de sancto Swithino.

DEUS, qui hodiernam diem sacratissimam nobis in beati Swithini confessoris tui atque pontificis depositione celebrare concedis; adesto propitius Ecclesiæ tuæ precibus, ut cujus gloriátur méritis, muniátur suffrágiis. Per Dóminum.

Memoria de Apostolis.

Epístola. Sancti per fidem vicerunt regna, in Communi, fol. 586.

Gradale. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubilibus suis.

¶ Cantáte Dómino cánticum novum: laus ejus in ecclésia sanctórum.

Allelúya. ¶ Sap. 10 Reddet Deus mercédem labórum sanctórum suórum: et dedúcet illos in via mirábili.

Evangelium: Secundum Matthæum. c.

24

IN illo tēpore, Sedēte Jesu super montem Olivēti, accessērunt ad eum discipuli secrēto, dicētes; Dic nobis quando hęc erunt? et quod signum adventus tui, et consummationis sęculi? Et respōdens Jesus, dixit eis; Vidēte, ne quis vos seducat. Multi enim vēnient in nōmine meo, dicētes: Ego sum Christus: et multos sedūcent. Auditūri enim estis pręlia et opiniōnes pręliorū: vidēte ne conturbēmini. Opōrtet enim hoc fieri, sed nondum est finis. Consūrget enim gens contra gentem, et regnum ¹adversus¹ regnum, et erunt pestilentię et fames et terrēmōtus per loca. Hęc autem ōmnia, ini-tia sunt dolorū. Tunc tradent vos in tribulationē et occident vos: et eritis odio ōmnibus gētibz propter nomen meum. Et tunc scandalizabūntur multi, et invicem tradent, et odio habēbunt invicem. Et multi pseudoprophęta surgent, et sedūcent multos. Et quōniam abundābit iniquitas, refrigēscet caritas multorū. Qui autem perseverāverit usque in finem, hic salvus erit.

Offertorium. Ps. 5 Gloriabūntur in te omnes qui diligunt nomen tuum: quōniam tu benedīces justo; Dōmine, ut scuto bonę voluntātis tuę coronāsti nos.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, preces et munera oblata, quę ut tuo digna sint conspectui, sanctorum martyrum Processi et Martiniani precibus adjuvemur. Per.

Alia Secreta de sancto Swithino.

SUSCIPE, clementissime Deus, munus quod maiestati tuę offerimus; et

(²intercedente² beato Swithino confesso-re tuo atque pontifice) ad utriusque vitę prosperitatem illud nobis provenire concede. Per Dominum.

Alia Secreta de apostolis, ut supra.

Communio. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erępta est: de ląqueo venántium.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine, divino refecti-mysterio, ut qui sanctorum martyrum ³tuorum³ Processi et Martiniani temporalī commemoratione gaudemus, eorum intercessionibus in ea numeremur sorte salutis, in qua illi sunt tua gratia gloriosi. Per Dominum.

Alia Postcommunio de sancto Swithino.

DEUS, qui nos a delictorum contagiis tuorum expias perceptione sacramentorum: pręsta, quęsumus, ut (beati Swithini confessoris tui atque pontificis meritis) a cunctis eruamur adversis, et cęlestis vitę deliciis perfruamur. Per.

Alia Postcommunio de apostolis, ut supra.

Missa de apostolis Petro et Paulo infra octavas, quando de eis fit servitium.

Ad Missam: Officium. Ps. 138

MIHI autem nimis honorāti sunt amici tui Deus: nimis confortātus est principātus eorū.

Psalmus. Dōmine, probāsti me et cognovisti me: tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Oratio.

DEUS, qui hodięnam diem apostolorū tuorū Petri et Pauli martyrio consecrāsti; da Ecclęsię tuę eorū in ōmnibus sequi pręcēptum, per quos religiōnis sumpsit exordium. Per.

¹ in.—92. 97. 98. 4L. V.

² interveniente.—92. 4L. 15. 57.

³ non habent 94. 98. 26.

Epistola. Jam non estis hospites, in Communi, fol. 573.

Gradale. Constitues. (fol. 574.)

Allelúya. **℣.** Nimis honoráti.

Evangelium. Hæc mando vobis. (fol. 575.)

Credo.

Offertorium. Constitues. (fol. 576.)

Secreta.

HÓSTIAS, Dómine, quas nómini tuo sacrándas offèrimus apostólica prosecúatur orátio; per quam nos expiári tríbuas et defèndi. Per.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. **Matth. 19** Vos qui secúti estis me: sedébitis super sedes judicántes duódecim tribus Israel dicit Dóminus.

Postcommunio.

QUOS coelésti, Dómine, aliménto satiásti, quæsumus, apostólicis intercessionibus ab omni adversitaté custódi. Per Dóminum.

In translatione et ordinatione sancti Martini.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STÁTUIT ei Dóminus testaméntum pacis et principem fecit eum: ut sit illi sacerdotií dígnitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui populo tuo æternæ salutis beatum Martinum ministrum concessisti: præsta, quæsumus, ut qui executor mandatorum tuorum exstitit in terris, intercessor noster semper esse dignetur in coelis. Per Dominum.

¹ ita 55P. etc. certat—97. 98. 13. 15. 26. Grad.

² hujus.—94. 97. 98.

Memoria de Visitatione et de apostolis.

Epistola. Ecce sacerdos in Communi, fol. 596.

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum; manus enim mea auxiliábitur ei et bráchium meum confortábit eum.

℣. Nihil proficiet inimicus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Allelúya. **℣.** Elegit te Dóminus sibi in sacerdotem magnum in pópulo suo.

Sequentia.

SACERDOTE^m Christi Martinum cuncta per orbem canat Ecclesia

pacis catholicæ,

Atque illius nomen

omnis hæreticus

fugiat pallidus.

Pannonia lætetur,

genitrix talis filii;

Italia exsulet,

alitrix tanti juvenis;

Et Galliæ trina divisio

sacro ¹certet¹ litigio:

cujus esse debeat præsul.

Sed pariter habere se patrem

omnes gaudeant, Turoni

soli ²ejus² corpus foveant.

Huic Francorum atque Germaniæ

plebs omnis plaudat;

Quibus videndum inspexit Dominum in sua veste.

Hic celebris est

Ægypti partibus,

Græciæ quoque

cunctis sapientibus,

Qui impares se

Martini meritis

sentiant atque

ejus medicamini.

Nam febres sedat,
 dæmonesque fugat,
 paralytica membra glutinat:
 Et mortuorum
 sua prece trium
 reddit corpora
 vitæ pristinæ.
 Hic ritus sacrilegos destruit:
 et ad Christi gloriam
 dat ignibus idola.
 Hic nudis mysteria brachiis
 conficiens, præditus
 est cœlesti lumine.
 Hic oculis ac manibus in cœlum
 et totis viribus
 suspensus, terrena
 cuncta respuit.
 Ejus ori nunquam Christus ¹defuit¹
 sive justitia
 vel quicquid ad veram
 vitam pertinet.
 Igitur te cuncti
 poscimus, O Martine:
 ut qui multa mira
 hic ostendisti,
 Etiam de cœlo
 gratiam Christi nobis
 supplicatu tuo
 semper infundas.

Secundum Lucam. c. 12

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipu-
 lis suis; Nolite timére, pusillus grex,
 quia complácuít Patri vestro dare vobis
 regnum. Véndite quæ possidéti, et da-
 te eleemósynam. Fácite vobis sácculos qui
 non veteráscunt, thesáurum non deficién-
 tem in cœlis; quo fur non apprópiat, ne-
 que tínea corrúmpit. Ubi est enim thesáu-
 rus vester; ibi et cor vestrum erit.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et mise-

¹ abfuit.—92. 4L. 15. 57.

² non habent 92. 4L. 57.

ricórdia mea cum ipso: et in nómine meo
 exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

INTERCESSIO, quæsumus, Domine, bea-
 ti Martini confessoris tui atque pon-
 tificis munera nostra commendet, nosque
 majestati tuæ semper reddat acceptos. Per
 Dominum.

Communio. Matth. 24 Fidélis servus et
 prudens quem constituit Dóminus super
 familiam suam: ut det illis in tēpore trí-
 tici mensúram.

Postcommunio.

PRÆSTENT nobis, Domine, quæsumus,
 sumpta sacramenta præsidium salu-
 tare; et (intervenientibus beati Martini
 confessoris tui atque pontificis meritis) ab
 omnibus nos absolvant peccatis. Per.

**In octava apostolorum Petri et
 Pauli.**

Ad Missam: Officium. Eccli. 44

SAPIÉNTIAM sanctórum narrant
 pópuli: et laudem eórum nún-
 tiat ecclésia: nómina autem eó-
 rum vivent in sæculum sæculi.

Ps. 32 Exsultáte justi in Dómino: rectos
 decet collaudátio.

Oratio.

DEUS, cujus dextera beátum Petrum
²apóstolum² ambulántem in flúcti-
 bus ne mergerétur eréxit, et coapóstolum
 ejus Paulum tértio naufragántem, de pro-
 fúndo pélagi liberávit: exáudi nos propí-
 tius et concéde, ut ambórum méritis æter-
 nitátis glóriam consequámur. Qui vivis.

Memoria de Visitatione beatæ Mariæ.

Epistola. Hi sunt viri misericórdiæ, in
 Comuni, fol. 588.

Gradale. Sap. 3 Justórum ánimæ in manu Dei sunt: et non tanget illos torméntum malitiæ.

¶ Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Allelúya. ¶ Isti sunt duæ olivæ et duo candelábra lucéntia ante Dóminum: habent potestátem cláudere cœlum núbibus et aperíre portas ejus: quia linguæ eórum claves cœli factæ sunt.

Sequentia. Ecce pulchra canorum resonet voce alleluia, in **Communi, fol. 589.**

Secundum Matthæum. c. 14

IN illo témpore, Jussit Jesus discipulos suos ascéndere in navículam, et præcédere eum trans fretum, donec dimitteret turbas. Et dimissa turba, ascéndit in montem solus oráre. Véspere autem facto, solus erat ibi. Navícula autem in médio mari, jactabátur flúctibus. Erat enim ventus contrárius. Quarta autem vigília noctis, venit ad eos, ámbulans super mare. Et vidéntes eum supra mare ambulántem, turbáti sunt dicéntes; quia phantásma est. Et præ timóre clamavérunt. Statimque Jesus locútus est eis, dicens; Habéte fidúciam: ego sum, nolíte timére. Respóndens autem Petrus, dixit; Dómine, si tu es, jube me veníre ad te super aquas. At ipse ait; Veni. Et descéndens Petrus de navícula, ambulábat super aquam, ut veníret ad Jesum. Videns vero ventum válidum, tímuit. Et cum cœpísset mergi, clamávit dicens; Dómine, salvum me fac. Et continuo Jesus exténdens manum apprehéndit eum: et ait illi; Módicæ fidei, quare dubitásti? Et cum ascendisset Jesus in navícula cessávit ventus. Qui autem in navícula erant, venérunt et adoravérunt eum, dicéntes; Vere filius Dei es.

¹ tistique.—92. 94. 97. 98.

² non habent 92. 4L. 15. 57.

Non dicitur Credo nisi dominica fuerit.

Offertorium. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubílibus suis: exsultatiónes Dei in fáucibus eórum.

Secreta.

IN TENDE, precamur, Altissime Deus, vota quæ reddimus ¹tibi; quæ et ¹placita fieri eorum precibus concede, pro quorum deferuntur honore. Per.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. Sap. 3 Justórum ánimæ in manu Dei sunt et non tanget illos torméntum malitiæ: visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Postcommunio.

SUMPTA, Domine, sacramenta cœlestia, beatis apostolis ²tuis² Petro et Paulo deprecantibus, remedium nobis cœleste concilient. Per.

Translatio sancti Thomæ.

Ad Missam: Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino, diem festum celebrántes sub honóre Thomæ mártiris, de cuius passióne gaudent ángeli et colláudant Fílium Dei.

Ps. 63 Exáudi Deus oratiónem meam cum déprecor: a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Thomæ mártiris tui atque pontíficis translatiόnem celebráre concédís; te suppliciter exorá-mus, ut ejus méritis et præcibus a vítiis ad virtútes, et a cárcere transferámur ad regnum. Per.

Memoria de Visitatione.

Epistola. Omnis pontifex, in **Communi**, fol. 584.

Gradale. Ps. 20 Posuisti, Dómine, super caput ejus: corónam de lápide pretiósó.

¶ Desidérium ánimæ ejus tribuisti ei: et voluntáte labiórur ejus non fraudásti eum.

Allelúya. ¶ Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum, Dómine: et constituísti eum super ópera mánuur tuárur.

Sequentia. Solemne canticum hodie; quære supra in alio festo infra octavas Nativitatis.

Evangelium. Homo quidam nóbilis, in **Communi**, fol. ??.

Offertorium. Ps. 20 Posuisti Dómine in cápíte ejus corónam de lápide pretiósó: vitam pétiit a te et tribuísti ei: allelúya.

Secreta.

DEUS, qui panem et vinum in corpus tuum et sánguinem coelésti benedictióne convértis; concéde nobis (per mérita beáti Thomæ mártiris tui atque pontíficis) ut ad tuam misericórdiam reverténtes tuo beneplácito conformémur. Qui vivis.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

DEUS, qui beátum Thomam mártirem tuum atque pontíficem a supplicíis ad gáudia transtulisti: tríbe, quæsumus, ut qui translationem ejus venerámur in terris, per ejus patrocínium ad coeléstia transferámur. Per Dóminum.

Notandum est, quod proxima Dominica post festum Translationis sancti Thomæ martyris celebratur festum Reliquiarum Sarum ecclesiæ.

In die Reliquiarum.

Ad Missam: Officium. Eccli. 44

SAPIÉNTIAM sanctórum narrant pópuli: et laudem eórum nuntiát Ecclésia: nómina autem eórum vivent in sæculum sæculi.

¶ Ps. 32 Exsultáte justi in Dómino: rectos decet collaudátio.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sanctæ Dei genitricis semperque virginis Mariæ et sanctorum tuorum quorum reliquiæ in hac continentur ecclesia nos protegant merita; quatenus eorum precibus tranquilla pace in tua jugiter laude lætemur. Per eundem.

Epistola. Hi sunt viri, in **Communi**, fol. 588.

Gradale. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubilibus suis.

¶ Cantáte Dómino canticam novum: laus ejus in ecclésia sanctórum.

Allelúya. ¶ Sancti et justi in Domino gaudéte: vos elégit Deus in hereditátem sibi.

Sequentia. Ecce pulchra, in **Communi**, fol. 589.

Evangelium. Videns Jesus turbas, in **Communi**, fol. 590.

Offertorium. Ps. 67 Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel: ipse dabit virtutem et fortitúdinem plebi suæ, benedíctus Deus: allelúya.

Secreta.

MUNERA tuæ, misericors Deus, majestati oblata benigno, quæsumus, intuitu aspice; ut eorum nobis fiant precibus salutaria, quorum sacratissimæ in hac basilica reliquiæ sunt reconditæ. Per Dóminum.

Communio. Ps. 32 Gaudete iusti in Dómino, allelúya: rectos decet collaudátio.

Postcommunio.

DIVINA libantes mysteria, quæsumus, Domine, ut eorum nos ubique intercessio protegat, quorum hic sacra gaudemus habere patrocinia. Per.

Sanctorum septem Fratrum martyrum.

Ad Missam: Officium. Ps. 112

AUDÁTE púeri Dóminum, laudáte nomen Dómini: qui habitáre facit stérilem in domo matrem filiórum lætántem.

Psalms. Sit nomen Dómini benedictum: ex hoc nunc et usque in sæculum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui gloriósos mártýres tuos, Felicem, Philippum, Vitalem, Marcialem, Alexandrum, Silvanum et Ianuarium, fortes in sua confessióne cognóvimus, pios apud te in nostra intercessióne sentiámus. Per.

Epistola. Rememorámini, in **Communi**, fol. 587.

Gradale. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erépta est: de láqueo venántium.

℣. Láqueus contrítus est: et nos liberáti sumus; adjutórium nostrum in nómine Dómini: qui fecit cælum et terram.

Allelúya. **℣. Ps. 112** Laudáte púeri Dóminum: laudáte nomen Dómini.

℣. Sit nomen Dómini benedictum: ex hoc nunc et usque in sæculum.

Et dicitur cum utroque Versu hac die sicut in sabbato in hebdomada Paschæ.

Secundum Matthæum. c. 12

IN illo témpore, Loquente Jesu ad turbas, ecce mater ejus et fratres stabant

foris, quæréntes loqui ei. Dixit autem ei quidam; Ecce mater tua et fratres tui foris stant, quæréntes te. At ipse respóndens, dicénti sibi ait; Quæ est mater mea, et qui sunt fratres mei? Et exténdens manum in discípulos suos, dixit; Ecce mater mea, et fratres mei. Quicúnque enim fécerit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse meus frater et soror et mater est.

Offertorium. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erépta est de láqueo venántiam: láqueus contrítus est et nos liberáti sumus.

Secreta.

RESPICE, Domine, oblationes fidelium, ut tibi gratæ sint in tuorum passionum sanctorum, qui germano amore te diligentes sua corpora martyrio tradiderunt. Per.

Communio. Matth. 12 Quicúnque fecerit voluntátem Patris mei qui in cœlis est: ipse meus frater, soror et mater est, dicit Dóminus.

Postcommunio.

REFFECTI, Domine, gratiæ tuæ vitalibus alimentis, supplices imploramus, ut quorum celebramus victorias, participemus et præmiis. Per Dominum.

Translatio sancti Benedicti abbatis.

Ad Missam: Officium. Ps. 36

ui iusti meditábitur sapiéntiam: et lingua ejus loquétur iudícium: lex Dei ejus in corde ipsíus.

Psalms. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus, Domine, beati Benedicti abbatis tibi commendet; ut quod nostris meritis non valemus,

ejus patrocinio assequamur. Per Dominum.

Epistola. Justus cor suum, **in Communi**, fol. 602.

Gradale. Ps. 36 Os justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur iudicium.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsius: et non supplantabuntur gressus ejus.

Alleluya. ℣. **Ps. 88** Posui adiutorium super potentem: et exaltavi electum de plebe mea.

Si fiant novem lectiones, dicitur Sequentia de Communi, scilicet, Adest nobis, in Communi, fol. 597.

Evangelium. Nemo accendit, **in Communi**, fol. 602.

Offertorium. Ps. 20 Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine: et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Secreta.

SACRIS altaribus, Domine, hostias superpositas sanctus Benedictus, quæsumus, in salutem nobis provenire deposcat. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Beatus servus quem cum venerit dominus invenerit vigilantem: amen dico vobis: super omnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

PROTEGAT nos, Domine, cum tui perceptione sacramenti beatus Benedictus abbas pro nobis intercedendo; ut et conversationis ejus experiamur insignia, et intercessionis ipsius percipiamus suffragia. Per.

Translatio sancti Swythini sociorumque ejus.

Ad Missam: Officium. Ps. 131

SACERDOTES ejus induant salutare: et sancti ejus exsultatione exsultabunt.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetudinis ejus.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui hodiernam diem honoráblem nobis in beáti Swythini confessoris tui atque pontíficis sociorumque ejus translatione fecisti; da Ecclesiæ tuæ in hac celebritate lætítiam, ut quorum solemnitatem venerámur in terris, eórum intercessióne ¹sublevémur¹ in cœlis. Per.

Epistola. Plures facti sunt, **in Communi**, fol. 604.

Gradale. Ps. 131 Sacerdotes ejus induant salutare: et sancti ejus exsultatione exsultabunt.

℣. Illuc producam cornu David: paravi lucernam Christo meo.

Alleluya. ℣. **Sap. 3** Fulgebunt justi; et tanquam scintillæ in arundineto discurrent in ætérnum.

Nulla dicitur Sequentia.

Evangelium. Sint lumbi, **in Communi**, fol. 604.

Offertorium. Ps. 149 Exsultabunt sancti in glória, lætabuntur in cubilibus suis: exsultationes Dei in faucibus eórum.

Secreta.

RÉSPICE, quæsumus, Dómine, populum tuum ad tua sacramenta currentem, in præsenti festivitáte beáti Swythini confessoris tui atque pontíficis sociorumque ejus; et concède, ut ipsis inter-

¹liberemur.—94.

cedéntibus, quod in honórem tui nóminis detulérunt, cunctis ¹prosit¹ ad véniam. Per.

Communio. Johan. 15 Ego vos elégi de mundo: ut eátis et fructum afferátis, et fructus vester máneat.

Postcommunio.

PIGNUS vitæ æternæ capiéntes, Dómine, humíliter implorámus, ut (intercedente beáto Swythíno confessóre tuo atque pontífice cum sóciis suis) quod² imágine contígimus sacraménti, manifestá participatióne sumámus. Per Dóminum.

³ **4**Translatio⁴ sancti Osmundi
episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium.

AUDEAMUS omnes in Dómino, diem festum celebrántes: sub honóre Osmúndi præsulis, de cuius⁵ translatiône gaudent ángeli et coláudant Fílium Dei.

Ps. 63 Exáudi, Deus, oratiónem meam cum déprecor: a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Oratio.

DEUS, cujus antiqua miracula etiam nostris temporibus ad tui nominis magnificentiam ac laudem, et honorem sancti confessoris tui atque pontificis Osmundi coruscare sentimus; concede propitius, ut cujus translationem colimus, ejus intercessionibus, et in præsenti sæculo te glorificemus, et in futuro te perfrui mereamur. Per Dominum.

¹ proficiat—97. 98.

² in.—92. 4L. 15. 57.

³ Nihil habetur de sancto Osmundo in 92. 15. 57.

⁴ in utroque festo.—94. 97. 98. 4L.

⁵ solemnitate vel—94. 97. 98. 4L.

⁶ solemnizatione vel.—94. 98. 4L.

⁷ ita 13. 55P. stant.—94. 97. 98. 4L.

⁸ ita 94. 55P. Osmundi.—97. 98. 4L. 13. 26.

Epistola. Ecce sacerdos magnus, qui in vita, **in Communi, fol. 596.**

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiόνibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósó.

V. Vitam pétii et tribuísti ei: longitúdinem diérum in sǎculum sǎculi.

Allelúya. **V. Esai. 35** Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia.

GAUDEAMUS Messia,
veritate, vita, via,
beatorum gloria;
Dies lætus celebretur,
quo Osmundi decantetur
honor et memoria.
In sacra⁶ translatione
cujus, cœlicæ personæ
⁷astant⁷ reverentia;
Et collaudant Natum Dei,
qui ut finis omnis spei
ex munificentia,
Hunc ⁸Osmundum⁸ confessorem
parentela clariorem
illustri prosapia,
Ortum fecit; quem virtutum
præter militare scutum
insignitur gratia,
Prudens, potens, temperatus,
spe et fide roboratus,
præminet justitia;
Et præpollet charitate
quibus armis Deitate
datis vicit vitia.
Fastum, rixam et livorem,

avaritiam, torporem,
 gulam, ludos, jacula;
 Sternit, cædit, delet, pellit,
 fugat, extirpat, refellit,
 miles absque macula
 Gemmas, terras, vestes, aurum,
 seque pariter thesaurum,
 ponit in ecclesia;
 Illis decoravit chorum,
 sed de se miraculorum
 semper fluit copia.
 Claudis gressus, cæcis visus,
 mutis lingua, mœstis risus,
 leprosis munditia;
 Vita mortuis donatur;
¹sanus redit¹ qui precatur
 illum cum fiducia.
 Ergo, præsulum beate,
 deprecantibus te da te
²semper² ad solatia;
 A peccatis nos emunda,
 claritatis quo jocunda
 intremus palatia.

Evangelium. Homo quidam pègre, *in Communi, fol. 599.*

Offertorium. Ps. 88 Vèritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

MUNERA nostra, Domine, quæsumus (meritis et intercessionibus munifici confessoris tui Osmundi) sanctifica; ut in Filii tui Domini nostri Jesu Christi corpus et sanguinem convertantur, et ad nostrarum proficiant salutem animarum. Per eundem.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigilántem: amen dico vobis: super ómnia bona sua constituet eum.

¹ non habent 94. 98. 4L.

² non habent 94. 98. 4L.

Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, muneribus sacris, te supplices deprecamur, ut eorum virtute roborati, beati Osmundi confessoris tui atque pontificis imitemur exempla; et ad gaudia perveniamus æterna. Per Dóminum.³

Sancti Kenelmi **regis et martyris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 8

GLÓRIA et honóre coronásti eum; et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus. Dómine Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra.

Oratio.

OMNÍPOTENS et miséricors Deus, qui nobis præcláram hujus diéi lætítiam pro beáti Kenélmi regis et mártiris tui solemnitate tribuísti; inténde serénus vota fidélis pópuli, et concède ut cujus hódie festa percólimus, ejus semper méritis et précibus sublevémur. Per.

Epistola. Beatus vir qui inventus, *in Communi, fol. 580.*

Gradale. Ps. 20 Posuísti, Dómine, super caput ejus corónam de lapide pretiósó.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei: et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Allelúya. **℣. Jacob. c. 1** Beátus vir qui suffert tentationem: quóniam cum probátus fúerit accipiet corónam vitæ.

Evangelium. Si quis venit ad me, *in Communi, fol. 582.*

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

PRÆSENTIBUS, Dómine Deus, inténde munéribus, et, patrocínante beáto Kenélmo mártýre tuo cujus ¹ festa veneránda¹ recensémus, fidélibus salútis indulgéntiam cónferant, et æternitátis præmia dignánter acquirant. Per.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

PERCÍPIAT, quæsumus, Dómine, plebs tua beáti mártýris tui Kenélmi natalítia celebrádo cum exsultatíone lætítiam; et quam mensæ coeléstis refecísti edúlio, æternitátis tuæ fácias assísti consórtio. Per Dóminum.

Sancti Arnulphi **episcopi et** **martyris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 63

MÆTÁBITUR justus in Dómino et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.

Psalmus. Exáudi Deus oratíonem meam cum déprecor: a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Oratio.

ADESTO supplicationibus nostris, omnípotens Deus: et quibus fiduciam sperandæ pietatis indulges (intercedente beato Arnulpho mártýre tuo atque pontífice) consuetæ misericordiæ tribue benígnus effectum. Per.

Epistola. Beátus vir qui in sapiéntia morábitur, **in Communi, fol. 579.**

Gradale. Ps. 36 Justus non conturbábitur: quia Dóminus firmat manum ejus.

¹solemnia venerando.—92. 4L. 15. 57.

²non habent 92. 4L. 57.

³non habent 92. 94. 97. 98.

¶ Tota die miserétur et cómmodat: et semen ejus in benedictíone erit.

Allelúya. **¶ Ps. 111** Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

Evangelium. Si quis vult post me, **in Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 20 In virtúte tua, Dómine, lætábitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter: desidérium ánimæ ejus tribuísti ei.

Secreta.

SANCTI martyris tui atque pontificis Arnulphi nobis, Domine, pia non desit oratio, quæ et munera nostra tibi conciliet, et tuam nobis indulgentiam semper obtineat. Per.

Communio. Ps. 20 Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

Postcommunio.

UT nobis, Domine, tua sacrificia dent salutem, beatus martyr tuus Arnulphus ²et² pontifex, ³quæsumus,³ precator accedat. Per.

Sanctæ Margaretæ **virginis et** **martyris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 118

M^E exspectavérunt peccatóres ut pérderent me: testimónia tua, Dómine, intelléxi: omnis consummatiónis vidi finem: latum mandátum tuum nimis.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

DEUS, qui beatam virginem Margaretam hodierna die ad cœlos per martyrii palmam venire fecísti; concede nobis,

quæsumus, ut ejus exempla sequentes, ad te pertingere mereamur. Per.

Epistola. Domine Deus meus, in **Communi**, fol. 605.

Gradale. Ps. 44 Specie tua et pulchritudine tua: intende, prospere procéde et regna.

¶ Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.

Allelúya. ¶ Veni elécta mea et ponam in te thronum meum: quia concupívit rex spéciem tuam.

Sequentia. Exsultémus in hac die in **Communi**, fol. 607.

Evangelium. Simile est regnum cœlórum thesauro, in **Communi**, fol. 607.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi virgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi in lætítia et exsultatióne, adducéntur in templum regi Dómino.

Secreta.

HÆC victima, quæsumus, Domine, beatæ virginis Margaretæ ¹martyrio¹ oblata, et mentium nobis ²conferat² sanctitatem et corporum obtineat jugiter castitatem. Per.

Communio. Ps. 118 Feci judícium et justítiam: Dómine, non calumniéntur mihi supérbi: ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iniquitátis ódio hábui.

Postcommunio.

PERCIPIAT, quæsumus, Domine, plebs tua beatæ Margaretæ virginis tuæ et martyris natalitia celebrando lætitiam, ³et³ quam cœlestis mensæ refecisti convivio,

⁴æternitatis tuæ facias ascribi consortio.⁴
Per Dominum.

Sanctæ Praxedis virginis.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

INQUÉBAR de testimoniis tuis in conspéctu regum et non confundébar: et meditábar in mandátis tuis quæ diléxi nimis.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

ASSIT plebi tuæ, omnipotens Deus, beatæ Praxedis virginis tuæ supplicatio; ut quicumque ejus gaudent honore, ⁵tuo semper⁵ protegantur auxilio. Per.

Epistola. Sapiéntia vincit, in **Communi**, fol. 609.

Gradale. Ps. 44 Dilexísti justítiam; et odísti iniquitátem.

¶ Propterea unxit te Deus: Deus tuus óleo lætítiæ.

Allelúya. ¶ 2 ad Cor. 11 Æmulor enim vos Dei æmulatione: despóndi vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

Evangelium. Simile est regnum cœlórum decem virgínibus, in **Communi**, fol. 610.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi virgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, ob honorem sacræ virginis tuæ Praxedis munus oblatum: et quod nostris assequi meritis non valemus, ejusdem suffragantibus meritis, nobis largire propitius. Per.

¹ ita 55P. etc. martyris.—13. 15. 26.

² non habent 92. 94. 97. 98.

³ ita 26. etc. non habet 55P.

⁴ non habet 26.

⁵ non habet 98.

Communio. Matth. 13 Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa margaríta, dedit ómnia sua et comparávit eam.

Postcommunio.

SANCTA tua nos, Domine, quæsumus, (sanctæ Praxedis virginis tuæ meritis suffragantibus) et a peccatis omnibus exuant, et ad cœlestia regna perducant. Per.

Sanctæ Mariæ Magdalænæ.

Ad Missam: Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino: diem festum celebrántes sub honóre Mariæ Magdalénæ: de cuius solemnitáte gaudent ángeli, et colláudant Fílium Dei.

Psalms. Eructávit cor meum verbum bonum; dico ego ópera mea regi.

Oratio.

LARGIRE nobis, clementissime Pater, quod sicut beata Maria Magdalena Unigenitum tuum super omnia diligendo suorum obtinuit veniam peccaminum, ita nobis apud misericordiam tuam sempiternam impetret beatitudinem. Per eundem.

Memoria de sancto Wandregesilo.

Oratio.

DEUS, cujus gratia beati Wandregesili confessoris tui atque abbatis vita existit laudabilis; ipsius interventu, quod tibi placitum est pietas tua operetur in nobis. Per.

Epistola. Mulierem fortem quis inveniet, in **Communi, fol. 612.**

Gradale. Ps. 44 Audi, filia, et vide et inclína aurem tuam: quia concupívit rex spéciem tuam.

¹ Filius Dei.—55P.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde. prospere procéde et regna.

Allelúya. ℣. Luc. 10 Optimam partem elegit sibi Maria quæ non auferetur ab ea in æternum.

Sequentia.

MANE prima sabbati
surgens ¹Dei Filius¹
nostra spes et gloria.

Victo rege sceleris,
rediit ab inferis,
cum summa victoria.

Cujus resurrectio
omni plena gaudio
consolatur omnia.

Resurgentis itaque
Maria Magdalene
facta est prænuncia;

Ferens Christi fratribus
ejus morte tristibus
expectata gaudia.

O beati oculi
quibus Regem sæculi
morte jam deposita
prima est intuita!

Hæc est illa fœmina
cujus cuncta crimina
ad Christi vestigia
ejus lavit gratia.

Quæ dum plorat et mens orat,
facto clamat quod cor amat
Jesum super omnia.

Non ignorat quem adorat,
quid precetur; sed deletur
quod mens timet conscia.

O Maria, mater pia,
stella maris appellaris
operum per merita!

Matri Christi cœquata
dum fuisti sic vocata,
sed honore subdita.

Illa mundi imperatrix,
ista beata peccatrix,
lætitiæ primordia
fuderunt in ecclesia.

Illa enim fuit porta
per quam fuit lux exorta;
hæc resurgentis nuncia
mundum replet lætitia.

O Maria Magdalena,
audi vota laude plena,
apud Christum chorum istum
clementer concilia;

¹Ut¹ fons summæ pietatis,
qui te lavit a peccatis
servos suos atque tuos
mundet data venia.

Amen dicant omnia.

Secundum Lucam. c. 7

IN illo tēpore, Rogábat Jesum quidam Pharisæus ut manducáret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi, discúbuit. Et ecce múlter, quæ erat in civitatē peccátrix, ut cognóvit quod Jesus accúbuit in domo Pharisæi, áttulit alabástrum unguénti. Et stans retro secus pedes Dómini, lácrymis cœpit rigáre pedes ejus, et capíllis cápitis sui tergébat, et osculabátur pedes ejus, et unguénto ungébat. Videns autem Pharisæus qui vocáverat eum, ait intra se dicens; Hic si esset prophéta, sciret útique quæ et qualis est múlter quæ tangit eum, quia peccátrix est. Et respóndens Jesus, dixit ad illum; Simon, hábeo tibi áliquid dicere. At ille ait; Magíster, dic. Et respondit ei Jesus; Duo debitóres erant cuidam fœneratóri: unus debébat denários quingéntos et álius quinquaginta. Non habéntibus illis unde rédderent, donávit utrísque. Quis ergo eum plus diligit? Respóndens autem Simon dixit; Æstimo quia is

cui plus donávit. At ille dixit ei; Recte judicásti. Et convérsus ad mulierem, dixit Simóni; Vides hanc mulierem? Intrávi in domum tuam, aquam pédibus meis non dedísti: hæc autem lácrymis rigávit pedes meos, et capíllis suis tersit. Osculum mihi non dedísti: hæc autem ex quo intrávit, non cessávit osculári pedes meos. Oleo caput meum non unxísti: hæc autem unguénto unxit pedes meos. Propter quod dico tibi: Remittúntur ei peccáta multa, quóniam diléxit multum. Cui autem minus dimíttitur, minus diligit. Dixit autem ²ad illam Dóminus;² Remittúntur tibi peccáta tua. Et cœpérunt qui simul discumbébant dícere intra se; Quis est hic qui étiam peccáta dimíttit? Dixit autem ad mulierem; Fides tua te salvam fecit: vade in pace.

Credo.

Offertorium. Ps. 44 Fíliæ regum in honóre tuo ástitit regína a dextris tuis: in vestítu deauráto circúmdata varietáte.

Secreta.

BENEDICTIONEM tuam, Domine, his tibi oblatis tribue sacrificiis, et præsta ut beata Maria Magdalene hoc nobis apud te obtineat, quod ab Unigenito tuo obtinuit dum ei mystica obsequia exhibuit. Per eundem.

Alia de sancto Wandregesilo.

PUIS intercessionibus beati Wandregesili confessoris tui atque abbatis, quæsumus, omnipotens Deus, tuæ familiæ commendetur oblatio, cujus vitalibus decoratur exemplis. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

¹O.—26.

²Dominus ad illam.—97. 98. ad illam.—V.

Postcommunio.

PRÆBEAT nobis, Domine, salutarem beatæ Mariæ Magdalenæ imitatio sancta doctrinam; quatenus illius optimæ partis mereamur esse consortes, quæ non auferetur ab ea. Per.

Alia Postcommunio de sancto Wandregesilo.

TUA, Domine, sacramenta sumentes suppliciter exoramus, ut beati Wandregesili confessoris tui atque abbatis, cuius veneramur memoriam, præsidium sentiamus. Per.

Sancti Apollinaris martyr.

Ad Missam: Officium. Ps. 131

SACERDÓTES tui, Dómine, induant justítiam, et sancti tui exsúltent: propter David servum tuum: non avértas fáciem Christi tui.

Psalms. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Oratio.

TOTIVA nos, Domine, beati Apollinaris martyris tui atque pontificis natalia semper excipiat; qui et jocunditatem nobis suæ glorificationis infundat, et tibi nos reddat acceptos. Per.

Epistola. Testificor, **in Communi, fol. 58o.**

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei, et bráchium meum confortábit eum.

¶ Nihil proficiet inimícus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Allelúya. **¶** Elégit te Dóminus sibi in sacerdotem magnum in pópulo suo.

¹ exaudibilis.—92. 4L. 15. 57.

² In octava die translationis sancti Osmundi omnia fiant sicut in prima die præter Credo; nisi dominica fuerit, tunc enim dicitur Credo.—Grad.

Evangelium. Facta est conténtio, **in Communi, fol. 576.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

HOSTIAM nostram, quæsumus, Domine, sancti Apollinaris martyris tui et veneranda confessio, et ¹laudabilis¹ commendet oratio. Per Dominum.

Communio. Ps. 88 Semel jurávi in sancto meo: semen ejus in ætérnum manébit: et sedes ejus sicut sol in conspéctu meo: et sicut luna perfectá in ætérnum, et testis in cœlo fidélis.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, pignus redemptionis æternæ, quæsumus, ut (intercedente beato Apollinare martyre tuo) vitæ præsentis auxilio nos foveat et æternæ. Per Dominum.²

In vigilia Sancti Jacobi apostoli.

Ad Missam omnia fiant sicut in vigilia unius apostoli continetur (fol. 572); et fiat memoria de sancta Christina virgine.

Oratio.

INDULGENTIAM nobis, Domine, beata Christina virgo et martyr imploret; quæ tibi grata semper exstitit, et merito castitatis et tuæ professione virtutis. Per Dominum.

Secreta.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut qui annua beatæ Christinæ virginis et martyris tuæ solemnina præsentibus honoramus sacrificiis, ejus semper et fidei integritate roboremur, et piis apud te precibus adjuvemur. Per Dominum.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut quos donis cœlestibus satiasti, (intercedente beata Christina virgine tua et martyre) perpetua protectione custodias. Per.

Si hæc vigilia in dominica evenerit, nihil fiat de vigilia, nisi tantum memoria.

In die sancti Jacobi apostoli.

Ad Missam: Officium. Ps. 138

MIHI autem nimis honorati sunt amici tui, Deus: nimis confortatus est principatus eorum.

Psalmus. Domine, probasti me et cognovisti me: tu oognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Oratio.

ESTO, Domine, plebi tuæ sanctificator et custos: ut, apostoli tui Jacobi munita præsidiiis, et conversatione tibi placeat, et secûra deserviat. Per Dominum.

Memoria de martyribus Christoforo et Cucufato.

Oratio.

DEUS, mundi creator et rector, qui hunc diem beatorum Christofori et Cucufati martyrum ¹tuorum¹ passione consecrasti; concede ut omnes qui martyrii eorum merita veneramur, eorum intercessionibus ab æternis gehennæ incendiis liberemur. Per.

Epistola. Jam non estis, in Communi, fol. 573.

Gradale. Ps. 18 In omnem terram exivit sonus eorum: et in fines orbis terræ verba eorum.

℣. Cœli enarrant glóriam Dei: et ópera mánuum ejus annúnciat firmaméntum.

¹ non habent 97. 98.

² non habent 94. 97. 98.

Allelúya. **℣.** Ps. 138 Nimis honorati sunt amici tui, Deus: nimis confortatus est principatus eorum.

Sequentia. Alleluya nunc decantet, in Communi, fol. 574.

Secundum Matthæum. c. 20

IN illo témpore, Accéssit ad Jesum mater filiôrum Zebedæi cum filiis suis, adorans, et petens áliquid ab eo. Qui dixit ei; Quid vis? Ait illi; Dic ut sédeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et unus ad sinistram in regno tuo. Respóndens autem Jesus, dixit; Nescitis quid petátis. Potéstis bíbere cálicem quem ego bibitûrus sum? Dicunt ei; Póssumus. Ait illis; Cálicem quidem meum bibétis: sedére autem ad dexteram meam vel ad sinistram, non est meum dare vobis: sed quibus parátum est a Patre meo.

Credo.

Offertorium. Ps. 138 Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus: nimis confortatus est principatus eorum.

Secreta.

OBLATIONES pópuli tui, quæsumus, Domine, beati Jacobi apóstoli tui pássio ²beata² concíliet; ut quæ nostris non apta sunt méritis, fiant tibi plácita ejus deprecatione. Per.

Alia Secreta de martyribus.

ACCIPE, Domine, munera dignanter oblata, et, beatorum martyrum tuorum Christofori et Cucufati suffragantibus meritis, ad nostræ salutis auxilium provenire concede. Per Dominum.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Matth. 19 Vos qui secúti estis me sedébitis super sedes duódecim: judicantes duódecim tribus Israel, dicit Dóminus.

Postcommunio.

BEÁTI Jacóbi apóstoli tui, ¹ cujus hódie festivitáte corpore et ságuine tuo nos refecísti, quæsumus, Dómine, intercessióne nos ádjuva, pro cujus solemnitate percépimus tua sancta lætántes, Salvátor mundi. Qui vivis.

Alia Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, sanctorum martyrum tuorum Christofori et Cucufati solemnitate sacramenta cœlestia; quorum suffragiis, quæsumus, largiaris, ut quod temporaliter gerimus, æternis gaudiis consequamur. Per Dominum.

Sanctæ Annæ **matris Mariæ.**

Ad Missam: Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino, diem festum celebrántes sub honóre Annæ matris Mariæ: de cujus solemnitate gaudent ángeli: et colláudant Fílium Dei.

Ps. 44 Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui beatam Annam dilectissimæ genitricis tuæ matrem egregiam hodierna die ad cœlestis vitæ sublevasti gaudia; fac nos, quæsumus, gloriosis ejus meritis, ad æternam pertingere beatitudinem, ex cujus puerperio salutari pro salute mundi humanam assumere dignatus es carnem. Qui vivis.

Epistola. Mulierem fortem quis inveniet, in **Communi**, fol. 612.

Gradale. **Ps. 44** Audi, filia, et vide et inclína aurem tuam: quia concupívit rex spéciem tuam.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde, prospere procéde et regna.

¹ in.—97. 98. 57.

Allelúya. **℣.** Salve, sancta mater Anna: ex qua processit virgo Maria: quæ de cœlo suscepit prolem et mundo genuit Salvatorem.

Sequentia.

TESTAMENTO veteri
 Anna fuit genita
 et de stirpe regia,
 Hæc matrona nobilis
 diu fuit sterilis
 in magna tristitia.
 Cui fructum contulit
 et sic luctum abstulit
 divina clementia.
 Patriarchis edita
 Anna luce prædita
 in perenni gloria,
 Deprecamur, inclyta,
 ut per tua merita
 nobis detur gratia.
 Anna parens labe carens,
 rubens rosa speciosa,
 florens inter lilia;
 Matrem Christi genuisti;
 tua prece nos a nece
 tuearis noxia.
 Ecce lucis officina,
 ægris spes et medicina:
 tua proles est regina
 in cœlesti patria.
 Ipsa cunctis jam prælata,
 per te sumens hæc precata,
 nostra fiat advocata
 in Dei præsentia.

Evangelium. Liber generatiónis, **ut supra**, in festo Conceptionis beatæ Mariæ, fol. 391.

Offertorium. **Ps. 44** Fíliæ regum in honóre tuo ástitit regína a dextris tuis in vestitu deauráto circúmdata varietáte.

Secreta.

SANCTIFICA, redemptor mundi, præsens munera sacrificii, et, beatæ matris Annæ precibus, eadem nobis effice salutaria, de cujus uteri palatio mater tua aula virginæ puritatis est egressa. Qui vivis.

Communio. Ps. 44 Diffûsa est grátia in lábiis tuis: propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Postcommunio.

TOTIVA cœlestis mensæ percipientes, Domine, sacramenta, beatæ Annæ matris Mariæ; gloriosa intercessione nos protege; de qua virgo puerpera ad ¹salutem¹ humanæ nativitatis prodiit, quæ nobis splendorem vitæ sine castitatis dispendio generavit Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Sanctorum septem fratrum dormientium.

Ad Missam: Officium. Ps. 36

ALUS autem justorum a Dómino: et protéctor eórum est in témpore tribulatiónis.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

DEUS, qui gloriosos resurrectionis æternæ præcones septem dormientes magnifice coronasti; præsta, quæsumus, ut, eorum precibus, resurrectionem sanctam quæ in eis mirabiliter præstensa est consequamur. Per Dominum.

Epistola. Justórum ánimæ, **in Communi,** fol. 587.

Gradale. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubilibus suis.

¹ lucem.—4L. 15. 57.

² non habent 15. 57.

V. Cantáte Dómino canticum novum: laus ejus in ecclésia sanctórum.

Allelúya. **V.** Ps. 67 Justi epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

Evangelium. Cum audiéritis, **in Communi,** fol. 591.

Offertorium. Ps. 67 Mirábilis Deus in sanctis suis: Deus Israel, ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ, benedíctus Deus: allelúya.

Secreta.

DEUS, in quo est omnium justorum requies ²et² pax certa sanctorum; tribue nobis pacificas hostias tibi digne offerre; ut perfectionem pacis qua tui sancti jam fruuntur in cœlis, nos jugiter hanc meditemur in terris. Per.

Communio. Sap. 3 Justórum ánimæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malítiæ: visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Postcommunio.

SANCTORUM tuorum, Domine, victorias recolentes, sacramenta veneranda percepimus; quæ præstent nobis, quæsumus, eorum meritis, indulgentiam, in quorum dormitione tuam magnificentiam collaudamus. Per Dominum.

Sancti Sampsonis episcopi.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

TÁUIT ei Dóminus testaméntum pacis: et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdotii dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, tribue nobis, famulis tuis, per intercessionem sancti Sampsonis episcopi, poscentibus peccatorum veniam, quærentibus salutis viam, pulsantibus aperire regni celestis aulam; ut ad æternam majestatis tuæ habitationem, te adjuvante, pervenire mereamur. Per.

Memoria de sancto Panthaleone martyre.

Oratio.

DEUS, qui hunc diem beati Panthaleonis consecrasti martyrio; præsta, quæsumus, ut, ipsius interventu, hoc in nostris floreat actibus quod præmiis remuneretur coelestibus. Per.

Epistola. Ecce sacerdos, in Communi, fol. 596.

Gradale. Eccli. 44 Ecce sacerdos magnus: qui in diebus suis placuit Deo.

¶ Non est inventus similis illi: qui conservaret legem Excelsi.

Alleluya. **¶** *ibid.* 45 Amavit eum Dominus et ornavit eum: stola gloriæ induit eum.

Evangelium. Homo quidam peregre, in Communi, fol. 599.

Offertorium. Ps. 88 Inveni David servum meum: ¹ oleo sancto ² unxi eum; manus enim mea auxiliabitur ei; et brachium meum confortabit eum.

Secreta.

DEUS apostolorum, Deus martyrum, Deus confessorum, ³Deus virgi-

¹ et in.—4L. 13. 15.

² ita 26. etc. meo.—55P.

³ non habent 92. 4L. 57.

⁴ atque.—97. quam.—92. 94. 98.

⁵ non habent 92. 4L. 15. 57.

⁶ cum memoria de s. Sigismundo.—98.

num,³ Deus omnium electorum, te suppliciter exoramus, ut hanc hostiam sanctam in honore sancti Sampsonis episcopi sanctificare et benedicere digneris, et ante conspectum majestatis tuæ tam ad corporis sanitatem, ⁴quam ad⁴ animarum proficiat salutem. Per Dñm.

Alia Secreta de sancto Panthaleone.

BEATUS Panthaleon martyr tuus, Domine, qui diversis suppliciis maceratus vera et viva factus est hostia, hæc quæ tibi offerimus ad salutem nostram gratificet sua intercessione libamina. Per.

Communio. *Matth.* 24 Fideles servus et prudens quem constituit Dominus super familiam suam: ut det illis in tempore tritici mensuram.

Postcommunio.

SATIASTI nos, Domine, in hac sollemnitate sancti Sampsonis confessoris tui atque pontificis muneribus sacris; te, quæsumus, ut Ecclesiæ tuæ pacem, fidem, spem, et caritatem multiplicare digneris, per quas tibi in Ecclesia tua placere mereamur. Per.

Alia Postcommunio de sancto Panthaleone.

REDEMPTIONIS nostræ sacro gustu satiati, quæsumus, Domine, ut interveniente beato Panthaleone martyre tuo, per hæc sancta quæ sumpsimus, ad æterna gaudia præparemur. Per Dominum.

⁵**Aliter Missa de S. Panthaleone martyre, pro voluntate contra febrem acutam.**⁶
Et qui eam audierit vel celebraverit, in illo anno febrem acutam non habebit.

Sancti Panthaleonis **martyris.****Ad Missam: Officium. Ps. 36**

IUSTUS non conturbábitur, quia Dóminus firmat manum ejus: tota die miserétur et cómmodat et semen ejus in benedictióne erit: in ætérnum conservábitur.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

DEUS, qui hunc diem beati Panthaleonis consecrasti martyrio; præsta, quæsumus, ut ipsius interventu hoc in nostris floreat actibus, quod præmiis remuneretur cœlestibus. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Sap. 4

IUSTUS si morte præoccupátus fuerit, ánima ejus in refrigerio erit. Senectus enim venerábilis est, non diutúrna neque número annórum computáta. Cani sunt autem sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus diléctus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intelléctum illíus aut ne fictio decíperet ánimam illíus. Consummátus in brevi, explévit témpora multa. Plácita enim Deo erat ánima illíus. Propter hoc peperávit educere illum de médio iniquitátum. Quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos illíus, et respectus in eléctos illíus.

Gradale. Ps. 20 Posuísti, Dómine, super caput ejus: corónam de lápide pretiósio.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei: et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Allelúya. **℣. Ps. 63** Lætábitur justus in Dómino et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.

Evangelium. Si quis vult post me, **in Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 20 In virtúte tua lætábitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter: desidérium ánimæ ejus tribuísti ei.

Secreta.

BEATUS Panthaleon martyr tuus, Domine, qui diversis suppliciis maceratus, vera et viva factus est hostia, hæc quæ tibi offerimus ad salutem nostram gratificet sua intercessione libamina. Per.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

REDEMPTIONIS nostræ sacro gustu satiati, quæsumus, Domine, ut (interveniente beato Panthaleone martyre tuo) per hæc sancta quæ sumpsimus ad æterna gaudia præparemur. Per Dominum.⁵

Sanctorum Felicis, Simplicii,

Faustini, et Beatricis **martyrum.****Ad Missam: Officium. Ps. 131**

SACERDÓTES ejus induant salutáre: et sancti ejus exsultatióne exsultábunt.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus; ut sicut populus Christianus martyrum tuorum Felicis, Simplicii, Faustini, et Beatricis temporali solemnitate congauDET, ita perfruatur æterna, et quod votis celebrat, pio comprehendat effectum. Per. **Epistola. Lingua sapiéntum in Communi, fol. 587.**

Gradale. Ps. 131 Sacerdótes ejus induant salutáre: et sancti ejus exsultatióne exsultábunt.

℣ Illuc producám cornu David: parávi lucérnam Christo meo.

Allelúya. **℣. Ps. 117** Vox exsultationis et salutis: in tabernaculis justorum.

Evangelium. Attendite a fermento, in **Communi, fol. 591.**

Offertorium. Ps. 149 Exsultabunt sancti in glória, lætabuntur in cubilibus suis: exsultationes Dei in faucibus eorum.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, pro sanctorum martyrum tuorum, Felicis, Simplicii, Faustini, et Beatricis honoro deferimus, suppliciter ¹deprecantes¹ ut indulgentiam nobis conferant et salutem. Per.

Communio. Johan. 25 Ego vos elegi de mundo: ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat.

Postcommunio.

BENEDICTIONIS tuæ, Domine, plebs tibi devota fructum reportet et gaudium; ut quod sanctis martyribus tuis Felici, Simplicio, Faustino et Beatrici exhibuit temporali servitio, perenni præsidio consequatur. Per Dominum.

Sanctorum Abdon et ²Sennes² martyrum.

Ad Missam: Officium. Ps. 78

MENTRET in conspectu tuo, Domine, gemitus compeditorum, redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum: vindica sanguinem sanctorum tuorum qui effusus est.

Psalms. Deus, venerunt gentes in hereditatem tuam: polluérunt templum sanctum tuum, posuérunt Hierúsalem in pommorum custodiam.

Oratio.

DEUS, qui sanctis martyribus tuis Abdon et Sennes ad hanc glóriam veniendi copiosum munus gratiæ tuæ contulisti; da famulis tuis suorum veniam delictorum, ut (sanctorum tuorum intercedentibus méritis) ab ómnibus ³mereámur³ adversitatibus liberári. Per.

Epistola. Benedictus Deus, in **Communi, fol. 579.**

Gradale. Exod. 15 Gloriosus Deus in sanctis: mirabilis in majestáte, faciens prodigia.

℣. Dextera tua, Dómine, glorificáti est in virtute: dextera manus tua confrégit inimicum.

Allelúya. **℣. Sap. 10** Reddet Deus mercedem laborum sanctorum suorum: et deducet illos in via mirabili.

Evangelium. Videte ne quis, in **Communi, fol. 592.**

Offertorium. Ps. 67 Mirabilis Deus in sanctis suis: Deus Israel, ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ: benedictus Deus, allelúya.

Secreta.

FREQUENTATA mysteria, Domine, pro sanctorum ⁴martyrum⁴ tuorum Abdon et Sennes veneratione, devota mente tractamus, quibus et præsidium nobis crescat et gaudium. Per.

Communio. Ps. 78 Posuérunt mortalia servorum tuorum Dómine; escas volatilibus coeli; carnes sanctorum tuorum bestiis terræ: secundum magnitudinem brachii tui posside filios mortipunitorum.

¹ obsecrantes.—92. 4L. 15. 57.

² ita 94. 97. 98. 13. 26. Sennis.—92. 4L. Sennen.—57.

³ ita 26 etc. mereantur.—92. 97. 55P.

⁴ non habent 15. 57.

Postcommunio.

SUMAT, Domine, plebs fidelis cœlestis dona remedii, per quæ (intercedentibus sanctis martyribus tuis Abdon et Sennes) a suis emundetur delictis. Per Dominum.

Sancti Germani **episcopi et confessoris.**

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei, benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde, laudáte Deum.

Psalmus. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sǎcula.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster, et quia nostræ voces non merentur audiri, sancti Germani confessoris tui atque pontificis interventio, quæsumus, sit accepta pro nobis. Per.

Epistola. Justum dedúxit, **in Communi, fol. 603.**

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

℣. Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Allelúya. **℣. Eccli. 45** Amávit eum Dóminus et ornávit eum: stola glóriæ índuit eum.

Evangelium. Vigiláte quia nescítis **in Communi, fol. 599.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

SACRIFICIUM tibi, Domine, pro beati Germani confessoris tui atque pontificis celebritate offerentes, quæsumus

ut propitiationem quam nostris operibus non meremur, piis suffragatoris intercessionibus consequamur. Per.

Communio. Matth. 25 Dómine, quinque talénta tradidísti mihi; ecce ália quinque superlucrátus sum: euge, serve fidélis; quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam; intra in gáudium dómini tui.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut qui percepimus cœlestis mensæ substantiam, (intercedente beato Germano confessore tuo atque pontifice) ad vitam perveniamus æternam. Per.

Ad vincula sancti Petri.**Ad Missam: Officium. Act. 12**

MUNC scio vere quia misit Dóminus ángelum suum et erípuit me de manu Heródis: et de omni expectatióne plebis Judæórum.

Versus. Et Petrus ad se revérsus: dixit.

Oratio.

DEUS, qui beátum Petrum apóstolum a v́nculis absólutum illæsum abíre fecísti: nostrórum, quæsumus, absólve v́ncula peccatórum, et ómnia mala a nobis propitiátus exclúde. Per Dóminum.

Memoria de martyribus: Oratio.

FRATÉRNA nos, Dómine, mártýrum tuórum coróna lætíficet, quæ et fidei nostræ prǎbeat increménta virtútum, et múltiplici nos suffrágio consolétur. Per Dóminum.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 12

IN diebus illis, Egressus Petrus de carcere, venit ad domum Mariæ matris Johannis qui cognominatus est Marcus, ubi erant multi congregati et orantes. Pulsante autem eo ad ostium januæ, processit puella ad videndum eum, nomine

Rode. Et ut cognovit vocem Petri, præ gaudio non aperuit januam, sed intro currens nunciavit stare Petrum ante januam. At illi dixerunt ad eam; Insanis. Illa autem affirmabat sic se habere. Illi autem dicebant; quia angelus ejus est. Petrus autem perseverabat pulsans. Cum autem ¹aperuissent¹ ostium, viderunt eum et obstupuerunt. Innuens autem eis manu ut tacerent, narravit quomodo Dominus ²eduxisset² eum de carcere.

Gradale. Ps. 44 Constitues eos principes super omnem terram: memores erunt nominis tui, Domine.

✠ Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: propterea populi confitebuntur tibi.

Alleluya. ✠ Solve jubente Deo, terrarum, Petre, catenas, qui facis ut pateant coelestia regna beatis.

Sequentia.

NUNC luce alma splendet per orbem
hæc dies ecce gloriosa,
Almi recolamus Petri voce celsa,
Gratanter modulos accommodet in qua
Vincentis amorem ob superum
crucis sacræ trophæa,
Merito gloriamque perlatam
in cœlesti gloria;
Pio cordo fraterna
jubiletque turma.
Qui a Christo ligandi
solvendique dona
Accipiens, claviger effectus,
nostra resolvens vincula,
Sublevando ætheriis sedibus
potestate nos tradita,

¹aperuisset.—92. 26.

²eduxit.—97. 98.

³paradisi.—94. 97. 98.

⁴non habent 94. 97. 98.

⁵rite.—94. vitæ.—98.

⁶precantes.—92. 97. 98. 4L. 15. 57.

Jungat cœtui sancto: culmine
in poli ³paradisique³ amœna,
Ubi adorat ordo te, Christe,
psallendo armonica voce cantica.
Nova sanctorum resonantium
laude angelicus mellica.
Cum supernam majestatem tuam
poscentes humiliter almam.
Cujus digna nos cum illis
resonemus una
rhythmica in excelsis carmina,
Cœlestique in gloria
trinum atque unum
jugiter veneremur in arva.
Celsa potestas angelica
Ovans te laudat in gloria;
Virtutes cœli
te glorificant per astra,
Qui Patris sedes ad dexteram;
Nostra exaudi angelorum
Et famulorum

jungens voces precamina;
Quorum vocibus ⁴ut⁴ caterva
Glorificet semper te et nostra
Regnantem ⁵jure⁵
cum sanctis in æternum.

Evangelium. Venit Jesus in partes, in
Communi, fol. 576.
Credo.

Offertorium. Ps. 44 Constitues eos principes super omnem terram: memores erunt nominis tui in omni progénie et generatione.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, placabile munus ⁶deprecantes,⁶ ut sicut beato Pe-

tro apostolo ¹tuo¹ in vinculis dedisti constantiam, ita nobis tua gratia indulgentiam operetur. Per.

Alia Secreta de martyribus.

MYSTERIA, Domine, pro sanctorum martyrum ²tuorum² solemnitate devota mente oblata nobis præsidium præstent et gaudium. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. **Matth. 16** Tu es Petrus: et super hanc petram ædificabo ecclésiā meam.

Postcommunio.

MUNERIS divini perceptio, quæsumus, Domine, beato Petro apostolo intercedente, semper a nobis peccatorum nostrorum vincula submoveat, et pericula cuncta depellat. Per.

Alia Postcommunio de martyribus.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut quorum memoriam sacramenti participatione recolimus, fidem quoque proficiendo sectemur. Per.

Sancti Stephani papæ et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 131

SACERDÓTES tui, Dómine, induant iustitiam, et sancti tui exsultent: propter David servum tuum non avértas faciē Christi tui.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Stéphanī mártýris tui atque pontíficis ánnua solemnitate lætíficas, concéde propítius, ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem ³étiam³ protectione gaudeámus. Per.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² non habent 94. 97. 98.

³ non habent 94. 97. 98.

⁴ meo.—15. 26.

Epistola. Omnis pón̄tífex, **in Communi, fol. 584.**

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum, óleo sancto⁴ unxi eum; manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

¶ Nihil proficiet inimicus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Allelúya. **¶** Elégit te Dóminus sibi in sacerdotem magnum in pópulo suo.

Evangelium. Homo quidam nóbilis, **in Communi, fol. 584.**

Offertorium. Invéni David, **in Communi, fol. 599.**

Secreta.

HOSTIAS nostras, quæsumus, Domine, tibi reddat acceptas intercessio sancti Stephani martyris tui atque pontificis; qui eas tibi digne offerendo complacuit. Per.

Communio. Domine quinque talenta tradidisti, **in Communi, fol. 600.**

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, divina mysteria quæsumus, ut (beati Stephani martyris tui atque pontificis intercessione) æternæ nobis præbeant incrementa lætitiæ. Per.

In Inventione Sancti Stephani proto-martyris sociorumque ejus.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

TENIM sedérunt príncipes et advérsus me loquebántur: et iníqui qui persecúti sunt me adjuva me Dómine Deus meus: quia servus tuus exercebátur in tuis justificatióibus.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

DEUS, qui es sanctorum tuorum splendor mirabilis; ¹quique¹ hodierna die beati Stephani martyr is tui, Nichodemí, Gamalielis atque Abibon inventionem gloriosam revelasti; da nobis, ²quæsumus,² in æterna lætitia de eorum societate gaudere. Per.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 6 et 7

IN diébus illis, Stéphanus plenus grátia et fortitúdine faciébat prodigia et signa magna in pópulo. Surrexérunt autem quidam de synagóga, quæ appellabátur Libertinórum et Cyrenénsium et Alexandrinórum et eórum qui erant a Cilícia et Asia, disputántes cum Stépiano: et non póterant resistere sapiéntiæ et spirítui, qui loquebátur. Audiéntes autem hæc, dissecabántur córdibus suis, et stridébant déntibus in eum. Cum autem esset Stéphanus plenus Spírítu Sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, et Jesum stantem a dextris virtútis Dei. Et ait; Ecce vídeo cœlos apértos, et Fílium Hóminis stantem a dextris virtútis Dei. Exclamántes autem voce magna continuérunt aures suas et ímpetum fecérunt unánimiter in eum. Et ejiciéntes eum extra civitátem lapidábant: et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescentis qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem; Dómine Jesu, súscipe spírítum meum. Pósitis autem géniibus, clamávit voce magna, dicens; Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et cum hoc dixisset, obdormívit in Dómino.

Gradale. Sedérunt, cum **℟** et Allelúya et Sequentia; quære in alio festo post Nativitatem Domini.

Secundum Mattheum. c. 23

IN illo témpore, Dixit Jesus turbis Judæórum et princípibus sacerdotum; Ecce ego mitto ad vos prophétas, et sapiéntes, et scribas; et ex illis occidétis et crucifigétis, et ex illis flagellábitis in synagógis vestris, et persequémini de civitáte in civitátem: Ut véniat super vos omnis sanguis justus, qui effúsus est super terram, a ságuine Abel justi usque ad sánguinem Zachariæ filii Barachíæ, quem occidístis inter templum et altáre. Amen dico vobis, vénient hæc ómnia super generatióem istam. Hierúsalem, Hierúsalem, ³quæ³ occidis prophétas, et lápidas eos qui ad te missi sunt, quóties vólui congregáre filios tuos, quemádmódum congregat gallína pullus suos sub alas, et noluísti? Ecce relinquétur vobis domus vestra déserta. Dico enim vobis; non me vidébitis ámodo, donec dicátis; benedíctus, qui venit in nómine Dómini.

Credo **non dicitur.**

Offertorium. Act. 6 Elegérunt apóstoli Stéphanum levítam plenum fide et Spírítu Sancto: quem lapidavérunt Judæi orántem et dicéntem Dómine Jesu accípe spírítum meum, Allelúya.

Secreta.

SACRIFICIUM tibi, Domine, fidelium tuorum votis oblatum serenus intende; ut quod dilecto martyri tuo Stephano, Nichodemo, Gamalieli atque Abibon hodiernam inventionis eorum contulit glo-

¹ qui.—92. 94. 97. 4L. 57.

² non habent 92. 94. 97. 98.

³ ita 55P. etc. qui.—13. 15. 26.

riam, nobis ad redemptionem prosit et gratiam. Per.

Communio. Act. 7 Video cœlos apertos et Jesum stantem a dextris virtutis Dei: Dómine Jesu accípe spíritum meum: et ne státuas illis hoc peccátum: quia nesciunt quid faciunt.

Postcommunio.

EPULARUM tuarum alimento saginati, te humiliter rogamus, Domine Deus noster, ut beati martyris tui Stephani, Nichodemi, Gamalielis, atque Abibon meritis nos ubique adjuves, quorum hodie revelationis solemnitatem celebramus. Por.

Sancti Oswaldi **regis et martyris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 8

LÓRIA et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus. Dómine Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in univérſa terra.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternae Deus, qui huius diei jocundam sanctamque lætitiā in sancti servi tui Oswaldi passione consecrasti; da cordibus nostris tui amoris caritatisque augmentum; ut cujus in terris sancti sanguinis effusionem celebramus, illius in cœlo collata patrocinia sentiamus. Per.

Epistola. Beatus vir qui inventus, **in Communi, fol. 58o.**

Gradale. Ps. 20 Posuísti, Dómine, super caput ejus: coronam de lápide pretiósio.

℣. Desidérium animæ ejus tribuísti ei: et voluntáte labiórū ejus non fraudásti eum.

Allelúya. **℣. Jacob. c. 1** Beátus vir qui suffert tentatióem: quóniam cum probátus fúerit accípiet coronam vitæ.

Evangelium. Si quis venit ad me, **in Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum euper ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

MUNERA, ¹quæsumus,¹ Domine, quæ in sancti Oswaldi regis et martyris tui commemoratione tuæ majestati offerimus, propitiatus assume; et illam quæ in eo flagravit fortem dilectionem nobis inspira benignus. Per.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

ITALI alimonia recreati, quæsumus, omnipotens Deus; ut beati Oswaldi martyris tui precibus tuam nobis justitiā placari sentiamus, cujus gloriosa certamina solemnī devotione veneramur. Per.

In Transfiguratione Domini.

²Benedictio Uvæ.

BENEDIC, Domine, et hos fructus novæ uvæ, quos tu, Domine, rore cœli et inundatione pluviarum et temporum serenitate atque tranquillitate ad maturitatem perducere dignatus es, et dedisti eos ad usus nostros cum gratiarum actione percipere. In nomine Domini nostri **✠** Jesu Christi per quem omnia, Domine, semper bona creas. Qui tecum.²

¹ non habent 92. 4L. 15. 57.

² non habent 4L. 15. 57.

Ad Missam: ¹Officium. ¹Ps. 79 ²

ENI et ostende nobis faciem tuam,
Dómine, qui sedes super chéru-
bin: et salvi érimus.

Psalmus. Qui regis Israel inténde: qui de-
dúcis velut ovem Joseph. ²

³Oratio. ³

DEUS, qui hodierna die Unigenitum
tuum mirabiliter ⁴transfiguratum⁴
cœlitus, utriusque testamenti patribus re-
velasti; da nobis, quæsumus, beneplacitis
tibi actibus, ad ejus semper contemplan-
dam pertingere gloriam; in quo tuæ pa-
ternitati optime complacuisse testatus es.
Per eundem Dominum.

Lectio Epistolæ beati Petri apostoli. 2 c. 1

QUARÍSSIME, ⁵Non enim indóctas fábulas
secúti, ⁵notam fécimus vobis Dómini
nostri Jesu Christi virtútem et præsci-
entiam, sed speculatóres facti illíus magni-
túdinis. Accípiens enim a Deo Patre ho-
nórem et glóriam, voce ad eum delapsa
hujusmodi a magnífica glória; Hic est
Fílius meus diléctus, in quo mihi bene
complácuí; ipsum audíte. Et hanc vocem
nos audívimus de cœlo allatam, cum esse-
mus cum ⁶illo⁶ in monte sancto. Et habé-
mus firmiorem propheticum sermónem,
cui benefácitis attendéntes, quasi lucérnæ
lucénti in caliginóso loco, donec dies illu-
céscať et lucifer oriátur in córdibus vestris.

Gradale. Ps. 109 Tecum princípium in die

virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: ex
útero ante lucíferum genui te.

℣. Dixit Dóminus Dómino meo: sede a
dextris meis: donec ponam inimícos tuos
scabéllum pedum tuórum.

Allelúya. **℣.** Dies sanctificátus illúxit no-
bis, veníte gentes et adoráte Dóminum:
quia hódie descéndit lux magna super ter-
ram.

Sequentia. Laudes Salvatori. **Require in**
Dominica octavarum Paschæ;⁷ **vel ista**

Sequentia.

BENEDICTA semper sit beata
Trinitas Deitas; ⁸scilicet⁸
Unitas coæqualis gloria.
Pater, Filius, Spiritus Sanctus,
tria sunt nomina
omnia eademque substantia.
Deus genitor, Deus genitus,
in utroque sacer
Spiritus, Deitate socia.
Non tres tamen Dii sunt;
Deus verus unus est;
sic Pater Dominus,
Filius Spiritusque Dominus.
Ipse tamen Filius,
Deus verus unus est,
præclarus itaque
Spiritus ab utroque emanat.
Proprietas in personis
unitas est et in essentia;
Majestas par et potestas,
decus honorque per omnia.

¹Introitus.—92. 98.

²In excelso throno vidi sedere virum quem adorat multitudo angelorum psallentes in unum: ecce cujus imperium numen est (in.—4L. 15. Grad.) æternum. **Psalmus.** Jubilate Deo (*ita* 4L. 15. Jub. Domino.—57. Grad.) omnis terra: servite Domino in lætitia.—4L. 15. 57. Grad.

³collecta.—98.

⁴transformatum.—92. 94. 97. 98.

⁵non habent 4L. 15. 57. Grad.

⁶ipso.—92. 97. 98. V.

⁷non habent 4L. 15. 57. Grad.

⁸sed.—26.

Sidera, maria continens,
 arva simul et universa condita;
 Quem tremunt impia tartara,
 colit quoque quem et abyssus intima;
 Quem laudant sol atque luna,
 dignitas adorat angelica;
 Nunc omnis vox atque lingua
 fateatur hunc laude debita.
 Et nos voce præcelsa
 omnes modulemur
 organica cantica
 dulci melodia.
 Eya et eya nunc
 omnes jubilemus
 alti throni Domino
 laudes in excelsis.
 O veneranda Trinitas!
 O adoranda Unitas!
 Per te sumus creati,
 vera æternitas.
 Per te sumus redempti,
 summa tu charitas.
 Populum cunctum ¹tu¹ protege,
 salva, libera,
 eripe et emunda.
 Te adoramus, omnipotens,
 tibi canimus,
 tibi laus et gloria.⁷

Secundum Matthæum. c. 17

IN illo tēpore, Assumpsit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Johánnem fratrem ejus, et duxit illos in montem excelsum seórsum: et transfigurátus est ante eos. Et resplénduit fácies ejus sicut sol: vestiménta autem ejus facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparuérunt illis Moyses et Helías cum eo loquéntes. Respóndens autem Petrus, dixit ad Jesum; Dómine, bonum est nos hic esse; si vis, faciámus hic tria tabernácula, tibi unum, Moysi unum,

et Helíæ unum. Adhuc eo loquente, ecce nubes lúcida obumbrávit eos. Et ecce vox de nube, dicens; Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácu: ipsum audíte. Et audiéntes discípuli, ceciderunt in fáciem suam, et timuérunt valde. Et accéssit Jesus et tétigit eos dixítque eis; Súrgite et nolite timére. Levántes autem óculos suos, néminem vidérunt, nisi solum Jesum. Et descendéntibus illis de monte, præcépit eis Jesus, dicens; Némini dixéritis visiónem, donec Fílius Hóminis a mórtuis resúrgat.

Credo.

Offertorium. Ps. 92 Deus enim firmávit orbem terræ qui non commovébitur: paráta sedes tua Deus ex tunc a sáculo tu es.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, sancte Pater, omnipotens ²æterne Deus,² munera quæ pro gloriosa Filii tui transfiguratione deferimus; et concede propitius, ut per hæc a temporalibus liberemur incommodis et gaudiis connectamur æternis. Per eundem.

Præfatio de Nativitate. Quia per incarnáti.

Communio. Ps. 109 In splendóribus sanctorum ex útero ante lucíferum genui te.

Postcommunio.

DEUS, qui hunc diem incarnati Verbi tui transfiguratione tuæque ad eum missa paternitatis voce consecrasti: tribue, quæsumus, ut divinis pasti alimoniis, in ejus mereamur membra transferri, qui hæc in sui memoriam fieri præcepit Jesus Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum.

¹ non habet 26.

² non habent 92. 94. 97. 98.

Sanctorum Sixti, Felicissimi et
Agapiti, **martyrum.**

Ad Missam: Officium. Ps. 36

ALUS autem justorum a Domino: et protector eorum est in tempore tribulationis.

Psalmus. Noli æmulari in malignantibus: neque zelaveris facientes iniquitatem.

Oratio.

DEUS, qui nos concedis sanctorum martyrum tuorum, Sixti, Felicissimi et Agapiti natalitia colere; da nobis in æterna beatitudine de eorum societate gaudere. Per.

Epistola. Benedictus Deus, in **Communione**, fol. 579.

Gradale. Sap. 3 Justorum animæ in mano Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ.

¶ Visi sunt oculis insipientium mori: illi autem sunt in pace.

Alleluya. ¶ Sap. 10 Reddet Deus mercedem laborum sanctorum suorum: et deducet illos in via mirabili.

Evangelium. Cum audieritis, in **Communione**, fol. 591.

Offertorium. Ps. 5 Gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum: quoniam tu, ¹Domine, ¹benedices justo, Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti nos.

Secreta.

MUNERA, Domine, tuæ majestati oblata, sanctorum martyrum tuorum Sixti, Felicissimi et Agapiti, quæsumus,

interventu, nobis ad salutem proficere sentiamus æternam. Per Dominum.

Communio. Johan. 25 Ego vos elegi de mundo: ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat.

Postcommunio.

BEATORUM martyrum tuorum Sixti, Felicissimi et Agapiti, Domine, intercessionem placatus; præsta, quæsumus, ut mysteria sancta quæ temporali celebramus actione, perpetua salvatione capiamus. Per Dominum.

²In festo Nominis Jesu.

Ad Missam: Officium. Phil. 2

N nomine Jesu omne genu flectatur cœlestium terrèstrium et infernorum: et omnis lingua confiteatur quia Dominus ³noster³ Jesus Christus in gloria est Dei Patris.

In tempore Paschali, Alleluya.

Ps. 134 Laudate Dominum quoniam bonus Dominus; psallite nomini ejus quoniam suave.

Oratio.

DEUS, qui gloriosissimum nomen ⁴Domini nostri Jesu Christi unigeniti Filii tui⁴ fecisti fidelibus tuis summo suavitatis affectu amabile; et malignis spiritibus tremendum atque terribile; concede propitius, ut omnes qui ⁵hoc nomen Jesu⁵ devote venerantur in terris, sanctæ consolationis dulcedinem in præsentem percipiant et in futuro gaudium exultationis et interminabilis jubilationis obtineant. Per eundem.

¹ non habent 15. 26.

² Missa de Nominis Jesu datur inter votivas in 92. 94. vide supra, fol. 623.

³ non habent 92. 94. 97. 98. Grad.

⁴ Jesu Christi unigeniti Filii tui.—92. 94. 97. 98. Domini nostri.—97. 98.

⁵ hunc.—97. 98.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 4

IN diébus illis, Petrus replétus Spíritu Sancto dixit; Príncipes pópuli et seniôres, audíte: Si nos hódie dijudicámur in ¹benefácto¹ hóminis infírmi, in quo iste salvus factus est, notum sit ómnibus vobis, et omni plebi Israel: quia in nómine Dómini nostri Jesu Christi Nazaréni, quem vos crucifixístis, quem Deus suscitávit a mórtuis, in hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est lapis, qui reprobátus est a vobis ædificántibus, qui factus est in caput ánguli: et non est in ²aliquo alio² salus. ³Nec³ enim ⁴aliud nomen est⁴ sub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos salvos fieri.

Gradale. Eph. 1 Constituit Deus Pater ad dexteram suam Jesum Christum in cœlestibus super omnem principatum,⁵ potestatem et virtutem et dominationem: et omne nomen quod nominatur non solum in hoc sæculo sed etiam in futuro, et omnia subjecit sub pedibus ejus.

Ps. 78 Adjuva nos Deus salutáris noster: et propter glóriam nóminis tui Dómine líbera nos, et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

Alleluia. **Ps.** Dulce ⁶cordi⁶ nomen Jesu, melos auri, mel in esu, cor vertit in jubilum et fugat mundi sibilum.

Secundum Allelúya in commemoratione in tempore Paschali.

Allelúya. **Luc. 24** Surgens Jesus Dóminus noster: stetit in médio discipulórum suórum et dixit: Pax vobis.

¹ beneficio—97. 98. 4L. 57.

² alio aliquo.—97. 98. V.

³ neque—97. 98.

⁴ est nomen aliud.—97. nomen aliud est.—98. est aliud nomen.—4L.

⁵ ita 26. etc. et.—55P. Grad.

⁶ ita 55P. etc. Christi.—98. 4L. 57. cordi Christi.—26. nil habent 92. 94.

⁷ reos.—92. 94. 98. eos.—4L. 57.

In commemoratione a Septuagesima usque ad Pascha.

Tractus.

Dulce nomen Jesu Christi,
felix omen ferens tristi,
jocundans mentem jubilo;
Ps. Tollit luctum, affert fructum,
et obductum et seductum
purgat cor a nubilo.
Ps. Nominatum, invocatum,
honoratum, prædicatum,
semper sonat dulciter;
Ps. Tam peccatum quam reatum,
condonatum, expurgatam,
reddit mulcens leniter,
Ps. Hostes ferit, mores serit,
mala terit, graves gerit,
plenum est præsidium;
Ps. Nos defendit, nos ascendit,
nos intendit, et extendit
hoc nomen in gaudium.

Sequentia.

DULCIS Jesus Nazarenus,
Judæorum rex amœnus,
pius, pulcher, floridus;
Pro salute suæ gentis
subit mortem cum tormentis,
factus pallens, lividus.
Dulce nomen et cognomen,
hoc transcendens est prænomen
omnibus nominibus;
Mulcet reos, sanat eos;
fovet ⁷justos,⁷ munit eos,
servans ab insultibus.
Hujus regis sub vexillo

statu degis in tranquillo
 hostes tui fugiunt;
 Nomen ejus meditatum,
 belli fugat apparatus,
 hostes victi rugiunt;
 Hoc est nomen recolendum
¹quod sic¹ semper est tremendum
 malignis spiritibus;
 Hoc est nomen salutare,
 et solamen singulare
 quod succurrit tristibus.
 Hoc nos decet honorare,
 arca cordis inserare,
 cogitare, peramare
 amore sed heroico.
 Ignatius hoc docuit,
 illud passus insonuit,
 cor ejus scissum patuit
 inscriptum Jesu coelico.
 Ut quid majora cupimus,
 quam quod Jesus sit intimus,
 qui est præamantissimus
 et quærit nos amare;
 Amat ferventissime,
 amat constantissime,
 amat fidelissime,
 et suos vult juvare.
 Nomen suum fecit tale,
 ut sit cunctis cordiale,
 capitale, principale,
 dilectum ex intimis;
 Habent hoc naturæ jura,
 ut amantem tota cura
 reamemus, placitura
 præstantes ex animis.
 Jesu nomen, omne bonum
 tenet, dulcem facit sonum,
 promeretur regni thronum,
 auditum lætificat.
 In hoc lucet splendor Patris,

in hoc patet decor matris,
 in hoc fulget honor fratris,
 hoc fratres magnificat.
 Caput Jesu, cor, mens, manus,
 vulnus, livor, sanguis planus,
 pedes, corpus, vigor sanus,
 parantur hominibus;
 Hæc torquentur passa dura,
 his læsura et natura,
 reparantur pia cura,
 purgatis criminibus.
 Ergo si quis velit scire,
 quare Jesu nomen mire
 facit bonos concupire
 sui inhærentiam.

²Divisio.²

Jesus pulcher in decore,
 summe bonus in valore,
 mitis, lenis cum dulcore,
 pronus ad clementiam;
 Jesus est rex generosus,
 Jesus forma speciosus,
³Jesus lingua gloriosus,
 et mirandus opere;
 Jesus fortis animosus,
 Jesus pugil vigorosus,
 Jesus donis copiosus,
 et gaudet tribuere;
 Jesus pie viscerosus,
 Jesus ductor luminosus,³
 Jesus est deliciosus,
 et sapit dulcissime;
 Jesus fama gloriosus,
 Jesus cunctis fructuosus,
 Jesus totus virtuosus,
 fovet suos optime.
 Summus potens in vigore,
 summus celans in honore,
 summus gratus in amore,
 omnem laudem obtinet.

¹ quia.—92. 94.

² non notatur in 92. 94. 97. 98. 57.

³ non habent 92. 94.

In sciendo summe sapit,
 ambiendo cuncta capit,
 diligendo corda rapit,
 et illata detinet.
 Eya nobis nomen gratum,
 Jesus dulcis appellatum,

Alia Sequentia.

Dulcis Jesu memoria,
 dans vera cordis gaudia,
 sed super mel et omnia
 ejus dulcis præsentia.
 Nil canitur suavius,
 nil auditur jucundius,
 nil cogitatur dulcius,
 quam Jesus Dei Filius.
 Jesu, spes pœnitentibus,
 quam pius es petentibus,
 quam bonus te quærentibus,
 sed quid invenientibus!
 Jesu, dulcedo cordium,
 fons vere, lumen mentium,
 excedis omne gaudium,
 et omne desiderium.
 Nec lingua potest dicere,
 nec literæ exprimere,

Secundum Matthæum.

c. i

IN illo témpore, Angelus Dómini ap-
 paruit in somnis Joseph dicens; Jo-
 seph fili David, noli timére accipere Ma-
 ríam cónjugem tuam: quod enim in ea na-
 tum est, de Spíritu Sancto est. Páriet au-
 tem filium: et vocábis nomen ejus Jesum:
 ipse enim salvum fáciat pópulum suum
 a peccátis eórum. Hoc autem totum fac-
 tum est, ut adimplerétur quod dictum est
 a Dómino per prophétam dicentem: Ec-
 ce virgo concípíet in útero et páriet filium:

sit in corde sic firmatum,
 ut non possit erui;
 Hoc reatum peccatorum
 tollat, præstet jubilorum
¹odas, sede¹ beatorum
 donet ²nobis² perfrui. ³Amen.³

expertus novit tenere,
 quid sit Jesum diligere.
 Jesum quæram in lectulo,
 clauso cordis cubiculo,
 privatim et in publico
 quæram amore sedulo.
 Cum mane diluculo,
 Jesum quæram in tumulto
 cordis clamore querulo
 mente quæram non oculo.
 Jesus ad Patrem rediit,
 regnum cœleste subiit,
 cor meum a me transiit,
 post Jesum simul abiit.
 Jam prosequamur laudibus,
 hymnis Jesum et precibus,
 ut nos donet cœlestibus
 cum justis frui sedibus.—*Grad.*

et vocábitur nomen ejus Emmánuel, quod
 interpretátur Nobíscum Deus.

Credo **in die tantum.**

Offertorium. Marc. 16 In nómine meo
 dæmónia ejícient, linguis loquéntur novis:
 serpéntes tollent: et si mortíferum quid
 biberint non eis nocébit; super ægros ma-
 nus impónent et bene habébunt. Allelúya.

Secreta.

IN veneratione nominis ⁴dilectissimi⁴
 Filii tui Domini nostri Jesu Christi,
 tibi, Deus pater misericordiarum, devo-

¹sed et odas.—4L. 15. 57. Odas sed et.—92.

²bonis.—4L. 57.

³non habent 97. 98.

⁴dilecti.—92. 94. 97. 98.

tis mentibus hostias immolamus; suppliciter deprecantes, ut earum virtute cunctis egentibus præstetur auxilium, ut in eodem nomine delectantes, salutarem sui propositi consequantur effectum. Per eundem.

Præfatio. Quia per incarnati Verbi, *per totum annum.*

Communio. *Apoc. 2* Vincenti dabo manna absconditam: et dabo illi calculum candidum, et in calculo nomen novum scriptum quod nemo ¹scit¹ nisi qui accipit. Alleluya.

Postcommunio.

SACROSANCTA mysteria quæ sumptuamus, Domine, ad honorem ²complacentissimi nominis Filii tui² Domini nostri Jesu Christi devotis præcordiis recolentes; quæsumus, ut incrementa spiritualis exultationis nobis accumulent, et affectum nostrum ad hoc salutiferum nomen ³Jesu³ jugiter imprimendum accendant, et ad jubilandum in Jesu salvatore nostro dulcissimo, tota mentis intentione promoveant. Per eundem.

⁴*Per totas octavas dicatur Missa prædicta, quando de octavis agitur; sed sine Credo. Et cum Sequentia, Jesus pulcher in decore, ut supra in divisione.* ^{4 5}

Sancti Donati *episcopi et martyris.*

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei, benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde, laudáte Deum.

Psalmus. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

DEUS, qui es tuorum gloria sacerdotum, præsta, quæsumus, ut sancti Donati martyris tui atque pontificis cujus festa ⁶celebramus,⁶ sentiamus auxilium. Per Dominum.

Epistola. Nemo militans, *in Communi, fol. 58o.*

Gradale. Ps. 88 Inveni David servum meum, oleo sancto⁷ unxi eum; manus enim mea auxiliábitur ei: ei bráchium meum confortábit eum.

¶ Nihil proficiet inimicus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Allelúya. **¶** Dispósui testaméntum electis meis: jurávi David servo meo.

Evangelium. Vigilate quia nescitis, *in Communi, fol. 599.*

Offertorium. Ps. 20 In virtúte tua, Domine, lætábitur justus: et super salutáre tuum exultábit veheménter, desidérium ánimæ ejus tribuisti ei.

Secreta.

EXAUDI, ⁸Domine,⁸ preces nostras, et ut tibi digna sint munera quæ oculis tuæ majestatis offerimus, intercedente beato Donato martyre tuo atque pontifice, subsidium nobis ⁹tuæ⁹ pietatis impende. Per Dominum.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus

¹ novit.—92. 94. 97. 98.

² complacentissimi.—92. 94. nominis complacentissimi Filii tui.—4L. 15. 57.

³ nobis.—4L. 15. 57. nil habent 92. 94. 97.

⁴ non habent 92. 94. 97. 98.

⁵ vide supra, fol. 492.

⁶ agimus—94. 97. 98.

⁷ ita 26. etc. meo.—55P. V.

⁸ Domine, quæsumus.—92. 94. 98. 4L. 15. 57. quæsumus, Domine.—97.

⁹ Domine.—92. 4L. 15. 57.

in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

DEVOTIONI nostræ, Domine, quæsumus, clementer adesto; ut (intercedente beato Donato martyre tuo atque pontifice) quod ad honorem tui nominis debito frequentamus obsequio, fiat nobis remedium salutare. Per Dominum.

**Sancti Cyriaci sociorumque ejus
martyrum.**

Ad Missam: Officium. Ps. 33

TIMÉTE Dóminum, omnes sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum, dívites eguérunt et esuriérunt, inquiréntes autem Dóminum non deficient omni bono.

Psalmus. Benedicam Dóminum in omni témpore: semper laus ejus in ore meo.

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua ¹beatórum mártýrum tuórum, Cyriaci¹ sociorúmque ejus solemnitate lætíficas, concéde propítius, ut quorum natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur. Per Dóminum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 2

METUÉNTES Dóminum, sustinéte misericórdias ejus; et non deflectátis ab illo ne cadátis. Qui timétis Dóminum créдите illi; et non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum speráte in illum; et in oblectatióne eius véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum diligite illum; et illuminabúntur corda vestra. Respícite, filii, natiónes hóminum; et scitóte quia nullus sperávit in Dómino et confúsus est. Quis enim permánsit in mandátis ejus, et derelíctus est? Aut quis invocávit

illum, et despéxit eum? Quóniam pius et miséricors est Dóminus Deus noster.

Gradale. Ps. 33 Timéte Dóminum omnes sancti ejus: quóniam nihil deest timéntibus eum.

¶ Inquiréntes autem Dóminum: non deficient omni bono.

Allelúya. **¶ Ps. 67** Mirábilis Dóminus noster in sanctis suis.

Secundum Marcum. c. 16

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis; Eúntes in mundum univérsum, prædicáte evangélium omni creatúræ. Qui crediderit et baptizátus fúerit, salvus erit: qui vero non crediderit, condemnábitur. Signa autem eos qui crediderint hæc sequéntur: In nomine meo dæmónia ejíciant; linguis loquéntur novis; serpéntes tollent; et si mortíferum quid bíberint, non eis nocébit; super ægros manus impónent, et bene habébunt.

Offertorium. Ps. 31 Lætámini in Dómino et exultáte, justí: et gloriámini omnes recti corde.

Secreta.

PRO sanctorum tuorum Cyriaci sociorumque ejus martyrio venerando tibi, Domine, laudis hostias immolamus, tua mirabilia pertractantes, per quæ talis est perfecta victoria. Per.

Communio. Marc. 16 Signa eos qui in me credent hæc sequéntur dæmónia ejíciant, super ægros manus impónent, et bene habébunt.

Postcommunio.

SANCTORUM martyrum tuorum, Cyriaci sociorumque ejus precibus confidentes, quæsumus Domine, ut per ea quæ sumpsimus, æterna remedia capiamus. Per Dominum.

¹ beati Cyriaci martyris tui.—92. 4L. 15. 57.

¹Quando vigilia sancti Laurentii extra dominicam evenit, tunc dicatur Missa de octavis Jesu post tertiam, cum memoria de sancto Romano, et post sextam dicatur Missa de vigilia, utraque ad principale altare. Quando vigilia sancti Laurentii in dominica evenit, tunc dicatur Missa de vigilia in capitulo cum memoria de sancto Romano. Et in summa Missa de octavis Jesu fiat memoria de dominica et de Trinitate; et nihil de sancto Romano; et tunc in feria iv. proxima sequente dicatur Missa dominicalis in capitulo.¹

In vigilia sancti Laurentii martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. III

ISPERSIT, dedit pauperibus, justitia ejus manet in sæculum sæculi: cornu ejus exaltabitur in gloria.

Psalmus. Beatus vir qui timet Dominum: in mandatis ejus volet nimis.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut triumphum beati Laurentii martyris tui, quem despectis ignibus consummavit in terris, perpetua cœlorum luce conspicuum digno fidei fervore veneremur. Per.

Memoria de sancto Romano martyre.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati Romani martyris tui natalitia cõlimus, intercessiõne ejus in tui nõminis amorẽ roborẽmur. Per.

¹ non habent 92. 94. 4L. 15. 57.

² persequentium.—92. 97. 98.

³ multis tribulationibus et.—97. 98. portis tribulationum quæ circumdederunt me.—4L. V.

⁴ liberasti me.—92. 97. 98. 15. 57.

⁵ non habent 92. 97. 98.

⁶ noster.—92. 94. 97. 98.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 51

CONFITEBOR tibi, Dõmine rex; et colaudábo te Deum salvatórem meum. Confitebor nõmini tuo, quõniam adjutor et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum a perditione, a láqueo linguæ iniquæ, et a lábiis operántium mendácium. Et in conspéctu ²astántium² factus es mihi adjutor, et liberasti me secúndum multitudinem misericórdiæ nõminis tui. A rugiéntibus præparátis ad escam; de mánibus quæréntium ánimam meam, et de ³multis tribulationibus quæ circumdederunt me;³ a pressúra flammæ quæ circumdedit me, et in médio ignis non surn æstuátus. De altitúdine ventris ínferi, et a lingua coínquináta, et a verbo mendáci; a rege iníquo et a lingua injústa.⁴ Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum; ⁵et vita mea appropinquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me undique, et non erat qui adjuváret. Respiciens eram ad adjutórium hóminum; et non erat. Memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, et cooperatiõnis tuæ quæ a sæculo sunt,⁵ quõniam éruis sustinéntes te, et liberas eos de manu angústia, Dómine Deus ⁶meus.⁶

Gradale. Ps. III Dispérsit, dedit pauperibus: justitia ejus manet in sæculum sæculi. **¶** Potens in terra erit semen ejus: generatio rectórum benedicétur.

Si dominica fuerit, dicitur.

Allelúya. **¶** Levita Laurentius bonum opus operatus est qui per signum crucis cæcos illuminavit: et thesauros ecclesiæ dedit pauperibus.

Evangelium. Si quis vult post me venire, in **Communi, fol. 582.**

Offertorium. Job 16 Oratio mea munda est: et ideo peto ut detur locus voci meæ in cœlo, quia ibi est iudex meus et cōscius meus in ætérnum; ascēdat ad Dóminum deprecatio mea.

Secreta.

TANTO placabiles tibi, Domine, quæsumus, nostræ sint hostiæ, quanto sancti martyris tui Laurentii pro cuius solemnitate exhibentur, tibi grata sunt merita. Per Dominum.

Alia Secreta de sancto Romano.

MUNERIBUS nostris, quæsumus, Domine, precibusque susceptis, et cœlestibus nos munda mysteriis, et (intercedente beato Romano martyre tuo) clementer exaudi. Per Dominum.

Communio. Matth. 16 Qui vult venire post me: abneget semetipsum, et tollat crucem suam: et sequatur me.

Postcommunio.

CONSERVA, quæsumus, Domine, munus tuum in nobis; ut quod, te donante, pro beati Laurentii martyris tui solemnitate percepimus, et salutem nobis operetur et pacem. Per Dominum.

Postcommunio de sancto Romano.

DA, quæsumus, Domine Deus noster, ut sicut beati Romani martyris tui temporali gratulamur officio, ita perpetuo lætemur aspectu. Per Dominum.

In die sancti Laurentii **martyris.**

Ad Missam: Officiū. Ps. 95

CONFESSIO et pulchritudo in conspectu ejus: sanctitas et magnificentia in sanctificatione ejus.

Psalmus. Cantate Dómino canticum novum: cantate Dómino omnis terra.

Oratio.

Da nobis, quæsumus, omnipotens Deus, vitiórum nostrórum flammæ extingueré, qui beáto Lauréntio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre. Per.

Memoria de Nomine Jesu.

Epistola: Ad Corinthios. 2 c. 9

FRATRES, Qui parce séminat, parce et metet. Et qui séminat in benedictionibus, de benedictionibus et metet. Unusquisque prout destinávit in corde suo, non ex tristitia aut necessitate. Hilarem enim datórem diligit Deus. Potens est autem Deus omnem grátiam abundáre fácere in vobis: ut in ómnibus semper omnem sufficiéntiam habéntes abundétis in omne opus bonum, sicut scriptum est; Dispérsit dedit paupéribus: justitia ejus manet in sáculum sáculi. Qui autem administrat semen seminánti, et panem ad manducándum præstábit, et multiplicábit semen vestrum, et augébit incrementa frugum justitiæ vestræ.

Gradale. Ps. 16 Probásti, Dómine, cor meum: et visitásti nocte.

¶ Igne me examinásti: et non est invénta in me iniquitas.

Allelúya. ¶ Levíta Lauréntius bonum opus operátus est: qui per signum crucis cæcos illuminávit.

Sequentia.

STOLA jocunditatis, alleluya,
Induit hodie Dominus
militem suum Laurentium.

Solito plaudat alacrius
concio læta fidelium.

Hodie martyr insignis
hostiam Deo placentem obtulit;

Hodie tormentum ignis
graviter examinatus pertulit;

Animatus ad certamen
monitu beati senis,

Gravissimis non refugit
 exhibere membra pœnis.
 Ante regem accersitur,
 et de rebus convenitur
 occultis Ecclesiæ;
 Sed non cedit blandimentis,
 emollitur aut tormentis
 ejus avaritiæ.
 Luditur Valerianus;
 et levitæ larga manus,
 dum petit inducias,
 Dat, minister caritatis,
 pauperibus congregatis
 facultatum copias.
 Furit igitur præfectus,
 et paratur ardens lectus;
 insultantis viscera
 crates urit aspera.
 Sudat martyr in agone,
 spe mercedis et coronæ,
 quæ datur fidelibus
 pro Christo certantibus.
 De cujus militia
 cœli gaudet curia,
 Quia vicit hodie
 ministros nequitiae.
 Ut hunc ergo per patronum
 consequamur vitæ donum,
 In illius die festo
 chorus noster lætus esto,
 Jocundum in ecclesia
 Decantans alleluya.

Evangelium. Nisi granum, **in Communi,**
fol. 581.

Offertorium. Ps. 95 Confessio et pulchritudo in conspecta ejus: sanctitas et magnificentia in sanctificatione ejus.

Secreta.

UT tuis, Domine, mysteriis digni redamur, illa, quæsumus, veritas nos illuminet semper et foveat, quæ in bea-

ti Laurentii martyris tui corde flammam¹ tuæ¹ confessionis accendit, Jesus Christus Filius tuus Dominus noster, qui tecum.

Communio. Johan. 12 Qui mihi ministrat me sequatur: et ubi ego sum, illic et minister meus erit.

Postcommunio.

SACRO munere satiati, supplices te, Domine, deprecamur; ut quod debitæ servitutis celebramus officio, (intercedente beato Laurentio martyre tuo) salvationis tuæ sentiamus augmentum. Per.

Sancti Tyburtii martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 91

MUSTUS ut palma florébit, sicut cedrus Libani multiplicabitur: plantatus in domo Domini, in atriis domus Dei nostri.

Psalmus. Bonum est confitèri Dómino; et psállere nómini tuo, altíssime.

Oratio.

BEATI Tybúrtii mártiris tui nos, Dómine, foveant continuata præsidia; quia non desinis propítius intuéri, quos tali-bus auxiliis concésseris adjuvári. Per Dóminum.

Memoria de sancto Laurentio.

Epistola. Doctrinis váriis, **in Communi,**
fol. 584.

Gradale. Ps. 36 Justus non conturbabitur: quia Dóminus firmat manum ejus.

¶ Tota die miserétur et commodat: et semen ejus in benedictione erit.

Allelúya. **¶ Ps. 20** Posuisti, Dómine, super caput ejus coronam de lapide pretioso.

Evangelium. Si quis vult **in Communi,**
fol. 582.

¹ suæ.—92. 4L. 57.

Offertorium. Ps. 20 Posuisti, Dómine, in cápíte ejus corónam de lápide pretióso: vitam pétiit et tribuisti ei. Allelúya.

Secreta.

GRATA tibi sint, Domine, hæc sacrificia, quæ in sancti Tyburtii martyris tui passione deferuntur; cujus intercessione, quæsumus, salutaria nobis efficiantur. Per Dominum.

Communio. Matth. 26 Qui vult veníre post me: ábneget semetípsum: et tollat crucem suam: et sequátur me.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut (interveniente beato Tyburtio martyre tuo) et tua in nobis dona multiplices, et misericorditer largita conserves. Per Dominum.

**Sancti Ypoliti sociorumque ejus
martyrum.**

Ad Missam: Officium. Ps. 67

USTI epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

Psalmus. Exsúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut beáti Ypóliti mártýris tui sociorúmque ejus veneránda solémnitas et devotió-nem nobis áugeat et salútem. Per.

Memoria de Nomine Jesu et de sancto Laurentio.

Epistola. Justi autem in perpetuum, in Communi, fol. ??.

¹ Ecce pulcra.—98.

² affectum.—94. 97. 98.

³ non habent 92. 94. 4L 15. 57.

Gradale. Sap. 3 Justórum ánimæ in manu Dei sunt: et non tanget illos torméntum malítiæ.

¶ Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Allelúya. ¶ Sancti et justi in Dómino gaudéte: vos elégit Deus in hereditátem sibi.

Si dominica fuerit, dicitur Sequentia¹ de Communi plurimorum martyrum, fol. 589.

Evangelium. Attendite a fermento, in Communi, fol. 591.

Offertorium. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erépta est de láqueo venántium: láqueus contrítus est et nos liberáti sumus.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, Domine, munera populi tui in sanctorum martyrum tuorum Ypoliti sociorumque ejus honore oblata; et testificatio tuæ veritatis nobis proficiat ad salutem. Per.

Communio. Luc. 12 Dico autem vobis amícis meis: ne terreámini ab his qui vos persequúntur.

Postcommunio.

QUOS tuis, Domine, reficis sacramentis, sanctorum martyrum tuorum Ypoliti sociorumque ejus attolle benignus suffragiis; ut nostræ redemptionis ²effectum² et mysteriis capiamus et moribus. Per Dominum.

³Quando vigilia Assumptionis beatæ Mariæ extra Dominicam evenit, tunc dicatur Missa de octavis Jesu post tertiam, cum memoriis de sanctis Eusebio et Laurentio, et post sextam dicatur Missa de vigilia; utraque ad principale altare. Quando

vigilia Assumptionis beatæ Mariæ in Dominica evenirit, tunc dicatur Missa de vigilia in capitulo cum memoriis de sanctis Eusebio et Laurentio; et in summa Missa de octavis Jesu fiat memoria de Dominica et de Trinitate, et nihil de sanctis Eusebio et Laurentio; et tunc in tertia feria proxima sequente dicatur Missa dominicalis in capitulo.³

In vigilia Assumptionis.

Ad Missam: Officium. [Sedulius, Carm. Pasch. 2. 63.]

SALVE sancta parens enixa puerpera regem: qui cœlum terramque regit in sæcula sæculorum.

Ps. Luc. 1 Benedicta tu in mulieribus: et benedictus fructus ventris tui.

In hac vigilia non repetatur Officium post Psalmum, sed post Glória Patri et Sicut erat tantum. Ad hanc Missam de vigilia dicitur cantus ferialis super Kýrie eléison, Glória in excelsis, Sanctus et Agnus, nisi Dominica fuerit; tunc enim dicitur cantus super Kýrie eléison, Glória in excelsis, Sanctus, et Agnus et Ite missa est, sicut in festo trium lectionum sine regimine chori; et dicitur Missa in capitulo.

Oratio.

DEUS, qui virginálem aulam beatæ Mariæ in qua habitáres elígere dignátus es; da, quæsumus, ut sua nos defensione munitos, jocúndos¹ fáciat suæ interésse festivitáti. Qui vivis et regnas.

Memoria de sancto Eusebio.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Eusébii confessóris tui ánnua solemnitate lætíficas; concede propítius, ut cujus natalítia cólimus,

¹ ita 55P. etc. nos.—13. 15. 26.

² In tempore Paschali, Alleluya.—Grad. et dicitur hac die sine Alleluya nisi Dominica fuerit.—92. 4L. 15. 57.

per ejus ad te exémpa gradiámur. Per Dóminum.

Memoria de sancto Laurentio.

Lectio libri Sapientia. Eccli. 24

AB iníitio et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non desinam; et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmáta sum, et in civitatē sanctificáta similiter requiévi, et in Hierúsalem potestas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in partes Dei mei heréditas illius. Et in plenitúdine sanctorum deténtio mea.

Gradale. Benedicta et venerábilis es virgo María: quæ sine tactu pudóris invénta es mater Salvatóris.

℣. Virgo Dei génitrix, quem totus non capit orbis, in tua se clausit viscera factus homo.

Si dominica fuerit, dicitur,

Allelúya. **℣.** Post partum virgo invioláta permansisti: Dei génitrix, intercède pro nobis.

Evangelium: secundum Lucam. c. 11

IN illo témpore, Loquente Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam mulier de turba, dixit illi; Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxísti. At ille dixit; Quinímmo, beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud.

Offertorium. Felix namque es, sacra virgo María et omni laude digníssima: quia ex te ortus est sol justitiæ Christus Deus noster.

²Et dicitur hac die sine Allelúya. Quandocunque dicitur (extra Septuagesimam usque ad Pascha) nisi ad hanc Missam de vigilia tantum, cum extra Dominicam evenirit.

℣. Beáta es, virgo Maria, quæ Dominum portasti creatorem mundi: genuisti qui te fecit et in æternum permanes virgo.²

Secreta.

MÚNERA nostra, Dómine, quæsumus, apud cleméntiam tuam Dei genitricis comméndet orátio; quam idcirco de præsénti sæculo transtulisti, ut pro peccátiis nostris apud te fiduciáliter intercédât. Per eúndem.

Alia Secreta de sancto Eusebio.

SANCTI Eusebii confessoris tui inventu, Domine, tibi servitus nostra complaceat; et oblatio præsentium munerum fiat præsidium devotorum. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio. Alma Dei genitrix, succurre precantibus cunctis: nos quoque una precamur supplices, ut tuis precibus adjuvi laudemus Trinitatem.

Postcommunio.

QUONCÉDE, quæsumus, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsidium; ut qui sanctæ Dei genitricis et vírginis Mariæ réquiem celebrámus, intercessiónis ejus auxilio a nostris iniquitatibus resurgámus. Per eúndem Dóminum.

Alia Postcommunio de sancto Eusebio.

LÆTI, Domine, sumpsimus sacramenta cœlestia, quæ nobis (intercedente beato Eusebio confessore tuo) sentiamus uberius profutura. Per.

In die Assumptionis beatæ Mariæ
virginis.

Ad Missam: Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino diem festum celebrántes sub honóre Mariæ vírginis: de cujus assumptióne gaudent ángeli, et colláudant Filium Dei.

Ps. 44 Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Kýrie. Deus créator.

Oratio.

TENERANDA nobis, Domine, hujus diei festivitas opem conferat sempiternam, in qua sancta Dei genitrix mortem subiit temporalem, nec tamen mortis nexibus deprimi potuit; quæ Filium tuum Dominum nostrum de se genuit incarnatum. Qui tecum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 24

IN ómnibus requiem quæsiui, et in hereditate Dómini morábor. Tunc præcépit et dixit mihi Créator ómnium; et qui creávit me, requiévít in tabernáculo meo. Et dixit mihi; In Jacob inhábíta, et in Israel hereditáre, et in eléctis meis mitte rádices. Et sic in Syon firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiávi, et in Hierúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in partes Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea. Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cyprésus in monte Syon. Quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Hiéricho. Quasi olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquas in platéis. Sicut cynamómum et bálsamum aromatízans, odórem dedi. Quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

Alia Epistola per octavas.

Lectio libri Sapientiæ. Cant. 3, 4, 6, 7

EGREDÍMINI et vidéte, filiæ Syon, regem Salomónem in diademate quo coronávit eum mater sua in die desponsatiónis illíus et in die lætítiæ cordis ejus. Quam pulchra es, amíca mea, quam pulchra es et decóra. Oculi tui columbárum absque eo quod intrínsecus latet. Tota pulchra es,

amīca mea, et macula non est in te. Veni de Libano, sponsa mea, veni de Libano, veni. Quam pulchræ sunt mammee tuæ, soror mea, sponsa. Pulchriora sunt ubera tua vino, et odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua, sponsa; mel et lac sub lingua tua; et odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. Emissiones tuæ paradisus malorum punicorum, cum pomorum fructibus. Fons hortorum, puteus aquarum viventium, quæ fluunt impetu de Libano. Veni in hortum meum, soror mea, sponsa; messui myrrham meam cum aromatibus meis. Una est columba mea, perfecta mea, una est matri suæ, electa genitrici suæ. Viderunt eam filiæ Syon, et beatissimam prædicaverunt: reginæ et concubinæ¹ laudaverunt eam. Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata? Quam pulchra es, et quam decora, carissima, in deliciis; statura tua assimilata est palmæ, et ubera tua botris.

Et legantur alternis vicibus per octavas, videlicet una die In omnibus réquiem quæsi, **et altera die** Egredimini. **Ita tamen quod in dominica infra octavas et in octava die dicitur Epistola,** In omnibus réquiem.

Gradale. Ps. 44 Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.

℣. Audi filia et vide et inclina aurem tuam: quia concupivit rex spiciem tuam.

Allelúya. ℣. Hódie Mariá virgo cœlos ascendit, gaudete: quia cum Christo regnat in ætérnum.

¹et—98. V.

Sequens Allelúya dicitur quotidie per octavas, nisi in dominica et in octava die; tunc vero dicitur Allelúya sicut in prima die.

Allelúya. ℣. Assumpta est Mariá in cœlum: gaudent ángeli et collaudantes benedicunt Dóminum.

Sequentia.

AREA virga primæ
matris Evæ,
florens rosa
processit Maria.

Oritur ut lucifer
inter astra

ætherea:
perpulchra ut luna;

Fragrascit ultra omnia
balsama, pigmenta,
et thymiamata;

Purpurea ut viola,
roscida ut rosa,
candens ut lilia:

Patris summi quam elegit
proles deica,
ut assumeret
carnem sacrosanctam
ex virginis carne incorrupta.

Celsus nuntiat Gabriel
nova gaudia,
æterni regis
exortum in terra;
matremque ejus ita salutat;

Ave Maria,
Domini mei mater alma:
cœlica plena gratia;

Et dicitur trina vice.

Tu benedicta
regem in sæcula paries;
effecta orbis regina.

Fœcunda ego, inquit,
quomodo esse queam

cum virum non agnoscam
ex quo sum nata,
et semper permanens
virgo pudica.

Ne timeas, respondit
angelus; Sanctum Pneuma
descendet in te, casta,
quo fœcundata
paries Deum et
hominem una.

O vere sancta
atque amanda,
ex qua est orta
redemptio nostra:
salus quoque mundi
veraue vita.

O Dei nostri
genitrix pia:
suscipe nostra
hac die precata,
in qua es assumpta
ad cœli claustra.

Tu es enim Patri cara,
tu es Jesu mater bona,
tu Sancti Spiritus
es templum facta.

Tu es pulchra Dei sponsa,
tu regem Christum enixa,
domina es in cœlo
et in terra;

Hodie namque curiæ
cœlestis tibi obvia agmina
te assumpserunt
ad palatia stellata.

Jesus et ipse ¹festivus¹
tibi matri cum angelis occurrens,
sede paterna
secum locavit in sæcula.

Jam cum Deo regnans,
nostra excusa clemens mala:
poscens cuncta bona, O benigna;

Mediatrix nostra,
quæ es post Deum spes sola,
tuo Filio nos repræsenta,
Ut in poli aula
læti jubilemus, Alleluya.

Secundum Lucam. c. 10

IN illo témpore, Intrávit Jesus in quod-
dam castéllum; et mûlier quædam
Martha nómine, excépit illum in domum
suam. Et huic erat soror nómine María,
quæ étiam sedens secus pedes Dómini, au-
diébat verbum illius. Martha autem sa-
tagébat circa frequens ministérium. Quæ
stetit et ait; Dómine, non est tibi curæ,
quod soror mea relíquit me solam mini-
stráre? Dic ergo illi, ut me ádjuvet. Et
respóndens, dixit illi Dóminus; Martha,
Martha, sollicita es, et turbáris erga plú-
rima. Porro, unum est necessárium. María
óptimam partem elégit, quæ non auferé-
tur ab ea.

Credo.

Offertorium. Ps. 44 Diffúsa est grátia in
lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus, in
ætérnum et in sæculum sæculi.

Secreta.

GRATA tibi, Domine, quæsumus, mune-
ra nostra efficiat beatæ Dei genitri-
cis oratio; quam et si pro conditione car-
nis migrasse cognoscimus, in cœlesti glo-
ria pro nobis apud te jugiter orare sentia-
mus.

Præfatio. Et te in assumptione.

**Hæc Præfatio dicitur quotidie per octa-
vas et in octava.**

Communio. Beáta víscera Mariæ vírgi-
nis: quæ portavérunt ætérni Patris Fílium.

Postcommunio.

MENSÆ cœléstis partícipes effécti, im-
plorámus cleméntiam tuam, Dómi-

¹festinus.—98. 4L. 57.

ne Deus noster; ut qui festa Dei genitricis cōlimus, a cunctis malis imminētibus, ejus intercessiōnibus liberēmur. Per eūndem.

¹Quotidie per hebdomadam dicitur eadem Missa cum propriis Sequentiis, sed sine Credo; tamen in dominica dicitur Credo et in octava si dominica fuerit.¹

Secunda die. Sequentia.

POST partum virgo, Maria,
Dei genitrix fecunda,
gratia tonantis plena.
Ave, terrarum domina,
alma cōlorum regina.
Tibi æthera
omnisque sanctorum turma
depromat symphonia.
Tellus, flumina,
atque sylvarum nemora
resultent voce sua.
Salve, parens inclyta,
felix puerpera.
Per te tux et veritas
mundo est edita.
Tu Jesum papilla
lactasti sacra,
exstans virgo feta,
mater intacta.
Unde nostris eya
fave votis, domina,
Christum interpellans
pro salute humana.
Per te, mater, aboleri
filiorum flagitamus crimina,
Nosque omnes introduci
sempiterna Paradisi gaudia,
Quo perennis vitæ
perfruamur gloria.
Amen.

Tertia die. Sequentia.

AVE Maria, gratia plena;
Dominus tecum, virgo serena.
Benedicta tu in mulieribus,
Quæ peperisti pacem hominibus
et angelis gloriam.
Et benedictus fructus ventris tui,
Qui coheredes ut essemus sui
nos fecit per gratiam.
Per hoc autem ave
mundo tam suave,
contra carnis jura,
Genuisti prolem,
novum stella solem,
nova genitura.
Tu parvi et magni
leonis et Agni
Salvatoris Christi
templum exstitisti
sed virgo intacta.
Tu floris et roris
panis et pastoris,
virginum regina,
rosa sine spina,
genitrix es facta;
Tu civitas Regis justitiæ,
Tu mater es misericordiæ,
Theophilum reformans gratiæ
De lacu fæcis et miseræ.
Ergo maris stella,
Verbi Dei cella,
et solis aurora,
Paradisi porta,
per quam lux est orta,
Natum tuum ora,
Nos ut solvat a peccatis
et in regno claritatis
quo lux lucet sedula
collocet per sæcula.
Amen.

¹Quotidie per octavas dicitur eadem Missa cum propriis Sequentiis et cum Cantu super Kyrie, Gloria in excelsis, Sanctus et Agnus, per ordinem, sicut infra octavas cum regimine chori. Alleluya ut supra notatum est, sine Credo; tamen si dominica dicitur Credo, et in octavis si dominica fuerit.—Grad.

Quarta die. Sequentia.

LÆTABUNDUS exsultet
fidelis chorus,
alleluya;

Nota quod in lxx. pro alleluya dicitur die
ista.

Regem regum intactæ
profudit thorus,
res miranda;

Angelus consilii,
natus est de virgine,
sol de stella;

Sol occasum nesciens,
stella semper rutilans,
semper clara.

Sicut sidus radium,
profert virgo Filium,
pari forma;

Neque sidus radio,
neque mater Filio,
fit corrupta.

Cedrus alta Libani
conformatur hyssopo
valle nostra,

Verbum ens Altissimi
¹corporari¹ passum est
carne sumpta.

Esaias cecinit,
synagoga meminit,
nunquam tamen desinit
esse cæca.

Si non suis vatibus
credat vel gentilibus
sibyllinis versibus
hæc prædicta.

Infelix propera,
crede vel vetera;
cur damnaberis,
gens misera?

Quem docet litera

vatum considera;
ipsum genuit
puerpera.

Quinta die. Sequentia.

HAC clara die turma
festiva dat præconia,
Mariam concrepando
symphonia nectarea.
Mundi Domina quæ est sola
castissima virginum regina,
Salutis causa, vitæ porta,
atque cœli referta gratia.
Nam ad illam sunt nuncia olim facta an-
[gelica,

Ave Maria gratia Dei plena per sæcula;
Mulierum pia

agmina, intra
semper benedicta;

Virgo et gravida
mater intacta
prole gloriosa.

Cui contra Maria
hæc reddit famina;

In me quomodo tua
jam fient nuncia?

Viri novi nullam
certe copulam;

Ex quo atque nata
sum incorrupta.

Diva missus ita
reddit affata;

Flatu sacro plena
fies, Maria;

Nova efferens gaudia
cœlo terræ nati per exordia,

Intra tui uteri claustra,
portans qui gubernat ²æterna,²

Omnia qui dat tempora
pacifica.

¹ ita 55P. etc. corporali.—13. 15. 26.

² æthera.—94.

Sexta die. Sequentia.

AVE, mundi spes, Maria;
 ave, mitis, ave, pia,
 ave, plena gratia;
 Ave, virgo singularis,
 quæ per rubum designaris
 non passum incendia.
 Ave, rosa speciosa,
 ave, Jesse virgula,
 Cujus fructus nostri luctus
 relaxavit vincula.
 Ave, carens simili;
 mundo diu flebili
 reparasti gaudium.
 Ave, cujus viscera
 contra mortis fœdera
 ediderunt Filium.
 Ave, virginum lucerna,
 per quam fulsit lux superna,
 his quos umbra tenuit.
 Ave, virgo de qua nasci
 et de cujus lacte pasci
 Rex cœlorum voluit.
 Ave, gemma cœli luminarium,
 Ave, Sancti Spiritus sacrarium.
 O quam mirabilis
 et quam laudabilis
 hæc est virginitas;
 In qua per Spiritum
 facta Paraclytum
 fulsit fecunditas.
 O quam sancta, quam serena,
 quam benigna, quam amena,
 esse virgo creditur;
 Per quam servitus finitur,
 porta cœli aperitur,
 et libertas redditur.
 O castitatis lilium,
 tuum precare Filium,
 qui salus est humilium;

Ne nos pro nostro vitio
 in flebili iudicio
 subijciat supplicio;
 Sed nos tua sancta prece
 mundans a peccati fæce,
 Collocet in lucis domo,
 amen dicat omnis homo.

Septima die. Sequentia.

HODIERNÆ lux diei
 celebris in matris Dei
 agitur memoria.
 Decantemus in hac die
 semper virginis Mariæ
 laudes et præconia.
 Omnis homo, omni hora,
 ipsam ora, et implora
 ejus patrocinia;
 Psalle, psalle, nisu toto,
 cordis, oris, voce, voto,
 ave, plena gratia;
 Ave, Domina cœlorum,
 inexperta viri thorum,
 parens paris nescia.
 Fecundata sine viro,
 genuisti ¹modo¹ miro
 Genitorem, filia.
 Florens hortus austro flante,
 porta clausa post et ante,
 via viris invia.
 Fusa cœli rore tellus,
 fusum Gedeonis vellus,
 Deitatis pluvia.
 Salve, splendor firmamenti;
 tu caliginosæ menti
 desuper irradias;
 Placa mare, maris stella,
 ne involvat nos procella
 et tempestas obvia.

¹ more.—92. 97. 98.

**Tertia die infra octavas Assumptionis
dicitur Missa in capitulo de
Octava sancti Laurentii.**

Ad Missam: Officium. Ps. 16

PROBASTI, Dómine, cor meum et visitásti nocte: igne me examinásti: et non est invénta in me iníquitas.

Psalmus. Exáudi, Dómine, justítiam meam: inténde deprecationem meam.

Oratio.

BEATI Laurentii martyris tui nos faciat, Domine, passio veneranda lætantes; et ut eam sufficienter recolamus, efficiat promptiores. Per Dominum.

Epistola. Qui parce seminat, **ut supra in die.**

Gradale. Ps. 20 Posuísti, Dómine, super caput ejus corónam de lápide pretióso.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei; et voluntáte labiórur ejus non fraudásti eum.

Allelúya. ℣. Levíta Lauréntius bonum opus operátus est: qui per signum crucis cæcos illuminávit, et thesauros ecclésiæ dedit paupéribus.

Si vigilia in dominica venerit, tunc hac die dicitur sequens

Allelúya. ℣. Levíta Lauréntius bonum opus operátus est: qui per signum crucis cæcos illuminávit.

Secundum Matthæum. c. 10

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Et qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus. Et qui non áccipit crucem suam et séquitur me, non est me dignus.

Qui invénit ánimam suam, perdet illam. Et qui perdiderit ánimam suam propter me, invéniet eam. Qui récipit vos, me récipit. Et qui me récipit, récipit eum qui me misit. Qui récipit prophétam in nómine prophétæ, mercédem prophétæ accípiet. Et qui récipit justum in nómine justí, mercédem justí accípiet. Et quicúnque potum déderit uni ex mínimis istis, cálicem aquæ frigidæ tantum in nómine discípuli; amen dico vobis: non perdet mercédem suam.

Offertorium. Ps. 20 In virtúte tua, Dómine, lætábitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter, desidérium ánimæ ejus tribuísti ei.

Secreta.

BEATI Laurentii martyris tui honorabilem passionem muneribus, Domine, geminatis exsequimur; quæ licet proprii sit memoranda principiis, indesinenter tamen permanet gloriosa. Per Dominum.

Communio. Ps. 20 Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Postcommunio.

SALUTARE nobis, Domine, quæsumus, intercessio beati Laurentii martyris tui præstet auxilium, ut cœlestis mensæ participatio quam sumpsimus, tribuat Ecclesiæ tuæ recensitam lætitiā. Per Dominum.

Sciendum est, quod quodocunque octava sancti Laurentii in dominica contigerit, Missa de ipsa octava in ¹illa dominica¹ in capitulo dicitur, ²et Missa dominicalis in vigilia sancti Bartholomæi in capitulo dicatur;² nisi cum fuerint xxvi. vel xxvii.

¹ illo anno omnino prætermittatur, et Missa dominicalis.—*Grad.*

² non habent 92. 4L. 15. 57.

dominicæ a Deus omnium usque ad Adventum Domini; tunc enim ibi una Missa dominicalis differatur.¹

Dominica infra octavas Assumptionis

ad missam omnia fiant sicut in prima die, more simplicis festi ix. lectionum; ita tamen quod Kýrie, Glória in excelsis, Sequentia, Sanctus, et Agnus per ordinem dicantur.

Quarta die infra octavas

fiat memoria de sancto Agapito martyre.

Oratio.

LÆTÉTUR Ecclésia tua, Deus, beati Agapíti mártiris tui confísa suffrágiis, atque ejus précibus gloriósis et devóta permáneat et secúra consistat. Per Dóminum.

Secreta.

PRO beati Agapiti martyris tui passione veneranda hostias laudis tibi, Domine, immolantes, quæsumus, ut ejus orationibus placeant pro cujus meritis offeruntur. Per Dominum.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine Deus noster, ut sacramenti tui virtute percepta, intercessionem beati Agapiti martyris tui tanto munere digni reddamur. Per Dominum.

Quinta die infra octavas

fiat memoria de sancto Magno martyre.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris; et (intercedente beato Magno martyre tuo) ab hostium nos defende propitiatus incursu. Per Dominum.

Secreta.

OBLATIS tibi, Domine, quæsumus, fidelium tuorum muneribus intende propitius; et ut nullius ²sit² irrita postulatio, nullius inane sit votum, gloriosi martyris tui Magni desideratum nobis præbe subsidium. Per.

Postcommunio.

QUA sancta sumentes, quæsumus, Domine, ut beati Magni martyris tui nos foveant continuata præsidia. Per.

In octava Assumptionis beatæ Mariæ

ad Missam omnia fiant sicut in prima die, more simplicis festi ix. lectionum, et dicitur super Kýrie cantus de Kýrie omnipotens; dicitur etiam Spíritus et alme, a tribus clericis de superiori gradu in superpelliciis ad gradum chori, et dicitur Sanctus cum hac additione, Benedíctus Mariæ Fílius. Et fiat memoria de martyribus Timotheo et Simphoriano.

¹ et Missa de octavis sancti Laurentii in capitulo dicitur. Si octava sancti Laurentii in dominica evenerit et tempus breve fuerit infra inceptionem Historiæ Deus omnium et Adventum Domini, ita quod contineant xxv. dominicæ et infra, tunc Missa de octava omnino prætermittatur et Missa de dominica in capitulo dicitur. De hac materia dictum est supra in magna rubrica post *Deus omnium*; in quibusdam tamen Ordinalibus de Usu Sarum super hac materia, talia datur regula.—Sciendum est quod quodocunque octava sancti Laurentii in dominica contigerit, Missa de ipsis octavis illa die in capitulo dicitur, et Missa de dominica in vigilia sancti Bartholomæi in capitulo dicitur, et nisi cum fuerint xxvi. vel xxvii. dominicæ a Deus omnium usque ad adventum Domini; tunc enim una Missa dominicalis differatur.—*Grad.*

² non habent 92. 94. 97. 98. 4L.

Oratio.

AUXILIUM tuum nobis, quæsumus, Domine, placatus impende; et (intercedentibus beatis martyribus tuis Timotheo et Simphoriano,) dexteram super nos tuæ propitiationis extende. Per Dominum.

Et dicitur ista Sequentia.

AVE, præclara maris stella,
in lucem gentium
Maria divinitus orta.
Euge, cœli porta,
quæ non aperta
veritatis lumen
ipsum solem justitiæ
indutum carne
ducis in orbem.
Virgo, decus mundi,
regina cœli,
præelecta ut sol,
pulchra lunaris ut fulgor,
agnosce omnes
te diligentes.
Te, plenam fide,
virgam almæ stirpis Jesse,
nascituram
prios desideraverunt
patres et prophetæ;
Te, lignum vitæ,
Sacro rorante Pneumate
parituram
divini floris amygdalum
signavit Gabriel;
Tu, agnum, regem,
terræ dominatorem,
Moabitici
de petra deserti
ad montem filiæ
Syon traduxisti;
Tu que furentem

leviathan serpentem,
tortuosumque
et vectem collidens
damnosum crimine
mundum exemisti.
Hinc gentium nos reliquiæ,
tuæ sub cultu memoriæ.
Mirum in modum,
quem es enixa
propitiationis
agnum, regnantem
cœlo eternaliter,
revocamus ad aram
mactandum mysterialiter.

¹Hinc¹ manna verum Israelitis,
veris veri Abrahæ filii
Admirantibus
quondam Moysi
quod typus figurabat
jam nunc abducto
velo datur perspici.
ora virgo nos illo
pane cœli dignos effici.

Fac igni sancto
Patrisque Verbo,
quod rubus ut flamma
tu portasti,
virgo mater facta,
pecuali pelle
discincto pede
mundis labiis
cordeque propinquare.

Fac fontem dulcem
quem in deserto
petra præmonstravit,
degustare,
²quam² sincera fide
renesque succingi
lotos in mari,
anguem æneum
in cruce speculari.

¹ hic.—4L. 15. 57.² cum.—94. 97.

Audi nos, nam te Filius
 nihil negans honorat.
 Salva nos, Jesu, pro quibus
 virgo mater te orat.
 Da fontem vitæ visere;
 da pueros mentis oculos
 in te defigere;
 Christianismi fidem
 operibus redimere;
 beatoque fine
 Ex hujus incolatu,
 sæculi auctor,
 ad te transire.

Secreta.

ACCÉPTA tibi sit, Dómine, sacrátæ ple-
 bis oblátio pro tuórum honóre sanc-
 tórum; quorum se méritis percepisse de
 tribulatióne ¹cognóscit¹ auxiliúm. Per Dó-
 minum.

Postcommunio.

SACRO munere satiati, quæsumus, om-
 nipotens Deus, ut (intervenientibus
²sanctis² martyribus tuis Timotheo et
 Simphoriano, nos omnes sanctorum tuo-
 rum jubeas assisti collegio. Per.

In vigilia sancti Bartholomæi apostoli.

Quære omnia in Communi unius apostoli:
 et fiat memoria de martyribus Timotheo
 et Apollinare cum oratione de Communi.
 Si hæc vigilia in dominica evenerit, nihil
 fiat de vigilia præter memoriam.

In die sancti Bartholomæi apostoli.

Ad Missam: Officium. Ps. 138

IHI autem nimis honoráti sunt
 amíci tui, Deus: nimis confor-
 tátus est principátus eórum.

¹ cognoscat.—92. 98. 4L.

² beatis.—94. 97. 98.

Psalmus. Dómine, probásti me et cogno-
 vísti me: tu cognovísti sessiónem meam et
 resurrectionem meam.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui hujus
 diei venerándam sanctámque lætítiam in
 beáti Bartholomæi apóstoli tui festivitá-
 te tribuísti; da Ecclesiæ tuæ, quæsumus,
 et amáre quod crédidit, et prædicáre quod
 dócuit. Per Dóminum.

Memoria de sancto Audoeni episcopo.

Oratio.

DEUS, qui perennem gloriam sanctis-
 simi confessoris tui atque pontificis
 Audoeni animæ contulisti: tribue, quæsu-
 mus, ejus nos apud te ita patrociniis suble-
 vari, ut cum eo vitam possideamus æter-
 nam. Per Dominum.

Epistola. Jam non estis hospites, in
 Communi, fol. 573.

Gradale. Ps. 18 In omnem terram exívit
 sonus eórum: et in fines orbis terræ verba
 eórum.

℣. Cœli enarrant glóriam Dei: et ópera
 mánuum ejus annúnciat firmaméntum.

Allelúya. ℣. Ps. 138 Nimis honoráti sunt
 amíci tui, Deus: nimis confortátus est
 principátus eórum.

Sequentia. Clare sanctórum, in Commu-
 ni, fol. 574.

Evangelium. Facta est conténtio, in
 Communi, fol. 576.

Credo.

Offertorium. Ps. 44 Constitues eos prín-
 cipes super omnem terram: mémoires
 erunt nóminis tui in omni progénie et ge-
 neratióne.

Secreta.

BEÁTI apóstoli tui Bartholomæi, Dómine, solémnia celebrántes, tuam cleméntiam deprecámur, ut ejus auxílio tua beneficia capiámus, in cujus veneratióne tibi laudis hóstias immolámus. Per Dóminum.

Alia Secreta de sancto Audoeno.

OBLATA, quæsumus, Domine, munera fidelis populi, meritis beatissimi Audoeni confessoris tui atque pontificis tibi reddantur accepta, ut ab omni contagione peccati eisdem quibus famulamur mysterioris clementer emundari mereamur. Per.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. **Matth. 19** Vos qui secúti estis me sedébitis super sedes judicántes duódecim tribus Israel, dicit Dóminus.

Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, salutaribus sacramentis pro solemnitate beati apostoli tui Bartholomæi, supplices deprecamur, ut quæ prædicavit et credamus pariter et sequamur. Per Dominum.

Alia Postcommunio de sancto Audoeno.

MENSÆ cœlestis participatione vegetati, supplices te rogamus, omnipotens Deus, ut sicut de beati Audoeni perpetua glorificatione annua celebritate gaudemus, ita ipsius apud te intercessione ab omni mereamur adversitate defendi. Per Dominum.

Sancti Ruphi martyr.**Ad Missam: Officium. Ps. 36**

IUSTUS non conturbábitur quia Dóminus firmat manum ejus: tota die miserétur et cómmodat: et semen ejus in benedictióne erit: in ætérnum conservábitur.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, ut (beati Ruphi martyr tui intercessionibus confidentes) nec minis adversantium nec ullo conturbemur incursu. Per Dominum.

Epistola. Beátus vir qui in sapiéntia, **in Communi, fol. 579.**

Gradale. Ps. 36 Justus non conturbábitur: quia Dóminus firmat manum ejus.

¶ Tota die miserétur et cómmodat: et semen ejus in benedictióne erit.

Allelúya. ¶ Ps. 111 Beátus vir ¹qui timet Dóminum: in mandátis ejus volet nimis.¹

Evangelium. Nihil opértum, **in Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 20 In virtúte tua, Dómine, lætábitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter: desidérium ánimæ ejus tribuísti ei.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, ob honorem beati Ruphi martyris tui offerimus, suppliciter deprecantes, ut sicut illi præbuiisti sacræ fidei confessionem, sic nobis indulgentiam largiaris et pacem. Per Dominum.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

CÆLESTI munere satiati, quæsumus, Domine Deus noster, ut, beati Ruphi martyris tui meritis, ubique nos adjuves. Per Dominum.

¹ suffert temptationem.—98.

Sancti Augustini *episcopi et doctoris.*

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et princípem fecit eum: ut sit illi sacerdotií dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui beatum Augustinum Ecclesiæ tuæ in exponendis scripturæ sacræ mysteriis doctorem ¹catholicum¹ providisti; da nobis, quæsumus, ejus semper ²et² doctrinis instrui, et oratione fulciri. Per Dominum.

Memoria de sancto Hermete martyre.

Oratio.

DEUS, qui beátum Hermétem mártirem tuum virtúte constántiæ in passioné roborásti; ex ejus nobis imitatione tribue pro amore tuo próspera mundi despícere, et nulla ejus advérsa formidáre. Per Dóminum.

Epistola. Dedit Dóminus, in Communi, fol. 600.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictionibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

℣. Vitam pétii et tribuísti ei: longitúdinem diérum in sáculum sáculi.

Allelúya. *℣. Esai. 35* Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia. Adest nobis dies alma, in Communi, fol. 597.

Evangelium. Vos estis sal terræ, in Communi, fol. 601.

¹ catholicæ.—26.

² non habent 94. 97. 98.

³ celebratur gloriosa solemnitas.—94. 97. 98.

⁴ non habent 92. 94. 97. 98.

Credo.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

SANCTI confessoris tui atque pontificis Augustini nobis, quæsumus, Domine, pia non desit oratio; quæ et munera nostra tibi conciliet, et tuam nobis indulgentiam semper obtineat. Per Dominum.

Alia Secreta de sancto Hermete.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, propitiatus assume; et ut digne tuis famulemur altaribus, sancti Hermitis martyris tui nos intercessione custodi. Per.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigílantem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, salutaria sacramenta, quæsumus, ut ejus nos tribuas subsequi documenta, cujus ³celebramus gloriosa solennia.³ Per.

Alia Postcommunio de sancto Hermete.

REPLÉTI, Dómine, benedictione cœlesti, quæsumus cleméntiam tuam, ut (intercedente beáto Herméte mártire tuo) quæ humíliter gérimus, salúbriter sentiámus. Per.

In Decollatione sancti Johannis Baptistæ.

dicitur Missa ⁴in capitulo⁴ de sancta Sabina virgine statim post primam ante tertiam more solito, et Missa de sancto Johanne post sextam.

De sancta Sabina **virgine.****Ad Missam: Officiū. Ps. 118**

OGNÓVI, Dómine, quia æquitas
judícia tua, et in veritate tua hu-
miliásti me: confige timóre tuo
carnes meas: a mandátis tuis non me re-
péllas.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui
ámblant in lege Dómini.

Oratio.

BEATÆ Sabinæ virginis tuæ et martyris,
Domine, precibus confidentes, quæ-
sumus clementiam tuam, ut ejus meritis
et precibus ad æterna gaudia pervenire va-
leamus. Per.

Epistola. Dómine Deus meus, in **Com-
muni, fol. 605.**

Gradale. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis
tuis: propterea benedixit te Deus in ætér-
num.

℣. Propter veritátem et mansuetúdinem et
justítiam: et dedúcet te mirábiliter dextera
tua.

Allelúya. **℣.** Spécie tua et pulchritúdi-
ne tua: inténde, prospere procéde et regna.

Evangelium. Simile est regnum coelórum
thesáuro, in **Communi, fol. 607.**

Offertorium. Ps. 44 Fíliæ regum in ho-
nóre tuo: ástitit regína a dextria tuis: in
vestítu deauráto circúmdata varietáte.

Secreta.

MUNERIBUS nostris, Domine, te magni-
ficamus oblatis, quæ nobis et beatæ
Sabinæ martyris tuæ patrocínia, et sempi-
terna concilient gaudia. Per Dominum.

Communio. Ps. 118 Príncipes persecúti
sunt me gratis: et a verbis tuis formidá-
vit cor meum; lætábor ego super elóquia

tua: sicut qui invénit spólia multa concu-
pívit ánima mea testimónia tua, Dómine,
et diléxit ea veheménter.

Postcommunio.

REDEMPTIONIS nostræ mysteria cele-
brantes, quæsumus, Domine Deus
noster, ut beatæ Sabinæ martyris tuæ me-
ritis muniamur, et visionis tuæ gloria inef-
fabili fruamur. Per Dominum.

Ad magnam Missam.**Officiū. Ps. 8**

LÓRIA et honóre coronásti eum:
et constituísti eum super ópera
mánuum tuárum.

Psalmus. Dómine Dóminus noster:
quam admirábile est nomen tuum in uni-
vérsa terra.

Oratio.

SANCTI Johánnis Baptistæ et mártiris
tui, Dómine, quæsumus, veneránda
festívitás, salutáris auxilií nobis præstet
augméntum. Per.

**Nulla fiat memoria de sancta Sabina vir-
gine ubi Missa de ea prius cantata fuerit.**

Lectio libri Sapientiæ. Proverb. c. 10 et 11

EXSPECTATIO justorum lætitia: spes au-
tem impiorum peribit. Fortitudo
simplicis via Domini: et pavor his qui
operantur malum. Justus in æternum non
commovebitur: impii autem non habita-
bunt ¹super terram.¹ Os justi parturit sa-
pientiam: et lingua pravorum peribit. La-
bia justi considerant placita: et os impio-
rum perversa. Simplicitas justorum diri-
get eos; et supplantatio perversorum va-
stabit illos. Justitia rectorum ²liberabit²
eos: et in insidiis suis capientur iniqui.
Justus de angustia liberatus est: et trade-
tur impius pro eo. Simulator ore decipit

¹ in terra.—92. 97. 98.² liberavit.—98. 15.

amicum suum: justi autem liberabuntur scientia. In bonis justorum exaltabitur civitas: et in perditione impiorum erit laudatio. In benedictione justorum exaltabitur civitas.

Gradale. Ps. 20 Posuisti, Dómine, super caput ejus corónam de lápide pretiósio.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuisti ei: et voluntáte labiórur ejus non fraudásti eum.

Allelúya. **℣. Marc. 6** Misso Heródes spiculatóre præcépit amputári caput Johánnis in cárcere.

Sequentia. Sancti Baptistæ. **Require supra in Nativitate ejusdem.**

Secundum Marcum. c. 6

IN illo témpore, ¹Misit Heródes rex marnum¹ et ténuít Johánnem, et vinxít eum in cárcerem propter Herodiádem uxórem Philíppi fratris sui; quia dúxerat eam. Dicébat enim Johánnes Heródi; Non licet tibi habére uxórem fratris tui. Heródias autem insidiabátur illi, et volébat occidere eum, nec póterat. Heródes enim metuébat Johánnem, sciens eum virum justum et sanctum: et custodiébat eum. Et audíto eo multa faciébat, et libénter eum audiébat. Et cum dies opportúnus accidisset, Heródes natalis sui cœnam fecit princípibus et tribúnis et primis Galilææ. Et cum introísset filia ipsíus Herodiadis et saltásset, et placúisset Heródi simulque recumbéntibus; rex ait puéllæ; Pete a me quod vis, et dabo tibi. Et jurávit illi: quia quicquid petieris dabo tibi, licet dimídium regni mei. Quæ cum exisset, dixit matri suæ; Quid petam? At illa dixit; Caput Johánnis Baptistæ. Cumque introísset statim cum festinatióne ad regem, petívit dicens; Volo ut prótinus des

mihi in disco caput Johánnis Baptistæ. Et contristátus est res propter jusjurándum, et propter simul discumbéntes, nóluit eam contristári: sed misso spiculatóre præcépit afférri caput ejus in disco. Et decollávit eum in cárcere; et áttulit caput ejus in disco: et dedit illud puéllæ, et puélla dedit matri suæ. Quo audíto discípuli ejus venérunt et tulérunt corpus ejus: et posuérunt illud in monuménto.

Offertorium. Ps. 20 Posuisti, Dómine, in cápíte ejus corónam de lápide pretiósio: vitam petíit a te et tribuisti ei, allelúya.

Secreta.

MÚNERA tibi, Dómine, pro sancti Johánnis Baptistæ et mártiris tui passióne deferimus, qui dum finitur in terris, factus est cœlésti sede perpétuus; quæsumus, ut ejus obténtu nobis proficiant ad salútem. Per.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

CÓNFERAT nobis, Dómine, quæsumus, sancti Johánnis Baptistæ utrúmque solémnitas, ut et magnífica sacraménta quæ sumpsimus, ²précibus² nostris significáta venerémur, et in nobis pótius édita gaudeámus. Per Dóminum.

Sanctorum Felicis et Adaucti martyrum.

Ad Missam: Officium. Ecclus. 44

SAPIÉNTIAM sanctórum narrant pópuli, et laudem eórum núnciat ecclésia: nómina autem eórum vivent in sáculum sáculi.

Ps. 32 Exsultáte justi in Dómino: rectos decet collaudátio.

¹ misit Herodes.—92. 97. 98. 4L. Ipse enim Herodes misit.—V.

² patribus.—92. 4L. 57.

Oratio.

MAJESTATEM tuam, Dómine, súpllices deprecámur, ut sicut nos júgiter sanctórum mártýrum tuórum Félícis et Adaucti commemoratione lætíficas, ita semper supplicatione deféndas. Per Dóminum.

Epistola. Justórum ánimæ in manu Dei sunt, **in Communi, fol. 587.**

Gradale. Sap. 3 Justórum ánimæ in manu Dei sunt: et non tanget illos torméntum malitiæ.

℣. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Allelúya. **℣. Ps. 67** Justi epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

Evangelium. Atténdite a ferménto, **in Communi, fol. 591.**

Offertorium. Ps. 31 Lætámini in Dómino et exsultáte, justi: et gloriámini omnes recti corde.

Secreta.

HOSTIAS, quæsumus, Domine, quas solemniter immolamus pro martyrum commemoratione sanctorum, clementer suscipe; et concede, ut (eorum intercessione in quorum honore offeruntur) veniam delictorum consequi mereamur. Per.

Communio. Matth. 10 Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine, dicit Dóminus: et quod in aure auditis, prædicáte super tecta.

Postcommunio.¹

REFFECTI,¹ Domine, ²sacris muneribus, quæsumus,² ³ut,³ intercedentibus sanctis martyribus tuis, Felice et

¹ repleti.—92. 97. 98.

² quæsumus sacris muneribus.—94. 97.

³ non habent 97. 13.

Adaucto, in gratiarum semper actione maneamus. Per Dominum.

Sanctæ Cuthburgæ virginis non martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

DILEXISTI justítiam et odisti iniquitátem: proptérea unxit te Deus, Deua tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui eximiæ castitatis privilegio famulam tuam Cuthburgam multipliciter decorasti; da nobis famulis tuis, ejus promerente intercessione, utriusque vitæ prosperitatem; ut sicut ejus festivitas nobiscum agitur in terris, ita per ejus interventum nostri memoria apud te semper habeatur in cœlis. Per.

Epistola. Qui gloriátur, **in Communi, fol. 609.**

Gradale. Ps. 44 Dilexisti justítiam: et odisti iniquitátem.

℣. Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ.

Allelúya. **℣. 2 ad Cor. 11** Æmulor enim vos Dei æmulatione: despóndi vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

Evangelium. Símile est regnum cœlórum decem virgínibus, **in Communi, fol. 610.**

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

ALTIARIA tua, Domine, mysticis muneribus cumulamur, majestatem tuam

suppliciter deprecantes, ut ipsius adiuvantibus meritis, carere mereamur cunctis contagiis. Per Dominum.

Communio. Ps. 44 Diffûsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Postcommunio.

CELESTIBUS sacramentis refecti, maiestatem tuam altaribus tuis, Domine, deprecamur inclinati; ut quæ in solemnitate beatæ Cuthburgæ lætanter percepimus (auxilio ejus intercessionis) nobis proficiant ad utriusque profectum salutis. Per.

Sancti Ægidii abbatis.

Ad Missam: Officium. Ps. 36

s justi meditábitur sapiéntiam: et lingua ejus loquétur iudícium: lex Dei ejus in corde ipsius.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

DEUS, qui hodierna die beatum Ægidium confessorem tuum atque abbatem aulam regni cœlestis penetrare fecisti; tribue, quæsumus, ut cujus devote gloriamur meritis, ejus nos sentiamus confoveri suffragiis. Per Dominum.

Memoria de sancto Prisco martyre.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, fortitudo certantium et martyrum palma, solemnitatem hodiernæ diei propitius intuere, et Ecclesiam tuam continua fac celebritate lætari; ut, intercessione beati Prisci martyris tui, omnium in te credentium vota perficias. Per Dominum.

Epistola. Justus cor suum tradet, in **Communi, fol. 602.**

Gradale. Ps. 36 Os justi meditábitur sapiéntiam: et lingua ejus loquétur iudícium.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsius: et non supplantabúntur gressus ejus.

Allelúya. ℣. Ps. 88 Pósui adiutórium super poténtem: et exaltávi electum de plebe mea.

Sequentia. Adest nobis, in **Communi, fol. 597.**

Evangelium. Nemo accéndit lucérnam, in **Communi, fol. 602.**

Offertorium. Ps. 20 Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dómine: et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

Secreta.

MUNERIBUS nostris, Domine, quæsumus (sancti Ægidii confessoris tui atque abbatis intercessione) gratiam tuæ placationis infunde; ut et collata nobis remedia tuearis, et propitius conferenda largiaris. Per Dominum.

Alia Secreta de sancto Prisco.

ALтарibus tuis, Domine, munera pro commemoratione sancti Prisci martyris tui gratanter offerimus, precantes, ut, ipso intercedente, hæc eadem nobis ad cœlestia promerenda proficiant. Per.

Communio. Matth. 24 ²Fidélis servus et prudens, quem constituit dóminus super familiam suam: ut det illis in témpore tritici mensúram.²

Postcommunio.

PROTEGE, Domine, populum tuum de tua misericordia confidentem; et quos cœlestibus refecisti mysteriis, beati

¹ in.—97. 98.

² Beatus servus quem cum venerit Dominus.—97. 98.

Ægidii confessoris tui atque abbatis intercessione, tuis muneribus ¹assequendis¹ ²effice² promptiores. Per Dominum.

Alia Postcommunio de sancto Prisco.

REFFECTAM, Domine, sacræ participationis mysterio, tuere, quæsumus, plebem tuam; ³et³ beati Prisci martyris tui solemnia recolentem coelestis gratiæ⁴ largitate proseguere, ut visibilibus adjuncta solatiis ad invisibilia bona promptius incitetur. Per Dominum.

Translatio sancti Cuthberti episcopi.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis, et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdotií dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut qui beati Cuthberti confessoris tui atque pontificis translationis diem veneramur, per ipsius suffragia, pietatis tuæ semper beneficia consequamur. Per.

Epistola. Ecce sacérdos magnus qui in diébus, *in Communi, fol. 596.*

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

V. Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Allelúya. *V. Esai. 35* Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

¹exsequendis.—94. 97. 98.

²perficie.—94. 97. perficere.—98.

³ita 55P. etc. ut.—4L. 13. 15. 26. 57.

⁴coelesti.—94. 97. 98.

Si fiant ix. lectiones, dicitur Sequentia Adest, *in Communi, fol. 597.*

Evangelium. Homo quidam pégre, *in Communi, fol. 599.*

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

HÆC munera, quæsumus, Domine, beati Cuthberti confessoris tui atque pontificis intercessione sanctifica; et nos famulos tuos a peccatorum omnium maculis clementer emunda. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigílantem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

UT hæc communio nos, Domine, tibi dignos efficiat, beatus Cuthbertus confessor tuus et pontifex, cujus translationis diem veneramur, suffragio, quæsumus, piæ intercessionis obtineat. Per Dominum.

Sancti Bertini *abbatis.*

Ad Missam: Officium. Ps. 36

S justi meditábitur sapiéntiam: et lingua ejus loquétur judícium: lex Dei ejus in cordo ipsíus.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, qui mirabiliter fulges in electis tuis, quos te habitatore glorificare voluisti; da nobis, quæsumus, beati Bertini confessoris tui atque abbatis ita digne solemnia venerari,

ut, ejus suffragantibus meritis, templum tuum mereamur fieri. Per Dominum.

Epistola, Justus cor suum, in **Communi**, fol. 602.

Gradale. **Ps. 36** Os justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur judicium.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsius: et non supplantabuntur gressus ejus.

Alleluya. ℣. **Eccli. 45** Amavit eum Dominus et ornavit eum: stola gloriæ induit eum.

Evangelium. Nemo accendit lucernam, in **Communi**, fol. 602.

Offertorium. **Ps. 20** Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine: et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Secreta.

GRATIA Spiritus Sancti, Domine, quæsumus, hæc munera nostra assumat; et (intercedente beato Bertino Confessore tuo atque abbate) vitam nostram irreprehensibilem custodiat, et nos ad cœlestia regna perducatur. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio. **Matth. 24** Fidelis servus et prudens, quem constituit dominus super familiam suam: ut det illis in tempore tristici mensuram.

Postcommunio.

TRIBUANT nobis, quæsumus, Domine, continuum tua sancta subsidium; quo (beati Bertini confessoris tui atque abbatis precibus) nos ab omnium semper tueantur adversis. Per Dominum.

In Nativitate beatæ Mariæ.

Ad Missum. Officium.

AUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore Mariæ virginis: de cujus nativitate gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Ps. 44 Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Oratio.

SUPPLICATIONEM servorum tuorum, Deus miserator, exaudi; ut qui in nativitate Dei genitricis et virginis congregamur, ejus intercessionibus, a te de instantibus periculis eruamur. Per eundem.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 24

EGO quasi vitis fructificavi suavitatem et odoris, et flores mei fructus honoris et honestatis. Ego mater pulchræ dilectionis et timoris, et magnitudinis et sanctæ spei. In me grátia omnis viæ et veritatis; in me omnis spes vitæ et virtutis. Transite ad me omnes qui concupiscitis me; et a generationibus meis implémini. Spiritus enim meus super mel dulcis, et hereditas mea super mel et favum. Memoria mea in generatione sæculorum. Qui edunt me adhuc esuriunt; et qui bibunt me adhuc sitient. Qui audit me non confundetur; et qui operantur in me non peccabunt. Qui elúcidant me, vitam æternam habebunt.

Alia Epistola per octavas.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 4

O quam pulchra est casta generatio cum claritate. Immortalis est enim memoria illius; quoniam ¹apud Deum nota est et apud homines. Cum præsens est

¹et.—97. 98. V.

imitantur illam, et desiderant eam cum se eduxerit, et in perpetuum coronata triumphat, incoinquinatorum certaminum præmium vincens. Multigena ¹enim¹ impiorum multitudo non erit utilis; et ²spuria vitulamina² non dabunt radices altas, nec stabile firmamentum collocabunt. Et si in ramis in tempore germinaverint, infirmius posita, a vento commovebuntur, et a nimietate ventorum eradicabuntur. Confringentur enim rami inconsummati, et fructus illorum inutiles et acerbi ad manducandum, et ad nihilum apti. Ex iniquis enim omnes filii qui nascuntur, testes sunt nequitie adversus parentes in interrogatione sua. Justus autem si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit.

Et legantur hæ duæ prædictæ Epistolæ alternis vicibus per octavas, videlicet una die, Ego quasi vitis, et altera die, O quam pulchra. Ita tamen quod in die dominica infra octavas et in octava die dicitur, Ego quasi vitis.

Gradale. Ps. 44 Audi, filia, et vide et inclina aurem tuam: quia concupivit rex speciem tuam.

℣. Specie tua et pulchritudine tua: intende, prospere præcede et regna.

Alleluya. ℣. Nativitas gloriosæ virginis Mariæ ex semine Abrahæ orta de tribu Juda: clara ex stirpe David.

Sequens Alleluya. ℣. Per te Dei genitrix dicitur quotidie per octavas nisi in Dominica et in octava die; tunc enim dicitur sicut in prima die.

Alleluya. ℣. Per te, Dei genitrix, nobis est vita perdata data: quæ de cælo suscepisti prolem et mundo genuisti Salvatorem.

Sequentia.

ALLE- coeleste necnon et perenne
-luya,
Dic paraphonista
cum mera symphonia
Tuba et canora
palinodia canta.
Nam omnis usya
hanc Christi genitricem
die ista.
Congaudet exortam
per quam sibi sublatam
capit vitam.
Davidica stirpe sata
Davidis ad sceptrum
est regenda
prole foecundata.
Nec gravidata viscera
sunt tamen per ulla
patris membra
sed ex fide sola.
Ab arce summa
angelus atstat:
Maria, inquit, alma, ave, plena,
Gratia sacra,
et benedicta
foeminas inter omnes, paritura
Regem, qui dira
mortis vincula
Damnavit mira
cum potentia,
Suum plasma
solvens sponte sua,
atque beatam
donans vitam.
Fit mox puella
verbis credula,
Et puerpera
stupet et casta,
Natum gestans

¹ autem.—13. V.

² ita 26. etc. adulterinæ plantationes.—13. 55P. 57.

speciosum forma,
 regentem cuncta
 orbis regna.
 Hæc est virga
 non irrigata,
 sed Dei gratia
 florigera;
 Hæc est sola
 cunctorum hera:
 materna obscurans
 piacula;
¹Velut¹ rosa
 decorans spineta,
 sic quod lædat
 nil habet Maria
 Virgo: Eva
 quod contulit prima,
 Christi sponsa
 effugat Maria.
 O virgo sola
 mater casta,
 nostra crimina
 Solvens, da regna
 quis beata
 regnant agmina;
 Potes enim cuncta
 ut mundi regina, et jura
 Cum Nato omnia
 decernis in sæcla: et ultra
 subnixa es in gloria;
 Cherubin electa
 seraphinque clara agmina;
 Nam juxta Filium
 posita, sedes in dextera,
 virtus, lampas, et sophia;
 Nativitas unde gaudia
 nobis hodie
 affert annua,
 Et resonat camœnis aula

in laude tua,
 virgo Maria.
 Gaudet per climata
 orbis, Ecclesia
 dicens alleluya;
 Quod et palatia
 coeli clamant dindima
 usque dantia præconia.

Initium sancti Evangelii: secundum
 Matthæum.

LIBER generatiōnis Jesu Christi, fili
 lii David, filii Abraham. Abraham
²autem² genuit Isaac, Isaac autem genuit
 Jacob. Jacob autem genuit Judam et fra-
 tres ejus. Judas autem genuit Phares et
 Zaram de Thamar. Phares autem genuit
 Esrom. Esrom autem genuit Aram. Aram
 autem genuit Aminadab. Aminadab au-
 tem genuit Naason. Naason autem genuit
 Salmon. Salmon autem genuit Booz de
 Raab. Booz autem genuit Obeth ex Bu-
 th. Obeth autem genuit Jesse. Jesse au-
 tem genuit David regem. David autem
 rex genuit Salomōnem ex ea quæ fuit
 Uriæ. Salomon autem genuit Róboam.
 Róboam autem genuit Abíam. ³Abía³ au-
 tem genuit ⁴Asam.⁴ Asa autem genuit Jó-
 saphat. Jósaphat autem genuit Joram. Jo-
 ram autem genuit Ozíam. Ozías autem gé-
 nuit Jóathan. Jóathan autem genuit Achaz.
 Achaz autem genuit Ezechíam. Ezechías
 autem genuit Manássen. Manásses autem
 genuit Amon. Amon autem genuit Jo-
 síam. Josías autem genuit Jechoníam et
 fratres ejus in transmigratiōne Babylónis.
 Et post transmigratiōnem Babylónis: Je-
 chonías genuit Saláthiel. Saláthiel autem
 genuit Zoróbabel. Zoróbabel autem gé-
 nuit Abiud. Abiud autem genuit Eliachim.

¹ita 26. etc. venit.—94. 55P. 57.

²non habent 92. 97. 55P. V.

³Abias.—98. 4L. V.

⁴ita 26. etc. Asa.—92. 97. 55P. V.

Elíachim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoch. Sadoch autem genuit Achim. Achim autem genuit Eliud. Eliud autem genuit Eleázar. Eleázar autem genuit Mathan. Mathan autem genuit Jacob. Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ, de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus.

¹Credo.

Quotidie¹ per octavas et in octava legatur

Evangelium: secundum Lucam. c. II

IN illo tempore, Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi; Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. At ille dixit; Quinimo, beati qui audiunt verbum Dei: et custodiunt illud.

Offertorium. Ps. 44 Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in æternum et in sæculum sæculi.

Secreta.

UNIGÉNITI tui nobis, Dómine, succurrat humanitas: ut qui natus de virgine integritatem matris non minuit sed sacravit, in nativitatis ejus sollemniis a nostris nos piaculis exuens, oblationem nostram sibimet faciat esse acceptam, Jesus Christus Dóminus noster. Qui tecum vivit.

Præfatio. Et te in nativitate.

Hæc Præfatio dicitur quotidie per octavas et in octava, quando de sancta Maria dicitur missa.

Communio. Vera fides géniti purgant crimina mundi:

Et tibi virginitas inviolata manet.

Postcommunio.

SÚMPSIMUS, Dómine, celebritatis annuæ votiva sacramenta; præsta quæ-

sumus, ut, intercedente beata Mariá semper virgine, et temporalis nobis vitæ remedia præbeant et æternæ. Per Dóminum.

Quotidie per octavas dicitur eadem Missa cum eisdem Sequentiis, quæ infra octavas Assumptionis suo ordine prætitulata sunt, sed sine Credo: nisi in Exaltatione sanctæ Crucis. Tamen in dominica infra octavas, et in octava si dominica fuerit, dicitur Credo.

Secunda die

fiat memoria de sancto Gorgonio martyre.

Oratio.

SANCTUS Gorgónius martyr tuus, Dómine, sua nos, quæsumus, intercessionem lætificet, et pia faciat solemnitate gaudere. Per.

Secreta.

GRATA tibi sit, Dómine, quæsumus, nostræ servitutis oblatio, quam familiæ tuæ pia defert devotio, ²pro² qua sanctus martyr tuus Gorgónius interveniat. Per Dóminum.

Postcommunio.

FAMÍLIAM tuam, quæsumus, Dómine Deus, suávitatis illa contingat et vegetet; qua in martyre tuo Gorgonio Christi tui bono júgiter odóre pascatur. Per eundem.

Quarta die

memoria de martyribus Protho et Jacinto.

Oratio.

BEATÓRUM mártýrum tuórum Prothi et Jacincti nos, quæsumus, Domine, foveat pretiosa confessio, et pia júgiter intercessio tueatur. Per.

¹ et legatur hac die tantum Credo, nam quotidie.—94. 97. 98.

²non habent 97. 98.

Secreta.

PRO sanctórum mártýrum tuórum Prothi et Jacíncti veneratióne tibi, Dómine, múnera quæ debémus exsolvimus; præsta, quæsumus, ut remédium nobis perpétuæ salútis operéntur. Per Dóminum.

Postcommunio.

AT percépta nos, Dómine, tua sancta puríficent, beatórum mártýrum tuórum Prothi et Jacíncti, quæsumus, ímploret orátio. Per Dóminum.

**Dominica infra octavas Nativitatis
beatæ Mariæ**

cum extra festum Exaltationis sanctæ Crucis evenerit.

Ad missam omnia fiant sicut in prima die, more simplicis festi novem lectionum, ita tamen quod Kýrie, Glória in excélsis, Sanctus et Agnus per ordinem dicantur; et legatur Evangelium, Loquente Jesu.

In Exaltatione sanctæ Crucis.

Ad Missam: Officium. Gal. 6

MOS autem gloriári opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita, et resurrectio nostra: per quem salváti et liberáti sumus.

Ps. 66 Deus misereátur nostri et benedicat nobis: illúminet vultum suum super nos et misereátur nostri.

Kýrie. Lux et orígo, cum suis versibus.

Oratio.

DEUS, qui unigeniti Filii tui, Domini nostri Jesu Christi, pretioso sanguine humanum genus redimere dignatus es; concede propitiis, ut qui ad adorandam

vivificam crucem adveniunt, a peccatorum suorum nexibus liberentur. Per eundem.

Memoria de martyribus Cornelio et Cypriano.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sicut populus Christianus ad sanctorum sacerdotum tuorum Cornelii et Cypriam temporalem concurrit solemnitatem, ita perfruatur æterna; et quod votis celebrat, comprehendat effectum. Per.

Memoria de nativitate beatæ Mariæ.

Oratio. Supplicationem, ut supra.

Epistola. Confido in vobis, in Communi, fol. 580.

Gradale. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem: mortem autem crucis.

¶ Propter quod et Deus exaltávit illum: et dedit illi nomen quod est super omne nomen.

Alleluya. ¶ Dulce lignum, dulces clavos, dúlcia ferens póndera: quæ sola fuísti digna sustinére regem cœlórum et dóminum.

Sequentia.

LAUDES crucis attollamus,
nos qui crucis exsultamus
speciali gloria;
Dulce melos pulset cœlos;
dulce lignum, dulci dignum
credimus melodia.

¹Voce¹ vita non discordet;
cum vox vitam non remordet
dulcis est symphonia;
Servi crucis crucem laudent,
qui per crucem sibi gaudent
vitæ dari munera.

¹ ita 26. etc. voci.—94. 97. 55 P.

Dicant omnes et dicant singuli,
ave, salus totius populi,
arbor salutifera;
O quam felix, quam præclara,
fuit hæc salutis ara
rubens Agni sanguine.
Agni sine macula,
qui mundavit sæcula
ab antiquo crimine;
Hæc est scala peccatorum,
per quam Christus rex cœlorum,
ad se ¹traxit¹ omnia;
Forma cujus hoc ostendit,
quæ terrarum comprehendit
quatuor confinia.
Non sunt nova sacramenta,
nec recenter est inventa
crucis hæc religio;
Ipsa dulces aquas fecit,
per hanc silex aquas ²jecit,²
Moysi officio.
Nulla salus est in domo,
nisi cruce munit homo
superliminaria;
Neque sensit gladium,
nec amisit filium,
quisquis egit talia.
Ligna legens in Sarepta
spem salutis est adepta
pauper muliercula;
Sine lignis fidei
nec lechitus olei
valet nec farinula.
In scripturis sub figuris
ista latent, sed jam patent
crucis beneficia;
Reges credunt, hostes cedunt;
sola cruce Christo duce
hostis ³fugant³ millia.
Ista suos fortiores

semper facit et victores,
morbos sanat et languores,
deprimit dæmonia;
Dat captivis libertatem,
vitæ confert novitatem,
ad antiquam dignitatem
crux reduxit omnia.
O crux, signum triumphale,
mundi vera salus, vale!
inter ligna nullum tale,
fronde, flore, germine.
Medicina Christiana,
salva sanos, ægros sana;
quod non valet vis humana
fit in tuo nomine,
Insistentes crucis laudi,
consecrator crucis audi,
atque servos tuæ crucis
post hanc vitam, verte lucis
transfer ad palatia.
Quos tormento vis servire,
fac tormenta non sentire,
sed cum dies erit iræ
nobis confer et largire
sempiterna gaudia.

Secundum Johannem. c. 12

IN illo témpore, Dixit Jesus turbis Ju-
dæorum; Nunc iudícium est mundi:
nunc princeps hujus mundi ejiciétur fo-
ras. Et ego si exaltátus fúero a terra, óm-
nia traham ad meípsum. Hoc autem di-
cébat, significans qua morte esset moritú-
rus. Respóndit ei turba; Nos audívimus ex
lege, quia Christus manet in ætérnum. Et
quómodo tu dicis, opórtet exaltári Fílium
Hóminis? Et quis est iste Fílius Hóminis?
Dixit ergo eis Jesus; Adhuc módicum lu-
men in vobis est. Ambuláte dum lucem
habétis, ut non ténebræ vos comprehén-
dant Et qui ámbulat in ténebris, nescit

¹ ita 26. etc. trahit.—55P. 57.

² fecit.—15. 57.

³ ita 26. etc. fugat.—97. 15. 55P. Grad.

quo vadat. Dum lucem habétis créдите in lucem, ut filii lucis sitis.

Credo.

Offertorium. Prótege, Dómine, plebem tuam per signum sanctæ crucis ab ómnibus insidiis inimicórum ómnium: ut tibi gratam exhibeámus servitútem, et acceptábile tibi fiat sacrificium nostrum.

Secreta.

DEVOTAS ¹in hoc festo,¹ Domine, humilitatis nostræ preces et hostias misericordiæ tuæ præcedat auxilium; et salutem quam per Evam in ²paradiso ligni² clauserat temerata præsumptio, ligni rursum fides aperiat. Per Dominum.

Alia Secreta de martyribus.

PRÆSTA nobis, omnipotens Deus, ut nostræ humilitatis oblatio, et pro tuorum tibi placeat honore sanctorum, et nos corpore pariter et mente purificet. Per Dominum.

Præfatio. Qui salutem.

Communio. Per lignum servi facti sumus: et per sanctam crucem liberáti sumus; fructus arbóris sedúxit nos: Fílius Dei redémit nos, allelúya.

Postcommunio.

JESU Christi Domini nostri corpore saginati et sanguine per quem crucis est sanctificatum vexillum, quæsumus, Domine Deus noster; ut sicut hanc adorare meruimus, ita perennitatis ejus gloria saluari potiamur affectu. Per eundem Dominum.

Alia Postcommunio de martyribus.

PASCE nos, quæsumus, Domine, tuorum gaudiis ubique sanctorum; quia nostræ salutis augmenta sunt, quoties illis

honos impenditur, in quibus tu mirabilis prædicaris. Per.

In **octava** Nativitatis beatæ Mariæ.

Ad Missam omnia fiant sicut in prima die, more simplicis festi novem lectionum; et dicitur super Kýrie, cantus de Kýrie omnipotens; dicitur etiam Spíritus et alme, ³a tribus clericis de superiori gradu in superpelliciis ad gradum chori. Sequentia, Ave præclara, Evangelium, Loquente Jesu; et dicitur Sanctus cum hac additione, Benedictus Mariæ Fílius. Cætera omnia sicut in prima die.

Eodem die

fiat Memoria de sancto Nichomede martyre.

Oratio.

ADÉSTO, Dómine, pópulo tuo, ut beáti Nichomédis mártiris tui mérita præclára suscipient, ad impetrándam misericórdiam tuam semper ejus patrocíniis ⁴sublevétur.⁴ Per.

Secreta.

SÚSCIPE, Dómine, múnera propítius obláta, quæ majestáti tuæ beáti Nichomédís mártiris tui comméndet orátio. Per.

Postcommunio.

PURÍFICENT nos, quæsumus, Dómine, sacraménta quæ sumpsimus, et, intercedente beáto Nichoméde mártire tuo, a cunctis nos efficiant vítiis absolutos. Per.

¹ non habent 92. 94. 97. 98. 4L.

² paradisi ligno.—94. 98.

³ videlicet sine versu.—Grad.

⁴ adjuvetur.—94. 97. 98. sublevemur.—92. 4L. 15.

Sanctæ Edithæ virginis non martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

DILEXISTI justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ consórtibus tuis.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui fidelibus tuis castitatis ¹exempla¹ præbuiisti, dum de virginem Filium tuum Dominum nostrum nasci voluisti; sanctæ Edithæ virginis tuæ precibus, nobis mentis et corporis tribue puritatem, per quam a te nobis promissam percipiamus felicitatem. Per eundem.

Memoria de martyribus, Eufemia, Lucia, et Geminiano.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Dómine, precibus nostris cum exsultatióne ²profectum:² ut quorum diem passiónis ánnua devotióne recólimus: étiam fidei constántiam subsequámur. Per Dóminum.

Epistola. Qui gloriátur, **in Communi**, fol. 609.

Gradale. Ps. 44 Dilexisti justitiam: et odisti iniquitatem.

℣. Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ.

Allelúya. **℣. 2 ad Cor. 11** Æmulor enim vos Dei æmulatióne: despóndi³ vos uni virginem castam exhibére Christo.

Sequentia. Virginis venerándæ, **in Communi**, fol. 609.

Evangelium. Símile est regnum coelórum decem virgínibus, **in Communi**, fol. 610.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi virgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

SUPER hanc oblationom nostram, quæsumus, Domine, benedictio tua descendat; et ut ipsi tibi hostia placabilis efficiamur, sancta Editha apud te obtineat. Per Dominum.

Alia Secreta de martyribus.

MUNERA populi tui, Domine, propitiatus intende; et sanctorum martyrum tuorum, Eufemiæ, Luciæ, et Geminiani, quorum nobis tribuis solemnitatem celebrare, fac gaudere suffragiis. Per Dominum.

Communio. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Postcommunio.

SPIRITUALIS mensæ, Domine, participatio nobis mentis et corporis fiat salvatio; et sanctæ Edithæ virginis tuæ tibi nos commendet supplicatio. Per Dominum.

Alia Postcommunio de martyribus.

SUMPTIS, Domine, divinis mysteriis, exaudi, quæsumus, preces nostras, et sanctorum martyrum tuorum, Eufemiæ, Luciæ, et Geminiani, quorum solemniter celebramus victoriam, continuis foveamur auxiliis. Per.

¹ exemplum.—92. 4L. 15. 57.

² ita 26. etc. profectum.—94. 97. 98. 15. proventum.—55P. 57.

³ enim.—26. V.

Sancti Lamberti **episcopi et martyris.**

Ad Missam: Officium. Dan. 3

ACERDÓTES Dei, benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde, laudáte Deum.

Psalmus. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

SANCTI Lamberti martyris tui atque pontificis, Domine, 'nos' tibi quæsumus, commendet oratio; et sicut hunc diem ejus gloriosa decorat passio; ita nos ipsius semper muniamur suffragio. Per Dominum.

Epistola. Omnis póntifex, **in Communi, fol. 584.**

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum, óleo sancto² unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei, et bráchium meum confortábit eum.

¶ Nihil proficiet inimícus in eo; et filius iniquitátis non nocébit eum.

Allelúya. ¶ Elégit te Dóminus sibi in sacerdotem magnum: in pópulo suo.

Evangelium. Circuíbat Jesus, **in Communi, fol. 584.**

Offertorium. Ps. 20 In virtúte tua, Dómine, lætábitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter: desidérium animæ ejus tribuísti ei.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, pro commemoratione sancti Lamberti martyris tui atque pontificis offerimus, obsecrantes, ut tua nobis sua intercessione multiplicet beneficia, quem a tui corporis unitate nulla temptatio separavit. Qui vivis.

¹ non habent 97. 98.

² ita 26. etc. meo.—15. 55P.

Communio. Ps. 20 Posuísti, Dómine, super caput ejus corónam de lápide pretiósó.

Postcommunio.

PERCEPTO, Domine, tui corporis et sanguinis sacramento, concede nobis, quæsumus, supplicante beato Lamberto martyre tuo atque pontifice, ita muniri, ut et temporalibus relevemur commodis, et abundemus æternis. Qui vivis.

In vigilia sancti Mathæi apostoli et evangelistæ.

Ad Missam: Officium. Ps. 51

GO autem sicut olíva fructificávi in domo Dómini: sperávi in misericórdia Dei mei, et exspectábo nomen tuum quóniam bonum est ante conspéctum sanctórum tuórum.

Psalmus. Quid gloriáris in malítia: qui potens es in iniquitáte?

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut beáti Mathæi apóstoli tui et evangelistæ quam prævenimus veneránda solémnitas, et devotióne nobis áugeat et salutem. Per Dóminum.

Epistola. Beátus homo qui invénit, **in Communi, fol. 572.**

Gradale. Ps. 91 Justus ut palma florébit: et sicut cedrus Líbani multiplicábitur in domo Dómini.

¶ Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam: et veritátem tuam per noctem.

Si Dominica fuerit, dicitur.

Allelúya. ¶ **Act. 5** Per manus autem apostolórum fiébant signa et prodígia multa in plebe.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 5

IN illo témpore, Vidit Jesus publicánū nómīne Levi sedéntem ad thelóneum, et ait illi; Séquere me. Et relíctis ómnibus, surgens secútus est eum. Et fecit ei convívium magnum Levi in domo sua: et erat turba multa publicánórum et aliórum qui cum illis erant discumbéntes. Et murmurábant Pharisæi et scribæ eórum, dicéntes ad discípulos ejus; Quare cum publicánis et peccatóribus manducatís et bíbitis? Et respóndens Jesus, dixit ad illos; Non egent qui sani sunt médico, sed qui male habent; non veni vocáre justos, sed peccatóres ad poeniténtiam.

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum; et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, munera quæ pro veneratione beati Mathæi apostoli ¹tui¹ et evangelistæ, tuæ offerimus majestati; et præsta, ut cujus solemnia his sacrificiis prævenimus, ejus suffragantibus meritis, quæ tibi sunt placita digno affectu ac devotis mentibus exsequamur. Per Dominum.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo; glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut divino munere satiati, intercedente beato Mathæo apostolo tuo et evangelista cujus solemnia prævenimus, sacris semper et mysteriis renovemur et moribus. Per Dominum.²

¹ non habent 92. 97. 98.

² Si hæc vigilia in Dominica evenierit, Missa de vigilia in capitulo dicitur, cum uno Alleluya de Comuni Apostolorum. Cum vero.—94. 98. 4L. 57.

³ agimus.—94. 97. 98.

Si vero hæc vigilia² in aliqua feria Quatuor temporum contigerit, tunc de vigilia nihil fiat nisi tantum memoria ad Missam de jejunio.

In die sancti Mathæi apostoli.

Ad Missam: Officium. Ps. 138

MHI autem nimis honoráti sunt amíci tui, Deus, nimis confortátus est principátus eórum.

Psalmus. Dómine, probásti me et cognovisti me: tu cognovisti sessiónem meam et resurrectionem meam.

Kýrie eléyson.

Oratio.

BEÁTI Mathæi apóstoli tui et evangelistæ, Dómine, précibus adjuvémur; ut quod possibilitas nostra non óbtinet, ejus nobis intercessióne donétur. Per.

Memoria de sancto Laudo episcopo et confessore.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati Laudi confessoris tui atque pontificis solemnia ³colimus,³ ejus intercessione æternam beatitudinem consequamur. Per.

Epistola. Similitúdo vultus, in **Communi, fol. 577.**

Gradale. Ps. 36 Os justi meditábitur sapiéntiam: et lingua ejus loquétur júdicium.

¶ Lex Dei ejus in corde ipíus: et non supplantabúntur gressus ejus.

Allelúya. **¶. Esai. 41** Primus ad Sion dicet ecce assum: et Hierúsalem evangelístam dabo.

Sequentia. Laus devóta, in Communi, fol. 577.

Secundum Mathæum. c. 9

IN illo tēpore, Cum transíret Jesus, vidit hóminem sedéntem in thelóneo, Matthæum nómine; et ait illi; Séquere me. Et surgens secútus est eum. Et factum est, discumbénte eo in domo, ecce multi publicáni et peccatóres veniéntes discumbébant cum Jesu et discíplis ejus. Et vidéntes Pharisæi, dicébant discíplis ejus; Quare cum publicánis et peccatóribus mánducat magíster vester? At Jesus áudiens, ait; Non est opus valéntibus médicus, sed male habéntibus. Eúntes autem discite, quid est misericórdiam volo, et non sacrificium. Non enim veni vocáre justos, sed peccatóres.

Credo.

Offertorium. Ps. 20 Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam de lápide pretiósó: vitam pétiit et tribuísti ei, Allelúya.

Secreta.

SUPPLICATIÓNIBUS beáti Mathæi apostoli tui et evangelistæ, quæsumus, Dómine, Ecclésiæ tuæ commendétur oblatio; cujus magníficis prædicatióibus eruditur. Per Dóminum.

Alia Secreta de sancto Laudo.

SICUT beatum Laudum confessorem tuum atque pontificem, Domine, ad æternam gloriam transtulisti; sic ipsius meritis, quæsumus, ad salutem nostram hanc præsentem sanctifica hostiam. Per.

Præfatio. Et te, Dómine.

Non dicitur in hac Præfatione ¹per beátos evangelistas, **sed** per beátos apóstolos.¹

¹ ita 26. etc. per beatos apostolos **sed** per beatos evangelistas.—55P.

² non habent 92. 97. 98.

³ ac sociorum.—92. 94. 97. 98.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, venerabile sacramentum, beati Mathæi apostoli tui et evangelistæ festivitate lætantes; quæsumus, ut, suis precibus gloriosis, et credendum nobis jugiter postulet et sequendum, beatus evangelista quod ²prædicavit et ²docuit. Per Dominum.

Alia Postcommunio de sancto Laudo.

REFFECTI mensæ coelestis collatione, quæsumus, Domine Deus noster; ut intercessionem beati Laudi confessoris tui atque pontificis, cujus veneramur solemniam, ab omni nos semper adversitate defendas. Per Dominum.

Sancti Mauricii sociorumque martyrum.

Ad Missam: Officium. Ps. 78

SUNT in conspéctu tuo, Dómine, gémitus compeditórum, redde vicínis nostris séptuplum in sino eórum: víndica sánguinem sanctórum tuórum qui effúsus est.

Psalmus. Deus, venérunt gentes in hereditátem tuam: polluérun't templum sanctum tuum, posuérunt Hierúsalem in pomórum custódiam.

Oratio.

ANNUE, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos sanctórum mártýrum tuórum Mauricii, Exuperii, Candidi, Victoria, Innocéntii et Vitalis, ³sociorúmque³ eorúm-dem lætificet festíva solémnitas; ut quo-

rum suffrâgiis innítimur, natalítiis gloriémur. Per Dóminum.

Epistola. Sancti per fidem, **in Communi**, fol. 586.

Gradale. **Exod. 15** Gloriósus Deus in sanctis; mirábilis in majestáte, fáciens prodígia.

✠ Dêxtera tua, Dómine, gloriificáta est in virtúte: dêxtera manus tua confrégit inimícum.

Allelúya. ✠ Te mártýrum candidátus: laudat éxércitus, Dómine.

Sequentia. Ecce pulchra, **in Communi**, fol. 589.

Evangelium. Descéndens Jesus de monte, **in Communi**, fol. 590.

Offertorium. **Ps. 31** Lætámini in Dómino et exultáte, justi: et gloriámini omnes recti corde.

Secreta.

PRÆSENTES hostias, Domine, quæsumus, merita gloriosa martyrum Thebæorum tibi reddant acceptas; pro quorum tibi pretioso sanguine sunt dicatæ. Per Dominum.

Communio. **Sap. 3** Justórum ánimæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ; visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, cœlestibus sacramentis, quæsumus, ut intercessione sanctorum martyrum tuorum Thebæorum, consequi mereamur veniam delictorum. Per Dominum.

Sanctæ Teclæ virginis non martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

INQUÉBAR de testimoniis tuis in conspéctu regum et non confundébar: et meditábar in mandátis tuis quæ diléxi nimis.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, auctor virtutis et amator virginitatis; da nobis, quæsumus, sanctæ Teclæ virginis tuæ placitis tibi meritis commendari, cujus vita merito castitatis tibi complacuit. Per Dominum.

Epistola. Qui gloriatur, **in Communi**, fol. 609.

Gradale. **Ps. 44** Dilexisti justítiam: et odisti iniquitátem.

✠ Propterea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætitiæ.

Allelúya. ✠ **2 ad Cor. 11** Æmulor enim vos Dei æmulatione: despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

Evangelium. Simile est regnum cœlórum decem virgínibus, **in Communi**, fol. 610.

Offertorium. **Ps. 44** Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.¹

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, preces et munera in honore sanctæ Teclæ virginis tuæ gaudentes; præsta, quæsumus, ut et convenienter hæc agere, et remedium sempiternum valeamus acquirere. Per Dominum.

Communio. **Matth. 13** Simile est regnum cœlórum hómini negotiátóri quæ-

¹ majus.—94. 97. 98.

rénti bonas margarítas; invénta una pretiósá margaríta, dedit ómnia sua et comparávit eam.

Postcommunio.

PROSINT nobis, Domine, quæsumus, sumpta mysteria, pariterque nos, intercedente beata virgine tua Tecla, et a peccatis exuant, et præsiidiis tuæ propitiationis attollant. Per Dominum.

Firmini episcopi et martyris.

Ad Missam: Officium. Dan. 3

ACERDÓTES Dei, benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde, laudáte Deum.

Psalms. Benedícite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei lætitiám pro commemoratione beati Firmini martyris tui atque pontificis fecisti; adesto familiæ tuæ precibus, et da ut cujus hodie festa celebramus, ejus meritis et intercessionibus adjuvemur. Per.

Epistola. Omnis póntifex, **in Communi, fol. 584.**

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

¶ Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Allelúya. **¶ Ps. 88** Inveni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum.

Evangelium. Circuibat Jesus, **in Communi, fol. 584.**

Offertorium. Ps. 88 Inveni David servum meum, et in óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei, et bráchium meum confortábit eum.

Secreta.

INLENDE propitius, quæsumus, Domine, oblata tibi hæc munera; et, deprecatione beati Firmini martyris tui atque pontificis in cujus ea commemoratio- ne deferimus, nosipsos eademque sanctifica. Per Dominum.

Communio. Matth. 25 Dómine, quinque talénta tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum: euge, serve fidélis: quia in pauca fuísti fidélis: supra multa te constituam: intra in gáudium dómini tui.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, in sancti martyris tui atque pontificis Firmini solemnitate cœlestia sacramenta; cujus suffragiis, quæsumus, largiaris, ut quod temporaliter gerimus, æternis gaudiis consequamur. Per Dominum.

Sancti Cypriani episcopi et Justinæ virginis martyrum.

Ad Missam: Officium. Ps. 36

SALUS autem justórum a Dómino: et protéctor eórum est in tēpore tribulatiónis.

Psalms. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio de Communi, fol. 586 vel dicatur sequens

Oratio.

BEATÓRUM mártýrum tuórum Cypriáni et Justinæ nos, Dómine, foveant continuáta præsiidia; quia non désinis propítius intuéri quos talibus auxiliis concésseris adjuvári. Per.

Epistola. Justi autem, **in Communi, fol. 587.**

Gradale. Ps. 78 Vindica, Dómine, sánguinem sanctórum tuórum: qui effúsus est.

¶ Posuerunt mortalia servorum tuorum escas volatilibus cœli: carnes sanctorum tuorum bestiis terræ.

Alleluya. ¶ Ps. 67 Justi epulentur et exsultent in conspectu Dei: et delectentur in lætitia.

Evangelium. Cum persequantur, in Communi, fol. 590.

Offertorium. Ps. 149 Exsultabunt sancti in glória, lætabuntur in cubilibus suis: exsultationes Dei in faucibus eorum.

Secreta.

SANCTORUM martyrum tuorum Cypriani et Justinæ tibi grata confessio et munera nostra commendet et tuam nobis indulgentiam semper imploret. Per Dominum.

Communio. Luc. 5 Multitudo languentium et qui vexabantur a spiritibus immundis veniebant ad eum: quia virtus de illo exibat et sanabat omnes.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut, sanctorum martyrum tuorum Cypriani et Justinæ deprecationibus, sacramenta quæ sumpsimus, ad tuæ nobis proficiant placationis augmentum. Per Dominum.

Cosmæ et Damiani martyrum.

Ad Missam: Officium. Eccli. 44

SAPIENTIAM sanctorum narrant populi, et laudem eorum nunciat ecclesia: nomina autem eorum vivent in sæculum sæculi.

Ps. 32 Exsultate justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

MAGNIFICET te, Domine, sanctorum martyrum tuorum Cosmæ et Damiani beata solemnitas; qua et illis glo-

riam sempiternam et opem nobis ineffabili providentia contulisti. Per Dominum.

Epistola. Benedictus Deus, in Communi, fol. 579.

Gradale. Ps. 33 Clamaverunt justi et Dominus exaudivit eos: et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos.

¶ Juxta est Dominus his qui tribulato sunt corde: et humiles spiritu salvabit.

Alleluya. ¶ Ps. 117 Vox exsultationis et salutis in tabernaculis justorum: et deducet illos in via mirabili.

Evangelium. Elevatis Jesus oculis, in Communi, fol. 590.

Offertorium. Ps. 5 Gloriabuntur in te, omnes qui diligunt nomen tuum, quoniam tu, Domine, benedices justo: Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti nos.

Secreta.

IN tuorum, Domine, pretiosa morte justorum sacrificium illud offerimus, de quo martyrium sumpsit omne principium; quod, quæsumus, ut propitiationis tuæ nobis munus obtineat. Per Dominum.

Communio. Ps. 78 Posuerunt mortalia servorum tuorum, Domine, escas volatilibus cœli: carnes sanctorum tuorum bestiis terræ: secundum magnitudinem brachii tui posside filios mortipunitorum.

Postcommunio.

SIT nobis, Domine, libatio sacramenti tui certa salvatio; quæ cum beatorum martyrum tuorum Cosmæ et Damiani meritis imploratur. Per Dominum.

Michaelis archangeli.

Ad Missam: Officium. Ps. 102

BENEDICITE Dominum, omnes angeli ejus, potentes virtute: qui facitis verbum ejus, ad audiendam vocem sermonum ejus.

Psalmus. Bénedic, ánima mea, Dómino:
et ómnia quæ intra me sunt nómini sancto
ejus.

Kýrie rex splendens, **cum suis versibus.**

Oratio.

DEUS, qui miro órdine angelórum
ministéria hominúmque dispénsas;
concède propítius, ut a quibus tibi mini-
strántibus in coelo semper assístitur, ab his
in terra vita nostra muniátur. Per.

**Lectio libri Apocalypsis beati Johannis
apostoli. c. 1**

IN diébus illis, Significávit ¹Jesus¹ quæ
opórtet fieri cito, loquens per ánge-
lum suum servo suo Johánni, qui testi-
mónium perhíbuit verbo Dei, et testimó-
nium Jesu Christi ²in his² quæcúnque vi-
dit. Beátus qui ³audit et qui legit³ verba
prophétiae hujus: et servat ea quæ in ea
scripta sunt. Tempus enim prope est. Jo-
hánnes septem Ecclésiis quæ sunt in Asia.
Grátia vobis et pax ab eo qui ⁴est et qui
erat⁴ et qui ventúrus est. Et a septem spi-
rítibus qui in conspéctu throni ejus sunt:
et a Jesu Christo qui est testis fidélis,
primogénitus mortuórum, et princeps re-
gum terræ; qui diléxit nos, et lavit nos a
peccátis nostris in ságuine suo.

Gradale. Ps. 102 Benedícite Dóminum
omnes ángeli ejus: poténtes virtúte qui fá-
citis verbum ejus.

℣. Bénedic, ánima mea Dómino: et ómnia
interióra mea nomen sanctum ejus.

Allelúya. **℣. Ps. 137** In conspéctu angeló-
rum psallam tibi, Dómine Deus meus.

Sequentia.

AD celebres, rex coelice, laudes cuncta
Pangat nunc canora
caterva symphonia;
Odas atque solvat
concio tibi nostra,
Cum jam renovantur
Michaelis inclyta ⁵valde⁵ festa,
Per quem lætabunda
perornatur machina mundi tota.
Novies distincta
pneumatum sunt agmina
per te facta,
Sed cum vis facis hæc
flammea ⁶per angelicas
officinas.⁶
Inter primæva sunt hæc nam creata tua,
cum simus nos ultima factura, sed ima-
go tua.
Theologa categorizent symbola nobis hæc
ter tripartita per privata officia,
Plebs angelica: phalanx et archangelica
principans turma: virtus uranica ac po-
testas almiphona,
Dominantia numina divinaque subsellia:
cherubin ætherea ac seraphin ignicoma.
Vos, O Michael,
coeli satrapa:
Gabrielque vera
dans Verbi nuntia,
Atque Raphael
vitæ vernula
conferte nos inter
paradisicolas;
Per quos Patris cuncta
complentur mandata quæ dat
Ejusdem Sophia

¹Deus.—92. 97. 98. 4L. V.

²non habent 92. 97. 98. V.

³legit et qui audit.—97. 98. legit et audit.—V.

⁴erat et qui est.—97. 98.

⁵laude.—92. 94. 4L.

⁶ita 26. etc. ceu rutilantia sydera.—55P. 57.

compar quoque Pnuma: una
 permanens in usya;
 Cui estis administrantia
 Deo millia millium sacra.
 Vices per bis quinas
 bis atque quingenta dena,
 Centena millena
 assistunt in aula, ad quam
 rex ovem centesimam,
 Verbigenam dragmamque decimam
 vestra duxit super algamatha;
 Vos per æthera
 nos per rura ¹dena¹
 Pars electa
 armoniæ vota
 demus hyperlyrica cythara;
 Ut post bella
 Michaelis inclyta,
 Nostra Deo sint
 accepta auream
 circa aram thymiamata;
 Quo in cœlesti jam gloria
 Condecantemus, alleluya.

Secundum Matthæum. c. 18

IN illo tēpore, Accessērunt discipuli
 ad Jesum, dicētes; Quis putas major
 est in regno cœlōrum? Et ādvocans Jesus
 pārvulum, stātuit eum in mēdio eōrum, et
 dixit; Amen dico vobis, nisi convērsi fuē-
 ritis et efficiāmini sicut pārvuli, non intrā-
 bitis in regnum cœlōrum. Quicūque er-
 go humiliāverit se sicut pārvulus iste, hic
 major est in regno cœlōrum. Et qui sus-
 cēperit unum pārvulum talem in nōmine
 meo, me sūscipit. Qui autem scandalizā-
 verit unum de pusillis istis qui in me cre-
 dunt, expedit ei ut suspendātur mola asi-
 nāria in collo ejus, et demergātur in pro-
 fūndum maris. Væ mundo ²ab² scāndalis.

¹ ita 26. etc. devia.—55P. 57.

² a.—97. 26. V.

³ (cf. Apoc. cap. viii. 3, 4 et vide notas Sabatierii.)

⁴ ore.—94.

Necesse est enim ut vēniant scāndala. Ve-
 runtamen væ hōmini illi, per quem scān-
 dalum venit. Si autem manus tua vel pes
 tuus scandalizat te, absconde eum et prōji-
 ce abs te. Bonum est tibi ad vitam ingredi
 débilem aut claudum, quam duas manus
 vel duos pedes habentem mitti in ignem
 ætérnum. Et si óculus tuus scandalizat te,
 érue eum et prōjice abs te. Bonum est ti-
 bi cum uno óculo in vitam intrāre, quam
 duos óculos habentem mitti in gehēnnam
 ignis. Vidéte ne contemnātis unum ex his
 pusillis. Dico enim vobis, quia ángeli eó-
 rum in cœlis semper vident faciē Patris
 mei qui in cœlis est.

Credo.

Offertorium. Apoc. 8³ Stetit ángelus jux-
 ta aram templi habens thuríbulum áu-
 reum in manu sua: et data sunt ei incén-
 sa multa: et ascēdit fumus arómatum in
 conspēctu Dei, allelúya.

Secreta.

QUNUS populi tui, quæsumus, Domi-
 ne, dignanter assume; quod tibi non
 nostris meritis sed sancti archangeli tui
 Michaelis omniumque beatorum spiri-
 tum deprecatione sit gratum. Per Domi-
 num.

Præfatio quotidiana.

Communio. Dan. 3 Benedícite, omnes
 ángeli Dómini Dómino: hymnum dícite
 et superexaltáte eum in sæcula.

Postcommunio.

BEÁTI archángeli tui Michaélis inter-
 ventióne suffulti, súpplīces te, Dó-
 mine, deprecāmur; ut quod ⁴honóre⁴ pro-
 séquimur, contingāmus et mente. Per Dó-
 minum.

Sancti Hieronymi **presbyteri et doctoris.**

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei, benedícite Dóminum: sancti et húmiles corde, laudáte Deum.

Psalmus. Benedícite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

DEUS, qui ¹nobis¹ per beatum Hieronymum confessorem sacerdotemque tuum scripturæ sanctæ veritatem et mystica sacramenta revelare dignatus es; concede, quæsumus, ut cujus natalitia colimus, ejus semper et erudiamur doctrinis et meritis adjuvemur. Per.

Epistola. Dedit Dóminus, **in Communi, fol. 600.**

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

℣. Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Allelúya. **℣. Ps. 88** Pósuí adjutórium super poténtem: et exaltávi eléctum de plebe mea.

Sequentia. Adest nobis dies alma, **in Communi, fol. 597.**

Evangelium. Vos estis sal terræ, **in Communi, fol. 601.**

Credo **dicitur.**

Offertorium. Ps. 88 Invéni David servum meum: et in óleo sancto unxi eum; manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

Secreta.

CLEMENTIA tua, Domine, quæsumus, munera nostra dignanter ²respiciat,² et, beati Hieronymi confessoris et sacerdotis tui deprecatione, per hæc eadem nos placatus purifica. Per Dominum.

Communio. Matth. 25 Dómine, quinque talénta tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum: euge, serve fidélis: quia in pauca fuísti fidélis: supra multa te constituam: intra in gaudium domini tui.

Postcommunio.

PRÆSTA, Domine, quæsumus, ut Ecclesiam tuam beatus sacerdos Hieronymus et fidei doctrinis erudiat, et eruditam divinis mysteriis dignam pia intercessione efficiat. Per Dominum.

Sanctorum Remigii, Germani,
Vedasti et Bavonis **episcoporum.**

Ad Missam: Officium. Ps. 131

SACERDÓTES ejus índuant salutáre: et sancti ejus exsultatíone exsultábunt.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Oratio.

EXAUDI, quæsumus, Domine, populum tuum cum sanctorum confessorum tuorum Remigii, Germani, Vedasti et Bavonis episcoporum tibi patrocínio supplicantem; ut et temporalis vitæ nos tribuas pace gaudere, et ³æternum³ reperire subsidium. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

¹ nos.—97. 98.

² aspiciat.—94. 97. 98.

³ æternæ.—92. 94. 98.

Memoria de sancto Meloro martyre.**Oratio.**

ADDESTO, Domino, supplicationibus nostris, et intercessionem beati Melori martyris tui perpetuam nobis misericordiam benignus impende. Per Dominum nostrum.

Epistola. Plures facti sunt, **in Communi**, fol. 604.

Gradale. Ps. 131 Sacerdotes ejus induant salutem: et sancti ejus exultatione exultabunt.

V. Illuc producam cornu David: paravi lucernam Christo meo.

Alleluya. **V.** Sap. 3 Fulgebunt justi: et tanquam scintillae in arundinetis discurrent in aeternum.

Nulla dicitur Sequentia, licet novem lectiones habeantur.

Evangelium. Sint lumbi, **in Communi**, fol. 604.

Offertorium. Ps. 149 Exultabunt sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis: exultationes Dei in faucibus eorum.

Secreta.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, et tuorum respice oblationes fidelium; ut tibi gratæ sint in tuorum festivitate sanctorum, et nobis conferant tuæ propitiationis auxilium. Per Dominum.

Alia Secreta de sancto Meloro.

PRÆSENTIA munera, Domine, quæsumus, serena pietate intueri; ut Sancti Spiritus perfundantur benedictione, quatenus illam validius in nostris cordibus dilectionem infundant, per quam sanctus Melorus martyr tuus omnia corporis tormenta devicit. Per Dominum nostrum. In unitate ejusdem.

¹in.—92. 97. 98. 4L. 15.

Communio. Johan. 15 Ego vos elegi de mundo: ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat.

Postcommunio.

REPLETI sacramento reparationis humanæ¹ festivitate sanctorum confessorum tuorum Remigii, Germani, Vedasti, et Bavonis, quæsumus, Domine Deus noster, ut sicut munera nobis dignaris præbere cœlestia, sic per eadem tribuas nos donis inhærere cœlestibus. Per Dominum.

Alia Postcommunio de sancto Meloro.

QUOS refecisti, Domine, cœlesti mysterio, ab omnibus, quæsumus, propitiatus absolve delictis; ut intercedente beato Meloro martyre tuo, divino munere purificatis mentibus perfruamur. Per Dominum.

Sancti Leodegarii episcopi et martyris.

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SACERDOTES Dei, benedicite Dominum: sancti et humiles corde, laudate Deum.

Psalmus. Benedicite omnia opera Domini Domino: laudate et superexaltate eum in sæcula.

Oratio.

DEUS, qui hodierna die beatum Leodegarium martyrem tuum atque pontificem gloria et honore coronasti; tribue nobis propitius, ut qui gloriam non meremur, indulgentiam, ipso interveniente, consequamur. Per Dominum.

Ad Timothæum. 2 et 3

CHARÍSSIME, Memor esto Jesum Christum resurrexisse a mortuis ex sémi-

ne David, secúndum evagélium meum, in quo labóro usque ad víncula quasi male operans: sed verbum Dei non est alligátum. Ideo ómnia sustíneo propter eléctos, ut et ipsi salútem consequántur quæ est in Christo Jesu cum glória coelésti. Tu autem assecútus es meam doctrínam, institutioném, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectioném, patiéntiam, persecutiónes, passiónes, quália mihi facta sunt Antiochiæ, Ycónio, Lystris, quales persecutiónes sustínui, et ex his ómnibus me erípuit Dóminus. Et omnes qui pie volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur.

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum, óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

℣. Nihil proficiet inimícus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Allelúya. ℣. Elégit te Dóminus sibi in sacerdotem magnum: in pópulo suo.

Evangelium. Qui vos audit, **in Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut beati Leodegarii martyris tui atque pontificis suffragio tua in nobis munera tuearis, pro cuius honoranda confessione hostias tibi laudis offerimus. Per Dominum nostrum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigilántem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constitúet eum.

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

Postcommunio.

REFFECTI participatione muneris sacri, quæsumus, Domine Deus noster, ut intercedente beato Leodegario martyre tuo atque pontifice, cuius exsequimur cultum, sentiamus effectum. Per Dominum.

Sanctæ Fidis **virginis et martyris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 118

LOQUÉBAR de testimoniis tuis in conspéctu regum et non confundébar: et meditábar in mandátis tuis quæ diléxi nimis.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

DEUS, qui præsentem diem beatæ Fidis virginis ¹tua¹ martyrio facis esse solemnem; præsta Ecclesiæ tuæ, ut cuius meritis gloriatur, ejus precibus adjuvetur. Per Dominum.

Epistola. Domine Deus meus, **in Communi, fol. 605.**

Gradale. Ps. 44 Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde, prospere procéde et re-gna.

℣. Propter veritátem et mansuetúdinem et justítiam: et dedúcet te mirabíliter dextera tua.

Allelúya. ℣. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit.

Evangelium. Símile est regnum coelórum thesaúro **in Communi, fol. 607.**

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, preces et hostias, meritis beatæ Fidis virginis ac martyris tibi dicatas; et concede ut nobis ejus

sint supplicatione salutare, cujus sunt veneratione solemnes. Per Dominum.

Communio. *Matth. 13* Símile est regnum cœlorum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretíosa margaríta, dedit ómnia sua et comparávit eam.

Postcommunio.

SACRI altaris participatione refecti, tuam, Domine, misericordiam suppliciter exoramus; ut qui hæc in beatæ Fidis virginis et martyris tuæ veneratione percepimus, ejus nos confoveri suffragiis sentiamus. Per Dominum.

Sanctorum Marci, Marcelli, et Apulei.

Ad Missam: Officium. *Ps. 36*

ALUS autem justorum a Domino: et protector eorum est in tempore tribulationis.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

SANCTORUM mártýrum tuorum Marci, Marcélli et Apuléi nos, Dómine, quæsumus, beáta mérita proseguántur; et tuo semper fácient amóre fervéntes. Per Dóminum.

Epistola. Sancti per fidem vicérunt, in **Communi**, fol. 586.

Gradale. *Sap. 3* Justórum animæ in manu Dei sunt: et non tanget illos torméntum malítiæ.

¶ Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Allelúya. ¶ *Ps. 67* Mirábilis Dóminus noster in sanctis suis.

Evangelium. Cum audiéritis, in **Communi**, fol. 591.

Offertorium. *Ps. 149* Exsultábunt sancti in glória, lætabúntur in cubílibus suis: exsultatíones Dei in fáucibus eórum.

Secreta.

QAJESTÁTEM tuam nobis, Dómine, quæsumus, hæc hóstia ¹immolánda reddat placátam, tuórum digna postulatióne sanctórum, in quorum commemoratióne defértur. Per Dóminum.

Communio. *Sap. 3* Justórum animæ in mano Dei sunt: et non tanget illos torméntum malítiæ: visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Postcommunio.

SACRAMÉNTIS, quæsumus, Dómine, muniámur accéptis; et, sanctórum mártýrum tuórum Marci, Marcélli, et Apuléi méritis, contra irruéntes nequítias armis cœléstibus protegámur. Per Dóminum.

Sancti Dionysii sociorumque ejus **martyrum.**

Ad Missam: Officium. *Ps. 78*

INTRET in conspectu tuo, Dómine, gémitus compeditórum, redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum: víndica sánguinem sanctórum tuórum qui effúsus est.

Psalmus. Deus, venérunt gentes in hereditátem tuam: polluérun't templum sanctum tuum: posuérun't Hierúsalem in pómorum custódiam.

Oratio.

DEUS, qui hodiérna die beátum Dionýsium virtúte constántiæ in passióne roborásti, quique illi ad prædicándum géntibus glóriam tuam Rústicum et Eleuthérium sociáre dignátus es; tribue nobis,

¹ placatam reddat immolanda.—4L. 15. 57. reddat immolanda placatam.—92.

quæsumus, ex eórum imitatione pro amore tuo prospera mundi despícere, et nulla ejus adversa formidáre. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 17

PAULUS cum Athenis Sylam et Timotheum exspectaret, incitabatur spiritus ejus in ipso, videns idolatriæ deditam civitatem. Disputabat ergo in synagoga cum Judæis et idola colentibus et in foro per omnes dies ad eos qui audierant. Quidam autem Epicurei et Stoici¹ philosophi ²et Dionysius² disserebant cum eo, et quidam dicebant; Quid vult ³seminator verborum³ hic ⁴disserere⁴? Alii vero ⁵dicebant⁵; Novorum dæmoniorum videtur annunciator esse: quia Jesum et resurrectionem annunciabat eis. Et apprehensum eum ad Ariopagum duxerunt, dicentes; Possumus scire quæ est hæc nova quæ a te dicitur doctrina? Nova enim quædam infers auribus nostris: volumus ⁶enim⁶ scire quidnam velint hæc esse, Athenienses autem omnes et advenæ hospites cum Dionysio ad nihil aliud vacabant, nisi aut discere aut aliquid audire novi. Stans autem Paulus in medio Ariopagi, ait; Viri Athenienses, per ómnia quasi superstitiosos vos vídeo. Præteriens enim et videns simulácra vestra, invéni et aram in qua scriptum erat: Ignóto Deo. Et quis est ille incognitus Deus? Quod ergo ignorantes cólitis, hoc ego an-

núncio vobis. Deus qui fecit mundum et ómnia quæ in eo sunt, hic coeli et terræ cum sit dóminus, non in manufactis templis hábitat, nec mánibus humanis cólitur indigens áliquo, cum ipse det ómnibus vitam et inspirationem et ómnia. Fecitque ex uno omne genus hóminum inhabitáre super univérsam fáciem terræ, definíens statúta témpora, et términos habitatiónis eórum, quærere Deum, si forte attréctent eum aut invéniant, quamvis non longe sit ab unoquoque nostrum. In ipso enim vívimus, et movémur et sumus: sicut ⁷et⁷ quidam vestrórum poetárum dixérunt: Ipsíus enim ⁸et creatúra⁸ et genus sumus. Genus ergo cum simus Dei, non debémus æstimáre auro ⁹aut⁹ argénto aut lápidi sculptúræ artis et cogitatiónis hóminum Divínium esse símile. Et témpora quidem hujus ignorántiæ despiciens Deus, nunc annúnciat homínibus, ut omnes ubique pœniténtiam agant, eo quod státuit diem in qua judicatúrus est orbem in æquitáte in viro in quo státuit, fidem præbens ómnibus súscitans eum a mórtuis. Cum audísent autem resurrectionem mortuórum, quidam ¹⁰quidem¹⁰ irridébant, quidam vero dixérunt; Audiámus te de hoc íterum. Sic Paulus exívit de médio eórum. Quidam ¹¹vero¹¹ viri adhæréntes ei credidérunt: in quibus et Dionýsius Ariopagíta crédidit in Dóminum Jesum Christum.

Gradale. Exod. 15 Gloriósus Deus in

¹ ita 55P. etc. et.—97. 98. 26.

² ita 26. etc. non habent 55P. V.

³ ita 26. etc. seminiverbius.—55P. 57. V. semiverbius.—92.

⁴ ita 26. etc. dicere.—92. 97. 55P. 57. V.

⁵ non habent 92. 97. 98. V.

⁶ ita 26. etc. ergo.—92. 55P. V.

⁷ non habent 4L. 13. 15.

⁸ non habent 98. 4L. V.

⁹ et.—97. 26.

¹⁰ non habent 98. 13. 57.

¹¹ autem.—92. 97. 98.

sanctis: mirábilis in majestáte, fáciens prodígia.

¶ *Déxtera tua, Dómine, gloriíficata est in virtúte: déxtera manus tua confrégit inimícum.*

Allelúya. ¶ *Ps. 67* Justi epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

Sequentia. Ecce pulchra, *in Communi*, fol. 589.

Evangelium. Descéndens Jesus de monte, *in Communi*, fol. 590.

Offertorium. *Ps. 31* Lætámini in Dómino et exsultáte, justí: et gloriámini omnes recti corde.

Secreta.

OFFERENDORUM tibi munerum, Deus, auctor et dator; præsta, quæsumus, ut hoc sacrificium singulare quod sanctis tuis in passione contulit caritatem, nobis tribuat ¹devotionis¹ præsidium. Per Dominum.

Communio. *Luc. 5* Multitúdo languéntium et qui vexabántur a spirítibus inmúndis veniébant ad eum: quia virtus de illo exíbat et sanábat omnes.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, votiva mysteria, deprecantes clementiam tuam; ut eorum nobis fiant deprecatione salutaria quorum passionis celebramus gloriosa solemnia. Per Dominum.

Sancti Gereonis sociorumque ejus
martyrum.

Ad Missam: Officium. *Ps. 67*

USTI epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

¹ in devotione.—92. 94. 98.

² sociorumque ejus.—92. 94. 98. 4L. 15. 57.

Psalmus. Exsúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut sicut sanctorum martyrum tuorum Gereonis, Victoris, Cassii, Florentii, sociorumque eorum nos natalitia celebranda non deserunt; ita jugiter suffragia comitentur. Per Dominum.

Epistola. Sancti per fidem, *in Communi*, fol. 586.

Gradale. *Sap. 3* Justórum ánimæ in manu Dei sunt: et non tanget illos torméntum malítiæ.

¶ Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Allelúya. ¶ *Sap. 10* Reddet Deus mercédem labórum sanctórum suórum: et dedúcet eos in via mirábili.

Evangelium. Cum audiéritis, *in Communi*, fol. 591.

Offertorium. *Ps. 67* Mirábilis Deus in sanctis suis: Deus Israel, ipse dabit virtutem et fortitúdinem plebi suæ; benedíctus Deus, allelúya.

Secreta.

MUNERA plebis tuæ, Domine, quæsumus, beatorum martyrum tuorum Gereonis ²Victoris, Cassii, Florentii, sociorumque eorum² fiant tibi grata suffragiis; ut quorum triumphí tuo nomini proferuntur, ipsorum digna perficiantur et meritis. Per Dominum.

Communio. *Sap. 3* Justórum ánimæ in mano Dei sunt: et non tanget illos torméntum malítiæ: visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Postcommunio.

ADESTO, Domine, populo tuo cum sanctorum tuorum Gereonis, Victoris, Cassii, Florentii, sociorumque eorum patrocinio supplicanti; ut quod propria fiducia non præsūmit, suffragantium meritis consequatur. Per Dominum.

Sancti Nigassii sociorumque ejus
martyrum.

Ad Missam: Officium. Ps. 131

ACERDÓTES ejus índuant salutáre: et sancti ejus exsultatíone exsultábunt.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei solemnitatem in honore sanctorum martyrum tuorum Nigassii, Quirini et Scuviculi consecrasti; adesto familiæ tuæ precibus, et dona, ut quorum festa celebramus, eorum meritis et auxilio sublevemur. Per Dominum.

Epistola. Rememorámini, in Communi, fol. 587.

Gradale. Ps. 131 Sacerdótes ejus índuant salutáre: et sancti ejus exsultatíone exsultábunt.

¶ Illuc prodúcā cornu David: parávi lucernam Christo meo.

Allelúya. ¶ Sap. 3 Fulgebunt justī: et tanquam scintillæ in arundinétō discurrent in ætérnum.

Evangelium. Cum persequéntur vos, in Communi, fol. 590.

Offertorium. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória, lætabúntur in cubilibus suis: exsultatíones Dei in faucibus eórum.

Secreta.

PRECES, Domine, tuorum respice oblationesque fidelium; ut et tibi gratæ sint pro tuorum honore sanctorum Nigassii, Quirini et Scuviculi, et nobis conferant tuæ propitiationis auxilium. Per Dominum.

Communio. Johan. 15 Ego vos elégi de mundo: ut eátis et fructum afferátis, et fructus vester máneat.

Postcommunio.

SANCTORUM martyrū tuorum, Domine, Nigassii, Quirini et Scuviculi intercessione placatus; præsta, quæsumus, ut quæ temporali celebramus actione, perpetua salvatione capiamus. Per Dominum.

Translatio sancti Edwardi regis et
confessoris.

Ad Missam: Officium.

GAUDEÁMUS omnes in Dómino diem festum celebrántes sub honóre Edwárdi confessorís: de cuius translatíone gaudent ángeli et collaudant Fílium Dei.

Ps. 32 Exsultáte justī in Dómino: rectos decet collaudátio.

Oratio.

DEUS, qui beátum regem Edwárdum confessorē tuum æternitátis glória coronásti: fac nos, quæsumus, ita eum venerári in terris, ut cum eo regnāre possimus in cœlis. Per Dóminum.

Epistola. Justus cor suum, in Communi, fol. 602.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósō.

¶ Vitam pétii et tribuísti ei: longitúdinem diérū in sǽculum sǽculi.

Allelúya. **℣. Esai. 35** Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia. Adest nobis, **in Communi, fol. 597.**

Evangelium. Nemo accendit, **in Communi, fol. 602.**

Credo.

Offertorium. Ps. 20 Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam de lápide pretióso: vitam pétiit a te et tribuísti ei, allelúya.

Secreta.

SACRIS altaribus assistentes nos, Domine, quæsumus, Spiritus Sancti luce perfunde; ut quod tibi in honore beati regis Edwardi devote offerimus, nobis, ipso interveniente, fiat remedium salutare. Per Dominum. in unitate ejusdem.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo; glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

ITALIS alimoníæ convivio saginati, quæsumus, Domine Deus noster, ut, beati regis Edwardi confessoris tui suffragantibus meritis, cœlestis convivii mereamur esse participes. Per Dominum.

Vel dicuntur ad Missam de sancto Edwardo in Translatione ejusdem hæ tres Orationes.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui beatum regem Edwardum sanctorum collegio sociasti; concede, propitijs, ut qui gloriam translationis ejus recolimus insignia, ipsius apud te sentiamus paternitatem. Per Dominum.

Secreta.

QUOS beati regis Edwardi translatio sancta lætificat, tua nos, Domine, gratia reddat lætiores; et tribuat in hoc

sacrificio præsentíæ tuæ dulcedinem toto corde sentire. Qui vivis et regnas.

Postcommunio.

UT nobis salutem conferant sacramenta quæ sumpsimus, beatissimus rex Edwardus confessor tuus, Domine, pro nobis intercessor existat, de cujus veneranda translatione tribuis nos annua devotione lætari. Per.

Sancti Calixti papæ et martyris.

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei, benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde, laudáte Deum.

Psalmus. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula. Glória Patri.

Oratio.

DEUS, qui nos cónspicis ex nostra infirmitate deficere; ad amórem tuum nos misericórditer per sancti Calixti mártiris tui atque pontíficis exémpula restáura. Per Dóminum.

Epistola. Doctrínis váriis, **in Communi, fol. 584.**

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum, óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

℣. Nihil proficiet inimícus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Allelúya. **℣.** Elégit te Dóminus sibi in sacerdotem magnum: in pópulo suo.

Evangelium. Vigiláte quia nescítis, **in Communi, fol. 599.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

MYSTICA nobis, Dómine, prosit oblátio, quæ per sancti Calixti méritum nos et a reátibus nostris expédíat, et perpétua salvatióne confirmet. Per Dóminum.

Communio. *Matth. 24* Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénierit vigilántem; amen dico vobis, super ómnia bona sua constitúet eum.

Postcommunio.

PRÆSTA, Domine, quæsumus, ut cujus passionis memoriam sacramenti participatione recolimus, fidem proficiendo sectemur. Per.

Sancti Wlfranni **episcopi et**
confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis: et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdótii díginitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Wlfranni confessoris tui atque pontificis veneranda solemnitas et devotionem nobis augeat et salutem. Per Dóminum.

Epistola. Ecce sacérdos magnus, **in Comuni, fol. 596.**

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

¶ Vitam pétii et tribuísti ei: longitúdinem diérum in sæculum sæculi.

Allelúya. **¶ Esai. 35** Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia. Adest nobis, **vel** Alma chorus, **in Comuni, fol. 597 vel 598.**

Evangelium. Homo quidam péregre, **in Comuni, fol. 599.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, munera populi tui in sancti Wlfranni confessoris tui atque pontificis honore oblata; et tuæ testificatio veritatis nobis proficiat ad salutem. Per.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénierit vigilántem: amen dico vobis super ómnia bona sua constitúet eum.

Postcommunio.

QUOS tuis, Domine, reficis sacramentis, sancti Wlfranni confessoris tui atque pontificis attolle benignus suffragiis; ut nostræ redemptionis effectum et mysteriis capiamus et moribus. Per Dóminum.

Sancti Michaelis **in monte Tumba.**

Ad Missam: Officium. Ps. 102

BENEDÍCITE Dóminum, omnes ángeli ejus, poténtes virtúte: qui fácitis verbum ejus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Psalmus. Bénedic, ánima mea, Dómino: et ómnia quæ intra me sunt nómini sancto ejus.

Kýrie rex spléndens. **Et dicitur absque versibus.**

Oratio.

DEUS, qui miro órđine angelórum ministéria hominúmque dispénsas; concéde propítius, ut a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur. Per.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis
apostoli. c. 12

FACTUM est prælium magnum in cœlo: Michael et angeli ejus præliabantur cum dracone. Et draco pugnabat et angeli ejus: et non prævaluerunt, neque locus inventus est eorum amplius in cœlo. Et projectus est draco ille magnus, serpens antiquus, qui vocatur diabolus et sathanas, qui seducit universum orbem. Et projectus est in terram, et angeli ejus cum illo missi sunt. Et audiui vocem magnam in cœlo dicentem; Nunc facta est salus et virtus et regnum Dei nostri et potestas Christi ejus; quia projectus est accusator fratrum nostrorum, qui accusabat illos ante conspectum Dei nostri die ac nocte. Et ipsi vicerunt illum propter sanguinem Agni et propter verbum testimonii sui, et non dilexerunt animas suas usque ad mortem. Propterea lætamini, cœli et qui habitatis in eis.

Gradale. Ps. 102. Benedicite Dóminum omnes ángeli ejus: poténtes virtúte qui fáctis verbum ejus.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino: et ómnia interióra mea nomen sanctum ejus.

Allelúya. ℣. Concússum est mare et contrémuit terra: ubi archángelus Michael descendébat de cœlo.

Non dicitur Sequentia.

Evangelium. Accessérunt discípuli, **ut supra in alio festo.**

Credo.

Offertorium. Apoc. 8. Stetit ángelus juxta aram templi habens thuríbulum aureum in manu sua: et data sunt ei incénsa multa: et ascéndit fumus aromátum in conspéctu Dei, allelúya.

Secreta.

QUINUS populi tui, quæsumus, Domine, dignanter assume; quod tibi non

nostris meritis sed sancti archangeli tui Michaelis omniumque beatorum spirituum deprecatione sit gratum. Per Dominum.

Præfatio quotidiana.

Communio. Dan. 3. Benedicite, omnes ángeli Dómini Dómino: hymnum dicite et superexaltáte eum in sǽcula.

Postcommunio.

BEÁTI archángeli tui Michaélis interventióne suffúlti, súppliques te, Dómine, deprecámur; ut quos honóre proséquimur, contingámus et mente. Per Dóminum.

Sanctæ Etheldredæ **virginis non martyris.**

Ad Missam: Officium. Ps. 44

DILEXISTI justítiam et odisti iniquitátem: proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, auctor virtutis et amator virginitatis; da nobis, quæsumus, sanctæ Etheldredæ virginis tuæ placitis tibi meritis commendari, cujus vita merito castitatis tibi complacuit. Per Dominum.

Epistola. Qui gloriátur, **in Communi, fol. 609.**

Gradale. Ps. 44. Dilexisti justítiam: et odisti iniquitátem.

℣. Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ.

Allelúya. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Sequentia. Virginis venerandæ, in **Communi**, fol. 609.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem virginibus, in **Communi**, fol. 610.

Offertorium. Ps. 44 Offerentur regi virgines post eam: proximæ ejus offerentur tibi.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, preces et munera in honore sanctæ Etheldredæ virginis tuæ gaudentes; præsta, quæsumus, ut et convenienter hæc agere et remedium sempiternum valeamus acquirere. Per Dominum.

Communio. Ps. 44 Diffûsa est grátia in lábiis tuis: propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Postcommunio.

PROSINT nobis, Domine, quæsumus, sumpta mysteria, pariterque nos (intercedente beata virgine tua Etheldreda) et a peccatis exuant, et præsidiis tuæ protectionis attollant. Per Dominum.

Sancti Lucaë evangelistæ.

Ad Missam: Officium. Ps. 36

s justi meditabitur sapiéntiam: et lingua ejus loquétur judícium, lex Dei ejus in corde ipsius.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

INTERVÉNIAT pro nobis, Dómine, quæsumus, sanctus¹ Lucas evangelísta; qui crucis mortificatióem júgiter in suo corpore pro tui nóminis honóre portávit. Per Dóminum.

¹ tuus.—92. 94. 97. 98. 4L. 57.

² præstitisti.—94. 97. 98.

³ ejus.—92. 94. 97. 98.

Memoria de sancto Justo.

Oratio.

DEUS, qui beato Justo talem fortitudinem² tribuisti,² ut in puerili corpusculo gloriosum pro tuo amore subiret martyrium; concede propitius, ut, ³ipsius³ intercedentibus meritis, ab omnibus nos absolvas peccatis. Per.

Epistola. Similitúdo vultus, in **Communi**, fol. 577.

Gradale. Ps. 36 Os justi meditabitur sapiéntiam: et lingua ejus loquétur judícium.

¶ Lex Dei ejus in corde ipsius: et non supplantabúntur gressus ejus.

Allelúya. ¶ Esai. 41 Primus ad Sion dicet ecce assum: et Hierúsalem evangelístam dabo.

Sequentia. Laus devota, in **Communi**, fol. 577.

Evangelium. Designávit Dóminus, in **Communi**, fol. 578.

Credo.

Offertorium. Ps. 20 Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam de lápide pretióso: vitam petíit a te et tribuísti ei, Allelúya.

Secreta.

DONIS cœléstibus da nobis, quæsumus, Dómine, libera mente servíre; ut múnera quæ deférimus, interveniénte beáto Luca evangelísta, et medicínam nobis operéntur et glóriam. Per.

Alia Secreta de sancto Justo.

SICUT divinæ potentiæ glóriam munera pro beati Justi martyrio oblata testantur; sic nobis effectum, Domine, quæsumus, tuæ salvationis impendant. Per.

Præfatio. Et te, Dómine.

Non dicitur in hac Præfatione per beátos evangelístas, **sed** per beátos apóstolos.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut id quod de sancto altári tuo percépimus, précibus beáti evangelístæ tui Lucas, salvíficet ánimas nostras, per quod semper tuti esse póssimus. Per Dóminum.

Alia Postcommunio de sancto Justo.

REFFECTI, Domine, benedictione cœlesti, quæsumus ut, per intercessionem beati Justi martyris tui, medicina sacramenti et corporibus nostris prosit et mentibus. Per Dominum.

Sanctæ Fredeswidæ virginis non martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

DILEXISTI justítiam et odísti iniquitátem: proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ præ consórtibus tuis.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.
Glória Patri.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, auctor virtutis et amator virginitatis, da nobis, quæsumus, sanctæ Fredeswidæ virginis tuæ placitis tibi meritis commendari, cujus vita merito castitatis tibi complacuit. Per Dominum.

Epistola. ¹Qui gloriátur, **in Comuni, fol. 609.**¹

Gradale. Ps. 44 Dilexísti justítiam: et odísti iniquitátem.

¹ Sapientia vincit, **in Comuni, fol. 609.—97. 98.**

² Emulor, **fol. 609.—98.**

¶ Proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ.

Allelúya. ¶ ²Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.²

Sequentia. Virginis venerándæ, **in Comuni, fol. 609.**

Evangelium. Símile est regnum cœlórum decem virginibus, **in Comuni, fol. 610.**

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, preces et munera in honorem sanctæ Fredeswidæ virginis tuæ gaudentes; præsta, quæsumus, ut et convenienter hæc agere et remedium sempiternum valeamus acquirere. Per Dominum.

Communio. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis; proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Postcommunio.

PROSINT nobis, Domine, quæsumus, sumpta mysteria, pariterque nos, intercedente beata virgine tua Fredeswida, et a peccatis exuant, et præsídiis tuæ propitiatiónis attollant. Per Dominum.

Sanctarum undecim millium virginum et martyrum.

Ad Missam: Officium. Ps. 44

VULTUM tuum deprecabúntur omnes dívites plebis: adducéntur regi vírgines post eam: próximæ ejus adducéntur tibi in lætítia et exultatióne.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum; dico ego ópera mea regi.
Glória Patri.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei solemnitatem pro beatarum virginum martyrumque tuarum gloriosa passione fecisti; adesto familiæ tuæ precibus, et da ut quarum hodie festa celebramus, meritis et intercessionibus adjuvemur. Per Dominum.

Epistola. O quam pulchra est casta generatio, in *Communi*, fol. 611.

Gradale. Ps. 149 Exsultabunt sancti in glória: lætabuntur in cubilibus suis.

¶ Cantáte Dómino cánticum novum: laus ejus in ecclésia sanctorum.

Allelúya. ¶ Ps. 44 Adducéntur regi virgines post eam: próximæ ejus adducéntur tibi in lætítia.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem, in *Communi*, fol. 610.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi virgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

PRÆSENTIA munera, quæsumus, Domine, ita serena pietate intueri, ut Sancti Spiritus perfundantur benedictione; ut in nostris cordibus eam dilectionem ¹avidius capiamus, ¹per quam ²sanctæ virgines ²martyresque tuæ omnia corporis tormenta devicerunt. Per Dominum. in unitate ejusdem.

Communio. Matth. 25 Quinque prudentes virgines acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus: média autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit, exite obviam Christo Dómino.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, ³sanctarum virginum martyrumque tuarum solemnitate cœlestia sacramenta, quarum suffragiis, quæsumus, largiaris, ut quod temporaliter gerimus, æternis gaudiis consequamur. Per Dominum.

Sancti Romani Rothomagensis archiepiscopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

TÁTUIT ei Dóminus testaméntum pacis: et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdotii dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, cui beatus Romanus pontifex ita sanctitatis gratia decoratus complacuit, ut tuorum consortium in cœlis promereretur sanctorum; da Ecclesiæ tuæ, quæsumus, ejus interventu, perpetuam consequi lætitiā, cujus depositionis diem gratulando celebrat solemnem. Per Dominum.

Epistola. Justum dedúxit Dóminus per vias, in *Communi*, fol. 603.

Gradale. Eccli. 44 Ecce sacérdos magnus: qui in diébus suis plácuít Deo.

¶ Non est invéntus símilis illi: qui conserváret legem Excélsi.

Allelúya. ¶ Ps. 88 Invéni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum.

Evangelium. Vigilate quia nescitis, in *Communi*, fol. 599.

¹valident.—92. 94. 97. 98.

²sanctarum sanctæ virgines.—94. 97. 98. sanctarum virginum.—92.

³in.—97. 98.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

SACRIFICIUM devotionis nostræ, quæsumus, omnipotens Deus, clementer respice; et, intercessione beati Romani confessoris tui atque pontificis, per hoc nobis salutem mentis et corporis benignus impende. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Fidéls servus et prudens, quem constituit dóminus super famíliam suam: ut det illis in témpore trítici mensúram.

Postcommunio.

CONCEDE, quæsumus, Domine Deus noster, ut mysteria sancta quæ sumpsimus, intercedente beato Romano confessore tuo atque pontifice, et gratiam nobis devotionis obtineant, et effectum beatæ perennitatis adquirant. Per.

**Sanctorum Crispini et Crispiniani
martyrum.**

Ad Missam: Officium. Ps. 36

SALUS autem justórum a Dómino: et protéctor eórum est in témpore tribulónis.

Psalms. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Oratio.

DEUS, qui sanctis martyribus tuis Crispino et Crispiniano coronam martyrii præstitisti; concede, quæsumus, ut eorum intercessione veniam consequamur delictorum et æterna gaudia beatorum. Per Dominum.

Memoria de Translatione sancti Johannis de Beverlaco episcopi et confessoris.

Oratio.

DEUS, qui hunc diem sanctissimi Johannis confessoris tui atque pontificis translatione decorasti, fac nos, quæsumus, ejus meritis et precibus, in sanctorum tuorum societate transferri. Per Dominum.

Epistola. Spectáculum facti, **in Communi, fol. 587.**

Gradale. Ps. 132 Ecce quam bonum et quam jocúndum: habitáre fratres in unum.

V. Sicut unguéntum in cápite: quod descendit in barbum, barbam Aaron.

Allelúya. **V. Ps. 67** Justi epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

Sequentia. Ecce pulchra, **in Communi, fol. 589.**

Evangelium. Ecce ego mitto, **in Communi, fol. 575.**

Offertorium. Ps. 5 Gloriabúntur in te, omnes qui diligunt nomen tuum, quóniam tu, Dómine, benedíces justo: Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti nos.

Secreta.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut his muneribus quæ pro sanctorum martyrum tuorum Crispini et Crispiniani honore deferimus, et te placeamus exhibitis, et nos vivificemur acceptis. Per Dominum.

Alia Secreta de sancto Johanne.

RESPICE, quæsumus, Domine, propitius ad humilitatis nostræ simplicem servitutem; et, intercedente beato Johanno confessore tuo atque pontifice cujus translationem celebramus, hostias quas in

honore ejus sacris altaribus immolamus, benignus assume. Per Dominum.

Communio. Sap. 3 Et si coram hominibus tormenta passi sunt: Deus tentavit eos: tanquam aurum in fornace probavit eos: et quasi holocausta accepit illos.

Postcommunio.

SANCTORUM martyrum tuorum Crispini et Crispiniani, quæsumus, Domine, precibus adjuvemur; et eorum solennia sacris mysteriis celebrantes, fac nos tuo nomini semper esse devotos. Per Dominum.

Alia Postcommunio de sancto Johanne.

PRÆSTA nobis, Domine, quæsumus, beati Johannis confessoris tui atque pontificis meritis et precibus adjuvari; ut quod præsentibus celebramus officiis, ejus suffragio perpetuæ salvationis gaudiis assequamur. Per Dominum.

In vigilia apostolorum Symonis et Judæ.

Ad Missam: Officium. Ps. 78

MENTRET in conspectu tuo, Domine, gemitus compeditorum, redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum: vindica sanguinem sanctorum tuorum qui effusus est.

Psalmus. Deus, venerunt gentes in hereditatem tuam: polluérunt templum sanctum tuum, posuérunt Hierúsalem in pomorum custodiam.

Oratio.

CONCÉDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut sicut apostolorum tuorum Symónis et Judæ gloriósa natalitia prævenimus, sic ad tua beneficia promerenda, majestatem tuam pro nobis ipsi præveniant. Per Dóminum.

Epistola. Justorum animæ, **in Communi, fol. 587.**

Gradale. Ps. 78 Vindica, Dómine, sanguinem sanctorum tuorum: qui effusus est.

¶ Posuérunt mortalia servorum tuorum escas volatilibus cœli: carnes sanctorum tuorum bestiis terræ.

Si hæc vigilia in dominica evenierit, dicitur

Allelúya. ¶ Sancti tui, Dómine, florébunt sicut lílium: et sicut odor bálsami erunt ante te.

Evangelium. Ego sum vitis, vos pálmities, **in Communi, fol. 573.**

Offertorium. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubilibus suis, exsultatiónes Dei in fáucibus eorum.

Secreta.

ACCEPTA tibi sit, quæsumus, Domine, nostræ devotionis oblatio; et ad apostolicam puriores nos faciat pervenire festivitatem. Per Dominum.

Præfatio quotidiana.

Communio. Sap. 3 Justorum animæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ; visi sunt oculis insipientium mori: illi autem sunt in pace.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine, salutaribus repleti mysteriis, ut quorum jejunando solennia prævenimus, eorum orationibus adjuvemur. Per Dominum.

In die apostolorum Symonis et Judæ.

Ad Missam: Officium. Ps. 138

MIHI autem nimis honorati sunt amici tui, Deus: nimis confortatus est principatus eorum.

Psalmus. Dómine, probasti me et cognovisti me: tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Oratio.

DEUS, qui nos per beátos apóstolos tuos Symónem et Judam ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuísti; da nobis eórum glóriam sempitérnam et proficiéndo celebráre et celebrándo proficere. Per Dóminum nostrum.

Ad Romanos. c. 8

FRATRES, Scimus quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui secundum propositum vocati sunt sancti. Nam quos præscivit et prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Quos autem prædestinavit, hos et vocavit. Et quos vocavit, hos et justificavit. Quos autem justificavit, illos et magnificavit. Quid ergo dicemus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui ¹etiam¹ proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum. Quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit? Quis accusabit adversus electos Dei? Deus qui justificat; quis est qui condemnet? Christus Jesus qui mortuus est, immo qui et resurrexit, qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis. Quis ergo nos separabit a caritate Christi? Tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Sicut scriptum est: Quia propter te mortificamur tota die: æstimati sumus sicut oves occisionis. Sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim, quia neque mors neque vita, neque angeli, neque principatus, neque potestates, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia, poterit nos separare a caritate

Dei, quæ est in Christo Jesu Domino nostro.

Gradale. Ps. 138 Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

¶ Dinumerábo eos: et super arénam multiplicabúntur.

Alleluya. **¶ Johan. 15** Non vos me elegistis: sed ego vos elégi, et pòsui vos ut eátis et fructum afferátis et fructus vester máneat.

Sequentia de Communi et Evangelium. Hæc mando vobis ut diligátis, **in Communi, fol. 575.**

Credo.

Offertorium. Ps. 18 In omnem terram exívit sonus eórum: et in fines orbis terræ verba eórum.

Secreta.

GLÓRIAM, Dómine, sanctorum tuorum apostolorum Symonis et Judæ perpetuam venerántes, quæsumus, ut eándem sacris mystériis expiáti, dignius celebrémus. Per Dóminum.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. Matth. 19 Vos qui secúti estis me: sedébitis super sedes judicántes duódecim tribus Israel, dicit Dóminus.

Postcommunio.

SANCTIFICATO divino mysterio, quæsumus, omnipotens Deus, ut pro nobis eorum non desit oratio, quorum nos donasti patrocínio gubernari. Per Dóminum.

In vigilia omnium Sanctorum.

Ad Missam: Officium. Ps. 33

IMÉTE Dóminum, omnes sancti ejus, quóniam nihil deest tímentibus eum, dívites egúerunt

¹ ita 26. etc. enim.—55P. 57.

et esuriérunt, inquiréntes autem Dóminum non deficient omni bono.

Psalmus. Benedicam Dóminum in omni témpore: semper laus ejus in ore meo.

Oratio.

DÓMINE Deus noster, multiplica super nos grátiam tuam; et sanctorum tuorum quorum pravenimus gloriósa solémnia, tríbe subsequi ¹in¹ sancta professione lætítiam. Per.

Nulla fiat Memoria.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis apostoli. c. 5

IN diébus illis, ²Ecce ego Johánnes vidi² in médio throni et quátuor animálium et in médio seniórum Agnum stantem ³tanquam³ occísus, habéntem córnu septem, et óculos septem qui sunt septem spiritus Dei missi in omnem terram. Et venit et accépit de dextera sedéntis in throno librum. Et cum aperuísset librum, quátuor animália et vigintiquátuor senióres cecidérunt coram Agno, habéntes singuli cýtharas et phíalas áureas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes sanctorum. Et cantábant cánticum novum dicéntes; Dignus es, Dómine Deus noster, accíperere librum et aperíre signácula ejus; quóniam occísus es et redemísti nos Deo in ságuine tuo ex omni tribu et lingua et pópulo et natióne: et fecísti nos Deo nostro regnum et sacerdótes; et regnábunt super terram. Et vidi et audívi vocem angelórum multórum in circúitu throni et animálium et seniórum: et erat númerus eórum míllia míllium voce magna dicéntium; Dignus est Agnus qui occísus est accíperere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et

glóriam, et benedictiónem, in sácula sæculórum, Amen.

Gradale. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubílibus suis.

℣. Cantáte Dómino cánticum novum: laus ejus in ecclésia sanctorum.

Si hæc vigilia in dominica evenierit, dicitur Missa de vigilia in capitulo, cum hoc

Allelúya. ℣. Ps. 67 Mirábilis Dóminus noster in sanctis suis.

et tunc ad magnam Missam, quæ erit de Dominica, fiat Memoria de sancto Quintino, cum hac Oratione, Deus qui ecclésiám, cum Secreta et Postcommunione. Quære post istud Officium.

Secundum Johannem. c. 17

IN illo témpore, Respiciens Jesus in discípulos suos, dixit; Pater sancte, serva eos in nómine tuo quos dedisti mihi, ut sint unum sicut et nos. Cum essem cum eis, ego servábam eos in nómine tuo. Quos dedísti mihi ego custodívi: et nemo ex eis périit nisi filius perditionis, ut Scriptúra impleátur. Nunc autem ad te vénio: et hæc loquor in mundo, ut hábeant gáudium meum implétum in semetipsis. Ego dedi eis sermónem tuum, et mundus eos ódio hábuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos a malo. De mundo non sunt, sicut et ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritáte; sermo tuus veritas est. Sicut tu me misísti in mundum, et ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctífico meípsum: ut sint et ipsi sanctificáti in veritáte. Non pro his autem rogo tantum, sed et pro eis qui creditúri sunt per verbum illórum in me: ut omnes unum sint sicut

¹ non habent 26. 57.

² ego Johannes vidi.—92. 97. 98. 4L. et vidi et ecce.—V.

³ quasi.—97. 98.

tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint: ut credat mundus quia tu me misisti. Et ego claritatem quam dedisti mihi, dedi eis: ut sint unum sicut et nos unum sumus, (ego in eis et tu in me) ut sint consummati in unum; et cognoscat mundus quia tu me misisti, et dilexisti eos sicut et me dilexisti. Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi ego sum, et illi sint mecum, ut videant claritatem meam quam dedisti mihi, quia dilexisti me ante mundi constitutionem. Pater juste, mundus te non cognovit; ego autem te cognovi. Et hi cognoverunt quia tu me misisti; et notum feci eis nomen tuum et notum faciam. Ut dilectio qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego in eis.

Offertorium. Ps. 31 Lætámini in Dómino et exultáte, iusti: et gloriámini omnes recti corde.

Secreta.

ALTÁRE tuum, Dómine, munéribus cumulámus oblátis; da, quæsumus, ut ad salutem nostram ómnium sanctorum tuorum precatóne proficiant, quorum solémnia ventúra præcúrrimus. Per Dóminum nostrum.

Communio. Sap. 3 Justorum animæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ; visi sunt óculis insipientium mori: illi autem sunt in pace.

Postcommunio.

SACRAMÉNTIS, Dómine, et gáudiis optátæ celebritátis explétis, quæsumus, ut eorum précibus adjuvémur, quorum recordationibus exhibéntur. Per Dóminum.

De sancto Quintino martyre.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiam tuam annua beati Quintini martyris tui solemnitate

¹lætificas;¹ concede propitius, ut qui memoriam illius digna servitute veneramur, intercessorem eum semper apud te habere mereamur. Per Dominum.

Secreta.

IN veneratione beati Quintini martyris tui, omnipotens Deus, tibi laudis hostiam immolamus; orantes ut ipse pro nobis intercessor exsistat, qui pro tuo nomine gloriosa morte occubuit. Per Dominum nostrum.

Postcommunio.

PERCIPIAT, Domino, quæsumus, plebs tua, intercedente beato Quintino martyre tuo, misericordiam quam deposcit; ut tuis semper digna inveniatur sacramentis. Per Dominum.

In die omnium Sanctorum.

Ad Missam: Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino, diem festum celebrántes sub honóre ómnium sanctorum, de quorum solemnitate gaudent ángeli: et colláudant Filium Dei.

Ps. 32 Exultáte iusti in Dómino: rectos decet collaudátio.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui nos ómnium sanctorum mérita sub una tribuísti celebritáte venerári; quæsumus, ut desiderátam nobis tuæ propitiatiónis abundantiam, multiplicátis intercessóribus, largiáris. Per Dóminum nostrum.

Lectio libri Apocalypsis beati Iohannis apostoli. c. 7

ECCE ego Johánnes vidi ángelum ascendentem ab ortu solis, habéntem signum Dei vivi: et clamávit voce magna quátuor ángelis quibus datum est nocére

¹ita 55P. etc. clarificas.—92. 4L. 13. 26.

terræ et mari, dicens; Nolite nocere terræ et mari, neque arboribus, quoadúsque signemus servos Dei nostri in fróntibus eórum. Et audivi númerum signatórum, centum quadraginta quátuor millia signáti, ex omni tribu filiórum Israel. Ex tribu Juda, duódecim millia signáti. Ex tribu Ruben, duódocim millia signáti. Ex tribu Gad, duódecim millia signáti. Ex tribu Aser, duódecim millia signáti. Ex tribu Néptalim, duódecim millia signáti. Ex tribu Manásse, duódecim millia signáti. Ex tribu Sýmeon, duódecim millia signáti. Ex tribu Levi, duódecim millia signáti. Ex tribu Isachar, duódecim millia signáti. Ex tribu Zábulon, duódecim millia signáti. Ex tribu Joseph, duódecim millia signáti. Ex tribu Bénjamin, duódecim millia signáti. Post hæc vidi turbam magnam quam dinumerare nemo póterat, ex ómnibus géntibus et tribubus et pópulis et linguis, stantes ante thronum et in conspéctu Agni, amícti stolis albis, et palmæ in mánibus eórum. Et clamábant voce magna, dicéntes; Salus Deo nostro, qui sedet super thronum et Agno. Et omnes ángeli stabant in circúitu throni et seniórum et quátuor animálium. Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas, et adoravérunt Deum dicéntes; Amen; benedictio, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum actio, honor et virtus et fortitúdo Deo nostro, in sæcula sæculórum, amen.

Gradale. Ps. 33 Timéte Dóminum omnes sancti ejus quóniam nihil deest timéntibus eum.

¹ melodiam.—92. 4L. 13.

² ita 26. etc. culmina.—55P. 57.

³ ita 26. etc. que.—55P. 57.

⁴ ita 98. 55P. omniumque.—97. 26. non habent 92. 13. 15.

⁵ non habet 94.

⁶ ita 26. etc. gloriosa.—55P.

⁷ sanctorum.—57.

⁸ nostra.—94. 97. 98.

¶ Inquiréntes autem Dóminum: non deficiunt omni bono.

Alleluya. ¶ Judicábunt sancti natiónes et dominabúntur pópulis: et regnabit illórum rex in ætérnum.

Sequentia.

CHRISTO inclyto candida
nostra canant ¹melodia¹ agmina,
Laudes omnibus dantia
sanctis per hæc sacrata festalia.
Mariam primum vox sonet nostra,
per quam nobis vitæ sunt data præmia;
Regina, quæ es mater et casta,
solve nostra per Filium peccamina.
Angelorum concio sacra,
et archangelorum turma inclyta,
Nostra diluant jam peccata,
præstando supera cœli ²gaudia.²
Tu, propheta, præco, lucerna,
atque plusquam propheta,
In lucida nos pone via,
mundans nostra corpora.
Apostolorum³ princeps
⁴omnium,⁴ atque cuncta
⁵juncta⁵ caterva,
Jam corrobora vera,
quæsumus, in doctrina
plebis pectora.
Stephane ⁶glorioso,⁶
rutilans in corona,
⁷sanctorumque⁷ martyrum turma inclyta,
Fortia date corda,
corpora æque firma,
⁸sacra⁸ ut hostem vincant rite spicula.
Martine inclyte,

præsumumque omnis caterva,
 Suscipe nunc pia,
 modo nostra clemens precata.
 Regina virginum præmaxima,
 tu mater incorrupta,
 virgo et grvida,
 Sacrata Domino et ¹castitas,
 nostras conserva animas,
 mundaque corpora.
 Monachorum veneranda suffragia
 Omniumque sanctorum contubernia,
 Per precata assidua
 nostra gubernent tempora,
 Nosque ducant ad superna
 polorum ²vera² gaudia;
³Subjungant³ pium agmina amen redempta.

**Sequentia sancti Evangelii: secundum
 Matthæum. c. 5**

IN illo tēpore, Videns Jesus turbas,
 ascēdit in montem. Et cum sedisset,
 accesserunt ad eum discipuli ejus. Et
 apēriens os suum, docēbat eos dicens;
 Beāti pāuperes spīritu: quóniam ipsórum
 est regnum cōlórum. Beāti mites: quóniam
 ipsi possidēbunt terram. Beāti qui
 lugent: quóniam ipsi consolabúntur. Beāti
 qui esúriunt et sítiunt justítiam: quóniam
 ipsi saturabúntur. Beāti misericórdes:
 quóniam ipsi misericórdiam cousequéntur.
 Beāti mundo corde: quóniam ipsi
 Deum vidēbunt. Beāti pacífici: quóniam
 filii Dei vocabúntur. Beāti qui persecutió-
 nem patiúntur propter justítiam: quóniam
 ipsórum est regnum cōlórum. Beāti estis
 cum maledíxerint vobis hómines,
 et persecúti vos fúerint, et díxerint omne
 malum advērsus vos mentiētes propter
 me. Gaudēte et exsultáte: quóniam merces
 vestra copiósa est in cōlis.

¹ castas.—94. 13.

² vere.—94. 98.

³ subjungunt.—92. 4L. 15. 57. subjungat.—13.

Credo.

Offertorium. Ps. 67 Mirábilis Deus in
 sanctis suis: Deus Israel, ipse dabit virtú-
 tem et fortitúdinem plebi suæ, benedíctus
 Deus, Allelúya.

Secreta.

MÚNERA tibi, Dómine, nostras devo-
 tiónis offērimus; quæ et pro cunc-
 tórum tibi grata sint honóre sanctorum,
 et nobis salutária, te miseránte, reddántur.
 Per Dóminum.

Præfatio quotidiana.

Communio. Ps. 32 Gaudēte justi in Dó-
 mino, allelúya: rectos decet collaudatio,
 allelúya.

Postcommunio.

DA, quæsumus, Dómine, fídelibus pó-
 pulis per hujus sacraménti participa-
 tiónem, ómnium sanctorum tuórum sem-
 per veneratióne lætári; et eórum perpétua
 supplicatióne muníri. Per Dóminum.

In commemoratione animarum.

Ad Missam: Officium.

RÉQUIEM ætérnam dona eis, Dómi-
 ne: et lux perpétua lúceat eis.
Ps. 64 Te decet hymnus Deus in
 Sion: et tibi reddétur votum in Hierúsa-
 lem, exáudi oratióem meam, ad te omnis
 caro véniet.

Oratio.

FIDÉLIUM, Deus, ómnium cōnditor et
 redēptor, animábus ómnium fíde-
 lium defunctorum remissiónem cunctó-
 rum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam
 quam semper optavérunt, piis supplicatió-
 nibus consequántur. Qui cum Deo Patre.

**Nulla fiat Memoria ad hanc Missam, li-
 cet corpus præsens fuerit.**

Lectio Epistolæ beati Pauli apostoli: ad
Thessalonicenses. 1 c. 4

FRATRES, Nólumus vos ignoráre de dormiéntibus, ut non contristémini, sicut et céteri qui spem non habent. Si enim crédimus quod Jesus mórtuus est et resurréxit; ita et Deus eos qui dormiérunt per Jesum, addúcet cum eo. Hoc enim vobis dícimus in verbo Dómini; quia nos qui vívimus, qui resídui sumus in advéntu Dómini, non præveniémus eos qui dormiérunt. Quóniam ipse Dóminus in jussu et in voce archángeli et in tuba Dei descéndet de cœlo: et mórtui qui in Christo sunt resúrgerent primi. Deínde nos qui vívimus qui relínquimur, simul rapiémur cum illis in núbibus óbviā Christo in áera, et sic semper cum Dómino érimus. Itaque consolámini ínvicem in verbis istis.

Et legatur in pulpito.

Qua lecta, tres clerici de secunda forma, habitu non mutato, ibidem dicant

Gradale. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine: et lux perpétua lúceat eis.

℣. Ps. 24 Animæ eórum in bonis demórrentur: et semen eórum hereditet terram.

Tractus. Ps. 129 De profúndis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi vocem meam.

℣. Fiant aures tuæ intendéntes: in oratió-nem servi tui.

℣. Si iniquitátes observáveris, Dómine: Dómine, quis sustinébit?

℣. Quia apud te propitiátio est: et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Et dicitur cum eodem cantu quo in Dominica lxx; et dicitur a quatuor clericis de superiori gradu¹ ad gradum chori; habitu

non mutato;¹ et interim procedat diaconus cum subdiacono et ceroferario et thuribulario, ²sine cruce² ad pronuntiandum Evangelium.

Secundum Johannem. c. 11

IN illo témpore, Dixit Martha ad Jesum; Dómine, si fuísses hic, frater meus non fuíset mórtuus. Sed et nunc scio, quia quæcúnque popósceris a Deo, dabit tibi Deus. Dicit illi Jesus; Resúrget frater tuus. Dixit ei Martha; Scio, quia resúrget in resurrectione, in novíssimo die. Dicit ei Jesus; Ego sum resurréctio, et vita. Qui credit in me, étiam si mórtuus fúerit vivet. Et omnis qui vivit, et credit in me, non moriétur in ætérnum. Credis hoc? Ait illi; Utique, Dómine, ego crédidi, quia tu es Christus Fílius Dei vivi qui in hunc mundum venísti.

Et legatur in pulpito more dominicali.
Non dicitur Credo.

Offertorium. O pie Deus, qui primum hominem ad æternam gloriam revocasti: pastor bone, qui ovem perditam pio humero ad ovile reportasti: juste iudex, dum veneris iudicare, libera de morte animas eorum quæ redemisti; ne tradas bestiis animas confitentes tibi; ne derelinquas eas in finem.

Non dicitur, Hóstias et preces, neque ℣ Réquiem ætérnam.

Secreta.

HÓSTIAS, quæsumus, Dómine, quas tibi pro animábus ómnium fidélium defunctorum offerimus, propitiátus inténde; ut quibus fidei Christiánæ méritum contulísti, dones et præmium. Per Dóminum.

¹ habitu non mutato ad gradum chori continue stantibus, ita quod omnes illi quatuor primum versum simul incipiant quod duo ex parte chori principalis prosequantur, aliis duobus interim tacentibus; et ita alternis vicibus singuli versus ab illis quatuor totius Tractus dicuntur, choro interim sedente; ita quidem ut omnes illi quatuor clerici ipsum Tractum terminent.—Grad.

² cum cruce per medium chori ad pulpitem.—Grad.

Communio. Pro quorum memoria corpus Christi sumitur, dona eis, Domine, requiem sempiternam.

¶ Et lux perpetua luceat eis. Pro quorum memoria sanguis Christi sumitur, dona eis, Domine, requiem sempiternam.

Postcommunio.

ANIMÁBUS, quæsumus, Dómine, ómnium fidélium defunctorum oratio proficiat supplicántium; ut eas et a peccátis ómnibus éxuas, et tuæ redemptionis faciás esse partícipes. Qui cum Deo Patre.

Si hæc commemoratio in Dominica contigerit, differatur in crastinum, et fiat totum servitium de Dominica; ei tunc fiat in ipsa Dominica memoria de martyribus Eustachio sociisque ejus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine, sanctorum martyrum tuorum Eustachii sociorumque ejus intercessione, lætitiā et pacem; ut quorum gaudemus triumphis, protegamur subsidiis. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Secreta.¹

ASSUME,¹ quæsumus, omnipotens Deus, in honore sanctorum martyrum tuorum Eustachii sociorumque ejus, hæc tibi oblata libamina; quorum pia supplicatione placatus, et præteritorum veniam et futurorum nobis cautelam præbeas delictorum. Per Dominum nostrum Jesum.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, divina mysteria beatorum martyrum tuorum Eustachii sociorumque ejus merita venerantes; præsta, quæsumus, ut eorum semper et fidei muniamur auxilio et magnifico proficiamus exemplo. Per Dominum.

¹ annue.—92. 94.

² non habent 94. 4L. 15. 57.

²Quando commemoratio animarum a Dominica differtur; tunc feria tertia fiat servitium de sancta Wenefreda.²

Sanctæ Wenefredæ virginis et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

QUÉBAR de testimoniis tuis in conspectu regum et non confundar: et meditabar in mandatis tuis quæ dilexi nimis.

Psalmus. Beati immaculati in via: qui ambulant in lege Domini.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster; ut sicut de beatæ Wenefredæ virginis et martyris tuæ festivitate gaudemus, ita piæ devotionis erudiamur affectu. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia.

Epistola. Sapientia vincit malitiam, in Communi, fol. 609.

Gradale. Ps. 44 Spécie tua et pulcritudine tua: inténde, prospere procéde et regna.

¶ Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.

Allelúya. ¶ Diffusa est grátia in lábiis tuis: propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Sequentia. Exsultémus, in Communi, fol. 607.

Evangelium. Simile est regnum coelórum thesauro, in Communi, fol. 610.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi in lætítia et exsultatióne, adducéntur in templum regi Dómino.

Secreta.

HOSTIAS, Domine, quas tibi offerimus propitius respice; et intercedente beata Wenefreda virgine tua et martyre, vincula peccatorum nostrorum absolue. Per Dominum.

Communio. Ps. 118 Feci iudicium et iustitiam, Dómine: non calumniéntur mihi supérbi, ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iniquitátis ódio hábui.

MISSA DE SANCTA WENEFREDÆ ex 94. 97. 98.

Officium. Dilexisti. 605

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui beatam Wenefredam virginitatis præmio decorasti, fac nos, quæsumus, ejus pia intercessione, mundi hujus blandimenta postponere, et cum ipsa perennis gloriæ sedem obtinere. Per.

Epistola. Domine Deus meus. 605

Gradale. Dilexisti. 606

Alleluya. **℣.** Veni electa mea. 607

Sequentia.

Virgo vernans velut rosa,
agni sponsa speciosa,
Christi martyr preciosa,
Wenefreda floruit;
Ex Britannis oriunda,
fide firma, spe jocunda,
actu sancta, mente munda,
mundi menda caruit.
Hanc occidit Karadocus,
quem mox sorbet Orci focuc,
qui pravorum exstat locus,
quo Sathan exurit;
Hujus argumento rei,
fons ebullit natu Dei,
rubricatæ speciei,
quo caput præciditur.
Mira multa hic patrantur,
cæci vident, muti fantur,
morbi omnes effugantur,
cum fide petentium;
Gloriosa Wenefreda,

Postcommunio.

PLACEANT tibi, quæsumus, misericors Deus, nostræ servitutis obsequia; ut mysteria sacrosancta quæ sumpsimus, intercedente beata Wenefreda virgine tua et martyre, et tuam gratiam nobis concilient et æternæ felicitatis gaudium subministrent. Per Dominum.

maris nubis fluctus seda;
ne fiamus hosti præda,

fer, pia, præsidium. Amen.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro. 607

Offertorium. Offerentur, **minus.** 608

Secreta.

Oblata, quæsumus, Domine, munera tuæ majestatis virtute sanctifica, et, beatæ virginis tuæ Wenefredæ meritis, salutaria nobis esse concede. Per.

Communio. Diffusa est. 608

Postcommunio.

Perceptis, Domine, sacramentis, te suppliciter imploramus, ut quæ in veneratione beatæ Wenefredæ virginis et martyris tuæ devotione tibi obtulimus, gaudia nobis conferant sempiterna. Per Dominum.

In Tractatu quem vocant “Crede michi,” ad calcem “Ordinalis ad usum Sarum,” (Ant. 1488 impresso) variam quandam formam Missa de S. Wenefreda invenimus, scil.

In die sanctæ Wenefredæ virginis.

Ad Missam Officium. Loquebar. 605

Epistola secundum Ordinale: Lectio libri Sapientiæ. Sapientia laudabit. 606

Gradale. Specie tua. 606

Alleluya. **℣.** Diffusa. 607

Sequentia. Exsultemus. 607

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro. 607

Offertorium. Offerentur **major.** 608

Communio. Feci iudicium. 608

Sancti Leonardi **abbatis.****Ad Missam: Officium. Ps. 36**

s justus meditabitur sapientiam: et
lingua ejus loquetur iudicium:
lex Dei ejus in corde ipsius.

Psalmus. Noli æmulari in malignantibus:
neque zelaveris facientes iniquitatem.

Glória Patri et Fílio.

Oratio.

PRECES nostras, quæsumus, Domine,
cœlesti dono proseguere; ut qui de
beati Leonardi confessoris tui atque abba-
tis patrocinii gloriamur, ejus meritis at-
que suffragiis apud te semper adjuvari me-
reamur. Per Dominum.

Epistola. Justus cor suum, **in Communi,**
fol. 602.

Gradale. Ps. 36 Os justus meditabitur sa-
piëntiam: et lingua ejus loquetur iudí-
cium.

¶ Lex Dei ejus in corde ipsius: et non
supplantabuntur gressus ejus.

Allelúya. ¶ **Ps. 88** Pósui adiutorium su-
per poténtem: et exaltávi eléctum de plebe
mea.

Sequentia. Adest nobis, **in Communi,**
fol. 597.

Evangelium. Nemo accéndit, **in Com-
muni, fol. 602.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et mise-
ricórdia mea cum ipso: et in nómine meo
exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, munera tuæ pietati
humiliter immolanda; et concede ut
nobis, sancti Leonardi confessoris tui at-
que abbatis intercessione, fiant salutaria,
cujus natalitiis ea tibi speramus accepta.
Per Dominum.

¹ Sanctificet.—92.

Communio. Matth. 24 Fidélis servus et
prudens, quem constituit dónus super
famíliam suam: ut det illis in témpore trí-
tici mensúram.

Postcommunio.¹

PURIFICET¹ nos, Domine, quæsumus,
tui perceptio sacramenti; et quæ pro
beati Leonardi confessoris tui atque ab-
batis veneranda solemnitate gerimus, ejus
nobis patrocinantibus meritis, ad indul-
gentiam prosint æternam. Per Dominum.

Sanctorum quatuor Coronatorum
martyrum.**Ad Missam: Officium. Ps. 78**

NTRET in conspéctu tuo, Dó-
mine, gémitus compeditorum:
redde vicinis nostris séptuplum
in sinu eórum, vándica ságuinem sanctó-
rum tuórum qui effúsus est.

Psalmus. Deus, venérunt gentes in here-
ditátem tuam: polluérun't templum sanc-
tum tuum, posuérun't Hierúsalem in po-
mórum custódiam.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus,
ut qui gloriósos mártýres tuos Clau-
dium, Nichostratum, Symphorianum,
Castorium atque Simplicium, fortes in
sua confessióne cognóvimus, pios apud
te in nostra intercessióne sentiámus. Per
Dóminum.

Epistola. Justórum ánimæ, **in Communi,**
fol. 587.

Gradale. Ps. 78 Vándica, Dómine, sán-
guinem sanctórum tuórum: qui effúsus
est.

¶ Posuérun't mortália servórum tuórum
escas volatilibus cœli: carnes sanctórum
tuórum béstiis terræ.

Allelúya. **℣. Ps. 67** Mirábilis Dóminus noster in sanctis suis.

Evangelium. Cum audiéritis prælia, in **Communi, fol. 591.**

Offertorium. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubílibus suis, exsultatiónes Dei in fáucibus eórum.

Secreta.

BENEDICTIO tua, quæsumus, Dómine, larga descéndat; quæ et múnera nostra, deprecántibus sanctis martýribus tuis, Claudio, Nichostrato, Symphoriano, Castorio atque Simplicio, tibi reddat accepta, et nobis sacraméntum redemptiónis efficiat. Per Dóminum.

Communio. Ps. 78 Posuérent mortália servórum tuórum, Dómine, escas volatílibus cœli: carnes sanctórum tuórum béstiis terræ: secúndum magnitúdinem bráchie tui pósside filios mortipunitórum.

Postcommunio.

CELÉSTIBUS refécti sacraméntis et gáudiis, súppliques te, Dómine, deprecámur; ut quorum gaudémus triúmphis, protegámur auxiliis. Per Dóminum.

Sancti Theodori martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 20

N virtúte tua, Dómine, lætabitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter: desidérium ánimæ ejus tribuísti ei.

Psalmus. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus coronam de lápide pretióso.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti Theodóri mártýris tui confessióne gloriósa circúmdas et prótegis; præsta, nobis ejus imitatióne proficere, et oratióne ¹fulcírí.¹ Per Dóminum.

¹ non habet 94.

Epistola. Beátus vir qui in sapiéntia, in **Communi, fol. 579.**

Gradale. Ps. 111 Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

℣. Potens in terra erit semen ejus: generátio rectórum benedicétur.

Allelúya. **℣. Ps. 91** Justus ut palma florébit: sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Evangelium. Si quis vult post me veníre, in **Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

MUNERIBUS oblatis, Domine, beati Theodori martyris tui festa venerantes, quæsumus, ut qui conscientia nostræ præpedimur obstaculis, illius meritis reddamur accepti. Per Dominum.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnam decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

SANCTA tua nos, Domine, sumpta purificent; et, intercedente beato Theodoro martyre tuo, ad perpetuæ beatitudinis consortium introducant. Per Dominum.

Sancti Martini episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STÁTUIT ei Dóminus testaméntum pacis: et princípem fecit eum: ut sit illi sacerdótii dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui cónspicis quia ex nulla nostra virtúte subsístimus; concéde propítius, ut, intercessióne beáti Martíni confessorís tui atque pontíficis, contra ómnia advérsa muniámur. Per Dóminum nostrum.

Memoria de sancto Menna martyre.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui beáti Mennæ mártiris tui natalítia cólimus, intercessióne eius, in tui nóminis amóre roborémur. Per.

Epistola. Ecce sacérdos, *in Communi*, fol. 596.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

¶ Vitam pétiit et tribuísti ei: longitúdinem diérum in sáculum sáculi.

Allelúya. ¶ Hic Martínus pauper et módicus cœlum dives ingréditur: hymnis cœlestibus honorátur.

Sequentia. Sacerdotem Christi Martínum. *Require in translatione ejusdem*, fol. 466.

Evangelium. Homo quidam péregre, *in Communi*, fol. 599.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

DEUS, qui omne bonum in tui sacri corporis mysterio contineri voluisti: concede propítius, ut hoc munus quod in beati Martini confessoris tui atque pontíficis veneratione tibi offerimus, ipso intercedente, nobis proficere sentiamus. Qui vivis.

¹ non habent 94. 97. 98.

² pertineat.—92. 94. 4L. pertingat.—97. 98.

³ ita 26. etc. hoc.—97. 98. 55P.

Alia Secreta.

SACRIFICIA ista tibi vero æternoque pontifici oblata, Domine, tu sanctifica; et, interveniente beato Menna martyre tuo, ita nos fac, quæsumus, hæc tractare mysteria, ut ipsi tibi ¹et¹ templum et hostia placabilis esse mereamur. Qui vivis et regnas.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigílantem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

AUXILIARE, quæsumus, Domine, populo tuo; ut sacramentorum tuorum virtute proficiens, intercedente beato Martino confessore tuo atque pontifice, et tuo semper munere gubernetur, et ad redemptionis æternæ ²perveniat,² te ducente, consortium. Per Dominum.

Alia Postcommunio.³

HÆC³ in nobis, quæsumus, Domine, gratia tua semper exerceat; ut divinis instauret corda nostra mysteriis, et beati Mennæ martyris tui festivitate lætificet. Per Dominum.

Quotidie per octavas dicitur eadem Missa sed sine Sequentia; nisi festum intercurrat et nisi in dominica, vel quando dicitur de sancta Maria, vel missa Salus populi restat cantanda.

Sancti Bricii episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei, benedícite Dóminum: sancti et húmiles corde, laudáte Deum.

Psalmus. Benedícite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

CONSERVA, quæsumus, Domine, populum tuum, intercessione beati Bricii confessoris tui atque pontificis, in tuo amore confisum; ut mereamur, ipso intercedente, consortes fieri cœlestium gaudiorum. Per Dominum.

Memoria de sancto Martino, ut supra.

Epistola. Justum dedúxit, **in Communi, fol. 603.**

Gradale. Eccli. 44 Ecce sacérdos magnus: qui in diébus suis plácuit Deo.

℣. Non est invéntus símilis illi: qui conserváret legem Excélsi.

Allelúya. ℣. ib. 45 Amávit eum Dóminus et ornávit eum: stola glóriæ índuit eum.

Si dominica fuerit, dicitur Sequentia de Communi, fol. 597.

Evangelium. Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem, **in Communi, fol. 584.**

Offertorium. Ps. 88 Invéni David servum meum, et in óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

Secreta.

SANCTI Bricii confessoris tui atque pontificis, Domine, quæsumus, annua solemnitas pietati tuæ nos reddat acceptos, ut per hæc piæ oblationis officia sæculi præsentis misérias evadamus, et gratiæ tuæ beneficia consequamur. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Fidélis servus et prudens, quem constituit dóminus super familiam suam: ut det illis in témpore trítici mensúram.

¹ non habent 92. 4L. 15. 57.

Postcommunio.

MYSTERIIS refecti divinis, Domine Deus noster, quæsumus, ut beati Bricii confessoris tui atque pontificis ubique intercessione nos protegas, in cujus annua veneratione hæc tibi obtulimus sacramenta. Per Dominum nostrum.

¹**Infra diocesim Londonensem translatio sancti Erkenwaldi episcopi et confessoris: omnia fiant sicut in Communi.**¹

Sancti Machuti episcopi et confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

TÁUIT ei Dóminus testaméntum pacis: et princípem fecit eum: ut sit illi sacerdótii dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, populi tui preces exaudi; qui beatum Machutum confessorem tuum atque pontificem virtutis gratia decorasti, et eum hodie in cœlesti gloria suscepisti. Per Dominum.

Memoria de sancto Martino, ut supra.

Epistola. Ecce sacérdos magnus, **in Communi, fol. 596.**

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum, óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

℣. Nihil proficiet inimicus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Alleluya. ℣. Esai. 35 Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia. Alma chorus, de Communi, fol. 598.

Evangelium. Homo quidam nóbilis ábiit, in *Communi*, fol. 584.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

OBLATIONES nostras, quæsumus, Domine, propitiatus intende, quas tibi in honore beati Machuti confessoris tui atque pontificis consecrandas deferimus, precantes, ut, ipsius meritis et intercessione, peccatorum omnium quæ negligenter gessimus, te propitiante, veniam consequi mereamur. Per Dominum nostrum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dónus invénerit vigilántem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

QUOS donis coelestibus, Domine, satiasti, sancti Machuti confessoris tui atque pontificis ¹benignus¹ attolle præsidii; ut ²a² noxiis omnibus expediti, post salutaria tua toto corde curramus. Per Dominum.

Sancti Edmundi **archiepiscopi.**

Ad Missam: Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino, diem festum celebrántes sub honóre Edmundi præsulis: de cuius solemnitate gaudent ángeli: et coláudant Fílium Dei.

Ps. 32 ³Exsultáte justi in Dómino: rectos decet collaudátio.³

¹ benignis.—94. 98.

² non habent 92. 94. 98. 57.

³ Exaudi, Deus, orationem meam cum deprecor: a timore inimici eripe animam meam.—92. 97. 98.

⁴ consilio tuo.—26. concilio tuo.—13.

⁵ non habent 94. 97. 98.

Oratio.

DEUS, qui largifluæ bonitatis ⁴consilio⁴ Ecclesiam tuam beati Edmundi confessoris tui atque pontificis præclaræ vitæ meritis decorasti, et gloriosis lætificasti miraculis; concede ⁵propitius⁵ nobis famulis tuis, ut et ipsius in melius reformemur exemplis, et ab omnibus, ejus patrocinio, protegamur adversis. Per Dominum.

Memoria de sancto Martino.

Epistola. Ecce sacérdos magnus qui in vita, in *Communi*, fol. 596.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

℣. Vitam pétiiit et tribuísti ei: longitúdinem diérum in sáculum sáculi.

Allelúya. ℣. Hic Edmundus pauper et módicus cœlum dives ingréditur: hymnis coeléstibus honorátur.

Sequentia. Alma chorus, et **Evangelium.** Homo quidam pègre, in *Communi*, fol. 598, 599.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

BEATI Edmundi confessoris tui atque pontificis, quæsumus, Domine, precibus, munera tibi offerenda complaceant, et oblata nobis proficiant ad salutem. Per Dominum nostrum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dónus invénerit vigilántem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

MENTES nostras, quæsumus, Domine, susceptis robor a sacramentis; ut sicut eas beati Edmundi confessoris tui atque pontificis novis dignatus es confortare miraculis, sic etiam ¹juvare¹ suffragiis et illustrare digneris exemplis. Per Dominum.

Sancti Hugonis **episcopi et**
confessoris.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dominus testaméntum pacis: et principem fecit eum: ut sit illi sacerdoti dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

DEUS, qui beatum Hugonem confessorum tuum atque pontificem eminentia meritorum et claritate signorum excellenter ornasti; concede, propitius, ut ejus exempla nos provocent et virtutes illustrent. Per Dominum.

Memoria de sancto Aniano confessore.

Oratio.²

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei celebritatem pro beati Aniani confessoris tui atque pontificis solemnitate tribuisti; adesto familiæ tuæ precibus, et da, ut cujus hodie festa celebramus, ejus meritis et intercessionibus adjuvemur. Per Dominum nostrum.²

Memoria de sancto Martino, ut supra.

Epistola, Diléctus Deo, in Communi, fol. 596.

¹adjuvare.—94. 97. 98.

²Deus, qui nobis beati Aniani confessoris tui atque pontificis natalitia gloriosa celebrare concedis; tribue, quæsumus, ejus nos semper et beneficiis et orationibus adjuvari. Per.—92.

³ita 26. etc. ut.—97. 98. 55P.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenisti eum in benedictionibus dulcédinis: posuisti in cápite ejus corónam de lapide pretiósio.

V. Vitam pétiit et tribuisti ei: longitúdinem diérum in sæculum sæculi.

Allelúya. V. Esai. 35 Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia. Alma chorus, **in Communi, fol. 598.**

Evangelium. Vidéte vigiláte, **in Communi, fol. 599.**

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

OBLATA tibi munera, quæsumus, Domine, beatus Hugo confessor tuus et pontifex prosequatur; ³et³ meritis ejus adjuvi, per ea gratiam et gloriam consequamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Alia Secreta de sancto Aniano.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, propitiatus admitte; et dicatum tibi sacrificium beati Aniani confessoris tui atque pontificis commendet oratio. Per Dominum nostrum.

Alia Secreta de sancto Martino, ut supra.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigilántem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

NOSTRÆ servitutis obsequia, quæsumus, Domine Deus, beatus Hugo confessor tuus et pontifex tibi reddat accepta, ne sacramenti cœlestis effectum

reatus noster a nobis excludat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Alia Postcommunio de sancto Aniano.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui nos sacramentorum tuorum participes efficis ac ministros; præsta, quæsumus, ut, intercedente beato Aniano confessore tuo atque pontifice, et fidei proficiamus augmento et beatitudinis ejus jungamur consortio. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum.

Alia Postcommunio de sancto Martino, ut supra.

In octava Sancti Martini.

Ad Missam: Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis: et princípem fecit eum: ut sit illi sacerdótii dignitas in ætérnum.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Martini confessoris tui atque pontificis frequentata sollemnitates ad perpetuam populo tuo proficiat salutem; et quem sæpius veneramur in terris, semper habeamus patronum in cœlis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Epistola. Ecce sacérdos magnus, *in Communi, fol. 596.*

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

℣. Vitam pétii et tribuísti ei: longtúdinem diérum in sæculum sæculi.

Allelúya. ℣. Hic Martínus pauper et módicus cœlum dives ingréditur: hymnis cœléstibus honorátur.

Evangelium. Homo quidam péregre, *in Communi, fol. 599.*

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

HÆC oblatio, Domine, quæsumus, quam iterata sancti Martini confessoris tui atque pontificis festivitate offerimus tuæ majestati, prosit nobis ad indulgentiam; ut per eam a nostris liberemur peccatis, et sacris altaribus astare digni efficiamur. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigílantem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

SACRAMENTA, Domine, quæsumus, quæsumus, beato Martino confessoris tuo atque pontifice intercedente, ab omni nos adversitate defendant, et perpetua prosperitate tibi soli servire concedant. Per Dominum.

Si istæ octavæ in dominica vel in sabbato contigerint, fiat de eis Memoria ad missam, absque missa in capitulo.

Sancti Edmundi regis et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 8

GLÓRIA et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus. Dómine Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra.

Oratio.

DEUS ineffabilis misericordiæ, qui beatissimum regem Edmundum tribuisti pro tuo nomine inimicum moriendo vincere; concede propitius familiæ tuæ, ut, eo interveniente, mereatur in se antiqui hostis incitamenta superando extinguere. Per Dominum nostrum Jesum.

Epistola. Beátus vir qui invéntus, **in Communi, fol. 58o.**

Gradale. Ps. 20 Posuisti, Dómine, super caput ejus corónam de lápide pretiósio.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuisti ei: et voluntáte labiórur ejus non fraudásti eum.

Allelúya. ℣. Ps. 63 Lætábitur justus in Dómino et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.

Sequentia. Organicis, **in Communi, fol. 58I.**

Evangelium. Si quis venit ad me, **in Communi, fol. 582.**

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuur tuárum, Dómine.

Secreta.

HOC sacrificium redemptionis nostræ, quæsumus, omnipotens Deus, clementer respice; et, intercedente beato Edmundo rege et martyre tuo, pro hac familia tua placatus assume. Per Dominum nostrum.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

SINT tibi, omnipotens Deus, grata nostræ servitutis obsequia; et hæc sancta quæ sumpsimus, intercedente beato

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

Edmundo rege et martyre tuo, prosint nobis ad capessenda præmia perpetuæ. Per Dominum.

Sanctæ Cæciliæ virginis et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

QUÉBAR de testimoniis tuis in conspectu regum et non confundébar: et meditábar in mandátis tuis quæ diléxi nimis.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua beátæ Cæciliæ virginis et mártiris tuæ solemnitate lætíficas; da ut quam venerámur officio, étiam piæ conversatiónis sequámur exemplo. Per.

Epistola. Dómine Deus meus, **in Communi, fol. 605.**

Gradale. Ps. 44 Audi, filia, et vide et inclína aurem tuam: quia concupívit rex spéciem tuam.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua: inténde, prospere procéde et regna.

Allelúya. ℣. Veni elécta mea et ponam te in thronum meum: quia concupívit rex spéciem tuam.

Sequentia. Exsultémus, **in Communi, fol. 607.**

Evangelium. Símile est regnum cœlórum thesaúro, **in Communi, fol. 607.**

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, ¹omnipotens et¹ misericors Deus, ut sicut divina offerimus in sanctæ Cæciliæ virginis tuæ et

martyris solemnitate sacramenta; sic indulgentiæ tuæ largitatem, piis ejus precibus assequamur. Per Dominum.

Communio. Ps. 118 Confundantur superbi quia injuste iniquitatem fecerunt in me: ego autem in mandatis tuis ¹exercebor:¹ et in tuis justificationibus, ²ut² non ³confundar.³

Postcommunio.

SACRAMENTORUM tuorum, Domine, participes effecti, imploramus clementiam tuam, ut, beatæ Cæciliæ virginis ⁴tuæ⁴ et martyris interventu, peccatorum nostrorum veniam consequi mereamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.

**Sancti Clementis papæ et
martyris.**

Ad Missam: Officiū. Ex Esaia 59 et 57

ICIT Dominus, sermones mei quos dedi in os tuum non deficient ⁵de⁵ ore tuo: adest enim nomen tuum: et munerata accēpta erunt super altāre meum.

Ps. 101 Domine, exaudi orationem meam: et clamor meus ad te veniat.

Oratio.

DEUS, qui nos annua beati Clementis martyris tui atque pontificis solemnitate lætificas; concede propitius, ut cujus natalitia colimus, virtutem quoque passionis imitemur. Per Dominum.

Memoria de sancta Felicitate virgine.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beatæ Felicitatis martyris tuæ solemnita recensentes meritis ipsius protegamur et precibus. Per.

**Lectio Epistolæ beati Pauli apostoli ad
Philippenses. c. 4**

FRATRES, Rogo vos, carissimi et desideratissimi, gaudium meum et corona mea, sic state in Domino, carissimi. Rogo Euchodiam et Synthicem deprecor, idipsum sapere in Domino. Etiam rogo te, germane compar, adjuva ⁶eas quæ⁶ mecum laboraverunt in evangelio, cum Clemente et cæteris adiutoribus meis, quorum nomina sunt in libro vitæ.

Gradale. Ps. 109 Juravit Dominus et non poenitebit eum: tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

℣. Dixit Dominus Domino meo: sede a dextris meis.

Alleluya. **℣.** Iste sanctus digne in memoriam vertitur hominum; qui ad ⁷gaudia⁷ transiit angelorum.

Sequentia. Organicis, in Communi, fol. 581.

Evangelium. Homo quidam nobilis, in Communi, fol. 584.

Offertorium. Ps. 88 Inveni David servum meum: et in oleo sancto unxi eum; manus enim mea auxiliabitur ei et brachium meum confortabit eum.

¹exercebar.—13. 15. exercebor in mandatis tuis.—V.

²et.—13.

³confundas.—13.

⁴non habent 94. 97. 98.

⁵non habent 94. 97. in—98.

⁶illas quæ.—4L. V. eos qui.—97. 98. 26.

⁷gaudium.—92. 97. 98.

Secreta.

PRO passione beati Clementis martyris tui atque pontificis gratanter tibi, Domine, munus offerimus, quia sicut eum sentimus in te vivere gloriosum, sic pro nobis intervenire confidimus. Per Dominum.

Alia Secreta de sancta Felicitate.

MUNERA tibi, Domine, pro sanctæ Felicitatis gloriosa solemnitatem deferimus, obsecrantes; ut quæ nobis hujus celebritatis effectum et confessione dedicavit et sanguine, miserationis tuæ continuum impleret auxilium. Per.

Communio. *Matth. 24* Beatus servus quem cum venerit dominus invenerit vigilantem: amen dico vobis, super omnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

PURIFICENT nos, Domine, quæsumus, et divini perceptio sacramenti, et gloriosa deprecatio beati Clementis martyris tui atque pontificis. Per Dominum nostrum.

Alia Postcommunio de sancta Felicitate.

HÆC, Domine, sacramenta sumentes, quæsumus, ut, intercedente beata Felicitate martyre tua, vitæ æternæ in nobis nutriant alimenta. Per Dominum.

Sancti Grisogoni martyr.**Ad Missam: Officium. Ps. 8**

LÓRIA et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalms. Dómine Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in universa terra.

Oratio.

ADÉSTO, Dómine, supplicatióibus nostris, ut qui ex iniquitate nostra reos

¹ intuitu.—94. 97. 98.

nos esse cognóscimus, beáti Grisogoni mártiris tui intercessióne liberémur. Per Dóminum.

Epistola. Beátus homo qui invénit, *in Comuni, fol. 572.*

Gradale. *Ps. 20* Posuísti, Dómine, super caput ejus corónam de lápide pretiósio.

V. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei: et voluntáte labiórur ejus non fraudásti eum.

Allelúya. **V. Jacob. 1** Beátus vir qui suffert tentatióem: quóniam cum probátus fúerit accípiet corónam vitæ.

Evangelium. Qui vos audit me, *in Comuni, fol. 582.*

Offertorium. *Ps. 8* Glória et honóre coronásti eum, Dómine: et constituísti eum super ópera mánuum tuórum, Dómine.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, sereno ¹vultu¹ suscipe; ut, intercedente beato Grisogono martyre tuo, criminum nostrorum contagia cuncta expurgent. Per Dominum.

Communio. *Ps. 20* Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

Postcommunio.

ANNUE, quæsumus, Domine, ut mysteriis tuis recreati sancti quoque Grisogoni martyris tui semper muniamur auxiliis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Sanctæ Katherinæ virginis et martyr.**Ad Missam: Officium. Ps. 118**

ME exspectavérunt peccatóres ut pérderent me; testimónia tua, Dómine, intelléxi; omnis con-

summationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis.

Psalmus. Beati immaculati in via: qui ambulant in lege Dómini.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui corpus gloriosæ virginis tuæ Katherinæ in montem Sinai ab angelis deferri iussisti; concede, quæsumus, ejus obtentu, nos ad arcem virtutum provehi, ubi visionis tuæ claritatem mereamur intueri. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 51

CONFITEBOR tibi, Dómine rex; et collaudábo te Deum salvatorem meum. Confitebor nómini tuo, quóniam adjutor et protector factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditione. A láqueo lingua iniquæ, et a lábiis operántium mendácium. Et in conspéctu astántium factus es mihi adjutor, et liberásti me secúndum multitudinem misericórdiæ nóminis tui. A rugiéntibus præparátis ad escam; de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulationem quæ circumdedérunt me; a pressúra flammæ quæ circumdedit me, et in médio ignis non sum æstuáta. De altetúdine ventris inferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii; a rege iniquo et a lingua injústa. Laudábit usque ad mortem ánimam mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respiciens eram ad adjutórium hóminum; et non erat. Memoráta sum misericórdiæ tuæ, Dómine, et cooperatiónis tuæ quæ a sæculo sunt, quóniam eruis sustinéntes te,

et liberas eos de manu angústia, Dómine Deus meus.

Gradale. Ps. 44 Spécie tua et pulchritudine tua: inténde, prospere procéde et regna.

¶ Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et dedúcet te mirabiliter dextera tua.

Allelúya. ¶ **Ps. 118** Loquébar de testimoniis tuis in conspéctu regum: et non confundébar, Dómine.

Sequentia.

ODAS hac in die lætas
Christo ¹canit¹ omnis ætas,
corde, voce, fidibus:
Omnem spectat ad ætatem,
Katherinæ dignitatem
cumulare laudibus.
Hæc est illa Costi nata
cujus ortu decorata
gloriatur Græcia;
Hæc est quæ mnam sibi datam
Christo reddit decuplatam
oris eloquentia.
Scholis vacans, artes discens,
altiora concupiscens,
studet evangelio;
Duo legens testamenta,
vitæ videt alimenta,
Christum in præsepio.
Cibo dulci refovetur;
quo pius gustat, plus augetur
sanctum desiderium.
Cibo ²conformatur² isti,
se configens cruci Christi,
currit ad martyrium.
Rex hinc terret, hinc blanditur;
hæc non timet nec lenitur
præ mentis constantia;

¹ ita 26 etc. canat—55P. Grad.

² confortatur.—98. Grad.

Hinc terrores ut favillæ,
 hinc ¹res servi vel¹ ancillæ
 spernuntur ut vilia.
 Sapientes superantur;
 credunt Christo, flammis dantur;
 sed nec perit fimbria;
 Carceratur virgo cæsa;
 visitatur, fit illæsa,
 superum præsentia.
 Quam regina dum solatur,
 ad certamen invitatur,
 favet ovans coronatur,
 certat die tertia.
 A columba dum cibatur
 virgo, rota fabricatur;
 orat; nexus dissipatur,
 sternitur plebs impia.
 Tot triumphans in tormentis,
 ad superna cum ducentis
 præmittit Porphyrium;
 Impetrato quicquid orat,
 ferit lictor, lac irrorat
 ferientis gladium.
 Corpus cœlitus sublatum,
 est in Sina tumulatum,
 tumba manat oleum;
 Sina signis illustratur;
 cœlum sibi gloriatur,
 addi sidus aureum.
 Virgo, sidus honestatis,
 dux et decus probitatis,
 Christi reos majestatis
 Christo reconcilia.
 Vas virtutum, via morum,
 flos odoris, odor florum,
 nos tuere, nos cœlorum
 transfer ad palatia.

Secundum Matthæum. c. 13

IN illo témpore, dixit Jesus discipulis
 suis parábolam hanc; Símile est re-

gnum cœlorum thesáuro abscondito in agro: quem qui invénit homo abscondit, et præ gáudio illius vadit et vendit univér-
 sa quæ habet et emit agrum illum. Iterum símile est regnum cœlorum hómini negotiatóri, quærénti bonas margarítas. Invénta autem una pretiósá margaríta, ábiit et véndidit ómnia quæ hábuit, et emit eam. Iterum símile est regnum cœlorum sagénæ missæ in mare, et ex omni génere piscium congregánti. Quam cum impléta esset, educéntes et secus littus sedéntes, elegérunt bonos in vasa sua, malos autem foras misérunt. Sic erit in consummatione sǽculi. Exíbunt ángeli et separábunt malos de médio justórum, et mittent eos in camínium ignis. Ibi erit fletus, et stridor déntium. Intellexístis hæc ómnia? Dicunt ei; Etiam, Ait illis; Ideo omnis scribe doctus in regno cœlorum símilis est hómini patrifámiliæ, qui profert de thesáuro suo nova et vétera.

Offertorium. Ps. 44 Fíliæ regum in honóre tuo: ástitit regína a dextris tuis: in vestítu deauráto circúmdata varietáte.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, propitius oblationes tuorum fidelium; quas tibi in honore ²sanctæ² Katherinæ virginis tuæ et martyris hodierna solemnitate lætanter offerimus; sicque nobis, ipsa intercedente, per hoc sacrificium placatus adesto, ut nos et a periculis hujus vitæ clementer eripias et a peccatis omnibus miseratus absolvas. Per Dominum nostrum.

Communio. Matth. 13 Símile est regnum cœlorum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósá margaríta, dedit ómnia sua et comparávit eam.

¹ res servi ut—26. etc. favores et.—55P. fervores vel.—57.

² beatæ.—92. 94. 97. 98.

Postcommunio.

DA, quæsumus, Domine, per hæc sancta quæ sumpsimus populo tuo salutem mentis et corporis; et, intercedente beata Katherina virgine et martyre tua, in cuius honore lætamur, perpetuis consolationibus tuorum reple corda fidelium, ut divina protectione relevati, et pia tibi devotione complacent, et tua semper beneficia consequantur. Per Dominum.

Sancti Lini papæ et martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 131

SACERDÓTES tui, Dómine, induant justítiam, et sancti tui exsúltent: propter David servum tuum non avértas fáciem Christi tui.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei lætítiam pro commemoratione beati Lini martyris tui atque pontificis fecisti; adesto familiæ tuæ precibus, et da ut cuius hodie festa celebramus, ejus meritis et intercessionibus adjuvemur. Per Dominum.

Epistola. Omnis pón tifex, **in Communi, fol. 584.**

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum, óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

℣. Nihil proficiet inimicus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Allelúya. **℣.** Elégit te Dóminus sibi in sacerdotem magnum: in pópulo suo.

Evangelium. Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem, **in Communi, fol. 584.**

Offertorium. Ps. 88 Invéni David servum meum, et in óleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

Secreta.

INLENDE propítius, quæsumus, Domine, oblata tibi hæc munera; et deprecatione beati Lini martyris tui atque pontificis, in cuius ea commemoratione deferimus, nosipsos eademque sanctifica. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigílantem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constitúet eum.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, in sancti Lini martyris tui atque pontificis solemnitate cœlestia sacramenta; cuius suffragiis, quæsumus, largiaris, ut quod temporaliter gerimus, æternis gaudiis consequamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.

EXPLICIT SANCTORALE.

Commune **Sanctorum proprium non habentium.**In vigilia **unius Apostoli sive Evangelistæ.**

Ad Missam. Officium. Ps. 51

GO autem sicut olíva ¹fructificávi¹ in domo Dómini: sperávi in misericórdia Dei mei, et expectábo nomen tuum quóniam bonum est ante conspéctum sanctórum tuórum.

Psalms. Quid gloriáris in malítia: qui potens es in iniquitaté?

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut nostra devótio, quæ natalítia beáti N. apóstoli tui antecédit, patrocínia nobis intercessióne ejus accúmulet. Per Dóminum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 44 et 45

BENEDÍCTIO Dómini super caput justí. Ideo dedit illi hereditátem, et divisit illi partem in tribubus duódecim; et invénit grátiam in conspéctu omnis carnis. Et magnificávit eum in timóre inimicórum, et in verbis suis monstra placávit. Glorificávit eum in conspéctu regum, et osténdit illi glóriam suam. In fide et lenitáte ipsíus sanctum fecit illum, et elégit eum ex omni carne. Et dedit illi cor ad præcépta et legem vitæ et disciplínæ, et excélsus fecit illum. Státuit ei testaméntum ætérnum, et circumcínxit eum zona justítiæ. Et índuit eum Dóminus coróna glóriæ.

Lectio libri Sapientiæ. Proverb. c. 3

BEATUS homo qui invenit sapientiam, et qui affluit prudentia. Melior est

acquisitio ejus negotiatione argenti et auri; primi et purissimi fructus ejus. Pretiosior est cunctis opibus: et omnia quæ desiderantur huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera ejus, et in sinistra illius divitiæ et gloria. Viæ ejus viæ pulchræ, et omnes semitæ illius pacificæ. Lignum vitæ est his qui apprehenderint eam: et qui tenuerit eam beatus. Dominus sapientia fundavit terram, stabilivit cœlos prudentia. Sapientia illius eruperunt abyssi: et nubes rore concrescunt.

Gradale. Ps. 91 Justus ut palma florébit: sicut cedrus Líbani multiplicábitur in domo Dómini.

¶ Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam: et veritátem tuam per noctem.

Si Dominica fuerit, dicitur unum Allelúya de Communi apostolorum: ²quære in officio sequenti.²

Secundum Johannem. c. 15

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Ego sum vitis vera, et Pater meus agricola est. Omnem pálmitem in me non feréntem fructum tollet eum. Et omnem qui fert fructum purgábit eum, ut fructum plus áfferat. Jam vos mundi estis propter sermónem quem locútus sum vobis. Manéte in me, et ego in vobis. Sicut palmes non potest ferre fructum a semetípso, nisi mánserit in vite: sic nec vos nisi in me manséritis. Ego sum vitis, vos pálmities. Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil

¹ fructifera.—13. V.² In omnibus propriis missis de vigilia unius apostoli, si dominica fuerit, missa dicitur in capitulo cum uno Alleluya.—97. 98.

potéstis fácere. Si quis in me non mánserit; mittétur foras sicut palmes et aréscet, et cólligent eum et in ignem mittent et ardet. Si manséritis in me, et verba mea in vobis mánserint, quodcúnque voluérítis petétis, et fiet vobis.

Secundum Johannem. c. 15

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Ego sum vitis, vos pálmites. Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potéstis fácere. Si quis in me non mánserit, mittétur foras sicut palmes et aréscet, et cólligent eum et in ignem mittent et ardet. Si manséritis in me, et verba mea in vobis mánserint, quodcúnque voluérítis petétis, et fiet vobis.

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

ACCEPTA sit tibi, Domine, nostræ devotionis oblatio; et ad apostolicam puriores nos faciat venire festivitatem. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, æterne Largitor, ejus ubique pia protegi oratione, cujus natalitia per hæc sancta quæ sumpsimus votivo prævenimus obsequio. Per Dominum.

In die unius Apostoli.

Ad Missam. Officium. Ps. 138

IHI autem nimis honoráti sunt amici tui, Deus, nimis confortátus est principátus eórum.

In tempore Paschali allelúya.

Psalmus. Dómine, probásti me et cognovísti me: tu cognovísti sessiónem meam et resurrectionem meam.¹

Oratio.

EXAUDI, Domine, populum tuum, cum sancti apostoli tui **N.** patrocínio supplicantem; ut tuo semper auxilio munitus, secura tibi possit devotione servire. Per.

Ad Ephesios. c. 2

FRATRES, Jam non estis hóspites et ádvenæ, sed estis cives sanctorum et doméstici Dei; superædificáti super fundamentum apostolorum et prophetarum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu. In quo omnis ædificatio constructa crescit in templum sanctum in Dómino, in quo et vos coædificámini in ²habítaculum² Dei in Spíritu Sancto.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 5

IN diébus illis, Per manus apostolorum fiébant signa et prodigia multa in plebe: et erant unánimiter omnes in pórticu Salomónis. Cæterorum autem nemo audébat conjúgere se illis: sed³ magnificábat eos pópulus. Magis autem augebátur credéntium in Dómino multitúdo, virórum ac muliérum, ita ut in plateas ejícerent infirmos, et pónerent in léctulis et grabátis, ut, veniénte Petro, saltem umbra illius obumbráret quemquam illórum, et liberaréntur⁴ ab infirmitátibus suis. Concur-

¹ Kyrie eleyson.—26. Gloria.—15.

² ita 55P. etc. tabernaculum.—4L. 13. 26.

³ magis.—97. 98.

⁴ omnes.—13. 26.

rébat autem et multitúdo vicinárum civitátum in Hierúsalem, afferéntes ægros et vexátos a spirítibus immúndis: qui curabántur omnes.¹

Gradale. Ps. 138 Nimis honoráti sunt amici tui, Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

¶ Dinumerábo eos: et super arénam multiplicabúntur.

Gradale. Ps. 18 In omnem terram exívit sonus eórum: et in fines orbis terræ verba eórum.

¶ Coeli enárrant glóriam Dei: et ópera mánuum ejus annúnciat firmaméntum.

Gradale. Ps. 44 Constitúes eos príncipes super omnem terram: mémoires erunt nóminis tui, Dómine.

¶ Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: proptérea pópuli confitebúntur tibi.

Allelúya. ¶ **Ps. 138** Nimis honoráti sunt amici tui, Deus: nimis confortátus est principatus eórum.

Allelúya. ¶ **Ps. 18** In omnem terram exívit sonus eórum: et in fines orbis terræ verba eórum.

Allelúya. ¶ **Act. 5** Per manus autem apostolórum fiébant signa et prodígia multa in plebe.

Allelúya. ¶ **Johan. 15** Non ²vos² me elégitis: sed ego vos elégi, et pósui vos ut eátis et fructum afferátis et fructus vester máneat.

In Septuagesima Tractus. Ps. 101

Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

¹ Et convocantes apostolos, cæsis denunciaverunt ne omnino loquerentur in nomine Jesu; et dimiserunt eos. Et illi quidem ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni sunt habiti pro nomine Jesu contumeliam pati. Omni autem die in templo et circa domos non cessabant docentes et evangelizantes Dominum Jesum Christum.—92. 94. 97. 98.

² non habet 26.

³ ita 26. etc. quæ.—97. 15. 55P. 57.

⁴ non habet 94.

¶ Potens in terra erit semen ejus: generátio rectórum benedicétur.

¶ Glória et divítiæ in domo ejus: et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Sequentia.

QLARE sanctorum senatus apostolorum,
princeps orbis terrarum,
rectorque regnorum,
Ecclesiarum mores
et vitam moderare;
³Qui³ per doctrinam tuam
fideles sunt ubique.
Antiochus et Remus
concedunt tibi Petre regni solium;
Tyrannidem tu, Paule,
Alexandrinam invasisti Græciam.
Æthiopes horridos,
Mathæe, agnelli vellere,
Qui maculas nesciat
aliquas, vestisti candido.
Thoma, Bartholomæe,
Johannes, Philippe, Simon,
Jacobique pariles,
Andrea, Thadæe, Dei
Bellatores inclyti,
En vos oriens, et occidens,
Immo teres mundi circulus,
Se patres habere gaudent,
et exspectant iudices;
Et idcirco mundus omnis
laudes ⁴vobis⁴ et honorem
sanctis debitum supplex impendit.

Sequentia.

ALLELUYA nunc decantet
universalis Ecclesia,

Extollendo laude celsa
 apostolorum præconia.
 Quorum princeps per crucem
 scandit Petrus alta poli culmina.
 Doctor orbis triumphat
 sub Nerone, urbe in Romulea.
 Crux Andreæ digna confert præmia;
 Jacobus uterque nitet laurea,
 Ægeas illum, hos Judaica
 gens transmisit ad æthera.
 Sunt Matthæo, sunt Johanni collata
 Duo clara gratiarum munera:
 Hyrtacus illum necat, hunc suas
 Jesus vocat ad epulas.
 Philippus, Christi gratia
 docens, ¹prædicans¹ in Scythia,
 Thomas confossus lancea,
 cursum consummat in India.
 Simon et Judas dum sacra
 Persis ostendunt monita,
 Fusus sanguis ambos stola
 perlustravit purpurea.
 Bartholomæus dat Indis vitæ dogmata;
 Matthiæ culmen dedit sors apostolica.
 Plaudat ergo tellus,
 plaudat cœlorum curia,
 Et hac die sacra
 plaudat præsens familia.
²Honoranda² sacrosancta
 apostolorum merita.
 Hi sunt candelabra
 ante Deum lucentia.
 Hi prælati, celsa
 summi Regis in curia.
 Hi sal terræ, hi lux mundi,
 hi clara cœli lumina.
 Jam palma, jam corona,

jam, promissa olim, mensa
 illis est apposita.
 O quanta, quam præclara,
³quam³ jocunda celebrantur,
 illorum solennia.
 His nostra sint solennia,
 Sint vota, sint præconia,
⁴Sint⁴ grata laudum carmina.

Secundum Johannem. c. 15

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipulis
 suis; hæc mando vobis, ut diligātis in-
 vicem. Si mundus vos odit; scitōte quia
 me priōrem vobis odio hābuit. Si de mun-
 do fuissētis, mundus quod suum erat dili-
 geret. Quia vero de mundo non estis, sed
 ego elégi vos de mundo, propterea odit vos
 mundus. Mementōte sermōnis mei quem
 ego dixi vobis: Non est servus major dō-
 mino suo. Si me persecūti sunt, et vos per-
 sequētur. Si sermōnem meum servavē-
 runt, et vestrum servābunt. Sed hæc om-
 nia faciēnt vobis propter nomen meum:
 quia nēsciunt eum qui misit me. Si non
 venissem et locūtus fuisset eis, peccātum
 non habērent.⁵ Nunc autem excusatiōnem
 non habent de peccāto suo. Qui me odit,
 et patrem meum odit. Si ópera non fe-
 císsem in eis quæ nemo álius fecit, peccá-
 tum non habērent.⁵ Nunc autem et vidē-
 runt et odērunt et me et Patrem meum.
 Sed ut adimpleátur sermo qui in lege eó-
 rum scriptus est: Quia odio habuerunt me
 gratis.

Secundum Matthæum. c. 10

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipulis
 suis; Ecce ego mitto vos sicut oves in

¹ ita 26. etc. prædicat.—92. 4L. 55P. 57.

² honorando.—92. 4L. 57.

³ jam.—92. 97. 98. 4L. 15. 57. tam.—94.

⁴ sit—94. 57.

⁵ non habent 26. 57.

médio lupórum. Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et simplices sicut colúmbæ. Cavéte autem ab homínibus. Tradent enim vos in concíliis, et in synagógis suis flagellábunt vos; et ad præsides et reges ducémmini propter me, in testimónium illis et géntibus. Cum autem tradent vos, nolíte cogitáre quómodo aut quid loquámini. Dábitur enim vobis in illa hora quid loquámini. Non enim vos estis qui loquámini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium: et ¹insúrgent¹ filii in paréntes, et morte eos afficient. Et éritis ódio ómnibus homínibus propter nomen meum. Qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit.

2Secundum Matthæum. c. 19

IN illo témpore, Dixit Simon Petrus ad Jesum; Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te. Quid ergo erit nobis? Jesus autem dixit illis; Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne cum séderit Fílius Hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Et omnis qui relíquerit domum vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit.

Secundum Matthæum. c. 16

IN illo tempore, Venit Jesus in partes Cæsaráe Philippi: et interrogábat discípulos suos dicens; Quem dicunt hómines esse Fílium Hóminis? At illi dixerunt; Alii Johánne Baptístam, álii autem Helíam, álii vero Hieremíam, aut unum ex prophétis. Dixit illis Jesus; Vos autem quem me esse dicitis? Respóndens autem

Simon Petrus, dixit; Tu es Christus Fílius Dei vivi. Respóndens autem Jesus, dixit ei; Beátus es Simon Barjona: quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclesiám meam. Et portæ inferi non prævalébunt advérsus eam. Et tibi dabo claves regni coelórum. Et quodcúnque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis. Et quodcúnque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis.

Secundum Lucam. c. 22

IN illo tempore, Facta est conténtio inter discípulos Jesu, quis eórum viderétur esse major. Dixit autem eis; Reges géntium dominántur eórum, et qui potestátem habent super eos, benéfici vocántur. Vos autem non sic. Sed qui major est in vobis, fiat sicut júnior. Et qui præcëssor est, sicut ministrátor. Nam quis major est, qui recúmbit an qui mínistrat: Nonne qui recúmbit? Ego autem in médio vestrum sum, sicut qui mínistrat. Vos autem estis qui permansístis mecum in tentatió nibus meis. Et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum, ut edátis et bibátis super mensam meam in regno meo, et sedeátis super thronos, judicántes duódecim tribus Israel.²

Offertorium. Ps. 18 In omnem terram exívit sonus eórum: et in fines orbis terræ verba eórum.

Offertorium. Ps. 44 Constitues eos príncipes super omnem terram: mémoires erunt nóminis tui in omni progénie et generatióne.

Offertorium. Ps. 138 Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: nimis confortátus est principátus eórum.

¹ exsurgent.—97. 98.

² Hæc evangelia non habentur in 92. 94. 97. 98. 57. Grad.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

BEÁTI apóstoli tui **N.**, Dómine, solén-
nia recenséntes, quæsumus, ut ejus
auxílio tua beneficia capiámus, pro quo ti-
bi hóstias laudis offerimus. Per Dóminum.

Præfatio. Et te, Dómine.

Communio. **Matth. 19** Vos qui secúti
estis me sedébitis super sedes judicántes
duódecim tribus Israel, dicit Dóminus.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

TUÉRE nos, miséricors Deus, per hæc
sancta quæ súmpsimus, et beáti apó-
stoli tui **N.** cujus natalítia celebrámus,
semper guberná præsidiis. Per.

In natali unius Evangelistæ.

Ad Missam. Officium. **Ps. 36**

s justi meditábitur sapiéntiam: et
lingua ejus loquétur judícium:
lex Dei ejus in corde ipsíus.

Psalms. Noli æmulári in malignántibus:
neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Kýrie eléyson.

Oratio.

INTERVÉNIAT pro nobis, Dómine, quæ-
sumus, sanctus tuus, **N.** evangelísta,
qui crucis mortificatióem júgiter in suo
córpoze pro tui nóminis honóre portávit.
Per Dóminum.

Lectio Ezechielis prophetæ. **c. 1**

SIMILITÚDO vultus quátuor animálium:
fácies hóminis, et fácies leónis a dex-
tris ipsórum quátuor. Fácies autem bo-
vis, a sinístris ipsórum quátuor. Et fácies
áquilæ désuper ipsórum quátuor. Et fá-
cies eórum et pennæ eórum exténtæ dé-
super. Duæ pennæ singulórum jungebán-
tur, et duæ tegébant córpora eórum. Et

unumquódque eórum coram fácie sua am-
bulábat. Ubi erat ímpetus spíritus, illuc
gradiebántur, et non revertébántur cum
ambulárent. Et similitúdo animálium et
aspéctus eórum quasi carbónum ignis ar-
déntium, et quasi aspéctus lampadárum.
Hæc erat visio discúrrens in médio ani-
málium. Splendor ignis, et de igne ful-
gur egrédiens. Et animália ibant, et rever-
tebántur in similitúdinem fúlgoris coru-
scántis.

Gradale. **Ps. 36** Os justí meditábitur sa-
piéntiam: et lingua ejus loquétur judí-
cium.

¶ Lex Dei ejus in corde ipsíus: et non
supplantabúntur gressus ejus.

Allelúya. ¶ **Esai. 41** Primus ad Sion dicet
ecce assum: et Hierúsalem evangelístam
dabo.

Sequentia.

LAUS devota mente
choro concinente
Christo sit cum gloria;
Qui evangelistas
veri dogmatistas
insignivit gratia;
Quique suo more
lucem ex fulgore
dat per orbis climata,
Tales dum elegit
per quos jam subegit
hæreses et schismata.
His bis bini fontes
valles atque montes
irrigantes flumine;
Orti paradiso
mundum indiviso
illustrantes fame.
Illos per bis bina
visio divina
signat animalia,
A quibusdam visa,

formis tunc divisa,
 gestu sed æqualia.
 Pennis decorata,
 terris elevata,
 cum rotis euntia,
 Facie serena,
 oculorum plena,
 Verbi Dei nuntia.
 In his possunt cerni
 anuli quaterni
 quibus area vehitur;
 Quorum dogma sanum
 per Samaritanum
 circumquaque seritur.
 Tali quasi plaustro
 mulier ab austro
 Salomonem adiit.
 In hac ¹ceu¹ quadriga
 Agnus est auriga
 qui pro nobis obiit.
 Istis in bis binis
 caput est et finis
 Christus complens omnia.
 Horum documentis
 horum instrumentis
 florens stat Ecclesia.
 Horum nos precatu
 mortis a reatu
 solvat Christi gratia;
 Horum ut doctrina
 virtus nos divina
 ducat ad coelestia.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 10

IN illo témpore, Designávit Dóminus
 et álios septuagínta duos: et misit il-
 los binos ante fáciem suam in omnem
 civitátem et locum quo erat ipse ventú-
 rus. Et dicébat illis; Messis quidem multa,
 operárii autem pauci. Rogáte ergo dómi-

num messis, ut mittat operários in mes-
 sem suam. Ite. Ecce ego mitto vos sicut
 agnos inter lupos. Nolíte ergo portáre sác-
 culum neque peram neque calciaménta, et
 néminem per viam salutavéritis. In quam-
 cúnque domum intravéritis, primum dí-
 cite; Pax huic dómui. Et si ibi fúerit fi-
 lius pacis, requiéscet super illum pax ve-
 stra: sin autem, ad vos revertétur. In eá-
 dem autem domo manéte, edéntes et bi-
 béntes quæ apud illos sunt. Dignus est
 enim operárius mercéde sua.

Credo.

In tempore Paschali, Evangelium, Ego
 sum vitis vera, **ut supra fol. 572.**

Offertorium. Ps. 20 Posuísti, Dómine, in
 cápíte ejus corónam de lápide pretióso: vi-
 tam pétii a te, et tribuísti ei, Allelúya.
et finiatur cum Allelúya quandocunque
dicitur extra Septuagesimam.

Secreta.²

DONIS coeléstibus da nobis, quásumus,
 Dómine, libera mente servíre; ut
 múnera quæ deférimus, interveniénte beá-
 to **N.** evangelísta, et medicínam nobis
 operéntur et véniam. Per.²

Præfatio. Et te, Dómine.

³**Non dicitur in hac Præfatione** per beá-
 tos evangelístas **sed** per beátos apóstolos.³

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus
 in salutári tuo: glóriam et magnum decó-
 rem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.⁴

PRÆSTA, quásumus, omnípotens Deus,
 ut id quod de sancto altári percé-
 pimus, précibus beáti evangelístæ tui **N.**,
 salvíficet ánimas nostras, per quod semper
 tuti esse póssimus. Per.⁴

¹ ita 55P. etc. seu.—4L. 13. 26. 57.

² non habent 92. 94. 97. 98. 57.

³ ita 26. etc. **non dicitur** per beatos apostolos **sed** per beatos evangelistas.—55P.

⁴ non habent 92. 94. 97. 98. 57.

In natali **unius Martyris.****Ad Missam. Officium. Ps. 91**

MUSTUS ut palma florébit, sicut cedrus Líbani multiplicábitur: plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri.

Psalmus. Bonum est confitéri Dómino: et psállere nómini tuo, altíssime.

Aliud Officium. Ps. 36

MUSTUS non conturbábitur quia Dóminus firmat manum ejus: tota die miserétur et cómodat: et semen ejus in benedictióne erit, in ætérnum conservábitur.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Aliud Officium Ps. 8

GLÓRIA et honóre coronásti eum: et constituísti eum super¹ ópera mánuum tuárum.

Psalmus. Dómine Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra.

Aliud Officium. Ps. 20

N virtúte tua, ²Dómine,² lætábitur justus: et super salutáre tuum exsultábit veheménter: desidérium ánimæ ejus tribuísti ei.

Psalmus. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio.

Aliud Officium. Ps. 63

LÆTÁBITUR justus in Dómino: et sperábit in eo et laudabúntur omnes recti corde.

In tempore Paschali, allelúya, allelúya.

Psalmus. Exáudi, Deus, oratiómem

meam cum déprecor: a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Aliud Officium. Ps. 63

PROTEXÍSTI me, Deus, a convéntu malignántium, allelúya: a multitudíne operántium iniquitátem, allelúya, allelúya.

Psalmus. Exáudi, Deus, oratiómem meam cum déprecor: a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Oratio.³

ADÉSTO, Dómine, supplicatióibus nostris, et, intercessióne beáti **N.** mártiris tui, perpétuam nobis misericórdiam benígnus impénde. Per Dóminum.

Lectio libri Sapientiæ. Ecclus. c. 14 et 15

BEATUS vir qui in sapientia morabitur, et qui in justitia meditabitur, et in sensu cogitabit circumspectionem Dei. ⁴Cibabit⁴ illum pane vitæ et intellectus; et aqua sapientiæ salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo, et non flectetur: et continebit illum et non confundetur; et exaltabit illum apud proximos suos. Et nomine æterno hereditabit illum Dominus Deus noster.

Lectio Epistolæ beati Pauli apostoli: ad Ephesios. c. 1

FRATRES, Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedíxit nos in omni benedictióne spirituáli in coeléstibus in Christo. Sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiómem, ut essémus sancti et immaculáti in conspéctu ejus in caritáte. Qui prædestinávit nos in adoptiódinem filiórum per Je-

¹ omnia.—94.

² non habent 94. 26.

³ Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati **N.** martyris tui natalitia colimus, intercessione ejus in tui nominis amore roboremur. Per. **Alia Oratio.**— 92. 94. 97. 98.

⁴ cibavit.—92. 98. 4L.

sum Christum in ipsum secundum propositum voluntatis suæ, in laudem¹ gratiæ suæ, in qua gratificavit nos in dilecto Filio suo. In quo habemus redemptionem per sanguinem ejus remissionem peccatorum, secundum divitias gratiæ suæ quæ superabundavit in nobis, per Jesum Christum Dominum nostrum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccles. c. 31

BEATUS vir qui inventus est sine macula et qui post aurum non abiit, nec speravit in thesauris pecuniæ. Quis est hic et laudabimus eum? Fecit enim mirabilia in vita sua. Qui probatus est in illo, et perfectus inventus est; et erit illi gloria æterna. Qui potuit transgredi et non est transgressus; et facere mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in Domino, et elemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum.

Ad Timotheum. 2 c. 4

CARISIME, Testificor coram Deo et Jesu Christo, qui iudicaturus est vivos et mortuos, et per adventum ipsius et regnum ejus. Prædica verbum, insta opportune importune. Argue, obsecra, increpa in omni patientia et doctrina. Erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros, pruriētes auribus, et a veritate quidem auditum avērtent, ad fabulas autem convertentur. Tu vero vigila, in omnibus labora, opus fac evangelistæ, ministerium tuum imple; sobrius esto. Ego enim jam delibor, et tempus meæ resolutionis instat. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. De reliquo repōita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die ju-

stus iudex. Non solum autem mihi, sed et his qui diligunt adventum ejus.

Ad Timotheum. 2 c. 2

CARISIME, Nemo militans Deo implicat se negotiis sæcularibus: ut ei placeat cui se probavit. Nam et qui certat in agone, non coronabitur nisi legitime certaverit. Laborantem agricolam oportet primum de fructibus percipere. Intellige quæ dico: dabit enim tibi Dominus in omnibus intellectum. Memor esto igitur Jesum Christum resurrexisse a mortuis ex semine David, secundum evangelium meum in quo laboro usque ad vincula quasi male operans: sed verbum Dei non est alligatum. Ideo omnia sustineo propter electos, ut et ipsi salutem consequantur, quæ est in Christo Jesu, cum gloria cœlesti.

²Lectio Epistolæ beati Pauli apostoli: ad Galatas. c. 5 et 6

FRATRES, Confido ³in³ vobis in Domino, quod nihil aliud sapietis. Qui autem conturbat vos, portabit iudicium quicumque est ille. Ego autem, fratres, si circumcisionem adhuc prædico: quid adhuc persecutionem patior? Ergo evacuatum est scandalum crucis. Utinam et abscindantur, qui vos conturbant. Quicumque enim volunt placere in carne, hi cogunt vos circumcidi, tantum, ut crucis Christi persecutionem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem custodiunt. Sed volunt vos circumcidi, ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi; per quem mihi mundus crucifixus est et ego mundo.²

¹ gloria.—15. 26. 57. V.

² non habent 92. 94. 97. 98. 57.

³ de.—4L. 15.

Gradale. Ps. 20 Posuísti, Dómine, super caput ejus corónam de lápide pretiósó.

¶ Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei: et voluntáte labiórú ejus non fraudásti eum.

Gradale. Ps. 111 Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

¶ Potens in terra erit semen ejus: generátio rectórum benedicétur.

Gradale. Ps. 36 Justus non conturbábitur: quia Dóminus firmat manum ejus.

¶ Tota die miserétur et cómodat: et semen ejus in benedictióne erit.

Gradale. Ps. 91 Justus ut palma florébit: sicut cedrus Líbani multiplicábitur in domo Dómini.

¶ Ad annunciándum mane misericórdiam tuam: et veritátem tuam per noctem.

Allelúya. ¶ **Ps. 20** Posuísti, Dómine, super caput ejus corónam de lápide pretiósó.¹

Allelúya. ¶ **Ps. 63** Lætábitur justus in Dómino et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.²

Allelúya. ¶ **Jacob. c. 1** Beátus vir qui suffert tentatióem: quóniam cum probátus fúerit accípiet corónam vitæ.

Allelúya. ¶ **Ps. 111** Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit nimis.

Allelúya. ¶ **Ps. 8** Glória et honóre coronásti eum, Dómine: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Allelúya. ¶ **Ps. 36** Justus non conturbábitur quia Dóminus firmat manum ejus.

Sequentia.

ORGANICIS canamus modulis nunc N. solemnia;

Omnigenis Domino vocibus reddentes odas debitas,

Qui in suis sanctis mirabilis nimis, multiplici virtutum flore eosdem decorat ac mirifice adornat;

Nam et in ipsis, quasi in quibusdam musicis instrumentis, digito proprio fides agitatur, fides virtutum ³sonora.³

Has numerose percurrens singulas, Permiscet singulis diatessaron mellifluam melodiam

Quam generat virtutum mater illa, Quæ aliis decenter composita, reddit suavem symphoniam;

Qua sine cuncta Fiunt dissona, Necnon et frivola;

Qua cum omnia Fiunt consona, Necnon utilia;

Qua justí, bene Morati, rite, Petentes ⁴excelsa⁴ poli sidera, Alacres decantant nova cantica in cithara Traicia.

Quorum agentes festa, consortia mereamur in cœlesti patria.

Tractus. Ps. 20 Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei: et voluntáte labiórú ejus non fraudásti eum.

¶ Quóniam prævenísti eum in benedictióne dulcédinis.

¶ Posuísti super caput ejus corónam de lápide pretiósó.

Secundum Johannem. c. 12

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Amen, amen, dico vobis, nisi

¹ Alleluya. ¶ Justus ut palma florebit: et sicut cedrus multiplicabitur.—Grad.

² Alleluya. ¶ Iste sanctus digne in memoriam vertitur hominum: qui ad gaudium transivit angelorum.—Grad.

³ ita 26. etc. sonoras.—92. 98. 55P. 57.

⁴ ex cœlo.—94. 97. 98.

granum fruménti cadens in ¹terram¹ mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Si autem mórtuum fúerit, multum fructum affert. Qui amat ánimam suam, perdet eam: et qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. Si quis mihi minístrat, me sequátur: et ubi sum ego, illic et miníster meus erit. Si quis mihi ministráverit, honorificábit eum Pater meus, qui est in cœlis.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 10

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Qui vos audit, me audit. Et qui vos spernit, me spernit. Qui autem me spernit, spernit eum qui me misit. Révêrsi sunt autem septuaginta duo cum gáudio, dicéntes; Dómine, etiam dæmónia subji-ciúntur nobis in nómine tuo. Et ait illis; Vidébam Sáthanam sicut fulgur de cœlo cadéntem. Ecce dedi vobis potestátem calcándi supra serpéntes et scorpiónes et supra omnem virtútem inimíci: et nihil vobis nocébit. Verúntamen in hoc nolíte gaudére, quia spíritus vobis subji-ciúntur: gaudéte autem quia nómina vestra scripta sunt in cœlis.

Secundum Matthæum. c. 16

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Si quis vult post me veníre, ábneget semetípsum et tollat crucem suam et sequátur me. Qui enim volúerit ánimam suam salvam fácere, perdet eam: ²qui autem² perdíderit ánimam suam propter me, invéniet eam. Quid enim prodest hómini si univérsum mundum lucrétur, ánimæ vero suæ detriméntum patiátur? Aut quam dabit homo commutatiónem pro ánima sua? Fílius enim Hóminis ventúrus

est in glória Patris sui cum ángelis suis: et tunc reddet unicuique secúndum ³ópéra³ ejus. Amen dico vobis, sunt quidam de hic stántibus qui non gustábunt mortem donec vídeant Fílium Hóminis veniéntem in regno suo.

Secundum Lucam. c. 14

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Si quis venit ad me, et non odit patrem suum et matrem et uxórem et filios et fratres et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus. Et qui non bájulat crucem suam et venit post me, non potest meus esse discípulus. Quis enim ex vobis volens turrim ædificáre, ⁴nonne⁴ prius sedens cómputat sumptus qui necessarij sunt, si hábeat ad perficiéndum. Ne posteaquam posúerit fundaméntum et non pótuit perficere, omnes qui viderint incípiant illúdere ei, dicéntes: Quia hic homo cœpit ædificáre et non pótuit consummáre? Aut quis rex itúrus commíttere bellum adversus álium regem, nonne prius sedens cógitat, si possit cum decem míllibus occurrere ei qui cum vigínti míllibus venit ad so? Alióquin adhuc illo longe agente, legatiónem mittens rogat ea quæ pacis sunt. Sic ergo omnis ex vobis, qui non renúnciat ómnibus quæ pössidet, non potest meus esse discípulus.

Secundum Matthæum. c. 10

IN illo tempore, Dixit Jesus discípulis suis; Nihil opertum quod non reveletur: et occultum quod non sciatur. Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine: et quod in aure auditis, prædicate super tecta. Et nolite timere eos qui occidunt cor-

¹ terra.—92. 98. 4L. 57.

² et qui.—92. 97. 98. 57.

³ opus.—97. 98.

⁴ non.—92. 97. 98. 57. V.

pus, animam autem non possunt occidere: sed potius eum timete qui potest et animam et corpus perdere in gehennam. Nonne duo passeresset assidue veniunt: et unus ex illis non cadet super terram sine patre vestro? Vestri autem ¹et ¹capilli capitis omnes numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus meliores estis vos. Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo, qui est in coelis.

In tempore Paschali, Evangelium Ego sum vitis vera **ut supra fol. 572.**

Offertorium. Ps. 20 In virtute tua, Domine, lætabitur justus: et super salutare tuum exsultabit vehementer, desiderium animæ ejus tribuisti ei.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Offertorium. Ps. 20 Posuisti Domine, in capite ejus coronam de lapide pretioso: vitam petiit a te et tribuisti ei, allelúya.

Et finiatur cum Allelúya quodcumque dicitur, nisi infra Septuagesimam.

²**Offertorium. Ps. 91** Justus ut palma florébit: sicut cedrus in Líbano est multiplicabitur.

In tempore Paschali, Allelúya.²

Offertorium. Ps. 88 Confitebuntur cœli mirabilia tua, Domine: et veritatem tuam in ecclésia sanctorum, allelúya, allelúya.

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronasti eum et constituisti eum super ópera manuum tuarum, Domine.

Secreta.

PRÆSENTIA munera, Domine, quæsumus, serena pietate intueri; ut Sancti Spiritus perfundantur benedictione; quatenus illam validius in nostris cordibus dilectionem infundant per quam sanctus **N.**

martyr tuus omnia corporis tormenta devicit. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio. Matth. 26 Qui vult venire post me: abneget semetipsum: et tollat crucem suam et sequatur me.

Communio. Johan. 12 Qui mihi ministrat me sequatur, et ubi ego sum, illic et minister meus erit.

Communio. Ps. 20 Posuisti, Domine, in capite ejus coronam de lapide pretioso.

In tempore Paschali, allelúya, allelúya.

Communio. Ps. 63 Lætabitur justus in Domino et sperabit in eo: et laudabuntur omnes recti corde.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Communio. Johan. 25 Ego sum vitis vera et vos palmites: Qui manet in me et ego in eo, hic fert fructum multum, Allelúya, allelúya.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutari tuo: glóriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Postcommunio.

QUOS refecisti, Domine, cœlesti mysterio, ab omnibus, quæsumus, propitiatus absolve ³delictis; et ³intercedente beato **N.** martyre tuo, divino munere purificatis mentibus perfruamur. Per Dominum.

In natali unius martyris et pontificis.

Ad Missam: Officium. Ps. 8

GLÓRIA et honóre coronasti eum: et constituisti eum super ópera manuum tuarum.

Psalmus. Domine Dóminus noster: quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

¹ non habent 26. 57. V.

² non habet Graduale.

³ peccatis et—92. delictis ut—4L. 15. 57.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei lætitiā pro commemoratione beati martyris tui **N.** atque pontificis fecisti; adesto familiæ tuæ precibus, et da ut cujus hodie festa celebramus, ejus meritis et intercessionibus adjuvemur. Per.

**Lectio epistolæ beati Pauli apostoli; ad
Hebræos. c. 5**

FRATRES, Omnis pōntifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in his quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis: qui condolere possit his qui ignorant et errant, quoniam et ipse circumdatus est infirmitate: et propterea debet quemadmodum et pro populo, ita etiam et pro semetipso offerre pro peccatis. Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur a Deo, tanquam Aaron. Quemadmodum scriptum est; Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

**Lectio epistolæ beati Pauli apostoli: ad
Hebræos. c. 13**

FRATRES, Doctrinis variis et peregrinis nolite abduci. Optimum est enim grātia stabilire cor, non ¹in¹ escis quæ non profuerunt ambulātibz in eis. Habemus altāre de quo edere non habent potestatem, qui tabernaculo deserviunt. Quorum enim animālium infertur sanguis pro peccato in sancta per pontificem, horum corpora cremantur extra castra. Propter quod et Jesus, ut sanctificaret per suum sanguinem populum, extra portam passus est. Exeamus igitur ad eum extra castra, improprium ejus portantes. Non enim habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus. Per ipsum ergo offeramus

hōstiam laudis semper Deo, id est, fructum labiōrum² confitentium nōmini ejus. Beneficiētiæ autem et communiōnis nolite oblivisci: tālibz enim hōstiis promeretur Deus.

Gradale. Ps. 20 Posuisti, Dōmine, super caput ejus: corōnam de lapide pretiōso.

℣. Desiderium animæ ejus tribuisti ei: et voluntate labiōrum ejus non fraudasti eum.

Alleluya. ℣. Posuisti, Dōmine, super caput ejus: corōnam de lapide pretiōso.

Sequentia. Organicis, **ut supra fol. 581.**

Tractus. Desiderium animæ, **ut supra fol. 581.**

Secundum Matthæum. c. 9 et 10

IN illo tempore, Circuibat Jesus civitates omnes et castella, docens in synagogis eorum, et prædicans evangelium regni, et curans omnem languorem et omnem infirmitatem. Videns autem turbas, misertus est eis: quia erant vexati et jacentes sicut oves non habentes pastorem. Tunc dixit discipulis suis; Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo Dōminum messis, ut mittat operarios in messem suam. Euntes autem prædicante, dicentes; quia appropinquabit regnum cœlorum. Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, dæmones ejicite. Gratis accepistis, gratis date. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ.

**Hoc sequens Evangelium dicitur in festo
cujuslibet pontificis exulantis, sive
martyris sive confessoris:**

Secundum Lucam. c. 19

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Homo quidam

¹ ita 4L. 13. etc. non habent 92. 15. 26. 57. V.

² nostrorum.—97. 98.

nóbilis ábiit in regionem longínquam ac-
cípere sibi regnum et revérti. Vocátis au-
tem decem servis suis, dedit illis decem
mnas, et ait ad illos: Negotiámini dum
vénió. Cives autem ejus óderant illum: et
misérunt legatiónem post illum, dicéntes:
Nólumus hunc regnáre super nos. Et fac-
tum est ut redíret accépto regno, et jussit
vocári servos quibus déderat pecúniám, ut
sciret quantum quisque negotiátus esset.
Venit autem primus dicens: Dómine, mna
tua decem mnas acquisívit. Et ait illi: Eu-
ge ¹serve bone et fidélis,¹ quia in módico
fuísti fidélis, eris potestátem habens su-
per decem civitátes. Et alter venit, dicens:
Dómine, mna tua fecit quinque mnas. Et
huic ait: Et tu esto super quinque civi-
tátes. Et alter venit, dicens: Dómine, ec-
ce mna tua quam hábui repósitam in su-
dário. Tímui enim te, quia homo austé-
rus es: tollis quod non posuísti, et me-
tis quod non seminásti. Et dixit ei: De
ore tuo te júdico, serve nequam. Sciébas
quia ego homo austérus sum, tollens quod
non pósui et metens quod non seminávi.
Et quare non dedísti pecúniám meam ad
mensam, ²ut² et ego véniens cum usúris
útique exegíssem illam? Et astántibus di-
xit: Auférte ab illo mnam, et date illi qui
decem mnas habet. Et dixerunt ei: Dómi-
ne, habet decem mnas. Dico autem vobis,
quia omni habénti dábitur, et abundábit:
ab eo autem qui non habet, et quod ha-
bet auferétur ab eo. Verúntamen inimícos
meos, illos qui noluérunt me regnáre su-
per se, addúcite huc, et interfícite ante me.
Et his dictis, præcedébat ascéndens Hie-
rosólymam.

¹serve bone.—92. 97. 98. bone serve.—V.

²non habent 92. 97. 98.

³Clamaverunt justi et Dominus exaudivit eos et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. **In tem-
pore Paschali**, alleluya. **Psalmus**. Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.
Aliud Officium.—Grad.

In tempore Paschali, Evangelium Ego
sum vitis vera **ut supra fol. 572.**

Offertorium. Ps. 20 Posuísti, Dómine, in
cápite ejus corónam de lápide pretiósó: vi-
tam pétiit a te et tribuísti ei, allelúya.

In Septuagesima non addatur Allelúya.

Secreta.

IN TENDE propitius, quæsumus, Domi-
ne, oblata tibi hæc munera; et, depre-
catione beati **N.** martyris tui atque ponti-
ficis, in cujus ea commemoratione defe-
rimus, nos ipsos eademque sanctifica. Per
Dominum.

Communio. Ps. 20 Posuísti, Dómine, in
cápite ejus corónam de lápide pretiósó.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, in sancti marty-
ris tui atque pontificis **N.** solemni-
tate, cœlestia sacramenta; cujus suffragiis,
quæsumus, largiaris, ut quod temporali-
ter gerimus, æternis gaudiis consequamur.
Per Dominum.

In natali **plurimorum martyrum.**

Ad Missam: Officium.³ **Ps. 78**

MENTRET in conspéctu tuo, Dó-
mine, gémitus compeditórum,
redde vicinis nostris séptuplum
in sinu eórum: víndica sánguinem sanctó-
rum tuórum qui effúsus est.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Deus, venérunt gentes in here-
ditátem tuam: polluérunnt templum sanc-
tum tuum, posuérunnt Hierúsalem in po-
mórum custódiám.

Aliud Officium. Ps. 33

IMÉTE Dóminum, omnes sancti ejus, quóniam nihil deest timentibus eum, dívites eguerunt et esuriérunt, inquirentes autem Dóminum non deficient omni bono.

Psalmus. Benedicam Dóminum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo.

Aliud Officium. Ps. 67

USTI epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

Psalmus. Exsúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Aliud Officium. Eccus. 44

APIÉNTIAM sanctórum narrant pópuli, et laudem eórum nún-
ciat ecclésia: nómina autem eórum
vivent in sáculum sáculi.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Ps. 32 Exsultáte justí in Dómino: rectos decet collaudátio.

Aliud Officium. Ps. 36

ALUS autem justórum a Dómino: et protéctor eórum est in témpore tribulatiónis.

Psalmus. Noli æmulári in malignántibus: neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Aliud Officium.¹ Ps. 144

ANCTI tui, Dómine, benedícunt te: glóriam regni tui dicent, allelúya.

Psalmus. Exaltábo te, Deus meus, rex: et benedicam nómini tuo in sáculum: et in sáculum sáculi.

¹ Judicant sancti gentes, et dominantur populis, regnabit Dominus Deus illorum in perpetuum. **Psalmus.** Exsultate justí in Domino: rectos decet collaudatio. **Aliud Officium.**—Grad.

² ostendisti.—94.

Plurimorum martyrum non pontificum.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, da nobis sanctorum martyrum tuorum **N.** et **N.** ita digne merita venerari; quatenus et ab instantibus liberemur periculis et digni efficiamur gaudiis sempiternis. Per Dóminum.

Plurimorum martyrum et pontificum.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui in sanctorum martyrum tuorum atque pontificum **N.** et **N.** cordibus flammam tuæ dilectionis ²accendisti; ²da mentibus nostris eandem fidei caritatisque virtutem; ut quorum gaudemus triumphis proficiamus exemplis. Per.

Ad Hebræos. c. 11

FRATRES, Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiones, obturavérunt orae leónum, extinxérunt impetum ignis, effugérunt áciem gládii, convaluérunt de infirmitáte, fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum: acceperunt muliéres de resurrectione mórtuos suos: álii autem disténti sunt, non suscipiéntes redemptionem, ut meliorem invenírent resurrectionem: álii vero ludíbria et vérbera expérti, insuper et víncula et cárceres: lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt, circuíerunt in melótis, in péllibus caprínis, egéntes, angustíati, afflícti: quibus dignus non erat mundus: in solitudínibus errántes et in món-
tibus, et in spelúncis, et in cavérnis terra. Et hi omnes testimónio fidei probáti invénti sunt in Christo Jesu Dómino nostro.

Lectio libri Sapientiæ. c. 3

IUSTÓRUM ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum malítiæ. Visi sunt óculis insipientium mori, et æstimáta est afflictio éxitus illórum, et quod a nobis est iter exterminii: illi autem sunt in pace. Et si coram homínibus torménta passi sunt, spes illórum immortalitate plena est. In paucis vexáti, in multis bene disponéntur, quóniam Deus tentávit eos, et invénit illos dignos se. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, et quasi ¹holocáusti hóstiam¹ accépit illos; et in témpore erit respectus illórum. Fulgébunt iusti, et tanquam scintillæ in arundineto discurrent. Judicábunt natiónes, et dominabúntur pópulis; et regnabit Dóminus illórum in perpétuum.

Lectio libri Sapientiæ. c. 5

IUSTI autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum, et cogitatio illórum apud Altíssimum. Ideo accipient regnum decóris et diadéma spéciei de manu Dómini. Quóniam dextera sua teget eos, et ²in² bráchio sancto suo defendet illos. Accipiet armatúram ³zeli³ illius, et armabit creatúram ad ultiónem inimicórum. Induet pro thoráce justítiam, et accipiet pro gálea iudícium certum. Sumet scutum inexpugnábile æquitatem; ibunt dirécte ⁴promissiones,⁴ et ad certum locum dedúcet illos Dóminus Deus noster.

Ad Hebræos. c. 10

FRATRES, Rememorámini prístinos dies, in quibus illumináti magnum certámen sustinuístis passiónum; et in áltero quidem oppróbriis et tribulatió-

nibus spectáculum facti: in áltero autem sócii táliter conversántium effécti. Nam et vinctis compássi estis, et rápinam bonórum vestrórum cum gáudio suscepístis, cognoscéntes vos habére meliorem et manéntem substántiam. Nolite itaque amittere confidéntiam vestram quæ magnam habet remuneratióem. Patiéntia enim vobis necessária est: ut voluntátem Dei faciéntes, reportétis promissióem. Adhuc enim módicum aliquántulum, qui ventúrus est véniet et non tardábit. Justus autem meus ex fide vivit.

Ad Corinthios. I c. 4

FRATRES, Spectáculum facti sumus huic mundo et ángelis et homínibus. Nos stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurimus, et sitimus, et nudi sumus, et cólaphis cédimur, et instábiles sumus, et laborámus operántes mánibus nostris: maledícimur, et benedícimus: persecutióem pátimur, et sustinémus: blasphemámur, et obsecrámus: tanquam purgáménta hujus mundi facti sumus, ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confúndam vos, hæc scribo; sed ut filios meos caríssimos móneo, in Christo Jesu Dómino nostro.

Lectio libri Sapientiæ. Proverb. 15

LINGUA sapientium ornat scientiam: os fatuorum ebullit stultitiam. In omni loco oculi Domini contemplantur bonos et malos. Lingua placabilis, lignum vitæ: quæ autem immoderata est, conteret spiritum. Domus iusti plurima fortitudo: et in fructibus impii conturbatio. La-

¹holocausta hostiæ.—92. 97. 98. holocausta hostiam.—57.

²non habent 92. 97. 98. 15. 57. V.

³zelus.—97. 98. V.

⁴ita 26. etc. emissiones.—55P. V.

bia sapientium disseminabunt scientiam: cor stultorum dissimile erit. Victimæ impiorum abominabiles Domino: vota iustorum placabilia. Qui sequitur iustitiam, ¹diligitur¹ a Domino.

Lectio libri Sapientiæ. c. 10

REDDET Deus mercédem labórum sanctórum suórum; et dedúcet eos in via mirábili. Et fuit illis in velaménto diéi, et in luce stellárum nocte. Tránstulit illos per mare rubrum, et transvéxit illos per aquam nímiám. Inimícos autem illórum demérsit in mare, et ab altitúdine inferórum edúxit illos. Ideo iusti tulérunt spólia impiórum, et decantavérunt, Dómino, nomen sanctum tuum; et victrícem manum tuam laudavérunt páriter Dómine Deus noster.

Lectio libri Sapientiæ. Ecclus. 44

HI sunt viri misericórdiæ, quorum iustitiæ obliuionem non acceperunt. Cum sémine eórum pérmanent bona; heréditas sancta nepótes eórum. Et in testaméntis stetit semen eórum, et filii eórum propter eos usque in atérnum manent. Generátio eórum et glória eórum non derelinquétur. Córpora eórum in pace sepúlta sunt, et nomina eórum vivent in sácula. Sapiéntiam eórum narrábunt omnes pópuli, et laudem eórum pronúnciet omnis ecclésia sanctórum.

Gradale. Exod. 15 Gloriósus Deus in sanctis ²suis, ²mirábilis in majestáte, fáciens prodígia.

℣. Dómine, gloriificáta est in virtúte: dextera manus tua confrégit ³inimícum.³

Gradale. Ps. 33 Clamavérunt iusti et Dó-

minus exaudivit eos: et ex ómnibus tribulationibus eórum liberávit eos.

℣. Juxta est Dóminus his qui ⁴tribuláto⁴ sunt corde: et húmiles spíritu salvábit.

Gradale. Ps. 33 Timéte Dóminum omnes sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum.

℣. Inquiréntes autem Dóminum: non deficiunt omni bono.

Gradale. Sap. 3 Justórum animæ in manu Dei sunt: et non tanget illos torméntum malitiæ.

℣. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Gradale. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória: lætabúntur in cubílibus suis.

℣. Cantáte Dómino cánticum novum; laus ejus in ecclésia sanctórum.

Gradale. Ps. 78 Vindica, Dómine, sanguinem sanctórum tuórum qui effúsus est.

℣. Posuérunt mortália servórum tuórum escas volatílibus cœli: carnes sanctórum tuórum béstiiis terræ.

Gradale. Ps. 132 Ecce quam bonum et quam jocúndum: habitáre fratres in unum.

℣. Sicut unguéntum in cápite: quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Alius ℣. Mandávit Dóminus benedictiōnem: et vitam usque in sáculum.

Gradale. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erépta est, de láqueo venántium.

℣. Láqueus contrítus est; et nos liberáti sumus; adiutórium nostrum in nómine Dómini: qui fecit cœlum et terram.

Allelúya. **℣. Ps. 144** Sancti tui, Dómine, benedícant te: glóriam regni tui dicent.

¹ diligitur—15.

² non habent 92. 97. 98. 4L. 15. Grad.

³ inimicos.—15.

⁴ recto.—26. 57.

Allelúya. **℣.** Sancti tui, Dómine, florébunt sicut lílium; et sicut odor balsami erunt ante te.

Allelúya. **℣.** Sancti et iusti in Dómino gaudéte: vos elégit Deus in hereditátem síbi.

Alleluya. **℣. Ps. 117** Vox exsultatiónis et salútis: in tabernáculis justórum.

Allelúya. **℣. Ps. 67** Iusti epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei: et delecténtur in lætítia.

Allelúya. **℣. Sap. 10** Reddet Deus mercédem labórum sanctórum suórum: et dedúcet illos in via mirábili.

Allelúya. **℣. Ps. 67** Mirábilis Dóminus noster in sanctis suis.

Allelúya. **℣.** Te martyrum candidatus laudat exercitus, Domine.

Tractus. Ps. 125 Qui sémant in lácri-mis; in gáudio metent.

℣. Eúntes ibant et flebant: mitténtes sémina sua.

℣. Veniéntes autem vénient cum exsultatíone: portántes manípulos suos.

Sequentia.

E^{CCE} pulchra canorum ¹resonet¹ voce alleluya,
Intimans requiem civibus inclytam,
Felicía nimium angelorum rutilant agmina;
Sancte, sancte, sancte, Christo ovanter proclamantia;
Sublimi in cathedra apostolorum sede fulgida lampada tribus et linguas judicantia;
Omnia ut stercora reputarunt tumida:

¹ita 26. etc. resonat—55P. 57.

²confidentes—26. 57.

³quo.—26. 57.

⁴ita 26. etc. Christe.—94. 97. 55P. Grad. proclamamus.—55P.

propter hæc emicant velut stella firmamenti clara,
Stolis candidis: martyrum adornantur colla.

Hi sunt milites qui mundi præliarunt bella;

Coronis albis coronantur sancti,
Qui ²confitentes² crediderunt iuste,
Vel fide certantes

Respuerunt vana;
Modo habent cœlestia regna,
In ³qua³ triumphant dicentes optime,
Sive canticant psallentes carmina,
Arte laudiflua,
Voce dulcisona,
Regi Christo submittentes colla.

Multum recitaris laude spirituum,
Atque jubilaris in chore virginum;
Alleluya,
Dulcimoda

Te decantant pudicum agmina;
Laus tibi sit semper, Christe, per omnia,
Qui opitularis cantantes talia,
Voce pulchra
Alleluya;

Et nos, ⁴Christi, proclamemus⁴ una,
Da nobis æterna regna florida,
Ubi cantemus omnes Alleluya.

Sequentia.

MIRABILIS Deus in sanctis, mirabilia dans magnifica,
Qui fide præclara vicerunt mundi gravissima pericula;
Judicum minas, verbera, et blanditias contemnentes mente robusta, vero transfuderunt regi animas.
Ergo triumphant, laurea compti capita, secuti recte vestigia
Agni singularis Christi sacrata;

Cui assidue melliflua

dant cantica, ejus produlcissima pleni
gratia;

Quorum celebrantes solemnia:

consortio jungi quo mereamur Christus
annuat,

Qui nostra est gloria.

Secundum Lucam. c. 6

IN illo tēpore, Elevātis Jesus óculis in discipulos suos, dicēbat; Beati páuperes: quia vestrum est regnum ¹Dei.¹ Beāti qui nunc esuritis: quia saturabimini. Beāti qui nunc fletis: quia ridēbitis. Beāti éritis cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos et exprobráverint et ejécerint nomen vestrum tanquam malum propter Filium Hóminis. Gaudéte in illa die et exsultáte: ecce enim merces vestra multa est in cœlo.

Secundum Matthæum. c. 5

IN illo tēpore, Videns Jesus turbas, ascēdit in montem. Et cum sedisset, accessérunt ad eum discipuli ejus. Et apériens os suum, docēbat eos dicens; Beāti páuperes spíritu: quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Beāti mites: quóniam ipsi possidébunt terram. Beāti qui lugent: quóniam ipsi consolabúntur. Beāti qui esúriunt et sítiunt justítiam: quóniam ipsi saturabúntur. Beāti misericórdes: quóniam ipsi misericórdiam consequéntur. Beāti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt. Beāti pacífici: quóniam filii Dei vocabúntur. Beāti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam: quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Beāti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsus vos mentiéntes propter me. Gaudéte et exsultáte: quóniam merces vestra copiósá est in cœlis.

¹ cœlorum.—98.

Secundum Matthæum. c. 10

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipulis suis; Cum persequéntur vos in civitate ista, fúgite in áliam. Amen dico vobis, non consummábitis civitatés Israel, donec véniat Fílius Hóminis. Non est discipulus super magístrum, neque servus super dómimum suum. Súfficit discipulo ut sit sicut magíster ejus, et servo sicut dómminus ejus. Si patremfámlias Beélzebub vocavérunt: quanto magis domésticos ejus? Ne ergo timuéritis eos.

Secundum Lucam. c. 21

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipulis suis; Pónite ergo in córdibus vestris non præmeditári, quemádmódum respondéatis. Ego enim dabo vobis os et sapiéntiam, cui non potérunt résistere et contradícere omnes adversárii vestri. Tradémini autem a paréntibus et frátribus et cognátis et amícis, et morte afficient ex vobis. Et éritis ódio ómnibus homínibus propter nomen meum. Et capíllus de cápite vestro non períbit. In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras.

Secundum Lucam. c. 6

IN illo tēpore, Descéndens Jesus de monte stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósá plebis ab omni Judæa et Hierúsalem et marítima et Tyri et Sidónis, qui vénéranut ut audírent eum, et sanaréntur a languóribus suis. Et qui vexabántur a spírítibus immúndis, curabántur. Et omnis turba quærébat eum tângere: quia virtus de illo exíbat et sanábat omnes. Et ipse elevātis óculis in discipulos suos, dicēbat, Beāti páuperes: quia vestrum est regnum Dei. Beāti qui nunc esuritis: quia saturabimini. Beāti qui nunc fletis: quia ridēbi-

tis. Beāti éritis cum vos óderint hómines et cum separáverint vos et exprobráverint et ejécerint nomen vestrum tanquam malum propter Fílium Hóminis. Gaudéte in illa die et exsultáte: ecce enim merces vestra multa est in coelo.

Secundum Lucam. c. 21

IN illo témpore, Dixit Jesu discipulis suis; Cum audiéritis prælia et seditiões, nolite terréri. Opórtet primum hæc fieri, sed nondum statim finis. Tunc dicébat illis; Surget gens contra gentem, et regnum adversus regnum; et terræmótus magni erunt per loca et pestiléntiæ et fames, terrorésque de coelo et signa magna erunt. Sed ante hæc ómnia injiciant vobis manus suas et persequéntur, tradéntes in synagógas et custódias, tradéntes ad reges et præsides propter nomen meum. Contínget autem vobis in testimónium. Pónite ergo in córdibus vestris non præmeditari, quemádmódum respondeátis. Ego enim dabo vobis os et sapiéntiam, cui non poterunt resistere et contradícere omnes adversárii vestri. Tradémini autem a paréntibus et frátribus et cognátis et amícis, et morte afficient ex vobis. Et éritis ódio ómnibus homínibus propter nomen meum. Et capíllus de cápíte vestro non períbit. In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 12

IN illo témpore, Dixit Jesu discipulis suis; Atténdite a ferménto Pharisæórum, quod est hypócrisis. Nihil ¹enim¹ opértum est quod non revelétur: neque absconditum, quod non sciátur. Quóniam quæ in ténebris dixistis, in lúmine dicéntur. Et quod in aure locúti estis in cubilibus, prædicábitur in tectis. Dico autem

vobis amícis meis: ne terreámini ab his qui occidunt corpus, et post hæc non habent ámplius quid fáciant. Osténdam autem vobis quem timeátis. Timéte eum qui postquam occiderit habet potestátem mittere in gehénnam. Ita dico vobis, hunc timeíte. Nonne quinque pásseres véneunt dipóndio, et unus ex illis non est in obliuione coram Deo? Sed et capílli cápitis vestri omnes numeráti sunt. Nolíte ergo timére: multis passéribus pluris estis vos. Dico autem vobis: Omnis quicúnque confessus fúerit me coram homínibus, et Fílius Hóminis confitébitur illum coram ángelis Dei.

Secundum Matthæum. c. 24

IN illo témpore, Sedénte Jesu super montem Olivéti, accessérunt ad eum discipuli secréto, dicéntes; Dic nobis quando hæc erunt? et quod signum adventus tui et consummationis sæculi? Et respóndens Jesus, dixit eis, Vidéte, ne quis vos seducat. Multi enim vénient in nómine meo, dicéntes: Ego sum Christus: et multos sedúcent. Auditúri enim estis prælia et opiniões præliórum: vidéte ne turbémini; opórtet enim hæc fieri; sed nondum est finis. Consúrget enim gens contra gentem et regnum in regnum, et erunt pestiléntiæ et fames et terræmótus per loca. Hæc autem ómnia ínítia sunt dolórum. Tunc tradent vos in tribulatiónem, et occident vos: et éritis ódio ómnibus géntibus propter nomen meum. Et tunc scandalizabúntur multi, et ínvicem tradent et ódio habébunt ínvicem. Et multi pseudo-prophétæ surgent et sedúcent multos. Et quóniam ²abundábit² iniquitas, refrigescet caritas multórum. Qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit.

¹ autem.—97. 98. 57. V.

² abundavit—97. 98. V.

Secundum Lucam. c. 11

IN illo tēpore, Dicēbat Jesus turbis Judæórum et princípibus sacerdotum; Væ vobis qui ædificátis monuménta Prophetárum; patres autem vestri, occidérunt illos. Profécto testificámini, quod consentitis opéribus patrum vestrórum: quóniam quidem ipsi eos occidérunt, vos autem ædificátis eórum sepúlchra. Prop-térea et sapiéntia Dei dixit: Mittam ad illos prophétas et apóstolos, et ex illis occident et persequéntur; ut inquirátur sanguis ómnium prophetárum qui effusus est a constitutióne mundi a generatióne ista; a sángine Abel¹ usque ad ságuinem Zachariæ qui périit inter altáre et ædem. Ita dico vobis, requirétur ab hac generatióne. Væ vobis legisperitis, qui tulistis clavem scientiæ; ipsi non introistis, et eos qui introibant prohibuistis. Cum autem hæc ad illos diceret, cœperunt Pharisei et legisperiti graviter insistere, et os ejus opprimere de multis, insidiantes ei et quærentes aliquid capere de ore ejus, ut accusarent eum.

Secundum Marcum. c. 13

IN illo tempore, Egrediente Jesu de templo, ait illi unus ex discipulis suis; Magister, aspice quales lapides et quales structuræ. Et respondens Jesus, ait illi; Vides has omnes magnas ædificationes? Non relinquetur lapis super lapidem qui non destruatur. Et cum sederet in monte Olivarum contra templum, interrogabant eum separatim Petrus et Jacobus et Johannes et Andreas; Dic nobis quando ista fient? et quod signum erit quando haec omnia incipient consummari? Et respondens Jesus, cœpit dicere illis;² Videte

ne quis vos seducat. ³Multi enim venient in nomine meo dicentes, quia ego sum: et multos seducunt. Cum autem audieritis bella et opiniones bellorum, ne timueritis. Oportet enim hæc fieri: sed nondum finis. Exsurget enim gens contra gentem, et regnum super regnum, et erunt terræmotus per loca et fames. Initium dolorum hæc. Videte autem vosmetipsos: tradent enim vos in conciliis, et in synagogis vapulabitis, et ante præsides et reges stabitis propter me, in testimonium illis. Et in omnes gentes primum oportet prædicari evangelium. Et cum duxerint vos tradentes, nolite præcogitare quid loquamini; sed quod datum vobis fuerit in illa hora, id loquimini. Non enim vos estis loquentes, sed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium. Et consurgent filii in parentes, et morte afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem: hic salvus erit.³

Secundum Marcum. c. 13

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Videte, ne quis vos seducat. Multi enim venient in nomine meo dicentes, quia ego sum: et multos seducunt. Cum autem audieritis bella et opiniones bellorum, ne timueritis. Oportet enim hæc fieri: sed nondum finis. Exsurget enim gens contra gentem, et regnum super regnum, et erunt terræmotus per loca et fames. Initium dolorum hæc. Videte autem vosmetipsos: tradent enim vos in conciliis, et in synagogis vapulabitis, et ante præsides et reges stabitis propter me, in testimonium illis. Et in omnes gentes primum oportet prædicari evangelium. Et cum duxerint vos tradentes, noli-

¹justi—97. 98.

²Divisio secundum Marcum.—13.

³non habet 98.

te præcogitare, quid loquamini: sed quod datum vobis fuerit in illa hora, id loquamini. Non enim vos estis loquentes, sed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium. Et consurgent filii in parentes, et morte afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit.

Secundum Matthæum. c. 10

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Nolite arbitrari quia venerim mittere pacem in terram: non veni pacem mittere sed gladium. Veni enim separare hominem adversus patrem suum, et filiam adversus matrem suam, et nurum adversus socrum suam: et inimici hominis, domestici ejus. Qui amat patrem aut matrem plusquam me, non est me dignus; et qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus; et qui non accipit crucem suam et sequitur me, non est me dignus. Qui invenit animam suam, perdet illam; et qui perdidit animam suam propter me, inveniet eam. Qui recipit vos, me recipit, et qui me recipit, recipit eum qui me misit. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem prophetæ accipiet: et qui recipit justum in nomine justī, mercedem justī accipiet. Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis, calicem aquæ frigidæ tantum in nomine discipuli: amen dico vobis, non perdet mercedem suam.

¹**Evangelium.** Ecce ego mitto vos, **ut supra in Communi unius apostoli fol. 575.¹**

Secundum Matthæum. c. 24

IN illo tempore, Egressus Jesus de templo, ibat. Et accesserunt discipuli

ejus, ut ostenderent ei ædificationem templi. Ipse autem respondens dixit illis; Videtis hæc omnia? Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem, qui non destruatur. Sedente autem eo super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli ejus secreto, dicentes; Dic nobis quando hæc erunt? et quod signum adventus tui et consummationis sæculi? Et respondens Jesus, dixit eis; Videte, ne quis vos seducat. Multi enim venient in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus: et multos seducent. Audituri enim estis prælia et opiniones præliorum: videte ne turbemini; oportet enim hæc fieri; sed nondum est finis. Consurget enim gens in gentem et regnum in regnum, et erunt pestilentia et fames et terræmotus per loca. Hæc autem omnia initia sunt dolorum. Tunc tradent vos in tribulationem, et occident vos: et eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum. Et tunc scandalizabuntur multi, et invicem tradent et odio habebunt invicem. Et multi pseudo-prophetae surgent et seducent multos. Et quoniam ²abundabit ²iniquitas, refrigescet caritas multorum. Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis, vos palmites, **ut supra fol. 572.**

Offertorium. Ps. 67 Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel; ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ: benedictus Deus, alleluya.

et finiatur cum Alleluya quodcumque dicitur.

Offertorium. Ps. 5 Gloriabuntur in te, omnes qui diligunt nomen tuum, quoniam tu, ³Domine, ³benedices justo: Dó-

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² abundavit—97. 98. V.

³ non habent 94. 26. V.

mine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti nos.

Offertorium. Ps. 31 Lætámini in Dómino et exsultáte, iusti: et gloriámini omnes recti corde.

In tempore Paschali, Allelúya.

Offertorium. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória, lætabúntur in cubilibus suis: exsultatiónes Dei in faucibus eórum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Offertorium. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erépta est de láqueo venántium: láqueus contrítus est et nos liberáti sumus.

Offertorium. Ps. 88 Confitebúntur cœli mirabilia tua, Dómine: et veritátem tuam in ecclésia sanctorum, allelúya, allelúya.

¹**Offertorium. Ps. 89** Repléti sumus mane misericórdia tua: et exsultávimus et delectáti sumus, allelúya.¹

Plurimorum martyrum.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, munera populi tui, pro martyrum tuorum festiuitate sanctorum; et sincero nos corde fac eorum natalitiis interesse. Per Dominum.

Alia.²

SANCTORUM martyrum tuorum atque pontificum **N.** et **N.** gloriosa merita venerantes, hæc, Domino, munera tuæ maiestati offerimus; obsecrantes, ut illis reverentiam exhibendo, nobis veniam impetremus. Per.

Communio. Ps. 32 Gaudéte iusti in Dómino, allelúya: rectos decet collaudátio, allelúya.

¹ non habent 92. 94. 4L. 57. Grad.

² **Plurimorum martyrum pontificum.**—26.

³ non habent 92. 94. 97. V.

⁴ non habet Grad.

⁵ non habent 92. 94. 4L. 15. 57. Grad.

et dicitur cum Allelúya quandocunque dicitur.

Communio. Luc. 5 Multitúdo languéntium et qui vexabántur a spirítibus imúndis veniébant ad eum: quia virtus de illo exíbat et sanábat omnes.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Communio. Ps. 78 Posuérent mortália servórum tuórum, ³Dómine, ³escas volatílibus cœli: carnes sanctorum tuórum béstiis terræ: secúndum magnitúdinem bráchii tui pósside filios mortipunitórum.

Communio. Sap. 3 Justórum ánimæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malítiæ; visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Communio. Johan. 25 Ego vos elégi de mundo ut eátis et fructum afferátis, et fructus vester máneat.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Communio. Sap. 3 Et si coram homínibus torménta passi sunt: Deus tentávit eos, tanquam aurum in fornáce probávit eos, et quasi holocáusta accépit illos.

Communio. Ps. 123 Anima nostra sicut passer erépta est de láqueo venántium.

⁴**Communio. Johan. 25** Ego sum vitis vera et vos pálmities, qui manet in me et ego in eo: hic fert fructum multum, allelúya, allelúya.⁴

⁵**Communio. Luc. 12** Dico autem vobis amícis meis: ne terreámini ab his qui vos persequúntur.

Communio. Matth. 10 Quod dico vobis

in ténebris, dícite in lúmine, dicit Dóminus: et quod in aure auditis: prædicáte super tecta.

Communio. Matth. 25 Amen dico vobis, quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis: veníte, benedícti Patris mei: possidéte præparátum vobis regnum ab initio sæculi.⁵

Plurimorum martyrum.

Postcommunio.

SACRAMENTORUM tuorum, Domine, participatione lætantes, suppliciter exoramus; ut quorum merita celebrare condonas, eorum nos facias imitari constantiam. Per Dominum.

Alia.¹

DEUS, qui nos sacramenti tui veneranda perceptione purificas; da nobis, quæsumus, patrocina tuorum continuata sanctorum, quibus capere valeamus salutaris mysterii portionem. Per Dominum.

²**Plurimorum martyrum non pontificum.**

DEUS, qui nos concedis sanctorum martyrum tuorum **N.** et **N.** natalitia colere; da nobis in æterna beatitudine de eorum societate gaudere. Per Dominum.

Secreta.

MUNERA tibi, Domine, nostræ devotionis offerimus, quæ pro tuorum tibi grata sint honore justorum, et nobis salutaria, te miserante, reddantur. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, Domine, intercedentibus sanctis martyribus tuis **N.** et **N.**, ut quæ ore contigimus, pura mente capiamus. Per Dominum.²

¹ **Plurimorum martyrum pontificum.**—26.

² non habent 92. 94. 4L. 15. 57. Grad.

In natali **unius confessoris.**

Officium. Eccli. 45

STATUIT ei Dóminus testaméntum pacis: et príncipem fecit eum: ut sit illi sacerdotii dignitas in ætérnum.

In tempore Paschali. Allelúya, allelúya.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Aliud Officium. Ps. 131

SACERDÓTES tui, Domine, induant justitiam, et sancti tui exsúltent: propter David servum tuum non avértas faciém Christi tui.

In tempore Paschali. Allelúya.

Psalmus. Meménto, Dómine, David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei, benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde, laudáte Deum.

In tempore Paschali. Allelúya, allelúya.

Psalmus. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui nos beati **N.** confessoris tui atque pontificis hodierna festivitate lætificas; tuam supplices exoramus clementiam, ut cujus solemnna devotis officiis veneramur, ejus piis suffragiis, æternæ vitæ remedia consequamur. Per Dominum.

Alia Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati **N.** confessoris tui atque pontificis veneranda solemnitas et devotionem nobis augeat et salutem. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 44 et 45

ECCE sacerdos magnus, qui in diébus suis plácuít Deo et invéntus est justus. Et in témpore iracúndiæ, factus est reconciliátio. Non est invéntus símilis illi, qui conserváret legem Excélsi. Ideo jurejurádo fecit illum Dóminus crésce-re in plebem suam. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Cognóvit eum in benedictiónibus suis; conservávit illi misericórdiam suam; et invénit grátiam coram óculis Dómini. Magnificávit eum in conspéctu regum; et dedit illi corónam glóriæ. Státuit illi testaméntum sempitérnum, et dedit illi sacerdotíum magnum, et beatificávit illum in glória. Fungi sacerdotio, et habére laudem in nómine ipsíus, et offérre illi incénsus dignum in odórem suavitátis.

¹**Sequens Epistola legatur in utroque festo beati Edmundi archiepiscopi et confessoris.¹ Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 50**

ECCE sacerdos magnus qui in vita sua curavit gentem suam, et liberavit eam a perditione. Qui suffulsit domum, et in diebus suis corroboravit templum. Qui prævaluit amplificare civitatem; qui adeptus est gloriam in conversione gentis. Quasi stella matutina in medio nebulae et quasi luna plena in diebus suis lucet, et quasi sol refulgens, sic ille effulsit in templo Dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas glóriæ, et quasi flos rosarum in diebus vernis. Quasi lilia quæ sunt in transitu aquæ, et quasi thus redolens in diebus æstatis. Quasi ignis effulgens et thus ardens in igne, quasi vas auri solidum ornatum omni lapide pretioso. Quasi oliva pullulans, et cypressus in altitudinem

se extollens, in accipiendo illum stolam glóriæ; et vestiri eum in consummatione virtutis. In ascensu altaris sancti gloriæ dedit sanctitatis amictum. In accipiendo autem partes de manu sacerdotum, et ipse stans juxta aram porrexit manum suam in libatione, et libavit odorem divinum excelso principi. Et iteravit orationem suam, volens ostendere virtutem Dei qui fecit nobiscum secundum suam misericordiam. Qut det nobis jocunditatem cordis, et fieri pacem in diebus nostris in Israel per dies sempiternos.

Lectio libri Sapientiæ. Sap. 10

JUSTUM deduxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit illi sciéntiam sanctorum; honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus. In fraude circumveniéntium illi áffuit, et honéstum fecit illum. Custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum. Et certámen forte dedit illi ut vínceret, et sciret quóniam ómnium poténtior est sapiéntia. Hæc vénditum justum non derelíquit, sed a peccatóribus liberávit eum. Descendítque cum illo in foveam, et in vñculis non derelíquit illum; donec afférret illi sceptrum regni et poténtiam advérsus eos qui eum deprimébant, et mendáces osténdit, qui maculáverunt illum; et dedit illi claritátem ætérrnam Dóminus Deus noster.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 45

DILÉCTUS Deo et homínibus, cujus mé-mória in benedictióne est. Símilem illum fecit in glória sanctorum, et magnificávit eum in timóre inimicórum, et in verbis suis monstra placávit. Glorificávit eum in conspéctu regum, et unxit illum coram pópulo suo, et osténdit illi glóriam suam. In fide et lenitáte ipsíus sanctum

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

fecit illum, et elégit eum ex omni carne. Audívit enim vocem ipsíus, et indúxit illum in nube; et dedit illi cor ad præcepta et legem vitæ et disciplínæ.

Gradale. Eccli. 44 Ecce sacerdos magnus: qui in diebus suis plácuít Deo.

¶ Non est invéntus símilis illi: qui conserváret legem Excélsi.

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eum: tu es sacerdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

¶ Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Gradale. Ps. 88 Invéni David servum meum, óleo sancto¹ unxi eum, manus enim mea auxiliábitur ei: et bráchium meum confortábit eum.

¶ Nihil proficiet inimícus in eo: et filius iniquitátis non nocébit eum.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápíte ejus corónam de lápide pretiósó.

¶ Vitam pétiit a te et tribuísti ei: longitúdinem diérum in sáculum sáculi.

Allelúya. ¶ **Esai. 35** Justus germinábit sicut lílium: et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Allelúya. ¶ **Eccli. 45** Amávit eum Dóminus et ornávit eum: stola glóriæ induit eum.

Allelúya. ¶ **Ps. 88** Dispósui testaméntum eléctis meis: jurávi David servo meo.

Allelúya. ¶ Elégit te Dóminus sibi in sacerdotem magnum in pópulo suo.

Allelúya. ¶ **Ps. 88** Invéni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum.

²Allelúya. ¶ **Ps. 88** Pósui adjutórium super poténtem: et exaltávi eléctum de plebe mea.²

Tractus. Ps. 111 Beátus vir qui timet Dóminum: in mandátis ejus ³cupit³ nimis.

¶ Potens in terra erit semen ejus: generatío rectórum benedicétur.

¶ Glória et divitiæ in domo ejus: et justítia ejus manet in sáculum sáculi.

Sequentia.

ADEST nobis dies alma,
et magno gaudio plena,
In qua sancta Deo grata
congaudet Ecclesia;
Hodie cœlestis lætatur turma
quæ gloriā cantat in excelsis
voce dulcisona cum symphonia.
Hodie polorum sancta agmina
collaudant regem Deum nostrum
natum ex virgine sancta Maria.
Ave, inclyte præsul⁴ **N.**,
flos pulcherrime;
Tu vestigia Christi secutus es
fide dovota;
Æterni regis adeptus es regna;
Jam gratularis in domo supera,
possidens sedes almas;
Quem postulamus et poscimus una,
Adjuvent tua sancta suffragia fragilem vitam nostram,
O beate, O sancte **N.**,
Laus tibi in gloria;
O beate, O sancte **N.**,
Pro nobis supplica,

¹ meo.—13. 26. V.

² non habent 92. 94. 97. 98. Grad. Versus ad *Alleluya* in Graduali in hoc ordine disponuntur; *Justus, Inveni, Amavit, Disposui, Elegit*.

³ ita 97. etc. volet—4PV. V.

⁴ Christi.—98. vel confessor.—4L. 26. 57. sed vide *Defensorium Directorii etc.* “Item in festis sanctorum Edwardi, Benedicti, Leonardi, Egidii, et hujusmodi; in Sequentia dicitur sic; ‘Ave, inclite præsul Edwarde.’ Nunquam enim dicitur ‘Ave, inclyte confessor’ in Ecclesia Sarum.”—Maskell 2. 347.

Ut una mereamur sancta cœlorum templa
 Possidere læti; cernentes alma
 gaudia quæ sunt plena.
 Sit Deo laus honorque et
 jubilatio casta,
 Qui regnat per omnia
 sæculorum sæcula;
 Amen dicant omnia.

Sequentia.

ALMA ¹cohors¹ una
 laudum sonora
 nunc promo præconia;
 Quibus ²en insignis² rutilat
N. ut luna
 solque³ sidera;
 Meritorum est mirifica
 radians idem sacra
 prærogativa;
 Hunc nam sophiæ mystica
 ornaverunt mire dogmata
 qua fulsit nitida
 luculenter per ampla
 orbis climata:
 Verbi necnon fructifera
 sevit divini semina:
 mentium per arva
 pellendo quoque cuncta
 noctis ⁴nubila.⁴
 Hinc famina fundens diva:
 utpote cœlestia
 ferens in se numina,
 Sublimavit catholica
 vehementer culmina
 sancta per eloquia;
 Is nempe celsæ

compos gloriæ
 nunc exsultat, inter lætabunda
 coelicalarum ovans
 contubernia;
 Sublimis extat
 sede supera,
 fruens vita semper inexhausta
 sat per saluberrima
 Christi pascua.
 O dignum cuncta
 laude præcelsa,
 Præsulem tanta
 nactum gaudia.
 Virtutum propter merita:
 quibus viguit ardens
 velut lampada,
 Nos voce clara
 hunc et jocunda
 Dantes, oremus,
 preces et vota;
 Qui nobis ferat commoda
 impetret et æterna
 poscens præmia.
 Quod petit præsens caterva,
 præsulum gemma,
 Devota rependens munia
 mente sincera;
 Favendo ⁵sibi⁵ precum instantia:
 scilicet ut polorum intret ⁶limina,⁶
 Quo jam intra palatia stantes ⁷suprema
 læti gratulemur adepti polorum
 regna.
 Qui tua, præsul, sistentes ⁷hac aula
 jubilamus ingenti cum lætitia,
 Recinentes dulcia
 nunc celsaque alleluia.

¹ chorus.—13. 26. 57.

² ita 97. etc. enim signis.—4PV. 15.

³ ita 26. 4PV. etc. et.—97. 55P. 57.

⁴ nebula.—92. 98. 4L. 15. 57. Grad.

⁵ tibi.—94. 97. 98.

⁶ lumina.—26. 57. Grad.

⁷ Per typographi incuriam hæc in Graduali impresso omitta sunt; nos itaque versus inter se metro concordantes notare non potuimus.

Secundum Matthæum. c. 25

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Homo quidam pēgre proficiscens vocāvit servos suos, et trādidit illis bona sua. Et uni dedit quinque talēta, alii autem duo, alii vero unum; unicūque secūndum prōpriam virtutem, et profectus est statim. Abiit autem qui quinque talēta accēperat, et operatus est in eis, et lucratus est alia quinque. Similiter qui duo accēperat, lucratus est alia duo. Qui autem unum accēperat, abiens fodit in terram, et abscondit pecūniam dōmini sui. Post multum vero tēporis venit dōminus servōrum illōrum, et pōsuit ratiōnem cum eis. Et accēdens qui quinque talēta accēperat, obtulit alia quinque talēta dicens: Dōmine, quinque talēta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum. Ait illi dōminus ejus: Euge, serve bone et fidēlis, quia super pauca fuisti fidēlis, supra multa te constituam. Intra in gāudium dōmini tui. Accessit autem et qui duo talēta accēperat, et ait: Dōmine, duo talēta tradidisti mihi, ecce alia duo ¹superlucratus¹ sum. Ait illi dōminus ejus: Euge, serve bone et fidēlis; quia super pauca fuisti fidēlis, supra multa te constituam. Intra in gāudium dōmini tui.

Secundum Marcum. c. 13

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipulis suis; Vidēte, vigilāte, et orāte. Nescitis enim quando tempus sit. Sicut homo qui pēgre profectus reliquit domum suam, et dedit servis suis potestātem cūjūque ōperis, et janitorī prācepit ut vigilet. Vigilāte ergo. Nescitis enim quando dōminus domus vēniat; sero an mē-

dia nocte an gallicantu an mane. Ne cum vēnerit repēnte, invēniat vos dormiētes. Quod autem vobis dico, omnibus dico, vigilāte.

Secundum Matthæum. c. 24

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipulis suis; Vigilāte, quia nescitis qua hora Dōminus vester ventūrus sit. Illud autem scitōte, quōniam si sciret paterfamilias qua hora fur ventūrus esset, vigilāret ūtique, et non sīneret perfodi domum suam. Ideo et vos estōte parāti: quia nescitis qua hora Fīlius Hōminis ventūrus est. Quis putas est fidēlis servus et prudens quem constituit dōminus supra familiam suam, ut det illis cibum in tēpore? Beātus ille servus, quem cum vēnerit dōminus ejus invēnerit sic faciētem. Amen dico vobis, quōniam super ōmnia bona sua constituet eum.

Evangelium Homo quidam, **ut supra fol.** 584.

In tempore Paschali Evangelium Ego sum vitis vera, **ut supra fol.** 572.

Offertorium. Ps. 88 Vēritas mea et misericōrdia mea cum ipso: et in nōmine meo exaltābitur cornu ejus.

In tempore Paschali, Allelūya.

Offertorium. Ps. 88 Invēni David servum meum: et in ōleo sancto² unxi eum; manus enim mea auxiliābitur ei et brāchium meum confortābit eum.

In tempore Paschali, Allelūya.

Secreta.

PROPITIARE, quæsumus, Domine, supplicationibus nostris; et, intercedente pro nobis ³beato³ **N.** confessore tuo atque pontifice, his sacramentis coelestibus

¹lucratus.—97. 98. V.

²meo.—15. V.

³sancto.—92. 94. 97. 98.

servientes ab omni culpa liberos esse concedere; ut purificante nos gratia tua, eisdem quibus famulamur mysteriis emundemur. Per.

Alia Secreta.

RESPICE, quæsumus, Domine, munera populi tui in ¹beati **N.** confessoris tui atque pontificis honore oblata, et tuæ testificationis veritatis nobis proficiat ad salutem. Per Dominum.

Communio. *Matth. 25* Dómine, quinque talénta tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum: euge, serve fidélis: quia in pauca fuísti fidélis: supra multa te constituam: intra in gáudium dómini tui.

In tempore Paschali, Allelúya.

Communio. *Matth. 24* Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigílantem: amen dico vobis, super ómnia bona sua constitúet eum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Communio. *Matth. 24* Fidélis servus et prudens, quem constituit dóminus super familiam suam: ut det illis in témpore trítici mensúram.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine Deus noster, ut divinis mysteriis expiati, intercedente beato **N.** confessore tuo atque pontifice, ad superni plenitudinem sacramenti cujus libavimus sancta tendamus. Per.

Alia Postcommunio.

QUOS tuis, Domine, reficis sacramentis, sancti **N.** confessoris tui atque pontificis attolle benignus suffragiis, ut nostræ

redemptionis effectum et mysteriis capiamus et ²mentibus.² Per Dominum.

In natali **unius confessoris et doctoris.**

Officium. Dan. 3

SACERDÓTES Dei benedicite Dóminum: sancti et húmiles corde laudáte Deum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Gloria.

Oratio.

EXAUDI, Domine, preces nostras quas in sancti **N.** confessoris tui atque ³doctoris³ solemnitate deferimus; et qui tibi digne meruit famulari, ejus precibus ab omnibus nos absolve peccatis. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. c. 47 et 24

DEDIT Dominus confessionem sancto suo, et excelso in verbo gloriæ. De omni corde suo laudavit Dominum, et dilexit Deum qui fecit illum. Et dedit illi contra inimicos potentiam, et stare fecit cantores contra altare, et in sono eorum dulces fecit ⁴modulos.⁴ Et dedit in celebrationibus decus, et ornavit tempora usque ad consummationem vitæ, ut laudarent nomen sanctum Domini, et amplificarent mano sanctitatem Dei. Christus purgavit peccata ipsius; et exaltavit in æternum cornu ejus. Sapientia laudabit

¹ sancti.—92. 94. 97. 98.

² ita 97. etc. moribus.—92. 94. 4PV. 4L. 15.

³ pontificis.—94. 97. 98.

⁴ modos.—92. 97. 98. Et sic *Defensorium Directorii ad usum Sarum*, apud Maskell 2. 347; “Item in Epistola et ad horas unius Doctoris dicitur sic; ‘Et in sono eorum dulces fecit modos,’ non ‘modulos,’ secundum Sarum.”

¹animam¹ suam, et in ²Domino² honorabitur, et in medio populi sui gloriabitur. Et in ecclesiis Altissimi aperiet os suum, et in conspectu virtutis ipsius gloriabitur. In medio populi exaltabitur, et in plenitudine sancta admirabitur. In multitudine electorum habebit laudem, et inter benedictos benedicetur.

Lectio libri Sapientiæ. Sap. 7

OPTÁVI, et datus est mihi sensus; et invocávi, et venit in me Spíritus sapientiæ. Et præposui illam regnis et sédibus, et divítias nihil esse dixi in comparatione illius. Nec comparávi illi lápidem pretiosum; quóniam omne aurum in comparatione illius arena est exigua, et tanquam lutum æstimábitur argéntum in conspéctu illius. Super salutem et spéciem diléxi illam; et proposui pro luce habere illam, quóniam inextinguibile est lumen illius. Venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, et innumerábilis honestas per manus illius; et lætátus sum in ómnibus, quóniam antecedebat me ista sapientia, et ignorábam quóniam ³horum ómnium³ mater est. Quam sine fictione didici, et sine invidia commúnico, et honestatem illius non abscondo.

Gradale. Ps. 109 Jurávit Dóminus et non poenitébit eam: tu es sacérdos in ætérnum secúndum órдинem Melchisedech.

℣. Dixit Dóminus Dómino meo: sede a dextris meis.

Allelúya. **℣.** Amávit eum Dóminus et ornávit eum: stola glóriæ induit eum.

Sequentia de Communi unius confessoris et pontificis. Quære supra fol. 597.

Infra Septuagesimam, Tractus Beátus vir, **ut supra fol. 597.**

¹ ita 26. etc. misericordiam.—55P. 57.

² Deo.—97. 98. V.

³ ita 26. etc. bonorum omnium.—55P. 57. omnium bonorum.—97.

Secundum Matthæum. c. 5

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Ad níhilum valet ultra, nisi ut mittátur foras et conculcétur ab homínibus. Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem pósita; neque accéndunt lucérnam et ponunt eam sub módio, sed super candelábrum ut lúceat ómnibus qui in domo sunt. Sic lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum qui in cœlis est. Nolíte putáre, quóniam veni sólvare legem aut prophétas. Non veni sólvare sed adimplére. Amen dico vobis, donec tránseat cœlum et terra, iota unum aut apex unus non præteribit a lege, donec ómnia fiant. Qui ergo solvent unum de mandátis istis mínimis et docúerit sic hómines, mínimus vocábitur in regno cœlórum. Qui autem fécerit et docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórum.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

MUNERA, quæsumus, Domine, tibi dicata sanctifica: et, intercedente beato **N.** confessore tuo atque doctore, per eadem nos placatus intende. Per.

Communio. Matth. 24 Fidélis servus et prudens, quem constituit dóminus super familiam suam: ut det illis in témpore trítici mensúram.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut de perceptis muneribus gratias exhibentes, intercedente beato **N.** confessorre tuo atque doctore, beneficia potiora sumamus. Per Dominum.

In natali **unius confessoris et abbatis.**

Officium. Ps. 36

s justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur iudicium: lex Dei ejus in corde ipsius.

Psalmus. Noli æmulari in malignantibus: neque zelaveris facientes iniquitatem.

Oratio.

DEUS, qui beatum **N.** confessorem tuum atque abbatem sanctitatis gratia decorasti; ipsius meritis fac nos bonis operibus abundare, ut a te summo bono omne quod expedit mereamur impetrare. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 39

JUSTUS cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, et in conspectu Altissimi deprecabitur. Apériet os suum in oratione, et pro delictis suis deprecabitur. Si enim magnus Dominus voluerit, spiritu intelligentiæ replébit illum; et ipse tanquam imbres mittet elóquia sapientiæ suæ, et in oratione confitébitur Dómino. Et ipse diriget consilium ejus et disciplinam, et in absconditis suis consiliabitur. Et ipse palam faciet disciplinam doctrinæ suæ, et in lege testamenti Dómini gloriabitur. Collaudábunt multi sapientiam ejus, et usque in sæculum non delébitur. Non recédet memoria ejus, et nomen ejus requirétur a generatione in generationem.

¹ ut.—92. 97. 98.

² intercedentibus.—94. 97. 98.

Gradale. Ps. 36 Os justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur iudicium.

V. Lex Dei ejus in corde ipsius: et non supplantabuntur gressus ejus.

Allelúya. **V.** Ps. 88 Pósui adiutorium super potentem: et exaltavi electum de plebe mea.

Sequentia Adest nobis, ut supra fol. 597, vel **Tractus** Desiderium animæ ejus, ut supra fol. 581.

Secundum Lucam. c. 11

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Nemo accendit lucernam et in abscondito ponit neque sub módio: sed super candelabrum, ut qui ingrediuntur lumen videant. Lucerna corporis tui est óculus tuus. Si óculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lúcidum erit. Si autem nequam fuerit, étiam corpus tuum tenebrósum erit. Vide ergo, ne lumen quod in te est, tenebræ sint. Si ergo corpus tuum totum lúcidum fuerit non habens aliquam partem tenebrarum, erit lúcidum totum, et sicut lucerna fulgórís illuminábit te.

Offertorium. Ps. 20 Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Dómine: et voluntate labiórum ejus non fraudasti eum: posuisti in capite ejus corónam de lapide pretioso.

Secreta.

SACRIFICIUM, Domine, quod pro sancti **N.** confessoris tui atque abbatis solemnitate deferimus, tibi, quæsumus, fiat acceptum; ¹et¹ ejus ²intervenientibus² meritis, nobis augeat, te donante, suffragium. Per Dominum.

Communio. Matth. 24 Fidélis servus et prudens, quem constituit dónus super familiam suam: ut det illis in tempore tritici mensuram.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.¹

LIBANTES,¹ Domine, sacrosancta mysteria, prætende nobis, quæsumus, misericordiam tuam; ut quæ votis expectimus, intercedente beato **N.** confessore tuo atque abbate, conversatione tibi placita consequamur. Per Dominum.

²De quocunque confessore.

Officium. Ps. 36

s justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur judicium: lex Dei ejus in corde ipsius.

Psalmus. Noli æmulari in malignantibus: neque zelaveris facientes iniquitatem.

Oratio.

ADESTO, Domine, precibus nostris quas in sancti **N.** confessoris tui solemnitate deferimus; ut qui nostræ justitiæ fiduciam non habemus, ejus qui tibi placuit meritis et precibus adjuvemur. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Sap. 10

JUSTUM deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. Et dedit illi scientiam sanctorum; honestavit illum in laboribus, et complèvit labores illius. In fraude circumvenientium illi affuit, et honestum fecit illum. Custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit illum. Et certamen forte dedit illi ut vinceret et sciret quoniam omnium potentior est sapientia. Hæc venditum justum non dereliquit, sed a peccatoribus liberavit eum. Descenditque cum illo in foveam, et in vinculis non dereliquit illum; donec afferret illi sceptrum regni, et

potentiam adversus eos qui eum deprimebant. Et mendaces ostendit qui maculaverunt illum; et dedit illi claritatem æternam Dominus Deus noster.

Gradale. Ps. 36 Os justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur judicium.

¶ Lex Dei ejus in corde ipsius: et non supplantabuntur gressus ejus.

Allelúya. **¶ Ps. 88** Põsui adiutorium super potentem: et exaltari electum de plebe mea.

Sequentia Adest nobis **ut supra fol. 597,** **vel Tractus** Desiderium **ut supra fol. 581.**

Secundum Marcum. c. 13

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Videte, vigilate, et orate. Nescitis enim quando tempus sit. Sicut homo qui peregre profectus reliquit domum suam, et dedit servis suis potestatem cujusque operis, et janitori præcepit ut vigilet. Vigilate ergo. Nescitis enim quando dominus domus veniat; sero an media nocte an gallicantu an mane. Ne cum venerit repente, inveniat vos dormientes. Quod autem vobis dico, omnibus dico, vigilate.

Offertorium. Ps. 20 Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine: et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, sacrificium placationis et laudis: quod nos, interveniente beato **N.** confessore tuo, perducatur ad veniam, et in perpetuam gratiarum constituat actionem. Per.

Communio. Matth. 24 Fidelis servus et prudens, quem constituit dominus super

¹ ita 26. etc. Libantibus.—55P. 57.

² nihil habet Grad. nihil nisi Orationes habent 92. 94. 97. 98. 57.

famíliam suam: ut det illis in témpore trítici mensúram.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut cujus festivitate votiva sunt sacramenta, ejus salutaria nobis intercessione reddantur. Per.²

**In natali plurimorum
confessorum.**

Officium. Ps. 131

ACERDÓTES ejus ¹induant salutáre:¹ et sancti ejus exsultatíone exsultábunt.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya, allelúya.

Psalmus. Meménto, Dómine, David; et omnis mansuetúdinis ejus.

Oratio.

BEATORUM confessorum tuorum **N.** et **N.** nos, quæsumus, Domine, tuere præsidii; ut quorum festivitatem annua devotione recolimus, eorum intercessione ab omnibus adversitatibus eruamur. Per Dominum.

²**Alia Oratio.**

DEUS, qui nos sanctorum confessorum tuorum **N.** et **N.** confessionibus gloriosis circumdas et protegis; da nobis et eorum imitatione proficere, et intercessione gaudere. Per Dominum nostrum.²

Ad Hebræos. c. 7

FRATRES, Plures facti sunt sacerdótes secundum legem, idcirco quod morte prohiberéntur permanére. Jesus autem

eo quod máneat in ætérnum, sempitérnum habet sacerdótium. Unde et salváre in perpétuum potest, ³accédens³ per semetípsum ad Deum semper vivens ad interpellándum pro nobis. Talis enim decébat ut nobis esset pón tifex, sanctus, ínno-cens, impollútus, segregátus a peccatóri-bus, et excélsior cœlis factus. Qui non habet quotidie necessitáte quemádmódum sacerdótes, prius pro suis delictis hóstias offerre, deínde pro pópulo. Hoc enim fecit semel se offeréndo Dóminus noster Jesus Christus.

Gradale. Ps. 131 Sacerdótes ejus ⁴induant salutáre:⁴ et sancti ejus exsultatíone exsultábunt.

¶ Illuc prodúcám cornu David: parávi lucérnam Christo meo.

Alleluya. **¶ Sap. 3** Fulgébunt justi: et tanquam scintillæ in arundinétó discúrrent in ætérnum.

Nulla dicitur Sequentia, licet novem lectiones fiant.

Secundum Lucam. c. 12

IN illo témpore, Dixit Jesus discíplis suis; Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in má nibus vestris. Et vos símiles homínibus exspectántibus dóm inum suum, quando revertátur a núp-tiis. Ut cum vénerit et pulsáverit, conféstim apériant ei. Beáti servi illi, quos cum vénerit dóminus invénerit vigilántes. Amen dico vobis, quod præcínget se, et fáciat illos discúmbere, et tránsiens ministrábit illis. Et si vénerit in secúnda vigília, et si in tértia vigília vénerit, et ita invénerit, beáti sunt servi illi. Hoc autem scitóte, quóniam si sciret paterfamílias qua hora

¹ ita 26. etc. induam.—55P. salutari.—97. 55P. induantur justitiam.—V.

² ita 97. etc. non habent 4PV. 4L. 57.

³ accedentes.—V.

⁴ ita 26. etc. induam salutari.—55P. 57. induantur justitiam.—V.

fur veniret, vigiláret útique, et non síneret pérfodi domum suam. Et vos estóte paráti: quia qua hora non putátis, Fílius Hóminis véniet.

Secundum Matthæum. c. 10

IN illo témpore, Misit Jesus duodecim discipulos suos, præcipiens eis et dicens; In viam gentium ne abieritis, et in civitates Samaritanorum ne intraveritis: sed potius ite ad oves quæ perierunt domus Israel. Euntes autem prædicate, dicentes; quia appropinquavit regnum cœlorum. Infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate, dæmones ejicite. Gratis accepistis, gratis date.

Offertorium. Ps. 149 Exsultábunt sancti in glória, lætabúntur in cubilibus suis: exsultatíones Dei in fáucibus eórum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Secreta.

ADESTO, Domine, precibus populi tui, adesto muneribus; ut quæ sacris sunt oblata mysteriis, tuorum tibi placeant intercessione sanctorum. Per Dominum.

Communio. Johan. 15 Ego vos elégi de mundo: ut eátis et fructum afferátis, et fructus vester máneat.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

FIDELES tui, Deus, cœlestis doni remediis recreentur; et sanctorum quoque confessorum tuorum precibus, ab omnibus, quæsumus, emundentur delictis. Per.

In natali unius virginis et martyris.

Officium. Ps. 44

QUILEXISTI justítiam et odísti iniquitátem: proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætitiæ præ consórtibus tuis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Aliud Officium. Ps. 118

QUÉBAR de testimoniis tuis in conspéctu regum et non confundébar: ¹et meditábar¹ in mandátis tuis quæ diléxi nimis.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Aliud Officium. Ps. 118

ME exspectavérunt peccatóres ut pérderent me; testimónia tua, Dómine, intelléxi; omnis consummatiónis vidi finem: latum mandátum tuum nimis.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster; ut sicut de beatæ **N.** virginis et martyris tuæ festivitate gaudemus: ita piæ devotionis erudiamur affectu. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 51

DÓMINE Deus meus, exaltásti super terram habitatióem meam: et pro morte defluénti deprecáta sum. Invocávi Dóminum, Patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assidue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est

¹ non habent 94. 98. 13.

oratio mea. Liberasti ¹me a¹ perditione, et eripuisti me de tempore iniquo. Propterea confitebor, et laudem dicam nomini tuo, Domine Deus meus.

Lectio libri Sapientiae. Eccli. 51

CONFITEBOR tibi, Domine rex; et colaudabo te Deum salvatorem meum. Confitebor nomini tuo, quoniam adjutor et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum a perditione. A laqueo linguae iniquae, et a labiis operantium mendacium. Et in conspectu astantium factus es mihi adjutor, et liberasti me secundum multitudinem misericordiae nominis tui. A rugientibus praeparatis ad escam; de manibus quaerentium animam meam. Et de portis tribulationum quae circumdederunt me;² a pressura flammae qua circumdedit me, et in medio ignis non sum aestuata. De altitudine ventris inferi, et a lingua coinquinata, a verbo mendacii; a rege iniquo et a lingua injusta. Laudabit usque ad mortem anima mea Dominum, et vita mea appropinquans erat in inferno deorsum. Circumdederunt me undique, et non erat qui adjuvaret. Respiciens eram ad adiutorium ³hominum;³ et non erat. Memorata sum misericordiae tuae, Domine, et cooperationis tuae, quae a saeculo sunt; quoniam eruis sustinentes te, et liberas eos de manu angustiae, Domine Deus meus.

Lectio libri Sapientiae. Eccli. 24

SAPIENTIA laudabit animam suam, et in Domino honorabitur, et in medio populi sui gloriabitur. Et in ecclesiis Altissimi aperiet os suum; et in conspectu

virtutis illius gloriabitur. In medio populi exaltabitur, et in plenitudine sancta admirabitur. In multitudine electorum habebit laudem, et inter benedictos benedicetur, dicens; Ego ex ore Altissimi prodivi primogenita ante omnem creaturam. Ego quasi libanus non incisus vaporavi habitationem meam, et quasi balsamum non mixtum odor meus. Ego quasi terebintus extendi ramos meos; et rami mei honoris et gratiae.⁴

Gradale. Ps. 44 Dilexisti justitiam: et odisti iniquitatem.

℣. Propterea unxit te Deus: Deus tuus oleo laetitiae.

Gradale. Ps. 44 Specie tua et pulcritudine tua: intende, prospere procede, et regna.

℣. Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.

Gradale. Ps. 44 Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in aeternum.

℣. Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.

Gradale. Ps. 44 Audi, filia, et vide et inclina aurem tuam: quia concupivit rex speciem tuam.

℣. Specie tua et pulcritudine tua: intende, prospere procede et regna.

⁵**Gradale. Ps. 44** Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.

℣. Audi, filia, et vide et inclina aurem tuam: quia concupivit rex speciem tuam.⁵

¹ me de.—92. 4L. 57. V. a.—13. de.—98.

² ita 55P. etc. et—98. 4L. 13. 26.

³ meum.—98. 4L. 13. 57.

⁴ Lectio libri Sapientiae. (Proverb. cap. 31.) *Mulierem fortem ... opera ejus*.—4L. 15.

⁵ non habent 92. 94. 4L 15. 57. et Grad. in quo etiam Gradalia *Diffusa* et *Audi* non habentur.

Allelúya. **℣. 2 ad Cor. 11** Æmulor enim vos Dei æmulatione: despónði vos uni viro, virginem castam exhibére Christo.

Allelúya. **℣.** Veni elécta mea, et ponam te in thronum meum: quia concupívit rex spéciem tuam.

Allelúya. **℣. Ps. 44** Spécie tua et pulchritudine tua: inténde, próspere procéde et regna.

Allelúya. **℣. Ps. 44** Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Allelúya. **℣.** Hæc est virgo sápiens: quam Dóminus vigilántem invenit.

Allelúya. **℣. Ps. 118** Loquébar de testimoniis tuis in conspéctu regum et non confundébar, ¹Dómine.¹

Infra Septuagesimam, Tractus. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritudine tua: inténde, próspere procéde et regna.

℣. Propter veritátem et mansuetúdinem et justítiam: et dedúcet te mirábiliter dextera tua.

℣. Audi filia et vide et inclína aurem tuam: quia concupívit rex spéciem tuam.

Sequentia.

EXSULTEMUS in hac die festiva,
 Recolentes Domini magnalia,
 in sanctis qui operatur maxima;
 Qui inter sua potentiæ mira
 in virginum est maximus gloria.
 Sua enim gratia
 mundi viluit virginibus pompa,
 Atque contra præcepta
 regum restitit virginalis pugna.
 Furit rabies vesana,
 devicta tristatur malitia;

¹ non habent 15. 26. V.

Crudescit in carne tenera:

majora exquirat tormenta.

Sed tunc stat firmior caro virginea,

Cum multiplicantur nova supplicia:

Pro æterna quam exspectant a Deo gloria,

Lætantur mortalia affligi sua corpora,

Quia sunt transitoria

Et in motu subito labentia mundi gaudia,

Ut flores decidua;

Ex hac virginea sorte claruit **N.**

Cujus hodie celebramus solemniam;

splendens inter alias:

ut lucifer inter minores stellas,

Virgo beata fortiter ferens omnia,

nec mori recusans pro gloria,

pro nobis pie Deum exora,

Ut tandem in aula

exsulemus ætherea,

pace perpetua;

Atque tecum virgo

gloriosa collaudemus

Dominum in gloria.

Secundum Matthæum. c. 13

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis parábolam hanc; Símile est regnum cœlórum thesaúro abscondito in agro: quem qui invénit homo abscondit et præ gáudio illíus vadit et vendit univér-sa qua habet et emit agrum illum. Iterum símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri, quærénti bonas margarítas. Invénta autem una pretiósá margaríta, ábiit et véndidit ómnia quæ hábuit, et emit eam. Iterum símile est regnum cœlórum sagénæ missæ in mare, et ex omni génere píscium congregánti. Quam cum impléta esset educéntes et secus littus sedéntes, elegérunt bonos in vasa sua, malos autem foras misérunt. Sic erit in consummatione sœculi. Exibunt ángeli, et separábunt malos de médio justórum, et mittent eos

in camínium ignis: ibi erit fletus et stridor déntium. Intellexistis hæc ómnia? Dicunt ei; Etiam. Ait illis: Ideo omnis scribe doctus in regno cœlórum, símilis est hómini patrifamílias, qui profert de thesaúro suo nova et vétera.

Offertorium. Ps. 44 Fíliæ regum in honóre ¹tuo¹: ástitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto circúmdata varietáte.

Offertorium minus. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próxímæ ejus offeréntur tibi.

In tempore Paschali, Allelúya.

Offertorium majus. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines ²post eam:² próxímæ ejus offeréntur tibi: in lætítia et exsultatióne: adducéntur in templum regi Dómino.

³**Offertorium. Ps. 44** Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum et in sæculum sæculi.³

Secreta.⁴

HOSTIAS, Domine, quas tibi offerimus, propitius respice; et, intercedente beata **N.** virgine tua et martyre, vincula peccatorum nostrorum absolve. Per Dominum.⁴

Communio. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

⁵**Communio. Ps. 118** Princípes persecúti sunt me gratis: et a verbis tuis formidávit cor meum: lætabor ego super elóquia

tua: sicut qui invénit spólia multa: concupívit ánima mea testimónia tua, Dómine: et diléxit ea veheménter.⁵

Communio. Ps. 118 Feci judícium et justítiam: Dómine, non calumniéntur mihi supérbi: ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iniquitátis ódio hábui.

Communio. Matth. 13 Símile est regnum cœlórum hómini negotiátóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa margaríta: dedit sua et comparávit eam.

Communio. Matth. 25 Quinque prudentes vírgines accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus: média autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit: exíte óbviam Christo Dómino.

Postcommunio.⁶

PLACEANT tibi, quæsumus, misericors Deus, nostræ servitutis obsequia: ut mysteria sacrosancta quæ sumpsimus, intercedente beata **N.** virgine tua et martyre, et tuam gratiam nobis concilient, et æternæ felicitatis gaudium subministrent. Per Dominum.⁶

In natali unius virginis non martyris.

Officium. Ps. 44

UÆLIXISTI justítiam et odisti iniquitátem: proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítia præ consórtibus tuis.

¹ non habent 92. 4L. Domini.—57.

² non habent 92. 94. 97. 98. Grad.

³ non habent 92. 94. 4L. 15. 57. Grad.

⁴ Hostias, Domine, quæsumus, quas tibi offerimus, propitius respice; et, intercedente beata **N.** martyre tua, vincula etc.—94.

Præsta, quæsumus, Domine Deus noster, ut sicut in tuo conspectu mors est pretiosa sanctorum, ita per eorum merita, venerantium accepta tibi reddatur oblatio. Per.—92. 97. 98.

⁵ non habent 92. 94. 4L. 15. 57. Grad.

⁶ Refecti cibo potuque cœlesti, Deus noster, te supplices exoramus ut in cujus hæc commemoratione percepimus, ejus muniamur et precibus. Per.—94. 97. 98.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya, allelúya.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Glória Patri. Sicut erat.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternae Deus, auctor virtutis et amator virginitatis, da nobis, quæsumus, sanctæ **N.** virginis tuæ placitis tibi meritis commendari, cujus vita merito castitatis tibi complacuit. Per.

Ad Corinthios. 2 c. 10 et 11

FRATRES, Qui gloriátur in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum commendat ille probátus est: sed quem Deus commendat. Utinam sustinerétis módicum quid insipientiæ meæ: sed ei supportate me. Æmulor enim vos Dei æmulatione. Despón-di enim vos uni viro, vírginem castam exhibére Christo.

Lectio libri Sapientiæ. c. 8

SAPIENTIA vincit malitiam. Attingit ergo a fine usque ad finem fortiter, et disponit omnia suaviter. Hanc amavi et exquisivi a juventute mea; et quæsi vi eam sponsam mihi assumere et amator factus sum formæ illius. Generositatem illius glorificat, contubernium habens Dei; sed et omnium Dominus dilexit illam. Doctrina est enim disciplinæ Dei: et electrix operum illius.

Lectio Esaia Prophetæ. c. 61 et 62

GAUDENS gaudebo in Domino, et exultabit anima mea in Domino; qui induit me vestimento salutis, et indumento lætitiæ circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona, et quasi sponsam ornatam monilibus suis. Sicut enim

terra profert germen suum, et sicut hortus semen suum germinat, sic Dominus Deus germinabit justitiam et laudem coram universis gentibus. Habitabit enim juvenis cum virgine, et habitabunt in te filii tui. Et gaudebit sponsus super sponsam, et gaudebit super te Deus tuus, dicit Dominus omnipotens.¹

Gradale. Ps. 44 Dilexisti justitiam: et odisti iniquitatem.

℣. Propterea unxit te Deus: Deus tuus, óleo lætitiæ.

Allelúya. **℣. Ps. 44** Diffusa est grátia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Allelúya. **℣. 2 Cor. 11** Æmulor enim vos Dei æmulatione: despón-di vos uni viro, vírginem castam exhibére Christo.

Sequentia.

VIRGINIS venerandæ de numero sapientum festa celebremus socii,
Filiæ matris summi Regis sacrosanctæ Mariæ,
Quam sibi in sororem Dei adoptavit Filius;
Hæc corpus suum domuit fræno jejunii,
Et luxuriam secuit ense ²agoniæ;²
Hæc contra cunctos hostis dimicavit impetus,
Et hostem cruentum freta Christi dextra straverat;
Hæc sponsum ab aula cœli sese invisentem alacris
Corde jocundo secuta, ejus est ingressa thalamum.
Tuque jam dulcibus ³plena³ deliciis,
Christo miseras nostras suggerito,
Nobis consolationem precando.

¹ **Gradale.** Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in ætérnum. **℣.** Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.—26.

² parcimoniæ.—15.

³ plebis.—26. frueris.—55P.

Secundum Matthæum. c. 25

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc; Símile est regnum coelórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbviám sponso et sponsæ. Quinque autem ex eis erant fátuæ, et quinque prudéntes. Sed quinque fátuæ accéptis lámpádibus, non sumpsérunt óleum secum. Prudéntes vero acceperunt óleum in vasis suis cum lámpádibus. Moram autem faciénte sponso, dormitavérunt omnes et dormiérunt. Média autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit, exite óbviám ei. Tunc surrexérunt omnes vírgines illæ, et ornavérunt lámpades suas. Fátuæ autem sapiéntibus dixérunt: Date nobis de óleo vestro, quia lámpades nostræ extinguiúntur. Respondérunt prudéntes, dicéntes: Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite pótius ad vendéntes et émite vobis. Dum autem irent émere, venit sponsus. Et quæ parátæ erant intravérunt cum eo ad núprias, et clausa est janua. Novíssime vero véniunt et réliquæ vírgines, dicéntes: Dómine, Dómine, áperi nobis. At ille respóndens ait: Amen dico vobis, néschio vos. Vigiláte itaque, quia nescitis diem neque horam.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, preces et munera in honore sanctæ **N.** virgínis tuæ gaudentes; præsta, quæsumus, ut et convenienter hæc agere, et remedium sempiternum valeamus acquirere. Per Dominum.

Communio. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Postcommunio.

PROSINT nobis, Domine, quæsumus, sumpta mysteria, pariterque nos, intercedente beata virgine tua **N.**, et a peccatis exuant, et præsidiis tuæ propitiationis attollant. Per.

In natali plurimarum virginum.

Officium. Ps. 44

VULTUM tuum deprecabúntur omnes dívites plebis: adducéntur regi vírgines post eam, próximæ ejus adducéntur tibi in lætítia et exultatióne.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonam: dico ego ópera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui ut humanum genus ad confessionem tui nominis provocares, etiam in sexu fragili victoriam martyrii contulisti; præsta, quæsumus, ut Ecclesia tua hoc exemplo ¹commonita,¹ nec pati pro te metuat, et cœlestis præmii gloriam concupiscat Per Dominum.

Ad Corinthios. 1 c. 7

FRATRES, De virgínibus autem præceptum Dómini non hábeo: consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus a Dómino ut sim fidélis. Existimo enim hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quære solutióne. Solútus es ab uxóre? noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti. Et si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatióne tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc itaque dico, fratres: tempus breve est. Réliquum est, ut et qui habent uxóres tanquam non habéntes sint:

¹ communita.—4L. 13. 15.

et qui flent, tanquam non flentes: et qui gaudent, tanquam non gaudentes. Et qui emunt, tanquam non possidentes: et qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur. Præterit enim figura hujus mundi. Volo autem vos sine sollicitudine esse. Qui sine uxore est, sollicitus est quæ Domini sunt, quomodo placeat Deo. Qui autem cum uxore est, sollicitus est quæ sunt hujus mundi, quomodo placeat uxori, et divisus est. Mulier innupta et virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore et spiritu, in Christo Jesu Domino nostro.

Lectio libri Sapientiæ. c. 4

O quam pulchra est casta generatio cum claritate. Immortalis est enim memoria illius; quoniam et apud Deum nota est et apud homines. Cum præsens est imitantur illam, et desiderant eam cum se eduxerit, et in perpetuum coronata triumphat; incoinquinatorum certaminum præmium vincens. Multigena enim impiorum multitudo non erit utilis; et ¹spuria vitamina¹ non dabunt radices altas, nec stabile firmamentum collocabunt. Et si in ramis in tempore germinaverint, infirmiter posita a vento commovebuntur, et a nimietate ventorum eradicabuntur. Confringentur enim rami inconsummati, et fructus illorum inutiles et acerbi ad manducandum, et ad nihilum apti. Ex iniquis enim omnes filii qui nascuntur, testes sunt nequitiae adversus parentes in interrogatione sua. Justus autem si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit.

²Gradale. Ps. 149 Exsultabunt sancti in glória: lætabuntur in cubilibus suis.

℣ Cantáte Dómino cánticum novum: laus ejus in ecclésia sanctórum.²

Gradale. Exod. 15 Gloriosus Deus in sanctis: mirabilis in majestáte, fáciens prodigia.

℣ Dextera tua, Dómine, glorificáta est in virtúte: dextera manus tua confrégit inimicum.

Allelúya. ℣ Ps. 44 Adducéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus offeréntur tibi in lætítia et exsultatióne.³

Evangelium. Simile est regnum coelórum decem virgínibus. ut supra in officio præcedenti.

Offertorium. Ps. 44 Offeréntur regi vírgines post eam: próximæ ejus offeréntur tibi.

Secreta.

FAC nos, quæsumus, Domine, beatarum virginum et martyrum tuarum **N.** et **N.** continuis præsidiis adjuvari; pro quarum veneranda recordatione hæc dona majestati tuæ dicanda offerimus. Per Dominum.

Communio. Matth. 25 Quinque prudentes virgines acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus: média autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit: exite obviam Christo Domino.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in sanctarum virginum et martyrum tuarum **N.** et **N.** solemnitate percepimus divina mysteria, earum intercessionem remedia capere mereamur æterna. Per.

¹ ita 26. etc. adulterinæ plantationes.—55P.

² non habent 97. Grad.

³ Alleluya. ℣. Quinque prudentes virgines acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus: media autem nocte clamor factus erat: ecce sponsus venit: exite obviam Christo Domino.—Grad.

De virginibus non martyribus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui nos idoneos non esse perpendis ad maiestatem tuam sicut dignum est exorandam, fac sanctas virgines tuas **N.** et **N.** pro nostris intervenire peccatis, quarum meritis nobis indulgentiam largiaris. Per Dominum.

Secreta.

INTERCEDENTIBUS sanctis virginibus tuis **N.** et **N.**, Domine, quæsumus, plebis tuæ munus sanctifica; ut ab omnibus noxiis expedita, et hic et in æternum cuncta sibi profutura percipiat. Per Dominum.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster, ut sacri mysterii munus indultum, intercedentibus sanctis virginibus tuis **N.** et **N.**, et præsentis nobis vitæ subsidium et æternitatis largiatur effectum. Per Dominum.

¹De non virginibus.

Introitus.

AUDEAMUS omnes in Domino: diem festum celebrantes sub honore beatæ **N.** de cujus solemnitate gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Ps. 44 Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi.

Gloria Patri.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster, ut sicut de beatâ **N.** festivitate gaudeamus, ita piæ devotionis erudiamur affectu. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Proverb. c. 31

MULIEREM fortem quis inveniet? Procul et de ultimis finibus pretium ejus. Confidit in ea cor viri sui, et spoliis non indigebit. Reddet ei bonum et non malum, omnibus diebus vitæ suæ. Quæsit lanam et linum, et operata est consilio manuum suarum. Facta est quasi navis institoris de longe portans panem suum. De nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis, et cibaria ancillis suis. Consideravit agrum et emit eum: de fructu manuum suarum plantavit vineam. Accinxit fortitudine lumbos suos, et roboravit brachium suum. Gustavit et vidit quia bona est negotiatio ejus: non extinguetur in nocte lucerna ejus. Manum suam misit ad fortia, et digiti ejus apprehenderunt fuscum. Manum suam aperuit inopi, et palmas suas extendit ad pauperem. Non timebit domui suæ a frigoribus nivis: omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplicibus. Stragulatam vestem fecit sibi: byssus et purpura indumentum ejus. Nobilis in portis vir ejus, quando sederit cum senatoribus terræ. Sindonem fecit et vendidit, et cingulum tradidit Chanaanæo. Fortitudo et decor indumentum ejus, et ridebit in die novissimo. Os suum aperuit sapientiæ, et lex clementiæ in lingua ejus. Consideravit semitas domus suæ, et panem otiosa non comedit. Surrexerunt filiae ejus et beatissimam prædicaverunt: et vir ejus laudavit eam. Multæ filiae congregaverunt divitias: tu supergressa es universas. Fallax gratia, et vana est pulchritudo: mulier timens Dominum ipsa laudabitur. Date ei de fructu manuum suarum: et laudent eam in portis opera ejus.

Gradale. Ps. 44 Propter veritatem et

¹ non habent 92. 94. 97. 98. 4L. 15. 57. Grad.

mansuetúdinem et justítiam: et dedúcet
te mirabiliter dēxtera tua.

¶ Audi, filia et vide et inclína aurem tuam:
quia concupívit rex spéciem tuam.

Allelúya. ¶ Diffúsa est grátia in lábiis
tuis: própterea benedíxit te Deus in ætér-
num.

Prosa.

MULIER laudabilis
fortis casta parens,
mulieris sterilis
opprobrio carens.
Hæc fructum tricesimum
dedit conjugata,
sed et sexagesimum
viro viduata.
Quæ in fortitudine
lumbos castigavit,
nunquam carens lumine,
manum roboravit.
Cujus honorabilis
nuptus, mundus luctus,
fuit venerabilis
etiam senectus.
Ut sacro eloquio
patet, erit minime
dira ponderatio
continentis animæ.
Dilexit silentium,
¹discens¹ quod nescivit,
nec unquam dominium
in virum quæsivit.
Hæc non est de viduis
luxu sæcli mortuis;
bonum operata;
Obsecrationibus
et orationibus
semper occupata.
Recepit hospitio
vagos, quam ablutio
pedum commendavit;

Et quos tribulatio
pressit, ²hos² subsidio
sancto recreavit,

N. sancta veneranda,
cujus festa recolenda,
redierunt annua.

Casta, prudens, et fidelis,
impetrare nobis velis,
gaudia perpetua. Amen.

Vacante Allelúya, Tractus. Ps. 44

Diffúsa est grátia in lábiis tuis: própterea
benedíxit te Deus in ætérnum.

¶ Accíngere gládio tuo circa femur tuum,
potentíssime.

¶ Spécie tua et pulchritúde tua, inténde,
prósperè procéde et regna.

Secundum Matthæum.

c. 13

IN illo témpore, Dixit Jesus discípu-
lis parábolam hanc; Símile est re-
gnum cœlórum thesaúro abscondito in
agro: quem qui invénit homo abscondit
et præ gáudio illíus vadit et vendit uni-
vérsa quæ habet et emit agrum illum. Ite-
rum símile est regnum cœlórum hómi-
ni negotiatóri, quærénti bonas margari-
tas. Invénta autem una pretiósá margaríta,
ábiit et véndidit ómnia quæ hábuit, et emit
eam. Iterum símile est regnum cœlórum
sagénæ missæ in mare, et ex omni génere
píscium congregánti. Quam cum impléta
esset, educéntes et secus littus sedéntes,
elegérunt bonos in vasa sua, malos autem
foras misérunt. Sic erit in consummatio-
ne sæculi. Exíbunt angeli, et separábunt
malos de médio justórum, et mittent eos
in camínus ignis: ibi erit fletus et stridor
dentium. Intellexístis hæc ómnia? Dicunt
ei; Etiam. Ait illis; Ideo omnis scriba doc-
tus in regno cœlórum, símilis est hómini

¹ dicens.—13. 21P. 26.

² hoc.—26. hæc—55P.

patrifamílias, qui profert de thesáuro suo nova et vétera.

Offertorium. Ps. 44 Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Offertorium. Ps. 44 Fíliæ regum in honóre tuo: ástitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto circúmdata varietáte.

Secreta.

ACCEPTA tibi, Domine, sit sacra plebis oblatio pro tuorum honore sancto-

rum; quorum se meritis percepisse de tribulatione cognoscit auxilium. Per.

Communio. Matth. 13 Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa margaríta: dedit ómnia sua et comparávit eam.

Postcommunio.

SATIASTI, Domine, famíliam tuam muneribus sacris; ejus, quæsumus, interventione nos refove, cujus solemnia celebramus. Per Dominum.

[MISSÆ VOTIVÆ.]

Sequuntur Missæ votivæ sive communes; quæ dici possunt per septimanam. Et primo, die dominica, de Sanctissima Trinitate; lunæ, de angelis; martis, Salus populi; mercurii, de Sancto Spiritu; jovis, de venerabili sacramento; veneris, de sancta cruce: sabbato de nostra domina.^{1 2}

De Sanctissima Trinitate.

Officium. Tob. 12

BENEDICTA sit sancta Trinitas atque indivisa Unitas: confitebimur ei quia fecit nobiscum misericordiam suam.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Benedicamus Patrem et Fílium cum Sancto Spíritu.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui edisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis glóriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare Unitatem; quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate ab ómnibus semper muniámur advérsis.³ Qui vivis.³

Ad Romanos. c. 11⁴

OMNÍ altitúdo divitiarum sapiéntiæ et sciéntiæ Dei. Quam incomprehensibilia sunt iudicia ejus, et investigabiles viæ ejus. Quis enim cognóvit sensum Dómini? Aut quis consiliárius ejus fuit? Aut quis prior dedit illi, et retribuétur ei? Quóniam ex ipso et per ipsum et in ipso

sunt ómnia: ipsi glória in sæcula sæculórum. Amen.

Ad Corinthios. 2 c. 13

FRATRES, Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et caritas Dei, et communiatio Sancti Spíritus, sit semper cum ómnibus⁵ vobis,⁵ in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Dan. 3 Benedictus es, Dómine, qui intueris abyssos: et sedes super chérubin.

¶ Tob. 12 Benedicite Deum cœli: quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Allelúya. ¶ Dan. 3 Benedictus es, Dómine Deus patrum nostrórum: et laudábilis in sæcula.

⁶Allelúya. ¶ Ps. 112 Laudáte púeri Dómini: laudáte nomen Dómini: sit nomen Dómini benedictum: ex hoc nunc et usque in sæculum.⁶

Sequentia.^{7 8}

BENEDICTA sit beata Trinitas.
Deitas æterna,
pariter coæqualis gloria,
Deus Genitor, Natus genitus,
cum sacro Neumate
permanens super omne quod exstat.
Quibus est una semper voluntas,
et a se discrepat
haud unquam triplicata persona.
Nam constat Deitas una,
non in tres Deos divisa,

¹ vide supra fol. 612

² In Graduali sequuntur Missæ de Trinitate, de Sancto Spiritu, de cruce, Salus populi, de beata Virgine.

³ in qua.—94. 97. 98.

⁴ Ordine inverso Epistolæ habentur in 94. 97. 98.

⁵ nobis.—92. 98. 4L.

⁶ non habent 94. 97. 98. Grad.

⁷ non habent 92. 94. 97. 4L. 15. 57. Grad.

⁸ non habet 98.

quod fides fatetur
 a Christo orthodoxe edita.
 Hæc namque pellit delicta,
 patriam reddit serenam,
 qua dulcem jubillant
 agmina symphoniam coelica.⁸
 Altithroni vestigia
 imitantur stolis candidata,
 Operiunturque binas
 quas captant post sæcli discrimina.
 Et nos, quos illustrat gratia Dei,
¹supera¹ demus nostra debita.
 Quatenus caterva coelica nobis
 maneat post funera socia,
 Ultimoque peracto discrimine
²possimus² altis perfrui mox palatiis,
³Quo³ perspicua lux flagrat accensa con-
 stanti flamma, quæ Deus est, visio no-
 stra et salus æterna;
 Angelorumque illustrat
 fortiter pectora,
 Ut in Christo ⁴solo⁴ sua
 defigant lumina.
 Hæc namque est illa
 sitis flagrans, ⁵quam⁵ tunc sitient
 animæ sanctorum vel corpora
 Cum fuerint data
 perpetua eis pro ⁶nobis⁶
 a iudice præmia.⁷ Amen.

Secundum Johannem. c. 15 et 16

IN illo tēpore, Dixit Jesus discipu-
 lis suis; Cum vēnerit Paráclitus quem
 ego mittam vobis a Patre, Spíritum veritá-
 tis qui a Patre procēdit, ille testimónium
 perhibébit de me. Et vos testimónium

perhibébitis, quia ab initio mecum estis.
 Hæc locútus sum vobis, ut non scandali-
 zémini. Absque synagógis fácient vos; sed
 venit hora, ut omnis qui intérficit vos, ar-
 bitrétur obséquium se præstare Deo. Et
 hæc fácient vobis, quia non novérunt Pa-
 trem neque me. Sed hæc locútus sum vo-
 bis, ut cum vēnerit hora eórum reminiscá-
 mini, quia ego dixi vobis.

Offertorium. Tob. 12 Benedíctus sit Deus
 Pater: unigenítusque Dei Fílius: Sanctus
 quoque Spíritus: quia fecit nobíscum mi-
 sericórdiam suam.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

SANCTÍFICA, quæsumus, Dómine Deus
 Trínitas sancta, per tui sancti nó-
 minis invocatióem hujus oblatiόνis hó-
 stiam; et, ⁷cooperánte Spíritu Sancto,⁷ per
 eam nosmetípsos tibi pérfice munus ætér-
 num. ⁸Qui⁸ vivis. ejusdem.

Præfatio. Qui cum unigenito.

Communio. Tob. 12 Benedícimus Deum
 coeli, et coram ómnibus vivéntibus confi-
 tébimur ei: quia fecit nobíscum misericór-
 diam suam.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PROFÍCIAT nobis ad salútem córporis
 et ánimæ, Dómine Deus, hujus sa-
 craménti suscéptio; et sempitérnæ sanctæ
 Trínitatis ejusdémque individuæ Unitátis
 confessio. In qua vivis.

¹superna.—26. 54R. superat.—34.

²poscimus.—98.

³quos.—26. 54R.

⁴sola.—26. 34. 55P.

⁵qua.—55P.

⁶bonis.—98.

⁷non habent 94. 97. 98.

⁸In qua.—94. 97. 98.

Missa de Angelis.

Ad Missam: Officium. Ps. 102

BENEDÍCITE Dóminum omnes ángeli ejus: poténtes virtúte, qui fácitis verbum ejus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

In tempore Paschali, allelúya.

Psalmus. Benedic, ánima mea, Dómino, et ómnia quæ intra me sunt nómini sancto ejus.

Oratio.

PERPETUUM nobis, Domine, tuæ miserationis præsta subsidium: quibus et angelica præstitisti suffragia non deesse. Per Dominum.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis Apostoli. c. 19

IN diebus illis, Dixit mihi angelus; Scribe, beati qui ad cœnam nuptiarum Agni vocati sunt. Et dixit mihi; Hæc verba Dei vera sunt. Et cecidi ad pedes ejus ut adorarem eum. Et dixit mihi: Vide ne feceris; conservus enim tuus sum et fratrum tuorum habentium testimonium Jesu. Deum adora.

Gradale. Ps. 102 Benedícite Dóminum omnes ángeli ejus: poténtes virtúte qui fácitis verbum ejus.

℣. Benedic ánima mea Dómino: et ómnia interióra mea nomen sanctum ejus.

Allelúya. ℣. Ps. 137 In conspéctu angelórum psallam tibi, Dómine Deus meus.

Secundum Johannem. c. 5

IN illo témpore,¹ Ascéndit Jesus Hierosólymam. Est autem Hierosólymis probática piscína, quæ cognominátur Hebraíce Bethsaída, quinque pórticus ha-

bens. In his jacébat multitúdo magna languéntium, cæcorum, claudórum, aridórum, exspectántium aquæ motum. Angelus autem Dómini secúndum tempus descendébat in piscinam, et movebátur aqua. Et qui prior descendisset in piscinam post motiónem aquæ, sanus fiébat a quacúnque detinebátur infirmitáte.

Offertorium. Stetit angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua: et data sunt ei incensa multa: et ascendit fumus aromatum in conspectu Dei, alleluya.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, laudis offerimus, suppliciter deprecantes: ut easdem, angelico pro nobis interveniente suffragio, et placatus accipias, et ad salutem nostram provenire concedas. Per Dominum.

Communio. Dan. 3 Benedícite omnes ángeli Dómini Dómino: hymnum dícite et superexaltáte eum in sácula.

In tempore Paschali, Allelúya.

Postcommunio.

REPLETI, Domine, benedictione cœlesti, suppliciter ²exoramus;² ut quod fragili celebramus officio, sanctorum angelorum ³atque archangelorum,³ omniumque cœlestium spirituum, nobis prodesse sentiamus auxilio. Per Dominum.

Sciendum est quod per totum Adventum et a Dómine, ne in ira usque ad Caput jejunii, et ab octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini, et a festo Sanctæ Trinitatis usque ad Adventum Domini, singulis hebdomadis semel solet dici missa Salus pópuli pro fratribus et so-

¹ Erat dies festus Judæorum, et.—4L. 26. 57. V.

² imploramus.—94. 97. 98.

³ ita 15. etc. non habent 92. 4L 8RM. 57.

roribus; ita ¹videlicet¹ quod, si vacaverit a festis sanctorum, et extra octavas cum regimine chori, et si missa Dominicalis in hebdomada cantanda fuerit completa, ²commemoratio² quoque beatæ Mariæ et ³festi³ loci, et propriæ Epistolæ et Evangelia propria propter illam missam non fuerint prætermissa; tunc illa, si qua dies vacaverit, est cantanda. Si vero propriæ Epistolæ et propria Evangelia quæ quartis feriis intitulantur, frequenter nequeant ibi dici, in proximis sequentibus feriis, si vacaverint, perlegantur; nec propter missam Salus pópuli vel Nos autem alicubi per totum annum aliquammodo omittantur. In missis etiam Salus pópuli vel Nos autem, super Kyrie, Sanctus, et Agnus semper dicitur cantus ferialis.

Et notandum est quod per totum tempus prædictum, quando missa dominicalis in dominica vel in secunda feria cantata fuerit, et tertia feria vacaverit, semper dicitur missa Salus pópuli in ipsa tertia feria; et si non vacaverit, tunc in aliqua feria ipsius hebdomadæ quæ ad hoc vacaverit canteatur.

Et sciendum est, quod missa Salus pópuli est in dispositione cantoris quando convenientius et quota feria potest dici. Quando vero dicitur missa Salus pópuli, tunc nulla dicitur memoria de dominica neque de aliqua alia missa trium lectionum, nisi in Adventu.

⁴Dicatur etiam missa Salus pópuli in unaquaque hebdomada semel, nisi in Quadragesima, et nisi festum impediatur vel octavæ cum regimine chori; et nisi infra tempus Nativitatis Domini et nisi in hebdomadis Paschæ et Pentecostes.⁴

¹ non habent 4L. 15.

² commemoratione.—57.

³ festo.—4L.

⁴ non habent 94. 97. 98. Grad.

[Missa Salus pópuli.]

Ad Missam: Officium.

SALUS pópuli ego sum, dicit Dominus; de quacúnque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos: et ero illórum Dóminus in perpetuum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus 77 Atténdite, pópule meus, legem meam: inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Non dicitur Glória in excélsis Deo in hac missa.

Oratio.

DEUS, qui caritatis dona per gratiam Sancti Spiritus tuorum cordibus fidelium infundis: da famulis et famulabus tuis, fratribus et sororibus nostris pro quibus tuam deprecamur clementiam, salutem mentis et corporis; ut te tota virtute diligant, et quæ tibi placita sunt, tota dilectione perficiant. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio Esaiaë prophetæ. c. 19

HÆC dicit Dominus Deus; In die illa, deferetur munus Domino exercituum, et rex fortis dominabitur eorum. In die illa erit altare Domini in medio terra, et cognoscetur Dominus, et colent eum in hostiis et muneribus, et vota vovebunt Domino et solvent. Et revertentur ad Dominum et placabitur eis, et sanabit eos. In die illa, erit Israel benedictio in medio terra, cui benedixit Dominus exercituum dicens; Benedictus populus meus et opus manuum mearum, hereditas mea Israel, dicit Dominus omnipotens.

Gradale. Ps. 78 Propítius esto, Dómine, peccátis nostris: nequando dicant gentes, ubi est Deus eórum.

¶ Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter honorem nóminis tui, Dómine, libera nos.

Allelúya. ¶ **Ps. 84** Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam: et salutáre tuum da nobis.

In tempore Paschali secundum Allelúya erit de missa dominicali per hebdomadam, sicut in festis sine regimine chori. Tamen in Processione ubi fit statio secundum Allelúya non dicitur. Idem modus observetur in missa pro Pace et in consimilibus.

Secundum Marcum. c. 12

IN illo tempore, Sedens Jesus contra gazophylacium, aspiciebat quomodo turba ¹jactaret¹ æs in gazophylacium. Et multi divites jactabant multa. Cum venisset autem una vidua paupercula, misit duo minuta, quod est quadrans. Et convocans discipulos suos, ait illis; Amen dico vobis, quia vidua hæc paupercula plus omnibus misit qui miserunt in gazophylacium. Omnes enim ex eo quod abundabat illis miserunt; hæc vero de penuria sua omnia quæ habuit misit totum victum suum.

Offertorium. Ps. 54 Exáudi, Deus, orationem meam, et ne despéxeris deprecationem meam: inténde in me et exáudi me.

In tempore Paschali, Allelúya.

Sequentes duo Versus dicuntur alternis vicibus infra Adventum Domini, et a Septuagesima usque ad Quinquagesimam tantum.

¶ ²Conturbátus² sum a voce inimíci: et a tribulatione peccatóris: et exspectábam eum qui me salvum fáceret.

¶ Ego autem ad Deum clamávi, libera ánimam meam: et exténde manum tuam in retribuendo illis.

Secreta.

MISERERE, quæsumus, Domine, famulis et famulabus tuis, pro quibus hoc sacrificium laudis tuæ offerimus majestati; et præsta, ut per hæc sancta supernæ benedictionis gratiam obtineant et gloriam æternæ felicitatis acquirant. Per Dominum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis, quicquid orántes pétitis, créдите quia accipiétis et fiet vobis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

DIVINA libantes mysteria quæsumus, Domine, ut hæc salutaria sacramenta illis proficiant ad prosperitatem et pacem, pro quorum quarumque dilectione hæc tuæ obtulimus majestati. Per.

In commemoratione Sancti Spiritus.

Ad Missam: Officium. Sap. 1

SPÍRITUS Dómini replévit orbem terrárum, allelúya: et hoc quod cóntinet ómnia sciéntiam habet vocis, allelúya, allelúya, allelúya.

Ps. 67 Exsúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.³

¹jactabat.—97. 98.

²Tristatus.—92. Versus omnino omittitur in Graduali.

³**A Septuagesima usque ad Pascha. Officium.** (Ezek. c. 36. 23–26.) Dum sanctificatus fuero in vobis, congregabo vos de universis terris, et effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus iniquitatibus vestris, et dabo vobis spiritum novum. **Ps.** (34. 1.) Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.—98.

Oratio.

DEUS, qui corda fidélium Sancti Spíritus illustratióne docuísti, da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 8

IN diébus illis, Cum audissent apóstoli qui erant Hierosólymis, quia recepisset Samaría verbum Dei, misérunt ad eos Petrum et Johánnem. Qui cum venissent oravérunt pro ipsis, ut acciperent Spíritum Sanctum. Nondum enim in quemquam illórum vénerat, sed baptizáti tantum erant in nómine Dómini Jesu. Tunc imponébant manus super illos, et accipiébant Spíritum Sanctum.

Gradale. Ps. 32 Beáta gens cujus est Dóminus Deus eórum: pópulus quem elégit Dóminus in hereditátem sibi.

℣. Verbo Dómini coeli firmáti sunt: et Spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Allelúya. **℣.** Veni, Sancte Spíritus, reple tuórum corda fidélium et tui amóris in eis ignem accénde.

In tempore Paschali, primum

Allelúya. **℣. Ps. 103** Emítte Spíritum tuum et creabúntur: et renovábis fáciem terræ.

Secundum

Alleluya. **℣.** Veni, Sancte Spíritus, reple tuórum corda fidélium: et tui amóris in eis ignem accénde.

Sequentia.

UENI, Sancte Spíritus,
et emitte coelitus
lucis tuæ radium;
Veni, pater pauperum,
veni, dator munerum,
veni, lumen cordium.
Consolator optime,

dulcis hospes animæ,
dulce refrigerium.
In labore requies,
in æstu temperies,
in fletu solatium.
O lux beatissima,
reple cordis intima
tuorum fidelium.
Sine tuo numine,
nihil est in lumine,
nihil est innoxium.
Lava quod est sordidum,
riga quod est aridum,
sana quod est saucium;
Flecte quod est rigidum,
fove quod est frigidum,
rege quod est devium.
Da tuis fidelibus
in te confidentibus
sacrum septenarium;
Da virtutis meritum,
da salutis exitum,
da perenne gaudium.

Secundum Johannem. c. 14

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis; Si quis diligit me, sermónem meum servábit; et Pater meus diligit eum, et ad eum veniémus, et mansiónem apud eum faciémus: qui non diligit me, sermónes meos non servat. Et sermónem quem audístis, non est meus, sed ejus qui misit me Patris. Hæc locútus sum vobis, apud vos manens. Paráclitus autem Spíritus Sanctus, quem mittet Pater in nómine meo, ille vos docébit ómnia et sùggetet vobis ómnia quæcúnque díxero vobis. Pacem relínquo vobis, pacem meam do vobis: non quómodo mundus dat, ego do vobis. Non turbétur cor vestrum, neque fórmidet. Audístis quia ego dixi vobis: Vado et vénio ad vos. Si diligerétis me, gauderétis útique quia vado ad Patrem: quia Pa-

ter major me est. Et nunc dixi vobis prius quam fiat: ut cum factum fuerit, credatis. Jam non multa loquar vobiscum: venit enim princeps mundi hujus, et in me non habet quicquam. Sed ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.

Offertorium. Ps. 67 Confirma hoc Deus quod operatus es in nobis; a templo tuo quod est in Hierúsalem tibi offerent reges múnera, allelúya.

Secreta.

MÚNERA, quæsumus, Dómine, oblata sanctifica; et corda nostra Sancti Spíritus illustratióne emúnda. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Præfatio. Qui ascéndens.

Non dicitur in hac Præfatione Hodiérna die, **nisi in hebdomada Pentecostes tantum.**

Communio. Act. 2 Factus est repén-te de coelo sonus adveniéntis spíritus veheméntis ubi erant sedéntes, allelúya; et repléti sunt omnes Spíritu Sancto, loquéntes magnália Dei, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SANCTI Spíritus, Dómine, corda nostra mundet infúσιο, et sui roris íntima aspersiône fœcúndet. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

In commemoratione corporis Christi.

Officium. Ps. 80

IBÁVIT eos ex ádipe fruménti, allelúya: et de petra melle saturávit eos, allelúya, allelúya, allelúya.

Psalmus. Exsultáte Deo adjutóri nostro: jubiláte Deo Jacob.

Oratio.

DEUS, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquisti; tríbue, quæsumus, ita nos córporis et sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiόνis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis.

Ad Corinthios. I c. II

FRATRES, Ego enim accépi a Dómino quod et tráddidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem et grátias agens fregit et dixit: Accípite et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc facite in meam commemoratió-nem. Simí-liter et cálicem, postquam cœnávít, dicens; Hic calix novum testaméntum est in meo sángvine: hoc facite quotiescúnque ¹súmitis¹ in meam commemoratió-nem. Quotiescúnque enim manducábitis panem hunc et cálicem bibétis, mortem Dómini annunciábitis donec véniat. Itaque quicúnque manducáverit hunc panem vel bíberit cálicem Dómini indígne, reus erit córporis et sánguinis Dómini. Probet autem seípsum homo: et sic de pane illo edat et de cálice bibat. Qui enim manducat et bibit indígne, judícium sibi manducat et bibit, non dijúdicans corpus Dómini.

Gradale. Ps. 144 Oculi ómnium in te sperant, Dómine: et tu das illis escam in témpore opportúno.

℣. Aperis tu manum tuam et imples omne ánimál benedictiône.

Allelúya. **℣. Johan. 6** Caro mea vere est cibus et sanguis meus vere est potus: qui manducat meam carnem et bibit meum sánguinem: in me manet et ego in eo.

¹ ita 55P. etc. bibetis.—13. 26. V. bibitis.—97. 98.

Sequentia qui voluerit: quære in festo Corporis Christi.

Secundum Johannem. c. 6

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis et turbis Judæórum; Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Qui mandúcat meam carnem et bibit meum sánguinem, in me manet et ego in illo. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui mandúcat me, et ipse vivet propter me. Hic est panis, qui de cœlo descéndit. Non sicut manducavérunt patres vestri manna in desérto, et mórtui sunt. Qui mandúcat hunc panem, vivet in ætérnum.

Offertorium. Sacerdótes Dómini incénsum et panes ófferunt Deo: et ideo sancti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus, allelúya.

Secreta.

ECCLÉSIE tuæ, quæsumus, Dómine, unitátis et pacis propítius dona concéde; quæ sub oblátis munéribus mystice designántur. Per Dóminum.

Præfatio. Quia per incarnáti.

Communio. **I Cor. II** Quotiescúnque manducábitis panem hunc et cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis donec véniat; itaque quicúnque manducáverit panem vel bíberit cálicem Dómini indigne: reus erit córporis et ságuinis Dómini, allelúya.

Postcommunio.

FAC nos, quæsumus, Dómine, divinitátis tuæ sempitérna fruitióne repléri, quam pretiósí córporis et ságuinis tui temporalis percéptio præfigúrat. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Sciendum est quod missa de Cruce dicitur omni sexta feria a Deus ómnium usque ad Adventum, nisi festum novem lec-

tionum impediat, vel octavæ cum regimine chori, vel dies octava vel quod ex necessitate oporteat agere missam dominicalem, vel aliquod tale festum trium lectionum quod aliquod proprium habet servitium. Si vero in sexta feria aliquod festum trium lectionum evenierit, unde nullum proprium habeatur servitium; tunc est in dispositione cantoris dicere missam de Cruce vel non. Cum vero sexta feria omnino a festo vacaverit, et non oportet ex necessitate dicere missam dominicalem, semper infra prædictum tempus dicitur missa de Cruce, quamvis omnes Horæ dicantur de feria, et nulla fiat memoria de missa dominicali. Tamen si oporteat dicere missam Salus pópuli, omnino prætermittatur missa de Cruce.

Ad missam de sancta Cruce.

Officium. Gal. 6

MOS autem gloriári opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita et resurrectio nostra: per quem salváti et liberáti sumus.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Ps. 66 Deus misereátur nostri et benedicat nobis: illúminet vultum suum super nos et misereátur nostri.

Non dicitur Glória in excélsis.

Oratio.

DEUS, qui unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi pretiósó ságuine, vivificæ crucis vexillum sanctificáre voluísti: concéde, quæsumus, eos qui ejúsdem sanctæ crucis gaudent honóre, tua quoque ubique protectióne gaudére. Per eúndem.

Ad Philippenses. c. 2

FRATRES, Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem

autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen quod est super omne nomen: ut in nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, ter-réstrium et infernórum. Et omnis lingua confiteátur, quia Dóminus noster Jesus Christus in glória est Dei Patris.

Gradale. *ibid.* Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem: mortem autem crucis.

℣. Propter quod et Deus exaltávit illum: et dedit illi nomen quod est super omne nomen.

Allelúya. ℣. Dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens pondera, quæ sola fuisti digna sustinere regem cœlorum et Dominum.

In tempore Paschali, secundum

Allelúya. ℣. *Gal. 6* Nos autem gloriári opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi.

Secundum Matthæum. c. 20

IN illo témpore, Ascéndens Jesus Hierosólymam, assúmpsit duódecim discípulos suos secréto, et ait illis; Ecce ascéndimus Hierosólymam, et Fílius Hóminis tradétur princípibus sacerdotum et scribis, et condemnábunt eum morte. Et tradent eum géntibus ad illudéndum et flagellándum et crucifigéndum; et tértia die resúrget.

Offertorium. Prótege, Dómine, plebem tuam per signum sanctæ crucis ab ómnibus insídiis inimicórum ómnium: ut tibi gratam exhibeámus servitútem: et acceptábile tibi fiat sacrificium nostrum.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

HÆC oblátio, quæsumus, Dómine, ab ómnibus nos purget offénsis; quæ in

ara crucis immoláta étiam totíus mundi tulit offénsas. Per.

Præfatio. Qui salútem.

Communio. Per lignum servi facti sumus:

et per sanctam crucem liberati sumus: fructus arboris seduxit nos:

Filius Dei redemit nos, alleluya.

et finiatur cum allelúya quandocunque dicitur, nisi infra Septuagesimam usque ad Pascha.

Postcommunio.

ADÉSTO nobis, Dómine Deus noster; et quos sanctæ crucis lætári facis honóre, ejus quoque perpétuis defénde subsídiis. Per Dóminum.

¹Sanctus Bonifacius papa ægrotavit usque ad mortem; qui instanter petiit a Deo vitam in hoc sæculo sibi prolongari. Ad quem misit Dominus sanctum Raphael archangelum cum officio missæ de quinque vulneribus Christi, dicens ad papam; Surge et scribe istud Officium; et dicas ipsum quinque vicibus: et continuo recipies sanitatem. Et quicumque sacerdos hoc Officium devote pro se vel alio ægro-tante celebraverit quinquies; hic sanitatem et gratiam recipiet, et in futuro vitam æternam possidebit, si in bono perseveret. Et in quacunque tribulatione homo exstiterit in hoc sæculo, si procuraverit a sacerdote hoc officium quinquies pro se legi, sine dubio liberabitur. Et si pro anima defuncti legatur; statim postquam complete dictum fuerit, scilicet quinquies, a poenas anima solvetur. Sanctus igitur Bonifacius papa hæc audiens, statim exivit se in loco quo jacuit infirmatus, et ipsum conjuravit per omnipotentem Deum, ut absque suo periculo recederet, et quis esset, et ad quid

¹Hic sequitur missa de Nomine Jesu in 92. 94.

venisset sibi continuo indicaret. Qui statim dixit, se esse archangelum Raphaelē a Deo sibi missum, et superius pronuntiata promittebat sine dubio fore rata. Sanctus tunc Bonifacius papa officium confirmavit apostolica auctoritate; tribuens omnibus vere confessis et contritis, septimam partem remissionis omnium peccatorum suorum, qui illud devote legerint quina vice. Et similiter illud prædictum officium legi procurantibus, quadraginta dies criminalium et unum annum venialium in Domino relaxavit.

Incipit Officiū missæ de quinque vulneribus domini nostri Jesu Christi.¹

MILIAVIT semetipsum Dóminus noster Jesus Christus usque ad mortem: mortem autem crucis: propter quod et Deus exaltávit illum: et donávit illi nomen quod est super omne nomen.

Ps. 88 Misericórdias Dómini: in ætérnum cantábo.

Et dicitur Glória in excélsis, nisi per Adventum, et a Septuagesima usque ad Pascha.

Oratio.

DÓMINE Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui de cœlo ad terram de sinu Patris descendisti, et in ligno crucis quinque plagas sustinuisti; et ságuinem tuum pretiosum in remissionem peccatorum nostrórum effudisti; te humiliter deprecámur, ut in die júdicii ad dexteram tuam²statúti,² a te audire mereámur³illam vocem dulcíssimam,³ Venite, benedicti in regnum Patris mei. Qui cum eódem Patre in

unitáte Spíritus Sancti vivis et regnas etc. Per.

Addatur etiam una Collecta, ubi placuerit, secundum numerum et temporis exigentiam, pro vivo vel pro defuncto, pro quo istæ missæ celebrantur.

Lectio Zachariæ Prophetæ. c. 12 et 13

HÆC dicit Dóminus Deus; Effúdam de Spíritu meo super domum David et super habitatóres Hierúsalem, Spíritum grátia et miseratiónis; et aspicient in eum quem confixerunt, et plangent eum planctu quasi super unigénitum; et dolébunt super eum, ut doléri solet in morte primogéniti. In die illa erit planctus magnus in Hierúsalem. Et dicétur ei; Quæ sunt istæ plagæ in medio mánuum tuárum? Et dixit eis; His plagátus sum in domo eórum qui me diligébant. Frámea suscitáre super pastórem meum, et super virum cohæréntem mihi, dicit Dóminus exercítuum. Percútiam pastórem, et dispergéntur oves gregis, dicit Dóminus exercítuum.

Gradale. Ps. 68 Improperium exspectávit cor meum et misériam, et sustinui qui simul contristarétur et non fuit consolántem me: quæsi et non invéni.

¶ Et dedérunt in escam meam fel: et in siti mea potavérunt me acéto.

Allelúya. **¶** Ave, rex noster, Jesu Christe: tu solus nostros erróres et reátos miserátus pertulisti, Patri obédiens, ductus es ad crucem: ut agnus mansuétus ad occisiónem, tibi glória, osánna tibi, summe laudis et honestátis chórea.

Tractus. Ps. 42 Júdica me, Deus, et discérne meam de gente non sancta: ab hómine iníquo et dolóso erue me.

¹ Phil. c. 2

² assistentes.—97. 98.

³ non habent 92. 94. 4L. 57.

¶ Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: quare me repulisti et quare tristis incédo dum affligit me inimicus.

¶ Ps. 26 Testes enim iníqui insurrexérunt advérsus me: et mentita est iníquitas sibi.

¶ Ps. 128 Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres, prolongavérunt iniquitátem suam.

¶ Ps. 21 Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me: divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

¶ Foderunt manus meas et pedes meos: et dinumeravérunt ómnia ossa mea, et dolórem super dolórem vulneribus meis addiderunt.

Sequentia.

AENAM cum discipulis,
Christe, celebrasti,
et mortem apostolis
palam nunciasti,
¹et¹ auctorem sceleris
Judam demonstrasti,
et egressus protinus
hortulum intrasti.
Tunc procidens Dominus humo se prostravit,
et transferri calicem a se postulavit,
sed Patris arbitrio illud commendavit,
et ecce mox sanguinis sudor emanavit.
Judas post hoc osculum ori dedit Christi;

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² tota.—97. 98.

³ ministrorum.—97. 98.

⁴ a cunctis.—97. 98. 13.

⁵ ita 92. 94. 4L. 8RM. 13. 15. 26. 57. conclavantur.—13. 15. 26.

corporis membra singula pœnis tractabantur.
nervi, venæ, simili modo laniantur,
pedes, plantæ etiam, ferro conclavantur—97. 98.
Cruci membra trucibus chordis alligantur,
nervi, venæ, simili modo laniantur,
pedum plantæ etiam ferro terebrantur.—55P. 34.

ad quid, inquit Dominus, amice, venisti?

nunquid tradis osculo quem jam vendidisti?

assistentes protinus irruunt ministri.

Nox insomnis itaque ²illa² ducebatur;
nulla prorsus requies Jesu præstabatur;
³magistrorum³ impia plebs injuriatur,
alapis et colaphis innocens mactatur.

Dum Jesum eripere Pilatus conatur,
Judæorum furia magis inflammatur,
et tumultus populi ingens excitatur,
et plebis vox intonat ut crucifigatur.

Traditur militibus, vinculis arctatur,
undique verberibus corpus cruentatur,
caput regis gloriæ spinis coronatur,
postque flexis genibus ⁴quisquis⁴ irritatur.

Ecce caro tenera pii Salvatoris,
ad columuam nequiter coarctatur loris,
sic flagellis cæditur impii tortoris,
quod emanant rivuli undique cruoris.

Post per urbis medium Jesus procedebat,
et crucis patibulum humoris ferebat,
ad fores, ad ostia populus fluebat,
ejusque confusio omnibus patebat.

Ad pudoris cumulum, Jesu, denudaris,
et ventis ac frigori nudus spoliaris,
innocens cum impiis in crucem dam-
naris,
et quasi dux sceleris medio locaris.

Tensis ligno brachiis manus conclavantur,
⁵cruci caro cruribus clavis tractabantur,

nervi, venæ, simili modo laniantur,
pedes, plantæ, etiam ferro concavan-
tur.⁵

Loquens Jesus postea, Sitio dicebat,
et acetum protinus felle commiscebat,
ac infusum spongiæ ori porrigebat,
quod degustans paululum, sumere no-
lebat.

O Jesu mirifice, quid est quod agebas;
tu de siti conquerens, de cruce silebas;
nunquid hanc doloribus magis sentie-
bas,

aut salutem potius nostram sitiebas?

Vocem promens ultimam, Patrem invoca-
sti,

spiritumque manibus ejus commenda-
sti;

cum clamore valido tandem exspirasti;
sic salutem omnium opus consumma-
sti.

Nunc ego superbio, tu humiliaris;

ego culpas perpetro, tu poena gravaris;

ego pomum mordeo, tu felle potaris;

ego peto mollia, tu dire tractaris.

Demum, cujus valeat mens vel lingua fari,

Virgo intus creditur quantum cruciari,

dum cernit jam mortuum latus vulne-
rari,

atque Nati viscera lancea rimari?

Corpus quidem mortuum jam nil sentie-
bat;

militis sed lancea pectus infigebat,

quam fixam in Filii latere videbat,

unde aqua sanguine mixta effluebat.

Fundunt rivos sanguinis ¹fontes¹ Salvato-
ris,

properans huc anima currat peccatoris,

et hauriat quispiam sacrati liquoris,

quo frequenter liniat vulnera doloris.

Ad hunc ergo propera fontem Salvatoris,

ut fluentis impleas visceradulo oris,
atque vitæ lavacrum pretium cruoris
hinc tui curatio profluat languoris.

Secundum Johannem. c. 19

IN illo témpore, ²præsciens² Jesus quia
jam ómnia consummáta erant ³de ip-
so,³ ut consummarétur scriptúra, dixit,
Sítio. Vas autem erat pósito acéto ple-
num. Illi autem spóngiam plenam acéto et
hyssópo circumponéntes, obtulérunt ori
ejus. Et cum accepisset Jesus acétum, di-
xit; Consummátum est. Et inclináto cápi-
te trádidit spíritum. Judæi ergo, quóniam
Parascéve erat, ut non remanérent in cruce
córpora sábbato, (erat enim magnus dies
ille sábbati) rogavérunt Pilátum ut fran-
geréntur eórum crura et tolleréntur. Ven-
érunt ergo mílites, et primi quidem fre-
gérunt crura, et alterius qui crucifíxus est
cum eo. Ad Jesum autem cum venissent,
ut vidérunt eum jam mórtuum, non fre-
gérunt ejus crura. Sed unus mílitum lán-
cea latus ejus apérui, et contínuo exívit
sanguis et aqua. Et qui vidit, testimónium
perhibuit: et verum est testimónium ejus.

Offertorium. Insurrexérunt in me tes-
tes iníqui: absque misericórdia quæsié-
runt me interficere: et non pepercérent in
fáciem meam spúere et lanceis suis vulne-
ravérunt me, et concússa sunt ómnia ossa
mea.

Secreta.

DOMINE Jesu Christe, qui pro mundi
redemptione crucis lignum ascendi-
sti, ut universus mundus qui in tenebris
erat illuminaretur; illam, quæsumus, lu-
cem in animas nostras et corpora infun-
de: per quam ad æternam lucem pervenire
mereamur. Qui cum Patre.

¹ membra.—97. 98.

² sciens.—97. 98. V.

³ non habent 97. 98. V.

Præfatio. Qui salutem.

Communio. Ps. 21 Foderunt manus meas et pedes meos: et dinumeraverunt omnia ossa mea.¹

Postcommunio.

DÓMINE Jesu Christe, qui hora diei sexta pro redemptione mundi crucis patibulum ascendisti, et sanguinem tuum pretiosum in remissionem peccatorum nostrorum fudisti; te humiliter deprecamur, ut per tuæ passionis et vulnerum tuorum mérita, post obitum nostrum paradisi januam gaudenter mereamur introire. Qui cum Deo.

In festo coronæ Domini.

Officium.

AUDEÁMUS omnes in Dómino, diem festum celebrantes sub honore coronæ Dómini: de cuius solemnitate gaudent angeli et collaudant Fílium Dei.

Psalmus. Gaudent angeli et exsultant archangeli: lætántur et congratulántur omnes sancti.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in memoriam passionis Domini nostri Jesu Christi coronam ejus spineam veneramur in terris; ab ipso gloria et honore coronari mereamur in cœlis. Qui tecum.

Lectio libri Sapientiæ. Cant. 3

LÉCTULUM Salomónis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israel: omnes tenentes gládios, et ad bella doctissimi. Uniuscujusque ensis super femur suum

propter timóres noctúrnos. Férculum fecit sibi rex Sálomon de lignis Líbani. Colúmnas ejus fecit argénteas, reclinatorium áureum, ascensum purpúreum: média caritate constrávit propter filias Hierusalem. Egredímini filiæ Sion, et vidéte regem Sálomónem in diadémate quo coronávit eum mater sua in die desponsationis illius et in die lætitiæ cordis ejus. Quam pulchra es, amíca mea, quam pulchra es. Oculi tui columbárum absque eo quod intrínsecus latet. Veni de Líbano, sponsa mea; veni de Líbano; veni coronáberis.

Allelúya. V. Tuam coronam adoramus, Dómine; tuum gloriósum recolimus triumphum.

Allelúya. V. Diadema spineum veneremur hodie: cujus per aculeum sertum datur gloriæ.

Sequentia.

SI vis vere gloriari
et a Deo coronari
honore et gloria;
Hanc coronam venerari
studeas atque sectari
portantes² vestigia.
Hanc cœlorum rex portavit,
honoravit et sacrauit,
sacro suo capite;
In hac galea pugnavit,
cum antiquum hostem stravit,
triumphans in stipite.
Hæc pugnantis galea
triumphantis laurea
tiara pontificis;
Primum fuit spinea,
postmodum fit aurea
tactu sancti verticis.

¹ Ipsi vero consideraverunt me et inspexerunt me, diviserunt sibi vestimenta mea et super vestem meam miserunt sortem.—97. 98.

² rectius portantis.—92. 97. 98.

Spinarum aculeos
 virtus fecit aureos
 Christi passionis;
 Quæ peccatis spineos,
 mortis æternæ reos,
 adimplevit bonis.
 De malis colligitur,
 et de spinis plectitur
 spinea perversis;
 Sed in aurum vertitur,
 quando culpa tollitur
 eisdem conversis.
 Jocunda mysteria
 sunt hæc, sed materia
 præsentis lætitiæ;
 Nobis est historia,
 qua patenter Francia
 coronatur hodie.
 Hujus coronatio
 coronæ susceptio
 cujus festum agimus;
 Debito cum gaudio
 et anniversario
 honore recolimus.
 Thesauro tam nobili,
 tam desiderabili
 dives es effecta;
 Terra carens simili
 carens comparabili
 Deo prædilecta.
 Tria privilegia
 regna tibi alia
 subdunt in honore;
 Fides et militia
 unctioque regia,
 quarum flores flore;
 Tibi, O urbs inclyta,
 omni laude prædita,
 mater studiorum,
 Est corona ¹tradita,¹
 et in te reposita,
 urbs Parisiorum.

¹ credita.—94. 97. 98.

In Dei præconium
 totum confer studium,
 totum cor appone;
 Quæ Christi palladium
 et sacræ sacrarium
 facta es corona.
 Jesu pie, Jesu bone,
 nostro nobis in agone
 largire victoriam;
 Mores nostros sic compone,
 ut perpetuæ coronæ
 mereamur gloriam.

Secundum Johannem.

c. 19

IN illo tēpore, Apprehēdit Pilātus
 Jesum, et flagellāvit. Et milites plec-
 tētes coronam de spinis, imposuerunt
 capiti ejus: et veste purpurea circumde-
 derunt eum. Et veniebant ad eum, et di-
 cebant; Ave, rex Judæorum; et dabant ei
 alapas. Exiit iterum Pilātus foras, et dixit
 eis; Ecce addūco vobis eum foras, ut co-
 gnoscātis quia in eo nullam invēnio cau-
 sam. Exiit ergo Jesus portans spinēam
 coronam et purpureum vestimentum.

Credo.

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coro-
 nāsti eum: et constituisti eum super ópera
 manuum tuarum, Dómine.

Secreta.

QUORUM militum, rex omnipotens, vir-
 tutem corrobora; ut quos in hujus
 mortalitatis stadio unigeniti Filii tui co-
 rona lætificat, consummato cursu certa-
 minis, immortalitatis bravium apprehen-
 dant. Per eundem.

Præfatio de Cruce.

Communio. Ps. 20 Posuisti, Dómine, in
 capite ejus: coronam de lápide pretiósio.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut hæc sacramenta quæ sump-

simus, per sacrosanctæ Filii tui coronæ, cujus solemnitas recensemus, virtutem, nobis proficiant ad medelam. Per eundem.

Sabbato celebratur de beata Virgine; ¹et quare in septima feria de beata Virgine initium quidem habuit. Quoniam¹ in quadam ecclesia civitatis Constantinopolitanæ erat imago beatæ Virginis, coram qua dependebat velum, quod totam velabat imaginem; sed hoc velum in sexta feria post vespertas recedebat ab imagine, nullo movente, solo Dei miraculo, quasi deferretur in cælum ut ad plenum posset imago conspici. Celebratis vespertis in sabbato, descendebat ipsum velum ante eandem² imaginem et ibi manebat usque in feriam sextam sequentem. Hoc viso miraculo, sancitum est ut semper illa feria celebretur de beata Virgine.

Alia etiam ratio est, quia Domino crucifixo et mortuo, discipulis fugientibus et de resurrectione desperantibus, in illa sola tota fides remansit. Sciebat enim quoniam portaverat eum sine labore, et pepererat sine dolore, et ideo certa erat quod Filius Dei esset, et a mortuis tertia die resurgere deberet. Et hæc est ratio quare dies sabbati magis quam alia dies beatæ Mariæ appropriatur.

Tertia ratio est, quia dies sabbati est janua et introitus ad dominicam diem; dies autem dominica est dies requiei, et significat vitam æternam. Unde cum in gratia sumus dominæ nostræ, sumus quasi in janua paradisi. Igitur quia ipsa est nobis porta ad regnum cœlorum, quod per diem

dominicam figuratur, ideo de illa solemnizamus in septima feria,³ quæ diem dominicam præcedit.

Quarta ratio est, ut solemnitas matris solemnitati Filii continuetur.

Quinta ratio est, ut festivius agatur in die qua Deus ab omni opere requievit.

Ordinatio missæ quotidianæ beatæ Virginis quæ dicitur Salve.

Pulsato ad missam beatæ Mariæ, conveniant clerici ad eandem per hebdomadam deputati; qui dictis prius Horis beatæ Virginis in capella ejusdem, videlicet prima, tertia, sexta, et nona, missam solemniter exsequantur. Hoc addito, quod in inceptione cujuslibet horæ dicitur Salutatio Angelica, scilicet Ave María, genuflectendo sub silentio.

Ad missam quotidianam beatæ Mariæ, sacerdoti assistant diaconus et subdiaconus, ministrantes ei in dalmaticis et tunis omni duplici festo per annum, et per octavas Nativitatis Domini, Paschæ et Pentecostes, in sabbatis et in dominicis, et in omnibus festis quæ habent Invitatorium triplex. Et in omnibus his, Alleluya a duobus de superioribus in superpelliciis cantatur; alias a clericis inferioribus in habitu semper eodem. Celebratur etiam missa beatæ Virginis solemniter omni die per annum in capella ejusdem, nisi duobus diebus proximis ante Pascha.

¹ ita 26. etc. Et hoc institutum est propter quinque rationes, quarum prima est.—55P. 34.

² yconiam vel.—94. 97. 98.

³ ordinatio missæ quotidianæ beatæ Mariæ.—26.

Ad Missam **beatæ Virginis** quotidie dicendam in capella et in choro infra Adventum, quando fit plenum servitium de ea; nisi in festo Conceptionis ejusdem.

Officium. Esai. 45

RORÁTE coeli désuper, et nubes pluunt justum: aperiátur terra et gérmínet Salvatórem.

Psalms. Et justítia oriátur simul: ego Dóminus creávi eam.

Deinde repetatur Officium Roráte. Glória Patri. Tertio repetatur Officium. Et sic fiat ibidem per totum annum, etiam infra Passionem.

Ad missam quotidianam de sancta Maria in capella ejusdem omni die per annum, nisi duobus diebus ante Pascha, dicitur unum Kýrie ex istis sequentibus; videlicet omnibus ¹simplicibus¹ festis, sive fiat in choro de temporali sive de festis sanctorum, dicitur unum istorum absque versibus, scilicet,² Kýrie, Rex spléndens vel Kýrie, Fons bonitátis. In omnibus vero dominicis dicitur absque versibus unum eorundem; vel istud, scilicet, Kýrie, Rex genitor; **Feria secunda**, Kyrie de O rex clemens; **Feria tertia**, Kyrie Cónditor; **Feria quarta**, Cunctipotens; **Feria quinta**, Orbis factor; **Feria sexta**, Lux et origo; **sabbato**, Kýrie omnípotens.

Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ semper Virginis útero Verbum tuum, ángelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti; præsta supplicibus tuis, ut qui vere eam Dei

genitrícem crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúndem.

Sequentes Memoriae fiant per totum annum ad missam ejusdem in capella; secunda Oratio de Trinitate, Oratio. Omnípotens sempitérne. **tertia Oratio pro episcopis vivis, Oratio.** Omnípotens sempitérne Deus, qui facis mirabília. **quarta Oratio pro benefactoribus defunctis, Oratio.** Omnípotens sempitérne Deus, unica salus mortálíum. **quinta Oratio generalis, scilicet** Omnípotens sempitérne Deus, qui vivórum.

Require prædictas Orationes cum Secretis et Postcommunionibus ante Officium Salve, sancta parens. Et sciendum est quod secunda Oratio ad missam quotidianam de sancta Maria, erit semper de sancto in cujus honore dedicatum est altare vel ecclesia ubi quis celebrat.

Lectio Esaiaë Prophetæ. c. 7

IN diébus illis, Locútus est Dóminus ad Achaz, dicens; Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsu supra. Et dixit Achaz; Non petam, et non tentábo Dóminu. Et dixit; Audíte ergo, domus David: Numquid parum vobis est moléstos esse homínibus, quia molésti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípíet et páriet filíum, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butýrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum: et eligere bonum.

In capella beatæ Virginis per totum annum ³Gradale³ cum suo versu cantetur a toto choro.

¹ duplicibus.—92. 94. 98. 4L. 15. 57.

² Notandum est, quod Kyrie, Deus Creator in hoc loco omisum est; et quod hoc Kyrie de O rex clemens apud novem Kyrie quæ in finem Missalis enumerantur, non habet locum.

³ Gradus.—13.

¹Gradale.¹ Ps. 23 Tóllite portas, príncipes vestras: et elevámini portæ æternáles, et introíbit rex glóriæ.

¶ Quis ascéndet in montem Dómini: aut quis stabit in loco sancto ejus: innocens má nibus et mundo corde.

Nunquam enim repetatur Gradale post suum versum in missis quotidianis de sancta Maria, neque de Trinitate, neque de cæteris commemorationibus, nisi in pleno servitio tantum.

Alleluya. ¶ Ave María, grátia plena, Dóminus tecum, benedícta tu in mulieribus.

Idem Allelúya per totum Adventum dicitur, in choro in commemoratione beatæ Mariæ et similiter in capella.

Sequentia, Mittit ad vírginem, vel quævis alia ad placitum. Et hoc per totum annum observetur ad missam quotidianam de sancta Maria.

Et sciendum est quod quotidie per annum dicitur Sequentia in capella beatæ Virginis, et similiter in choro, quando dicitur missa solemniter de eadem.

Quando fit plenum servitium de sancta Maria per Adventum, dicitur una ex istis Sequentiis per ordinem; et similiter dicuntur ad missam quotidianam.

Sequentia.

MISSUS Gabriel de cœlis
verbi bajulus fidelis
sacris disserit loquelis
cum beata Virgine;
Verbum bonum et suave
pandit intus in conclave,
et ex Eva formans ave,
Evæ verso nomine.
Consequenter juxta pactum
adest Verbum caro factum;
semper tamen est intactum
puellare gremium.

¹Tractus.—92. 94. 97. 98.

Patrem pariens ignorat,
et quam homo non deflorat
non torquetur nec laborat
quando parit Filium.

Signum audis novitatis;
credo solum et est satis;
non est tuæ facultatis
solvere corrigiam.

Grande signum et insigne
est in rubo et in igne;
ne appropiet indigne
calciatus quispiam.

Virga sicca sine rore,
novo ritu, novo more,
fructum protulit cum flore;
sic et virgo peperit.

Benedictus talis fructus,
fructus gaudii non luctus;
non erat Adam seductus
si de hoc gustaverit.

Jesus noster, Jesus bonus,
piæ matris pium onus,
cujus est in cœlo thronus,
nascitur in stabulo:

Qui sic est pro nobis natus,
nostros deleat reatus,
quia noster incolatus
hic est in periculo.

Sequentia.

MITTIT ad virginem
non quemvis angelum
sed fortitudinem
suam, archangelum,
amator hominis.
Fortem expediat
pro nobis nuntium,
naturæ faciat
ut præjudicium
in partu virginis.
Naturam superat
natus Rex gloriæ;

¹regnet et imperet
 et zyma scoriar
 tollat de medio.
 Superbientium
 terat¹ fastigia,
 colla sublimium
 calcans vi propria
 potens in prælio.
 Foras ejiciat
 mundanum principem,
²sponsamque² faciat
 secum participem
 Patris imperii.
 Exi qui mittens,
 hæc dona dissere;
 revela veteris
 velamen literæ,
 virtute nuncii.
 Accede, nuncia,
 dic, Ave, cominus,
 dic, Plena gratia,
 dic, Tecum Dominus,
 et dic, Ne timeas.
 Virgo suscipias
 Dei depositum,
 in quo perficias
 casta propositum
 et votum teneas.
 Audit et suscipit
 puella nuntium,
 credit et concipit
 et parit Filium;
 sed admirabilem
 Consiliarium
 humani generis
 et Deum fortium
 et patrem posteris
 in ³pace³ stabilem.

Sequentia.

AERBUM bonum et suave
 personemus illud ave,
 per quod Christi fit conclave
 virgo mater filia;
 Per quod ave salutata,
 mox concepit fœcundata
 virgo David stirpe nata,
 inter spinas lilia.
 Ave, veri Salomonis
 mater, vellus Gedeonis,
 cujus magi tribus donis
 laudant puerperium.
 Ave, solem genuisti,
 ave, prolem protulisti;
 mundo lapso contulisti
 numen et imperium.
 Ave, mater Verbi summi,
 maris portus, signum dumi,
 aromatum virga fumi,
 angelorum ⁴domina;⁴
 Supplicamus, nos emenda,
 emendatos nos commenda
 tuo Nato, ad habenda
 sempiterna gaudia.

Secundum Lucam. c. 1

IN illo tēpore, Missus est ángelus Gábriel a Deo, in civitatem Galilææ cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro cui nomen erat Joseph de domo David, et nomen vírginis María. Et ingressus ángelus ad eam, dixit; Ave, grátia plena: Dóminus tecum. Benedícta tu in muliéribus. Quæ cum audisset, turbáta est in sermóne ejus, et cogitábat qualis esset ista salutátio. Et ait ángelus ei; Ne tímeas, María; invenísti enim grátiam apud Deum. Ecce concípies in útero et páries Fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. Hic

¹regnat . . . imperat . . . tollit . . . terit.—94. 97. 98.

²matremque.—*Grad.*

³fide.—94.

⁴gloria.—*Grad.*

erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur. Et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnabit in domo Jacob in ætérnum, et regni ejus non erit finis. Dixit autem María ad ángelum; Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognosco? Et respóndens ángelus, dixit ei; Spíritus Sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ideóque et quod nascétur ex te sanctum, vocábitur Fílius Dei. Et ecce Elizabeth cognáta tua, et ipsa concépit filium in senectúte sua. Et hic mensis est sextus illi quæ vocátur stérilis: quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. Dixit autem María; Ecce ancílla Dómini: fiat mihi secúndum verbum tuum.

Et legatur Evangelium ad Missam beatæ Mariæ in ejusdem capella omni die per annum, cum eadem nota qua et Evangelium ad Missam de die legendum est.

Nota, quod ad Missam quotidianam beatæ Mariæ, semper dicitur Credo, quando dicendum est ¹ad Missam de die.¹

Offertorium. Luc. 1 Ave María, grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus et benedíctus fructus ventris tui.

sine Versu vel quodvis aliud ad placitum ²per totum annum ad Missam quotidie de eadem. Idem de Communionem observetur.²

Secreta.

IN méntibus nostris, quæsumus, Dómine, vera fidei sacraménta confirmá; ut qui concéptum de vírgine Deum verum et hóminem firmiter confitémur, per ejúsdem salutíferæ incarnatiónis poténtiam ad ætérnam mereámur perveníre lætítiam. Per eúndem.

¹ in choro.—94. 97. 98.

² non habent 92. 4L. 15. 57. Grad.

³ non habent 92. 94. 97. 98.

Præfatio. Et te in veneratióne.

Et dicitur hæc Præfatio quotidie in capella et etiam in commemorationibus ejusdem per totum annum, nisi a Nativitate Domini usque ad Purificationem.

Communio. Esai. 7 Ecce virgo concípíet et páriet Fílium: et vocábitur nomen ejus Emmánuel.

Postcommunio.

GRÁTIAM tuam, quæsumus, Dómine, méntibus nostris infúnde; ut qui, ángelo nuntiánte, Christi Filii tui incarnationem cognóvimus, per passióem ejus et crucem ad resurrectionis glóriam perducámur. Per eúndem.

³Hæc prædicta Postcommunio, scilicet Grátiam tuam, dicitur in tempore Paschali usque ad vigiliam Ascensionis Domini exclusive, quando post aliquam Missam fit memoria de beata Maria cum Officio Salve sancta parens.³

Notandum est, quod in omnibus festis beatæ Mariæ per totum annum, et quotidie infra octavas et in octavis ejusdem, dicitur eadem Missa in capella quæ dicenda est in choro: ita tamen quod epistola non mutetur per octavas.

Ad Missam de sancta Maria in die Nativitatis Domini et quotidie abhinc usque ad Purificationem, in capella et in choro quando fit plenum servitium de ea.

Officium. Ps. 44

ULTUM tuum deprecabúntur omnes dívites plebis: adducéntur regi vírgines post eam: próxímæ ejus adducéntur tibi in lætítia et exsultatíone.

Psalmus. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi.

Quando autem dicitur Glória in excélsis cum versu Spíritus et alme, **habet dici omnibus sabbatis in capella cum¹ hoc cantu.**

Glo-ri- - - a in ex-cel-sis De-o.¹

In choro autem quater in anno; videlicet in ultima commemoratione beatæ Virginis ante Adventum Domini, et ante Septuagesimam; et tunc dicitur Spíritus et alme orphanórum a toto choro cum versibus sequentibus. Dicitur etiam in choro in Octavis Assumptionis et Nativitatis beatæ Mariæ a tribus clericis de superiori gradu in superpelliciis ad gradum chori.

Et sciendum est quod quodocunque dicitur, in choro vel extra, Versus Spíritus et alme, **dicitur super Kýrie cantus de Kýrie omnípotens, et iste sequens cantus super Sanctus cum hac additione** Benedictus Mariæ Filius; **et dicitur iste cantus super Agnus.**

Oratio.

DEUS, qui salutis æternæ beatæ Mariæ virginitate fecunda humano generi præmia præstitisti; tribue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscipere, Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli:

Ad Titum. c. 3

QUARÍSSIME, Appáruit benígnitas² et humanitas² Salvatóris nostri Dei. Non ex opéribus justitiæ quæ fécimur nos, sed secúndum suum misericórdiam salvos nos fecit. Per lavácrum regeneratiónis et renovatiónis Spíritus Sancti quem effúdit in

nos abúnde, per Jesum Christum Salvátorem nostrum. Ut justificáti grátia ipsíus, herédes simus secúndum spem vitæ æternæ, in Christo Jesu Dómino nostro.

Gradale. Ps. 44 Speciósus forma præ filiis hóminum: diffúsa est grátia in lábiis tuis. **¶** Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi: lingua mea cálamus scribæ velóciter scribéntis.

Allelúya. ¶ Post partum virgo invioláta permansisti: Dei génitrix, intercède pro nobis.

Hoc Allelúya dicitur in commemoratione beatæ Mariæ in choro in tempore Nativitatis Domini, et etiam quotidie in capella. Item in die Purificationis dicitur Allelúya. **¶** Adorabo in choro et in capella, ut supra in eodem die Purificationis.

Quodocunque enim fit plenum servitium de sancta Maria, dicitur una ex istis Sequentiis per ordinem.

Sequentia.

POST partum, Virgo Maria
Dei genitrix fecunda
gratia tonantis plena.
Ave terrarum Domina,
alma cœlorum Regina.
Tibi æthera
omnisque sanctorum turma
depromat symphonia.
Tellus flumina
atque sylvarum nemora
resultant voce sua.
Salve, Parens inclyta,
felix puerpera.
Per te lux et veritas
mundo est edita.
Tu Jesu in papilla
lactasti sacri,

¹ cantu qui continetur in magno Missali de nostra Domina.—26.

² non habent 94. 98.

extans virgo feta,
 mater intacta.
 Unde nostris eya
 fave votis, Domina,
 Christum interpellans
 pro salute humana.
 Per te, mater, aboleri
 filiorum flagitamus crimina,
 Nosque omnes introduci
 sempiterna Paradisi gaudia,
 Quo perennis vitæ
 perfruamur gloria.
 Amen.

Alia Sequentia.

AVE Maria, gratia plena;
 Dominus tecum, Virgo serena.
 Benedicta tu in mulieribus,
 Quæ peperisti pacem hominibus et angelis
 gloriam.
 Et benedictus fructus ventris tui,
 Qui coheredes ut essemus sui
 nos fecit per gratiam.
 Per hoc autem ave
 mundo tam suave,
 contra carnis jura,
 Genuisti prolem,
 novum stella solem,
 nova genitura.
 Tu parvi et magni
 leonis et Agni
 Salvatoris Christi
 templum extitisti
 sed virgo intacta.
 Tu floris et Roris
 Panis et Pastoris,
 virginum Regina
 rosa sine spina,
 genitrix es facta;
 Tu civitas Regis justitiæ,
 Tu mater es misericordiæ,

Theophilum reformans gratiæ
 De lacu fæcis et miseriæ.
 Ergo maris Stella,
 verbi Dei cella,
 et solis aurora,
 Paradisi porta,
 per quam lux est orta,
 Natum tuum ora,
 Nos ut solvat a peccatis
 et in regno claritatis
 quo lux lucet sedula
 collocat per sæcula.
 Amen.

Alia Sequentia.

LÆTABUNDUS exsultet
 fidelis chorus,
¹alleluya;¹
 Regem regum intactæ
 profudit thorax,
 res miranda.
 Angelus consilii
 natus est de virgine,
 sol de stella.
 Sol occasum nesciens,
 stella semper rutilans,
 semper clara.
 Sicut sidus radium,
 profert virgo Filium,
 pari forma.
 Neque sidus radio,
 neque mater Filio,
 fit corrupta.
 Cedrus alta Libani
 conformatur hyssopo
 valle nostra.
 Verbum ens Altissimi
²corporari² passum est
 carne sumpta.
 Esaias cecinit,
 synagoga meminit,

¹Nota; in Septuagesima pro *Alleluya* dicitur *Die ista*.—98.

²corporali.—13.

nunquam tamen desinit
esse cæca.

Si non suis vatibus
credat vel gentilibus
sibyllinis versibus
hæc prædicta.

Infelix propera,
crede vel vetera;
cur damnaberis,
gens misera?

Quem docet litera
¹vatum¹ considera;
ipsum genuit
Puerpera. ²Alleluia.²

³*Alia Sequentia de sancta Maria.*

SALVE, sancta parens
rosa spinis carens;
seda nobis bella;
ave, maris stella.

Dona nobis pacem,
mater, tu veracem;
juvamen tribue,
mutans nomen Evæ.

Mala nostra pelle,
trahens sine felle;
crimina ignosce,
bona cuncta posce.

Per te detur, mater,
Filius ⁴nobis⁴ et Pater,
ut qui ex te natus
tulit esse tuus.

Superbiam vita,
salus infinita,
suscipe tu fastos,
mites fac et castos.

Subleva tu clemens,
Salve virgo parens,

tecum sublevemur,
semper collætēmur.

Ago tibi Patri
summas grates ratas;
almo nato ⁵sonus,⁵
trinus honor unus.

Laudetur Dei Filius
patris Mariæ unicus,
colant adorent viscera
quem terra pontus æthera.

Surgamus omnes invicem;
flectamus iram vindicem;
subdantur illi singula,
cui luna sol et omnia.

Beata mater humilis,
excelsa super sidera,
fac nos purgatos crimine,
beata mater munere.

Præsta, virgo piissima,
lustrata almo flamine,
munitos redde Filio,
beata coeli nuntio.

Per te sumamus gaudia
et supernorum cantica,
psallentes Christi nomine,
gloria tibi, Domine.

O gloriosa Domina,
hirsutos hostes callidos
sternis collisa tartara,
confusa semper viscera.

Quod Eva tristis abstulit,
tu sola, mater, tribuis;
per te resumit populus
prios vires perditas.

Tu regis alti janua,
per quam intramus curiam,
jocunditatis gaudia
atque sanctorum civium.

¹ natum.—4L. 13. 57.

² non habent Grad. 4L.

³ habetur in 13. 26.

⁴ ita 13. 26. non habent 55P. 34.

⁵ summus.—13.

Gloria tibi, Domine,
 qui natus es de virgine;
 cum Patre et Sancto Spiritu
 in sempiterna sæcula. Amen.³

Alia Sequentia.

HAC clara die turma
 festiva dat præconia,
 Mariam concrepando
 symphonia nectarea.
 Mundi Domina quæ est sola
 castissima virginum regina,
 Salutis causa, vitæ porta,
 atque cœli referta gratia.
 Nam ad illam sunt nuncia olim facta an-
 gelica,
 Ave Maria, gratia Dei plena per sæcula;
 Mulierum pia
 agmina intra
 semper benedicta;
 Virgo et gravida
 mater intacta
 prole gloriosa.
 Cui contra Maria
 hæc reddit famina;
 In me quomodo tua
 jam fient nuncia?
 Viri novi nullam
 certe copulam;
 Ex quo atque nata
 sum incorrupta.
¹Diva¹ missus ita
 reddit affata;
 Flatu sacro plena
 fies Maria;
 Nova afferens gaudia
 cœlo terræ nati per exordia,
 Intra tui uteri claustra,
 portans qui gubernat ²æterna,²
 Omnia qui dat tempora
 pacifica.

¹divæ.—55P. 57. 34.

²æthera.—94.

Alia Sequentia.

AVE, mundi spes, Maria;
 ave mitis, ave pia,
 ave plena gratia;
 Ave virgo singularis,
 quæ per rubum designaris,
 non passum incendia.
 Ave rosa speciosa,
 ave Jesse virgula,
 Cujus fructus nostri luctus
 relaxavit vincula.
 Ave, carens simili;
 mundo diu flebili
 reparasti gaudium.
 Ave, cujus viscera
 contra mortis fœdera
 ediderunt Filium.
 Ave virginum lucerna,
 per quam fulsit lux superna,
 his quos umbra tenuit.
 Ave virgo, de qua nasci
 et de cujus lacte pasci
 Rex cœlorum voluit.
 Ave, gemma cœli luminarium,
 Ave, sancti Spiritus sacrarium.
 O quam mirabilis
 et quam laudabilis
 hæc est virginitas;
 In qua per Spiritum
 facta Paraclytum
 fulsit fecunditas.
 O quam sancta, quam serena,
 quam benigna, quam amena,
 esse virgo creditur;
 Per quam servitus finitur,
 porta cœli aperitur,
 et libertas redditur.
 O castitatis lilium,
 tuum precare Filium,
 qui salus est humilium;

Ne nos pro nostro vitio
in flebili iudicio
subjiciat supplicio;
Sed nos tua sancta prece
mundans a peccati fæce,
Collocet in lucis domo,
amen dicat omnis homo.

Alia Sequentia.

HODIERNÆ lux diei
celebris in matris Dei
agitur memoria.
Decantemus in hac die
semper virginis Mariæ
laudes et præconia.
Omnis homo, omni hora,
ipsam ora, et implora
ejus patrocinia;
Psalle, psalle, nisu toto,
cordis, oris voce, voto
Ave plena gratia,
Ave Domina cœlorum,
inexperta viri thorum,
parens paris nescia.
Fecundata sine viro,
genuisti modo miro
Genitorem filia.
Florens hortus austro flante,
porta clausi post et ante,
via viris invia.
Fusa cœli rore tellus,
fusum Gedeonis vellus,
Deitatis pluvia.
Salve splendor firmamenti;
tu caliginosæ menti
desuper irradias;
Placa mare, maris stella,
ne involvat nos procella
et tempestas obvia.¹

Istæ ²sex² Sequentiæ dicuntur quando

fit plenum servitium de sancta Maria extra Adventum per totum annum, etiam in Septuagesima usque ad Caput jejunii. Nunquam enim dicitur Tractus ad missam de commemoratione beatæ Mariæ in Ecclesia Sarum sed semper Sequentia, etiam per totam Quadragesimam ad missam quotidianam de ea. Et tunc quamplures dicunt in dominicis, Ave præclara.

Evangelium: Secundum Lucam. c. 2

IN illo tēpore, Pastōres loquebāntur ad invicem; Transeāmus usque Bēthleem, et videāmus hoc verbum quod factum est, quod fecit Dóminus et ostēndit nobis. Et venērunt festinātes: et invenērunt Mariām et Joseph et infāntem pōsitum in præsēpio. Vidētes autem, cognovērunt de verbo, quod dictum erat illis de pūero hoc. Et omnes qui audierant mirāti sunt, et de his quæ dicta erant a pastōribus ad ipsos. Mariā autem conservābat ómnia verba hæc, cónferens in corde suo. Et reversi sunt pastōres glorificātes et laudāntes Deum, in ómnibus quæ audierant et viderant: sicut dictum est ad illos.

Offertorium. Ps. 44 Offerentur regi virgines post eam: proximæ ejus offerentur tibi.

Secreta.

OBLATIS, Domine, muneribus, suppliciter deprecamur, ut qui veram Verbi tui incarnationem ³fideliter³ veneramur, veram ejusdem substantiam carnis ac sanguinis quam per Spiritum Sanctum virgo mater edidit, in hoc præsentī mysterio salubriter percipiamus. Per eundem.

Præfatio. Quia per incarnāti.

¹Require has Sequentias infra octavas Assumptionis beatæ Mariæ.—92. 94. 97. 98. 57.

²septem.—13. 26.

³non habent 94. 97. 98.

Communio. Ps. 44 Diffusa est grátia in lábiis tuis: propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Postcommunio.

DA, quæsumus, misericors Deus, ejus nos continua intercessione vegetari, cujus integra virginitate suscepimus auctorem nostræ salutis Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

¹**Sequentes Memoriæ fiant per totum annum ad missam ejusdem in capella.**

Secunda Oratio de Trinitate.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui dedisti fámulis tuis in confessióne veræ fidei ætérnæ Trinitátis glóriam agnóscere, et in poténtia majestátis adoráre Unitátem; quæsumus, ut ejúsdem fidei firmitáte ab ómnibus semper muniámur advérsis. Qui vivis.

Tertia Oratio, pro episcopis vivis et subditis.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui facis mirabilia magna solus; prætende super fámulos tuos pontífices et super cunctas congregatiónes illis commissas Spíritum grátia salutáris; et ut in veritáte tibi compláceant, perpétuum eis rorem tuæ benedictiónis infúnde. Per Dóminum.

Quarta Oratio, pro benefactoribus defunctis.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, unica salus mortalium; te supplices exoramus pro animabus famulorum famularumque tuarum, parentum et benefactorum nostrorum; ut, interveniente beata Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis, peccatorum eis largiri digneris indul-

gentiam; et in novissimo die beatæ resurrectionis lætitiám. Per eundem.

Quinta Oratio generalis, pro vivis et defunctis.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui vivorum domináris simul et mortuorum, omniúmque miseréris quos tuos fide et ópere futúros esse prænóscis; te supplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet vel futúrum jam exútos córpore suscepit, pietátis tuæ cleméntia ómnium delictórum suorum véniam et gáudia cónsequi mereántur ætérna. Per.

De Trinitate.

Secreta.

SANCTÍFICA, quæsumus, Dómine Deus, Trínitas sancta, per tui sancti nóminis invocatiónem hujus oblatiόνis hostiam; et per eam nosmetípsos tibi pérfice munus ætérnum. Qui vivis.

Pro episcopis vivis et subditis.

Secreta.

HÓSTIAS, quæsumus, Dómine, famulorum tuorum placátus inténde; et quas in honóre nóminis tui devóta mente pro eis celebrámus, proficere sibi séntiant ad salutem. Per.

Pro benefactoribus defunctis.

Secreta.

SANCTIFICA, quæsumus, Domine, hæc fidelium omnium vitalia sacramenta; et præsta, ut per ea, interveniente beata Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis, hoc ipsum proficiat animabus famulorum famularumque tuarum, parentum et benefactorum nostrorum, ut ab omni-

¹ non habent 92. 94. 97. 98. 57.

bus vitiis expiata pabulo vitæ reficiantur æternæ. Per eundem.

Pro vivis et defunctis.

Secreta.

DEUS, cui soli cõgnitus est nûmerus electõrum in supérna felicitate locandus; tribue, quæsumus, ut universõrum quos in oratione commendatos suscepimus sive õmnium fideliũm nõmina, beatæ prædestinationis liber ascripta retineat. Per Dõminum.

De Trinitate.

Postcommunio.

PROFICIAT nobis ad salutem corpõris et animæ, Dõmine Deus noster, hujus sacramenti susceptio, et sempiternæ sanctæ Trinitatis ejusdemque individuæ Unitatis confessio. In qua vivis et regnas.

Pro episcopis et subditis.

Postcommunio.

QUOS cõlesti récreas múnere, Dõmine, perpétuo comitare præsidio; et quos fovère non desinis, dignos fieri sempiterna redemptione concède. Per Dõminum.

Pro benefactoribus.

Postcommunio.

TIVIFICET nos, quæsumus, Domine, salutare quo pasti sumus sacramentum; et, interveniente beata Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis, concede ut hoc ipsum proficiat animabus famulorum famularumque tuarum, parentum et benefactorum nostrorum ad promerendam propitiationis tuæ gratiam, et percipiendam futuræ resurrectionis gloriam sempiternam. Per eundem.

Pro vivis et defunctis.

Postcommunio.

PRO cõlestis convivii jocunditate gratias tibi referimus, rex et sacerdos

noster, majestatem tuam humiliter rogantes; ut hæc sacrosancta corporis et sanguinis tui hostia non sit nobis reatus ad pœnam sed intercessio salutaris ad veniam; sit ablutio scelerum, sit fortitudo fragillum, sit contra omnia mundi pericula firmamentum, sit vivorum atque mortuorum fidelium remissio omnium delictorum. Per te, salvator mundi, Rex gloriæ. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate.¹

Ad Missam *de sancta Maria a Purificatione usque ad Adventum Domini in capella et in choro quando fit plenum servitium de ea, nisi in festis et per octavas ejusdem.*

Officium. [Sedulius, Carm. Pasch. 2. 63.]

SALVE, sancta parens, enixa puérpera regem: qui cœlum terrámque regit in sæcula sæculõrum.

In tempore Paschali, allelûya.

Psalmus. Luc. 1 Benedicta tu in mulieribus: et benedictus fructus ventris tui.

Oratio.

CONCÈDE nos, fámulos tuos, quæsumus, Dõmine Deus, perpétua mentis et corpõris ¹salute¹ gaudère; et gloriõsa beatæ Mariæ semper vírginis intercessiõne, a præsentí liberári tristitia, et æterna pérfrui lætítia. Per Dõminum.

Lectio libri Sapientiæ. Ecclus. 24

AB initio et ante sæcula creáta sum; et usque ad futurum sæculum non desinam, et in habitatiõne sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmáta sum, et in civitate sanctificáta similiter requievi, et in Hierúsalem potestas mea. Et radicávi in

¹sanitate.—26.

pópulo honorificáto, et in partes Dei mei heréditas illíus. Et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

Gradale. Benedícta et venerábilis es, María; quæ sine tactu pudóris invénta es mater Salvatóris.

℣. Virgo Dei génitrix, quem totus non capit orbis: in tua se clausit víscera factus homo.

Sciendum est, quod quando in tempore Paschali fiat de festo Annunciationis beatæ Mariæ in capella, erit primum Allelúya. ℣. Per te, Dei génitrix, et secundum Allelúya. ℣. Ave María. Item in die Assumptionis beatæ Mariæ, dominica infra octavas et in octava die, Allelúya. ℣. Hódie María virgo, in choro et in capella; et per octavas, Allelúya. ℣. Assumpta est, in choro et in capella. Item in Nativitate beatæ Mariæ, dominica infra octavas, et in octava die, Allelúya. ℣. Nativitas gloriósæ, in choro et in capella; et per octavas, Allelúya. ℣. Per te Dei génitrix, in choro et in capella.

Sciendum est, quod a Purificatione usque ad Septuagesimam, et a Deus ómnium usque ad Adventum Domini, quando fit plenum servitium de sancta Maria, quacunque feria contigerit semper dicitur sequens

Allelúya. ℣. Salve, virgo, mater Dei: templum Sancti Spíritus: quæ sola vocári ¹digne¹ meruísti regína cœlórum et dómina.

nisi in tempore Paschali; tunc enim semper erit primum

Allelúya. ℣. Per te, Dei génitrix, nobis est vita pérdata data: quæ de cœlo suscepísti prolem et mundo genuísti Salvatórem.

et secundum Allelúya quando fit plenum

servitium, erit de Resurrectione, sicut de uno festo cum regimine chori; et dicitur Sequentia una de supranotatis.

In capella autem primum Allelúya. ℣. Per te, Dei génitrix. Secundum vero Allelúya diversimode dicitur per totam hebdomadam; videlicet,

Die dominica.

Allelúya. ℣. Obtine sacris precibus, pia Dei genitrix, veniam delictorum tuis supplicibus.

Feria secunda.

Allelúya. ℣. Post partum virgo inviolata permansisti: Dei genitrix, intercede pro nobis.

Feria tertia.

Allelúya. ℣. Ora pro nobis, pia virgo María: unde Christus natus est, pro nobis peccatóribus ora.

Feria quarta.

Allelúya. ℣. Virtútes cœli te venerántur, virgo María: tuum unigénitum contemplántes ad dexteram Dei Patris in potestáte et majestáte magna.

Feria quinta.

Allelúya. ℣. Veni, elécta mea, et ponam te in thronum meum: quia concupívit rex spéciem tuam.

Feria sexta.

Allelúya. ℣. Salve, virgo, ut supra.

Sabbato.

Allelúya. ℣. Virga Jesse flóruit: virgo Deum et hóminem genuit: pacem Deus réddidit: in se reconcílians ima summis.

Ista septem Allelúya dicuntur in capella beatæ Mariæ a Purificatione usque ad Adventum Domini, extra Septuagesimam usque ad Pascha; nisi quod ²extra² tempus Paschæ in loco illius Allelúya. ℣. Post partum. dicatur Allelúya. ℣. Per te Dei génitrix: ut supra, et exceptis temporibus

¹ digna.—13. 26.

² infra.—94. 97. 98.

prænominatis. Similiter in tempore Paschali quando celebratur missa de sancta Maria sine nota vel post missam fit memoria, tunc primum Alleluya erit *℣*. Per te, Dei génitrix, et secundum Allelúya. *℣*. Post partum virgo. In hebdomada Paschæ etiam semper dicitur Gradale, Benedicta et venerabilis, ad missam quotidianam de sancta Maria usque ad sabbatum et non in ipso sabbato. Sequentia dicitur per ordinem una de septem Sequentiis supranotatis vel quævis alia per totum annum ad placitum.

Secundum Lucam. c. 11

IN illo tēpore, Loquēte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam mûlier de turba dixit illi; Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxísti. At ille dixit; Quinímo, beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud.

Aliud Evangelium in tempore Paschali: Secundum Johannem. c. 19

IN illo tēpore, Stabant juxta crucem Jesu mater ejus et soror matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. Cum vidisset ergo Jesus matrem et discipulum stantem quem diligébat, dixit matri suæ; Mûlier, ecce filius tuus. Deinde dixit discipulo; Ecce mater tua. Et ex illa hora, accépit eam discipulus in ¹suam.¹

Offertorium. Felix namque es, sacra virgo María, et omni laude digníssima: quia ex te ortus est sol justitiæ Christus Deus noster, allelúya.

Et finiatur cum allelúya quodocunque dicitur, extra Septuagesimam usque ad Pascha, et nisi in vigilia Assumptionis beatæ Mariæ tantum.

¹ ita 97. etc. sua.—98. 4PV. V.

² in talibus missis, nisi in commemorationibus.—98. Kyrie eleison.—26.

Secreta.

QUA, Dómine, propitiatióne et beatæ Mariæ semper Virginitatis intercessiōne, ad perpétuam atque præsentem hæc oblátio nobis proficiat prosperitátem et pacem. Per Dóminum.

Præfatio. Et te in veneratióne.

Communio. Beáta víscera Mariæ Virginitatis quæ portavérunt ætérni Patris Fílium.

In tempore Paschali, Communio.

Vera fides Geniti
purgavit crimina mundi:
et tibi virginitas
inviolata manet,
alleluya, alleluya.

Postcommunio.

SUMPTIS, Dómine, salútis nostræ subsidiis, da, quæsumus, ejus patrocínii nos ubique prótegi, in cujus veneratióne hæc tuæ obtúlimus majestáti. Per Dóminum.

Missæ pro pace.

Ad Missam: Officium. Eccli. 36

PA pacem, Dómine, sustinéntibus te: ut prophétæ tui fidéles inveniántur exáudi preces servi tui et plebis tuæ Israel.

In tempore Paschali, allelúya, allelúya.

Ps. 121 Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Dómini íbimus.²

Oratio.

DEUS, a quo sancta desidéria, recta consília et justa sunt ópera, da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem; ut et corda nostra mandátis tuæ dedita, et hóstium subláta formídine, tēpora sint tua protectiōne tranqúilla. Per Dóminum.

Lectio libri Machabæorum. 2 c. 1

IN diébus illis, Oratióem faciébant sacerdótes dum offerrent sacrificium pro pópulo Israel, Jonatha inchoánte, cæteris autem respondéntibus, et dicéntibus; Benefáciat vobis Deus et memínerit testaménti sui, quod ad Abraham et Isaac et Jacob locútus est servórum suórum fidélium. Et det vobis cor ómnibus ut colátis eum et faciátis ejus voluntátem. Adapériat cor vestrum in lege sua et in præcéptis suis, et fáciat pacem. Exáudiat ¹ oratiónes vestras et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo, Dóminus Deus vester.

Gradale. Ps. 121 Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Dómini ibimus.

℣. Fiat pax in virtúte tua: et abundántia in túrribus tuis.

Allelúya. **℣. Ps. 147** Qui pósuit fines tuos pacem: et adipe fruménti sátiat te.

Secundum Johannem. c. 16

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis; Ecce venit hora et jam venit, ut dispergamini unusquisque in propria, et me solum relinquatis. Et non sum solus, quia Pater mecum est. Hæc locutus sum vobis, ut in me pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis. Sed confidite, quia ego vici mundum.

Offertorium. Ps. 84 Deus, tu ²convértens² vivificábis nos: et plebs tua lætábitur in te: osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam: et salutáre tuum da nobis.

In tempore Paschali, allelúya, allelúya.

¹ Dominus.— 97. 98.

² conversus.—4L. 57. V.

³ Quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut rex noster Henricus octavus qui tua miseratione regni suscepit gubernacula, virtutum omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornatus, vitiorum voraginem devitare, corporis incolumitate gaudere, hostes superare, et in tranquilla pace dum in humanis aget, tam feliciter possit sua tempora pertransire ut post hujus vitæ decursum, ad te qui via, veritas, et vita es, gratosus valeat pervenire. **Alia Oratio.**—12. 20.

Secreta.

DEUS, qui credéntes in te pópulos nullis sinis cóncuti terróribus; dignáre preces et hóstias dicátæ tibi plebis suscipere; ut pax tua pietáte concéssa, Christianórum fines ab omni hoste fáciat esse secúros. Per Dóminum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis quicquid orántes pétitis, créдите quia accipiétis et fiet vobis.

In tempore Paschali, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

DEUS, auctor pacis et amátor, quem nosse vívere, cui servíre regnáre est; prótege ab ómnibus impugnatióibus súpplīces tuos; ut qui in defensióne tua confidimus, nullíus hostilitátis arma timeámus. Per Dóminum.

Missa pro rege.

Ad Missam: Officiū. Ps. 83

ROTÉCTOR noster áspice, Deus: et réspice in faciē Christi tui quia mélior est dies una in átriis tuis super millia.

In tempore Paschali, allelúya, allelúya.

Psalmus. Quam dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum: concupíscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Oratio.³

QUÆSUMUS, omnípotens Deus, ut fámulus tuus rex noster **N.**, qui tua miseratione suscepit regni gubernacula,

virtutum etiam omnium percipiat incrementa; quibus decenter ornatus, et vitorum voraginem devitare, et hostes superare, et ad te qui via, veritas, et vita es, gratus valeat pervenire. Per Dominum.

Epistola. Orationem faciebant sacerdotes. **ut supra in Officio praecedenti.**

Gradale. Ps. 85 Salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

℣. Auribus percipe, Domine, orationem meam.

Alleluya. ℣. Ps. 58 Eripe me de inimicis meis, Deus meus: et ab insurgentibus in me libera me.

Secundum Marcum. c. 11

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Amen dico vobis, quia quicumque dixerit huic monti; Tollere, et mittere in mare, et non hesitaverit in corde suo, sed crediderit, quia quodcumque dixerit fiat, fiet ei. Propterea dico vobis, Omnia quaecumque orantes petitis, credite quia accipietis, et evenient vobis. Et cum stabitis ad orandum, dimittite siquid habetis adversus aliquem: ut et Pater vester, qui in coelis est, dimittat vobis peccata vestra. Quod si vos non dimiseritis: nec Pater vester, qui in coelis est, dimittet vobis peccata vestra.

Offertorium. Ps. 54 Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam: intende in me et exaudi me.

In tempore Paschali, Alleluya, alleluya.

¹ **Secretum.** Munera, quæsumus, Domine, oblata sanctifica, ut nobis unigeniti tui corpus et sanguis fiant, et famulo tuo Henrico octavo regi nostro ad obtinendum animæ corporisque salutem et ad peragendum in firma fide et solida pace injunctum sibi officium, te largiente, usquequaque proficiant. **Aliud Secretum.**—12. 20.

² Hæc, quæsumus, Domine, salutaris sacramenti perceptio famulum tuum Henricum octavum regem nostrum ab omnibus tueatur adversis, quatenus diuturnam et prosperam vitam in tranquillitate ecclesiasticæ pacis obtineat, et post hujus vitæ decursum ad æternam beatitudinem, tua gratia cooperante, perveniat. **Alia Postcommunio.**—12. 20.

³ A lxx usque ad Pascha, Officium patet in Commemoratione Spiritus sancti.—98.

¹Secreta.¹

MUNERA, quæsumus, Domine, oblata sanctifica; ut et nobis unigeniti tui corpus et sanguis fiant, et famulo tuo **N.** regi nostro, ad obtinendam animæ corporisque salutem et ad peragendum injunctum sibi officium, te largiente usquequaque proficiant. Per eundem. Qui tecum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis: quicquid orantes petitis, credite quia accipietis et fiet vobis.

In tempore Paschali, Alleluya, alleluya.

Postcommunio.²

HÆC, Domine, salutaris sacramenti perceptio famulum tuum regem nostrum **N.** ab omnibus, quæsumus, tueatur adversis, quatenus et ecclesiasticæ pacis obtineat tranquillitatem, et post istius temporis decursum ad æternam perveniat hereditatem. Per Dominum nostrum.

Ad invocandum gratiam Spiritus Sancti.

Ad Missam: Officium. Sap. 1

SPÍRITUS Dómini replévit orbem terrarum, alleluya: et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis, alleluya, alleluya, alleluya.

Ps. 67 Exsurgat Deus et dissipentur inimici ejus: et fugiant qui odérunt eum a facie ejus.³

Oratio.

DEUS, cui omne cor patet, et omnis volúntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum; purífica per infusióem Sancti Spíritus cogitatióes cordis nostri, ut perfécte te diligere et digne laudáre mereámur. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Ad Corinthios. 1 c. 12

FRATRES, Unicuíque datur manifestátio Spíritus ad utilitátem. Alii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ; álíi sermo sciéntiæ, secúndum eúndem Spíritum: álteri fides, in eódem Spíritu: álíi grátia sanitátum, in eódem Spíritu: álíi operátio virtútum: álíi prophétia: álíi discrétio spirítuum: álíi génera linguárum: álíi interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens singulis prout vult.

Gradale. Ps. 32 Beáta gens, cujus est Dóminus Deus eórum, pópulus quem elégit Dóminus in hereditátem sibi.

℣. Verbo Dómini coeli firmáti sunt; et Spíritus oris ejus omnis virtus eórum.

Allelúya. **℣.** Veni, Sancte Spíritus, reple tuórum corda fidélium: et tui amóris in eis ignem accénde.

Secundum Johannem. c. 4

IN illo tempore, Dixit Jesus mulieri Samaritanæ; Mulier, crede mihi, quia venit hora, quando neque in monte hoc, neque in Hierosolymis adorabitis Patrem. Vos adoratis quod nescitis: nos adoramus quod scimus, quia salus ex Judæis est. Sed venit hora, et nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate. Nam et Pater tales quærit qui adorent eum. Spiritus est Deus: et eos qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet adorare.

Offertorium. Ps. 103 Emítte Spíritum

tuum et creabúntur: et renovábis fáciem terræ: sit glória Dómini in sæcula.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

HÆC oblátio, Dómine Deus, quæsumus, cordis nostri máculas emúndet: ut Sancti Spíritus digna habitátio efficiátur. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Communio. Johan. 14 Spíritus Sanctus docébit vos ómnia, allelúya: quæcúnque díxero vobis, allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SACRIFICIUM salútis nostræ tibi offeréntes, concéde nobis, quæsumus, Dómine, per grátiam Sancti Spíritus purificáti méntibus sæpius tuæ pietátis celebráre mystérium. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Ad Missam pro seipso.

Ad Missam: Officium. Ps. 53

DEUS, in nómine tuo salvum me fac: et in virtúte tua júdica me: Deus, exáudi oratióem meam.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Quóniam aliéni insurrexérunt advérsus me: et fortes quæsiérunt ánimam meam.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui me peccatórem sacris altáribus adstáre voluísti, et sancti nóminis tui laudáre poténtiam; concéde, queso, per hujus sacraménti mystérium meórum mihi véniam peccatórum, ut tuæ majestáti digne ministráre mérear. Per Dóminum.

Ad Romanos. c. 7

FRATRES, Condeléctor legi Dei secúndum interiorem hóminem: Vídeo

autem áliam legem in membris meis, repugnántem legi mentis meæ, et ¹captivum me ducéntem¹ in legem peccáti quæ est in membris meis. Infélix ego homo, quis me liberábit de ²morte córporis² hujus? Grátia Dei per Jesum Christum Dóminum nostrum.

Gradale. Ps. 70 Esto mihi in Deum protectórem et in locum refúgii: ut salvum me fácias.

℣. Deus, in te sperávi, Dómine: non confúndar in ætérnum.

Allelúya. **℣. Ps. 58** Eripe me de inimicis meis, Dómine Deus meus: et ab insurgéntibus in me libera me.

Secundum Johannem. c. 15

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Si manseritis in me, et verba mea in vobis manserint: quodcunque volueritis petetis, et fiet vobis. In hoc clarificatus est Pater meus, ut fructum plurimum afferatis, et efficiamini mei discipuli. Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos. Manete in dilectione mea. Si præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea; sicut et ego Patris mei præcepta servavi, et maneo in ejus dilectione. Hæc locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, et gaudium vestrum impleatur.

Offertorium. Ps. 5 Inténde voci oratiónis meæ, rex meus et Deus meus: quóniam ad te orábo, Dómine.

In tempore Paschali,

Allelúya. **℣.** Verba mea áuribus pèrcipe, Dómine: intéllege clamórem meum et exáudi me.

Secreta.

DEUS, qui te præcipis a peccatoribus exorari, tibi que sacrificium contriti

cordis offerri; hoc sacrificium quod indignis manibus meis offero, acceptare dignare; et ut ipse tibi hostia et sacrificium esse merear, miseratus concede; quod per mysterii hujus exhibitionem peccatorum omnium percipiam remissionem. Per.

Communio. Ps. 18 Ab occúltis meis munda me, Dómine: et ab aliénis parce servo tuo.

In tempore Paschali, Allelúya.

Postcommunio.

AURES tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus meis, et per hujus divini sacraménti carnis et ságuinis Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi quod indígnus sumpsi mystérium; grátia Sancti Spíritus illúmina cor meum, ut tuis mystériis digne ministráre, teque ætérna caritaté diligere et sempitérna gáudia percípere merear. Per Dóminum. In unitáte.

Item pro semetipso, alia Oratio, non Sarum, Suppliciter te, Deus, ut sequitur post.

Missa ad poscendum donum Spiritus Sancti.

Ad Missam: Officium. Rom. 5

MÉRITAS Dei diffúsa est in córdibus vestris, allelúya: per ³inhabitantem Spíritus ejus in³ vobis, allelúya, allelúya.

Ps. 87 Dómine Deus salútis meæ: in die clamávi et nocte coram te.⁴

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui iustitiam tuæ legis in cordibus credentium digito tuo scribis; da nobis fidei,

¹captivum me dicentem.—98. 57. captivantem me.—92. V.

²ita 26. etc. corpore mortis.—92. 55P. V.

³Spíritum Sanctum qui datus est.—V.

⁴A lxx usque ad Pascha, Officium patet in Commemoratione Spiritus Sancti.—98.

spei, et caritatis augmentum; et ut mereamur assequi quod promittis, fac nos amare quod præcipis. Per Dominum.

Ad Corinthios. 1 c. 13

FRATRES, Cáritas pátiens est, benígna est. Cáritas non æmulátur, non agit pérperam, non inflátur, non est ambi-tiósa, non quærit quæ sua sunt, non irritátur, non cógitat malum, non gaudet super iniquitáte, congáudet autem veritáti: ómnia suffert, ómnia credit, ómnia sperat, ómnia sústinet. Cáritas nunquam éxcidit: sive prophétia evacuabúntur, sive lingua cessábunt, sive sciéntia destruétur: ex parte enim cognóscimus, et ex parte prophetá-mus; cum autem vénerit quod perféctum est, evacuábitur quod ex parte est. Cum essem párvulus, loquébar ut párvulus, sapiébam ut párvulus, cogitábam ut párvulus. Quando autem factus sum vir, evacuávi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per spéculum in ænigmáte: tunc autem fácie ad fáciem. Nunc cognósko ex parte: tunc autem cognóscam sicut et cógnitus sum. Nunc autem manent, fides, spes, caritas: tria hæc; major autem horum est caritas.

Gradale. Ps. 8 Dómine, Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in univér-sa terra.

¶ Quóniam eleváta est magnificéntia tua super cœlos.

Allelúya. **¶ Ps. 87** Dómine, Deus salútis meæ, in die clamávi: et nocte coram te.

Secundum Johannem. c. 13

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Filioli, adhuc modicum tempus vobiscum sum. Quæretis me, et sicut dixi Judæis, Quo ego vado, vos non potestis venire, et vobis dico modo. Mandatum novum do vobis, Ut diligatis invicem; sicut

dilexi vos, ut et vos invicem diligatis. In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem. Dicit ei Simon Petrus; Domine, quo vadis? Respondit Jesus; Quo ego vado¹ non potes me modo sequi: sequeris autem postea.

Offertorium. Ps. 145 Lauda ánima mea Dominum: laudábo Dóminum in vita mea: psallam Deo meo quámdiu ero.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

EMITTE, quæsumus, Domine, Spiritum caritatis, qui et hæc præsentia munera nostra tuum nobis efficiat sacramentum; et ad hoc percipiendum corda nostra purificet. Per Dominum. In unitate.

Communio. Matth. 6 Primum quærite regnum Dei: et ómnia adjiciéntur vobis, dicit Dóminus.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SPIRITUM nobis, Domine, tuæ caritatis infunde; ut quos vino et pane cœlesti satiasti, tua facias pietate concordēs. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Missa pro ²peccatoribus.²

Ad Missam: Officium. Ps. 129

SI iniquitátes observáveris, Dómine: Dómine, quis sustinébít: quia apud te propitiátio est, Deus Israel.

Psalmus. De profúndis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi vocem meam.

Oratio.

EXÁUDI, quæsumus, Dómine, súplli-cum preces, et confiténtium tibi parce peccátis: ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus et pacem. Per Dóminum.

¹ tu.—97. 98. 57.

² peccatis.—92. 94. 97. 98.

Ad Romanos.

c. 5

FRATRES, Cum adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est: multo igitur magis justificati nunc in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum. Si enim cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus: multo magis, reconciliati, salvi erimus in vita ipsius. Non solum autem; sed et gloriamur in Deo per Jesum Christum Dominum nostrum.

Gradale. Ps. 78 Propitius esto, Dómine, peccátiis nostris: nequando dicant gentes, ubi est Deus eórum.

℣. Adjuva nos, Deus, salutáris noster: et propter honórem nóminis tui, Dómine, libera nos.

Allelúya. **℣. Ps. 84** Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam: et salutáre tuum da nobis.

Secundum Lucam.

c. 5

IN illo témpore, Vidit Jesus publicánum nómine Levi sedéntem ad thelóneum, et ait illi; Séquere me. Et relíctis ómnibus, surgens secútus est eum. Et fecit ei convívium magnum Levi in domo sua: et erat turba multa publicanórum et aliórum qui cum illis erant discumbéntes. Et murmurábant Pharisæi et scribæ eórum, dicéntes ad discípulos ejus; Quare cum publicánis et peccatóribus manducátis et bíbitis? Et respóndens Jesus, dixit ad illos; Non egent qui sani sunt médico, sed qui male habent. Non enim veni vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam.

Offertorium. Ps. 84 Deus, tu convértens vivificábis nos: et plebs tua lætábitur in te: osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, et salutáre tuum da nobis.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

HÓSTIAS tibi, Dómine, placatiónis offerimus; obsecrántes, ut et delicta nostra miserátus absólvas, et nutántia corda tu dírigas. Per Dóminum.

Communio. Ps. 30 Inclína aurem tuam: accélera ut éruas nos.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, ætérne Salvátor, ut percipiéntes hoc múnere véniam peccatórum, deinceps peccáta vitémus. Per Dóminum nostrum.

Missa pro pœnitentibus.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

IUSTUS es, Dómine, et rectum júdícium tuum: fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternè Deus, confitenti tibi famulo tuo **N.** pro tua pietate peccata relaxa, ut non plus ei valeat conscientia reatus ad pœnam quam indulgentia tuæ pietatis ad veniam. Per Dominum.

Ad Galatas. c. 6

FRATRES, Si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos qui spirituáles estis, instrúite hujúsmodi in spíritu lenitátis, consíderans teípsum, ne et tu tenéris. Alter alteríus ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi.

Gradale. Ps. 85 Salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

℣. Auribus pécipe, Dómine, oratióem meam.

Alleluya. **℣. Ps. 113** Qui timent Dóminum, sperent in eam: adjutor eorum et protector eorum est.

Secundum Matthæum. c. 9

IN illo tempore, Discumbente Jesu in domo, ecce multi publicani et peccatores venientes discumbebant cum eo et discipulis ¹ejus.¹ Et videntes Pharisei, dicebant discipulis ²suis;² Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester? At Jesus audiens, ait; Non est opus valentibus medicus, sed male habentibus. Euntes autem discite, quid est, misericordiam volo, et non sacrificium. Non enim veni vocare justos sed peccatores.

Offertorium. Ps. 9 Sperent in te omnes qui novérunt nomen tuum, Dómine: quóniam non derelinquis quæréntes te. Psálite Dómino qui hábitat in Sion: quóniam non est oblitus orationem páuperum.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut hæc salutaris oblatio famulum tuum **N.** et a propriis reatibus indesinenter expediat, et ab omnibus tueatur adversis. Per.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis: quicquid orántes pétitis créдите quia accipietis et fiet vobis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui omnem animam pœnitentem et confitentem magis vis emendare quam perdere; respice propitius super hunc famulum tuum **N.**; et per hæc sacramenta quæ sumpsimus averte ab eo iram indignationis tuæ et omnia peccata sua ei dimitte. Per Dominum.

¹ suis.—92. 97. 98.

² ejus.—92. 26.

Missa pro inspiratione divinæ sapientiæ.

Ad Missam: Officium. Ps. 18

IEX Dómini irreprehensibilis, convertens ánimas; testimonium Dei fidèle, sapiéntiam præstans párvulis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Cœli enarrant glóriam Dei: et ópera mánuum ejus annúnciat firmamentum.

Oratio.

DEUS, qui per coæternam tibi Sapientiam hominem cum non esset condidisti, perditumque misericorditer reformasti; præsta, quæsumus, ut eadem pectora nostra inspirante, te tota mente amemus, et ad te toto corde curramus. Per.

Lectio Epistolæ beati Jacobi apostoli. c. 1

QUARÍSSIMI, Si quis vestrum indiget sapientia, póstulet a Deo qui dat omnibus affluenter et non impróperat; et dabitur ei. Póstulet autem in fide, nihil hæsítans. Qui enim hæsítat, símilis est flúctui maris qui a ventu movétur et circumfértur. Non ergo æstimet homo ille, quod accípiat áliquíd a Dómino.

Gradale. Ps. 33 Veníte, filii, audíte me: timórem Dómini docébo vos.

℣. Accédite ad eum et illuminámini; et fácies vestræ non confundéntur.

Allelúya. **℣. Ps. 84** Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam: et salutáre tuum da nobis.

Secundum Johannem. c. 17

IN illo témpore, Sublevátis Jesus óculis in cœlum, dixit; Pater, venit hora, clarífica Fílium tuum, ut Fílius tuus claríficet te. Sicut dedísti ei potestátem omnis

carnis, ut omne quod dedisti ei, det eis vitam æternam. Hæc est autem vita æterna: Ut cognoscant te, solum verum Deum, et quem misisti Jesum Christum.

Offertorium. Ps. 118 Benedictus es, Domine, doce me justificatiões tuas: benedictus es, Domine, doce me justificatiões tuas, in labiis meis pronuntiavi omnia iudicia oris tui.

In tempore Paschali, Alleluya.

Secreta.

SANCTIFICETUR, quæsumus, Domine, hujus nostræ oblationis munus tua operante sapientia, ut tibi placere possit ad laudem, et nobis proficere ad salutem. Per Dominum.

Communio. Ps. 118 Tu mandasti mandata tua custodiri nimis: utinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas justificatiões tuas.

In tempore Paschali, Alleluya, alleluya.

Postcommunio.

INFUNDE, quæsumus, Domine Deus, per hæc sancta quæ sumpsimus tuæ cordibus nostris lumen sapientiæ; ut te veraciter agnoscamus et fideliter diligamus. Per Dominum.

Missa pro tribulatione cordis.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

IUSTUS es, Domine, et rectum iudicium tuum: fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam.

In tempore Paschali, Alleluya, alleluya.

Psalmus. Beati immaculati in via: qui ambulant in lege Domini.

Oratio.

DEUS, qui contritorum non despicias gemitum, et merentium non spernis affectum; adesto precibus nostris, quas

pietati tuæ pro tribulatione nostra offerimus; implorantes, ut nos clementer respicias, et solito pietatis tuæ intuitu tribuas ut quicquid contra nos diabolicæ¹ fraudes¹ atque humanæ moliuntur adversitates, ad nihilum redigas, et consilio misericordiæ tuæ allidas; quatenus nullis adversitatibus læsi, sed ab omni tribulatione et angustia liberati, gratias tibi in ecclesia tua referamus consolati. Per Dominum.

Ad Corinthios. 2 c. 1

FRATRES, Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, pater misericordiæ et Deus totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra, ut possimus et ipsi consolari eos qui in omni pressura sunt, per exhortationem qua exhortamur et ipsi a Deo. Quoniam sicut abundant passiões Christi in nobis; ita et per Christum abundat consolatio nostra.

Gradale. Ps. 119 Ad Dominum cum tribulärer clamavi: et exaudivit me.

¶ Domine, libera animam meam a labiis iniquis: et a lingua dolosa.

Alleluya. ¶ Ps. 113 Qui timent Dominum, sperent in eum: adiutor eorum et protector eorum est.

Secundum Johannem. c. 16

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Amen, amen, dico vobis: quia plorabitis et flebitis vos, mundus autem gaudébit: vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium.² Mulier cum parit, tristitiam habet, quia venit hora ejus: cum autem peperit puerum, jam non meminit pressuræ, propter gaudium quia natus est homo in mundum. Et vos igitur nunc quidem tristitiam habetis;

¹ non habent 92. 94. 97. 98.

² Ita clauditur Evangelium in 92.

íterum autem vidébo vos, et gaudébit cor vestrum: et gáudium vestrum nemo tollet a vobis.

Offertorium. Ps. 33 Immíttit ángelus Dómini in circúitu timéntium eum: et erípiet eos; gustáte et vidéte quóniam suavis est Dóminus.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

DEUS, qui tribulatos corde sanas et mœstificatos actu lætificas; ad hanc propitius hostiam dignanter attende, per quam totius mundi voluisti relaxare delicta, et pro tribulatione nostra eam clementer assume; cunctaque crimina nostra solve; tribulationem nostram adime; miseras pelle; angustias et pressuras amove; ut exuti ab omnibus quæ patimur malis, in tuis semper delectemur exsultare beneficiis. Per Dominum.

Communio. Ps. 129 Rédime me, Deus Israel: ex ómnibus ¹tribulatió nibus¹ meis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

DIMITTE, quæsumus, Domine ²Deus,² peccata nostra, et tribue nobis misericordiam tuam; orisque nostri alloquio exoratus, humilitatem nostram attende, vincula solve, delicta dele, tribulationem inspicere, adversitatem repelle, effectumque petitioni nostræ largiens, jugiter et clementer exaudi. Per.

Missa pro infirmo.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

DUSTUS es, Dómine, et rectum iudícium tuum: fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam.

¹angustiis.—94. 97. 98. iniquitatibus.—V.

²non habent 4L. 57.

³in.—92. 97. 98. V.

⁴non habent 94. 97. 98.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, salus æténa credéntium; exáudi nos pro fámulo tuo **N.** pro quo misericórdiæ tuæ implorámus auxílium; ut réddita sibi sanitate, gratiárum tibi in ecclésia tua réferat actiõem. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Jacobi apostoli. c. 5

QUARÍSSIMI, Tristátur áliquis vestrum? Oret æquo ánimo et psallat. Infirmátur quis ³ex³ vobis? indúcat presbýteros Ecclésiæ, et orent super eum, ungéntes eum óleo in nómine Dómini: et orátio fidei salvábit infirmum, et alleviábit eum Dóminus: et si in peccátis sit, dimittén-tur ei. Confitémيني ergo altérutrum peccáta vestra, et oráte pro ínvicem ut salvémini.

Gradale. Ps. 6 Miserére mihi, Dómine, quóniam infirmus sum: sana me, Dómine.

¶ ⁴Quóniam⁴ conturbáta sunt ómnia ossa mea: et ánima mea turbáta est valde.

Allelúya. ¶ Ps. 146 Qui sanat contrítos corde: et álligat contritiónes eórum.

Evangelium: secundum Lucam. c. 4

IN illo témpore, Surgens Jesus de synagóga, introívit in domum Simónis. Socrus autem Simónis tenebátur magnis fébribus: et rogavérunt illum pro ea. Et stans super illam imperávit febrí: et dimísit illam. Et contínuo surgens ministrábat illis. Cum sol autem occidísset, omnes qui habébant infirmos váriis languóribus, dúcebant illos ad eum. At ille síngulis manus impónens, curábat eos.

Offertorium. Ps. 6 Dómine, convertere et éripe ánimam meam: saluum me fac propter misericórdiam tuam.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

DEUS, cujus nútibus vitæ nostræ mómenta decúrrunt; súscipe preces et hóstias fámuli tui **N.** pro quo ¹misericórdiæ tuæ implorámus auxílium;¹ ut de cujus perículo metúimus, de ejus salute lætémur. Per.

Communio. Ps. 129 Rédime me, Deus Israel: ex ómnibus angústiiis meis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

DEUS, infirmitátis humanæ singuláre præsidium, auxilii tui super infirmum nostrum osténde virtútem; ut ope misericórdiæ tuæ adjútus, Ecclésiæ tuæ sanctæ incólumis repræsentári mereátur. Per Dóminum.

Missa pro salute amici.

Ad Missam: Officium. Ps. 118

IUSTUS es, Dómine, et rectum iudícium tuum: fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, misere re famulo tuo **N.**, et dirige eum secúndum tuam clementiam in viam salutis æternæ; ut te donante, tibi placita cupiat, et tota virtute perficiat. Per.

Epístola. Orationem faciebant, **ut supra in Missa pro Pace.**

Gradale. Ps. 85 Saluum fac servum tuum: Deus meus, sperántem in te.

¶ Auribus pércipe orationem meam.

Allelúya. **¶ Ps. 113** Qui timent Dóminum, sperent in eum: adjútór eórum et protéctor eórum est.

Evangelium. Amen dico vobis; quicúnque díxerit huic monti, **ut supra in Missa pro Rege.**

Offertorium. Ps. 9 Sperent in te, omnes qui novérunt nomen tuum, Dómine: quóniam non derelínquis quæréntes te: psálite Dómino qui hábitat in Sion, quóniam non est oblítus orationem páuperum.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

PROFICIAT, quæsumus, Domine, hæc oblatio quam tuæ supplices offerimus majestati, ad salutem famuli tui **N.**, ut tua providentia ejus vita inter prospera et adversa ubique dirigatur. Per Dóminum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis: quicquid orántes pétitis, créдите quia accipiétis: et fiet vobis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, perpetuæ sacramenta salutis, tuam deprecamur clementiam, ut per ea famulum tuum **N.** ab omni adversitate protegas. Per.

²**Aliæ Orationes pro Amico.**

Oratio. Deus, qui justificas impium, **ut infra fol. 659.²**

Missa pro serenitate aeris.

Ad Missam: Officium.

SALUS pópuli ego sum, dicit Dóminus: de quacúnque tribulatione clamáverint ad me, exáu-

¹ misericordiam tuam ægrotante imploramus.—4L. 57.

² non habent 92. 4L. 15. 57.

diam eos, et ero illórum Dóminus in perpétuum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Ps. 77 Atténdite, pópule meus, legem meam: inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Oratio.

AD te nos, Dómine, clamántes exáudi; et aeris serenitátem nobis tríbue supplicántibus; ut qui juste pro peccátis nostris affligimur, misericórdia tua prævéniente cleméntiam sentiámus. Per Dóminum.

Lectio Hieremiæ Prophetæ.

Thren. c. 2 et 3

IN diebus illis, Locutus est Hieremias propheta dicens; Consurge, lauda in nocte in principio vigiliarum;¹ effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini Dei tui. Leva ad eum manus tuas pro animabus parvulorum tuorum qui ²defecerunt fame² in capite ³omnium compitorum.³ Vide, Domine, et considera, quem vindemiaveris ita. Ergone comedent mulieres fructum suum, parvulos ad mensuram palmæ? Si occiditur in sanctuario ⁴Domini⁴ sacerdos et propheta? Formido et laqueus facta est nobis; vaticinatio et contritio. Divisiones aquarum deduxit oculus meus, in contritione ⁵filia⁵ populi mei. Oculus meus afflictus est, nec tacuit, eo quod non esset requies; donec respiceret et videret Dominus de cœlis. Inundaverunt aquæ super caput meum:

dixi, perii. Invocavi nomen tuum, Domine, de lacu novissimo. Vocem meam audisti: ne avertas aurem tuam a singultu meo et ⁶clamore.⁶ Appropinquasti in die qua invocavi te: dixisti, ne timeas. Iudicasti causam animæ meæ, redemptor vitæ meæ, Domine Deus meus.

Gradale. Ps. 78 Propítius esto, Dómine, peccátis nostris: nequando dicant gentes, Ubi est Deus eórum.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter honórem nóminis tui, Dómine, libera nos.

Allelúya. **℣. Ps. 89** Dómine, refúgium factus es nobis: a generatióne et progénie.

Evangeliium: secundum Lucam. c. 8

IN illo tempore, Factum est in una die, et Jesus ascendit in naviculam, et discipuli ejus. Et ait ad illos; Transfretemus trans stagnum. Et ascenderunt. Navigantibus autem illis, obdormivit. Et descendit procella venti in stagnum, et ⁷compellebantur fluctibus,⁷ et periclitabantur. Accedentes autem, suscitaverunt eum, dicentes: Præceptor, perimus. At ille surgens increparit ventum et tempestatem aquæ, et cessavit. Et facta est tranquillitas. Dixit autem illis;⁸ Ubi est fides vestra? Qui timentes mirati sunt adinvicem, dicentes; Quis putas hic est, quia et ventis imperat et mari, et obediunt ei?

Offertorium. Ps. 137 Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me, Dómine: et super iram inimicórum meórum

¹tuarum et.—97. 98.

²fame defecerunt.—97. 98. fame pereunt.—92. defecerunt in fame.—V.

³platearum.—97. 98.

⁴Dei—97. 98.

⁵fidelis.—97. 98.

⁶clamoribus.—97. 98. V.

⁷complebantur.—Vulg.

⁸Jesus.—97. 98.

¹extendes¹ manum tuam, et saluum me fecit dextera tua.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

EXAUDI, Domine, preces nostras et suscipe vota populi tui; et jube imbres inundantium cessare pluviarum; flagellumque hujus elementi ad effectum tui converte mysterii; ut qui se regenerantibus aquis gaudent renatos, gaudeant his castigationibus esse correctos. Per Dominum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis, quicquid orantes pétitis, créдите quia accipiétis: et fiet vobis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PRECES populi tui, quæsumus, Domine, benignus exaudi; et per hujus virtutem sacramenti pacem tuam nobis nuntiet purgati aeris serena tranquillitas; ut qui delinquentes verberas, peccata confidentibus parcas. Per Dominum.

Missa pro pluvia petenda.

Ad Missam: Officium. Ps. 104

MÆTÉTUR cor quæréntium Dóminum: quærite Dóminum et confirmámini, quærite faciém ejus semper.

In tempore Paschali, Allelúya.

Psalmus. Confitémini Dómino et invocáte nomen ejus: annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Oratio.

DEUS, in quo vivimus, movémur et sumus, plúviam nobis tribue congruéntem; ut præséntibus subsidiis sufficientér adjúti, sempitérna fiduciálus appetámus. Per Dóminum.

¹extendisti.—26. V.

Lectio Hieremiæ prophetæ. c. 14

IN diebus illis, Oravit Hieremias propheta dicens; Numquid projiciens abjecisti Judam? aut Sion abominata est anima tua? Quare ergo percussisti nos, ita ut nulla sit sanitas? Expectavimus pacem, et non est bonum: et tempus curationis, et ecce turbatio. Cognovimus, Domine, impietates nostras et iniquitates patrum nostrorum, quia peccavimus tibi. Ne des nos in opprobrium propter nomen tuum, neque facias nobis contumeliam. Solii gloriæ tuæ recordare; ne irritum facias foedus tuum nobiscum. Numquid sunt in sculptilibus gentium qui pluant? aut cœli possunt dare imbres, nisi tu volueris? Nonne tu es Dominus Deus noster quem expectavimus? Tu enim fecisti omnia hæc, Domine Deus noster.

Gradale. Ps. 144 Oculi ómnium in te sperant, Dómine: et tu das illis escam in tempore opportúno.

℣. Aperis tu manum tuam: et imples omne ánimál benedictióne.

Allelúya. ℣. Ps. 129 De profúndis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi vocem meam.

Secundum Matthæum. c. 6

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis, Nolíte solliciti esse dicéntes: Quid manducábimus, aut quid bibémus, aut quo operiémur? Hæc enim ómnia, gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his ómnibus indigétis. Quærite ergo primum regnum Dei et justítiam ejus: et hæc ómnia adjiciéntur vobis.

Offertorium. Ps. 77 Portas cœli apéruiť Dóminus et pluit illis manna ut éderent: panem cœli dedit illis: panem angelórum manducávit homo.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

OBLATIS, Domine, placare muneribus; et opportunum nobis tribue pluviae sufficientis auxilium. Per.

Communio. Ps. 103 De fructu óperum tuórum, Dómine, satiábitur terra, ut edúcas panem de terra: et vinum lætifícet cor hóminis, ut exhiláret fáciem in óleo: et panis cor hóminis confirmet.

In tempore Paschali, Allelúya.

Postcommunio.

DEUS, qui pluis super justos et injustos; nostris etiam offensionibus per hæc sacramenta relaxatis, exspectata, quæsumus, imbrium munera largiaris; quibus et salus nobis et alimenta præstentur. Per Dominum.

Missa tempore belli.

Ad Missam: Officium. Ps. 24

REMINISCERE miserationum tuarum, Dómine: et misericórdiæ tuæ quæ a sáculo sunt: ne unquam dominéntur nobis inimíci nostri libera nos, Deus Israel, ex ómnibus angústiiis nostris.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus, in te confído, non erubescam.

Oratio.

DEUS, regnórum ómnium regúmque dominátor, qui nos et percutiéndò sanas et ignoscéndò consérvas: præténde nobis misericórdiam tuam; ut tranquillitáte pacis tua potestáte firmáta, ad remédia correctiónis utámur. Per Dóminum.

Lectio libri Hesther. c. 13

IN diebus illis, Oravit Hester ad Dominum dicens; Domine, rex omni-

potens, in ditione tua cuncta sunt posita, et non est qui possit resistere voluntati tuæ. Si decreveris salvare nos, continuo liberabimur. Tu enim, Domine, fecisti cælum et terram, et universa quæ cœli ambitu continentur. Tu es Dominus omnium, et non est qui resistat voluntati tuæ. Et nunc, Domine, rex regum, Deus Abraham, miserere populo tuo, quia volunt nos inimici nostri perdere et hereditatem tuam delere. Ne despicias partem quam redemisti tibi; sed exaudi deprecationem nostram, et propitius esto sorti et funiculo hereditatis tuæ. Et converte lucrum nostrum in gaudium, ut viventes laudemus nomen tuum. Et ne claudas ora carentium te, Domine Deus noster.

Gradale. Ps. 78 Propítius esto, Dómine, peccátis nostris: nequando dicant gentes, ubi est Deus eórum.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter honórem nóminis tui, Dómine, libera nos.

Allelúya. ℣. Ps. 84 Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam; et salutáre tuum da nobis.

Evangelium. Amen dico vobis, quia quicumque dixerit. **ut supra in Missa pro rege, fol. 644.**

Offertorium. Ps. 84 Deus, tu ¹convértens¹ vivificábis nos: et plebs tua lætábitur in te; osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam: et salutáre tuum da nobis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Secreta.

ADESTO, quæsumus, Dómine, propitius populo tuo; et quem mysteriis cœlestibus et sacramentis imbuis, per hæc munera quæ tibi offert devotus, a furore cunctorum hostium tua miseratione defende. Per Dominum.

¹ ita 26. etc. conversus.—55P. V.

Communio. Ps. 30 Inclína aurem tuam: accélera ut éruas nos.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

CORPORIS et sanguinis Domini nostri Jesu Christi sacrosancta refectione vegetati, supplices te rogamus, omnipotens Deus: ut hoc remedio singulari ab omni peccatorum nos contagione purifices, et a periculorum munias incursione cunctorum. Per eundem.

Missa pro eo qui in vinculis tenetur.

Ad Missam: Officium. Act. 12

MUNC scio vere quia misit Dóminus ángelum suum et eripuit me de manu Heródis: et de omni expectatione plebis Judæórum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Et Petrus ad se réversus dixit.

Oratio.

DEUS indulgentiæ, Deus totius consolationis, te supplices deprecamur ut famulum tuum **N.** a cunctis peccatorum suorum nexibus et ab his quibus captus tenetur inimicorum suorum vinculis (intercedente beata Dei genitrice Maria et beatis apostolis ¹tuis¹ Petro et Paulo atque Johanne) benignus absolvas, emendatamque paterna pietate suscipias, et ad gaudia æterna perducas. Per eundem.

Lectio Actuum Apostolorum. c. 12

IN diebus illis, Egressus Petrus de carcere venit ad domum Mariæ matris Johannis, qui cognominatus est Marcus, ubi erant multi congregati et orantes. Pulsante autem eo ostium januæ, processit puella

ad videndum eum nomine Rode. Et ut cognovit vocem Petri, præ gaudio non aperuit januam, sed intro currens nunciavit Petrum stare ante januam. At illi dixerunt ad eam; Insanis. Illa autem affirmabat sic se habere.

Gradale. Ps. 44 Constitues eos principes super omnem terram: mémores erunt nóminis tui, Dómine.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: propterea pópuli confitebúntur tibi.

Allelúya. **℣.** Solve jubénte Deo terrárum, Petre, catenas:

Qui facis ut páteant cœléstia regna beátis.

Secundum Matthæum. c. 16

IN illo témpore, Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philippi; et interrogábat discipulos suos dicens; Quem dicunt hómines esse Fílium Hóminis? At illi dixerunt; Alii Johánnem Baptístam, álii autem Helíam, álii vero Hieremíam, aut unum ex prophétis. Dixit illis Jesus; Vos autem quem me esse dicitis? Respóndens Simon Petrus, dixit; Tu es Christus Fílius Dei vivi. Respóndens autem Jesus, dixit ei; Beátus es Simon Barjona: quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. Et portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam. Et tibi dabo claves regni cœlórum. Et quodcúnque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis. Et quodcúnque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis.

Offertorium. Ps. 44 Constitues eos principes super omnem terram: mémores erunt nóminis tui² in omni progénie et generatione.

In tempore Paschali, Allelúya.

¹ non habent 94. 97. 98.

² Domine.—92. 4L. 13. 15. 57.

Secreta.

HÆC, Domine, placationis et laudis hostia famulum tuum **N.** in te confidentem ab omnibus purget peccatorum sordibus, et ab inimicorum suorum quibus premitur insidiis et vinculis (sanctæ Mariæ et beatorum apostolorum¹ tuorum¹ Petri et Pauli atque Johannis precibus) liberum, innocuum atque absolutum esse constitue. Per eundem.

Communio. Matth. 16 Tu es Petrus: et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

In tempore Paschali, Alleluya.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut hoc munus redemptionis nostræ quod indigni² sumpsimus,² famulum tuum **N.** (intercedente beata Dei genitrice Maria et beatis apostolis tuis Petro et Paulo atque Johanne) ab omnibus muniatur periculis, et ab angustiis quas patitur et vinculis illæsum abire faciat. Per eundem Dominum.

**Missa contra mortalitatem
hominum.**

Ad Missam: Officium.

SALUS pópuli ego sum, dicit Dóminus: de quacúnque tribulatione clamáverint ad me, exaudiam eos et ero illórum Dóminus in perpétuum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus 77 Atténdite, pópule meus, legem meam: inclináte aurem vestram in verba oris mei.

¹ non habent 94. 97. 98.

² præsumpsimus.—94. 98.

³ In diebus illis, Oravit Hieremias, dicens.—94. 97. 98.

⁴ adversiones.—98. 13. 15.

Oratio.

DEUS, qui imminentem Ninivitis interitum sola misericordia removisti; quibus ut misericors exsisteres, conversionis pœnitentiam præstitisti; respice, quæsumus, populum tuum ante conspectum misericordiæ tuæ prostratum; ut quos Unigeniti tui sanguine redemisti, non patiaris propter misericordiam tuam mortalitatis interire supplicio. Qui tecum.

Lectio Hieremiæ prophetæ. c. 14³

SI iniquitates nostræ contenderint contra nos, Domine, libera nos; fac, quæsumus, propter nomen tuum, quoniam multæ sunt⁴ aversiones⁴ nostræ. Tibi peccavimus, exspectatio Israel, salvator noster in tempore tribulationis. Tu autem in nobis es, Domine, et nomen sanctum tuum invocatum est super nos; ne derelinquas nos, Domine Deus noster.

Gradale. Ps. 78 Propítius esto, Dómine, peccátis nostris: nequando dicant gentes ubi est Deus eórum.

¶ Adjuva nos, Deus salutáris noster; et propter honórem nóminis tui, Dómine, libera nos.

Allelúya. ¶ Ps. 89 Dómine, refúgium factus es nobis: a generatióne et progénie.

Secundum Lucam. c. 11

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis; Pétite, et dábitur vobis: quærite, et inveniétis: pulsáte, et aperiétur vobis. Omnis enim qui petit, áccipit: et qui quærit invénit: et pulsánti aperiétur. Quis autem ex vobis patrem petit panem, numquid lápidem dabit illi? Aut piscem: numquid pro pisce serpéntem dabit illi? Aut si petierit ovum: numquid pórriget illi scor-

piónem? Si ergo vos cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris: quanto magis Pater vester de coelo dabit Spíritum bonum peténtibus se?

Offertorium. Ps. 9 Sperent in te omnes qui novérunt nomen tuum, Dómine: quóniam non derelínquis quæréntes te; psálite Dómino qui hábitat in Sion quóniam non est oblítus clamórem páuperum.

In tempore Paschali, Alleluya.

Secreta.

ECCLESIÆ tuæ, quæsumus, omnipotens Deus, munus placatus intende; et misericordia tua nos potius quam ira præveniat; quia si iniquitates nostras observare volueris, nulla poterit creatura subsistere, sed admirabili pietate qua nos fecisti, opera manuum tuarum non sinas interire. Per Dominum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis: quicquid orántes pétitis, créдите quia accipiétis: et fiet vobis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, respice populum majestati tuæ subjectum; et ne nos furor sævientis mortis inveniatur, sacramentorum tuorum perceptio sancta perficiatur. Per Dominum nostrum.

Pro peste animalium.

Ad Missam: Officium.

SALUS pópuli ego sum, dicit Dóminus: de quacúnque tribulatione clamáverint ad me, exáudiam eos, et ero illórum Dóminus in perpétuum.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus 77 Atténdite, pópule meus, legem meam: inclináte aurem vestram in verba oris mei.

¹ operatio.—92. 94. 4L. 15. 57.

Oratio.

DEUS, qui labóribus hóminum étiam de mutis animálibus solátia subrogásti; súpplīces te rogámus, ut sine quibus non álitur humána conditio, nostris fácias úsibus non períre. Per Dóminum.

Epistola. Si iniquitátes, ut supra.

Gradale. Ps. 78 Propítius esto, Dómine, peccátis nostris: nequando dicant gentes ubi est Deus eórum.

¶ Adjuva nos, Deus salutáris noster: et propter honórem nóminis tui, Dómine, libera nos.

Allelúya. ¶ Ps. 89 Dómine, refúgium factus es nobis: a generatióne et progénie.

Evangelium. Pétite et dábitur vobis. ut supra in Missa præcedénti.

Offertorium. Ps. 9 Sperent in te omnes qui novérunt nomen tuum, Dómine: quóniam non derelínquis quæréntes te: psálite Dómino qui hábitat in Sion, quóniam non est oblítus clamórem páuperum.

In tempore Paschali, Allelúya.

Secreta.

SUBVENIAT nobis, Domine, quæsumus, sacrificii præsentis ¹oblátio; ¹ quæ nos et ab erroribus universis potenter absolvat, et a totius eripiat perditionis incursu; ut et animalia quæ usibus nostris serviunt, tua potentia liberentur. Per Dominum.

Communio. Marc. 11 Amen dico vobis, quicquid orántes pétitis créдите quia accipiétis et fiet vobis.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

AVERTE, Domine, quæsumus, per hæc sancta quæ sumpsimus, a tuis fidelibus cunctos miseratus errores; et

¹sævientium¹ ²morborumque² grassatus in animalia depelle perniciem; ut quos suo merito flagellas devios, foveas tua miseratione correctos. Per.

Pro quacunque tribulatione

omnia fiant sicut in Missa pro tribulatione cordis, cum hac Oratione.

INEFFÁBILEM misericórdiam tuam nobis, Dómine, cleménter osténde; ut simul nos et a peccátis ómnibus éxuas, et a pœnis quas pro his merémur benígnus erípias. Per Dóminum.

Secreta.

SACRIFICIA tibi, Domine, immolanda, quæsumus, corda nostra purificent, et indulgentiæ tuæ nobis dona concilient, et de adversis prospera sentire perficiant. Per Dominum.

Postcommunio.

QUOS cœlesti munere, Domine, reficis, divina tuere virtute; ut tuis mysteriis perfruentes, nullis subdantur adversis. Per Dominum.

Pro amico.

Oratio.

DEUS, qui iustificas ípium et non vis mortem peccatórum; majestátem tuam suppliciter deprecámur, ut fámulum tuum **N.** de tua misericórdia confidéntem cœlésti prótegas benígnus auxílio, et assídua protectióne consérves; ut tibi júgiter famulétur, et nullis tentatióibus a te separétur. Per Dóminum.

Secreta.

HUJUS, quæsumus, Dómine, virtúte mystérii, et a própriis nos munda delíctis, et fámulum tuum **N.** ab ómnibus absólvas peccátis. Per Dóminum.

Postcommunio.

PURÍFICENT nos, quæsumus, Dómine, sacraménta quæ sumpsimus, et fámulum tuum **N.** ab omni culpa líberum esse concéde; ut qui consciéntiæ suæ reátu constringitur, cœléstis remédii plenitúdine gloriétur. Per Dóminum.

Pro infirmo proximo morti.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, conservator animarum, qui quos diligis corripis, et quos recipis pie ad emendationem coerces; te invocamus, Domine, ut medelam tuam conferre digneris, et ut anima famuli tui in hora exitus illius de corpore, absque peccati macula per manus sanctorum angelorum tuorum tibi repræsentari mereatur. Per Dominum.

Secreta.

ADESTO, quæsumus, Domine, pro pietate tua supplicationibus nostris, et suscipe hostiam quam tibi offerimus pro famulo tuo, salutem non corporis sed animæ suæ petenti; præsta, quæsumus, indulgentiam omnium iniquitatum suarum; ut, per hoc quod tibi offerimus sacrificium, a sanctis angelis ejus anima suscepta, ad tuæ gloriæ regnum pervenire mereatur. Per Dominum.

Postcommunio.

GRATIAS tibi agimus, Domine, refecti salutaribus sacramentis, quibus animas in te sperantium satiare consuevisti; et, confisi de pietate tua, supplici devotione precamur, ut misereri digneris famulo tuo, ne prævaleat adversus eum inimicus in hora exitus illius de corpore, sed transitum habere mereatur ad vitam. Per Dominum.

¹sævientem.—94.

²ita 26. etc. morborum.—97. 55P.

Pro iter agentibus.

Oratio.

ADÉSTO, Dómine, supplicatióibus nostris, et viam famulórum tuórum in salutis tuæ prosperitatē dispónē; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietates, tuo semper protegántur auxílio. Per Dóminum.

Secreta.

PROPITIÁRE, Dómine, supplicatióibus nostris, et has oblatiões quas tibi offerimus pro famulis tuis benígnus assúme; ut viam illórum et præcedēte grátia tua dirigas, et subsequēte ¹comitári¹ dignéris; ut de actu atque incolumitatē eórum secúndum misericórdiæ tuæ præsidia gaudeámus. Per Dóminum.

Postcommunio.

SUMPTA, quæsumus, Domine, cœlestis mysterii sacramenta ad prosperitatem itineris famulorum tuorum proficiant, et eos ad salutaria cuncta perducant. Per Dominum.

Pro Papa.

Oratio.

DEUS, ómnium fidélium pastor et rector, famulum tuum **N.** quem pastórem Ecclésiæ tuæ præesse voluísti, propítius respice; da ei, quæsumus, verbo et exémplo quibus præest proficere, ut ad vitam una cum grege sibi crédito pervéniat sempitérnam. Per Dóminum.

Secreta.

OBLÁTIS, quæsumus, Dómine, placáre munéribus; et famulum tuum **N.** quem pastórem pópulo tuo esse voluísti, assídua protectiõe gubérna. Per Dóminum.

Postcommunio.

HÆC nos, quæsumus, Dómine, divíni sacraménti percéptio próteget; et famulum tuum **N.** quem pastórem Ecclésiæ tuæ esse voluísti, una cum commisso sibi grege salvet semper et múniat. Per.

Pro Episcopo.

Oratio.

REGE, quæsumus, Domine, famulum tuum **N.** pontificem nostrum, et (intercedente beata Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis) gratiæ tuæ in eo dona multiplica; ut ab omnibus liberetur offensis, et temporalibus non destitatur auxiliis, et sempiternis gaudeat institutis. Per Dominum.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, tibi munus oblatum, et (intercedente beata Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis) famulum tuum **N.** pontificem nostrum tua propitius ubique miseratione conserva, atque ab omnibus quas meretur adversitatibus redde securum; ut, tranquillitate percepta, ab omnium ²visibilium et ²invisibilium inimicorum insidiis liberatus, devota tibi mente deserviat. Per eundem.

Postcommunio.

SUBJECTUM tibi famulum tuum **N.** pontificem nostrum, quæsumus, Domine (intercessione beatæ Dei genitricis Mariæ cum omnibus sanctis tuis) propitiatio cœlestis amplifcet; ut et præsentis vitæ periculis exuatur et perpetuis donis firmetur. Per Dominum.

¹ comitare.—92. 4L. 13.

² non habent 92. 94.

Item pro Episcopo.**Alia Oratio.**

QONCEDE, quæsumus, Domine, famulo tuo episcopo nostro, ut prædicando et exercendo quæ recta sunt, exemplo bonorum operum animas suorum instruat subditorum, et æternæ remunerationis mercedem a te piissimo pastore percipiat. Per Dominum nostrum.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, placatus suscipe, et famulum tuum episcopum nostrum gregemque sibi commissum benignus semper et ubique misericorditer protege. Per.

Postcommunio.

HÆC nos communio, Domine, purget a crimine, et famulum tuum episcopum nostrum et commissum sibi gregem benigna, quæsumus, pietate conserva. Per Dominum nostrum.¹

Pro prælatis et subditis.**Oratio.**

OMNIPOTENS sempitærne Deus, qui facis mirabilia magna solus; prætende super famulos tuos pontifices et super cunctas congregatiões illis commissas Spíritum gratiæ salutáris; et ut in veritate tibi compláceant, perpétuum eis rorem tuæ benedictiōnis infunde. Per Dóminum.

Secreta.

HÓSTIAS, quæsumus, Dómine, famulorum tuorum placatus inténde; et quas in honóre nóminis tui devóta mente ²pro eis² celebrámus, proficere sibi sentiant ad salutem. Per Dóminum.

¹ non habent 92. 4L. 15. 57.² non habent 13. 26.³ emundatum.—94. 97. 98.**Postcommunio.**

QUOS coelésti récreas múnere, Dómine, perpétuo comitáre præsidio; et quos fovére uon désinis, dignos fieri sempitærna redemptiōne concéde. Per Dóminum nostrum.

Item pro seipso: non Sarum.**Oratio.**

SUPPLICITER te, Deus Pater omnipotens, qui es creator omnium rerum, deprecor; ut, dum me famulum tuum coram omnipotentia majestatis tuæ graviter deliquisse confiteor, manum mihi misericordiæ tuæ porrigas; quatenus dum ego hanc oblationem tuæ pietati pro peccatis meis offero, quod nequiter commisi tu, clementissime, digneris absolvere. Per.

Secreta.

DEUS misericordiæ, Deus pietatis, Deus indulgentiæ; indulge, quæso, et miserere mei servi tui; ut sacrificium quod pro peccatis meis offero, benigne digneris suscipere; et peccata quæ labentibus vitiis contraxi, pius et propitius ac miseratus indulgeas; et locum pœnitentiæ ac flumina lacrymarum mihi concedas, ut veniam a te merear accipere delictorum. Per Dominum.

Postcommunio.

DEUS, qui es vivorum salvator omnium, qui non vis mortem peccatorum nec lætaris in perditione morientium; te suppliciter deprecor, ut concedas mihi veniam delictorum meorum, ut admissa defleam et postmodum non admittam; ut cum mihi extrema dies finisque vitæ meæ advenierit, ³emundatum³ a delictis omnibus me angelus sanctitatis suscipiat. Per Dominum.

Pro **tentatione carnis.****Oratio.**

ARE igne Sancti Spíritus renes nostros et ¹cor nostrum,¹ Dómine; ut tibi casto córpore serviámus et mundo corde placeámus. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Secreta.

DIRÚMPE, Dómine, igne Sancti Spíritus víncula peccatórum nostrórum; et ut sacrificáre tibi hóstiam laudis absolúta libertáte ²ac munda mente² póssimus, retribue quæ ante tribuísti; et salva nos per indulgéntiam quos dignátus es salváre per grátiam. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Postcommunio.

DÓMINE Deus, adjútor et protéctor noster, ádjuva nos per virtútem Sancti Spíritus tua sancta suméntes; ut reflóreat caro nostra vigóre pudicitíæ et sanctimóniæ novitáte; ereptámque de manu tártari in resurrectionis gáudio júbeas præsentári. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Contra **malas cogitationes.****Oratio.**

OMNÍPOTENS mitíssime Deus, réspice propítius preces nostras, et libera corda nostra de malárum cogitátionum temptatióne; ut Sancti Spíritus dignum fieri habitáculum mereámur. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem Spíritus Sancti.

Secreta.

HAS tibi, Dómine Deus, offérimus oblationes, pro salúte nostra; precán-

tes, ut ánimas nostras Spíritus Sancti grátia illumináre dignéris; quátenus a cogitátionibus malis tua pietáte liberémur. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Postcommunio.

PER hoc, quæsumus, Domine, sacrificium quod tuæ obtulimus majestati, ab omnibus corda nostra emunda temptationibus; ut gratia Sancti Spíritus digni efficiamur. Per Dominum. In unitate ejúsdem.

Pro **petitione lacrymarum.****Oratio.**

OMNÍPOTENS et miséricors Deus, qui sitiénti pópulo fontem vivéntis aquæ de petra produxísti; educ de cordis nostri durítia compunctionis lácrymas, ut peccáta nostra plángere valeámus, remissionémque eórum te miseránte accípere mereámur. Per Dóminum.

Secreta.

HANC oblationem quam tuæ majestáti, Dómine, pro peccátis nostris offérimus, réspice propítius; et produc de óculis nostris copiósas lacrymárum flúmina, quibus débíta flammárum incéndia valeámus extingueré. Per Dóminum.

Postcommunio.

CORPORE et sanguine tuo, Domine, saginati, quæsumus, ut pro peccatis nostris compunctionem cordis et luctum, fluminaque lacrymarum nobis semper largiaris; quatenus cœlestem in futuro consolationem invenire mereamur. Qui vivis et regnas cum Deo.

¹ corda nostra.—92. 94.

² non habent 92. 97. 98.

Contra **aereas tempestates.****Oratio.**

Adomo tua, quæsumus, Dómine, spirituáles nequitíæ repellántur; et aeréarum discédât malignitas tempestátum. Per Dóminum.

Secreta.

OFFÉRIMUS tibi, Dómine, laudes et múnera; pro concéssis beneficiis grátias referéntes, et pro concedéndis suppliciter deprecántes. Per Dóminum nostrum.

Postcommunio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui nos et castigándo sanas et ignoscéndo consérvas; præsta supplicibus tuis ut et tranquillitáte optátæ consolatiónis lætémur, et dono tuæ pietátis semper utámur. Per Dóminum.

Contra **invasores ecclesiæ.****Oratio.**

QONCEDE nobis, omnipotens et mitissíme Deus, apud quem nulla est iniquitas; ut qui hujus sanctuarii tui possessionem diripiendo invadunt, celeri satisfactione corrigan- tur. Per Dominum.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, placationis et laudis offerimus, postulantes, ut quos inimicus ad invadendam sanctuarii tui possessionem suadendo attraxit, tu miserando corrigas. Per Dominum.

Postcommunio.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, placatus exaudi; et quod de inimicis et raptoribus Ecclesiæ tuæ sanctæ deprecamur, consuetæ misericordiæ velocitate perficere non desinas. Per Dominum.

Pro **navigantibus.****Oratio.**

DEUS, qui transtulisti patres nostros per mare rubrum, et transvexisti eos per aquam nímiā; laudem tui nóminis decantántes, te súpplīces deprecámur, ut navigántes fámulos tuos, repúlsis adversitatibus, cursu tranqúillo in portum desiderátum perducere dignéris. Per Dóminum.

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, preces pópuli tui cum oblatiónibus hostiárum; et fámulos tuos in nómine tuo navigántes, ab ómnibus defénde propitiátus advérsis. Per Dóminum.

Postcommunio.

SANCTIFICÁTI divíno mystério, majestátem tuam, Dómine, suppliciter exorámus, ut navigántes fámulos tuos in te confidéntes, per lignum sanctæ crucis a cunctis prótegas benígnus periculis. Per Dóminum.

Pro **benefactoribus et salute vivorum.****Oratio.**

PRÆTÉNDE, Dómine, fámulis et famulábus tuis dexteram cœléstis auxilií, ut te toto corde perquirant, et quæ digne póstulant assequántur. Per Dóminum.

Secreta.

PROPITIÁRE, Dómine, supplicatió- nibus nostris; et has oblatiões famulórum famularúmque tuárum, quas tibi pro incolumitáte eórum offérimus, benígnus assúme; et ut nullíus sit irritum votum, nullíus vácuā postulatio, præsta, quæsumus, ut quod fidéliter pétimus, effícaciter consequámur. Per Dóminum.

Postcommunio.

DA famulis et famulábus tuis, quæsumus, Dómine, in tua fide et sinceritáte constántiam; ut in caritaté divína firmáti, nullis temptatióibus ab ejus integritáte vellántur. Per Dóminum.

Contra adversantes.**Oratio.**

HÓSTIUM nostrórum, quæsumus Dómine, elide supérbiam; et dextera tuæ virtúte prostérne; ut justítiæ non dominétur iniquitas, sed semper subdátur fálscitas veritatí. Per Dóminum.

Secreta.

HUJUS, quæsumus, Dómine, virtúte mystérii, et a nostris mundémur ocúltis et ab hóstium liberémur insidiis. Per Dóminum.

Postcommunio.

PURIFICET nos, quæsumus, Domine, participatio tui sancta mysterii; et pariter nobis expiationem tribuat et munimen. Per Dominum.

¹Pro ²prægnante.

DEUS, qui beatam² virginem et matrem Mariam in conceptu et in partu consecrasti, et Jonam prophetam de ventre ceti potenti virtute liberasti, tuam famulam gravidam protege, et visita eam in salutari tuo ut proles in illa contenta feliciter

¹ non habent 13. 26.

² muliere prægnante quam fecit Papa Cœlestinus cum Secreta et Postcommunione, pro sorore sua prægnante, et concessit c. dies indulgentiæ cuilibet sacerdoti eam dicenti devote et infra missam oranti pro muliere prægnante Omnipotens sempiterne Deus, qui beatissimam.—94. 97. 98.

³ ipsa quoque in pariendo dolorem misericorditer evadat, et a mortis periculo secunda maneat (perveniat.—94.)—94. 97.

⁴ gravidam ex.—94. 97. 98.

⁵ famulam tuam **N.** in partu ab omni infortunio clementer præserva, ut proles ejus in hanc lucem edita, percepto lavacro salutari, et generosa (gratiosa.—98) mentis virtutibus et corporis feliciter proficiat incrementis.—97. 98.

⁶ ediderit.—94.

in lucem prodeat, et perveniat ad gratiam lavacri salutaris.³ Per Dominum.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, hostias et preces humilitatis nostræ, et famulam tuam scuto protectionis tuæ defende, et quam ⁴prægnantem⁴ tua gratia esse voluisti, hanc adveniente partus tempore gratiose libera, et ab omnibus perturbationibus cum prole in ipsa contenta clementer conserva. Per Dominum.

Postcommunio.

ADESTO supplicationibus nostris, omnipotens Deus, et ⁵famulæ tuæ largifluæ protectionis munus concede, ut adveniente tempore parturiendi, gratiæ tuæ præsidium suscipiat, et proles quam ⁶ediderat,⁶ percepto lavacro salutari, gratiosis incrementis feliciter proficiat.⁵ Per Dominum.¹

De sanctis Katherina, Margareta, et Maria Magdalena.**Oratio.**

DEUS, qui sacratissimis virginibus tuis Katherinæ et Margaretæ per martyrii palmam, et beatissimæ Mariæ Magdalænæ criminum veniam concessisti; concede propitius, ut (earum intervenientibus meritis et precibus) et castitatis gratia decorari, et a peccatorum nostrorum nexibus mereamur absolvi. Per Dominum.

Secreta.

GRATUM tibi, Domine, sit munus oblitum; et ut tibi digne ministrare possimus, sacra virgines Katherina et Margareta nobis mentium puritatem, et beata Maria Magdalena salutarem nobis ¹obtineant¹ compunctionem. Per Dominum.

Postcommunio.

ACELESTI alimonia vegetati, quæsumus, omnipotens Deus, ut (sanctarum virginum tuarum Katherinæ et Margaretae, et beatæ Mariæ Magdalena meritis intercedentibus) et tibi casto corpore servire et tuæ dilectioni valeamus jugiter adhærere. Per Dominum.

Pro febricitantibus, memoria
sancto Sigismundo rege et
martyre, jacente in civitate
²Subdunensi.²

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui per sanctos apostolos et martyres tuos diversa sanitatum dona largiri dignatus es; da, quæsumus, ut famulum tuum **N.** qui a februm vexatione fatigatur, (per intercessionem famuli tui Sigismundi regis et martyris) tua medicina erigas ad salutem, et ad sanitatem pristinam clementer revocare digneris. Per Dominum.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, munera sancta in nomine electi tui Sigismundi regis et martyris; ut a præsentis ægroto februm ardores repelli jubeas, et exinde tuo semper muniatur auxilio. Per.

¹ obtineat—92. 97. 98.

² rectius Sedunensi.

Postcommunio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui dedisti ministris tuis obtinere omnia quæ juste precantur; suscipe propitius preces nostras quas pro famulo tuo **N.** in honore beati Sigismundi regis et martyris tui deferimus, et quod pro eo devotis mentibus obsecramus, celeri indulgentia consequi mereamur. Per.

Contra Paganos.

Oratio.

SEMPITERNA Trinitas, unus Deus, cuius potentia est prosternere fortia et elevare humilia, in his sacris cæremoniis clementiam tuam suppliciter deprecamur, ut omni ecclesia tuæ præstes auxilium; et sicut liberasti filios Israel de manibus Ægyptiorum, ita libera populum tuum Christianum de oppressione paganorum; et da victoriam servis tuis, quatenus Ecclesiæ tuæ status erigatur in sublime, et infideles per fidem dejiciantur ad infima; ut Christiani gaudeant de hæreditate tua, et in omnibus tua protegente dextera, semper Catholica gratuletur Ecclesia. Qui vivis.

Secreta.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, nostras indignas suscipe preces, et in sacris libaminibus quæ precamur intende; et sicut Moysi et Aaron affuisti in Ægypto, ita nobiscum esse dignare et cum omni exercitu Christianorum, liberans eos de tyrannorum iugo. Per.

Postcommunio.

QUOS cœlesti, Domine, dono satiasti, præsta, quæsumus, ut a nostris mun-

demur occultis, et ab hostium liberemur insidiis; ut, te opitulante, de tuo mereamur solatio gratulari. Per.

De Incarnatione Domini.

Oratio.

QORDA nostra, quæsumus, Domine, sanctus splendor Filii tui incarnationis, nativitatis, passionis, resurrectionis, ascensionis, et adventus Spiritus Sancti clementi respectu illustret; quo mundi hujus tenebris carere valeamus et ipso ducente perveniamus ad patriam claritatis æternæ. Per eundem. In unitate ejusdem.

Secreta.

IN mentibus nostris, quæsumus, Domine, veræ fidei sacramenta confirma; ut qui conceptum de virgine Deum verum et hominem confitemur, per eiusdem salutiferæ incarnationis, nativitatis, passionis, resurrectionis, ascensionis, et adventus Sancti Spiritus potentiam, ad æternam patriam mereamur pervenire. Per eundem. In unitate ejusdem.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui Filii tui Domini nostri Jesu Christi incarnationis, nativitatis, passionis, resurrectionis, ascensionis, et adventus Spiritus Sancti memoriam debita¹ venerationis laude¹ percolimus, ipsi per ejusdem Sancti Spiritus gratiam a morte animæ resurgamus et in tua sanctificatione semper vivamus. Per eundem. In unitate ejusdem.

Pro poenitentibus.

Oratio.

EXAUDI, quæsumus, Domine, supplicum preces et confitentium tibi parce peccatis; ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem. Per Dominum.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, placationis offerimus; obsecrantes, ut et delicta nostra miseratus absolvas, et nutantia corda tu dirigas. Per Dominum.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, æterne Salvator, ut percipientes hoc munere veniam peccatorum, deinceps peccata vitemus. Per.

In tempore Paschali ad Memoriam de Resurrectione.

Oratio.

DEUS, qui per Unigénitum tuum æternitatis nobis áditum, devícta morte, reserásti; vota nostra quo proveniéndó aspirás, étiam adjuvándó proséquere. Per eúndem.

Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, preces pópuli tui cum oblatiónibus hostiárum; ut paschálibus² initiátæ² mystériis, ad æternitátis nobis medélam, te operánte, proficiant. Per Dóminum.

Postcommunio.

SPÍRITUM in nobis, Dómine, tuæ caritátis infúnde; ut quos sacraméntis paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum. In unitáte ejusdem.

¹veneratione laudis.—92. 4L. 15. 57. veneratione et laude.—26.

²initiata.—94. 98.

De omnibus sanctis, per totum
annum.

Oratio.

QUONCÉDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut intercessio sanctæ Dei genitricis Mariæ sanctarumque omnium coelestium virtutum et beatorum patriarcharum, prophetarum, apostolorum, evangelistarum, martyrum, confessorum, atque virginum, et omnium electorum tuorum nos ubique lætificent; ut dum eorum merita recolimus, patrocini sentiamus. Per eundem.

Secreta.

OBLATIS, Domine, placare muneribus; et (intercedente beata et gloriosa semperque virgine Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis) a cunctis nos defende periculis. Per Dominum.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine (beata Dei genitricis semperque virginis Mariæ et omnium sanctorum tuorum memoriam recolentes) sacramenta coelestia; præsta, quæsumus, ut quod temporaliter gerimus, eorum precibus adjuti, æternis gaudiis consequamur. Per eundem Dominum.

Pro universali Ecclesia.

Oratio.

ECCLÉSIE tuæ, Dómine, preces placatus admitte; ut, destrúctis adversitatibus et erróribus univérsis, secúra tibi sérviat libertáte. Per Dóminum.

Secreta.

PRÓTEGE nos, Dómine, quæsumus, tuis mystériis serviéntes; ut divínis rebus¹ inhæréntes et corpore tibi¹ famulémur et mente. Per.

¹et corpore.—92. 4L. 57.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Dómine Deus noster, ut quos divína tríbuis participatióne gaudére, humanis non sinas subjacére periculis. Per Dóminum.

Pro pace.

Oratio.

DEUS, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera; da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dedita, et hóstium sublata formidine témpora sint tua protectiόne tranquilla. Per.

Secreta.

DEUS, qui credéntes in te pópulos nullis sinis cóncuti terróribus; dignáre preces et hóstias dicátæ tibi plebis suscipere, ut pax tua pietáte concéssa, Christianórum fines ab omni hoste fáciat esse secúros. Per Dóminum.

Postcommunio.

DEUS, auctor pacis et amátor, quem nosse vívere, cui servíre regnáre est; prótege ab ómnibus impugnatióibus súpplīces tuos; ut qui in defensiόne tua confidimus, nullius hostilitátis arma timeámus. Per Dóminum.

Pro rege et regina.

Oratio.

DEUS, in cujus manu sunt corda regum, qui es humilium consolator, et fidelium fortitudo, et protector in te sperantium; da regi nostro **N.** et reginæ nostræ **N.** populoque Christiano triumphum virtutis tuæ scienter excolere; ut per te semper reparentur ad veniam. Per Dominum.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, preces et hostias Ecclesiæ tuæ, quas pro salute famuli tui regis nostri et reginæ, et protectione fidelium populorum, tuæ majestati offerimus; supplicantes, ut antiqua brachii tui te operante miracula, superatis inimicis, secura tibi serviat Christianorum libertas. Per Dominum.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut per hæc mysteria sancta quæ sumpsimus, rex noster et regina populusque Christianus semper rationabilia meditantes, quæ tibi placita sunt et dictis exsequantur et factis. Per Dominum.

Ordo ad faciendum sponsalia.

Quæritur quando potest matrimonium solemnizari. In principio dico, quod carnalis copula non est facienda ante benedictionem super nubentibus; et in festis solemnibus abstinendum est a carnali copula; et hæc est ratio quare in certis temporibus prohibetur solemnitas matrimonii, non tamen consensus; tamen si solemnitas adhibeatur, non retractetur matrimonium. Et sic, nota tempora in quibus non est licitum solemnizare matrimonium. Unde versus,

Aspiciens, veterem, circum, qua, quis, benedicta.

Aspiciens, videlicet in prima dominica Adventus Domini abstinendum est a nuptiis, et abhinc usque Veterem hominem, id est, octavam diem post festum Epiphaniæ inclusive; id est, in crastinum octavarum. Secundum tempus abstinendi a nuptiis est a Circumdede runt, id est, in dominica Septuagesimæ et abhinc usque Quasi modo geniti, id est, octavam diem Paschæ inclusive, id est, usque in crastinum; et vocatur illa dies Dominica in Albis. Item abstinendum est a nuptiis in die lunæ in secunda feria in Rogationibus, et ibi legitur Evangelium Quis vestrum, et abhinc usque Benedicta post octavas Pentecostes inclusive, id est, usque in crastinum Trinitatis, titulo de feriis, cap. Capellanus, per Hostiensem. In aliis vero temporibus anni licite potest fieri solemnitas nuptiarum. xxxii. q. iv. c. Non oportet.¹ II. et III. glossa extra. de feriis. Capellanus in glos-

sa Hostiensis, in libro IV. Sententiarum dist. xxxii. c. ultimo.

De modo solemnizandi sponsalia.

Statuantur vir et mulier ante ostium ecclesiæ, sive in facie ecclesiæ coram Deo et sacerdote et populo; vir autem stet a dextris mulieris, mulier autem a sinistris viri; causa est quia formata est ex costa sinistri lateris Adæ. Tunc sacerdos interroget banna, et postea dicat in lingua materna cunctis audientibus.

Ecce convenimus hic fratres coram Deo et angelis ejus, et omnibus sanctis, in facie ecclesiæ, ad jungendum duo corpora, scilicet hujus viri et hujus mulieris,

Hic respiciat sacerdos personas suas. ut amodo ²sint unum corpus;² et duæ animæ sint in fide et in lege Dei, ad promerendam simul vitam æternam; et quicquid ante hæc fecerint,

Deinde fiat admonitio ad populum in lingua materna, sic admoneo vos omnes, per Patrem et Filium et Spiritum Sanctum, ut si quis ex vobis est, qui sciat aliquid quare isti adolescentes legitime contrahere non possunt, modo confiteatur.

Eadem monitio fiat ad virum et mulierem; ut si quid ab illis actum fuerit occulte, vel si quid devoverint, vel aliquo modo de se noverint, quare legitime contrahere non poterint, tunc confiteantur. Si vero aliquis impedimentum aliquid proponere voluerit, et ad hoc probandum cautionem præstiterit, differantur sponsalia donec rei veritas cognoscatur. Si vero nulum impedimentum proponere voluerint,

¹ Gratiani decretum, P. 2 causa 33 Q. 4 C. 10 ex Concilio Ilerdensi; "Non oportet a Septuagesima usque in Octavas Paschæ et tribus hebdomadibus ante festivitatem sancti Johannis Baptistæ et ab Adventu Domini usque post Epiphaniam nuptias celebrare; quod si factum fuerit, separentur."

Non esse hunc Canonem Concilii Ilerdensi, anno Domini 524 vel 546 celebrati, ostendit Berardus ("Gratiani Canones etc." Taurini, 1752, tom. 1, p. 328) sed potius ad Capitularia Regum Francorum sæculi octavi tribuendum.

² duo corpora, una caro.—92. 94. 4L. 15. 57.

interroget sacerdos dotem mulieris. Non fidabit sacerdos neque consentiat ad fidationem inter virum et mulierem ante tertium edictum bannorum; et banna debent interrogari per tres dies solemnes et disjunctas; ita ut inter unumquemque diem solemnem cadat ad minus una dies ferialis. Post hæc dicat sacerdos ad virum cunctis audientibus in lingua materna.

N. vis habere hanc mulierem in sponsam et eam diligere et honorare, tenere et custodire, sanam et infirmam, sicut sponsus debet sponsam; et omnes alias ¹propter¹ eam dimittere; et illi ²soli² adhærere, quamdiu vita utriusque vestrum duraverit?

Respondeat, Volo.

Item sacerdos ad mulierem.

N. vis habere hunc virum in sponsum, et illi obedire et servire, et eum diligere et honorare, ac custodire sanum et infirmum sicut sponsa debet sponsum; et omnes alios ³propter³ eum dimittere, et illi soli adhærere quamdiu vita utriusque vestrum duraverit?

Respondeat, Volo.

Deinde detur femina a patre suo vel ab amico; quæ, si puella est, discoopertam habeat manum; si vidua, tectam; quam vir recipiat, in Dei fide et sua servandam, sicut vovit coram sacerdote; et teneat eam

per manum dextram in manu sua dextra. Et sic vir det fidem mulieri per verba de præsenti, ita dicens, sacerdote docente.

I **N.** take the **N.** to my weddyd wyfe, to have & to holde,⁴ for better for wurs, for rycher for porer; in sykenesse & in helth tyll deth vs departe,⁵ & therto I plyght the my trouth. **manum retrahendo.**

Deinde dicat mulier, sacerdote docente.

I **N.** take the **N.** to my weddyd husbonde, to have & to holde,⁶ for better for wurs, for rycher for porer, in sykenesse & in helth, to be bonoure & buxum, in bed & at borde, tyll deth vs depart;⁷ & therto I plyght the my trouth. **manum retrahendo.**

Deinde ponat vir aurum vel argentum et anulum super scutum vel librum; et tunc⁸ quærat sacerdos, si anulus antea fuerit benedictus vel non; si dicatur quod non; tunc benedicat sacerdos anulum hoc modo.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

CREATOR et conservator humani generis, dator gratiæ ⁹spiritualis,⁹ largitor æternæ salutis, tu, Domine, mitte benedictionem tuam super hunc anulum; ut quæ illum gestaverit sit armata virtute cœlestis defensionis, et proficiat illi ad

¹præter.—92. 4L. 57.

²non habent 94. 97. 98.

³præter.—92. 4L. 13. 15. 57.

⁴fro this day forward.—97. 98. 13. 26.

⁵yf holy Church will it ordeyn.—97. 98. 13. 15. 26. 57. Multum discrepant libri, præsertim illi qui in Francia impressi sunt, in exhibendo hæc verba Anglica. Nos sequimur 4L. In 92. 94. et in editione antiqua Coloniae impressa, quæ plerumque cum 94 concordat, et quam H notamus, spatium datur ut verba Anglica manu inserantur.

⁶fro this day forward.—97. 98. 13. 26.

⁷yf holy Chyrche wyl it ordeyne.—97. 98. 13. 15. 26. 57.

⁸dicat sacerdos, si anulus non antea fuerit benedictus, hoc modo etc. Oratio. Creator etc. Oratio. Benedic etc. Tunc aspergatur aqua benedicta super anulum. Deinde, accipiat sponsus anulum cum tribus digitis principalibus, et, docente presbytero, incipiens a pollice sponsæ, dicat, With this etc. (spatio relicto in 92.

94) et tunc proferat.—92. 94. 97. 98.

⁹salutaris.—94.

æternam ¹salutem.¹ Per Christum Dominum nostrum.

Respondetur Amen.

Oremus.

Oratio.

BENEDIC, Domine, hunc anulum quem nos in tuo sancto nomine benedicimus; ut quæcunque eum portaverit, in tua pace consistat, et in tua voluntate permaneat, et in amore tuo vivat et crescat et senescat, et multiplicetur in longitudinem dierum. Per.

Tunc aspergatur aqua benedicta super anulum.

Si autem antea fuerit anulus ille benedictus, tunc statim postquam vir posuerit anulum super librum, accipiens sacerdos anulum, tradat ipsum viro; quem vir accipiat manu sua dextera cum tribus principalibus digitis, a manu sua sinistra tenens dexteram sponsæ; docente sacerdote, dicat,

²With thys ryng I the wedde and tys gold and siluer I the geue; and wyth my body I te worscype, and wyth all my wordly catell I the honore.²

Et tunc proferat sponsus anulum pollicis sponsæ dicens, In nomine Patris; ad secundum digitum, et Filii; ad tertium digitum, et Spiritus Sancti, ad quartum digitum, Amen; et ibi dimittat eum secundum Decretum xxx. q. v. c. Feminæ ad finem,³ quid in illa digito est quædam vena, procedens usque ad cor; et in sonoritate argenti designatur ⁴interna⁴ dilectio; quæ

inter eos semper debet esse recens. Tunc inclinatis capitibus eorum, dicat sacerdos benedictionem super eos.

Benedicti sitis a Domino qui fecit mundum ex nihilo.

Respondetur. Amen.

Tunc dicatur iste Psalmus.

Manda Deus virtutem tuam: confirma hoc Deus quod operatus es in nobis.

A templo tuo quod est in Hierusalem: tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vallis populorum: ut excludant eos qui probati sunt argento.

Gloria Patri.

Sicut erat.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster.

Et ne nos inducas in tentationem.

Sed libera nos a malo.

Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu.

Laudemus et superexaltemus eum in sæcula.

Laudemus Dominum quem laudant angeli;

Quem cherubin et seraphin Sanctus, Sanctus, Sanctus proclamant.

Domine, exaudi orationem meam.

Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

¹ vitam.—94. 15. 57.

² wyth thys ryng y the wed and wyth my body y the honowr, and with all my gold y the endowe.—97. 98.

³ Gratiani Decretum, pars 2a causa xxx. qu. 5 c. 7; Isidori de Officiis lib. 2. c. 20; 'Feminæ . . . Item quod in primis negotiis anulus a sponso sponsæ datur, fit hoc nimirum vel propter mutuae fidei signum, vel propter id magis ut eodem pignore eorum corda jungantur; unde et quarto digito anulus idem inseritur quod in ea vena quædam (ut fertur) sanguinis usque ad cor perveniat.'

⁴ non habent 92. 4L. 57.

Oremus.

Oratio.

DEUS Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, sit vobiscum, et ipse vos jungat, impleatque benedictionem suam in vobis. Qui vivit et regnat¹ Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Alia Oratio cum Oremus.

Oratio.

BENE[✠]DICAT vos Deus Pater; custodiat vos Jesus Christus; illuminet vos Spiritus Sanctus: ostendatque Dominus faciem suam in vobis et misereatur vestri; convertat vultum suum ad vos et det vobis pacem: impleatque vos omni benedictione spirituali in remissionem peccatorum vestrorum, ut habeatis vitam æternam et vivatis in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Hic intrent in ecclesiam, usque ad gradum altaris; et sacerdos in eundo cum suis ministris dicat Psalmum Beati omnes, sine nota, cum Gloria Patri et Sicut erat.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Tunc, prostratis sponso et sponsa ante gradum altaris, roget sacerdos circumstantes orare pro eis, dicens,

Pater noster.

Et ne nos induces in tentationem.

Sed libera nos a malo.

Salvum fac servum tuum et ancillam tuam,

Deus meus, sperantes in te.

Mitte eis, Domine, auxilium de sancto,

Et de Sion tuere eos.

Esto eis, Domine, turris fortitudinis,

A facie inimici.

Domine, exaudi orationem meam;

Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

BENEDICAT vos Dominus ex Sion, ut videatis quæ bona sunt Hierusalem² omnibus diebus vitæ vestræ;² et videatis filios filiorum vestrorum et pacem super Israel. Per Christum.

Oremus.

Oratio.

DEUS Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob, bene[✠]dic adolescentes istos, et semina semen vitæ æternæ in mentibus eorum; ut quicquid pro utilitate eorum didicerint, hoc facere cupiant. Per Jesum Christum Filium tuum recuperatorem hominum. Qui tecum.

Respondetur Amen.

Oremus.

Oratio.

RESPICE, Domine, de cœlis, et bene[✠]dic conventionem istam; et sicut misisti sanctum angelum tuum Raphaellem ad Tobiam et Saram filiam Raguelis; ita digneris, Domine, mittere benedictionem tuam super istos adolescentes; ut in tua voluntate permaneant, et in tua securitate consistent, et in amore tuo vivant³ et crescant³ et senescant; et digni atque pacifici fiant, et multiplicentur in longitudinem dierum. Per Christum.

Oremus.

Oratio.

RESPICE, Domine, propitius super hunc famulum tuum et super hanc famulam tuam; ut in nomine tuo benedictionem cœlestem accipiant, et filios filiorum suorum et filiarum suarum usque in tertiam et quartam⁴ progeniem⁴

¹ cum Deo Patro in unitate Spiritus Sancti.—94. 97. 98.

² non habent 94. 97. 98. Orationem non exhibet 92.

³ non habent 97. 98.

⁴ generationem.—4L.

incolumes videant; et in tua voluntate ¹semper¹ perseverent, et in futuro ad cœlestia regna perveniant. Per Christum.

Oremus.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui primos parentes nostros Adam et Evam sua virtute creavit et sua sanctificatione copulavit; ipse corda et corpora vestra sanctificet et benedicat; atque in societate et amore veræ dilectionis conjungat. Per Christum Dominum nostrum.

Deinde benedicat eos, dicens sic.

BENEDICAT vos Deus omnipotens omni benedictione cœlesti: efficiatque vos dignos in conspectu suo: superabundet in vobis divitias ²gloriæ² suæ; et erudiat vos verbo veritatis; ut ei corpore pariter et mente complacere valeatis.

Respondetur Amen.

Finitis Orationibus, et introductis illis in presbyterium, scilicet inter chorum et altare ex parte ecclesiæ australi; et statuta muliere ad dexteram viri, scilicet inter ipsum et altare, incipiatur

Missa de Trinitate.

Officium.

BENEDICTA sit Sancta Trinitas atque Indivisa Unitas: confitēbimur ei quia fecit nobiscum misericordiam suam.

In tempore Paschali, Alleluya, alleluya.

Psalmus. Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu.

Non dicitur ulterius.

Kýrie cum suis versibus dicitur.

Ad hanc Missam servetur modus et ordo per omnia qui in duplicibus festis.

Glória in excelsis.

Istæ duæ Orationes dicuntur sub uno Orémus et sub uno Per Dóminum.

Oratio.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui dedisti fámulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis glóriam agnoscere, et in potentia majestátis adorare Unitatem; quæsumus, ut ejúsdem fidei firmitate, ab ómnibus semper muniámur adversis.

Oratio.

EXÁUDI nos, omnípotens et miséricors Deus; ut quod nostro ministrátur officio, tua benedictione pótius impleátur. Per Dóminum.

Ad Corinthios. 1 c. 6

FRATRES, Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, ³facies³ membra meretricis? Absit. An nescitis quoniam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur? Erunt enim, inquit, duo in carne una. Qui autem adhæret ⁴Domino⁴ unus spiritus est. Fugite fornicationem. Omne enim peccatum, quodcunque fecerit homo, extra corpus est. Qui autem fornicatur, in corpus suum peccat. An nescitis quoniam ⁵membra⁵ vestra templum sunt Spiritus Sancti, qui in vobis est, quem habetis a Deo et non estis vestri. Empti enim estis pretio magno; ⁶glorificate⁶ et portate Deum in corpore vestro.

Gradale. Dan. 3 Benedictus es, Dómine, qui intueris abyssos: et sedes super chérubin.

¹ non habent 94. 97. 98. 57.

² gratiæ.—97. 98.

³ ita 26 etc. faciam.—97. 98. 4L. 55P. V. faciens.—57.

⁴ Deo.—97. 98.

⁵ corpora.—92. 97. 98.

⁶ honorificate.—92. 98. 4L. 57.

¶ **Tob. 12** Benedícite Deum cœli: quia fecit nobiscum misericórdiam suam.

Allelúya. ¶ **Dan. 3** Benedíctus es, Dómine Deus patrum nostrórum: et laudábilis in sæcula.

Si in tempore Paschali contigerit, secundum Allelúya erit unum de hebdomada Paschæ, vel unum de illis quæ scribuntur post Officium Quasi modo géniti.

Sequentia.

ALMA chorus Domini nunc pangat nomina summi,
Messias, Sother, Emmanuel, Sabaoth, Adonai,

Est, Unigenitus, via, vita, manus, homousion,

Principium, primogenitus, sapientia, virtus,

Alpha, caput, finisque simul vocitatur et est oo,

Fons et origo boni, paraclytus ac mediator;

Agnus, ovis, vitulus, serpens, aries, leo, vermis,

Os, verbum, splendor, sol, gloria, lux, et imago,

Panis, flos, vitis, mons, janua, petra, lapisque,

Angelus et sponsus, pastorque, propheta, sacerdos,

Athanatos, kyrios, theon panthon, craton, et ysus,

Salvificet nos,

Sit cui sæcla

Per omnia doxa. Amen.

Sequentia sancti Evangelii: secundum Matthæum. c. 19

IN illo témpore, Accessérunt ad Jesum Pharisei, tentántes eum et dicéntes;

Si licet hómini dimíttre uxórem suam quacúnque ex causa? Qui respóndens ait illis; Non legístis quia qui fecit hóminem ab initio, másculum et fémnam fecit eos? Et dixit eis, Propter hoc dimíttet homo patrem et matrem, et adhærébit uxóri suæ, et erunt duo in carne una. Itaque jam non sunt duo sed una caro. Quod ergo Deus conjúnxit, homo non séparet.

Credo.

Offertorium. Benedíctus sit Deus Pater, Unigenítusque Dei Fílius: Sanctus quoque Spíritus, quia fecit nobiscum misericórdiam suam.

In tempore Paschali, Allelúya.

Nota, quod odor thuris benedicti nunquam datur in ecclesia sponso et sponsæ. Inde est quod oblato thure benedicto super altare, si descendat thuribulum ad clericos vel ad laicos, aliud thus est apponendum, et clericis vel laicis offerendum.

Secreta.

SANCTÍFICA, quæsumus, Dómine Deus,¹ Trínitas Sancta, per tui sancti nóminis invocatióem, hujus oblatiόνis hóstiam; et ²per eam² ³co-operánte Spíritu Sancto,³ nosmetípsos tibi pérfice munus ætérnum.

Alia Secreta.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, et hanc oblationem quam tibi offerimus pro famulis tuis quos ad statum maturitatis et ad diem nuptiarum perducere dignatus es, placatus ac benignus assume.

Et finiantur sub uno Per Dóminum.

Præfatio. Qui cum Unigénito.

Post Sanctus prosternant se sponsus et sponsa in oratione ad gradum altaris,

¹ noster.—94.

² non habent 92. 94.

³ non habent 97. 98.

¹extenso¹ pallio super eos; quod teneant quatuor clerici in superpelliceiis ad quatuor cornua, nisi alter eorum vel ambo prius desponsati fuerint et benedicti; quia tunc non habetur pallium super eos neque sacramentalis benedictio.

Deinde dicto Per ómnia sǎcula sǎculórum, et responso Amen post Pater noster, ante quam dicitur Pax Dómini, facta fractione Eucharistiæ more solito, dimissaque hostia in tribus fractionibus super patenam, dicat sacerdos, conversus ad eos, sequentes Orationes sub tono lectionis, illis interim genu flectentibus sub pallio.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

PROPITIARE, Domine, supplicationibus nostris, et institutis tuis quibus ²propagationem² humani generis ordinasti, benignus assiste; ut quod te auctore coniungitur, te auxiliante servetur. Per Christum.

Oremus.

Oratio.

DEUS, qui potestate virtutis tuæ de nihilo cuncta ³fecisti;³ qui dispositis universitatis exordiis, homini ad imaginem Dei facto, ideo inseparabile mulieris adiutorium condidisti, ut femineo corpori de virili dares carne principium; docens, quod ex uno placuisset institui, nunquam liceret disjungi;

Caveat sacerdos de ista clausula sequenti. Deus, qui tam excellenti mysterio conjugalem copulam consecrasti, ut Christi et Ecclesiæ sacramentum præsignares in fœdere nuptiarum;

Quia non dicitur in secundis nuptiis usque Deus per quem mulier iungitur viro, ut patet inferius.

DEUS, per quem mulier iungitur viro, et societas principaliter ordinata, ea bene⁴ dictione donatur; quæ nec sola per originalis peccati poenam, nec per diluvii est ablata sententiam; respice, quæsumus, propitius super hanc famulam tuam, quæ maritali iungenda consortio, tua se expetit protectione muniri. Sit in ea jugem dilectionis et pacis; fidelis et casta nubat in Christo, imitatrixque sanctarum permaneat feminarum. Sit amabilis ut Rachel viro, sapiens ut Rebecca, longæva et fidelis ut Sara. Nihil in ea ex actibus suis ille auctor prævaricationis usurpet; nexa fidei mandatisque permaneat uni thoro iuncta; contactus illicitos fugiat; muniat infirmitatem suam robore disciplinæ. Sit verecundia gravis, pudore venerabilis, doctrinis cœlestibus erudita. Sit fœcunda in sobole, sit probata et innocens, et ad optatam perveniat senectutem, et videat filios filiorum suorum usque in tertiam et quartam progeniem; et ad beatorum requiem atque ad cœlestia regna perveniat. Per Dominum.

Notandum est, quod hæc clausula in Oratione prædicta, scilicet Deus, qui tam excellenti usque ad Deus per quem mulier iungitur, non dicitur in secundis nuptiis, ut supra dictum est. Vir⁴ enim aut mulier ad bigamiam transiens, non debet iterum a sacerdote benedici; ⁵quia cum alia vice benedicti sint, eorum benedictio non de-

¹et tento.—97. 98. extento.—94.

²ita 94. etc. propaginem.—92. 4L. 57. H.

³creasti.—98. 4L. 15. 57.

⁴Decretal. Greg. ix. lib. 4 tit. 21. 3; Urbanus iis. Vigiliensi Episcopo, (seu potius Alex. iii. A. D. 1179.)

‘Vir autem et mulier ad bigamiam transiens, non debet a presbytero benedici; quia cum alia vice benedicti sint, eorum benedictio iterari non debet.’

⁵non habent 92. 94. 97. 4L. 15.

bet iterari;⁵ quia caro benedicta trahit ad se carnem non benedictam. Et in titulo de secundis nuptiis, inhibitur est per decre. xxv. qu. 1. Hac ratione benedictio non datur in secundis nuptiis, quod testatur beatus Ambrosius sic;¹ Primæ nuptiæ a Domino sunt institutæ; secundæ vero sunt permissæ. Primæ autem sub omni benedictione celebrantur; secundæ vero carent aliqua benedictione.

Sed cum plures benedictiones sint in nuptiis celebrandis; scilicet, in introitu chori; sub pallio; post missam; et super thorum in sero. Quæro quæ benedictio sit iteranda in secundis nuptiis et quæ non. Dicendum eat quod in hoc Oratione Deus qui potestate virtutis tuæ, sunt tres benedictiones quæ idem habent principium, scilicet, Deus; media autem est omnino omittenda in secundis nuptiis, scilicet ista, Deus, qui tam excellenti mysterio conjugalem copulam consecrasti, ut Christi et Ecclesiæ sacramentum præsignares in fœdere nuptiarum, ut supra; quia in ista benedictione agitur de unitate Christi et Ecclesiæ, quod figuratur in primo matrimonio, non autem in secundo. Unde et apostolus ad Corinthios vi.² Erunt duo in carne una, et Extra, de bigamis, capitulo Debitum unius uxoris.³ Sed qui adhæret pluribus, dissolvit unitatem vel

fœdus unitatis; et ideo benedictio quæ agit de unitate, scilicet, Deus qui tam excellenti, non dicitur in secundis nuptiis. Et hoc est verum tam pro viro bigamo quam pro muliere vidua; quia caro benedicta trahit ad se carnem non benedictam. Sed omnes alias benedictiones indifferenter debent dici, secundum Romanam Ecclesiam, secundum Hostiensem, et secundum Thomam de Aquino et Morandum doctorem. Et sciendum est, quod ista quæstio discussa fuit et determinata in sacro palatio domini Papæ et translata in Angliam per magistrum Johannem Haystede, anno Domini millesimo cccxxi. Et causa discussionis erat, quia multi sacerdotum tunc temporis ad sedem apostolicam convolaverunt causa obtinendi absolutionis beneficium pro benedictionibus in secundis nuptiis collatis indiscrete. Ideo statuitur super hoc nova constitutio Johannis Papæ vicesimi secundi, quæ sic incipit.

Concertationi antiquæ finem imponere cupientes, præsentī declaramus edicto; quod licet vir vel mulier ad bigamiam vel ad secundas nuptias transierit benedicti non debent, cum fuerint alias benedicti. Quod si forsan alter eorum vel ambo essent ad secundas nuptias transieturi, et in primis nuptiis benedicti non fuerint, dan-

¹ *Beatior autem erit, si sic permanserit, secundum meum consilium.* Cum dicit superius nubat, lege loquitur naturali, quanquam a Deo primæ nuptiæ sint, secundæ vero permissæ sunt. Denique primæ nuptiæ sub benedictione Dei celebrantur sublimer; secundæ autem etiam in præsentī carent gloria, concessæ sunt autem propter incontinentiam. *Comm. in Epist. ad Corinth, primam, diu tanquam S. Ambrosii habita.* Opp. tom. 2 app. p. 138 D.

² (1 ad Cor. cap. vi. 16.)

³ Decretal. Greg. ix. lib. 1 tit. 21. 5; Innocentius iii. (seu potius Clem. iii.) Metensi Episcopo, circa 1205; 'Debitum pastoralis officii . . . Fraternitati tuæ duximus respondendum, quod cum duo sint in conjugio, videlicet consensus animorum et commixtio corporum; quorum alterum significat caritatem quæ consistit in spiritu inter Deum et justam animam, ad hoc pertinet illud quod dicit apostolus; 'Qui adhæret Deo, unus spiritus est cum eo;' reliquum vero designat conformitatem quæ consistit in carne inter Christum et Ecclesiam.'

Non invenimus *Extra*. Debitum unius uxoris.

da est eis benedictio in secundis nuptiis. Sane volentes antiquum rigorem temperare, concedimus, quod presbyter qui secundas nuptias benedixerit scienter, ad sedem apostolicam ex hoc venire minime teneatur, sed a pœna suspensionis hoc casu a jure indicta per suos potest diocesanos absolvi. Si qui vero juxta opinionem quorundam hactenus non reputantes se esse suspensos, ordines quoslibet seu quævis beneficia receperint, diocesani eorum a pœna suspensionis prædictæ ipsos absolvere, ac super executione ordinum et retentione beneficiorum hujusmodi cum eis valeant licite dispensare.

Hic quæri potest, quare secundæ nuptiæ non benedicuntur. Ad hoc dico, quod secundum matrimonium, quamvis in se consideratum ¹habeat¹ sacramentum, tamen in ordine ad primum sacramentum consideratum, aliquid habet de defectu sacramenti, quia non habet plenam significationem, cum non sit ²una² unius sicut est in matrimonio Christi et Ecclesiæ; et ratione hujus defectus benedictio a secundis nuptiis subtrahitur; sed hoc intelligendum est quando secundæ nuptiæ sunt secundæ ex parte viri et ex parte mulieris, vel ex parte mulieris tantum. Si enim virgo contrahat cum illo qui habuit aliam uxorem, nihilominus nuptiæ benedicuntur. Salvatur et alio modo significatio, etiam in ordine ad primas nuptias; quia Christus etsi unam Ecclesiam habet, habet tamen plures personas desponsatas in una Ecclesia. Sed anima non potest sponsa alterius esse quam Christi, quia cum dæmone fornicatur, nec est matrimonium spirituale; et propter hoc quando mulier secundo

nubit, nuptiæ non benedicuntur propter defectum sacramenti.

Post hæc vertat te sacerdos ad altare, et dicat Pax Dómini et Agnus Dei more solito. Tunc, ³amoto pallio,³ surgant ab oratione sponsus et sponsa, et accipiat sponsus pacem a sacerdote, et ferat sponsa, osculans eam; et neminem alium, nec ipse nec ipsa; sed clericus statim a presbytero pacem accipiens, proferat aliis sicut solitum est.

Communio. Benedícimus Deum cœli: et coram ómnibus vivéntibus confitébimur ei: quia fecit nobíscum misericórdiam suam.

In tempore Paschali Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

PROFÍCIAT nobis ad salútem córporis et ánimæ, Dómine Deus, hujus sacraménti suscéptio; et sempitérnæ sanctæ Trínitatis ejusdémque individué Unitátis conféssio.

Alia Postcommunio sub uno Orémus et sub uno Per Dóminum.

QUÆSUMUS, omnípotens Deus, institúta providéntiæ tuæ pio amóre comitáre; ut quos legítima societáte connéctis, longæva pace custódias. Per Dóminum nostrum.

Post Missam benedicatur panis et vinum, vel aliquod bonum potabile in vasculo, et gustent in nomine Domini, sacerdote dicente, Dóminus vobíscum. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Oratio.

BENEDÍXISTI, Domine, istum panem et hunc potum et hoc vasculum, sicut benedixisti quinque panes in deserto, et

¹ sit perfectum.—97. 98.

² unanimis.—94. 97. 98.

³ non habent 92. 94. 97. 98.

sex hydrias in Chana Galilęę; ut sint sani, sobrii, atque immaculati omnes gustantes ex eis, Salvator mundi, Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, Per.

Nocte vero sequente, cum sponsus et sponsa ad lectum pervenerint, accedat sacerdos et benedicat thalamum, dicens,

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

BENE[✠]DIC, Domine, thalamum istum et omnes habitantes in eo; ut in tua pace consistent, et in tua voluntate permaneant, et in tuo amore vivant et ¹crescant¹ et multiplicentur in longitudinem dierum. Per Christum.

Benedictio super lectum tantum cum

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

BENE[✠]DIC, Domine, hoc cubiculum, qui non dormis neque dormitas; qui custodis Israel, custodi famulos tuos in hoc lecto quiescentes ab omnibus phantasmaticis dęmonum illusionibus; custodi eos vigilantes ut in pręceptis tuis meditentur, dormientes ut te per soporem sentiant; et hic et ubique defensionis tuę semper muniantur auxilio. Per Dominum.

Deinde fiat benedictio super eos in lecto cum

Oremus.

Oratio.

BENE[✠]DICAT Deus corpora vestra et animas vestras; et det super vos benedictionem, sicut benedixit Abraham, Isaac, et Jacob. *℞.* Amen.

Item alia benedictio super eos cum

Oremus.

¹ senescant.—4L. 15. 57.

² non habent 92. 94. 98. 57.

³ non habent 92. 94. 97. 98. 4L. 15. 57.

⁴ *Introitus*.—13.

MANUS Domini sit super vos: mittatque angelum suum sanctum, qui custodiat ²et foveat² vos omnibus diebus vitę vestrę. *℞.* Amen.

Item alia benedictio super eos cum

Oremus.

Oratio.

BENE[✠]DICAT vos Pater et Filius et Spiritus Sanctus, qui trinus est in numero, et unus in nomine. *℞.* Amen.

His peractis, aspergat eos sacerdos aqua benedicta; et sic discedat et dimittat eos in pace.

*³Missa ad honorem virginis
gloriosę pro mulieribus
pręgnantibus aut alias in partu
laborantibus.*

⁴*Officium.*⁴

ALMA virgo virginum, sancta Dei genitrix, pro devotis porrige ancillis tuis preces obnixas ad Filium, quę parturientium benigna es auxiliatrix.

Psalmus 131 Juravit Dóminus David veritatem et non frustrabitur eum: de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Gloria.

Oratio.

EXAUDI, clementissime Pater, deprecationem servi tui pro pauperibus ancillis tuis in partu nunc aut in posterum laborantibus, majestati tuę devotissime supplicantis ut quemadmodum tua eas providentia concipere decrevisti; ita ipsa benedictione tua pręambula, ad laudem tui sacri nominis (virgine gloriosa suffragante) celeriter jubeas expedire. Per Dominum.

Lectio libri Genesis. c. 3

IN diebus illis, Dixit Dominus ad Adam; Nunquid ex ligno de quo tibi præceperam ne comederes, comedisti? Dixitque Adam; Mulier, quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno, et comedi. Et dixit Dominus ad mulierem; Quare hoc fecisti? Quæ respondit; Serpens decipit me, et comedi. Et ait Dominus ad serpentem; Quia fecisti hoc, maledictus es inter omnia animantia et bestias terræ: inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius: et ipsa conteret caput tuum, et tu insidiaberis calcaneo ejus. Mulieri quoque dixit; Multiplicabo ærumnas tuas et conceptus tuos: in dolore paries, et sub viri potestate eris, et ipse dominabitur tibi. Adæ vero Dominus dixit; Quia audisti vocem uxoris tuæ, maledicta terra in opere tuo: in laboribus comedes ex ea cunctis diebus vitæ tuæ. In sudore vultus tui vesceris pane tuo, donec revertaris in terram de qua sumptus es: quia pulvis es, et in pulverem reverteris.

Gradale. Ecce virgo concepit et absque dolore peperit nobis filium cujus nomen vocatus¹ est Jesus.

℣. Qui sicut pluvia in vellus: ita in uterum virginis descendit; et velut sol porta clausa ex utero virginali ad nos introivit.

Alleluya. **℣.** Ad tuum, O Maria, confugiunt præsidium pauperes in partu laborantes: quas suis quæso non despicias in necessitatibus, sed a periculis cunctis libera eas virgo semper benedicta.

Sequentia.

O ancilla Christi, Maria, mater Dei, pauperem exaudi peccatorem ad te vere suspirantem, ne matrum in utero periclitentur infantuli,

Qui propter defectum baptismi macula

¹ ita libri; an legendum *vocatum*?

irretiti originali in limbum condescendunt qui pars est inferni.

Maria itaque miseris succurre puerulis, qui pro gravi Adæ protoplastorum nebula visione Dei ibi carent perpetua.

O judicia Dei abyssus multa: qui licet sine culpa pereant: non tamen sine causa.

Quam igitur perniciosus pomi vetiti Evæ fuit morsus: quo mors posteris sic concludabatur.

Sed O quam felix fuit et lætabundus, O Maria, inter te et angelum dialogus: quo vita orbi toti oriebatur.

Præ cæteris autem tuus videtur splendescere beatissimus absque dolore partus,

Per quem Evæ maledictio est soluta: nec minus benedictio est mulieribus cunctis condonata.

Ad quem ergo confugient desolatæ prægnantes nisi ad te, cunctarum consolatrix, cum lacrymis gementes?

Audi eas, virgo immaculata, nec parentum aspiciat Unigenitus tuus ad peccata;

Sed parvulorum ululatus clementer exaudi: ne in perenni subjiciantur inferni formidolosa a Deo poena.

Eos denique post sacri baptismatis undam regeneratos perducere digneris ad æterna gaudia.

Secundum Johannem. c. 16

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis; Múlier cum parit, tristítiam habet, quia venit hora ejus: cum autem peperit púrum, jam non méminit pressúræ ejus propter gáudium: quia natus est homo in mundum. Amen, amen, dico vobis: si quid petiéritis Patrem in nómine meo, dabit vobis. Pétite, et accipiétis, ut gáudium vestrum sit plenum.

Offertorium. Ave Maria, parturientium consolatrix, gratia plena, infantium suble-

vatrix: quia Dominus est tecum, ipsorum esto protectrix: ut præ mulieribus benedicta dicaris: et super omnes benedictus a cunctis Christicolis extollatur fructus ventris tui.

Secreta.

PISSIME Christe Jesu, qui absque doloris contagione ex utero virginali alimificæ matris tuæ in mundum tua dignatione sanctissima porta clausa exire dignatus es; concede propitius, ut fructus ancillarum tuarum in orbem terrarum sanos et incolumes taliter disponas pervenire, quod ad fontem baptismatis, una tecum regenerari mereantur. Qui vivis.

Communio. In partu puerorum, O Maria, sol tuus resplendeat misericordiæ quo lucente cætera post Deum luminaria sunt quasi non sint.

Postcommunio.

BEATISSIME Spiritus, per quem condita sunt universa, suppliciter tuas exaudire digneris famulas, pro quibus has tuæ porrigimus pietati preces; ut quemadmodum tuo felici sancto juvamine optant liberari; ita suffragiis beatissimæ matris Dei lumen gratiæ tuæ in earum celeri expeditione infundere digneris. Qui cum Patre.³

Benedictio mulieris post partum, ante ostium ecclesiæ.

Inprimis dicat sacerdos hos Psalmos,

Levavi oculos.¹

Beati omnes.²

cum Gloria Patri.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster.

¹ Ps. 120

² Ps. 127

Et ne nos inducas in tentationem,
Sed libera nos a malo.

Domine, salvam fac ancillam tuam,
Deus meus, sperantem in te.

Mitte ei auxilium de sancto,
Et de Sion tuere eam.

Esto ei, Domine, turris fortitudinis,
A facie inimici.

Domine, exaudi orationem meam,
Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

DEUS, qui hanc famulam tuam de pariendi periculo liberasti, et eam in servitio tuo devotam esse fecisti; concede, ut temporali cursu fideliter peracto, sub alis misericordiæ tuæ vitam perpetuam et quietam consequatur. Per Dominum.

Tunc aspergatur mulier aqua benedicta a sacerdote dicente,

Asperges me, Domine, hyssopo.

Deinde inducat eam sacerdos per manum dexteram in ecclesiam, dicendo,

Ingredere in templum Dei: ut habeas vitam æternam et vivas in sæcula sæculorum. Amen.

Benedictio panis in dominicis diebus.

Inprimis legat sacerdos Evangelium In principio. Postea dicatur Versiculus.

Sit nomen Domini benedictum,
Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Benedicamus Domino.

Deo gratias.

Deinde dicat

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

BENE[†]DIC, Domine, ¹hanc creaturam panis,¹ sicut benedixisti quinque panes in deserto; ut omnes gustantes ex eo tam corporis quam animæ recipiant sanitatem. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Hic aspergat sacerdos aquam benedictam super panem.

Ordo ad servitium peregrinorum.

Inprimis dicuntur Psalmi sequentes super illos coram altari prostratos, postquam confessi sunt, hoc modo incipiens.

Psalmus 24.

Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Neque irrideant me inimíci mei: étenim univérsi qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes: supervácue.

Vias tuas, Dómine, demónstra mihi: et sémitas tuas édoce me.

Dirige me in veritaté tua, et doce me: quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine: et misericordiárum tuárum, quæ a sáculo sunt.

Delícta juventútis meæ: et ignorántias meas ne memínaris.

Secúndum misericórdiam tuam memén-to mei tu: propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: propter hoc legem dabit delinquentibus in via. Diriget mansuétos in iudicio: docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et

véritas: requiréntibus testaméntum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo: multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum: legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur: et semen ejus hereditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum: et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum: quóniam ipse evéllit de láqueo pedes meæ.

Réspice in me, et miserére mei: quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: de necessitatibus meis érué me.

Vide humilitátem meam et labórem meum: et dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos quóniam multiplicáti sunt: et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érué me: non erubescam quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi: quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel: ex ómnibus tribulatió nibus suis.

Glória Patri.

Psalmus 50.

Miserére mei, Deus: secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitudínem miseratiónum tuárum: dele iniquitaté meam.

Amplius lava me ab iniquitaté mea: et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitaté meam ego cognósko: et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci, ut justificéris in sermónibus tuis: et vincas cum judicáris.

¹ creaturam istam.—92. 94. 97. 98.

Ecce enim in iniquitatibus concéptus sum: et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexísti: incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérget me, Dómine, hyssópo, et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis: et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua: et Spíritum Sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: et Spíritui principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas: et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salutis meæ: et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: et os meum annunciábit laudem tuam.

Quóniam si voluísset sacrificium, dedíssem: útique holocáustis non delectáberis.

Sacrificium Deo spíritus contribulátus: cor contrítum et humiliátum, Deus, non despicies.

Benigne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion: ut ædificéntur muri Hierúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium justítiæ, oblationes et holocáusta: tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Glória Patri.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi: in protectióne Dei coeli commorábitur.

Dicet Dómino, Suscéptor meus es tu: et refúgium meum, Deus meus, sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium: et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi: et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: non timébis a timóre noctúrno.

A sagitta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris: ab incúrsu et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem millia a dextris tuis: ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: et retributióne peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea: altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum: et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam ángelis suis mandávit de te: ut custódiat te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis: et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: prótegam eum quóniam cognóvit nomen meum.

Clamávit ad me, et ego exáudiam eum, cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum: et osténdam illi salutáre meum.

Glória Patri.

Sicut erat.

Kýrie eléison.

Christe eléison.

Kýrie eléison.

Pater noster.

Et ne nos.

Sed libera nos.

Ego dixi, Dómine, miserére mei;

Sana ánimam meam quia peccávi tibi.

Vias suas Dóminus demonstret tibi;

Et sémitas suas edoceat te.
 Gressus tuos dirigat Dominus secundum
 eloquium suum;
 Ut non dominetur tui omnis injustitia.
 Utinam dirigantur viæ tuæ;
 Ad custodiendas justificationes Domini.
 Perficiat Dominus gressus tuos in semi-
 tis suis;
 Ut non moveantur vestigia tua.
 Benedictus Dominus ¹Deus¹ die quoti-
 die;
 Prosperum iter faciat tibi Deus saluta-
 rium nostrorum.
 Angelus ²Domini² bonus comitetur te-
 cum;
 Et bene disponat itinera tua et actus
 tuos, ut iterum cum gaudio revertaris ad
 propria.
 Beati immaculati in via,
 Qui ambulant in lege Domini.
 Nihil proficiat inimicus in te;
 Et filius iniquitatis non apponat nocere
 tibi.
 Exsurge, Domino, adjuva nos;
 Et libera nos propter nomen tuum.
 Domine Deus virtutum converte nos;
 Et ostende faciem tuam et salvi erimus.
 Domine, exaudi orationem meam;
 Et clamor meus ad te veniat.
 Dominus vobiscum.
 Et cum spiritu tuo.
 Oremus.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus no-
 stris; et viam famuli tui **N.** in salutis
 tuæ prosperitate dispone; ut inter omnes
 viæ et vitæ hujus varietates, tuo semper
 protegatur auxilio. Per Christum.

Oremus. *Oratio.*

DEUS, qui ad vitam ducis, et confiden-
 tes in te paterna protectione custo-

dis; quæsumus, ut his præsentibus famulis
 tuis **N.** a nobis egredientibus, angelicum
 tribuas comitatum; ut auxilio tuo protec-
 ti, nullius mali concutiantur formidine,
 nullo comprimantur adversitatis languo-
 re, nullius irruentis inimici molestantur
 insidiis; sed spatiis necessarij itineris pro-
 spero gressu peractis, propriisque locis re-
 stituti, et recipiantur sospites ac debitas
 exsolvant tuo nomini gratias. Per Chri-
 stum.

Oremus.

Oratio.

DEUS, qui diligentibus te misericor-
 diam tuam semper impendis, et a
 servientibus tibi in nulla es regione lon-
 ginquus; dirige viam hujus famuli tui **N.**
 in voluntate tua; ut, te protectore, te per-
 ducente, per justitiæ semitas sine offen-
 sione gradiatur. Per Christum.

*Hic surgant peregrini a prostratione. Et
 sequatur Benedictio peræ et baculi, sic.*

Dóminus vobíscum.

Et cum spíritu tuo.

Oremus.

DOMINE Jesu Christe, qui ineffabili tua
 miseratione ac Patris jussione, Spi-
 ritusque Sancti cooperatione de cœlo de-
 scendere ovemque perditam diabolica se-
 ductione voluisti quærere, atque propriis
 humeris ad cœlestis patriæ gregem refer-
 re, quique præcepisti filiis matris Eccle-
 siæ, orando petere, bene vivendo quærere,
 ac pulsando perseverare, ut citius invenire
 valeant salutaris præmia vitæ; te humili-
 ter invocamus, quatenus sanctificando be-
 ne **✠**dicere digneris has peras (*vel* hanc pe-
 ram) et hos baculos (*vel* hunc baculum):
 ut quicumque ea pro tui nominis amo-
 re ³ad instar humilis armaturæ,³ lateri suo
 (*vel* lateribus suis) applicare atque suis col-

¹ non habent 97. 98. 57.

² non habent 92. 97. 98.

³ non habent 92. 4L. 15. 57.

lis suspendere, sive in manibus suis gestare; sicque peregrinando suffragia sanctorum humili comitante devotione studuerint quærere, dexteræ tuæ protecti munimine, pervenire mereantur ad gaudia visionis æternæ. Per te, Salvator mundi. Qui vivis.

Hic aspergatur aqua benedicta et ponat sacerdos collo peregrini peram, dicens.

IN nomine Domini nostri Jesu Christi accipe hanc peram, habitum peregrinationis tuæ; ut bene castigatus et salvatus pervenire merearis ad limina sanctorum quo pergere cupis; et peracto itinere tuo ad nos revertaris incolumis. Per eundem.

Et sic fiat aliis, si sint plures.

Hic tradat uni baculum, dicens.

ACCIPE hunc baculum sustentationis itineris ac laboris peregrinationis tuæ; ut devincere valeas omnes catervas inimici, et pervenire securus ad limina sanctorum quo pergere cupis; et peracto obedientiæ cursu, ad nos iterum revertaris cum gaudio. Per Christum.

Et sic dicat aliis, si sint plures.

Benedictio *crucis pergentis* *Hierusalem,*

cum Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS invictæ potentæ, pietatis immensæ, atque peregrinantium totius consolationis auxilium; qui famulis tuis invictissima arma tribuis; quæsumus, hanc crucem devotæ humilitatis bene dicere digneris; ut venerandæ crucis vexillum, cujus in eo est designata figura, sit invictissimum robur servi tui contra hostis antiqui nequissima tentamenta, sit in via de-

fensio, sit in domo tua protectio, sit nobis ubique præsidium. Per Dominum.

Hic aspergatur aqua benedicta super vestem.

Deinde, si aliquis eorum profecturus est Hierusalem, detur ei vestimentum cruce signatum, sacerdote dicente,

ACCIPE vestimentum, cruce Domini Salvatoris nostri signatum; ut per illud salus, benedictio, et virtus prospere proficiscendi ad sepulchrum ejus tibi committetur. Qui cum Deo Patre.

¹*Et sic fiat aliis, si sint plures.*

Combustio crucis in carne peregrinis euntibus Hierusalem prohibitum est in lege secundum jura canonica, sub pœna excommunicationis majoris.¹

His finitis dicitur

Missa pro iter agentibus,
more simplicis festi ix. lectionum.

Officium. Ps. 30

ESTO mihi in Deum protectorem et in locum refugii ut salvum me facias: quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu: et propter nomen tuum dux mihi eris et enutries me.

In tempore Paschali, Alleluya, alleluya.

Psalmus. In te, Domine, speravi, non confundar in æternum: in justitia tua libera me et eripe me.

Oratio.

ADËSTO, Domine, supplicationibus nostris, et viam famulorum tuorum *N.* et *N.* in salutis tuæ prosperitate dispone; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietates, tuo semper protegantur auxilio. Per.

Lectio libri Genesis. c. 24

IN diebus illis, Locutus est Abraham dicens; Dominus Deus cœli, qui tulit

¹ non habent 92. 4L. 15. 57.

me de domo patris mei et de terra nativitatis meæ, qui locutus est mihi et iuravit, dicens; Semini tuo dabo terram hanc, ipse mittet angelum suum coram te.

Gradale. Ps. 30 Esto mihi in Deum protectorem et in locum refugii: ut salvum me facias.

℣. ¹In te, Domine, speravi:¹ non confundar in æternum.

Reiteratur Gradale.

Allelúya. ℣. **Ps. 113** Qui timent Dóminum, sperent in eum: adjutor² et protector eorum est.

Si in tempore Paschali contigerit hoc servitium, tunc dicitur secundum Allelúya unum ex illis quæ scribuntur post Officium Quasi modo.

Secundum Matthæum. c. 10

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Eúntes prædicáte dicéntes, quia appropinquábit regnum cælórum. Infirmos curáte, mórtuos suscitáte, leprósos mundáte, dámones ejícite. Gratis accepístis, gratis date. Nolite possidére aurum neque argéntum in zonis vestris: non peram, non calciaménta neque virgam, neque duas túnicas habeátis. Dignus est enim operárius mercéde sua. In quamcúnque civitátem intráveritis, interrogáte, quis in ea dignus sit: et ibi manéte donec exeátis. Intrántes autem domum, salutáte eam, dicéntes: Pax huic dómui. Et si quidem illa domus fuerit digna, máneat pax vestra super eam: si autem non fuerit digna, pax vestra ad vos revertétur. Et quicúnque non receperit vos, nec audierit sermónes vestros, exeúntes de domo vel de civitáte, excútite púlverem de pédibus vestris super eam. Amen dico vobis: Tole-

rábilis erit terræ Sodomórum et Gomorrhæórum in die iudicii, quam illi civitáti.

Offertorium. Ps. 9 Sperent in te omnes qui novérunt nomen tuum, Dómine: quóniam non derelínquis quæréntes te: psállite Dómino qui hábitat in Sion: quóniam non est oblítus oratióem páuperum.

In tempore Paschali, Allelúya.

Hic offerant peregrini.

Secreta.

PROPITIÁRE, quæsumus, Dómine, supplicatióibus nostris; et has oblationes quas offérimus pro fámulis tuis, benígnus assúme; ut viam illórum præcedente grátia tua dirigas, et subsequénto comitári dignéris; ut de actu atque incolumitáte eórum secúndum misericórdiæ tuæ præsidia gaudeámus. Per Dóminum.

Communio. Ps. 118 Tu mandásti mandata tua custodíri nimis: útinam dirigántur viæ meæ ad custodiéndas justificatiónes tuas.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Postcommunio.

SUMPTA, quæsumus, Domino, cœlestis mysterii sacramenta ad prosperitatem itineris famulorum tuorum proficiant; et eos ad salutaria cuncta perducant. Per.

Post Missam dicat sacerdos has sequentes Orationes super peregrinos prostratos coram altari, sive profecturi fuerint ad Hierusalem, sive ad sancti Jacobi limina, vel ad aliam peregrinationem.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS infinitæ misericórdiæ et majestatis immensæ, quem nec spatia loco-

¹ Deus, in te speravi.—92. 4L. 15. 57. In te speravi, Domine.—97. 98. In te speravi.—94.

² eorum.—26. V.

rum nec intervalla temporum ab his quos tueris adjungunt; adesto famulo tuo (*vel* famulis tuis) in te ubique confidenti (*vel* confidentibus); et præsta, ut per omnem quam iturus est (*vel* ituri sunt) viam; dux ei (*vel* eis) et comes esse digneris, nihil ei (*vel* eis) adversitatis noceat, nihil difficultatis obsistat, cuncta ei (*vel* eis) sint salubria, cuncta sint et prospera; ut sub ope dexteræ tuæ quicquid juste petient (*vel* petierint) desiderio celeri et prospero consequatur (*vel* consequantur) effectum. Per Christum Dominum.

Oremus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui es via, veritas, et vita; iter vestrum (*vel* tuum) in beneplacito suo disponat; angelum suum Raphaellem in hac peregrinatione vestra (*vel* tua) custodem adhibeat, qui ad loca desiderata cum pace te eundo perducatur, et cum salute iterum ad nos redeundo reducat. Sit interventrix tua (*vel* vestra) beata Dei genitrix Maria cum universis angelis et archangelis, patriarchis quoque et prophetis. Sint intercessores tui (*vel* vestri) sancti apostoli Petrus et Paulus cum cæteris apostolis, martyribus, confessoribus, atque virginibus; obtineantque tibi (*vel* vobis) sancti quorum quæris (*vel* quæritis) suffragia cum omnibus sanctis, iuxta desideria et prosperitatem, remissionemque omnium peccatorum, ac vitam æternam. Per eundem Dominum.

Deinde communicentur, et ita recedant in nomine Domini.

Sciendum est quod quotidie per Adventum Domini (quando chorus non regitur) usque ad vigiliam Nativitatis Domini, et ab octavis Epiphaniæ usque ad quartam feriam ante Pascha, et a crastino Sanctæ Trinitatis usque ad Adventum Domini,

ante Tertiam dicitur Missa in capitulo pro fidelibus defunctis cum diacono et subdiacono, albis cum amictibus indutis tantum; nisi præcedente die festum duplex vel octava cum regimine chori contigerit; tunc enim nulla erit Missa pro defunctis in capitulo; et nisi quando corpus adest præsens, et etiam in anniversariis episcoporum: tunc enim ad altare authenticum aliquando dicitur Missa, aliquando ad alia altaria, juxta quæ corpora eorum requiescunt humata. Item, nulla feria in Paschali tempore dicitur Missa capitularis pro defunctis, nisi fuerit corpus præsens vel anniversarium vel aliquod trigitale.

Officium.

REQUIEM æternam dona eis, Domine: et lux perpétua luceat eis.

Ps. 64 Te decet hymnus, Deus, in Sion: et tibi reddetur votum in Hierusalem; exaudi orationem meam: ad te omnis caro veniet.

Nota, quod ad quamlibet Missam quæ pro corpore præsentis celebratur, cujuscunque fuerit, nisi pro rege vel regina vel alio magno domino, quinque dicuntur Orationes.

Prima Oratio. Omnipotens sempiternus Deus, misericordiam tuam supplices deprecamur; ut animam famuli.

Secunda Oratio. Deus, qui inter apostolicos.

Tertia Oratio. Deus, veniæ largitor.

Quarta Oratio. Omnipotens et misericors Deus, unica salus mortalium.

Quinta Oratio. Fidelium Deus omnium.

Infra trigitale, quinque dicuntur Orationes.

Prima Oratio. Deus, cui proprium est misereri minor.

Et cæteræ Orationes ut supra pro corpore præsentis.

Item, in tricesima die omnes Orationes dicuntur ut infra trigintale.

In omnibus anniversariis quinque dicuntur Orationes.

Prima Oratio. Deus indulgentiárum.

Cæteræ ut supra pro corpore præsentí.

¹In anniversariis tamen simplicibus cujuscunque canonici vel cujuscunque alterius, Oratio sic pronuncietur, Deus, indulgentiárum Dómine, da ánimæ fámuli.¹

Si Missa pro corpore præsentí vel anniversarium cujuscunque fuerit, infra trigintale celebretur,

Prima Oratio pro corpore præsentí vel anniversario dicitur.

Secunda, pro trigintali, Oratio. Deus, cui proprium minor.

Tertia. Deus, qui inter apostólicos.

Quarta. Deus, véniæ largítor.

Quinta. Fidélium.

²Quando autem dicitur Missa ferialis in capitulo pro defunctis, tres dicuntur Orationes.

Prima. Deus, qui inter apostólicos.

Secunda. Deus, véniæ largítor.

Tertia. Fidélium.²

Quandocunque corpus est præsens, et in anniversariis episcoporum et decanorum ecclesiæ, postquam executor officii in inceptione Missæ altare thurificaverit, diaconus cum thuribulo accedat et corpus illud in feretro vel in tumba incenset; similiter ante Evangelium dum Tractus canitur, incensato prius altari, et tertio postquam sacerdos sacrificium ante lotionem loco suo dispositum thurificaverit, idem diaconus thurificet sicut prius; non circumeundo corpus in feretro vel tumbam, sed ex utraque parte utraque vice, incipiendo a capite, semper tamen thurifican-

do. Nunquam enim thurificatur corpus ad Placébo vel ad Dírige secundum usum Sarum, sed ³hic³ semper, nisi fuerit corpus regis, episcopi, comitis, vel baronis.

Quotidie ante diem sepulturæ pro corpore præsentí, cujuscunque fuerit, dicitur ista Oratio.

DEUS, cui proprium est miseréri semper et párcere, te súpplíces deprecámur pro ánimæ fámuli tui quam hódie de hoc sǽculo migráre jussísti; ut non tradas eam in manus inimíci, nec obliviscáris in finem; sed júbeas illam ab ángelis sanctis suscipi, atque ad regiónem vivórum perdúci; et quia in te sperávit et crédidit, sanctórum tuórum mereátur societáte lætári. Per.

Pro corpore præsentí et in anniversariis et trigintalibus episcoporum et in die animarum tantum,

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli: ad Thessalonicenses. I c. 4

FRATRES, Nólumus vos ignoráre de dormiéntibus, ut non contristémíni, sicut et cæteri qui spem non habent. Si enim crédimus quod Jesus mórtuus est et resurréxit: ita et Deus eos qui dormiérunt per Jesum, addúcet cum eo. Hoc enim vobis dícimur in verbo Dómini; quia nos qui vívimus, qui resídui sumus, in advéntu Dómini non præveniémus eos qui dormiérunt. Quóniam ipse Dóminus in jussu et in voce archángeli et in tuba Dei descéndet de cœlo: et mórtui qui in Christo sunt resúrgent primi. Deínde nos qui vívimus, qui relínquimur, simul rapiémur cum illis in núbibus óbviám Christo in áëra, et sic semper cum Dómino érimus. Itaque consolámini ínvicem in verbis istis.

¹non habent 92. 4L. 15. 57.

²non habent 92. 4L. 15. 57.

³hic.—92. 94. hoc.—97. 13. 26. ad missam.—15. 57.

In anniversariis et trigintalibus aliorum quorumlibet,

Lectio libri Machabæorum. 2 c. 12

IN diebus illis, Vir fortissimus Judas, collatione facta, duodecim milia dragmas argenti misit Hierosolymam, offerri ea ibi pro peccatis mortuorum, iuste et religiose de resurrectione cogitans (nisi enim eos qui ceciderant resurrecturos speraret, superfluum videretur et vanum orare pro mortuis) et quia considerabat quod hi qui cum pietate dormitionem acceperant, optimam haberent repositam gratiam. Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur.

Hæ duæ sequentes Epistolæ legantur per totum annum ad Missam quotidianam pro defunctis, alternis vicibus, per totam hebdomadam.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis Apostoli. c. 14

IN diebus illis, Audivi vocem de cælo, dicentem mihi; Scribe. Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Amodo enim jam dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis: opera enim illorum sequuntur illos.

Ad Corinthios. 1 c. 15

FRATRES, Christus resurrexit a mortuis primitiæ dormientium, quoniam quidem per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur. Unusquisque autem in suo ordine.

¹Quandocunque corpus adest præsens, cujuscunque fuerit, et in omnibus Missis pro episcopis, dicitur a tribus clericis de secunda forma, habitu non mutato, ad caput defuncti si adest; sin autem ad gradum chori,¹

Gradale. Ps. 22 Si ambulem in medio umbræ mortis, non timebo mala: quoniam tu mecum es, Domine.

¶ Virga tua et baculus tuus: ipsa me consolata sunt.

Et idem Gradale semper incipiatur et suus Versus percantetur a tribus clericis de secunda forma, habitu non mutato, ad caput defuncti si adest; sin autem ad gradum chori. In omnibus aliis Missis pro defunctis² dicatur sequens Gradale a toto choro simul interim sedente; nisi in die animarum.²

Gradale. Réquiem æternam dona eis, Domine: et lux perpétua luceat eis.

¶ Ps. 24 Animæ eorum in bonis demorentur: et semen eorum hereditet terram.

Ita quod idem incipiatur, et suus Versus percantetur a tribus clericis de secunda forma, habitu non mutato; quandocunque corpus adest præsens ad caput defuncti tantum; sin autem, ad gradum chori; et in die animarum in pulpito. Alias, illud idem Gradale, Réquiem æternam et suus ¶ Animæ eorum in bonis quotiescunque cantantur in anniversariis et trigintalibus et in Missis ferialibus pro defunctis, post eorum inceptionem a toto choro interim sedente, absque neuma in fine percantentur.

Quandocunque corpus adest præsens, et in omnibus Missis pro episcopis defunc-

¹In omnibus Missis pro defunctis Episcopis, semper dicitur.—92. 4L. 15. 57.

Vide etiam *Defensorium Directorii* apud Maskell. Monumenta Ritualia Tom. ii. pp. 340, 341; "Item illa Rubrica est falsa quæ scribitur in novellis Missalibus, 'quando corpus est præsens, dicitur Graduale Si ambulem,' quod nunquam dicitur nisi in Missis pro episcopis tantum."

²non habent 92. 4L. 15. 57.

tis, dicatur Tractus, Sicut cervus *ibidem* ubi Gradale, a quatuor clericis de superiori gradu, habitu non mutato, nequaquam ut in aliis Tractibus alternatim sedentibus, sed interim continue stantibus ad caput corporis, quod præsens fuerit, vel episcopi defuncti si adest; sin autem, ad gradum chori, quousque finierint ipsum Tractum; ita quod omnes illi quatuor clerici, simul primum Versum incipiant, quem duo ex parte chori principalis prosequantur; sequens Versus ab aliis duobus ex altera parte cantetur; et sic alternis vicibus singuli Versus totius Tractus ab illis quatuor dicuntur, choro simul interim sedente; ita quidem ut omnes simul ipsum Tractum terminent.

Tractus. Ps. 41 Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum: ita desiderat ánima mea ad te, Deus.

✠ Sitívit ánima mea ad Deum vivum: quando véniam et apparébo ante fáciem ¹Dei mei.¹

✠ Fuérunt mihi lácrimæ meæ panes die ac nocte: dum dícitur mihi per singulos dies, ubi est Deus tuus.

In anniversariis et ²trigintalibus² et in omnibus aliis Missis pro defunctis, dicitur sequens Tractus De profúndis a toto choro alternatim simul interim sedente cum cantu in Graduali super hoc notato, nisi in die animarum tantum, tunc enim dicitur cum eodem cantu quo in Dominica lxx, a quatuor clericis de superiori Gradu, habitu non mutato, ad gradum chori, supradicto modo quo scilicet Tractum Sicut cervus.

Tractus. Ps. 129 De profúndis clamávi ad te, Dómine: Dómine, exáudi vocem meam.

¹ Domini.—92. 94.

² trigesimis.—94. 97. 98. 13.

³ vocem deprecationis meæ.—57. V.

✠ Fiant aures tuæ intendéntes: ³in oratió-nem servi tui.³

✠ Si iniquitátes observáveris, Dómine: Dómine, quis sustinébit?

✠ Quia apud te propitiátio est: et propter legem tuam sustinui te, Dómine.

Pro corpore præsenti et in omnibus anniversariis et trigintalibus episcoporum, et in die animarum, similiter in dominicis et in secundis feriis quando dicitur missa ferialiter in capitulo vel alibi, dicitur sequens

Evangelium: secundum Johannem. c. 11

IN illo témpore, Dixit Martha ad Jesum; Dómine, si fuísses hic, frater meus non fuíisset mórtuus. Sed et nunc scio, quia quæcúnque popósceris a Deo, dabit tibi Deus. Dixit illi Jesus; Resúrget frater tuus. Dixit ei Martha; Scio, quia resúrget in resurrectione, in novíssimo die. Dixit ei Jesus; Ego sum resurréctio et vita. Qui credit in me, étiamsi mórtuus fúerit vivet. Et omnis qui vivit et credit in me, non moriétur in ætérnum. Credis hoc? Ait illi; Utique, Dómine. Ego crédidi, quia tu es Christus Fílius Dei vivi qui in hunc mundum venísti.

Feria tertia: secundum Johannem. c. 6

IN illo témpore, Dixit Jesus discíplis suis et turbis Judæórum; Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; et eum qui venit ad me non ejíciam foras. Quia descénderi de coelo, non ut fáciam voluntátem meam, sed voluntátem ejus qui misit me. Hæc est autem volúntas ejus qui misit me Patris: ut omne quod dedit mihi non perdam ex eo, sed resúscitem illud in novíssimo die. Hæc est enim volúntas Patris mei qui misit me: ut omnis qui videt Fílium

et credit in eum, hábeat vitam ætérnam. Et ego resuscitábo eum in novíssimo die.

Feria quarta: secundum Johannem. c. 5

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum; Amen, amen, dico vobis, quia qui verbum meum audit et credit ei qui misit me, habet vitam ætérnam, et in iudicium non venit, sed transiet a morte in vitam. Amen, amen, dico vobis, quia venit hora et nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei: et qui audierint vivent. Sicut enim Pater habet vitam in semetipso: sic dedit et Filio vitam habere in semetipso. Et potestatem dedit ei iudicium facere, quia Filius Hominis est. Nolite mirari hoc, quia venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem Filii Dei: et procedent qui bona fecerunt in resurrectionem vitæ, qui vero mala egerunt in resurrectionem iudicii.

Feria quinta: secundum Johannem. c. 5

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum; Sicut Pater suscitavit mortuos, et vivificat: sic et Filius quos vult vivificat. Neque enim Pater iudicat quemquam: sed omne iudicium dedit Filio, ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem. Qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem qui misit illum. Amen, amen, dico vobis, quia qui verbum meum audit et credit ei qui misit me, habet vitam ætérnam, et in iudicium non ¹venit¹ sed transiet a morte in vitam.

Feria sexta: secundum Johannem. c. 6

IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæórum; Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéendi. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Et panis quem ego dabo caro mea

est, pro mundi vita. Litigábant ergo Judæi, ad ínvicem dicéntes: Quómodo potest hic carnem suam dare nobis ad manducándum? Dixit ergo eis Jesus: Amen, amen, dico vobis: nisi manducavéritis carnem Filii Hóminis, et bibéritis ejus sanguínem, non habébitis vitam in vobis. Qui mánducat meam carnem, et bibit meum sanguínem, habet vitam ætérnam. Et ego resuscitábo eum in novíssimo die.

Sabbato: secundum Johannem. c. 6

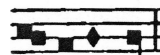
IN illo témpore, Dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæórum; Amen, amen, dico vobis: nisi manducavéritis carnem Filii Hóminis, et bibéritis ejus sanguínem, non habébitis vitam in vobis. Qui mánducat meam carnem, et bibit meum sanguínem, habet vitam ætérnam. Et ego resuscitábo eum in novíssimo die.

Offertorium. Dómine Jesu Christe, rex glóriæ, libera ánimas ómnium fidélium defunctorum de manu inférni et de profúndo lacu: libera eas de ore leónis, ne absórbeat eas tártarus: ne cadant in obscura tenebrárum loca: sed signifer sanctus Míchael repræséntet eas in lucem sanctam: quam olim Abrahæ promisisti et sémini ejus.

Notandum est, quod quodocunque corpus adest præsens, et in omnibus anniversariis et trigintalibus, post ablutionem manuum, incipiat sacerdos junctis manibus in medio altaris.

Hos-ti-as et pre-ces tibi, Domine,

of-fe-ri-mus.

Chorus respondeat.

¹veniet.—97. 98 13.

Tu súscipe pro animábus illis quarum hódie memóriam ágimus: fac eas, Dómine, de morte transíre ad vitam.

Et interim dicat sacerdos privatim.

In spíritu humilitátis. more solito.

Deinde ¹conversus ad populum¹ dicat similiter privatim.

ORATE, fratres et soróres pro fidélibus defúntis.

Chorus respondeat cantando Versum.

RÉQUIEM ætérnam dona eis, Dómine: et lux perpétua lúceat eis. Quam olim Abrahæ promísisti et sémini ejus.

In omnibus vero aliis Missis pro defunctis quæ ferialiter dicuntur, nec quando ultimo ante pascha completur officium mortuorum, nec etiam in die animarum dicitur.

In die animarum tantum: Offertorium.

O pie Deus, qui primam hominem ad æternam gloriam revocasti: pastor bone, qui ovem perditam pio humero ad ovile reportasti: juste judex, dum veneris judicare, libera de morte animas eorum quas redemisti, ne tradas bestiis animas confidentes tibi: ne derelinquas eas in finem.

Ante diem sepulturæ: Secreta.

SÚSCIPE, quæsumus, Domine, misericors Pater, oblationem quam tibi offerimus pro anima famuli tui **N.** quam hodie de carnali corruptione liberasti: et concede, ut ab omnibus humanæ conditionis excessibus his remediis expietur; et

in requie sempiterna diem resurrectionis præstoletur. Per.

In omnibus Missis pro corpore præsentis et in omnibus anniversariis et trigintalibus, et in die animarum, et quando ultimo fit servitium mortuorum ante Pascha, dicitur hæc Communio.

Pro quorum memoria corpus Christi sumitur, dona eis, Domine, requiem sempiternam.

¶ Et lux perpetua luceat eis. Pro quorum memoria sanguis Christi sumitur, dona eis, Domine, requiem sempiternam.

In omnibus aliis Missis pro defunctis dicitur hæc Communio.

Lux æterna lúceat eis, Dómine: cum sanctis tuis in ætérnum, quia pius es.

²*cum Versu*

Réquiem ætérnam dona eis, Dómine: et lux perpétua lúceat eis.

et cum repetitione.

Cum sanctis tuis in ætérnum, quia pius es.

Secundum omnes libros Sarum Ecclesiæ.²

Ante diem sepulturæ: Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut animam famuli tui **N.** ab angelis lucis susceptam in præparata habitacula deduci facias beatorum. Per Dominum.³

In die sepulturæ, cujuscunque corpus fuerit, dicitur ista Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, misericordiam tuam supplices deprecamur,

¹non habent 92. 94. 4L. 15. 57.

²non habent 92. 4L. 15. 57.

³Nota, quod in anniversariis simplicis cujuscunque canonici vel cujuscunque alterius dicantur Orationes quæ in anniversariis episcoporum; Epistola Vir fortissimus Judas, Gradale Requiem æternam, Versus Animæ eorum a toto choro dicitur, Tractus De profundis similiter a toto choro cantetur, Evangelium vero prout supra in feriis prænotatis. Nota etiam, quod quando dicitur Missa mortuorum ferialiter, Gradale per cantorem inchoetur et a toto choro interim sedente cum suo versu absque neuma percantetur, similiter et Tractus De profundis cum cantu abbreviato. Et sciendum est quod hæc missa quæ ferialiter in capitulo dicitur pro fidelibus defunctis, generaliter habet dici etiam ante Pascha quando completur Officium mortuorum, ac etiam in die animarum.—4L 15. 57.

ut animam famuli tui cujus corpori debitum sepulturæ officium persolvimus, in sinum Abrahæ patriarchæ tui jubeas collocari; ut cum dies agnitionis tuæ advenerit, inter sanctos et electos tuos eum resuscitari præcipias. Per Dominum.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, pro anima famuli tui hostiam quam Deo Patri obtulisti pro nobis benigne; et quia causa hominum descendisti de cœlis, te redeunte, sanctorum tuorum mereatur adjungi consortiis. Per te, Salvator mundi, qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut anima famuli tui cujus corpori hodie officia humanitatis exhibemus, his sacrificiis expiata, salvationis tuæ perpetuo munere gratuletur. Per Dominum.

In die trigintali.

Oratio.

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere, propitiare animæ famuli tui, et omnia peccata ejus dimitte, ut mortis vinculis absolutus, transire mereatur ad vitam. Per Dóminum.

Secreta.

INTUERE, quæsumus, omnipotens æterne Deus, et placatus suscipere dignare hoc sacrificium quod tibi offerimus pro anima famuli tui; et concede illi pacem perpetuam et requiem sempiternam. Per Dominum.

Postcommunio.

PROSIT, quæsumus, Domine, animæ famuli tui divini celebratio sacramenti; ut ejus in quo speravit et credidit, æternum capiat, te miserante, consortium. Qui tecum.

In anniversariis.

Oratio.

DEUS indulgentiarum Dómine, da animæ famuli tui, cujus anniversarium depositionis diem commemoramus, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, luminis claritatem. Per Dóminum.

Secreta.

PROPITIARE, quæsumus, Dómine, supplicationibus nostris pro anima famuli tui, cujus hódie ánnua dies ágitur; pro qua tibi offerimus sacrificium laudis, ut eam sanctorum tuorum consórtio sociare digneris. Per Dóminum.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Dómine, ut anima famuli tui, cujus anniversarium depositionis diem recolimus, his purgata sacrificiis indulgentiam pariter et requiem capiat sempiternam. Per Dóminum.

Pro episcopis.

Oratio.

DEUS, qui inter apostólicos sacerdotes famulos tuos pontificáli fecisti dignitate censeri, præsta, quæsumus, ut quorum vicem ad horam gerébant in terris, eorum perpétuo consórtio læténtur in cœlis. Per.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, oblationem nostræ servitutis pro animabus famulorum tuorum pontificum, supplicantes ut cum præsulibus apostolicæ dignitatis quorum sunt executi officium habere mereantur sempiternæ beatitudinis portionem. Per.

Postcommunio.

PROFICIAT, quæsumus, Domine, animabus famulorum tuorum pontificum divini celebratio mysterii; ut quos in terris positos hujus muneris dispensatores esse fecisti, inter electos antistites eos ju-beas connumerari. Per Dominum.

Pro fratribus et sororibus.

Oratio.

DEUS, vénia largitor et humánæ salutis 'amátor,¹ quæsumus cleméntiam tuam, ut nostrárum congregatiónum fratres et soróres qui ex hoc sæculo transiérunt, intercedénte beata María semper vírgine et beáto Michaële archángelo cum ómnibus sanctis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas. Per Dóminum.

Secreta.

DEUS, cujus misericórdiæ non est númerus, súscipe propítius preces humilitátis nostræ; et animábus fratrum et sorórum nostrárum congregatiónum quibus tui nóminis dedisti confessiόnem, per hæc sacraménta salutis nostræ cunctórum remissiόnem tríbue peccatórum. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens et misericors Deus, ut ánimæ fratrum et sorórum nostrárum congregatiónum pro quibus hoc sacrificium laudis tuæ obtúlimus majestáti, per hujus sacraménti virtútem a peccátis ómnibus expiátæ, lucis perpétuæ, te miseránte, recípiant beatitúdinem. Per.

Pro benefactoribus.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, única salus mortalium; te supplices exoramus pro animabus famulorum famularumque tuarum, parentum et benefactorum nostrorum, ut, intercedente beata Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis, peccatorum eis largiri digneris indulgentiam, et in novissimo die beatæ reurrectionis lætitiā. Per eundem.

Secreta.

SANCTIFICA, quæsumus, Domine, hæc fidelium omnium vitalia sacramenta, et per ea, interveniente beata Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis, concede ut hoc ipsum proficiat animabus famulorum famularumque tuarum, parentum et benefactorum nostrorum, ut ab omnibus vitiis expiátæ pabulo vitæ reficiantur æternæ. Per eundem.

Postcommunio.

AIVIFICET nos, quæsumus, Domine, salutare quo pasti sumus sacramentum; et, interveniente beata Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis, concede ut hoc ipsum proficiat animabus famulorum famularumque tuarum, parentum et benefactorum nostrorum, ad promerendam tuæ propitiationis gratiam et percipiendam futuræ resurrectionis gloriam sempiternam. Per eundem.

Pro abbate.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut anima famuli tui abbatis, quem in hoc sæculo commorantem sacris muneribus decorasti, in cœlesti sede gloriosa semper exsultet. Per.

¹ ita 15. etc. auctor.—92. 94. 97. 98. 4L. 8RM.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, hostias quas tibi pro anima famuli tui abbatis humiliter immolamus, obsecrantes misericordiam tuam, ut cui sacerdotale officium contulisti, dones et meritum. Per.

Postcommunio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut per hæc sancta mysteria, anima famuli tui abbatis in conspectu tuo clara consistat, qui tibi fideliter ministravit. Per Dominum.

Pro sacerdote.**Oratio.**

DEUS, cujus misericordiæ non est numerus, suscipe pro anima famuli tui sacerdotis preces nostras, et lucis ei lætitiæque regionem in sanctorum tuorum societate concede. Per Dominum.

Secreta.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster, ut oblationem quam tibi offerimus pro anima famuli tui sacerdotis, placatus accipias; et quem tuis altaribus servire tribuisti, ad beatorum pervenire jubeas consortium sacerdotum. Per Dominum.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, per hæc sancta mysteria, animæ famuli tui sacerdotis æternæ felicitatis consortium, cui donasti sacri altaris consequi ministerium. Per.

Pro patre et matre.**Oratio.**

DEUS, qui nos patrem et matrem honorare præcepisti, miserere clementer animabus patris et matris meæ, eorúmque

peccata dimitte, meque¹ eos in æternæ claritatis gaudio fac videre.¹ Per.

Secreta.

SUSCIPE, Dómine, hoc sacrificium quod tibi pro animabus patris et matris meæ offertur, eisque gaudium sempiternum in regione vivorum concede, meque cum eis felicitati sanctorum adjúge. Per Dóminum.

Postcommunio.

CELÉSTIS, Dómine, participatio sacraménti animabus patris et matris meæ réquiem et lucem obtíneat perpétuam, meque cum illis grátia tua coronet æterna. Per.

Pro quolibet defuncto.**Oratio.**

DEUS, cui soli competit medicinam præstare post mortem, tribue, quæsumus, ut anima famuli tui ab omnibus exuta peccatis, electorum tuorum societatibus aggregetur. Per.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, hanc oblationem quam tibi offerimus pro anima famuli tui, ut requiem æternam dones ei inter sanctos et electos tuos, quatenus illorum consortio et vita perfruatur æterna. Per Dominum.

Postcommunio.

ASCENDANT ad te, Domine, preces nostræ, et per hæc sancta quæ sumpsimus anima famuli tui gaudia æterna suscipiat; ut quem fecisti adoptionis participem, jubeas hereditatis tuæ esse consortium. Per.

¹ cum illis in æternæ claritatis gaudio fac vivere.—26. 57.

Pro amico defuncto.

Oratio.

ADJUA nos, Deus salutaris noster, et, beatissimæ Dei genitricis semperque virginis Mariæ precibus exoratus, animam famuli tui in beatitudinem sempiternæ lucis constitue. Per.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, hostias placationis et laudis quas in honore beatæ Dei genitricis Mariæ nomini tuo consecrandas offerimus, et pro requie famuli tui tibi suppliciter imploramus. Per.

Postcommunio.

ASCENDANT ad te, Domine, preces nostræ, et anima famuli tui gaudia æterna ¹suscipiat;¹ et quem fecisti adoptionis participem, intercedente beatæ Dei genitrice Maria, jubeas hereditatis tuæ esse consortem. Per eundem.

Pro defuncto morte prævento.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, in cuius potestate humana conditio consistit; animam famuli tui, quæsumus, ab omnibus absolve peccatis, ut pœnitentiæ fructum quem voluntas ejus optavit, præventus morte non perdat. Per.

Secreta.

SATISFACIAT tibi Domine, quæsumus, pro anima famuli tui sacrificii præsentis oblatio, et peccatorum veniam quam quæsit inveniat, et quod officio vocis implere non potuit, desiderata pœnitentiæ fructum, te largiente, ²perficiat.² Per.

¹possideat.—92. 4L. 15. 57.

²percipiat.—92. 94. 97. 98. 4L.

³ita 15. etc. thronum.—92. 4L. 8RM. 57.

Postcommunio.

DEUS, a quo præstatur humanis cordibus omne quod bonum est, tribue per hæc sancta quæ sumpsimus, ut sicut animæ famuli tui pœnitentiam velle donasti, sic indulgentiam tribuas miseratus optatam. Per Dominum.

Pro masculis familiaribus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, cui nunquam sine spe misericordiæ supplicatur; propitiare animabus famulorum tuorum, ut qui de hac vita in tui nominis confessione decesserunt, sanctorum tuorum numero facias aggregari. Per Dominum.

Secreta.

PROPITIARE, quæsumus, Domine, animabus famulorum tuorum pro quibus hostias tibi placationis offerimus; et quia in hac luce in fide manserunt catholica, in futura eis vita misericordissima retributio condonetur. Per Dominum.

Postcommunio.

HÆC nos communio, Domine, purget a crimine, et animabus famulorum tuorum cœlestis gaudii tribuat consortium; ut ante ³tribunal³ gloriæ Christi tui segregati cum dextris nihil commune habeant cum sinistris. Per eundem.

Pro feminis familiaribus.

Oratio.

QUÆSUMUS, Domine, pro tua pietate miserere animabus famularum tuarum, et a contagiis mortalitatis exutas in æternæ salvationis partem restitue. Per Dominum.

Secreta.

HIS sacrificiis, Domine, animæ famularum tuarum a peccatis omnibus exuantur, sine quibus a culpa nemo liber¹ existit;¹ ²et præsta,² ut per hæc piæ placationis officia, perpetuam misericordiam consequantur. Per Dominum.

Postcommunio.

INVENIANT, quæsumus, Domine, animæ famularum tuarum lucis æternæ consortium, cujus perpetuæ misericordiæ consecutæ sunt sacramentum. Per Dominum.

Pro femina defuncta.**Oratio.**

MAJESTATEM tuam, quæsumus, Domine, suppliciter deprecamur, ut anima famulæ tuæ ab omnibus quæ humanitus commisit exuta, in tuorum censeatur sorte iustorum. Per Dominum.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, humili supplicatione deferimus, deprecantes majestatem tuam, ut anima famulæ tuæ per hæc piæ placationis officia pervenire mereatur ad requiem sempiternam. Per Dominum.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, animæ famulæ tuæ misericordiam sempiternam; ut eam mortalibus nexibus expeditam lux æterna possideat. Per Dominum.

Pro trigintilibus.**Oratio.**

INCLINA, Domine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericordiam

tuam supplices deprecamur; ut animas famulorum famularumque tuarum, quas de hoc sæculo migrare jussisti, in pacis ac lucis regione constituas, et sanctorum tuorum jubeas esse consortes. Per Dominum.

Secreta.

ANIMAS famulorum famularumque tuarum, quæsumus, Domine, ab omnibus vitiis conditionis humanæ hæc absolvat oblatio; quæ etiam totius mundi tulit immolata peccatum. Per Dominum.

Postcommunio.

ANNUE nobis, Domine, per hoc sacrificium quod sumpsimus, ut animæ famulorum famularumque tuarum remissionem quam semper optaverunt, mereantur percipere delictorum. Per Dominum nostrum.

Pro benefactoribus.**Oratio.**

MISERERE, quæsumus, Domine, animabus omnium benefactorum nostrorum defunctorum; et pro beneficiis quæ nobis largiti sunt in terris, præmia æterna consequantur in coelis. Per Dominum.

Secreta.

PLACEAT tibi, Domine, sacrificii præsentis oblatio, pro nostra omniumque benefactorum nostrorum salute; quorum quarumque memoriam speciali affectu recolimus, omnibusque Christianis vivis ac defunctis miserere propitius. Per Dominum.

Postcommunio.

SUMPTA sacramenta, Domine, nos absolvant a vinculis peccatorum, et animabus omnium benefactorum nostrorum defunctorum consortia obtineant spirituum beatorum. Per Dominum.

¹ existit.—98. 4L. 13. 15.

² non habent 92. 94. 97. 98.

Pro quiescentibus in cimiterio.

Oratio.

DEUS, in cuius miseratione animæ fidelium requiescunt; animabus famulorum famularumque tuarum omnium, hic et ubique in Christo quiescentium, da propitius veniam peccatorum, ut a cunctis reatibus absoluti, tecum sine fine lætentur. Per Dominum.

Secreta.

PRO animabus famulorum famularumque tuarum omnium, hic et ubique in Christo quiescentium, hostiam, Domine, suscipe benignus oblatam: ut hoc sacrificio singulari vinculis horrendæ mortis exutæ vitam invenire mereantur æternam. Per eundem.

Postcommunio.

DEUS, fidelium lumen animarum, adesto propitius invocationibus nostris, et da famulis et famulabus tua quorum corpora hic et ubique in Christo requiescunt, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, luminis claritatem. Per eundem.

Pro quibus orare tenemur.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, Domine Deus noster, ut anima famulorum famularumque tuarum, quorum quarumque commemorationem speciali devotione agimus, et pro quibus orare jussi et debitores sumus, atque omnium benefactorum nostrorum ac omnium consanguineorum et familiarium nostrorum cunctorumque fidelium in sinibus sanctorum tuorum requiescant, moxque ex mortuis resuscitati tibi placeant in regione vivorum. Per.

Secreta.

HÆC munera, quæsumus, Domine, quæ oculis tuæ majestatis offerimus, animabus famulorum famularumque tuarum, quorum quarumque commemorationem speciali devotione agimus et pro quibus orare jussi et debitores sumus, atque omnium benefactorum nostrorum necnon consanguineorum nostrorum ac familiarium nostrorum cunctorumque fidelium salutaria esse concede; ut tua pietate vinculis horrendæ mortis exutæ, æternæ beatitudinis mereantur esse participes. Per.

Postcommunio.

DEUS, qui inæstimabili misericordia animas mortalium ab angustiis transfers ad requiem; propitiare supplicationibus nostris pro animabus famulorum famularumque tuarum quorum quarumque commemorationem speciali devotione agimus, et pro quibus orare jussi et debitores sumus, et omnium benefactorum nostrorum, necnon consanguineorum ac familiarium nostrorum cunctorumque fidelium; ut eas paradiso restituens in tuorum censeas sorte justorum. Per Dominum.

Pro omnibus fidelibus defunctis.

Oratio.

FIDÉLIUM, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animabus ómnium fidelium defunctorum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui.

Secreta.

HÓSTIAS, quæsumus, Dómine, quas tibi pro animabus ómnium fidelium defunctorum offerimus, propitiatus inténde; ut quibus fidei Christiánæ méritum contulisti, dones et præmium. Per Dóminum.

Postcommunio.

ANIMÁBUS, quæsumus, Dómine, ómnium fidélium defunctorum orátio proficiat supplicántium; ut eas et a peccátis ómnibus éxuas, et tuæ redemptionis fácias esse partícipes. Per Dóminum.

Oratio Generalis.

PIETATE tua, quæsumus, Domine, nostrorum solve vincula omnium delictorum; et, intercedente beata et gloriosa semperque virgine Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis, dominum papam, reges, et principes, et episcopos, et abbates, et omnem plebem illis commissam, nosque famulos tuos, atque loca nostra in omni sanctitate custodi; omnesque consanguinitate ac familiaritate vel confessione et oratione nobis junctos, seu omnem populum catholicum a vitiis omnibus purga, virtutibus illustra; pacem et salutem nobis tribue, hostes visibiles et invisibiles remove, pestem et famem repelle, inimicis nostris et amicis nostris veram caritatem atque infirmis sanitatem largire, et iter famulorum tuorum in salutis tuæ prosperitate dispone; et omnibus fidelibus vivis ac defunctis in terra viventium vitam et requiem æternam concede. Per eundem.

Secreta.

DEUS, qui singulari corporis tui hostia totius mundi solvisti delicti; hac oblatione placatus maculas peccatorum nostrorum absterge, et omnium Christianorum fidelium vivorum atque mortuorum peccata dimitte; nobisque, intercedente beata et gloriosa semperque virgine Dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis, præmia æterna largire, Salvator mundi. Qui cum Deo Patre.

Postcommunio.

SUMPTA sacramenta, quæsumus, Domine, omnia crimina nostra detergant; omnemque pravitatem et hostilem impugnationem visibilem et invisibilem, seu infirmitatem atque subitam mortem, meritis beatæ Dei genitricis semperque Virginis Mariæ et omnium sanctorum tuorum intercessione, a nobis procul repellant; et omnibus fidelibus vivis ac defunctis prosint ad veniam pro quorum quarumque tibi sunt oblata salute. Per eundem Dominum.

Oratio Generalis.

SANCTISSIMÆ Dei genitricis semperque virginis Mariæ et beatarum omnium cœlestium virtutum, sanctorum quoque patriarcharum, prophetarum, apostolorum, evangelistarum, martyrum, confessorum, atque virginum, et omnium simul sanctorum tuorum, quæsumus, omnipotens Deus, meritis ac precibus placatus, tribue nobis misericordiam tuam; et da populo tuo inviolabilem fidei firmitatem et pacem; repelle a nobis hostem et famem et pestem; da nobis in tua virtute constantiam et fortitudinem; immitte hostibus nostris formidinem et invaliditatem; retribue omnibus nobis bona facientibus, vitæ æternæ beatitudinem; da inimicis nostris et persequentibus nos recognitionem et indulgentiam; concede defunctis nostris et omnibus in Christo quiescentibus remissionem omnium peccatorum et requiem sempiternam. Per eundem.

Secreta.

IN conspectu divinæ majestatis tuæ, quæsumus, omnipotens Deus, intercedente sanctissima Dei genitrice semperque virgine Maria et beatis omnibus cœlestibus virtutibus, sanctis quoque patriarchis, prophetis, apostolis, evangeli-

stis, martyribus, confessoribus, et virginibus, atque omnibus simul sanctis tuis, oblationes nostræ et preces acceptabiles ascendant; et tua ¹propitiatione¹ veniam nobis et pacem tribue; hostem, famem, et pestem a nobis repelle; fidem, spem, et caritatem nobis largire; defensione tua nos semper protege; hostium nostrorum superbiam et virtutem contere; omnibus nobis bona facientibus gratiæ tuæ abundantiam tribue; discordantes ad pacis bona converte; defunctis nostris requiem concede, et omnibus fidelibus tuis vitam sempiternam largire. Per.

Postcommunio.

PER hujus sacramenti mysterium atque virtutem, quæsumus, Domine Deus noster omnipotens, sanctissima Dei genitrice semperque virgine Maria et beatis omnibus cœlestibus virtutibus, sanctis quoque patriarchis, prophetis, apostolis, evangelistis, martyribus, confessoribus, et virginibus, atque omnibus simul sanctis tuis intercedentibus, vitiorum nostrorum maculæ deleantur, et preces nostræ in conspectu majestatis tuæ acceptabiles inveniantur; populusque tuus a peccatis et hostibus liberetur, fidei rectitudine roboretur; hostiumque nostrorum superbia et fortitudo prosternantur; pestilentia et fames procul pellantur; bona nobis facientes gratiæ tuæ abundantia repleantur; discordantes in fraternam pacem revocentur; defuncti nostri requiem consequantur; et omnes fideles tui vitam æternam adipisci mereantur. Per eundem Dominum.

Oratio Generalis.

OMNIUM sanctorum tuorum intercessionibus, quæsumus, Domine, gratia tua nos semper protege; et Christianis

omnibus viventibus atque defunctis misericordiam ubique prætende; ut viventes ab omnibus impugnationibus sint tua opitulatione defensi, et defuncti remissionem mereantur percipere suorum omnium peccatorum. Per.

Secreta.

OBLATIONES nostras, quæsumus, Domine, propitiatus intende, et ob tuorum omnium sanctorum honorem veniam nobis nostrorum tribue peccatorum, et Christianis omnibus viventibus atque defunctis hæc præsens oblatio, et præsentis vitæ subsidia, et futuræ præmia æterna acquirat. Per Dominum.

Postcommunio.

HÆC sacrificia, Domine, quæ sumpsimus, meritis et intercessionibus omnium sanctorum tuorum, nobis ad salutem proficiant, et Christianis omnibus viventibus atque defunctis, te favente, æterna ac temporalia præmia benigne acquirant. Per Dominum.

Oratio Generalis.

OMNÍPOTENS sempitérne Deus, qui vivorum domináris simul et mortuorum, omniúmque miseréris quos tuos fide et ópere futúros esse prænúscis; te suppliciter exorámus, ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet, vel futurum jam exútos corpore suscepit, pietátis tuæ cleméntia ómnium delictórum suorum véniam et gáudia conséqui mereántur æténa. Per.

Secreta.

DEUS, cui soli cógnitus est número electórum in supérna felicitáte locándus; tribue, quæsumus, ut universó-

¹ protectione.—26. 57.

rum quos in oratione commendatos suscepimus, sive omnium fidelium, nomina beatæ prædestinationis liber ascripta retineat. Per Dominum.

Postcommunio.

PRO cœlestis convivii jocunditate gratias tibi referimus, rex et sacerdos noster, majestatem tuam humiliter rogantes, ut hæc sacrosancta corporis et sanguinis tui hostia, non sit nobis reatus ad poenam sed intercessio salutaris ad veniam; sit ablutio scelerum; sit fortitudo fragilium; sit contra omnia mundi pericula firmamentum; sit vivorum atque mortuorum fidelium remissio omnium delictorum. Per te, Salvator mundi, rex gloriæ. Qui vivis et regnas.

[Trigintale S. Gregorii.]

Si quis Trigintale sancti Gregorii celebrare disposuerit, tunc celebret tres Missas de Nativitate Domini, tres de Epiphania Domini, tres de Purificatione beatæ Mariæ, tres de Annunciatione ejusdem, tres de Resurrectione Domini, tres de Ascensione Domini, tres de Pentecoste, tres de Trinitate, tres de Assumptione beatæ Mariæ virginis, et tres de Nativitate ejusdem; ita quod istæ Missæ celebrentur infra octavas dictorum festorum sicut in prima die cum eodem Kyrie eléison, Glória in excelsis, et Credo, et Sequentia, et Præfatione, Communicantes, et Hanc igitur, Sanctus, et Agnus, sicut continentur in Canone, et cum istis Orationibus subsequenter; ita quod Orationes subsequentes cum Oratione de festo sub uno Orémus et sub uno Per Dominum dicantur. Et debent dici quotidie per annum Placébo et Dirige, cum novem Psalmis et novem Lectio-

nibus et novem Antiphonis, nisi in tempore Paschali, in quo quotidie cum tribus Lectionibus dicitur; et toties dicitur commendatio animarum; ita quod tam ad Placébo quam ad Dirige sit prima Oratio Deus summa spes, et etiam in commendatione animarum; et ad Missam de die dicitur prædicta Oratio ab eo qui Missam celebrat, per totum annum.

Oratio.

DEUS, summa spes nostræ redemptionis, qui in terra promissionis ante omnes terras nasci elegisti, mortemque ibidem sustinuisti; libera propitius animam famuli tui **N.** de manibus dæmonum, et eandem terram de potestate paganorum; ut populus qui in te non credit, per virtutem tuam emendationem habeat, et illis omnibus qui in te confidunt, ¹pro tua magna pietate succurre. ¹Qui cum Deo Patre et Spiritu.

Secreta.

OMNIPOTENS ²sempiterne² Deus, redemptor animarum salvandarum et pretium redemptionis generis humani; miserere clementer animæ famuli tui **N.**; et quicquid in eo vitiorum, fallente diabolus et propria iniquitate, ³contraxit, tu pius et misericors abluas indulgendo; et terram quam sanguine proprio tuo dedicasti, de manibus inimicorum crucis eripias, vota filiorum Israel ad ejus liberationem instantium in viam salutis æternæ misericorditer dirigendo. Qui vivis et regnas.

Postcommunio.

DEUS, cujus misericordiæ non est numerus, cui soli competit medicinam præstare post mortem, qui es vita viventium, spes morientium, et salus omnium

¹per tuam magnam succurre pietatem—4L. 15. 57.

²et misericors.—94.

³seu fragilitate.—94.

in te sperantium, qui terram hereditatis tuæ per peccata filiorum Esau pollutant pretioso sanguine tuo dignatus es consecrare; tu animam famuli tui **N.** per huius virtutem sacramenti a peccatis omnibus exuas, et a pœnis quas pro his meretur eripias; et populum incredulum ac rebellem per gratiam tuam facias peculiarem; illisque omnibus qui in tua misericordia confidunt manum auxilii tui piissime largiendo. Qui vivis et regnas cum Deo.

Prosa pro defunctis qui voluerit.

DIES iræ, dies illa
 solvet sæclum in favilla,
 teste David cum Sibylla.
 Quantus tremor est futurus
 quando iudex est venturus,
 cuncta stricte discussurus!
 Tuba mirum spargens sonum
 per sepulcra regionum,
 coget omnes ante thronum.
 Mors stupebit et natura
 cum resurget creatura
 iudicanti responsura.
 Liber scriptus proferetur,
 in quo totum continetur,
 unde mundus iudicetur.
 Iudex ergo cum sedebit,
 quidquid latet apparebit,
 nil inultum remanebit.
 Quid sum miser tunc dicturus?
 quem patronum rogaturus?
 dum vix justus sit securus.
 Rex tremendæ majestatis,
 qui salvandos salvas gratis,
 salva me, fons pietatis.
 Recordare, Jesu pie,
 quod sum causa tuæ viæ,
 ne me perdas illa die.
 Quærens me, sedisti lassus;
 redemisti crucem passus;
 tantus labor non sit cassus.

Juste iudex ultionis,
 donum fac remissionis
 ante diem rationis.
 Ingemisco tanquam reus,
 culpa rubet vultus meus;
 supplicanti parce, Deus.
 Qui Mariam absolvisti,
 et latronem exaudisti;
 mihi quoque spem dedisti.
 Preces meæ non sunt dignæ,
 sed tu, bone, fac benigne
 ne perenni cremer igne.
 Inter oves locum præsta,
 et ab hædis me sequestra,
 statuens in parte dextra.
 Confutatis maledictis,
 flammis acribus addictis,
 voca me cum benedictis.
 Oro supplex et acclinis,
 cor contritum quasi cinis,
 gere curam mei finis.
 Lacrymosa dies illa
 qua resurget ex favilla
 iudicandus homo reus;
 huic ergo parce, Deus.
 Pie Jesu Domine,
 Dona eis requiem.

Missæ pro mortalitate evitanda

quam dominus Papa Clemens fecit et constituit in collegio cum omnibus Cardinalibus, et concessit omnibus pœnitentibus, vere contritis et confessis, sequentem Missam audientibus, cclx. dies indulgentiæ. Et omnes audientes sequentem Missam debent portare in manu unam candelam ardentem dum Missam audiunt per quinque dies sequentes, et tenere eam in manu per totam Missam, genibus flexis: et eis mors subitanea nocere non poterit. Et hoc est certum et approbatum in Avinione et in partibus circumvicinis.

Officium.

RECORDARE, Domine, testamenti tui, et dic angelo percutienti, cesset jam manus tua: ut non desoletur terra: et ne perdas omnem animam vivam.

In tempore Paschali, Allelúya.

Ps. 79 Qui regis Israel intēde: qui dedúcis velut ovem Joseph.

Glória Patri.

Oratio.

DEUS, qui non vis mortem, sed poenitentiam desideras peccatorum, populum tuum, quæsumus, ad te converte propitius; ut dum tibi devotus ¹existit, ¹iracundiæ tuæ ab eo flagella ²clementer² amoveas. Per Dominum.

Lectio libri Regum. 2 Reg. 24

IN diébus illis, Immisit Dóminus pestiléntiam in Israel, de mane usque ad tempus constitútum; et mórtui sunt de pópulo a Dan usque Bersabée septuaginta míllia virórum. Cumque extendisset manum suam ángelus Dómini super Hierúsulem ut dispérderet eam, misértus est Dóminus super afflictiónem, et ait ángelo percutiénti pópulum; Súfficit; nunc cóntine manum tuam. Erat autem ángelus Dómini juxta arcam Aréuna Hiebusæi. Dixitque David ad Dóminum cum vidisset ángelum cædéntem pópulum; Ego sum qui peccávi, et ego iníqua egi: isti qui oves sunt, quid fecérunt? Vertátur, óbsecro, manus tua contra me, et contra domum patris mei. Venit autem Gad prophéta Dómini ad David in die illa, et dixit ei; Ascēde et constitue altáre Dómino in área Aréuna Hiebusæi. Et ascéndit³ juxta

sermónem Gad quem præcéperat ei Dóminus.

Gradale. Ps. 106 Misit Dóminus verbum suum et sanávit eos: et erípuit eos de interitu eórum.

℣. Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: et mirabilia ejus filiis hóminum.

Allelúya. **℣.** Salvábo pópulum meum in médio Hierúsalem: et ero eis in Deum in veritate et justítia.

Sequentia.

TUBILEMUS pia mente,
voci corde concinente,
Trinitatem collaudantes;
Patrem Prolemque precemur,
Sanctum Pneuma veneremur,
laudis melos concrepantes.
Omnes una proclamemus,
summum Deum implemurus,
misereri ut dignetur;
cor gravatur, mens languescit,
jam gens mœret et plangescit.
pestis morsum dum veretur.
Aura lædit, furit pestis,
morbus urit, nulla mœstis
spes salutis redditur;
mare fluit mixtum felle,
jam tempestas, jam procellæ,
plebs ubique premitur.
Si pro malis irascaris,
tempus est ut revertaris;
pie Jesu, miserere;
leo lustrans, oves quærit;
nisi præsis, ovis perit;
bone pastor, nos tuere.
Terra, mare, firmamenta,
quæque parent elementa,
tuo facta numine;
mare novit te calcantem,

¹ exstiterit—94. 4L. 15.

² non habent 94. 4L. 15.

³ David.—4L. 15.

dum te sentit ambulanti,
 factor fertur flumine.
 Cuncta sistunt, te iubente;
 non moventur, sed repente
 redduntur pacifica;
 toto nisu, tota cura,
 omnis laudat te factura,
 O virtus almifica.
 Auras mitte nobis lætas,
 pestes prece procul pelle,
 transfer nos ad vitæ metas,
 ne nos turbent tot procellæ.
 Olim culpa nos ligati
 respirantes cedimus,
 corde mœsto flagellati,
 tibi soli credimus.
 Lex antiqua transgressores
 conversos eripuit;
 tuæ legis abusores
 pie dum corripuit.
 Joab Abner persequente,
 et hunc armis insequente,
 prece datur venia;
 Joab vitam consecutus,
 nocte viam transit tutus,
 per mentis cacumina.
 Davidi prophético
 vita datur termino,
 pro delicto gravi;
 tersum fugit facinus,
 dum fatetur vocibus,
 inquiens, Peccavi.
 Ezechias reddit fletum,
 et peccatum est deletum,
 statim ut pœnituit;
 fletum fecit et profecit,
 sibi Deus hinc adjecit
 annos et constituit.
 Mitis Hester piæ mentis
 pro salute suæ gentis,
 Assuerum adiit;

hinc fit salus Mardochæo,
 crux æquatur Aman reo,
 qui suspensus periit.
 Virtus Judith de supernis
 diva dum illuminat,
 caput aufert Holofernīs
 et captivos liberat.
 Mater ergo summi regis,
 tibi natus Christus versus,
 Vos signavit umbra legis,
 Hester tu, Hic Assuerus.
 Virgo Natum intercede,
 ut afflictos liberet;
 salvet hos a pestis cæde,
 quos pie redemerat.
 Virgo mater, maris Stella,
 fons hortorum, Verbi cella,
 ne nos pestis aut procella
 peccatores obruant.
 Eia, mater, terge fletum,
 tempestatis tolle fretum,
 cor mœstorum redde lætum,
 jam preces subveniant.
 Proles parcit si peroras,
 mater ergo rumpe moras;
 posce tuum Filium;
 aura fœda rumpens pestis
 simul cadant, confer mœstis
 salutis auxilium.
 Nostros tuus ipse Natus
 tollat pœnas et reatus,
 nobis præstans consolamen,
 Sui regni sempiterni,
 ubi cives sunt superni,
 personemus omnes, Amen.

Secundum Lucam. c. 4

IN illo tēpore, Surgens Jesus de sy-
 nagóga, introívit in domum Simónis.
 Socrus autem Simónis tenebátur magnis
 fébribus, et rogavérunt illum pro ea. Et
 stans super illam imperávit febri: et dimí-

sit illam. Et continuo surgens ministrabat illis. Cum sol autem occidisset, omnes qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum. At ille singulis manus imponens, curabat eos. Exibant autem dæmonia a multis, clamantia et dicentia; quia tu es Filius Dei. Et increpans non sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse Christum. Facta autem die, egressus ibat in desertum locum; et turbæ requirebant eum, et venerunt usque ad ipsum. Et detinebant eum, ne discederet ab eis. Quibus ille ait; Quia et aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei: quia ideo missus sum. Et erat prædicans in synagogis Galilææ.

Offertorium. Num. 16 Stetit pontifex inter mortuos et viventes, habens thuribulum aureum in manu sua: et offerens incensi sacrificium placavit iram Domini, et cessavit plaga a domo et a populo Israel.

In tempore Paschali, Alleluya.

Secreta.

SUBVENIAT, Domine, quæsumus, plebi tuæ sacrificii præsentis operatio, quæ nos ab erroribus et terroribus universis potenter absolvat; et a totius custodiat et defendat perditionis incursu. Per.

Communio. Luc. 6 Multitudo languentium et qui vexabantur a spiritibus immundis veniebunt ad Jesum: quia virtus de illo exibat et sanabat omnes.

Postcommunio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster, et, intercedente beata Dei genitrice Maria, populum tuum ab iracundiæ tuæ horribilibus liberum, et in misericordia tua fac tua largitate securum. Per Dominum.

Istud Evangelium compositum fuit per Johannem Papam xxii. apud Avinionem tertio die ante decessum suum; pro quo

concessit omnibus illud dicentibus vel audientibus, vere confessis et contritis, trecentos dies indulgentiæ.

**Passio Domini nostri Jesu Christi
secundum Johannem. c. 19**

IN illo tempore, Apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit eum. Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt super caput ejus, et veste purpurea circumdederunt eum, et veniebant ad eum et dicebant; Ave, rex Judæorum. Et dabant ei alapas, expuentes in eum. Et acceperunt arundinem, et percutiebant caput ejus. Susceperunt autem milites Jesum, et bajulans sibi crucem, exivit in illum locum qui dicitur Calvariæ, et ibi crucifixerunt eum. Et cum eo alios duos, hinc et inde, medium autem Jesum. Postea autem sciens Jesus omnia quæ ventura erant, dixit; Sitio. Illi autem spongiam plenam aceto hysopo circumponentes, obtulerunt ori ejus. Et cum gustasset, noluit bibere, sed dixit; Consummatum est. Et inclinato capite, emisit spiritum. Et statim terra contrémuit, et sol obscuratus est, et velum templi scissum est, et petra scissæ sunt, et monimenta aperta sunt; et qui dormierant surrexerunt. Quæ cum vidisset centurio, dixit; Vere Filius Dei erat iste. Tandem unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua. Et qui ista vidit, testimonium perhibuit; et scimus quia verum est testimonium ejus.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu.

Orémus.

DOMINE Jesu Christe, qui manus tuas et pedes tuos et totum corpus tuum pro nobis peccatoribus in ligno crucis posuisti, et coronam spinarum a Judæis in despectu tui sacratissimi corporis super caput tuum impositum sustinui-

sti, et quinque vulnera pro nobis peccatoribus in crucis patibulo passus fuisti, et nos de sacro sanguine tuo redemisti; da nobis, quæsumus, Domine, hodie et quotidie usum pœnitentiæ, abstinentiæ,

et patientiæ, humilitatis, castitatis, lumen, sensum, et intellectum, veram scientiam usque in finem. Per te, Jesu Christe, salvator mundi, rex gloriæ. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis.

MISSA PRO ITINERANTIBUS

de sanctis tribus Regibus Coloniæ.

Officium, Epistolæ, Gradale, Alleluya, Evangelium, Offertorium et Communio, ut in Epiphania Domini, cum his Orationibus.

Deus, qui tres magos orientales, Jaspas, Melchior, et Baltasar, ad tua cunabula, ut te mysticis venerarentur muneribus, sine impedimento, stella duce duxisti; concede propitius, ut per horum trium regum pias intercessionem et merita, famulo tuo **N.** et famulis tuis tribuas, ut in itinere quo ituri sunt, celebritate (celeritate?), lætitia, gratia, et pace; te ipso sole vero, vera stella, vera luminis luce, ad loca destinata in pace et salute, et negotio bene peracto, cum omni prosperitate sani et salvi redire valeant. Qui vivis et regnas.

Suscipe, clementissime Deus, oblationes quas in tui veneratione et beatorum trium regum et magorum tuorum, Jaspas, Melchior, et Baltasar solemnitate commemoratione, tibi vivo et vero Deo offerimus; ut per hæc sancta sacrificia et eorum gloriosa suffragia, ab omnibus inimicorum nostrorum insidiis nos libe-

res, et a cunctis hujus mundi periculis eripias, et ad gaudia sempiterna perducas. Per Dominum.

Postcommunio.

Sanctorum trium regum et magorum tuorum, Jaspas, Melchior et Baltasar, quæsumus, Domine, intercessio gloriosa nos protegat ubique et adjuvet; ac per hæc sancta quæ sumpsimus sacramenta, a peccatorum nostrorum vinculis nos absolvat, et ab omnibus inimicis tueatur semper et muniat, et ad tuam præsentiam, te donante, perducatur. Per Dominum.

Item Missa alia, si quis habet devotionem, cum hac Oratione, et omnia alia ut supra.

Deus, illuminator omnium gentium, da populis tuis perpetua pace gaudere; et illud lumen splendidum infunde cordibus nostris quod trium magorum mentibus inspirasti, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Secreta. Suscipe, clementissime Deus.

Postcommunio. Sanctorum trium regum, ut supra.—98.

Missa de sancto Sebastiano, tempore pestis.

Officium.

GREGIE martyr Sebastiane, princeps et propagator sanctissimorum præceptorum, ecce nomen tuum in libro vitæ cœlestis ascriptum est: et memoriale tuum non derelinquetur in sæcula.

Ps. 33 Benedicam Dominum in omni tempore.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiternus Deus, qui meritis sancti Sebastiani martyris tui gloriosissimi, quandam generalem pestem epidemiæ hominibus pestiferam revocasti; præsta supplicibus tuis, ut qui pro simili peste revocanda ad ipsum sub tui confidentia confugerint, ipsis meritis et precibus ab ipsa peste epidemiæ et ab omni tribulatione liberentur. Per Dominum.

Epistola. Beatus vir qui in sapientia, **in Communi fol. 579.**

Gradale.

O sancte Sebastiane,
Christi athleta gloriosissime,
qui pro Christo reliquisti
terrenæ militiæ principatum
At suscepisti magnum supplicium
intercede pro nobis ad Dominum.

¶ O sancte Sebastiane,
Christi martyr egregie,
cujus meritis tota Lombardia
fuit liberata a peste mortifera,
libera nos ab ipsa et a maligno hoste.

Alleluya. ¶ O sancte Sebastiane,
nos trementes

¹ac flentes¹

imploramus tuum clemens auxilium
ut possimus obtinere
per te pestis mortiferæ
apud Christum remedium.

In tempore Paschali, secundum

Alleluya. ¶ O quam gloriosum est
templum tuum, beate Sebastiane,
in quo divina est promissio
et peccatorum remissio,
splendor et lux perpetua
et sine fine lætitia.

Sequentia.

OMNES una decantemus,
et martyris personemus
laudem Sebastiani;
hic a Deo est electus,
per quem morbus est ejectus
languoris pestiferi.
Nam se Christo totum vovit,
²qui vult nos hunc venerari;
Christus eum² nunc promovit
in patria coelesti.

Cunctis hic subvenit moestis,
statim est sedata pestis,
sui causa meriti;

ipsum si nunc deprecemur,
nomen quoque veneremur
martyris sanctissimi,
Morbus iste non nocebit,
sed mortiferum delebit

populum qui tenuit;
nos pro nostris tantis malis
jam absorbet pestis talis,
quam tota gens gemuit,
Sancte martyr Sebastiane,
salva nos a peste epidemiæ;
nostra gravia ob peccata
terra ista desolata

non sit, pie quæsumus;
sed nos considera,
et in nobis cessa,
pestem jam te petimus.

Ista per te gens sit tuta,
et ne noceat acuta
febris hæc in Anglia;
ex quo nostra spes est tota
in te martyr, nunc remota
sit pestis mortifera.

O sancte Sebastiane,
nostræ gentis Anglicanæ
conservator et tutor sis;
et Dominum deprecare,
ut a nobis ³revocari³
valeat vesana pestis.

Ex tua sancta prece
ne sit morbus nobis nece,
sed recedat ab hac domo;
amen, dicat omnis homo.

Evangelium.

Nisi granum frumenti. **Require in Com-
muni fol. 581.**

¹ non habet 55P.

² quem et Christus.—55P.

³ elongare.—55P.

Offertorium.

Martyr egregie,
 decus militiæ,
 athleta fidei,
 ora Natum Dei,
 ut avertet a
 nobis indigna-
 tionem suam;
 martyr suffragia
 effunde pia,
 ut epidemia
 nec sit noxia
 in hac patria
 nec in alia,
 per subsidia
 posce tua;
 nos tibi talia
 damus præconia,
¹hic prece præmia
 da nobis pia,¹
 miles eia,
 alleluya.

MISSA DE SANCTO ROCHO.

Officium.

Congratulamini omnes in Domino, diem
 beati Rochi commemorantes, in cujus com-
 memoracione lætatur Ecclesia, plebs exsultat,
 et angeli dulcia dant melodia, dicentes gloria
 tibi, Domine, qui talem virum in confessorem
 elegisti.

Psalmus. Beati immaculati in via qui ambu-
 lant in lege Domini.

(Gloria Patri.—15. 4L.)

Oratio.

Deus, qui es gloriosus in gloria sanctorum,
 et cunctis ad eorum patrocinia confugientib-
 us suæ petitionis salutarem præstas effectum,
 concede plebi tuæ ut, intercedente beato Ro-
 cho confessore tuo, quæ in ejus celebritate se
 devota exhibet, (15 *addit a*) languore epidemiæ
 quam in suo corpore pro tui nominis gloria

¹ hic prece pia, da nobis præmia.—55P.

Secreta.

SUBVENIAT nobis, Domine, tua miseri-
 cordia, intercedente beato Sebastia-
 no martyre tuo; ut ab imminentibus pec-
 catorum nostrorum periculis, te merea-
 mur protegente salvari, et suis precibus a
 peste epidemiæ, et ab omni tribulatione
 liberari. Per.

Communio. Beatus es, et bene tibi erit,
 egregie martyr Sebastiane: quia cum sanc-
 tis gaudebis et cum angelis exsultabis in
 æternum.

Postcommunio.

DA, quæsumus, Domine, populo tuo
 salutem mentis et corporis; ut, in-
 terventu beati Sebastiani martyris tui, bo-
 nis operibus inhærendo, tuo semper mu-
 nere et suorum meritorum interventione,
 a peste epidemiæ et ab omni tribulatio-
 ne mereamur, tua protectione defendi. Per
 Dominum.

passus (*sic*) est, sit liberata (libera—15), et tuo
 nomini semper sit devota. Per.

Epistola. Carissime, memor esto. (2 ad Tim.
 cap. ii. v. 8—10. cap. iii. v. 10—12.)

Gradale.

Tibi, pio sancto Rocho honor sit, et gloria,
 et deprecantes apud cœleste Numen tuis pre-
 cibus morbo epidemiæ salvos redde.

℣. Fac, quæsumus, beate confessor Christi, ut
 apud Deum preces nostras non sint vanæ, et
 nobis aeris temperiem concede, ut in fine te-
 cum in coelis congratulemur.

Alleluya. **℣.** O beate confessor Roche, quam
 magna apud Deum sunt merita tua quibus
 credimus nos a morbo (morte—15) epidemiæ
 posse liberari et aeris temperiem concedi, al-
 leluya.

Evangelium. Vigilate quia nescitis, **ut in**
Communi unius Confessoris fol. 599.

Offertorium.

Te beatum Rochum Christi confessorem exoratum facimus et preces ad te patrem nostrum dirigimus, ut tua intercessione a languoribus epidemiæ salvemur et aeris temperiem potiamur.

Præfatio.

Æterne Deus, qui imminenti Ninivitis interitum sola misericordia revocasti, quibus ut propugnator existeres cum orationis poenitentia (præsentia—15.) præstitisti, et huic populo tuo ante conspectum gloriæ tuæ prostrato orandi tribue puritatem, et quem (quam—15.) desiderat præsta liberationis effectum, ut quos Unigeniti tui pretioso sanguine redemisti, non patiaris misericordia tua mortalitatis interire supplicio. Per Christum.

Secreta.

Parce nobis, Domine, et flagella iræ tuæ quæ

peccata nostra merentur, precibus et meritis beatissimi confessoris tui Rochi, a nobis misericorditer averte. Per Dominum.

Communio.

O quam magnificum est nomen tuum, beate Roche, qui tuis intercessionibus multitudinem languentium nosti sanare, et nomen tuum gloriosum commemorantibus omnibus te propitium exhibere, veni et salva nos a morbo epidemiæ, et aeris temperiem (nobis *addunt* 15. 4L.) concede.

Postcommunio.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui coelestia sacramenta percepimus, intercedente beato Rocho confessore tuo, per hæc contra omnia adversa mundi muniamur, et ab omni morbo et peste ac a subitanea morte liberemur. Per.—4L. 15. 20.

SANCTÆ GENOVEFÆ

Gaudeamus omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore Genovefæ virginis, de cuius translatione gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Gaudeamus.

Gloria Patri.

Oratio.

Deus, qui beatæ Genovefæ virginis excellentiam multiplici virtutum gloria declarasti; concede nobis, quæsumus, ut quæ per gratiam tuam hodierna die in membris humanis ignis horrendi consumpsit incendium, nos quoque a Gehennæ incendiis liberatos ad gaudia transferat angelorum. Per.

Epistola. Qui gloriatur. **Require in Communi Virginum, fol. 609.**

Gradale.

Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede et regna.

¶ Propter veritatem, et mansuetudinem, et

justitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua.

Gradale. Specie tua.

Alleluya. ¶ Hæc est virgo sapiens, quam Dominus vigilantem invenit.

Sequentia.

Genovefæ solemnitas

solemne parit gaudium;
cordis erumpat puritas
in laudis sacrificium.

Felix ortus infantulæ,
teste Germano præsule;

Quod prævidit in spiritu
rerum probatur exitu.

Hic ad pectus virgineum
pro pudoris signaculo,
nummum suspendit æneum
crucis insignem titulo.

Genovefam divinitus

oblato dotat munere,
In templum Sancti Spiritus
sub Christi ditans fœdere.

Insontem manu feriens

mater privatur lumine,

Matri virgo compatiens

lucis dat visum pristinæ.

Genovefa magnanimis
 carnem frangit jejunio,
 Terramque rigans lacrymis
 jugi gaudet martyrio.
 Cœlesti duce prævio
 cœlos lustrat et tartara,
 Civesque precum studio
 servat a gente barbara.
 Divino diu munere
 sitim levat artificum,
 Contractum casu miseræ
 matri resignat unicum.
 Ad primam precem Virginis
 contremiscunt dæmonia,
 Pax datur energumenis,
 spes ægris, reis venia.
 In ejus manu cerei
 re-accenduntur cœlitus,
 Per hanc insignis alvei
 redit annis (amnis) coercitus.
 Ignem sacrum refrigerat
 Post mortem vivens meritis,
 Quæ prius in se vicerat
 æstus interni fomitis.
 Morti, morbis, dæmonibus,
 et elementis imperat;
 Sic Genovefa precibus
 naturæ leges superat;
 Operatur in parvulis
 Christi virtus magnalia.
 Christo pro tot miraculis,
 laus frequens, jugis gloria.

Tractus,

Gaude, sancta Genovefa,

pia, prudens, illibata,
 sponsa Christi;
 Ab angelis collaudata,
 a Germano prophetata,
 sicque fuisti.
 Signa patrans infinita,
 cum digna tam mira vita,
 sic vixisti;
 Quod post mortem coronata,
 cœlos, virgo Deo grata,
 sicque possedisti;
 Ubi cunctis plena bonis,
 jugiter ora pro nobis. Amen.

Evangelium de Communi Virginis, videlicet,
 Simile est regnum cœlorum decem.

Non dicitur Credo nisi sit Dominica.

Offertorium.

Offerentur Regi virgines post eam: proximæ
 ejus offerentur tibi.

Secreta.

Per hæc, Domine, dona præsentia, beata virgo
 Genovefa tibi nos reddat acceptos, et ab
 ignibus æternis intactos tibi nos reconsignet
 lumini tuæ claritatis oblatos. Per.

Præfatio Communis dicitur.

Communio.

Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea be-
 nedixit te Deus in æternum.

Postcommunio.

Beata virgo Genovefa, quæsumus, Domine,
 sumptis donis cœlestibus, sua nos interces-
 sione lætificet, et apud te meritis suis glorio-
 sis obtineat, ne præparatos impiis sempiternos
 sentiamus ardores. Per Dominum.—15.

Commemoratio sancti Erasmi martyris et pontificis.

Ad Missam: Officium. Ps. 63

ETABITUR justus in Dómino: et
 sperábit in eo: et laudabúntur
 omnes recti corde.

In tempore Paschali, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Exáudi, Deus, oratióem

meam cum déprecor: a timóre inimíci
 éripe ánimam meam.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei læ-
 titiam pro commemoratione beati
 martyris tui Erasmi atque pontificis feci-
 sti: adesto familiæ tuæ precibus, et da ut
 cujus hodie commemorationem celebra-

mus, ejus meritis et intercessionibus adjuvemur. Per.

Epistola. Omnis pontifex. *in Communi*, fol. 584.

Gradale. Ps. 20 Posuisti, Dómine, super caput ejus: corónam de lápide pretiósio.

¶ Desidérium ánimæ ejus tribuisti ei et voluntáte labiórur ejus non fraudásti eum.

Allelúya. ¶ Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum, Dómine: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Sequentia. Organicis, *in Communi*, fol. 581.

Evangelium. Circuibat Jesus, *in Communi*, fol. 584.

Offertorium. Ps. 20 Posuisti, Dómine, in cápite ejus corónam de lápide pretiósio, vitam pétiit a te: et tribuísti ei, allelúya.

Secreta.

INTEnde propitius, quæsumus, Domine, oblata tibi hæc munera, et deprecatione beati Erasmi martyris tui atque pontificis, in cujus ea commemoratione deferimus; nos ipsos eademque sanctifica. Per.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo; glóriam et magnum decórem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, in sancti martyris tui atque pontificis Erasmi commemoratione cœlestia sacramenta; cujus suffragiis, quæsumus, largiaris, ut quod temporaliter gerimus, æternis gaudiis consequamur. Per Dominum.

Missa sancti Rochi confessoris.

Ad Missam: Officium. Ps. 63

MÆTÁBITUR justus in Dómino: et sperábit in eo et laudabúntur omnes recti corde.

In tempore Paschati, Allelúya, allelúya.

Psalmus. Exáudi, Deus, oratióem meam cum déprecor: a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui meritis et precibus beatissimi Rochi confessoris tui quandam pestem hominum generalem gratiose revocasti; præsta supplicibus tuis, ut qui pro simili peste revocanda ad tuam confugiunt fiduciam, ipsius gloriosi confessoris precamine, ab ipsa infirmitate, et ab omni perturbatione liberentur. Per Dominum.

Epistola. Justum deduxit. *in Communi*, fol. 603.

Gradale. Ps. 91 Justus ut palma florébit: sicut cedrus Líbani multiplicábitur in domo Dómini.

¶ Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam; et veritátem tuam per noctem.

Allelúya. ¶ Esai. 35 Justus germinábit sicut lílium et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Sequentia.

IN honore Salvatoris, sancti Rochi confessoris agatur memoria;
Qui de cœlo prænotatur
et ad matrem nunciatur
salute angelica.
Qui de ventre matris natus,
signo crucis est signatus,
quod sinistro patuit;
Quarta sextaque feria

semel lactans, indicia
 sanctitatis præbuit.
 Uti mundo qui cum posset,
 et mundanum fucum noscet,
 mundus mundum tenuit;
 Omni sprete re paterna,
 mente tendens in superna,
 omnia deseruit.
 Ac post mortem sui patris
 et decessum suæ matris,
 peregre divertitur;
 Et ad domos infirmorum,
 peste dira perpeccorum,
 festine ingreditur.
 Jesum Christum Deum clamat,
 signo cruce cunctos sanat,
 sua providentia;
 Ad quem venit vir beatus,
 prorsus fuit hic sanatus
 divina potentia.
 Civitates Italiæ,
 Romæ, Longobardiæ,
 sanat suis precibus;
 Hospitali Placentiæ,
 percussus pestis, silice
 abjectus e mœnibus;
 Languens dum in sylva sitit,
 fontem Deus sibi mittit,
 præostensa nebula;
 Parvus canis panes portat
 a Gotardo, et reportat,
 cane viro regula.
 Sic vir sanctus confortatur
 dum Gotardo consolatur
 in valle miseræ;
 Et per angelum sanatur
 qui a Deo mittebatur
 Raphael in nomine.
 Postque in Longobardia,
 provincia Angleria,
 ponitur in carcere;

Ab angelis fovebatur,
 et de cœlo lætabatur,
 visus miro lumine.
 Rochus ibi vitam finit,
 cui Deus dare sinit,
 tabulam per angelum;
 Quæ divine scribebatur
 scriptis auri, et ditor
 manu Dei siderum.
 Nomen Rochi infra scriptum,
 quod a Deo fuit dictum,
 ut qui eum decorant,
 Pestis, ulcus depellatur,
 sanitasque his reddatur
 qui eum commemorant.
 Tu qui Deo es tam charus,
 et in luce valde clarus,
 sana tuos famulos;
 Et a peste nos defende,
 opem nobis ac impende
 contra morbi stimulos.
 Vir tam potens, tam beatus,
 cum honore collocatus
 in cœlesti curia;
 Voto, voce veneretur,
 ut per ipsum nobis detur,
 vera frui gloria. Amen.

Evangeliū: secundum Matthæum.

c. 9 et 10

IN illo tēpore, Circuibat Dóminus Je-
 sus civitatēs et castélla, docens in sy-
 nagógis eórum, et prædicans evangélium
 regni, et curans omnem languórem et
 omnem infirmitátem. Videns autem tur-
 bas, misértus est eis: quia erant vexáti,
 et jacéntes sicut oves non habéntes pa-
 stórem. Tunc dixit discíplis suis; Messis
 quidem multa, operárii vero pauci. Rogáte
 ergo Dóminum messis, ut mittat operá-
 rios in messem suam. Eúntes autem præ-
 dicáte, dicéntes; Quia appropinquábit re-

gnum cœlórũ. Infirmos curáte, mórtuos suscitáte, leprósos mundáte, dæmōnes ejícite. Gratis accepístis, gratis date. Ecce ego mitto vos, sicut oves in médio lupórum. Estóte ergo prudētes sicut serpētes, et simplices sicut colúmbæ.

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

MUNERA tibi, quæsumus, Domine, oblata sanctifica; et, intercedente pro nobis beato Rocho confessore tuo, per hæc omnes scelerum nostrorum placatus maculas absterge, et sanitatem corporis et animæ nobis tribue. Per Dominum.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decorem impónes super eum, Dómine.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, tua sancta, beati Rochi merita recolentes; præsta, quæsumus, ut ejus semper et fideli muniamur auxilio, et magnifico proficiamus exemplo. Per Dominum.

In Commemoratione **sancti**
Christofori martyris.

Ad Missam: Officium. Ps. 8

LÓRIA et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus. Dómine Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in univérſa terra.

Oratio.

AONCEDE, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut qui beati Christofori martyris tui memoriam agimus, ejus piis meritis et intercessionibus a morte perpetua, subitanea peste, fame, timo-

re, paupertate, et ab omnibus insidiis inimicorum nostrorum liberemur in terris; per te, Jesu Christe, salvator mundi, rex gloriæ, quem idem Christoforus meruit in suis humeris portare. Qui vivis.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 31

BEATUS vir qui invéntus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in thesáuris pecúniæ. Quis est hic, et laudábimus eum? Fecit enim mirabilia in vita sua. Qui probátus est in illo, et perféctus invéntus est; et erit illi glória ætérna. Qui pótuit tránsgrredi et non est tránsgréssus; et fácere mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in Dómino, et eleemósynas illius enarrábit omnis ecclésia sanctórum.

Gradale. Ps. 20 Posuísti, Dómine, super caput ejus: corónam de lápide pretiόso.

¶ Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei: et voluntáte labiόrum ejus non fraudásti eum.

Allelúya. **¶ Ps. 63** Lætábitur justus in Dómino et sperábit in eo: et laudabúntur omnes recti corde.

Sequentia. Organicis. in Communi, fol. 581.

Secundum Matthæum. c. 10

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Nihil opertum quod non reveletur, et occultum quod non sciatur. Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine: et quod in aure auditis, prædicate super tecta. Et nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius eum timete qui potest et animam et corpus perdere in gehennam. Nonne duo passeress asse veneunt: et unus ex illis non cadet super terram sine patre vestro? Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus meliores estis vos. Omnis er-

go qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo, qui est in cœlis.

Offertorium. Ps. 8 Glória et honóre coronásti eum: et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, Dómine.

Secreta.

ACCEPTA sit in conspectu tuo, Domine, nostra devotio, et ejus nobis fiat supplicatione salutaris, pro cujus commemoratione defertur. Per.

Communio. Ps. 20 Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum, Domine.

Postcommunio.

SACRO munere satiati, supplices te, Domine, deprecamur; ut quod debitæ servitutis celebramus officio, intercedente beato Christoforo martyre tuo, salvationis tuæ sentiamus augmentum. Per Dominum.

Missa de sancto Anthonio confessore.

Ad Missam: Officium.

AUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes: sub honore beati Anthonii confessoris tui: de cujus¹ commemoratione gaudent angeli, et collaudant Filium Dei.

Ps. 32 Exsultáte justi in Dómino: rectos decet collaudátio.

Oratio.

DEUS, qui concedis obtentu beati Anthonii confessoris tui morbidum ignem extinguí, et membris ægris refrigeria præstari; fac nos,² ipsius meritis a gehennæ incendiis liberatos, integros mente

et corpore, tibi feliciter in gloria præsentari. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Eccli. 50

ECCE confessor magnus qui in vita sua probatus est, et cognitus est in verbis suis fidelis. Quasi stella matutina in medio nebulæ et quasi sol refulgens; sic beatus Anthonius refulsit in templo Dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas gloriæ; quasi flos rosarum in diebus vernis. Quasi lilia in transitu aquæ, et quasi thus redolens in diebus ætatis. Quasi ignis effulgens et thus ardens in igne, quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide pretioso. Quasi oliva pullulans et cypressus in altitudine se extollens, in accipiendo ipsum stolam gloriæ, et vestiri eum consummatione virtutis.

Gradale. Ps. 20 Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

℣. Vitam pétiit et tribuísti ei: longitúdinem diérum in sæculum sæculi.

Alleluya. **℣.** Felix corpus et felix anima, felix virtus sancti Anthonii, cujus nomen collaudant omnia et verentur gentes et populi: flammæ ignis Orci incendia mox suffocat victor dæmonum; tua prece, laude et gloria nos copula sanctorum cœtui.

Alleluya. **℣.** O Anthoni, pastor inclyte: qui cruciatos reficis, morbos sanas et destruis, ignis calorem extinguís, pie pater ad Dominum ore pro nobis miseris.

Sequentia.

IN hac die lætabunda, nostri chori plebs jocunda psallat cum tripudio;

¹solemnitate vel translatione vel.—4L.

²propitius.—4L.

Et hac die triumphali
 laudes voto ¹spiritali¹
 persolvat Anthonio.
 Hic insigni stirpe natus,
 dono Dei decoratus,
 effulsit virtutibus;
 Antra petit per desertum,
 ne se vitiis insertum
 mundus fallat opibus.
 Quo viso serpens antiquus,
 Christi servo inimicus,
 pręparat insidias;
 Cellam subit sine mora,
 et quasi virgo decora
 sibi dat blanditias.
 Quo comperto, miles fortis
 inquit, ²cubat fines² mortis
 super his carbonibus;
 Dæmon fugit, et turbatus,
 mox dæmonibus stipatus,
 hunc cædit verberibus.
 Juniis maceratus
 mundum ³spernens,³ Christo gratus,
 carnis solvit debitum;
 Quicquid igne trucidatur,
 gehennali liberatur,
 ob ipius meritum.
 Nunc exultat laureatus,
 stola vitæ decoratus,
 in cœlesti culmine;
 Thronum summæ majestatis,
 cum spiritibus beatis,
 læto cernit lumine.
 Pie pater pretiose,
 funde preces copiose,
 summo regi gloriæ,
 Pro præsenti concione,

¹speciali.—4L.

²cuba fomes.—4L.

³spuens.—98 4L.

⁴Si duplex festum fuerit vel in dominica contigerit, dicitur Credo.—4L.

⁵Missa “pro Fabricantibus” hic sequitur in 4L. cum Oratione, Secreta et Postcommunione, quæ cum Memoria de sancto Sigismundo, supra fol. 665, consentiunt.

ut in cœli regione
 melos canat gloria.

Secundum Matthæum. c. 19

IN illo tēpore, Dixit Symon Petros ad Jesum; Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te; quid ergo erit nobis? Jesus autem dixit eis; Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne cum séderit Fílius Hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim judicántes duódecim tribus Israel. Et omnis qui relíquerit domum rel fratres aut soróres aut patrem aut matrem aut uxórem aut filios aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet et vitam ætérnam possidébit.⁴

Offertorium. Ps. 88 Véritas mea et misericórdia mea cum ipso: et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

SACRIFICIUM nostrum, quæsumus, Domine, benignus intende; quo sicut beati Anthonii precibus cruciatus temporales sanare non desinis, ita exui misericorditer impetremus ab æternis. Per.

Communio. Matth. 24 Beátus servus quem cum vénerit dóminus invénerit vigílantem: amen dico vobis super ómnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

PROSIT nobis, Domine, ad salutem sacri muneris oblatio; per quam, beati Anthonii fulti suffragio, exemplo ipsius omnia tela nequissima ignea extinguentes, sanctorum mereamur adjungi consortio. Per Dominum.⁵

[Officium Raphaelis Archangeli.]

Officium sequens Archangeli Raphaelis potest celebrari pro peregrinantibus vel itinerantibus; ut sicut Tobiam sanum et incolumem duxit et reduxit, ita et illum reducat. Potest etiam celebrari pro cunctis infirmitatibus et etiam a dæmonio obsessis; eo quod angelus est medicinalis, quia Tobix visum restituit et Saram uxorem filii sui a dæmonio liberavit.

Ad Missam: Officium. Tob. 12

GO sum Azarias Ananix magni filius: ego sum Raphael archangelus unus ex septem qui astamus ante conspectum Domini: pax vobis; nolite timere: Dominus exaudivit preces vestras: et misit me ad vos, ut curem vos. Alleluya.

Psalmus. Benedicite Dominum, omnes electi ejus: agite diem lætitiæ: et confitemini illi.

Oratio.

DEUS, qui beatum Raphaellem archangelum Tobix famulo tuo properanti prævium direxisti, et inter hujus vitæ ac viæ varietates atque discrimina donasti custodem: da, quæsumus, ut ejusdem protegamur auxilio, quatenus et vitæ præsentis vitemus pericula et ad gaudia valeamus pervenire celestia. Per Dominum.

Lectio libri Tobix. c. 12

DIXIT Angelus Ráphael ad Tobiam; Etenim sacramentum regis abscondere bonum est. Opera autem revelare et confiteri, honorificum est. Bona est oratio cum jejúnio et eleemósyna, magis quam thesauros auri recóndere. Quóniam eleemósyna a morte liberat, et ipsa est quæ purgat peccáta et facit invenire vitam æternam. Qui autem faciunt peccátum et iniquitates, hostes sunt animæ suæ. Manifé-

sto ergo vobis veritatem, et non abscondam a vobis sermónem occúltum. Quando orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium, et abscondébas mórtuos per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli orationem tuam Dómino. Et quia accéptus eras Deo, necesse fuit ut tentátio probáret te. Et nunc misit me Dóminus ut curem te, et Saram uxórem filii tui a dæmónio liberem. Ego sum Ráphael ángelus, unus ex septem qui astámus ante Dóminum. Cum hæc audissent, turbáti sunt, et treméntes ceciderunt super terram in faciém suam. Dixítque eis ángelus; Pax vobis; nolíte timére. Etenim cum essem vobíscum, per voluntátem Dei eram. Ipsum benedicíte, et cantáte illi. Vidébar quidem vobíscum manducáre et bíbere. Sed ego cibo et potu invisíbili qui ab homínibus vidéri non potest, utor. Tempus ergo est, ut revértar ad eum qui me misit. Vos autem benedicíte Dóminum, et narráte ómnia mirabília ejus.

Gradale. Tob. 8 Angelus Raphael apprehendit et ligavit dæmonem.

¶ Ps. 146 Magnus Dominus noster: et magna virtus ejus.

Alleluya. **¶** Missus est Raphael angelus a Deo ad Tobiam: et salutavit eum et dixit ei: gaudiam sit tibi semper.

Alleluya. **¶** Angele medicinalis, mecum sis perpetualis: et sicut fuisti cum Tobia: ita sis mecum in via.

Alleluya. **¶** Angelum nobis medicum salutis: mitte de cœlis Raphael, ut omnes sanet ægrotos, pariterque nostros dirigat actus.

Alleluya. **¶ Matth. 28** Angelus Domini descendit de cœlo: et accedens revolvit lapidem, et sedebat super eum.

Evangelium: secundum Johannem.

c. 5

IN illo témpore, Erat dies festus Judæórum, et ascéndit Jesus Hierosólymam. Est autem Hierosólymis probática piscína, quæ cognominátur Hebráice Bethsáida, quinque pórticus habens. In his jacébat multitúdo magna languéntium, cæcórum, claudórum, aridórum, expectántium aquæ motum. Angelus autem Dómini secúndum tempus descendébat in piscinam, et movebátur aqua. Et qui prior descendisset in piscinam post motiónem aquæ, sanus fiébat a quacúnque detinebátur infirmitáte.

Offertorium. In honore sancti Raphaelis psallat militans Ecclesia: qui virtute Dei Patris ligavit dæmonem, et Tobia visum reddidit quo privatus fuerat. Alleluya.

Secreta.

MITTE, Deus, archangelum tuum Raphaellem cum medicamine opificem, qui sanitatem mentis reportet et corporis; misericordiæque cœlestis donum infundat, et quæ in nobis sunt adversa deponat; ut qui nostra iniquitate tabescimus, de tua quam non meremur pietate lætari concedas. Per.

Communio. Jubilus summæ laudis resonet in ore omnium: ad laudem beati Raphaelis archangeli: ut ipse cujus memoria agit in terris: ad Deum pro nobis intercedat in cœlis. Alleluya.

Postcommunio.

DIRIGERE dignare, Domine Deus, in adiutorium nostrum Raphaellem archangelum; et quem tuæ majestati semper assistere credimus, tibi nostras exiguas preces benedicendas assignet. Per Dominum.

Missa de sancto Gabriele.

Ad Missam: Officium.

AUDEAMUS omnes in Domino: diem festum celebrantes, sub honore Gabrielis archangeli: de cujus solemnitate gaudent angeli, et colaudant Filium Dei.

Ps. 102 Benedicite Domino, omnes virtutes ejus: ministri ejus qui facitis voluntatem ejus.

Oratio.

ABSTERGE, quæsumus, Domine, Christiani populi caliginem tui luminis illustratione; et præsta ut beati Gabrielis archangeli tui salutatione et omnium angelorum tuorum protectione munitus, in tua semper visitatione clarescat. Per Dominum.

Lectio Danielis prophetæ. c. 9

IN diebus illis, Cum loquerer, et orarem, et confiterer peccata mea, et peccata populi mei Israel, et prosternerem preces meas in conspectu Dei mei, pro monte sancto Dei mei: adhuc me loquente in oratione mea, ecce vir Gabriel, quem videram in visione a principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini. Et docuit me, et locutus est mihi, dixitque; Daniel, nunc egressus sum ut docerem te, et intelligeres. Ab exordio precum tuarum egressus est sermo: ego autem veni ut indicarem tibi, quia vir desideriorum es. Tu ergo animadverte sermonem, et intellige visionem. Septuaginta hebdomades abbreviatæ sunt super populum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummetur prævaricatio, et finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et adducatur justitia sempiterna, et impleatur visio et prophetia, et ungatur Sanctus sanctorum. Scito ergo et animadverte ab exitu sermo-

nis, ut iterum ædificetur Hierusalem, usque ad Christum ducem.

Gradale.

Præco fulgens splendore nimio,
 gemma lucens cœlesti radio:
 desolatis sis consolatio,
 et tentatis firma protectio.

✠ Tu Gabriel qui frangis carceres,
 captivorum respice pauperes,
 et fac eos ad vitam celeres.
 Alleluya. ✠ Per te præco opus mirabile,
 altum nimis fit et spectabile:
 per te nobis fiat possibile
 quod rogamus et impetrabile.

Tractus.

A te præco virgo amabilis
 præter morem effecta fertilis
 veneratur ut sit placabilis:
 Deus noster ne sit terribilis.

✠ Virginisque jocunda facies
 te Gabriel et mira species
 lætificat: sit nobis requies
 qua si placet nos tecum facies.

✠ Nunc igitur præco accelera
 piæ matris precare viscera:
 nato monstret pectus et ubera
 tu ab hoste nos tecum libera.

Prosa.

Proloquium altum recitemus
 Gabrielis, ut nos incitemus,
 ad amorem omnes vocitemus,
 ad has laudes corda, ora demus.

Imperatrix cujus imperio
 tota gaudet cœlestis concio,
 tanta laus est tibi in Filio
 quod humana non capit ratio.

Benedicta et venerabilis,
 pia, prudens, decora, nobilis,
 universis incomparabilis,
 tibi nunquam fuit consimilis.

Te creavit Pater ingenitus,
 obumbravit te Unigenitus,

fœcundavit te Spiritus Sanctus,
 tu es facta tota divinitus.

Te creavit Deus mirabilem,
 te respexit ancillam humilem,
 te quæsit sponsam amabilem,
 tibi nunquam fecit consimilem.

Te beatam laudare cupiunt
 omnes sancti, sed non sufficiunt,
 nam tot laudes tibi conveniunt
 quod laudantes omnes deficiunt.

Quia tamen caput es virginum
 et laus summa non habens terminum,
 angelorum laudes et hominum
 promereris, prima post Dominum.

Cum sisteret humani generis
 loqui præco dignior cæteris,
 vale dicit reginæ ætheris,
 cujus sedes manet in superis.

Vale, sancta, sanctorum omnium
 laus et honor, decus fidelium,
 aula Christi, domus, palatium,
 Deitatis reclinatorium.

Evangelium. Missus est Gabriel. **Require feria quarta Quatuor temporum Adventus.**

Et dicitur Credo.

Offertorium.

Fortis præco omnes communiter
 impugnamur ab hoste fortiter,
 et interdum vincimur turpiter:
 sed juva nos misericorditer.

Secreta.

MUNERA sacrificii nostri, quæsumus,
 omnipotens Deus, in corpus et sanguinem Filii tui converte: quem divinissimus Gabriel archangelus de beata Maria virgine nuntiavit nasciturum Salvatorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Communio.

O Gabriel, refove flebiles,
 ægros sana, conforta debiles,

fac nos mites semper et humiles,
et in fide fortes et stabiles.

Postcommunio.

BEATI Gabrielis archangeli tui, Deus
noster, sanctorumque omnium cœ-

[Missa de sancto Gabriele.]

Gaudeant omnes fideles de sublimi ministerio Gabrielis archangeli per quem utriusque testamenti patribus incarnati Verbi sacramentum revelatum est et Maria virgo cœlesti credens nuntio mater Verbi effecta est.

Psalmus. Gaudeant angeli atque lætentur archangeli et congratulentur martyres.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus qui per Gabrielem archangelum, regnis peccati dejectis, Christi unigeniti Filii tui regnum cum iustitia sempiterna adduci, prophetam docuisti Danielem ut consummetur prævaricatio, finem accipiat peccatum, et iniquitas deleatur; concede nobis, interventu beatæ Mariæ matris Christi et sui divi nuntii Gabrielis archangeli ab omni prævaricatione et peccato munda-ri; quatenus, deleta omni iniquitate, ejusdem unigeniti Filii tui et regni ejus participes et coheredes effici mereamur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Lectio libri Danielis. (cap. ix. v. 21–27.)

In diebus illis ecce, vir Gabriel quem videram in visione a principio; cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini. Et docuit me, et locutus eat mihi, dixitque; Daniel, nunc egressus sum ut docerem te, et intelligeres. Ab exordio precum tuarum egressus est sermo: ego autem veni ut indicarem tibi, quia desideriorum tu es. Tu ergo animadverte sermonem, et intellige visionem. Septuaginta hebdomadæ abbreviatæ sunt super populum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummetur prævaricatio, et finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et adducatur iustitia sempiterna, et impleatur visio et prophetia, et unguatur Sanctus sanctorum. Scito animadverte: Ab

lestium virtutum recolentes memoriam, lætificet intercessio; atque eorum sumpta veneratione sacramenta proficiant ad salutem. Per Dominum nostrum.

exitu sermonum ut iterum ædificetur Hierusalem, usque ad Christum ducem, hebdomadæ septem, et hebdomadæ sexaginta duæ erunt: et rursum ædificabitur platea, et muri in angustia temporum. Et post hebdomadas sexaginta duas occidetur Christus: et non erit ejus populus qui eum negaturus est. Et civitatem et sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo: et finis ejus vastitas, et post finem belli statuta desolatio. Confirmabit autem pactum multis hebdomada una: et in dimidio hebdomadæ deficiet hostia et sacrificium: et in templo erit abominatio desolationis; et usque ad consummationem et finem perseverabit desolatio.

Gradale. (Dan. viii. 15, 16.)

Cum viderem ego Daniel visionem et quandam intelligentiam, ecce stetit in conspectu meo quasi species viri et audiui vocem clamantis et dicentis, Gabriel fac istum intelligere visionem.

¶ Vere benedictus Gabriel archangelus et omnium justorum ore laudandus qui timidos et collapsos in Daniele confortat et erigit, desperantium ora in Zacharia claudit, et corda eorum credentium in fide matris Christi cum laude aperit nuncia pacis et vitæ sic omnibus demonstrat.

Alleluya. **¶** Inter millia millium et decies centena millia Gabriel totius humanæ salutis nuntius electus est qui Filium Hominis suscipientem a Deo Patre principatum et honorem ostendit regnumque ejus in utero virginis incipere nuntiavit cui omnes populi tribus et linguæ servient. Alleluya.

Sequentia.

Nunc lætetur plebs fidelis,

recitando Gabrielis
 laudes et præconia;
 Ortus manet in splendore,
 missus venit in amore,
 ferens nobis gaudia.
 Omnis homo omni die,
 Gabrielis et Mariæ
 petat beneficia;
 Ex his manat fons virtutis,
 dulcor vitæ, spes salutis,
 et diffusa gratia.
 Hic prædixit præcursoris
 ortum nostri redemptoris,
 et multorum gaudia;
 Zachariæ non credentis
 velle Dei miræ mentis
 clausit oris ostia.
 Dum te virgo salutavit,
 in te venit qui purgavit
 multa mundi crimina;
 Et nos reconciliavit
 angelus dum commutavit
 tenebras in lumina.
 Ab adversis nos evelle,
 sana morbos, et expelle
 pestes et dæmonia;
 Gabriel qui descendisti
 cum salute servos Christi
 ducas ad cœlestia.

Tractus.

Gaude Maria virgo cunctas hæreses tu sola
 interemisti;
 Quæ Gabrielis archangeli dictis credidisti;
 Dum virgo Deum et hominem genuisti;
 Et post partum virgo inviolata permansisti;
 Dei genitrix intercede pro nobis.

Evangelium: secundum Lucam. Missus est
 angelus, **ut supra in Annunciatione beatæ Ma-**
riæ. (Lucæ i. 26–38.)

Offertorium.

Confitebimur tibi Domine Deus peccata no-
 stra prosternentes preces cum Daniele pro-
 pheta in conspectu tuo ut veniat nobis vir Ga-
 briel archangelus qui cito volans sacrificium in
 vesper (*sic*) mundi in utero virginis ex virtute
 Altissimi procreandum et per summum pon-
 tificem Christum pro omni (?omnium) salute
 Deo Patri offerendum longe ante suo mini-
 sterio declaratum est nunc de manibus nostris
 digne suscipere per eum laude digneris.

Secreta.

Munera sacrificii nostri, quæsumus, Domine
 Deus, in corpus et sanguinem Filii tui bene-
 dictio tua convertat, quem divinissimus Ga-
 briel archangelus de beata virgine Maria na-
 sciturum nuntiavit, Dominum nostrum Jesum
 Christum Filium tuum.

Communio. Apparuit autem angelus stans a
 dextris altaris incensi et dixit Zachariæ, ego
 sum Gabriel qui asto ante Deum et missus
 sum loqui et evangelizare quoniam in utero
 virginis humanitate assumpta inungetur Sanc-
 tus sanctorum. Alleluya.

Postcommunio.

Sacramentum absconditum a sæculis in Deo,
 quod Gabriel archangelus de Maria virgine na-
 sciturum edocuit et pro nostra salutari refec-
 tione nunc admirabili sacramento relatum ve-
 ra fide percepimus, quæsumus, Domine Deus
 noster, ut intercedente beata Dei genitrice
 Maria et Gabriele archangelo cum principa-
 tibus et potestatibus in cœlestibus revelata
 eandem faciem.—98.) videre mereamur.
 Per Dominum nostrum Jesum Christum Fi-
 lium tuum.—98. 4L. 20.

IN FESTO PRÆSENTATIONIS BEATÆ MARIE

VIRGINIS

XI Kalendis Decembris.

Ad Missam: Officium. Gaudeamus omnes in
 Domino diem festum celebrantes in honore

Mariæ virginis de cujus præsentatione gaudent
 angeli et collaudant Filium Dei.

Ps. 44 Eructavit cor meum verbum bonum:
 dico ego opera mea regi.

Gloria in excelsis.

Oratio.

Deus, qui beatam virginem Mariam tibi in templo præsentari et Spiritu Sancto erudiri sanxisti; da nobis sic Sancti Spiritus instrui disciplinis, ut dignum tibi munus devoti pectoris offeramus. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. Ego quasi vitis fructificavi. (Ecclus xxiv. 15–22.)

Gradale. Benedicta et venerabilis etc.

Alleluya. **℣.** Felix virgo quæ nondum edita matris alvo repletur gratia, et in templo Dei reposita, illustratur summa peritia.

Sequentia.

Altissima providente,
cuncta recte disponente,
Dei sapientia;
Uno nexu conjugatis
Joachim et Anna gratis
juga sunt sterilia.
Ex cordis affectu toto
Domino fideli voto
se strinxerunt pariter;
Mox si prolem illis dare
dignetur, hanc dedicare
in templo perenniter.
Angelus apparuit
lucidus, perdocuit
exaudita vota,
Regis summi gratia
ut detur his filia
gratiosa tota.
In utero consecrata
miro modo generata
gignet mirabilius;
Altissimi Patris natum,
virgo manens per reatum,
mundi tollet gratius.
Benedicta virgo nata,
templo trina præsentata,
id ter quinis gradibus;
Erecta velox ascendit,
et uterque parens tendit,
ornando se vestibus.
Nova fulsit gloria

templum, dum eximia
virgo præsentatur;
Edocta divinitus,
visitata cœlitus,
angelis lætatur.
Dum ut nubat (?nubant) jubet multis
princeps puellis adultis,
primo virgo renuit;
Ipsam namque devovere
parentes ipsa manere
virgo voto statuit.
Consultus Deus responsum
dat, ut virgo sumat sponsum,
quem pandet flos editus;
Ostensus Joseph puellam
ad parentum duxit cellam,
nuptiis sollicitus.
Tunc Gabriel ad virginem
ferens conceptus ordinem,
delegatur;
Erudita stat tacita,
verba quam sint insolita
meditatur;
Ut cum ille tradidit
modum virgo credidit,
sicque sacro flamine
Mox Verbum concipitur,
et quod nusquam clauditur,
conditur in virgine.
Ecce virgo singularis,
quanta laude sublimaris,
quanta fulges gloria;
Nos ergo sic tuearis,
ut fructu quo gloriaris
fruamur in patria. Amen.

Secundum Matthæum. Liber generationis Jesu Christi Filii David filii Abraham.

Offertorium. Felix namque es sacra.

Secreta.

Hæc munera, quæsumus, Domine, beatæ Mariæ semper Virginis intercessione sanctifica, quam in templo tuo munus tibi gratissimum offerri parentum manibus voluisti. Per Dominum.

Præfatio. Æterne Deus. Et te in præsentatione beatæ Mariæ.

Communio. Beata viscera.

Postcommunio.

Sacramenta quæ sumpsimus, Domine, beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, nos sal-

vent; quæ devotione sui cordis piissimi acceptabile tibi sacrificium jugiter immolavit. Per Dominum nostrum Jesum.—98.

Missa Compassionis sive Lamentationis beatæ Mariæ virginis.

Ad Missam: Officium. Thren. 1

IDE, Domine, quoniam tribulor, conturbatus est venter meus, submersum est cor meum in memetipsa: quoniam amaritudine plena sum.

Psalmus. Posuit me Dominus desolatam: tota die mœrore confectam.

Gloria Patri.

Oratio.

PIETATEM tuam, quæsumus, Domine Jesu clementissime, qui pro nobis peccatoribus mortem subiens temporalem, nec proprio corpori nec materno dolori parcere voluisti; præsta, ut nos passionis tuæ memoriam ejusdemque matris tuæ mœstitiam recolentes, vobiscum felicitatis æternæ simus participes. Qui vivis et regnas Deus. Per.

Lectio Hieremiæ prophetæ. Thren c. 2

IN diebus illis, Dixit Hieremias propheta; Cui comparabo vel cui assimilabo te, virgo filia Hierusalem? cui adæquabo te, et consolabor te virgo filia Sion? Magna est enim velut mare contritio tua: quis medebitur tibi? Plausuerunt super te manibus omnes transeuntes per viam: sibilaverunt et moverunt capita sua super filiam Hierusalem. Aperuerunt super te os suum omnes inimici tui: sibilaverunt et frenduerunt dentibus, et dixerunt: En ista est dies, quam exspectabamus: fecit Dominus quæ cogitavit, complevit sermonem

suum quem præceperat a diebus antiquis: destruxit, et non pepercit, et lætificavit super te inimicum, et exaltavit cornu hostium tuorum. Deduc quasi torrentem lacrymas per diem et noctem: non des requiem tibi, neque taceat pupilla oculi tui. Consurge et lauda in nocte, in principio vigiliarum, effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini.

Gradale. Thren. 1 Omnes inimici mei audierunt malum meum: lætati sunt quoniam tu fecisti, quia ingemisco ego et non est qui consoletur me.

℣. Multi enim gemitus mei; et cor meum mœrens: quia Dominus me posuit amarum.

Alleluya. ℣. Luc. 2 Ecce positus est hic in ruinam, et in resurrectionem multorum in Israel: et in signum cui contradicetur: et tuam ipius animam pertransibit gladius.

In tempore Paschali, secundum

Alleluya. ℣. Thren. 1 Omnes inimici ejus apprehenderunt eam inter angustias: unde desolata est vehementer non habens consolatorem.

Aliud Alleluya in eodem Responsorio.

℣. Posuit me Dominus desolatam tota die mœrore confectam.

In tempore Quadragesimali: Tractus. Ps. 12

Usquequo, Dómine, obliviscéris me in finem: usquequo avértis fáciem tuam a me.

℣. Quámdiu ponam consília in ánima mea: dolórem in corde meo per diem.

℣. Usquequo exaltábitur inimicus meus

super me: respice et exaudi me, Dómine
Deus meus.

¶ Ps. 85 Quóniam tu, Dómine, suávis et
mitis: et multæ misericórdiæ ómnibus in-
vocántibus te.

¶ Ps. 68 Inténde ánimæ meæ et libera
eam: propter inimícos meos éripe me.

¶ Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo:
quóniam tríbulor velóciter exáudi me.

¶ Ps. 85 Respice in me et miserére mei: da
impérium púero tuo, et salvum fac filium
ancillæ tuæ.

Sequentia.

MÆSTÆ parentis Christi
Mariæ lacrymas,

eya nunc recale
plebs Agni mitis
cruore redempta.

Qui generis humani
collapsi maculas
purpurea lavit
in cruce vulnera
passus cruenta.

Sputa, clavos, atque ludibria,
spinas tulit: et sæva verbera.

Mater cernens tanta supplicia:
flet discerpens pectus et ubera.

Heu me clamat, heu me congeminat,
plorans tristis quam sæpe replicat:
Fili dulcissime, cur ista pateris?

Cur confixus in cruce moreris,
ac si reus fuisses sceleris,
cum nihil unquam mali commiseris.

Heu me clamans, dat alta suspiria
dicens: cur vita sic durat anxia:
cur non moriar, mors aut
cur mihi parcit?

Quæ mater unquam quæve puerpera,
nati dilecti tanta supplicia
videre simul, et ultra
vivere possit?

Est ista-ne gratia, quam sic mihi

retulisti, Gabriel, dicens;
Ave Maria, gratia plena?

Sunt mihi contraria
quæ prius promisisti,
cum mihi nunc pro gratia
sunt dolor et pœna.

Inter omnes mulieres
me dixisti benedictam:
omnes nunc videre possunt
me gementem et afflictam.

De hoc senex Symeon prophetat
dicens, ut evangelista narrat;

Ecce positus est in ruinam
tuus iste Filius,

Et tuam ipsius animam
pertransibit gladius.

Mater læta concepisti
et dolorem non sensisti:
quando virgo peperisti
tuum unigenitum;

Cum usura nunc solvisti,
pœnas quas tunc evasisti:
videns modo morte tristi
mori tuum Filium.

Sic stat mater desolata:
jam non mater sed orbata:
dulci suo Filio;

Plangit, plorat, præstolatur,
quoadusque deponatur
corpus de patibulo.

O lacrymosus intuitus,
sedet semimortua parens
et extincti funeris
in gremio tenet exuvias.

Omnia pererrat stigmata
loaque cruenta clavorum
necnon et plagas singulas.

Videt spinoso præcincta
tempora serto,
et in latere patentes
cordis januas.

O gravis dolor
et gemitus.

Nati quondam speciosa
 membra, modo livida
 tractat mater inter manus teneras.
 Amplexatur, osculatur
 ora facta pallida
 propter pœnas atque plagas asperas.
 Manus extorquens exclamavit,
 fletuque corpus irrigavit
 stillans ut rivos lacrymas.
 Venit tandem Joseph pius
 corpus involvit sindone:
 venit atque Nichodemus
 perfundens illud unguine.
 Post in monumento novo
 præparabant recondere.
 Quis potest lacrymas tenere
 licet corde saxeo,
 et non simul condolere
 in hoc planctu virgineo?
 Qui cum ipsa nescit flere
 non est ei compassio.
 Qui scrutator scripturarum
 est, videbit fœminarum
 planctus amarissimos;
 Anna Samuelis orat,
 temulentaque dum plorat
 putatur apud æmulos.
 Vox Rachelis ululantis
 in Rama personuit,
 suos filios plorantis
 consolari noluit.
 Tristis Noemi dolebat
 sæva morti dum trahebat
 maritum cum filiis;
 Annaque Tobia flebat
 quando pater hunc mittebat
 in Rages pro pecuniis.
 Anna mater Samuelis
 Annaque Tobia
¹Noemi et Rachelis
 si credamus¹ Hieremiæ

¹ et Noemi si credamus scriptis.—55P.

plorabant cum lacrymis;
 Sed ad lacrymas amaras
 virginis Mariæ
 matris Christi crucifixi
 verique Messiæ,
 non erat planctui similis.
 Ergo, mater Jesu Christi,
 propter pœnas quas tulisti
 pro tuo dulci Filio
 des ut tecum hic ploremus,
 et cor nostrum perforemus
 compassionis gladio.
 Sic, O virgo dolorosa,
 fac nos tecum lacrymosa
 sentire suspiria:
 ut post vitam infelicem
 habeamus te ductricem
 ad æterna gaudia.

Evangelium: secundum Johannem. c. 19

IN illo tēpore, Stabant juxta cru-
 cem Jesu mater ejus et soror matris
 ejus Mariā Cléophæ, et Mariā Magdaléne.
 Cum vidisset ergo Jesus matrem et disci-
 pulum stantem quem diligébat, dixit ma-
 tri suæ; Múlier, ecce filius tuus. Deinde
 dixit discipulo; Ecce mater tua. Et ex illa
 hora, accépit eam discipulus in suam.

Offertorium.

Christum cruce mortuum
 nostros ob defectus
 mæsta mater aspicit
 pios per affectus;
 et clamavit lacerans
 capillos et pectus;
 Heu me jacet Filius
 meus hic despectus,
 nuper inter millia
 qui fuit electus
 sicut myrrhæ fasciculus
 meus sic dilectus.

Secreta.

HOSTIAS, quæsumus, omnipotens redemptor, in memoriam acerbissimæ passionis tuæ lacrymosique doloris, quem pia virgo, moestissima mater, pro tua morte sustinuit, tibi sacrandas propitius intuere; et præsta, ut per eas pietatis et compassionis lacrymas tibi vivo et vero Deo cum eadem sanctissima matre tua valeamus offerre. Qui vivis et regnas Deus. Per omnia.

Præfatio. Qui salutem.

Communio.

De cruce depositum
videns corpus Christi:
moesta mater lacrymas

atque vultu tristi
dixit: O dulcissime
Fili, quid fecisti,
quod has pœnas asperas
et mortem subiisti.

Postcommunio.

REDEMPTOR noster atque Salvator, æterne Deus, fragilem facturam tuam nos pietatis oculo respicere digneris; et præsta, ut qui pretiosi corporis et sanguinis tui sacrosancta mysteria pro totius populi salute oblata percepimus, per hæc ad compassionis lacrymas tuæque moestissimæ matris devotionem facilius accendamus. Qui vivis.

IN FESTO SANCTI ARMAGILLI.

Ad Missam: Officium. Os iusti meditabitur.

Require in Communi unius Confessoris.

Oratio.

Deus, qui beatum Armagillum confessorem tuum, onere carnis deposito, in cœli palatio hodierna die collocasti; tribue, quæsumus, ut eo ductore valeamus ad optatam cœlestem patriam feliciter pervenire. Per Dominum.

Epistola. Justum deducit. **Require in Communi Confessorum.**

Gradale. Domine, prævenisti eum.

Alleluya. **℣.** Armagile scandens cœlos
victurus perenniter
tuos devotos famulos
prece juva jugiter, alleluya.

Sequentia.

Corde, lingua, mente tota
Armagilli pleba devota
recolat solemniam;

Cujus probant sanctitatem
et ferventem caritatem
plura signa varia.

A consorte frigus pellit
puer adhuc, et expellit
febrilem angustiam;

Res, parentes, hic dimittens,
totum Deo se committens,
petivit Armorica.
Jussu regis hinc vocatus,
Deo placens, cunctis gratus,
transivit in Galliam;
Spe salutis destituti,
cæci, claudi, restituti
sunt per ejus gratiam,
Mora facta per sex annos
post recursus ad Britannos,
adiit Redoniam;
In deserto se recondit,
ibi Christo preces fundit,
mundi spernens gloriam.
In momento turbas sanat,
tactu virgæ fons emanat,
defluenti Rimilo (rivulo);
Monstrum stola colligavit
et in sicca suffocavit,
stante procul populo.
Tactu vestis, tactu strati,
duo cæci sunt sanati
divino spiramine;
Quæ vexatus (vexatur) ab antiquo
liberatur inimico
mulier a sanguine.

Heremita cordis mundi
 omnes hujus opes mundi
 reputabat stercora;
 Quoque morbo quis gravetur,
 votis favet, et medetur
 homines et pecora.
 Ægri currunt ubi pergit,
 et eorum noxas tergit
 vas puræ munditiæ;
 Hic post mortem et in vita
 mira fecit inaudita
 facitque quotidie.
 Per angelum nuntiatio
 die mortis sibi dato
 Deo reddit spiritum;
 Exoremus omnes illum,
 ut ad dulce cœli regnum
 paret nobis aditum. Amen.

Missa *de sancta Barbara.*

Ad Missam: Officium. Ps. 118

DOQUEBAR de testimoniis tuis in
 conspectu regum et non con-
 fundebat: et meditabar in man-
 datis tuis quæ dilexi nimis.

Psalmus. Beati immaculati in via: qui
 ambulant in lege Domini.

Oratio.

DEUS, cujus dilectionem beata Bar-
 bara omni terreno amoris antepo-
 suit; præsta, quæsumus, ut cujus martyrii
 triumphum hodierna die recolimus, ejus
 suffragiis ad cœlestia regna pervenire pos-
 simus. Per.

Epistola. Gaudens gaudebo. *in Commu-
 ni, fol. 609.*

Gradale. Ps. 45 Adjuvabit eam Deus vul-
 tu suo: Deus in medio ejus non commo-
 vebitur.

¶ Fluminis impetus lætificat civitatem

Evangelium. Nemo accendit. *Require in
 Communi plurimorum Confessorum.*

Offertorium. Veritas mea et misericordia.

Secreta.

Hostias quas tibi offerimus in honore bea-
 ti Armagilli confessoris tui acceptare digneris,
 Domino Deus noster; ut per has mereamur sic
 per bona temporalia transire ut ad ea quæ non
 sunt transitoria possimus pervenire. Per Do-
 minum.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

Concede nobis, clementissime Pater, hujus
 virtute sacramenti quod devote percepimus
 et intercessionem beati Armagilli confessoris
 tui, pericula carnis desideria ac latentis in-
 sidias inimici superare. Per eundem Domi-
 num.—98.

Dei, sanctificavit tabernaculum suum Al-
 tissimus.

Alleluya. ¶ Hæc est virgo sapiens: quam
 Dominus vigilantem invenit.

Sequentia. ¹Virginis venerandæ¹ *in Com-
 muni, fol. 609.*

Evangelium. Simile est regnum cœlorum
 thesauro, *in Communi, fol. 607.*

Offertorium. Ps. 44 Filiæ regum in ho-
 nore tuo: astitit regina a dextris tuis in ve-
 stitu deaurato: circumdata varietate.

Secreta.

HOSTIAM nostræ devotionis tibi, Domi-
 ne, offerimus; quam precibus beatæ
 Barbaræ martyris tuæ acceptabilem maje-
 stati tuæ esse deprecimur. Per.

Communio. Ps. 118 Principes persecuti
 sunt me gratis: et a verbis tuis formidâ-
 vit cor meum, lætabor ego super elóquia
 tua: sicut qui invénit spólia multa, concu-

¹Exsultemus.—97. 98. (supra, fol. 607.)

pívit ánima mea testimónia tua Dómine: et diléxit ea veheménter.

Postcommunio.

AT nobis, Domine, veri corporis et sanguinis Filii tui sit fructuosa perceptio, beatæ Barbaræ martyris tuæ nos tibi jugiter commendet oratio. Per Dominum.

[Orationes de Passione Domini.]

Nota, quod istæ tres Orationes sequentes de Passione Domini nostri compositæ fuerunt a Papa Innocentio tertio, qui dicentibus eas cum devotione concessit multas indulgentias.

DOMINE Jesu Christe, Fili Dei vivi qui pro redemptione nostra nasci et circumcidi voluisti, et a Judæis reprobari, a Juda osculo tradi, capi, et ligari et cum vinculis Annæ, Cayphæ, Herodi, Pilato, offerri, et coram eis illudi, colaphis, alapis, flagellis, arundine cædi, facie velari, et sputo conspui, spinis coronari, falsis quoque testibus accusari, judicari, et ut agnus innocens tuam crucem ferendo ad victimam duci, clavis perforari, felle et aceto potari, atque in cruce morte turpissima condemnari, ac lancea vulnerari; tu per has sacratissimas pœnas ab omnibus peccatis et pœnis nos libera, et per sanctam crucem tuam illuc perduc nos miseros peccatores quo perduxisti tecum crucifixum latronem sero pœnitentem. Qui vivis.

Secreta.

AUXILIENTUR nobis, pie Domino Jesu Christe, omnes passiones tuæ, et defendant nos ¹ab omni dolore et tristitia, ab omni periculo et miseria, ab omni peccato et cordis immunditia, ab omni scandalo et

infamia, a morbis malis animæ et corporis, et a morte subitanea et improvisa, et ab omni persecutione inimicorum visibilium et invisibilium; scimus enim quod in quacunque hora vel die, passionis tuæ memoriam habuerimus, salvi erimus. Ideo de immensa tua pietate confisi, te deprecamur, piissime Salvator, per benignissimas sacratissimasque passiones tuas; ut benigno nos protegas auxilio et continua pietate ab omni malo nos conserves. Qui vivis.

Postcommunio.

DOMINE, Deus de Deo, Lumen de lumine, qui humanum genus ex præcepto Patris patibulo crucis proprio sanguine redimere dignatus es; te suppliciter exoramus, ut non secundum peccata nostra facias nobis, sed secundum misericordiam tuam salvos nos fac indignos famulos tuos; tu quoque exsurge in adiutorium nostrum, et esto ibi turris fortitudinis et clypeus inexpugnabilis justitiæ a facie tam corporalis quam incorporalis inimici; atque ab omni peccato et pœna misericorditer nos libera, et ab omni adversitate corporis et animæ clementer nos defende. Qui vivis.

[De Cantu Kyrie eleyson.]

Omnibus duplicibus festis per annum sive fiat de Temporalis sive de Festis Sanctorum, dicitur unum istorum Kyrie cum suis versibus, pro dispositione cantoris; ita tamen quod in festis majoribus duplicibus dicitur Deus creator omnium, et in cæteris duplicibus, per ordinem; videlicet,

Kyrie rex genitor,
Kyrie fons,
Kyrie omnipotens,

¹ ab omni tribulatione et angustia.—97. 98.

Kyrie rex splendens,
Lux et origo,
Cunctipotens,
Conditor, Kyrie.
Orbis factor rex.

Ita tamen quod in die Epiphaniæ et in die Pentecostes, et in festo Corporis Christi, dicitur Kyrie fons. In festo sancti Michaelis in mense Septembris dicitur Kyrie rex splendens cum suis versibus. In festo sancti Dunstani et sancti Michaelis in monte Tumba, dicitur Kyrie rex splendens absque versibus. In utroque festo sanctæ Crucis, dicitur Lux et origo cum suis versibus.

Deus Creator omnium tu Theos ymon nostri pie, eleyson.

Tibi laudes conjubilantes, regum rex Christe, oramus te, eleyson.

Laus, virtus, pax, et imperium, cui est semper sine fine, eleyson.

Christe, rex unice, Patris almi Nate coæterne, eleyson.

Qui perditum hominem salvasti, de morte reddens vitæ, eleyson.

Ne pereant pascuæ oves tuæ, Jesu, pastor bone, eleyson.

Consolator Spiritus, supplices ymas te exoramus, eleyson.

Virtus nostra, Domine, atque salus nostra in æternum, eleyson.

Summe Deus et une, vitæ dona nobis tribue misertus, nostrique tu digneris, eleyson.

Kyrie, rex genitor ingenite, vera essentia, eleyson.

Kyrie, luminis fons rerumque conditor, eleyson.

Kyrie, qui nos tuæ imaginis signasti specie, eleyson.

Christe, Dei forma humana particeps, eleyson.

Christe, lux oriens per quem sunt omnia, eleyson.

Christe, qui perfecta es sapientia, eleyson.

Kyrie, Spiritus vivifice, vitæ vis, eleyson.

Kyrie, utriusque vapor, in quo cuncta, eleyson.

Kyrie, expurgator scelerum et largitor gratiæ,

Quæsumus, propter nostras offensas noli nos relinquere.

O consolator dolentis animæ, eleyson.

Kyrie, fons bonitatis, Pater ingenite a quo bona cuncta procedunt, eleyson.

Kyrie, qui pati Natum mundi pro crimine ipsum ut salvaret misisti, eleyson.

Kyrie, qui ¹septiformis dans¹ dona Pneumate, a quo cælum terra replentur, eleyson.

Christe, unice Dei Patris genite, quem de virgine nasciturum mundo mirifice sancti prædixerunt prophetæ, eleyson.

Christe, agie cœli compos regiæ, melos gloriæ, cui semper astat pro numine angelorum, decantans apex, eleyson.

Christe, cœlitus nostris assis precibus pronis mentibus quem in terris devote colimus, ad te, Jesu, clamantes pie, eleyson.

Kyrie, Spiritus alme cohærens Patri Natæ, unius usiæ consistendo, fluens ab utroque, eleyson.

Kyrie, qui baptizato in Jordanis unda Christo effulgens specie columbina apparuisti, eleyson.

Kyrie, ignis divine, pectora nostra succende, ut digni pariter proclamare possimus semper, eleyson.

¹ septiformi das.—55P.

Kyrie, omnipotens Pater, ingenite, nobis miseris eleyson.

Kyrie, qui proprio ¹plasmatum¹ Filio redemisti, eleyson.

Kyrie, Adonay, nostra dele crimina plebique tuæ eleyson.

Christe, splendor gloriæ Patrisque figura substantiæ, eleyson.

Christe, Patris qui mundum præcepto salvasti, nobis eleyson.

Christe, salus hominum vitæque æterna angelorum, eleyson.

Kyrie, Spiritus Paraclyte, largitor veniæ, nobis eleyson.

Kyrie, fons misericordiæ, septiformis gratiæ, eleyson.

Kyrie, indultor piissime, procedens ab utroque,

Charismatum dator largissime, doctor, vivifice, clemens, eleyson.

Kyrie, rex splendens cœli arce salve jugiter et clemens, plebi tuæ semper eleyson.

Hymnidicæ quem turmæ cherubin, laude perenniter proclamant incessanter, nobis eleyson.

Insigniter catervæ præcelsæ et quibus seraphin respondent, te laudantes, nostri eleyson.

Christe, rex altithrone, ordines angelorum novem quem laudant incessanter pulchre, dignare servis tuis semper eleyson.

Christe, quem toto orbe unica Ecclesia hymnizat sol et luna, astra, tellus, mare: cui et famulantur semper, eleyson.

Ipsi idem inclytæ patriæ perpetuæ hæredes sancti omnes digno carmine proclamant quam ovanter, nobis eleyson.

Virginis piæ Mariæ O alma proles, rex regum, benedicte redemptor, cruore mer-

catis proprio, mortis ex potestate, semper eleyson.

Insignissime, ingenite, O genite, origine jam expers et sine virtute, excellens omnia, catervæ huic tuæ clemens, eleyson.

Limpidissimæ gloriæ sol, justitiæ arbiter, omnes gentes districte dum judices turmæ, obnixæ precamur, tunc astanti clemens, eleyson.

Lux et origo lucis summæ, Deus, eleyson.

In cujus nutu cuncta constant semper, eleyson.

Qui solus potes misereri, nobis eleyson.

Redemptor hominum et salus eorum, benigne nobis eleyson.

Per crucem redempti a morte perenni, te exoramus, eleyson.

Qui es Verbum Patris, sator pietatis, lux veritatis, eleyson.

Paraclyte, Spiritus Sancte, Deus, nobis eleyson.

Medicina nostra et misericordia, eleyson.

Trinitas et unitas sancta, nostri semper eleyson.

Cunctipotens genitor, Deus, omnicreator, eleyson.

Fons et origo boni, pie luxque perennis, eleyson.

Salvificet pietas tua, nos bone rector, eleyson.

Christe Dei splendor, virtus Patrisque sophia, eleyson.

Plasmatis humani factor, lapsi reparator, eleyson.

Ne tua damnetur, Jesu, factura, benigne eleyson.

Amborum sacrum Spiramen, nexus amorque, eleyson.

¹ plasma tuum.—92. Grad. recte.

Procedens fomes, vitæ fons, purificans
vis, eleyson.

Purgator culpæ, veniæ largitor optime,
Offensas dele, sacro nos munere reple.
Spiritus alme, eleyson.

Conditor, Kyrie, omnium, ymas creatur-
rarum, eleyson.

Tu nostra delens crimina, nobis inces-
santer eleyson.

Ne sinas perire facturam: sed clemens ei
eleyson.

Christe, Patris unice, natus de virgine,
nobis eleyson.

Mundum perditum qui tuo sanguine sal-
vasti de morte, eleyson.

Ad te nunc clamantum preces exaudias
pius, eleyson.

Spiritus alme, tua nos reple gratia, eley-
son.

A Patre et Nato qui manas jugiter, nobis
eleyson.

Trinitas sancta, trina Unitas, simul ado-
randa,

Nostrorum scelerum vincula resolve re-
dimens a morte,

Omnes proclamemus nunc voce dulci-
flua, Deus, eleyson.

Orbis factor, rex æterne, eleyson.

Pietatis fons immensæ, eleyson.

Noxas omnes nostras pelle, eleyson.

Christe, qui lux es mundi, dator vitæ,
eleyson.

Arte læsos dæmonis intueri, eleyson.

Conservans te credentes, confirmansque,
eleyson.

Patrem tuum teque, Flamen utrorum-
que, eleyson.

Deum scimus unum atque trinum esse,
eleyson.

Clemens nobis assis, Paraclyte, ut viva-
mus in te, eleyson.

Oratio devota.

DEUS misericordiæ et veritatis, clemen-
tiam tuam suppliciter deprecor; ut
mihi miserrimo innumerabilium veniam
concedas peccatorum, quibus iram tuæ
potentiæ provocavi; quatenus te miseran-
te in hac vita secundum tuam voluntatem
purgatus ad beatitudinis æternæ participa-
tionem pertingam. Cunctis etiam in cor-
pore sive extra corpus fidelibus qui mihi
spirituali rel carnali conjunctione cohæ-
rent, et qui se mihi confitendo vel rogando
commendaverunt; necnon et quorum pe-
cunias et eleemosynas suscepi; vel qui per
meam malitiam seu negligentiam corrupti
sunt; manum misericordiæ tuæ porrigas;
et, per ineffabilem largitatem tuam, opta-
tam eis indulgentiam peccatorum conce-
das et ad requiem beatorum eos perducas.
Amen.